(فهرست جلد الثالث من ترجمة الطحطاوى)

الجلد الثالث من ترجمة الطحطاوى
على الدر المختار

بسم الله الرحمن الرحيم

(باب الاعتكاف) لغتده اعتكاف اقبل على الشئ واقام به معناسنه اولان عكف فعل لازمندن افتعالدر بابی طلبدرو مصدری عكوفدر { يعكفون على اصنام لهم } نظم مجيدی بوكا دالدر ويا خود حبس ومنع معناسنه اولان عكف فعل متعد يسندن مأخوذدر بابی ضرب ومصدری عكفدر والهدی معكوفا آيت كريمه سی بوندندر ☼ نهر ☼ واشبو اعتكافك شرايع قديمه دن اولديغند { ان طهرا بيتى للطائفين والعاكفين } كلام قديمی دالدر ☼ ابوالسعود ☼ وجه المناسبة له والتأخير اشتراط الصوم فى بعضه والطلب الاكد فى العشر الاخير ☼ اعتكافك صومده مناسبتنك وجهی و صومی تقديم اعتكاف تأخيرك وجهی بعضيسنده كه واجب نوعنده صومك شرطاولمسيدر البته شرط مشروط اوزرينه مقدمدر دخی وجه مناسبت رمضاندن عشر اخيرده على وجه السنة تاكيد طلبيدر يعنی رمضانك آخرنده اولديغندن رمضاندنصكره ذكری مناسب اولدی سببی واجب ايسه نذردر تطوع ايسه ثواب طلبنه داعی اولان نشاطدر حكمی واجبك سقوطی ونيل ثوابدر ومحاسن وفضائلی پك چوقدر امور دنيادن قلبك فراغی ونفسی مولايه تسليم وحصن حصينه تحصن وكريم رحيم اولان رب جليلك بيتنه ملازمت

مثلاو نيجه عفو وغفرانه نيله سبب وخلوص اوزره اولنجق درجات عاليه يه وصوله بادى اشرف اعمالدندر ☼ بحر ☼ (هو) لغة اللبث وشرعا (لبث) بفتح اللام وتضم المكث (ذكر) ولو مميزا (فى مسجد جماعة) هو ماله امام ومؤذن اديت فيه الخمس اولا وعن الامام اشتراط اداء الخمس فيه وصححه بعضهم وقالا يصح فى كل مسجد وصححه السروجى واما الجامع فيصح فيه مطلقا اتفاقا ☼ اعتكاف لغتده مطلقا لبث معناسنه در اشبو معنانك مزبور متعدى ولازم مناسبتی ظاهردر لبث لامك فتحی وضميله در شرعده مسجد جماعتده هرنقدر مميز دخی اولورسه ده مذكرك مكث واقامتيدر بونك ظاهری اعتكافك مسجد جماعتده نسايه اولمامسيدر لكن اويله دكلدر بلكه ميانه لرنده فرق بوقدر غايتی مسجد كبيردن عورته كوره افضل اولان محله سی مسجديدر پس اولی اولان تعبيرده ذكر بدلنده شخص ديمك ايدی ايكيسنه ده احتمالی اولديغندن ولو مميزا قوليله بلوغك عدم اشتراطنه اشارت واردر تتكم مولانا خسروك فيصح اعتكاف الصبى العاقل عباره سندن مستفاد اولان بودر وحريت دخی شرط دكلدر عبددن صحيح اولور مولاسنك اذنيله وعورتدن صحيح اولور زوجك اذنيله مسجد جماعتك اشتراطی حذيفه رضى الله تعالى عنهك { لا اعتكاف الا فى مسجد جماعة } قولنه مبنيدر افضلی مسجد حرامده صكره مسجد نبويده بعده مسجد اقصاده بعده جامع اقصاده بعده كندوده جماعتله نماز قلنان سائر جامعلرده در وبر مسجد كندوده شروعله تعين ايدر بلا عذر آخر مسجده انتقال ايده مز ☼ حموى ☼ مسجد جماعت كندو ايچون امام ومؤذن اولان مسجددر اوقات خمسه ادا اولنسون ويا اولنمسون امام اعظم رحمه الله دن كندوده اوقات خمسه نك اداسی اشتراطی مرويدر واشبو قولی بعض فقها تصحيح ايلدی وامامين هر مسجدده صحيح اولور ديدی سروجی بونی تصحيح ايلدی { ولا تباشروهن وانتم عاكفون فى المساجد } آيت كريمه سی مطلق اولديغندن اما جامعده مطلقا كه هرنقدر كندوده اوقاتك كليسی ادا اولنمز ايسه ده اتفاقا صحيح اولور بونك ظاهری مسجد جماعتك جامعه مغايرتيدر لكن اعمدر ☼ (او) لبث (امرأة فى مسجد بيتها) ويكره فى المسجد ولا يصح فى غير موضع صلاتها من بيتها كما اذا لم يكن فيه مسجد ولا تخرج من بيتها اذا اعتكفت فيه وهل يصح من الخنثى فى بيته لم اره والظاهر لا لاحتمال ذكوريته (بنية) فاللبث هو الركن والكون فى المسجد والنية من مسلم عاقل طاهر عن جنابة وحيض ونفاس شرطان ☼ ياخود اعتكاف عورتك كندو منزلنك مسجدنده نيتله لبث واقامتيدر سائر مساجدده نسايه اعتكاف مكروهدر بلكه نمازك كليسنه خروجدن منع اولنديغی مثلاو اعتكافدن

دخی منعلرنده توقف اولنمه ملی ❊ ابو السعود ❊ وعورت منزلند ن نماز محلنك
غیریده اعتكاف ایده مز منزلنده مسجد اولمدقده ایده مدیكی كبی ومنزلنده
اعتكاف ایتدكده خروج ایده مز شارح دیركه خشی دن كندی بیتنده اعتكاف
صحیح اولور برمحلی كوره مدم ظاهر اولان ذكورتی احتمالندن اولما مسیدر
بنیة لفظنده بامصاحبت ایچوندر نیتك استمراری لازم دكلدر بس لبث ركندر
ومسجدده اولمق وجنابتدن و حیض ونفاسدن طاهر عاقل مسلمدن نیت
شرطلردر ❊ (وهو) ثلثة اقسام (واجب بالنذر) بلسانه و بالشروع
و بالتعلیق ذكره ابن الكمال ❊ اعتكاف اوچ قسمدر بر قسمی واجبدركه لسانله
نذر ایلسه وشروعله وتعلیق ایله اولان اشبو مضمونی ابن كمال ذكر ایلدی
بلسانه ده باندره متعلق اولدیغندن فقط نیتیله ایجاب ایتسه كفایت ایتمز بالشروع
بالنذر قولنك اوزرینه معطوفدر و بالتعلیق بالنذر لفظنك اوزرینه معطوفدر لكن
عطف مغایرت اقتضا ایتدیكنده ن تعلیق صورتی نذر اولمامق لازم كلور
حالبوكه نذردر بس اظهر اولان تعبیرده واجب بالنذر منجزا او معلقا دیمكدر امداد
الفتاح صاحبنك تعبیری كبی ❊ (وسنة مؤكدة فی العشر الاخیر من رمضان) ای
سنة كفایة كما فی البرهان وغیره لاقترانها بعدم الانكار علی من لم یفعله من الصحابة
(ومستحب فی غیره من الازمنة) هو بمعنی غیر المؤكد ❊ و برنوعی سنت مؤكدهٔ
كفایه در اشبو نوع رمضاندن عشر اخیرده اولور نتكم برهانده وغیریده بو یلجه
مسطوردر كفایه اولدیغی اصحاب كزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعیندن
ایشلمیان كسه لره عدم انكاره مقارن اولدیغندندر لكن بو وجوبی نفی ایدر
سنت مؤكده اولمغی نفی ایتمز رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك عشر
اوسطده اعتكافی مرویدر وقتا كه فارغ اولدقده جبریل امین علیه السلام
تشریف بیوروب سزك طالب اولدیغكز لیلهٔ قدر ایلرو كزده در بیوردیلر
بس رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم عشر اخیرده معتكف اولدیلر بنا برین
اكثر علمای كرام لیلهٔ قدرك عشر اخیرده اولمسنه ذاهب اولدیلر بعضیلر یكرمی برنده
و بعضیلر یكرمی یدیسنده در دیدیلر وسائر قوللر دخی واردر وخبرده
وارد اولدیكه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم { التمسوها فی العشر الاواخر
والتمسوها فی كل وتر } بیوردیلر یعنی لیلهٔ قدری عشر اخیرك كیجه لرنده طلب ایدیكز
دیمكدر وامام اعظمدن رمضانده اولمسی وسنده بر كیجده اولمسی دخی مرویدر
شرنبلالیه ده مذكوردركه واجبله مسنونك غیریده مستحبدركه یعنی غیر مؤكده در
❊ (وشرط الصوم)لصحة (الاول) اتفاقا (فقط) علی المذهب (فلونذراعتكاف
لیلة لم یصح) وان نوی معها الیوم لعدم محلیتها للصوم اما لونوی بها الیوم صح والفرق

لایخفی (بخلاف مالو قال) فی نذره (لیلا ونهارا فانه یصح و) ان لم یكن اللیل محلا
للصوم لانه (یدخل اللیل تبعا و) اعلم ان (الشرط) فی الصوم مراعاة (وجوده
لا ایجاده) للمشروط قصدا ❊ مذهب اصح اوزره اتفاقا فقط اولكیكه نذر ایله
منجزا ومعلقا واجبك صحتی ایچون صوم شرط قلندی بس بر كمسه كیجه یی
اعتكافی نذر ایلسه صحیح اولمز هرنقدر كیجه ایله برابر یومه نیت ایدرسه ده
صومه محلیتی اولمدیغندن اما كیجه ایله مجازا یوم مراد ایتسه صحیح اولور
صورتین مشروحتین بینلرنده فرق خفی دكلدر كه اولكنده یوم لیله تابع
قلندی حالبوكه متبوع اولان لیله ده نذر باطل اولدی بس تابع اولان یومده
دخی نذری باطل اولدی اما ایكنجیده لیله یی ذكر ایتدی مجاز مرسل ربتین
اوله رق یوم مراد ایلدی یعنی لیلدن مطلق زمان اراده اولنوب بعده زمان
مطلقدن زمان خاص اولان یوم مراد اولمغله یوم قصد اولندی ❊ حلبی
موضحا ❊ امانذرنده لیلا و نهارا دیسه صورت مشروحه نك خلافنه در اشبو
صحیحدر كندویه لیلا ونهارا اعتكاف لازمدر هرنقدر لیل صومه محل
دكلسه ده لیل تبعا داخل اولدی بس اصله شرط اولان تابعه شرط اولمق
لازم دكلدر معلوم اولسونكه تحقیقا صومك شرطیتی وجودینه مراعاتدر
یوقسه قصدا مشروط ایچون ایجاد دكلدر یعنی اعتكاف قصدنسز صوم
بولنسه اولور نتكم تفریع آتیده اولدیغی كبی ❊ (فلونذراعتكاف شهر
رمضان لزمه و اجزأه) صوم رمضان (عن صوم الاعتكاف) لكن قالوا
لو صام تطوعا ثم نذرا عتكاف ذلك الیوم لم یصح لانعقاده من اوله تطوعا
فتعذر جعله واجبا ❊ بس بر كمسه شهر رمضانی اعتكافی نذر ایتسه كندویه
اعتكاف لازم اولور و صوم رمضان صوم اعتكاف مقامنه قائم اولوب كفایت
ایدر لكن فقهای عظام دیدیلركه بر كمسه تطوعا صائم اولوب بعده اول كونك
اعتكافنی نذر ایلسه صحیح اولمز صومك ابتداسی نافله اوله رق منعقد
اولدیغندن صكره واجب قلمسی متعذر اولدی ❊ (وان لم یعتكف) رمضان
المعین (قضی شهرا) غیره (بصوم مقصود) لعود شرطه الی الكمال الاصلی فلم یجز
فی رمضان اخر و لا فی واجب سوی قضاء رمضان الاول لانه خلف عنه وتحقیقه
فی الاصول فی بحث الامر ❊ اعتكافنی نذر ایتدیكی رمضان معینده اعتكاف
ایتمزسه انك غیری شهرده صوم مقصود مستقله قضا ایدر اعتكافك شرطی
كندی ایچون مقصود اولان صوم كمال اصلیسنه عودت ایتدیكندن بس
اعتكافك شرطی كمال اصلیسنه رجوع ایتدیكندن رمضان آخرده دخی

رمضـان اولك قضاسنك ماعداسى واجبـده جائز اولمدى زيرا علت صوملك
اعتكاف شهر ينـه اتصاليدر هرنقدر قضـاء دخى اولورسـه ده اتصال بولنمش
اولور اشبو بحثك تحقيق وتفصيلى اصولك امر بحثنده مرسـومدر كه ابن ملك
منـار شرحنده دير كه صورت مشروحه ده قضـانك انجق مقصود ايله صوم
وجوبى نذر صومى موجب اولديغيچوندر زيرا كندو سز اعتكا ف اولمز بنا برين
فقها ديديلركه بر كمسه بر كيجه يى اعتكاف نذر ايتسه صحيح اولمز شرطى بولنمديغندن
﴿ (واقله نفلا سـاعة) من ليل اونهار عند محمد وهو ظـاهر الرواية عن الامام
لبناء النفل على المسـامحة وبه يفتى والساعة فى عرف الفقهـاء جزء من الزمان
لاجزء من اربعة وعشرين كما يقوله المنجمون كذا فى غرر الاذكار وغيره ﴾ امام
محمد عندنده نافله اعتكافك اقلى كيجه دن وكـوندزدن برسـاعتدر واشبو قول
امام اعظم رضى الله عنهدن ظاهر روايتدر نفل مسامحه و مساهله يه مبنى اولديغندن
بنأ عليه خارج مصرده قيامه ونزوله قادر ايكن راكبا وقاعدا نمـاز جائز اولدى
انجق بو قولله فتوى ويريلور وعرف فقهاده ساعت زماندن جزء قليلدر منجمينك
ديديكى كبى ليل ونهارك كنـدو دن عبارت اولـديغى يكرمى درت سـاعتدن
برجزء دكلدر نتكم غرر الاذكارده وغيريده بويلجه مذكوردر ﴿ (فلو شرع
فى نفـله ثم قطعه لا يلزمه قضـاؤه) لانه لايشـترط له الصـوم (على الظاهر)
من المذهب ومافى بعض المعتبرات انه يلزم بالشروع مفرع على الضعيف قاله المصنف
وغيره ﴾ ماقبلنـه تفريعدر پس بركمسـه اعتكا فدن نفله شروع ايدوب بعـده
قطع ايلسه كندويه قضاسى لازم كلمز تعبيرده اولى او لان لايلزمه قضاؤه مكاننده يتم
بقطعه ديمك ايدى ظـاهر مذهب اوزره اعتكاف مزبوره صوم لازم اولمديغندن
بعض معتبراتده لازم بالشروع اولور ديدكلرى قول ضعيف اوزره تفريع اولنمشدر
بونى مصنـف وغيريلرى ذكر ايتديلر ﴿ (وحرم عليه) اى على المعتكف اعتكا فا
واجبا اما النفل فله الخروج لانه منتهى لامبطل كامر (الخروج الا لحاجة الانسان)
طبيعة كبول وغائط وغسل لواحتلم ولا يمكنه الاغتسـا ل فى المسجد كذا فى النهر
(او) شرعية كعيد واذان لومؤذنا وباب المنارة خارج المسجد ﴾ اعتكاف واجبله
معتكف اولان كمسه يه اعتكافدن خروج ايتمك حرام اولدى ام المؤمنين حضرت
عائشـه رضى الله تعـالى عنهـا وعن ابويهـادن روايت اولنان رسـول اكرم
ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلم معتكفنـدن خروج بيورمزلر ايدى الا حاجة
انسانيه دن ناشى خروج بيـوررلر ايدى حديث شريفنه بنـاً بول وغائط وغسل
مثللو انسانك حاجت طبيعيه سيچون خروج حرام اولمز بعد الخروج لا عن قصد عيادهٔ
مريض وياصلات جنـازه يه كتسـه جائزدر غسلى طبيعيه دن عد سببى اعتباريله

بوقسه شرعيه دندر وياخود بيرام و مؤذن ايسـه منارهنك بابى خارج مسجدده
اولديغنه كوره اذان حاجت شرعيه سى ايچون خروج حرام اولمدى او شرعية
قولنده كى او حرفى متندندر طبيعة قولى اوزرينه عطف ايدر والجمعة لفظنده كى واو
شرحدندر نافله اعتكافده خروج متمم اولديغنـدن خروج جائزدر مبطـل
دكلدر نتكم مصنفك واقله نفلا سـاعة قولنده مرور ايتـدى ﴿ و(الجمعة
وقت الزوال ومن بعـد منزله) اى معتكفه (خرج فى وقت يدركها) مع سنتها
يحكم فى ذلك رأيه ويستن بعـدها اربعا اوستا على الخلاف ولو مكث اكثر
لم يفسد لانه محل له وكره تنزيهـا لمخالفـة ماالتزمه بلاضرورة ﴾ دخى معتكفى
قريب ايسـه وقت زوالدن جمعه ايچون خروج حرام اولمدى يعنى خروج جمعه
دخى حاجت شرعيـه دندر خروجك وقتى زوالدن اعتبارى خطابك بعد الزوال
توجهنه مبنيدر اعتكا فك محلنك جمعه محلنه بعيـد اولديغنـه كوره سنتيله برابر
جمعه يه بالغ اولور وقتده خروج ايدر وبونده كندونك رأيى حكم نصب اولنـور كه
يعنى اجتهادينـه عمل اولنور وجمعه دنصكره امام اعظمه كوره درت وامامينه كوره
التى ركعت سـنت ادا اولنـور بوندن ظاهر اولان ظهر اخير نيتيله درت ركعت
مذهبده اصللى معتبر برشى دكلدر جمعه تركنه مؤدى اولديغنـدن انى ذكر ايتمديلر
بلكه ظهر اخير كفايت ايدر ديو جمعه نك عدم فرضيتنى اعتقـاده مؤدى
اولورسـه كفردر ديو صاحب بحر مرارا ذكر ايلدى مدت مزبوره دن زياده
مكث ايدرسه اعتكاف فساده كتمز اول مسجد ثانى دخى اعتكافه محل اولديغندن لكن
بلاضرورة التزام ايتـديكى شيئه مخالفت تنزيها مكروهـدر پس مسجد اوله
رجوع افضلدر برمحلده اتمام نفسـه يك مشقتلو اولديغنـدن ثواب زياده اولور
﴿ (فلو خرج) ولو ناسـيا (سـاعة) زمانية لارملية كامر (بلا عذر فسـد)
فيقضيه الا اذا افسده بالردة واعتبرا اكثر النهار قالوا وهو الاستحسان وبحث فيـه
الكمال ﴾ پس بركمسـه بلا عذر هرنقـدر ناسـيا دخى اولورسـه ده برسـاعت
زمانيـه كه وقت قليل اعتكافدن خروج ايتسـه فساده كيدر قضا ايدر واجب
ايسـه ليكن معاذ الله تعـالى ردتله فسـاده ويررسـه قضـا لازم اولمز امامين
خروجله فساده نهارك اكثرينى اعتبار ايتديلر فقها اشبو امامين قولنى مستحسندر
ديديلر وكمال بونده بحث ايلدى وخروجدن مراد اياقلرك انفصاليدر رأسك خروجى
دكلدر لايخرج من الدار حلفنده اولديغى كبى كامر مصنفك واقله نفلا ساعة قوليدر
﴿ (و) ان خرج (بعذر يغلب وقوعه) وهو مامر لاغير (لا) يفسد واما ما
لايغلب كانجاء غريق وانهدام مسجد فمسقط للاثم لاللبطلان والا لكان النسيان
اولى بعدم الفسـا د كما حققه الكمال خلافا لما فصله الزيلعى وغيره ﴾ وقوعى غالب

اولان انجق ماسبقده مرور ایدن حاجت طبیعیه ویا شرعیه کبی عذر ایچون
خروج ایدرسه فساده کتمز اما غالبی اولمیان انجاء غریق وانهدام مسجد امثالی
شیلرك فسادی مسقط اولمسی ترکنده آثم اولدیغندن یوقسه اعتکافی ابطال
ایندیکندن دکلدر اکر بونلرده عدم فساد اثم ایچون اولسه عدم فساده نسیان
بونلردن اولیدر بونده کندو ایچون اختیار اولمدیغندن تکم کمال تحقیق ایلدی
اختلاف زیلعینك وغیرینك تفصیل ایندیکی عیادهٔ مریض وجنازه وصلات
جنازه وغریق وحریق انجاسی وجهاد واداء شهادت ایچون خروجی مفسد
قیلنلر ایچوندر ﴿ لکن فی النهر وغیره جعل عدم الفساد لانهدامه وبطلان جماعته
واخراجه کرها استحسانا وفی التاتارخانیة عن الحجة اوشرط وقت النذر
ان یخرج لعیادة مریض وصلاة جنازة وحضور مجلس علم جاز ذلك فلیحفظ ﴾ لکن
نهرده وغیرده مسجدك انهدامی وجماعتنك بطلانی وکندوبی کرها اخراج
ایچون عدم فسادی استحسان قیلدیلر لکن اشبو استدراکك وجهی بوقدر زیرا
نهرك بیاننه کوره اشبو استدراك امامین قولیدر امام اعظمك قولی بول
ویاغائطك ویاجمعهنك غیری ایچون برساعت خروج اعتکافی مفسددر بس احد
قولین آخردن استدراکدر بلکه احدهمانی آخره خلطدر تاتارخانیه ده
حجتدن نقلا مسطوردرکه معتکف نذر وقتنده شرط اینسه که لدی الحاجة عیادهٔ
مریضه وصلاة جنازه یه هرنقدر کندویه تعین ایتمزسه ده ومجلس علمه حضوره خروج
ایده جائزدر حفظ اولنسون یعنی بو امام اعظم قولنه کوره در امامینه کوره امر
واسعدر ﴿ (وخص) المعتکف (باکل وشرب ونوم وعقد احتاج الیه) لنفسه
اوعیاله ولو لتجارة کره (کبیع ونکاح ورجعة) فلوخرج لاجلها فسد لعدم
الضرورة ﴾ اعتکافده اولان کمسه سائر احاد ناسدن اکل وشرب ونومله
وبیع ونکاح ورجعت مثللو کندویه نفسی ویاعیالی ایچون محتاج اولدیغی عقدلر ایله
ممتاز اولدی یعنی اشبو مزبورلر جامعده انجق مشار الیهه جائزدر یامقصوره
داخلدر تجارت ایچون بیع وشرا اولورسه مکروهدر بس مزبورلر ایچون
مسجددن خروج ایتسه اعتکاف فساده کیدر مسجدده مزبورلره رخصت
ویریلدیکندن ضرورت اولمدیغندن بناء اکر مسجدی تلویث ایتمزسه برقابه
آبدست المغه دخی معتکفه رخصت واردر سائر کمسهلره رخصت یوقدر
هرنقدر اناء یه توضی ایدرسه ده الا آبدست ایچون مخصوص محل اولورسه جائزدر
ومسجد طریق اتخاذ اولنمز وقلنج صیریلوب سل سیف اولنمز وکندودن جبك
لجمله یعنی پشمامش ات ایله مرور اولنمز وکندوده براحده ضرب اولنمز وسوق
اتخاذ ایدوب کندوده بیع وشرا اولنمز اشبو مضمونی ابن ماجه سننده روایت

ایلدی ﴿ (وکره) ای تحریما لانها محل اطلاقهم بحر (احضار مبیع فیه)
کما کره فیه مبایعة غیر المعتکف مطلقا للنهی وکذا اکله ونومه الالغریب اشباه
وقدمناه قبیل الوتر لکن قال ابن الکمال لایکره الاکل والشرب والنوم فیه
مطلقا ونحوه فی المجتبی ﴾ مسجده مبیع احضاری تحریما مکروه قیلندی
معتکفك غیرینك مسجده مطلقا که مبیع حاضر اولسون ویا اولمسون
واکا احتیاج اولسون ویا اولمسون وتجارت ایچون اولسون ویا اولمسون
مبایعهسی مکروه اولدیغی کبی حقنده جانب شرعدن نهی وارد اولدیغندن
بناء علیه مسجدده اجرتله تعلیم وکتابت وخیاطت مکروه اولدی وکندوده
مکروه اولان طامنده دخی مکروهدر عنان سمایهدك مسجددر مزبورك اکلی
ونومی دخی بنه بویلهدر لکن غریب اولورسه دکل وتردن مقدم دخی بوکا
دائر کلام سبقت ایتدی لکن ابن کمال مسجدده مطلقا که معتکف اولسون
ویا اولمسون غریب اولسون ویا اولمسون اکل وشرب ونوم مکروه دکلدر
دیدی وبونك مثلی مجتباده مرسومدر (و) یکره تحریما (صمت) ان اعتقده
قربة والا لا لحدیث ﴿من صمت نجا﴾ وتجب ای الصمت کما فی غرر الاذکار عن شریف
لحدیث رحم الله امرأ تکلم فغنم اوسکت فسلم ﴾ اکر کندوبی قربت اعتقاد
ایدرسه صمت که طویلا سکوت دخی تحریما مکروه قیلندی سکوت فقط ضم
شفتین معناسنه اعتقاد مزبور اولمزسه مکروه دکلدر من صمت نجا حدیث
شریفنه بناء صمتدن مراد من غیر عذر ناس ایله تکلمی ترکدر حقنده نهی وارددر
صوم صمت مجوس فعلیدر شرلی کلامدن صمت واجبدر الله ذوالجلال شول
برکمسهیه رحم ایتسونکه تکلم ایتدکده فائده وثواب تحصیل ایدر ویا سکوت
ایدوب سلامتده اولور حدیث شریف مضموننه بناء ﴿ (وتکلم الابخیر)
وهو ما لا اثم فیه ومنه المباح عند الحاجة الیه لا عند عدمها وهو محمل ما فی الفتح
انه مکروه فی المسجد یأکل الحسنات کما تأکل النار الحطب کما حققه فی النهر
(کقراءة قرآن وحدیث وعلم) وتدریس فی سیر الرسول صلی الله تعالی علیه وسلم
وقصص الانبیاء علیهم السلام وحکایات الصالحین وکتابة امور الدین ﴾ دخی
اعتکافده تکلم مکروه اولدی الا خیر ایله که قراءة قرآن وتحدیث علم ورسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلمك غزالرنده وقوع بولان شیلری تدریس وانبیا
علیهم الصلاة والسلامك قصهلرینی وسلف صالحین افعال واخلاق حمیدهلرینه
متعلقه حکایهلری تدریس واخبار وفقه وتوحید وحدیث وتفسیر وبونلره
وسائل اولان علوم آلیه کبی امور دینیهدن اولان شیلری کتابت کبی کندوده اثم
اولمیان شیلرده کراهت اولمدی مزبور ما لا اثم فیه قیلنندر کندویه احتیاج

اولنان مباح محتاج اولنمزسه مباح اول قبیلدندر اولماز وقتحده ذکر اولنان
مسجده مباحی ذکرمکروهدر حسناتی اکل ومحو ایدر نار حطبی اکل
اتدیکی کبی مفاد نك محلی کندویه عدم احتیاج صورتنده اولان مباحدر
تکلم نهرده بو وجه تحقیق ایلدی بحرده خیرك تفسیرنده اولی اولان مافیه ثواب تعرانی ایله
بیاندر دیو مرسومدر بو کا کوره معتکفه مباحله تکلم مکروه اولور غیری
خلافه ملابسدر لکن لدی الحاجة مباح دخی خیر عد اولنور ❊ (وبطل
بوطئه فی فرج) انزل اولا (ولو) کان وطئه خارج المسجد (لیلا اونهارا
عامدا اوناسیا) فی الاصح لان حالته مذکرة (و) بطل (بانزال بقبلة اولمس)
اوتفخیذ ولولم ینزل لم یبطل وان حرم الکل لعدم الحرج ولایبطل بانزال بفکر
اونظر ولا بسکر لیلا ولا باکل ناسیا لبقاء الصوم بخلاف اکله عمدا اوردته وکذا
اغمائه وجنونه ان داما ایاما فان دام جنونه سنة قضاه استحسانا ❊ قول اصحده
فرجده ویادبرده وطئله اعتکاف باطل اولور انزال اولسون ویااولمسون هرنقدر
وطئ خارج مسجده اولورسه ده لیل ویانهار عامدا وناسیا مبطلدر ابن
سماعه نسیانده اصحاب حنفیه دن صومه قیاسا عدم فسادی روایت ایتدی
لکن حالت اعتکاف مسجده اولدیغندن احرام وصلات حالتی کبی کندونك
اعتکافده اولدیغنی مذکره در صوم کبی دکلدر وطئك دواعیسندن اولان تقبیل
ومعانقه امثالی شیلر دخی حرامدر مسجده واستبراده حرام اولدیغی کبی
حیض وصوم مز بورلرك خلافنده در کندولرده دواعی حرام دکلدر وطئك حرمتی
{ ولاتباشروهن وانتم عاکفون فی المساجد } آیتیله ثابتدر قبله یالمس ویاتفخیذ
سببیله انزال ایله دخی اعتکاف باطل اولور انزال جماع معناسنده اولدیغندن
انزال واقع اولمزسه اعتکاف باطل اولمز جماع معناسی بولنمدیغندن حتی انلر
ایله صوم دخی فساده کتمز هرنقدر مز بورلرك کلیسی کندولردن احترازده
اولمدیغندن حراملر ایسه ده فکر ویانظر سببیله انزالله ولیلا سکر ایله وناسیا
اکل ایله اعتکاف باطل اولماز صوم باقی اولدیغندن عمدا اکلی وردتی مز بورلك
خلافندر اغماسی وجنونی برقاچ کون متمادی اولورسه بنه بو وجه مبطلدر
جنونی مثلا برسنه ممتد اولسه استحسانا قضا ایدر ❊ (ولزمه اللیالی بنذره)
بلسانه (اعتکاف ایام ولاء) ای متتابعة وان لم یشترط التتابع (کعکسه) لان ذکر
احد العددین بلفظ الجمع وکذا التثنیة یتناول الاخر ❊ لسانیله اعتکاف ایامی
نذر ایدن کسه یه ولاء که بلافصل متعاقبا لیالیسنی اعتکاف لازم کلور هرنقدر
تتابعی شرط ایتمدیسه ده عکسی کبی که لیالیی نذره ایامی اعتکاف لازم اولدیغی کبی
بونده قاعده هر زمانکه برکسه دنك اعتکافده لیل ونهار داخل اولورسه متتابعا

لازم اولور متفرقا اولورسه کفایت ایتمز زیرا احد عددینکه لیالیله ایامدر جمع
ویاتثنیه لفظیله ذکرلری آخره شاملدر اشبو مضمونه دلیل حضرت زکریا
صلوات الله تعالی علی نبینا وعلیهك قصه سیدرکه الله عظیم الشان { آیتك
ان لا تکلم الناس ثلاثة ایام الارمزا } بیوردی وآیت آخریده { ان لاتکلم الناس
ثلث لیال سویا } بیوردی حالبوکه قصه بردرر مزبد ویا رأس ویاغیری برنسنه
ایله اشارتدر بلسانه ایله اشارت ایدرکه من غیر تلفظ قلبیله نیت برشیء ایجاب
ایتمز تکلم ماسبقده تقدم ایتدی ❊ (فلونوی فی) نذر (الایام النهار) خاصة
(صحت نیته) لنیته الحقیقة (وان نوی بها) ای بالایام (اللیالی لا) بل یلزمه
کلاهما (کما لونذر اعتکاف شهر ونوی النهر خاصة او) نوی (عکسه) ای اللیالی
خاصة فانه لاتصح نیته لان الشهر اسم لمقدر یشمل الایام واللیالی فلا یحتمل مادونه
الا ان یستثنی اللیالی فیختص بالنهر ولواستثنی الایام صح ولاشیء علیه لما مر ❊
برکسه ایامی نذرده انجق نهاره نیت ایتسه نیتی صحیحه اولور حقیقة لفظه نیت
ایتمش اولدیغندن تفریع یك ظاهردکل حکم مستقل اولدیغندن ایامله لیالی نیت ایتسه
نیتی صحیحه اولمز کلامنك محتمل اولمیان شیئه نیت ایتدیکندن بلکه لیل ونهار
بردن کندویه لازم اولور مثلا برماه اعتکافه نذر ایدوب خاصة نهار بنه ویاانجق
لیلینه نیت صحیحه اولمیوب ایکیسنی بردن لازم اولدیغی کبی زیرا شهر ایام
ولیالی یه شامل مقدره اسمدر مادونه احتمالی یوقدر لکن لیالی استثنا اولنورسه
نهره خاص اولور ایامی استثنا ایدرسه استثناسی صحیح اولور واوزرینه برشی لازم
اولمز باقی مجرد لیل اولدیغندن کندوده اعتکاف منذور صحیح اولمز شرط
اولان صومه منافی اولدیغندن تکلم ماسبقده مرور ایتدی ❊ واعلم ان اللیالی
تابعة للایام الالیلة عرفة ولیالی النحر فتبع الشهر الماضیة رفقا بالناس کما فی اضحیة
الولوالجیة هذا ❊ ارباب نهایه یوشیده دکلدرکه تحقیقا لیالی ایامه تابعه در
بوکا کوره لیل یومی اوزرینه سابق اولمق لازم کلور بوایسه ولااللیل سابق النهار
کریمه سنه موافق دکلدر امام فخر الدین الرازی نظم مجیدك تفسیرینی بیانده
بیوردیکه سلطان لیلک قمر سلطان نهار اولان شمسه سبقت ایتمز دیمکدر
بعضیلر لیل وقت نهارده داخل اولمز دیو تفسیر ایتدیلر الالیلهٔ عرفه ایله ولیالیٔ
ایام نحر نهر ماضیه تابعلردر ناسه رفق ایچون تکلم ولوالجیه نك اضحیه سنده
بو وجه مذکوردر هذا اخذ هذا سبکندهدر یعنی لیلهٔ عرفه یوم ترویه یه تابعدر
بوکا کوره یوم ترویه ایچون ایکی لیله اولور وبیرام کیجه سی یوم نحرکه یوم عرفه یه
تابعدرکه کندوده وقفه جائز اولور واضحیه جائز اولمز نهار ماضیه تابع
اولدیغندن اما ایام نحرك صکره کی کیجه لرنده اضحیه جائز اولدیغی ضرورتا زاولکی

یوم نحر ایچون کیجه اولمش اولور ❊ ولیلة القدر دائرة فی رمضان اتفاقا الا انها تتقدم وتتأخر خلافا لهما وثمرته فیمن قال بعد لیلةمنه انت حر اوانت طالق لیلة القدر فعنده لا یقع حتی ینسلخ شهر رمضان الآتی لجواز کونها فی الاول فی الاولی وفی الآتی فی الاخیرة وقالا یقع اذامضی مثل تلك اللیلة فی الآتی ❊ لیلهٔ قدر رمضانده اتفاقا دوران ایدیجیدر که زیرا بعضا تقدم و بعضا تأخر ایدر لکن بوقول امام اعظمکدر امامین قولی دکلدر بوکا کوره اتفاقا قولی برنده دکلدر بس صواب اولان دائرة کلمه‌سنك اسقاطیدر تقدم وتأخرنده امامین ایچون خلاف وار درامام اعظم رحمه‌الله تعالی ورضی عنه لیلهٔ قدرك عشر اخیرنده اولمسینه دلالت ایدن دلیللردن جواب ویرکه انلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك کندوده لیلهٔ قدری طلب بیوردیغی رمضانه خاصدر جبریل امین علیه السلامك ان الذی تطلب اماءك قولی بوکا دلیلدر زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك لیلهٔ قدری طلبی اول سنهده اولدی اخفاسنده حکمت طلبنده جد وسعی ایدوب عبادتده مجتهدین اجر وثوابنه نائل اولمقدر ثمرهٔ خلاف رمضاندن برکیجه صکره مملوکنه و یاز وجه سنه انت حر و یا انت طالق لیلة القدر دین کسه حقنده ظاهر اولور امام اعظمه کوره سنهٔ آتیه‌نك رمضانی منسلخ اولمدقجه واقع اولمز لیلهٔ قدر اولکی رمضانده ابتدا کیجه سنده ایکنجیده اك صکره‌کی کیجه سنده اولمق جائز اولدیغندن امامین رمضان آتیده اوکیجه‌نك مثلی مرور ایدرسه طلاق و یاحریت واقع اولور دیدیلر ❊ ولاخلاف انه لو قال قبل دخول رمضان وقع بمضیه قال فی المحیط والفتوی علی قول الامام لکن قیده بکون الحالف فقیها یعرف الاختلاف والافهی لیلة السابع والعشرین والله تعالی اعلم ❊ خلاف یوقدرکه مزبور قائل انت حر و یا انت طالق کلامنی رمضانك دخولندن مقدم دیرسه طلاق و یاحریت مضی رمضانله واقع اولور محیطده فتوی امام اعظم رحمه الله قولی اوزرینه‌در دیدی لکن حالفك اشبو قول مشروحنی لیلهٔ مزبوره حقنده واقع اختلافه عالم فقیه اولمسیله قیدلدی قاضیخان امام اعظم رحمه‌الله‌دن مشهوره اولان روایت لیلهٔ قدر سنه‌ده برکره دور ایدر بعضا رمضانده وبعضا غیرنده بولنور دیو ذکر ایلدی واکر اختلافه عالم اولمیان عامی اولورسه انك کبی حالف حقنده لیلهٔ قدر میکرمی یدنجی کیجه‌سیدر والله سبحانه وتعالی اعلم

❊(کتاب الحج)❊

وقتا که حج مال وبدندن مرکب وعمره برکره واجب وبنی الاسلام علی خمس آه حدیث شریفنده مؤخر اولدیسه مصنف مرحوم کندوبی سائر عبادتدن تأخیر وکندی ایله عبادتی ختم ایلدی صاحب نهر مال وبدندن مرکب اولدیغنه اعتراض ایتمشکه مرکب اولدیغی مسلم دکلدر بلکه صرف عبادت بدنیه‌در مال وجوبنك شرطیدر مفهومندن جز دکلدر حموی جواب ویرمشکه محضا عبادت بدنیه اولسه کندوده نیابت صحیح اولمزدی زیرا خالص بدنی اولان عبادتده نیابت جائز دکلدر حمویده رد ممکنکه نیابتك جوازی خلاف قیاس اوزره‌در حقنده حدیث خثعمیه مثللو نص واقع اولدیغندن کتابك حجله معنون اولوب کندوده عمره نکده ذکرنه تصدی وارایکن عنوانلمدیغی شرفنه مبنیدر بعضا عمره‌یه حج اطلاقلرده واردر صحیح اولان حجك وجوبی اشبو امت محمده خاصدر امم سائره تبرعا حج ایدرلرایدی ورسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلم مکهٔ مکرمه‌ده ایکن بهرسنه حج ایدرلر ایدی الا برمانع ظهور ایدرسه ایتمزدی فرض اوله‌رق حج شریفلری هجرت باسعادتك اونجی سنه سنده واقع اولدی ابوبکر الصدیق رضی الله تعالی عنه طقوزنجی تاریخنده حج ایتدی واشبو سنه‌ده حج فرض اولدی عام فتحده که هجرتك سکزنجی سنه‌سیدر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمك بعدالفتح مکه‌یه والی نصب بیوردیغی عتاب بن اسید رضی الله تعالی عنه ناسه حج ایتدردی ❊ ابوالسعود انتهی ❊ حجك وجوبنك شرطلری اسلام وعقل و بلوغ وحریت ووقت وزاد وراحله‌یه قدرت وحجك فرض اولدیغنه علمدر واداسنك وجوبنك شرطلری صحت بدن وحجه کتمکه موانع حسیه‌نك زوالی وامن طریق وعورت حقنده عدده اولمامق وزوجی و یاغیری برمحرمك کندی ایله برابر خروجی وصحتنك شرطلری احرام ووقت مخصوص ومکان مخصوص واسلامدر معلوم اولسونکه حج مراد ایدن کمسه‌یه کندویه دقت واهتمام ایده‌جك برازشیلر واردر اولانبرای ذمتکه ممکن اولدقجه حق صاحبلرینه رد مظالم ایتمکدر ممکن اولمزسه مثلا بلا وارث وفات ایتمش ایسه حق قدری تصدق ایتملیکه عندالله ودیعه اوله‌رق قائم اوله‌ده یوم قیامتده لدی المخاصمه صاحبنه ایصال ایده ❊ منیة المفتی ❊ وثانیا اوزرنده قضاسی لازم اولان نماز واوروج مثلو شیلری قضا وسائر تقصیراتلرینه نادم وپشیمان اولوب بردخی ایتمکه عزم وجزم ایدوب وسائر کندونك الندن ویا دلندن متأذی ورنجیده اولان کمسه‌لر ایله استحلال وبا خصوص اقربا وجیران وکندوایله اخذواعطا ایتدیکی ذواتدن الزم اولمزدر وکندولرك رضالری اولمقسزن سفر مکروه اولان کمسه‌لری ارضا دخی لازمدر ابوین ابنك خدمتندن مستغنی‌لر ایسه

اذنلرنسز حجه متراهی اولمقده بأس یوقدر یوقسه کراهت واردر زوجه سی
واو زرینه نفقه سی لازم اولان کسه لرینه بویلجه در نوازلده مرسومدرکه
ابن ساده روصبیح الوجه محبوب اولورسه اب ایچون منع واردر بلکه خانه سندن
طشره اخراج ایتمز هرنقدر بالغ دخی اولورسه ده قزینی اخراج ایتمدیکی کبی
زیرا قیزه فقط رجال میل ایدرسه اوغلانه رجال ونسا بردن میل ایدر فتنه خوفی
طرفیندن اولور ابوین بولنمزسه اجدات وجدات ابوین کبیدر مدیون ایچون
حجه وغزایه خروج مکروهدر هرنقدر دینی ادا ایده جک مالی اولمزسه ده
لکن غریمی اذن ویررسه اولور واکرکفیلی اولورسه ایکیسنک اذنندن لازمدر
اشبو مز بورحکم فرض اولان حج حقنده در نافله ده مطلقا ابوینه اطاعت لازمدر
کذافی الملتقط ورأی صائب صاحبی اهل مروئت ذواتله مشاوره ایدر بعده دابه می
اشترا ایده یم ویا کرایه می رکوب ایده یم ویا برا ویا بحرامی کیده یم ویا فلان ایله می
رفاقت ایده یم ویا اخر ایله می دیو استخاره ایده زیرا واجب ویا مکروه وحرام
اولان شیلرده استخاره محلی یوقدر لکن بو فرضده در نافله ده استخاره ایدر
کیفیتی ایکی رکعت استخاره نمازی ادا ایدوب اولکی رکعتده {قل یا ایها الکافرون}
وایکنجیده سورۂ اخلاص تلاوت ایده رك بعده معروف استخاره دعاسنی
قرائت ایده وحلال نفقه تحصیلنه اهتمام تام وسعی مالاکلام لازمدر زیرا حرام
نفقه ایله حجك عدم قبولی حقنده حدیث شریف واردر هرنقدر فرض ساقط
اولورسه ده فرضك سقوطیله عدم قبول مابیننده منافات یوقدر عدم قبولنه
بناً ثواب اولمز وتارك حجه اولان عقاب مثللو عقابده اولمز وکندویه نسیان
ایتدیکی شیئ تذکیر ایدر وبلا ومصیبت وقتنده کندوبی صبره قادر وعجز
وقتنده اعانه ایدر بر رفیق صالحدن لازمدر اجانبدن اولمق اولیدر قطع رحمدن
تباعد ایچون ومکاریه حمل اولنه جق اشیایی کوسترملی واندن زیاده برشی حمل
ایتمملی الا اذنیله اولورسه ضرر ایتمز حتی بعض سلف صالحیندن مرویدرکه
کندولرینه فلان کسه یه کوردیو برطاقه ورد کارنده کراجیدن اذنسز
حملندن امتناع ایتدی شرطلرنده اولمدیغندن ودابه یه طاقت کتوره میه جکی
حملی تحمیلدن وبلا ضرورة علفنی تقلیلدن احتراز دخی لازمدر وسفرینی
تجارتدن تجرید ایتملی حتی تجارت ایدرسه ثوابی نقصان اولمز غازی کبی لکن
اصل مقصودیده تجارت اولماملی وظاهرا وباطنا ریا وسمعه وافتخاردن تحرز
فرضدر محملکده محافده یه رکوبی بعضیلر مکروهدر حیوانه اذیت خوفندن دیدیلر
وبعضیلر خوف مز بور اولمزسه کراهت یوقدر دیدیلر بس حقیقتنده اختلاف
اولمز کوجی یتن کسه ایچون مشی رکوبدن افضلدر مشیدن ناشی سیئ الخلق اولمزسه

رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك راکبا حج ایتمسی کندولری مقتدا اولوب
ناسك کندولرینی کورملری ایچون ظهورلرینه حاجت مس ایتدیکندندر
وبرنسنه اشتراسنده حرص وشدت ایدوب دکرندن نقصان بها ویرملی وخروجی
یا یوم خمیس ویا یوم اثنین اولمق مستحبدر وآداب سفره کتابك یازدیغی اوزره
مراعات ایده ✲ ابو السعود انتهی ✲ (هو) بفتح الحاء وکسرها لغة القصد
الی معظم لامطلق القصد کما ظنه بعضهم وشرعا (زیارة) ای طواف ووقوف
(مکان مخصوص) ای الکعبة وعرفة (فی زمن مخصوص) فی الطواف
من فجر النحر الی آخر العمر وفی الوقوف من زوال شمس عرفة لفجر النحر (بفعل
مخصوص) بان یکون محرما بنیة الحج سابقا کما سیجیئ لم یقل لاداء رکن من ارکان
الدین لیعم حج النفل ✲ حج حانك فتحی وکسریله لغتده شیئ معظمه قصددر
مطلق شیئه قصد دکلدر بعضلرك امام زیلعینك ظن ایتدیکی کبی معظمله تقیید
کالکدر سائر مطلق قصد معناسنه اولمسنه ذاهبلردر بو قاعده مبنای اسلام
اولان ارکان خمسه دن بر رکنك ماده سی اولان نسك مفروضی ادا ایچون
خاصة مکۂ مکرمه یه قصد وتوجه ایتمك معناسنه در وشرعا حج فعل مخصوصله که
وقوف وطوافك اوزرینه سابق حج نیتیله محرم اولمغله زمان مخصوصده که
طوافه کوره یوم نحرك فجرینك طلوعندن آخر عمرینه دك اما ایام نحرده اولمسی
واجبدر احرامك میقاتدن اولمسی کبی وقوفده یوم عرفه نك شمسنك زوالندن
یوم نحرك فجرینه دك زمانی اشبو تفسیر ایله بیان ابو السعودك اشهر حجله
بیانندن اولیدر مکان مخصوصیکه کعبۂ مکرمه ایله عرفاتی زیارتدر بوکا کوره
حج افعال مخصوصه یه اسم اولدی فقط زیارة بیت اولمدی زیرا حجك رکنی طواف
ووقوفدر شرطی احرامدر تعریفده لاداء رکن من ارکان الدین دیمدیکی نافله حجه
شامل اولسون ایچوندر ارکان دیندن مراد صوم صلات حج زکات کلمۂ شهادتدر
✲ (فرض) سنة تسع وانما اخره علیه الصلاة والسلام لعشر لعذر مع علمه ببقاء
حیاته لیکمل التبلیغ (مرة) لان سببه البیت وهو واحد والزیادة تطوع وقد تجب
کما اذا جاوز المیقات بلا احرام فانه کما سیجیئ یجب علیه احد النسکین ✲ حجك
فرضیتی هجرتك طقوزنجی تاریخنده { ولله علی الناس حج البیت من استطاع
الیه سبیلا } آیت کریمه سیله درناسدن مراد مؤمنوندر ومن کفر قرینه سیله
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك اونجی سنه یه تأخیرلری آیت کریمه نك
نزولنك وقتك فوتندن صکره اولمسی عذرینه مبنیدر وتبلیغ تکمیل اولسون ایچون
بقای حیاتلرینه علمیله برابر وعمره برکره اوله رق فرض قلندیغی سببی اولان
بیت بر اولوب ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك اقرع بن حابس

رضی الله تعالی عنهك حجك فرضیتنی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك كندولرینه اخبار وتبلیغلرنده بهرسنه میدر یوقسه عمرده میدر دیو سؤاللرنده عمرده در دیو بیانلرینه بناً و رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك فمن زاد فهو تطوع بیوردقلرینه بناً بردن زیاده اولان حج تطوعدر بعضا حج واجب اولور نتكم میقاتی احرامسز تجاوز ایدن كمسه یه ایكی نسكك بری واجب اولور نتكم قریبا كلور دخول حرم ایچون احرامله میقاتی تجاوز ایدرسه بنه بولجه در احرامی كرك حج ایچون وكرك مبهم اولسون شارحك احرامسز تجاوزه تخصیصی بنده دكلدر وهدایه ده مصرحدركه افاقی مكهٔ مكرمه یه دخول قصدی ایله میقاته واصل اولسه حنفیه یه كوره حج ویا عمره قصد ایتسون ویا ایتمسون اوزرینه احرام واجب اولور رسول الله صلی الله تعالی وسلمك {لایجاوز احد المیقات الا محرما} قول واجب الاتباعلرینه بناً واحرامك وجوبی اشبو بقعهٔ شریفه یه تعظیم ایچون اولدیغندن كندوده تاجر ومعتمر وسائرلری مساویدر بوكا كوره افاقیدن حج وعمره نافله اولمزلر انجق نافله بسنانیله حرمیدن اولور ❁(فان اختار الحج اتصف بالوجوب) ❁ حجی اختیار ایدرسه وجوبله متصف اولور یعنی واجب مخیر اولور عمره یی اختیار ایتسه ده اولور ❁(وقد یتصف بالحرمة كالحج بمال حرام وبالكراهة كالحج بلا اذن ممن یجب استیذانه وفی النوازل اذا كان الابن صبیحا فللاب منعه حتی یلتحی) ❁ بعضا حج حرمتله موصوف اولور مال حرامله اولان حج كبی وكراهتله ده وصفلنور اوغلونك خدمتنه محتاج اولان اب وزوجه ونفقه سی اوزرینه لازم اولان كمسه لر كبی كندولردن استیذان واجب اولور ذواتك اذنلری اولمقسزن حج كبی ونوازل نام كتابده مرسومدركه ابن خوب روی محبوب اولورسه باباسنه كندوبی حجدن منع واردر توخط اوانه دك بلكه خانه دن خروجدن دخی منع ایدر نتكم ماسبقده مرور ایتدی ❁(علی الفور) فی العام الاول عند الثانی واصح الروایتین عن الامام ومالك واحمد فیفسق وترد شهادته بتأخیره ای سنینا لان تأخیره صغیرة وبارتكابه مرة لایفسق الا بالاصرار بحر ووجهه ان الفور یتظنیة لان دلیل الاحتیاط ظنی ولذا اجمعوا انه لو تراخی كان اداء وان اثم بموته قبله ❁ حج فور اوزره كه بلا تراخ ممكن اولدیغی وقتك اولنده ایتانله واجبدر یعنی امام ابی یوسف عندنده وامام اعظمدن روایت اصحده وامام مالك واحمد عندلرنده عام اولده در وخبرده {من اراد الحج فلیعجل} واردر ممكن اولان سنه لرك اولكنده ایتمك احتیاطدر حج سنه ده وقت معینده اولوب و برسنه ده موت نادر اولمدیغندن بعد التمكن وقتندن تأخیرنده كندوبی فوته عرض اولدیغندن

جائز اولمدی زیرا بعض اولور كه انسانه مرض وتلف مال كبی موانع ظهور ایدر امام محمده كوره وجوبی تراخیله در بس برقاج سنه تأخیریله فاسق اولور وشهادتی رد اولنور زیرا اولكی سنه دن تأخیر صغیره در وصغیره یی بركره ارتكابله فاسق اولمز انجق اصرار یله فاسق اولور تأخیرك صغیره اولمسنك وجهی فورك ظنی اولمسیدر زیرا امامینك فوریتنه استدلال ایتدكلری احتیاط دلیللری ظنیدر كبیره انجق دلیل قطعیله ثابت اولور امام محمد رحمه اللهك تراخی یه دلیلی امرك فور ایجاب ایتمیوب ورسول اللهك اوننجی سنه ده حج شریفیدر بنابرین علمای عظام اجماع ایتدیلركه بركسه تراخی ایدوب آخر عمرنده حج ایتسه ادا اولور هرنقدر قبل الادا موتیله آثم اولورسه ده ❁ وقالوا لو لم یحج حتی اتلف ماله وسعه ان یستقرض ویحج ولو غیر قادر علی وفائه ویرجی ان لا یؤاخذه الله تعالی بذلك ای لو نا وبا وفائه اذا قدر كما قیده فی الظهیریة ❁ بركسه كندویه حج فرض ایكن حج ایتمیوب حتی مالی اتلاف ایتسه كندویه استقراض ایدوب حج ایتمك جائز اولور هرنقدر وفاسنه مقتدر اولمز ایسه ده امام تمرتاشی استقراض لازمدر دیدی وسعت بولوب اداسنه قادر اولدقده وفاسنه نیت ایدرسه اول استقراض سببیله الله جلیلك عدم مؤاخذه سی مرجودر وخبرده {ان الله تعالی مع الدائن حتی یوفی دینه مالم یكن دینه فیما یكره الله تعالی} وارد اولدی ❁(علی مسلم) لان الكافر غیر مخاطب بفروع الایمان فی حق الاداء وقد حققناه فیما علقناه علی المنار (حر مكلف) عالم بفرضیته اما بالكون بدارنا او باخبار عدل او مستورین ❁ یا دار اسلامده اولمیله ویا ایكی مستور الحال ویا بر عادلك اخباریله فرضیته حجه عالم هر بر حر مكلف مسلمك اوزرینه حج فرضدر اداحقنده كافر فروع ایمانله مخاطب دكلدر نتكم شارح دیركه اشبو مسئله یی بز منار اوزرینه اولان تعلیقاتمزده تحقیق ایلدك ❁(صحیح) البدن (بصیر) غیر محبوس وخائف من سلطان یمنع منه (ذی زاد) یصح به بدنه فالمعتاد اللحم ونحوه اذا قدر علی خبز وجبن لا یعد قادرا (وراحلة) مختصة به وهو المسمی بالمقتب ان قدر والا فتشترط القدرة علی المحارة للافاقی لا للمكی یستطیع المشی لشبهه بالسعی للجمعة ❁ یعنی مزبور مسلم كندوبی حجدن منع ایدر سلطاندن خائف ومحبوس اولمیان بینا وتوانادر بس بدنی علیل وآفاتدن سالم اولمیان مقعد ومفلوج وكندی باشنه راحله ده طوره من شیخ كبیر واعمی اوزرلرینه حج واجب اولمز واحجاجه بدل كوندرمك دخی لازم اولمز امامامین ایچون خلاف واردر وبدلی كندو وسیله صحتده اولور زاده وكندویه مختصه مقتبه كه سمرلنمش دوه صاحبیدر اكر مزبور مقتبه ركوبه قادر ایسه یوق اكا ركوبه قادر دكل ایسه افاقی یه

محاره كه هودجه قدرت شرطدر مكى‌يه راحله شرط دكلدر جمعه‌يه سعيه مشابه
اولديغندن مشيه قادردر راحله‌يه قدرت ملكله وياجاره ايله ده ثابت اولور عاريه ايله
اولمز زاد هر براحد حقنده شرط عامدر حتى مكى‌يه ده راحله مكى اولميان افاقيلره
شرطدر هرنقدر مشيه مقتدرلر ايسه ده امامكى واطرافنده بولنانلرايله راحله
لازم دكلدر مشيله انلره مشقت لاحق اولمديغندن وزاد خصوصنده ارباب رفاه
اولان لحمه عادت ايدن كمسه بيز واككله مقتدر اولسه قادرعد اولنماز جبن
بانك ضمى ونونك تخفيفيله وتشديديله در وراحله حاجيه مخصصه اولميوب مثلا
مشترك اوله‌رق بردابه‌لرى اولوب بالمناوبه ركوب ايتسه زراحله‌يه قادرعد اولنمز
مقتب اسم مفعول صيغه‌سيله در قتب دوه‌نك اورگجنى احاطه ايدر صغير
سمردر ✵ وافادانه لوقدر على غير الراحلة من بغل اوحمار لم يجب قال فى البحر
ولم اره صريحا وانما صرحوا بالكراهة وفى السراجية الحج راكبا افضل
منه ماشيا به يفتى والمقتب افضل من المحارة ✵ مصنف مرحوم وراحلة قوليله
افاده ايتديكه بركمسه راحله‌نك غيرى بغل وحماره مقتدر اولسه اوزرينه
حج واجب اولمز لكن بومسلم دكلدر زيرا راحله دن مراد كنديه ركوب
اولنان شيدر هرنقدر فى الاصل بعيره اسم ايسه ده منسك المتوسط شرحى
مسلك المتقسط نام كتابده مسطوردركه راحله دن بعير وقاطر وآت مثلاو دوابه
قدرتله حج واجب اولور شوقدر واركه مسافهٔ بعيده ده حماره ركوب
مكروهدر مشقت شديده‌يه تحمل اولمديغندن صاحب بحر ديديكه مضمون
مشروحى بن صريحا كوره مدم ✵ انتهى ✵ راحله‌نك غيرنده كراهت تنزيهيه ايله
تصريح ايتديلر ✵ ابوالسعودك اشباه حاشيه سنده مرسومدركه حمار
اوزره حجك كراهتى شيطانك اكثريا كنديه رؤيت اولنديغندناشيدر
بنابرين حمارك نهيق وقتنده استعاذه مندوبدر بعضيلر كراهتى وقوف حالنه
تخصيص ايتديلر وسراجيه ده مرسومدركه راكبا حج ماشيا حجدن
افضلدر انجق بوقولله فتوى ويريلور وهبانيه ده وشرحنده مذكوردركه غنينك
حجى فقيرك حجندن افضلدر فرضله نافله ميانه‌لرنده اولان فرقه بناء ومقتب
محاره دن افضلدر ريا وفخردن خوف ايچون محذور مزبوردن تخلص اولنديغنه
نظرا وبعضيلر كراهت بوقدر ديديلر ✵ وفى اجارة الخلاصة حمل الجمل مأتان
واربعون مناو الحمار مائة وخمسون وظاهره ان البغل كالحمار ووهب اب
لابنه مالايحج به لم يجب قبوله لان شرائط الوجوب لايجب تحصيلها وهذامنها باتفاق
الفقهاء خلافا للاصوليين ✵ خلاصه‌نك اجاره بحثنده دوه‌نك يوكى ايكيوزقرق مندر
يعنى بطماندروحماركى يوزاللى بطماندر ديومسطوردر وبطمان ايكى رطلدر

بعضيلرمن قرق استار در واستارالتى درهم ونصفدر ديديلر اشبو مضمونك ظاهرى بغل
حمار كبيدر لكن بونده نظر واردر بابا اوغلونه ويا اوغلو باباسنه كندوسيله
حج اولنور مال هبه ايتسه آنك قبولى واجب اولمز زيرا وجوبك شرطلرينى تحصيل
واجب دكلدر اشبو زاد وراحله‌يه قدرت اتفاق فقها ايله وجوبك شرطلرندندر
اصوليين ايچوندر اختلاف زيرا انلر اداانك وجوبنك شرطندندر ديديلر ✵ (فضلا
عمالابدمنه) كمامر فى الزكاة ومنه المسكن ومرمته ولو كبيرا يمكنه الاستغناء
ببعضه والحج بالفاضل فانه لايلزمه بيع الزائد نعم هو الافضل وعلم به عدم لزوم
بيع الكل والاكتفاء بسكنى الاجارة بالاولى ✵ مسلم مشروحك مالك
اولديغى زاد وراحله زكاتده بيان اولنديغى وجه اوزره تحقيقا وياخود تقديرا
كندودن هلاكى دفع ايدر حوايج اصليه سندن ومالابدمنهندن فاضل وزائد اولملى
فرسى وسلاحى وثيابى وخدمت ايچون اولان عبيدى وقضاء ديونى كبى حتى زوجه سنك
مهرى دخى ديون قسمندندر سكنى ايچون محتاج اولديغى منزل وتعمير وترميمى
دخى مالابدمنه قبيلندندر هرنقدر كبير اولوب بعضيله استغنا وزياده سيله
كنديه حج ممكن اولور سه ده كنديه زائدى بيع لازم كلمز بلى افضل اولان
بيعيدر بوندن مسكنك كليسنى بيع ايدوبده اجاره سكنا سيله اكتفانك
عدم لزومى بالطريق الاولى معلوم اولدى ✵ وكذا لوكان عنده ما لواشترى به
مسكنا وخادما لايبقى بعده مايكفى للحج لايلزمه خلاصة وحرر فى النهر انه يشترط
بقاء رأس مال لحرفته ان احتاجت لذلك والالا وفى الاشباه معه الف وخاف
العزوبة ان كان قبل خروج اهل بلده فله التزوج ولووقته لزمه الحج ✵ يعنى
بويلجه عندنده برمقدار پاره اولسه كندو ايله مسكن ويا خادم اشترا ايتسه بعده
حجه كفايت مقدارى باقى قالمسه كنديه حج لازم اولمز حاجت اصليه دن
اولديغندن ونهرده مذكوردركه اهل حرفت رأس ماله محتاج اولورسه انك
بقاسى دخى شرطدر صنعتنده رأس ماله احتياجى اولمزسه لازم دكلدر اشباهده
مسطوردركه بركسه ايچون مثلا بيك درهم وار يالكوزلق واركنلكدن خوف
ايتسه بلده سى حجاجنك خروجى وقتندن مقدم اولورسه كندو ايچون
تزوج واردر يوق حجاجك خروجى اوانيسه كنديه حج لازمدر بعضيلر
تزوجى حاجت اصليه دن عد ايتمشلر حين توقانده وجوبنه بناء وبحرده
مذكوردركه بركسه اهالئ بلده‌نك حجه خروجلرى وقتنده مابه الاستطاعة
مالك اولوب انى سائر مصارفه صرف ايدرسه اوزرينه دين اولور وقت
خروجك غيرنده مالك اولوب صرف ايدرسه دين اولمز ✵ (و) فضلا (عن
(نفقة عياله) ممن تلزمه نفقته لتقدم حق العبد (الى) حين (عوده) وقيل

بعده بيوم وقيل بشهر (مع امن الطريق) بغلبة السلامة و لو بالرشوة على ما حققه
الكمال وسيجئ آخر الكتاب ان قتل بعض الحجاج عذر ✲ عيال كتاب وزننده
بركسه نك نفقه وقوت ويره جك كسه لرى اولاد وازواج وسائرلردر يعنى
زاد وراحله بندكرى دوه وعيالينه نفقه سى اوزرينه لازم اولان كسه لرك نفقه لرى
سكنى وكسوه و طعاملرندن حين رجوعلرينه دك فارغ اولملى حق جل وعلا
حضرتلرينك كمال استغناسى اولديغندن اذن شرعله حق عبدك تقدمنه
بنا بعضيلر رجوعندن بركون صكره يه وبعضيلر بر ماهه دك ديديلر كمالك
تحقيقنه كوره هر نقدر رشوتله اولورسه ده سلامت غالبيله امن طريق كرك
براو كرك بحرا شرطدر زيرا بلا امن استطاعت موجوده اولمز بعضيلر امنيتى
اداك شرطندر ديديلر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك استطاعتى
انجق زاد وراحله ايله تفسير بيوردقلرينه بناء ثمرهٔ خلاف وجوب ايصاده ظاهر
اولور قول اوله كوره وصيت واجب اولمز قول ثانى يه كوره واجب اولور كمال ظاهر
اولان غلبهٔ سلامتله غلبهٔ خوفك اولمسى اعتبار اولنمقدر ديدى حتى بحار
نهب يعنى قايق وغارات واثناء سبيله تعرض تحقق ايتدكده غلبهٔ خوف اولمش
اولورده واجب اولمز انجق بحره ركوب اولنان محلده حجك سقوطنده
اختلاف واقع اولدى كرمانى بحرده ركوبله عادت جارى اولان محلده
غالبا سلامت بولنورسه واجبدر يوقسه دكلدر ديدى اصح اولان قولده بودر
(تنبيه) سيحون وجيحون وفرات ونيل نهرلردر بحر دكللردر تتكم حديث
شريفده {سيحان وجيحان والفرات والنيل كل من انهار الجنة} وارد اولمشدر
عيساى ارملى ديديكى (نظم) برى ببلاد الروم سيحان سائحا ✲ وبالشام يلفى جاريا
نهر سيحون ✲ ويلفى بارض السيس جيحان جاريا ✲ وفى ارض بلخ قد جرى
نهر جيحون ✲ يلفى لفظى فالله يوجد معناسنه صحاح جوهريده سيحان شامده سيحون
هندده ساحين بصره ده بر نهردر ديو مذكوردر حديث شريفده مذكور اولان
سيحان وجيحان سيحون وجيحونك غيريدر ✲ ابو السعود ✲ كمالك بياننه كوره
رشوتسز ذهاب ممكن اولمديغنه نظرا ويرمسى واجبدر كناهى اخذ ايدنه در
تتكم كتاب القضاده رشوتى تقسيمدن مستبانادر بركسه نى اضرار قصدى
اولمقسزن كندى نفسندن ظالمك ظلمنى دفع ايچون رشوت اعطاسى جائزدر
دخى كتابك آخرنده كلوركه حجاجك بعضيسنك قتلى عذردر
✲ وهل ما يؤخذ فى الطريق من المكس والخفارة عذر قولان والمعتمد
لا كما فى القنية والمجتبى وعليه فيحتسب فى الفاضل عما لابد منه القدرة
على المكس ونحوه كما فى مناسك الطرابلسى ✲ مكس عكس وزننده باج وكمرك ديو
ظلمله اخذ اولنان اقچه در يعنى باج وكمرك وبكجيلك ديو يوللرده اخذ اولنان

شيلر عذردن عد اولنورمى بونده ايكى قول واردر ومعتمد اولان قوله كوره عذر دكلدر
تتكم قنيه ومجتباده مرسومدر پس عذر اولمديغنه بناء مالابد منهدن
فاضلده مكس وخفارت مثللو شيلر قدرتده حساب اولنور تتكم مناسك
طرابلسيده مسطوردر خفارت حفظ معناسنه در ✲ (و) مع (زوج او محرم) ولو عبدا
او ذميا او برضاع (بالغ) قيد لهما كما فى النهر بحثا (عاقل والمراهق كبالغ)
جوهرة (غير مجوسى ولا فاسق) لعدم حفظهما (مع) وجوب (النفقة) لمحرمها
(عليها) لانه محبوس عليها (لامرأة) حرة ولو عجوزا (فى سفر) ✲ حره اولان
عورته كوره حجك وجوبى مدت سفرده مجوسى وفاسق اولميان عاقل بالغ
محرمك ويا زوجك وجوديله در ومحرمك نفقه سى عورته واجبدر كندو ايچون
محبوس اولديغندن زيلعى بيان ايتديكه زوجله محرمك شرطيتى نفس وجوبه
اولمسيله وجوب ادايه اولمسنده بين العلما اختلاف اولدى وثمرهٔ خلاف وصيتك
وجوبيله محرمك نفقه وراحله سنك عورته وجوبنده ومحرم بولنمزسه تزوجك
وجوبنده ظاهر اولور وجوبه شرط ديناره كوره اوزرينه مزبورلردن
برشى واجب اولمز وجوبك شرطنى تحصيل واجب اولمديغندن وجوب ادايه
شرط اولديغنه نظرا مزبورلرك جمله سى واجب اولور مصنف وشارح قولينك
برى اوزره جارى اولديلر محرمدن مراد قرابت ويا رضاع ويا مصاهره سببيله
ابدا نكاحى جائز اولميان كسه در ومزبورلر هر نقدر عبد ومحرم هر نقدر ذمى
ويا رضاع ايله اولورلر ايسه ده بزازيه ده فى زماننا رضاعا قرنداشيله مسافرت
ايتمز ديو مرسومدر بالغ لفظى زوجله محرمه قيددر دخى مراهق بالغ حكمنده در
صفتلر ميانه لرنده جملهٔ معترضه در ✲ حلبى ✲ غير مجوسى محرمدن حالدر حاجه نك
زوجنده مجوسيه متصور اولمديغندن ولا فاسق زوجله محرمه قيددر مزبورلرك
ومجنونك وصبينك حفظلرى اولمديغندن مادون السفرده بلا محرم خروج مباحدر
✲ وهل يلزمها التزوج قولان وليس عبدها بمحرم لها وليس لزوجها منعها عن حجة
الاسلام ولو حجت بلا محرم جاز مع الكراهة ✲ حجه قادره اولان عورته تزوج
لازم اولمقده ايكى قول واردر وعبدى كندويه محرم عد اولنماز كندو ايله
سفره خروجى حرامدر هر نقدر طواشا اولورسه ده وزوج ايچون زوجه يى حجدن
منع ايتمك يوقدر ومحرمسز حج ايتسه مع الكراهة التحريمية جائزدر حقنده صحيحنده
{لا تسافر امرأة ثلاثا الا ومعها محرم} حديث شريفنده اولان نهيه بناء
✲ (و) مع (عدم عدة عليها مطلقا) اية عدة كانت ابن ملك (والعبرة لوجوبها)
اى العدة المانعة من سفرها (وقت خروج اهل بلدها) وكذا سائر الشروط ✲
قنغى عدت اولورسه اولسون مطلقا كرك عدت وفات وكرك عدت طلاق بائن

ويا رجعى اولسون حج مراد ايدن عورتك اوزرنده اولماقله بله سفر بنه مانعه عدتك
وجوبنه اعتبار مز بوره نك بلده سى اهاليسنك خروجى وقتلرنده ثابتدر بعد
مسافه يه بناءً خروجلرى هرنقدر شهر حجك دخولندن مقدم اولور سه ده
سائر شروطلر دخى بنه بو بلجه‌ در اهالى بلده نك وقت خروجلرندن معتبر در
❊ (فلو احرم صبى عاقل) اواحرم عنه ابوه صار محرما وينبغى ان يجرده قبله
ويلبسه ازارا ورداء مبسوط وظاهره ان احرامه عنه مع عقله صحيح فمع عدمه
اولى (فبلغ اوعبد فعتق) قبل الوقوف (فمضى) كل على احرامه (لم يسقط
فرضهما) لانعقاده نفلا ❊ بس برصبى عاقل وياعبد احراملنسه ويا خود باباسى
كندودن اوتورى احرا ملنسه محرم اولور لرو واجب اوله رق باباسى كندودن اقدم
انى تجريد وكندويه ازار ايله ردايى الباس ايدر مبسوطده بو بلجه مسطوردر واشبو
مبسوطك كلامنك ظاهرى باباك ولد عاقلندن ناشى احرامى صحيح اولمجق عدم
عقلى صورتنده صحتى اولى بالطريقدر بس مزبور صبى بالغ وعبد معتق مقدمكى
احرامى اوزره مرور ايدوب مجددا فرض اولان حج ايچون احرام اتمسه فرضلرى
ساقط اولمز احرام سابق نافله اوله رق منعقد اولديغندن لكن بوكا سؤال
ايراد اولنوركه احرام شرطدر بس لايق اولان نافله احراميله فرضك اداسنك
جوازيدر آبدست الوب بعده سنله بالغ اولان صبينك اول آبدستله فرضى
اداسنك جوازى كبى جواب ممكندركه اشبو احرام ادانك كندويه
اتصالى جهتندن ركنه مشابه برشرطدر عرفاتده وقفه ده
ايكن احراملنمق كبى بوكا كوره نفل ايچون اولان احرام ايله فرض ادا اولنمز
حجك كندويه اتصالنك عدم لزومنه بناءً محضا شرطدر بس شبهينه مراعات
ايده رز ❊ نهر ❊ (فلو جدد الصبى الاحرام قبل وقوفه بعرفة ونوى حجة
الاسلام اجزأه ولو فعل) العبد (المعتق ذلك) التجديد المذكور (لم يجزه)
لانعقاده لازما بخلاف الصبى والمجنون والكافر ❊ بس صبى احرامى عرفه ده
وقفه دن مقدم تجديد وحجهٔ اسلامه نيت ايتسه كفايت ايدر مزبور عبد معتق
تجديد مذكورى ايشلسه كفايت ايتمز عبد مزبورك نفلا احرامى لازم اوله رق واقع
اولديغندن كندويه اندن خروج ممكن اولمز ❊ بحر ❊ صبى ومجنون وكافر بويلك
خلافنده در احرامى كندو حقنده لازم اوله رق واقع اولمديغندن ايمدى كندويه اندن
خروج ممكن اولدى وكافر احراملنوب بعده اسلامه كلوب واحرامى تجديد ايتسه
كفايت ايدر اولكى احرام منعقد اولمديغندن ومجنونك وليسى مقدما كندودن ناشى
احراملنوب بعده مجنون افاقت بولوب حجهٔ اسلام ايچون احراملنسه كفايت
ايدر ❊ (و) الحج (فرضه) ثلاثة (الاحرام) وهو شرط ابتداء وله حكم الركن

انتهاء حتى لم يجز لفائت الحج استدامته ليقضى به من قابل ❊ حجك فرضلرى
اوچدر اولكيسى احرامدر فرض تعبيرى شرط وركنه شامل اولسون ايچوندر
اشبو احرام ابتداء شرطدر حتى اشهر حجك اوزرينه تقديمى صحيحدر انتهاء كه
كندو ايچون ركن حكمى واردر حتى كندونك ركنه مشابهتندن حج ايده ميان
كمسه ايچون احرامى كلجك سنه كندو ايله حجى قضا ايچون استدامت جائز
اولمدى بلكه عمره ايله تحلل ايدر سنهٔ آتيه ده قضا ايدر شرط اولسه استدامت
جائز اولوردى احرام نيتيله تلبيه ايتمكدر ❊ (والوقوف بعرفة) فى اوانه سميت به
لان آدم وحواء تعارفا فيها (و) معظم (طواف الزيارة) وهما ركنان ❊ ايكنجى
موسم حجده عرفاتده وقفه يه طور مقدر اواندن مراد يوم عرفه نك زوالندن يوم
نحرك فجرك طلوعندن مقدمه دكندر عرفه تسميه سى حضرت آدم صلوات الله
تعالى على نبينا وعليه ايله حوا رضى الله تعالى عنها والده مز جنتدن متفرقا
نزول لرندنصكره كندوده برى برلرينى بلدكلرى ايچوندر وياخود مقدما كندولرينه
غائبانه جبل عرفات وصف وبيان اولنوب وقتاكه كوردكده بلدكلرينه مبنيدر
اوچنجيسى عظيم اولان طواف زيارتكه درت شوطدر اوچى واجبدر اشبو
صكره كى ايكى ركنلردر بو اوجك برين ترك ايلسه حجى صحيح اولمز
❊ (وواجبه) نيف وعشرون (وقوف جمع) وهو المزدلفة سميت بذلك لان
آدم اجتمع بحواء وازدلف اليها اى دنا (والسعى) وعند الائمة الثلاثة هو ركن
(بين الصفا) سمى به لانه جلس عليها آدم صفوة الله تعالى (والمروة) لانه جلس
عليها امرأة وهى حواء ولذا انثت ❊ واجبات حج يكرميدن زياده در يعنى شارح
مرحومك زياده سنه كوره يكرمى بشدر برى وقوف جمعدر كه مزدلفه وقفه
سيدر جمعله مزدلفه ايله تسميه آدم صلوات الله تعالى على نبينا وعليهك كندوده
حوا رضى الله تعالى عنها ايله جمع وتقربانده مبنيدر لف ونشر مرتب واردر
ايكنجى صفا ايله مروه ميانه لرنده سعيدر وائمهٔ ثلثه قتنده ركندر محل مزبوره
صفا تسميه سى كندويه الله جليلك سائر خلقندن اختيار ايدوب وكزيدهٔ انام
اولان آدم عليه الصلاة والسلام جلوس بيورديغنه بناءً در بعضيلر صفا
بر رجلك ومروه برعورتك اسملرى ايدى كعبهٔ مكرمه ده زنا ايتديلر
الله عظيم الشان كندولرينى ايكى حجره مسخ بيوروب اشبو اسملر ايله تسميه
اولنديلر ناس كندولردن عبرت المق ايچون ديديلر سهو وردى بو بلجه ذكر ايلدى
شارحك بيانه كوره محلله اسم كندويه حالك اسمنك ماده سندن مشتق
اولمش اولور مروه يه مروه تسميه سى كندويه عورت كه حوا رضى الله تعالى عنها
جلوس ايتديكنه مبنيدر انكچون مؤنث قلندى صفا مذكر اولديغى كبى

✽(ورمی الجمار) لكل من حج (وطواف الصدر) ای الوداع (للآفاقی) غیر الحائض (والحلق او التقصیر وانشاء الاحرام من المیقات ومدا لوقوف بعرفة الی الغروب) ان وقف نهارا ✽ اوچنجی هر بر حج ایدن کمسه ایچون رمی جمار در دردنجی حائض اولمیان آفاقی که طشره لیسه طواف وداعدر صدر دالك قحیله مکه دن انتقال معناسنه مکی و بستانی وحائض طواف ایتمزلر بشنجی احرامدن خروج ایتدکده تراش اولمق ویاقرقمقدر رجله حلق افضلدر التنجی میقاتدن احرامدر مکی یه وهدی سوق ایتمیان متمتعه میقات حرمدر یدنجی نهارده وقفه یه طورر سه غروبه دك اولمقدر لیله نهار بیننده وقفه یی جمع واجب اولدیغندن بر زمان قلیل وقفه فرضدر ✽(والبداءة بالطواف من الحجر الاسود) علی الاشبه لمواظبته علیه الصلوة والسلام وقیل فرض وقیل سنة (والتیامن فیه) ای فی الطواف فی الاصح (والمشی فیه لمن لیس له عذر) بمعه منه ولو نذر طوافا زحفا لزمه ماشیا ولو شرع متنفلا زحفا فمشیه افضل ✽ یدنجی قول اشبه اوزره طوافده حجر اسوددن بدیتدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك مواظبتنه بناءً لکن برشیئ ترکدن نهی اولمقسزن فقط مواظبت وجوب اقتضا ایتمز بعضیلر فرض وبعضیلر سنت دیدیلر سکزنجی قول اصحده طوافده صاغ جانبدن اولمقدر طقوزنجی طوافده مشیه مانع عذری اولمیجق ماشیا طواف ایتمکدر بر کمسه سورونرك الیه سی اوزره طواف نذر ایتسه کندویه ماشیا طواف لازم اولور زحف وصفی لغو اولور نافله اوله رق زحفا طوافه شروع ایتسه مشی افضلدر ✽(والطهارة فیه من النجاسة الحکمیة علی المذهب قیل والحقیقیة من ثوب وبدن ومکان طواف والاکثر علی انه سنة مؤکدة کما فی شرح لباب المناسك ✽ اونجی مذهب اصح اوزره طوافده نجاست حکمیه دن طهارتدر بعضیلر ثوبك وبدنك ومکان طوافك نجاست حقیقیه دن طهارتیدر دیدیلر اکثر علما بو سنتدر دیدیلر نتکم لباب المناسك شرحنده بو وجه مسطوردر ✽(وستر العورة)فیه وبکشف ربع العضو فاکثر کما فی الصلاة یجب الدم ✽اون برنجی طوافده ستر عورتدر نماز کبی اعضای منکشفه دن عضو اصغرك ربعی ویا اکثری کشفنله دم واجب اولور ✽(وبداءة السعی بین الصفا والمروة من الصفا) ولو بدأ بالمروة لایعتد بالشوط الاول فی الاصح ✽ اون ایکنجیسی صفا ایله مروه ماییننده سعیده صفادن بدأ ایتمکدر مروه دن بدأ ایتسه قول اصحده شوط اوله اعتبار اولنمز بلکه شوط ثامنله اتمام ایدر واصحك مقابلی معتد به اولمسی قولیدر ✽(والمشی فیه) فی السعی (لمن لیس له عذر) کما مر ✽ اون اوچنجی ما سبقده طوافده مرور ایتدیکی مثللو کندو ایچون مشیده عذر اولمیان

کمسدیه کوره سعیده مشیدر ✽(وذبح الشاة للقارن والمتمتع) ✽ اون دردنجی قارنه اون بشنجی متمتعه تراشدن مقدم دم شکر ذبح ایتمکدر ✽(وصلاة رکعتین لکل اسبوع) من ای طواف کان فلو ترکها هل علیه دم قیل نعم فیوصی به ✽ اون التنجی قنغی طوافدن اولورسه اولسون بهر اسبوع ایچون ایکی رکعت نمازدر ترك ایلرسه اوزرینه دم لازم اولور می بلی لازم اولور قبل الذبح وفات ایدرسه انکله وصیت ایدر ✽(والترتیب) الآتی بیانه (بین الرمی والحلق والذبح یوم النحر ✽ اون یدنجی قریبا بیان اولنان یوم نحرده رمی وذبح وحلق میانه لرنده ترتیبدر ✽ واما الترتیب بین الطواف وبین الرمی والحلق فسنة فلو طاف قبل الرمی والحلق لا شیئ علیه ویکره لباب وسیجیئ ان المفرد لاذبح علیه وسنحققه ✽ اما طواف ورمی وحلق میانه لرنده ترتیب سنتدر پس بر کمسه قبل الرمی والحلق طواف ایلسه اوزرینه برشی لازم گلمز نهایتی سنت مقابله سنده اولدیغندن تنزیها مکروه اولور قریبا کاور که حج مفرد اوزرینه ذبح یوقدر وقریبا باب الجنایاتده اوقدم نسکا علی آخر قولنده تحقیق ایده رز ذبحك بیان اولنمدیغی حج مفرده ذبح واجب اولمدیغندندر یوقسه بینه طواف ایله ذبح بیننده ترتیب یوقدر ✽(وفعل طواف الافاضة) ای الزیارة (فی) یوم من (ایام النحر ✽ اون سکزنجی ایام نحردن برکونده طواف زیارتی ایتمکدر ✽ومن الواجبات کون الطواف وراء الحطیم وکون السعی بعد طواف معتد به وتوقیت الحلق بالمکان والزمان وترك المحظور کالجماع بعد الوقوف ولبس المخیط وتغطیة الرأس والوجه ✽ دخی طوافك وراء حطیمدن اولمسی واجباتدندر زیرا حطیم بعض بیتدندر وسعیك معتد به اولان طوافدن صکره اولمسیکه یعنی درت شوطدر زیرا یدی شوطك دردی فرض واوچی واجبدر وحلق مکانله که حرم ایچنده وزمانله که ایام نحرده ایتمکله توقیتدر ومثلا بعد الوقوف جماع ومخیط اولان ثوبی عادتا لبس وباشی ویوزی تغطیه وستر مثللو محظورات حجی دخی ترك واجباتدندر اشبو شارح مرحومك ومن الواجبات قولیله بیان ایلدیکی واجبلر ایله واجبات حج یکرمی بشه بالغ اولور تغطیه ده بر یوم کامل ویا بر لیله اولمق لازمدر ✽ والضابط ان کل ما یجب بترکه دم فهو واجب صرح به فی الملتقی وسیتضح فی الجنایات ✽ واجبدن بعض عرفاتدن امامله معا افاضه کبی ذکر اولمیان باقی قالدیغندن واجب حقنده بر قاعدهٔ کلیه ذکر ایدر که هر بر ترکیله دم ایجاب ایدن واجبدر دیو ملتقاده بونکله تصریح اولندی وجنایات بحثنده قریبا کشف وایضاح اولنور ✽(وغیرها سنن وآداب) کان یتوسع فی النفقة ویحافظ علی الطهارة وعلی صون لسانه ویستأذن ابویه وداننه

وكفيله ويودع المسجد بركعتين ومعارفه ويستحلهم ويلتمس دعائهم ويتصدق
بشئ عند خروجه ويخرج يوم الخميس ففيه خرج عليه السلام في حجة الوداع
اوالاثنين اوالجمعة بعدالنوبة والاستخارة اى في انه هل يشترى اويكترى وهل يسافر
برا وبحرا وهل يرافق فلانا اولا لان الاستخارة في الواجب والمكروه لا محل لهما
وتمامه في النهر ❊ اشبو واجباتدن ذكر اولنانك ما عداسى سنن واادابدر بونك
ظاهرى واجباتك كليسنك ذكرنى ايجاب ايدر بوايسه خلاف واقعدر بناأ عليه
مصنف مرحوم وغير ما لم يجب فيه دم ديسه اولى اولوردى مز بور سنن
واداب مثلا اثناى راهده نفقده توسع كبى زيرا حديث شريفده وارد دركه
طريق حجده نفقه في سبيل الله نفقه كبيدر مراد حلالدن اولورسه ديمكدر
وطهارت اوزره محافظه ومداومت كبى دائما آبدستله اولمق خلقك ورزقك واسع
اولوب وحفظه ملائكه سنك محبتنى ومعاصيه بغضك دوامنى موجبدر وخبرده {الوضوء
سلاح المؤمن} واردر سيد احمد زروق قدس سره النصيحة الكافيه نام كتابنده
بويلجه ذكر ايلدى وضوءه مداومت هر وقتده مندوبدر لكن موسم حجده آكددر
ولسانى مالا يعنى كلامدن وقايه وحفظ كبى بودخى بهمه حال لازم وواجب ايسه ده
حجاجه الزم واهمدر الله جليلك {فلا رفث ولا فسوق ولا جدال في الحج} قول
واجب الاتباعنه بناأ وخدمتنه احتياجى اولان ابويندن فرض اولان حجده
استيذان كبى انلرك خدمتى ورضاسى نافله حجدن افضلدر وهر نقدر
وفا ايده جك مالى اولمزسه ده داينى كه غريمندن وكندونك امريله كفيل اولان
كمسه دن استيذان مثلو امريله اولمديسه اذنى لازم دكلدر وكندوده نماز قيلديغى
مسجده كندوده ايكى ركعت نماز ادا سيله ومعارفه سى اولان اخوان دينه
ووداع وانلر ايله استحلال ودعالرنى التماس كبى وحين خروجلرنده بر مقدار
نسنه تصدقى دفع بلايه وادرار رزقه سبب تامدر وممكن اولورسه يوم خميس
خروج ايدر بوقسه رفقاسنه موافقت ايدر رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى
عليه وسلم حجه وداعده خميس كونى خروج بيوردبلر ويا اثنين ويا جمعه كونلرنده
بعد التوبه خروج ايدرلر ودابه اشترا ويا اكترا سنده وسفرى برامى ايده يم
ويا بحرامى ويا مرافقتى فلانله مى ايده يم ويا فلانله مى ديو استخاره مشروحه ايله
عمل ايدر استخاره نك اشياء مز بوره ده اولمسى واجبده بلكه فرضده
ومكروهده بلكه حرامده استخاره نك معناسى اولمديغندندر اشبو بحثك تمامى
نهرده در ❊ (واشهره شوال وذو القعدة) بفتح القاف وتكسر (وعشر ذى الحجة)
بكسر الحاء وتفتح وعند الشافعى ليس منها يوم النحر وعند مالك ذو الحجة
كله عملا بالآية قلنا اسم الجمع يشترك فيه ما وراء الواحد وفائدة التأقيت

انه لو فعل شيأ من افعال الحج خارجها لا يجزيه (و) انه (يكره الاحرام له
قبلها) وان امن على نفسه من المحظور لشبهه بالركن كما مر واطلاقها يفيد التحريم ❊
اشهر حج شوال وذو القعده وعشر ذى الحجه در قعده قافك فتحيله مكسور ده
اولور حجه كسر حائله مفتوحده اولور بونده اولى اولان كسره اوزرينه قصردر
فتحك سماعى اولمديغندن ❊ قهستانى ❊ امام شافعى يه كوره يوم نحر اشهر
حجدن دكلدر وبو امام ابى يوسفكده قوليدر جرجانى وامام رازى يوم نحر اشهر
حجدندر ديديلر ومصنفك كلامنك ظاهرى ايكسنه محتملدر زيرا معدود حذف
اولندقده اسماء عددك تذكيرى وتأنيثى جائز اولور امام مالك عندنده {الحج اشهر
معلومات} آيت كريمه سيله عملا ذو الحجه نك كليسى اشهر حجدندر اشهر
جمع صيغه سى اولوب واقل جمع اوچ اولديغندن حنفيه طرفندن جواب ممكنكه اسم
جمعكه اشهر لفظى ماوراء واحدده مشتركدر يعنى جمع لفظى مافوق الواحده
اطلاق اولنديغندن ايكى واوچنجيك بعضى ماوراء الواحددر {فقد صغت
قلوبكما} قبيلندندر جزئه كلك اسميله تسميه در مجازا بعض شهره شهر اطلاق
اولندى دينلسه ده اولور تأقيتكه حج ايچون معين وقت قلمنك فائده سى
حجه مراد ايدن كمسه افعال حجدن برشيئى اشهر حجك خارجنده ايشلسه
كندويه كفايت ايتمز وفرضه الاحرام قولنده مرور ايتديكنه نظرا ركنه
مشابه اولديغندن اشهر حجدن مقدم احرام حاجيه مكروه قلندى هر نقدر
محظورا احرامدن كندى نفسنه امين اولور ايسه ده امام ابى يوسف امين اولورسه
كراهت اولمز ديدى كراهتك مطلق ذكر اولنمسى تحريمى اولمسنى افاده ايدر
❊ (والعمرة) في العمر مرة (سنة مؤكدة) على المذهب وصحح في الجوهرة
وجوبها قلنا المأمور به في الآية الاتمام وذلك بعد الشروع وبه نقول ❊ مذهب
اصح اوزره عمرده بركره عمره سنت مؤكده در لكن رمضانده افضلدر وعند البعض
فرض كفايه در جوهره ده وجوبنى تصحيح ايلدى شارح رحمه الله تعالى اشبو
قلنا المأمور به اه قوليله حنفيه طرفندن {واتموا الحج والعمرة لله} آيت كريمه سندن
فهم اولنان عمره نك وجوبنه دلالتله وارد اولان سؤاله جواب ويرركه بزلر حنفيه
طرفندن ديرزكه نظم مجيدده مأمور به اتمامدر اول ايسه شروعدنصكره در
وجوبك شروعدنصكره اولمسيله بز حكم ايده رز ❊ (وهى) احرام (وطواف
وسعى) وحلق اوتقصير فالاحرام شرط ومعظم الطواف ركن وغيرهما
واجب هو المختار ويفعل فيها كفعل الحاج ❊ عمره احرام وطواف وسعى
وحلق ويا تقصيردر پس احرام شرطدر وطوافك معظمى ركندر واشبو
شرط ايله ركنك ماعداسى واجبدر مختار اولان بودر اولى اولان سنن ايله ادابى

زياده‌در مختارك مقابلى اشبو عمره ده سعيك ركن اولمسيدر وعمره ده احرامى
وطوافى وسعيى حجده كى كيفيت اوزره ايشلر وحجده اجتناب ايتديكى شيدن
بونده دخى اجتناب ايدر واستلام حجرده تلبيه‌يى قطع ايدر وتراش اولدقده
احرامدن خروج ايدر * تهستانى * (وجازت فى كل السنة) وندبت فى رمضان
(وكرهت) تحريما (يوم عرفة واربعة بعدها) اى كره انشاؤها بالاحرام حتى
يلزمه دم وان رفضها الا * دخى عمره سنه‌نك كليسنده جائز اولدى ورمضانده عمره
مندوبه‌در عرفه كوننده وعرفه‌دنصكره كى درت كونده عمره تحريما مكروه قلندى كه
يعنى حج ايچون احرام كيان وياحج مرادايدن كمسه‌يه احرامله عمره تحريما انشاسى
مكروه اولدى حتى انشا ايدنه كندويه دم لازم اولور واكر عمره‌يى ترك
ايدرسه دم لازم اولمز * اداؤها فيها بالاحرام السابق كنارن فانه الحج فاعتمر
فيها لم يكره سراج وعليه فاستثناء الخانية القارن منقطع فلا يختص بيوم عرفة كما توهمه
فى البحر * ايام مزبوره ده عمره‌يى احرام سابقله ادا ايتمك مكروه دكلدر كندويى
حج فوت ايدن حج قارنله حاجك ايام مشروحده عمره‌سى مكروه اولمديغى كبى
سراجك اشبو ايام مشروحه‌ده عمره‌يى انشا مكروه‌در احرام
سابقله اتيان مكروه دكلدر قولى اوزره خانيه‌نك تكره العمرة
فى خمسة ايام لغير القارن قولنده اولان استثنا كه يعنى معنى القارن
فلا يكره ده كى استثنا بى منقطعدر يعنى اولا تكره العمرة فى خمسة ايام قولنك
معناسى شارحك بياننه كوره اول بش كونده انشاسى مكروه‌در مستثنا اولان
قارنده عمره‌يى انشا يوقدر بلكه اتيانى احرام سابقله‌در بس ايام خمسه
مشروحه‌ده عمره‌يى انشا مكروه اولديسه يوم عرفه‌يه مختص اولمز نتكم صاحب
بحرك توهمى كبى * (والمواقيت) اى المواضع التى لا يتجاوزها مريد مكة
الا محرما خمسة (ذوا الحليفة) بضم ففتح مكان على ستة اميال من المدينة وعشر
مراحل من مكة تسميها العوام ابار على رضى الله تعالى عنه يزعمون انه قاتل الجن
فى بعضها وهو كذب * مكة مكرمه‌يه دخول مراد ايدن كمسه‌نك حج ويا عمره ايچون
محرما تجاوز ايده‌جكى ميقاتلركه موضعلر ومكانلر بشدر موضع اوزرينه ميقات
اطلاقى مجازدر فعلك هر برلرينه توقفى علاقه‌سيله يوقسه ميقات وقتله مكان
بيننده مشترك دكلدر صاحب بحرك ديديكى كبى * نهر * دخول اراده‌سى كرك
حج وكرك عمره وكرك تجارت ويا قتال امثالى ويا غيرى شيلر ايچون اولسون
ايمدى بونده احرام اشبو بقعه مباركه‌يه تعظيمه مبنى اولديغندن جمله‌سى
مساوى اولدى ذوالحليفه صيغه تصغيرايله جهينه وزننده مدينه منوره‌يه التى ميل
مسافه وعند البعض يدى ميل قاضى عياضك بياننه كوره وبعضيلر درت ميل ديديلر

برموضعدركه بنى جشم يوردنده اولان صويك اسمنه مضافدر مدينه وشام
حجاجنك ميقاتلريدر مكه‌يه اون وياطقوز مرحله‌در يوزميلدر وميقاتلرك ابعديدر
عوام كندوده اولان قيولره ابار على تسميه ايدرلر بعضيلر انده طائفه جنله مقاتله
ايتدى زعم ايدرلر بوايسه كذبدر * (وذات عرق) بكسر فسكون على مرحلتين
من مكة (وجحفة) على ثلاث مراحل بقرب رابغ (وقرن) على مرحلتين وفتح
الراء خطأ ونسبة اويس اليه خطأ آخر * دخى مكه مكرمه‌يه ايكى مرحله
ذات عرق نام محلدر عرق علم وزننده‌در دخى جحفه‌در رابغك قربنده مكه‌يه
اوچ مرحله‌در ورانك سكونيله مكه‌يه ايكى مرحله قرن نام محلدر رانك فتحى
خطادر اويس حضرتلرينى دخى اكا نسبت خطاى آخردر * (ويلملم) جبل على
مرحلتين ايضا (للمدنى والعراقى والشامى) الغير المار بالمدينة بقرينة ما يأتى
(والنجدى واليمنى) لف ونشر مرتب ويجمعها قوله * دخى يلملمدر بو دخى مكه
مكرمه‌يه ايكى قوناقدر تهامه طاغلرندندر اشبو ميقات مشروحه مدنى وعرا
ومصنفك وكذا هى لمن مربها آه قولى قرينه‌سيله مدينه‌يه مرور ايتميان
شامى ونجدى ويمنيه لف ونشر مرتب جه سنه احرام محليدر خرسان
وماوراء النهر اهالیسيچون دخى ميقات عراقى ميقاتى اولان ذات عرقدر رسول
اكرم صلى الله تعالى عليه وسلمك اهل عراقك اسلاملرندن اقدم ذات عرق
كندولرينه ميقات بيورمسى وحيله معلوم شريفلرى اولديغنه مبنيدر شامينك
ميقاتى مصرى ومغربى ايچونده ميقاتدر وشارحه اولى اولان الغير المار بالمدينة
قولنى ترك ايدى زيرا بوندن فهم اولنان مدينه‌دن مرور ايدن شامى انجق
ذوالحليفه‌دن احراملنور بوايسه خلاف واقعدر زيرا شامى ويا مدنى كندولرينه
ذوالحليفه‌دن احراملنمق واجب دكلدر بلكه واجب اولان صكره‌كى احرام
محلى اولان جحفه‌دن احراملنمقدر هرنقدر افضل اولان ذوالحليفه ايسه‌ده
* بحر * اشبو ميقات مشروحه خمسه‌يى ناظمك بحر كاملدن اولان اشبو
قولى جمع ايدر (نظم) عرق العراق يلملم اليمنى * وبذى الحليفة يحرم المدنى *
للشام جحفة ان مررت بها * ولاهل نجد قرن فاستبن (وكذا هى لمن مربها
من غير اهلها) كالشامى يمر بميقات اهل المدينة فهو ميقاته قاله النووى
الشافعى وغيره وقالوا لو مر بميقاتين فاحرامه من الابعد افضل ولو اخره الى الثانى
لاشئ عليه على المذهب وعبارة اللباب سقط عنه الدم ولو لم يمر بها تحرى
واحرم اذا حاذ آه احدها وابعدها افضل فان لم يكن بحيث يحاذى فعلى
مرحلتين * يعنى بو بلجه ميقات مزبورلر كندولرك اهلندن اولميوب لكن
كندولردن مرور ايدن كمسه‌لرده ميقاتدرلر مثلا اهل مدينه‌نك ميقاتندن

مرور ايدن شامى كبى اول ميقات شامى يه ده ميقاتدر رسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلمك ﴿ هن لهن ولمن اتى عليهن من غير اهلهن ﴾ قول شريفلرينه بناً
يعنى ميقات مشروحلر اهالئ مرسومه لره وانلرك غيريدن اندن مرور ايدنلره
ميقاتدر ديمك اشبو مضمون مرسومى امام نووئ شافعى وسائر ائمهٔ دين بيورديلر
وعلماى كرام بيورديلركه بركسه ايكى ميقاتدن مرور ايتسه ابعدندن احراملنمسى
افضلدر يوق اقرب اولان ايكنجى يه ده تأخير ايتسه مذهب مختار اوزره برشى لازم
كلمز لبابك عباره سى سقط عنه الدم در يعنى ثانى يه تأخيرنده كندودن دم ساقط
اولدى ديمك وبوما قبلنده كندن اخصدر زيرا اونده لاشئ عليه قولى حالا
وءالا ديمك زيرا ميقات اولى تجاوزيله دم لازم كلور بعده ثانيده احراميله
ساقط اولور نظيرى جنبا طواف ايدن كسه يه دم لازم اولوب بعده طاهرا طوافى
اعاده ده ساقط اولديغى كبى لكن بحرك اولكنده احرامك عدم وجوبيله تصريحى
دمك عدم لزومنى افاده ايدر حج مراد ايدن كسه مثلا بحرا وبرا ديمات
مرقوملره مرور ايتسه تحرى ايدوب ميقاتك برينه محازى اولدقده احرام
ايدر افضل اولان ابعدك حذاسنده احرامه كرمكدر اكر محاذى اولور محلده
اولمزسه ايكى مرحله مسافه دن احراملنور ﴿ وحرم تأخير الاحرام عنها) كلها
(لمن) اى لافاقى (قصد دخول مكة) يعنى الحرم (ولو لحاجة) غير الحج
اما لو قصد موضعا من الحل كخليص وجدة حل له مجاوزته بلا احرام فاذا حل به
التحق باهله فله دخول مكة بلا احرام وهو الحيلة لمريد ذلك الا لمأمور بالحج
للمخالفة ﴾ هرنقدر حج قصد ايتمز اولورسه ده حاجت مكهٔ مكرمه يه كه يعنى
حرمه دخول مراد ايدن افاقيچون ميقاتك كلسندن احرامى تأخير حرام اولدى
اما حلدن كه داخل ميقات اولان خليص وجده كبى برموضعه قصد ايتسه كندويه
اول موضعى بلا احرام مجاوزه حلال اولور بس حله حلول ايتديكى وقتده حل
اهاليسنه ملتحق اولورده كندويه بلا احرام مكه يه دخول جائز اولور اشته
بو مكه يه دخول مراد ايدن كسه يه بلا احرام دخوله حيله در لكن حجله مأمور
اولان كسه يه حيلهٔ مزبوره اولمز مخالفتنه بناً سفرى حج ايچون اولمز زيرا
ذاتنده افاقى ايكن مكى اولور ﴿ (لا) يحرم (التقديم) للاحرام (عليها) بل هو
الافضل ان فى اشهر الحج وامن على نفسه ﴾ ميقاتدن مقدم احرام حرام دكلدر
بلكه اشهر حجده ايسه افضل اولان اودر محظورات احرامدن نفسنه امين
اولورسه زيرا ميقاته تأخير رخصتدر ومشقت زياده اولدقجه ثوابده زياده
اولور ﴿ (وحل لاهل داخلها) يعنى لكل من وجد فى داخل المواقيت
(دخول مكة غير محرم) مالم يرد نسكا للحرج كما لو جاوزها حطابا بو مكة ﴾

اشبو مواقيت مشروحه نك درونده بولنان هربركسه ايچون
حرج اولديغندن مادام برنسك مراد ايتمدكجه احرامسز مكه يه دخولى حلال
اولدى نتكم مكهٔ مكرمه نك اودو نجيلرى مكهٔ مكرمه يى تجاوز ايتدكده اولديغى
كبى حلبى لو جاوزها ضميرينى شيخ زاده دن نقلا مواقيته ارجاع ايتدى لكن ظاهر
اولان صاحب بحر كبى مكه يه ارجاعدر ﴿ فهذا (ميقاته الحل) الذى بين المواقيت
والحرم (و) الميقات (لمن بمكة) يعنى من بداخل الحرم (للحج الحرم وللعمرة الحل
ليتحقق نوع سفر والتنعيم افضل ﴾ اشبو درون ميقاتده اولان كسه نك ميقاتى
كسر حائله حلدر كه ميقاتلر ايله حرم ميانه لرنده اولان موضعدر زيرا بونلر
حقنده حرمك خارجنك كليسى مكان واحد كبى اولديغندن حرم كندو
ايچون حد اولدى افاقى يه ميقات كبى بس نسك مراد ايتدكده حرمه انجق
احرام ايله دخول ايدر مكه ده كه داخل حرمده اولان كسه ايچون كرك مكى
وكرك غير مكى حج ايچون ميقات حرم عمره ايچون حلدر نوعا سفر تحقق ايتمك
ايچون تنعيم احرامه افضلدر تنعيم حضرت عائشه رضى الله تعالى عنهانك
مسجدنك قربنده مكه يه قريب بر محلدر افضليتى رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلمك حضرت عائشه رضى الله تعالى عنهايه اندن احرام ايله امر بيوردیغى ايچوندر
﴿ ونظم حدود الحرم ابن الملقن فقال ۞ وللحرم التحديد من ارض طيبة ۞
ثلاثة اميال اذا رمت اتقانه ﴾ حرمك حدودنى بيلمك مراد ايدرسك حدودى واردر
طيبه طرفندن اوچ ميل ﴿ وسبعة اميال عراق وطائف ۞ وجدة عشر ثم تسع
جعرانه ﴾ عراق وطائف طرفلرندن يدى ميل جده طرفندن اون ميل جعرانه جانبندن
طقوزدر جعرانه عينك سكونيله وراء مخففه ايله عينك كسريله وراءك تشديديله
لكن عينك سكونى وراءك تخفيفى افصحدر لكن نظمده متعين تشديددر بحر طويلدن
اولديغندن جعرانه طائفك يولينك اوزريدر مكه يه الى فرسخدر

﴿ (فصل فى الاحرام) ﴾

﴿ (فصل) فى الاحرام ﴾ اشبو فصل احرامه متعلق بحث بياننده در انسانه تجاوزى
انجق احرام ايله جائز اولان ميقاته مناسبتى ظاهره در ﴿ وصفة المفرد بالحج ﴾
دخى حج مفرد صفتى بياننده در عطف الخاص على العام قبيلندندر بونده
ذكرى ذكر آتى تمتعه وقرانه مناسبتله در وتقديمى مركبدن مفرد منزله سنده
اولديغنه مبنيدر ۞ حلبى ﴿ (ومن شاء الاحرام) وهو شرط صحة النسك كتكبيرة
الافتتاح فالصلاة والحج لهما تحريم وتحليل بخلاف الصوم والزكاة

احرام مراد ایدن اولا آبدست الور احرام شریعتده حج ویاعمره عبادتلری ایچون
لسان ایله ذکر ایله ویاهدی سوقیله نیتدر ونسکله حج ویاعمره عبادتنک صحتنک
شرطیدر افتتاح تکبیرنک نمازک صحتنه شرط اولدیغی کبی پس نماز ایله
حج ایچون تحریم وتحلیل واردر صوم وزکات مزبورلرک خلافنده درلر
✻ ثم الحج اقوی من وجهین الاول انه یقضی مطلقا ولو مظنونا بخلاف الصلاة
الثانی انه اذا تم الاحرام بحج اوعمرة لایخرج عنه الابعمل ما احرم به وان افسده
الافی الفوات فبعمل العمرة والاالاحصار فبذبح الهدی ✻ بوندنصکره حج نمازدن
ایکی جهتله اقوادر اولا مطلقا که اوزرینه وجوبی محقق اولسون ویامظنون
اولسون وجوبی ظنیله شروع اولنوب بعده خلافی تبین ایتسه اتمامی واجب
اولور ابطال ایدرسه قضاسی لازم اولور نماز بونک خلافنده در افسادنده
قضاسی لازم اولمز وثانیا حج ویاعمره ایچون احرامی اتمام ایتسه احرامدن خروج
ایده مز انجق کندو ایچون احراملندیغی حج ویاعمره یی ایشلیله خروج ایدر
هر نقدر فساده ویرسه ده صحیح کبی عاسنده مضی لازم اولدیغندن نماز
بونک خلافنده در زیرا نمازده بعض اولورکه کندویه نیت اولنان نمازک بعضی اداایله
خروج ایدر مثلا درت رکعته نیت ایدن کمسه شروع ایتدکده ایکیده سلام ویرسه
صحیح اولدیغی کبی الاحجی مثلا وقوفک فوتیله فساده ویرسه حجک غیری
اولان عمره عملیله تحلل ایدرسه آتیده اوزرینه حج لازم اولور الالایخرج کلامسندن
استثنادر دخی خروج انجق احصار ایله اولور که یعنی عدو ویامرض مثلو
شیله احصار ومنع سببیله کندوبی حج فوت ایدرسه بنه حرمده ذبح اولنور
هدی ارسالیله تحلل ایدوب بعد الذبح احرامدن چیقار اشبو ایکی صورتده
حج تمام اولماز اولکنده وقت کچدیکندن ایکنجیده احصار بولندیغندن
✻ (توضأ وغسله احب وهو للنظافة) لا للطهارة (فیحب) بحاء مهملة
(فی حق حائض ونفساء) وصبی ✻ مزبور محرم آبدست الور وغسلی محبوبدر یعنی
اشبو ارادهٔ احرامده سنت ایکی طهارتک بریدر لکن فضیلتده میانه لرنده تفاوت
وتفارق واردر ومزبور غسل نظافت ایچوندر طهارت ایچون دکلدر پس حائض
ونفسا وصبی حقلرنده مزبور وضوء وغسل محبوبدر یحب کلمه سی حاء مهمله ایله در
حائض ونفسادن مراد حیض ونفاسه بالفعل مبتلاة اولاندر که حتی تفریع
صحیح اوله یوقسه بعدالانقطاع طهارت ایچون اولور ✻ (والتیمم له عند العجز
عن الماء (لیس بمشروع) لانه ملوث بخلاف جمعة وعید ذکره الزیلعی وغیره
لکن سوی فی الکافی بینهما وبین الاحرام ورجحه فی النهر وشرط لنیل السنة
ان یحرم وهو علی طهارته ✻ والتیمم قولی مفرع اوزرینه معطوفدر یعنی احرام

ایچون صویی استعمالدن عجز وقتنده تیمم مشروع دکلدر ملوث اولدیغندن
نماز حقنده طهارت اولدیغی ضرورته مبنیدر بونده ضرورت یوقدر جمعه ایله
عید بونک خلافنده در زیلعی وغیری بومضمونی ذکر ایتدیلر لکن کافیده
جمعه ایله عید بینیله احرام بینی کندولری ایچون غسل سنتنی تحصیل
اتمده تیممک عدم مشروعیتنده تسویه ایلدی استعمالنده ضرورت
اولمدیغندن اما جنابت اولدقده طهارت ایچون تیمم ایدر مزبورلر
میانه لرنده تسویه تنظیفده در ونهر اشبو مضمونی ترجیح ایلدیکه
تحقیق اولان بودر دیدی تحصیل نظافتده ترابک اثری اولمدیغندن سنت ثوابنه نائل
اولمده اول طهارتله احراملنمق شرط قلندی مشروعیتی کندو ایچون اولدیغندن
حتی غسل ایدوب بعده حدث واقع اولوب صکره احراملنوب مجددا آبدست
السه غسل فضیلتنه نائل اولمز ✻ (وکذا یستحب) لمرید الاحرام ازالة ظفره
وشاربه وعانته وحلق رأسه ان اعتاده والا فیسرحه وجماع زوجته اوجاریته
لومعه ولا مانع منه) لحیض ✻ ینه بویلجه احرام مراد ایدن کمسه یه طرنغی
ازاله وقولتوغنک قلنی نتف یعنی یولمق وبیغنک وعانه سنک قللرینی ازاله عادتی ایسه
وباشنی تراش مستحب قلندی معتادی دکل ایسه باشنی طرار وصاچندن
وبدنندن طوز وطپراق ووسخ مثلو شیلری ازاله دخی مستحبدر وحیض کبی
جماعه مانع برشی اولمزسه زوجه سی ویاجاریه سیله کندو برابر ایسه جماعی
مستحبدر ✻ (ولبس ازار) من السرة للرکبة (ورداء) علی ظهره ویسن
ان یدخله تحت یمینه ویلقیه علی کتفه الایسر فان زرره او خلله اوعقده
اساء ولادم علیه (جدیدین اوغسیلین طاهرین) ابیضین ککفن الکفایة
وهذا بیان السنة والافستر العورة کاف ✻ دخی کفن کفایه مثلو ایکی جدید
ویامغسول طاهر وبیاض کوبکندن دزینه دک ازار وظهرینه ردا لبسی
مستحبدر وبعض نسخه ده لبس فعل ماضی صیغه سیله ازار نصبله در ازار وردا
بولنمزسه سرا ویلنی شق ایله ازار وقیصنی شقله ردا ایدر سراویل وقیص
هیئتی اوزره لبس اولنمز ردانک برطرفنی صاغ قولتوغنک تحتندن صول اوموزینه
القا سنت قلندی اگر ردایی دوکه لیوب ویا اکنه مثلو شیله تکلیوب ویادوکملسه
اسائت ایتمش اولور اوزرینه دمده لازم اولمز واشبو ازار وردا سنتی بیاندر
یوقسه ستر عورت احرامده کافیدر ✻ (وطیب بدنه) ان کان عنده لاثوبه بما تبقی
عینه هو الاصح (وصلی) ندبا بعد ذلك (شفعا) یعنی رکعتین فی غیر وقت مکروه
وتجزیه المکتوبة ✻ دخی محرم بولنورسه بدنی عینی باقی قلان شیله تطیب
ایدر عینی باقی قالمیان عطر یاتله تطیب اولی بالطریقدر انجق صحیح اولان بودر

امام محمد بونده ده طیب استعمالی جائزدر دیدی امامین مکرمین رحمهما الله تعالی ثوبده
دخی عینی باقی قالان عطر ایله تطیب جائزدر دیدی لبس وطیبدن صکره وقت مکروهك
غیریده ایکی رکعت نافله نماز قیلندی بدر فرضده کفایت ایدر تحیهٔ مسجد کبی
افضل اولان قل یا ایها الکافرون ایله اخلاص سوره لرینی ضم ایدر ﴿ وقال المفرد
بالحج) بلسانه مطابقا لجنانه (اللهم انی ارید الحج فیسره لی) لمشقته
وطول مدته (وتقبله منی) لقول ابراهیم واسمٰعیل ربنا تقبل منا وکذا المعتمر
والقارن بخلاف الصلاة لان مدتها یسیرة کذا فی الهدایة وقیل یقول کذلك
فی الصلاة وعممه الزیلعی فی کل عبادة وما فی الهدایة اولی ﴾ مفرد بالحج
قلبنه موافق اوله رق لسانیله اللهم انی ارید الحج فیسره لی دیه مشقتنه
وطول مدتنه بنا أ وتقبله منی دیه حضرت ابراهیم واسمٰعیل صلوات الله
علی نبینا وعلیهما نك { ربنا تقبل منا } قول شریفلرینه بنا أ لکن اشبو قول
بنا حقنده در حج ایچون دکلدر معتمرکه مفرد بالعمرة ایله قارنکه حج ایله
عمره یی جمع ایدن طلب دعاده بنه بو بلجه دیه نوعا عمره ده دخی مشقت اولدیغندن
زیرا کرك حجك وکرك عمره نك ادالری ازمنهٔ متفرقه ده واماکن متباعده ده
اولدیغیچون تیسیر طلبنه محتاج اولدی اما نماز مدت یسیره ده اولدیغندن
حجك خلافنه در وهدایه ده بو بلجه مرسومدر بعضیلر نماز ده دخی
بویله دیه دیدیلر زیلعی اشبو اللهم انی ارید دعاسنی هر برعبادته تعمیم ایلدی
اولاسی هدایه ده مذکور اولان نماز ده دیمز قولیدر ظاهر اولان صوم واعتکاف
مثللو طولی متوسط اولان عبادتده دعای مشروحی ایتاندر ﴿ (ثم لبی دبر صلاته
ناویا بها) بالتلبیة (الحج) بیان للاکمل والا فیصح الحج بمطلق النیة ولو بقلبه لکن
بشرط مقارنتها بذکر یقصد به التعظیم کتسبیح وتهلیل ولو بالفارسیة وان احسن
العربیة والتلبیة علی المذهب ﴾ دبر لفظنده بانك ضمی وتسکینی جائزدر یعنی
افعال مشروحه یی ایتاندن صکره کندو ایله حجه نیت ایدرك هر بر نماز
عقبنده تلبیه ایدر یعنی فقط تلبیه ایله نیت حاصل اولمز زیرا تلفظ عزمدن عبارت
اولان اراده نك غیریدر اشبو دبر صلاتده تلبیه وجه اکملی بیاندر یوقسه حج
مطلق نیتله صحیح اولور هرنقدر قلبیله ده اولورسه ده لکن نیتك کندو ایله
تعظیم قصد اولنور تسبیح وتهلیل مثللو ذکر شریفه مقارنتی شرطیله مذهب اصح
اوزره هرنقدر لغة عربیه ایله وتلبیه ایله تعبیر کوزلجه ایدرسه فارسیله تعبیر
ایتسه ده اولور ﴿ (وهی لبیك اللهم لبیك لبیك لاشریك لك لبیك ان الحمد)
بکسر الهمزة وتفتح (والنعمة لك) بالفتح او مبتدأ وخبر (والملك لاشریك لك) ﴾ دخی
تلبیه لبیك اللهم الی آخره قولنی تلفظ وتکلمدر اشبو تلبیه نك مشروعیتنده الله جلیلك

قوللرینه اکرام تام وانعام عامینه تنبیه واشارت وارکه کندولرینك اول مثللو
مواضع مبارکه یه ورود ونزوللری انجق اول قادر قیوم طرف سعادتلرندن
استدعا ایله در داعینك کیم اولدیغنده بین العلما اختلاف واقع اولمشدر
بعضیلر الله عظیم الشان در وبعضیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلمدر دیدیلر اظهر اولان ابراهیم خلیل الله صلوات الله تعالی علی نبینا وعلیه
حضرتلریدر زیرا بیت شریفی بنا واتمام ایتدکده ناسی حج شریفه
دعوت ایله امر اولندیده جبل ابی قبیسه چیقوب حجوا بیت الله اجیبوا
داعی الله ایله دعوت ایتدکده اول ذات جلیل جلت عظمته صوتی
اصلاب آباده وارحام امهاتده جمیع ناسه ابلاغ واسماع ایتدردی
حتی بردفعه اجابت ایدن بر ویا زیاده حج ایدرلر دعا جانب ابراهیم علیه السلامدن
اولیجق اللهم لبیك الی آخره خطابلرینك ذات بی مثله اولمسی امر اولدیغی حسبیله در
الله ذو الجلالك امری { واذن فی الناس بالحج یأتوك رجالا وعلی کل ضامر } قول
شریفیله در وضاحی مهزول معناسنه در لبیك کلمه سنك اصلی الب لك البابین در
یعنی سنك خدمتکده وامتثال امرکده اقامت کثیرهٔ متتالیه ایله اقامت ایدرم
دیمکدر فعلی قیاسا حذف اولنان مفعول مطلق قبیلندندر مصدرك تکثیر وتکریر
ایچون اولان تثنیه سی فعلندن مغنی اولدی الب لك البابابعد الباب سبکنده اولدی
فعل حذف اولندی مصدر مقامینه قائم اولدی زوائدنی حذف ایله
ثلاثی یه رد اولندی بعده مفعولندن لام حذف اولنوب مصدر کندونه مضاف
قلندی ﴿ منلا جامی انتهی ﴾ لبیك لفظنك اعاده سی مبالغه یی تأکید ایچوندر لاشریك لك
ترکیبی لاشریك لك فی عبادتنا دیمکدر ان الحمد ابتدا محلی اولوب مکسور
اولسه ده اولور صفة اولوب ویالام تقدیریله مفتوح اولسه ده اولور لکن امام
اعظم رحمه الله تعالی نك استیناف اولمسنی اختیاری وامام شافعینك ماقبلنه
صفة اولمسنی اختیارندن اولیدر زیرا کندو ایچون نهایت اولمیان اجابتی بالذات
تعلیق صفة اعتبار یکه حمد ونعمة کندو ایچون اولمقدر بوندن اولیدر
کما ذکره صاحب الکشاف نعمة نونك کسریله منعم به اسمیدر وانعام معناسنه
مصدر اولسه ده اولور حمد ایله نعمتك میانه لرینی جمع حمدك متعلق نعمت
اولدیغندن ملك لفظنی یالکز ذکری استقلالنه اشارتدر ومالك الملك اولدیغندن
نعمتك کلیسی کندونك اولدیغی درکاردر والنعمة لك ترکیبی مبتدا وخبر اولسه ده
اولور ویا فتحیله حمد اوزرینه معطوف اولسه ده لکن جمهور نحویینه کوره فتح
متعیندر عطف خبرنی اخذندن مقدم اولدیغندن وملك لفظی میمك ضمیله سعه
مقدور ویا ایجاد اشیا معناسنه در ﴿ سید حموی ﴾ (وزد) ندبا (فیها) ای علیها

لافی خلالها (ولاتنقص) منها فانه مکروه ای تحریما لقولهم انها مرة شرط
والزیادة سنة ویکون مسیئا بترکها وبترك رفع الصوت بها ❊ تلبیهٔ مشروحه‌نك
اوزرینه اثناده اولیه‌رق مندوبا زیاده ایدیکز اندن نقصان ایتمه‌کز زیرا
تنقیصی تحریما مکروهدر رفقهانك تحقیقاتیکره تلبیه شرطدر وزیاده سی سنتدر قوللرینه
بنا أو سنی ترك ایله دخی تلبیه ایله رفع صوتی ترك ایله اسائت ایتمش اولور رفع سنت اولدیغندن
ابن مسعود رضی الله تعالی عنه لبیك عدد التراب لبیك لبیك حقا حقا تعبدا ورزقا لبیك
عدد التراب لبیك لبیك ذوالمعارج لبیك لبیك اسئلك اله الخلق لبیك لبیك
والرغباء الیك لبیك من ابق الیك بیورر ایدی وحضرت عمر رضی الله تعالی عنه
لبیك ذوالنعماء والفضل الحسن لبیك مرغوبا ومرهوبا الیك وابن عمر رضی الله
تعالی عنهما لبیك وسعدیك والخیر کله بیدیك اله الخلق غفار الذنوب لبیك
ستار العیوب لبیك کشاف الکروب لبیك بیوروب اشبو الفاظی زیاده
بیوررلر ایدی دیو مرویدر بوکا کوره اثارلرنده زیاده اولور وعباردده تسنیت
ضمأر واردر ❊ (واذالبی ناویا) نسکا (اوساق الهدی اوقلد) ای ربط قلادة
علی عنق (بدنة نفل اوجزاء صید) قتله فی الحرم اوفی احرام سابق (ونحوه)
کجنابة ونذر ومتعة وقران (وتوجه معها) والحال انه (یرید الحج) وهل العمرة
کذلك ینبغی نعم ❊ اداه جواب فقد احرم‌در یعنی برکسه عبادته نیت ایده‌رك
تلبیه ایتسه ویا هدی سوق ایتسه ویا نافله ویا حرمده ویا احرام سابقده
قتل ایتدیکی صید جزاسی وبونك کبی جنایت ونذر ومتعه وقران بدنه سینك
بوینینه ربط قلاده ایدوب وکندوده برابر حج ویا عمره مراد ایده‌رك بیت شریفه
توجه ایتسه احرامه دخول ایتمش اولور زیرا نیت مع التوجه تقلیده تصادف
ایتدکده شروع اولور نیت احرامك خصائصندن اولان فعله متصل اولدیغندن
زیرا مع السوق تقلید افعال حجدندر ❊ (او بعثها ثم توجه ولحقها) قبل
المیقات فلو بعده لزمه الاحرام بالتلبیة من المیقات (او بعثها لمتعة) اولقران وکان
التقلید والتوجه (فی اشهره) والالم یصر محرما حتی یلحقها (و توجه بنیة
الاحرام وان لم یلحقها) استحسانا (فقد احرم) لان الاجابة کما تکون بکل ذکر
تعظیمی تکون بکل فعل مختص بالاحرام ❊ ویاخود بدنه‌یی مقدما ارسال بعده
کندو مکهٔ مکرمه‌یه توجه وقبل المیقات بدنه‌یه لاحق اولسه محرم اولور واکر بعد
المیقات بدنه‌یه لاحق اولسه کندویه میقاتدن تلبیه ایله احرام لازم اولور ویاخود
بدنه‌یی متعه ویاقران ایچون اشهر حجده بعث واحرام نیتیله توجه ایتسه هرنقدر
لاحق اولمزسه‌ده استحسانا احرامانمش اولور اشبو صور مشروحه‌ده احرامك
تصحیح اولدیغی اجابت هربر ذکر تعظیمیله اولدیغی کبی هربر احرام مخصوص

فعلاده اولدیغنه مبنیدر بعثله توجه اشهر حجده اولمزسه محرم
اولمز حتی بدنه‌یه قبل المیقات لاحق اولمدقچه ❊ ثم صحة الاحرام لاتتوقف
علی نیة نسك لانه لوابهم الاحرام حتی طاف شوطا واحدا صرف للعمرة
ولو اطلق نیة الحج صرف للفرض ولو عین نفلا فنفل وان لم یکن
حج الفرض شرنبلالیة عن الفتح ❊ بوندنصکره احرامك صحتی نسکه
نیته توقف ایتمز زیرا احرامی‌نه ایچون اولدیغنی تعیین ایتمکسزین ابهام ایدوب
حتی برشوط طواف ایتسه عمره‌یه صرف اولنور لکن افعاله شروعدن مقدم
تعیین لازمدر حج نیتنی اطلاق ایتسه فرضه صرف اولنور نافله‌یه نیتی تعیین
ایلسه نافله اولور هرنقدر حالا فرض اوله‌رق حج شریفی ادا ایتمامش ایسه‌ده
❊ (واواشعرها) بجرح سنامها الایسر (او جللها) بوضع الجل (او بعثها
لالمتعة) وقران (ولم یلحقها) کامر (اوقلدشاة لا) یکون محرما لعدم اختصاصه
بالنسك ❊ بدنه‌یی اشعار ایتسه که یعنی اورکوچنك صول جانبنی یارسه
باتصویر ایچوندر اشبو اشعار امام اعظم رضی الله عنه عندنده مکروهدر هر احدك
بدندن کلمد یکندن حیوانه تعذیب اولدیغنه بنا و یاخود ارقه‌سنه جل وضع
ایتسه ویاخود متعه وقران ایچون اولمیه‌رق بدنه‌یی بعث وماسبقده کی کبی
لحوقله که قبل المیقات لاحق اولمسه بوما رالذکر مصنفك ولحقها قولنك محترزیدر
ویاشات قلاده‌لسه اشبو افعال مشروحه ایله محرم اولمز بونلرك نسکه اختصاصلری
اولمدیغندن ❊ (وبعده) ای الاحرام بلامهملة (یتقی الرفث) ای الجماع
اوذکره بحضرة النساء (والفسوق) ای الخروج عن طاعة الله تعالی والجدال
فانه من المحرم اشنع ❊ احرامك عقبنده رفثدنکه نسائله جماعدن ویانسا
حضورنده جماعه متعلق کلامدن ویامطلق کلام فاحشدن صاقنور
رفثی اشبو معانیٔ مشروحه ایله مفسرین تفسیر ایتمشلردر قنغیسنه حمل
اولنسه اجتناب لازمدر بلکه جماعی موجب هرشیدن احتراز ایدر اکثر
علمانك ترجیحلری ابن عباس رضی الله تعالی عنهمانك ایت کریمه ده اولان رفثی
جماعله تفسیرلریدر دخی فسوقدن الله جلیل حضرتلرینه اطاعتدن خروجدن
صاقنور فسق وعصیان بهمه‌حال منهی ایسه احرام حالنده اشددر ماقبلنه
ومابعدینه موافق اولوب ومن جهة المعنی مناسب اولان فسوق کلمه سنك
مصدر اولمسیدر فسقك جمعی اولمسی علماء علوم کبی مقامه مناسب
دکلدر مراد ایجاد فسقدن نهیدر جمعیت معناسنه لازم دکلدر دخی
جدالدنکه رفقا وخدام ومکاریلر ایله مخاصمه‌دن احتراز ایده زیرا اشبو مذکورات
ذاتلرنده هرکسدن مقبول دکل ایسه‌ده محرمدنك شنیعدر بونك نظیری الله جلیلك

اشهر حرمده ظلمدن عبادی نهیی کبی نتکم { فلا تظلموا فیهن انفسکم } ایت کریمه سنده
اولدیغی کبی یعنی بونده ظلم سائر وقتده ظلمدن اقبحدر دیمك ❊ (وقتل صید البر)
لا البحر (والاشارة الیه) فی الحاضر (والدلالة علیه) فی الغائب ومحل تحریمهما
اذا لم یعلم المحرم اما اذا علم فلا فی الاصح ❊ دخی بر قره صیدینی قتلدن
وحاضر ایسه اکا اشارتدن وغائبده دلالتدن صاقنور تحریده ضرر یوقدر
صید اسم مفعول معناسنده مصدر در قتلك کندویه اسنادی قرینه سیله
اشبو اشارتله دلالتك حرام اولمری محرمك صیدی بلدیکی محلده در اما معلومی
اولورسه قول اصحده حرام دکلردر بونده محرم قیدی قید احترازی دکلدر بلکه
حلال ده دخی اشارت ودلالت بنه بو بلجه در ❊ (والتطیب) وان لم یقصده
ویکره شمه (وقلم الظفر وستر الوجه) کله اوبعضه کمه وذقنه نعم فی الخانیة
لا بأس بوضع یده علی انفه (والرأس) بخلاف المیت و بقیة البدن ولو حمل
علی رأسه ثیابا کان تغطیة لا حمل عدل وطبق مالم یمتد یوما ولیلة فتلزمه
صدقة وقالوا لو دخل تحت ستر الکعبة فاصاب رأسه او وجهه کره والا فلا
بأس به ❊ دخی خوشبو کندو ایچون رائحه طیبه اولان زعفران وبنفسج
وباسمین وقلید ومسك کل امثالی شیلری ثوب وبدنده استعمالدن اتقا ایدر هر نقدر
لا عن قصد اولورسه مثلا تطیب قصد ایتمکسزین شرا ایچون مسك کبی طیبی
شم مکروه قلندی ریحان وثمار طیبه دخی بنه بو بلجه در وطرنغی قطعدن اتقا ایدر کرك
کندی قطع ایتسون وکرك غیره قطع ایتدرسون الامنکسر اولوب یتمسی احتمالی
اولورسه قطعی لا بأسدر ووجهك وباشك کلیسنی ویاخود آغز وچکه لرك برکدیکی یر
مثللو بعضنی سترندن اتقا ایدر بس باشنك ویا وجهنك ربعنی تغطیه ده کل حکمی
واردر حلق کبی برکون اورترسه اوزرینه دم لازم اولور عورت دخی بنه
بو بلجه در باشنی ستر ایدر وجهندن تبعید ایدوب یوزینه دکرمز بلی خانیه ده
مذکوردر که الی بورننك اوزرینه وضع ایتمکده بر بأس یوقدر بنه ترکی اولی در
اشبو حکم مزبورده میت حیك خلافنده در یعنی محرم وفات ایتدکده باشی
ویوزی اورتیلور موتیله عملی باطل اولدیغندن { اذا مات ابن آدم انقطع عمله
الامن ثلث } حدیث شریفنه بناً احرام دخی بر عمل اولدیغندن منقطع اولور
❊حلبی❊ اما ناقه سی بوینی قیرن اعرابی حقنده رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلمك { لا تخمروا رأسه ولا وجهه فانه یبعث یوم القیامة ملبیا } بیورمه سی یعنی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك اخباری ایله احرامنك بقاسی اول اعرابی یه
خاصدر سائرده مفقوددر ایکی حدیثك برینی اهمالدن ایکیسیله عمل اولیدر
دخی بقیهٔ بدن باشك ویوزك خلافنده در سترندن اتقا اولنمز باشنده ملبوس

نوعندن ثیاب کتورسه ستر اولور بردنك ویا طبق ویا کوب امثالی لبس اولنمیان
نسنه حملی تغطیه عد اولنماز برکون وبرکیجه حملی ممتد اولمزسه واو حرفی او معناسنده در
مدت مزبوره ده ممتد اولورسه کندویه صدقه لازم اولور لبس معتاد دمی
موجب اولدیغی کبی غیر معتادده صدقه یی موجبدر فقهای کرام دیدیلرکه برکسه
کعبه نك اورتوسنك تحتنه داخل اولوب باشنه ویوزینه اصابت ایتسه
تحریما مکروه اولور یوق اصابت ایتمزسه بأس یوقدر ❊ (وغسل رأسه
ولحیته بخطمی) لانه طیب او یقتل الهوام بخلاف صابون ودلوك واشنان
اتفاقا زاد فی الجوهرة وسدر وهو مشکل ❊ دخی محرم باشنی ولحیه سنی خطمی
ایله غسلدن صاقنور اما امام اعظمه کوره طیب اولدیغندن واما مینه کوره
هوامی قتل ایتدیکندن ایمدی بوراده او کلمه سی حکایهٔ خلاف ایچوندر صابون
ومرجمك اونو واشنان دیدیکی نبت منظف اتفاقا خطمینك خلافنده در جوهره ده
سدر که نبق اغاجینك پیراغی در آنی دخی زیاده ایلدی لکن بو سدری زیاده ده
اشکال واردر زیرا خطمیله سدرك هر برلری کهله مثللو هوامی قتل ایدوب
وشعری تلیین ایتمده تأثیرلری وارد راویله اولیجق امامینه کوره صدقه لازمه
اولور ❊ (وقصها) ای اللحیة (وحلق رأسه و) ازالة (شعر بدنه) الا الشعر
النابت فی العین فلا شئ فیه عندنا (ولبس قمیص وسراویل) ای کل معمول
علی قدر بدن او بعضه کزر دیه و برنس ❊ وصقالی مقراضله که تطع آلتی ایله قطعدن
وباشنی تراشدن وعلی العموم بدننك شعرینی ازاله دن اتقا ایدر الا کوزنده بتن قلی
ازاله ده ائمهٔ حنفیه نزدنده برشی لازم اولمز وازالهٔ شعر بدنه عباره سنده عطف
العام علی الخاص واردر وازاله کرك قص وکرك حلق وکرك نتف ویا نوره
ویا احراق ایله اولسون دخی قمیص وسراویل مثللو هر برقدوقا منجه یاپلمش ثوب
ویا بدننك بعضی معمول دمردن درع یعنی کوملك ومواوی سکه سی کبی ویا دپه سی
کندودن کسوه دن دخی اتقا ایدر ولبس مخیط دینلسه سراویل وقباء ذکرندن مستغنی
اولوردی لکن حدیث شریفده اولان { لا تلبسوا القمیص ولا السراویلات
ولا العمائم ولا البرانس ولا الاخفاف الا ان یکون احد لیس له نعلان فلیلبس
الخفین ولیقطع اسفل من الکعبین ولا تلبسوا شیئا مسه زعفران ولا ورس }
تعبیرنه اقتباسا اشبو عباره ایله بیان اولندی ❊ (وقباء) ولو لم یدخل یدیه
فی کمیه جاز عندنا الا ان یزره او یخلله ویجوز ان یرتدی بقمیص وجبة و یلتحف به
فی نوم وغیره اتفاقا (وعمامة) وقلنسوة ❊ قباء سماء وزننده قفتان وقیامه تعبیر
اولنان ثوبدر دخی قفتان وصارق وقلنسوه دن اتقا ایدر مزبور قبانك
یکلرینه اللرینی ادخال ایتمزسه حنفیه یه کوره جائزدر یعنی لبس معتاد اولملی دکل

كرك عنترى و ياجبه وياقيص و ياسراويل الا من بورلرى دكه ليوب و ياخلا لليوب
برشيئله تكلرسه مزبورلرى لبس جائز اولمز ايدرسه دم لازم اولور لبس معتاد
اولور قيص وجبه ايله ارتدا و نوم حالنده التحافكه اوزرينه اورتمك اتفاقا
جائزدر ماسبقده ستر رأسك ممنوعيتى عمامه ايله قلنسوه ذكرندن مستغنيدر
مكر كه عمامه يى لبسك حرمتنه اشارت اوله هرنقدر باشنك ديه سى آچيق اولور سه ده
❊ (وخفين الا ان لايجد نعلين فيقطعهما اسفل من الكعبين) عند معقد الشراك
فيجوز لبس الزرموزة لا الجور بين ❊ دخى خفين لبسندن اتقا ايدر لكن نعلينى بولمزسه
خفينى طوپقلرندن اسفلده معقد شراكدن قطع ايدر شراك كتاب و زننده
پاپوشك تصمه سنه دينور معقد شراكدن مراد عظم مرتفعدر ابس زرموزه
ديديكى اياق قابى محرمه كيمك جائز اولور جور بينى لبس جائز دكلدر ❊ (وثوب
صبغ بماله طيب) كورس وهو الكركم وعصفر وهو زهر القرطم (الا بعد
زواله) بحيث لايفوح فى الاصح ❊ ورس درس و زننده سمسم طرزنده بر نبات
آديدر يمن اولكه سنه مخصو صدر بر دفعه ذرع اولندقده يكرمى سنه يه دك
چچك وثمر ويرر فارسيده اسپرك تركيده الاجهره ويمن زعفرانى دينور
عصفر قنفذ وزننده بر نبات آديدركه آنكله صارى بويانور لحم غليظى مهرا ايدر
وتخومنه قرطم ديرلر وورس وعصفر مثلاو كندو ايچون طيب اولان شيله
صبغ اولنان ثوب لبسندن دخى اتقا ايدر الا قول اصحده قوقوسى قالمز مرتبه صبغى
زائل اولور سه لبسى جائز اولور ❊ (لا) يتقى (الاستحمام) لحديث البيهقى انه
عليه الصلاة والسلام دخل الحمام فى الجحفة ❊ محرم استحمامدن اتقا ايتمز يعنى حمامه
دخول وماء حار ايله اغتسال حرام دكلدر اما ازالهٔ وسخ مكروهدر امام بيهقى
حضرتلرينك رسول الله صلى الله تعالى عليه و سلم جحفه ده حمامه دخول بيوروب
مايعبأ الله باوساخنا ديدى ديو روايت ايلديكى حديث شريفنه بناً لكن
اشبو حديث ضعيفدر زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حمامه اصلا
دخول بيورمديلر وحفاظ حديثك تصريحلرينه كوره وقت سعادتلرنده
جزيرهٔ عربده حمام يوغيدى مكر كه حديث ماء مسخن ايله اغتساله حمل اولنه
حمام اكاده اطلاق اولنور ❊ (والاستظلال ببيت ومحمل لم يصب رأسه
اووجهه فلو اصاب احدهما كره) كما مر ❊ دخى باشنه ويوزينه اصابت ايتميان
بيتله ومحملكه محافه ايله استظلالكه كولكلنمكدن اتقا ايتمز بس باشندن وياوجهندن
برينه اصابت ايتسه مكروهدر نتكم والرأس قولنك شرحنده مرور ايلدى
❊ (وشدهميان) بكسر الهاء (فى وسطه ومنطقة وسيف وسلاح وتختم) زيلعى
لعدم التغطية واللبس (واكتحال بغير مطيب) فلو اكتحل بمطيب مرة اومرتين

فعليه صدقة ولو كثيرا فعليه دم سراجية ❊ هميان هانك كسريله اپچنه دراهم قويدقلرى
ظرفه دينور كه تكه معناسنه فارسيدن معربدر وقوشغه يعنى كره د ينور منطقه معناسنه
ودغارجغه دينوركه اچنده نفقه قويوب بله بغلرلر جمعى همايين كلور قاموس ترجمه سى ❊
دخى بله هميان وكر وقوشق وسيف وسلاح باغلمنك ومهر استعمالنك ضررى يوقدر
استظلاله نظرا تغطيه وشد هميانه كوره لبس اولمديغندن مطيب اولميان كحل ايله اكتحالدن
دخى احتراز ايتمز بس مزبور كحلله بر ويا ايكى كره اكتحال ايدرسه او زرينه
صدقه لازم اولور اوچ ودخى زياده اولورسه دم لازم اولور ❊ (و) لايتقى (ختانا
وفصدا اوحجامة وقلع ضرسه وجبر كسر وحك رأسه وبدنه) لكن برفق
ان خاف سقوط شعره او قملة فان فى الواحدة يتصدق بشئ و فى الثلاث كف
من طعام غرر الاذكار ❊ دخى ختاندن وفصدو حجامتدن ودشنى چكمكدن
وقيريغى صارمقدن وباشنى وبدنى قاشيمقدن صاقنمز لكن قللنك وياكيهله نك
سقوطندن خوف ايدرسه رفقله قاشر قمله دن بردانه ده شئ قليل تصدق ايدر
كرك قتل وكرك القا وكرك ثوبى شمسه القا ايله ويا دلالتله اهلاك اولسون
اوچنده طعامدن بر اوچ اوچدن زياده ده اوزرينه نصف صاع لازم اولور
❊ (واكثر) المحرم (التلبية) ندبا (متى صلى) ولونفلا (اوعلا شرفا اوهبط واديا
اولقى ركبا) جمع راكب اوجمعا مشاة وكذا لولقى بعضهم بعضا (اواسحر) دخل
فى السحر اذا لتلبية فى الاحرام كالتكبير فى الصلاة (رافعا) استنانا
(صوته بها) بلا جهد كما يفعله العوام ❊ محرم نماز عقيبنده هرنقدر نافله ده
اولورسه وياعالى محله چيقدقده ويا الچق مكانه نزول ايتدكده ويا دوه لى
وياماشى جماعته ملاقى اولدقده وكندولرينك بعضى بعضيلرينه ملاقى اولدقده
ويا سحر وقتنه دخول ايتدكده سنتله عمل ايچون تلبيه ايله عوامك اشلديكى
كبى جهدايله اولميه رق رفع صوت ايده رك ندبا تلبيه يى چوق ايدر هر بر شروعنده
اوچ كره تكرار ايدر دنيا كلامى ميله ميانه لرينى قطع ايتمز رد سلام جائز
كندويه غيره سلام ويرمك مكروهدر برشئ عجيب كوردكده لبيك
ان العيش عيش الآخرة دير وتلبيه عقيبنده سرا رسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلمه صلات وسلام ايدوب والله جليلدن جنت طلب ايدر
ناردن تعوذ ايدر امام طحاوى تكبير تشريقه قياسا تلبيه يى
مكتون عقيبنه خاص قلدى شارحك بيانه كوره ركب راكبك
جمعيدر لكن بونه بعض اعتراض ايتمشلر وركب انجق اصحاب ابله اطلاق اولنور
واون عدددن اقله اطلاق اولنمز سحر كيجه دن سدس اخيردر تخصيصى دعانك
مستجاب اولديغى وقت اولمسيدر اشبو مواضع مشروحه ده رسول الله

صلى الله تعالى عليه وسلمك تلبيه‌سی مرويدر امام زيلعی هر بر ركوب ونزول وقتلرنده ودابه‌سی كندويی اسقاط ايتدكده وخوابدن بيدار اولدقده تلبيه ايدر ديدی وحجك زينتی تلبيه‌در رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن سؤال اولنديكه حجك افضلی نه وجهله اولان حجدر بيور ديلركه افضل حج انده چوق قربان اولمقدر وتلبيه ايتدكده قتی قتی اولاندر دخی رسول اكرمدن مرويدركه هيچ بركسنه يوقدر تلبيه ايدر الاكه يمين ويسار جانبلرنده اولان انقطاع ارضه وارنجه حجر وشجر هرنه‌كم وار در انكله برابر تلبيه ايدر برروايتده نقدر اشيا وار ايسه آنكله تلبيه ايدر ايولكنه شهادت ايدوب وشاهد اولورلر احرامده تلبيه نمازده تكبير كبيدر يعنی نمازده انتقالاتده تكبير اولديغی كبی تلبيه‌ده اوله‌در ورفع صوت سنتدر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك جبريل امين عليه السلام بكا كلوب امر بيورديلركه بن اصحابمه اهلال وتلبيه ايله رفع صوت ايده‌لر ديو امر ايدهم وجه دايدوب وبوغازينی برتمامی بلامشقة رفع صوت ايتملی ﴾ (واذا دخل مكة بدأ بالمسجد) الحرام بعد ما يأمن على امتعته داخلا من باب السلام نهارا ندبا ملبيا متواضعا خاشعا ملاحظا جلالة البقعة ويسن الغسل الدخولها وهو للنظافة فيحب لحائض ونفساء ﴿ وقتاكه حجاج ذوی الابتهاج مكهٔ مكرمه‌يه دخول ايتدكده اول بقعهٔ مباركه‌نك جلالت وعظمتنی ملاحظه وتفكر ايده‌رك نهارا تواضع وخشوعله تلبيه ايده‌رك باب سلامدن دخول ايده‌رك امتعه‌سنه ضياعدن امين اولدقدنصكره مسجد حرامله بدأ ايدر يعنی اولا متاعنی برمحل محرزه وضع ثانيا هيئت مشروحه ايله مسجد حرامه دخول توجه ايدر ومكهٔ مكرمه‌يه دخول ايچون غسل سنت قلندی واشبو غسل نظافت ايچون اولديغندن حائضه ونفسايه دخی محبوب اولور بنابرين تيمم كندونك مقامنه قائم اولماز وباب سلام بيت شريفك حذاسنده جانب شرقيده بولنان ابواب اربعه‌نك بريدركه باب بنی شيبه‌در ونهارا دخول مندوبدر سرقت خوفندن مكهٔ مكرمه‌يه دخول ثنيهٔ علياكه مزارستان طرفندن باب معلادن ومرالظهراندن اولور طبری تفسيرنده بكه بايله موضع بيتدر مكه ميمله حوالی واطرافيدر ديو مرسومدر نفس بيت شريف وسط شهرده واقعدر زميندن ارتفاعی مكهٔ مكرمه‌ده متعارف اولان ذراعله يكرمی يدی ذراعدر حجر اسوددن ركن عراقی‌يه دك طولی يكرمی درت ذراع كذلك ركن شاميدن ركن يمانی‌يه دكين طولی يكرمی درت ذراعدر وعرضيكه ركن حجر الاسوددن ركن يمانی‌يه دكين يكرمی اوچ ذراع برشبردر وكذلك ركن شاميدن ركن عراقی‌يه يكرمی اوچ ذراع برشبردر وعرض جدار بيت مكرم ايكی

ذراعدر وطول باب كعبه التی ذراع اون پارمقدر وعرضی اوچ ذراع اون سكز پارمقدر وباب شريف جدار مبارك شرقيده واقعدر عتبهٔ عليه سنك ارضدن ارتفاعی درت ذراع اوچ پارمقدر وداخل بيت شريفك حائط غربيسی جانبنده برجذعه واردركه سواد وبياضله مختلط طولی وعرضی اون ايكی ذراعدر كردننده اوچ پارمق مقداری طوقی واردر رسول محترم صلى الله تعالى عليه وسلم مبارك صاغ قاشنه سورمشلردر ديو مرويدر ودرون بيت سعادتده ايكی عدد ستون شريفه واردر ميزاب رحمتكه التون اولوقدر حجری ولی ايدن جدارك وسطنده سقف شريف برابرنده ركن عراقيله ركن شامی بيننده‌در عرض ملتزم شريفكه باب كعبهٔ معظمه ايله حجر اسود بينی در درت ذراعدر جدار بيت سعادتده در ملتزم تسميه سنك سببی عرب زمان جاهليتده اول موضعده تحالف ايدرلر ايدی هركم برظالملك بليه سندن اوتوری دعا ايلسه وياخود كذبا يمين ايلسه فی الحال عقوبته دوچار اولور ايدی غايت دعا قبول اوله جق يردر حجر اسود ايله مقام ابراهيم عليه الصلاة والسلام اولان حجرك ايكيسی كوهر جهتندن اولوب حضرت آدم صلوات الله تعالى على نبينا وعليه ايله بر كيجه ده بربوزينه نازل اولمشدر ديو مرويدر طول حرم شريف باب السلامدن باب عمره‌يه وارنجه‌در ييوز ذراع وعرض حرم شريف باب الصفادن باب ندوه‌يه دكين اوچيوز درت ذراعدر جدار اربعه سنده اولان قاپولر اون طقوزدر حولیٔ شريفده اولان مرمر ستونلر يعنی دركلر در ييوز التمش ايكيدر جوانب اربعه‌ده اولان صيغه‌لرده اوچر قاتدر وصيغه‌لر طقسان ايكی قبه‌دن عبارتدر ويدی عدد منارهٔ شريفه‌سی واردر ﴾ (وحين شاهد البيت كبر) ثلاثا ومعناه الله اكبر من الكعبة (وهلل) لئلا يقع نوع شرك (ثم) ابتدأ بالطواف لانه تحية البيت مالم يخف فوت المكتوبة اوجماعتها اوالوتر اوسنة راتبة ﴿ بيت شريفی مشاهده ايتدكده اوچ دفعه تكبير ايدر تكبيرك معناسی الله جليلك كبيرلكی كعبه‌دن وبلكه هر بر كبيردن اكبردر ديمكدر مفضل عليهك حذفی تعميم ايچوندر وتهليل ايدركه لا اله الا الله دير نوعا شرك واقع اولمسون ايچون يعنی بيت شريفه تعظيمله عبادت شائبه سندن تبری وتبعد ايچون ديمك مصنف وسائر ارباب متون بيت شريف مشاهده اولندقده دعا حقنده برشی ذكر ايتمديلر بحرده بوغفلت اولنميه جق شيدن غفلتدر ديدی زيرا حين مشاهده‌ده دعا مستجابدر امام محمد اصل نام كتابنده حج مشهدلرنده دعالردن برشيئی تعيين ايتمدی توقيت رقت قلبی ازاله ايتديكندن يعنی هرحالده دعايه مشغول اولمق لازمدر لكن مشاهد حجده دعوات مأثوره ايله تبرك حسندر ومأثور اولان

دعالر دندر اللهم انت السلام ومنك السلام فحينا ربنا بالسلام ❊ اللهم زد بيتك هذا تعظيما وتشريفا وتكريما ومهابة وزد من شرفه وعظمه وكرمه من حجه او اعتمره تشريفا وتكريما وتعظيما وبرا ❊ اشبو دعا حضرت عمر رضى الله تعالى عنهدن مرويدر وسائر دعالر ايله دخی دعا ايدر وحضرت عطادن روايت اولنور كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بيت شريفی مشاهده بيورد قده {اعوذ برب البيت من الدين والفقر ومن ضيق الصدر وعذاب القبر} بيوررلر ايدی واهم دعادندر بلاحساب جنت طلبی واهم اذكاردندر صلواتی شريفه يه مشغول اولمق وامام اعظم رحمه الله تعالى ركسديه بيت شريفی مشاهده ايتدكده اول مجيب السائلين دن مستجاب الدعوة اولمغی طلب ايله ديو وصيت بيورديلر كه دعاسی مقبول قول اوله بوندنصكره فرضك وياجماعتك وياوترك ويا سنت راتبه دنك فوتندن خوف ايتمدكجه طوافله بدأ ايدر زيرا طواف تحية بيتدر وحجدن مقصود زيارت بيتدر ❊(فاستقبل الحجر مكبرا مهللا رافعا يديه) كالصلوة (واستلمه) بكفيه وقبله بلاصوت وهل يسجد عليه قيل نعم (بلا ايذاء) لانه سنة وترك الايذاء واجب فان لم يقدر يضعهما ثم يقبلهما اواحدهما ❊ بعده نماز ده كی كبی اللرينی رفع ايده رك تكبير وتهليل ايله حجر اسوده استقبال ايدر مزبور حجر بر قارش درت پارمقدر مقدما ضياسی مغرب ايله مشرق بيننی احاطه ايدر ايدی صكره اسود اولديكه اهل دنيا زينت عقبادن محتجب اوله صاحب نهر اسودی حالا اولديغنه نظرادر بوقسه اصل جنتدن نزولنده سعد دن بياض براق تابدار ايدی آدم اوغلونك كناهلری كندوی سياه ايلدی امام عسقلانی بيورر كه بعض ملاحده خذلهم الله تعالى اشبو قول مزبوره طعن ايدرك طاعات تبييض ايتمزده كناهنه عجب تسويد ايديور جواب ويرلمور كه عادة الله اوبله جاری اولمشكه سواد غير شيئ بويار كندی غيری برشيله منصبغ اولوب بوتمز وبرده بونده قول وعظ وارشاد واركه ذنوبك طاشده نه كونا اثری اولوب سياه ايديورسه قلبلره پك زياده اولور استلام افتعال وزننده حجر اسوده يا پشمق معناسنه در او پمك ايله ويا ال سورمك ايله اولور يعنی حجر اسودی براحده اذيت ايتمكسزن اللريله استلام وبلاصوت تقبيل يعنی او پر حجر اسوده سجده وارميدر بعضيلر واردر ديديلر قيل ايله تصديرلر ظاهری ضعفنه اشارتدر لكن بحر صاحبی بونك خلافنی تصريح ايتمشكه ممكن اولورسه حجره سجده ايدر ❊ رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك ايتديكنه بناً وكندودنصكره حضرت فاروق اعظم رضی الله عنه دخی ايتمشدر وعلامه كاكينك بزه كوره اولی اولان سجده ايتمامكدر قوليدر بوقولده ضعيفدر انتهی واستلامده كندويه مزاحم اولان كمسنه لره اذيت ايتيوب لطف ورحم ايله معامله ايتمليدر زيرا رحم

انجق شق اولان كمسنه لرك قلبلرندن نزع اولنور ❊ ابو السعود ❊ زيرا استلام سنتدر ترك اذا واجبدر سنتك تحصيلی ايچون اذيت ايتمز بونك اوزرينه بعضيلر اعتراض ايتمشلركه عورت محلنه نظری ترك واجبدر حالبوكه ختان سنتی ايچون ترك اولنور جواب ويريلوركه ختان سنت هديندر وكندو ايچون خلف يوقدر استلام بونك خلافنه در وكفك وجوبی عدم ضرورت ايله مقيددر ختانده ضرورت واردر تقبيله قادر اولمزسه اللرينی ويابرينی اوزرينه وضع ايدوب بعده انلری تقبيل ايدر وحجر اسوده قيچن توجه ايتسه غايت خضوع وخشوع ايله توجه ايدر زيرا جنتدن نازل اولمشدر وجميع انبيا عليهم السلام انك اوزرينه دوداقلرينی دكدرمشدر وملائكهٔ مقربين دخی استلام ايتمشدر حضرت محمد عليه السلامدن مرويدر كه بيورر الله تعالى حقيچون قيامت كونده حق تعالى جلت قدرته حجر اسودی جبل ابی قبيس قدر بعث ايدر ايكی كوزی اولوب كوره واغزی ودلی اولوب اعلاء صوتله تعظيم وحق سبحانه وتعالى حضرتلرندن استلام ايدنلری بكا باغشله ديو شفاعت ايده وتقبيلده پك ادبله پادشاهلر يدينی بوس ايتمكدن زياده تعظيمله ايدوب دوداغك شاپ شاپ صدا ايتديرمرك يوزون سورمه روايت اولنور كه حضرت عمر رضی الله تعالى عنه حجری اسودی تقبيل ايدوب بيورر ايديكه تحقيق بن بيلورمكه سن برطاشسن نه ضرر ونه نفع ويرمزسن اكر سنی رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك تقبيل ايتديكنی كورمسه ايدم سنی بوس ايتمزدم حضرت علی كرم الله وجهه كندوسنه بيورديلر كه مزبور طاش ضرر ونفعه مقتدر در سن راليه انتقار ايتديكه نه وجهله در جواب نده بيورديلر كه حق سبحانه وتعالى كتاب مبيننده {واذ اخذ ربك من بنی آدم من ظهورهم ذريتهم واشهدهم على انفسهم الست بربكم قالوا بلى} بيوروب حضرت آدم عليه السلامك خلق وارقه سنی مسحله ذريتنك اخراج اولنوب ذات جليلك رب اولوب وكندولرينك عبيد اولدقلرينی كندولرينه اقرار ايتديرلوب بعده عهد وميثاقلری برقطعه رقه كتب اولنوب اشبو حجرك درونينه وضع اولنمشدر يوم قيامتده عهدينه وفا ايدنلره شهادت ايده حكدر حضرت عمر تحسين مقامنده بيورديلر كه {اعوذ بالله ان اعيش فی قوم لست فيهم يا ابا الحسن} يعنی بن كندولرده سنك كبی دقايق آشنا وحقايق شناس اولميان قومك ميانه لرنده عيشده اولمدن الله عظيم الشانه صغنرم يا ابا الحسن ديدی مشار اليهك بورسمه جوابی استحسانی ناسك عبادة اصنامه قريب العهد اولديغندن عوامك اشبو استلامی بت پرستلك نوعندن ظنلری خوفنه مبنيدر بس اول حلال مشكلات وكاشف معضلات دفع اشكال بيورديلر كه اشبو استلام حجر اسود حقيقتده انجق الله جليل جلت عظمته حضرتلرينه

تعظیمدر یوقسه نفس حجره پرستش دکلدر (تتمه) ابن ملقن عده شرحنده
ذکر ایتدیکه تقبیلک مشروعیتی انجق حجر اسوده مصحف شریفه وعلما وصلحانك
یدلری ایچوندر اشبو مزبورلر حقنده احادیث صحیحه وافعال سلف واردر
اما سائر مزارطاشلرینی ودیوارلرینی وظلمه وفساق اللرینی اوپمك شرعا جائز دکلدر
﴿ (والا) یمکنه ذلك (یمس) بالحجر (شیئا فی یده) ولو عصا (ثم قبله) ای الشئ (وان
عجز عنهما) ای الاستلام والامساس (استقبله) مشیرا الیه بباطن کفیه کانه واضعهما
علیه ﴾ اکر مزبور استلام وتقبیل ممکن اولمزسه یدنده بولنان نسنه یی حجره مس
ایتدیررهر نه قدر یدنده عصا اولور ایسه ده بعده اول نسنه یی تقبیل ایدر واکر استلام
وامساسدن عاجز اولورسه کأن اللرینك ایچنی اوزرینه وضع ایدر کبی اللر ایله
حجره اشارت ایده رك اول جانبه استقبال ایدر ﴿ (وکبر وهلل وحمد الله تعالی
وصلی علی النبی صلی الله تعالی علیه وسلم) ثم یقبل کفیه وفی بقیة الرفع
فی الحج یجعل کفیه للسماء الاعند الجمرتین فللکعبة (وطاف بالبیت طواف
القدوم ﴾ وتکبیر وتهلیل ایدوب والله ذوالجلاله حمد وثنا ورسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلمه صلوات ایدر بوندنصکره اللرینی تقبیل ایدر وحجده سائر
رفع یدلرده اللرینی سما جانبنه قیلر الا رمی جمره لرده کعبه طرفنه ایدر وبیت
شریفی طواف قدومله طواف ایدر واشبو طوافه طواف لقا وطواف اول عهد وطواف
تحیه دیرلر وبو طواف تحیة المسجد درحلالك طوافی کبی یوم نحرده بعد الوقوف
دخول ایتسه فرض طوافی تحیه مغنیدر طواف عمره دخی بنه بویلجه‌در
بونك حقنده طواف قدوم سنت دکلدر وطوافك مطلق ذکری طواف کندوده
نماز مکروه اولان اوقات مکروهده‌ده عدم کراهتنی افاده ایدر طواف حقیقتده
نماز اولمدیغندن بنابرین طوافده کلام مباح قیلندی تکلم حدیث شریفده وارد
اولدیکه طوافی محاذات ابطال ایتمز ﴿ (ویسن) هذا الطواف (للافاقی) لانه القادم
(واخذ) الطائف (عن یمینه مما یلی الباب) فتصیر الکعبة عن یساره لان الطائف
کالمؤتم بها والواحد یقف عن یمین الامام ولو عکس اعاد مادام بمکة فلو رجع
فعلیه دم وکذا لو ابتدأ من غیر الحجر کامر قالوا ویمر بجمیع بدنه علی جمیع الحجر ﴾
اشبو طواف مزبور افاقی یه کوره سنتدر زیرا قادم اولدیغندن خزانة المفتین صاحبی
وجوبنه ذاهبدر طواف ایدن کسه وجوبا بیت شریفك قاپوسنی ولی ایدن
طرفدن صاغندن شروع ایدر کعبه کندونك صولینه دوشر زیرا طائف
کعبه یه مؤتم کبیدر مؤتم واحد اولیجق امامك صاغنده طورر بعضیلر قلب
جانب یسارده اولدیغندن بیت طرفنده اولسون ایچون دیدیلر وعند البعض
﴿ وأتوا البیوت من ابوابها ﴾ امر شریفنه بناء باب ابتدای طوافده اولمق ایچوندر

امری بالعکس ایدوب طوافی بیتك صولنه ایتسه مادام مکه‌ده اولدقچه
طوافی اعاده ایدر بلده سنه بلا اعادة رجوع ایدرسه اوزرینه دم لازم اولور
واجبی ترك ایتدیکندن وحجرك غیریدن بدأ ایدرسه ینه بویلجه‌در نتکم ماسبقده
عد واجباتده مرور ایتدی فقهای عظام جمیع بدنیله حجرك جمیعیسنك اوزرینه طائف
مرور ایدر دیدیلر یعنی طوافنی حجك نصفندن ویا آخر جزئندن بداء ایتمزکه
حتی طوافنك صحتنده خلاف اوله زیرا حجردن ابتدایی شرط ایدن کندودن
بدأ اولنمیان طوافك عدم صحتیله حکم ایدر بحرده مذکوردرکه وقتاکه طوافده
حجردن بدأ واجب اولدیسه ابتدای طواف حجر اسوده قریب رکن یمانی
طرفندن اولمق واجب اولدی بدنینك جمله سی ایله حجر اسودك جمله سنك
اوزرینه مار اولمق ایچون وعوام ناسك اکثریسندن مشاهده اولنان طوافه حجر
اسودك بعضیسی خارجده اولانه شروعدر بوندن احتراز لازمدر ﴿ (جاعلا)
قبل شروعه (ردائه تحت ابطه الیمنی ملقیا طرفه علی کتفه الایسر) استنانا
(وراء الحطیم) وجوبا لان منه ستة اذرع من البیت فلو طاف من الفرجة لم یجز
کاستقباله احتیاطا وبه قبر اسماعیل وهاجر (سبعة اشواط) فقط ﴾
ومزبور طرفده شروعندن مقدمجه سنت اوله‌رق اضطباع ایدرکه یعنی کیدیکی
احرام رداسنی صاغ قولتوغی آلتندن وضع ایدوب ایکی طرفنی صول اوموزی
اوزرینه القا ایله برطرفنی ورای ظهرینه وبرینی صدرینه صالیویررصاغ
بازوسی مکشوف اولور اشبو هیئت مشروحه ایله طواف سنت رسولدر
وواجب اوله‌رق طوافی ورای حطیمدن ایدر علامهٔ زمخشرینك بیاننه کوره ورا
برکسه‌نك خلفی ویاقدامی طرفلرندن کندونه مقابل جهتدر طوافك وراء
حطیمدن وجوبی کندودن الی آرشون مقداری محلك بیتدن اولدیغنه مبنیدر
پس برکسه ورادن طوافی ترك ایدوب حطیمله بیت شریف مابیننده اولان
فرجه‌دن طواف ایتسه جائز اولمز مادام مکه‌ده اولدقچه اعاده سیله امر
اولنور بلا اعادة بلدة سنه رجوع ایتسه اوزرینه دم لازم اولور فرض اولمدیغی بیتدن
اولدیغی خبر واحد ایله ثابت اولدیغندن احتیاطا حطیمه استقباله نماز جائز
اولمدیغی کبی زیرا بیت شریفه توجه نص کتابله ثابتدر خبر واحد ایله ثابت اولان
شیله ادا اولنمز لکن تشبیه مجرد عدم جوازده‌در یوقسه داخل حطیمدن طواف صحیحدر
نمازده کندویه توجه صحیح دکلدر وحطیمده حضرت اسماعیل علیه السلام وهاجر
رضی الله تعالی عنها مرقد مبارکلری واردر قبر کلمه سی فعل مجهول ویا اسم صیغه سیله
قرائته احتمالی واردر محل مزبوره حطیم دینلدیکی کبی حانك وجیمك کسریله ورانك سکونیله
حجر وحظیره‌ده اطلاق اولنور جانب شمالیده رکن عراقی ایله رکن شامی میانه‌سنده

نصف دائره صور تنده یای کبی بردیوار ایله ممتازدر دیوارك طولی
ایکی ذراعدر رنك امیز مرمرلر ایله مفروشدر میزاب رحمتدن صو حجره
منصب اولور حجرك كعبه طرفندن التی ذراعی درون كعبه‌دن اولوب بانیسی
حضرت اسماعیلك قیون آغلی ایمش بعده حجره ادخال اولنمش دیو مرویدر
حتی زیلعی بوقولی ترجیح ایدوب حطیمك كابیسی بیتدن دکلدر دیو حضرت
محمد علیه السلامك { ستة اذرع من الحجر من البيت ومازاد ليس من البيت }
قول شریفنی روایت ایتمشدر حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلمك
بعثتندن مقدم قریش بیت شریفی تعمیر وتجدید مراد ایلدکلرنده مال حلاللری
کفایت ایتمدیکندن حطیم طشره قالمشیدی بعده عبد الملك بن مروان شامده
خلیفه اولدقده حضرت عبد الله بن زبیر رضی الله تعالی عنهما مکهٔ مکرمه‌ده
ایدی بیت شریفی تجدید مراد ایدوب وحطیمی بیت شریفه ادخال وباب عالی
قرشوسنده حالا مسدود رکن یمانی قربنده‌کی بابی فتح ایتمشیدی زیرا
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم ام المؤمنین حضرت عائشه رضی الله تعالی
عنها وعن ابویها یه بیورمشدیکه اکر قریش جاهلیت زماننه قریب العهد
اولمیدی بیتك بناسنی بوزوب حضرت ابراهیم علیه السلامك بناسنی اظهار
وحطیمی بیت شریفه ادخال وعتبه‌یی ارضه الصاق وکندوده
بری شرقی وبری غربی ایکی ایدردم واکر صاغ قالورسم سنهٔ
آتیه‌ده آنی ایده‌رم بیوروب لکن سنهٔ آتیه‌یه عمر شریفلری بالغ
اولمدی وخلفاء راشدیندن اکا تصدی ایدن اولمدی عبد الله بن زبیر
رضی الله عنهمانك زمانلرینه دك وقتاکه مشار الیه خاله‌سی حضرت عائشه
رضی الله تعالی عنها وعن ابویهادن حدیث شریف مشروحی استماع بیوردقده
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك ارادهٔ سنیه‌لری اوزره یاپدی وقتاکه
حجاج ظالم منار الیهی صلب وشهید ایتدکده کندولری مجددا نقض ووقت
جاهلیتده اولدیغی هیئت اوزره بنا ایلدی وروایت اولنورکه هارون الرشید امام مالك
رحمه اللهدن سؤال ایتدیکه بیت شریفی هدم ایدوب ابراهیم خلیل علیه السلامك
بناسی اوزره بنا ایده امام مالك رضی الله عنه رضا ویرمدیلر وبیوردیلرکه یا امیر المؤمنین
سن اشبو بیت اللهی ملعبهٔ ملوك ایدوب مهابتنی قلوب ناسدن ازاله ایتمکمی مراد
ایدرسك وابن ملك دیرکه بوندن ظاهر اولان بعض مصلحتی مفسده خوفندن ترك
جائزدر ※ ابو السعود انتهی ❊ (فلوطاف ثامنا مع علمه به) فالصحیح انه (یلزمه
اتمام الاسبوع للشروع) ای لانه شرع فيه ملتزما بخلاف مالوظن انه سابع
لشروعه مسقطا لا ملتزما بخلاف الحج ❊ پس برکسه بیله‌رك سکزنجی

شوطه ده طواف ایتسه صحیح اولان اول بری بدینه اتمام کندویه لازم اولور عالما شروع
ایتدیکندن لازم بالشروع اولدیغندن بوندن فهم اولنان معلومی اولمیه‌رق اولورسه کندویه
اتمامك عدم لزومیدر وسکزنجی یه یدنجی ظنیله شروع ایتسه مسئلهٔ مشروحه‌نك خلافنده‌در
مسقطا شروع ایدوب ملتزما ایتمدیکندن ظاهر اولان شك دخی بویلجه‌در حج بونك
خلافنده‌در یعنی حجده اتمام لازمدر هر نقدر اوزرینه لزومی مظنون اولورسه‌ده ※ حلبی ※
حج بوخصوصده سائر عباداته مخالفدر ※ شرنبلالیه ❊ واعلم ان مكان الطواف داخل
المسجد ولو وراء زمزم لا خارجه لصيرورته طائفا بالمسجد لا بالبيت ولو خرج منه او من
السعي الى جنازة او مكتوبة او تجديد وضوء ثم عاد بنى وجاز فيه الاكل والبيع والافتاء والقراءة
لكن الذكر افضل منها وفي منسك النووي الذكر المأثور افضل واما في غير المأثور فالقراءة
افضل فليراجع ❊ معلوم اولسونکه تحقیقا طوافك محلی داخل مسجددر هر نقدر
وراء زمزمدن اولورسه‌ده خارج مسجد دکلدر زیرا خارج مسجدی طوافده
مسجدی طواف ایتمش اولور بیتی ایتمش اولمز مسجدك حائطلری کندو ایله بیت
بیننده حائل اولور برکسه طوافدن بلکه مسجددن ویا سعیدن جنازه نمازینه
وتشییعنه ویا فرض نمازه ویا تجدید وضوئه خروج ایتسه بعده عودت ایتسه اوزرینه
بنا ایدر اشبو مزبورلرك ماعداسی ایچون خروج ایتسه ظاهر اولان باطل
اولورلر اوزرلرینه بنا اولنمز واشبو مزبور طوافده سعیده اکل وبیع وافتا
وقرائت جائز اولدی لکن ذکر قرائتدن افضلدر ابو هریره رضی الله تعالی عنهدن
مرویدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیلرکه { من طاف بالبيت
سبعا ولا يتكلم الا بسبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر ولا حول ولا قوة
الا بالله محيت عنه عشر سيئات وكتب له عشر حسنات ورفع له بها عشر
درجات } ※ بحر ※ منسك نووی نام کتابده مرسومدرکه مأثور اولان ذکرلر
قرائتدن افضلدر واما غیر مأثورده قرائت ذکردن افضلدر تفصیلی مراد ایدن کتاب
مرقومه مراجعت ایتسون بحر طوافده انشاد شعر ولازمسز ما لا یعنی کلام
وبیع مکروهدر دیدی اما قرائت قرآن مباحدر آنده‌ده رفع صوت ایتمز انتهی ظاهر
اولان کراهتك تحریمی اولمسیدر وطوافده تلبیه‌ده ایتمیه ❊ (ورمل) ای مشى
بسرعة مع تقارب الخطا وهز كتفيه (في الثلثة الاول) استنانا (فقط) فلو تركه
او نسيه ولو في الثلثة لم يرمل في الباقي ولو زحمه الناس وقف حتى يجد فرجة
فيرمل بخلاف الاستلام لان له بدلا (من الحجر الى الحجر) في كل شوط ❊ طائف
مزبور حجر اسوددن حجر اسوده‌دك فقط اوچ اولکی شوطده سنت اوله‌رق
رمل ایدرکه خطوه‌لرك بری برینه تقاربیله واوموزلرینی اویناده‌رق سرعتله
مشی ایدر بین الصفین اظهار شجاعت ایدن مبارز کبی پس برکسه مزبور

رملی ترك ویانسیان ایلسه هرنقدر اوچ اولکی شوطده اولورسه ده باقیده رمل ایتمز واشبو رملی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کندولری ایدوب واصحاب کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضراتینه امر بیورمشلردر زیرا کفار جماء مدینه حضرت پیغمبری واصحابنی زبون ایتمشدردیو کفتکو ایدرلر ایمش حضرت سرور انبیا علیه السلام استماع بیوردقلرنده مشرکلره اظهار جلادت یعنی شجاعت ایچون اصحاب کرامه خطاب بیوردیلرکه الله عظیم الشان رحمت ایلیه شول برکسه یه که اموزلرین تحریك ایدوب اظهار جلادت ایلیه حضرت ابن عباس رضی الله تعالی عنهمانك {لارمل فی الطواف} دیدیکی اظهار جلادت اولزمان مشرکین ایچون ایدی شمدی اشبو معنی یوقدر ایمدی اولمق ایجاب ایدر جواب ویررلرکه اول رمله سبب کرچه مشرکین ایدی لکن اول شی بزه ابدی سنت اولدی نتکم حضرت ابراهیم خلیل علیه صلوات الجلیل شیطانی کوروب رمی جمار ایلمش ایدی اول سبب خود شمدی یوقدر لکن بزه حضرت خلیلك فعلی ابدی سنت اولمشدر جابر وابن عمر رضی الله عنهم روایت ایتمشلرکه نبی علیه الصلاة والسلام حجة الوداعده طواف ایلدکده اوچ اولکی شوطلرنده رمل ایتمشدر بزه دخی سنت اولمشدر ترکی جائز دکلدر اکر ناسك ازدحامی ایچون رمل ایتمك ممکن اولمزسه برمقدار توقف ایدوب بعده رمل ایدر استلام حجر اسود بونك خلافنه در ابده بدل اولدیغندن ❊ (وکلما مر بالحجر فعل ماذکر من الاستلام (واستلم الرکن الیمانی وهو مندوب) لکن بلا تقبیل وقال محمد هو سنة ویقبله والدلائل تؤیده ویکره استلام غیرهما (وختم الطواف باستلام الحجر استنانا) ❊ قچن حجره هرزمان مرور ایدرسه مزبور استلامی ایدر ورکن یمانی یی استلام بلا تقبیل مندوبدر امام محمد رحمه الله سنتدر وتقبیل ایدر دیدی ودلیلر تقبیلی تأیید ایدر ابن عباس وابن عمر رضی الله عنهم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك تقبیلنی روایت ایتمشلردر وحجر اسود ایله رکن یمانی یه ال دکرمك کناهلری دوکرقتی دوککلکله خزان زماننده ریح اغاجدن یپراغی دوکدیکی کبی وحدیث آخرده مرویدرکه رکن یمانی یه یتمش بیك ملائکه قونمشدر برکسه آنی استلام ایدرکن بونی قرائت ایلسه یتمش بیك ملائکه آمین دیرلر {اللهم انی اسئلك العفو والعافیة فی الدنیا والآخرة ربنا آتنا فی الدنیا حسنة وفی الآخرة حسنة وقنا عذاب النار} اشبو حجر اسود ایله رکن یمانینك ماعداسینی استلام مکروهدر لکن عتبهٔ بیت شریف مستثنادر اول استلام اولنور رکن مزبورلر قواعد خلیل علیه السلام اوزره لردر اما رکن عراقیله رکن شامی حجاج ظالمك بناسیدر شلبیده بویلجه مرسومدر وطوافی استلام

حجر ایله ختم ایتمك سنتدر ❊ (ثم صلی شفعا) فی وقت مباح (یجب) بالجیم علی الصحیح (بعد کل اسبوع عند المقام حجارة ظهر فیها اثر قدمی الخلیل اوغیره من المسجد) وهل یتعین المسجد قولان ❊ بوندنصکره وقت مباحده ایکی رکعت نماز قیلر تبرکا بفعل الرسول اولکی رکعتده {قل یاایها الکافرون وایکنجیده سورهٔ اخلاص تلاوت ایدرواکر سائر آیات قرآنیه دن تلاوت ایتسه ده بنه جائز اولور بعده مؤمنین مؤمنات ایچون دعا ایدر واشبو نمازدن اقدم بر طواف دخی وصل ایتمك تحریما مکروهدر امامین همامین رحمهما اللهه کوره اسبوعلری وصل ایتمك مکروه اولدیغندن امام ابی یوسف ایچون خلاف واردر قول صحیح اوزره اشبو مزبور نماز مقام ابراهیم علیه السلامده هر بر اسبوعدنصکره واجبدر مسجد حرامدن برغیری محلده ادا ایتسه ده اولور باخصوص مزاحمهٔ ناس اولدقده سنت اولمسنه قائلده واردر ومزبور نمازی اداده مسجدك تعیننده ایکی قول واردر معتمد اولان علی وجه الافضلیة تعینیدر بس اهلنه رجوعندنصکره ادا ایتسه ده اولور وجوبی تراخی اوزره اولدیغندن مقام ابراهیم دیدیکی ابراهیم علیه السلامك مبارك آیاقلرینك اثرینك کندوده ظاهر اولدیغی حجاره در اسماعیل علیه السلامی وهاجر رضی الله عنهایی زیارته کلدکده نزول ورکوبنده اوزرنده قائم اولدیغی حجردر وعلی قول ناسی حجه دعوت ایتدکده اوزرینه اباقلرینی وضع ایتدیکی وعند البعض بیت شریفی بناسی وقتلرنده اوزرنده طوردیغی حجاره در ملتقی شرحنده طولی اون قارش وعرضی یدیدر دیو مرسومدر والآن مقام ابراهیم دیو نماز قلنان مزبور حجاره نك محلیدر بعضیلر حرمك کافیتی مقام ابراهیمدر دیدیلر حالا مقام ابراهیم علیه السلام کعبه نك جدار شرقیسی طرفنده باب شریف حذاسنده اطرافی پرنجی شبکه ایله محاط واوستو قورشون پوشیده لی محل مربعك اورته سنده یوکسك محلده اشمه لی بوغجه لردر وننده در ارضدن ارتفاعی یکرمی پارمقدر مقام ابراهیمك جانب شمالنده مابینی تخمینا اوچ ذراع مسافه مرمر طاشدن مبنی پك مرتفع براعلی موزون منبرشریف واردر حجر اسود ایله مقام ابراهیم علیه السلام بینی یکرمی یدی ذراعدر رکنله مقام بیننده طقسان طقوز پیغمبر ذیشان علیهم السلام مدفون اولدیغی وعلی روایة هود وصالح واسماعیل علیهم السلام مدفون اولدقلری مرویدر مقام ابراهیمله منبر شریف حذاسنده بئر زمزم شریف قربنده وجه کعبه یه ناظر باب السلام العتیق واردر حولیٔ بیت شریفده در اطرافی کشاده انجق مرمر کبی طاشدن مبنی برقپودر یانده کعبهٔ علیانك نردبانی طورور وقت حاجتده باب سعادتیانه کتوروب چیقارلر ❊ (ثم) التزم الملتزم وشرب من ماءزمزم و (عاد) ان اراد السعی (واستلم الحجر وکبروهلل)

وبوندنصكره باب عالیله حجر اسود میانه لرنده جدار بیت شریفده اولان ملتزم نام محله
ملازمت ایدوب اکا التجا ایده رك واقف اولور و ماء زمزمدن شرب ایدر واکر سعی مراد
ایدرسه حجر اسوده عودت ایدوب حجری استلام و تکبیر و تهلیل ایدر واکر سعی مراد اینمزسه
طواف نمازندنصکره حجره عودت اینمز ﴿ (وخرج) من باب الصفا ندبا (فصعد الصفا)
بحیث یری الکعبة من الباب (واستقبل البیت وکبر وهلل وصلی علی النبی صلی الله
تعالی علیه وسلم) بصوت مرتفع خانیة ﴾ وصفا اقپوسندن سکونت اوزره ندبا خروج
ایدوب قپودن رؤیت اولنور مرتبه صفاده اولان درجه لرك بعضیسی اوزرینه
سنت اوله رق صعود ایدوب بیت شریفه استقبال ورفع صوتله تکبیر وتهلیل
ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اوزرینه صلوات ایدر طوافله سعی مابینی فصل
مکروهدر مکر سعی ایدرکن نماز ایچون اقامت اولنورسه نمازی ادا ایدوب بعده سعیی
اتمام ایده اشبو فصلك ضرری بوقدر محیطده مسطوردرکه سعیك صحتنه طوافك
تقدمی شرطدر بعد الطواف سعی فورا واجب دکلدر بعد زمان طویل ایتسه
اولور نهایتی سنتی ترك ایتمش اولور وسعیی طهارتله ایتمك دخی سنتدر ایدی
حائضك وجنبك سعیلری صحیحدر حاجی به افضل اولان طواف قدومدن صکره
سعی ایتمکدر زیرا سعی واجبدر سنته تابع اولمق لایق دکلدر بلکه طواف زیارته
تأخیری مناسبدرکه فرضه تابع اوله لکن علما رخصت ویردیلرکه طواف
قدومك عقیبنده سعیی ایتیانده ناسه تخفیف وارد رزیرا یوم نحرده قربان ورمی
جمار مثللو شیلره اشتغال واردر واشبو سعیك اصل مشروعیتی ابراهیم علیه
السلامك حضرت اسماعیل علیه السلامی وهاجر رضی الله تعالی عنهایی اول
محالرده ترك ایتدکده عطشدن ناشی هاجر رضی الله تعالی عنها صو طلبی
ایچون صفا جانبنه صعود ایدوب صودن بر اثر کوره میوب اندن نزول ایدوب
مروه طرفنه عزم ایتدکده وادی یه نزولی واسطه سیله اسماعیل علیه السلام
نظرندن غائب اولمغله شفقت مادرانه هیجان ایتکله سعی بیوردقلریدر مشار
الیهانك شاننه تفخیما وشرفنی اظهارا بزلره اندن سنت اولدی ویاخود ابن
عباسدن روایت اولندیغنه نظرا قچن ابراهیم علیه السلامه اشبو نکله امر
اولندقده شیطان کندولرینه کورنوب وکندولرینی سبقت ایده جك اولدقده
کندولری سعی ایدوب ملعونی سبقت ایتمسیله بزلره اندن سنت اولمشدر
بعضیلر سبب مشروعیتی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك کندولرینه
نظر ایدن مشرکلره قوت وجلادتلرینی اظهار ایچون سعیلریدر دیدیلر ﴿ (ورفع
یدیه) نحو السماء (ودعا) لختمه العبادة (بماشاء) لان محمدا لم یعین شیئا
لانه یذهب برقة القلب وان تبرك بالمأثور فحسن (ثم مشی نحو المروة ساعیا بین

المیلین الاخضرین ﴾ المتخذین فی جدار المسجد ﴿ واللرینی اوموزلری حذاسنده
سما جانبنه رفع وعبادتك ختمی قریب اولدیغندن مراد ایتدیکی دعایی ایدر
امام محمد رحمه الله حج مشهدلرنده دعوادن برشی تعیین ایتمدیکندن زیرا
تعیین ایله عادت وطبیعت کبی اولدیغندن رقت قلب زائل اولور اثرده وارد اولان
دعالر ایله تبرك ایتسه حسندر ولوالجیه ده نمازده قنوت دعاسی کبی محفوظ دعالر
ایله دعا ایدر اوله خاطرینه کلان دعالر ایله دعا ایتمز اساننده کلام ناسه
مشابه نسنه جاری اولوب نمازی فساده کتمك احتمالندن اما نمازك غیریده لایق
اولان همان محتاج اولدیغی نسنه لری نیاز ورجا ایدوب حفظنده بولنان دعالر ایله
ایتمکدر حفظ دعا رقت قلبه مانعدر بوندنصکره جدار مسجدده اتخاذ اولنمش
میلین اخضرین بیننده مروه جانبنه سعیله وجوبا مشی ایدر بس بلاعذر راکبا
ویامحمولا سعی ایتسه دم لازم اولور اصل سعیی ترکله دم لازم اولدیغی کبی زیرا
سعیك کلیسی واجبدر امامیلین میانه لرنده سورهٔ بقره دن یکرمی بش آیت تلاوت
اولنه جق قدر مجرد سعی رجاله سنتدر میلر نفس مسجد حرام جدارندن
نحوت صفا ایله مروه میانه لرنده بطن وادی ممرنده موضع هروله یه
علامتلردر جداردن منفصل برعمود دکللردر ظاهرده اوله دکیر بنور الان
وادی بی سیل طولدوروب دوزلمشدر اخضرین قوانده تغلیب واردر زیرا بری
احمردر ﴿ (وصعد علیها وفعل مافعله علی الصفا یفعل هکذا سبعا
یبدأ بالصفا ویختم) الشوط السابع (بالمروة) فلو بدأ بالمروة لم یعتد
بالاول هو الاصح وندب ختمه برکعتین فی المسجد کختم الطواف ﴾
ومروه یه صعود ایدوب صفاده ایتدیکی کبی حمدله وتصلیه
وتکبیر وتهلیل ایدر بونلرك کلیسی سنتدر منوال مشروح اوزره یدی دفعه
ایدر صفادن بدأ ایدوب مروه ده ختمی شوط سابعله ایدر یعنی صفادن
مروه یه ذهاب برشوطدر واندن کیرو صفایه رجوع برشوطدر حجردن
حجره طواف برشوط اولدیغی کبی ایمدی مروه دن بدأ ایتسه اکا اعتبار
اولنمز { ابدؤا بمابدأ الله به } امر شریفنه مخالف اولدیغندن ونظم مجیدده
{ ان الصفا والمروة من شعائر الله } واقعدر انجق اصح اولان بودر وطوافی
ایکی رکعت نماز ایله ختم ایتدیکی مثللو بونی دخی رکعتینله ختم مندوبدر تشبیه
مطلق نمازده در یوقسه طوافده کی واجبدر سعیده مندوبدر تذکر ایده که
کانه دار سلطانك فناسنده عبدك ترددی وایاب وذهابنده مرة بعد اخری
اظهار خلوصی وانعام واحسانه مظهر اولمسنی دخی میزانك کیفیتی و بینده
ترددنی وعذاب وغفران مابیننده مردد اولمسنی تذکر ایلیه صفا ایله مروه نك

فضیلتنه دلیل و برهان قوی { ان الصفا والمروة من شعائر الله } آیت کریمه سیدر
اسم اللهه مقارنتی علوشاننه تنبیهدر حسن بصریدن منقولدرکه صفا ایله
مروه ماییننده سعی ایدن کمسهیه یتمش قول ازاد ایتمشجه ثواب اعطا اولنور
(تنبیه) بیت شریفك دروننده برکمسهیه اذیت ایتمکسزین دخول مستحبدر
ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك مصلی سنده قاپویی وراء ظهرنده
قیلارق نماز اداسنی و بقدر الوسع ظاهرا وباطنا ادبه مراعات واستغفار وحمد
وتهلیل وتکبیر ایدر ❊ (ثم سکن بمکة محرما) بالحج ولایجوز فسخ الحج بالعمرة
عندنا (وطاف بالبیت نفلا ماشیا) بلارمل وسعی وهو افضل من الصلاة نافلة
للافاقی وقلبه للمکی وفی البحر ینبغی تقییده بزمن الموسم والا فالطواف افضل
من الصلاة مطلقا ❊ بوندنصکره مکهٔ مکرمهده حججله محرم اولهرق ساکن
اولور اقام تعبیر ایتدیکی بومقامده صحیح اولمیان اقامت شرعیهیی موهم
اولدیغندندر زیرا بحرك باب المسافرنده حاجی عشر ذی الحجهده مکهیه داخل
اولوب ونصف شهر اقامته نیت ایتسه صحیح اولمز مزبور حاجی یه عرفاته خروج
لازم اولمغله اقامته نیتك صحتنده شرط اولان اتحاد موضع بولنمدیغندن
مذهب حنفیهده افعال عمره ایله حجك احرامندن تحلل ایله حجی فسخ جائز اولمز
بلارمل وسعی بیت شریفی نافله اولهرق ماشیا طواف ایدر واشبو طواف
افاقی یه کوره نافله نمازدن افضلدر مکی اولان کمسهلره افاقیلره توسعة حکم
مشروحك قلبی ثابتدرکه نمازك طوافدن افضلیتیدر بحرده لایق اولان قلب
مزبوری زمن موسمله که حجاجك مکهده اقامتلری مدتیله تقییددر دیو
مرسومدر یوقسه طواف نمازدن مطلقا افضلدر امام طبرانینك جامع کبیرنده
روایت ایتدیکی الله عظیم الشان مسجد حرام اهالیسنه هر برکون و کیجهده
یوز یکرمی رحمت انزال بیورر التمشی طواف ایدنلره قرقی نماز قیلانلره یکرمیسی
بیت شریفه نظر ایدنلره حدیث شریفی مضموننه بناً ❊ (وخطب الامام)
اولی خطب الحج الثلث (سابع ذی الحجة بعد الزوال و) بعد (صلاة
الظهر) وکره قبله (وعلم فیها المناسك) ❊ امام ذی الحجهنك یدنجی کوننده
بعد الزوال اویله نمازندنصکره حجك اوچ خطبهسنك اولکی خطبهسیله
خطبه ایدوب وانده مناسك حج اولان منایه خروج وانده نماز ووقفه
وافاضهیی ناسه تعلیم ایدر زوالدن مقدم خطبه مکروهدر سنته مخالف
اولدیغندن مناسك فی الاصل نسك الله تعالی اذا ذبحه لوجهه الکریم
قوللرنده اولان نسك فعلنك مصدری اولان منسك کلمهسنك جمعیدر بعده
هر برعادته خاصی عامه اطلاقیجه سنه اطلاق اولندی امدی اشبو عام حج

عبادتنده مشهوردر ❊ ابوالسعود ❊ ایکنجی عرفه کوننده عرفاتده اوچنجی ماه
مزبورك اون برنجی کونی منادهاولان خطبهلردر هر برایکی خطبهنك ماینی
برکونله فصل اولنور عرفات خطبهسنك ماعداسنده وسطنده جلوس یوقدر
عرفات خطبهسی میانهلرنده جلوسله ایکی خطبهدر واشبو خطب مشروحهنك
کلیسی بعد الزوال نمازدنصکرهدر لکن عرفه خطبهسی نمازدن مقدمدر و بونلرك
جملهسنده اولا تکبیر وبعده تلبیه صکره تحمید ایله بدأ ایدر واشبو خطبهلر
واجبهدر ❊ ابوالسعود ❊ (فاذا صلی بمکة الفجر) یوم التروية (ثامن الشهر
خرج الی منی) قریة من الحرم علی فرسخ من مكة (ومكث) بها (الی فجر عرفة ثم)
بعد طلوع الشمس (راح الی عرفات) علی طریق ضب ❊ شهر مزبورك
سکزنجی کونی یوم ترویهده وقتا که صباح نمازینی ادا ایتدیکی وقتده حاجی مکهٔ
مکرمهیه برفرسخ مسافه حرمدن منانام قریهیه خروج ایدوب یوم عرفهنك فجرینهدك
انده مکث ایدر بعده نمازی ادا ایدوب کون طوغدقدنصکره ضب طریقی اوزره
عرفاته متراهی اولور ضب منادهبرطاغ آدیدرکه مسجد خیف انك دبندهدر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك یوم ترویهده بعد طلوع الشمس عرفاته
تشریفلری مرویدر مزبور یومه یوم ترویه تسمیهسی حاجیلر اول کونده وقفهیه
حاضرلنمق ایچون دوهلرنی صویه قاندردقلرینه ویا ابراهیم خلیل علیه صلوات
الجلیلك اول کونده ذبح ولد حقنده کوردیکی رؤیاسنده تفکرینه ویا امامك
ناسه مناسك حجی روایتنه مبنیدر امام قسطلانی بخاری شرحنده اولکنك
ماعداسی شاذدر دیدی منا غالبا تذکیر وصرفله استعمال اولنور وبعضا الفله
کتب اولنور ❊ بحر ❊ وحموی جوهریدن نقلا اسماء بلد انده غالب اولان تأنیث ومنع
صرفدر دیدی منادهبیتوتت سنتدر مکهدن عرفه کونی خروج ایدوب بردن عرفاته
وارسه کفایت ایدر غایتی سنتی ترك ایتدیکندن اساءت ایتمش اولور ومنایه خروج
ایدرکن تلبیه ودعا ایدر ومنادهمسجد خیف قربنه نزول مستحبدر واشبو منادهه
بیتوتت وبعد طلوع الشمس عرفاته ذهاب افضلی یاندر یوقسه فی زماننا اولدیغی کبی
سراق خوفندن منادهبیتوتت ایتمیوب همان عرفاته واروسه ده اولور عرفات
جمعدر کندودن هر بر جزئه عرفه اطلاق اولندیغندن عرفه تسمیهسی ابراهیم
خلیل صلوات الله علی نبینا وعلیه انده ذبحك امر با نیله اولدیغی معرفتیله
ویا جبریل امینك کندولرینه مناسك حجی تعریفنه ویا آدم علیه السلامك حواء
رضی الله تعالی عنها ایله انده بعد الهبوط الی الارض معارفهلرینه مبنیدر ولیلهٔ عرفهده
ذکره ودعایه مشغول اولمق لازمدر وعودتده مأزمین نام بین الجبلین اولان طریقدن
عودت ایدر ❊ (و) عرفات (کلها موقف الا بطن عرنة) بفتح الراء وضمها
وادی من الحرم غربی مسجد عرفة ❊ عرفاتك کلیسی وقفه محلیدر لکن دانك

فتحی وضمیله عرنه نام موضعکه عرفه مسجدنك جانب غربیسنده حرمدن
بر وادیدر انده وقفه اولنمز الا بطن عرنه‌ده اولان استثنا منقطعدر زیرا عرفات
حلدر عرنه حرمدن عرفاتك حذاسنده بر وادیدر اکر مسجدك جانب غربیده
اولان جداری ساقط اولسه عرنه‌نك ایچنه ساقط اولور انده وقفه جائز دکلدر رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلمك {عرفة کلها موقف وارتفعوا عن بطن عرنة
والمزدلفة کلها موقف وارتفعوا عن بطن محسر وشعاب مکة کلها منحر} قول
شریفنه بناً انتهی (تنبیه) عرفاتده لایق اولان ناسله برابر نزول ایدر وجبل قربنده
اولمقلغی افضلدر یالکز منفردا نزول تجبرامارهسیدر اشبو مقام تواضع ومحبت وسرور
مقامیدر ✻ (فبعد الزوال قبل) صلاة (الظهر خطب الامام) فی المسجد (خطبتین
کالجمعة وعلم فیها المناسك و) بعد الخطبة (صلی بهم الظهر والعصر باذان
واقامتین) وقراءة سریة ولم یصل بینهما شیئا علی المذهب ولا بعد اداءالعصر
فی وقت الظهر ✻ امدی امام زوالدن صکره صلاة ظهردن اقدم مسجد ابراهیمده
جمعه خطبه‌سی مثللو بین الخطبتین جلوسله ومؤذنین منبر ازاسنده اذان تلاوت ایده‌رك
خطبه ایدوب خطبهٔ ثالثه که اون برنجی کونك خطبه‌سیدر اکا دکین وقوع بولان
عرفه‌ده ومزدلفه‌ده وقوف واناردن افاضه ویوم نحرده جمرهٔ عقبه‌یی رمی وذبح
وحلق وطواف زیارت مثللو مناسکی ناسه تعلیم ایدر واشبو خطبه جمعه‌نك
شرطندن دکلدر وخطبه‌دنصکره حاجیلره بر اذان شریف وایکی اقامت وسرا قرائتله
اویله وایکندی نمازلرینی قیلدیرر عصر وقتندن مقدم اولدیغندن اعلام
ایچون مستقل اقامت اولنور مذهب مختار اوزره مزبور ظهر ایله عصر نمازی
بیننده ووقت ظهرده صلاة عصری ادادنصکره نمازدن برشی ادا ایتمز هرنقدر
سنت راتبه اولورسه‌ده مذهب مختارك مقابلی ذخیره‌ده ومحیطده وکافیده اولان سنت
بعدیه‌یی قیلر قولیدر ✻ (وشرط) لصحة هذا الجمع (الامام) الاعظم اونائبه
والاصلوا وحدانا (والاحرام) بالحج (فیهما) ای الصلاتین (فلا تجوز العصر
للمنفرد فی احداهما) فلو صلی وحده لم یصل العصر مع الامام ✻ واشبو جمع مزبورك
صحتی ایچون امام اعظم ویاقاضی مثللو نائبی ومزبور نمازلری ادا وقتنده حج
ایچون احرام ومکانکده عرفه وزمانکده زوالدنصکره اولمق شرط قیلندی امدی
امام بولنمزسه یالکز منفردا قیلرلر اشبو صلوا وحدانا تعبیرندن فهم اولنان
امام اولمدیغنده کوره وقت ظهرده صلاة عصری منفردا ادالرینك صحتیدر
وجماعتله ادا ایتملریدر حالبوکه بونك ایکیسی دخی برنده دکلدر زیرا زیلعینك
تصریحی وارکه امام وفات ایدرسه نائبی جمع ایدر نائبی اولمزسه هر برینی
وقتنده قیلرلر وجماعتله ادالرنده ده مانع یوقدر زیرا اشبو شروط مذکوره

جمعك شرطلریدر جماعتك دکلدر بس اولی اولان والالم یجمعوا دیمك ایدی بس
امام شرط اولدیسه مزبور نمازلردن برنده منفرد اولان کمسه‌یه صلاة عصری
وقتندن مقدم قیلمق جائز دکلدر ظهری یالکز قیلرسه عصری امامله قیلمز
بلکه وقتنده قیلر (ولا) تجوز العصر (لمن صلی الظهر بجماعة) قبل احرام
الحج (ثم احرم الا فی وقته) وقالا لایشترط لصحة العصر الا الاحرام وبه قالت
الثلثة وهو الاظهر شرنبلالیة عن البرهان ✻ احرامله تقییدك محترزینی بیان
ایدرکه مقدما حج ایچون احراملنمیوب جماعتله ظهری قیلوب بعده احراملنان
کمسه‌نك عصری جائز اولمز الا وقت عصرده احراملنورسه جائز اولور امامین
رحمهما الله تعالی صحة عصر ایچون شرط انجق احرامدر دیدی وائمهٔ ثلثه
دخی بونکله حکم ایلدی واظهر اولانده بودر زیرا بونده بومثللو جمعیتلو وقتده
تخفیف واردر بس امامین قتنده امامك شرط اولمدیغی جمعك جوازی وقوفك
ممتد اولمسنه احتیاجدن ناشی اولدیغیچوندر امدی بوکا منفرد دخی محتاجدر
امام اعظم رحمه الله طرفندن جواب تمکنکه وقته محافظه نصله فرضدر آنی
ترك انجق حقنده وارد اولان نصله وارد اولور وتقدیمك جوازی وقوفك
امتدادینه حاجت مس ایتدیکیچون اولمقده مسلم دکلدر بلکه تقدیم جماعتی
صیانتدر زیرا بردفعه وقفه ایچون متفرق اولدقدنصکره بردخی اجتماع متعسر
اولور ✻ زیلعی انتهی ✻ (ثم ذهب الی الموقف بغسل سن ووقف الامام علی ناقته
بقرب جبل الرحمة) عند الصخرات الکبار (مستقبلا) القبلة (والقیام والنیة
فیه) ای الوقوف (لیست بشرط ولا واجب فلو کان جالسا جاز حجه و) ذلك
لان (الشرط الکینونة فیه) فصح وقوف مجتاز وهارب وطالب غریم ونائم
ومجنون وسکران ✻ بوندنصکره امام حجاجله برابر مسنون اولان غسله موقف
اعظمه روان اولور امام وسائر حجاج قبله‌یه متوجها جبل رحمت قربنده بیوك
سیاه طاشلر قتنده ناقه‌لری اوزره وقفه‌یه طورورلر زیرا اشبو محل مشروح
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك مبارك موقفیدر اما عوامك نفس جبل
اوزرینه وقوفه اعتنالری وسائر محل اوزره آنی ترجیحلری خطاء فاحشدر وسنته
مخالفدر ✻ شرح مهذب انتهی ✻ وقفه‌ده ایاقده طورمق ونیت شرط وواجب
دکلدر امدی برکسه قاعدا وقفه‌ده اولسه حجی جائزدر زیرا شرط موقفده
اولمقدر آنده تمکن لازم دکلدر بناً علیه موقفدن تجاوز ایده‌نك وهارب
اولوب فرار ایده‌نك وغریمی طالبك وانده نائمك وسکرانك وقوفلری صحیح اولدی
✻ (ودعا جهرا) بجهد (وعلم المناسك ووقف الناس خلفه بقربه مستقبلین
القبلة سامعین لقوله) خاشعین باکین وهو من مواضع الاجابة وهی بمکة خمسة

عشر ❊ وجهدايله جهرا بوني واهلي واخواني واصحابي واحبابي وقوكشولري حقلرنده
دعا ايدوب رجا ونياز تامله دعا ده پك چوق الحاح واقدام وابرام ايدوب كوزلرندن
برقاج طمله ياش اقتمغه جد وسعي ايليه زيرا دعانك قبولنه علامتدر ودعا وتكبير وتهليل
وتلبيه وقرائة قرآن واستغفار ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه صلوات
شريفه يي پك چوق ايتمك سنت شريفه دندر وبونلردن برشيده تقصيردن پك حذر
ايلسون زيرا بومثللو كوني تدارك ممكن اولماز واتديكي تقصيراتي درخاطر ايدەرك
توبه ايدوب ونادم وپشيمان اولوب وكوزندن ياشلري چوق آقيدوب وكناهلري
عفو ومغفرت اولنوب ومقاصد ومطالبلر حاصل اوله جغي كوندر واشبو جمعيت
مجمع عظيم وموقف جسيمدر والله جليلك صالح وولي مخلص قوللرينك كندوده
جمع اولديغي كوندر واعظم مجامع دنيادر وبونده مخاصمه ومشاتمه ومنافره
وكلام قبيحدن بلكه مباح اولان مالايعني كلامدن احتراز تام ايله احتراز واجتناب
ايلسون ❊ بحر ❊ وامام ناسه مناسك حجي تعليم وتلقين ايده وناس ممكن اولورسه
بلاايذاء قبله يه متوجهين اولدقلري حالده امامك كلامني استماع ايدەرك خشوع وبكا
وياخود تباكي ايله امامك قربنده وارقه طرفنده واقف اولورلر واشبو موقف
دعانك اجابت اولنه جغي مواضعدندر

❊ المواضع الخمسة عشر التي تستجاب فيها الدعوة في المكة المكرمة ❊

واشبو كندوده دعا اجابت وقبول اولنه جق محللر مكهٔ مكرمه ده اون بش موضعدر
موقفلر ومناور مي جمار هرنه قدر مكه دن دكللر ايسه ده لكن ما قارب الشئ
كالشئ قبيلندندر ❊ نظمها صاحب النهر فقال ❊ واشبو مواضع مشروحه يي
بحر طويلدن اوله رق نظمله نهر صاحبي بيان ايليوب بيورديكه (نظم)
❊ دعاء البرايا يستجاب بكعبة ❊ وملتزم والموقفين كذا الحجر ❊ برايا خطايا
وزننده مخلوق معناسنه اولان برية نك جمعيدر يعني مخلوقاتك دعالري كعبه ده وملتزمده
وموقفينكه عرفاتله مزدلفه ده وحجر الاسودده اجابت اولنور ❊ طواف وسعي
مروتين وزمزم ❊ مقام وميزاب جمارك تعتبر ❊ مروتين كلمه سنده ضرورتدن ناشي
مؤنث مذكر اوزرينه تغليب اولندي مقامدن خلفي مراددر محصول بيت مستجاب
الدعوة اولان محللر طواف وصفا ايله مروه يي سعي وزمزم وخلف مقام والتون اولوق
تحتي وجمرات محللريدر واشبو مواضع مشروحه يي ساعتلريله تقييد وتفصيل
ايدەرك حضرت نقاش بيان وشيخ عبد الملك بن جمال الدين بن مولانازاده العصامي نظم
ايدوب بيورديكه (نظم) ❊ فقد ذكر النقاش في المناسك ❊ وهو لعمري عدة

للناسك ❊ ان الدعاء في خمسة وعشره ❊ بمكة يقبل ممن ذكره ❊ وهو المطاف
مطلقا والملتزم ❊ بنصف ليل فهو شرط ملتزم ❊ وداخل البيت بوقت العصر ❊
بين يدي جذعيه ذا فاستقر ❊ وتحت ميزاب له وقت السحر ❊ وهكذا خلف
المقام المفتخر ❊ وعند شرب زمزم شرب الفحول ❊ اذا دنت شمس النهار
الافول ❊ ثم الصفا ومروة والمسعى ❊ بوقت عصر فهم قيد يرعى ❊ كذا مني
في ليلة البدر اذا ❊ انتصف الليل فخذ ما يحتذى ❊ ثم لدى الجمار والمزدلفه
❊ عند طلوع الشمس ثم عرفه ❊ لموقف عند مغيب الشمس قل ❊ ثم لدى السدرة
ظهرا وكمل ❊ وقد روى هذا الوقوف طرا ❊ من غير تقييد بما قدمرا ❊ بحر العلوم
الحسن البصري عن ❊ خير الورى ذاتا ووصفا وسنن ❊ صلى عليه الله ثم سلما ❊ واله
والصحب ما غيث همى ❊ انتهى حلبي عن الشرنبلالية ❊ زاد في اللباب وعند
رؤية الكعبة وعند السدرة والركن اليماني وفي الحجر وفي منى في نصف ليلة البدر ❊
طرابلسي لباب المناسك نام كتابنده كعبه يي كوردكده وسدره وركن
يماني وحجر الاسود ومناده ذي الحجه نك اون دردنجي كيجه سينك نصفنده
دعانك مستجاب اولمسني زياده ايلدي مولانا طحطاوي سدره نه محل اولديغني بيان
ايتدكلريني كورەمدم ديدي ❊ (واذا غربت الشمس اتى) على طريق المأزمين
(مزدلفة) وحدها من مأزمي عرفة الى مأزمي محسر ❊ مأزم منزل وزننده در
مأزمين مأزمك تثنيه سيدر مأزم هرنسنه نك صقيشوب تنك وثقلت اولان يرينه دينور
❊ ومنه مأزم الارض والفرج والعيش اي مضايقها ❊ بو جهتله عرفاتله مزدلفه
مابينده واقع طاره جق يره مأزم اطلاق اولندي واكا تثنيه صيغه سيله مأزمان
دخي دينور ايكي طرفنده كي جبل اعتباريله ومأزمان مكه ايله مني ارالغنده برموضعك
دخي اسميدر وقتاكه عرفاتده شمس غروب ايتدكده حاجي مأزمين طريقي اوزره
مزدلفه يه كلور مصنفك بو قولي واجبي بياندر قبل الغروب عودت ايدوب عرفه نك
حدودني تجاوز ايتسه دم لازم اولور اما ازدحام خوفندن ازجه تقدم ويا تأخر ايتسه بأس
يوقدر مزدلفه عرفه مسجدنه اوچ ميلدر ازدلاف اجتماع معناسنه در
اشبو اسمله تسميه كندوده ناسك ويا آدم عليه السلامله حواء رضي الله عنهانك
اجتماعلرينه مبنيدر مزدلفه نك سنوري عرفه مأزميندن محسر مأزمينه دكيندر
❊ (ويستحب ان يأتيها ماشيا وان يكبر ويهلل ويحمد ويلبي ساعة فساعة و) المزدلفة
(كلها موقف الا وادي محسر) هو واد بين منى ومزدلفة فلو وقف به او ببطن عرنة
لم يجز على المشهور ❊ ومستحب اولان مزدلفه يه ماشيا تأدب وتأني وتواضع ايله كلمكدر
روايت اولنوركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم عرفاتدن افاضه لرنده اصحاب
كزين رضوان الله تعالى عليهم اجمعينك سوق ومشيده مسارعتلريني كوردكده

سعادتله بیوردیلر که بو تقوی ایجاف خیلله ایضاع ابلده دکلدر سزلر سکینه ووقاره
ملازمت ایدکز ایجاف آت ودوه‌نك سیرندن بر نوعدر یعنی یلدرمك معناسنه در وایضاع سیرده
اسراع معناسنه در وساعت بساعت تکبیر وتهلیل وتحمید وتلبیه ایدوب استغفار والحاح له
دعا ایده ومزدلفه‌نك کلیسی موقفدر الا وادی محسر که منا ایله مزدلفه ما بیننده کی
وادی دکلدر ایمدی انده ویا بطن عرنه‌ده وقفه یه طورسه قول مشهور اوزره جائز
اولمز الا وادی محسر ترکیبنده استثنا منقطعدر مزدلفه‌دن دکلدر ومحسر میمك ضمی
وحانك فتحی وسینك کسریله ورا ایله تحسر یورلمق معناسنه وادی مزبوره محسر
اطلاقی اصحاب فیلك فیلری انده یوروب درمانده اولدقلری ایچوندر واول وادی
بشیوز قرق بش ذراعدر ﴿ونزل عند جبل قزح) بضم ففتح لا ینصرف للعلمیة
والعدل من قازح بمعنی مرتفع والاصح انه المشعر الحرام وعلیه میقدة قیل کانون آدم﴾
مزدلفه‌ده حجاج جبل قزح عندنده نزول ایدر قزح قافك ضمی وزانك فتحیله مرتفع
معناسنه غیر منصرفدر علمیت وعدالت علتلری واردر قازحدن معدولدر جبل
قزح اضافه بیانیه‌در زیرا قزح جبله علمدر بلکه مسمانك اسمه اضافتی قبیلندندر
اصح اولان جبل قزح آیت کریمه‌ده مذکور اولان مشعر حرامدر بعضیلر
مزدلفه‌نك جمله‌سی جبل قزحدر دیدیلر جبل قزحك اوزرنده وقت جاهلیتده
عربك آتش یاقدقلری بر میقده که آتش یقاجق محل وارکه حضرت آدم علیه
السلامك اوجاغیدر دیو مرویدر میقده میمك کسریله یاواودن مقلوبه‌در
واوی الاصل اولدیغندن قیاس اولان میمك فتحی وواو ایدی ﴿(وصلی العشائین باذان
واقامة) لان العشاء فی وقتها فلم یحتج للاعلام کما لا احتیاج هنا للامام﴾ حاجی مزدلفه‌ده
عشائینی که اخشامله یتسوبی بر اذان وبر اقامتله یتسونك اول وقتنده قیلر
لایق اولان همان دوه‌سنی اخدیروب احمال واثقالنی ایندیرمکسزین نمازی
قلمقدر عشا وقتنده اولدیغندن اقامت ثانیه ایله اعلامه محتاج اولمدی
بو مقامده امامه محتاج اولمدیغی کبی ﴿(ولو صلی المغرب) والعشاء
(فی الطریق او) فی (عرفات اعاده) لحدیث الصلاة امامك فوقتها بالزمان
والمکان والوقت فالزمان لیلة النحر والمکان مزدلفة والوقت وقت العشاء حتی
لو وصل الی مزدلفة قبل العشاء لم یصل المغرب حتی یدخل وقت العشاء فتصلح
لغزا من وجوه (مالم یطلع الفجر) فیعود الی الجواز وهذا اذا لم یخف طلوع
الفجر فی الطریق فان خافه صلاهما﴾ برکسه اخشامی ویا اخشامدن مقدم
یتسوبی طریقده ویا عرفاتده ادا ایتسه فجر طلوع ایتمدکجه قیلدیغی کرك
اخشام وکرك یتسوبی اعاده ایدر {الصلاة امامك} حدیث شریفنه مبنی مخاطب
حضرت اسامه رضی الله تعالی عنه‌در زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم

یولده اینوب بول ایدوب وتوضی بیوردقلرنده حضرت اسامه رضی الله تعالی عنه
الصلاة یارسول الله بیوردی جوابنده اشبو خطاب مستطابی بیوردیلر که
نمازك جائز اولاجق وقتی ویا مکانی امامکده‌در ایمدی زمانله ومکانله ووقتله
اشبو مغرب ایله عشا توقیت اولندیلر زماندن مراد لیلهٔ نحردر که حقیقتده
یوم عرفه‌نك لیله سیدرنتکم ما سبقده مرور ایلدی شارح رحمه الله متعارفه
کندی مکاندن مراد مزدلفه‌در ووقتدن وقت عشادر حتی مزدلفه‌یه قبل
العشا واصل اولسه اخشامی قیلمز عشانك وقتی دخول ایتمدکجه بس صورت
مشروحه‌ده فجر طلوع ایدرسه جوازه عودت ایدرده قیلدیغی نمازلری اعاده ایتمز
واشبو طریقده قیلدیغی نمازی اعاده‌نك وجوبی طریقده طلوع فجر خوفی
اولمزسه اما خوف مزبور اولورسه اخشامی ویتسوبی طریقده قیلر واشبو جمع
مشروح حثنده برقاچ جهتدن لغز که علی وجه السؤال مستور المرام کلام تکلم
اولنور اولا قنغی عشاکه صاحب ترتیبدن اخشامدن مقدم ادا اولندی وصحیح
اولدی اشبو مزبور عشا مزدلفه‌ده وقتنده ادا اولنوب بعده فجر طلوع ایدوب
واعاده اولنمیان عشادر وثانیا سؤال اولنور که قنغی نمازکه کندی ایچون
اذان واقامت ایجاب ایتمزاشته بو مزدلفه‌ده کندو ایله مغربك بینی بر فاصله فصل
اولنمیان عشادر وثالثا قنغی نمازکه وقت متعارفنك غیریده قیلنور وادا اولنور
بو دخی مزدلفه مغربیدر ورابعا قنغی نمازکه وقتنده ادا اولنورسه اعاده‌سی
واجبه اولور بو دخی مزدلفه مغربیدر وخامسا مکان مخصوصده اداسی واجب
اولان قنغی نمازدر مزدلفه‌نك مغربیله عشاسیدر ﴿(ولو صلی العشاء قبل
المغرب بمزدلفة صلی المغرب ثم اعاد العشاء فان لم یعدها حتی ظهر الفجر عاد العشاء
الی الجواز) وینوی المغرب اداء ویترك سنتها ویحییها فانها اشرف من لیلة
القدر کما افتی به صاحب النهر وغیره وجزم شراح البخاری سیما القسطلانی
بان عشر ذی الحجة افضل من العشر الاخیر من رمضان﴾ مزدلفه‌ده مغربدن
مقدم عشایی برکسه وقتنده قیلسه مغربی قیلدقدنصکره عشایی اعاده ایدر ایمدی
اولکی نافله اولور واکر عشایی اعاده ایتمیوب حتی فجر ظاهر اولسه عشا جوازه
عودت ایدر بونده صاحب ترتیب اولوب ویا اولمه سنده فرق یوقدر بو دخی ترتیبی
اسقاط ایدنلرك اوزرلرینه زیاده اولور واخشام نمازینی ادایه نیت ایدر صاحب بحرك
دیدیکی کبی قضا دکلدر وسنتنی ترك ایدر بینلرنده تطوعله ویا سنتله فصل ایدرسه
اقامتی اعاده ایدر بینهماده عمل اخره اشتغال الله اقامتی اعاده ایتدیکی کبی وعرفه
کیجه‌سی که بیرام کیجه‌سیدر انی احیا ایدر که نمازی وتلاوه قرآنی وذکری وتضرع ونیازی
پك چوق ایدر زیرا کندوده زمان ومکان شرفلری مجتمعدر واشبو لیلهٔ نحر مزدلفه‌ده

اولديغندن قطع النظر حد ذاتنده ليلهٔ قدردن اشرفدر كه يعنى كندوده اولان
عملك ثوابى ليلهٔ قدرده اولان عملك ثوابندن اكثردر حالبوكه اشبو ليلهٔ قدرى
احيا ايله امر وارددر ايمدى بوندن اشرف اولان احياية پك اوليدر واشبو عشر
ذى الحجه‌دن بر كيجه‌يى احيا ليلهٔ قدرى احيا كبيدر ديو خبرده وارددر
وبزار جابر بن عبد اللهدن روايت ايده‌رك بيورر كه دنيا كونلرينك افضلى اشبو ايام
عشردر امهات عبادت كندوده جمع اولديغندن وحق سبحانه وتعالى
حضرتلرينك وليال عشر قول شريفيله كندويه قسم بيورديغى ايامدر بنا
برين كندوده تكبير وتهليل وتحميدى اكثار مسنوندر اما ايام آخرتك افضلى
يوم مزيددر كه كندوده ذات جليلك اهل جنته نته للكسر تجلى بيوروب كندويى
بلا كيف كوردكلرى عيد اكبر كونيدر رزقنا الله بفضله وكرمه ولطفه انتهى وبعض
شافعيه ذكر ايتديلر تحقيق افضل ليالى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك دنيايه
تشريفلرى ليله سيدر صكره ليلهٔ قدر صكره ليلهٔ اسرا ومعراج بعده ليلهٔ عرفه
بعده ليلهٔ جمعه بعده ليلهٔ نصف شعبان بعده ليلهٔ عيددر ومزبور ليلهٔ مزدلفه‌نك
ليلهٔ قدردن افضليتيله صاحب نهر وغيريلرى افتا ايتديلر وبخارى شريف
شارحلرى وبالخصوص امام قسطلانى عشر ذى الحجه رمضانك عشر اخيرندن
افضلدر ديو جزم ايلدى مضمون مشرحه دلالت ايدر احاديث شريفه‌يه بناءً
❊ (وصلى الفجر بغلس) لاجل الوقوف بمزدلفة (ثم وقف) بمزدلفة ووقته
من طلوع الفجر الى طلوع الشمس ولو مارا كما فى عرفة لكن لو تركه بعذر كزحمة
لا شىء عليه (وكبر وهلل ولبى وصلى) على المصطفى (ودعا) ❊ مزدلفه‌ده ممكن اولورسه
جبل قزح اوزره يوقسه قربنده سنت اوله‌رق وقفه ايچون غلسده كه كيجه‌نك
آخرنده كى قرانلقدر ضيا منتشر اولمقسزين فجر ثانى طلوعنده صباح نمازينى قيلر بعده
مشعر الحرامده وقفه يه طورور وقتى طلوع فجردن طلوع شمسه دكدر عرفه‌ده اولديغى
كبى هر نقدر مرور ايتديكى حالده اولسه‌ده اولور لكن مثلا ازدحام مثللو بر عذر
دن ناشى اشبو واجب اولان وقفه‌يى ترك ايلسه اوزرينه برشى لازم اولمز الله سبحانه وتعالى يه
حمد وثنا وتكبير وتهليل وتلبيه ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه صلاة ودعا وتضرع
ونيازايده بغايت دعانك مقبول اولجغى محلدر اللهم ربنا آتنا فى الدنيا حسنة وفى الآخرة
حسنة وقنا عذاب النار دعاسن چوق چوق تكرار ايده واهم المهمات اولان حسن
خاتمه وبلا حساب دخول جنت وانلردن مقصود اولان رؤيت اللهدر اول نعمت
عظمايى طلبده زياده الحاح ونياز ايده وجميع افعال حجى غنيمت بيله غفلت
اوزره اولمق پك عظيم حماقتدر مظنهٔ اجابهٔ دعا اولان محللرده اقارب واحبابلرين
فراموش ايتمك عظيم مروتسزلكدر فضائل مزدلفه حقنده وارد اولان اثردن

حضرت ابن عباس وابن عمر وعباده رضى الله تعالى عنهمدن مرويدر كه سلطان
هر دوسرا عليه افضل التحايا عرفه كيجه‌سى امتنه مغفرت ورحمت ايله دعا
بيورديغنده حق سبحانه وتعالى جلت قدرته بيورديكه امتك بنمله انلرك مابيننده
اولان كناهلرين يارلغادم لكن بربرلرى ميانه‌لرنده اولان ظلم وتعدى وحقوقى باغشلمم
حضرت رسول خدا بيورديكه يارب قادرسنكه مظلومه مظلمه‌سندن خيرلو ثواب ويروب
ظالمى مغفرت بيوره‌سن حق تعالى اول كيجه حضرتك بو دعاسنى قبول ايتمدى پس مزدلفه
كيجه‌سى حضرت بو دعايى تكرار ايلدى حق سبحانه وتعالى دعاسنى قبول بيوروب
مظالم عبادى دخى يارلغادى واول حالده حضرت تبسم بيوردى سبب تبسمدن استفسار
اولندقده سعادتله بيورديلر كه خدا دشمنى ابليسدن اوتورى تبسم ايتدم امتم حقنده دعانك
مستجاب اولديغنى بيلوب كندى باشنه طپراق صاچوب ونفسنه عذاب وهلاكله
دعا ايلدى ديو بيورديغنى روايت ايتمشلردر ❊ (واذا اسفر) جدا (اتى منى) مهللا
مصليا فاذا بلغ بطن محسر اسرع قدر رمية حجر لانه موقف النصارى ❊ قچن
مزدلفه‌ده صبحك ضياسى كماليله ظاهر اوله تهليل وتصليه ايده‌رك منايه توجه
ايدر وقتا كه بطن محسر ديديكى محله بالغ اولندقده تقريبا بر طاش اتمى قدر سرعتله
مرور ايدر اول محل نصارى موقفيدر كه اصحاب فيل اوله جقدر ❊ (ورمى جمرة العقبة
من بطن الوادى) ويكره تنزيها من فوق (سبعا خذفا) بمعجمتين اى برؤس
الأصابع ويكون بينهما خمسة اذرع ولو وقعت على ظهر رجل اوجمل ان وقعت
بنفسها بقرب الجمرة جاز والا لا وثلاثة اذرع بعيد وما دونه قريب جوهرة ❊ جمره
جيمك فتحى وميمك سكونيله آتش كوزينه وبيك قدر سواريه وخرده چاقل
طاشنه دينور كه حصاة كبى فارسيده سنك ريزه اطلاق اولنور وجمره مناسك
حجدن اولان جمارك مفرديدر كه اوچ جمره‌در بربرينك عقبنجه جمار يعنى
خرده طاشلر آتيلور جمرهٔ اولى وجمرهٔ وسطى وجمرهٔ العقبة تعبير اولنور خذف
خانك فتحى وذالك سكونيله فسكه طاشى اتمق معناسنه يعنى منايه دخولده
رمى جمار ايله عبوديتى اظهار ومجرد امره امتثال ايچون انتها ضده بيقرار
اولوب قصد ايليه كه بطن واديدن يدى عدد خذف پاره اوفق طاشى پارمقلرينك
باشيله كه صاغ الينك باش پارمغينك اوزرينه وضع وشهادت پارمغى معاونتيله
رمى ايده رمى ايتميوب اول محله وضع ايلسه جائز اولمز واجب اولان رميى ترك
ايتديكندن واشبو جمرهٔ عقبه جمارك اوچنجيسيدر مكه طرفنده منانك حدى
وسنوريدر منادن دكلدر وبوكا جمرهٔ كبرى وجمرهٔ اخيره‌ده دينلور اسفل واديدن رمى
ايتميوب فوقندن رمى تنزيها مكروهدر جمره‌يه متوجها كعبه‌يى يسارنده منايى يميننده
قبله‌رق اللرينى اوموزلرى حذاسنده صاغ قاشينك مافوقى برابرنده رمى ايده

روايت اولنوركه عبدالله بن مسعود رضى الله تعالى عنه جرۀ كبرايه
واروب بيتى يسارنده ومناىى يمينى جانبنده قيله رق يدى عدد حصاتى رمى ايدوب
بيورديكه اشبو هيئت اوزره سورۀ بقره كندويه انزال اولنان صاحب شريعت
عليه الصلاة والسلام رمى بيور ديلر سورۀ بقره نك تخصيصى معظم مناسك
كندوده ذكر اولنديغنه مبنيدر وحصانك مقدارى جكردك قدرى باالدن
اقل اولاق آكلى بياندر يوقسه مقدار مزبوردن كبيرايله ده رمى جائزدر مقصود
حاصل اولديغندن شوقدر واركه بيوك طاشلر ايله غيره اصابت ايدوب اذيت
احتمالندن انلرايله رمى اولنمز وكوچك طاشلر ايله رميده شيطانك متأذى
اولديغى مرويدر اصل مقصود اولان شيطانه اذيت اولديغندن بيوكده كراهت
واردر راميله جمرۀنك بينى بش ذراع اولور زياده اولسه ده اولور يعنى مقدار
مزبوردن اقل ياوضع وياطرح اولديغندن جائز اولمز وضعه كوره وطرحه
نظرا اسائت ايتمش اولور سنته مخالفت اولديغندن بيانلرينك اطلاقى راجلا
وياراكبا رميك جوازنى ايما ايدر جمره بركسه نك ويابر جمالك ارقه سنه واقع
اولوب اندن بنفسها كندو كندويه بنانك دبنه دوشرسه جائزدر زيرا
بوقدر رشيدن احتراز ممكن دكلدر واكر كندو كندويه قرب جمره يه
دوشميوب بلكه اول كسه نك حركتيله دوشرسه جائز اولمز تكرار اخرينى رمى
لازم اولور ابتدادن جمرهدن بعيد محله دوشدكده جائز اولميوب اعادهسى لازم
اولديغى كبى حصاتله جمرۀنك مابيننى اوچ ذراع اولورسه بعيددر مادونى
قريبدر بعيدده كفايت ايتمز اعادهسى لازم اولور قريبده كفايت ايدر اعادهسى
لازم اولمز ❊ (وكبر بكل حصاة) اى مع كل (منها وقطع تلبيته باولها فلورمى
باكثر منها) اى السبع (جاز لالورمى بالاقل) فالتقييد بالسبع لمنع النقص
لا الزيادة ❊ وهر برطاشى رميده تكبير ايدوب بسم الله والله اكبر
على طاعة الرحمن ورغم الشيطان الله اكبر تصديقا بكتابك واتباعا لسنة
نبيك عليه السلام ديه وطاشى محل رمى اولان بنانك دبنه دوشرمكه سعى ايده
وقصدى بنا اولميوب بنانك دبى اولان محلندن بر ذراعدن ايراق دوشرسه جائز
اولمز اعادهسى لازم اولور بنايه طوقونوب دونرسه بنايه بر ذراعدن يقينه دوشرسه
جائزدر صكره يوارلنوب ايراغه كتسه ضرر ايتمز اولكى طاشده تلبيهيى قطع ايدر
شيخينك { لم يزل صلى الله تعالى عليه وسلم يلبى حتى رمى جمرة العقبة } خبرلرينه
بناأ ينه تلبيهيى قطع ايدر بركسه طواف زيارتى رمى وحلق وذبح اوزره تقديم
ايلسه بس بركسه يديدن زياده طاش رمى ايلسه جائزدر اقل جائز دكلدر
بوكا كوره سبعله تقييد نقصانى منع ايچون اولور زيادهيى منع ايچون اولمز

ويدى طاشى بردن آتسه برطاش يرينه يكر آتدن ماعدا التى طاش آتمق دخى
لازمدر ❊ (وجاز الرمى بكل ما كان من جنس الارض كالحجر والمدر) والطين
والمغرة (و) كل (مايجوز التيمم به ولوكفا من تراب) فيقوم مقام حصاة واحدة
(لا) يجوز (بخشب وعنبر ولؤلؤ) كبار (وجواهر) لانه اعزاز لا اهانة وقيل يجوز
(وذهب وفضة) لانه يسمى نثارا لارميا (وبعر) لانه ليس من جنس الارض
وما فى فروق الاشباه من جوازه بالبعر خلاف المذهب ❊ حجر ومدر وطين واشى بويا
وزرنيخ وكرج امثالى هر بارض جنسندن اولان نسنه ايله رمى جائز اولور
دخى هر بركندو ايله تيمم جائز اولور شيله ده جائز اولور هرنقدر طبراقدن
براوچ اولورسه ده برطاش مقامنه قائم اولور اغاجله وعنبر ولؤلؤ كبار ايله
وجواهر ايله جائز اولمز ارض جنسندن اولميوب وبونلر ايله رميده اعزاز اولوب
اهانت اولمديغى ايچون بوندن ايسه اصل مقصود رغم شيطاندر زيرا اصل
وضعى ابراهيم خليل صلوات الله على نبينا وعليهك ذبح ولدى خصوصنده
كندويه مخالفتله اغواسنده اول محلده واقع اولدى بس الله ذوالجلال امر
بيورديكه شيطانى حجاره ايله رمى وطرد وضع وابعاد واملنى قطع ايليه اكرسكا
خاطره اولورسه كه اول رمى شيطان ايچون ايدى بنم رميده فائده يوقدر اشبو
وسوسه دخى شيطانيدر سنى بو وسوسه امر رحمانه امتثالدن منع ايدركه
بومقوله افعال مشابه ملعبۀ اطفالدر ديو ايمدى سكا لازم اولان بومثللو وسوسهيى
خاطرندن اخراج وهر بر رميكده ارغام انف شيطان قصد ايده سك زيرا
اول صورتا رمى جمار حقيقتده ارغام انف شيطان وامتثال امر رحماندر بعضيلر
اشياء مرقومه ايله رمى جائزدر ديديلر دخى ذهب وفضه ايله ده رمى جائز اولمز
اكا نثار اطلاق اولنوب رمى ديمديكندن وجنس ارضدنده دكللردر دخى كخ
ايله ده رمى اولنمز جنس ارضدن اولمديغندن فروق اشباهده بعره ايله رميك
جوازى قولى خلاف مذهبدر مقصود اهانة شيطاندر ديو تعليلى دخى فقط
كندونك قوليدر كندودن غيرى ثقاتدن قائل يوقدر امور تعبديهده بويله شى اولمز
❊ (ويكره) اخذها (من عند الجمرة) لانها مردودة لحديث من قبلت حجته
رفعت جمرته ❊ طاشى رمى جمار محلندن اخذ مكروهدر زيرا اول محلده موجود
اولان طاشلر مردودهدر حجى مقبول اولان كسهنك طاشى رفع اولنور حديث
شريفى مضموننه بناأ سعيد بن جبيردن روايت اولنوركه حضرت خليل عليه
السلامدن بووقته كلنجه رمى اولنان طاشلردن نيچون برعظيم جبل پيدا
اولممش ديو سؤال بيورديلر جواب ويرديلركه هر حجكه مقبول اولور انك جمرهسنى
امر خدا ايله ملائكه رفع ايدر مجاهد رحمه الله ديركه اشبو كلام مسموعم اولدى

رمی ایتدیکم طاشلرده نشان ایتدم بعده طلب ایتدیکمده بوله مدم وطاشلری
مزدلفه‌دن ویاطریقدن اخذایدر ﴾ (و) یکره (ان یلتقط حجرا واحدا فیکسره
سبعین حجرا صغیرا) وان یرمی بمتنجسه بیقین ووقته من الفجر الی الفجر ویسن
من طلوع ذکاء لزوالها ویباح لغروبها ویکره للفجر ﴾ دخی بربیوك طاش اخذ
ایدوب وقیروب اوفه دوب یتمش کوچك طاش ایتمك ویقینا متنجس اولان طاشله
رمی ایتمك مکروهدر لایق اولان مغسول اولمقدر وجواز ینك وقتی یوم نحرك فجرندن
ایکنجی یوم نحرك فجرینه دکین‌در ایمدی اولکی کونك فجرندن مقدم رمی اوا نسه
صحیح اولمز وتأخیر ایدوب ایکنجی کونك فجری طلوع ایتسه امام اعظمه کوره
قربان لازم اولور اما امامین ایچون اختلاف واردرواشبو بیرام کونینك شمسی طلوعندن
زوالنه دك رمی ایتمك سنتدر غروبینه دك مباحدر یوم ثانینك فجرینه دك مکروهدر
بو کونده جمرهٔ عقبه‌دن غیری محلده طاش آتلمزاشبو کونده مناده درت نسنه
افعال حجدندر اولا جمرهٔ عقبه‌ده رمی ثانیا قارن ومتمتع ایسه شکرانه قربان
ایتمك ثالثا تراش رابعا طوافدر { ان اول نسکنا فی هذا الیوم ان نرمی ثم نذبح ثم نحلق }
حدیث شریفی واردر ﴾ (ثم) بعد الرمی (ذبح ان شاء) لانه مفرد (ثم قصر
بان یأخذ من کل شعرة قدر الانملة وجوبا وتقصیر الکل مندوب والربع واجب
ویجب اجراء الموسی علی الاقرع وذی قروح ان امکن والاسقط ومتی تعذر
احدهما لعارض تعین الاخر فلولبده بصمغ بحیث تعذر التقصیر تعین الحلق بحر
(وحلقه) الکل (افضل) ولو ازاله بنحو نورة جاز ﴾ رمیدن فارغ
اولدقدنصکره دیلرسه ذبح ایدر صکره تقصیر ایدوب واجب اوله‌رق باشك
هر برقیلندن پا رمغك اوجی قدرکه طرنق اولان اك و بوعندر اول قدر اخذ ایدر
وکلیسنی تقصیر مندوب ربعنی واجبدر واقرعه وباشنده جبان اولوب ویاایکی
تراش اولوب باشنده قیل اولمیان کمسه یه ممکن اولورسه اسطوره‌یی باشی اوزره
اجرا واجبدر ممکن اولمزسه ساقط اولور حاصله تقصیردن بری ممکن اولوب
وبری ممکن اولمزسه ممکن اولان تعین ایدر پس باشنك صاچنی ساقز ایله
کچه لندیروب تقصیر متعذر اولورسه حلق تعین ایدر کلیسنی حلق افضلدر
نوره مثللو شیله ازاله ایلسه‌ده جائزدر یعنی اوسطوره‌یه خاص دکلدر من بور
ذبحی ان شاء ایله تخییر حج مفرده کوره‌در ذبح افضلدر قارنه ومتمتعه واجبدر اضحیه
مسافره لازم مسافرلك غیری مکی کبیدر حضرت جابر رضی الله تعالی عنهك روایتنه
کوره رسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلم ید کریمه‌لریله التمش اوچ رأس
بدنه‌یی ذبح بیوردیلر یوزدن باقی قلانی حضرت علی کرم الله تعالی وجهه یه ذبحله
امر بیوردیلر ابن حبان رضی الله عنه التمش اوچنی کندولرینك ذبحلرینك حکمتی

سن شریفلرینك اکا رسیده اولوب هر سنه‌یه بربدنه اولمسیدر دیدی
انمله انا ملك مفردیدر انسب اولان ومتی تعذر احدهما جمله سنی
وحلقه افضل قولندن صکره ایراد ایدی حلقده رمد وصداع
خوفی اولورسه تقصیرکه قرقق تعین ایدر حلقك افضلیتی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك فعلنه ومحلقینه رحمتله دعا بیوردقلرنده
مقصرین ایچون دخی دعا بیور دیو استدعا اولند قده دردنجی دفعه‌ده
والمقصرین بیورملرینه مبنیدر (تتمه) هر جمعه‌ده حلق مستحبدر قنیدنك
تصریحنه نظرا وباشك قلنی دفن مستحبدر رمیده‌ده بأس یوقدر بعضی حلق
وبعضنی ترك مکروهدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك { احلقه کله
اواترکه کله } بیوردقلرینه مبنیدر

﴾(حکایهٔ لطیفه)﴾

وکیع بیورر که امام اعظم رحمه الله تعالی بکا دیدیکه مناسکدن التی شیده خطا
ایتدم بنی برحجام ایقاظ ایلدی باشمی حلق ایتدیکمده حجامه واردم بنی
نه قدر اجرتله تراش ایدرسك دیدیکمده سن عراقیمیسك دیدی نعم دیدم اوتور
نسك اوزره مشارطه اولماز دیدی جلوسمده قبله‌دن منحرفا جلوس ایتدم قبله‌یه
توجه ایله دیدی اول جانبه تحول ایتدم و باشمی صول طرفندن حلق ایتدرمك
مراد ایتدم صاغ جانبنی دوندر دیدی دوندردم وحلقم حالنده ساکت ایدم تکبیر
ایله دیدی تکبیر ایتدم حتی قالقوب کیده‌جك اولدم نه محله ذاهب اوله‌جق سك دیدی
برخانه‌یه کیده جکم دیدم شعریکی دفن ایت و یاایکی رکعت نماز ادا ایت
صکره کیت دیدی ایمدی کندویه دیدیمکه اشبو بکا امر ایتدیکك شیلری
نردن اخذ ایتدك جواب ویردیکه عطا بن ابی رباحدن بویلجه کوردم ﴾(وحل له
کل شیء الا النساء) وقبل والطیب (والصید ثم طاف للزیارة یوما من ایام النحر)
الثلاثة بیان لوقته الواجب (سبعة) بیان للاکمل والافالرکن اربعة (بلا رمل
و) لا (سعی وان کان السعی قبل) هذا الطواف (والافعلهما) لان تکرارهما
لم یشرع ﴾ واشبو من بور تقصیر و یا حلقله محظورات حجدن لبس ثیاب
وقص اظفار مثللو هر برشی کندویه حلال اولور لکن نسا ایله جماع
ودواعیسی حلال اولمز بعضیلر طیبله صید دخی حلال اولمز دیدیلر لکن
ضعفندن صیغهٔ تمریضله تصدیر اولندی بعد ازین مقدما سعی ایتدیسه بلا رمل
ولاسعی اوچ ایام نحردن برنده زیارت ایچون یدی کره طواف ایدر بوکا طواف زیارت

دینلدیکی کبی طواف رکن وطواف یوم النحرده دینلور واشبو طواف قائما
وماشیا اولمق لازمدر بس اپاقلرینك نصفنی نصب ایده رك ویامحمولا ویاراکبا
طواف وياسعی ایتسه دم لازم اولور وحامل دخی او زرینه لازم اولان طوافدن
خلاص اولور بعضیلر اولمز دیدیلر اوچ ایام نحر ایله طوافك واجب اولان
وقتی بیان اولندی یعنی اوچ ایام مشروحه ده طواف واجبدر زیرا الله جليل
{ویذکروا اسم الله فی ایام معلومات علی مارزقهم من بهيمة الانعام فكلوامنها واطعموا
البائس الفقير ثم ليقضوا تفثهم وليوفوا نذورهم وليطوفوا بالبيت العتيق } بیوروب
طوافی ذبح اوزره عطف بیوردی وذبح ایام نحر ایله موقت اولدیغندن
طواف دخی موقت اولدی زیرا عطف واو ایله اولیجق حکمده معطوفله معطوف
علیه ما بیننده مشارکت اقتضا ایدر آیت کریمه ده ذکردن مراد الله اعلم
مایحر اوزره تسمیه در علی مارزقهم من بهيمة الانعام قرینه سیله فكلوا امر شریفی
امر لازم دکلدر زیرا اضحیه سندن دیلیان اكل ایدر ودیلیان اكل ایتمز بائس فقر
شدیده مبتلا اولان کسه در عتیق قدیم معناسنه ان اول بيت وضع للناس للذی
ببكة مباركا دلالتیله بعضیلر یوم طوفانده غرقدن عتق اولندی ویاجبابره نك
استیلاسندن عتق اولندی اصلا برجبار کندویه غالب اولمدی دیدیلر ❊ ابو السعود
انتهى ❊ طوافی یدی ایله تقیید اکلی بياندر یوقسه رکن اولان طواف دردتدر
اوچی واجبدر اشبو تعبیر حزبور بیان للواجب تعبیرندن اولیدر بیان للواجب
تعبیری کلك واجب اولمسنی افاده ایدر حالبوکه یدی فرض وواجب اوزرینه محتویدر
اما شارحك تعبیری پك کوزلدر فرضله واجب اعتباری فقط فرضدن اكمل
اولدیغندن واشبو طوافدن اقدم سعی ایتمدیسه بونده رمل ایله سعيی ایدر
تکرارلری مشروع اولمدیغندن لان تکرارهما تعلیلی بلا رمل ولاسعی قولنه
تعلیلدر ❊ (و) طواف الزيارة (اول وقته بعد طلوع الفجر يوم النحر وهو فيه)
ای الطواف یوم النحر الاول (افضل) و يمتد وقته الى آخر العمر ❊ طواف
زیارتك اول وقتی یوم نحرك فجرینك طلوعندنصکره در واولکی یوم نحرده
طواف افضلدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك یوم مزبورده طواف
ایدوب وصلاة ظهری مناده ادا ایتدیکنه دال امام مسلمك روایت ایتدیکی
حدیث شریفه بناءً ومزبور طوافك وقتی آخر عمرینه ممتد اولور ❊ (وحل له النساء)
بالحلق السابق حتى لوطاف قبل الحلق لم يحل له شئ فلو قلم ظفره مثلا كان
جناية لانه لايخرج من الاحرام الا بالحلق ❊ طائف مزبوره نسایه قربان
طوافدن رکن اولان دردی ایشلدکدنصکره حلق سابقله حلال اولور
حتى قبل الحلق طواف ایتسه کندویه برشی حلال اولمز مثلا طرنغنی قطع ایتسه

جنایت اولور احرامدن خروج انجق حلقله اولدیغندن اصل محلل حلقدر
طواف دکلدر شوقدر وارکه حلقك نساحقنده آخر عملی طوافدنصکره یه دك
ممتددر طواف ایتدکده حلق عملنی عمل ایدر طلاق رجعینك آخر عملی ابانه
اولدیغی عدتك انقضاسنه دك ممتد اولدیغی کبی استردادہ محتاج اولدیغندن حتی
برکسه بعد الحلق طواف ایتمسه کندویه نسا حلال اولمز هرنه قدر وقت ممتد
اولوب سنین وفیره مرور ایدرسه ده وحج ایچون ایکی احلال واربری طواف
وبری حلقدردین اصابت ایتمدی ❊ هندیه ❊ (فان اخره عنها) ای ایام النحر و
لیالیها منها (کره) تحريما (ووجب دم) لترك الواجب وهذا عند الامكان
فلو طهرت الحائض ان قدر اربعة اشواط ولم تفعل لزم دم والا لا ❊ طوافی ایام
نحردن تأخیر ایتسه تحریما مکروه اولور ایام نحرك کیجه سی کندوندر وواجبی
ترك ایتدیکندن دم لازم اولور واشبو کراهت ودمك وجوبی طوافك
امکاننه کوره در ایمدی حائض درت شوط مقداری پاك اولوب طواف
ایتمزسه کندویه دم واجب اولور یوق مدت مرقومه دن اقلده پاك
اولسه برشی لازم اولمز ❊ (ثم اتى منى) فيبيت بها للرمى (وبعد
زوال ثانى النحر رمى الجمار الثلاث يبدأ) استنانا (بمايلى مسجد الخيف
ثم بمايليه) الوسطى (ثم بالعقبة سبعا سبعا) ❊ بوندنصکره منایه کلوب
رمی ایچون انده بیتوتت ایدوب کیجه لر واشبو بیتوتت سنتدر منی کونلرنده سائر
محلده بیتوتت مکروهدر هندیه ❊ ایام نحرك ایکنجی کوننك شمسنك
زوالندنصکره یدیشر یدیشر سنت اوله رق مسجد خیفه ولی ایدن طرفدن بدأ
ایدوب صکره انی ولی ایدن وسطی ایله صکره عقبه ایله جمار ثلثه یی رمی ایدر
ایکنجی واوچنجی کونده رمیك وقتی اشبو مزبور بعد الزوالدر ظاهر روایتده قبل
الزوال جائز دکلدر وغروبه دکین سنتدر آخر وقتی ارته سی کونك شمسنك طلوعنه
دکدر کیجه رمی مکروهدر وصاغ الیله تکبیر ایده رك بسم الله والله اكبر
رغما للشيطان وحزبه اللهم اجعل حجی مبرورا وسعیی مشكورا وذنبی مغفورا
دیه رك هر برطاشی رمی ایدر ❊ (و وقف) حامدا مكبرا مهللا مصليا قدر
قراءة البقرة (بعد) تمام كل (رمى بعده رمى فقط) فلا يقف بعد
الثالثة و (لا بعد رمى يوم النحر) لانه ليس بعده رمى (ودعا)
لنفسه وغيره رافعا كفيه نحو السماء او القبلة ❊ کندودن صکره رمی
اولان هر برر میك تمامندنصکره سورهٔ بقره تلاوة اولنه جق قدر وادینك اعلاسی
جانبندن ناسك کندوده واقف اولدیغی محلده تکبیر وتحمید وتهلیل وتصلیه
ایده رك واقف اولوب اللرینی سماویا فقط قبله جانبنه رفعله کندونفسی وغیری

ایچون دعا ایدر بس اوچنجی کونك ویوم نحرك رمیندن صکره واقف اولمز
کندیدن صکره رمی اولمدیغندن ❊(ثم) رمی (غدا کذلك ثم بعده کذلك
ان مکث وهو احب وان قدم الرمی فیه) ای فی الیوم الرابع (علی الزوال
جاز) فان وقت الرمی فیه من الفجر للغروب واما فی الثانی والثالث فمن الزوال
الی طلوع ذکاء ❊ صکره ارته‌سی کونکه یوم نحرك اوچنجی کونی بنه منوال مشروح اوزره
رمی ایدر صکره اندن صکره‌کی کونده دخی منوال محرر اوزره رمی ایدر اکر مناده
مکث واقامت ایدرسه ان مکث قولنده تخییره اشارت واردر فمن تعجل فی یومین
فلا اثم علیه آیت کریمه سنه بناء واشبو یوم رابعده مکث افضلدر رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلمه اقتداء وتخییر فاضل ایله افضل بینده‌در رمضانده
مسافرك افطار ایله صومی کبی ضرری اولمزسه بونده صوم اتفاقا افضلدر
واشبو یوم رابعده رمی زوالدن مقدم اولورسه جائز اولور امامین ایچوندر
اختلاف وبو یوم رمیك وقتی فجردن غروبه دکیندر ثانی ایله ثالثده زوالدن
طلوع شمسه دك اصل وقت مسنون زوالدن صکره غروبه دکیندر سائر وقتلرده
مکروهدر ❊(وله النفر) من منی (قبل طلوع فجر الرابع لا بعده)
لدخول وقت الرمی ❊ حاجیه بیرامك دردنجی کونك فجرینك طلوعندن
اقدم منادن اورکش قیون سروسی کبی بوشانوب مکه‌یه رجوع وعودت واردر
طلوعندن صکره بو قدر رمیك وقتی دخول ایتدیکندن رمی ایتمکسزین مکه‌یه
عودت ایده‌مز ❊(وجاز الرمی) کله (راکبا و) لکنه (فی الاولین)
ای الاولی والوسطی (ماشیا افضل) لانه یقف (لا فی الاخیرة)
ای العقبة لانه ینصرف والراکب اقدر علیه واطلق افضلیة المشی فی الظهیریة ورجحه
الکمال وغیره ❊ رمیك کلیسی راکبا جائزدر لکن ایکی اولکیکه اولی ایله وسطی ده
ماشیا افضلدر رامی بونلرده واقف اولدیغندن راکبا اولسه هرکسه دابه‌سندن
ضرر اولور صکره کنده‌که جمرهٔ عقبه‌ده ماشیا افضل دکلدر زیرا بو منصرف اولوب
رجوع ایده‌جکدر انصرافده راکب ماشیدن اقدردر ظهیریه‌ده مشیك مطلقا
افضلیتنی ذکر ایلدی حتی جمرهٔ اخیره‌ده دخی وکمال وغیری اشبو ماشیا رمیی ترجیح
ایتدیلرکه بو تواضعه اقربدر سیما بو مثللو زمانده جمیع مسلمین مشات اوله‌رق رمیده
ازدحامده کندودن متأذی اولمقدن امین اولمز رسول الله صلی الله تعالی
وسلمك راکبا رمیی کندولری مقتدر اولدقلرندن ظاهر ونمایان اولملری ایچوندر
طوافده اولدیغی کبی تفصیل سابق امام ابی یوسفدن روایتدر ابن الجراح
دیرکه امام مشارالیهك مرض موتلرنده عیاده‌لرینه واردم کوزنی اجوبه بکا خطاب
ایتدیکه رمی جمار راکبامی افضل یوقسه ماشیامی بن ماشیا رمی ایدر دیدم

خطا ایتدك بیوردی راکبا دیدم ینه خطا ایتدك دیدی سز نه بیورسز دیدم
بیوردیلرکه هر برر میکه کندودنصکره رمی واردر ماشیادر واولمیان راکبادر
طشره خروج ایتدم دارندن بکا صدا کلدی امام مرحوم اولدی دیدیلر اشبو
حالنده علمه حرصندن تعجب ایتدم امام اتقانی دیرکه انسان علمه اشتغالی وقتنده
بویله حریص اولملیکه بویله امام اوله بنا برین التحصیل من المهد الی اللحد بیورلمشدر
❊ ابو السعود ❊(ولو قدم ثقله) بفتحتین متاعه وخدمه (الی مکة واقام
بمنی) اوذهب لعرفة (کره) ان لم یأمن لا ان امن وکذا یکره للمصلی جعل
نحو نعله خلفه لشغل قلبه ❊ ثقل ثانك وقافك فتحلریله در ثانك کسریله مصدر
قافك سکونیله اثقالك مفردیدر یعنی بر حاجی متاعنی وخدامنی مکه‌یه مقدما ارسال
ایدوب کندوسی منا ده اقامت ایلسه ویا عرفاته کتسه تقدیمنده امنیت اولمزسه
مکروهدر عبادتده شغل قلب اولدیغندن وحضرت عمر رضی الله عنه تقدیمدن
منع ایدوب وایدنلری تأدیب بیوررلر ایدی واشبو تأدیبلری کراهتك تحریمی
اولمسنی ایجاب ایدر امین اولورسه کراهت اولمز ینه بو بابجه مصلی‌یه کوزه ایاق قابی
مثللو کندونی مشغول قیلان نسنه‌سنی خلفنده قومق مکروه قیلندی قلبنی
مشغول قیلدیغندن ❊(واذا نفر) الحاج (الی مکة نزل) استنانا ولو ساعة
(بالمحصب) بضم ففتحتین الابطح ولیست المقبرة منه (ثم) اذا اراد السفر
(طاف للصدر) ای للوداع (سبعة اشواط بلا رمل وسعی وهو
واجب الا علی اهل مکة) ومن فی حکمهم فلا یجب بل یندب لکن مکث بعده ❊
بوندنصکره بیرامك اوچنجی کونی حاجی مکهٔ مکرمه‌یه رجوع مراد ایتدکده
مدخل مکهٔ مکرمه‌دن محصب نام دیکر ابطح نام موضعه هر نقدر برساعت مقداری
زمان قلیلده اولورسه نزول واستراحت سنتدر بلا عذر ترکنده اسائت ایتمش اولور
ظهری وعصری ومغربی وعشاینی انده ادا ایدوب بر مقدار نائم اولوب
بعده مکه‌یه دخول اکمال سنتدر محصب میان ضمی حانك وصادك فتحلریله
ابطح دیدیکی محلدرکه منا طریقی اوزره مکه‌یه قریب بر طاشلی یردر
کندوده نماز وصدقه وتلاوت قرآن ودعایه مشغول اولنه‌جق مبارك محلدر مکهٔ مکرمه‌نك
حجون نام مقبره‌سی ابطحدن دکلدر بوندنصکره حاجی سفر وطننه رجوع
مراد ایتدکده وداع ایچون بلا رمل وسعی یدی شوط طواف ایدر واشبو طوافه
طواف صدر وطواف وداع وطواف آخر العهد بالبیت تسمیه اولنور وبو طواف
انجق اهالئ مکه‌نك وانلر حکمنده اولان داخل میقات اهالیسنك ومکه‌یی دار اتخاذ
ایدن مجاورینك ماعداسی ایچون واجبدر ایدی مرقوملره واجب دکلدر بلکه
مندوبدر حجدنصکره مکه‌ده مکث واقامت ایدنلره مندوب اولدیغی کبی امام

ابی یوسف رحمه الله تعالی مکیلره دخی طواف صدر ایتمك بکا احبدر دیدی زیرا من بود
طواف افعال حجی ختم ایچوندر بو ایسه انلرده ده موجوددر ﴿ ثم النیة للطواف شرط
فلوطاف هاربا او طالبا لم یجز لکن یکفی اصلها فلوطاف بعد ارادة السفر ونوی
التطوع اجزأه عن الصدر کما لوطاف بنیة التطوع فی ایام النحر وقع عن الفرض ﴾
بوندنصکره طواف ایچون نیت شرطدر امدی برکسه مثلا هاربا و یا طالبا طواف
ایتسه جائز اولمز نیت بولنمدیغندن زیرا من بورلك نیتلری خصمندن قاچوب خلاص
اولق و یا خصمنی اخذ و کرفت ایتمکدر طواف دکلدر لکن اصل نیتکه فرضدن و یا
وجوبدن مجرد اولان نیت کفایت ایدر پس سفر مراد ایتدکدنصکره نافله طوافه
نیت ایتسه طواف صدردن واقع اولور ایام نحرده تطوعه نیتله فرضدن واقع
اولدیغی کبی حاصل کلام هر برکسه که اصل طوافه نیت ایتدکدنصکره وقتنده
برطواف ایتسه اول نیت ایتدیکی طوافدن واقع اولور حالا اوکا نیت ایتسون
و یا ایتمسون و یا آخر طوافه نیت ایتسون زیرا اصل نیت احرامده معتبردر احرام
ادا اوزره منعقد اولدیغندن نفس اداده اعتبار اولنمدی ﴿ (ثم) بعد رکعتیه
(شرب من ماء زمزم وقبل العتبة) تعظیما للکعبة (ووضع صدره ووجهه
علی الملتزم وتشبث بالاستار ساعة) کالمستشفع بها ولو لم ینلها یضع یدیه علی رأسه
مبسوطتین علی الجدار قائمتین والتصق بالجدار (ودعا مجتهدا ویبکی) او یتباکی
(ویرجع قهقری) ای الی خلف (حتی یخرج من المسجد) وبصره ملاحظ
للبیت ﴾ وطواف وداعك ایکی رکعت نمازندن صکره زمزم صویندن ایچرملتزمه
التزامك اوزرینه شربی تقدیم قولی مختاردر بحرك بیاننه کوره شربك کیفیتی
زمزمه واروب بالذات کندوسی چکوب قبله یه استقبال ایله قازنی وقابورغه لری
طوله رق برقاچ دفعه تنفسله در وهر برتنفسنده بصرنی قالدیروب بیت شریفه
نظر ایده وممکن اولورسه یوزینه وباشینه وجسدینه مسح ایدوب واوزرینه
صب ایده برجندی قدس سره نك بیاننه نظرا بئر زمزمك عمقی التمش طقوز ذراعدر
و بوقاریسنك عرضی درت ذراعدر صوینك کثرتندن کندویه زمزم تسمیه
اولندی وکندوانك صویی کوثردن افضلدر رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلمك صدر مبارکلری انکله غسل اولندیغندن زیرا البته افضل ماءیله غسل
اولنور وکندوسی ایله توضی واغتسال مکروه دکلدر ٭ ابو السعود ٭ ودرونده اوچ
عدد عیون اولدیغی دخی مرویدر کعبه دن بئر زمزم شریف یکرمی بر ذراعدر ماء
زمزمك خواصندندر حرارتی تسکین واچ ایکن شرب آچلغی دفع ایدر وهر نه
درلو مرضه دوا نیتیله ایچلسه شفا اولور کندویه نظر عبادتدر لغت یونانده زمزم طوردیمك
یعنی طور آقمه دیمکدر حضرت ابراهیم صلوات الله علی نبینا وعلیه مخدوم مکرملری حضرت

اسماعیل علیه السلام ایله حضرت هاجری زمین مکه یه کتوروب کندولری کتمش ایدی
حضرت هاجر رضی الله تعالی عنها یه عطش غلبه ایدوب صوطلبی ایچون
بین الصفا والمروة تجسس ایدر ایدی صفا ایله مروه بیننك طولی یدیوز التمش ذراعدر
بر روایتده حضرت جبریل علیه السلام قنادیله و بر آخر روایتده حضرت اسماعیل علیه
السلام قدمیله محل زمزمدن اوروب صو جریان ایلدی اول محلك اطرافنی هاجر رضی الله
تعالی عنها زمزم یعنی قف دیه رك قوم ایله سد ایلدی اکر ایتمسه ماء جاری اولوردی
دیومرویدر لکن حق تعالینك حکم خفیه لری واردر وکعبه یه تعظیما عتبه سنی
تقبیل وصدر ووجهنی ملتزم اوزره وضع ایدوب صاغ النی عتبهٔ باب جانبنه
رفعله السائل ببابك یسألك من فضلك ومغفرتك ویرجو رحمتك دیه رك برساعت قدر
اغلیه رق باب شریفه ملازمت ایدر وکندودن شفاعت طلب ایدر کبی برساعت
مقداری بیت شریفك اورتوسنه تشبث ایدر یعنی یاپشور برکسه یه التجا ایدن
ثوبنه تعلق ایتدیکی کبی اللری استار کعبه یه ایرشمزسه اللرینی مبسوطه اوله رق
باشی اوزره قائمه اولدقلری حالده جدار اوزرینه وضعله جدار شریفه ملاصق
اولور وتکبیر وتهلیل وصلوات شریفه دنصکره جدو سعیله دعا واستنزال رحمتی
موجب اولان بکاو یا تباکی ایدر زیرا محل رحمت اولان بقعهٔ جلیله دندر وکوزی
بیته ناظر اوله رق مسجد شریفدن خروج ایده نه دك اکسه سینه اکسه سینه
رجوع قهقریله رجوع ایدوب فراق بیت اللهدن متحسرا کوز یاشلری دوکوب
اغلیه (قطعه) فراق کعبه دن سن صانمه چشم خونفشان اغلر ٭ سرکوی
حقیقتدر بو تنلرا هجره جان اغلر ٭ دکل کریان اولان انجق بنی آدم وداعندن
٭ فلکلرده ملك اکلر زمین واسمان اغلر ٭ وقادر اولدیغی مرتبه مکهٔ مکرمه ده
مستحقینه چوق تصدق ایده ثوابی کثیردر ﴿ (وسقط طواف القدوم عمن وقف
بعرفة ساعة قبل دخول مکة ولا شیء علیه بترکه) لانه سنة واساء ﴾ دخی عرفاتده
مکه یه دخولدن اقدم برساعت وقفه ایدن کسه دن طواف قدوم ساقط اولور وترکیله
اوزرینه دم وحرمت وقضا کبی برشی لازم کلمز سنت اولدیغندن غایتی اسائت
ایتمش اولور واشبو سقط طواف القدوم الخ بدلنه مصنف مرحوم ولم یطف للقدوم
من لم یدخل مکة و وقف عرفة دیسه اولی اولوردی زیرا سقوط ساقطله مقدما
مأمور اولمق ایجاب ایدر بونده ایسه اویله دکلدر زیرا طواف قدومی طلب
دخول مسجده توقف ایدر تحیهٔ مسجد اولدیغندن وسقوط عدم کراهت
ایجاب ایدر حال بوکه بونده کراهت واردر کراهتك ثبوتی وقفه یه وقتك
ضیقی کبی طوافی ترکده معذور اولمامقله در و بو قارن حقنده جاری اولمز
زیرا قارن مکه یه دخول ایتیوب عرفاتده وقفه یه طورسه عمره سنی رفض ایتمش

والور اذن ناشی كندویه دم وعمره‌یی قضا لازم اولور ❊ (ومن وقف بعرفة
ساعة) عرفیة وهو الیسیر من الزمان وهو المحمل عند اطلاق الفقهاء (من زوال
یومها) ای عرفة (الی طلوع فجر یوم النحر او اجتاز) مسرعا او (نائما او مغمی
علیه و) كذا او (اهل عنه رفیقه) وكذا غیر رفیقه فتح (به) ای بالحج مع
احرامه عن نفسه فاذا انتبه او افاق واتی بافعال الحج جاز ولو بقی الاغماء
ان الاغماء بعد احرامه طیف به المناسك وان احرموا عنه اكتفی بما شرتهم ولم ارما
لو جن فاحرموا عنه وطافوا به المناسك وكلام الفتح یفید الجواز (او جهل
انها عرفة صح حجه) لان الشرط الكینونة لا النیة ❊ بركسه عرفه كوننك
زوالندن بیرام كوننك فجرینك طلوعنه دك برساعتكه ازجه بر وقت
عرفه‌ده وقفه یه طورسه ویا عرفاتدن سرعتله ویا نائما ویا كندویه اغما ویا سكر
ویا جنابت ویا حیض عارض اوله‌رق مرور ایتسه وبنه بو بابجه رفیق ویا غیری
كندودن اوتوری حج ایچون اهلال ایدوب احراملنسه كرك امر بله وكرك
امرسز كندی نفسیچون احراملنمیه بله ویا عرفه نك عرفه اولدیغی معلومی اولمیه‌رق
واقف اولسه اشبو صورت مشروحه‌لرك كافه‌سنده حجی صحیح اولور شرط
عرفاتده بولنمق اولوب نیت اولمدیغندن وقفه نك اول وقتی زوال اولوب اخر
وقتی فجرك طلوعی اولدیغی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك بعد الزوال
واقف اولوب { من ادرك عرفة بلیل فقد ادرك الحج } بیوردیغنه مبنیدر فعل
شریفی وقتك اولنی قول شریفی اخرینی بیان ایدیجیدر وقفه‌ده نیت اولنمق قربنه سیله
وقفه عبادت مستقله اولمدیغندن سكراندن ونائمدن ومغمی علیهدن جائز اولدی
واحرامك رفیقدن وغیریدن اولدیغی اعانه قبیلندن اولوب ولایتدن اولمدیغنه
مبنیدر امدی اعانه رفیق اولسون ویا اولمسون مقصودنی بیلن هر بركسه‌دن
اولور بس بلده سندن خروجی وقتنده كندوده عبادت نیتی بولندقدنصكره احرامده
نیابت جائز اولور (تتمه) بعض مسائلده دلالة اذن ثابت اولور اشبو احرام
مسئله‌سی اندندر وبنه اشبو مسائل مشروحه‌دندر ذبح ایچون قصابك چكوب
باغلدیغی قیونی ذبح بونده ذابحه ضمان یوقدر دلالة اذن اولدیغندن وایام
اضحیه‌ده ذبح ایچون صاحبنك اضجاع ایتدیكی اضحیه‌یی بلا اذن ذبح و بركسه
لحمی قزغانه وانی اوجاغه وضع وحطبی اوجاغه ادخال ایدوب اخر كسه بلا
اذن یاقوب پشورسه ودكرمانه بغدایی وضع وحماری ربط ایدوب واخر كسه
بلا اذن سوق ایتسه وطریقده یوك ساقط اولوب صاحبندن اذنسز غیری كسه
حمل ایدوب دابه تلف اولسه و بركسه كندی جاره‌سنی رفع ایدركن برغیری كسه
اعانه ایلدكده منكسر اولسه ودار بنی هدم ایچون عمله احضار ایدوب وكندونك

اذنی اولقسزین غیری كسه هدم ایلسه اشبو مسئله مشروحه‌لرده مزبور غیرك
اوزرلرینه ضمان لازم كلمز دلالة اذن بولندیغندن ❊ بحر ❊ مزبور نائم او یقودن بیدار
اولوب ومغمی علیه افاقت بولوب افعال حجی اتیان ایتسه جائز اولور زیرا
عجزی فقط احرامده اولدیغی ظاهر واندن ایسه نیابت صحیحه‌در امامین
بلا امر نیابت اولمز دیدیلر اغما باقی اولوب ممتد اولسه اكر اغما احرامدنصكره
اولورسه مناسك حج كندویه طواف ایتدیریلور طواف ایتدیرن كسه‌لرك
طوافه نیتلری شرطدر كندونك نیتی شرط اولدیغی كبی یوق احرامی كندوسی
ایده میوب غیری كسه‌لر كندودن ناشی احرام ایتمشلر ایسه آنلرك مباشرتلریله
اكتفا اولنور زیرا بو عبادت كندوده عجز وقتنده نیابت جاری اولان نوعدندر
اولی اولان كندویی ده مشهدلره احضاردر ❊ نهر ❊ شارح دركه بن مجنون اولوب
وكندودن اوتوری احرام ملنوب ونسك محللری كزدیریلان كسه‌لرك حكمنی
كوره مدم فتحك منتقادن نقلا عن محمد احرم وهو صحیح ثم اصابه عته فقضی به
اصحابه المناسك ووقفوا به كذلك فمكث سنین ثم افاق اجزأه ذلك عن حجة
الاسلام قولی جواز افاده ایدر ❊ (ومن لم یقف فیها فات حجه) لحدیث الحج
عرفة (فطاف وسعی وتحلل) ای بافعال العمرة (وقضی) ولو حجه نذرا
او تطوعا (من قابل) ولا دم علیه ❊ بركسه عرفاتده وقفه ایتمسه حجی فوت اولور
الحج عرفة حدیث شریفنه بناءً یعنی عرفه‌ده وقفه بولندقده حجك بطلاندن
امین اولمسی اعتباریله حجك ایكی ركننك معظمی عرفه‌ده وقفه‌در دیمك بوقسه
من كل الوجوه معظم دیمك دكل بوكا كوره طوافك افضلیتنه منافی اولمز ایمدی
وقفه ایده میان كسه طواف وسعی ایدوب افعال عمره ایله تحلیل وحجی
هر نقدر نذر وتطوع اولورسه‌ده كلجك سنه‌ده قضا ایدر اوزرینه دمده
لازم اولمز ❊ (والمرأة) فیما مر (كالرجل) لعموم الخطاب مالم یقم دلیل
الخصوص (لكنها تكشف وجهها لا رأسها ولو سدلت شیئا علیه وجافته عنه جاز)
بل یندب (ولا تلبی جهرا) بل تسمع نفسها دفعا للفتنة وما قیل ان صوتها
عورة ضعیف ❊ ماسبقده مرور ایدن افعال حجده عورت اركك كبیدر
خطاب عام اولدیغندن جهاد وجمعه وطلاق رجال ایچون قلق مثللو دلیل
خصوص قائم اولمازسه لكن شوقدر واركه عورت وجهنی كشف ایدوب
باشنی ایتمز مصنف مرحوم لكنها تكشف آه بدلنه غیر انها لا تكشف رأسها دیوب
وبوكا قصر ایتسه اولی اولوردی عورت كشف وجهده اره مخالف اولمدیغندن
ذكر تطویل بلا فائده اولدی ❊ ابو السعود ❊ ورسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم { احرام الرجل فی رأسه واحرام المرأة فی وجهها } بیوردی عورت یوزینه

برشى صاليوبروب صارقنسه ويوزندن تبعيد ايلمسه جائزدر بلكه مندوبدر قهستانيده اولديغنه كوره واجبدر برقعكه نسوانك يوزلرينه طوتدقلرى پچه يوزه مماس اولديغندن مكروهدر وجهرا تلبيه ايتمز بلكه عورت كندى نفسنه اسماع ايتديرر فتنه خوفندن صوتى عورتدر قوللرى ضعيفدر ﴿ ولاترمل) ولاتضطبع (ولاتسعى بين الميلين ولاتحلق بل تقصر) من ربع شعرها كامر (وتلبس المخيط) و الخفين والحلى (ولاتقرب الحجر فى الزحام) لمنعها من مماسة الرجال ﴾ عورت رملكه مشيده اظهار جلادت ايتمز بنيه لرينك حربه صلاحيتى اولميوب وستر عورته مخل اولديغندن واضطباعده ايتمز اولدخى رملك سنتى اولديغندن وبين الميلين سعيكه هروله ده ايتمز قهستانى خالى اولمدقجه صفا ايله مروه يه صعود ايتمز ديدى وتراشده اولمز بلكه صاچنك ربعندن تقصير ايدوب قرقر نتكم ثم قصر قولنده مرور ايلدى قهستانى كابسنى تقصير افضلدر ديدى وورس ويا زعفرانله مصبوغ اولميان ثوب مخيطى كيرمصبوغ مزبورى لبس ايتمديكى احرامده ممنوع اولان دواعئ جماعدن اولان تزين اولديغى ايچوندر ✲ ابو السعود ✲ وخفينى وحليسنى وحريرلبس ايدر وازدحام وقتنده حجرا سوده تقرب ايتمز هرنقدر بلا ايذاء كندويه تقبيلى ممكن اولورسه ده كندولرى مماسهٔ رجالدن منع ايچون ﴿ (والخنثى المشكل كالمرأة فيما ذكر) احتياطا ﴾ خنثاى مشكل مسائل مشروحه ده بلكه جميع احكامده عورت كبيدر احتياطا الابعض مسائلده دكل حريرا ثواب وياالتون وياكومش استعمالنده وتزويجده وصف نسا وياصف رجالده واقف اولمه ده وكندويه قذفله حد لازم اولمه ده وعورت ويارجلله تخليه اولنمز وعورتنك مذكر ويامؤنث ولادتنه طلاقى وياعتاقى تعليق ايليان كمسه نك عورتنك مزبور خنثايى ولادتيله طلاق وعتاق واقع اولمز وهربر عورتكه مالك اولورم ازاد اولسون دين كمسه نك قولنده مزبور خنثى داخل اولمز ابدى اكا مالك اولمغله عتق اولمز وحجده انجق تقصير اولنور ﴿ (وحيضها لايمنع) نسكا (الاالطواف) ولاشئ عليها بتأخيره اذالم تطهر الابعد ايام النحر فلو طهرت فيها بقدر اكثر الطواف لزمها الدم بتأخيره لباب (وهو بعد حصول ركنيه يسقط طواف الصدر) ومثله النفاس ﴾ عورتك حيض كورمسى حج عبادتلرندن برعبادته مانع اولمز الاباقسامه طوافه مانع اولور واوزرينه دم كبى برشيده لازم اولمز اكر ايام نحردنصكره طاهره اولورسه اما طوافك اكثرينى كندوده ايدهجك قدر ايام نحرده وقت وارايكن پاك اولورسه اوزرينه تأخيرى سببيله دم لازم اولور لباب المناسكده بويلجه تصريح اولنمشدر

وحيض حجك ايكى ركننك حصولندنصكره طواف صدرى اسقاط ايدر واجبلر اعذار ايله ساقط اولديغندن ضمائرده تشنيت واردر ونفاس دخى حيض كبيدر ﴿ (والبدن) جمع بدنة (من ابل وبقر والهدى منهما ومن الغنم) كماسيجئ ﴾ بدن بدنه نك جمعيدر ابل وبقردن اولاندر جابر رضى الله تعالى عنهك { كنا نحر البدن عن سبعة فقيل والبقرة فقال وهل هى الامن البدن } حديث شريفنه بناً ذكره مسلم فى صحيحه يعنى بدى كسه دن بربدنه ذبح ايدردك بوردقلرنده كندودن استفسار اولنديكه بقره ده ذبح ايدر ميسكز بيورديلركه اوده انجق بدنه ندر هدى ابل ايله بقردن وغنمدن اولاندر ومكه يه خاصدر اتفاقا بحر

﴿ (باب القران) ﴾

قران نصر بابندن قرن فعلنك مصدريدر لباس كبى كندى افراددن هرنقدر افضل ايسه ده تأخير كندويى معرفت افراد معرفتنه توقف ايتديكى ايچوندر ﴿ (هو افضل) لحديث اتانى الليلة آت من ربى واناباالعقيق فقال ياآل محمد اهلوا بحجة وعمرة معاولانه اشق والصواب انه عليه السلام احرم بالحج ثم ادخل عليه العمرة لبيان الجواز فصار قارنا ﴾ افعل تفضيل معرف باللام ومضاف اولمزسه مفضل عليهى حذف لازم اولور معلوم اولديغندن الله اكبر وانا اكثر منك مالا واعز نفرا كبى ايمدى هوافضل عبارهسى افضل من الحج مفردا ومن الاعتمار مفردا تأويلنده اولور زيرا اشبو حج قارنده ايكى عبادت بيننى جمع واردر صومله اعتكاف كبى واحراملرينك ممتداولوب واراقهٔ دم دخى واردر متمتعله مفرد بونك خلافنه در امام شافعى حجله عمره دن هربرينك افرادينك افضليتنى ترجيح ايلدى بونده احرامك وسفرك وحلقك زيادهسى وارديه رك جواب ممكنكه سفر مقصود دكلدر وحلق عبادتدن خروجدر وحج قارنك افضليتى اشبو مذكور حديث شريفله ثابتدر بحر ونهرك بيانلرينه كوره اصل حديث عن عمر رضى الله تعالى عنه قال سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم { بوادى العقيق يقول اتانى الليلة آت من ربى عزوجل فقال صل فى هذا الوادى المبارك ركعتين وقل حجة فى عمرة } در بونده فى مع معناسنه در قال ادخلوا فى امه آيه كريمه سنده اولديغى كبى بوكا كوره وانا بالعقيق نفس حديثدن دكلدر نتكم مرور ايتدى شارح بونده صاحب منحه يه تبعيت ايلدى فقال نك فاعلنده ظاهر اولان آتيه راجع اولمقدر بوايسه خلاف واقعدر بلكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه راجعدر يعنى اكا كلدى

وقران ایله امر ایتدی ورسول‌الله صلی الله تعالی علیه وسلمده یاآل محمد الخ
بیوردی یعنی ای حضرت محمد علیه الصلاة والسلامك آل واصحابی سزلر
حج وعمره ایچون اهلالكه یعنی بلند آوازایله تلبیه ایدك دیمكدر تصریحی
اشبو مفهومدر لفظ حدیث شریف معلوممكدر دخی افضلیت قرانده احرامده
دوام وعبادتده سرعت و بین النسكین جمع اولدیغندن نفسه مشقتلو
اولدیغندندر صواب اولان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اولا حج
ایچون احرام بیوردیلر بعده جوازی بیان ایچون اوزرینه عمره‌یی ادخال
بیوردیلر جوازی بیان دینلدیكی صورت مشروحه‌ده كراهت اولدیغیچون
نتكم قریبا كلور بس قارن اولدیلر ﴿ ثم التمتع ثم الافراد والقران ﴾ لغة الجمع
بین الشیئین وشرعا (ان یهل) ای یرفع صوته بالتلبیة (بحجة وعمرة معا) حقیقة
اوحكما بان یحرم بالعمرة اولا ثم بالحج قبل ان یطوف لها اربعة اشواط اوعكسه
بان یدخل احرام العمرة علی الحج قبل ان یطوف للقدوم وان اساء او بعده
وان لزمه دم ﴿ بوندنصكره افضل اولان بكلا قسمیه تمتعدر یعنی كرك هدی
سوق ایتسون ویا ایتمسون صكره مفرد بالحجدر یعنی مجرد عمره دن افضلدر
وقران لغتده مطلقا ایكی شی بیننده جمعدر وشرعده میقاتدن ویاندن مقدم
اشهر حجده ویاندن اقدم حجله عمره‌یه بردن رفع صوتله تلبیه ایدوب رفع
مستحب اوله‌رق مثلا اللهم لبیك بحجة وعمرة دیمكدر تلبیه ایله تقییداما م ابی یوسفك
احرامده انجق تلبیه ایله دخول اولور قوننده مبنیدر ورفع صوت مستحبدر امر
لازم دكلدر مزبور حجله عمره‌یه احرامك معیتی كرك حقیقة اولسون كه كندولر
ایچون احرامك زمانی براولسون مثلا لبیك بحجة وعمرة دیمك كبی
وكرك حكما اولسونكه اولا عمره ایچون بعده كندی ایچون درت شوط طوافدن
اقدم حج ایچون احرام ویاخود عكسیكه مقدما حج ایچون احرام وقدوم
ایچون طوافدن اقدم عمره احرامنده ادخال‌له اولسون اجتماع هرنقدر
صكره اولدیسه‌ده ینه حكما زمان واحدده احرامك كندولر ایچون
حصولی منزله‌سنه تنزیل اولندی نهایتی طواف قدومدن مقدم عمره‌یی ادخالده
اسائت ایتمش اولور صكره ادخالده دم لازم اولور صورت اولیده اسائت حجك
احرامنی عمره‌نك احرامنك اوزرینه تقدیم ایتدیكی ایچوندر زیرا عمره فعلا مقدم
اولدیغندن احراما دخی مقدمدر حتی كندولری ایچون احراملندقده ابتدا
عمره ذكر اولنوب اللهم انی ارید العمرة والحج دینیلور * ابوالسعود * شرح
وقایه‌ده وجه اسائتی الله ذوالجلال حضرتلری آیت كریمه‌ده حجی عمره‌یه
نهایت قیلدی نتكم { فمن تمتع بالعمرة الی الحج } بیوردی دیو بیان ایلدی تمتعدن

مراد قراندر ﴿ (من المیقات) اذالقارن لایكون الا آفاقیا (اوقبله
فی اشهر الحج اوقبلها ویقول) اما بالنصب والمراد به النیة اومستأنف والمراد به
بیان السنة اذا النیة بقلبه تكفی كالصلاة مجتبی (بعد الصلاة اللهم انی ارید الحج
والعمرة فیسرهما لی وتقبلهما منی) ویستحب تقدم العمرة فی الذكر لتقدمها
فی الفعل ﴾ میقاتدن مكه ومكه حكمنده اولان داخل میقاتك غیریدر بوكا كوره
میقاته ومحرمك كندی بلده‌سنده عام وشامل اولور امدی میقاتله تقییدداخل
مواقیتده اولانی اخراج ایچون اولور نتكم شارح علیه الرحمه بوكا اذالقارن لایكون
الا آفاقیا قولیله اشارت ایلدی یعنی حج قارن انجق آفاقیكه طشره لیدن اولور كندویه
احرام میقاتده ویاكندی خانه‌سندن دخی اولور میقاتی احرامسز تجاوز ایده‌رك
فرضا ایتسه كندویه دم لازم اولور اكر محرما میقاتدن عودت ایتمزسه میقاتدن
مقدم حاجی كندی منزلندن احرامه كیرسه اولور بلكه افضلدر زیرا اصحاب
كرامین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین واتموا الحج والعمرة لله آیت كریمه‌سنده
اتمامی اشبو منزلندن احراملنمغله تفسیر بیوردیلر واحرام اشهر حج اولان شوال
وذی القعدة وعشر ذی الحجه‌دن مقدم اولسه‌ده اولور لكن مكروهدر هرنقدر
محظورات حجدن كندی نفسنه امین اولورسه‌ده احرامك ركنه مشابهتی
اولدیغندن مصنفك ویقول قولی یا نصبله كه یهل اوزرینه عطفله در بوكا كوره
یقول كلمه‌سندن مراد تلفظ اولمیوب انجق نیت اولور ایمدی قرانك تعریفی تمامندن
اولوب قولدن مراد قول نفسی اولور ویارفعله ابتدای كلام اولوب كندودن
مراد سنت علمایی بیان اولور زیرا برعبادتده نیتی تلفظ رسول اللهدن مروی
دكلدر * حلبی * زیرا نیت نمازده اولدیغی كبی قلبله كفایت ایدر واحرام ایچون
ایكی ركعت وضوء ویاغسل نمازدن صكره مزبور اللهم انی اریدالحج الخ‌یی دیر
وعمره‌نك فعلده تقدمندن ناشی ذكرده تقدمی مستحبدر بعضیلر واتموا الحج والعمرة
لله آیت كریمه‌سنه بناءً حجك تقدیمنی اختیار ایتدیلر ولكل وجهة ابوالسعود
﴿ (وطاف للعمرة) اولا وجوبا حتی لونواه للحج لایقع الالها (سبعة اشواط یرمل
فی الثلثة الاول ویسعی بلاحلق) فلوحلق لم یحل من عمرته ولزمه دمان ﴾ الله جل‌لك
{ فمن تمتع بالعمرة الی الحج } آیت كریمه‌سنه بناءً واجب اوله‌رق اوچ اولكنده رمل‌له
عمره ایچون یدی شوط طواف ایدر زیرا حج عمره‌یه غایت قیلندی ونظم مجید
قران وتمتعه شاملدر * بحر * وطوافده حجه نیت ایتسه انجق عمره‌دن واقع اولوب
نیتی لغو اولور وكندویه دعده لازم اولمز مناسكده تقدیم وتأخیردم ایجاب ایتدیكندن
وبلاحلق بین المیلین هروله ایله سعی ایدر وتراش اولسه عمره‌دن تحلیل اولمز وكندویه
ایكی دم لازم اولور زیرا حلقله آوان تحلل یوم نحرده در ایكی دم لازم اولدیغی ایكی

ایکی احرامه جنایتندن ناشی‌در ✻ (ثم بحج کامر) فیطوف للقدوم و یسعی بعده
ان شاء (فان اتی بطوافین) متوالیین (ثم سعیین لهما جاز واساء) ولا دم
علیه (وذبح للقران) وهو دم شکر فیأکل منه (بعد رمی یوم النحر)
لوجوب الترتیب ✻ بعده ماسبقده مرور ایتدیکی وجه اوزره حج ایدر ودیلرسه
قدوم ایچون طواف ورمل ایدوب بعده سعی ایدر ویاخود دیلرسه طواف افاضه
دنصکره سعی ایدر وافضل اولانده بودر نتکم ماسبقده مرور ایلدی واکر طوافلرك
ایکیسنی متعاقبا ایدوب صکره‌ده انلر ایچون ایکی سعی ایتسه جائز اولور وطواف
تحیه‌نك تقدیم وسعی عمره‌نك تأخیرندن ناشی اسائت ایتمش اولور یعنی طواف
تحیت سعی عمره اوزرینه تقدم ایتمش اولور واوزرینه دم لازم دکلدر ذبحله رمی
میانه‌لرنده ترتیب واجب اولدیغندن یوم نحرده رمی دنصکره اداء نسکینه موفق
اولدیغندن شکرا لله تعالی قران ایچون قیون ویابدنه ذبح ایدوب ویابدی کسه
بدنه‌ده قربت ایچون مشترك اولورلرسه برحصه‌یی اعطا ایدر وبقره‌نك برسبعی
افضلدر اکر قیمة شاتدن اکثر ایسه جزور بقره‌دن افضلدر اشبو بدنه‌ده
اشتراك دم شکرده دردم جبرده اولمز واشبو دمك وجوبی {فما استیسر من الهدی}
آیت کریمه‌سیله در وقارنه افضل اولان هدیی برابر سوقدر واشبو دم شکردن
کندویه اکل جائزدر دم جنایت بونك خلافنه‌در وذبح حلقدن مقدم در
بینلرنده ترتیب واجب‌در رذح حرفلرینك ترتیبی اوزره‌در رارمیه ذال ذبحه حاء حلقه
اشارتدر امدی ذبحدن مقدم حلق ایتسه امام اعظمه کوره اوزرینه دم لازم اولور
وهدیی ایام نحردن برکونده ذبح ایدر ✻ (وان عجز صام ثلثة) ایام
ولو متفرقة (آخرها یوم عرفة) ندبا رجاء القدرة علی الاصل فبعده لایجزیه فقول
المنح کالبحر بیان للافضل فیه کلام (وسبعة بعد) تمام ایام (حجه)
فرضا او واجبا وهو بمضی ایام التشریق (ان شاء) لکن ایام التشریق
لایجزیه لقوله تعالی وسبعة اذا رجعتم ای فرغتم من افعال الحج فعم من وطنه مکة
او اتخذها موطنا ✻ اشبو مزبور حج قران ایچون اولان دم شکردن عاجز اولوب
یعنی فقیر اولورسه اصل اولان ذبحه قدرت امیدیله مندوب اوله‌رق هرنقدر
متفرقة اولورسه‌ده آخری یوم عرفه اوله‌رق اوچ کون اوروچ طوتر امدی یوم
مزبوردنصکره صوم کفایت ایتمز یعنی ایام مشروحه‌ده صائم اولمقسزن یوم
عرفه مرور ایدوب یوم نحر دخول ایتسه صوم اصلا کفایت ایتمز دم تعین ایدر
صوم بدل اولوب بدل ایسه انجق شارعدن اولدیغندن نص بدلی وقت حجه
تخصیص ایتدی ✻ بحر ✻ امدی منحك بحر کبی صومی عرفه کوننه تأخیر

 (قولی)

قولی افضلی بیاندر اشبو مضمون مشروحی افضلی بیاندر قولنده کلام واردر که
یعنی موقعنده دکل دیمك لکن موقعنده‌در زیرا افضلی بیان اولمسه یوم عرفه‌دن
مقدم صوم صحیح اولمامدی حالبوکه صحیحدر نهایتی افضلی ترك اولمش اولور
وصوم مزبورك اوچ کونه تأخیرینك افضل اولمسی اصل اولان هدیك وجودی
رجاسنه مبنیدر ومکه‌ده ویاغیری محلده مراد ایتدیکی موضعده فرض ویا واجب
حجدن ایام تشریقك مضیله فارغ اولدقدنصکره یدی کونده‌خی صائم اولور
الله ذوالجلالك {وسبعة اذا رجعتم} قول شریفنه بناء یعنی افعال حجدن
فارغ اولدیغکز وقتده دیمك عمل حجدن فراغ رجوعه سبب اولدیغندن آیت
کریمه‌ده مسبب اولان رجوع ذکر اولندی سبب اولان فراغ مراد اولندی
مجاز مرسلدر زیرا حاجینك وطنی اولمسه ویادائما سیاح اولسه بینه ایام
مشروحه‌یی صائم اولور {تلك عشرة کاملة} آیت کریمه‌سنده فائده خبر
الله تعالی اعلم وسبعه‌ده‌کی واوك اومعناسنه اولمسی توهمنی دفعدر کاملة
کلمهٔ شریفه‌سنك تفسیری کاملة فی الثواب دیمکدر ✻ بحر ونهر ✻ لکن
مزبور یدی کونه ایام تشریقده صوم کفایت ایتمز لکن اشبو استدراك
مارالذکر وهو بمضی ایام التشریق قولنی تکراردر بس رجوع فراغله تفسیر
اولندیغنه بناء امکنه‌یه نظر اولنمدی امدی ایام مشروحه‌ده صوم وطنی منا
اولان ویاوطن اتخاذ ایدن کسه‌لره عام وشامل اولدی یعنی منایی وطن اتخاذ
ایدن بعد الفراغ ایام مشروحه‌یی صائم اولور هرنقدر اهلنه رجوع ایتمزسه‌ده
امدی مزبور دم شکر انجق غنی اولان حاج قارنه لازم اولدی لکن حد غناده
بین العلما اختلاف واقع اولدی بعضیلر برماه نفقهٔ قوتیه‌سنه مالك اولمغی اعتبار
ایتدیلر بوکا کوره عندنده برای مصارفنه صرف ایده‌جك مبلغی اولمیان
کسه‌یه صوم جائز اولور امام اعظمدن دم اشتراسنه مقتدر اولان غنیدر دیو
روایت اولندی وصومك وقتنك اولی اشهر حجده عمره ایچون احرامدنصکره‌در
✻ (فان فاتت الثلاثة تعین الدم) فلولم یقدر تحلل وعلیه دمان ولوقدر علیه
فی ایام النحر قبل الحلق بطل صومه ✻ امدی مزبور ایام ثلثه‌ده صائم اولمقسزین
بجسه دم تعین ایدر زیرا هدی اصل اولدیغندن بدلی بولنمدیغی وقتده کندویه
رجوع اولنور ایام سبعه‌یه تصدی اولنمدیغی بروقتله موقت اولنمدیغی ایچوندر
ایام ثلثه‌نك وقتی احرامدن یوم عرفه‌یه دکین‌در صومه قادر اولمزسه
احرامدن تحلل ایدر اوزرینه ایکی دم لازم اولور بری دم قران وبری دم
تحللدر ایام نحرده تراش اولمزدن اقدم هدیه مقتدر اولسه صومی باطل اولور
✻ (فان وقف) القارن بعرفة (قبل) اکثر طواف (العمرة بطلت) عمرته فلو اتی

باربعة اشواط ولو بقصد القدوم او التطوع لم تبطل و يتمها يوم النحر والاصل
ان المأتى به من جنس ماهو متلبس به فى وقت يصلح له ينصرف للمتلبس به
(وقضيت) بشروعه فيها (ووجب دم الرفض) للعمرة وسقط دم القران
لانه لم يوفق للنسكين ﴾ قارن طواف عمرهنك اكثرينى ايتمزدن اقدم عرفاتده
وقفه يه طورسه عمره سى باطله اولور وكندويه شروع اولنديغندن قضا
اولنور وعمره يى رفض ايتديكندن دم رفض واجب اولور زيرا هر بر طوافسز تحلل
ايدن كمسه يه دم لازم اولور وايكى نسكى جمعه موفق اولمديغندن دم قران ساقط
اولور كرك مكه يه دخول ايدوبده طواف ايتمسون وكرك مكه يه اصلا دخول
ايتمسون اما طوافك اكثرينى ادا ايدوب مثلا درت شوط طواف ايتسه هرنه قدر قدوم
ويا تطوع قصديله ايدرسه ده عمره سى باطل اولمز ركننى ادا ايدوب طوافك اقلى اولان
اوچ شوطله سعى واجبلرى باقى قالديغندن ومزبوره عمره يى كندويه اوچ شوط
ضميله وسعيله يوم نحرده اتمام ايدر بونده اصل اولان مأتى به كه مثلا بو مقامده قدوم
ويا تطوع طوافى كندويه صالح اولور وقتده كندويه متلبس اولان شى جنسندن
اولهرق شيئه كه عمره يه منصرف اولور والله سبحانه وتعالى اعلم

﴾(باب التمتع)﴿

﴾(هو) لغة من المتاع او المتعة وشرعا (ان يفعل العمرة او اكثر اشواطها فى اشهر
الحج) فلو طاف الاقل فى رمضان مثلا ثم طاف الباقى فى شوال ثم حج من عامه
كان متمتعا فتح قال المصنف فلتغير النسخ الى هذا التعريف ﴾ اشبو باب حج تمتع
بياننده در قرانك عقبنده ذكرى نسكنله انتفاعده بر برينه مقارن اولدقلرى
ايچوندر قرانك تقديمى مزيد فضلينه مبنيدر ✵ نهر ✵ تمتع لغتده متاعدن
ويا متعه دن مشتقدر زيرا تمتع مزيدك مصدريدر مجرد ايسه مزيدك اصليدر
انتفاع ويا نفع معناسنه درلر شرعده و عمره كه طواف ويا اكثر اشواطى اشهر حجده
ايشلمكدر قول صحيحده عمره ايچون ركن انجق طوافدر بعضيلر سعيده ركندر
ديديلر احرامك اشهر حجده اولمسى شرط دكلدر امدى اشهر حجدن مقدم
بيت شريفى طواف ايدن متمتع اولمز اما طوافك اقلنى مثلا رمضانده بعده باقيسنى
شوالده ايدوب صكره اول سنه ده حج ايتسه متمتع اولور فتحده بو يلجه مذكوردر
مصنف مرحوم كندوده هو ان يحرم بعمرة من الميقات فى اشهر الحج و يطوف قوالندن
مجرد اولان نسخه يى ترجيح ايتديكندن نسخه لر اشبو نسخه مشروحه يه تغيير اولنسون
ديدى زيرا بوندن احرامك اشهر حجده وميقاتدن اولمسى فهم اولنور بو ايسه لازم

دكلدر بلكه ميقاتدن مقدم احراملنسه اولور واشهر حجدن اقدم احراملنسه بنه اولور
اصل نسخه ده مصنفك ذكر ايتديكى تعريف ان يفعل العمرة او اكثر اشواطها فى اشهر الحج
عن احرام بها فيها او قبلها ويطوف در شارح عن احرام بها فيها او قبلها قولنى
اسقاط ايلدى ﴾(ويطوف ويسعى) كامر (ويحلق او يقصر) ان شاء (ويقطع
التلبية فى اول طوافه) للعمرة واقام بمكة حلالا ﴾ عمره طواف اولدقدنصكره بونده
و يطوف قولى زائد اولور يعنى ماسبقده مرور ايتديكى وجه اوزره اوچ اولكى
شوطده رمله كه اظهار جلادت ايله وميلين اخضرين بيننده هروله ايله طواف
وسعى ايدوب ديلرسه حلق ويا تقصير ايدر حلق عمره نك تمامى ايچوندر بو قسمه
متمتعده شرط دكلدر و عمره ايچون اولان طوافك اولنده تلبيه يى قطع ايدوب
مكه ده حلال اولهرق اقامت ايدر ﴾(ثم يحرم للحج) فى سفر واحد حقيقة
او حكما بان يلم باهله الماما غير صحيح (يوم التروية وقبله افضل ويحج كالمفرد)
لكنه يرمل فى طواف الزيارة و يسعى بعده ان لم يكن قدمهما بعد الاحرام ﴾
افعال عمره دن فارغ اولدقدنصكره يوم ترويه ده كه عرفه دن بر كون مقدم حقيقة
سفر واحدده كه افعال عمره يى اتيانى سنده سنده اهليله اصلا جمع اولمقسزن ويا حكما كه
اهلنه المام غير صحيح ايله الماكه جمعله يعنى مثلا هدينى سوقله كندويه مكه يه
عودت مطلوب اولهرق يا مسجد حرامدن ويا مكه دن حج ايچون احرام
ايدوب حج مفرد كبى حج ايدر لكن خيره مسارعة احرامى يوم ترويه دن
مقدم ايتمك افضلدر وحج ايچون احرامدن صكره طواف وسعيى ايتديسه
طواف زيارتده رمل و بعده سعى ايدر هدينى يوم نحردن مقدم تحلله مانع
اولديغندن مكه يه عودى مطلوب اولدى ﴾(وذبح) كالقارن
(ولم تنب الاضحية عنه فان عجز) عن دم (صام كالقران وجاز صوم
الثلثة بعد احرامها) اى العمرة لكن فى اشهر الحج (لاقبله) اى الاحرام
(وتأخيره افضل) رجاء وجود الهدى كامر ﴾ مزبور متمتع قارن كبى واجب
اولهرق قربان ذبح ايدر اضحيه بونك مقامنه قائم اولمز سفر بر اولديغندن
كندويه اضحيه واجب اولمديغندن ودمدن عاجز اولدقده قران كبى صائم
اولور وعمره ايچون احرامدنصكره اوچ كونى صوم جائز اولور لكن احرام اشهر
حجده اولورسه زيرا اشهر حجدن مقدم صوم جائز دكلدر واحرامدن اول
صوم اولمز وقارنده مرور ايتديكى كبى هدينك وجودى اميديله آخرى يوم عرفه
اولهرق مزبور صومى تأخير افضلدر ﴾(وان اراد) المتمتع (السوق) للهدى
(وهو افضل احرم ثم ساق هديه) معه (وهو اولى من قوده الا اذا كانت لاتنساق)
فيقودها (وقلد بدنته وهو اولى من التجليل وكره الاشعار وهو شق سنامها

من الايسر) اوالايمن لان كل احد لايحسنه فاما من احسنه بان قطع الجلد
فقط فلا بأس به ✻ متمتع هدی ایچون قربان سوقنی مراد ایدرسه اولا احرام
ایدوب بعده کندو ایله برابر قربانی ایلرو سورر بو تمتعك قسم ثانیسیدر سوقه
تخصیص قود دن افضل اولدیغندندر واشبو کندوده سوق هدی اولنان
قسم قسم اولدن افضلدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك فعل شریفنه
موافق اولدیغندن وهدیی کندوسنك برابر سوقی ربیسنه عبادتده بالذات
مباشرتله تعظیم ایچوندر وافضلی بیاندر بو قسمه مقدم هدیی ارسال
ایدوب کندی صکره کلسه ده اولور نتکم احرام فصلنده مرور ایتدی ومزبور
سوق قود دن افضلدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ذی الحلیفه ده
بو یلجه ایشلدیکنه بناً لکن سوقنده اذیت اولورسه قود ایدوب بده کنده
چکرو بدنه سنی تقلید ایدوب بوینه بانعل ویا برسختیان پارچه سی قلاده
ایدرشاتده تقلید مسنون دکلدر واشبو تقلید تجلیلدن اولیدر { ولا الهدی
ولا القلائد } آیت کریمه سنده ذکر اولنوب وتقلید انجق تقرب الی الله
ایچون اولوب تجلیلکه اوزرینه چل چکمك بعضا زینت ویا غیری شی ایچون اولدیغندن
اشعارکه دوه نك اورکجنی صولندن ویا صاغندن یاروب هدی اولدیغنی اعلام
ایچون قانی اورکجنه سورمك مکروه قیلندی هر برکسه شقی کوزلجه
ایده میوب سرایتیله موت خوفندن اما شقی کوزلجه یاپوب فقط دریسنی قطع
ایدرسه شقده بأس یوقدر بلکه مستحبدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك
حجه و داعنده ایشلدیکنه بناً ✻ (واعتمر ولا یتحلل منها) حتی ینحر (ثم احرم
للحج کامر) فیمن لم یسق (وحلق یوم النحر و) اذا حلق (حل من احرامیه)
علی الظاهر ✻ واعتمار ایدوب طوافك اکثرنی ایدر وعمره دن تحلل ایتمز حتی
قربانی ذبح ایتدکجه زیرا هدی سوقی تحلله مانعدر بو صورتده تراش اولسه دم
لازم اولور صکره ماسبقده سوق هدی ایتمیانده مرور ایتدیکی وجه اوزره
یوم ترویه ده حج ایچون حرمدن احراملنور یوم مزبوردن مقدم احرام
افضلدر ویوم نحرده تراش اولور وقول ظاهر اوزره تراش اولدقده ایکی
احرامندن متحلل اولور کندویه نسانك غیری هر برشی حلال اولور طواف
ایده نه دك ✻ (والمکی ومن فی حکمه یفرد فقط) ولوقرن اوتمتع جاز واساء
وعلیه دم جبر ولا یجزئه الصوم لومعسرا ✻ اهل مکه وانلر حکمنده اولان
داخل مواقیتده کی کسه لر هرنقدر کندولر ایله مکهٔ مکرمه مابینی مسافهٔ
سفر اولورسه ده ینه حاضر المسجد الحرام حکمنده درلر فقط حج مفرد اولورلر
الله ذو الجلالك { ذلك لمن لم یکن اهله حاضر المسجد الحرام } قول شریفنه

بناً ذلك ایله بعیده اشارت اولدیغندن تمتعه اشارت اولدی یوقسه هدیه ده
اشارت ممکن ایدی مزبور قرانه ویا تمتعه نیت ایتسه جائز اولور یعنی صحیح
اولور اولی اولان جاز بدلنه صح تعبیری ایدی مع الصحة حرام اولدیغندن
زیرا جمله وزری متحمل اولوب محظوری مرتکب اولمش اولورده کندویه دم
کفارت لازم اولور اسائه دن مراد آثم اولور کراهت تنزیهیه اولمز ودم جبر
اولدیغندن کندویه اندن اکل حلال اولمز وهرنقدر فقیر اولورسه ده کندویه
صوم کفایت ایتمز فقهانك لاقران ولا تمتع لمکی قوللرنده نفیدن مراد حلی نفیدر
صحتی نفی دکلدر ✻ (ومن اعتمر بلا سوق) هدی (ثم) بعد عمرته (عاد الی
بلده) وحلق (فقد الم) الماما صحیحا فبطل تمتعه (ومع سوقه تمتع) کالقارن
(وان طاف لها اقل من اربعة قبل اشهر الحج واتمها فیها وحج فقد تمتع ولوطاف
اربعة قبلها لا) اعتبارا للاکثر ✻ شول برکسه که هدی سوق ایتمکسزن عمره
مراد ایدوب صکره عمره طوافنك تمامنی ویا اکثرنی ایتدکدنصکره بلده سنه
عودت و حلق ایتسه المام صحیحله المام ایتمش اولور اوزرینه عود لازم
اولمدیغندن و تمتعی باطل اولور یعنی متمتع اولمز شرطی بولنمدیغندن بطل تمتعه
بدلنه فلم یکن متمتعا دینلسه اولی اولور ایدی زیرا بطلان وجودك فرعیدر
حالقله تقیید عمره نك واجبندن اولوب وتحلل کندو ایله اولدیغی ایچوندر
مزبور معتمر تمتع مراد ایدرسه هدی سوقیله قارن کبی متمتع اولور یعنی قارنك
قرانی عودیله باطل اولمدیغی کبی امدی برکسه اشهر حجدن اقدم درت شوطدن
اقل عمره ایچون طواف واشهر حجده عمره یی اتمام وحج ایتسه تمتع ایتمش اولور
قران دخی بونك کبیدر یعنی طوافنك اکثری اشهر حجده بولنمق اشهر حجدن اقدم
طوافنك دردینی ایتسه عمره یی ایتمش اولمز مسئلتین مشروحتینده طوافك اکثری
اعتبار اولندیغندن ✻ (کوفی) ای آفاقی (حل من عمرته فیها) ای الاشهر
(وسکن بمکة) ای داخل المواقیت (اوالبصرة) ای غیر بلده (وحج) من عامه
(تمتع) لبقاء سفره ✻ برکوفیکه یعنی طشره لی اشهر حجده عمره سندن متحلل
ومکه ده که داخل مواقیتده ساکن اولوب ویا بصره ده که بلده سنك غیریده یعنی
شول بر مکانکه کندوده ساکن اولانك کندو ایله برابر اهلی اولمیه انده ساکن
اولوب واول سنه ده حج ایدن متمتعدر سفرنده باقی اولدیغی ایچون
✻ (ولو افسدها ورجع من البصرة) الی مکة (وقضاها وحج لا
یکون متمتعا لانه کالمکی (الا اذا الم باهله ثم) رجع و (اتی بهما)
لانه سفر آخر ولا یضر کون العمرة قضاء عما افسده ✻

برکسه عمره‌یی اشهر حجده مثلا عمره‌نك افعالندن اقدم جماع ایتمکله
فساده ویروب وبصره‌دن مکه‌یه رجوع وعمره‌یی قضا وحج ایتسه متمتع اولماز
مکی کبی اولدیغندن لکن اهلیله جمع اولوب صکره رجوع ایدوب حجله
عمره‌نك ایکیسنی بردن اتیان ایتسه متمتع اولور زیرا سفر اول منتهی اولدیغندن
بو سفر آخر اولدی وکندوده ایکی نسك صحیحه کندی ایچون جمع
اولدی وفقهانك جمله سنك قولی اوزره متمتع اولور ✲ هدایه ✲ وفساده
وردیکی عمره‌یی قضا اولمسی ضرر ویرمز ﴿ (وای) النسکین (افسده)
المتمتع (اتمه بلادم) للتمتع بل الفساد ﴾ نسکینکه حجله عمره‌نك قنغیسنی برکسه
فساده ویرسه دم تمتعسز اتمام ایدر زیرا سفر واحده ده ایکی نسك صحیحیله
منتفع اولمدیکه کندویه دم تمتع واجب اوله بلکه حجك قبل الوقوف وعمره‌نك
قبل طواف الاکثر جماعله فسادی ایچون دم لازم اولور والله سبحانه وتعالی اعلم

﴿ (باب الجنایات) ﴾

جنایات امور عارضه‌دن اولدیغندن کندویی سائر احوال حجدن تأخیر ایلدی
وفوائت واحصار اوزرینه تقدیمی ادای قاصر عدم صرفدن افضل اولدیغنه
مبنیدر ﴿ الجنایة هنا ما تکون حرمته بسبب الاحرام او الحرم وقد یجب بها دم
او دم اوصوم اوصدقة ففصلها بقوله ﴾ اشبو حج بحثنده جنایت شول برفعلدر که
حرمتی احرام ویاحرم سببیله ثابت اوله‌رق جنایت مصدردر جمع صیغه سیله
تعبیر انواع اعتباریله‌در احرام سببیله اولان جنایت طیب ولبس مخیط وباشی
ویوزی اورتمك وبدندن شعری ازاله وطرنغی قطع وصورة معنی ویافقط معنی جماع
وحجك واجبلرندن برواجبی ترك وصیده تعرض وحرم سببیله اولان جنایت
صیدینه وشجرینه تعرضدر ✲ بحر ✲ اما مطلقا عرف شرعده
جنایت شرعا حرام اولان شیئك ماله ویانفسه حلولیدر جنایت سببیله
بعض کره ایکی دم واجب اولور قارنله هدی سوق ایدن متمتعه‌کی جنایت
کبی ویا بر دم واجب اولور مفرد باحد النسکینك جنایتلری کبی ویاصوم
ویاصدقه واجب اولور شارحك اوصوم اوصدقة ترکیبنده اوکلمه‌سی
تخییر ایچوندر یعنی مثلا برصیده جنایت ایتدکده قیمتیله هدی اشتراسیله ویافقرا
ایچون طعام ویاهر مسکینك طعامی ایچون برکون صوم بیننده مخیردر
صدقه‌دن مراد بغدایدن نصف صاعدر شوقدر وارکه قمله ویاجراده
مثللو شیئ قتلده نصف صاعدن اقل کفایت ایدر وقتاکه انواع جنایتده اختلاف

اولدیسه مصنف مرحوم تفصیلنه آغاز ایدوب بیوررکه ﴿ (الواجب
دم علی محرم بالغ) فلاشیئ علی الصبی خلافا للشافعی (ولوناسیا) اوجاهلا
اومکرها فیجب علی نائم غطی رأسه (ان طیب عضوا) کاملا واوفیء باکل طیب
کثیرا ومایبلغ عضوا لوجمع والبدن کله کعضو واحدان اتحد المجلس والافلکل
طیب کفارة ﴾ عضو کاملنی ویاخود کامل قدرینه بالغ اولان عضونی
هرنقدر ناسیا ویاجاهلا ویامکرها اولورسه‌ده تطییب ایدن محرم بالغ اوزرینه واجب
اولان دمدردم واجب اولاز محللرده شاة کفایت ایدر الاطواف رکنی جنبا و بعد الوقوف
قبل الحلق جماع ایدرسه اشبو ایکی صورتده شاة کفایت ایتمز دمدن مراد شاتدر
زیرا سبع بدنه انجق دم شکرده کفایت ایدر ✲ بحر ✲ امدی صبی اوزرینه برشی
لازم اولمز امام شافعی ایچوندر اختلاف مشار الیه صبی‌یه مقتضای جنایتی
واجبدر دیدی شان احرامه تعظیما ونمازده اکل کبی حالة احرامده مذکره
اولدیغندن نسیانی عذر اولمدی بس اختیار شرط اولمدیسه باشنی اورتن
نائم اوزرینه دم واجب اولور وعضو مزبور هرنقدر خفی اولورسه‌ده مثلا
طیب کثیر اکلیله متطیب اولسه دم لازم اولور بدنك کلیسی عضو واحد کبیدر
اکر مجلس متحد اولورسه یوق مجلس متحد اولمزسه هر برطیب ایچون برکفارت
لازمه اولور عطار دکاننده وکندوده بخور استعمال اولنان محلده جلوسده
بأس یوقدر الاجلوسی استشمام رایحه ایچون اولورسه مکروهدر ﴿ ولوذبح
ولم یزله لزمه دم آخر لترکه واما الثوب المطیب اکثره فیشترط للزوم الدم
دوام لبسه یوما ﴾ متطیب ذبح ایدوب طیبی ازاله ایتمسه کندویه ترك
ایتدیکندن دم آخر لازم اولور بس ذبح طیبك بقاسنی مباح قیلمز زیرا طیب معصیت
اولدیغندن کندودن اقلاعدن لازمدر ابتداسی محظور اولدیغندن بقاسی
ایچونده ابتدا حکمی اولدی اما اکثری مطیب اولان ثوبده دمك لزومنده ثوبك
لبسنك برکون دوامی شرط قلندی ﴿ (اوخضب رأسه بحناء) رقیق اما المتلبد
ففیه دمان (اوادهن بزیت اوحل) بفتح المهملة الشیرج (ولو) کانا (خالصین) لانهما
اصل الطیب بخلاف بقیة الادهان ﴾ ویاخود باشنی انجه‌قنه ایله قنه‌لسه ویازیتله
ویاصوسم یاغیله یاغلنسه هرنقدر خالص اولورایسه‌ده زیرا کندولری
اصل طیبدر شحم وسمن امثالی سائر ادهان بونلرك خلافنه‌در انلرده جزا
لازم دکلدر اما متلبد اولوب قالن اولورسه ایکی دم لازم اولور بری تطیب
ایچون وبری تغطیه ایچون اکر برکون و برکیجه دوام اوزره باشنك کلیسنی
تغطیه ایدرسه حل لفظی حاء مهمله‌نك فتحیله شیرجکه دهن سمسمدر ﴿ (فلو اکله)
اواسعطه (اوداوی به) جراحة (اوشقوق رجلیه اواقطر فی اذنه لایجب دم ولاصدقة)

اتفاقا (بخلاف المسك والعنبر والغالية والكافور ونحوها) مماهو طيب بنفسه
(فانه يلزمه الجزاء بالاستعمال) ولو(على وجدالتداوى) ولوجعله فى طعام قدطبخ
فلاشئ فيه وان لم يطبخ وكان مغلوبا كره اكله كشم طيب وتفاح ❊ امدى بركسه
زيتى اكل ايلسه ويا انفنه استشمام ويا جراحته ويا اياقلرينك يرقلرينه مدوات
وياقولقلرينه طمله دلسه اتفاقا دم صدقه لازم اولمز مسك وعنبر وغاليه وكافور
مثللو بنفسه طيب اولان شيلر زيتك خلافنده در يعنى هرنقدر على وجه التداوى
اولورسه ده مزبورلرى استعمالده جزا لازم اولور لكن دم وصوم وطعام
بينده مخير در مزبورطيبى طبخ اولنمش طعامه وضع ايتسه بونده محرمه
برشى لازم اولمز كرك رايحه سنى بولسون وياپولمسون مزبورطعام طبخ
اولنميوب ومغلوب اولورسه اكلى مكروه اولورطيبى وريحانى وتفاحى شمك
كراهتى كبى ❊(اولبس مخيطا) لبسا معتادا اولواتزره اووضعه على كتفيه لاشئ
عليه (اوستر رأسه) بمعتاد اما بحمل اجانة اوعدل فلاشئ عليه (يوما كاملا)
اوليلة كاملة وفى الاقل صدقة ❊ وياليس معتاد اوزره ثوب مخيطى لبس
ايلسه بنه دم واجب اولور مزبور ثوبك غيرى موجود اولسون وياولمسون
حتى فقط برسراويلى اولوب آنى يارمسه دم واجب اولور امدى ثوب مزبورى
ازارايتسه وياكتفيني اوزرينه وضع ايلسه اوزرينه برشى لازم اولمز وياخود
قلنسوه وياعمامه مثللو ثوب معتاد ايله بركامل كونده وياكيجه ده باشنى ستر
ايلسه بنه دم لازم اولور اماجانه كه كوب وياپردنك حملنده دم وياصدقه دن
برشى لازم اولمز بركون وبركيجه دن اقل اولورسه صدقه لازم اولور ❊(والزائد)
على اليوم (كاليوم) وان نزعه ليلا واعاده نهارا اولجميع مالبس (مالم يعزم
على الترك) للبسه (عند النزع فان عزم عليه) اى الترك (ثم لبس تعدد الجزاء
كفر اما ترك للاول اولا) ❊ نزع ثوب وتمنده لبسى تركه عازم اولمدقجه بركوندن
زياده لابس بركون لابس كيبدر هرنقدر كيجه نزع وكوندوز اعاده وعكسنى
ايدرسه وهرنقدر لبس ايتديكنك جمله سنى ايدرسه ده جناية واحده حكمنده
اولور عزم ايدوب بعده لبس ايلسه جزا تعدد ايدر كرك اولكى ايچون كفارت
ايتسون وياايتمسون زيرا تركه نيت ايله استيناف اولورده اولكى حكمنده اولمز
(فرع) بركسه وديعه قيرى مودعك اذنى اولمقسزين لبس ايدوب كيجه
نوم ايچون نزع ايتدكده سرقت اولنسه اكر يارنكى كون لبس نيتيله نزع
ايدرسه تارك عد اولنمديغندن ضامن اولور يارنكى كون لبس ايتمك قصد يله
نزع ايدرسه وفاقه عودت ايتمش اولديغندن ضامن اولمز ❊(وكذا) يتعدد
الجزاء (لولبس يوما فاراق دما) للبسه (ثم دام على لبسه يوما آخر فعليه

الجزاء) ايضا لانه محظور فكان لدوامه حكم الابتداء ودوام اللبس بعد ما احرم
وهو لابسه كانشائه بعده ولومكرها اونائما ولوتعدد سبب اللبس تعدد الجزاء
واو اضطرالى قيص فلبس قيصين اوالى قلنسوة فلبسها مع عمامته لزمه دم
واثم ❊ بنه يولجه مزبور ثوبى بركون لبس ايدوب، ولبسندن اوتورى
قربانى ذبح بعده لبسى اوزره برآخر كونده دائم اولسه اوزرينه برجزاء دخى
لازم اولور زيرا بعد الاحرام لبس محظور اولديغندن دوامى ايچون ابتدا حكمى
اولدى واحراملندقدنصكره احرامى لابس ايكن ثوبى لبسك دوامى احرامندن
صكره انشاسى كيبدر اكر بركامل يوم اولورسه اوزرينه دم لازم اولور لبسى
هرنقدر مكرها وياناٸما اولورسه ده، جهلندن ناشى اولورسه بنه بويلجه در
سبب لبس تعدد ايتسه مثلا حمى دن اوتورى لبسه محتاج اولوب بعده اول
زائل اولوب مرض آخر پيدا اولمق كبى اشبو صورتده لبس ايدرسه جزا
تعدد ايدوب ايكى كفارت لازم اولور بركسه برقيصه مضطر اولوب ايكى
قيص كيسه وياقلنسوه يه مضطر اولوب قلنسوه يى عمامه ايله برابر كيسه
كندويه دم لازم اولوب وآثم اولور محظوراتى ارتكاب عذرسز اولورسه آثم
اولور عذر ايله اولورسه آثم اولمز ❊(ولوتيقن زوال الضرورة) فاستمر كفر اخرى
وتغطية ربع الرأس اوالوجه كالكل ولاباس بتغطية اذنيه وقفاه ووضع يديه
على انفه بلا ثوب ❊ بركسه ضرورتك زوالنى تيقن ايدوب لبس اوزرينه
مستمر اولسه بشقه بركفارت دخى ادا ايدر باشك وياوجهك ربعنى تغطيه
كليسنى تغطيه كيبدر قولقلرينى وقفاسنى تغطيه ده واللرينى بورنى اوزره بلا
ثوب وضعنده بأس يوقدر ❊(اوحلق) اى ازال (ربع رأسه) اوربع
لحيته (او) حلق (محاجمه يعنى واحتجم والافصدقة كما فى البحر عن الفتح
(او) حلق (احدى ابطيه اوعانته اورقبته) كلها (اوقص اظفار يديه
اورجليه) اوالكل (فى مجلس واحد) ❊ ياخود باشنك وياليحيه سنك ربعنى
حلق وازاله وياحجامت محلنى حلق واحتجام ايده نه بنه دم لازم اولور تكم
بحرده فتحدن نقلا مذكوردر احتجام ايتمزسه صدقه لازم اولور وياخود
قولتوغنك وياعانه سنك برينى ويارقبه سنك كليسنى حلق وياالليرينك وياياقلرينك
وياكليسنك ويافقط برينك طرنقلرينى مجلس واحدده قطعله دم لازم اولور
❊فلوتعدد المجلس تعدد الدم الا اذا اتحد المحل كحلق ابطيه فى مجلسين اورأسه
فى اربعة (اويد اورجل) اذالربع كالكل ❊ مجلس متعدد اولوب هرمجلسده
برعضوى قطع ايدرسه دم تعدد ايدوب درت دم لازم اولور لكن قولتوقلرينى
ايكى مجلسده ويا باشنى درت مجلسده حلق محل متحد اولورسه جزاده متحد اولور

هرنقدر مجلس متحد اولمزسه ده یاخود برالی وبرآیاغنك طرناقلرینی برمجلسده
قطعه ایتسه بردم لازم اولور زیرا ربع کل کبیدر ﴿ (اوطاف للقدوم) لوجوبه
بالشروع (اوللصدر جنبا) اوحائضا (اوللفرض محدثا) ولوجنبا فبدنة
ان لم یعده والاصح وجوبها فی الجنابة وندبها فی الحدث وان المعتبر الاول والثانی
جابرله فلا تجب اعادة السعی جوهرة وفی الفتح لوطاف للعمرة جنبا اومحدثا
فعلیه دم وکذا لوترك من طوافها شوطا لانه لامدخل للصدقة فی العمرة ﴾ ویاخود
قدوم ویاصدر ایچون جنبا ویاحائضا ویافرض ایچون محدثا طواف ایتسه
ینه دم لازم اولور طواف قدوم هرنقدر سنت ایسه ده شروعله واجب
اولدیغندن ذاتنده واجب اولان طواف صدر ایله تسویه اولندیده ایکیسنده ده
جنبا طوافله وجوب دم ثابت اولدی اما محدثا ویاجنبا سعیده برشی واجب
اولمز کرك حج وکرك عمره سعیی اولسون زیرا سعی مسجدك غیریده ادا اولنور
برعبادتدر احکام مناسکده قاعده بودرکه سعی وعرفاتده ومزدلفه ده وقفه
ورمی جمار مثللو هر برمسجدك غیریده ادا اولنان عبادتده طهارت واجب اولمز
فرض اولان طوافده محدث اولدقده رکننه نقصان ادخال ایتمش اولورده
کانه طوافده برشوطی ترك ایتمش اولور محدثله تقیید بدننده ویاثوبنده
نجاستله طواف ایتدکده برشی لازم اولمدیغی ایچوندر غایتی مسجده نجاست
ادخال ایتدیکندن مکروهدر فرض طوافی جنبا ایدرسه بدنه واجب
اولور زیرا جنابت اغلظ اولدیغندن نقصانی جبر بدنه ایله واجب اولدی
حدثین میانه لرنده کی تفاوتی اظهار ایچون حیض ونفاس دخی
جنابت کبیدر اصح اولان جنابتده اعاده نك لزومیدر حدثده ندبیدر بونده
جنابت قاصر اولدیغندن وان المعتبر الاول قولی وجوبها اوزرینه معطوفدر یعنی
اعاده اولندیغنه نظرا معتبر اولان امام کرخی یه کوره طواف اولدر ایکنجی اولکنی
جابردر بوکا کوره سعیی اعاده واجب دکلدر جوهره ده بویلجه مسطوردر
امام رازی قدس سره ایکنجینك معتبر اولمسنه ذاهبدر ثمرهٔ خلاف سعیك اعاده
سنك وجوبنده در فتحده مذکوردرکه برکسه عمره ایچون جنبا ویامحدثا طواف
ایتسه اوزرینه دم لازم اولور اعاده ایتمزسه طهارتله اعاده ایدرسه برشی لازم اولمز اعاده ایله
نقصان زائل اولدیغندن افضل اولان سعیده اعاده در طوافه تابع اولدیغندن
ینه بویلجه عمره نك طوافندن برشوطی ترك ایلسه دم لازم اولور عمره ده صدقه
اولمدیغندن لکن بوقول مسلم دکلدر ماسبقده مرور ایتدیکه برکسه عمره نك
طوافنك اقلنی محدثا ایتسه بهر شوط ایچون بغدایدن یارم صاع واجبدر
﴿ (اوافاض من عرفة) ولو بندبعیره (قبل الامام) والغروب ویسقط

الدم بالعود ولو بعده فی الاصح غایة (اوترك اقل سبع الفرض) یعنی ولم یطف
غیره حتی لوطاف للصدر انتقل الی الفرض مایکمله ثم ان بقی اقل الصدر فصدقة
والافدم ﴾ ویاخود عرفه دن امامدن وغروب شمسدن مقدم افاضه ایدوب رجوع
ایتسه دم لازم اولور هرنقدر دوه سنك قاچمسیله بلااختیار اولسه ده غروب شمسه دك
وقوف واجب اولدیغندن هرنقدر غروبدنصکره اولورسه ده قول اصحده عودتیله
دم ساقط اولور متروکی تدارك ایتدیکندن غایه نام کتابده بویلجه مرسومدر سبع
سینك فتحیله فرضه اضافتی بیانیه در یعنی فرضله مسمی اولان سبع دیمك بوقسه
اصل کندودن فرض اولان درتدر ویاخود فرض اولان یدی طوافك اقلنی
ترك ایدوب یعنی اندن غیری طواف ایتمزسه ینه دم لازم اولور اما صدر ایچون طواف
ایدرسه فرضی تکمیل ایدن اوچ شوطی فرضه انتقال ایدر طواف کرك ایام نحرده
اولسون وکرك صکره اولسون بوندنصکره ذمتنده طواف صدرك اقلی که رکن
ایچون اخذ اولنان در باقی قالورسه صدقه لازم اولور یوق ذمتنده اکثری قالورسه
دم لازم اولور مثلا صدرا ایچون التی شوط طواف ایدوب اوچی رکننه انتقال
ایتدکده متروکله ذمتنده باقی درت اولدیغی کبی ﴿ (وبترك اکثره بقی محرما)
ابدا فی حق النساء (حتی یطوف) فکلما جامع لزمه دم اذا تعدد المجلس
الاان یقصد الرفض فتح ﴾ نساحقنده طوافك اکثرینی ترکله محرم اوله رق ابتدا
باقی قالور حتی طواف ایده نه دك هرنقدر طواف وداع ایدرسه ده کندویه انتقال
ایتدیکندن تکم ماسبقده مرور ایلدی اکثر ایچون حکم کل اولدیغندن کانه اصلا
طواف ایتمامش عد اولندی امدی مجلس متعدد اوله رق هرنه زمان جماع ایتسه
کندویه دم لازم اولور لکن جماعیله احرامی رفض قصد ایدرسه بوکا کوره کندویه
انجق بردم لازم ﴿ (او) ترك (طواف الصدر اواربعة منه) ولا یتحقق الترك الا
بالخروج من مکة (او) ترك (السعی) اواکثره اورکب فیه بلاعذر (اوالوقوف بجمع)
یعنی مزدلفة (اوالرمی کله اوفی یوم واحد اوالرمی الاول اواکثره) ای اکثر رمی
یوم ﴾ ویاخود طواف صدری ویاکندودن درت شوطی ترك ایلسه ینه دم
لازم اولور ومزبور ترك تحقق ایتمز الا مکه دن خروجله تحقق ایدر وقت
اولمدیغندن ویاخود سعیی ویا اکثرینی بلاعذر ترك ویاسعیده بلاعذر
رکوب ایدرسه ینه دم لازم اولور مزبور لرعذر ایله اولورسه برشی لازم اولمز
ویاخود جمعده وقوفکه مزدلفه ده وقفه یی ویاخود رمیك کلیسنی ویابر کونده کی
رمیی هرنقدر یوم نحرده که رمی اولورسه ده ویا رمی اولی ویا برکونك رمینك
اکثریسنی مثلا اولکی کوندن دردر وسائر ایام ثلثه دن اون بری ترك ایلسه ینه دم لازم
اولور اکثر ایچون حکم کل اولدیغندن اوالرمی الاول قولی تکرار محضدر

فائده‌سی اولمدیغندن بشقه اواکثره قولنك ضمیرنك کندویه رجوعی توهمی
جهتندن ضرری واردر زیرا مزبور ضمیر میه راجعدر قنغی کونده اولورسه
اولسون ﴿(اوحلق فی حل بحج) فی ایام النحر فلو بعدها فدمان (اوعمرة)
لاختصاص الحلق بالحرم (لا) دم (فی معتمر) خرج (ثم رجع من حل)
الی الحرم (ثم قصر) وکذا الحاج ان رجع فی ایام النحر والافدم للتأخیر﴾
ویاخود حلده ایام نحرده حج ایچون ویاعمره ایچون حلق ایتسه‌ یه دم لازم اولور حج
وعمره ایچون حلق حرمه مختص اولوب حج ایام نحره مختص اولدیغندن وحلق امام
اعظمه کوره‌دمله ضمان حقنده زمانه ومکانه توقف ایدر تحلیل حقنده ایتمز امدی
ایام نحردنصکره حلق ایتسه ایکی دم لازم اولور بری زمان وبری مکان ایچون
عمره سندن خروج ایدوب صکره حلدن حرمه رجوع بعده صاچنی تقصیر ایدن
معتمره وحاجی‌یه ایام نحرده رجوع ایدرسه دم لازم اولمز رجوع ایام نحرده اولمزسه
تأخیرندن ناشی دم لازم اولور ﴿(اوقبل) عطف علی حلق (اولمس
بشهوة انزل اولا فی الاصح) اواستمنی بکفه اوجامع بهیمة وانزل (اواخر)
الحاج (الحلق اوطواف الفرض عن ایام النحر) لتوقتهما بها (اوقدم نسکا علی
آخر)﴾ ویاخود قول اصحده شهوتله تقبیل ویالمس ایدن حاجه انزال واقع اولسون
ویااولمسون ویا الیله استمنا ویابهیمه‌یه تقرب ایدوب انزال واقع اولان ویاخود ایام نحردن
فرض اولان طوافی ویاحلقی حاجی تأخیر ایلسه ایام نحر ایله موقت اولدقلرندن
ویابرنسکی آخرنسك اوزرینه تقدیم ایلسه‌لر دم لازم اولور ﴿فیجب فی یوم النحر اربعة
اشیاء الرمی ثم الذبح لغیر المفرد ثم الحلق ثم الطواف لکن لاشیء علی من طاف قبل الرمی
والحلق نعم یکره لباب وقدتقدم کما لاشیء علی المفرد الااذا حلق قبل الرمی لان ذبحه
لایجب﴾ اشبو فیجب قولی تفریع محلی اولمدیغندن اولی اولان فاسر مستقل کلام
اولمق ایدی غیری مؤلفینك ایتدکلری کبی واشبو ترتیب آتی ائمهٔ حنفیه ومالکیه وحنبلیه
عندلرنده واجبدر یوم نحرده درت شی بیننده ترتیب واجبدر اولا رمی جمار ثانیا
مفردك غیری ایچون ذبح ثالثا حلق رابعا طواف مفردك افعالی اوچدر
رمی حلق طواف کندویه ذبح واجب دکلدر لکن قبل الرمی والحلق طواف
ایدن کمسه‌نك اوزرینه برشی لازم دکلدر نهایتی تنزیها مکروهدر تکلم ماسبقده یعنی
واجباتی ذکرده مرور ایتدیکه مفرد اوزرینه دمدن وصدقه‌دن برشی لازم دکلدر الااقبل
الرمی حلق ایدرسه دم واجبدر مزبور مفرده ذبح واجب اولمدیغندن ذبح انجق قارنله
متمتعه لازم اولور ﴿(ویجب دمان علی قارن حلق قبل ذبحه) دم للتأخیر ودم
للقران علی المذهب کما حرره المصنف قال وبه اندفع ماتوهمه بعضهم من جعل
الدمین للجنایة﴾ ذبحندن مقدم حلق ایدن قارن اوزرینه ایکی دم واجب

اولور مذهب مختار اوزره بری تأخیری ایچون وبری قران ایچوندر تکم
مصنف بو یلجه تحریر ایلدی ودیدیکه اشبو دمك بری تأخیر نسك ایچون
وبری قران ایچون اولمغله بعض علمانك ایکیسنیده جنایت ایچون قیلملری توهمی مندفع
اولدی ﴿(وان طیب) جوابه قوله الآتی تصدق (اقل من عضو اوستر رأسه
اولبس اقل من یوم) فی الخزانة فی الساعة نصف صاع وفیما دونها قبضة
وظاهره ان الساعة فلکیة (اوحلق) شاربه او (اقل من ربع رأسه) اولحیته
اوبعض رقبته﴾ وان طیب شرطنك جوابی تصدق قول آتیسیدر یعنی برمحرم
برعضوندن اقلنی تطییب ویا رأسنی ستر ویا برکوندن آز لبس ایلسه فطره کبی
بغدایدن نصف صاع تصدق ایدر خزانه نام کتابده مذکوردرکه برساعت ستر
ویالبسده نصف صاع مادوننده برقبضه واجبدر وخزانه‌نك کلامنك ظاهری
ساعتك فلکی اولمسیدر زیرا ساعة زمانیده دونیت اولمز ویاخود بیغی
ویاباشنك ویالحیه‌سنك ربعندن اقلنی ویا رقبه‌سنك بعضیسنی حلق ایلسه
ینه مزبور صدقه لازم اولور (تتمه) حدیث شریفده {احفوا الشوارب واعفوا
اللحی} وارد اولمشدر احفوا کلمه‌سی همزه‌نك وفانك ضمیله امردر بیقدن
شفتین اوزره ممتد اولوب اوزایانی قطعدر حتی شفهٔ علیاسی ظاهر اولنه‌دك
یعنی سزلر بیقلردن قدر مزبوری قطع وصقالی تکثیر وتوفیر ایدیکز دیمك
لحیه‌ده سنت اولان قبضه مقدارینی ابقا وزیاده‌سنی قطعدر وبیقلرك اوچلرینی
ایکی طرفه تطویل مکروهدر صنیع مجوسدر ﴿(اوقص اقل من خمسة اظافیر
اوخمسة) الی ستة عشر (متفرقة) من کل عضو اربعة وقد استقر ان لکل ظفر
نصف صاع الا ان یبلغ دما فینقص ماشاء﴾ ویاخود بش پارمغنك طرناقلرندن
اقلی ویاخود هر بر درت عضودن متفرقه بشدن اون التی‌یه دك قطع اولنسه
ینه مزبور صدقه لازم اولور شارحك الی ستة عشر قولنی زیاده ایتمسی
هرنقدر متنك مفادینی تغییر ایدرسه ده لکن آنك حکمی شارحك قولندن بالطریق
الاولی معلوم اولور تحقیقا کتب معتبرانده مقرردرکه هر ظفر ایچون نصف
صاع واردر لکن اوزرینه لازم اولان بردم قیمتنه بالغ اولورسه دیلدیکی قدر
تنقیص ایدر ﴿(اوطاف للقدوم اوللصدر محدثا اوترك ثلاثة من سبع الصدر)
ویجب لکل شوط منه ومن السعی نصف صاع (اواحدی الجمار الثلاثة)
ویجب لکل حصاة صدقة الا ان یبلغ دما فکما مر وافاد الحدادی انه ینقص
نصف صاع﴾ ویا قدوم ویاصدر ایچون محدثا طواف ایتسه ویایدی طواف
صدرك اوچنی ترك ویا یوم نحردنصکره‌کی جمار ثلاثه‌دن برینی ترك ایتسه ینه
صدقه لازم اولور طواف مزبوردن وسعیدن هر شوط ایچون نصف صاع

ورمی جارده بهر طاش ایچون بر صدقه واجب اولور الادمه بالغ اولو رسه
ماسبقده مرور ایتدیکی کبی تنقیص اولنور حدادی نصف صاع تنقیص
اولنور دیدی ✽ (اوحلق رأس) محرم اوحلال (غیره) اورقبته اوقلم ظفره
بخلاف مالوطیب عضو غیره اوالبسه مخیطا فانه لاشئ علیه اجماعا ظهیریة
(تصدق بنصف صاع من بر) کالفطرة (وان طیب اوحلق) اولبس (لعذر)
خیران شاء (ذبح) فی الحرم (اوتصدق بثلاثة اصوع طعام علی ستة مساکین)
ان شاء (اوصام ثلثة ایام) ولومتفرقة ✽ ویاخود محرم ویاحلال غیری کمسه‌نك
باشنی ویارقبه‌سنی حلق ویاطرناغنی قطع ایتسه فطره کبی بغدایدن نصف صاع
تصدق ایدر تمره‌دن واریه‌دن دخی ویرسه اولور واشبو مسئله‌ده احتمال عقلی
درتدر زیرا حالق محلوق ایکیسی بردن یامحرم اولورلر بوکا کوره حالقه
صدقه ومحلوقه دم واجب اولور ویاحالق حلال ومحلوق محرم اولور بونده دخی
حکم ماسبقده‌کی کبیدر حلال حالقدن جنایت اولدیغی محرمك شعرینك امنه
استحقاقیله کندودن ازاله ایتدیکندن ناشیدر ویاحالق محرم محلوق حلال
اولور امدی حالق اوزرینه صدقه واجب اولور لکن اشبو صدقه نصف صاعله
مقدر دکلدر ویا ایکیسیده حلال اولور بوکا کوره ایکیسنك اوزرینه‌ده
برشئ لازم اولمز لکن شارحك اوحلال قولنك ظاهری کندویه بونده نصف صاع
لازم اولمقدر حالبوکه ماسبقده مرورینه نظرا نصف صاعله مقدر دکلدر
بوکا کوره شارحك کلامنده غموضت اولور صاحب نهر بویلجه افاده ایلدی
اما غیرك عضونی تطییب ویاغیره ثوب مخیطی الباس ایتسه اجماعا کندویه
برشی لازم اولمز غیر هرنقدر محرم اولورسه‌ده محرم صوغوقدن ویامرضدن هلاك
خوفی وقتال ایچون سلاح لبسی مثلو عذره بناً تطییب ویاحلق ویالبس ایتسه
مخیردر دیلرسه حرمده ذبح ایدر ویاخود قنغی محلده اولورسه التی مسکینه طعامدن
اوچ صاعی تصدق ایدر ویاخود اوچ کون اوروج طوتار هرنقدر متفرقا
اولورسه‌ده ✽ (ووطؤه فی احدی السبیلین) من آدمی (ولوناسیا) اومکرها
اونائمة اوصبیا اومجنونا ذکره الحدادی لکن لادم ولاقضاء علیه (قبل وقوف
فرض یفسد حجه) وکذا لواستدخلت ذکر حمار اوذکرا مقطوعا فسد حجها
اجماعا ✽ فرض اولان وقفه‌دن مقدم آدمینك احد سبیلیندن وطئ حاجك حجنی
فساده ویرر هرنقدر ناسیا ویامکرها ویانائمة ویاصبیا ویامجنونا اولورسه‌ده
لکن مزبور صبیله مجنونك اوزرلرینه قضا ودم لازم دکلدر وقوف فرض
منولدر اضافتله دکلدر بنه بویلجه عورت حمارك ذکرینی ویامقطوع اولان
ذکری استدخال ایدوب کندویه استعمال ایلسه اجماعا حجی فساده کیدر

ادخال بهیمه ایله عورتك استدخالی صورتنده فرق نساده شهوت اتم اولدیغندن
مبنیدر ✽ (ویمضی) وجوبا فی فاسده کجائزه (ویذبح ویقضی) ولو نفلا ولوافسد
القضاء هل یجب قضاؤه لم اره والذی یظهران المراد بالقضاء الاعادة (ولم یتفرقا)
وجوبا بل ندبا ان خاف الوقاع ✽ حجك فاسدنده امضا ایدوب صاوشدرمق
واجبدر جائزنده اولدیغی کبی یعنی فساده کتدی دیو قطع ایتمز حتی جائزنده
اجتناب ایتدیکی محظوراتدن فاسدنده دخی اجتناب ایدر وذبح قربان ایدر
فسادینه بناً هرنقدر نافله دخی اولورسه‌ده قضا ایدوب اعاده ایدر
زیرا افعالی فساد ایله ادا صحیحا لازم اولان شی مقامنه قائم اولمز قضایی
فساده ویرسه انك قضاسی لازم اولورمی شارحه کوره مدم دیر
ظاهر اولان بوکه قضادن مراد اعاده‌در موسم حجده جماع خوفی اولورسه
عورتك رجلدن مفارقتی واجب دکلدر بلکه مندوبدر یعنی احرام وقتده قضاده
تفرقکه احدهما آخری کورمیه‌جك قدر هربری آخرك سلوك ایتدیکی طریقك
غیریه سلوك ایدر دیمکدر ✽ (و) وطؤه (بعد وقوفه لم یفسد حجه وتجب بدنة
وبعد الحلق) قبل الطواف (شاة) لخفة الجنایة ✽ حاجینك وقوفندنصکره
وطئ حجنی فساده ویرمز رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك {من وقف
بعرفة فقد تم حجه} قول شریفنه بناً وبدنه واجب اولور مجلس متحد اولورسه
کرك برکره جماع ایتسون وکرك برقاچ دفعه جماع ایتسون واکر مجلس مختلف اولورسه
اولکی ایچون بدنه ایکنجی ایچون شاة واجب اولور وبعد الحلق قبل الطواف
وطئله شاة واجبدر جنایت خفیف اولدیغندن حلقله حل اول بولندیغندن ✽ (و)
وطؤه (فی عمرته قبل طوافه اربعة مفسد لها فیمضی وذبح وقضی) وجوبا (و) وطؤه
(بعد اربعة ذبح ولم تفسد) خلافا للشافعی (فان قتل محرم صیدا) ای حیوانا
بریامستوحشا باصل خلقته (اودل علیه قاتله) مصدقاله غیر عالم واتصل القتل
بالدلالة اوالاشارة والدال والمشیر باق علی احرامه واخذه قبل ان ینفلت
عن مکانه (بدأ اوعودا سهوا اوعمدا) مباحا اومملوکا (فعلیه جزائه) ✽ محرمك
عمره سنده‌درت شوط طوافندن اول وطئ عمره‌سنی مفسددر امدی انی اتمام
ایدوب وبرشاة ذبح ایدوب ووجوبا قضا ایدر طوافك اکثری اولان درت
شوطدنصکره وطئ ایدرسه ذبح ایدر عمره‌سی فساده کتمز امام شافعی ایچوندر
اختلاف مشارالیه فسادینه قائلدر بعدا ربعة ترکیبنده اضمار محلنده اظهار اولمشدر
محرم صیدی قتل ویاقاتلنه دلالت ویااشارت ایتسه جزاسی اوزرینه لازم اولور
صیدن مراد قریبا استثنا اولناجق قورد وغراب وچیلاق قوشنك ماعداسی
اصل خلقتنده مستوحش اولوب کندویه قصد ایدن کمسه‌دن یاایاقلریله ویاقنادیله

نفسنى خلاص ايدوب وتولدى برده اولان حيواندر مزبور مستثنالرى قتلده
برشى لازم اولماز سائر فواسق يعنى فاره وامثالى صيد اولمدقلرندن انلرى استثنايه
حاجت مس ايتمدى وقتل مطلق ذكر اولنديغندن مباشرتله وياسببله اولان
قتل اقسامنه شامل اولدى لكن مباشرتده تعدى شرط دكلدر حتى نائم صيدك
اوزرينه منقلب اولوب قتل ايلسه كندويه جزا واجبدر اما تسبيده تعديدن
لازمدر بركسه برشبكه‌يى وياحفره‌يى صيد ايچون وضع ايدوب صيد دخى انكله
هلاك اولسه كندودن تعدى وتقصير بولنديغندن ضامن اولور اما مثلا بريوك
چادرى كندى نفسى ايچون قوروب اكا صيد طولاشوب هلاك اولسه وياصو
ايچون بر چقور اشوب انده صيد تلف اولسه اوزرينه برشى لازم اولماز بوبلجه
قتلى مباح اولان قورد مثلو حيوانه طوزاق قوروب اكا سائر صيد واقع اولسه
وياكلبى مباح اولان حيوانه ارسال ايدوب آنك غيرينى اخذ ايلسه وياحلده
حلال اوله‌رق كلبى صيده ارسال ايدوب اول دخى حرمه تجاوز ايدوب صيدى
قتل ايلسه اشبو صور مشروحه‌ده كندويه برشى لازم اولماز متعدى وقاصر
اولمديغندن مستوحشا باصل خلقته قوليله ظبى مستأنس داخل اولدى ذكاتى
هرنه قدر ذبحله اولورسه‌ده ومستوحشا تعبيريله شاة خارج قالدى هرنه قدر
ذبحى عقار يعنى هلاك ايله اولورسه‌ده زيرا صيدده نظر اصل خلقته ذكاتده امكانه‌در
دلالتده واشارتده داله ومشيره جزانك وجوبنده قاتلك كندولرينى تصديق
ومقدما صيده عدم علمى وقاتلك كندولرينه اتصالى ومزبور دال ايله مشيرك
احراملرى اوزره بقالرى وصيدك مكانندن انفلات وبوشانمسندن مقدم صيادك
اخذى شرطدر اما اثم مطلقا ثابتدر وتصديقك معناسى كندويه صدقت ديمك
دكلدر بلكه كندوينى تكذيب ايتمكدر مثلا برمحرم محرم آخره برصيد خبر ويروب
اول دخى كوره ميوب بعده آخر محرم كندويه خبر ويرسه اولكنى تصديق
وتكذيب ايتميوب صيدى طلب وقتل ايتسه مزبور دالك هر برينك اوزرلرينه
جزا لازم اولور واكر اولكنى تكذيب ايدرسه انك اوزرينه برشى لازم اولماز وصياد
مقدما صيده عالم اولورسه داله برشى لازم اولماز دلالتده برفائده اولمديغى ايچون
واتصل القتل بالدلالة قولنى مستقل شرط عد ايتمك وجهى يوقدر واخذه قبل
ان ينفلت قوليله متحد اولديغندن ✲ ابوالسعود ✲ والدال والمشيرده عطفده
اولى اولان او كلمه‌سيله تعبيردر حكم هربرنده ثابت اولديغندن دخى باق قولى
مفرد صيغه‌سيله صحيح اولسون ايچون واشبو والدال والمشير باق على احرامه قوليله
دالك ويامشيرك احرامندن تحللندنصكره مدلولك صيدى قتلندن احتراز
اولندى زيرا بوصورتده داله برشى لازم اولماز نهايتى آثم اولور ✲ هنديه ✲ وصيد

اولديغى مكانندن منفلت اولوب بوشاندقدنصكره اخذ اولنوب وقتل اولنسه
دالك اوزرينه برشى لازم اولماز ينه بوبلجه يدندن منفلت اولوب قاچوب بعده
اخذ وقتل اولنسه ينه برشى لازم اولماز ✲ افاده ابوالسعود ✲ مزبور محرم
صيدى قتلنده كرك مبتدى وكرك عائد اولسون وجهده مبتدى وعائد برابرلردر
ابن عباس رضى الله تعالى عنهما الله جليلك {ومن عاد فينتقم الله منه} قول شريفنده
عود صورتنده كفارت بيان اولنمديغندن اولكنك غيريده جزا يوقدر
بيوردى وكرك ساهى وكرك عامد اولسون ويامباح ويامملوك اولسون مملوكده
ايكى قيمت لازمه اولور برى مالكنه وبرى حق الله اوله‌رق جزا سيدر واشبو
مزبور جزا حنفيه قتنده كفارت وبدلدر كفارت اولديغى سببى اولان جنايت
احرامدركه يعنى احرامك محظورينى ارتكابدر الله عظيم الشانك {او كفارة طعام
مساكين} بيورديغنه بناءً امابدل اولديغى سببى اولان اتلاف صيد متقوم
بولنديغيچوندر وجزا مقتولك تعدديله متعدد اولور الا مقتول ايله تحلل ورفض احرام
قصد ايدرسه جزا تعدد ايتمز ✲ (ولوسبعا غير صائل اومستأنسا اوحماما) ولو
(مسرولا) بفتح الواو ماقى رجليه ريش كالسراويل (اوهو مضطر الى اكله)
كما يلزمه القصاص لوقتل انسانا واكل لحمه ويقدم الميتة على الصيد والصيد
على مال الغير ولحم الانسان قيل والخنزير ولوالميت نبيا لم يحل بحال كما لايأكل طعام
مضطر آخر وفى البزازية الصيد المذبوح اولى اتفاقا اشباه ويغرم ايضا ما اكله
لوبعد الجزاء ✲ مزبور صيد هرنقدر انسانك اوزرينه يورويش ايدوب حمله
ايدن يرتجى حيوانك غيرى ويا انسانله استيناس ايدن سبع وياكوكرجين اولورسه‌ده
مزبور كوكرجين هرنقدر مسرول اولورسه‌ده مسرول واوك فتحيله اياقلرنده
سراويل مثللو توى اولان حمامه‌در چقشورلى تعبير اولنور حمامه‌دن اشبو نوع
ايله مقيد قلنديغى امام مالكك بونده اختلافى اولديغنه مبنيدر مشار اليه مزبور
مسرول الوف ومستأنس اولديغندن قاز كبى اولدى ديدى حنفيه طرفندن
جواب ممكنكه مسرول اصل خلقتده صيددر ايو طيران ايده مديكى ثقلندن
ناشيدر وياخود مزبور صيد اكلنه مضطر اولنان اولورسه‌ده نتكم مزبور محرم
برانسانى قتل ايدوب لحمنى اكل ايلسه كندويه قصاص لازم اولديغى كبى حالة
اضطرارده ميته صيد اوزرينه تقديم اولنور صيدده اكل صيد وقتل محظورلرى
اولوب ميته‌ده فقط اكل ميته محظورى اولديغندن اكل ميته اخف اولدى
✲ زيلعى ✲ وصيد غيرك مالى وانسانك لحمى اوزرينه تقديم اولنور زيرا صيد
حق الله اوله‌رق حرامدر ومال حق عبد اوله‌رق حرامدر عبدك حقنه
احتياجى اولديغندن ترجيح عبدك حقى ايچون اولدى امام كرخى‌دن مسلمك مالى

ترجيحه اولیدر ديومرويدر وانسانك لحمنك اوزرينه صيدك تقديمی انسانك
لحمی هنوز حق شرع وهنوز حق عبد اولوب صيد فقط حق شرع
اولديغنه بنا أدر ❊ زيلعی ❊ بعضيلر صيد خنزير اوزرينه تقديم اولنور ديديلر
ميتنی اولورسه حلال اولمز مضطر اخرك طعامنی اكل حلال اولمديغی كبی
وزازيه‌ده مرسومدركه صيد مذبوح اتفاقا اكله اوليدر ذابح كرك محرم
اولسون وياصيد كرك حرمك اولسون زيرا ذبح اولندقدنصكره ذاتنده حرام
اولان ميته وياحرمتی عارض اولان صيده معارض اولدی وجزايی ويردكدنصكره
اكل ايدرسه جزاكبی اكل ايتديكندن وياكلابنه اكل ايتدرديكنك قيمتنی
بالغة مابلغت ضامن اولور امدی بوامام اعظم قوليدر امامينه كوره انجق
استغفار ايدر اما اكل جزايی ادادن مقدم اولورسه اكل ايتديكنك ضمانی جزانك
ضماننده اجماعا داخل اولور غايه نام كتابده بوبلجه مسطوردر تنكم برقوشك
قنادنی يولوب كندوبی طيراندن عاجز قيلوب بعده جزايی ادادن مقدم
قتل ايتدكده انجق برقيمتی ضامن اولديغی كبی ❊ محيط ❊ (و) الجزاء
(هوما قومه عدلان) وقيل الواحد واولقاتل يكفی (فی مقتله اوفی اقرب مكان منه)
ان لم يكن فی مقتله قيمة فاوللتوزيع لاللتخيير ❊ جزا شول برشيدركه قتل اولنديغی
محلده وياكاقريب محلده ايكی عادل كسه آنی تقويم ايده اكر مقتلنده كندی ايچون
قيمت اولمزسه امدی اوكلمه‌سی توزيع ايچوندر تخيير ايچون اولمز وعند البعض
جزابرعادلك تقويم ايتديكی قيمتدر مزبور مقوم هرنقدر قاتل صيد اولورسه‌ده
اولور عدلدن مراد كندی ايچون صيدك قيمتنه معرفت و بصارت
اولان كسه‌در يوقسه باب شهادتده معتبر اولان عدل دكلدر ❊ (و) الجزاء
(فی سبع) ای حيوان لايؤكل ولوخنزيرا اوفيلا (لايزاد علی) قيمة (شاة وان كان)
السبع (اكبر منها) لان الفساد فی غير المأكول ليس الابارقة الدم فلايجب فيه الادم
وكذالوقتل معلما ضمنه لحق الله تعالی غير معلم ولمالكه معلما ❊ سبعده كه
آنی اكل اولنميان برنجی حيوانده جزا هرنقدر خنزير ويافيل اولورسه‌ده قيون
قيمتنك اوزرينه زائد اولمز سبع هرنقدر شاتدن اكبر اولورسه‌ده زيرا لحمی مأكول
اولميان شيده فساد انجق اراقهٔ دم ايله‌در بناءً عليه بونده انجق دم واجب
اولدی واماأكول اللحمده فساد اراقهٔ دمله اولديغی كبی فساد لحمله‌ده
اولور بنابرين قيمتی بالغة مابلغت واجب اولور ❊ نهر ❊ واشبو مأكول اللحم
اولميان حيوانده فساد انجق اراقهٔ دمله اولديغندن بركسه معلم اولان حيوانی
قتل ايلسه انی حق الله ايچون غير معلم اوله‌رق ومالكی ايچون معلم اوله‌رق
ضامن اولور ❊ (ثم له) ای للقاتل (ان يشتری به هديا ويذبح بمكة اوطعاما ويتصدق

اين شاء (علی كل مسكين) ولوذميا (نصف صاع من بر اوصاعا من تمر اوشعير)
كالفطرة (لا) يجزئه (اقل) اواكثر (منه) بل يكون تطوعا ❊ تقويمدنصكره
قاتل اول جزا ايله اضحيه‌يه كفايت ايدر برهديی اشترا ايدوب مكهٔ مكرمه‌ده
ذبح ايدر وياخود طعام اشترا ايدوب ديلديكی محلده هر برمسكينه هرنقدر
ذمی دخی اولورسه‌ده فطره‌كبی بغدايدن نصف صاع وياارپه‌دن
وياخرمادن بتون صاع تصدق ايدر قدرمزبوردن اقل وياأكثر كفايت ايتمز
بلكه زياده تطوع اولور ❊ (اوصام عن طعام كل مسكين يوما وان فضل عن طعام
مسكين) اوكان الواجب ابتداء اقل منه (تصدق به اوصام يوما) بدله (ولايجوز ان
يفرق نصف صاع علی مساكين) قال المصنف تبعا للبحر هكذا ذكروه هنا وقدم
فی الفطرة الجواز فينبغی كذلك هنا وتكفی الاباحة هنا كدفع القيمة ❊
وياهر برمسكينه اعطا اولنه‌جق طعامدن اوتوز ی بركون اوروج طوتار طعام
مسكيندن ارترسه وياخود ابتدا واجب اولان اندن اقل اولورسه انی تصدق ايدر
و يابدلنده بركون صائم اولور نصف صاعی مسكينلره تفريق جائز دكلدر
اشبو مضمون لااقل منه قولنی تكراردر مصنف مرحوم بحره تبعيتله بومقامده
مضمون مشروحی بوبلجه ذكر ايتديلر ديدی لكن صاحب بحر فطره بحثنده
تفريقك جوازنی تقديم ايلدی لايق اولان بونده دخی اويله اولمقدر بونده اباحت
كفايت ايدر قيمتنی ويرمك كفايت ايتديكی كبی ❊ (ولا) ان (يدفع) كل الطعام
(الی مسكين واحدهنا) بخلاف الفطرة لان العدد منصوص عليه (كما لايجوز دفعه)
ای الجزاء (الی من لاتقبل شهادته له كاصله وان علا وفرعه وان سفل وزوجته
وزوجها) هذا (هوالحكم فی كل صدقة واجبة كامر فی المصرف) ❊ دخی بومقامده
طعامك كليسی برمسكينه دفع اولنمز بونده عدد مصرح اولديغندن فطره بونك
خلافنه‌در زيرا برجماعتك فطره‌سنی بركسه‌يه ويرمك بلاخلاف يعتد به جائزدر
تنكم جزايی كندويه شهادتی مقبوله اولميان اصلی وان علا وفرعی وان سفل
وزوجه‌سی وزوجی مثللو ذواته اعطاسی جائز اولمديغی كبی وهر برواجبه اولان
صدقه‌ده حكم اشبو حكم مشروحدر تنكم باب مصرفده مرور ايلدی ❊ (ووجب
بجرحه ونتف شعره وقطع عضوه مانقص) ان لم يقصد الاصلاح فان قصده
كتخليص حمامة من سنور اوشبكة فلاشیء عليه وان ماتت ❊ صيدك
يارەلنوب وشعرنك يولنوب ويابرعضونك قطع اولنمسيله كندويه نقصان
عارض اولان قدر واجب اولور مثلا صحيحا بعده ناقصا تقويم اولنوب مابين
القيمتينله يابرهدی اشترا ايدر وياخود صائم اولور اكر مزبورلر ايله اصلاح قصد
ايتمزسه يوق حمامه‌يی كديدن وياشبكه‌دن تخليص مثللو مزبورك اصلاحنی

مراد ایدرسه اوزرینه برشی لازم اولمز هرنقدر هلاك اولورسه ده ❊(و) وجب
(بنتف ریشه وقطع قوائمه) حتی خرج عن حیز الامتناع (وكسر بیضه) غیر
المذر (وخروج فرخ میت به) ای بالكسر (وذبح حلال صید الحرم وحلبه)
لبنه (وقطع حشیشه وشجره) حال كونه (غیر مملوك) ❊ صیدك قنادینی
یولوب وآیاقلرینی قطع ایدوب حتی حیز امتناعدن خروج ایدوب آلة امتناعك
فوتیله كندو نفسنه امنیت فوت اولسه قیمتی واجب اولور كأن قتل ایتمش
اولدیغندن كاملا قیمتی لازم اولدی ❊ بحر ❊ شارحك حتی ایله غایتی محلنده
دكلدر زیرا صیدك قنادی یولنوب وآیاغی قطع اولندقده حیز امتناعدن
خروجده شك اولمز اولی اولان لانه خرج عن حیز الامتناع دیمه‌رك علت
صورتنده سرد ایتمك ایدی حیز امتناع تركیبنده اضافت مشبه بهك مشبهه
اضافتی قبیلندندر مذر میمك فتحی وذالك كسریله یومورطه بوزیلوب فساده كتمك
معناسنه یعنی فاسد اولمش یومورطه‌سنی كسر ایله دخی كسر سببیله
میت قوش پیلجی خروجیله بنه قیمتی لازم اولور اما كندونك كسری اولمقسزن
موتی معلوم اولورسه اوزرینه یوروسنك ضمانی لازم اولمز امانه اولمدیغندن
وحلالك حرمده اولان صیدینی ذبحیله‌ده قیمتی واجب اولور هرنقدر قوش
اولورسه‌ده آنی تصدق ایدر حلال ایله تقیید اولندیغی محرمه قیمتی لازم كلور
لكن قیمت مزبوره‌یی هدی وياطعام مسكین وياصوم بیننده مزبور محرم
مخیردر وذبحله تقیید اولندیغی مزبور حلال حرمك صیدینه بركسه‌یه دلالت
ایتسه كندویه برشی لازم كلمدیكی ایچون هرنقدر دلالت ایلدیكی محرم
اولورسه‌ده اجنبینك سارقی غیرك مالنه دلالتی مثلو محرم حلالك خلافنه‌در
دلالتیله كندویه ضمان لازم كلور مودعك سارقی ودیعه‌یه دلالتنده ضمان لازم
كلدیكی كبی دخی حرمك صیدینك لبنی حلبه‌ده ضمانی لازم كلور لبن كندونك
اجزاسندن اولدیغندن كلیله اعتبار اولندیده حلب ایتدیكینك قیمتی واجب
اولدی ❊ یعنی النابت بنفسه سواء كان مملوكا اولا حتی قالوا لونبت فی ملكة
ام غیلان فقطعها انسان فعلیه قیمة لمالكها واخری لحق الشرع بناء
علی قولهما المفتی به من تملك ارض الحرم (ولامنبت) ای لیس من جنس ماینبته
الناس فلومن جنسه فلاشیء علیه كمقلوع وورق لم یضر بالشجر واذاحل قطع
الشجر المثمر لان اثماره اقیم مقام الانبات (قیمته) فی كل ماذكر (الاماجف)
اوانكسر لعدم النماء اوذهب بحفر كانون اوضرب فسطاط لعدم امكان
الاحتراز عنه لانه تبع ❊ دخی مملوك اولمیانكه یعنی بنفسه نابت اولان كرك
مملوك اولسون وكرك اولمسون ومنبت اولمیان یعنی ناسك كندوینی انبات

ایتدیكی شی جنسندن اولیان حرمك حشیشی كه كندی ایچون ساق اولمیان
نباتی كرك رطب وكرك یابس وشجریكه كندی ایچون ساق اولان نباتی
یابس ویارطب قطعله قیمتی واجب اولور الا قوروبوب ویامنكسر اولانلرك بونلرده
نما اولمدیغندن ویاخود اوجاق قازمقله ویا یاتمیله ویاده یه‌لنمیله ویاخیمه نصبیله
ذاهب اولان نباتاتدن برشی واجب اولمز زیرا اشبو مزبورلر ایله افساددن
احتراز ممكن دكلدر واشبو مزبور اتلافلر بالتبعدر مقصود بالذات دكلدر بناء
علیه برشی لازم اولمدی لانه تبع قولنده واوعطفله ایراد ایدوب علت ثانیه
اولسه اولی ایدی غیر مملوكدن مراد نابت بنفسه اولدیغی ایچون حتی فقها
بركسه‌نك ملكنده اشجار بادیه‌دن مغیلان تعبیر اولنان ام غیلان نام شجر بتوب
وبركسه آنی قطع ایتسه امامینك مفتی به اولان حرمك ارضی تملیك اولنور
قوللری اوزره قاطعك اوزرینه مالكی ایچون برقیمت وحق شرع ایچون
برشقه قیمت لازم اولور واكر ناسك كندوینی انبات ایتدیكی شی جنسندن
اولورسه هرنقدر بنفسه نابت اولورسه‌ده قاطعه برشی لازم اولمز وبونده
حرمت دخی یوقدر قطع ویاقلع اولنان شجرده وحشیشده وشجره قطعنده
ضرر اولمیان ورقده برشی شرعا لازم اولمدیغی كبی واشبو مزبور ناسك انبات
ایتدیكی شی جنسندن اولان شجر وحشیشده لحق الشرع برجزا واجب
اولمیوب وكندوده حرمت اولمدیغندن شجر مثمری قطع حلال اولدی هرنقدر
ناسك انبات ایتدیكی شی جنسندن اولمز ایسه‌ده لكن مزبور شجر مثمرك
مالكی اولورسه آنك اجازتندن لازمدر یوقسه قیمتنی ضامن اولور زیرا مزبور
شجرك اثماری انبات مقامنه قائم اولور ❊(والعبرة للاصل لالغصنه) لانه تبع
(وبعضه) ای الاصل (كهو) ترجیحا للحرمة ❊ اعتبار اغاجك اصلنه‌در دالنه
دكلدر زیرا غصن اصله تابعدر اصلك بعضیسی هرنقدر قلیل اولورسه‌ده
كلیسی كبیدر حرمتی ترجیح ایچون قهستانیده مذكوردركه حرمك شجری
اصلندن حرمده برمقدار شی اولاندر اغصانی كرك حرمده وكرك حلده اولسون
قطعیله اوزرینه قیمتی لازم اولور وكافك ضمیره ادخالی شاذدر ❊(والعبرة
لمكان الطائر فان كان) علی غصن بحیث (لووقع) الصید (وقع فی الحرم فهو
صید الحرم والالا (ولوكان قوائم الصید) القائم (فی الحرم ورأسه فی الحل فالعبرة
لقوائمه) وبعضها ككلها (لالرأسه) وهذا فی القائم ولوكان نائما فالعبرة لرأسه
لسقوط اعتبار قوائمه حینئذ فاجتمع المبیح والمحرم والعبرة لحالة الرمی الا اذا رماه
من الحل ومر السهم فی الحرم یجب الجزاء استحسانا بدائع ❊ اعتبار شجره‌دن
طائر مكاننه‌در اصل شجره‌یه دكلدر صید شجره‌یه تابع اولمدیغندن پس طیر

بر دالك اوزرنده اولسه اول دالدن دوشسه حرمه دوشر اول حرم
صيديدر لو وقع تركيبنك فاعل ضميرينك مرجعى طير ايكن صيد ايله تفسير
اولنديغى تعميم ايچوندر حكم مزبور طيره خاص اولمديغندن يوق مزبور
صيدك وقوعى حله اولورسه حلك صيدى اولور صيدك اياقلرى حرمده
باشى حلده اولسه اعتبار اياقلرينه‌در واياقلرينك بعضى كلى كيبدر
باشنه اعتبار يوقدر لكن اشبو اعتبار اياقلرينه اولمق صيد قائم حقنده كه
يعنى نائم دكلسه اما صيد نائم اولورسه اعتبار باشنه در بوكا كوره قائملرينى
اعتبار ساقط اولديغندن امدى مبحله محرم جمع اولديده محرم تغليب اولندى
لكن بو باشى حلده اياقلرى حرمده اولديغنه كوره اولور اعتبار امام اعظمه كوره
رمى حالنه در مثلا برمجوسى برصيده رمى ايدوب بعده شرف اسلامله مشرف.
اولسه صكره سهم مزبور صيده واصل اولسه اكل اولنمز بر مسلم رمى ايدوب
عقبنده مرتد اولسه بعده سهم واصل اولسه اكل اولنور لكن سهمى حلدن
رمى ايدوب حرمه تجاوز ايدرسه استحسانا جزا لازم اولور ﴿(ولو شوى
بيضا اوجرادا) اوحلب لبن صيد (فضمنه لم يحرم اكله) وجاز بيعه ويكره
ويجعل ثمنه فى الفداء ان شاء لعدم الذكاة بخلاف ذبح المحرم اوصيد الحرم
فانه ميتة ﴾ برمحرم حرمك يمورطه سنى وياچكركه سنى ويا حشيشنى بشوروب
وصيدينك لبنى حلب ايدوب وعدلك قوليله قيمتنى ضامن اولسه مزبورلرك
اكلى كندويه حرام اولمز وبيعى مع الكراهة جائز اولور وثمنى ديلرسه فدا قيلر
اكلك عدم حرمتى وبيعك جوازى ذبح اولمديغندن حرمك صيدى مطلقا
ويا حرمك صيدنى ذبحى هر نقدر ذابح حلال اولورسه ده مزبور بيض
وجرادك خلافنه در اشبو مذبوح مزبور ميته اولديغنه بناً ﴿(ولا يرعى
حشيشه) بدابة (ولا يقطع) بمنجل (الا الاذخر ولا بأس باخذ كمأته) لانها كالجاف﴾
وحرمك حشيشى رعى اولنمز امام ابى يوسف زوار ومقيملر حقنده حرج اولديغندن
رعى حشيشى تجويز ايلدى منجل منبر وزننده اوراغه دينور كه اكين بچيلور يعنى
حرمك اوتى اوراقله قطع اولنمز لكن اذخر كه مكه ايربغى ومكه صمانى ديدكارى
خوشبو نبات قطع اولنور اذخر همزه‌نك وخانك كسره‌لريله وذالك سكونيله در رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم خيرالناس حضرت عباس رضى الله تعالى عنهك التماسيله استثنا
بيورمشلردر نته‌كم صحيح بخاريده مسطوردر كمأة تمرة وزننده منتر ديدكلرى نباتدر كه
برالماسى اندن برنوعدر دخى حرمك منترينى اخذده بأس يوقدر زيرا مزبور
منتر قوريمش اوت كيبدر ونبات ارضدن دكلدر بلكه ارضه مودعه‌در ﴿ بر
﴿(ويقتل قملة) من بدنه اوالقائها او القاء ثوبه فى الشمس لتموت (تصدق بماشاء

بجرادة ويجب الجزاء فيها) اى القملة (بالدلالة كما فى الصيد و) يجب (فى الكثير منه
نصف صاع و) الكثير (هو الزائد على الثلاثة) والجراد كالقمل بحر ﴾ دخى
محرم جراده‌ده ايتديكى كبى بدنندن كهله‌يى قتل ايله ويا القا ايله ويا ثوبنى
كهله‌نك موتى ايچون شمسه القاسيله ديلديكى قدر نسنه تصدق ايدر اشبو
مزبوره قمله بدنده اولان وسخدن متولده اولوب محرم ايسه آنى ازاله‌دن
ممنوع اولديغندن شعر كبى كندودن تولد ايدن شيئى دخى ازاله‌دن منع اولندى
اما غيرك بدنندن ويا يراوزرنده قتل ايتسه برشى لازم اولمز علت مذكوره بولنمديغى
ايچون اوالقائها قوليله اشارت ايدركه علت بدندن ازاله‌در يوقسه خاصة قتل
دكلدر اوالقاء ثوبه قوليله اشارت ايدركه قتلدن مراد مباشرتله وياتسببله
اولان قتله عامدر لكن تسببده قصد شرطدر نتكم لتموت قولى آنى افاده ايدر
اما قتل قصد ايتمسه مثلا ثوابنى غسلى سببيله كهله‌نك موتى مثلو برشى لازم
كلمز امام اعظمدن بركهله‌ده بربارچه طعام ايكيده واوچده طعامدن برقبضه
اكثرده نصف صاع اطعام ايدر ديو مرويدر جراده‌ده تصدق واجب اولديغى
صيد بر اولديغيچوندر قمله‌ده دلالت وياشارتله جزا واجب اولور صيده‌كى كبى
يعنى بدنده‌كى كهله‌يى محرم حلاله دلالت وياشارت ايتسه اولدخى قتل ايتدكده
جزا واجب اولور صيده‌ده اولديغى كبى مزبوردن كثيرده نصف صاع واجب
اولور كثير اوچك اوزرينه زائد اولاندر جراد قمل كبيدر ﴿(ولاشئ بقتل غراب)
الا العقعق على الظاهر ظهيرية وتعميم البحر رده فى النهر (وحدأة) بكسر ففتحتين
جوز البرجندى فتح الحاء (وذئب وعقرب وحية وفأرة) بالهمزة وجوز
البرجندى التسهيل ﴾ قارغه قوشنى قتله محرمه برشى لازم كلمز لكن قول
ظاهر اوزره فدفد وزننده عقعق نام برنوع آق وقاره الاجه قوشكه صوتى
عين وقاف حرفلرينه شبيه‌در تركيده صقصغان دينور آنى قتلده نسنه لازم
اولور صاحب بحرك غراب مطلق اوله‌رق ذكر اولندى انواع ثلثه‌سنه
شامل اولور ديو تعميمنى براد رامجدلرى صاحب نهر نهرنده رد ايلدى حدأة حانك
كسريله وفتحنيله عنبة وزننده چيلاق قوشينه دينور فارسيده زغن
وموشكيردرلر اهل لغتدن برجندى حانك فتحنى تجويز ايلدى يعنى مزبور
قوشى وقوردى وعقربى وحيه‌يى وفاره‌يى قتلده برشى لازم اولمز موذيلردن
اولدقلرندن عقرب مذكر ويامؤنث اوله‌رق استعمال اولنور عقرب عقربه
دينلور وكوزى آرقه سنده اولوب وميته ونائمه حركت ايتدكجه ضرر ايتمديكى
منقولدر ﴿ قهستانى عن فتح البارى ﴾ وفأرة همزه ايله در برجندى تسهيلنى تجويز
ايلدى ﴿(وكلاب عقور) اى وحشى اما غيره فليس بصيد اصلا (وبعوض

(وغل) لكن لايحل قتل مالايؤذى ولذا قالوا لم يحل قتل الكلب الاهلى اذالم يؤذ
والامر بقتل الكلاب منسوخ كما فى الفتح اى اذالم تضر (و برغوث وقراد وسلحفاة)
بضم ففتح فسكون ﴾ دخى كلب عقـور وحشيده برشى يوقدر اماغيريسيكه
كلب اهلى اصلا صيد دكلدر اشبو اماغيره استثناسنك معناسى يوقدر زيرا
ماسبقده وماسيأتيده ذكر اولنانلرك جملهسى اصلا صيد دكلدر
عقـور تحله جرح معناسنه اولا عقردن مأخوذدر بونده شر وايذاسى چوق
اولان كلب مراد در قهستانى اشبو مزبوريدى صحيح بخاريده وسنن ابى داودده
وامام طحاوى روايتنده كندولرينه فسقله تصريح اولنان خمس انلردندر
فسقلرينك معناسى خباثتلرى وضررلرينك كثرتيدر اشبو مزبورلرك قتللرنده مطلقا
برشى يوقدر هرنقدر حرمده محرم اولورسهده اى وحشى قولى هرنقدر تفسير
صورتنده ايسهده عقورى تفسيردكلدر بلكه تقييددر ☼ حلبى انتهى ☼ دخى سورى
سككده وقرنجهده برشى يوقدر صيد اولمدقلرندن لكن موذى اولميانلرى قتل حلال
دكلدر بناء عليه فقها بيورديلركه موذى اولمدقجه كلب اهلينى قتل حلال دكلدر
قنحده مذكور اولان كلابك قتليله امر منسوخدر مضمونى مضر اولمديغنه كورهدر
ضررلرى اولورسه قتللرينه رخصت واردر ملتقط نام كتابده مرسومدركه برقريهده
كلب كثرت بولوب اهاليسى كندولردن متضرر اولسه لرضاحبلرينه قتللريله
امر اولنور ابا ايدرلرسه قاضى يه خبر ويريلوركه حتى قتللريله امر ايده دخى بانك
وغينك ضمليله برغوثكه برهده وغراب وزننده قرادكه حيوانانه استيلا ايدن كنهده
وسينك ضمى ولامك فتحى وحانك سكونيله سلحفاتكه قبلومبغه وطوسبغه ديمكله
معروف حيوانده برشى يوقدر ﴾ (وفراش) وذباب ووزغ وزنبور وقنفذ وصرصر
وصياح ليل وابن عرس وام حبين وام اربعة واربعين وكذا جميع هوام الارض
لانها ليست بصيود ولامتولدة من البدن (وسبع) اى حيوان (صائل) لايمكن دفعه
الا بالقتل فلوامكن بغيره فقتله لزمه الجزاء كما تلزمه قيمته لومملوكا ﴾ دخى كندوبى
كيجهلرده آتشه اوران پروانهده وسنكده ووزغدهكه الاجه كلر واغولى كلر ديدكلرى
كلرده وآرى انواعنده وكربيده وصرصركه هدهد وفدفدوزننده اغستوس
بوجكندوچاغرغان طوى توشنده وابن عرس بركوچك جانوردركه كوزينك
قباقلرى دورك وكسك قولاقلو اولور تركيده كانجاك ديدكاريدر انده وام حبينده كه
زبير وزننده برجنس جانوره دينوركه تركيده كرتنكله ديدكاريدركه كاره شبيه
وايرى وقارنى بيوك اولور دائما باشنى يوقار وقالديره رق كيدر طاشلق يرلرده
ومقبرهلرده كثير اولور دخى ام الاربعة واربعينده كه ارجل كثيره صاحبى قرق اياق
تعبير اولنان قرمزى صوقوجى برنوع قوردجغزدر جميع حشرات ارضدن

مخوف اولانلر دخى بنه بوبابدهدر كندولرى محرمك قتلنده برشى يوقدر كندولرى صيد
اولميوب وبدندن متولد اولمدقلرى ايچون دخى دفعى انجق قتليله ممكن اولور هر برارسلان
وقپلان مثلو محرم اوزره حمله وهجوم ايدن حيوانى قتلله برشى لازم اولمزامدى
مزبور سبع صائلك دفعى قتلك غيريله ممكن اولورسه قتلنده كندويه جزا لازم كلور
مملوك اولدقده قيمتى لازم كلديكى كبى يعنى سبع مملوكده ايكى قيمت لازم اولور برى حق
شرعيدركه شاة قيمتنى تجاوز ايلمز وبرى مالكك حقى ايچوندر بالغة مابلغت لازم
اولور ﴾ (وله ذبح شاة ولوابوها ظبيا) لان الام هى الاصل (وبقر وبعير
ودجاج وبط اهلى واكل ماصاده حلال) ولو لمحرم (وذبحه) فى الحل (بلادلالة محرم
و) لا (امر به) ولا اعانته عليه فلو وجد احدهما حل للحلال لا للمحرم على المختار ﴾ محرم
ايچون قيونى ذبح واردر هرنقدر باباسى كيك اولورسهده اصل اولان ام اولديغندن
اما اناسى ظبيه اولورسه جزا لازم اولور وبقرى وبعيرى وطاوغى واهلى اوتوب
مسكنلرده وحوضلرده اصل خلقتنده الوف اولان اوردكى ذبح وحلالك صيد
ايتديكى صيدى اكل واردر هرنهقدر حلال محرم ايچون صيد ايدرسهده ومحرمك
دلالت وامر واعانهسى اولمقسزين حلالك حلده ذبحى جائزدر دلالت وامردن برى
بولنسه حلاله حلال اولور قول مختار اوزره محرمه حلال اولمز ﴾ (وتجب قيمته
بذبح حلال صيد الحرم وتصدق بها ولايجزيه الصوم) لانها غرامة لاكفارة حتى
لوكان الذابح محرما اجزأه الصوم وقيد بالذبح لانه لاشئ فى دلالته الا الاثم ﴾ حلالك
حرمك صيدنى ذبحيله قيمتى لازم كلور وانى تصدق ايدر وكندويه صوم كفايت
ايتمز غرامت اولوب كفارت اولمديغندن حتى ذابح محرم اولسه صوم كفايت ايدر
محضا كفارت اولديغندن هديله اطعام وصوم بيننده مخيردر ذبحله تقييد اولنديغى
دلالتنده انجق اثم اولديغيچوندر ﴾ (ومن دخل الحرم) ولو حلالا (اواحرم)
ولوفى الحل (وفى يده حقيقة) يعنى الجارحة (صيد وجب ارساله) اى اطارته
اوارساله للحل وديعة قهستانى (على وجه غير مضيع له) لان تسييب الدابة
حرام ﴾ شول بركسهكه حرمه داخل اولدى هرنقدر حلال اولورسهده
ويا احراملندى هرنقدر حلده اولورسهده حالبوكه حقيقة يدندهكه يعنى كسب
وكار ايلمكده آلت مؤثره اولان عضو انسانيده صيد اولورسه انى تضييع وجهى
اوزره اولميهرق ارساليكه اوچورمسى وياخود حله وديعه اولهرق ارسالى واجب
اولور تسييب دابه حرام اولديغندن شارح مرحوم اطارته بدلنه اطلاقه تعبير ايتسه
جميع وحوشه شامل اولديغندن اشمل اولوردى حكم مزبور طيره خاص اولمديغندن
لكن فقهانك عبارهلرى مطلقا اطارهيه دلالت ايدركرك تضييع وجهى اوزره
اولسون وكرك اولمسون بوكا كوره مصنفك على وجه غير مضيع قولى قول ضعيف

اوزره اولور ومزبور ارسالك وجوبی احرام ویاحرمه دخول سببیله طیرك امنه
مستحق اولمسیدر ❊ وفی كراهة جامع الفتاوی شری عصافیر من الصیاد واعتقها
جاز ان قال من اخذها فهی له ولا تخرج عن ملكه باعتاقه وقیل لا لانه تضییع للمال
انتهی قلت وحینئذ فتقیید الاطارة بالاباحة قبل فتأمل انتهی ❊ جامع الفتاوی نام كتابك
كراهیه سنده مرسومدركه بركسه صیاددن مثلا سرچه لری ویاامثالنی اشترا ویا كندوسی
بالذات صید وآزاد ایدوب یعنی ارسال ایلسه جائز اولور اكر اشبو عصفوری اخذ ایدن
مالك اولسون دیرسه لكن بومزبور صید حقنده دكلدر بوكا كوره ماقبلنه دلیل اوله مز
واعتاقیله ملكندن خروج ایتمز كرك من اخذها فهی له دیسون وكرك دیمسون دیدیكی
صورتده عدم خروج ظاهردر دیدیكنه كوره عدم خروجی بركسه نك
ملكنه دخولی انجق آنی اخذایله اولدیغیچوندر بعضیلری اعتاقی جائز
دكل دیدیلر كرك من اخذها فهی له دیسون ویادیمسون تضییع مال اولدیغنه بنأ
شارح دیركه اشبو تفصیل متغدمده اعتاق طیرك حكمنی بلدكسه اطارهٔ
مذكوره اطارهدن مقدم اباحه ایله كه من اخذها فهی له دیمكله تقیید اولنور
لكن اشبو تقیید مسلم دكلدر مصنفك مسئله سنده ارسال واجب اولوب
جامع الفتاوی مسئله سنده واجب اولمدیغندن ❊ وفی كراهة مختارات النوازل
سیب دابته فاخذها آخر واصلحها فلا سبیل للمالك علیها ان قال عند تسییبها
هی لمن اخذها وان قال لا حاجة لی بها فله اخذها والقول له بیمینه انتهی ❊
مختارات نوازلك كراهتنده مسطوردركه بركسه دابه سنی تسییب ایدوب
برغیر كسه اخذ واصلاح ایلسه مالكی ایچون اخذ ایدن كمسه اوزرینه دعوایه
سبیل یوقدر اكر وقت تسییبنده هی لمن اخذها دیدیسه واكر وقت تسییبنده
بنم اول دابه یه احتیاجم یوقدر دیسه مالك ایچون دابهٔ مزبورهیی اخذ
واردر وقول كندی ایچوندر بركسه یه تملیك ایتمدیكندن ❊ (لا) یجب
(ان كان) الصید (فی بیته) لجریان العادة الفاشیة بذلك وهی من اقوی الحجج
(اوقفصه) ولو القفص فی یده بدلیل اخذ المصحف بغلافه للمحدث ❊ مزبور
ارسال واجب اولمز اكر صید بركسه نك منزلنده اولورسه زیرا اشبو صیدك
خانه لرده استیناس والفت عادة مستمرهٔ ظاهرهسی اصحاب كزین رضوان الله
تعالی علیهم اجمعین بیننده جاریه در یعنی مشارالیهم احراملنورلر ایدی وسعادت
خانه لرنده آلیشق ومستأنس صید جنسندن كوكرچین امثالی وحشی حیوانلر
اولور ایدی وكندولردن انلری ارسال نقل اولنمدی واشبو بلا انكار مستمره
اولان عادة مرقومه حجتلرك زیاده قونلوسندندر احدی الحجج دخی نسخه در
یعنی اصحاب كزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعینك اجماعلری حجتدر

دیمك اولور ویاخود قفصنده اولان صیدی ارسال واجب اولمز هرنقدر
قفص یدنده اولورسه ده محدثك مصحفی غلافیله اخذینك حلی دلالتیله یعنی
بلاخلاف مصحف شریفی محدثك مسی حرام اولوب غلافله حلال اولمغله حكم
متغیر اولدیغندن كذلك قفصك وجودیله حكم حرمتدن حله متغیر اولدی
زیرا مصحف ویاطیر غلافك ویاقفصك وجودیله یددن منفصل
عد اولنور (ولا یخرج) الصید (عن ملكه بهذا الارسال فله امساكه
فی الحل و) له (اخذه من انسان اخذه منه) لانه لم یخرج عن ملكه لانه
ملكه وهو حلال بخلاف مالو اخذه وهو محرم لما یأتی ❊ مزبور ارسال
ایله صید مرسلك ملكندن خروج ایتمز كندی ایچون حلده صیدی امساك
واردر اما حرمك صیدی حرمه دخولیله امنه مستحق اولدیغندن امساك
اولنمز ومرسل ایچون صید مزبوری حلدن اخذ ایدن انساندن اخذ واردر
ملكندن خروج ایتمدیكندن زیرا حلال اولدیغی حالده ملكی ایدی محرم
اولدیغی حالده مزبور صیدی اخذ ایدرسه صورة مشروحه نك خلافنده در
قریبا ذكر آتی لان المحرم لم یملكه قولنه بنأ بعض نسخه ده لانه لم یرسله عن اختیار
قولی زائددر ❊ (فلو) كان (جارحا) كباز (فقتل حمام الحرم فلاشیٔ علیه)
لفعله ماوجب علیه (فلو باعه رد المبیع ان بقی والافعلیه الجزاء) لان حرمة الحرام
والاحرام تمنع بیع الصید ❊ محرمك كندویه ارسالی واجب اولدی صید
باز یعنی طوغان كبی آلیجی قوش اولوب حرمك كوكرجینی قتل ایلسه اوزرینه
برشی لازم اولمز اوزرینه واجب اولان ارسالی فعلیله متعدی اولمدیغندن امدی
ارسالی واجب اولدیسه مزبور صیدی حلال ایكن اخذ ایدوب بعده احراملنان
یاخود انكله حرمه دخول ایدن بیع ایلسه اكر مبیع مشترینك یدنده موجودایسه
آنی رد ایدر یوق تلف اولمش ایسه ویامشتری غائب ایسه اوزرینه جزاكه قیمتی
لازم اولور یاهدی ویاصدقه ایدر اشبو صورة مشروحده بیع فاسددر امامحرم
بیع ایدرسه باطلدر نتكم قریبا كلور زیرا حرمك واحرامك حرمتی صیدك
بیعنه مانعدر ❊ (ولو اخذ حلال صیدا فاحرم ضمن مرسله) مزیده الحكمیة
اتفاقا ومن الحقیقیة عنده خلافا لهما وقولهما استحسان كما فی البرهان ❊
برحلال صیدی اخذ ایدوب عقیبنده احراملنسه اول صیدی برآخر كسه قفص
ویابیت مثللو مزبور حلالك ید حكمیه سندن ارسال ایلسه اتفاقا ضامن اولور
مزبور صیدده ملك محترمله مالك اولوب احرامیله احترامی باطل اولمدیغندن
مرسلی اتلافیله ضامن اولور ❊ بحر ❊ حقیقة یدندن ارسال ایتدیكنی امام
اعظمه كوره ضامن اولور امامین ایچون اختلاف واردر مشارالیهما ضامن

اولمز ديديلر مرسل امر معروف نهى منكر ايتديكى ايچون وما على المحسنين من سبيل
اشبو مسئلهٔ مشروحه‌نك اختلافنك نظيرى آلت لهو كسرنده اولان اختلافدر
هدايه‌ده بويله مرسومدر بونك مقتضاسى بو مقامده دخى فتوى امامين قوللرينه
اولمقدر كسر معازفكه آلت لهوده فتوى انلرك قوللرينه اولديغنه بناً وشارح دخى
وقولهما استحسان قوليله مضمون سابقه اشارت ايتدى زيرا فتوى استحسان اوزره‌در
لكن استثنا اولنان بعض مسائلده دكل برهانده بويله مصرحدر
﴾ (ولو اخذه محرم لا) يضمن مرسله اتفاقا لان المحرم لم يملكه وحينئذ فلا يأخذه من اخذه ﴿
صيدى محرم اخذ ايدرسه اتفاقا مرسلى ضامن اولمز ارسالى كرك حقيقةً بدن اولسون
وكرك حكماً يدن اولسون زيرا محرم صيده مالك اولمز كندويه اخذى حرام اولديغندن
خمر وخنزير كبى اولدى پس محرم مالك اولمديغندن اخذ ايدن كمسه‌دن اخذ
ايده‌مز هر نقدر حلده دخى اولورسه‌ده ﴾ (والصيد لا يملكه المحرم بسبب
اختيارى) كشراء وهبة (بل) بسبب (جبرى) والسبب الجبرى فى احدى عشر
مسئلة مبسوطة فى الاشباه فلذا قال تبعا للبحر عن المحيط (كالارث) وجعله
فى الاشباه بالاتفاق لكن فى النهر عن السراج انه لا يملكه بالميراث وهو الظاهر ﴿
محرم صيده شرا وهبه ووصيت وصدقه واصطياد مثلو سبب اختيارى ايله مالك
اولمز بلكه ارث كبى سبب جبرى ايله مالك اولور سبب اختيارى ملك
مالكك ملكنه اختيارى ايله داخل اولاندر سبب جبرى وهر نقدر قبول
ايتمزسه‌ده جبرى ملكنه داخل اولاندر سبب جبرى اون بر مسئله‌ده‌در
مسائل مشروحه اشباهده على وجه التفصيل مذكوردر عشر لفظنده اولى
اولان تا ايله تعبيردر معدود مؤنث اولديغندن زيرا معدود مؤنثده عشر كلمه‌سى
مؤنث قيلنور اشباهده‌كى تفصيل بودركه بركسنه‌نك ملكنه بلا اختيار برشى
داخل اولمز انجق اتفاقا ارث داخل اولور ووصيت دخى بر مسئله‌ده بويله‌در
اول مسئله موصينك موتندن نصكره موصى لهك قبولندن مقدم وفاتيدر زيلعى
بنه بويله بركسنه جنين ايچون وصيت ايتسه من غير قبول استحسانا ملكنه
داخل اولور ديدى كندى ايچون قبول ايدركسه بولنمديغندن انتهى دخى بر عبده
برنسنه هبه اولنوب سيدى اذن ويرمه‌دين كندى قبول ايدرسه اختيارى
اولمقسزن سيد اول نسنه‌يه مالك اولور وغلهٔ وقفده موقوف عليه بلا قبول
مالك اولور ومهرك نصفنده قبل الدخول طلاقله زوج مطلقا مستحق اولور طلاق
قبل القبض اولورسه بعد القبض مزبور نصفه انجق يا قضا ويا رضا ايله مستحق
اولور تكم فتح القديرده بويله مسطوردر وعيبلو اولان مبيع بايعه عيبى ايله
رد اولندقده بلا اختيار مالك اولور لكن قبل القبض رد اولنديسه بيع مطلقا

منفسخ اولور بعد القبض اولورسه قضادن ويا رضادن لازمدر وهو به واهبك رجوعنده
اولديغى كبى دخى جنايتلرك ارشى كبى دخى شفيع شفعه ايله برشيئه مالك اولدقده
ثمن مأخوذ منهك ملكنه جبرا داخل اولور مبيع بايعك يدنده هلاك اولدقده اولديغى
كبى زيرا ثمن مشترينك ملكنه جبرا داخل اولورو بركسنه‌نك ملكنك نماسيكه ولد وثمار
وملكنه تابع صو وارضندن حاصل غلال مثللو لكن اوت وچمن وارضنده بورطه ليان
صيد دكل ۞ حلبى انتهى ۞ امدى مزبور محرم صيده سبب جبرى ايله مالك اولديغندن
مصنف مرحوم محيطدن نقلا بحره تبعيتله كالارث ديدى اولى اولان تعبير ومثل للجبرى
تبعا للبحر بقوله الى آخره ديمك ايدى يعنى مصنف جبرى يه بحره تبعيتله كالارث قوليله
تمثيل ايلدى ديمك اولور اشباهده ارثك سبب جبرى اولديغى اتفاقا قيدرديو بيان ايلدى
لكن نهرده سراجدن نقلا محرم صيده ارثله مالك اولمز ديو مصرحدر وظاهر اولانده
بودر اشبو لكن فى النهر استدراكى محلنده دكلدر زيرا اشباهك كلامى مطلقا ارثك
اتفاقا سبب جبرى اولمسنى بياندر اشبو محرم صورتيله مقيد دكلدرو ارثك اتفاقا سبب جبرى
اولمسنده‌نك بوقدر اما سراجك كلامنه كوره محرمك مورثى صيدى تركايده‌رك وفات
ايتديكى صورتده ارثك سبب اولمديغى احرام مانعنك قيامنه بناً دررق وقتل وكفر
واختلاف منعه وملك موانع اربعه‌سنك قيامنك ارثه مانع اولدقلرى كبى امدى اشبو
موانع اربعه‌نك قيامنك سببيت ارثه ضررى اولمديغى كبى صورت مشروحه‌ده
دخى ضررى بوقدر استدراك مزبور مصنفك كالارث كلامندن اولسه
محلنده اولور ۞ حلبى انتهى ﴾ (فان قتله محرم آخر) بالغ مسلم (ضمنا) جزائين
الآخذ بالاخذ والقاتل بالقتل (ورجع آخذه على قاتله) لانه قرر عليه ما كان
بمعرض السقوط وهذا (ان كفر بمال وان) كفر (بصوم فلا) على ما اختاره
الكمال لانه لم يغرم شيئا ﴿ بر محرمك اخذ ايتديكى صيدى بالغ ومسلم اولان
محرم آخر قتل ايلسه ايكى جزا ضامن اولورلر اخذ ايدن اخذندن ناشى قاتل
قتلى سببيله وآخذى قاتلنه رجوع ايدر معرض سقوطده اولان نسنه‌يى
اوزرينه تقرير ايتديكندن زيرا قتلندن اقدم ارسالى محتمل ايدى تضمين
حقنده تقرير ايچون ابتدا حكمى واردر لكن اشبو آخذك قاتله رجوعى اكر
كفارتى مال ايله ادا ايتديسه واكر صوم ايله ادا ايتديسه كمالك مختارى اوزره برشى لازم
كلمز برشى غرامت ايتمديكندن ﴾ (ولو كان القاتل) بهيمة لم يرجع على ربها ولو
(صبيا او نصرانيا فلا جزاء عليه) لله تعالى (ولكن) (رجع الآخذ عليه
بالقيمة) لانه يلزمه حقوق العباد دون حقوق الله تعالى ﴿ مزبور صيدى
قاتل بهيمه اولورسه محرم صاحبنه برشيئله رجوع ايدمز واكر صبى ويا نصرانى
اولورسه الله ذو الجلال ايچون اوزرينه جزا اولمز لكن آخذ قيمتله اوزرلرينه

رجوع ايدر كندولرينه حقوق عباد لازم اولوب حق الله لازم اولمديغندن
حق الله لازم اولمدى كفارك فروعله مخاطب اولمدقلرى قول مرجوحنه مبنيدر
❊(وكل ما على المفرد به دم بسبب جنايته على احرامه) يعنى بفعل شئ
من محظوراته لامطلقا اذلوترك واجبا من واجبات الحج اوقطع نبات الحرم
لم يتعدد الجزاء لانه ليس جناية على الاحرام (فعلى القارن) ومثله متمتع ساق
الهدى (دمان) ❊ هر برجنايتكه مفرد بالحج اوزرينه كندى ايچون دم لازم
اولدى احرامنه جنايتى سببيله يعنى محظورات احرامدن تطيب ولبس مخيط
واخذ صيد مثللو برشى فعليله يوقسه مطلقا هرنقدر احرام اوزره اولمزسه ده
جنايت مراد دكلدر زيرا حجك سعى ورمى وبعد الغروب افاضه كبى واجبلرندن
برواجبى ترك ايتسه وياخود حرمك نباتنى قطع ايتسه جزا تعدد ايتز احرام
اوزره جنايت اولمديغندن يعنى مذكورلر افعال حجدن نقصاندر وياخود
حرم اوزره جنايتدركه حرم محلك جزاسيدر بونده تعدد يوقدر امدى اشبو
جنايت مشروحه قارن وياهدى سوق ايدن متمتع اوزرينه واقع اولورسه
كندولرينه ايكى دم لازم اولور ايكى عبادتكه حجله عمره يه نقصان ادخال
اولنديغندن ❊(وكذا الحكم فى الصدقة) فتثنى ايضا لجنايته على احراميه
(الا بمجاوزة الميقات غير محرم) استثناء منقطع (فعليه دم واحد) لانه حينئذ ليس
بقارن ❊ صدقه ده حكم بنه بويلهدر قارنله متمتعده ايكى قات اولور دم كبى
ايكى احرامنك اوزرينه جنايتدن ناشى الا ميقاتى محرم اولميهرق
تجاوز ايدرسه اوزرينه بردم لازم اولور احرامى ميقاتدن تأخير
ايتديكى ايچون اكركيرو ميقاته عودت ايدوب احراملنورسه دم ساقط
اولور الا بمجاوزة الميقات كلامنده اولان استثنا منقطعدر وصورت مشروحهده
بردم واجبدر قارن اولمديغندن ❊(ولوقتل محرمان صيدا تعدد الجزاء) لتعدد
الفعل (ولوحلالان) صيد الحرم (لا) لاتحاد المحل ❊ ايكى محرم برصيدى
قتل ايلسهلر جزا تعدد ايدر كندولردن كندوده جنايت واقع اولان احرام فعلى
تعدد ايتدكلرندن ايكى حلال حرمك صيدنى قتل ايلسه جزا تعدد ايتز
محلكه صيد متحد اولديغندن ❊(وبطل بيع محرم صيدا) وكذا كل تصرف
(وشراؤه) ان اصطاده وهو محرم والافالبيع فاسد ❊ محرمك صيدى بيعى
وهبه ووصيت ومهر وبدل خلع قيلمق مثللو هر برتصرفى وشراسى باطل اولدى
اكرمحرم اولديغى حالده صيد ايتسه يوق محرم اولهرق صيد ايتمديسه امدى بيع
فاسددر اندن نهى وارد اولديغى ايچون ❊(فلوقبض) المشترى (فعطب
فى يده فعليه وعلى البائع الجزاء) وفى الفاسد يضمن قيمته ايضا كامر ❊ مشترى

صيدى قبض ايدوب يدنده ايكن هلاك اولسه كندونك وبايعك اوزرينه جزا
لازم اولور بيع فاسدده مشترى صيدك قيمتنى بايعه ضامن اولور بايع ضامن
اولديغى كبى نتكم اخذ حلال صيدا فاحرم ضمن مرسله قولنده مرور ايلدى
❊ حلبى ❊(ولدت ظبية) بعدما (اخرجت من الحرم وماتا غرمهما وان ادى
جزاءها) اى الام (ثم ولدت لم يجزه) اى الولد لعدم سراية الامن حينئذ
وهل يجب ردها بعد اداء الجزاء الظاهر نعم ❊ بركيك حرمدن اخراج اولندقدن
صكره ولد ليوب وايكيسى بردن وفات ايتسهلر مخرج ايكيسنده ضامن اولور
زيرا صيد حرمدن اخراج اولندقدنصكره شرعا امنه مستحق اولهرق باقى قالور
بنا برين امين اوله جغى محله كندوينى رد واجب اولور واشبو صفت شرعيه
ولدنهده سرايت ايدر ❊ حلبى ❊ مخرج اناسنك جزاسنى ادا ايتدكدنصكره
ولدلرسه ولد ايچون جزا ويرمز بوتقديرجه امن ولده سرايت ايتديكى ايچون
وجزاسى ادا اولندقدنصكره ظبيه يى محلنه ردى واجب اولورمى ظاهر اولان
واجب اولمقدر ❊(آفاقى) مسلم بالغ (يريد الحج) ولونفلا (اوالعمرة) فلولم يرد
واحدا منهما لايجب عليه دم بمجاوزة الميقات وان وجب حج اوعمرة ان اراد
دخول مكة اوالحرم على ماسيأتى قريبا (وجاوز وقته) ظاهر مافى النهر
عن البدائع اعتبار الارادة عند المجاوزة (ثم احرم لزمه دم) ❊ حج وياعمره
مراد ايدرك برمسلم بالغ آفاقى ميقاتى تجاوز ايدوب بعده احراملنسه كندويه
دم لازم اولور مز بورلردن برينى مراد ايتمسه ميقاتى مجاوزت ايله دم واجب
اولمز قريبا ذكر آتى وعلى من دخل مكة بلا احرام حجة اوعمرة الخ قولى
اوزره مكه يه وياحرمه دخول مراد ايدن كمسه يه هرنقدر حج وياعمره واجب
اولورسهده بدايعدن نقلا نهرده مذكور اولان كلامك ظاهرى ارادهنك
ميقاتى تجاوزى وقتنده اعتبار اولنميدر منزلندن خروجى وقتنده ارادهنك
اعتبار اولنمسى كبى مكانه وقت اطلاقى مجازدر ❊ كما اذا لم يحرم (فان عاد)
الى ميقات ما (ثم احرم او) عاد اليه حال كونه (محرما لم يشرع فى نسك)
صفة محرما كطواف ولوشوطا وانما قال (ولبى) لان الشرط عند الامام
تجديد التلبية عند الميقات بعد العود اليه خلافا لهما (سقط دمه) والافضل
عوده الا اذا خاف فوت الحج ❊ نتكم احراملنمقسزن ميقاتى تجاوز ايدوب صكره
عودت ايدوب احراملنسه وياخود هرنقدر برشوط اولورسه طواف كبى
نسكه شروع ايتميان محرم اولهرق عودت ايدوب وتلبيه ايتسه دم ساقط
اولور لم يشرع فى نسك تركيبى محرما لفظنك صفتيدر مصنف مرحومك ولبى
ديديكى امام اعظمه كوره شرط ميقاته عودت ايتدكدنصكره ميقاتده تلبيه يى

تجدید اولدیغیچوندر اما مین ایچون اختلاف واردر افضل اولان میقاته
عودیدر الاحجک فوتی خوفی اولورسه عودت ایتز ﴿ (والا) ای وان لم یعد
اوعاد بعد شروعه (لا) یسقط الدم (ککی برید الحج ومتمتع فرغ من عمرته)
وصار مکیا (وخرجا من الحرم واحرما) بالحج من الحل فان علیهما دما لمجاوزة
میقات المکی بلا احرام وکذا لواحرما بعمرة من الحرم وبالعود کما مر یسقط الدم ﴿
مزبور آفاقی میقاته عودت ایتمزسه ویاخود نسکه شروعندنصکره عودت
ایدرسه دم ساقط اولمز مزبور آفاقینک حکمی حج مراد ایدن مکی ویاخود
عمره سندن فارغ ومکی اولان متمتع حرمدن خروج وحلدن حج ایچون
احراملنسه‌لر مزبورلرک حکمی کبیدر زیرا مزبور حج مراد ایدن مکیله متمتعک
اوزرلرینه دم لازم اولور میقات مکیبی بلا احرام تجاوز ایتدیکندن بنه بویلجه
مزبورلر حرمدن عمره ایچون احراملنسه‌لر اوزرلرینه دم لازم اولور وماسبقده
مرور ایتدیکی وجه اوزره میقاته عودت ایله احرامی انشا ایله دم ساقط اولور
﴿ (دخل کوفی) ای آفاقی (البستان) ای مکانا من الحل داخل المیقات
(لحاجة) قصدها ولوعند المجاوزة علی ما مر ونیة مدة الاقامة لیست بشرط
علی المذهب (له دخول مکة غیر محرم ووقته البستان ولاشئ علیه) لانه التحق
باهله کما مر وهذه حیلة لآفاقی یرید دخول مکة بلا احرام ﴿ کوفیکه طشره‌لی
بستانه که داخل میقات اولان حلدن برمکانه قریبا مرور ایدن ظاهر ما فی النهر
عن البدائع اعتبار الارادة عند المجاوزة قول سابقی اوزره هرنقدر میقاتی
تجاوزی وقتنده اولورسه‌ده قصد ایتدیکی مصلحت ایچون دخول ایدرسه
کندی ایچون احرامسز مکه‌یه دخول واردر مذهب مختار اوزره بلا احرام
مکه‌یه دخول حلال اولمده بستانده اقامتک مدتنه نیت شرط دکلدر وحج
وباعمره ایچون احرامینک میقاتی بستاندرکه حرم بیننده اولان حلدر وبستاندن
مرادبنی عامر بستانیدرکه داخل میقاتده وخارج حرمده برقبودرکه الآن
نخلهٔ محمود دیمکله معروفدر کندودن مکهٔ مکرمه‌یه یکرمی درت میل مسافه‌ده
حموی انتهی ٭ ومزبور آفاقی اوزره بستاندن احراملندیغی ایچون رشی
لازم کلمز اهل بستانه لاحق اولدیغندن نتکم ماسبقده مصنفک وحرم تأخیر الاحرام
عنها لمن قصد دخول مکة ولو لحاجة قولنک شرحنده مرور ایلدی شرحک عباره‌سی
اما لو قصد موضعا من الحل لحلیص وجدة حل له مجاوزته بلا احرام فاذا حل به التحق
باهله فله دخول مکة بلا احرام وهو الحیلة لمرید ذلک در اشبو مزبور آفاقینک
بستانه دخولی مکهٔ مکرمه‌یه بلا احرام دخول مراد ایدن آفاقیچون حیله‌در
﴿ (و) یجب (علی من دخل مکة بلا احرام) لکل مرة (حجة اوعمرة) فلوعاد

(فاحرم)

فاحرم بنسک اجزأه عن آخر دخوله وتمامه فی الفتح ﴿ مکهٔ مکرمه‌یه بلا احرام
دخول ایدن کمسه اوزرینه هر بر دخولی ایچون برحج ویاعمره واجب اولور الله
جلیلک اشبو بقعهٔ مبارکه‌یه تعظیما احرامی واجب ایتدیکنه بنا أ امدی بلا احرام
دخول ایدن کمسه میقاته عودت ایدوب برنسک ایچونکه یاحج ویاعمره ایچون
احراملنسه النصکره‌کی دخولندن کفایت ایدر اشبو بحثک تمامی فتحده مرسومدرکه
زیرا قبل الاخیر واجب اولان ذمتنده دین اولدیغندن انجق تعیین ایله ساقط
اولور ﴿ (وصح منه) ای اجزأه عما لزمه بالدخول (لواحرم عما علیه) من حجة
الاسلام اونذر اوعمرة منذورة لکن (فی عامه ذلک) لتدارکه المتروک فی وقته
(لابعده) لصیرورته دینا بتحویل السنة ﴿ ومزبور اوزرینه دخولله لازم اولان
احرام ایچون کفایت ایدر اوزرینه فرض ویانذر اولان حجندن ویاعمرهٔ
منذوره سندن اوتوری احراملنسه لکن اول میقاتی بلا احرام تجاوز ایتدیکی
سنه‌ده اولورسه متروکی وقتنده تدارک ایتدیکنه بنا أ اول سنه دنصکره‌کی حجک
احرامیله کفایت ایتمزسنه‌نک تحویلیله متروک ذمتنده دین اولدیغندن ﴿ (جاوز المیقات)
بلا احرام (فاحرم بعمرة ثم افسدها مضی وقضی ولا دم علیه لترک الوقت)
لجبره بالاحرام منه فی القضاء ﴿ برکسه میقاتی بلا احرام تجاوز ایدوب عمره
ایچون احراملنوب بعده عمره‌یی فساده ویرسه وجوبا عمره اوزرینه مرور ایدوب
اتمام ایدر نسکک فاسدی صحیحی کبیدر کندودن انجق افعالیله خروج ایدر
وقضا ایدر واوزرینه دم لازم اولمز میقاتدن احرامی ترک ایتدیکندن قضاده میقاتدن
احرامله احرامی جبر ایتدیکندن ﴿ (مکی) ومن بحکمه (طاف لعمرته ولوشوطا) ای
اقل اشواطها (فاحرم بالحج رفضه) وجوبا بالحلق لنهی المکی عن الجمع بینهما
(وعلیه دم) لاجل (الرفض وحج) لانه کفائت الحج حتی لوحج فی سنته
سقطت العمرة ولو ر فضها قضاها فقط ﴿ مکی وانک حکمنده اولان داخل
میقاتده بولنان کمسه عمره‌سی ایچون طواف ایتسه هرنقدر عمره‌نک اقل اشواطی
اولان اوچ شوطله اولورسه‌ده بعده حجله احراملنورسه مکی‌یی عمره ایله حج بیننده
جمعدن نهی اولدیغندن حلقله حجی وجوبا ترک ایدر واوزرینه دم لازم اولور حجی
رفض ایتدیکندن وحج وعمره دخی لازم اولور حجی فوت ایدن کمسه کبی
اولدیغندن عمره ایله تحلل ایدوب سنهٔ آتیه‌ده حجی ادا ایدر حتی اول سنه حج
ایتسه عمره ساقط اولور فائت حج معناسنده اولمدیغندن اکر عمره‌یی ترک ایدرسه فقط
عمره‌یی قضا ایدر ﴿ (فلو اتمهما صح) واساء (وذبح) وهو دم جبر وفی الآفاقی دم
شکر ﴿ مزبور مکی حجله عمره‌یی اتمام ایتسه صحیح اولور ومنهی عنه اولان
جمعی مرتکب اولدیغندن اسائت ایتمش اولور که یعنی آثم اولور ونسکندن منهی

عنهی مرتکب اولدیغندن قربان ذبح ایدر واشبو قربان دم جبردر افاقی حقنده دم شکردر ✻ (ومن احرم بحج) وحج (ثم احرم یوم النحر آخر فان) کان قد (حلق للاول لزمه الآخر) فی العام القابل (بلا دم) لانتهاء الاول (والا) تحلق للاول (فمع دم قصر) عبربه لیعم المرأة (اولا) لجنایته علی احرامه بالتقصیر اوالتأخیر ✻ مصنف مرحوم ایکی حج ایچون ایکی احرام بیننی جمعه شروع ایدوب درکه برکسه حج ایچون احرام ایدوب وحج ایدوب یعنی عرفاتده وقفه ایدوب بعده یوم نحرده آخر حج ایچون احراملنسه اولکی ایچون حلق ایتدیسه سنهٔ آتیه ده کندویه بلادم حج اخر لازم اولور اداسی ممکن اولدیغندن واحرام اول حلقله منتهی اولدیغندن واکر اولکی ایچون حلق اولمدیسه دمله برابر حج اخر لازم اولور بعد الاحرام الثانی اولاتقصیر ایدر تقصیر تعبیری مرئه یه تعمیم ایچوندر ودمك لزومی حج ثانینك احرامنه تقصیر ایله جنایتی ویاحجی تأخیر ایچوندر ✻ (ومن اتی بعمرة الاالحلق فاحرم باخری ذبح) الاصل ان الجمع بین احرامین لعمرتین مکروه تحریما فیلزم الدم لالحجتین فی ظاهر الروایة فلایلزم ✻ شول برکسه که حلقندن ماعدا عمره افعالنك جملهسنی ایشلیوب بعده اخر عمره ایچون احراملنسه بر قربان ذبح ایدر قاعده بوکه ایکی عمره ایچون ایکی احرام بینی جمع تحریما مکروهدر بس دم لازم اولور ایکی حج ایچون ایکی احرام بینی جمع ظاهر روایتده مکروه اولمدی اداده ایکیسنی جمع اولمدیغی ایچون ✻ (آفاقی احرم بحج ثم) احرم (بعمرة لزماه) وصار قارنا مسیئا (و) لذا (بطلت) عمرته (بالوقوف قبل افعالها) لانها لم تشرع مرتبة علی الحج (لابالتوجه) الی عرفة ✻ برافاقی حج ایچون احراملنوب صکره عمره ایله احرام کیسه کندویه ایکیسیده لازم اولوب وقارن مسیئ اولور وقارن اولدیغندن عمرهنك افعالندن مقدم وقوفله عمرهسی باطل اولور وعمرهیی حجدن صکره ایتان جائز دکلدر عمره حجدن صکره مرتبا مشروع اولمدیغندن عرفاته توجه ایله عمره باطل اولمز ✻ (فان طاف له) طواف القدوم (ثم احرم بها فمضی علیهما ذبح) وهو دم جبر (وندب رفضها) لتأکده بطوافه (فان رفض قضی) لصحة الشروع فیها (واراق دما) لرفضها ✻ برکسه حج ایچون طواف قدومی ایدوب بعده عمره ایچون احراملنوب ایکیسنی بردن اتیان اوزره مضی ایتسه دم جبر اولهرق برقربان ذبح ایدر سنته مخالفت ایتدیکندن وعمرهیی ترك مندوبدر حجك طواف قدومله متأکد اولدیغنه بناء رفض ایتدیکی تقدیرجه قضا ایدر کندویه شروع صحیح اولدیغندن لازم بالشروع اولدیغیچون وعمرهیی رفض ایتدیکندن برقان آقیدر ✻ (حج فاهل بعمرة یوم النحر اوفی ثلاثة) ایام (بعده لزمته) بالشروع لکن مع کراهة التحریم (ورفضت) وجوبا

(تخلصا)

تخلصا من الاثم (وقضیت مع دم) للرفض (وان مضی) علیها (صح وعلیه دم) لارتکاب الکراهة فهو دم جبر ✻ برکسه حج ایدوب بعده یوم نحرده ویاخود یوم نحردن صکره کی اوچ کونده عمره ایچون احراملنسه کندویه شروعیله عمره لازم اولور لکن اشبو ایام مشروحهده واقعه اولان امور حجه تعظیما ایام مزبورهلری امور حجله فارغ ایتمك ایچون کراهت تحریمیه ایله مکروه اولهرق لازم اولور واثمدن تخلص ایچون وجوبا عمره رفض اولنور ورفضنه بناء بردمله برابر قضا اولنور عمره اوزره مرور ایتسهده صحیح اولور لکن کراهتی مرتکب اولدیغندن اوزرینه دم جبر لازم اولور ✻ (فائت الحج اذا احرم به او بها وجب الرفض) لان الجمع بین احرامین لحجتین اولعمرتین غیر مشروع (و) لما فاته الحج بقی فی احرامه فیلزمه ان (یتحلل) عن احرام الحج (بافعال العمرة ثم) بعده (یقضی) ما احرم به لصحة الشروع (ویذبح) للتحلل قبل اوانه بالرفض ✻ حجی فوت ایدن کسه حج ویاعمره ایچون احراملنسه رفض واجب اولور ایکی حج ویاایکی عمره ایچون ایکی احرام بینی جمع مشروع اولمدیغنه مبنی وقتاکه حج کندوبی فوت ایتدیسه احرامنده باقی قالدیغندن کندویه حج احرامندن افعال عمره ایله تحلل لازم اولوب بعده شروع صحیح اولدیغندن کندی ایچون احراملندیغی حجی قضا ایدر ورفضله وقتندن مقدم تحلل ایتدیکندن برقربان ذبح ایدر

✻ (باب الاحصار) ✻

وقتاکه احصار ایله تحلل نوعا جنایت اولدیسه کندوبی فقهها جنایت عقبینده ذکر ایلدی ومبناسی اضطرار اوزره اولوب جنایاتك مبناسی اختیار اوزره اولدیغندن احصاری تأخیر ایلدی ✻ نهر ✻ هو لغة المنع وشرعا منع عن رکن ✻ احصار لغتده خوف ویامرض ویاعجز سببیله منع اولنوب دوشمانك مروردن حبس ومنعی معناسنهدر وشرعده حج ویاعمره رکنندن منعدر ✻ (اذا احصر بعدو او مرض) اوموت محرم اوهلاك نفقة حل له التحلل فحینئذ (بعث المفرد دما) اوقیمته فان لم یجد بقی محرما حتی یجد او یتحلل بطواف وعن الثانی انه یقوم الدم بالطعام ویتصدق به فان لم یجد صام عن کل نصف صاع یوما ✻ برکسه عدو ویامرض ویاعورت حقنده محرمك ویازوجك موتیله ویانفقهنك هلاکیله منع اولنسه کندی ایچون تحلل حلال اولور بوتقدیرجه مفرد بالحج ویامفرد بالعمره بردمکه برقیون ویاربقره ویابدنه ویاسبع بدنه ویاقیمتنی بعث

وارسال ايدر قيمتيله برقيون اشترا اولنوب حرمده ذبح اولنور اكر دم بوله مزسه بولنه قدر محرم اوله رق باقى قالور يعنى محصره تحلل انجق ذبحيله اولور صوم واطعام آنك مقامنه قائم اولمز ويا عمره ايچون طواف وسعيله تحلل ايدر امام ابى يوسفدن طعامله تقويم اولنوب طعام تصدق اولنورآنى دخى بوله مزسه هر نصف صاع ايچون بركون صائم اولور ديو مرويدر ضعفنه بناً اولى اولان اشبو قولك حذفيدر ﴿ والقارن دمين) فلوبعث واحدالم يتحلل عنه﴾ قارن ايكى دم ارسال ايدر برارسال ايتسه اندن تحلل ايتمش اولمز زيرا حجله عمره‌دن تحلل انجق ايكيسندن بردن اولور بردن متحلل اولوب بردن اولمسى خلاف مشروعدر ﴿ وعين يوم الذبح ليعلم متى يتحلل ويذبحه (فى الحرم ولوقبل يوم النحر) خلافالهما ﴾ وقربانك حرمده ذبحى كونى تعيين اولنوركه حتى نه وقت تحلل ايدوب وذبح ايده جكى معلوم اوله ذبح هرنقدر يوم نحردن مقدم اولورسه ده محصر بالحجده امامين انجق يوم نحرده ذبح اولنور ديديلر ﴿ نجح ﴿ ولولم يفعل ورجع الى اهله بغير تحلل وصبر) محرما (حتى زال الخوف جازفان ادرك الحج فبها) ونعمت (والا تحلل بالعمرة) لان التحلل بالذبح انما هوللضرورة حتى لايمتد احرامه فيشق عليه زيلعى ﴾ مزبور هديى ايشليوب بلا تحلل اهلنه محرما رجوع وصبر ايدوب حتى خوف واحصار زائل اولسه جائز اولور امدى حجه ايريشوب يعنى بعد الاحصار عرفه وقفه‌سنى ايدرسه نه كوزل يوق عرفه وقفه سنك فوتيله حج فوت اولورسه عمره ايله تحلل ايدر تحلل بالذبح انجق احصار ضرورتى ايچون اولديكه حتى احرامى ممتد اولوبده كندويه مشقت اولميه زيلعيده بووجه مرسومدر ﴿ ويذبحه يحل) ولو (بلا حلق وتقصير هذافائدة التعيين فلوظن ذبحه ففعل كالحلال فظهر انه لم يذبح اوذبح فى حل لزمه جزاء ماجنى ﴾ ارسال اولنان قربانك ذبحيله حلال اولوركه احرامدن چيقار هرنقدر بلا حلق و تقصير اولورسه ده لكن حلق حسندر اشبو ذبحيله حلال اولمسى يوم ذبحك تعيينك فائده سيدر امدى ذبح ظنيله حلال كبى محظورات احرامى ايشلسه بعده عدم ذبحى وياخود حلده ذبحى ظاهر اولسه كندويه جنايتنك جزاسى لازم اولور ﴿ (و) يجب (عليه ان من حل حجة)ولو نفلا (حجة) بالشروع (وعمرة) للتحلل ان لم يحج من عامه (وعلى المعتمر عمرة و) على (القارن حجة وعمرتان) احديهما للتحلل ﴾ احصار اولنان كسه اكر حج ايچون اولان احرامدن حلال اولورسه هرنقدر حجى نافله اولورسه ده لازم بالشروع اولديغندن كندويه برحج واول سنه حج ايتديسه تحلل ايچون برعمره واجب اولور فائت حجك تحللى عمره ايله اولديغندن ومعتمر

حصر اولنورسه اوزرينه عمره واجب قارن اوزره برحجله ايكى عمره واجب اولور عمره‌نك برى تحلل ايچوندر ﴿ (فان بعث ثم زال الاحصار وقدر على) ادراك (الهدى والحج) معا (توجه) وجوبا (والا) يقدر عليهما (لا) يلزم التوجه وهى رباعية ﴾ قربانى ارسالدنصكره احصارى زائل اولوب هديه وحجه ايكيسنه بردن ايرشمكه قادر اولسه وجوبا حجه توجه ايدر وهديله تحلل اولمز واكر ادراكه مقتدر اولمزسه كندويه توجه واجب اولمز اشبو مسئله درت صورتدر اولكى هديه وحجه ادراكى صورتيدر ايكنجى ايكيسنه بردن عدم قدرتيدر اوچنجى هديه ايريشوب حجه ايرشمك دردنجى بونك عكسيدر اشبو ايكيده متحلل اولور ﴿ (ولااحصار بعد ماوقف بعرفة) للامن من الفوات (والممنوع) ولو(بمكة عن الركنين محصر) على الاصح ﴾ عرفه‌ده وقفه‌دنصكره احصار اولمز فوتدن امنيت اولديغندن قول اصح اوزره مكهٔ مكرمه‌ده ركنيندن منع اولنان كسه احصار اولنمشدر اصحك مقابلى امام اعظمك مكهٔ مكرمه دار اسلام اولديغندن كندوده احصارك عدم تحقق قوليدر مكهٔ مكرمه‌نك غيريده ممنوع اتفاقا محصردر ﴿ (والقادر على احدهما لا) اماعلى الوقوف فلتمام حجه واما على الطواف فلتحلله به كامر ﴾ ايكى ركنك برينى ادايه مقتدر اولان محصر دكلدر اماوقفه‌يه قادر اولان كسه‌نك محصر اولمديغى {الحج عرفة} حديث شريفنه بناً وقوفله حجى تمام اولديغيچوندر اماطوافه قادر اولان كسه‌نك محصر اولمديغى طوافله متحلل اولديغنه مبنيدر نتكم ماسبقده مرورايلدى زيرا دمله تحللى دم طوافه بدل اولديغنه مبنى ايدى وقتاكه اصله مقتدر اولندقده بدله عدول اولنمز

﴿ (باب الحج عن الغير) ﴾

اشبو باب حج عن الغيركه بدل اوله‌رق مكهٔ مكرمه‌يه كيدوب حج ايدن كسه حقنده اولان مسائل بيانده‌در وقتاكه اصل اولان انسانك عملى كندى نفسى ايچون اولوب غير ايچون اولمق اولوب وغير ايچون اولمق خلاف اصل اولديسه اشبو باب تأخيره مناسب اولدى وغير كلمه‌سنه لام تعريف ادخالى صحيح دكلدر بلكه استعمالى اضافتله اولمق لازمدر ﴿ الاصل ان كل من اتى بعبادة ماله جعل ثوابها لغيره وان نواها عند الفعل لنفسه لظاهر الادلة ﴾ اصل اولان بوكه هربركسه كه نماز واورج وصدقه وقرائة قرأن وذكر وطواف وحج وعمره وسائر انواع بردن برعبادت ايتدى كندى ايچون ثوابنى غير ايچون قلمق

واردر هرنقدر ایدرکن نفسیچون نیت ایدرسه‌ده ادله‌نك ظاهر ینه‌بناً
صكره ثوابنی غیره هدیه ایتلی مزبور ادله دندرکه برکسه رسول اکرم ونبی افخم
صلی الله تعالی علیه وسلمدن سؤال ایتدیکه کانلی ابوان ابرهما حال حیاتهما
فکیف لی ببرهما بعدموتهما فقال صلی الله تعالی علیه وسلم {ان من البر
بعدالموت ان تصلی لهمامع صلاتك وان تصوم لهمامع صومك} رواه الدار
قطنی یعنی بنم حیاتلرنده کندولرینه احسان ایتدیکم ابوینم وارایدی
وفاتلرندنصکره کندولرینه بر واحسانم نه کیفیتله اولور سعادتله بیور دیلرکه
نماز کاه برابر کندولر ایچون نماز قیله‌سك وصیامکله صائم اوله‌سك اشبو حدیث
شریفی دارقطنی روایت‌ایتدی وعن علی رضی الله تعالی عنه انه قال قال رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم {من مرعلی المقابر وقرأ قل هو الله احد احدی
عشرة مرة ثم وهب اجرها للاموات اعطی من الاجر بعدد الاموات} رواه
ایضا وعن انس قال رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم {من دخل المقابر
فقرأ سورة یس خفف الله عنهم یومئذ وکان له بعدد من فیها حسنات} وعن انس
انه سأل رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم فقال یارسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم انانتصدق عن موتانا ونحج عنهم وندعولهم فهل یصل ذلك قال نعم انه لیصل الیهم
وانهم لیفرحون به کما یفرح احدکم بالطبق اذا اهدی الیه رواه ابوحفص العکبری
ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن ایکی کوزل قوچ تضحیه بیوروب
بریسنی نفس نفیسه‌لری وبرنی امتی ایچون قلدیغی مرویدر یعنی ثوابنی
امتی ایچون قلدی دیمکدر وبو کندولرندن انسانه غیرك عملینك نفعی اولدیغی
کندولرندن تعلیمدر وکندولرینه اقتدا واتباع انجق عروهٔ وثقیدر ❊ حلبی
عن الزیلعی ❊ حجده صریحا نیابتك صحتنه دلالت ایدن حدیث
شریفدندر ابن عدینك کاملده وامام بیهقینك شعبده روایت ایتدیکی
{ان الله یدخل بالحجة الواحدة ثلثة نفر الجنة المیت والحاج عنه والمنفذ لذلك}
حدیث شریفی ذکره السیوطی فی جامع الصغیر ❊ واماقوله تعالی وان لیس
للانسان الا ماسعی ای الا اذا وهبه له کما حققه الکمال او اللام بمعنی علی کما فی ولهم
اللعنة ولقد افصح الزاهدی عن اعتزاله هنا والله الموفق ❊ شارحك الاصل
ان کل من اتی آلخ قولنه وارد اولان انسانه غیرك سعیندن نصیب یوقدر سؤالنه
جواب ویردکه وان لیس للانسان الا ماسعی ایهٔ کریمه‌سنك معناسی الا اذا وهبه
له غیره‌در یعنی غیر کندی عملینك ثوابنی آخره بخش ایدرسه اولور دیمکدر نتکم کمال بوبابده
تحقیق ایلدی یاخود ایه‌ٔ کریمه‌ده لام علی معناسنده‌در ولهم اللعنة آیهٔ کریمه‌سنده
وعلیهم معناسنه اولدیغی کبی زیلعی حضرت موسی وابراهیم علیهما الصلاة

(والسلامك)

والسلامك قومنه خاصدر زیرا مشار الیهمانك صحفنده اولانی حکایه اوله‌رق
واقع اولدی دیو جواب ویردی زیرا الم ینبأ بما فی صحف موسی وابراهیم الذی
وفی ایهٔ کریمه‌سندندر وآخر جوابلری دخی واردر وامام زاهدی مجتباده
اشبو حج عن الغیر بابنده انسانك حج وغیری حسناتدن امواته نفع ایصالنی
انکار ومذهب اهل حق وعدل قلمسیله کندی اعتزالنی اظهار ایلدی
کندولری فقهده امام وحجة وفاضل بی‌نظیر ایکن سبیل رشاددن زیغ واهل
اعتزال طرفلرینه میل ایدوب مزبور احادیث صریحه‌یی رده اقامت شبهه
وتلبیسی معاذ الله تعالی عدم توفیق اماره‌سی اولدیغندن شارح رحمه الله
تعالی والله الموفق بیوردی یعنی توفیق انجق الله جلیلدندر عمله وفضله
دکلدر دیمك توفیق خلق الطاعة فی العبد ویاخود خلق قدرة الطاعة فی العبد
معناسنه‌در قدرتدن مراد فعله مقارنه اولان قدرتدر ❊ (العبادة المالیة)
کزکاة وکفارة (تقبل النیابة) عن المکلف (مطلقا) عند القدرة والعجز ولو النائب ذمیا
لان العبرة لنیة الموکل ولو عند دفع الوکیل ❊ امام لامشی عبادت خضوع
وتذللدن عبارتدر دیدی تقریبی فعل لایراد به الا تعظیم الله تعالی بامره‌در
یعنی انجق کندی ایله الله عظیم الشانك امریله کندویه تعظیم قصد اولنان
فعلدر دیمك عبادتك حسنی شائبهٔ ریادن خالص اولملیدر ❊ ابو السعود ❊
زکات وکفارت مثللو عبادت مالیه مکلفدن مطلقا کرك قدرت وکرك عجز
وقتنده نیابتی قبول ایدر نائب هرنقدر ذمی دخی اولورسه‌ده زیرا اعتبار موکلك
نیتنه‌در هرنقدر وکیلك اداسی وقتنده اولورسه‌ده زیرا تکالیفدن مقصود ابتلا ومشقتدر
بوایسه مالده فقرایه ایصال ایله نفسه محبوب اولان مالی تنقیصله‌در بونائبله‌ده اولور
❊ (والبدنیة) کصلاة وصوم (لا) تقبلها (مطلقا والمرکبة منهما) کحج الفرض
(تقبل النیابة عند العجز فقط) لکن (بشرط دوام العجز الی الموت) لانه فرض العمر
حتی تلزم الاعادة بزوال العذر ❊ نماز واوروج مثللو عبادت بدنیه مطلقا که
کرك عجز وکرك قدرت وقتنده نیابت قبول ایتمز عبادت بدنیه‌ده ابتلا افعال
مخصوصه ایله نفس وجوارحه اتعاب اولدیغندن امدی نائبك فعلیله نفسه
مشقت تحقق ایتمز فرض اولان حج کبی ایکیسندن مرکبه اولان فقط عجز وقتنده
نیابت قبول ایدر لکن عجزك موته‌دك ممتد اولمسی شرطیله زیرا حج فرض عمریدر
حتی عذرك زوالیله اعاده‌سی لازم اولور ❊ (و) بشرط (نیة الحج عنه) ای عن الآمر
فیقول احرمت عن فلان ولبیت عن فلان ولونسی اسمه فنوی عن الآمر صح وتکفی
نیة القلب ❊ دخی آمردن اوتوری نائبك نیت ایدوب احرمت عن فلان ولبیت
عن فلان دیه‌رك نیتی شرطیله اسمنی اونودوب آمردن دیو نیت ایتسه صحیح

اولور ونلفظله تصريح ايتمكسزين قلبيله نيت دخى كفايت ايدر ❊ (هذا)
اى اشتراط دوام العجز الى الموت (اذا كان) العجز كالحبس و (المرض يرجى
زواله) اى يمكن (وان لم يكن كذلك كالعمى والزمانة سقط الفرض) بحج الغير
(عنه) فلا اعادة مطلقا سواء (استمر به ذلك العذر ام لا) ولو احج عنه وهو صحيح
ثم عجز واستمر لم يجزه لفقد شرطه ❊ اشبو مزبور قبول نيابتده الى الموت
عجزك دوامنك شرط اولمسى عجز حبس ومرض مثللو زوالى ممكن اولان شى
اولور يوق عمى وكوتورم اولمق كبى زوالى عادتا مأمول اولميان نسنه اولورسه
غيرك حجيله كندودن فرض ساقط اولور مطلقا كرك اول عذر كندوده مستمر
اولسون ويا اولمسون اعاده اولنمز بر صحيح غير كمسنه يه حج ايتديروب بعده عاجز
اولوب وعجزى مستمر اولسه كندويه كفايت ايتمز شرطى اولان نائبك حجى
وقتنده عجزى بولنمديغندن ❊ (وبشرط الامر به) اى بالحج عنه (فلا يجوز
حج الغير بغير اذنه الا اذا حج) او احج (الوارث عن مورثه) لوجود الامر
دلالة وبقى من الشرائط النفقة من مال الآمر كلها او اكثرها وحج المأمور بنفسه
وتعينه ان عينه ❊ دخى فرض اولان حجله آمرك كندودن اوتورى امرى
شرطيله نيابت ايدر نافله ده امره حاجت يوقدر ايمدى بلا اذن بركمسه نك
بر آخر كمسه ايچون حجى جائز دكلدر الا وارث مورثندن اوتورى كندوسى
حج ايدوب ويا غير كمسنه يه ايتديرسه دلالة امر بولنديغندن جائز اولور شرائطدن
باقى قالدى نفقه نك كليسنك ويا اكثريسنك امر ايدنك مالندن اولمسى ومأمورك
بنفسه حجى وتعيين ايتديسه مأمورى تعيين باقى قالدى ❊ فلو قال يحج عنى
فلان لاغيره لم يجز حج غيره ولو لم يقل لاغيره جاز واوصلها فى اللباب الى عشرين
شرطا منها عدم اشتراط الاجرة فلو استأجر رجلا بان قال استأجرتك على ان
تحج عنى بكذا لم يجز حجه وانما يقول امرتك ان تحج عنى بلا ذكرا جارة ❊
مزبور عاجز بنم ايچون انجق فلان كمسنه حج ايتسون غيرى كمسنه ايتمسون ديسه
غيرك ايتمسى جائز اولمز لاغيره ديمه سه غيرك حجى جائز اولور شرائطى علامه
سندى لباب نام منسكنده يكرمى يه ابلاغ ايلدى ١ شرائط مزبوره دندر
اجرتى شرط ايتممك امدى استيجار ايدوب زيرا كمسنه يه سنى بنم ايچون حج ايتمكه
شوقدر مبلغه استيجار ايتدم ديسه حجى جائز اولمز بلكه اجاره ذكر نسز انجق
بنم ايچون حج ايتمكه سكا امر ايتدم ديرلبابده كى شرائط ٢ حجك مال سببيله
وجوبى امدى اوزرينه حج فرض اولميان فقيرك احجاجى جائز اولمز ٣ عجزك
الى الموت دوامى ٤ عذرك قبل الاحجاج وجودى ٥ حجله امر ٦
محجوج عنهك ماليله اولمق ٧ ثلث مساعد ايسه راكبا اولمق ٨ بنه ثلث

مساعد ايسه آمرك وطنندن اولمق ٩ احرام وقتنده محجوج عنه ايچون نيت ١٠
آمرك ميقاتندن احراملنمق ١١ مأمور بنفسه كندوسى حج ايتمك الا غيرك ايتمسنه
اذن اولورسه غيرك حجيده اولور ١٢ حجنى فساده ويرمه مك ١٣ مفرد
ويا قارن اولمقده مخالفت ايتممك ١٤ حجة واحده ايچون احراملنمق ايكى
حج ايچون مثلا برنفسى وبر آمر ايچون احرامى جائز اولمز ١٥ اهلالى بركمسه
ايچون ايتمك مثلا ايكى كمسه ايچون ايتسه جائز اولمز بونلر مخالفت اولور ١٦
آمرك اسلامى ١٧ عقلى ١٨ مأمورك مميز اولمسى ١٩ حجك فوت
اولمسى ٢٠ تعيين ايتديكى كمسه نك بنفسه كندولرينك ايتمسى ❊ ولو انفق
من مال نفسه او خلط النفقة بماله وحج وانفق كله او اكثره جاز وبرئ من الضمان ❊
كندويه آمر طرفندن ويريلان مال وفا ايدركن نائب كندى مالندن صرف
ايتسه ويا نخود مأمور بالحج نفقه يى كندى ماليله خلط وحج ايدوب وآمرك
مالى مقدارينك كليسنى ويا اكثريسنى انفاق ايتسه جائز اولوب وضماندن برى
اولور (تتمه) انسان اوزرينه فرض اولان حجى ادا ايتدكدن صكره غيرى
ايچون حج ايتمسى كندى نفسى ايچون حجندن افضلدر نفعى متعدى
اولديغنه بناءً ❊ ابو السعود ❊ (وشرط العجز) المذكور (للحج الفرض لا النفل
لاتساع بابه (ويقع الحج) المفروض (عن الامر على الظاهر) من المذهب وقيل
عن المأمور نفلا وللآمر ثواب النفقة كالنفل ❊ نافله نك بابى متسع اولديغندن
مزبور عجز انجق فرضده شرط اولدى نافله ده اولمدى مذهب ظاهر اوزره
نائبدن واقع اولان مفروض آمردن واقع اولور حتى فرض كندودن ساقط اولور
مأموردن ساقط اولمز وآمر ايچون نيت ايتمسى شرطدر بعضيلر نافله
اولهرق مأموردن واقع اولور آمر ايچون نفقه ثوابى اولور ديديلر نافله حجده
اولديغى كبى ❊ (لكنه يشترط) لصحة النيابة (اهلية المأمور لصحة
الافعال) ثم فرع عليه بقوله (فيجاز حج الصرورة) بمهملة من لم يحج (والمرأة)
ولو امة (والعبد وغيره) كالمراهق وغيرهم اولى لعدم الخلاف ❊ مصنف
مرحوم ويقع الحج عن الآمر قولندن استدراك ايدوب ديركه لكن افعالك صحتى
ايچون نيابتك صحتنده مأمورك اهليتى شرط قلندى زيرا ويقع الحج عن الآمر
قولندن توهم اولنان اهلينك غيريدن اولسه ده صحيح اولمقدر بعدازين استدراك
مشروحك اوزرينه تفريع ايدوب ديركه امدى صروره كه صاد مهمله ايله حج ايتميان
كمسه نك وهرنقدر جاريه دخى اولورسه ده عورتك وعبدك وسائر مراهق كبى
كمسه لرك حجى جائز اولدى مزبورلرك غيرينك نيابتلرينك صحتى بالطريق الاولى در
انلرك حجنك صحتنده اختلاف اولمديغندن زيرا امام شافعى رحمه الله ك

مزبور صروره مثللولرك حجلرينى تجويز ايتمدى لكن حنفيه قتنده‌ده مزبورلرك
حجلرينك جوازى مع الكراهتدر ✻ (ولو امر ذميا) او مجنونا (لا) يصح ✻ بركسه
ذمى يه ويا مجنونه حجله امر ايتسه صحيح اولمز اهليتلرى اولمديغندن
بو دخى مفرع عليه جمله سندندر ✻ (واذا امرض المأمور)
بالحج (فى الطريق ليس له دفع المال الى غيره ليحج) ذلك الغير (عن الميت الا اذا)
اذن له بذلك بان (قيل له وقت الدفع اصنع ماشئت فيجوز له) ذلك (مرض اولا)
لانه صار وكيلا مطلقا ✻ مأمور بالحج يولده خسته اولسه آمرك حى اولسون
ويا ميت اولسون مأمور معين اولسون ويا اولمسون كندى ايچون مالى غيرى
كسه‌يه ميتدن ناشى اول غير حج ايتمك ايچون اعطا يوقدر آمر حياتده اولسه
بنه بو يلجه در الا مأموره مالى دفع وقتنده ديلديككى ياب ديو غيره دفعه اذن
اولورسه كندويه غيره اذن جائز اولور خسته اولسون ويا اولمسون زيرا بر حالله
مقيد اولميه‌رق مطلقا وكيل اولور ✻ (خرج) المكلف (الى الحج ومات فى الطريق
واوصى بالحج عنه) انما تجب الوصية به اذا خره بعد وجوبه اما لو حج من عامه
فلا (فان فسر المال) او المكان (فالامر عليه) اى على مافسره ✻ بر مكلف
بلده سندن حج ايچون چيقوب ويولده وفات وكندى ايچون حجله وصيت
ايتسه اكر مال ويا مكان تفسير وبيان اولنوب مثلا بيك غروش ويا شامدن
بنم ايچون حج اولنسون ديرسه بيانى وجهى اوزره مباشرت اولنوب صرف
اولنور اما وصيتك وجوبى انجق حجى بعد الوجوب تأخير ايتديكنه نظرا در
اما واجب اولديغى سنده ايسه وصيت لازمه دكلدر ✻ (والا فيحج)
عنه (من بلده) قياسا لا استحسانا فليحفظ فلو احج الوصى عنه من غيره لم يصح (ان وفى به)
بالحج من بلده (ثلثه) وان لم يف فمن حيث يبلغ استحسانا ✻ يوق بلده سندن
خروج ايتميوب ووصيت ايدوب مال ومكان تعيين ايتمديسه ثلث بلده سندن
حجه وفا ايدرسه قياسا كندى ايچون بلده سندن حج اولنور بو امام
اعظم قوليدر استحسانا بلده سندن حج اولنمز بلكه وفات ايتديكى محلدن حج اولنور
بو امامين قوليدر فليحفظ ايله بو قياس ايله عمل اولنان مواضعدن اولديغنه
تنبيه ايدر امدى وصى ميتك بلده‌سنك غيريدن كندو ايچون حج ايتدررسه
صحيح اولمز واكر ثلث بلده سنده بدله وفا ايتمزسه استحسانا بالغ اوله جغى
محلدن حج ايتدريلور ✻ ولوصى الميت ووارثه ان يسترد المال من المأمور
مالم يحرم ثم ان رده لخيانة منه فنفقة الرجوع فى ماله والا ففى مال الميت ✻
ميتك وصيسى ويا وارثيچون مأمور احرامه قبچه مالى كندودن استرداد
ايتمك وارد ريدنده امانت اولديغيچون بوندنصكره مالى ردى مأمورك

خيانت محققه سندن ويا تهمتدن ناشى اولورسه نفقهٔ رجوع مأمورك مالندن
اولور خيانتدن ناشى اولمزسه ميتك مالندن لازم كلور ✻ (اوصى بحج فتطوع
عنه رجل لم يجزه) وان امره الميت لانه لم يحصل مقصوده وهو ثواب الانفاق
لكن لو حج عنه ابنه ليرجع فى التركة جاز ان لم يقل من مالى وكذا الوارث لا ليرجع
كالدين اذا قضاه من مال نفسه ✻ بركسه حجله وصيت ايدوب بركسه‌ده
كندودن ايچون تبرعا حج ايتسه كندويه كفايت ايتمز هرنقدر ميت
اول كسه‌يه امر ايتديسه‌ده آمرك مقصودى اولان انفاق ثوابى حاصل اولمديغندن
لكن حجله وصيت ايدن كسه‌نك اوغلو تركه‌يه رجوع نيتيله كندى ايچون
حج ايتسه جائز اولور اكر موصى كندى مالمدن حج ايدك ديو وصيت
ايتمديسه وارث كندى مالندن قضا ايتديكى دين جائز اولديغى كبى بنه بويلجه
وارث رجوع ايتمك ايچون مورثه حج ايتدررسه جائز اولور ✻ (ومن حج عن)
كل من (آمريه وقع عنه وضمن مالهما) لانه خالفهما (ولا يقدر على جعله عن احدهما)
لعدم الاولوية وينبغى صحة التعيين لو اطلق الاحرام ولو ابهمه فان عين
قبل الطواف والوقوف جاز ✻ شول بركسه كه كندويه ايكى حجله
امر ايدن كسه‌لرك هر برلرى ايچون حج ايلسه كندودن واقع اولور انلرك مالرينى
ضامن اولور هر برلرينى آخره شريك ايتمكله آمرلره مخالفت ايتديكندن
كأنه انلرك مالرينى نفسنه صرف ايتمش اولديغندن وبرينك اولويتى اولمديغندن
مزبور حجى برى ايچون قيلمغه قادر اولمز ✻ حجوج عنهى معينا ومبهما ذكردن
سكوتله احرام اطلاق اولنسه تعيينك صحتى لايق اولور بكا ايكى امر ايدن كسه‌نك
برينك حجى ايچون لبيك ديه‌رك آمرلرى وياخود كندى ايچون
احراملنديغى عمره وياحجى وياايكسنى بردن ابهام ايلسه مخالفت ايتمش اولمز
قبل الطواف والوقوف آمرك برينى تعيين ايتسه جائز اولور ✻ (بخلاف
ما لو اهل بحج عن ابويه او غيرهما) من الاجانب حال كونه (متبرعا فعين) بعد ذلك
جاز لانه متبرع بالثواب فله جعله لاحدهما اولهما وفى الحديث من حج
عن ابويه فقد قضى عنه حجته وكان له فضل عشر حجج وبعث من الابرار ✻
ابوينى وياجانبندن غيرى كسه‌لر ايچون بركسه متبرعا حج ايچون تلبيه ايله
رفع صوت ايدوب احراملنوب بعده تعيين ايدوب برى ايچون قيلسه جائز اولور
ثوابله متبرع اولديغندن ابوينك برى ويا ايكيسى ايچون قيلق كندويه
جائزدر حديث شريفده وارددركه شول بركسه كه اناسى ويباباسى ايچون حج
ايدسه انلك حجنى ادا ايتمش اولور وكندى ايچون اون حج ثوابى اولوب فرقهٔ
ابرار ايله بعث وحشر اولنور ✻ (ودم الاحصار) لاغير (على الآمر فى ماله

ولوميتا) قيل من الثلث وقيل من الكل ثم ان فاته لتقصير منه ضمن وان بآفة
سماوية لا ‌دم ※ احصار انجق آمرك مالندن لازم كلور هرنقدر وفات ايتمش
اولورسه ده بعضيلر ثلثدن و بعضيلر كلدن لازم كلور ديديلر مزبور نائب
كندى مصلحته مشغول اولمغله تقصيرندن ناشى حج ايده‌مسه مالى آمره
ضامن اولور واكر مرض وياحبس ويا موت دابه ويافرارمكارى مثلاو آفت
سماويله فوت اولورسه ضامن اولمز ※ (ودم القران) والتمتع (والجناية على الحاج)
ان اذن له الآمر بالقران والتمتع والافيصير مخالفا فيضمن ※ قران وتمتع
وجنايت قربانلرى حاجنك اوزرينه‌در آمر اوزرينه لازم دكلدر اكر قرانله وتمتعله
حجه اذن ويرمشسه يوق اذن ويرممشسه مخالفت ايتديكندن ضامن اولور ※ (وضمن
النفقة ان جامع قبل وقوفه) فيعيد بمال نفسه (وان بعده فلا) لحصول المقصود ※
واكر مأمور عرفاتده وقفه‌دن مقدم جماع ايدرسه نفقه‌يه صرف ايتديكى
مبلغى ضامن اولوب كندى ماليله حجى اعاده ايدر وقفه‌دنصكره جماع ايدرسه
نفقه‌يى ضامن اولماز مقصود حاصل اولديغندن ※ (وان مات) المأمور
(اوسرقت نفقته فى الطريق) قبل وقوفه (حج من منزل آمره بثلث مابقى)
من ماله فان لم يف فمن حيث يبلغ فان مات اوسرق ثانيا حج من ثلث الباقى
بعدها هكذا مرة بعد اخرى الى ان لا يبقى من ثلثه ما يبلغ الحج فتبطل الوصية
قلت وظاهره انه لا رجوع فى تركة المأمور فليراجع (لا من حيث مات) خلافا
لهما وقولهما استحسان ※ مأمور وقوفدن مقدم وفات ايدوب وياطريقده
نفقه‌سى سرقت اولنسه امام اعظم رضى الله عنه‌كوره آمرك منزلندن مالندن
باقى قلان ثلثله حج اولنور وفاتى محلندن اولنمز امامينه كوره وفات ايتديكى
محلدن اولنور ثلثدن باقى منزلندن حجه وفات ايتمزسه وفاتنده جكى محلدن ايدر
ايكنجى دفعه ده دخى مأمور وفات ايدوب ويامالى سرقت اولنسه بوندنصكره
دخى باقى قلان تركه‌نك ثلثندن حج اولنور هكذا مرة بعد اخرى ثلثدن حجه
بالغ وواصل اولميه مال باقى قلميانه دك صرف اولنورده بعده وصيت باطل اولور
وهلة اولى‌يده ثلث مصارف حجه وفا ايتمديكى صورتده وصيت باطل اولديغى
كبى شارح دركه مصنفك بثلث مابقى قولنك ظاهرى مأمورك تركه‌سنه رجوع
اولنمه‌مقدر محلنه مراجعت لازم در طحطاوى دركه محلنه مراجعت ايتدم مأمورك
تركه‌سنه رجوع اولنور بولدم نتكم قهستانيده مرسومدركه امامين قولى
استحساندر لكن عمل بومقامده امام اعظمك قياس اولان قولنده در ※ فروع
يصير مخالف بالقران او التمتع كامر لا بالتأخير عن السنة الاولى وان عين
لانه للاستعجال لا للتقييد والافضل ان يعود اليه وعليه رد مافضل من النفقة

(وان)

وان شرطه له فالشرط باطل الا ان يوكله بهبة الفضل من نفسه او يوصى الميت
به لمعين ※ نائب حج قران ويا تمتع ايتمكله آمره مخالفت ايتمش اولور نتكم شارحك
والافيصير مخالفا فيضمن قولنده مرور ايتدى هرنقدر سنهٔ اولى تعيين
اولنورسه ده اندن تأخير ايله مخالفت اولمز تعيين استعجال ايچون اولوب
تقييد ايچون اولمديغندن لكن اولكى سنهٔ اوليده اولمقدر برمانع خوفندن
وافضل اولان آمرك بلدينه عودت ايتمكدر بونده اضمار قبل الذكر واردر مأمورك
اوزرينه نفقه‌دن فاضل اولانى رد لازمدر زياده‌يى مأمور ايچون شرط باطلدر
غيرك حقى اولديغندن ردى واجبدر الا آمر زائدى مأمورك نفسنه هبه‌يه
توكيل ونفسى ايچون قبض ايدرسه وياخود فاضلى ميت معين كمسه ايچون
وصيت ايدرسه ردى واجب اولمز ※ ولوارثه ان يسترد المال من المأمور مالم يحرم
وكذا ان احرم وقد دفع اليه ليحج عنه وصيه فاحرم ثم مات الآمر ※ آمرك وارثى
ايچون مالى مأموردن استرداد واردر مادام احرامله تقيد ايتمديه بويلجه احرامنسه ده
استرداد اولنور وصيسى حج ايتدرمك ايچون كنديه مالى دفع اولنسه ده
وصى احرامله‌نوب بعده آمر وفات ايتسه ※ وللوصى ان يحج بنفسه الا ان يأمره
بالدفع او يكون وارثا ولم تجز البقية ※ وصى ايچون بنفسه حج ايتمك واردر
آمر مطلقا بنم ايچون حج اولنسون ديرسه الا ابنم ايچون حج ايده نه وير ديو امر
ايدرسه وياخود وصى وارث اولوب سائر ورثه اجازت ويرمزسه وصى بنفسه
حج ايده‌مز ※ ولوقال منعت وكذبوه لم يصدق الا ان يكون امرا ظاهرا ※ واكر
مأمور بالحج حجدن منع اولندم ديوب ورثه وياوصى كنديسنى تكذيب
ايتسه تصديق اولنمز مالى ضامن اولور الا عربك محاربه‌سى ومطر شديد مثللو
نسنه ايله امر ظاهر اولورسه تصديق اولنور ※ ولوقال حججت وكذبوه
صدق بيمينه الا اذا كان مديون الميت وقدامر بالانفاق ولا تقبل بينتهم انه كان
يوم النحر بالبلد الا اذا برهنا على اقراره انه لم يحج ※ واكر مأمور بالحج حج ايتدم ديوب
ورثه تكذيب ايتسه‌لر يمينيله تصديق اولنوريدنده امانت اولان شيئك عهده
سندن خروج ادعا ايتديكندن الا مأمور ميتك مديونى اولوب كنديه
انفاقله امر اولنمش اولورسه يمينيله تصديق اولنمز قضاء دين دعوى
ايتديكندن بينه‌دن لازمدر ورثه‌نك يوم نحرده بلده‌سنده‌ايدى ديو بينه اقامه‌لرى
مقبوله اولمز زيرا صورتا شهادتلرى هرنقدر اثبات ايسه‌ده مقصودلرى حجى
نفى اولديغندن نفيه شهادتدر الا كندونك حج ايتمدم ديو تلفظنه شهادت
ايدرلرسه مقبوله اولور اشبو اقرارى اثبات اولديغندن

(باب الهدی)

اشبو باب هدیك احکامنی بیان بابنده (هو) فی اللغة والشرع (مایهدی الی الحرم) من النعم (لیتقرب به) فیه (ادناه شاة وهو ابل) ابن خمس سنین (وبقر) ابن سنتین (وغنم) ابن سنة ✻ هدی دالك سكونیله لغتده وشرعده كندو ایله حرمده تقرب الی الله تعالی ایچون اراقهٔ دم اولنان قیون ودوه دن حرمه هدیه ارسال اولنان شیدر واد ناسی قیوندر اصل اعلی وافضلی دوه در بش یاشنده واوسطی ایکی یاشنده بقر ویر یاشنده قیوندر اضحیه ده جائز اولان هدی ده ده جائز اولور ✻ (ولا یجب تعریفه) بل یندب فی دم الشکر ✻ هدیی تعریفکه عرفاته كتورمك ویاتقلید واشعار ایله تشهیر واجب دکلدر بلکه دم شکرده مندوبدر ✻ (ولا یجوز فی الهدایا الاماجاز فی الضحایا) کما سیجیء فصح اشتراك ستة فی بدنة وان اختلف اجناسها ✻ هدایاده جائز اولمز الاضحایاده جائز اولان حیوان جائز اولور تتکم قربیا کلور امدی قربتك اجناسی هرنقدر مختلف اولورسه ده مثلا قران ومتعه واحصار وجزاء صید قربانی مثلو قربت ایچون شرا اولنورسه شرا ایدن کسه التی کسه یی کندویه شریك ایدر اشراك کلمه‌سی افعال بابندندر مفعولنه مضافدر اشراك واحد ستة سبکنده‌در ✻ (وتجوز الشاة) فی الحج (فی کل شیء الافی طواف الرکن جنبا) او حائضا (ووطیء بعد الوقوف) قبل الحلق کامر ✻ حجده کندوده دم واجب اولان هر برشیده قیون جائز اولور الاجنب ویاحائض ویانفسا اوله‌رق طواف رکن ایدرسه شاة جائز اولمز بلکه جنابت اغلظ اولدیغندن جبر نقصانی بدنه ایله اولدیکه اصغر ایله اکبر بیننده اولان تفاوتی اظهار ایچون ✻ بحر ✻ دخی بعد الوقوف وقبل الحلق وطئده شاة جائز اولمز تتکم جنایاتده مرور ایتدی بودخی ارتفاقاتك که رفق وسهولتك اعلاسی اولدیغندن بدنه لازم اولدی ✻ (ویجوز اکله) بل یندب کالاضحیة (من هدی التطوع) اذا بلغ الحرم (والمتعة والقران فقط) ولو اکل من غیرها ضمن ما اکل ✻ فقط متعه وقران وحرمه واصل اولان تطوع هدیندن مهدینك اکلی جائزدر بلکه اضحیه کبی اکلی مندوبدر الله جلیلك { فکلوا منها } قولنه بنا‌ٴ حرمه بالغ اولمدن ذبح اولنورسه اکل اولنمز مزبور اشبو اوچك غیریدن اکل ایدرسه اکل ایتدیکنك قیمتنی ضامن اولور ✻ (ویتعین یوم النحر) ای وقته وهو الایام الثلثة (لذبح المتعة والقران) فقط فلم یجز قبله بل بعده وعلیه دم (و) یتعین (الحرم) لامنی (للکل لاالفقیره) لکنه افضل ✻ فقط متعه وقران ذبح ایچون یوم نحر که وقت نحر اولان ایام ثلثه تعین اولنور اندن مقدم ذبح جائز اولمز ایام مزبوره دنصکره

ذبح جائز اولور لکن واجب ترك اولدیغندن اوزرینه دم جبر لازم اولور اما هدی تطوع حرمه بالغ اولندقده زمان ایله تقید اولنمز هرنقدر یوم نحرده نحر افضل ایسه‌ده معلوم اولسونکه دماء درت قسمدر بری زمانه ومکانه خاصدر که دم متعه وقران دروبری مکانه مختص اولوب زمانه اولمیان دم جنایات واحصاردر وبری زمانله ممتاز اولوب مکانله اولمیان اضحیه‌در وبری زمانه مختص اولمیان دم نذوردر ✻ ابو السعود مختصرا ✻ ومزبور دملرك کلیسی ایچون حرم متعیندر منا وفقراسنه تصدق متعین دکلدر لا الفقیره لاالتصدق لفقیره سبکنده‌در صواب اولان رفعله لافقیره تعبیریله حرم اوزرینه عطفدر ✻ حلبی ✻ یعنی حرمك فقراسنه تصدق متعین دکل دیمك لکن حرمك فقراسنه تصدق افضلدر ✻ (ویتصدق بجلاله وخطامه) ای زمامه (ولم یعط اجر الجزار) ای الذابح (منه) فان اعطاه ضمنه اما لو تصدق علیه جاز ✻ هدیك جلالیکه اوزرینه اورتیلان چلی وخانك کسریله خطام یکه بوینده اولان ایپ برابر کندی ایله تصدق اولنور وهدیی ذبح ایدن قصابك اجرتی اندن ویرلمز ویرسه ضامن اولور اما قصابه تصدق جائز اولور ✻ (ولا یرکبه) مطلقا (بلا ضرورة) فان اضطر الی الرکوب ضمن مانقص برکوبه وحمل متاعه وتصدق به علی الفقراء شرنبلالیة فان اطعم منه غنیا ضمن قیمته مبسوط ✻ بلاضرورة هدیه رکوب یوقدر مطلقا که کرك کندویه اکلی جائز اولسون وکرك اولمسون تعظیمه مخل اولدیغنه بنا‌ٴ اکر رکوبه مضطر اولورسه رکوبی ومتاعی حملی سببیله طاری اولان نقصانی ضامن اولور وآنی فقرایه تصدق ایدر شرنبلالیه‌ده بویلجه مرسومدر هدیك قیمتندن نقصانی اغنیایه اطعام ایدرسه قیمتنی ضامن اولور مبسوطده بویلجه مسطوردر ✻ ولا یحلبه (وینضح ضرعها بالماء البارد) لو المذبح قریبا والا حلبه وتصدق به ✻ هدیی حلب ایتمك یعنی سودنی صغمق یوقدر کندونك جزئی اولدیغندن ومه‌سنه ماء بارد سرپیلور اکر مذبح قریب ایسه یوقسه حلب ایدوب تصدق ایدر ✻ (ویقیم بدل) هدی (واجب عطب اوتعیب بما یمنع) الاضحیة (وصنع بالمعیب ماشاء ولو) کان المعیب (تطوعا نحره وصبغ قلادته) بدمه (وضرب به صفحة سنامه) لیعلم انه هدی للفقراء ولا یطعم (ولا یطعم منه غنیا) لعدم بلوغه محله ✻ عطب عینك فتحیله هلاك معناسنه یعنی هلاك اولان ویاخود عرج وعمی مثللو اضحیه‌ده مانع عیبله معیب اولان هدی واجب بدلنه آخر صحیح اقامت اولنور واجب ذمتده اولوب محلنده ذبح اولنمدیغندن کندودن ساقط اولمز ومعیبك هدیه صالح اولمدیغی یینه ذمتده واجب اولدیغندن ناشیدر معیبی دیلدیکی محله صرف ایدر ملکی اوزره باقی اولدیغندن معیب اولان هدی تطوع

اولورسه آنی ذبح ایدوب قلاده سنی قانیله صبغ ایدوب فقرایه هدی اولدیغی
معلوم اولسون ایچون قانی اورکجنک برطرفنه ضرب اولنور وکندوسی اندن
اکل ایتمز وغنی یه اطعام ایتمز محلنه بالغ اولمدیغندن ﴿ (ویقلد) ندبا بدنة (التطوع
ومنه النذر (والمتعة والقران فقط) لان الاشتهار بالعبادة الیق والستر بغیرها
احق ﴿ نافله ومتعه وقران بدنه‌لری انجق ندبا قلاده لنور عبادتده اشتهار الیق
اولوب غیریسیکه جنایت ودم احصارده ستر احق اولدیغندن ونذرا بتدادن
شرعک ایجابیله اولمدیغندن بدنهٔ تطوع قبیلندن عد اولنور ﴿ (شهدوا)
بعد الوقوف (بوقوفهم بعد وقته لاتقبل) شهادتهم والوقوف صحیح استحسانا
حتی الشهود للحرج الشدید ﴿ حجاجک عرفاتده وقوفلرند نصکره وقفه‌لری
وقتندنصکره اولدی دیو بعضی کسه‌لر شهادت ایتسه‌لر شهادتلری مقبوله اولمز
اول قدر حجاجک حجلرینک فوتنی موجب اولوب بلکه قیل وقالک کثرتنی وفتنه‌یی
مورث اولدیغندن امام مرقوملرک شهادتنی استماع ایتمز وحرج شدید اولدیغندن
استحسانا وقوف صحیحدر حتی شاهدلرک دخی حجی صحیحدر اما قیاس
مزبورلرک شهادتلرینک قبولیدر وقوف برزمانه خاص عبادت اولدیغندن آنسز
عبادت اولمدیغیچون ﴿ (وقبله) ای قبل وقته (قبلت ان امکن التدارک) لیلا
مع اکثرهم والالا ﴿ وقفه وقتندن مقدم اولدی دیو شهادت ایدرلرسه ناسک اکثریله کیجه‌لین
وقوفی تدارک ممکن اولورسه شهادتلری مقبوله اولور یوقسه اولمز ﴿ (رمی فی الیوم الثانی)
اوالثالث اوالرابع (الوسطی والثالثة ولم یرم الاولی فعندالقضاء ان رمی الکل) بالترتیب
(حسن وان قضی الاولی جاز) لسنیة الترتیب ﴿ برکسه جمار کونلرنده
ایکنجی و یا اوچنجی ویادردنجی کونده جمرهٔ وسطی یی اوچنجی جمره یی
رمی ایدوب اولکنی رمی ایتمسه قضا ایدرکن کلیسنی ترتیب ایله ایدرسه
کوزلدر یوق فقط اولکنی قضا ایتسه‌ده جائز اولور ترتیب سنت اولدیغندن
﴿ (نذر) المکلف (حجاما شیا مشی) من منزله وجوبا فی الاصح (حتی یطوف
الفرض)لانتهاء الارکان واورکب فی کله او اکثره لزمه دم وفی اقله بحسابه
ولونذر المشی الی المسجد الحرام اومسجد المدینة اوغیرهما لاشیٔ علیه ﴿ برمکلف
ماشیا حج نذر ایلسه قول اصحده فرض اولان طوافی ایده‌نه‌دک منزلندن وجوبا
مشی ایدر مزبور طوافله ارکان حج تمام اولدیغندن مزبور نذر یولک کلیسنده
ویا اکثرینده راکب اولورسه کندویه برقربان لازم اولور اقلنده راکب
اولورسه شاة وسطک قیمتندن قدر نجه تصدق لازم اولور مثلا ربعندن ربع قیمت
ثلثندن ثلث لازم اولور مسجد حرامه ویا مسجد مدینه‌یه ویا بونلرک غیری برمحله دک
نذر ایتسه مشیده اوزرینه برشی لازم اولمز بونلر ایله نسک التزامنده عرف

اولمدیغندن ﴿ (اشتری محرمة)ولو(بالاذن له ان یحللها) بلاکراهة لعدم خلف
وعده (بقص شعرها اوبقلم ظفرها) اومس طیب (ثم یجامع وهو اولی
من التحلیل بجماع) ﴿ اغاسنک اذنیله احراملنان جاریه‌یی اشترا ایدن کسه‌یه
مزبوره جاریه‌یی شعرنی وطرنغنی قطعله ویا طیب مسیله بلاکراهة تحلیل ایدوب
بعده جماع ایتمک واردر وعدنده خلف اولمدیغندن یعنی مزبور مشترینک
مزبوره جاریه‌یه مثلا عدم جماع ایله وعدی یوقکه خلف ایتمش اوله امابایع
احرامه اذن ویروبده بعده خلف ایتسه مکروهدر وجماع ایله تحلیلدن
مزبور قطع شعر ایله تحلیل اولیدر جماع اعظم محظورات احرام اولدیغندن
افعال حجه تعظیما کندویی ایشلمز ﴿ وکذا لو نکح حرة محرمة بنفل
بخلاف الفرض ان لها محرم والافهی محصرة فلا تتحلل الا بالهدی ولواذن
لامرأته بنفل لیس له الرجوع لملکها منافعها وکذ المکاتبة بخلاف الامة
الا اذاذن لامته فلیس لزوجها منعها ﴿ بنه بویلجه نافله حج ایچون
احراملنان حره‌یی نکاح ایدن زوج ایچون قطع شعر مثللو شیله کندویی تحلیل
واردر اکرکندی ایچون محرم اولورسه فرض حج ایچون محرمه مزبور نافله ایچون
محرمه‌نک خلافنه‌در کندوده شرائط وجوب مستجمع اولدیغندن
زوج کندویی حجدن منع ایدر کندی ایله برابر محرمی بولنمزسه مزبوره محصره‌در
انجق هدیله تحلل ایدر برکسه زوجه‌سنه نافله حجه اذن ویرسه اندن رجوع ایده‌مز
زوجه کندی منافعنه مالکه اولدیغیچون مکاتبه دخی بنه بویلجه‌در من وجه حره
اولدیغندن جاریه مکاتبه‌نک خلافنه‌در سید ایچون بعدالاذن رجوع واردر
منافعنه سیدی مالک اولوب کندوسی مالکه اولمدیغندن الااغا جاریه سنه
حجه اذن ویرسه جاریه‌نک زوجی ایچون کندویی حجدن منع یوقدر سیدک
تصرفنده اولدیغندن ﴿ فروع حج الغنی افضل من حج الفقیر حج الفرض اولی
من طاعة الوالدین بخلاف النفل ﴿ غنینک حجی فقیرک حجندن افضلدر
فقیر فرضی مکه دن ادا ایدوب ذهابنده متطوع اولدیغندن حالبوکه فرضک
فضیلتی نافله نککندن افضلدر فرض اولان حجی ادا والدینه اطاعتدن اولیدر
لاطاعة لمخلوق فی معصیة الخالق وارد اواولدیغنه بناً نافله بونک خلافنه‌در
یعنی نافله دن والدینه اطاعت اولیدر ﴿ بناء الرباط افضل من حج النفل ﴿
وکاربانسرا وتکیه وعمارت بناسی نافله حجندن افضلدر کندوده انتفاع
مسلمین اولدیغیچون ﴿ واختلف فی الصدقة ورجح فی البزازیة افضلیة
الحج لمشقته فی المال والبدن جمیعا قال وبه افتی ابوحنیفة حین حج وعرف المشقة ﴿
صدقه‌نک حجدن افضلیتنده اختلاف اولندی بزازیه‌ده حجک افضلیتی

ترجيح اولندى مالا وبدنا مشقتنه بناً بزازيه صاحبى امام اعظم رحمه الله تعالى حج ايدوب مشقتنه عالم اولدقده قول مزبور ايله افتا ايتدى ديدى ولو الجيده مختار اولان صدقه نك افضليتيدر زيرا نافله صدقه نك نفعى غيره عائددر حجبونك خلافنه دردبو مذكوردر وشيخ محى الدين ابن عربينك مسامرات نام كتابنده عبد الله بن مبارك رحمه اللهك روايتنى ايدركه متقدميندن بعض كسه لرحج مراد ايدوب بشيوز التون اخذ ايدوب بغدادك چارشوسنده مهمات حج كورمك ايچون خروجنده برعورته ملاقى اولدقده اول عورت كندويه الله جليل سكارحمت ايتسون بن برپاك دامن فقيره يم برقاچ چيلاق قزجغزلرم واركه درت كوندر برشى اكل ايتمدك ديدكده كلامى بكا تأثير ايدوب مزبور بشيوز التونى كندويه اعطا ايتدم وار مصارفكزه صرف ايدك ديدم حمد وثنا ايدەرك مزبوره عورت رجوع ايدوب بن دخى اول سنه حجه كيده ميوب ناس دكيدوب عودت ايتدكلرنده استقبال ايدوب حجاجدن احبابلر تصادف ايدوب كندولره سلام ويروب الله عظيم الشان حجكزى مقبول وسعيكزى مشكور ايليه ديو دعا ايتديكمده بكا جناب الله سزكده حجكزى قبول ايده ديو هر برملاقى اولديغم حاجى بزى دخى تهنيه وتبريك ايتديلر بونده تعجب ايدەرك كيجه خوابه واردقده منامده رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينى كوردم بكا سعادتله بيورديلركه سن ناسك سنى حجله تهنيه سندن تعجب ايتمه زيراسن برضعيفه ملهوفه اغاثه واعانه ايتدك اولدخى جناب قاضى الحاجاتدن نياز ايتديكه سزك صورتكزده برملك خلق ايدوب بهرسنه سزك ايچون حج ايده سز كرك حج ايدك وكرك ايتمدك ❊ ابو السعود عن الحموى فى حاشية الاشباه انتهى ❊ لوقفة الجمعة مزية سبعين حجة ويغفر فيها لكل فرد بلا واسطة ❊ وقفهٔ جمعه كه عرفه نك جمعه يه تصادف ايتديكى وقفه ايچون يتمش حج فضيلتى ور حجانى واردر واول كونده هر برحاجى ايچون بلا واسطه مغفرت اولنور عرفه سائر كونه تصادف ايدرسه بونك خلافندر يعنى متقين واسطه سيله مذنبيندن مغفرت اولنور واول حج اكبردكلدر بلكه حجهٔ اسلامدر ❊ حلبى عن القهستانى ❊ ضاق وقت العشاء والوقوف يدع الصلاة ويذهب لعرفة للحرج ❊ يتسو نمازيله وقوف عرفه يه وقتك مساعده سى اولمسه نمازى ترك ايدوب عرفاته ذاهب اولور حرجى دفع ايچون زيرا نمازى ادا ايتسه وقفه فوت اولور سنهٔ آتيده سفره ومال صرفنه واتعاب نفسه محتاج اولور اما وقفه ايدوب بعده صلاة عشايى قضاده برضرر

اولمز ❊ هل الحج يكفر الكبائر قيل نعم كحربى اسلم وقيل غير المتعلقة بالآدمى كذمى اسلم ❊ حج كناه كبائرلرى مكفرميدر بعضيلر مكفردرديديلر اسلامله مشرف اولان حربينك اسلامى مكفر اولديغى كبى بعضيلر آدميه متعلقه اولميانكه يعنى حقوق عبادك غيريى مكفردر ديديلر شرف اسلامله مشرف اولان ذمينك اسلامنك حق عبدك غيريه كفارت اولديغى كبى اشبو مقامده كلامك تفصيلندن لازمدركه حتى مرام كشف وايضاح اولنه بحرده مرسومدركه روايت اولنوركه رسول هردوسرا عليه افضل التحايا حضرتلرى عرفه كيجه سى امتينه مغفرت ايله دعا بيوردى اجابت اولندى الا بربرلرى بينلرنده اولان قان ومظالم وحقوق عفو اولنمدى بعده مزدلفه ده ينه دعايى تكرار بيورديلردم ومظالم حقنده دخى اجابت اولندى اشبو حديث شريفى ابن ماجه اخراج ايلدى لكن سندنده عباس بن مرداس اولديغندن تضعيف اولندى حفاظ حديثك بيانلرينه نظرا مرقومك روايتيله احتجاج اولنمز لكن بوشواهد كثيره دراز جمله اسناد صحيحله احمدك روايت ايتديكى ابن عباس رضى الله عنهمانك حديث شريفكه بيوروركه فلان كسه عرفه كوننده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك رديفى ايديكه يعنى بندنك ارقه سنده راكب ايدى واول مزبور رديف بعض نسايه نظر ايدوب انلرى ملاحظه ايدردى كندويه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم سعادتله بيورديلركه اى بنم قرنداشم اوغلو اشبو كون بركوندركه كندوده بركسه سمعنه وبصرينه مالك اولورسه كندى ايچون عفو ومغفرت اولنور وامام بخارينك مرفوعا روايت ايتديكى {من حج ولم يرفث ولم يفسق رجع من ذنوبه كيوم ولدته امه} حديث منيفى وامام مسلمك صحيحنده مرفوعا ذكر ايتديكى {ان الاسلام يهدم ما كان قبله وان الهجرة تهدم ما كان قبلها وان الحج يهدم ما كان قبله} حديث شريفندر وامام مالكك موطئنده مرفوعا ذكر ايتديكى {مارؤى الشيطان يوما هو اصغر ولا ادحر ولا اغيظ منه فى يوم عرفة وما ذاك الا لما يرى من تنزل الرحمة وتجاوز الله تعالى عن الذنوب العظام الا ما رأى يوم بدر فانه رأى جبريل يزع الملائكة} حديث شريفيدر ادحر ابعد معناسنه يزع يكف ويمنع معناسنه اشبو احاديث شريفه لر صغائرك تكفيرينى ايجاب ايدر هرنقدر حقوق عباد اولورسه ده لكن اكمل مشارق شرحنده ان الاسلام يهدم حديث شريفنده ذكر ايتديكى مقصود كرك صغيره وكرك كبيره ذنوب سالفه اسلام وهجرت وحج سببيله حبط اولنورديمك اشبو مضمون حربيه نسبتله حقوق الله وحقوق عباده متناولدر زيرا مزبور حربى شرف اسلامله مشرف اولدقده حقوق مشروحه لردن برشيئله مطالبه اولنمز حتى بركسهٔ مقدما قتل ايتسه

واخذ مال ايدوب دار حربده احراز وحفظ ايدہ. حالا انلر ايله مؤاخذه اولنمز
بوكا كوره مز بورك مرامنك حصولنده اسلام كفايت ايدر لكن رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم بشارتنده تأكيدا ومبايعه سنده ترغيبا هجرتله حجى
دخى ذكر بيورديلر زيرا حجله هجرت مظالمه كفارت اولمز وكبائرى محوايدر
ديو بونلرده قطع اولنمز بلكه انجق صغائره كفارت اولورلر جائزدر كه اهل ذمتدن
اسلامله مشرف اولان كبى حقوق عباد اولميان كبائرده كفارت اوله لر بوكا
كوره مزبور هجرتله حجك تأكيدا ذكر اولنمسنده شك اولماز انتهى بنـه بويلجه
امام نووى وامام قرطبى مسلم شرحنده مضمون مشروحى ذكر ايلديلر وقاضى
عياض اهل سنتك اجماعلرى انجق كبائره كفارتك توبه اولمسى اوزره در
ديدى خلاصهٔ كلام بومسئله ظنيه در حجده كبائره كفارتدر ديو قطعى جواب
بوقدر حقوق عباده كفارت اولمسى نيجه اولور فرضا جمله سنه كفارت اولور
دينسه بنه اكثر ناسك توهم ايتدكلرى كبى كندودن دين ساقط اولور ونمازك
واورجك وزكاتك قضاسى ساقط اولور ديمك دكلدر زيرا اشبو قولى براحد
ديمش دكلدر بلكه مراددينى ونمازى وصومى وزكاتى تأخيرينك اثمى ساقط
اولور ديمك بوقسه نفس دينى ادا ونمازى وصومى وزكاتى قضادن لازمدر
حاصل كلام حج حقنده وارده اولان احاديث شريفه لرك عمومنك مقتضاسنه
برقائل بوقدر بحرك كلامى بونده نهايت بولدى ❊ (وقال عياض اجمع اهل السنة
ان الكبائر لايكفرها الاالتوبة ولاقائل بسقوط الدين ولوحقا لله تعالى كدين
صلاة وزكاة نعم اثم المطل وتأخير الصلاة ونحوها يسقط وهذامعنى التكفير
على القول به وحديث ابن ماجة انه عليه السلام استجيب له حتى فى الدماء
والمظالم ضعيف ❊ قاضى عياض ديديكه اهل سنت اجماع ايتديلركه زناوشرب
خمر كبى كبائره كفارت انجق توبه اولور دين هر نقدر حق الله اولورسه ده نماز
وزكات دينى مثللونك سقوطنه برقائل يوقدر بلى دينك وعدنى اوزادوب ونمازى
تأخيرك ونماز مثللو زكاتك وحجك تأخيرى اثملرى حجك فوريدر ديدكلرينه
كوره ساقط اولور اشبو تكفيره قائل اولنلره كوره تكفيرك معناسى بودر وابن
ماجه نك روايت ايتديكى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك دعاسنه اجابت
اولندى حتى دم ومظالم ايچون اولان دعاسى دخى قبوله قرين اولدى حديث شريفى
ضعيفدر نتكم ماسبقده قريبا مرور ايتدى ❊ (يندب دخول البيت اذالم يشتمل
على ايذاء نفسه اوغيره ❊ بيت شريفكه كعبهٔ مكرمه يه دخول انسانك كندى نفسنه
وياغيريه ايذايى مشتمل اولمزسه مندوبدر زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
دخول بيوروب وانده نماز ادا بيورديلر امدى ادب دخولنده بوقسه

عدم دخولنده دكلدر ❊ (ومايقوله العوام من العروة الوثقى والمسمار الذى
فى وسطه انه سرة الدنيا لااصل له ❊ عوامك بيت شريفده كى عروهٔ وثقى كه
حلقه ووسطنده اولان مسمار دنيانك كوبكى قوللرينك اصلى يوقدر بعض عوام
كوبكلرينى اوزرينه وضع ايدرلر ❊ ولايجوز شراء الكسوة من بنى شيبة
بل من الامام اونائبه وله لبسها ولوجنبا اوحائضا ❊ بيت شريفك اورتوسنى بنى
شيبه دن اشترا جائز دكلدر بلكه بيت المالدن اولديغندن امامدنكه پادشاهدن
وياناْئبندن اشترا اولنور لكن حالا بنى شيبه نك كيف مايشاء تصرفلرى
كندولرينه طرف سلطنت عليه دن اذن ورخصت اولديغنه مبنيدر وآنى لبس
واردر هر نقدر لابسى جنب وياحائض اولورسه ده ❊ لايقتل فى الحرم الا اذاقتل
فيه ولوقتل فى البيت لايقتل فيه ❊ حرمده بركسه قتل اولنمز لكن كندى حرمده
آخر كسه يى قتل ايتديسه قصاص اولنور امام اعظمه كوره حرمده سارقك
يدى قطع اولنمز امامين ايچون بومسئله ده اختلاف واردر بركسه بيت شريفده كه
درون بيتده برآخر كسه يى قتل ايتسه كندوسى انده قتل اولنمز ❊ يكره الاستنجاء
بماء زمزم لا الاغتسال ❊ زمزم صوبى ايله استنجا ايتمك مكروهدر اغتسال ووضوء
مكروه دكلدر ❊ لاحرم للمدينة عندنا ❊ ائمهٔ حنفيه قتنده مدينهٔ منوره ايچون
حرم بوقدر امدى كندوده اصطياد وشجرينى قطع جائزدر بعض علما كندى
ايچون حرم اولمغه دلالت ايدن احاديث شريفه دن مراد تعظيمدر ديو جواب
ويرلمشدر ❊ ومكة افضل منها على الراجح الاماضم اعضاؤه عليه الصلاة والسلام
فانه افضل مطلقا حتى من الكعبة والعرش والكرسى ❊ دخى قول راجح اوزره
مكهٔ مكرمه مدينهٔ منوره دن افضلدر لكن رسول اكرم ونبى افخم صلى الله
تعالى عليه وسلمك اعضاى پرانورلرينك منضم اولديغى محل مبارك مطلقا
افضلدر حتى كعبه دن وعرشدن وكرسيدن دخى افضلدر علت مبارك
جسد شريفنه مماس اولمسى دكلدر بلكه ذات مكرمه سنك كندودن خلق
اولنمسيدر يوقسه مماس اولمق حال حياتلرنده نيجه اثواب ودواب وامكنه
ورجال ونسادنده واقع اولدى ❊ وزيارة قبره مندوبة بل قيل واجبة لمن له سعة ❊
ومبارك قبر پرانورلرينى زيارت مندوبه در بلكه وسع حالى اولان كسه لره
واجبه در دينلدى زيارت حقنده وارده اولان احاديث شريفه لردندر
{ من زار قبرى وجبت له شفاعتى } دخى { من حج وزار قبرى بعد موتى كان
كمن زارنى فى حياتى } يعنى قبريمى زيارت ايدن كسه يه بنم شفاعتم واجب اولدى
وشول بركسه كه حج ايتدى ودار بقايه انتقالمدنصكره قبريمى زيارت ايتدى
حال حياتمده بنى زيارت ايتمش كبى اولدى واشبو زيارت اعظم قرب وارجاى

طاعات وانجح مساعیدندر وزیارت ایدن کسه زیارته متوجه اولدقده چوق چوق صلوات شریفه کتوره ومدینهٔ منوره‌نك بناسی ویا اشجاری کورندکده صلوات شریفه‌یی چوق ایدر وزیارتی سببیله الله ذوالجلالدن نفع دارین طلب ایده وقبل الدخول اغتسال ویا توضی ایدوب احسن ثیابنی لبس ایده جدیدی اولورسه افضلدر ومدینهٔ منوره کورندکده بندلرندن نزول ایدوب مشیلرنده بأس یوقدر ودخولی وقتنده { وقل رب ادخلنی مدخل صدق } آیت کریمه‌سنی نصیرا نظم جلیلنه قدر قرائت ایده واول بلده‌نك فضیلتن درخاطر ایدوب دار هجرهٔ خیر البشر ایدیکین فکر ایده‌سین ورسول اکرمك تربهٔ معطره‌سن وکندودنصکره امر حقده قیام ایدن ایکی وزیرکه حضرت ابو بکر وعمر رضی الله تعالی عنهمادر انلرك تربهٔ شریفه‌لری انده ایدیکین ملاحظه ایده‌سین واول بلدهٔ مشرفه‌یه سکینه ووقار ایله خضوع وخشوع اوزره وضع قدم ایده‌سن زیرا نیجه مدت بالعشی والابکار قدم نبی مختار ایله مشرف اولمشدر قچن رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی زیارت ایده‌سك شویله بلکه اول جنابی میتا زیارت حیا زیارت کبیدر واول سلطان رسلی حیا کورسه نیجه تعظیم وتوقیر ایدرسه بنه اول مقدار توقیر وتعظیم ایلیه‌سك وقبر شریفه پك قریب وارمیه‌سك وتقبیل ایتیوب بعیدجه طوره‌سك ومعلومك اوله که اول رسول محترم سنك حضورکی وزیارت قیامکی عالمدر وسنك صلات وسلامك اول جناب اکرمه واصل اولور ❊ ویبدأ بالحج اوفرضا ویخیر اونفلا مالم یمر به فیبدأ بزیارته لامحالة ولینو معه زیارة مسجده فقد اخبران صلاة فیه خیر من الف فی غیره الا المسجد الحرام وکذا بقیة القرب ❊ حج کندوسنه فرض اولان کسه انکله بدأ ایدر حج فرض اولوب زیارت نافله اولدیغندن حجی نافله اولورسه مخیردر قنغیسیله بدأ ایدرسه اولور اکر مروری مدینهٔ منوره اوزره اولمزسه یوق مرور مدینه اوزره اولورسه البته زیارتله بدأ ایدر مالم یمر به فرضله نافله‌یه قیددر ومرقد منورلرینی زیارتله برابر مسجد شریفنیده زیارته نیت ایتملی زیرا خبرده وارددرکه مسجد نبویده ادا اولنان برنماز غیریسنده ادا اولنان بیکدن خیرلودر لکن مسجد حرامده دکل وانجق شدرحال وتحمل شدت سفر اوچ مسجد ایچون اولور بری مسجد حرام وبری مسجد نبوی وبری مسجد اقصادر ❊ حلبی عن الفتح ❊ اعتکاف وکنس مسجد امثالی سائر عبادتلر دخی نماز کبیدر ومسجد شریفه دخول ایتدکده جنب منبر شریفده ایکی رکعت نماز قیله عمود منبری منکب ایمن حذاسنده قیله وشول عمودکه آنك جانبنده صندوق واردر اکا استقبال ایده بعده حضرت حبیب

(خدانك)

خدانك قبر سعادتمدارینه کلوب وجه شریفی مقابله‌سنده واقف اولوب قبله‌یه استدبار ایله قبر شریفه استقبال ایدوب جدار قبر سعادتدن درت ذراع مقداری محلده قندیلی باشی اوستنده قبله‌رق طورمق پك تقربدن احترامه قریبدر مواجههٔ شریفه‌ده السلام علیك یانبی الله السلام علیك یاخیرة الله من خلقه السلام علیك یاحبیب الله السلام علیك یاصفوة الله السلام علیك یاسید الانبیاء والمرسلین السلام علیك یاخیر الخلائق اجمعین السلام علیك یاقائد الغر المحجلین السلام علیك وعلی اهل بیتك الطاهرین السلام علیك وعلی ازواجك الطاهرات امهات المؤمنین السلام علیك وعلی آلك واصحابك اجمعین السلام علیك ایها النبی ورحمة الله وبرکاته جزاك الله عنا یارسول الله افضل ما جزی ونبینا رسولا عن امته وصلی علیك کلما ذکرك الذاکرون وغفل عن ذکرك الغافلون وصلی علیك فی الاولین والاخرین افضل واکمل واطیب ماصلی علی احد من خلقه اجمعین کما استنقذنا بك من الضلالة وبصرنا بك من العمایة وهدانا بك من الجهالة واشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله وامینه وخیرته من خلقه واشهد یارسول الله انك قد بلغت الرسالة وادیت الامانة ونصحت الامة وکشفت الغمة وجاهدت فی الله حق جهاده وعبدت ربك حتی یأتیك الیقین ونحن وفدك یارسول الله واضیافك جئنا الی جنابك الکریم من بلاد شاسعة واماکن بعیدة نقصد بذلك قضاء حقك علینا والنظر الی مآثرك التیمن بزیارتك والتبرك بالسلام علیك والاستشفاع بك الی ربنا عز وجل شانه فان خطایانا قد قصمت ظهورنا واوزارنا قد اثقلت کواهلنا وانت الشفیع المشفع وقد قال الله تعالی { ولو انهم اذ ظلموا انفسهم جاؤك فاستغفروا الله واستغفر لهم الرسول لوجدوا الله توابا رحیما } وقد جئناك یارسول الله ظالمین انفسنا مستغفرین لذنوبنا فاشفع لنا الی ربنا واسئله ان یمیتنا علی سنتك ویحشرنا فی زمرتك ویسقینا بکأسك ویرزقنا مرافقتك فی الفردوس الاعلی مع الذین انعم الله علیهم من النبیین والصدیقین والشهداء والصالحین وحسن اولئك رفیقا یارسول الله الشفاعة ❊ ولا تکره المجاورة بالمدینة وکذا بمکة لمن یثق بنفسه ❊ مدینهٔ منوره‌ده ومکهٔ مکرمه‌ده مجاورت کندی نفسنه شرع شریفه مخالف شیلر ارتکابندن امنیت واعتمادی اولان کمسه‌لره مکروه دکلدر اهل احتیاط اولنلر ضیق معاش وحرارتدن طبعه کلال وملال حاصل اولمقدن وانس والفت سببیله نظرندن مهابت بیت سعادت ساقط اولوب تعظیم ورعایت وحرمتده تقصیر خوفندن کرا هته ذاهب اولدیلر

(كتاب النكاح)

وقتا كه مصنف كتاب عليه رحمة الملك الوهاب عباداتدن فارغ اولديسه معاملات بيانـنه آغاز وشروع ايتدى عابدينك بقالرى معاملاتله اولديغندن ومعاملاتك اوزرينه نكاحك تقديمى عبادته اقرب اولديغنه مبنيدر حتى نكاحه ونكاحك مشتمل اولديغى نفقه تحصيلنه واولادوعيال تربيه لرينه اشتغال نافله عبادتلرايچون تخلى وانزوادن افضلدر امام قهستانى عباداتدن مأخيرينك وجهى عبادته نسبتله مركب ايله بسيط كبى اولديغيدر ديدى زيرا من وجه عبادتدر ومن وجه معامله در بحرده جهاد اوزرينه تقديمك وجهى مصالح دينيه يى ودنيويه يى اشتماليدر ديدى جهاد دخى هر نقدر عباداتدن ايسه ده لكن اهل نكاح ار باب جهاددن اكثر وجميع زمانده موجود ومسلمينك كثرتنه سببدر (ليس لنا عبادة شرعت من عهد ادم الى الآن ثم تستمر فى الجنة الا النكاح والايمان) حضرت آدم صلوات الله وسلامه على نبينا وعليه وقتندن الى يومنا هذا و بوندنصكره جنتده مستمره اولور بزم ايچون مشروع اولان عبادت انجق نكاحله ايماندر علماء مفسريندن ابن خطيب سورهٔ سجده نك تفسيرنده بيان بيوررلركه آخرتده تكاليف هر نقدر اولمز ايسه ده لكن ذكر وشكر بلا تكليف تلذذ ايچون اولور بلكه عبد كندودن دنيادن زياده آخرتده ربسنه عبادت ايدر زيرا آخرتده عبدك حالى ملائكه نك حالى كبيدر وانلرك حقنده { يسبحون الليل والنهار لايفترون } بيورلدى عبادتله كندولرينه امر اولنمز بلكه مقتضاى طبعلرى اوله رق نعيم جنانك ازديادنى موجبه اسبابدن اولور لاتشبيه بعض ملوكه لذة وشرفا خذمت مثللو بوكا كوره شارحك حصرى منظورفيه اولور ٭ ابو السعود ٭ بين العلما نكاحك معناسنده اختلاف اولندى بعضيلر وطئله عقدك بيننده اشتراك لفظيله مشترك در ديديلر وعند البعض عقدده حقيقت وطئده مجازدر بو قول امام شافعى نك قوليدر دخى بعضيلر بونك عكسيدر ديديلر بو مقامده نكاحدن مراد وطئدر عقد دكلدر هر نقدر عقدده حقيقت ايسه ده ووطئ معناسنجه نكاحك عبادت اولديغى دنيايه نظرا شرعا مطلوب اولان تناسل يعنى دول دوش ايتمك قصدينه بناأدر بو آخرتده اولمز حتى امام بغوى { وزوجناهم بحور عين } آيت كريمه سنى تفسيرده قرناهم بهن ليس من عقد التزويج لانه لايقال زوجته بامرأة عباره سيله كشف وايضاح بيورديلر يعنى برى برلرينه مقارن قيلدم ديمكدر يوقسه عقد تزويج ايتدم ديمك دكلدر كلام عربده زوجته بامرأة

مستعمل دكلدر يعنى فلان رجلى برعورته بن تزويج ايتدم ديمك يوقدر علامهٔ ابن ابى شريفدن استفسار اولنديكه جنتده دنياده كى كبى تزوج وولادت اولورمى جواب بيورديلركه بين السلف اختلاف واقع اولدى بعضيلر برساعتده حمل ووضع وسن اولور ديديلر امام ترمذينك ابى سعيد الخدرى رضى الله عنهدن روايت ايتديكى حديث شريفكه { المؤمن اذا اشتهى الولد فى الجنة كان حمله ووضعه فى ساعة واحدة كما يشتهى } در بوكا بنأ وعند البعض جماع اولور ولد اولمز بونلرده { ان اهل الجنة لايكون لهم فيها ولد } حديث شريفنه تمسك ايتمشلردر وجنتده دنياده كى كبى عقد تزويج اولمسنه دلالت ايدر صريح حديث شريف يوقدر امام طبرانينك كبير واوسطده ذكر ايتديكى ام سلمه رضى الله تعالى عنهادن روايت اولنان حديث شريفكه بيوررلركه رسول اكرم ونبى محترم صلى الله تعالى عليه وسلمدن سؤال ايتدمكه برعورت برقاچ زوجه تزوج اولنور بعده وفات ايدوب كندوسى وزوجلرى جنته معا دخول ايتدكلرنده قنغيسنه واررسعادتله بيورديلركه مخيره قيلنور قنغيسى خلقا احسن ايسه آنى اختيار ايدوب يارب بونكله بنمزده حسن معاشرت وار ايدى بنى اكا تزويج ايله دير يعنى بنى بوكا جفت ايله ديمك عقده تصريح يوقدر ٭ حموى حاشيهٔ اشباه ٭ وعلامهٔ ابن حجر منهاج نام كتابنده اهل جنتك نكاحلرى دنياده كى كبى عقد ايله اولور ديدى (هو) عند الفقهاء (عقد يفيد ملك المتعة) اى حل استمتاع الرجل من امرأة لم يمنع من نكاحها مانع شرعى فخرج الذكر والوثنية والخنثى المشكل لجواز ذكورته والمحارم والجنية وانسان الماء لاختلاف الجنس واجاز الحسن نكاح الجنية بشهود قنية (قصدا) خرج مايفيد الحل ضمنا كشراء امة للتسرى نكاح عند الفقهاء قصدا كه بالذات ملك متعه يى كه ذكورت ووثنيت امثالى نكاحنه مانع اولور موانع شرعيه سى اولميان عورتدن رجلك استمتاع وانتفاعنك حلنى افاده ايدر برعقددر امدى نكاحى اشبو تعريفله بيان ايتمكله مذكر وخنثانك كرك مذكره وكرك مؤنثه وجنيه نك انسيه ونسادن نسبا وياصهرا ويارضاعا على التأبيد محرم اولانك وسودقزينك نكاحلرى خروج ايتدى خنثانك خروجى ذكورتى احتمالنك جوازى ايچوندر حتى تبيينك كتاب الخنثاسنده مرسومدركه خنثايه باباسى ويا سيدى برعورت ويابررجل تزويج ايتسه صحتيله حكم اولنمز حتى ار وياعورت اولديغى ظاهر اولمدقجه اكر تزويج اولنديغنك خلافى ظهور ايدرسه عقد صحيحدر يوقسه باطل اولور محلنه مصادف اولمديغيچون وخنثى كندى مثللو خنثايه تزويج اولنسه بنه بويلجه نكاحك صحتيله حكم اولنمز حتى برى ار وبرى عورت اولديغى ظاهر اولمدقجه

وجنیه ایله انسان مابیننك خروجی جنسلرینك اختلافنه مبنیدر قریبا ذکرآتی
محرماتده بیان اولندیغی کبی اولی اولان وثنیة بدلنده مشرکة تعبیری ایدی عمومنه
بناً حسن بصری رضی الله عنه شهود محضرنده جنیه‌نك نکاحنی تجویز ایلدی
لکن اصح اولان عدم جوازیدر قصدا کلمه‌سی یفیدنك فاعل ضمیرندن حالدر
مصدرك حال وقوعی هرنقدر کثیر ایسه‌ده لکن سماعیدر واشبو قصدا
قیدیله تسری ایچونکه استفراش اولنان اوطه‌لق تعبیر اولنور جاریه
اشتراسی مثلاو ضمنا حل افاده ایدن عقد خارج قالدی زیرا بونده مقصود ملك
رقبه‌در استمتاعك حلی ضمنیدر هرنقدر اوطه‌لق اولورسه‌ده عقد ایکی متکلمك
برینك قبولیله برابر آخرك ایجابیدر کرك مشهور اولان زوجت وتزوجت
لفظلریله اولسون وکرك سائر لفظله اولسون نتکم قریبا کلور ویاخود ایکی
طرفه متولی اولوب مقاملرینه قائم اولان برکسه‌نك کلامیدر ✽ بحر ✽ واشبو
تعریف علل اربعه‌که علت مادیه اولان ایجاب وقبولی علت فاعلیه اولان
موجبله قابلی علت صوریه اولان عقد حاصلی علت غائیه اولان ملك استمتاعی
مشتملدر ملك متعه‌یه زوجك مالکیندن مراد انجق زوجك زوجه‌نك بضعیکه
فرجی وسائر اعضاریله استمتاع وانتفاعنه مالکیدر کانه حکما زوجه‌نك عیننه
مالك اولمش اولور حقیقة عیننه مالك اولمش اولمز واکر حقیقة عیننه مالك اولسه
شبهه ایله وطئ اولنان عورتك عقدی زوجك اولوردی حال بوکه بدله عورت
مالك اولور زوجك مالکیتی انجق وطئك تحلیلی حقنده‌در یوقسه حق زوجیته
متعلق اولمیان سائر احکامده دکلدر ✽ (و) عند اهل الاصول واللغة (هو
حقیقة فی الوطئ مجاز فی العقد) فحیث جاء فی الکتاب اوالسنة مجردا عن القرائن
برادبه الوطئ کما فی ولاتنکحو مانکح اباؤکم من النساء فتحرم مزنیة الاب علی الابن
بخلاف حتی تنکح زوجا غیره لاسناده الیها والمتصور منها العقد لاالوطئ الامجازا ✽
قرآن عظیم الشانك واحادیث نبیٔ ذیشانك نفس الفاظ شریفه‌لرنده تکلم
ایدن اصول فقه ولغت علمالری نزدلرند نکاح وطئده حقیقت عقدده مجازدر
بوکا کوره نکاح وطئده حقیقت عقدده مجازدر بوکا کوره نکاحك
معنای لغویسیله معنای شرعیسی براولور بعضیلر نکاح عقدایله وطئه صادق
اولان ضم معناسنه موضوعدر دیدیلر بوکا کوره مشترك معنوی اولور امدی
نکاح قرآنده وحدیثده قنغی محلده که قرینه‌دن مجرد اوله رق کلدی انکله
وطئ معناسی مراد اولنور نتکم {ولاتنکحوا مانکح اباؤکم} نظم مجیدنده اولدیغی
مثللو بناً علیه باباسنك زنا ایتدیکی عورت اوغلونه حرام اولور وطئ بولندیغنه

(بناً)

بناً باباسنك عقد ایدوب وطئ ایتمدیکی اجماعا اوغلونه حرامدر {حتی تنکح
زوجا غیره} آیة کریمه‌سی مارالذکر ولاتنکحوا نظم شریفنك خلافنه‌در
یعنی بوندن عقد مراد اولندی وطئ مراد اولنمدی زیرا وطئك عورتدن
استحاله‌سی عقد اراده‌سنه قرینه‌در زیرا وطئ فعلدر عورت ایسه مفعوله‌در
فاعله دکلدر ✽ حلبی ✽ وعقد اراده‌سی نکاحك عورته اسناد اولنوب
وعورتدن ایسه متصور اولان انجق عقد اولوب وطئ اولمدیغنه مبنیدر
عورتدن وطئ اراده‌سی انجق مجاز اولور یعنی ماهو لهنك غیری‌یه اسناد اولنان
مجاز عقلی اولور امدی حتی تنکح آیة کریمه سنده نکاحدن عقد مراد اولندیغنه
کوره محلله وطئك اشتراطی عسیله حدیث شریفیله اولور ✽ (ویکون
واجبا عندالتوقان) فان تیقن الزنا الابه فرض نهایة وهذا ان ملك المهر
والنفقة والافلا اثم بترکه بدائع ✽ توقان حرکات ثلثه ایله نفسك نسابه
شدت اشتیاقیدر بونده قیاس اولان واوك الفه قلبی ایدی واو متحرك اولوب
ماقبلی مفتوح اولدیغیچون یعنی تزوج عبدك اوزرینه توقانکه نسابه اشتیاق
تامی اولوب کندی اولمزسه زنایه وقوعی درکار اولورسه واجب اولورکه
یعنی فرض اولور بونده وجوب فرض معناسنه‌در زیرا برحرامی ترکه انجق
کندی ایله توصل اولنان شی فرضدر حیثیة مشروحه‌یه ملابس اولمزسه
وجوب کندی معناسنه اولور ابوالسعود تزوجك فرض ویاواجب اولمسی
تسریکه اوطه‌لق جاریه اخذینه مقتدر اولمدیغنه نظراردیدی واشبو مزبور
وجوب مهر ونفقه‌یه مالك اولوب وبحرك بیاننه کوره جور خوفی
اولمزسه اولور تزوج ایتدیکنه نظرا جور خوفی اولوب ایتمدیکنه کوره زنایه
وقوع خوفی اولسه تزوجی ترك ایدر جور عباده متعلق معصیت اولوب زنادن
منع حق الله اولدیغندن عندالتعارض عبدك احتیاجی اولوب الله جلیل غنی
مطلق اولدیغنه بناً حق عبد تقدم ایدر کمال فتح القدیرده بویلجه افاده ایتدی
یوق صورت مشروحه‌لرده مهر ونفقه‌یه اقتداری اولمزسه تزوجی ترکنده
آثم اولمز بدایع نام کتابده بویلجه مرسومدر ✽ (و) یکون (سنة) مؤکدة فی الاصح
فیأثم بترکه ویثاب ان نوی تحصینا وولدا (حال الاعتدال) ای القدرة علی وطئ
ومهر ونفقة ورجح فی النهر وجوبه للمواظبة علیه والانکار علی من رغب عنه ✽
ونکاح قول اصحده اعتدال حالنده که وطئ ومهر ونفقه‌یه قادر اولدقده
سنت مؤکده اولور سنت اولمسنك دلیلی رسول اکرم ونبی افخم صلی الله
تعالی علیه وسلمك نفس کریمه‌لرنده حال وشان سنیه لریدر وصحیحنده وارد
اولدیغی وجه اوزره امت واصحابندن عبادت ایچون تخلی وعزلت اختیار ایدن

ذوات محمدت خصالی { ومن رغب عن سنتی فلیس منی } قول معجز بیانلریله
رد بلیغ ومنع آکید ایله ردیدر قنجده و بحرده دخی بو یلجه مصرحدر اصحابك
مقابلی بعض مشایخك فرض کفایه وبعضك واجب علی الکفایه وبعضك
فرض عیندر قوللریدر ✵ نهر ✵ بوکا کوره ترکیله آثم اولور ماسبقده
صلات بحثنده مرور ایتدیکه سنت مؤکده‌یی ترکله صحیح اولان آثم اولمقدر
ومتزوج کندی نفسنی ویا زوجه سنی تحصین یعنی حفظ وعفت ویاولد
نیت ایدرسه مثاب اولور ونهر نام کتابده عینا وجوبی ترجیح اولندی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلمك اندن اعراض ایدن کمسه یه انکاریله برابر کندولرینك
مواظبتنه بناءً ✵(ومکروها لخوف الجور) فان تیقنه حرم ذلك ویندب اعلانه
وتقدیم خطبة وکونه فی مسجد یوم جمعة بعاقد رشید وشهود عدول والاستدانة له
والنظر الیها قبله وکونها دونه سنا وحسبا وعزا ومالا وفوقه خلقا وادبا وورعا
وجمالا وهل یکره الزفاف المختار لا اذا لم یشتمل علی مفسدة دینیة ✵ وجورکه
ظلم خوفی اولدقده نکاح تحریما مکروه اولور نکاحده ظلمی تیقن ایدرسه حرام اولور

✵(فی بیان ندب اعلان نکاح)✵

اعلان واظهاری مندوبدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك { اعلنوا
هذا النکاح واجعلوه فی المساجد واضربوا علیه بالدفوف } قول شریفلرینه
بناءً وعقد اوزره خطبه‌یی تقدیم مندوب اولور مثلا خطیب { الحمد الذی
احل لنا النکاح ✵ وحرم علینا السفاح ✵ والصلاة والسلام علی سیدنا
محمد سید الملاح ✵ الذی ازال ظلام الشرك بنوره الوضاح ✵ اما بعد فان الله
تعالی ورسوله امرا بالنکاح ✵ وهو سنة الاسلام ✵ فقال فی کلامه العزیز
وهو افصح الکلام { یا ایها الناس اتقوا ربکم الذی خلقکم من نفس واحدة وخلق
منها زوجها وبث منهما رجالا کثیرا ونساء واتقوا الله الذی تسائلون به والارحام
وقال صلی الله تعالی علیه وسلم تناکحوا تکثروا فانی مکاثر بکم الامم } دیوب بعده
عقده شروع ایده وحصن حصین صاحبی رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلمك تکلم بیوردیغی خطبهٔ بلیغه‌یی روایت ایلدی خطبهٔ شریفه بودر { الحمد لله
نحمده ونستعینه ونستغفره ونعوذ بالله من شرور انفسنا وسیئات اعمالنا
من یهدی الله فلا مضل له ومن یضلل فلا هادی له واشهد ان لا اله الا الله وحده
لا شریك له واشهد ان محمدا عبده ورسوله یا ایها الناس اتقوا الی رقیبا
یا ایها الذین امنوا اتقوا الله الی مسلمون یا ایها الذین امنوا اتقوا الله وقولوا قولا سدیدا

(الی)

الی عظیما } واشرف ایام اسبوع اولان جمعه کوننده عاقد رشید ایله وشهود
عدول ایله مسجدده اولمق دخی مندوبدر امام شافعی عندنده شاهدلرك
عدالتی شرط اولدیغندن عقد متفق علیه اولسون ایچون بزده دخی مندوب
اولدی دخی تزوج ایچون استدانه که قرض المق مندوبدر الله جلیل اداسنه
کفیلدر تحصن وتعفف نیت خالصه سیله اولدقده فقردن خوف ایتملی
وعقددن مقدم مخطوبه‌یه نظر مندوبدر الفتی داعیه اولدیغندن وشهوت
اولمیه‌رق وجهنه والللرینه نظر وبحرده کندولرینه رجال میل ایتسون ایچون
قزجغزلری کوزلجه اثوابلر وحلیلر ایله تحلیه وتزیین سنتدر دیومرسومدر
وعورتك کندودن سنا وقامة وحسبا که آبا واجداد ایله افتخار جهتندن وعزا
ومالا دون اولمسی مندوبدر واخلاق حمیده وادب وورع وجمال جهتندن
کندویه فائقه اولمسیدخی مندوبدر برعورتی حسنی ومالی وعز وجمالی ایچون
تزوج ایتملی دکل زیرا بونده کندویه انجق ذل وفقر ودنائت حاصل اولور بلکه
صلاح ودیانتله معروفه حسب ونسب صاحبنی تزوج ایتملی العرق نزاع وارد
اولمشدر منبت سوءده بولنان حسنادن اجتناب لازمدر خطبه ومؤنت
جهتندن ایسر باکره نکاحی احسندر { علیکم بالابکار فانهن اعذب افواها
وانقی ارحاما وارضی بالیسیر } حدیث واجب الاتباعنه مبنی طویلهٔ مهزوله‌یی
وقصیرهٔ ذمیمه که قصد چرکین خیره‌یی وچوق سوزلو بدخو مسنه چوجقلو یی
تزوجدن احتراز ایتملی زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم { سوداء
ولود خیر من حسناء عقیم } بیومشدر وکشی قزی المغه وسع حالی وار ایکن
جاریه المیه وولیسی اذنی اولمقسزن حره‌یی المیه عند البعض نکاحی صحیح
اولمدیغیچون دخی زانیه عورتی تزوج ایتمیه وعورت دخی دیانتلی اخلاق حسنه
صاحبی سخی وموسر اری اختیار ایدوب فاسقدن تجنب ایده ونورسیده کنج
قزجغزینی شیخ کبیره وچرکین بدچهره کمسه‌یه تزوج ایتمیه وکفؤ اولان هر برمسلم
نك طرفندن خطبه وطلب اولندقده تأخیر ایتمیوب تزوج ایده وغیرك مخطوبه‌سنه
کندوسی طالب اولمیه دین قرنداشنه جفا وخیانتدر زفاف کتاب وزنده
کلنی دوزوب وقوشوب کوکی خانه‌سنه التمك وقومقکه مراد کردکدر بیت
الزفاف کردك اوی ولیلة الزفاف کردك کیجه سی دیمکدر یعنی اعلانله که پولسز
دفله زفافکه کردك مکروهمیدر جواب رجالك نسایه اختلاطی وغیره ایذا وکندو
ایله تفاخر قصدی مثللو برمفسدهٔ دینیه‌یی مشتمل اولمزسه مکروه دکلدر
امادف پوللو اولورسه مکروهدر دوکونده وولیمه‌ده تغنیده بین العلما اختلاف
اولندی بعضیلر دف ضربی کبی عدم کراهتنه ذاهب اولدیلر ✵(وینعقد) ملتبسا

بايجاب) من احدهما (وقبول) من الآخر (وضعا للمضى) لان الماضى ادل
على التحقيق (كزوجت) نفسى اوبنتى اوموكلتى منك (و) يقول الآخر
(تزوجت) ✻ انعقاد كندو سببيله عقد شرعى تسميه اولنور وجهله ايكى كلامك
برينك آخره ارتباطيدر بومقامده ايجابدن مراد كرك عورت وكرك اركك
احد متخاطبينك برندن ابتدا صادر اولوب وايجابه صلاحيتى اولان لفظدر قبول
قنغيسندن اولورسه ثانيا اولان كلامدر بايجاب ده بامدلابسه ايچوندر بذيت البيت
بالحجر تركيبنده‌كى كبى استعانه ايچون دكلدر كتبت بالقلم ده اولديغى مثللو
زيرا استعانه ايجاب وقبولك اجزاء ماديه اولمسنى ايجاب ايدر بوايسه خلاف
واقعدر بحر صاحبى ديركه حق اولان عقد اوچ شيكه ايجاب وقبول وارتباط
شرعى بونك مجموعيدر امدى ايجاب وقبول عقدك عينى اولمز زيرا برشيئك
جزئى عينى دكلدر ✻ يعنى نكاح مضيه وضع اولنوب وكندولر ايله انشا قصد
اولنان طرفينك برينك ايجابيله وآخرك قبوليله منعقد ومرتبط اولور ماضى
تحقيقده كه حدثك وقوعنك تحققنه پك دلالت ايدر واشبو تزوجت وطلقت
واعتقت وبعت واشتريت مثللو الفاظ لغة انشا واخباره موضوع اولدقلرندن
مثلا زوجت نفسى ويابنتى ويابنى ويا موكلتى ويا موكلى منك وآخرك تزوجت
ديمسى كبى يعنى قائلك زوج ويازوجه اولمسى بينده وموجبك اصيل
وياولى وياوكيل اولملرى مبانه لرنده فرق يوقدر مزبور آخر تزوجت
بدلنه قبلت لنفسى ويالموكلى ويالموكلتى ديسه ده اولور
ومنك تركيبنده‌كى كاف مفتوح ويامكسور اولسه ده اولور ومزبور منك
لفظندن نصكره اومن مولياك اوموكلتك اوموكلك لفظلرى دخى زياده
اولنسه احتمالاته تعميم ايچون مناسب اولوردى ✻ (و) ينعقد ايضا (بما)
اى بلفظين (وضع احدهماله) للمضى (والآخر للاستقبال) اوللحال فالاول الامر
(كزوجنى) اوز وجينى نفسك اوكونى امرأتى فانه ليس بايجاب بل هو توكيل
ضمنى (فاذا قال) فى المجلس (زوجت) اوقبلت اوبالسمع والطاعة بزازية
قام مقام الطرفين ✻ يعنى بويلجه برى ماضى يه وبرى استقباله ويا حاله وضع
اولنان ايكى لفظله ده نكاح منعقد اولور اولكيكه استقباله موضوع اولان
زوجنى ويازوجينى نفسك وياكونى امرأتى مثللو امر صيغه سيدر زيرا امرك
مدلولى انجق كندوبى تلفظ ايتدكدنصكره تحقق ايدر بوايسه تكلم
زمانته نسبتله مستقبلدر زوجنى وزوجينى صيغه لرينه نظرا نفسكده كافك فتحى
وكسرى جائزدر ونفسك كلمه سى حذف اولنسه وكيله وولى يه ده شامل
اولوردى وكونى امرأة ابنى اوامرأة موكلى اوكن زوجى اوزوج موكلتى

تعبيرلرى كونى امرأتى كبى جمله سى استقبال تحتنده مندرجلردر فانه ليس
تركيبنده فانه فصيحه در يعنى كندى ايله محذوفه اشارت اولنور تقدير كلام
بماوضع كلامى بايجاب وقبول اوزرينه عطف اولنوب وعطفلر ايسه مغايرت
ايجاب ايتديكندن عاقدينك برينك قولى اولان مثلا امر صيغه سيله زوجنى
وآخرك ماضى صيغه سيله زوجت قولى ايجاب وقبول اولمديلر بلكه زوجنى
قولى توكيل ضمنيدر بوكا كوره زوجتك قولى لفظين مقامنه قائم اولور
محضا قبول اولمز نكاحده بركسه طرفينه متولى اولديغنه بناءً بيع بونك خلافنه‌در
وتوكيل ضمنى اولديغندن مجلسه خاص اولدى اكر صريح وكالت اولسه ايدى
مجلسه قصر اولنمز ايدى امدى صورت مشروحه ده مجلسده برى ماضى
اولمق لازم ايكن بالسمع والطاعة نجه قبول اولور دينورسه مجرور محذوف
اجبت ما ضيسنه متعلقدر مجلسله تقييد اولنديغى ايجابله قبول ايكى حاضر
اولان كسه دن اولديغنه نظرا اتحاد مجلس شرط اولديغنه مبنيدر
امدى مجلس مختلف اولوب مثلا برى ايجاب وآخرى قيام ويابر عمل آخرايله
مشغول اولسه ايجاب باطل اولوب ونكاح منعقد اولمز ارتباطك شرطى
اتحاد زمان اولديغندن اما عاقدينك ايكيسى برمجلسده حاضر اولميوب
بريسى غائب اولوب وآخره برمكتوب ارسال ايتسه قبولى صحيح اولور
هر نقدر مجلس مختلف ايسه ده كتابله خطاب بينده فرق كلام
موجود اولديغى كبى متلاشى اولوب يوقده اولور بوكا كوره مجلس آخرده
ايجاب قبوله متصل اولمز امامكتوب مجلس اخرده قائمدر قرائتى حاضره
خطاب منزله سنده در بنا برين ايجاب قبوله متصل اولورده صحيح اولور
✻ وقيل هو ايجاب ورجحه فى البحر والثانى المضارع المبدوء بهمزة
اونون اوتاء كتزوجينى نفسك اذالم ينو الاستقبال وكذا انا متزوجك
اوجئتك خاطبا لعدم جريان المساومة فى النكاح اوهل اعطيتنيها
ان المجلس للنكاح وان للوعد فوعد ولوقال لها ياعرسى فقالت لبيك
انعقد على المذهب ✻ وبعضيلر امر لفظنى ايجابدر ديديلر وبحر صاحبى
اشبو قولى ترجيح ايلايوب ديديكه زيرا انجق ايجاب لفظ مفيد ايله اولور
كندو ايله تحقيق معنى مراد اولنسون وياولنمسون بوايسه امر لفظنه
صادقدر بوكا كوره ايجاب اولور وتوكيل اولديغنه نظرا مجلسه قصر
اولنملى دكل ايدى سؤال ليده وارد اولمز كالده بونى ترجيح ايلدى وايكنجيكه
حاله موضوع اولان صيغه قائل استقباله نيت ايتمزسه دخى تانك ضميله
تزوجينى نفسك تركيبنده‌كى مثللو تاايله وسائر صيغه لرده‌كى كبى همزه

ويانون ايله بدأ اولنان مضارعدر بحر صاحبي اصح اولان اشبو كندو ايله
حال مراد اولنان مضارع اولمقدر ديدى وكل مملوك املكه فهو حر قولنده
اولديغى مثللو اوزرينه احكام تفرع ايدوب فى الحال مالك اولديغى عتق
اولنور كلجكده مالك اوله جغى عتق اولنز الا نيتله اولور دخى بعضيلر
مضارع حقيقة استقبالده مستعملدر لكن حاله ده احتمالى اولور
شهادت كلمه سنده اولديغى مثللو واشبو نكاح خصوصنده مضارع له
تحقيق وحال معناسى مراد اولنور مساومه دكلدر خطبه ومقدمات
نكاح قرينه سيله بيع نكاحك خلافنه در وبعضيلر حال ايله استقبال بيننده
مشتركدر ديديلر همزه ايله بدأ اولنان مضارع زوجك اتزوجك قولى كبى
عورت جوابنده زوجت نفسى ديسه تحقيق نكاح منعقد اولور نهر صاحبى فقها
نوله بدأ اولنان مثلا نتزوجك ويا نزوجك من ابنى مثللو مضارعى ذكر
ايتمديلر ديدى وانا متزوجك ويا جئتك خاطبا همزه ايله بدأ اولنان مضارع
كيبدر زيرا متزوج ذات قام بها الحدث وتحقيق فى وقت التكلم معناسنه
موضوع اسم فاعلدر هرنقدر التزاما ايسه ده حاله دلالت ايدر جوابنده
زوجت دينلسه نكاح منعقد اولور خاطب قبول ايتم ديه من مساومه يه
حمل اولنور وياخود استفهام طريقيله سن اول عورتى بكا ويردكمى
ديوب مخاطب دخى ويردم ديدكده مجلس نكاح مجلسى ايسه منعقد اولور واكر
وعد مجلسى ايسه وعد اولور اعطيتنى هرنقدر ماضى اولمغله مانحن فيهدن
دكل ديو سؤال محليسنده استفهام كندوبى تحقق وقوعدن اخراج ايتدى
ديو جواب ممكندر ❊ حلبى ❊ مذهب مختار اوزره بر كسه بر عورته ياعرسى
ديوندا ايتسه اول دخى جوابنده لبيك ديسه نكاح منعقد اولور بونده اجبتك
اجابة بعد اجابة تقديرنده اولديغندن قبول ماضى وايجاب جملهٔ اسميه اولور
ياعرسى انت عرسى معناسنده اولديغندن انا متزوجك منزله سنده اولور
زيرا ياعرسى ادعوك تقديرنده اولوب حرف ندا ادعو ظاهركه عرسى ضميركه
كاف مقامنه قائم اولدى ادعو هرنقدر الفاظ نكاحدن دكل ايسه عرسله
توصيف ملابسه سيله نكاحه مناسبتى اولدى حلبى بو يلجه تحقيق مقام ايلدى
رحمه الله تعالى رحمة واسعة ❊ (فلا ينعقد) بقبول بالفعل كقبض مهر ولا بتعاط
ولا بكتابة حاضر بل غائب بشرط اعلام الشهود بما فى الكتاب مالم يكن
بلفظ الامر فيتولى الطرفين فتح ❊ امدى نكاحك انعقادى لفظين من بورينله
اولديسه قبض مهر وتعاطى وحاضر بالمجلسك كاتبى مثللو فعلله قبول ايله نكاح
منعقد اولمز امابيع تعاطيله اولور نكاحك حضرينه بنأ تعاطيله اولمدى بلكه

شهوده دخى توقف ايتدى شارحك ولا بتعاط قولى كقبض مهر قولنى تكراردر و بو ايكى
قولدن هر برلرى مصنفك اشاغى ده كلجك ولا بتعاط قولنى تكراردر امدى
حاضر بالمجلس اولان ايكى كسه نك برى تزوجتك ديو كتب ايدوب آخرى قبلت ديو
املا ايتسه نكاح منعقد اولمز بلكه مجلسدن غائب اولان كسه نك كتابتيله اولور امر لفظيله
اولايوب مكتوبده اولان تحريرات مضمونتى شاهدلره اعلام شرطيله كه حتى ايجاب
قبوله بردن شاهد اوله لر زيرا غائب حقنده مكتوبده بولنان مضمونى سماع حاضر
حقنده اولان سماعلرى كيبدر اما امر لفظيله اولورسه فقط عورتك كلامنى سماع كفايت
ايدر طرفينه متولى اولوب وشارحك ماسبقده بيان ايتديكى مثللو امر توكيل
اولوب ايجاب اولمديغندن امر ايجاب وقبول مقامنه قائم اولديغى ايچون ❊ قاله
الحلبى ❊ وفتاواى هنديه نام كتابده مسطوردركه بر عورت ديسه كه بكا فلان
كسه دوكورلك حقنده مكتوب ارسال ايتمش سزلر شاهد اولوكز بن
نفسمى اول كسه يه تزويج ايتدم اشبو نكاح صحيح اولور شاهدلر عورتك
ايجابله اولان كلامنى وخاطبك عورتك كندولرينه اسماعى واسطه سيله كلامنى
استماع ايتدكلرينه بنأ وزوج زوجه يه بر رسول ارسال ايدوب مزبور
رسولك كلامنى استماع ايدن ايكى شاهدك حضورنده عورت قبول ايتسه
جائز اولور مجلس معنى متحد اولديغندن شاهدلر رسولك كلامنى استماع
ايتمزلرسه جائز اولمز حر وعبد صغير وكبير عادل وفاسق رسالتده برابردر مراد
تبليغ اولديغندن ❊ انتهى ❊ ولا (بالاقرار على المختار) خلاصة كقوله هى امرأتى لان
الاقرار اظهار لما هو ثابت وليس بانشاء (وقيل ان) كان (بمحضر من الشهود صح)
كما يصح بلفظ الجعل (وجعل) الاقرار (انشاء وهو الاصح) ذخيرة ❊ زوجك
اشبو عورت بنم زوجه مدر وبن بونك زوجيم وعورتك بو بنم زوجمدر وبن
بونك عياليم ديمسى مثللو اقرار ايله دخى نكاح قول مختار اوزره منعقد اولمز
اقرار ذاتنده ثابت اولان نسنه يى اظهار اولوب يكيدن انشا اولمديغندن بعضيلر
اقرار شاهدلر حضورنده اولورسه نكاح خصوصنده صحيح اولور ديديلر جميك
قحيله جعل لفظيله صحيح اولديغى كبى مثلا زوجك جعلت بنتك لى بهذه الدراهم
ديوب ابنده جعلتها ديمسى كبى وقول اصحده اقرار انشا قيلندى ❊ (ولا ينعقد
بتزوجت نصفك على الاصح) احتياطا خانية بل لابد ان يضيفه الى كلها
اوما يعبر به عن الكل ومنه الظهر والبطن على الاشبه ذخيرة ورجحوا فى الطلاق
خلافه فيحتاج للفرق ❊ قول اصحده احتياطا كه برذاتده حل وحرمتى موجب
اولان شى جمع اولديغندن حرمتى ترجيح ايچون زوجك تزوجت نصفك قوليله كه
يعنى سنك نصفنى نكاح ايتدم ديمسيله نكاح منعقد اولمز بلكه كليسنه وياكندى

ايله كلدن تعبير اولنور رأس ويارقبه مثلو عضو ينه مضاف قيلقدن لازمدر
وارقه وقارن اعضاى مشروحه دندر قول اشبه اوزره ذخيره ده بويلجه مرسومدر
طلاق بخنده فقها بونك خلافنى ترجيح ايدوب اصح اولان زوج طلاقى
زوجه نك ظهرنه ويابطننه مضاف قيلسه واقع اولمز ديديلر بوكا كوره
ميانه لرنده فرقه محتاج اولنور واما ركن اسلامك وامام سرخسينك نكاحى
ظهرايله بطنه اضافتك عدم صحتنى ذكرلرى بونلرحقنده حكمك اتحادنى افاده ايدر
﴿ (واذا وصل الا يجاب بالتسمية) للمهر (كان من تمامه) اى الا يجاب (فلو
قبل الآخرقبله لم يصح) لتوقف اول الكلام على آخره لوفيه مايغير اوله ﴾ ايجاب
مهر تسميه سنه وصل اولنسه وياخود احد عاقدين وصل ايتسه لر
تسميه وياخود وصل ايجابك تمامندن اولوركه يعنى ايجاب تمام اولود
آخر تسميه دن وياوصلدن مقدم قبول ايدرسه قبول صحيح اواز كندوده اولنى
تغيير ايدرشى بولنديغى وقتده كلامك اولى آخرينه توقف ايتديكندن
﴿ ومن شرائط الايجاب والقبول اتحاد المجلس لوحاضرين وان طال كمخيرة
وان لا يخالف الايجاب القبول كقبلت النكاح لاالمهر نعم يصح الحط كزيادة
قبلتها فى المجلس وان لايكون مضافا ولامعلقا كماسيجئ ولاالمنكوحة مجهولة ﴾
عاقدلر حاضر اولورلر ايسه مجلسك اتحادى ايجاب وقبولك شرائطندندر
مجلس هرنقدر اوزار ايسه ده مخيره كه حال صغرنده كندوبى اب وجدك غيرى
تزويج ايدوب بعده بالغه اولان صغيره نك خيارنده اتحاد مجلسك شرط اولديغى كبى
اتحاد مجلسك معناسى برينك قبل القبول قائم اولميوب وبااختلاف مجلسى
موجب اولوربرعمله مشغول اولميه رحاضرين ديمكله غائبك كتابندن احتراز
ايدر زيرا غائبك كتابى كندويه برمجلسده بالغ اولوب ديكر مجلسده قبول ايتسه
صحيح اولور بونك فرقى ماسبقده مرور ايتدى دخى نكاحى قبول ايتدم مهرى
قبول ايتمدم ديمك مثلو ايجاب قبوله وياقبول ايجابه مخالف اولممق ايجاب
وقبولك شرائطندندر تمثيل منفى ايجوندر صورت مشروحه ده نكاحك عدم
صحتى مهر ذكر اولنمغله ايجابك جزئى اولوب وجزئك نفيى كلك نفيى اولديغنه
مبنيدر امانكاحى قبول ايدوب مهردن سكوت ايتسه ميانه لرنده نكاح منعقد
اولور ❊ هنديه ❊ بلى مسمادن حطك نقصان ايتمك صحيح اولور مثلا زوج
بيك درهمه تزوج ايتدم ديوب زوجه بشيوزه قبول ايتدم ديسه صحيح اولور
بيكى قبول وبشيوزى حط ايتمش اولور مجلسده زوجه نك قبول ايتديكى زياده نك
صحتى كبى مثلا زوجه بيك درهمه نفسمى سكا تزويج ايتدم ديوب زوج ايكى
بيكه قبول ايتدم ديسه صحيح اولور مهر بيك اولور الاعورت زياده يى مجلسده

قبول ايدرسه مفتى به اولان قول اوزره ايكى بيك اولور ❊ حلبى بحر ❊ دخى
شرائط مشروحه دندر زوجتكها غدا مثلو ايجاب وياقبولك برشيئه مضاف
اولممسى يعنى بن قزيمى سكا يارن نكاح ايتدم ديسه صحيح اولمز دخى قريبا
كلوركه ايجاب وياقبول برشيئه تعليق اولنمق شرائط مشروحه دندر مثلا
بركسنه قزينه ذكور اولندقده بن آنى بوندن اقدم فلان كسه يه تزويج ايتدم
ديوب خاطب كندوبى تكذيب ايتدكده اكر بن واقعا تزويج ايتمدمسه سنك
اوغلونه تزويج ايتدم ديوب اوغلان باباسى دخى شاهدلر حضورنده بن قبول
ايتدم ديوب وسابقده بركسه يه ويرمديكى تبين ايتسه عقد مزبور صحيح اولور
❊ كذا فى الفتح ❊ دخى منكوحه مجهوله اولممق شرائط مشروحه دندر مثلا
ايكى قزى اولان كسه بربنى اسمنى ياد ايتميه رك بركسه يه نكاح ايتسه صحيح
اولمز جهالتدن ناشى ﴿ ولايشترط العلم بمعنى الايجاب والقبول فيما يستوى فيه
الجدوالهزل اذالم يحتج لنية به يفتى ﴾ يعنى كندوده جد وهزل يعنى لغو ولطيفه
مساوى اولان طلاق وعتاق وتدبير ونكاحده ايجاب وقبولك معنالرينه
عاقدينك عالمرى شرط دكلدر درردة ان علما ان هذا اللفظ ينعقد به النكاح ايله
قيدلدى يعنى تكلم اولنان لفظك كندوسيله نكاح منعقد اولديغنى بيلورلرسه
ديمك زيرا كندوده جد وهزل برابر اولدقده نيته محتاج اولمز امابيع امثالى
شيلر بونك خلافنه در كندولرده جد وهزل برابر اولمديغندن انجق اشبو
عدم اشتراطه فتوى ويريلور ❊ حلبى من البحر ❊ ﴿ (وانما يصح بلفظ تزويج
ونكاح) لانهما صريح (وما) عداهما كناية وهو كل لفظ (وضع لتمليك عين)
كاملة فلا يصح بالشركة (فى الحال) خرج الوصية غير المقيدة بالحال (كهبة
وتمليك وصدقة) وعطية وقرض وسلم واستئجار وصلح وصرف وكلما تملك به
الرقاب بشرط نية اوقرينة وفهم الشهود المقصود ﴾ معلوم اولسونكه تحقيق
كندو ايله نكاح منعقد اولوب واولميان الفاظ درت قسمدر برى بلا خلاف
كندوايله نكاحك منعقد اولديغى الفاظدر نكاح وتزويج وهبه وصدقه وتمليك
مثلو وبرقسمى كندوايله نكاح منعقد اولميانلدر اول دخى اباحه واحلال واعاره
ورهن وتمتعدر وبريده كندوده اختلاف اولنان لكن صحيح اولان انعقاديدر
بيع وشرا وسلم وقرض وصرف وصلح كبى وبرى كندوده خلاف اولوب صحيح
اولان عدم انعقاديدر اجاره ووصيت مطلقه كبى اشبو مضمونى علامهٔ قاسم ذكر
ايلدى لكن رهن صاحبى رهنده ايكى قول بيان ايتدى بوكا كوره مختلف
فيه نوعندن اولور بلاخلاف كندوده انعقاد اولميان نوعده ذكرى محلنده
اولمز ❊ ابوالسعود ❊ نكاح انجق تزويج ونكاح لفظلريله صحيح اولور صريح

اولدقلرندن ومن بورلرك ماعداسیكه هبه وتملیك وصدقه وعطیه وسلم واستیجار
وقرض وصلح وصرف مثللو هربر فی الحال عین كامله نك تملیكنه وضع اولنان
لفظلردر بونلر ایله ده صحیح اولور كنایه اولدقلرندن لكن مهرك ذكرندن لازمدر
مصنف لتملیك عین قیدیله تملیك افاده ایتمیان ابرا وفسخ وتمتع واحلال ورضا
واباحه وودیعه وعاریه‌دن احتراز ایلدی وعین كامله ایله تقیید اولندیغندن
شركت لفظیله نكاح صحیح اولمدی دخی مصنفك فی الحال قیدیله حال ایله مقید
اولمیان وصیت خارج قالدی دخی هر بركندو ایله رقبه‌یه مالك اولنان بیع وشرا
لفظلریله ده عقد بولنور نیت ویا قرینه وشاهدلرك نكاح اولدیغنه علملری شرطیله
﴾(لا) یصح (بلفظ اجارة) راء اوزای (واعارة ووصیة) ورهن وودیعة
ونحوها مما لا یفید الملك لكن تثبت به الشبهة فلا یحد ولها الاقل من المسمى ومهر المثل
وكذا تثبت بكل لفظ لا ینعقد به النكاح فلیحفظ ﴾ نكاح اجاره لفظیله صحیح
اولمزكه یعنی عورتی ایجار ایدوب مثلا اجرتك ابنتی بكذا مثللو كندوبی موجره
قلمق اولمز اما اجرت قیلقكه مثلا دارمی سكا برسنه‌یه دكین ایجار ایتدم بنك
مقابلی دیسه صحیح اولور اجاره لفظی راء مهمله ویازای معجمه ایله ده اولسه
اولور وملك افاده ایتمیان اعاره ووصیت مطلقه ورهن وودیعه امثالی اقاله
وكتابت كبی الفاظله ده صحیح اولمز لكن اشبو كندولریله ملك ثابت
اولمیان الفاظله شبهه نكاح ثابت اولور حین مجامعتده حد لازم اولمز وعورت
مهر مسمى ایله مهر مثلك اقلنی اخذ ایدر وكند و ایله نكاح منعقد اولمیان هر بر
لفظله ده بند بو وجه شبهه ثابته اولور وشارحك وكذا تثبت بكل لفظ لا ینعقد
به النكاح قولی لكن تثبت به الشبهة آلخ كلامنی تكراردر به ضمیری مما لا یفید
الملك قولنده اولان مایه راجع اولدیغندن ❊ حلبی ❊ فلیحفظله مضمون
سابقه اشارت یحتملدر ﴾(والفاظ مصحفة كتجوزت) لصدوره لا عن قصد
صحیح بل عن تحریف وتصحیف فلم تكن حقیقة ولا مجازا لعدم العلاقة بل غلطا
فلا اعتبار به اصلا تلویح نعم لو اتفق قوم على النطق بهذه الغلطة وصدرت
عن قصد كان ذلك وضعا جدیدا فیصح به افتى ابو السعود واما الطلاق
فیقع به قضاء كافی اوائل الاشباه ﴾ لا عن قصد صحیح صادر اولمیوب
بلكه خطأ اولدیغندن تجوزت مثللو الفاظ مصحفه كه خطا وغلط لفظلری
ایله دخی نكاح صحیح اولمز زیرا بو مثللو لفظ حقیقتده دكل علاقه اولمدیغندن
مجازده اولمز بلكه غلطدر كندویه اصلا اعتبار یوقدر تلویحده بو وجهله مرسومدر
بلی برقوم بو مثللو غلط ایله نطق اوزره اتفاق ایدوب عن قصد زوجت محلنده
تجوزت دیسه بو وضع جدید اولورده بونكله عقد صحیح اولور اشبو قول ایله

ابو السعود فتوى ویردی اما طلاقك كندوسی مثلا تلاق وتلاك وطلاك امثالی
الفاظ محرفه لرایله اولورسه قضاء واقع اولور نتكم اوائل اشباهده بو وجهله
مذكوردر ﴾(ولا بتعاط) احتراما للفرج ﴾ وفرجك امرینه تعظیما وحرمتنی
هتكدن صیانة نكاح تعاطیله كه مثلا بلا تكلم مهری اعطا وعورت نفسنی
تسلیم صحیح اولمدی بعده اولدیغی مثللو زیرا امر خطیردر اوزرینه اختلاط
انساب وارث وحرمان مثللو شیلر ترتب ایدر ﴾(وشرط سماع كل من العاقدین
لفظ الآخر) لیتحقق رضاهما (و) شرط (حضور) شاهدین (حرین)
او حر وحرتین (مكلفین سامعین قولهما معا) على الاصح (فاهمین) انه نكاح على المذهب
بحر (مسلمین لنكاح مسلمة) ﴾ عاقدینك رضالری بولنمق ایچون هر بریلرینك
آخرك كلامنی استماعی شرط قیلندی دخی مسلمه‌نك نكاحنده قول اصح اوزره
عاقدینك كلاملرینی ایكیسی بردن استماع ایدر ومذهب مختار اوزره نكاح
اولدیغنی فهم واذعان ایدر ایكی عاقل وبالغ مسلم حر ویا بر حر ایله ایكی حره
شاهدلرك حضوری شرط قیلندی مزبور شاهدلرك بری عقد ایدوب
ولدی الحاجه كندوسی عقد ایتدیكنی ذكر ایتمكسزین اشبو عورت بو كمسه‌نك
عقد صحیحله عورتیدر دیو مثلا شهادت ایتسه مقبوله اولور واكر بن عقد ایتدم دیرسه
مقبوله اولمز كندو نفسنك فعلنه شهادت ایتدیكندن لكن بو كا بعضی قپانجینك
یعنی ترازو طوتان كمسه‌نك ویا قاسمك وزن ویا تقسیم خصوصلرنده شهادت ایتمه‌لریله
سؤال وارد اولور زیرا مزبورلرك شهادتلری مقبوله‌در حالبوكه كندی فعللرینه
شهادتدر ❊ ابو السعود عن الشرنبلالیة ❊ وما سبقدن ظاهر اولان اشهاد
نكاحك صحتنك شرطیدر اثرده مرفوعا وارد اولان { لا نكاح الا بشهود } حدیثنه
بناء امدی بر كسه بلا شهود عقد ایدوب بعده شاهدلره خبر ویرسه جائز اولمز الا
حضورلرنده مجددا عقد ایدرسه اولور هر نقدر بریه‌ده اولورسه‌ده بلا شهود نكاح
جائز اولمز شاهدینله اعلان بولنور شاهدلره اعلان ایتمك دیمكله فساده كتم وجهالت
منتفیه اولسون ایچون منكوحه‌یی شاهدلر حضورنده تمییزدن لازمدر اكر
نقابلی اولوب مجلسده حاضر اولورسه اشارت كفایت ایدر احتیاط وجهی
كشفده‌در واكر شاهدلر كلاملرینی استماع ایدوب شخصنی كورمزلرسه
اكر خانه‌ده كندودن غیری كمسه اولمزسه نكاح جائز اولور جهالت اولمدیغندن
یوق كندو ایله برابر دیكر عورت بولنورسه جائز اولمز جهالت بولندیغندن تزویجه
عورتك توكیلی دخی هیئت مشروحه مثللودر بوكا كوره بعض نسادن كبار
زاده‌لرك ورای حجابدن نسوان میانه‌لرنده كورنمكسزین توكیل واشهادلری
جائز اولمز مكر كه بو مقوله نكاح فضولی قبیلندن اولوب قولا ویا فعلا

اجازتنده نصكره تمام اولور ﴿ ولوفاسقين اومحدودين فى قذف اواعميين
اوابنى الزوجين اوابنى احدهما وان لم يثبت النكاح بهما) بالابنين (اذادعى
القريب) ﴾ هرنقدر مزبور شاهدلر فاسق و يامحدود فى القذف و ياعما
و يازوجينك ايكيسنك و يا بريسنك اوغوللرى اولورلر ايسه ده
امابنيله نكاح ثابت اولمز اكر قريب دعوى ايدرسه كه مثلا ابنلر
زوجك اولوب زوجه نكاحى انكار ايدرسه و ياعكسى اولورسه
امابنلرديكر عورتدن زوجك اولوب وزوج انكار ايدرسه شهادتلرى مقبوله اولور
وزوجه صورتى دخى بنه بو يلجه‌در ✽ كذا فى الحلبى ✽ خلاصهٔ كلام اصالرينك
نفعلرينه شهادت ايده‌مزلر ومزبور شاهدلر ايله نكاح منعقد اولور اماعندالتجاحد
والانكار مزبورلرك شهادتلرى مقبوله اولمز انجق نكاحك اظهارى سائر
احكامده شهادتلرى مقبوله اولور شهود عدوللر ايله اولور زيرا نكاحده اشهاد
تهمة زنايى دفع ايچوندر يوقسه عقدى جحد وانكاردن صيانت ايچون دكلدر
لكن مزبورلرك حضوريله نكاح ظاهر ومشتهر اولدقده سائر مقبول الشهاده
اولان ذواتك نفس نكاحه تسامعله شهادتلرى مقبوله اولور محدود فى القذفك
فاسق اوزره عطفى خاصك عام اوزرينه عطفى قبيلندندر عامدن خاصك ماعداسى
مرادادر واعمالك شهادتلرى انجق انعقاد نكاح خصوصنده اولور يوقسه مدعيله
مدعى عليهى تمييزه قادر اولميوب وكندولرينه اشارت ايده‌مدكلرندن شهادتلرى اصلا
مقبوله اولمز ✽ خانية انتهى ✽ (تنبيه) نكاحك ماعداسى عقودلر بلا اشهاد منعقد
اولورلر لكن اشهاد مستحبدر وقعات نام كتابده مداينتده اشهاد واجبدر ديو مسطوردر
﴿ (كما صح نكاح مسلم ذمية عند ذميين) ولومخالفين لدينهما (وان لم يثبت) النكاح (بهما مع
انكاره) والاصل عندنا ان من كل ملك قبول النكاح بولاية نفسه انعقد بحضرته ﴾ صورت
مشروحه‌ده نكاحك صحتى ذميين شهادتلريله مسلمك ذميه‌يى نكاحنك صحيح
اولديغى كبى هرنقدر عاقدين ذميه‌نك دينه مخالف اولورلر ايسه ده ايكى
نصرانينك يهوديه اوزرينه شهادتى كبى زوجك انكارى صورتنده مسفور ذميلرك
شهادتلريله نكاح هرنقدر ثابت اولمز ايسه ده اماعورت انكار ايدرسه مسفورلرك
شهادتلرى مقبوله اولور بوخصوصده ائمهٔ حنفيه قتنده قاعده هر بر كندونفسنك
بالذات ولايتيله نكاحى قبوله مالك اولان كسه‌نك حضوريله نكاحك منعقد
اولمسيدر ﴿ (امر) الاب (رجلا ان يزوج صغيرته فزوجها عند رجل اوامرأتين و
الحال ان (الاب حاضر صح) لانه يجعل عاقدا حكما (والالا) ﴾ صغيره‌نك
باباسى بر رجلى قز بوره‌يى تزويجه وكيل ايدوب بعده باباسى مجلسده اوله رق مأمور
بر رجلك و يا ايكى عورتك حضورنده مرقومه صغيره‌يى بركسه‌يه تزويج ايتسه

(صحيح)

صحيح اولور اب حكما عاقد اولديغندن واكر باباسى مجلسده حاضر اولمزسه عقد صحيح
اولمز زيرا نكاحده وكيل رسول وموكلك عبارهسنى نقل ايدر معبردر وقتاكه موكل
حاضر اولديسه عقده مباشر قيلنور اماغائب اولديغى صورتده مباشر اولمز
﴿ (ولوزوج بنته البالغة) العاقلة (بمحضر شاهد واحد جاز ان) كانت
ابنته (حاضرة) لانها تجعل عاقدة (والالا) الاصل ان الآمر متى حضر جعل
مباشرا ثم انما تقبل شهادة المأمور اذا لم يذكر انه عقده لئلا يشهد على فعل نفسه ﴾
بركسه عاقله و بالغه قزجغزنى برشاهد محضرنده بركسه‌يه تزويج ايتسه قز مجلسده
حاضره ايسه عقد جائز اولور كندوسى عاقده اولديغندن اماقز صغيره و يامجنونه
اولسه ولى شاهد اوله‌مز عقدك كندولرينه نقلى ممكن اولمديغندن هنديه‌ده
دخى بونك مثلى بر مسئله مرسومدركه برعورت كندى نفسنى برازه تزويجه
بركسه‌يى توكيل ايدوب اول دخى موكله حاضره اولديغى حالده عقد ايتسه جائز
اولور صورة مشروحه‌ده قز مجلسده حاضره اولمزسه عقد نافذ اولمز بلكه اجازتنه
موقوف اولور زيرا فضولينك عقدى دخى باطل دكلدر ✽ حموى وابوالسعود ✽
طحطاوى بونده والا لاتركيبنى لاينفذ ايله بيان ايتدى لكن صواب اولان لايصح
ايدى شاهدبر اولديغندن بوخصوصده اصل وقاعده بودركه امرايدن كسه
مجلسده حاضر اولدقده مباشر عد اولنور وكيل سفير ومعبردر اكر عقد نكاح
وخلع وعتق امثالى معاوضات اولميان عقوددن اولورسه بومثللو شيلرده وكيله
برشى تعلق ايتمز وكندودن برنسنه طلب اولنمز ✽ ابوالسعود عن الغاية ✽
وصورت مشروحه‌ده مأمورك شهادتنك قبولى فعل نفسنه شهادت اولمسون ايچون
كندوسى عقد ايتديكنى ذكر ايتمزسه اولور بلكه شهادت ايدرسه اشبو عورت عقد
صحيحله فلان كسه‌نك عياليدر دير ﴿ ولوزوج المولى عبده البالغ بحضرته وواحد
لم يجز على الظاهر ولواذن له فعقد بحضرة المولى ورجل صح والفرق لايخفى ﴾
بركسه بالغ عبدنى كندى ايله برآخر كسه محضرلرنده تزويج ايتسه قول ظاهر اوزره جائز
اولمز سيد عبدنه تزويجه اذن ويرسه عبد سيد ايله برآخر كسه محضرنده عقد ايتسه
صحيح اولور اشبو ايكى صورت ميانه‌لرنده فرق خفى دكلدركه عبد سيدنك اذنيله
عقده مباشرت ايتسه سيد آخر كسه ايله شاهد اولور اماسيدك مباشرتى صورتنده عبد
شاهد اوله‌مز ﴿ (ولوقال) رجل لآخر (زوجتنى ابنتك فقال) الآخر (زوجت
او) قال (نعم) مجيباله (لم يكن نكاحا مالم يقل) الموجب بعده (قبلت) لان زوجتنى
استخبار وليس بعقد بخلاف زوجنى لانه توكيل ﴾ بررجل برآخر
رجله قزيكى بكا و يا اوغلومه تزويج ايتدكمى ديوب آخر دخى
كندويه جواب مقامنده تزويج ايتدم و يانعم ديسه نكاح منعقد اولمز

مادام رجل آخرك كلامنـد نصكره موجبكه كلامى ابتدا تكلم ايدن كسـه قبلت ديمدجكه زيرا زوجنى همزهٔ استفهـام تقـديريله استفهام واستخبـار ردر عقد دكلدر زوجنى كلمه سى توكيل اولديغنـدن قول سابقك خلافنـه در بناءً عليـه ايكنجينك كلامى طرفين مقـامنـه قائم اولدى بعضيلر ايجاب در ديديلر تكم تفصيـلى ماسبقده مرورايتدى ﴿ (غلط وكيلهابالنكاح فى اسم ابيها بغير حضورها لم يصح) للجهـالة وكذا لوغلط فى اسم بنتـه الا اذاكانت حاضرة واشار اليهـا فيصح ولوله بنتـان ارادتزويج الكبرى فغلط فسمـاها باسم الصغرى صح للصغرى خانية ﴾ عورت وكيلى عورت حاضره بالمجلس اولميـه رق باباسنك اسمنده غلط ايتسـه عقد صحيح اولمز جهـالت اولديغندن حضورده اولورسـه جهالت اولمديغندن صحيح اولورينه بويلجه فقط برقزى اولان اسمنده غلطايتسه صحيح اولمز الاحضورده اولوب واشارت اولنورسـه اولور بركسـه نك ايكى قزى اولوب بوكنى تزويج مراد ايتمشكن غلط اوله رق كوچكنك اسمنى ياد ايتسه نكاح صغرى ايچون اولور خانيـه ﴿ (ولوبعث) مريدالنكاح (اقواماللخطبة فزوجهـا الاب) اوالولى (بحضرتهم صح) فيجعل المتكلم فقط خاطبا والبـاقى شهودابه يفتى فتح ﴾ نكاح مراد ايدن كسه بعض احبابنى دكوريعنى كوريجيلك ايچون برقزجغزه ارسال ايتدكده قزباباسى وياوليسى مزبورلرك حضورنده عقد ايتسه اشبو عقد صحيح اولور ﴿ فتح فقط متكلم خاطب باقيلر شـاهد اولورلر انجق بوقول ايله فتـوى ويريلور ﴿ فروع لوقال زوجنى ابنتك على ان امرهـا بيدك لم يكن له الامر لانه تفويض قبل النكاح ﴾ بركسه قزباسنه قزك امرى سنك يدكده اولمق اوزره بكانكاح ايتديسه كندو ايچون امر اولمز تفويض قبل النكاح اولديغندن امازوجه طلاق خصوصنده امرم يدمده اولمق اوزره نفسمى سكا تزويج ايتدم ديسـه زوج دخى قبول ايتسـه بوصـورتده اولور ﴿ وكله بان تزوجه فلانة بكذا فزادالوكيل فى المهر لم ينفذ فلولم يعلم حتى دخل بقى الخيـار بين اجازته وفسخه ولهـا الاقل من المسمى ومهر المثل لان الموقوف كالفـاسد تزوج بشهادة الله ورسوله لم يجز بل قيل يكفرو الله تعـالى اعلم ﴾ بركسـه بر آخر كسـه يى فـلان عورتى بكا شو مقدار مهر ايله تزويج ايت ديو وكيل ايدوب اولدخى مهرده بر مقـدار زياده ايتسه عقدمزبور نافذ اولمز زوجك زياده معلومى اولميه رق زفاف اولسـه موكل ايچون اجازتيله فسخى بيننده مخيرلك باقيدر وعورت ايچون وكيلك تسميه ايتديكى مقدار ايله ومهر مثلدن اقلنى اخذ وار در موقوف فاسـد كبى اولديغندن بركسـه برعورتى الله تعـالى ورسولى شـاهد اولسـونلر ديه رك تزوج ايتسـه جائز اولمز بعضـيلر كافراولـور ديديلر حقيقة حاله الله تعـالى زياده عالمدر وجـه كفرده

يازمشلركه مزبوركسـه الله عظيم الشانك حرام ايتديكى شيئى حلال اعتقـاد ايتـديكى ايچوندر زيرا ذات جليل نكاحى انجـق كندولر جنسلرندن شـاهد ايله حلال قيلدى بعضيلر وجه كفرى رسول الله صلى الله تعـالى عليه وسلم غيبى بيلور ادعاسنه مبنيدر ديديلر لكن اشـبو بعضه ﴿ عالم الغيب فلايظهر على غيبه احدا الا من ارتضى من رسول ﴾ آية كريمه سيله تاتار خانيه صاحبى كافر اولمزديو جواب ويرمش

﴿ (فصل فى المحرمات) ﴾

اشبو فصلده مصنف عليه الرحمـه محرماتك احكامنى بيانيله نكاحـك شرطى اولان عورتك محلله اولمسنى بيـانه آغاز وشروع ايدر زيرا عورت محلله اولمجق نكاحه محل اولمز ومحرماتك افرادى كثيره اولديغندن مستقل فصلده ذكر اولندى ﴿ اسباب التحريم انواع قرابة مصاهرة رضاع جمع ملك شرك ادخال امة على حرة فهى سبعة ذكرهـا المصنف بهذا الترتيب وبقى التطليق ثـلاثا وتعلق حق الغير بنكاح اوعدة ذكرهمـا فى الرجعة ﴾ نكاحك حرام اولمسنه سبب براز شيلردركه برى قرابتدر مثلا متزوجك اصول وفروعى وابوينك فروعى هرنقدر سافل اولورلرسـه كه مثلا قزقرنداشنك قزينك قزى مثلاو واجداد وجداتنك بربطن منفصـل اولان عمه وخالته كبى فروعلرى اما عمه وخالتـه قزلرى كبى ايكى قارن منفصل اولانك نكاحى جائزدر ﴿ كذافى البحر ﴾ وبرى مصاهرتدر كه مدخول بها اولان عورتنـك اصول وفروعى واصـول وفروعنـك حليله لريكه زوجه لريدر ﴿ حلبى ﴾ وبرى نسـبدن حرام اولان كندوده حرام اولان رضاعدر الا بعض مستثنالر قريبا كلور انشاء الله تعالى وبرى محـارم وبادرتدن زياده ده اجنبيـات بينلرينى جمعدر مثـلا ايكى قزقرنداش بيننى جمع كبى وبرى ملكدر كه سيده نك مملوكنه نكاحى كبى وبرى شركدر كه دين سماويسى اولميان مثلا صانعى انكار ايدن دهريه ومجوسيه مثللو مشركه لردر ﴿ بحر ﴾ وبرى حره اوزرينه جاريه يى ادخال وياايكيسنى بردن عقددر اشبو ترتيب اوزره مصنفك ذكرايتـديكى يديدر محرماتدن ايكى نوع باقى قالديكه برى اوچ طلاقله تطليق اولنـان وبرى نكاح وياعدت سببيله غيرك حق تعلـق ايليـاندر غيرك منكـوحـه ويامعتـده سـى كـبى اشبوايكى محرماتى مصنف رجعتده ذكرايتدى بونلرايله محرمات طقوز اولور ﴿ (حرم) على المتزوج ذكـرا كان اوانثى نكاح (اصله وفرعه) علا اونزل ﴾ كرك ار وكرك عورت هر بر تزوج مراد ايدن كسـه يه اصلى وفرعى حرام اولدى

عالی ویا نازل اولسونلر اعیانه نسبت اولنان حرمتده بین الاصولیین اختلاف اولندی بعضیلر مجازدر محلك اسمنی حاله اطلاقدر دیدیلر بعضیلر نکاح مضافنی تقدیر ایله حقیقت اولسی قولنی ترجیح ایتدیلر مزبورلرك حرام اولدیغنه دلیل الله عظیم الشانك { حرمت علیکم امهاتکم وبناتکم } نظم کریمیله در لغتده امك حقیقت معناسی اصل اولوب بنتك کی فرع اولدیغندن ما وضع له اوله‌رق جدات و بنات فروع داخل اولدیلر بعضیلرد خوللری مجازدر دیدیلر سبرامی عین حقیقت اوله‌رق حرمتله متصف اولور لکن مقصود فعلنك حرمتی ونفیدر زیرا محلسز فعل متصور دکلدر امدی محلك انتفا سندن فعلك انتفاسی بالطریق الاولی‌در کنایه کبی کندی ایله معناسی ماوضع له مراد اولنور لکن بالذات اولمز بلکه لازمنه انتقال ایچون اولور دیدی ✵ نهر ✵ علا اونزل لف ونشر مرتب اوزره‌در ❊(و بنت اخیه واخته وبنتها) ولومن زنا (وعمته وخالته)❊ دخی مزبور متزوجك قرنداشی قزینی نکاحی حرام اولدی وقز قرنداشنی قزینی جهتدن اولورسه اولسونلر کرك لابوین کرك لاحدهما وقز قرنداشنك قزینی و باباسنك واناسنك قز قرنداشلرینی که عمه وخالته‌سیدر اشبو مزبورلر هرنقدر زنادن دخی اولورلرسه ده مزبور متزوجه حرامدرلر یعنی برکسنه‌نك مثلا نکاحدن قز قرنداشنك زنادن قزی اولسه و یا زنادن قز قرنداشنك نکاحدن قزی اولسه و یا زنادن قز قرنداشنك زنادن قزی اولسه و یاخود نکاحدن باباسنك و یا اناسنك زنادن قز قرنداشلری و یاعکسی اولسه و یا زنادن باباسنك و یا اناسنك زنادن قز قرنداشلری اولسه اشبو صور مشروحه‌ده مزبور متزوجه نکاح حرامدر بوکا کوره ولومن زنا تعمیمی وخالته قولندن تأخیر لایق اولور ❊ فهذه السبعة مذکورة فی آیة حرمت علیکم امهاتکم ویدخل عمة جده وجدته وخالتهما الا شقاء وغیرهن واما عمة عمة امه وخالة خالة ابیه فحلال کبنت عمه وعمته وخاله وخالته لقوله تعالی واحل لکم ماوراء ذلکم ❊ اشبو قرابت سببیله اولان یدی نوع کسه‌نك نکاحنك حرمتی { حرمت علیکم } آیة کریمه‌سنده مذکوردر واشبو بیان مشروحده جدوجده‌نك لابوین ویالاب اولان عمه وخاله‌لری واصول وفروعك ماعداسی اولان اقربا داخل اولدی { وعماتکم } قول شریفنده داخل اولدقلری کبی اما اناسنك عمه‌سنك عمه‌سی و باباسنك خاله‌سنك خاله‌سی حلالدر عمیسنك وعمه‌سنك وخالنك وخاله‌سنك قزلری حلال اولدیغی کبی مزبورلرك حلی الله جلیلك { واحل لکم ماوراء ذلکم } قول شریفنده بناءً در آینده اشارت محرماته‌در

❊ فی بیان حرمة مصاهرة ❊

❊(و) حرم بالمصاهرة بنت (زوجته الموطوءة وام زوجته) وجداتها مطلقا بمجرد العقد الصحیح (وان لم توطأ) الزوجة لما تقرر ان وطئ الامهات یحرم البنات ونکاح البنات یحرم الامهات ویدخل بنات الربیبة والربیب ❊ دخی زوجه زوجهٔ موطوئه‌سنك قزی و اناسی ومطلقا جداتیکه انا طرفندن و یا بابا طرفندن مجرد عقد صحیحله که یعنی بلا وطئ مصاهرتله که نکاح واسطه‌سیله اولان قرابتله حرام اولور زوجه هرنقدر وطئ اولنمدیسه ده اشبو حکمك ثبوتی تحقیقا انالری وطئ قزلری حرام قیلار وقزلری نکاح انالری حرام ایدر قاعدهٔ مقرره‌سنه مبنیدر و بنت زوجته قولنده ربیبه ایله ربیبکه اوکی قزی واوکی اوغلونك قزی دخی داخل اولدی { وربائبکم } قول شریفنده دخولی کبی {وربائبکم اللاتی فی حجورکم من نسائکم اللاتی دخلتم بهن } نظم کریمنده دخول جماعدن کنایه‌در وحجرك ذکری عادته بناءً در و یا تشنیع ایچوندر یوقسه قید دکلدر حجر حانك حرکات ثلثه‌سیله وجیمك سکونیله قوجاغه دینورکه حضن وکنار وآغوش دیمك وام زوجته تعبیری ایله ام جاریه‌دن احتراز اولندی زیرا ام جاریه انجق وطئله و یاد واعیسی اولان لمس و یا نظر بشهوة ایله حرام اولور لفظ نسا ازواجه مضاف اولدقده اندن حرائر مراد اولنور ظهار و ایلاده اولدیغی مثللو ✵ بحر ✵ وعقد صحیحله فاسددن احتراز اولندی زیرا عقد فاسد ایله اناسی حرام اولمز بلکه یا وطئله و یا مسله حرام اولور و ربائبك هرنقدر سافلین اولورلرسه ده دخولی اجماعله‌در ❊ وفی الکشاف واللمس ونحوه کالدخول عند ابی حنیفة واقره المصنف (وزوجة اصله وفرعه مطلقا) ولو بعیدا دخل بها اولا واما بنت زوجة ابیه او ابنه فحلال ❊ کشافده مسطوردرکه لمس و بونك مثلی شهوتله فرج داخله نظر حرمت مصاهره ایجابنده امام اعظم رضی الله تعالی عنه قتنده دخول کبیدر وبو مضمونی مصنف اقرار ایلدی امام مشار الیهك ذکری امام مذهب اولدیغنه مبنیدر یوقسه اختلاف یوقدر دخی مزبور متزوجك اصلنك وفرعنك زوجه‌سی مطلقا که ابنا هرنقدر بعید اولورسه ده ابنا لفظی اولاد ابنایه وان سفلوا متناول اولدیغندن وکندویه دخول اولسون و یا اولمسون حرام قیلندی { ولا تنکحوا ما نکح اباؤکم من النساء } دخی { وحلائل ابنائکم الذین من اصلابکم } آیت کریمه‌لرینه بناءً اصلابك ذکری تبنی اعتبارنی اسقاط ایچوندر یوقسه رضاعا اوغلونك

حليله‌سنى احلال ايچون دكلدر اشبو مضمون مشروحه دليل تبنينك { ادعوهم لاباءهم } نظم جليليله انتساخيدر آيت كريمه‌نك سبب نزولى رسول اكرم ونبى محترم صلى الله تعالى عليه وسلم زيد بن حارثه رضى الله تعالى عنهى تبنى بيوروب بعده زيد زينب رضى الله تعالى عنهايى تطليق ايتدكده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم مشار اليهايى تزوج بيوردقده مشركلر اوغلونك حليله‌سنى تزوج ايتدى ديو بعض طعن آميز كلام تفوهنه جسارت ايتدكلرنده الله جليل آيهٔ كريمهٔ مذكوره ايله تبنى‌يى فسخ وطعن مشركينى دفع بيوردبلر رضاعا ابنك حليله‌سى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك { يحرم من الرضاع ما يحرم من النسب } قول شريفلرى تحتنده باقى قالدى * ابو السعود * اما باباسنك زوجه‌سنك قزى ويا اوغلونك قزى حلالدر ❊(و) حرم (الكل) مما مر تحريمه نسبا ومصاهرة (رضاعا) الا ما استثنى فى بابه ❊ نسبا ومصاهرة تحريمى ماسبقده مرور ايدنلرك كليسى رضاعده حرام اولدى يعنى رضاعا اصولى وفروعى وابويننك فروعى وانلرك فروعى واجداد وجداتنك صلبى فروعلرى وزوجه‌سنك فروع واصولى واصول وفروعك حلائلى حرام اولدى ديمك الاباب رضاعده استثنا اولنان مسئله‌لر دكل مز بوره مسائل يوزسكز صورته رسيده اولور * حلبى ❊ فروع يقع مغلطة فيقال طلق امرأته تطليقتين ولها منه لبن فاعتدت فنكحت صغيرا فارضعته فحرمت عليه فنكحت آخر فدخل بها فابانها فهل تعود للاول بواحدة ام بثلث الجواب لاتعود اليه ابدا لصيرورتها حليلة ابنه رضاعا ❊ مغلطه مفعله وزننده يقع فعلنك فاعليدر محل غلط ديمك يعنى مغلطه واقع اولور دينوركه بركمسه كندودن لبنى اولان عورتنى ايكى طلاق تطليق ايدوب بعد انقضاء العدة بر صغيرك وليسى مز بوره‌يى صغير ايچون عقد ايدوب وصغير مز بورى ارضاعى سببيله رضاعا اناسى اولديغندن كندويه حرام اولوب ديكر كمسه‌يه عقد اولنوب اولدخى كندويه دخول ايتمكله طلقتين هدم اولنوب محلل اولدقدنصكره مز بوره‌يى باين طلاقله تطليق ايتسه زوج اوله اوچ طلاقدن باقى برايله ويازوج ثانينك دخولى سببيله طلقتين هدم اولديغندن اوچ ايله‌مى رجوع ايدر الجواب رضاعا اوغلونك حليله‌سى اولديغندن لبن كندونك اولديغنه بناءً زوج اوله اصلا عودت ايده‌مز ❊ شرى امة ابيه لم تحل له ان علم انه وطئها ❊ بركمسه باباسنك جاريه‌سنى شرى ايتسه باباسنك جاريه‌يى وطئنى بيلورسه كندويه حلال اولماز عدم وطئ معلومى اولوب وياشك ايدرسه حلال اولور شك حل ويقينى ازاله ايتمز ❊ تزوج بكرا فوجدها ثيبا وقالت ابوك فضنى ان صدقها بانت بلا مهر والا لا ❊

بركسه برباكره قز تزوج ايدوب آنى ثيب بولدقده بنم بكرمى باباك ازاله ايتدى ديسه اكر تصديق ايدرسه بلا مهر بينونت واقع اولور يوق تصديق ايتمزسه اولمز تصديق صورتنده بينونت صوريه اولور زوجيت ثابته اولمديغنه بناءً ❊(و) حرم ايضا بالصهرية (اصل مزنيته) اراد بالزنا وطئ الحرام (و) اصل (ممسوسته بشهوة) ولو لشعر على الرأس بحائل لايمنع الحرارة ❊ زوجه‌سنك قزى واناسى مصاهرتله زوجه حرام اولديغى كبى مزنيه‌سنكده اصليكه كرك من قبل الام كرك من قبل الاب جده‌لرى دخى حرام اولدى صهريته بناءً وزنادن مراد حائض ونفسا اولان زوجه‌سيله ويا نكاح فاسد وياشراى فاسد ايله معقوده اولان نسا ايله وطئ حرامدركه مز بوره‌لره شامل اوله دخى شهوتله ممسوسه‌سنك اصلى حرام اولدى مس هرنقدر شعر رأسى اولوب وزنا ومس حرارة بدنه مانع اولميان حائل ايله اولورسه ده حرمته دليل الله جليلك { ولا تنكحوا مانكح اباؤكم من النساء } قول شريفيدر نكاحدن مراد وطئدر باباسنك ملك يمينله وطئ ايتديكى جاريه اوغلونه حرام اولمسى قرينه‌سيله امدى زنايه ده شامل اولدى * وحديث شريفده { من نظر الى فرج امرأة لم تحل له امها ولا ابنتها } وآخر حديث شريفده { من مس امرأة بشهوة حرمت عليه امها وابنتها } وارد اولمشدر وطئك محرم اولديغى ولد واسطه‌سيله جزئيته سبب اولديغيدر يوقسه زنا اولديغى ايچون دكلدر ❊(و) اصل (ماسته وناظرة الى ذكره والمنظور الى فرجها) المدور (الداخل ولو) نظره (من زجاج اوماء هى فيه وفروعهن) مطلقا والعبرة للشهوة عند المس والنظر لابعدهما وحدها فيهما تحرك آلته اوزيادته به يفتى وفى امرأة ونحو شيخ كبير تحرك قلبه اوزيادته ❊ دخى زوجى مس ايدن وذكرينه ناظره ومدور اولان فرج داخلنه سرچه‌دن ويا دروننده اولديغى صودن نظر اولنان عورتك اصلى وفرعى مطلقا كه هرنقدر عاليات وسافلات اولورلرسه‌ده حرام اولديلر شهوته اعتبار مس ونظر وقتنده‌در صكره‌كى شهوته اعتبار يوقدر مس ونظرده شهوتك حدو بيانى آلتينك تحركى وياخود مقدما متحرك ايسه بونلر ايله زياده لنمسيدر انجق بوقول ايله فتوى ويريلور عورتده وشيخ كبيرده شهوتك حدى قلبنك تحركى وميلى ويازياده لنمسيدر ❊ وفى الجوهرة لايشترط فى النظر للفرج تحريك آلته به يفتى هذا اذالم ينزل فلوانزل مع مس اونظر فلاحرمة به يفتى ابن كمال وغيره ❊ جوهره نام كتابده مذكوردركه فرجه نظرده آلتك تحركى شرط اولمدى انجق بوقول ايله فتوى ويريلور اشبو حرمة مصاهرتك ثبوتى انزال واقع اولمديغى صورتنده‌در

امامسله یاخود نظر ایله برابر انزال اولورسه حرمت اولمز انجق بوقول ایله ابن
کمال وغیریلری فتوی ویردیلر زیرا انزال اولمدیغنه نظرا مقصود ولد اولدیغی
تبین ایدر انزال اولنجق مقصودی مجرد شهوت اولدیغی معلوم اولور * حلبی
﴿ وفی الخلاصة وطئ اخت امرأته لاتحرم علیه امرأته ﴾ خلاصه ده مذکوردرکه
برکسه عورتنك قزقرنداشنی وطئ ایتسه عورتی کندویه حرام اولمز زیرا اصول
وفروعك غیریده حرمت مصاهره تحقق ایتمز ﴿ (لا) تحرم (المنظور الی فرجها
الداخل) اذارأه (من مرآة اوماء) لان المرئی مثاله (بالانعكاس) لاهو ﴾
آینه دن ویاصودن فرج داخلنه نظر اولنان عورتك اصول وفروعی حرام
اولمز کورینان انعکاسله آنك مثالی اولوب کندوسی اولمدیغندن شارحك اذارأه
قولنی تقدیرینه حاجت یوقدر من کلمه سنك منظور کلمه سنه تعلق صحیح
اولدیغندن ﴿ (هذا اذا کانت حیة مشتهاة) ولوماضیا (اماغیرها) یعنی
المیتة وصغیرة لم تشته (فلا) تثبت الحرمة بها اصلا کوطئ دبر مطلقا وکما لو
افضاها لعدم تیقن کونه فی الفرج مالم تحبل منه بلافرق بین زنا ونكاح ﴾ اشبو
حرمة مصاهره عورت دیری وکندویه اشتاه اولنور اولورسه اشتاه اولنمسی
عجوزهٔ عبوسه کبی هرنقدر ماضیه نسبتله اولورسه ده زیرا مزبوره اشتاه
حکمی تحتنده داخلدر کبرایله اندن خروج ایتمز وحضرت ابراهیم وزکریا
علی نبینا وعلیهما الصلاة والسلامك زوجه لرنده اولدیغی مثللو ولده ده محللردر
اما مزبوره نك غیریکه میته ایله طقوز یاشندن سنی دون اولان مشتهات اولمیان
صغیره ایله حرمت مصاهره اصلا که کرك مسله ویانظر ایله ویاوطئله انزال
اولسون ویااولمسون ثابت اولمز مطلقا که صبینك ویا عورتك دبردن وطئنده
وعورتی افضا ایدوب قبل ایله دبر مابیننده اولان حائلی خرق ایدوب ایکی دلوکنی
برایتدکده حرمة مصاهره اولمدیغی کبی افضا صورتنده مصاهره اولمدیغی
وطئك فرجدن اولدیغی متیقن اولمدیغندندر مادام اندن حمل ظهور ایتمدکجه
مزبوره غیر مشتهاتی وطئده زنا ایله نكاح بیننده فرق یوقدر وطئ دبردن مصاهره
اولمدیغی محل حرث وولد اولمدیغیچوندر دبردن وطئده وافضا صورتنده
کندولریله حرمت اولمدیسه مسله اولملی دکلمی دیو سؤال ایراد اولنورسه
جواب ویریلور که مزبورلرده واقعا مس بشهوة درکار ایسه ده لکن ولده
سبب اولان وطئ ایچون دکلدر بنابرین ضرر اولمدی ﴿ (فلوتزوج صغیرة
لاتشتهی فدخل بها فطلقها وانقضت عدتها وتزوجت باخر جاز) للاول
(التزوج بنتها) لعدم الاشتهاء وکذا تشترط الشهوة فی الذکر فلوجامع غیر
مراهق زوجة ابیه لم تحرم فتح ﴾ اما غیرها قولنه تفریع اولنورکه امدی

برکسه کندویه اشتاه اولنمیان صغیره یی تزوج ودخولدن صکره تطلیق ایدوب
وعدتی منقضیه اولوب آخر کسه یه تزویج اولنسه اولکی زوجنه آنك قزینی
تزوج جائز اولور حرمة مصاهره نك شرطی اولان اشتها اولمدیغندن اماناسی
مجرد عقد ایله حرام اولور بنه بوبلجه مذکرده حرمت مصاهره نك ثبوتی ایچون
شهوتکه مثلا کندی مثللو جماع ایتمکه مقتدر اولمق شرط اولدی امدی شهوتی
اولمیوب نسا طائفه سنك کندوبی برشی عد ایتمیوب وکندودن حیا ایتمدیکی
غیر مراهق باباسنك زوجه سیله جماع ایتسه باباسنه حرام اولمز
﴿ (ولافرق) فیماذکر (بین اللمس والنظر بشهوة بین عمدونسیان) وخطأ واکراه
فلوایقظ زوجته اوایقظته هی لجماعها فمست یده بنتها المشتهاة اویدها ابنه
حرمت الام ابدا فتح ﴾ اشبو مزبور شهوتله لمس ونظر ووطئك عمد ایله
نسیانك وخطاسیله اکراهنك ونوم حالیله انتباهی میانه لرنده فرق یوقدر
امدی برکسه زوجه سنی ویازوجه سی کندویی جماع ایچون ایقاظ ایدرکن
خطأ الی مشتهاة اولان قزینه ویازوجه نك یدی زوجك اوغلونه مس ایتسه
مزبوره ام ابدا مزبور زوجه حرام اولور صورمشروحه ده شهوتدن ویاازدیادندن
لازمدر ﴿ (قبل ام امرأته) فی ای موضع کان علی الصحیح جوهرة (حرمت
علیه (امرأته مالم یظهر عدم الشهوة) ولوعلی الفم کما فهمه فی الذخیرة ﴾
برکسه عورتنك اناسنی قول صحیح اوزره فمدن ویاخددن قنغی عضودن
اولورسه اولسون تقبیل ایتسه عورتی کندویه حرام اولور مادام عدم شهوت ظاهر
اولمدقجه هرنقدر تقبیل فمدنخی اولورسه ده ولوعلی الفم قولی منفیه قیددر
نفیه دکلدر یعنی شهوت اولمدیغی ظاهر اولدقده حرام اولمز هرنقدر قبله فمدن
دخی اولورسه ده نتکم ذخیره ده بوبلجه تفهیم ایلدی ﴿ (وفی المس لا) تحرم
(مالم تعلم الشهوة) لان الاصل فی التقبیل الشهوة بخلاف المس ﴾ وفی المس ترکیبنده
ال مضاف الیهدن عوضدر وفی مسها سبکنده در یعنی عورتنك اناسنی مسده
زوجه سی حرام اولمز شهوت معلوم اولمدقجه زیرا قبله ده اصل اولان شهوتدر
مس بونك خلافنه در بنابرین مسده علم کفایت ایتدی قبله ده ایتمدی ظهوری لازم
اولدی ﴿ (والمعانقة کالتقبیل) وکذا القرص والعض بشهوة ولولاجنبیة
وتکفی الشهوة من احدهما ومراهق ومجنون وسکران کبالغ بزازیة وفی القنیة
قبل السکران بنته تحرم الام ﴾ معانقه که بری برینك بوینه صارلمق تقبیل
کبیدر مادام عدم شهوت ظاهر اولمدقجه کندو ایله حرمت ثابته اولور شهوتله
قرصکه ایکی پارمقله صیقوب جمدکلك واصرمق بنه بوبلجه در هرنقدر اجنبیه
عورت ایچون اولورسه ده یعنی قبله کبی موجب حرمتلردر شارحه لایق اولان

بشهوت قيدنى ترك ايدى مصنفك والمعانقة قولنده ايتديكى كبى زيرامقصود
قرص وعض امور متقدمه ده تقبيله تشبيهدر بو تقييد ايچون برمعنى يوقدر
مزبور معانقه وتقبيل وقرص وعضك اجنبيه ده اولديغى معلومدر امازوجه ده
اولمسى مثلا بركسنه برعورت تزوج ايدوب وكندودن اشبو اشياى
مزبوره لرك برى واقع اولدقدنصكره قبل الدخول تطليق ايتسه مزبوره نك
قزى كندويه حرام اولور لكن اشبو تعميم مانحن فيهه خاص دكلدر بلكه
ماقبلنده كى امورك جمله سنده جاريدر ☼حلبى☼ وشهوت برطرفدن اولسه
كفايت ايدر لكن نظرده فقط ناظردن اعتبار اولنور آخردن اولسون وياولمسون
ومس ونظر ووطئده كندولريله حرمت مصاهره نك ثبوتنده مراهق ومجنون
وسكران بالغ كبيدر كه بالغ عاقل صاحى دينسه مقابله اتمام اولنمش اولوردى
قنيه ده مسطوردركه برسكران ويامجنون قزينى تقبيل ايتسه اول قزك اناسى كندويه
حرام اولور ☼ وبحرمة المصاهرة لايرتفع النكاح حتى لايحل لها التزوج
بآخر الا بعد المتاركة وانقضاء العدة والوطئ بها لايكون زنا ☼ حرمة مصاهره ايله
نكاح مرتفع اولمز بلكه فساده كيدر حتى عورته آخركسه يه تزوج حلال اولمز
الامتاركه دن وانقضاء عدتدنصكره اولور وكندوبى زوجك وطئ زنا اولمز
بلكه وطئ بشبهة اولديغندن حد مندفع اولور ☼ وفى الخانية ان النظر الى فرج
ابنه بشهوة يوجب حرمة امرأته وكذالو فزعت فدخلت فراش ابيها عريانة
فانتشر لها ابوها تحرم عليها امها ☼ وخانيه ده مرسومدركه قزينك فرجنه
شهوتله نظر عورتنك حرمتنى موجبدر بونكبى قزى خوف ايدوب باباسنك
فراشنه عريانه اوله رق دخول ومس ايتمكله باباسى حركت كلسه اناسى كندويه
حرام اولور ☼ (وبنت) سنها (دون تسع ليست بمشتهاة) به يفتى (وان ادعت الشهوة
فى تقبيله اوتقبيلها ابنه (وانكرها الرجل فهو مصدق) لاهى (الا ان يقوم
اليها منتشرا) آلته (فيعانقها) لقرينة كذبه (اويأخذ ثديها اويركب معها)
اويمسها على الفرج اويقبلها على الفم قاله الحدادى وفى الفتح يتراءى الحاق الخدين
بالفم ☼ سنى هنوز طقوزه رسيده اولميان قزجغز مشتهاة دكلدر انجق بوقول ايله
فتوى ويريلور عورت رجلك كندوبى تقبيلنده وياكندونك زوجك اوغلونى تقبيلنده
شهوت دعوى ايدوب رجل انكار ايدرسه رجل يمينيله مصدقدر ملكنك بطلانى
انكار ايتديكندن عورت تصديق اولنمز الا زوجك باباسى وياوغلو آلتى منتشر
اوله رق عورت جانبنه معانقه ايدرك قائم اولورسه زوج تصديق اولنمز انتشار
آلت كذبنه قرينه اولديغندن وياخود ممه سنى اخذ ايدرك وياخود كندو ايله
برابر هربرى آخرى مماس اوله رق بردا به يه راكب اولسه لر وياعورتك فرجى اوزره

مماس اولسه وياخود فمى تقبيل ايتسه اشبو صورت مشروحه لرده زوج عدم شهوت
دعواسنده تصديق اولنمز حدادى مضامين مشروحه يى ذكر ايلدى فتحده
خدينك فمه الحاقنك كورنمسنيده ذكر ايلدى ☼ وفى الخلاصة قيل له مافعلت بام
امرأتك فقال جامعتها تثبت الحرمة ولا يصدق انه كذب ولو هازلا ☼ خلاصه ده
مذكوردركه بركسنه يه زوجه نك اناسيله نه ياپدك ديو استفسار اولندقده آنكله جماع
ايتدم ديسه حرمت ثابته اولور بن كاذب ايدم دعواسنده تصديق اولنمز هرنقدر
واقعده آنى هازلا كه اشالق لطيفه اوله رق تكلم ايتديسه ده ☼ (وتقبل الشهادة
على الاقرار باللمس والتقبيل عن شهوة وكذا) تقبل (على نفس اللمس والتقبيل)
والنظر الى ذكره اوفرجها (عن شهوة فى المختار) تجنيس لان الشهوة مما يوقف
عليها فى الجملة بانتشار او آثار ☼ شهوتله اوله رق لمسى وتقبيلى اقرار اوزره وينه بونكبى
نفس لمس وتقبيل ورجلك ذكرنه وعورتك فرجنه شهوتله نظر اوزره قول مختارده
شهادت مقبوله اولور زيرا شهوت آلتى منتشر اولور كسه لر حقلرنده انتشار ايله
اولميان عورت وشيخ كبير مثلوده بعض آثار وعلامتلر ايله فى الجمله كندويه
وقوف واطلاع كسب اولنور شيلردندر ☼ (و) حرم (الجمع) بين المحارم
(نكاحا) عقدا صحيحا (وعدة ولو فى طلاق بائن) ☼ دخى نكاحا كه عقد صحيحله
وعدت بين المحارم جمع حرام اولدى عدت هرنقدر طلاق باينددخى اولورسه ده
☼ (و) حرم الجمع (وطأ بملك يمين بين امرأتين ايتهما فرضت ذكرا لم تحل
الاخرى) ابدا لحديث مسلم لاتنكح المرأة على عمتها وهو مشهور يصلح مخصصا
للكتاب ☼ بملك كلمه سنده با وطأ لفظنه متعلقدر وبين امرأتين ظرفى
نكاحا وعدة ووطأ كلمه لرينه قيددر يعنى دخى وطأ ملك يمينله ايكى عورتدن
تنغيسى مذكور فرض اولنسه ديكرى ابدى حلال اولميان ايكى عورت بيننى جمع
حرام اولدى مثلا برعورتله عمته وياخالته لرى بيننى جمع كبى وياخود نسبا ويا رضاعا
انا ايله قزى ميانه لرينى جمع كبى دخى ايكى عمته وياخالته مابيننى جمع مثللو ايكى عمته
مثلا ايكى رجلدن هربرى ديكرينك والده سنى تزوج ايدوب وهربرلرى ايچون
برقز وجوده كلسه اول ايكى قزك هربرى آخرك عمه سى اولور وياخود ايكى
كمسه نك هربرى آخرينك قزينى تزوج ايدوب وهربرندن برقز حاصل اولسه
انلرك هربرى ديكرينك خاله سى اولور اشبو مزبوره قزلر ميانلرينى جمع ايدوب
ايكسنى بركسه نكاحا وعدة ووطأ ملك يمينله جمع ايده مز وطأ قيديله ملكا جمعدن
احتراز اولندى ملكا جمع جائز اولديغندن بين امرأتين كلامى نكاحا وعدة ووطأ
جمعك اوچينه قيددر بوكا كوره ماسبقده شارحك بين المحارم تقديرى مستدرك
اولور وبرعورتله اوغلونك عورتى بيننى جمعك عدم جوازنى موهم اولور برلرينه

محروم اولدقلرندن حال بوكه ميانه‌لرينى نكاحا جمع جائزدر ابداقيدى ايله ابتدا برجاريه‌يى تزوج بعده سيده سنى تزوج صورتى خروج ايتدى زيرا مزبوره‌لر ميانه‌لرينى جمع هرنقدر حرام ايسه احديهما مذكر فرض اولنديغنه نظرا ديكرينك عقدى حلال اولمديغندن لكن حرمت ملك يمينك زواليله موقتدر يعنى ملك يمين زائل اولدقدنصكره حرمت زائل اولور حكم مشروحك ثبوتى صحيح مسلمده اولان { لاتنكح المرأة على عمتها ولاعلى خالتها ولاعلى ابنت اخيها ولاعلى ابنت اختها فانكم اذا فعلتم ذلك قطعتم ارحامكم } حديث شريفيله در اشبو حديث منيف مشهور اولديغندن كتابكه { واحل لكم ماوراء ذلكم } آية كريمه‌سنى مخصص اولمغه صالح اولدى ❊ (فيجاز الجمع بين امرأة و بنت زوجها) اوامرأة ابنها اوامة ثم سيدتها لانه لوفرضت المرأة اوامرأة الابن اوالسيدة ذكرا لم يحرم بخلاف عكسه ❊ اشبو مسئله‌لر ماقبلنه تفريعلردر يعنى مارالذكر وحرم الجمع اه مضموننه بنا أ برعورتله زوج سابقنك قرى بينى جمع ايدوب ايكسنى بركسه‌نك عقد نكاحى جائز اولدى زيرا مزبور زوجك قزى مذكر فرض اولنوب مثلا زوجك اوغلو اولسه مزبوره عورتى تزوج ايده‌مز باباسنك موطوءه‌سى اولوب اناسى اولديغندن اماعورت مذكر فرض اولنسه كندويه زوجك قزينى المق جائز اولور رجل اجنبينك قزى اولمش اولديغندن وياخود برعورتله اوغلونك عورتى ميانه‌لرينى جمع جائز اولدى زيرا مزبوره عورت مذكر فرض وتقدير اولنسه كندويه اوغلونك عورتنى تزوج حرام اولور اما اوغلونك عورتى مذكر فرض اولنسه كندويه اول عورت اجنبيه اولديغندن تزوجى جائز اولور دخى مقدما برجاريه‌يى تزوج بعده سيده‌سنى تزوجله ميانه‌لرينى جمع جائز اولدى اما ايكيسنى برعقدده تزوج ايتسه هيچ برينك عقدى صحيح اولمز هربرلرينى مستقل عقد ايله ايدوب لكن سيده‌نك كى مقدم اولسه جاريه‌نك كى جائز اولمز ❊ حلبى ❊ مزبوره‌لرك مذكر تقدير اولندقلرينه نظرا حرام اولميوب عكسنده خلافنه اولدقلرى تفصيل سابقدن تبين ايتدى ❊ (وان تزوج) بنكاح صحيح (اخت امة) قد (وطئها صح) النكاح لكن (لايطأ واحدة) منهما (حتى يحرم) حل استمتاع (احداهما عليه) بسبب مالان للعقد حكم الوطئ حتى لونكح مشرقى مغربية يثبت نسب اولادها منه لثبوت الوطئ حكما ولولم يكن وطئ الامة له وطئ المنكوحة ودواعى الوطئ كالوطئ ابن كمال ❊ بركسه وطئ ايتديكى جاريه‌نك قز قرنداشنى نكاح صحيحله تزوج ايتسه نكاح صحيح اولور اهلندن صادر اولوب ومحلنه واقع اولديغندن لكن شوقدر واركه انلرك برينى وطئ ايده‌مز حتى جاريه‌يى بيعى وعتق وهبه‌سى وكتابتى ومنكوحه‌نك موتى وطلاقى مثللو اسباب

تحريمدن برسبيله انلرك برينك استمتاعنك حلى كندونك اوزرينه حرام اولمدقجه عقد ايچون وطئ حكمى اولديغندن حتى بومشرقى برمغربيه‌يى نكاح ايتسه آنك اولادنك نسبى كندودن ثابت اولور حكما وطئ ثابت اولديغنه بنا أ كرامتله ويا استخدامله قطع مسافه جائز اولديغندن واكرجاريه‌يى مقدما وطئ ايتمش دكلسه كندويه منكوحه‌يى وطئ جائزدر مرقومه حكما موطوءه اولمديغندن بينلرى وطئا جمع اولنمامش اولور وقبله ولمس ونظر بشهوة مثللو وطئ ايجاب ايدن شيلر تحريمده وطئ كبيدر (تنبيه) جنده ايكى همشيره‌نك بينى جمع اولنورمى ديو سؤال اولندقده خيرالدين الرملى جمعه مانع برشى يوقدر ديو جواب وردى زيرادنياده عدم جمعى تباغضه وقطع رحمه مؤدى اولديغى ايدى جنده ايسه بونلر اولمز وامام قرطبى جنده انا ايله قزك ماعداسى محرملرك نكاحى جائز اولور ديو تصريح ايلدى ❊ (وان تزوجهما معا) اى الاختين اومن بمعناهما (اوبعقدتين ونسى) النكاح (الاول فرق) القاضى (بينه وبينهما) ويكون طلاقا (ولهما نصف المهر) يعنى فى مسئلة النسيان اذا الحكم فى تزوجهما معا البطلان وعدم وجوب المهر الابالوطئ كما فى عامة الكتب فتنبه ❊ بركسه اختين ويا اختين معنا سنده اولان هربر ايكى عورتكه قنغيسى مذكر فرض اولنسه ديكر كندويه حلال اولميه بونلرك ايكيسنى بردن وياخود هربرينى برعقد ايله تزوج ايدوب لكن اولكى نكاحى اونتسه قاضى كندوايله مزبوره‌لر ميانه‌سنى تفريق ايدر واشبو تفريق طلاق اولور حتى هربرينك طلاقلرندن برطلقه تنقيص اولنور صكره تزوج ايتديكنه نظرا ونسيانه كوره عورتلر ايچون نصف مهر لازم اولور زيرا ايكيسى بردن تزوج اولنديغنه نظرا حكم بطلان نكاح وعدم وجوب مهردر الاوطئ اولورسه مهر مثلله اقلى هربرلرى ايچون واجب اولور نتكم اكثر كتب فقهيده بووجه مسطور در متنبه اوليكز ❊ وهذا (ان كان مهراهما متساويين) قدرا وجنسا (وهو مسمى فى العقد وكانت الفرقة قبل الدخول) وادعى كل منهما انها الاولى ولابينة لهما فان اختلف مهراهما فان علما فلكل ربع مهرها والا فلكل نصف اقل المسميين ❊ واشبو مزبور مهرك برينى تنصيف اكر مهرلرى جنسا وقدرا متساويين اولوب مثلا هربرينك كى بيك درهم اولمق كبى وعقدده مزبور مهرلرك مسمى اولوب وفرقت دخولدن مقدم اولوب وهربرلرى كندى اول نكاح اولديغنى ادعا ايدوب وكندولر ايچون بينه اولمديغنه مبنيدر اما قنغيسنك عقدى مقدم اولديغى بيلمز ديسه‌لر كندولرينه برشيئله حكم اولنمز مقضى له مجهول اولديغندن صحة قضايه مانع اولور ايكى كسه‌يه بركسه‌نك بريكرك بنده بيك درهمى وار ديدكده هيچ برينه برشيئله حكم اولنمديغى كبى ويالكز

بری بم نكاحم سابقدر دیو اقامهٔ بینه ایدرسه آنك نكاحی صحیح اولوب
آخركی باطل اولور واكر قدرا وجنسا مهرلر مختلف ومعلوم اولورلرسه
هر بری ایچون مهرینك ربعی واردر واكر هر برینك مهری علی حدة معلوم
اولمزسه هر بری ایچون مسمی نك اقلنك نصفی واردر لكن اولی اولان فلكل محلتة
فلهما نصف دیمكدر زیرا نصفه مستحق اولان ایكیسیدر یوقسه هر برلری
دكلدر هر برلری اولیجق تمام مهره مستحق اولور بوایسه خلاف واقعدر
* حلبی *(وان لم یكن مسمی فالواجب متعة واحدة لهما) بدل نصف المهر
(وان كانت الفرقة بعد الدخول وجب لكل واحدة مهر كامل) لتقرره
بالدخول ومنه یعلم حكم دخوله بواحدة * صورت مشروحه ده اصلا بری ایچون
تسمیهٔ مهر اولمزسه واجب اولان كندولرینه نصف مهر بدلنه برمتعه‌دركه
درع وخمار وملحفه‌در واكر بریسی ایچون تسمیه بولنوب دیكری ایچون
بولنمسه بولنان مسمی نك ربعی بولنمیان متعه‌نك نصفنی اخذ ایدر واكر فرقت
دخولدنصكره اولورسه هر برلری ایچون مهر كامل واجب اولور دخول ایله
مهر تقرر ایتدیكندن واشبو تفصیل سابقدن مدخول بها بریسی اولمنك
حكمی معلوم اولدی یعنی مدخول بها سابق اولورسه مسمی نك جمله سنی
ومتأخره اولورسه مهر مثلاه مسمی نك قنغیسی اقل اولورسه اول لازم اولور
بنابرین هر برلرینك نصفنی اخذ ایدر مدخول بهانك غیری مسمی نك ربعنی
اخذ ایدر زیرا سابقه اولورسه كندویه مسمی نك نصفی واجب اولور متأخره
اولورسه اصلا برشی واجب اولمز بناءً علیه نصف تنصیف اولنورده ربع اخذ
ایدر * (وكذا الحكم فیما جمعهما من المحارم) فی نكاح * حكم بنه بویلجه در
محارمدن نكاحده جمع اولنانلرده *(و) حرم (نكاح)المولى(امته و) العبد
(سیدته) لان المملوكیة تنافی المالكیة نعم لوفعله المولى احتیاطا كان حسنا *
اغایه جاریه سنی عبده سیده سنی نكاح حرام اولدی مملوكیت مالكیته منافی
اولدیغندن ونكاحك مشروعیتی انجق بین المتناكحین بعض منافع وثمرات
مشتركه‌نك حصولی ایچوندر مثلا عورتك اوزرینه زوجنه نفسنی تسلیم
وجماعه تمكین وخانه سنده قرار وداخل بیتده اولان خدمتلرینی
كورمنك وجوبی وزوجك اوزرینه نفقه‌نك ومهرك وقسمك وجوبی
مثللو بونلر ایسه مملوك ایله مالك میانه‌لرنده اولمز وسید ذاتنده
جاریه سنك متعه سنه مالكدر نكاحله تحصیل حاصل لازم كلور
ومولى حقنده و بعد الاعتاق نكاحك بقاسی وطلاقك وقوعی كندویه قسمك
وجوبی وكندوبی خامسه عد ایتمك وبلا دعوی نسبك كندودن ثبوتی مثللو

نكاحك اوزرینه ترتب ایدن شیلرك كندونك اوزرینه عدم ترتبیدر * بحر *
یلی جاریه دیو اشترا اولنان حره ویا برغیر كسه‌نك معتقه‌سی ویا عتقیله اوزرینه
حلف اولنوب وحالف حانث اولان مقواه لردن اولمسی احتمالندن احتیاطا
مولى عقد نكاح ایتسه كوزل اولور زیرا تداول ایدی اولیجق بو مثللو شیلر
اولور بوكا كوره نكاحله وطئ حلال اولور *(و) حرم نكاح (الوثنیة)
بالاجماع (وصح نكاح كتابیة)وان كره تنزیها (مؤمنة بنبی) مرسل (مقرة بكتاب)
منزل وان اعتقدوا المسیح الها وكذا حل ذبیحتهم علی المذهب بحر * وثنیه كه
اغاجدن وطاشدن ویا التون وكوش مثللو شیلردن صورت صاحبی اولان
نسنه‌یه منسوبه اولان عورتیكه یعنی اكا طپانی نكاح اجماعا حرام اولدی صنم
صورة بلا جثة ووثن صورة بجثة در كتاب منزله ونبیٔ مرسله ایمانی اولان
اهل كتاب عورتی نكاح صحیح اولدی هرنقدر تنزیها مكروه اولورسه ده
وعیسی علیه الصلاة والسلامی اله اعتقاد ایدرلر ایسه ده زیرا مسفورلر لغتجه
مشركلر ایسه لسان شرعده انلره مشركین اطلاق اولنمز ومذهب اصح
اوزره ذبیحه لرینك حلی دخی بنه بویلجه در یعنی اكل جائز اولور
* وفی النهر تجوز مناكحة المعتزلة لانا لانكفر احدا من اهل القبلة وان وقع الزاما
فی المباحث * دخی نهر نام كتابده مرسومدركه معتزله ایله مناكحه جائزدر
بزلرك اهل قبله‌یی تكفیر ایتمدیكمزه بناءً هرنقدر بعضا مباحثه ده كندولرینی
الزاما تكفیر واقع اولورسه ده *(لا) یصح نكاح (عابدة كوكب لاكتاب لها)
ولاوطئها بملك یمین (والمجوسیة والوثنیة) هذا ساقط من نسخ الشرح ثابت
فی نسخ المتن وهو عطف علی عابدة كوكب * كندولری ایچون كتاب اولمیان
یلدزه وكونشه وآیه عبادت ایدن عورتی وآتشه وپوته طپانلری نكاح وملك
یمینله وطئ صحیح اولمدی واشبو والمجوسیة والوثنیة قولی شرحك نسخه‌لرندن
ساقط متنك نسخه‌لرنده ثابتدر مصنفك وعابدة كوكب قولی اوزرینه معطوفدر
*وقوله (والمحرمة)بحج اوعمرة (ولو بمحرم) عطف علی كتابیة فتنبه * مصنف
مرحومك والمحرمة ولو بمحرم قولی مار الذكر كتابیة قولی اوزرینه معطوفدر
یعنی حج ویاعمره ایچون احراملی عورتی نكاح صحیح اولدی هرنقدر محرم اولان
زوجه اولورسه ده عبدالله بن عباس رضی الله تعالى عنهمادن جماعت
محدثینك روایت ایتدكلری رسول الله صلى الله تعالى علیه وسلمك ازواج
مطهراتندن میمونه رضی الله تعالى عنهایی كندولری احراملی اوله‌رق تزوج
بیورو ب وامام بخارینك روایتنه نظرا حلال اولدیغی حالده دخول ایتدیكی
حدیث شریفه مبنیدر مومی الیهانك وفاتلری سرف نام محلده اولمشدر *نخ *

قتبه قوليله شارح عليه الرحمة والمحرمة لفظنك قريبي اولان عابدة كوكب
كلامى اوزرينه عطفى احتمالى اولوب اول ايسه خلاف واقع اولديغنه ايهام ايدر
❋ (والامة ولو) كانت (كتابية اومع طول الحرة) الاصل عندنا ان كل وطئ
يحل بملك يمين يحل بنكاح ومالا فلا (وان كره) تحريما فى المحرمة وتنزيها فى الامة ❋
دخى جاريه نك نكاحى صحيح اولدى هرنقدر كتابيه دخى اولورسه ده اشبو
جاريه نك نكاحى خصوصنده مذهب حنفى ده اصل وقاعده هر بر وطئكه
ملك يميله حلال اولور نكاحله ده حلال اولور اولميان اولمز لكن اشبو قاعده يه
نقض وارد اولوركه بعد نكاح الحره جاريهٔ مملوكه يى ملكا وطئ جائزدر حالبوكه
حره اوزره نكاحى جائز دكلدر ونكاح مزبور هرنقدر احراملى كمسه حقنده
تحريما جاريه حقنده تنزيها مكروه ايسه ده محرمده نكاحك تحريمى اولديغى
نفسنى جماعه تحريضه مؤدى اولوب عبادتده قلبنك شغلنه بادى اولديغنه
مبنيدر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك محرم اوله رق ميمونه رضى الله تعالى
عنهايى تزوج بيورملرى كندولرى حقنده جماعه ميل وشغل نفس منتفى
اولديغندندر ❋ ابوالسعود ❋ (وحرة على امة لا) يصح (عكسه ولو) ام ولد
(فى عدة حرة) ولو من بائن ❋ دخى جاريه اوزرينه حره نك نكاحى صحيح اولدى
عكسيكه كشى قزينك اوزرينه جاريه نك نكاحى جائز اولمدى هرنقدر جاريه
ام ولد ويا مكاتب اولوب وطلاق باينله مطلقه حره نك عدتنده اولورسه ده
❋ (وصح لوراجعها) اى الامة (على حرة) لبقاء الملك ❋ بركمسه طلاق رجعيله
مطلقه جاريه يه حره اوزرينه مراجعت ايتسه صحيح اولور جاريه نك ملك نكاحى
باقى اولديغندن زيرا طلاق رجعيله بالكليه نكاحدن خروج ايتمز بوكا كوره
حره جاريه اوزرينه عقد اولمش اولور ❋ (ولو تزوج اربعا من الاماء وخمسا
من الحرائر فى عقد) واحد (صح نكاح الاماء) لبطلان الخمس ❋ بركمسه برعقد ايله
جاريه دن درت وكشى قزندن بشى طقوزنى بردن نكاح ايتسه جاريه لرك
نكاحى صحيح اولور حرائرك بشنك نكاحى باطل اولديغندن ❋ (و) صح (نكاح
اربع من الحرائر والاماء فقط للحر) لا اكثر ❋ انجق حر ايچون حرائر وامادن دردك نكاحى
صحيح اولدى زياده سى اولمدى روافض خرق اجماع ايدوب دردتن اكثرى تجويز
ايتديلر ❋ (وله التسرى بماشاء من الاماء) فلوله اربع والف سرية واراد شراء اخرى
فلامه رجل خيف عليه الكفر ولو اراد فقالت امرأته اقتل نفسى لايمتنع
لانه مشروع لكن لوترك لئلا يغمها يؤجر لحديث من رق لامتى رق الله تعالى له بزازية ❋
حر ايچون جاريه دن ديلديكى قدر تسريكه اوطه لق اتخاذى جائزدر امدى
بركسه نك درت نكاحلى وبيك اوطه لق جاريه سى اولوب بر ديكر اوطه لق

دخى شرا مراد ايتدكده بركسه كندويه لوم وتوبيخ ايتسه اوزرينه كفر
قورقولور اصدق قائلين ذات بيچون ﴿ الاعلى ازاجهم اوماملكت ايمانهم فانهم غير
ملومين ﴾ نص جليليله مرقومدن لومى نفى بيورديغندن اما بركسه تزوج وياتسرى مراد
ايتدكده عورتى كندى نفسمى قتل ايده رم ديسه زوجى امتناع ايتمز ﴿ فانكحوا
ماطاب لكم ﴾ نظم مجيدى ايله تزوج مشروع اولديغنه بناءً لكن زوجه سنه
رحما مغمومه ومكدره اولمسون ايچون تزوجى ترك ايتسه مأجور ومثاب
اولور ﴿ من رق لامتى رق الله له ﴾ حديث شريفنه بناءً يعنى شول بركمسه بنم
امتمه رحم ايلدى الله تعالى اكا اجر وثواب ويرر بزازيه ده بويلجه مرسومدر
❋ (ونصفها للعبد) ولومدبرا (ويمتنع عليه غيرذلك) فلايحل له التسرى
اصلا لانه لايملك الاالطلاق ❋ مزبوره حرائر وامادن دردك نصفيكه ايكينك نكاحى
عبد ايچون صحيح اولدى عبد هرنقدر مدبر ومكاتب دخى اولورسه ده امدى
كندويه اوطه لق جاريه اتخاذى اصلا حلال اولمز كندويه مزبور
نكاحك غيرى ممتنعدر انجق طلاقه مالك اولديغندن ❋ (و) صح نكاح (حبلى
من زنالا) حبلى (من غيره) اى الزنا لثبوت نسبه ولومن حربى اوسيدها
المقربه (وان حرم وطؤها) ودواعيه (حتى تضع) متصل بالمسئلة الاولى
لئلا يسقى ماؤه زرع غيره اذالشعر ينبت منه ❋ زنادن حامل عورتك نكاحى صحيح
اولدى حملنى وضع ايده نه دك وطئ ودواعيسى هرنقدر حرام ايسه ده وان
حرم وطؤها قولى مسئلهٔ اولايه مرتبطدر حرمت صويى ايله غيرك زرعنى سقى ايتمك
ايچوندر زيرا شعر صودن بتر وسمع وبصرك حدتى منيدن اولور زنانك غيريدن
حامل اولانك نكاحى صحيح اولمز نسبى ثابت اولمش اولديغندن عدتده اولمش اولور
نسبك ثبوتى هرنقدر حربيدن ويانسبى بندندر ديو اقرار ايدن مولاسندن
دخى اولورسده (تنبيه) زنادن اولان حملى اسقاط جائز دكلدر حملك برجنايتى
اولمديغندن حرمته سزادر ❋ بحر ❋ فروع لونكحها الزانى حل له وطؤها اتفاقا
والولدله ولزمه النفقة ❋ زانى مزنيه سنى نكاح ايتسه اتفاقا كندويه وطئ
حلال اولور وولد كندودن ونفقه كندويه لازم اولور ❋ ولو زوج امة اوام
ولده الحامل بعد علمه قبل اقراره به جاز وكان نفيا دلالة نهر عن التوشيح ❋
بركسه حامل اولان جاريه سنى ويا ام ولدنى حملنه علمندنصكره وولد كندودن
اولديغنى اقرارندن مقدم برآخر كسه يه تزويج ايتسه جائز اولور ودلالة نسبى
نفى اولور اما علمندن اقدم اولورسه نفى اولمز نهرده توشيحدن نقلا بويلجه
مرسومدر ❋ (و) صح نكاح (الموطوئة بملك) يمين ولايستبرئها زوجها بل
سيدها وجوبا على الصحيح ذخيرة (او) الموطوئة (بزنا) اى جاز نكاح من رآها

تزنی وله وطؤها بلا استبراء واماقوله تعالی الزانیة لاینکحها الازان اومشرك
منسوخ بآیة فانکحوا ماطاب لکم من النساء ❊ دخی ملك یمینله وطئ ایتدیکی
جاریه‌یی نکاح صحیح اولدی زوجی مزبوره جاریه‌یی استبرا ایتز اماسیدی قول
صحیح اوزره وجوبا استبرا ایدر ویاخود زنا ایله وطئ اولنان عورتی نکاح صحیح
اولدی یعنی برعورتی زنا ایدرکن کورن کمسه‌یه انی عقد جائز وکندویه بلا استبراء
وطئ واردر اما الله تعالینك { الزانیة لاینکحها الازان اومشرك } قول شریفی
{ فانکحوا ماطاب لکم } نظم مجیدی ایله منسوخدر ❊ وفی آخر حظر المجتبی لایجب
علی الزوج تطلیق الفاجرة ولاعلیها تسریح الفاجر الااذا خافا الا ان یقیما حدودالله
فلابأس ان یتفرقا فافی الوهبانیة ضعیف کما بسطه المصنف ❊ دخی مجتبی نام
کتابك باب الحظرك آخرنده ذکر اولندیکه زانیه ویامثلا نمازکبی فرائض اللهی
تارکه فاجره عورتی زوجك اوزرینه تطلیق وعورتك اوزرینه زوج فاجری
تسریحکه کندویی خلع وتفریق ایچون مال بذلی واجب دکلدر الا حدود
اللهی اقامت ایده ممکدن خوف ایدرلرسه مفارقتلرنده بأس یوقدر شارحك
فافی الوهبانیة قولی وله وطؤها بلا استبراء قولنه مرتبطدر یعنی وهبانیه‌ده ذکر
اولنان مزنیه‌ده حیض کورمدکجه وطئ حرامدر دیو تصریحلری ضعیفدر
مصنف مرحومك بسط وتفصیلنه بناً ❊ (و) صح نکاح (المضمومة الی محرمة
والمسمی) کله (لها) ولودخل بالمحرمة فلها مهرالمثل ❊ نکاحی حرام اولان
مثلا زوجی اولان عورت ویاوثنیه ویامحرمی مثللو عورته ضم اولنوب ایکیسنك
نکاحی بردن عقد اولنان عورتك نکاحی صحیح اولدی وتسمیه اولنان مهرك
کلیسی امام اعظم نزدنده محلله اولان عورتکدر محرمه‌یی عقدنکاحده ضم
جداری ضم کبی لغو اولدیغندن محلیت بولنمدیغنه بناً محرمه‌یه دخول ایتسه
کندویه مهر مثل لازم اولور حد دخی لازم اولمز صورتا عقد بولندیغندن
❊(وبطل نکاح متعة وموقت) وان جهلت المدة اوطالت فی الاصح ولیس منه
مالونکحها علی ان یطلقها بعد شهر اونوی مکثه معها مدة معینة ولابأس
بتزوج النهاریات عینی ❊ نکاح متعه که یعنی سنکله منتفع اولیم دیمك باطل اولدی
اشبو نکاح ایام خیبرده وایام فتح مکه‌ده مباح ایدی بعده اجماع اصحابله منسوخ
اولدی نهایه‌ده بویلجه مرسومدر نکاح موقتکه نکاح متعه‌نك عینیدر شوقدر
وارکه اشبو موقت انجق تزویج ویانکاح موقت لفظیله اولور بودخی باطلدر قول
اصحده مدت مقدر مجهول اولوب ویاطویل اولورسه‌ده مثلا برماهدنصکره
تطلیق شرطیله نکاح ایدرسه صورة مشروحه قبیلندن اولمز اشتراط قاطع انعقادك
تأبیدنه دلالت ایتدیکندن شرط دخی باطل اولدی ❊ بحر ❊ ویاخود عورتله

مدت معینه مکثه نیت ایتسه بنه متعه وموقته اولمز توقیت انجق لفظله اولدیغندن
دخی عورتك عندنده کوندزمکث واقامت ایدوب بیتوتت ایتمك شرطیله
تزوجده بأس یوقدر بلکه شرطه اعتبار اولنمز بیتوتت دخی ایدر عینیده بویلجه
مرسومدر ❊(و) یحل (له وطؤامرأة ادعت علیه) عندقاض (انه تزوجها)
بنکاح صحیح (وهی) ای والحال انها (محل للانشاء) ای لانشاء النکاح خالیة
عن الموانع (وقضی) القاضی (بنکاحها ببینة) اقامتها (ولم یکن) فی نفس الامر
(تزوجها) ❊ بررجله ذاتنده کندویی تزوج ایتمیان برعورت قاضی حضورنده‌سن
بنی نکاح صحیحله تزوج ایتدك دیو دعوی واقامهٔ بینه ایدوب وقاضی نکاحیله حکم
ایدوب وکندی دخی غیرك منکوحه‌سی اولمق ویامشرکه ویامحرمی اولمق کبی
موانعدن خالیه انشای نکاحه محل اولسه مزبور رجله اول عورتی وطئ حلال
اولور عورت باطل دعوایه اقدام ایتدیکندن آثمه اولور ❊(وکذا) تحل له
(لوادعی هو نکاحها) خلافالهما وفی الشرنبلالیة عن المواهب وبقولهما یفتی ❊
بنه بویلجه مزبور دعوایی رجل ایتسه کندویه وطئ مع الاثم حلال اولور
امامین ایچون اختلاف واردر شرنبلالیه‌ده مواهبدن نقلا انجق امامین قولیله
فتوی ویریلور دیدی ❊(ولوقضی بطلاقها بشهادة الزورمع علمها) بذلك
نفذ و(حل لها التزوج بآخر بعدالعدة وحل للشاهد) زورا (تزوجها وحرمت
علی الاول) وعند الثانی لاتحل لهما وعند محمد تحل للاول مالم یدخل الثانی
وهی من فروع القضاء بشهادة الزورکما سیجیئ ❊ برقاضی شهادة زور ایله برعورتك
طلاقیله حکم ایدوب وعورت شهادة زور اولدیغنه عالمه اولسه مزبور حکم
ظاهرا وباطنا امام اعظمه کوره نافذ اولور وعورتك عدتی منقضیه اولدقدنصکره
دیکرکمسه‌یه تزوج حلال اولور وخصوص مزبورده شهادت ایدن شاهد
زوره اول عورتی تزوج حلال اولور واولکی زوجه حرام اولور امام ابی
یوسف عندنده مزبورلرك ایکیسنه‌ده تزوج حلال اولمز امام محمده کوره اولکنه
حلال اولور مادام ایکنجی دخول ایتمدکجه ایکنجی دخول ایدرسه عدت واجبه
اولدیغندن اولکنه حرام اولور اشبو مسئله شهادة زور ایله قضافروعندندر تکم
قریبا کتاب القضاده کلور ❊(والنکاح لایصح تعلیقه بالشرط) کتزوجتك
ان رضی ابی لم ینعقد النکاح لتعلیقه بالخطر کما فی العمادیة وغیرها فما فی الدرر فیه
نظر (ولا اضافته الی المستقبل) کتزوجتك غدا اوبعد غد لم یصح ❊
نکاحی مثلا بابام راضی اولورسه‌سنی تزوج ایتدم دیمك مثللو برشرطه تعلیق صحیح
اولمدی بونکله نکاح منعقد اولمز خطرکه وجودی متوقع اولان معدومه تعلیق
اولدیغندن نتکم عمادیه‌ده وغیریده بویلجه مسطوردر خطرخاء معجمه وطاء

مهمله نك فتحيله معناى مزبوره يه در تعليق مز بورك صحيح اولمديغى تعليق طلاق وعتاق مثللو كندولر ايله يمين اولنسان محضا اسقاطات اولان شيلره مختص اولديغنه مبنيدر نكاح بوقبيلدن دكلدر درر ده مذكور اولان نكاح صحيح اولور شرط معلق باطل اولور مضموننده نظر واردر يعنى مسلم دكلدر حتى شرنبلالى كندودن غيرى معلقك صحتنه قائل بركسه كوره مدم ديدى دخى نكاحى يارنكى كون ويايارنكى كوندن صكره سكا تزوج ايتدم ديمك كبى استقباله مضاف قيلق صحيح اولمدى شارحه لم يصح مكاننده لايصح ايله تعبير مناسب ايدى متنه موافقت ايچون ولم ماضى به لا استقباله موضوعدر ﴿ولكن لايبطل النكاح (بالشرط الفاسدو) انما (يبطل الشرط دونه) يعنى لوعقد مع شرط فاسد لم يبطل النكاح بل الشرط بخلاف مالوعلقه بالشرط ﴾ ولكن نكاح شرط فاسد ايله باطل اولمز بلكه انجق شرط باطل اولور كندوسى باطل اولمز يعنى شرط فاسد ايله عقد ايدوب مثلا اوزريمه نفقه لازم اولمق ويابكا خدمت ايتمك شرطيله نكاحى قبول ايتدم ديسه نكاح باطل اولمز شرط باطل اولور اشبو مسئله يى استدراكك وجهى بوقدر مسئلهٔ مستقله اولديغندن وشرطه تعليق مسئلهٔ مشروحه نك خلافنه درشارحك بخلاف مالوعلقه بالشرط قولى برفائده يى مفيد اولمديغندن اولى اولان حذف اولنمسيدر زيرا مفادى آنفا مرور ايلدى مكركه استثناء آتى اوزرينه ترتب ايتسون ايچون ايراد اولنمش اوله ﴿الا ان يعلقه بشرط) ماض (كائن) لامحالة (فيكون تحقيقا) فينعقد فى الحال كان خطب بنتا لابنه فقال ابوها زوجتها قبلك من فلان فكذبه فقال ان لم اكن زوجتها لفلان فقد زوجتكها لابنك فقبل ثم علم كذبه انعقد لتعليقه بموجود ﴾ يعنى شرطه تعليقله نكاح باطل اولور الا وجودى زمان ماضيده ويا الآن حالده البته محقق اولان شرطه تعليق ايدرسه تحقيق اولديغندن فى الحال نكاح منعقد اولور مثلا بركسه اوغلو ايچون بركسه نك قزينه دكور اولوب طالب اولدقده باباسى سندن مقدم فلان كمسه يه تزويج ايتدم ديدكده اول طالب كندوبى تكذيب ايتديكندن اكر بن فلان كمسه يه نكاح ايتمدمسه سنك اوغلوكه تزويج ايتدم ديوب اول دخى قبول ايدوب بعده كذبى تبين ايتسه نكاح منعقد اولور تعليق موجوده اولديغى ايچون شارحه ماض كلمه سنى تقديره حاجت يوقدر زيرا كائن لفظى اسم فاعلدر متلبس بالفعلده حقيقتدر تلبسى كرك زمان ماضيده اولوب الآن مستمر اولسون وكرك الآن حادث اولسون بوكا كوره صورتين مذكورتينه عام وشامل اولور ﴿وكذا اذا وجد المعلق عليه فى المجلس كذا ذكره جوى زاده وعممه المصنف بحثا لكن فى النهر قبيل كتاب الصرف فى مسئلة التعليق برضى الاب والحق الاطلاق

فليتأمل المفتى ﴾ اشبو وكذا اذا وجد قولى الا ان يعلقه قولى اوزرينه معطوفدر وبو نكله مار الذكر ماض كلمه سنك قيد اتفاقى اولوب احترازى اولمديغنه اشارت واردر نتكم ايما اولندى يعنى ينه بو وجهله تعليقك ضررى اولمز اكر معلق عليه مجلسده حاضر اولوب مثلا عورت فلان كمسه بو كون راضى اواورسه سكا نفسمى بيك درهمه تزوج ايتدم ديوب اول كمسه ده مجلسه حاضر اولوب راضى اولدم ديرسه استحسانا نكاح جائز اولور واكر حاضر اولمزسه جائز اولمز ❊ حلبى ❊ جوى زاده رحمة الله عليه مضمون سابقى بو وجهله ذكر ايلدى مصنف مرحوم منحده تعليق اب ايله اجنبينك رضالرى اولميه بحثله تعميم ايلدى عماد ابك رضاسنه تعليق صورتنده نكاح صحيح اولمز ديو تصريح ايتديكندن لكن نهرده كتاب الصرفدن اقدمجه تعليق برضى الاب مسئله سنده حق اولان اطلاقدر ديو مذكوردر يعنى كرك اب وكرك اجنبى وكرك مجلسده حاضر وراضى اولسون وكرك اولمسون مطلقا نكاح صحيح اولمق حقدر ديمك مفتى كوزلجه تأمل ايلسون نكه صاحب نهرك ترجيح ايتديكى تصحيحاته اعتماد اولنان قاضيخانك قوليدر

﴿(باب الولى)﴾

اشبو باب ولى يه متعلق مسائل بياننده در مصنف كتاب عليه رحمة الملك الوهاب وقتاكه نكاحى والفاظنى ومحلنى ذكر ايتديسه عاقدينى بيانه شروع ايدوب وعاقدك بيانى تأخير ايتديكى عاقد بهمه حال نكاحك صحتنك شروطندن اولمديغندندر ولى فعيل بمعنى فاعلدر ﴿(هو) لغة خلاف العدو وعرفا العارف بالله تعالى وشرعا (البالغ العاقل الوارث) ولو فاسقا على المذهب مالم يكن متهتكا وخرج نحو صبى ووصى مطلقا على المذهب ﴾ يعنى ولى لغتده عدوك خلافيدركه دوست معناسنده در ارباب اصول دين عرفنده حسب الامكان حق سبحانه وتعالى حضرتلرينه اسما وصفاتيله عارف وعبادات وطاعاته مداوم ومعاصيدن مجتنب ومحترز وشهوات ولذاته منهمك اولميان ذوات عالى همم در نتكم شرح عقائدده بو وجهله مسطوردر واصطلاح شرعده مذهب اصح اوزره مادام بحياوبى عار رسوايلغى قيد ايتمز وياسئ الاختيار قبيلندن اولميان فاسقلرد نخى اولورسه ده اشبو نوع بالغ عاقل وارثدر اما فاسق متهتك سئ الاختيار كفوئك غيريه ويانقصان مهر ايله تزويج ايدرسه نافذ اولمز ومذكور بالغ عاقل وارث قيدلريله صبى ومجنون ومعتوه ومذهب مختار اوزره

مطلقا وصيكه كرك باباسى وصى نصب ايتسون ويا ايتمسون خارج قالدى ومذهب
مختارك مقابلى هشامك امام اعظمدن روايت ايتديكى بابانك وصى نصب ايتديكنده
عقدينك نفوذيدر ﴿ (والولاية تنفيذ القول على الغير) وتثبت باربع قرابة وملك
وولاء واما مة (شاء اوابى) ﴾ ولايتك معناى فقهيسى قولى غيره تنفيذدر غير قبول
ايتسون ويا ايتمسون ومعناى لغويسى سلطنت ونصرتدر امام سيبويه رحمة الله عليه
ولايت فتحله مصدر كسرله اسمدر ديدى واشبو ولايت درت شيله ثابت اولور كه
قرابت وملك وولاكه مثلا ولاء عتاقه كبى واماممتدر وولينك تعريفنده وارث
ذكر اولنديغندن ملكله امامتده ارث يوقدر ديو بعض علما اعتراض ايتمشلر
جواب ممكنكه عموم مجاز طريقيله ارثدن مراد بعد الموت اخذ مالدر امامك
وارثى اولميان كمسه‌نك مالنى اخذ ايدوب بيت الماله وضعنده ومولانك تجارته
مأذون عبدنك كسبنى بعدالموت اخذنده شك يوقدر لكن تعريفلرده بومثللو مجاز
ارتكابندن احتراز اولنور ﴿ وهى هنا نوعان ولاية ندب على المكلفة ولوبكر اوولاية
اجبار على الصغيرة ولوثيبا ومعتوهة ومرقوقة كما افاده بقوله ﴾ اشبو مقامده
ولايت ايكى نوعدر برى هرنقدر باكره دخى اولورسه عاقلهٔ بالغهٔ مكلفه
اوزره مندوب ومستحب اولان ولايتدر مزبوره حقنده مستحب امر نكاحى وليسنه
تفويضدر كندوبى ادبسزلكه نسبتدن صيانة مكلفه‌يه ولايتك شرط اولمديغى
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك { الايم احق بنفسها من وليها } قول
شريفلرينه بنادر يعنى زوجى اولميان عورت كندى نفسنه وليسندن احقدر
ديمك باكر اولسون ويا ثيب اولسون لانكاح الابولى روايتنه كوره جاريه وصغيره
ومعتوهه وياكفوءك غيرى‌يه نكاحه نظرادر وياخود كمالى نفيدر وبرى ولايت
اجباردركه يعنى صغيره اوزرينه هرنقدر ثيب ويامعتوهه ويامرقوقه اولورسه‌ده
نكاحلرينى تنفيذ واردر هرنقدر راضيه اولمزلر ايسه‌ده اشبو قسم ثانى‌يى نكم
مصنف كندى قوليله افاده ايلدى ﴿ (وهو) اى الولى (شرط) صحة (نكاح
صغير ومجنون ورقيق) لامكلفة ﴾ ولى صغير وصغيره‌نك ومجنونك ورقيقك نكاحنك
صحتنك شرطيدر مكلفه وحره‌نك شرطى دكلدر ﴿ (فنفذ نكاح حرة مكلفة
بلا) رضى (ولى) والاصل ان كل من تصرف فى ماله تصرف فى نفسه
ومالا فلا ﴾ امدى وليسنك رضاسى اولمقسزن حرهٔ مكلفه‌نك نكاحى صحيح
اولدى اشبو خصوصده قاعده هربركندى مالنده تصرف ايدن كندى
نفسنده‌ده تصرف ايدر ايده‌ميان ايتمز ﴿ (وله) اى للولى (اذا كان عصبة)
ولوغير محرم كابن عم فى الاصح خانية وخرج ذووالارحام والام والقاضى (الاعتراض
فى غير الكفؤ) فيفسخه القاضى ويتجدد بتجدد النكاح (مالم) يسكت حتى

(تلد منه) لئلا يضيع الولد وينبغى الحاق الحبل الظاهر به ﴾ ولى هرنقدر
عمى زاده كبى محرمى اولمز ايسه‌ده قول اصحده عصبه بنفسه اولورسه كفوءنك
غيرى‌يه نكاح اولدقده كندى ايچون اعتراضكه قاضى‌يه مرافعه اولوب نكاحى
فسخ ايتدرمك واردر مادام سكوت ايدوب كندودن ولد وياحمل ظاهر
ونمايان اولمدقجه ولد كندوبى تربيه ايدر كمسه اولمغله ضايع اولمسون
ايچون واعتراض نكاحك تجدديله متجدد اولور مثلا مقدما ولينك اذنيله تزويج
ايدوب ومفارقت اولدقدنصكره ثانيا ولينك رضاسى اولمقسزن كفوءنك غيرى‌يه
تزوج ايتسه بنه ولى ايچون دفعا للعار تفريق واردر اولكى رضا ايكنجيه
رضا اولمز وظاهر اولان حبلى ولده الحاق لايقدر ﴿ (ويفتى) فى غير الكفؤ
(بعدم جوازه اصلا) وهو المختار للفتوى (لفساد الزمان) فلاتحل مطلقة ثلاثا
نكحت غير كفؤ بلارضى ولى بعد معرفته اياه فليحفظ ﴾ زمانك فسادنه بناءً اصلاكه
هرنقدر ولد كتورر ايسه‌ده كفوءنك غيريده نكاحك عدم جوازيله فتوى
ويريلور فتوايه مختار اولان قولده بودر هر برقاضى عدالت ايتميوب وهر برولى
مرافعه‌يى كوزلجه ايده ميوب وقاضى حضورنده ديز اوزره اوتورمق مذلت
اولديغندن اصلا عدم انعقاد ايله حكمله باب تزوير سد اولندى لكن
مشايخدن انعقاد ايله افتا ايدنده واردر امدى افتاده اختلاف اولمش اولور
﴿ امدى افتاى مزبوره كوره ولينك معلومى اولان كفوءنك غيرى‌يه
كندونك رضاسى اولمقسزن نكاح اولنان مطلقهٔ ثلاث زوج اوله حلال اولمز
محلل غالبا كفؤ اولمديغندن واشبو مسئله كثيرالوقوع اولديغندن شارح
مرحوم حفظيله امر بيورديلر ﴿ (و) بناء (على الاول) وهو ظاهر الرواية
(فرضى البعض) من الاولياء قبل العقد اوبعده (كالكل) لثبوته لكل كملا
كولاية امان وقود وستحققه فى الوقف (لواستووا فى الدرجة والا فللاقرب)
منهم (حق الفسخ) ﴾ ظاهر روايت اولان قول اولكه انعقاده بناءً عقددن مقدم
وياصكره وليلرك بعضنك رضاسى جمله‌سنك رضاسى كبيدر اكر درجه‌ده
مساوى اولورلرسه هر برلرينه ولايت كاملا ثابت اولديغندن ديكرى برينك
رضاسندنصكره تعرض ايدمز تجزى قبول ايتميان حق واحد اولديغندن امان وقصاص
ولايتى كبى مثلا برمسلم برحربى‌يه امان ويرسه آخر مسلم ايچون اول حربى‌يه ويامالنه
تعرض ايتمك اولمز وقصاص صاحبلرينك برى عفو ايتسه ديكرى قصاص طلب
ايده‌مز شارح اشبو بحثى وقفده قريبا تحقيق ايده‌رز ديدى مصنف وقفده
ارباب مرتزقه‌نك بعضى كلسندن خصم نصب اولنور ديدى شارح ورثه‌نك
بعضى آخر مقامنه قائم اولور ديدى اشباه صاحبى بونلردن غيرى بعضك كل

مقـامنـه قائم اولانی یوقـدر دیدی لکن تتبع اولنـدقده مثلا مفلسك اعساری
غرمانك برینك یوزینه اثبات اولنمق جملهسنه اثبات اولندیغی مثللو بولنـور یوق
درجهده مساوی اولمزلرسه کندولردن ابعد راضی اولدیغنـه کـوره اقرب
ایچون حق فسخ واردر ﴿ وان لم یکن لها ولی فهو) ای العقد (صحیح) نافذ
(مطلقا) اتفاقا ﴾ عورتك ولیسی اولمزسه اتفـاقا عقد نافذدر نکاح کرك کفؤینه
اولسـون ویا کفؤك غیریـه اولسون ﴿ (وقبضه) ای ولی له حق الاعتراض
(المهر ونحـوه) ممایدل علی الرضی (رضـاء) دلالة ان کان عدم الکفائة ثابتـا
عنـد القاضی قبـل مخاصمته والالم یکن رضاء کما (لا) یکون (سـکوته) رضـا
مالم تلـد ﴾ کـندی ایچـون حـق اعـتراض اولان ولینـك مهر قبضی
وتجهیـز وهـدیه سنی قبـول مثللو رضـایه دلالت ایدن شـیلری دلالة
رضادر اکـر عدم کفائت قاضی حضورنده قبـل المخاصمـه ثابت ایسـه
یوق ثابت دکل ایسـه رضا اولمز سکوتی ولدکتور مدتجه رضـا اولمدیغی کبی
﴿ واما تصدیقـه بانه کفؤ فلا یسقط حق البـاقین مبسوط ﴾ ولینك کفؤدر
دیو تصدیقی باقیـلرك حقـلرینی اسقـاط ایتمز ﴿ (ولا تجـبر البـالغة البکر
علی النکاح) لانقطاع الولایة بالبلوغ ﴾ نکاحله جماع اولنمیـان باکر بالغه قزجغز
نکاحه جبر اولنمز بلوغـله ولایت منقطع اولدیغندن صغیره ولایتك ثبوتی علقتك
قصوری ایچوندر ﴿ (فان استأذنها هو) ای الولی وهو السنة (اوو کیـله
اورسـوله اوزوجها) ولیها واخبرها رسوله اوفضولی عدل (فسکتت) عن رده
مختارة (اوضحکت غیر مستهزئة اوتبسمت اوبکت بلاصوت) فلو بصوت لم یکن
اذنا ولا رداحتی لورضیت بعده انعقد معراج وغیره فافی الوقایة والملتقی فیـه نظر
(فهواذن) ای توکیل فی الاول ان اتحد الولی ﴾ ولی ویا وکیلی ویا رسولی باکر قزدن
استیذان ایدوب ویاخود برغیری کمسه یه تزویج ایدوب وکندویه رسـولی ویا برعدل
فضولی خـبر ویردکده کندی اختیـاریله رد دن سـکوت ایتسه ویا استهزا
اولمیـهرق ضحك ویاتبسم ویابلاصوت بکا ایتسـه اشبو مز بورلر اذندر که
اولکنه کوره ولی برایسـه توکیلدر واشبو استیذانکه مزبوره باکره قبـل العقد
ولینك سنی فلان کمسـد استیور نه امرك اولور دیمهسی سـندر بغیر استیمار
تزویج خلاف سنتدر ورضاسنه توقف ایدر امارد ایتسـه ویابن زوج استم دیسـه
کرك قبل التزویج وکـرك بعد التزویج رد اولور وسکوتی عن اختیار اولمیـوب
مثـلا کند ویه خـبر ویرلدکده اوکسرك ویا اقسرق ظهور ایدوب ویا برکسـه
اغزنی طوتسـه اشبو سکوت عن اضطراردر صکره بن راضی اولمم دیسه اولور
ضحك وبکاصـورتلرنده رضایه ویارده دلالت ایدر قرینـهلره دقت لازمدر اکر

(ایکیسنده)

ایکیسنـدهده احتمـالی اولوب ویاشك اولنـورسـه احتیاط لازمدر وبکاصـوتله
اولورسـه اذنده اولمز رد ده اولمز حتی صکره راضیه اولسـه نکاح منعقد اولور
معراجده وغیریده بویلجه مسطوردر بوکا کوره وقایهده وملتقاده اولان بلاصوت
بکا اذندر بصـوت رددر قوللرنده نظر واردر لکن بحرده مرسـومدرکه صحیح
وفتـوایه مختار اولان قول صوتسز بکا اذندر اهلندن مفارقتـده حزن ایچـون
اولدیغنـد بنـاً صوتله اولان غالبا سخطه وغضبه دلالت ایتدیکندن اذن دکلدر
بوقول وقایه وملتقایه موافقدر ﴿ فلو تعـدد المزوج لم یکن سکوتها اذنا واجازة
فی الثـانی ان بقی النکاح لالو بطـل بموته ﴾ ایکنجیکه تزویج صورتنـده نکاح
باقی اولورسـه تزویج ایدن ولیلر وزوجلر متعدد اولورلرسـه عورتك سکوتی اذن
واجازت اولمز زیرا ایکیسنه بردن اذن اولسـه نکاحده شرکـت واقع اولور
بوایسـه جائز دکلدر برینـه صرفده اولمز آنك اولوتی اولمدیغنـدن امازوجك
موتیـله نکاح باطل اولورسـه سکوت اجازت واذن اولمق اولمز ﴿ ولوقالت بعد
موته زوجنی ابی بامری وانکرت الورثة فالقول لهـا فترث وتعتـد ولوقالت بغیر
امری لکنه بلغنی فرضیت فالقول لهم ﴾ صورت مشروحهده زوجك وفاتندنصکره
عورت بابام بنی امرمله تزویج ایتـدی بنم ایچون میراثدن حصه واردر دیوب ورثه
امرنی انکار ایدوب سنك میراثدن حقك یوقدر دیسـهلر قول عورتنـدر وارثه
اولور وعدت کـوزهدر هرنقدر دخول ایتمدیسـهده موت عدتده دخول کبی
اولدیغنـدن مز بوره اکر نکاح امرمسز اولدی لکن خبری بکا واصـل اولدقده
راضیـه اولدم دیرسـه قول ورثه ایچوندر عورت عقدك غیر تام اولهرق وقوعنی
اقرار ایتدیکندن ﴿ وقولها غیره اولی منه رد قبل العقد لا بعده ﴾ عورتك عقددن
مقدم کندویه دکور اولان کمسهیه آنك غیری کـندودن اولیـدر قولی رددر
بعـد العقـد رد دکلدر میانهلرنده فرق قول مزبورك اذنه وعـدم اذنه محتمل
اولمسیـدر امدی عقـددن مقدم اولدیغنـه نظرا نکاح اولنمش اولور بس نکاح
شکله جائز اولمز عقـددنصکره اولدیغنـه کوره نکاح بولنمش اولور شکله باطـل
اولمز عورت اوسنك دیسـه قبل العقد و بعده اذندر سن بیلورسـین ومصلحتـه
سن پك خبیرسـین دیمك مزبورك خلافندر ❊ کـذا فی الفتح ﴾ ولوزجها
لنفسـه فسکوتها رد بعد العقـد لاقبله ولواستأذنها فی معین فردت ثم زوجهـا
منـه فسکتت صح فی الاصح بخـلاف مالم بلغهـا فردت ثم قالت رضیت لم یجز
لبطـلانه بالرد ولذا استحسنوا التجدید عنـد الزفاف لان الغـالب اظهار النفرة
عند فجأة السماع ﴾ برکسه برعورتی کندی نفسـنه تزویج ایتسـه بعـد العقد
سکوتی رددر قبل العقد دکلدر یعنی قبل العقد کندودن استیمار اولنـوب سکوت

ایدوب بعده کندی نفسنه تزویج ایتسه اجماعا جائزدر امابعد العقد سکوت
مثلا عمی زاده‌سی قزدن اذنسز فضولی اوله‌رق کندی نفسنه تزویج ایدوب
بعده قزه خبر ویرلدکده سکوت ایتسه رضا اولمز ذاتنده امام
اعظم وامام محمد نزدلرنده عقد تام اولمدیغندن مثلا ولی معین برکسه
ایچون عورتدن استیذان ایدوب اول دخی رد ایتدکدنصکره
ینه اول کمسه‌یه تزویج ایدوب بعده عورت استماع ایتدکده
سکوت ایتسه قول اصحده اشبو عقد صحیح اولور رداول تزویجدن مقدم
اولدیغی ایچون تزویجدنصکره‌کی اذن اولدی اما خبر کندویه بالغ اولوب
ور دایدوب صکره راضیه اولدم دیمك صورت مشروحه‌نك خلافنده‌در جائز اولمز
ردایله باطل اولدیغندن بنا برین فقها زفاف وقتنده نکاحی تجدیدی مستحسن
کوردیلر عقدك خبرینك بلوغی وقتنده ردیله نکاحك بطلانی خوفندن لکن
بوتزویج قبل الاستیذان اولدیغنه کوره‌در * بحر * زیرا ابکار غالبا فجأة خبری
استماع ایتدکلرنده نفرت اظهار ایدرلر بوکا کوره نکاحك بطلانی محتمل
اولدیغندن احتیاطا تجدیدی اختیار اولندی ❊ ولو استأذنها فسکتت فوکل
من یزوجها ممن سماه جازان عرف الزوج والمهر کما فی القنیة واستشکله فی البحر
بانه لیس للوکیل ان یوکل بلا اذن فمقتضاه عدم الجواز اوانها مستثناة ❊
برکسه برعورتدن استیذان ایدوب اولدخی سکوت ایتدکده اول اسمنی
بیان ایتدیکی کمسه‌یه تزویج مراد ایدن برآخر کمسه‌یی توکیل ایتسه مهر ایله
زوج معلوم اولورلرسه جائز اولور نتکم قنیه نام کتابده بویلجه مرسومدر لکن
بحرده بوکا اعتراض ایتدیکه بلا اذن واعمل برأیك کبی بلا اطلاق وکیله
غیری کمسه‌یی توکیل یوقدر بس بونك مقتضاسی عدم جوازدر یاخود بو ایس
للوکیل ان یوکله مسئله‌سندن مستثنادر زیرا نکاحده وکیل سفیر ومعبردر حقوق
موکله راجعدر تعددینك ضرری یوقدر باخصوص مهر ایله زوج معلوم
اولورلرسه ❊ (ان علمت بالزوج) انه من هو لتظهر الرغبة فیه او عنه
واوفی ضمن العام کجیرانی او بنی عمی لو یحصون والا لا لم تفوض له الامر (لا)
العلم (بالمهر) وقیل یشترط و هو قول المتأخرین بحر عن الذخیرة واقره المصنف
وما صححه فی الدرر عن الکافی رده الکمال ❊ یعنی مزبوره‌نك سکوتی ویاضحکی
ویاتبسمی ویابکاسی اذندر اکرزوج کیم اولدیغنی بیلورسه که حتی اکامیل
ورغبتی ویاندن اعراضی ظاهر اوله هرنقدر اجمالا عام ضمننده اولورسه‌ده
مثلا بنم قومشولرم وعمی زاده‌لرم کبی اکر عدواحصایه قابل اولورلرسه یوق
مثلا بنی تمیم کبی احصاسی ممکن اولمزسه اول علم کفایت ایتمز مادام کندویه امر

نکاحی تفویض ایدوب مثلاسنك ایشلدیککه بن راضیم دیمدکجه مهره زوجك
علمی شرط دکلدر یعنی مهری ذکرسز نکاح صحیح اولور بعضیلر مهره علمی
شرطدر دیدیلر قلت وکثرت صددا قلت اختلا فیله عورتك رغبتی مختلف
اولدیغندن بومتأخرین قولیدر کمال اوجه اولان بودر دیدی وبو مضمونی
صاحب بحر ذخیره‌دن نقل ایدوب ومصنف اقرار ایلدی کافیدن حکایة
درره‌ده منلا خسروك تصحیح ایتدیکی مزوج اب وباجد اولورسه زوجك ذکری
کفایت ایدر مز بونلر مهرده نقصان ایتمدکلرندن یوق غیریلر اولورسه مهرك‌ده
ذکرندن لازمدر دیو تفصیلنی کمال سهودر دیو رد ایلدی زیرا اب وجدایله
سائر میانه‌لرنی فرق انجق جبرا صغیره‌یی نکاح حقنده‌در بخمز کبیره ده‌در
بونده بابا اجنبی کبی کندودن اذن ورضاسز برشی ایشلیه‌مز بلکه ماسبقده
مرور ایتدیکه مشاوره سنتدر

❊ (السکوت کالنطق فی سبع وثلاثین مسئلة) ❊

❊ (وکذا اذازوجها الولی عندها) ای بحضرتها (فسکتت) صح (فی الاصح)
ان علمته کما مر والسکوت کالنطق فی سبع وثلاثین مسئلة مذکورة فی الاشباه ❊
ینه بویلجه بکر بالغه‌یی ولیسی کندونك حضورنده تزویج وکندی سکوت
ایتسه قول اصحده صحیح اولور اکر زوج معلومی اولورسه نتکم ان علمت بالزوج
قولنده مرور ایتدی وسکوت اوتوزیدی مسئله‌ده نطق کبیدر مسائل مرقومه
اشباهك اون ایکنجی قاعده‌سیکه کندوده ساکته قول نسبت اولنمز انده مذکوره‌در
اشبو قاعده‌دن مسائل کثیره خارجه‌درکه انلرده سکوت نطق کبیدر ۱
کرك تزویجدن مقدم وکرك مؤخر ولیسنك کندودن استیمار ایتدیکی باکره‌نك
سکوتی ۲ مرقومه‌نك مهرینی قبضی وقتنده سکوتی ۳ مزوج اب وجدك
غیری اولدقده باکره اوله‌رق بالغه اولورسه نفسنی اختیاردن سکوتی ٤
زوجه وارمی دیو حلف ایدن عورتی باباسی تزویج ایتدکده سکوتیله حانثه
اولور ٥ کندویه صدقه اعطا اولنان کمسه‌نك سکوتی قبولدر موهوب له
بونك خلافنده‌در ٦ موهوب لهك ومتصدق علیهك هبه‌یی وصدقه‌یی
قبضلری وقتنده مالکك سکوتی اذندر ۷ وکیلك سکوتی قبولدر ردیله مرتد
اولور ۸ مقرلهك سکوتی قبولدر بودخی ردیله مرتد اولور ۹ کندویه
برامر تفویض اولنان کمسه‌نك سکوتی تفویضی قبولدر بودخی ردیله
مرتد اولور ۱۰ موقوف علیهك سکوتی قبولدر ردیله مرتد اولور بعضیلر

اوازدیدیلر ۱۱ بیع تلجئه ده که علی طریق المواضعه اولان بیعده احد
متبایعین بن بیعی صحیح ایتدم دیدکده آخرک سکوتی ۱۲ مالی بین الغانمین
تقسیم اولنان مالک قدیمک سکوتی رضادر ۱۳ مخیرا اشترا ایندیکی عبدک بیع وشراسنی
کوردکده مشترینک سکوتی خیارنی اسقاط ایدر ۱۴ کندی ایچون مبیعی حبس
حقی اولان بایعک مشترینک قبضنی کوردکده سکوتی قبضه اذندر کرک
صحیح اولسون وکرک فاسد اولسون ۱۵ شفیعک بیعه عالم اولدیغی وقتده سکوتی
۱۶ سیدک عبدنی بیع وشرا ایدر کوردکده سکوتی تجارته اذندر ۱۷ مولی
عبدنه تجارته اذن ویرمم دیوحلف ایدوب بعده بیع وشرا ایدر کوردکده
سکوت ایتسه ظاهر روایتده حانث اولور ۱۸ قنک بیعی ورهنی وجنایت
ایچون دفعی وقتنده سکوتی وانقیادی رقیته اقراردر اکرعقلی ایرسه اما
اجارەسی ویا بیعه عرضی ویاتزویجی مزبورلرک خلافنەدر ۱۹ فلان کسەیی
دارمه اندرمم دیو حلف ایدوب اندیکی حالده سکوت ایتسه حانث اولور اما
اخرج دیوب اولدخی خروجدن ابا ایتسه سکوتیله حانث اولمز ۲۰ زوجک عورتی
ولد کتوردکده سکوتی وتهنیه سی ولدک کندودن اولدیغنی اقراردر ۲۱ اغانک
ام ولدی ولد کتوردکده سکوتی ولدک کندودن اولدیغنی اقراردر ۲۲ بیعدن
اقدم عیبله خبر ویرلدکده سکوتی عیبه رضادر مخبر عدل ایسه امام اعظمه
کوره مخبر فاسق ایسه رضا اولماز امامین نزدلرنده فاسقدخی اولسه سکوتی رضادر
۲۳ ولینک تزویجی کندویه خبر ویرلدکده باکرەنک سکوتی اختلاف مشروح
اوزره رضادر ۲۴ برکسەنک عورتی ویابرقریبی برعقاری بیع ایدر کوردکده
سکوتی اول عقار کندونک اولمدیغنه اقراردر مشایخ سمرقندک افتالری اوزره
مشایخ بخاری ایچوندر اختلاف مفتی حادثەیه کوره نظر ودقت ایدر ۲۵ بر
کسه برمتاعی ویامنزلی بیع اولندیغنی کوروب ومشترینک برزمان اندەتصرفنی
بیلوب وسکوت ایتسه دعواسی ساقط اولور ۲۶ شرکت عنانله شریک
اولان ایکی کسەدنک بری دیکرینه اشبو جارەیی خاصة کندی نفسم ایچون
اشترا ایتدم دیوب اولدخی سکوت ایتسه ایکیسی ایچون اولمز ۲۷ برشیء
معینی شرایه وکیل موکله آنی کندی نفسم ایچون اشترا ایده جکم دیوب ونفسی
ایچون اشترا ایتدکده مزبور موکلک سکوتی رضادر اول شی وکیلک اولور
۲۸ صبی عاقلک ولیسی کندویی بیع وشرا ایدر کوردکده سکوتی اذندر ۲۹ بر
کسه کندونک طلومنی برآخر کسەنک شق ایتدیکنی کوروب وانده اولان نسنه
سیلان ایدوب سکوت ایتسه راضی اولمش اولور ۳۰ کندی مملوکنک استخدامنه
حلف ایدن کسەنک امرنسز خدمت ایدوب ونهی ایتمسه حانث اولور ۳۱

اناسی قزینی تجهیز وباباسنک متاعندن برمقدارشی اعطا ایدوب اولدخی
سکوت ایتسه صکره کندی ایچون استرداد یوقدر ۳۲ قزینک جهازنده
اناسی معتاد مقدارنی صرف ایدوب باباسی سکوت ایدرسه اناسی ضامنه اولمز
۳۳ برکسه اوزرنده کوپه وسائر حلیه متعلق شیلرله جاریه سنی بیع ایدوب
انلری مشتریه شرط ایتمسه لکن جارەیی مشتریه تسلیم ایتدکده مزبور حلیاتی
برابر کتوردکده بایع سکوت ایتسه راضی اولمش اولور حلی جارەنک اولور ۳۴
روانک شیخنه حدیث شریفی قرائت ایدوب شیخنک سکوت ایتمەسی قول
اتحده نطق منزله سندەدر ۳۵ مدعی علیهک حین دعواده بلاعذر سکوتی
انکاردر مدعیدن بینه طلب اولنور بعضیلر جواب ویرەنەدک حبس اولنور دیدیلر
۳۶ شاهددن تزکیه ایچون سؤال اولنان کسەنک سکوتی تزکیه وتعدیلدر
۳۷ مرتهنک عین مرهونەیی قبضی وقتنده راهنک سکوتی وکنز شارحی
برکسه نظر ایدەرک عندینه برآخر کسەنک برنسنه وضعنده سکوتیله مودع
اولمسنی زیاده ایلدی مودع دالک فحجیله در بعض فضلا مواضع مشروحەنک
اوزرلرینه زیاده ایلدیلرکه مثلا برکسه کندی متاعنی برآخر کسەنک عندینه
وضع ایدوب سکوت ایدەرک کیتسه دالک کسریله مودع اولور وبرکسەیی
برکسه امرنسز تزویج ایدوب بعض کسەلر کندویی تهنیه ایتدکده قبول
ایدوب راضی اولسه اجازتنه دلیل اولور وایکی وصینک بری ویاخود ورثەنک
بعضیسی آخرک حضورنده آخر سکوت ایدەرک جنازەیی مزاره کتورمک ایچون
بعض حمال استیجار ایتسه جائز اولور کفن کبی مالک طوپندن لازم کلور
وبرصاحب منزل درون منزلده ساکن اولان کسەیه شو مقدار اجرتله راضی
اولورسک ساکن اول یوقسه تخلیه ایت دیدکده سکوت ایدوب وساکن اولسه
مسمی ایله مستأجر اولمش اولور ینه بویلجه راعی مالکه شومقدار اجرتله رعی
ایدەرم نقصانه راضی اولمم دیوب مال صاحبی دخی سکوت ایتسه راعی رعی ایتدکده
مالکه مسمی لازم کلور وراهنک مرتهنک رهنی بیعی وقتنده سکوتی رهنی مبطلدر
برروایتده ❋ کما فی معین الحکام ❋ (فان استأذنها غیر الاقرب) کاجنبی
اوولی بعید (فلا) عبرة لسکوتها (بل لابد من القول کالثیب) البالغة لافرق
بینهما الافی السکوت لان رضاهما یکون بالدلالة کما ذکره بقوله ❋ اجنبی ویاولی
ابعد مثلو اقربک غیری مزبوره بکر بالغەدن استیذان ایتسه سکوتنه
اعتبار یوقدر بلکه ثیب بالغه کبی قولدن لازمدر رضانک
قول ایله اولمسنک شرط اولدیغنده بکر بالغه ایله ثیبهٔ بالغه میانەسنده
فرق انجق ولی اقربک استیذانی قتنده بکرک سکوتیله در ومزبورتان

ومزبورتان بکر وثیب بالغه لرك رضالری دلالتله ده اولور نتکم مصنف کندی قولیله ذکر ایدر ﴿ (اوماهو فی معناه) من فعل یدل علی الرضی (کطلب مهرها) ونفقتها (وتمکینها من الوطئ) ودخوله بها برضاها ظهیریة (وقبول التهنئة) والضحك سرورا ونحوذلك بخلاف خدمته اوقبول هدیته ﴾ مزبورتانك رضالری یاخود قول معناسنده اولان رضایه دلالت ایدن مهرنی ویانفقه سنی طلب وکندوبی وطئه تمکین وزوجك کندویه کندونك رضاسیله دخولی وتهنیه وتبریکی قبولی وسرورا ضحکی امثالی فعلدن لازمدر اماز وجه خدمتی وهدیه سنی قبولی مزبورلرك خلافنه در رضاعد اولنمز ﴿ (من زالت بکارته بوثبة) ای نطة (او) درور (حیض او) حصول (جراحة اوتعنیس) ای کبر (بکر حقیقة) کتفریق بجب اوعنة اوطلاق اوموت بعدخلوة قبل وطئ (اوزنا) وهذه فقط (بکرحکما) ان لم یتکرر ولم تحد به والافثیب کموطوءة بشبهة اونکاح فاسد ﴾ برقزجغزکه جلدهٔ بکارتی صیچره مقله ویاخود دم حیضك دروریکه چوق کلمه‌سیله ویاموضع عذره ده جراحتك حصولیله وياخود کبرسن سبیله زائل اولسه مزبوره حقیقة باکردر مجبوب و یاعنین اولدیغندن ویاقبل الوطئ وبعدالخلوة طلاق وموت سبیله تفریق صورتنده حقیقة بکرعد اولندیغی کبی اشبوکتفریق بجب قولی ماقبلنه تنظیر در تمثیل دکلدرکه حتی بونلرده ازالهٔ بکارت یوقدر ماقبلنه نیجه مثال اولور دیو اعتراض اولنه ویازنا ایله بکری زائل اولان فقط حکما باکردر اکر زناسی متکرر اولمیوب وزنا سبیله کندویه حد اجرا اولنمامش ایسه یوق زناسی متکرر ویامحدوده اولورسه شبهه ایله ویانکاح فاسد ایله موطوئه کبی حقیقة وحکما ثیبه در ﴿ (قال) الزوج للبکرالبالغة (بلغك النکاح فسکتت وقالت رددت) النکاح (ولا بینة لهما) علی ذلك (ولم یکن دخل بها طوعا) فی الاصح (فالقول قولها) بیمینها علی المفتی به وتقبل بینته علی سکوتها لانه وجودی بضم الشفتین ولوبرهنا فبینتها اولی الا ان یبرهن علی رضاها اواجازتها ﴾ زوج بکر بالغه به سکا نکاحك خبری واصل اولدقده سکوت ایتدك دیوب زوجه نکاحی رد ایتدم رضامه دلالت ایدر برشی بولنمدی دیوب ومزبوره سکوت ورده کندولری ایچون بینه اولمیوب وقول اصحده زوج کندویه رضاسیله دخول ایتمش اولمزسه مفتی به اولان قول اوزره یمینیله قول عورتکدر زوج عقدك لزومنی وبضعنه مالکیتنی دعوا ایدوب عورت انکار ایتدیکندن نکول ایدرسه اوزرینه نکولیله حکم اولنور زوجك عورتك سکوتنه بینه‌سی مقبول اولور سکوت مجلس خاصده شفه لرنی ضم ایتدی دیو حالة وجودیه اولدیغندن

اوزرینه اقامت بینه اولدی زوجله زوجه‌نك ایکیسیده اقامهٔ بینه ایتسه‌لر زوجه‌نك بینه‌سی اولیدر سکوت اوزره زائد اولان ردی اثبات ایتدیکندن الازوج عورتك اذن ورضا واجازتنه بینه اقامه ایدرسه آنك بینه‌سیده اولی اولور ﴿ (کمالوزوجها ابوها) مثلا زاعما عدم بلوغها (فقالت انابالغة والنکاح لم یصح وهی مراهقة وقال الاب) اوالزوج (بل هی صغیرة) فان القول لها ان ثبت ان سنها تسع وکذالوادعی المراهق بلوغه ولوبرهنا فبینة البلوغ اولی علی الاصح ﴾ یعنی صورهٔ مشروحه ده قول عورتك اولدیغی مثلا ابك مراهقه قزینی بالغه اولمدی زعمیله تزویج ایدوب قزدخی بن بالغه ایدم نکاح صحیح اولمدی دیوب بابا ویازوج بلکه قیز صغیره در دیسه‌لرسنی طقوز اولدیغی ثابت اولورسه قول اصح اوزره قول عورتك اولدیغی کبی بنه‌بویلجه مثلا برکسه اوغلونك عقارنی بیع ایتدکده ابن بن بالغم دیوب مشتری ویابابا صغیردر دیدکده قول ابنك اولور ایکیسی بردن بینه اقامه ایتسه‌لر بلوغ بینه‌سی اولیدر ﴿ بخلاف قول الصغیرة رددت حین بلغت وکذبها الزوج فالقول له لانکاره زوال ملکه لواختلفا بعد زمان البلوغ ولوحالة البلوغ فالقول لها شرح وهبانیة فلیحفظ ﴾ اب وجدك غیرینك نکاح ایتدیکی صغیره نك بالغه اولدیغم حالده بن رد ایتدم قولی قول مشروحك خلافنه در زوج کندوبی تکذیب ایتدکده قول زوجکدر ملکنك زوالنی انکار ایتدیکندن اکر اختلافلری بلوغ زماننده نصکره اولورسه اما حین بلوغنده اولورسه مثلا قاضی حضورنده بن شمدی بالغه اولدم ونکاحی فسخ ایتدم دیرسه قول عورتکدر حقنی احیا ایچون ردی انشایه قادره اولدیغندن حقیقة بلوغی وقتی اولمقده لازم دکل حتی باطل اولمسون دیو کندویه اشبوکذبی ارتکابه رخصت ویرلدی لکن حین بلوغنده‌ده کندی نفسنی بالفعل اختیار لازمدر بوندن معلوم اولدیکه برکسه‌یه حقنی احیا ایچون کذبه رخصت واردر ﴿ (وللولی) الآتی بیانه (انکاح الصغیر والصغیرة) جبرا (ولوثیبا) کمعتوه ومجنون شهرا (ولزم) النکاح (ولوبغبن فاحش) بنقص مهرها وزیادة مهره ﴾ مصنف مرحومك الولی فی النکاح العصبة بنفسه قولنده بیانی کلان ولیچون صغیر وصغیره‌یی جبرا نکاح ایتمك واردر حضرت علی کرم الله تعالی وجهه‌دن مرفوعا وموقوفا روایت اولنان { الانکاح الی العصبات } حدیث شریفنه بناءً معتوه ومجنون مطبقکه برماه مدتی مجنون مثللو هرنقدر ثیب دخی اولورسه‌ده مثلا صغیره‌نك مهرنی نقصان وصغیرککنی زیاده ایله هرنقدر غبن فاحشله اولورسه‌ده صورت مشرحه‌ده نکاح لازم

اولورکه کندوده خیار اولمز وهندیه ده مرسومدرکه صغیره یه دخولك وقتنده
اکثر مشایخك قوللری سنی اعتبار ایتیوب طاقتی اعتبار ایتمك اوزره در امدی
ضخامت وجسامتلو جماعه تحملی اولورسه دخولی وقتیدر یوق ضعیفه اولوب
جماعدن کندوبه مرض ظهور ایده جکی معلوم اولورسه دخول وقتی اولمز
سنه اصلا اعتبار یوقدر * انتهی ﴿ (او) زوجها (بغیر کفوء ان کان الولی)
المزوج بنفسه بغبن (ابا اوجدا) وکذا المولی وابن المجنونة (لم یعرف منهما
سوء الاختیار) مجانة وفسقا (وان عرف لا) یصح النکاح اتفاقا ﴾ ویاخود
صغیره یی کفوءنك غیریله تزویج ایدرسه ده اکر غبن صورتنده بنفسه تزویج
ایدن ولی مجانة وفسقا سوء اختیار ایله معروف اولمیان اب ویا جد اولورسه ده
ومجنونه‌نك اوغلو وصغیر وصغیره‌نك مولاسی بنه بویله‌در کندولری ایچون بعد الصحة
والکبر خیار بلوغ یوقدر اما اختیار سوء ایله ومجانة که لاابالی مشرب اولمغله معروف
ومشهور اولورسه اتفاقا نکاح صحیح اولمز ﴿ وکذا لو کان سکران فزوجها من فاسق
اوشریر اوفقیر اوذی حرفة دنیة لظهور سوء اختیاره فلا تعارضه شفقته المظنونة بحر ﴾
بنه بویله اب وجد ومولی وابن سکران اولوب عورتی فاسق ویا شریر بد اخلاق ویا مهر
معجله مالك اولمیان فقیر ویا حرفت دنیه صاحبی ذواته تزویج ایتسه بنه نکاح صحیح اولمز سوء
اختیار ظاهر اولدیغندن اشبو سوء اختیاره مزبورلرك شفقت مظنونه‌لری معارض
اولمز ﴿ (وان کان المزوج غیرهما) ای غیر الاب وابیه ولو الام او القاضی اووکیل
الاب لکن فی النهر بحثا اوعین لوکیله القدر صح (لا یصح) النکاح (من غیر
کفوء اوبغبن فاحش اصلا) ومافی صدر الشریعة صح ولهما فسخه وهم ﴾ اکر
مزوج اب وجدك غیری اولورسه کفوءك غیریله ویا غبن فاحشله اولورسه
نکاح اصلا که نه لازم اوله‌رق ونه خیار بلوغله فسخ اولنور معقود اوله‌رق صحیح
اولماز مزبور غیر هرنقدر ام ویا قاضی ویا بابانك وکیلی اولورسه ده لکن نهرده
بحث وارکه اب وکیلنه غبن فاحش اولان قدری تعیین ایدرسه صحیح اولور وصدر
شریعه‌نك صورت مشروحه‌ده عقد صحیح اولور کندولری ایچون خیار بلوغله
فسخ واردر قولی وهمدر ﴿ (وان کان من کفوء وبمهر المثل صح و) لکن (لهما)
ای لصغیر وصغیرة وملحق بهما (خیار الفسخ) ولو بعد الدخول (بالبلوغ
اوالعلم بالنکاح بعده) لقصور الشفقة ویغنی عنه خیار العتق ولو بلغت وهو
صغیر فرق بحضرة ابیه اووصیه (بشرط القضاء) للفسخ (فیتوارثان فیه)
ویلزم کل المهر ﴾ اکر صورت مرقومه ده نکاح کفوءنه ومهر مثل ایله اولورسه
صحیح اولور لکن صغیر وصغیره وبونلره ملحق اولان معتوه ومعتوهه مجنون ومجنونه
کبیلر ایچون هرنقدر بعد الدخول اولورسه ده بلوغله ویا بعد البلوغ نکاحه علمله
قضا شرطیله خیار فسخ واردر مزبورلرك شفقتده قصور اولدیغندن واشبو

خیار بلوغندن خیار عتق مغنی اولور صغیردن مقدم صغیره بالغه اولسه
صغیرك باباسی ویا وصیسی حضورنده تفریق اولنور بعد البلوغ صغیر ویا صغیره
فرقتی اختیار ایدوب قاضی بینلرینی تفریق ایتیوب حتی بری وفات ایتسه بری
آخرندن میراث آلور ومهرك کلیسی لازم کلور موت هرنقدر قبل الدخول
اولورسه ده اتمام مهرده موت دخول کبی اولدیغندن ومادام قاضی تفریق
ایتمدکجه وطئ حلالدر ﴿ ثم الفرقة ان من قبلها ففسخ لا ینقص عدد طلاق
ولا یلحقها طلاق الا فی الردة وان من قبله فطلاق الا بملك اوردة اوخیار عتق ﴾
بوندنصکره صریح وکنایه طلاق قسمندن اولمیان فرقت عورت طرفندن
عدد طلاقی نقصان ایتمیان فسخدر وفرقت مشروحه‌یه که یعنی مزبور فسخ
عدتیله معتده اولان عورته طلاق لاحق اولمز هرنقدر صریح دخی اولورسه ده
لکن ردت سببیله اولان فسخك عدتنده مرتده‌یه طلاق لاحق اولور زیرا ردتله
اولان حرمت اسلامله مرتفع اولدیغندن متأبده اولمدی بناءً علیه عدتده
طلاق واقع اولدی واکر فرقت زوج جانبندن اولورسه طلاقدر
لکن احد زوجینك آخره مالك اولمسیله ویاردت ویا خیار عتقله اولورسه
طلاق اولماز ﴿ ولیس لنا فرقة منه ولا مهر علیه الا اذا اختار نفسه بخیار عتق ﴾
بزلر ایچونکه یعنی رجال طرفندن قبل الدخول نکاحدن فرقت یوقدر واوزرینه
مهر لازم کلمز لکن خیار عتقله نفسنی زوج اختیار ایدرسه فرقت اولور ومهر
لازم کلور ﴿ وشرط للکل القضاء الا ثمانیة ونظم صاحب النهر فقال ﴾
فرقتلرك کلیسی ایچون قضا شرط قلندی لکن سکز نوع فرقتده حکم قاضی‌یه
احتیاج یوقدر زیرا بونلرکه مثلا ملك وعتق واسلام وتقبیل امثالی کندولرده
قضا لازم اولمیانلرك مبنازی اسباب جلیه اوزرینه‌در اما کندوده قضا لازم
اولان مثلا کفائت اسباب خفیه که حسله معلوم اولمیان برشی اولدیغندن قضا ایله
تقویه‌یه محتاج اولدی ومهرك نقصانی وخیار بلوغ امر باطنی اولان قصور
شفقته مبنی اولدقلرندن قضایه محتاج اولدیلر ومضمون مشروحی صاحب نهر
نظمله بیان ایدوب بیوردیکه

﴿ (نظم نفیس در فرق النکاح وفسخه) ﴾

(نظم) ﴿ فرق النکاح اتتك جمعا نافعا * فسخ طلاق وهذا الدر یحکیها ﴾
اشبو بیتك مصراع اولی بحر کاملدن ومصراع ثانیسی بحر بسیطدندر
بومثللو شی عروضجه جائز دکلدر حلبی دیرکه بن * ان النکاح له فی قولهم فرق *

قولیمه تغییر ایتدم جمعا اتنك فعلنك فاعلندن حالدر لكن مصدرك حال وقوعی
سماعه موقوفدر اما اولی اولان مفعول مطلق اولمسیدر اتیانا جمعا تأویلیله
فرق النكاح مبتدا اتنك خبریدر فسخ طلاق بدل ویاخبر بعد الخبردر محصول
بیت نكاحی فرق ایدن شیلر سكا مجموعا ونافع اولەرق كلدی اون التیدر برقسمی
فسخ وبرقسمی طلاقدر واشبو اینجوكبی نفیس ومرغوب نظم اثلری سكا حكایه
وبیان ایدر ❊ تباین الدار مع نقصان مهر كذا ❊ فساد عقد وفقد الكفوء
بنعیها ❊ یعنی فرقتك فسخ اولنلری زوجینك برینك دارنك آخرینه تخالفیدر
یعنی بری داراسلامده ودیكری دارحربده اولمقدر بوصورتده نكاح فسخ اولنور
مثلا برعورت مسلمه ویاذمیه اولەرق دار حربدن هجرت وبزلره واصل اولسه
زوج حربیسندن مبانه اولور حملی یوقیسه فی الحال نكاح اولنور اشبو
بیتده كی مع كلمەسنده عینك سكونی لغت ایسەده بومقامده ضرورة شعر
ایچون عین ساكن ومهر لفظنك راسی بلاتنوینمدر یعنی برعورت مهر مثلندن
اقل ایله نكاح اولنوب ولیسی بینلرینی تفریق ایتدرسه فسخدر قبل الدخول اولورسه
مهر اولمز بعد الدخول اولورسه مسمایی اخذ ایدر دخی فساد عقدكه مثلا
جاریەیی حرەنك اوزرینه نكاح ایتمك بوده موجب فسخدر دخی كفوئی فقدكه
یعنی كفوئك غیری به تزوجده دخی ولیلر ایچون حق فسخ واردر دخی بنعیها
كلمەسی تكمله زیاده اولنمەدر اصل نعی موتله اخباردر كفوئنه تصادف ایتمیەنك
كأنه موتنه اشارت اولسەده اولور ❊ تقبیل سبی واسلام المحارب او ❊ ارضاع
ضرتها قدعد ذافیها ❊ یعنی اصول وفروعنه حرمت مصاهرەیی موجب
اوپمك ذكور واناثدن فسخدر سبی موجب فسخدر لكن تباین دارین بوندن
مغنیدر وزوج حربینك شرف اسلامله مشرف اولمسی سببیله اكر حیض
كورسه اوچ حیضدنصكره یوقسه اوچ آیده عورتی مبانه اولور واشبو
بینونت فسخدر اماعورتك اسلامی طلاقدر حلبی بحردن بوبلجه نقل ایلدی
لكن زوجه طرفندن اولان فرقته طلاق اطلاقی ایوجه ظاهر دكلدر ویاخود
ضرهٔ كبیرەنك صغیرەیی مدت ارضاعده ارضاعی نكاحی فاسخدر اناسیله قزینی
جمع اولدیغندن ❊ خیار عتق بلوغ ردة وكذا ❊ ملك لبعض وتلك الفسخ
یحصیها ❊ بلوغ حذف عاطف وجرایله عتق اوزرینه معطوفدر یعنی
جاریەنك خیار عتقله وحر وحرەنك خیار بلوغله فرقتلری فسخدر
وزوج وزوجەدن قنغیسندن اولورسه معاذالله تعالی مرتد اولمق
واحدهما آخرك بعضنه مالك اولمق فسخدر كلیسنه مالك اولمق
بالطریق الاولیدر اشبو فرقتلری فسخ جمع ایدركه یعنی بونلرك هر برنده

فسخ بولنور اشبوردة كلمەسی حذف عاطف ورفعله تباین اوزرینه معطوفدر
❊ اما الطلاق فجب عنة وكذا ❊ ایلاؤه ولعان ذاك یتلوها ❊
امازرقندن طلاق اولان قسم جبكه خایەلری مقطوع خادم وطواشی وعنتركه
عنین اولوب حركتی اولمق وایلاسیكه درت ماه عدم قربانه یمین ایدوب ومدت
مزبوره مرور ایدوب تقرب ایتممسی ولعاندر لعان احكامده ماقبلنه تابعدر
❊ قضاء قاض اتی شرط الجمیع خلا ❊ عتق وملك واسلام اتی فیها ❊
اشبوفرقت مشروحەلرك جملەسنده قاضینك قضا وحكمی شرط اولدی
خیار عتقله ملك وعورتك اسلامله مشرفه اولمسنك ماعداسی ❊ تقبیل سبی
مع الایلاء یاأملی ❊ تباین مع فسادالعقدید نیها ❊ وتقبیل وسبی وایلا
وتباین دارین وفساد عقدك ماعداسی یعنی اشبو سكزده حكم قاضی‌یه
احتیاج اولمز دخی یدنیها كلمەسی تكملةدر ویاعورتی فساد عقد مرتبەسندن
تنزیل ایدر معناسنه ❊ (وبطل خیار البكر بالسكوت) لومختارة (عالمة ب)
اصل (النكاح) ولوسئلت عن قدر المهر قبل الخلوة اوعن الزوج اوسلمت علی الشهود
لم یبطل خیارها نهر بحثا ❊ اصل نكاحه عالمه اولوب وعطاس ویاسعال ویافنی
اخذ مثللو ضروریاتدن اولمیان كندی اختیاریله سكوت ایدن بكر بالغەنك
خیاری باطل اولدی اما بعد زوال العذر متصلا رد ایدرسه اولور حزبوره
قبل الخلوة قدر مهردن ویا زوجدن سؤال ایتسه ویا شاهدلره سلام ویرسه
اول عورتك خیاری باطل اولمز ❊ نهر بحثا ❊ (ولایمتد الی آخر المجلس)
لانه كالشفعة ولواجتمعت معه تقول اطلب الحقین ثم تبدأ بخیار البلوغ لانه دینی
وتشهد قائلة بلغت الآن ضرورة احیاء الحق (وان جهلت به) لتفرغها
للعلم ❊ باكر حقنده بلوغ ویا علم مجلسی آخر مجلسه دك ممتد اولمز هر نقدر
كندی ایچون خیار اولدیغنه جاهله اولورسه كندی ایچون احكام شرعیەیی
تعلم ممكن اولدیغندن دار اسلامده جهل عذر اولمز واشبو خیار بلوغ شفعه كیدر
مثلا برباكرده شفعه خیار بلوغله جمع اولسه ایكی حق طلب ایدەرم دیر وخیار بلوغله
ابتدا ایدر امر دینی اولدیغندن واحیاء حق ضرورتنه بناً شمدی بالغه اولدم
دیەرك اشهاد ایدر خیاری فوریدر یعنی دمی كوردیكی آنده نكاحی فسخ ایتدم دیر
لسانیله تصریح ایدر لیل ایسه صباحده بن شمدی بالغه اولدم دیو اشهاد ایدر
❊ (بخلاف) خیار (المعتقة) فانه یمتد لشغلها بالمولی ❊ معتقەنك خیاری مزبوره
بالغەنك خیارینك خلافنه در مخیره اولدیغنی عالمه اولنەدك خیاری ممتد اولور
سیدنك خدمتیله مشغوله اولدیغندن معذوره اولدی خیار عتقك خیار بلوغه
مخالف اولدیغی وجوهك بری بودر وبری خیار بلوغك قضایه محتاج اولوب

خيار عتقك اولمسيدر اوجنجيسى معتقه‌نك خيارنك سكوتله باطل اولميوب بلكه
آخر مجلسه‌دك ممتد اولمسيدر مخيره ده اولديغى كبى خيار بلوغ باكرده بونك
خلافنه‌در دردنجيسى خيار عتق انجق انثايه اولور خيار بلوغ ايكيسنه‌ده
اولور بشنجيسى خيار عتق مجلسدن قياملە باطل اولور مخيره كبى اما خيار بلوغ ثيب
وغلام حقنده قيامله باطل اولمز ﴿(وخيار الصغير والثيب اذا بلغا لايبطل) بالسكوت
(بلا صريح) رضاء (اودلالة) عليه (كقبلة ولمس) ودفع مهر ﴾ صغيرك وثيبك
خيارلرى بالغ اولدقلرنده صراحة ويا قبله ولمس كبى دلالة رضاسز فقط
سكوتله باطل اولمز ﴿(ولا) يبطل (بقيا مهما عن المجلس) لان وقته العمر فيبقى
حتى يوجد الرضاء ولوادعت التمكين كرها صدقت ومفاده ان القول لمدعى الاكراه
لو فى حبس الوالى فليحفظ ﴾ ومجلسدن قياملريله ده خيار باطل اولمز
وقتى عمر اولديغندن صريحا ويا دلالة رضا بولنانه قدر خيار باقى اولور عورت جماعه
كرها مكنت ويردم ديرسه اشبو قولنده تصديق اولنوب خيارى باطل اولمز دخى
مضمون سابقك مفادى اكر والينك حبسنده اولورسه اكراه دعوى ايدن كمسه ايچون
قول كندونكدر ظاهر حال كندوبى تصديق ايتديكنه بنأ ﴿(الولى فى النكاح)
لاالمال (العصبة بنفسه) وهو من يتصل بالميت حتى المعتقة (بلا توسط انثى) بيان
لما قبله (على ترتيب الارث والحجب) فيقدم ابن المجنونة على ابيها لانه يحجبه حجب
نقصان (بشرط حرية وتكليف واسلام فى حق مسلمة) تريد التزوج (وولد مسلم)
لعدم الولاية ﴾ نكاحده ولى ارث وحجب ترتيبى اوزره حريت وتكليف وتزوج
مراد ايدن مسلمة مجبوره وولد مسلم حقلرنده اسلام شرطيله انثى توسط ايتمين
ميته متصل اولان عصبه بنفسه حتى عصبه سببيه اولان معتقه دخى وليدر مالده
ولى بونلر دكلدر بلكه بابا وصيسى ووصيسنك وصيسى وجد ده بنه بويلجه‌در
وقاضى ووصيسيدر عصبه بنفسه ايله عصبه بغيره كه ابنله عصبه اولان بنت
ومع غيره كه بناتله عصبه اولان اخوات خارج قالدى امدى قزى مجنونه اولان
اناسنه وليه اولمز وهنديه‌ده بحر رائقدن نقلا مذكوردركه ولايت درت سببك
بريله ثابته اولور قرابت وولايت وامامت وملك ۞ انتهى ۞ ومحيطده مبسوطدركه
عورته وليلرك اقربى ابن‌در وصكره ابن الابن‌در وان سفل وبعده بابا وبعده
بابانك باباسيدر وان علا واكر مجنونه ايچون اب وياجد ايله ابن اولسه ولايت
اما مين عندنده ابن ايچوندر وامام محمد عندنده اب ايچوندر ۞ كذا فى السراج
الوهاج ۞ وشارح طحاوى افضل اولان ابك ابنه امر ايتمسيدركه حتى اختلافدن
خلاص اولنه ديدى بعده اخ لابوين بعده اخ لاب بعده ابن الاخ لابوين بعده
ابن الاخ لابدر وان سفلوا بعده عم لاب وام بعده عم لاب بعده ابن العم لاب‌در

وان سفلوا بعده ابك لابوين عمى بعده ابك لاب عميدر بعده ترتيب مشروح اوزره
اوغوللريدر بعده جدك لابوين عميدر بعده جدك لاب عميدر بعده ترتيب مزبور
اوزره اوغوللريدر بعده عورته زياده بعيد اولان عصبه كه بعيد اولان عمك
اوغلودر تتكم تاتارخانيه ده بويلجه مسطوردر اشبو مزبورلرك هر بردلرى
ايچون صغير وصغيره يه ولايت اجبار واردر ومجنونه اولورلرسه حال كبرلرنده
دخى جبر ايدرلر صكره ولايت مولاى عتاقه نكدر كرك مذكر وكرك مؤنث صكره
مولاى عتاقه‌نك عصبه سينكدر ۞ كذا فى النتف ۞ امدى مجنونه عورتك
اوغلو باباسى اوزرينه مقدمدر باباسنى حجب نقصانله كلدن سدسه حجب
ايتديكندن بابا حجب حرمانله محجوب اولمز وشرط مشروحه بنأ عبد وصغير
ومجنون وكافر ايچون ولايت اولمدى زيرا مزبورلرك كندى نفسلرينه ولايتلرى
اولمدى غيره نيجه اولور كفار حقنده حق سبحانه وتعالى
{ولن يجعل الله للكافرين على المؤمنين سبيلا} بيوردى ﴿(وكذا
لاولاية) فى نكاح ولا فى مال (لمسلم على كافرة الا) بالسبب العام
(بان يكون) المسلم (سيدامة كافرة اوسلطانا) اونائبه اوشاهدا ﴾ بنه بويلجه
نكاح خصوصنده ومالده مسلمك كافر اوزرينه ولايتى يوقدر الاسبب عامله كه
مسلم امة كافره‌نك سيدى وياسلطان ويانائبى وياشاهد اولورسه ولايتى اولور
شهادت دخى ولايت قبيلندندر لكن قاضينك منشورنده طرف سلطاندن مطلقا صغارى
تزويجه مأذون اولمق لازمدر ﴿(وللكافر ولاية على) كافر (مثله) اتفاقا ﴾
كافرك كندى مثللو كافر اوزرينه مالده ونكاحده اتفاقا ولايتى واردر
﴿(فان لم يكن عصبة فالولاية للام) ثم لام الاب وفى القنية عكسه ثم للبنت
ثم لبنت الابن ثم لبنت البنت ثم لبنت ابن الابن ثم لبنت بنت البنت وهكذا ثم للجد الفاسد ﴾
عصبه بولنمزسه ولايت انا ايچوندر صكره بابانك اناسى ايچوندر صكره قزى صكره
اوغلونك قزى صكره قزينك قزى صكره اوغلونك اوغلونك قزى صكره قزينك
قزينك قزى ايچوندر الى آخر الفروع وان سفلوا بويلجه‌در بعده جد فاسد ايچوندر
﴿ثم للاخت لاب وام ثم) للاخت (لاب ثم لولد الام) الذكر والانثى سواء ثم لاولادهم
(ثم لذوى الارحام) العمات ثم الاخوال ثم الخالات ثم بنات الاعمام وبهذا الترتيب
اولادهم شمنى ثم مولى الموالاة ﴾ صكره اخت لابوين صكره اخت لاب
صكره اولاد ام ايچوندر مذكرى ومؤنثى برابردر صكره مزبورلرك اولادى ايچوندر
صكره مزبورلرك ماعداسى ذوى الارحامكه عمات بعده اخوال بعده خالات
بعده بنات اعمام واولادلرى دخى اشبو ترتيب اوزره‌در صكره مولاى موالاتكه
اكر بندن برجنايت صادر اولورسه ارثى سنك اوزرينه وفات ايدرسم

میرامم سنکدر دیو طرفیندن موالات ومعاهده ایدن کمسه ایچوندر ﴿(ثم للسلطان ثم لقاض نص له علیه فی منشوره) ثم لنوابه ان فوض له ذلك والا لا ﴾ صکره سلطان صکره منشورنده کندویه صغیر وصغیره‌یی تزویج خصوصنده تنصیص وتصریح اولنان قاضی صکره کندولرینه تزویج تفویض اولنان نائبلری ایچوندر تفویض اولمزسه کندولری ایچون ولایت اولمز ﴿(ولیس للوصی) من حیث هو وصی (ان یزوج) الیتیم (مطلقا) وان اوصی الیه الاب بذلك علی المذهب نعم لو کان قریبا او حاکما یملکه بالولایة کما لا یخفی ﴾ وصی وصی اولدیغی جهتدن مذهب مختار اوزره مطلقا که باباسی کندویه تزویجله وصیت ایتسون ویا ایتمسون کندویه یتیمی تزویج یوقدر لکن قریب ویا حاکم اولورسه ولایتیله تزویجه مالك اولور رتبه کندویه منتهی اولورسه نتکم خفی دکلدر ﴿ فروع لیس للقاضی تزویج الصغیرة من نفسه ولا ممن لا تقبل شهادته له کما فی معین الحکام واقره المصنف وبه علم ان فعله حکم وان عری عن الدعوی ﴾ قاضی صغیره‌یی کندی نفسنه وشهادتی کندی حقنده مقبوله اولمیان اصول وفروعنه تزویج ایدهمز ویتیمك مالنی کندی نفسنه وکندینك مالنی یتیمه بیع دخی ایدهمز نتکم معین الحکام نام کتابده مرسومدر ومضمون سابقی مصنف مرحوم اقرار ایلدی واشبو صغیره‌یی کندی نفسنه تزویج ایده مدیکندن معلوم اولدیکه قاضی‌نك فعلی حکمدر هرنقدر دعوادن خالی اولورسه‌ده عری رانك کسریله‌در قاضی کندی حقنده رعیه‌عد اولندیغندن کندی نفسنه حکمی جائز اولمز ﴿ صغیرة زوجت نفسها ولا ولی ولا حاکم ثمة توقف ونفذ باجازتها بعد بلوغها لان له مجیزا وهو السلطان ﴾ کندوده ولی وحاکم اولمیان محلده صغیره کندی نفسنی براره تزویج ایتسه عقد موقوف اولور بلوغندنصکره اجازتیله نافذ اولور فقهای عظام هر برعقدکه حین صدورنده کندوبی مجیز بولنمدی باطلدر بیور مشلر ایسه‌ده بونده سلطان کندویه مجیزدر ﴿ ولوزوجها ولیان مستویان قدم السابق فان لم یدر او وقعا معا بطلا ﴾ رتبه‌ده برابر اولان ایکی ولی عورتی تزویج ایلسه‌لر قنغیسی سابق ایسه اول تقدیم اولنور سابق معلوم اولمیوب ویا ایکیسی بردن واقع اولسه ایکیسیده باطل اولورلر ﴿(وللولی الابعد التزویج بغیبة الاقرب) فلوزوج الابعد حال قیام الاقرب توقف علی اجازته ولو تحولت الولایة الیه لم یجز الا باجازته بعد التحول قهستانی وظهیریة (مسافة القصر) واختار فی الملتقی مالم ینتظر الکفؤ الخاطب جوابه واعتمده الباقانی ونقل ابن الکمال ان علیه الفتوی وثمرة الخلاف فیمن اختفی فی المدینة هل تکون غیبة منقطعة ﴾ مسافهٔ قصر محلده ولی اقربك غیبوبتیله ولی ابعد ایچون تزویج واردر وملتقاده کفؤ خاطب اقربك جوابنه منتظر اولمزسه قیدنی

اختیار ایلدی باقانی بوقوله اعتماد ایلدی وابن کمال فتوی بوقول اوزرینه‌در دیو نقل ایلدی وثمرهٔ خلاف مدینه‌ده اختفا ایدن کمسه حقنده ظاهر اولور کفؤ خاطب جوابه منتظر اولورسه غائب اولور ابعد نکاح ایده‌من یوقسه ایدر امدی ولایته اهل اولان اقرب موجود ایکن ابعد تزویج ایتسه عقد اقربك اجازتنه توقف ایدر مثلا اقربك موتیله ویا غیبت منقطعه ایله غائب اولمسیله ولایت ابعده انتقال ایتسه بنه انجق بعد التحول ابعدك اجازتیله جائز اولور تصرف اول فضولی اولوب الآن اصلی اولدیغندن ﴿(ولوزوجها الاقرب حیث هو جاز) النکاح (علی القول (الظاهر) ظهیریة ﴾ اقرب اولدیغی محلده عورتی تزویج ایتسه قول ظاهر اوزره نکاح جائز اولور قول ظاهرك مقابلی امام سرخسی‌نك عدم جواز قولیدر ﴿(ویثبت للابعد) من اولیاء النسب شرح وهبانیة لکن فی القهستانی عن الغیاثی لولم یزوج الاقرب زوج القاضی عند فوت الکفؤ (التزویج بعضل الاقرب) ای بامتناعه عن التزویج اجماعا خلاصة (ولا یبطل تزویجه) السابق (بعود الاقرب) لحصوله بولایة تامة ﴾ نسبا ولی اولان ابعد اجماعا اقربك تزویجدن ابا وامتناع ایتمسیله کندوسی تزویج ایدر نسبا ولی اولمیان سلطانله قاضیدر لکن قهستانیده غیاثیدن نقلا مذکوردرکه کفؤ خاطبه اقرب تزویج ایتمزسه قاضی عقد ایدر وابعدك تزویج سابقی اقربك عودتیله باطل اولمز ولایت تامه ایله اولدیغندن مصنفه اولی اولان اشبو ولا یبطل تزویجه جمله‌سنی وللولی الابعد التزویج قولندنصکره ذکر ایتمك ایدی ﴿(وولی المجنونة) والمجنون ولو عارضا (فی النکاح) اما التصرف فی المال فللاب اتفاقا (ابنها) وان سفل (دون ابیها) کامر والاولی ان یأمر الاب به لیصح اتفاقا ﴾ نکاحده ولی مجنون ومجنونه‌نك ومعتوه ومعتوهه‌نك هرنقدر جنون عارضی اولورسه‌ده اتفاقا اوغلودر هرنقدر سافل اولورسه‌ده باباسی دکلدر ولی اوغلو اولدیغی نتکم شارحك وکذا المولی وابن المجنونة قولنده مرور ایتدی اولی اولان ابه ابن تزویجله امر ایتملیکه اتفاقا صحیح اوله ابه ابنك امری تعظیم ایچوندر یوقسه عکسیده اولور امامالده تصرف بابانکدر ﴿(ولو اقر ولی صغیرا وصغیرة او) اقر (وکیل رجل او امرأة او مولی العبد بالنکاح لم ینفذ) لانه اقرار علی الغیر بخلاف مولی الامة حیث ینفذ اجماعا لان منافع بضعها ملکه ﴾ صغیر وصغیره‌نك ولیسی ویا رجلك ویا عورتك وکیلی ویا عبدك مولاسی نکاحله اقرار ایتسه‌لر نافذ اولمز غیره اقرار اولدیغندن جاریه‌نك مولاسی مزبورك خلافنه‌در یعنی نکاحله اقرار ایدرسه اجماعا نافذ اولور بضعنك منافعی سیدك ملکی اولدیغندن کندی نفسنه اقرار اولور ﴿(الا ان یشهد الشهود علی النکاح) بان ینصب القاضی

خصما عن الصغير حتى ينكر فتقام البينة عليه (اويدرك الصغير اوالصغيرة فيصدقه (اى الولى المقر (اويصدق الموكل اولعبد) عند ابى حنيفة وقالا يصدق فى ذلك وهذه المسئلة مخرجة من قوله من ملك الانشاء ملك الاقرار به واما نظائر ❊ لكن صورت مشروحه لرده اصل نكاحه شاهدلر شهادت ايتسه لركه مثلا قاضى صغير ايچون برخصم نصب ايدوب آنك انكارى سبيله بينه اقامت اولنمه ايله وياخود صغير وياصغيره بلوغه رسيده اولوب ولى مقرك اقرارينى تصديق ايدرسه وياخود موكل وياعبد تصديق ايدرسه امام اعظمه كوره نكاح نافذ اولور امامين اقرار مزبورده بلا بينة مزبورلر تصديق اولنور ديديلر واشبو صغير وصغيره او زرينه ووكيل وعبده اقرار مسئله سى فقهانك من ملك الخ قوللرندن مخرجه دركه مستثنادر يعنى برشيئى انشايه مالك آنى اقراره ده مالك اولور ديمك الاوسائل مشروحه ده اولمز وبونلرك بعض نظيرولرى دخى واردر مثلا يتيمك وصيى يتيم ايچون استدانه يى انشايه مالك اولور آنى اقراره مالك اولمز ❊ فرع هل اولى مجنون ومعتوه تزويجه اكثر من واحدة لم اره ومنعه الشافعى وجوزه فى الصبى للحاجة ❊ مجنون ومعتوهك ولیسى بردن زياده عورت تزويجه قادر اولورمى شارح بونك جوابنه دائر برقول كوره مدم ديدى وامام شافعى بونى منع ايلدى صبى ايچون حاجت مس ايدرسه زياده يى تجويز ايلدى

❊(باب الكفاءة)❊

كفاءة سحابة وزننده برشيئه مثل ومانند اولمق معناسنده دركه مماثلت ديمكدر ❊ من كافأه اذا ساواه والمراد هنا مساواة مخصوصة اوكون المرأة ادنى ❊ اشبو كفائت كلمه سى برشى برشيئه مساوى اولدقده عربلرك كافأه قوللرندن مأخوذ دربو مقامده كه اصطلاح فقهاده مكافئه دن مراد مساوات مخصوصه دركه اوصاف آتيه ده اولان مساوات ومماثلتدر وياخود عورتك زوجدن ادنى اولمسيدر امدى بررجل كندويه كفؤ اولمين دنيه عورتى تزوج ايتسه وليسى ايچون ميانه لرى تفريق يوقدر كندويه عار لاحق اولمديغندن ❊(الكفاءة معتبرة) فى ابتداء النكاح للزومه اولصحته (من جانبه) اى الرجل لان الشريفة تأبى ان تكون فراشا للدنى ولذا (لا) تعتبر (من جانبها) لان الزوج مستفرش فلا تغيظه دنائة الفراش وهذا عند الكل فى الصحيح كما فى الخبازية لكن فى الظهيرية وغيرها هذا عنده وعندهما تعتبر فى جانبها ايضا ❊ كفائت

ابتداء نكاحده نكاحك لزوم وياصحتنده رجل جانبندن معتبره در شريفه دنى يه فراش اولمقدن امتناع ايتديكندن ميانه لرنده مصالح نكاح منتظم اولميوب مطلوب اولان حسن امتزاج فوت اولديغندن بنابرين عورت جانبندن مماثلت معتبره اولمدى زوج مستفرش اولديغندن فراشك دنائتى كندويه ضرر ويرمز فراش مفروش معناسنده درلباس وكتاب كبى واشبو مماثلتك زوج طرفندن اعتبار اولنمسى قول صحيحده اما ملرك كليسنك قتنده در تكم خبازيه نام كتابده مسطور دركه لكن ظهيريه ده ومحيط ونبايه مثللو غيرى كتب فقهيه ده اشبو مزبوره كفائتك رجل طرفندن اولمسى امام اعظم رضى الله تعالى عنه نزدنده در امامينه كوره عورت جانبنده ده مماثلت معتبره در ديو مرسومدر ❊(و) الكفاءة (هى حق الولى لاحقها) فلونكحت رجلا ولم تعلم حاله فاذا هو عبد لاخيار لها بل للاولياء ولوزوجوها برضاها ولم يعلموا بعدم الكفاءة ثم علموا لاخيار لاحد الا اذا شرطوا الكفاءة اواخبرهم بها وقت العقد فزوجوها على ذلك ثم ظهر انه غير كفؤ كان لهم الخيار ولواجنبية فليحفظ ❊ كفائت انجق ولينك حقيدر زوجه نك دكلدر امدى برعورت براره واروب وانك حالنى بلمسه صكره عبد اولديغى ظهور ايتسه عورت ايچون خيار اولمز بلكه خيار وليلر ايچوندر اما وليلر رضالريله عورتى تزويج ايدوب وعدم كفائتى بلمسه لر بعده معلوملرى اولسه براحد ايچون خيار اولمز مقدم حالنى بحثده تقصير ايتدكلرندن وعورتك كفائتنده حق اولمديغنه بناً الاوليلر حين عقدده كفائتى شرط ايدوب وياكفؤدر ديو كندولره زوج خبر ويروب اكابنا تزويج اولنوب بعده كفؤ اولمديغى ظاهر اولسه كندولرى ايچون خيار اولور ❊(وتعتبر) الكفاءة للزوم النكاح خلافا لمالك (نسبا فقريش) بعضهم (اكفاء) بعض (و) بقية (العرب) بعضهم (اكفاء) بعض واستثنى فى الملتقى تبعا للهداية بنى باهلة لخستهم والحق الاطلاق قاله المصنف كالبحر والنهر والفتح والشرنبلالية ويعضده اطلاق المصنفين كالكنز والدرر وهذا فى العرب ❊ نكاحك لزومنده كفائت نسبا اعتبار اولندى امام مالك ايچون اختلاف واردر مشار اليه وسفيان ثورى وامام كرخى كفائت معتبره دكلدر ديديلر لكن جمهور مشايخ اعتبارينه ذاهبلردر علامهٔ حموى كندوده كفائت معتبره اولان شيلرى نظمله بيان بيوروب ديديكه (نظم)
❊ ان الكفاءة فى النكاح تكون فى ❊ ست لها بيت بديع قد ضبط ❊ نسب واسلام كذلك حرفة ❊ حرية وديانة مال فقط ❊ امدى قريشك بعضيسى بعضى سنه كفؤلردر قريشى شول بركسه دركه كندويى نضر بن كنانه جمع ايده يعنى نسبى عد اولندقده اكا واصل اوله انجق مشار اليهك مافوقنده اولان ابه منتهى

اولان عربیدر دخی قریشی دکلدر

﴿در بیان نسب والا کهر نبی نبیل صلی الله تعالی علیه وسلم﴾

نضر رسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلمك اون ایکنجی جد والا کهرلریدر نسب شریفلری محمد بن عبد الله بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصی بن کلاب بن مرة بن کعب بن لؤی بن غالب بن فهر بن مالك بن نضر بن کنانة بن خزیمة بن مدرکة بن الیاس بن مضر بن نزار بن معد بن عدناندر امام بخاری رضی عنه العالی نسب عالیلرینی عدو احصاده عدنانه قصر ایلدی چاریار کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین قریشدندر کندولرنده حضرت امام علی کرم الله تعالی وجهه دن غیری هاشمی یوقدر قریش کلمه سنی منصرف قیلمق جائزدر کندودن حی وقبیله مراد اولندرق غیر منصرف اولسه ده اولور قرش لفظندن مصغردر تصغیر تعظیم ایچوندر کسب وجمع معناسنده در وجه تسمیه مشار الیه نضر کسب وتجارت ایچون اطراف بلدان تفرقدنصکره مکهٔ مکرمه یه جمع اولمشیدر قریشدن هاشمی ونوفلی وتیمی وعدوی میانه لرنده تفاضل اولمدیغندن حضرت امام علی کرم الله تعالی وجهه دختر سعد اخترلری ام کلثومی هاشمیه ایکن عدوی اولان حضرت عمر الفاروق رضی الله تعالی عنهه تزویج بیوردیلر سائر عربلرك بعضیسی بعضیسنه کفودر ایمدی معلوم اولسونکه عرب ایکی صنفدر برینه عرب عاربه دیرلرکه انلر قحطان اولادیدر وبری متعربه درکه حضرت اسماعیل علیه الصلاة والسلام اولادیدر بعضیلر قحطان حضرت اسماعیل ذریتندندر عجم قرنداشی فروخ اولادندر دیدیلر ※ ابو السعود ※ ملتقاده هدایه یه تبعیتله عربدن کفو خصوصنده بنی باهله نام قبیله یی خستلرینه بنا استثنا ایلدی سائر عربه کفو اولملرینی ایجاب ایدن خستلری، کمکلری طبخ ایدوب یاغلرینی اخذ ایتدکلرندن وبقیهٔ طعاملرینی مرهٔ ثانیه ده اکل ایتملریدر لکن حق اولان مطلقا عربك بعضیسنك بعضیسنه کفائتیدر نصکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك ﴿العرب بعضهم اکفاء لبعض﴾ قول شریفلری میانه لرینی فصل ایتمدیکندن زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قبائل عربه واخلاقلرینه عالملر ایدی بلکه باهلینك جمله سی اویله اولمز میانه لرنده اجودلریده بولنور بعض فقیرلرینك افعال مشروحه یی ایتملری کله سرایت ایتمز کال بو بلجه افاده ایتدی واشبو کفائتی نسبا اعتبار انجق عربده در کندولرده اسلاما که مثلا

باباسنك وباده ده سنك اسلامی جهتندن ویادیانت وحرفت کفائت اعتبار اولنمز عجم نسبی ضایع ایتدکلرندن کندولرده نسبه اعتبار اولنمز ※ (و) اما فی العجم فتعتبر (حریة واسلاما) فمسلم بنفسه اومعتق غیر کفوء لمن ابوها مسلم اوحر اومعتق وامها حرة الاصل ومن ابوه مسلم اوحر غیر کفوء لذات ابوین ※ اما عجمده که عربك ماعداسنده کفائت حریة واسلاما اعتبار اولنور عربده حریتك اعتبار اولنمدیغی استرقاقلری جائز اولمدیغندن کندولرینه حریت لازمه اولدیغندن مبنیدر امدی بنفسه مسلم ویامعتق اولان رجل باباسی مسلم ویاحر ویامعتق واناسی حرة الاصل عورته کفوء اولمز وشول بر رجلکه فقط باباسی مسلم ویا حر ابوینی مسلم ویاحر اولان عورته کفو دکلدر ※ (وابوان فیهما کالاباء) لتمام النسب بالجد وفی الفتح ولایبعد مکافأة مسلم بنفسه لمعتق بنفسه واما معتق الوضیع فلا یکافئ معتقة الشریف واما مرتد اسلم فکفو لمن لم یرتد واما الکفاءة بین الذمیین فلا تعتبر الا لفتنة ※ اسلام وحریتده کندونك ایکی باباسی اولان آباء کثیره سی اولان کسه کبیدر اکا کفو اولور نسب جد ایله تمام اولدیغندن تعریفده اصل نسب بابا ایله تمامی جد ایله در زیاده سی لازم دکلدر فتحده مذکوردرکه بنفسه مسلمکه رقیق اولمیانك معتق بنفسه یه کفو اولمسی بعید دکلدر اما وضیعك معتق اولان شریفك معتقه سی اولان جاریه یه کفو اولمز ولاء نسب منزله سنده اولدیغندن حتی بنی هاشم معتقه سی کندوسنی سائر عرب معتقنه تزویج ایتسه مولا سی ایچون حق تعرض واردر اسلامله مشرف اولان مرتد مرتد اولمیان کسه یه کفودر ظن اولنورکه وصف عرضی اولان ارتدادك زائل اولدیغندن اما ایکی ذمی بیننده کفائت معتبره دکلدر الا فتنه یی تسکین ایچون اولورسه میانه لری تفریق اولنور عدم کفائته بنا تفریق اولنمز ※ (و) تعتبر فی العرب والعجم (دیانة) ای تقوی فلیس فاسق کفوا لصالحة اوفاسقة بنت صالح معلنا کان اولا علی الظاهر نهر ※ عربده وعجمده کفائت دیانة که تقوی وزهد وصلاح جهتندن اعتبار اولنور امدی قول ظاهره نظره فاسق صالحه یه ویاصالحك قزی فاسقه یه کفو اوله مز کرك مز بور فاسق معلن اولسون وکرك اولمسون ※ (ومالا) بان یقدر علی المعجل ونفقة شهر لو غیر محترف والا فان کان یکتسب کل یوم کفایتها لوتطیق الجماع ※ دخی کفائت مال جهتندنکه تاجر واکار کبی کار صاحبی دکل ایسه مهر معجله وبرماهك نفقه سنه قادر اولمغله ده معتبره در ملتقی وشرحنده مبلغ مز بوره مالك اولان اموال کثیره صاحبی اولان عورته کفودر دیو مصرحدر واکر زوج کار صاحبی اولوب عورت جماعه مطیقه اولورسه مالا کفائت بهر یوم نفقه سنه کفایت ایدر مقداری کسب

اتمیله در ﴿ (وحرفة) فمثل حائك غیر كفؤ لمثل خیاط ولاخیاط لبزاز وتاجر ولاهما
لعالم وقاض ﴾ دخی مزبورلرده كفائت حرفت وصنعتله در مراد صنعتلرك
بربرینه تقاربیدر اتحادی لازم دكلدر آنده حرج اولدیغندن امدی حائك
خیاط مثللو یه وخیاط بزاز وتاجره وبونلر عالمه وقاضی یه كفؤ دكللر در اكر عالم
عامل وقاضی عادل ایسه یوقسه ظالم عد اولنورلر ﴿ واما اتباع الظلمة
فاخس من الكل واما الوظائف فمن الحرف فصاحبها كفؤ للتاجر لو غیر دنیئة
كبوابة وذو تدریس او نظر كفؤ لبنت الامیر بمصر بحر ﴾ واما ظلمه نك تبعه لری
مزبورلرك كلیسندن زیاده خسیسلر در هرنقدر مروت واموال كثیره صاحبلری
اولورلر ایسه ده زیرا مرسوملركماللری وسرورلری فقرای مسلمینك مالیله
ودمیله در بلی بعضیلری بعضیلرینه كفؤلردر ۞ كذا فی شرح الملتقی ۞ اما امامت
وتأذین وتولیت امثالی وظیفه لو شیلر حرفتلردندر شهرلرده صنعتلر كبی اكتسابه
طریق اولدقلرندن امدی ارباب وظائف تجاره كفؤدر بواب وفراش وقواد
مثللو عرفده دنیه عد اولنمزسه تدریس وتولیت صاحبلری مصرده امیرك قزینه
كفؤدر ﴿ (و) الكفاءة (اعتبارها عند) ابتداء العقد (فلا یضر زوالها بعده)
فلو كان وقته كفؤا ثم فجر لم یفسخ واما لو كان دباغا فصار تاجرا فان بقی عارها
لم یكن كفؤا والا لا نهر بحثا ﴾ كفائتك اعتباری ابتداء عقدده در
عقددنصكره زوالی ضرر ایتمز بس وقت عقدده كفؤ اولوب صكره مثلا دیانتی
زائل اولوب فاجر اولسه نكاح فسخ اولنمز اما ذاتنده دباغ اولوب بعده تاجر
اولسه اكر دباغتك عاری باقی ایسه كفؤ اولمز یوق دباغتی بالكلیه منسیه اولدیسه
كفؤ اولماسی اولمز یعنی كفؤ اولور ﴿ (العجمی لایكون كفؤا للعربیة ولو) كان
العجمی (عالما) او سلطانا (وهو الاصح) فتح عن الینابیع وادعی فی البحر انه
ظاهر الروایة واقره المصنف لكن فی النهر فسر الحسیب بذی المنصب والجاه
فغیر كفؤ للعلویة كما فی الینابیع وان بالعالم فكفؤ لان شرف العلم فوق
شرف النسب والمال كما جزم به البزازی وارتضاه الكمال وغیره والوجه فیه ظاهر
ولذا قیل ان عائشة افضل من فاطمة رضی الله تعالی عنهما ذكره القهستانی ﴾
یعنی عجمی هرنقدر عالم ویا سلطان اولورسه ده عربیه یه كفؤ اولهمز اصح اولانده
بوقولدر فتح القدیر صاحبی مضمون مشروحی ینابیع نام كتابدن نقل ایلدی
وبحر صاحبی مفاد مرقومی ظاهر روایتدر دیو ادعا ایلدی ومصنف آنی اقرار
ایلدی لكن نهرده اكر حسیب منصب وجاه صاحبیله تفسیر اولنورسه علویه یه
كفؤ اولمز واكر عالمله تفسیر اولنورسه كفؤدر دیو مذكوردر چونكه علمك شرف
وفضیلتی نسبك ومالك شرفلرندن فائق وعالی اولدیغندن تكم امام بزازی بو قول ایله

جزم ایتدی وكمال وغیریلر بوكا راضی اولدیلر وبونده وجه ظاهردر
وعلمك اشرف اولدیغندن علم جهتندن حضرت عائشه رضی الله تعالی
عنها وعن ابویها حضرت فاطمه رضی الله تعالی عنهادن
افضلدر دینلدی اما من جهة النسب حضرت فاطمه رضی الله تعالی
عنها افضلدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن بربضعه اولدیغندن
كندولرینك بضعه لرینه براحد فاضل اولهمز اشبو مضمون مشروحی قهستانی
ذكر ایلدی ﴿ والحنفی كفؤ لبنت الشافعی ومتی سئلنا عن مذهبه اجبنا
بمذهبنا كما بسطه المصنف معزیا لجواهر الفتاوی شبهه ﴾ حنفی بنت شافعی یه كفؤدر
شارحه اولی اولان والشافعی كفؤ لبنت الحنفی دیمك ایدی زیرا حنفینك كفؤ
اولمسنده اختلاف یوقدر شافعی یه بعض اسهه قوال ضعیفه لر نسبت اولدیغندن انلرك
كفؤ اولمسیله تصریحه محتاج اولندی لكن قوللری تأویله قابلدر كندولرنده
اصلا نقصان یوقدر اركان اسلامدن ركن عظیمدر مقلدلری هدایت اوزره لردر
سائر مجتهدینك مقلدلری كبی رضی الله تعالی عنهم اجمعین امام شافعی رحمه
الملهك مذهبلرندن بز سؤال اولندیغمز وقتده كندی مذهب صواب قریمزایله جواب
ویریرزنكم مصنف جواهر الفتاوایه نسبت ایدرك بسط وبیان ایلدیكه شافعیة
المذهب اولان بربكر بالغه باباسنك رضاسی اولمقسزن نفسنی حنفی المذهب اولان برازه
تزویج ایتسه نكاح صحیح اولور شافعی یه تزویج ایتسه ینه صحیح اولور وبزلر هرنه
زمان سؤال اولنسق صحیحدر دیو جواب ویریرز هرنقدر امام شافعی قتنده
صحیح اولمز ایسه ده اكر زوجان انلرك مذهبنی اعتقاد ایدرلرسه ﴿ (والقروی
كفؤ للمدنی) فلا عبرة بالبلد كما لا عبرة بالجمال خانیة ولا بالعقل ولا بعیوب یفسخ
بها البیع خلافا للشافعی لكن فی النهر عن المرغینانی المجنون لیس بكفؤ للعاقلة ﴾
قروی قافك فتحیله قریه یه نسبتدر كندویه قریه تسمیه اولندیغی ناسك كندوده
جمع اولدیغنه مبنیدر یعنی قروی مدنی یه كفؤدر بلده اعتبار یوقدر جماله وعقله
وكندی ایله بیع فسخ اولنور جذام وجنون وبرص وآغز ووجود فناقوقلق
كبی عیبلره اعتبار اولمدیغی كبی امام شافعی ایچون اختلاف واردر امدی
تاجر قروی تاجر مدنی یه كفؤدر لكن جمالده وحسنده مجانسته رعایت اولیایه
كوره نصیحتدر ونهرده امام مرغینانیدن نقلا مجنون عاقله كفؤ دكلدر دیو
مرسومدر واقعا جنونله فوائد نكاح فوت اولور وفقردن ودناءة حرفتدن
اشددر ۞ نهر ﴿ (وكذا الصبی كفؤ بغنی ابیه) او امه او جده نهر عن المحیط (بالنسبة
الی المهر) یعنی المعجل كامر (لا) بالنسبة الی (النفقة) لان العادة ان الآباء
یتحملون عن الابناء المهر لا النفقة ذخیرة ﴾ ینه بو یلجه صبی مهر معجله نسبتله

باباسنك ویاانا سنك ویابابا طرفندن اولان جد وجده سنك غناسیله مالا كفؤ اولور تنكم مصنفك مالاقولنك شرحنده مرور ایلدی امانفقه‌یه نسبتله مزبورلرك غنالریله كفؤ اولمز عادتا بابالر اوغوللرك مهرینی تحمل ایدوب نفقه‌لرینی ایتمدكارندن لكن بنه بویله ایكن كفیل اولمدقجه بابایه اوغلونك مهری لازم كلمز اماصبی ایچون نفقهٔ زوجه‌یه صرف ایده‌جك مالی اولمزسه كفؤ اوله‌مز هرنقدر باباسی مهر معجلی كندودن اوتوری تحمل ایدوب وغنی ایسه‌ده ❋ (ولونكحت باقل من مهرها فللولی) العصبة (الاعتراض حتی یتم) مهر مثلها (اویفرق) لقاضی بینهما دفعا للعار ❋ برعورت كندی مهر مثلندن اقل ایله تزویج اولنسه هرنقدر محرمی اولمزسه‌ده عصبه اولان ولیسی ایچون اعتراض واردر یامهر مثلنی اتمام ایدر ویاخود قاضی بینلرینی تفریق ایدر عاری دفع ایچون اولیا نقصان مهر ایله عار ایدوب غلاسیله افتخار ایتدیكلرندن لكن عقد صحیحدر ❋ (ولوطلقها) الزوج (قبل تفریق الولی قبل الدخول فلها نصف المسمی) فلو فرق الولی بینهما قبل الدخول فلامهر لها وان بعده فلها المسمی وكذا لومات احدهما قبل التفریق فلیس للولی المطالبة بالاتمام لانتهاء النكاح بالموت جواهر الفتاوی ❋ مزبوره مهرندن اقله نكاح اولنان عورتی زوجی ولیسی تفریق ایتدرمكسزن قبل الدخول تطلیق ایتسه كندی ایچون مسمانك نصفی واردر اماولی قبل الدخول میانه‌لرینی تفریق ایدرسه كندی ایچون اصلامهر یوقدر فسخ اولدیغندن اما بعد الدخول تفریق اولورسه مسمایی اخذ ایدر زوجینك بریسی قبل التفریق وفات ایدرسه دخول اولسون ویا اولمسون ولی ایچون اتمامله مطالبه اولمز موتله نكاح منتهی اولدیغندن ولی‌یه طلب فسخ ممكن اولمزكه حتی اتمام مهر لازم اوله ❋ (امره بتزویج امرأة فزوجه امة نفذ) وقالا لایصح وهو استحسان ملتقی تبعا للهدایة وفی شرح الطحاوی قولهما احسن للفتوی واختاره ابو اللیث واقره المصنف واجمعوا انه لوزوجه بنته الصغیرة اومولیته لم یجز كما لوامره بمعینة او بحرة اوامة فخالف اوامرته بتزویجها ولم تعین فزوجها غیر كفؤ لم یجز اتفاقا ❋ بركمسه برآخر كمسه‌یه كندویه برعورت تزویج ایتمكله امر ایدوب اول دخی برجاریه عقد ایتسه نافذ اولور امامین صحیح اولمز دیدیلر واشبو امامین قولی استحساندر زیرا هربركمسه مطلق زوجه تزوجندن عاجز اولمز بلكه استعانه‌یه احتیاجی كفؤنی تزوج خصوصنده اولور وظاهر اولان اشبو امامین قولیدر استحسان قیاس اوزرینه مقدم اولدیغندن هرنقدر بعض مستثنالر وار ایسه ده بو انلردن دكلدر وشرح طحاویده امامین

قولی فتوایه احسندر دیومرسومدر وابو اللیث دخی قول مزبوری اختیار ومصنف اقرار ایلدی وفقها اتفاق ایلدیلركه مزبور مأمور آمره كندی بنت صغیره‌سنی ویاكندی ایچون ولایت تزویج اولان مثلا جاریه‌سی مثللوبی تزویج ایتسه جائز اولمز تنكم برمعینه مثلا بیاض ویافلان قبیله‌دن ویاحره ویاامه‌یی تزویج ایت دیو امر ایدوبده اول دخی مخالفت ایتسه ویاخود برعورت بركمسه‌یه امر ایتسه كه كندوسنی بلاتعیین براره عقد ایده اول دخی كندوینی كفؤ اولمیان بركمسه‌یه تزویج ایتسه اتفاق جائز اولمز ❋ (ولو) زوجه المأمور بنكاح امرأة (امرأتین فی عقد واحدلا) ینفذ للمخالفة وله ان یجیزهما اواحداهما ولو فی عقدین لزم الاول وتوقف الثانی ❋ بلاتعیین برعورت نكاحیله مأمور آمره برعقدده ایكی عورت تزویج ایتسه مخالفت اولدیغندن مزبور عقد نافذ اولمز لكن آمر ایكیسنه بردن ویابرینه اجازت ویرمك واردر صورت مشروحه‌ده مزبوره عورتلرك هربرلرینی مستقل برعقدده تزویج ایتسه اولكی لازم اولور ایكنجیده فضولی اولدیغندن اجازته توقف ایدر ❋ ولو امره بامرأتین فی عقدة فزوجه واحدة او ثنتین فی عقدتین جاز الااذا قال لاتزوجنی الاامرأتین فی عقدة اوفی عقدتین لم تجز المخالفة ❋ برعقدده ایكی عورت تزویجیله امر ایدوب اول دخی بر ویاایكی عقدده ایكی عورت تزویج ایتسه جائز اولور الا بكا انجق بر ویاایكی عقدده ایكی عورت تزویج ایت دیرسه بو صورتده مخالفت جائز اولمز صورت اولیده مخالفتك ضرری اولمدیغی جمع حالنده آمرك وكالتی اثبات ایدوب انفراد حالنده نفیی تصریح ایتمیوب بلكه نفیندن سكوت ایتدیكنه مبنیدر وجمعه تنصیص ماعداسنی نفیه دلالت ایتز اماصورت ثانیه‌ده مخالفتك جائز اولمدیغی اولكنه نظرا تفرد حالنده ایكنجی‌یه كوره اجتماع حالنده وكالتی نفی ایدوب ونفی مفید اولدیغندن كرك انفراد وكرك اجتماع حاللرنده وكیل اولمدیغنه نظرادر ❋ (ولایتوقف الایجاب علی قبول غائب عن المجلس فی سائر العقود) من نكاح وبیع وغیرهما بل یبطل الایجاب ولاتلحقه الاجازة اتفاقا ❋ نكاح وبیع وصلح واجاره مثللو جمیع عقودده مجلسدن غائب اولان كمسه‌نك قبولنه ایجاب توقف ایتمز بلكه ایجاب باطل اولور واتفاقا صكره‌كی اجازت كندویه لاحق اولمز باطله اجازت اولمدیغندن ❋ (ویتولی طرفی النكاح واحد) بایجاب یقوم مقام القبول فی خمس صور كان ولیا اووكیلا من الجانبین اواصیلا من جانب ووكیلا اوولیا من آخر اوولیا من جانب ووكیلا من آخر كزوجت بنتی من موكلی (لیس) ذلك الواحد (بفضولی) ولو (من جانب) وان تكلم بكلامین علی الراجح لان قبوله غیر معتبر

شرعا لماتقرر ان الايجاب لايتوقف على قبول غائب ❊ زوج ويازوجه طرفندن
فضولى اولميان بركسه نكاحك ايكى طرفنه كه ايجاب و قبولنه مثلا ايكى طرفدن
ولى اولوب مثلا جدك اوغوللرى وفات ايتدكلر ينده كوره اوغلومك اوغلونه
ديكر اوغلومك قزينى تزويج ايتدم قولى كبى و يا ايكى طرفدن وكيل اولان كسه نك
زوجت موكلتى الى نفسى كبى و يا بر جانبدن ولى و آخر جانبدن وكيل اولوب
زوجت بنتى من موكلى مثللو اشبو بش صورتده قبول مقامنه قائم اولور ايجابله
متولى اولور قول راجح اوزره مزبور متولى هرنقدر مثلا زوجت فلانا وقبلت عنه
ديه رك طرفينك كلاملرينى كندولرى تكلم ايدرسه ده متولى مرقومك فضولى
اولمامسيله تقييد اولنديغى فضولينك قبولنك شرعا معتبر اولمديغيچوندر نتكم ماسبقده
تقرير اولنديكه ايجاب غائبك قبولنه توقف ايتمز ❊ (ونكاح عبد وامة بغير
اذن السيد موقوف) على الاجازة (كنكاح الفضولى) سيجيء فى البيوع
توقف عقوده كلها ان لها مجيز حالة العقد والا تبطل ❊ عبدك هرنقدر مكاتب
و يا مدبر اولورسه ده و جاريه نك هرنقدر ام ولد اولورسه ده اغانك اذنى
اولمقسزين نكاحلرى اغانك اجازتنه موقوفدر اجازته مولى اولان كسه طرفندن
قولا و يا فعلا اجازت بولنورسه نافذ اولور يوقسه باطل اولور فضولينك
نكاحى كبى فضولى بلا ولاية ولا وكالة غير ايچون تصرف ايدن كسه دن تربيا
بو عده كلوركه اكر عقد حالنده فضولينك عقدنى ايچون مجيز بولنورسه
عقدلرينك كليسى موقوفدر واكر مجيز بولنمزسه عقودلرى باطل اولور مثلا
برصبى مالنى بيع و يا بر نسنه يى اشترا و يا تزوج و يا جاريه سنى غيره تزويج و يا عبدنى
كتابته قطع ايتسه اشبو عقود مشروحه مزبور صبينك صغرى حالنده
ولينك اجازتنه توقف ايدر امدى ولينك اجازتندن مقدم صبى بالغ اولوب
بنفسه كندوسى اجازت ويرسه نافذ اولور موقوف اولديغندن مجرد بلوغيله
نافذ اولمز اما صبى عورتنى تطليق و يا خلع ايتسه و ياخود عبدنى برمال اوزرينه
عتق ايتسه و ياهبه و يا تصدق و يا عبدنى تزويج و يا بر مالنى محابات فاحشه ايله
بيع و يا كندوده اول مثللو تغابن اولنميان قيمتدن اكثره بر نسنه اشترا
ايتسه و يا اشبو مزبورلرك غيرى ولينك ايشلديكنه نظرا نافذ
اولميجق برشى ايشلسه اشبو صورتلرك كليسنده عقود باطله غير متوقفه در
هرنقدر بعد البلوغ اجازت ويرر ايسه ده وقت عقدده مجيز بولنمديغندن
لكن اجازة لفظى ابتداى عقده صالح اولورسه على وجه الانشا عقد صحيح اولور
مثلا بعد البلوغ بن اول طلاقى و يا عتاقى ايقاع ايلدم ديمك كبى وصبيده
فضوليده داخل اولدى فضولى من يتصرف لنفسه وليس اهلا معناسنه

اولديغنده كوره ❊ (ولابن العم ان يزوج بنت عمه الصغيرة) فلو كبيرة فلا بد
من الاستيذان حتى لو تزوجها من غير استيذان فسكتت او افصحت بالرضى لا يجوز
عندهما وقال ابو يوسف يجوز وكذا المولى المعتق والحاكم والسلطان كذا
فى الجوهرة يعنى بخلاف الصغيرة كما فى البحرر (من نفسه) فيكون اصيلا من جانب
ووليا من آخر (كما للوكيل) الذى وكلته ان يزوجها من نفسه فان له (ذلك)
فيكون اصيلا من جانب ووكيلا من آخر ❊ مثلا ابن عمه عمسنك صغيره و يا مجنونه
و يا معتوهه قزينى كندى نفسيچون تزويج واردر امدى ابن عم برطرفدن اصيل
وبرطرفدن ولى اولور نتكم عورت كندى نفسنه تزويجه وكيل ايتديكى وكيل ايچون تزويج
اولديغى كبى مزبور وكيل برطرفدن اصيل و برطرفدن وكيل اولور شاهدلرك
عورتى بيلملرى شرطيله واشبو حكم قاضى نك غيرى ولينك جمله سنده جاريدر
نتكم ماسبقده مرور ايتدى وصواب اولان من نفسه كلمه سنده جارك سقوطيدر
زوج كلمه سى مفعول ثانى يه بنفسه و ياخود باايله ده متعدى اولور { وزوجناهم
بحور } آيت كريمه سنده اولديغى كبى صورت مشروحه ده قز كبيره اولورسه
كندودن استيذاندن لابددر من غير استيذان كبيره يى تزوج ايدوب اول دخى
سكوت و يا رضاسنى اظهار ايلسه امامينه كوره جائز اولمز برطرفدن اصيل
وبرطرفدن فضولى اولوب وفضولينك عباره سى ايكى عباره مقامنه قائم
اولمديغندن وكالت باطله اولورده كندويه هنوز اجازت لاحقه اولمز امام
ابى يوسف رحمه الله جائز اولور ديدى كندونك عندنده فضولينك عقدى تام
اولديغندن ايكى طرفه متولى اولمسى صحيح اولور زيرا بركسه ايكى طرفدن
مأمور اولسه عقد نافذ اولور فضولى اولورسه موقوف اولور مولاى معتق دخى
بنه بو يلجه در معتقه سى اولان جاريه كبيره يى بلا استيذان نكاح ايتسه جائز اولمز
وحاكم وسلطان دخى بونك كبيدر هنديه ده مذكور دركه صحيحة العقل اولان
بالغه يى كرك باكره و كرك ثيب براحد كرك بابا وكرك سائر كندودن اذنسز
تزويج ايده مز فرضا كندودن خبرسز نكاح ايتسه لر اجازتنه توقف ايدر
راضيه اولورسه اولور اولمزسه باطله اولور مصنفك ولابن العم قولندن برو
اشبو عباره جوهره نام كتابدن منقولدر صغيره كبيره نك خلافنه در نتكم ماسبقده
فروعده مرور ايتدى يعنى مزبور حاكمله سلطان صغيره يى اذنيله ده تزوج
ايده مزلر اذننه اعتبار اولميوب ومزبورلر كندولرى حقنده رعيه عد
اولندقلرندن يعنى بخلاف الصغيرة عباره سنى اشبو معناى مشروحه حمل
نصوص مذهبه مخالف اولان مزبورلرك صغيره يى كندولرينه نكاحلرينه
حملدن اوليدر اكر بو معنايه حمل اولنسه تحرير ايله امره حاجت اولمز ❊ (بخلاف

مالو وكلته بتزويجها من رجل فزوجها من نفسه) لانها نصبة من وجالا متزوجا
(اووكلته ان يتصرف فى امرها اوقالت له زوج نفسى ممن شئت) لم يصح
تزويجها من نفسه كما فى الخانية والاصل ان الوكيل معرفة بالخطاب فلا يدخل
تحت النكرة ❊ عورت بركسه يى كندوسنى بر رجله تزويجه وكيل ايدوب اول دخى
كندى نفسنه تزويج ايتسه وياخود كندى امورنده تصرفه وكيل ايتسه وياخود
كندويه نى ديلديكك كسه يه تزويج ايت ديسه اشبو صورت مشروحه صورت
مرقومه نك خلافنده در مزبوره عورتى وكيل مزبورك كندى نفسنه تزويجى
صحيح اولمز نتكم خانيه ده بو يلجه مذكوردر صورت اوليده تزويجك عدم
صحتى عورتك وكيلى مزوج نصب ايدوب متزوج نصب ايتديكندن مبنيدر
وعورتك كندوبى تزويجه وكيل ايتديكى رجل نكره در وكيل ايسه خطابله
معرفه در نكره تحتنده داخل اولمز صورت ثانيه ده اولمديغى اولويته در زيرا
نكاحده تفويضله اولميجق نكاحك غيريه تفويضده اولمديغى بالطريق الاولىدر
❊(ولو اجاز) من له الاجازة (نكاح الفضولى بعد موته صح) لان الشرط
قيام المعقود له واحد العاقدين لنفسه فقط (بخلاف اجازة بيعه) فانه يشترط قيام
اربعة اشياء كما سيجئ ❊ فضولينك نكاحنده كندى ايچون اجازت اولان
كسه فضولينك نكاحنه وفاتندن صكره اجازت ويرسه صحيح اولور شرط
معقود لهك وايكى عاقددن فقط كندى ايچون عقد اولنانك برينك قيامى
اولديغندن فضولينك بيعنك اجازتى نكاحنك اجازتنك خلافنده در زيرا بيعنك
اجازتنك صحتنده درت شيئك كه مبيع وعاقدين وعرض اولان ثمندر بونلرك
قيامى شرط قلندى نتكم قريبا كلور ❊ فروع الفضولى قبل الاجازة لايملك
نقض النكاح بخلاف البيع يشترط للزوم عقد الوكيل موافقته فى المهر
المسمى وحكم رسول كوكيل ❊ فضولى فانك ضميله لغتده مالايعنى يه
مشغول اولان كسه در زياده مطلقه معناسنه اولان فضلك
جمعى اولان فضوله منسوبدر فضول غالبا كندوده خير اولميان شيده
استعمال اولنور ❊ ابو السعود ❊ بحرده مذكوردر كه امر معروف ايدن كسه يه
بعض جهله نك سن فضولسك قولندن كفر قورقولور نكاحده فضولى قبل
الاجازة فسخه مالك اولمز كندوده حقوق غيره متعلق اولديغندن اما بيع نكاحك
خلافنده در نقضنه مالك اولور زيرا بونده بعد الاجازة حقوق كندويه راجعدر
وكيل كبى اولديغندن وكيلك عقدينك لزومنده مهر مسماده وكيلك موافقتى
شرطدر مثلا بركسه برآخر كسه يه كندويه فلانه عورتى بيك درهم مهر ايله
تزويجه توكيل ايدوب اول دخى اول عورتى ايكى بيك درهمه عقد ايتسه اكر زوج

اجازت ويرسه جائز اولور يوق رد ايدرسه نكاح باطل اولور ومهر مثل واجب
اولور اكر مسمادن اقل اولورسه يوق مهر مثل مسمادن اقل اولمزسه مسمى واجب
اولور زوج زياده يه راضى اولميوب وكيل زياده يى بن ادا ايدرم نكاحى ميانه كرده
الزام وابقا ايده رم ديسه كندوسى بونى ايده مز ❊ منح ❊ ورسولك حكمى وكيلك
حكمى كبيدر مبسوطده مسطوردر كه بركسه برعورته بررسول ارسال ايتسه كه
سنى فلان كسه تزوج مراد ايدر ديو اول عورت دخى شاهدلر حضورنده بن اول
كسه يه واردم ديوب وشاهدلر كلامنى استماع ايتسه لر اشبو عقد جائز اولور اكر زوج
رسالتى اقرار ويا بينه ايله ثابته اولورسه اما اشبو ايكينك برى بولنمزسه بينلرنده
نكاح اولمز زيرا رسالت ثابته اولمدقجه فضولى اولور زوج كندونك صنعنه
راضى اولمامش اولور وكيل دخى بنه بو يلجه در والله سبحانه وتعالى اعلم

❊(باب المهر)❊

وقتاكه نكاحك ركن وشرطنى بياندن فارغ اولديسه حكمى اولان مهرى بيانه آغاز
وشروع ايلدى ❊ ومن اسمائه الصداق والصدقة والنحلة والعطية والعقر
وفى استيلاد الجوهرة العقر فى الحرائر مهر المثل وفى الاماء عشر قيمة البكر ونصف
عشر قيمة الثيب ❊ مهرك اسملرندندر صداق وصدقه ونحله وعطيه وعقر ايمدى
صداق لفظى صادك فتحى وكسريله لغتدر دخى اجر وفريضه وعلائق وحبا اسملرندندر
بعض شاعرلر نظمله اسملرينك بعضيسنى ذكروبيان ايتمشلردر ❊ نظم ❊ صداق
ومهر نحلة وفريضة ❊ حباء واجر ثم عقر علائق ❊ جوهره نام كتابك استيلاد بحثنده
مذكوردركه حرآرده يعنى حرلرده عقر مهر مثلدر جاريه لرده باكر ايسه قيمتنك عشريدر
واكر ثيب ايسه قيمتنك عشرنك نصفيدر ❊(اقله عشرة دراهم) لحديث البيهقى وغيره
لامهر اقل من عشرة دراهم ورواية الاقل تحمل على المعجل (فضة وزن سبعة)
مثاقيل كما فى الزكاة (مضروبة كانت اولا) ولو دينا اوعرضا قيمته عشرة وقت العقد
امافى ضمانها بطلاق قبل الوطئ فيوم القبض ❊ مزبور مهرك اقلى شرعده
كومشدن يدى مثقال مقدارى اون درهمدر زكاتده كى كبى مضروبه اولسون
ويا اولمسون هر نقدر مبلغ مزبور ذمته دين ويا قيمتى وقت عقدده اون درهمه بالغ
اولور عرض اولورسه ده امدى يوم عقدده قيمتى اون درهم اولوب يوم تسليمده
سكز درهم اولسه عورت اول عرضى اخذ ايدر اما بونك عكسى اولوب يوم عقدده
سكز درهم ويوم تسليمده قيمتى اون درهم اولورسه اول عرضله ايكى درهم اخذ ايدر
وبونده ثوب ويا مكيل ويا موزون اولمسى بيننده فرق يوقدر اما عورته قبل الوطئ

طلاق ویریلدیکی صورتده قیمتنك ضماننده اعتبار یوم قبضده اولان قیمتهدر
ومضمون سابقك ثبوتی امام بیهقینك وغیریلرینك روایت ایتدکلری اون درهمدن
اقل مهر یوقدر حدیث شریف مضموننه بناأدر واوندن اقل روایتی مهر معجله حمل
اولنور نتکیم عبدالرحمن بن عوف کندوده اثر صفرت اوله‌رق رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلمك حضور سعادتلرینه کلدکلرنده تزوج ایتدکلرینی خبرویردکده سعادتله
نه‌مقدار مهرادا ایتدیکز بیور قلرنده برچکردك مقداری التون دیدی رسول الله صلی
الله تعالی علیه وسلم{ اولم ولوبشاة} بیوردیلر یعنی ولیمه ایدیکز هرنقدر برقیونله اولورسه‌ده
دیمك اشبوحدیث شریفی محدثیندن جم غفیرروایت ایتدیلر ٭ کذافی التبیین ٭ حدیث
آخرده{ التمس ولوخاتما من حدید} وارداولمشدر ٭ (ونجب) العشرة (ان سماها
او دونها و) یجب (الاکثر منها ان سمی) الاکثر ویتأکد عند وطیٔ اوخلوة
صحت) من الزوج (اوموت احد هما) اوتزوج ثانیا فی العدة او ازالة بکارتها
بنحوحجر بخلاف ازالتها بدفعة فانه یجب النصف بطلاق قبل وطیٔ ولو الدفع
من اجنبی فعلی الاجنبی ایضا نصف مهر مثلها ان طلقت قبل الدخول والافکله
مهر بحثا ٭ اکر اون درهمی ویااقلی زوج تسمیه ایدرسه غیر مؤکد اوله‌رق اون
واجب اولور مهرك کلیسنك تأکدی وتأکد قوایله بیان اولنه‌جقدر مادون
العشره‌ده مهر مثل لازم اولمدیغی مهرده ایکی حق اولوب بری عورتك حقیدرکه
مهر مثلنه دك اتك اوزرینه زائد اولاندر وبری حق شرعدرکه اول اون درهم
اولمقدر وقتاکه عورت کندی حقنی اسقاطله اوندن نقصانه راضیه اولدیسه
شرعك حقی باقی قالدیده اون درهمه اکمالی واجب اولدی واکر اوندن اکثر تسمیه
اولنورسه اول اکثر بالغامابلغ واجب اولور عشره ایله تقدیر نقصان اولمسون ایچوندر
ومهرك کلیسنك لزومی تأکد ونحتم ایدر وطیٔ ویاخلوت صحیحه ویابرینك
موتی ویاعدتده ثانیا تزوجکه بعدالدخول بائنا تطلیق ایدوب صکره عدتده
ایکن ثانیا تزوج ویاحجر ویاپارمق مثللو نسنه ایله زوجه‌نك بکارتنی ازاله وقتنده
یعنی اشبو اشیاء مشروحه ایله مهرك کلیسی زوج اوزرینه واجب اولور اما بونلردن
مقدم ثبوتی هرنقدر واجب ایسه‌ده شوقدر وارکه قبل الدخول طلاقله نصفنك
سقوطی جائزدر شارحه من الزوج قولنی تقدیردن حذفی اولی ایدی زیرا خلوت
صحیحه زوجله زوجه میانه‌لرنده اوله‌جقدر فقط زوجه تخصیصك وجهی یوقدر
ومهروعدت حقنده موت وطیٔ کبیدروعدتده ثانیا تزوج صورتنده بلا خلوة
ودخول مهر ثانینك تمامی واجب اولور اوزرینه عدتك وجوبی خلوتك فوقنده
اولدیغندن وبونده تطلیقك بائن اولمسیله تصویر اولندیغی زیرا رجعی اولدیغنه
نظرا تجدید نکاح ومهراولك غیری برشی لازم اولمز واشیاءمن بوره مثللوشیلرایله بکری

ازاله بلا ضرورة حرامدر اما عجزندن ناشی ایدرسه ضرری یوقدر بعض عاجزلرك
ماشطه ویاغیرعورته ازالهٔ بکارته اذن ویردکلری کبی امازوجك بکارتی ازاله‌سی زوجه‌یی
دفعیله اولورسه صورت مشروحه‌نك خلافنه‌در قبل الوطیٔ طلاقیله نصف مهر
لازم اولور واکر دفع اجنبیدن اولورسه اتك اوزرینه نصف مهر مثل لازم اولور
قبل الوطیٔ تطلیق اولندیسه یوقسه تمامی لازم کلور جامع الفصولینده مذکوردرکه
برجاریه دیکر جاریه ایله مدافعه ایدوب بکارتنی ازاله ایلسه حزبله مهر مثل لازم
کلور بوکا کوره قبل الدخول ویابعدالدخول تطلیقله تقییده حاجت قالمز
٭ (و) یجب (نصفه بطلاق قبل وطیٔ اوخلوة) فلو کان نکحها علی ماقیمته
خمسة کان لها نصفه ودرهمان ونصف (وعاد النصف الی ملك الزوج بمجرد
الطلاق اذالم یکن مسلما لها وان) کان (مسلما) لها ویبطل ملکها عنه بل (توقف)
عوده الی ملکه (علی القضاء اوالرضاء) ٭ وطئدن ویاخلوتدن مقدم طلاقله
مهر مسمانك نصفی واجب اولور امدی بوصورتده برکمسه برعورتی بش درهم
قیمتلو برشی اوزرینه نکاح ایتسه اول عورته اول شیئك نصفیکه ایکی درهم ونصف
لازم اولور بشی اتمام ایچون واکر مهر عورته تسلیم اولنمش ایسه مجرد طلاقله
نصفی زوجك ملکنه عودت ایدر واکر عورته مهر تسلیم اولنمش اولورسه
کندویه مهر اولان شیئك جمیعسندن ملکی باطل اولمزحتی جمله‌سنده تصرفی نافذاولور
وزوجك ملکنه عودی باقضایه ویارضایه توقف ایدر ٭ فلهذا (لانفاذ لعتقه)
ای الزوج (عبدالمهر بعد طلاقها قبله) ای قبل القضاء ونحوه لعدم ملکه قبله
(ونفذ تصرف المرأة) قبله (فی الکل لبقاء ملکها) وعلیها نصف قیمة الاصل
یوم القبض لان زیادة المهر المنفصلة تتنصف قبل القبض لابعده ٭ بس مهرك
زوجك ملکنه عودتی قضایه ویارضایه توقف ایتدیسه زوجك عورته
طلاقندنصکره قبل القضاء والرضاء مهر اولان عبدی زوجك عتقنده نفاذ
اولمدی قبل القضاء والرضا کلنه ونصفنه مالك اولمدیغندن وعورتك ملکی
باقی اولدیغندن قبل القضاء والرضا عبدك کلیسنده تصرفی نافذ اولدی وزیاده
سزاصل عبدك یوم قبضده اولان قیمتنك نصفی عورتك اوزرینه لازم اولور مهرك
زیادهٔ منفصله‌سی قبل القبض تنصیف اولنوب بعدالقبض تنصیف اولنمدیغندن
معلوم اولسونکه مهرده زیاده ویاسمزلك کبی متصلهٔ متولده اولور ویاصبغ کبی متولده
اولمز ویاولد کبی منفصلهٔ متولده اولور ویاارش کبی غیر متولده اولور بونلرك هر برلری
قبل القبض اولورسه تنصیف اولنور الامتولده اولمین تنصیف اولنمز بعدالقبض اولورسه
اصلا تنصیف اولنمز بوکا کوره اقسام سکز اولور وشارحه اولی اولان لان زیادة
المهر المتولده دیمك ایدیکه حتی متصله ایله منفصله‌نك قسملرینه
جمله‌سنه شامل اولوب غیر متولده قسملرینی اخراج ایده ایدی اما خیار

عبده زيادۀ متولدۀ متصله ويامنفصلۀ غيرمتولده رده مانعه اولمز متصله غيرمتولده
ومنفصلۀ متولده عيبله رده مانعلردر بيع فاسدده هر بر زياده استردادو فسخه مانعه
دكلدر الازيادۀ متصلۀ غير متولده مانعه درهبه ده هر بر زيادۀ متصلۀ متولده وغيرمتولده
رجوعه مانعه در مطلقا منفصله بونك خلافنه در غصبده مغصوبك عينى رده
انجق كندودن مغصوبك فصلى ممكن اولميان زيادۀ متصلۀ غير متولده
مانعه اولور بحرده بو يلجه مرسومدر واشبو فوائد نفيسه حفظه احرى واليقدر
❋ (و وجب مهر المثل فى الشغار) هوان يزوجه بنته على ان يزوجه الاخر بنته
اواخته مثلا معا وضة بالعقدين وهومنهى عنه لخلوه عن المهر فاوجبنا فيه مهر المثل
فلم يبق شغارا ❋ شغار كسر ايله شاغرك مصدريدر كه اصل شغور خلو معناسنه
بلدة شاغرة ديرلر بلاد سلطاندن خالى اولديغى وقتده بومقامده مراد
مهردن خلودر زيرا بونده متزوجان كان بضعى مهردن خالى ايتديلر ❋ نهر ❋
يعنى اشبو شغاركه بركسنه مثلا كندى قزينى ويا همشيره سنى برآخر كسنه يه تزويج ايتمكدر
اول دخى قزينى ويا همشيره سنى اكا تزويج ايتمك شرطيله معاوضه بالعقدينده
مهر مثل واجبدر اشبو نوع نكاح زمن جاهليتده شايع ايدى الان عقدك صحتنده
حكمى باقيدر لكن تسميه فاسد اولديغندن مهر مثل واجب اولدى
ائمۀ ثلاثه نزدلرنده اصلا جائز دكلدر اشبو هيئت مشروحه اوزره عقد منهى
عنهدر مهر تسميه سندن خالى اولديغندن بس بزلر بونده مهر مثل واجب
ديديكمزدن شغار اولمدى شغارده بعضينك هر برى آخره عوض اولملى ❋ (و) فى
(خدمة زوج حر) سنة (للأمهار) لحرة اوامة لان فيه قلب الموضوع
كذا قالوا ومفاده صحة تزوجها على ان يخدم سيدها اووليها كقصة شعيب
عليه الصلاة والسلام مع موسى عليه السلام كصحته على خدمة عبده اوامته
اوعبد الغير برضا مولاه اوحر آخر برضاه ❋ حره ويا امه يه مهر اوله رق حر اولان
زوجك بر سنه خدمتى مقاوله سيله عقدده دخى مهر مثل واجب اولدى
وزوجك زوجه يه خدمتى حرامدر اصلك فرعه خدمتى مثللو بونده اصل زوجينك
وضعى عورتك اره خدمتى اوزره اولديغندن موضوعى قلب واردر فقها بويلجه
بيورديلر اشبو تعليلك مفادى حضرت شعيب وموسى صلوات الله على نبينا
وعليهمانك قصه لرنده اولديغى عورتك سيدينه ويا وليسنه زوجك خدمتى
شرطيله تزوجك صحتيدر شعيب عليه السلامك موسى عليه السلامى سكز وياون
سنه قيونى رعى ايچون استيجار وآنى كريمه سنه مهر قيلديغنه بناءً اشبو
صورت مشروحه نكاحك صحتى زوجك عبدينك وياجاريه سنك وياآغاسنك
اذنيله غيرك عبدينك وياكندى رضاسيله ديكر حرك خدمتى اوزره عقدك صحتى

كبيدر ❋ (و) فى (تعليم القرآن) للنص بالابتغاء بالمال وباء زوجتك بما معك
من القرآن للسببية اوللتعليل لكن فى النهر ينبغى ان يصح على قول المتأخرين ❋
دخى قرآن عظيم الشان تعليمى شرطيله تزوجده مهر مثل واجب اولدى نص
قرآنيكه { ان تبتغوا باموالكم } نظم مجيدى نكاحى مال ايله طلبه دلالت ايتديكى
ايچون وسعد الساعدى رضى الله تعالى عنه حقنده وارد اولان حديث شريفكه
{ زوجتك بما معك من القرآن } قول شريفنده باسببيه ويا تعليل ايچوندر حديث
مزبورك تمامى بودركه مشار اليه سعد الساعدى تزوج مراد ايتدكلرنده
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم كندى لرينه { التمس ولوخاتما من حديد }
بيورديلر كندولرى دخى التماس ايدوب برنسنه بولمديغندن رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم بيورديلركه { هل معك شئ من القرآن } يعنى
ياسعد سنك عندنده قرآندن برشى وارميدر جوابنده بلى شو سوره وشو
سوره واردر ديو بعض سوره بيان ايتدى امدى رسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلم سعادتله { ملكتكها بما معك من القرآن } بيورديلر وانكحتك
ويا زوجتكها روايتده واردر يعنى سنكله اولان قرآن سببيله وياسن حملۀ
قرآن اولديغنه بناءً اول طالب اولديغك عورتى سكا تمليك ويانكاح وتزويج
ايتدم ديمك ايكن نهرده لايق اولان متأخرين قوللرى اوزره عقد مزبورك
صحيح اولمسيدر كتاب الاجاره ده فتوى قرآن وفقه تعليمى ايچون استيجارك
جوازى اوزره ديو تصريح اولنديغنه بناءً امدى بوكا كوره تعليم قرآنك مهر
تسميه سى صحيح اولور زيرا منافعدن برشيكه كندونك مقابله سنده اجرت
اخذى جائز اولدى آنى صداق ايتمك جائز اولور تكم بدايع نام كتابده
مسطوردر وفتح القديرده مذكوردركه وقتاكه امام شافعى قرآن تعليمى اوزره
اجرت اخذنى تجويز ايتديسه آنى مهر تسميه ايتمكلكى تصحيح ايلدى
امدى بزدخى مفتى به اولان قول اوزره تعليم قرآنك صداق اولمسنك
صحتى لازم اولور ديرز مزبور فتح القدير صاحبى ديركه اشبو مسئله يه تعرض
ايدر براحدى بن كورمدم الله جليل صوابه توفيق ايدجيدر بس تعليم قرآن
اوزره تزوج سكناى دار اوزره تزوج كبى اولور حلبى بويلجه افاده ايتدى
❋ (ولها خدمته لو) كان الزوج (عبدا) مأذونا فى ذلك اما الحر فخدمته
لها حرام لما فيه من الاهانة والاذلال وكذا استخدامه نهر عن البدائع ❋ زوج
مولاسى طرفندن زوجه يه خدمته مأذون عبد اولورسه كندويه زوجه يه
خدمت ايتمك واردر اكر زوجه حره ايسه امدى آغاسنك اذنيله زوجه يه
خدمت ايتدكده كانه آغاسنه خدمت ايتمش اولو وعبدك زوجه سنه خدمتى

حرام اولمز كندى ايچون حريت شرفى اولمديغندن * بحر عن غاية البيان *
اما حرك عورته خذمتى حرامدر ظاهر اولان فقط كندويه خاص اولان مثلا
مجرد عورته صوكتورمك مثللو خذمتيدر هرنقدر عورتك استخدامى اولمقسزن
اولورسه ده يعنى عورته استخدام وزوجه خذمت حرامدر بونده زوجه اهانت
وتحقير اولديغندن وعورتك استخدامى دخى بنه بوبلجه حرامدر تتكم نهرده
بدايعدن نقلا بوبلجه مرسومدر ﴾ (وكذا يجب) مهر المثل (فيما
اذا لم يسم) مهرا او (نفى ان وطئ) الزوج (اومات عنها اذا لم يتراضيا على شئ)
يصلح مهرا (والا فذلك) الشئ (هو الواجب اوسمى خمرا اوخنزيرا
اوهذا الخل وهو خمر اوهذا العبد وهو حر) لتعذر التسليم (اودابة
اوثوبا اودارا او (لم يبين جنسها) لفحش الجهالة ﴾ بنه بوبلجه كندوده
سكوت اولنوب مهر تسميه اولنميان ويامهرسز ديو مهر نفى اولنان نكاحده
مهر مثل واجب اولور اكر زوج وطئ ايدوب ويازوجينك برى وفات
ايدوب ومهره صالح اولور برشئ اوزره ميانه لرنده تراضى بولنمامش ايسه
واكر بينلرنده برنسنه يه راضى اولديلر ايسه اول نسنه واجب اولور اكر وطئ
وياموت بولنورسه واكر بوصورتده قبل الدخول تطليق ايدرسه متعه واجب
اولور وياخود خمر وياخنزير ويامية ويادم مثللو مال متقوم اولميان نسنه وياخمره
اشبو خل ديو وياحره اشبو عبده ديو ويا جنسى بيان اولميان دابه ويا ثوب
ويادار تسميه ايتسه بنه مهر مثل واجب اولور مزبورلرك بعضيسى مسلم حقنده مال
اولميوب وبعضنده مشار اليهى تسليم متعذر اولوب وبعضيسنده جهالت
فاحشه اولديغندن ﴾ (و) تجب (متعة لمفوضة) وهى من زوجت بلا مهر
(طلقت قبل الوطئ وهى درع وخمار وملحفة لا تزيد على نصفه) اى نصف
مهر المثل لو الزوج غنيا (ولا تنقص عن خمسة دراهم) لو فقيرا (وتعتبر)
المتعة (بحالهما) كالنفقة به يفتى ﴾ قبل الوطئ تطليق اولنان حرة نكاحنى
وليسنه تفويض ايدوب اولدخى بلا مهر تزويج ايتسه عورت ايچون متعه
واجب اولور كه يعنى كوملك وباشنى ستر ايدر برثوب وچارشبدر وزوج
غنى اولورسه مهر مثلك نصفنى اشبو متعه تجاوز ايتمز ومهر مثلنك نصفى
بش درهمدر اقل اولورسه اندن نقصان اولمز زوج فقير اولورسه واشبو
متعه نفقه كبى زوجله زوجه نك حاللرينه كوره اعتبار اولنور وانجق بو قول ايله
فتوى ويريلور وايلا ولعان ومجبوبيت وعنيت وردت وزوجك اسلامدن اباسى
وزوجه نك قرينى ويا اناسنى تقبيليله زوجك مفارقتى طلاق كبيدر ﴾ (وتستحب
المتعة لمن سواها) اى المفوضة (الا من سمى لها مهر وطلقت قبل وطئ) فلا تستحب

لها بل للموطوءة سمى لها مهر اولا فالمطلقات اربع ﴾ مزبوره مفوضه نك
ماعداسنده متعه مستحبه در الا كندى ايچون مهر تسميه اولنوب وقبل الوطئ
تطليق اولنان عورت ايچون متعه مستحبه اولمز بلكه متعه موطوءه ايچوندر كرك
مهر تسميه اولنسون ويا اولنمسون بوكا كوره تطليق اولنان عورت درت نوعدر
برى وطئ اولنميوب وكندى ايچون مهر تسميه اولنميان مطلقه در بوكا متعه واجبدر
وبرى وطئ اولنميوب كندويه مهر تسميه اولناندر بوكا متعه نك استحبابنده
اختلاف اولندى وبرى وطئ اولنوب ومهر تسميه اولنمياندر وبرى وطئ اولنوب
ومهر تسميه اولناندر اشبو ايكى نوعه متعه مستحبه در خلاصهء كلام وطئ
بولنورسه مهر تسميه سى اولسون ويا اولمسون متعه مستحبه در معقود عليها اولان
بضعنى عورت كندويه تسليم ايتدكدن صكره زوج كندوسنه طلاق ويرمكله
وحشتده قيلديغندن كندويه واجبدن زياده برمقدارشيله كندوينى تلطيف
مستحب اولدى يمن علمالردن بعض فضلا اشبو كندوده متعه واجب وياخود مستحب
وياواجبده دكل مستحبه دكل اشبو مواضع مشروحه لرى نظمله تفصيل وبيان
ايتمشلردر * طوالق النساء صرن اربعا * واحدة يلزم ان تمتعا *
*من كان قبل وطئها التطليق * ولم يكن فى مهرها تحقيق * ولاثنين تستحب من ذكر *
* صداقها اولا اذا الوطئ قدر * رابعة امتاعها الا يجب * ولا له ابو الحسين يندب *
* وهى التى معين صداقها * وكان قبل وطئها طلاقها * ابو السعود ﴾ (وما فرض)
بتراضيهما او بفرض قاض مهر المثل (بعد العقد) الخالى عن المهر (او زيد) على
ماسمى فانها تلزمه بشرط قبولها فى المجلس او قبول ولى الصغيرة ومعرفة قدرها
وبقاء الزوجية على الظاهر نهر ﴾ دخى مهردن خالى عقددن صكره زوجينك
رضالرى ايله وياقاضينك تقديريله فرض اولنان مهر مثل ويا مسمانك اوزرينه
زياده اولنان تنصيف اولنمز اشبو وما فرض مبتداسنه خبر متنده كى لا ينصف در
بلكه زوجه زياده لازم اولور مجلسده زياده يى عورتك وياصغيره نك وليسنك
قبوللرى وزياده نك قدرينى معرفتى وقول ظاهر اوزره زوجيتك بقاسى شرطيله
﴾ وفى الكافى جدد النكاح بزيادة الف لزمه الالفان على الظاهر وفى الخانية ولو
وهبته مهرها ثم اقر بكذا من المهر وقبلت صح ويحمل على الزيادة وفى البزازية
الاشبه انه لا يصح بلا قصد الزيادة ﴾ كافيده مسطوردركه بركمسه بيك درهم
مهر ايله برعورت تزوج ايدوب بعده بيك درهم زياده سيله تجديد نكاح ايتسه قول
ظاهر اوزره زوجه ايكى بيك درهم لازم كلور وخانيه ده مذكوردركه برعورت
مهرينى زوجنه هبه ايدوب صكره زوج شوقدر مهر اقرار ايتسه عورت
قبول ايديجك صحيح اولور ومهرده زياده يه حمل اولنور بزازيه ده اشبه اولان زياده

قصد اولنمقسزین صحیح اولمقدر دیو مذکوردر ﴿ (لاینصف) لاختصاص التنصیف بالمفروض فی العقد بالنص بل تجب المتعة فی الاول ونصف الاصل فی الثانی ﴾ اشبو لاینصف مزبور ومافرض ده کی مایه خبردر یعنی مفروضلرمزیدو تنصیف اولنمزلر تنصیف فنصف مافرضتم نص جلیلیله نفس عقدده فرض وتقدیر اولنان مهره خاص اولدیغی ایچون بلکه اولکنده که وما فرض بعد العقد ده متعه ایکنجیده که اوزیدده اصلك نصفی واجب اولور ﴿ (وصح حطها) لکله اوبعضه (عنه) قبل اولاویرتد بالرد کما فی البحر ﴾ مهرك کلیسنی ویابعضینی زوجه نك کندی رضاسیله زوجدن حطی واسقاطی صحیح اولدی زوج قبول ایتسون ویاایتمسون وزوجك ردیله مرتد اولور تکم بحرده مذکوردر واشبو حطك صحتی مهردرا هم ودنانیر اولدیغنه نظرادر اماکلیم وپچه مثللو عین اولورسه آنك حطی اولمزورضاسز کرهاحط صحیح اولمز بس برکمسه عورتنی ضربله تهدیدایله مهرینی هبه ایتدرسه اولمز هبه نك اکراه ویاطوعله وقوعنده زوجان میانه لرنده اختلاف اولنسه بینه اولمدیغنه کوره قول اکراه دعواسی ایده نکدر ایکیسیده اقامهٔ بینه ایتسه لر طوع بینه سی اولیدر ولغهٔ عربیه یه عالمه اولمیوب مهری هبه نك معناسنی بلمین عورته زوج وهبت مهری منك دی دیو امرینه بناء زوجه دخی معناسنی بلمکسزین دیسه اشبو صحیح اولمز وبرکمسه نك ذمتنده اولان دینی برکمسه سلطانه متعلق امور مهمه لرینی کورمك ایچون هبه وذمتنی ابرا ایتسه صحیح اولمز رشوت اولدیغندن ﴿ (والخلوة) مبتدأخبره قوله الآتی کالوطئ (بلامانع حسی) کمرض لا حدهما یمنع الوطئ (وطبعی) کوجودثالث عاقل ذکره ابن الکمال وجعله فی الاسرار من الحسی وعلیه فلیس للطبعی مثال مستقل (وشرعی) کاحرام لفرض اونفل ﴾ مصنفك والخلوة قولی مبتدادر ذکرآتی کالوطئ خبریدر یعنی ارایله عورتك حسا وطبعا وشرعا وطئه مانعسز خلوتلری امور آتیه ده وطئ کبیدر مانع حسی حس وجد ا نله معلوم اولان وطئه مانع زوجله زوجه دن برینك مرضی مثللو مانع طبعی ثالث عاقلك وجودی کبی بونده خلوت موجوده اولدیغنده نظر واردر یعنی خلوت یوقکه حتی صحتنه مانع بولنمش اوله اشبو مضمون مشروحی ابن کمال ذکر ایلدی واسرار نام کتابده حسی دن قیلدی مانع حسا موجود اولدیغیچون بوکا کوره مانع طبعی ایچون مثال مستقل یوقدر بدایع صاحبی اشبو مزبور ثالث عاقلك وجودنی مانع شرعیدن قیلدی ثالثك حضورنده جماع حرام اولدیغنه بناء ولکل وجهة مانع شرعی یه مثال نافله ویافرض حج ویاعمره ایچون احرامدر ﴿ (و) من الحسی (رتق) بفتحتین التلاحم

(وقرن)

(وقرن) بالسکون عظم (وعفل) بفتحتین غدة (وصغر) ولوبزوج (لایطاق معه الجماع) ﴾ وقتاکه اشبو رتق قولنك ما قبلنه عطفنك ظاهری رتق وما عطف علیهنك موانع ثلثهٔ مشروحه یه مغایرتنی ایجاب ایدوب حالبوکه مزبور رتق واوزرینه عطف اولنانلر موانع حسیه دن اولدیسه شارح علیه الرحمة من الحسی قولنی تقدیرایلدی یعنی موانع حسیه دندر فتحتینله رتقکه تلاحمدر یعنی عورتك فرجی بتشك اولوب جماعه قابل اولمقدر وعلی قول فرجنده تبول ایده جك دلکدن غیری دلیك اولمیه وسکون را ایله قرنکه عظم وعینك وفانك فتحلریله عفلکه بزوورم وجماعه مقتدر اولمز مرتبه صغر هرنقدر زوجدن اولورسه ده اشبو مزبورلر موانع حسیه لردندر ﴿ (و) بلا (وجود ثالث معهما) ولونائما اواعمی (الا ان یکون) الثالث (صغیرا لایعقل) بان لایعبر عما یکون بینهما (اومجنونا اومغمی علیه)لکن فی البزازیة ان فی اللیل صحت لافی النهار وکذا الاعمی فی الاصح (اوجاریة احدهما) فلا تمنع به یفتی مبتغی ﴾ ومزبوره خلوت زوجینله برابر ثالث اولمملی هرنقدر نائم ویا اعمی اولورسه ده الاثالث میانه لرنده بولنان ازواج معامله سندن تعبیره قادر اولمیان صغیر لایعقل ویامجنون ویامغمی علیه اولورسه ضرر ایتمز لکن بزازیه ده مسطوردرکه اکر مزبورلرایله برابر خلوت کیجه ده اولورسه صحیحه اولور یوق کوندزده اولورسه اولمز قول اصحده اعمی دخی بنه بویلجه در ویازوجانك برینك جاریه سی اولورسه بنه خلوته مانع اولمز انجق بوقول ایله فتوی ویریلور بونك مقابلی امام سرخسینك مانع اولور قولیدر ﴿ (والکلب یمنع ان) کان (عقورا) مطلقا وفی الفتح وعندی ان کلبه لایمنع مطلقا (او) کان (للزوجة والا) یکن عقورا وکانله (لا) یمنع ﴾ کلب عقور اولورسه کرك کندونك وکرك غیرینك ویازوجه نك اولورسه هرنقدر عقور اولمزسه ده خلوتلرینه مانع اولور فتحده بنم عندمده زوجك کلبی اولورسه مطلقا که عقور اولورسه دخی مانع اولمز صاحبنه تعدیسی اولمدیغندن دیو مذکوردر واکرکلب عقور اولیوب وزوجك اولورسه خلوته مانع اولمز ﴿ ویتی منه عدم صلاحیة المکان کمسجد وطریق وحمام وصحراء وسطح وبیت بابه مفتوح وما اذالم یعرفها ﴾ مانعدن مسجد وماعطف علیه مثللو جماعه صلاحیتی اولمیان مکانلر باقی قالدی شو اشیانك مطلق ذکر اولنمسی لیل ویا نهاره شمولنی افاده ایدر لکن طریق جادهٔ عظیمه اولورسه وحمام اوزرلرینه مقفول اولمزسه وصحراده مرور ناسدن امنیتلری اولمزسه وسطحده جوانبنده ستره اولمزسه وقپوسی کشاده منزلده اکر اذنسز دخول ایدرلرسه وزوجك عورتنی بلمدیکی محل اشبو محللرده اجتماع خلوت عد اولنمز امازوجه زوجی بلمسه صورت مزبوره نك خلافیدر وطئه تمکنی ممکن

اولديغندن ❊ (وصوم التطوع والمنذور والكفارات والقضاء غير مانع لصحتها)
فى الاصح اذ لا كفارة بالافساد ومفاده انه لو اكل ناسيا فامسك فخلا بها ان تصح
وكذا كل ما اسقط الكفارة نهر (بل المانع صوم رمضان اداء) وصلاة الفرض فقط
(كالوطئ) فيما يجئ (ولو) كان الزوج (مجبوبا اوعنينا اوخصيا) اوخنثى
ان ظهر حاله والا فنكاحه موقوف ❊ نافله ونذر وكفارات وقضا صوملرى قول
اصحده خلوتك صحتنه مانع دكللردر زيرا من بورلرك افسادلرنده كفارت يوقدر
بومضمونك مفادى صائم ناسيا اكل ايدوب بعده امساك ايتسه امدى عورتله
خلوت اولدقده خلوتك صحيح اولمسيدر كفارت ساقطه اولديغندن
وهر بر كفارتى اسقاط ايدن ناسيا شرب وجماع ونهارا نيت مثللو شيلر دخى بنه
بو نهجه در بلكه خلوته مانع اداء رمضان صوميله فقط فرض نمازدر زيرا رمضان
صومنى اداده حرمت غيرلرينى اداده حرمتدن زياده قويدر كندوده هنوز
افساد صوم وهنوز شهرك حرمتنى هتك اولديغندن قضا ايله برابر كفارت لازمه
اولدى ونافله نماز هرنقدر درت ركعتلى سنة مؤكدهلرده اولورسه بلكه
واجب دخى اولورسه خلوتك صحتنه مانع اولمز اشبو خلوت مشروحه
ذكر آتى ثبوت نسب وتأكد مهر امثالى احكامده وطئ كبيدر زوج هرنقدر
مقطوع الذكر وياعنين وياخايهلرى چيقارلمش خادم ويا قبل الخلوة حالى ظاهر
اولان خنثى دخى اولورسه ده واكر حالى ظاهر اولمزسه خنثانك نكاحى
موقوف اولور ❊ ومافى البحر والاشباه ليس على ظاهره كما بسطه فى النهر وفيه
عن شرح الوهبانية ان العنة قد تكون لمرض اوضعف خلقة اوكبر سن ❊
بحر واشباهده مزبور خنثى حقنده ذكر ايتدكلرى قول ظاهرى اوزره دكلدر
نتكم صاحب نهر بسط وتفصيل ايلدى ونهرده وهبانيه شرحندن نقلا منقولدر كه
عنت كه جماعه عدم قدرت بعضا مرضدن وياضعف خلقتدن وياكبرسندن ناشى
اولور ❊ (فى ثبوت النسب) ولو من المجبوب (و) فى (تأكد المهر) المسمى (و)
مهر المثل بلا تسمية و (النفقة والسكنى والعدة وحرمة نكاح اختها واربع سواها)
فى عدتها (وحرمة نكاح الامة ومراعاة وقت الطلاق فى حقها) وكذا
فى وقوع طلاق بائن آخر على المختار ❊ خلوتك وطئ كبى اولديغى هرنقدر
مجبوبدن دخى اولورسه ده نسبك ثبوتنده در بحرده مذكوردر كه لايق اولان
اشبو ثبوت نسب وطئ مقامنه قائم اولان خلوت احكامنده ذكر اولنمقدر زيرا
ثبوت نسب عقد احكامندندر برمشرقينك مغربيهيى نكاحنده اولديغى كبى
هرنقدر اصلا خلوت بولنمز ايسه ده ❊ حلبى بزيادة ❊ دخى مهر مسمانك
ويا تسميه اولنمديغنه نظرا مهر مثلك تأكدنده ونفقه ده وسكناده وعدتده

وكندونك عدتنده قزقرنداشنك وكندودن غيرى دردك وجاريهنك حره اوزره
نكاحنك حرمتنده وكندونك حقنده طلاق وقتنه مراعاتده وقول مختار اوزره
ينه بو نهجه آخر طلاق بائنك وقوعنده يعنى خلوتدنصكره برطلاق تطليق ايدوب
صكره عدتده برطلاق بائن وبائن آخر قولندن فهم اولنان مقدمكه طلاقكده
بائن اولمسيدر هرنقدر صريحا تعبير اولنديسه ده بوندن صريحدن بائن مراد
اولنديغى فقهانك خلوتى بعض احكامده وطئ كبى قبلوب وبعض آخرنده وطئ كبى
قبلمدقلرندندر وقوع طلاق حقنده خلوت وطئ كبى اولورسه رجعى واقع
اولور اولمزسه بائن اولور امدى احتياطا بائن دينلور ومختارك مقابلى بائن بائنه
لاحق اولمديغندن عدم وقوع روايتيدر ❊ (لا) تكون كالوطئ (فى حق)
بقية الاحكام كالغسل و (الاحصان وحرمة البناة وحلها للاول والرجعة
والميراث) وتزويجها كالابكار على المختار وغير ذلك كما نظمه صاحب النهر فقال ❊
اشبو احكام مشروحهنك ماعداسى اولان مثلا غسل واحصان وحرمت بنات
وزوج اوله حلال اولمسى ورجعت وميراث وقول مختار اوزره ابكار مثللو تزويجى
وبونلرك غيرى عقد موقوفده اجازت ووطئده زوجهنك حقنك سقوطى مثللو
شيلرده خلوت وطئ كبى دكلدر امدى زوجهسيله خلوت صحيحه بولندقدنصكره
زنا ايدوب واوزرينه ثبوت شرعى بولنسان كسهيه حد رجم لازم اولمز
احصانك شرطى بولنمديغندن وبر عورتله خلوت بولنوب قبل الوطئ تطليق
اولنسه اول عورتك قزى اول كسهيه حرام اولمز اكر خلوتده تقبيل ويامس
بشهوة بولنمزسه وزوج اوله حل ذوق عسيله ايله مشروطدر وخلوتله
مراجعت ايتمش اولمز بعد الخلوة تطليق ايدوب وزوج وفات ايتسه
عورت عدت ايچنده دخى اولسه وارثه اولهمز نتكم بومضمون مشروحى
صاحب نهر بحر بسيطدن نظمله بيان وتفصيل ايدوب ديدى (نظم)
❊ وخلوة الزوج مثل الوطئ فى صور ❊ وغيره وبهذا العقد تحصيل ❊ وغيره
قولى رفعله مثل اوزرينه معطوفدر مفهوم بيت زوجك زوجه ايله خلوتى بعض
مواضعده وطئ كبيدر وبعض محلكه اون بر صورتده وطئك غيريدركه وطئ
كبى دكلدر واشبو عقدكه يعنى اينجو كبى ديزلمش قصيده ايله در مضمون
مشروحك تحصيلى عقد عينك كسريله وبهذا العقد تركيبى مبتدا تحصيل خبردر
❊ تكميل مهر واعداد كذا نسب ❊ انفاق سكنى ومنع الاخت مقبول ❊ يعنى
خلوتله مهرك تمامى وعدت واجب اولور ونسب زوجدن ثابت اولور وزوجهنك
نفقهسى وسكناسى زوجه لازم اولور وزوجهنك قزقرنداشنك زوجه نكاحى
منع اولنور مقبول مبتداى محذوفه خبردر ماذكرته من الاحكام مقبول غير مردود

سبكنده در يعنى اشبو اقوال مرسومه مقبوله در ديمك اولور ﴾ واربع وكذا قالوا الاماولقد ☼ راعوا زمان فراق فيه ترحيل ﴾ اربع كلمه سى جر ايله اخت اوزرينه معطوفدر يعنى زوجك خلوتى وطئ كبى درت حره نك ويا نكاحله جاريه نك جمعلرينى منع ايدر فقهاى عظام امدر حقلرنده دخى بويلجه بيورديلر زمان فراقكه طلاق وقتندن عدت اعتبار ايتديلر اشبو مزبوره لرى خلوتدنصكره زوج جمع ايدرسه خلاف شرع شيدن احترازدن رحلت وانتقال ايتمش اولور بونده ترحيل وار ديمه نك معناسى بو در ﴾ واوقعوا فيه تطليقا اذالحقا ☼ ☼ وقيل لا والصواب الاول القيل ﴾ فيه ضميرى يا ترحيله ويا حلبى نك ديديكى كبى عدت معناسنه اولان اعداده راجعدر يعنى فقها خلوتدنصكره طلاقله برابر طلاقى ايقاع ايتديلر اكر تطليق عدت ايچنده اولورسه بعضيلر واقع اولمز ديديلر صواب اولان اولكى قولدركه وقوعيدر ﴾ اما المغاير فالاحصان باالملى ☼ ورجعة وكذا التوريث معقول ﴾ يعنى اى كندودن خبر مأمول ايتديكم طالب معارف خلوتك وطئك حكمنه مغاير اولان حكمى احصان ورجعت وتوريثدر رجعتده ايكى صورت واردر برى خلوتك رجعتعد اولممسى وبرى بعدالخلوة اولان طلاق عدتنده زوج ايچون رجعتك اولممسيدر اما وطئ بونلرك خلافندر ﴾سقوط وطئ واحلال لهما وكذا ☼ تحريم بنت نكاح البكر مبذول ﴾ دخى زوجه نك وطئ حقنده حقى وطئله ساقط اولور خلوتله ساقط اولمز وعورتى احلالكه زوج آخر ايتمك بنه بويلجه وطئله اولور خلوتله اولمز وتحريم بنت وطئله در خلوتله دكلدر وكندوسيله خلوت اولنان قزلك نكاحى مبذولدركه حقيقة وحكما باكردر يعنى شرع شريف مزبوره يه نكاحى بذل واعطا ايتدى ﴾ كذلك الفئ والتكفير مافسدت ☼ عبادة وكذا بالغسل تكميل ﴾ فئ ينه بويلجه در يعنى بركسه ايلا ايدوب درت ماه زوجه سنه قربان ايتمكه يمين ايدوب بعده مدتى منقضيه اولمقسزين وطئ ايلسه فئ اولور خلوت ايتسه اولمز وتكفير ينه بويلجه دركه بركسه رمضانده زوجه سيله نهارا جماع ايتسه اوزرينه كفارت لازمه اولور انكله خلوتده برشى لازم اولمز لكن اداء صومده خلوت صحيحه بولنمز تكم مرور ايتدى وصوم وصلات واعتكاف واجب كبى عبادتلرى خلوت فساده ويرمز وطئ فساده ويرر وغسله ينه بويلجه در تكميل يعنى وطئده غسل ايجاب ايدر خلوتده ايتمز ﴾ (ولو افترقا فقالت بعد الدخول و قال الزوج قبل الدخول فالقول لها) لانكارها سقوط نصف المهر وان انكر الوطئ ولو لم تمكنه فى الخلوة فان بكرا صحت والا لان البكر انما توطأ كرها كما بحثه الطرسوسى واقره المصنف ﴾ زوجان ميانه لرنده مفارقت بولنوب عورت فرقت بعدالدخول

اولدى رجل قبل الدخول اولدى ديسه قول زوجه نكدر مهرك نصفنك سقوطنى انكار ايتديكندن هرنقدر زوج وطئى انكار ايدرسه ده بعضا بونك اوزرينه سؤال وارد اولوركه فقهانك قول نفسندن ضمانى نفى ايده نكدر قوللرى بوكا منافيدر جواب ممكنكه بونك محلى ضمانك سببنك ثابت اولمديغيدر بونده ايسه سبب ضمان عقدايله ثابتدر وياسبب ضمانه قرينه قائم اولمديغى محلدر بونده ايسه خلوت قرينه در واكر عورت خلوتده زوجه مكنت ويرميوب تسليم اولمزسه اكر باكر ايسه خلوت صحيحه اولور يوقسه اولمز باكر جبابندن ناشى كرها وطئ اولنديغندن تكم طرسوسى بويلجه تفصيل وبحث ايتدى ومصنف مرحوم بحث مزبورى اقرار ايلدى ﴾ (ولو قال ان خلوت بك فانت طالق فخلا بها طلقت) بائنا لوجود الشرط (ووجب نصف المهر) ولا عدة عليها بزازية ﴾ بركسه مدخول بها اولميان عورتنه سنكله خلوت اولورسم سن بوشسون ديو عقيبنده اول عورتله خلوت صحيحه ايله خلوت ايتسه عورت بائنا بوش اولور شرط بولنديغندن بائن اولديغى فقهانك خلوت صحيحه دنصكره واقع اولان طلاقك بائن اولور ديو تصريحلرينه مبنيدر ☼ منح ☼ ومهرك نصفى واجب اولور زيرا مهرك كمالى زوجك حسا وشرعا وطئنه متمكن ومقتدر اولمسيله در اشبو مسئله ده عورتله خلوتله عورت مبانه ووطئ حرام اولوب شرعا وطئنه متمكن اولمديغندن مهرك نصفى واجب اولدى واشبو علتدن ناشى عدت ونفقه وسكنا وكسوه وميراث اولمدى تكم بزازيه ده بويلجه مرسومدر ﴾ (وتجب العدة فى الكل) اى كل انواع الخلوة ولو فاسدة (احتياطا) اى استحسانا لتوهم الشغل ﴾ خلوت نوعلرينك كليسنده هرنقدر فاسده دخى اولورسه ده احتياطا كه استحسانا عدت واجبه در عورتك رحمى ولدايله مشغول اولمسى توهمندن ﴾ (وقيل) قائله القدورى واختاره التمرتاشى وقاضيخان (ان كان المانع شرعيا) كصوم (تجب) العدة (وان) كان (حسيا) كصغر ومرض مدنف (لا) تجب والمذهب الاول لانه نص محمد قاله المصنف وفى المجتبى الموت ايضا كالوطئ فى حق العدة والمهر فقط حتى لو ماتت الام قبل دخوله بها حلت بنتها ﴾ بعضيلركه امام قدورى مختصر كرخى شرحنده خلوته مانع صوم كبى شرعى اولورسه عدت واجب اولور ديدى حقيقة تمكن بولنديغندن واكر كندوايله جماعه طاقت كتورلمز صغرودائمى خستهلك مثللو مانع حسى اولورسه عدت واجبه اولمزمز بور تمكن بولنمديغندن امام تمرتاشى وقاضيخان اشبو قولى اختيار ايلديلر وانجق مذهب مختار اولكى قولدر امام محمد جامع صغيرده قول اول ايله تصريح ايتديكندن ومضمون مشروحى مصنف ديدى

مجتباده فقط عدتله مهر حقنده احدزوجينك برينك وفاتى خلوت مثلو وطئ كبيدر حتى برعورتك زوجى كندويه دخول ايتمزدن اقدم كندوسى وفات ايتسه قزى زوجنه حلال اولور وصورة مشروحهده زوج وفات ايتسه عورته وفات عدتى اولان درت اى اون كون واجب اولور لكن موتك انجق عدت ومهر حقنده وطئ كبى اولمسى قصرينه منع وارد اولور كه لانسلم موتك انجق عدتده ومهرده وطئ كبى اولديغى حالدهارثدهدخى وطئ كبى اولمق نيجه جائز اولمز ملتقاده مسطوردر كه ارثه استحقاق اوچ شيئك بريله در يانسبله كه قرابت رحمله در ويانكاح صحيحله در هرنقدر وطئ وخلوتسز اولورسه ده وياولانك ايكى نوعيله در انتهى وشنشورينك رحيدشرحنده دخى بو يلجه مرسومدر ﴿ (قبضت الف المهر فوهبته له وطلقت قبل وطئ رجع) عليها (بنصفه) لعدم تعين النقود فى العقود ﴾ برعورت بيك درهم مهرنى مثلا قبض وزوجنه هبه وقبل الوطئ والخلوة تطليق اولنسه زوج مهرك نصفيله عورته رجوع ايدر عقودده نقود تعين ايتمديكندن حتى نكاحده دراهمه اشارت اولنسه زوج ايچون اول دراهمى اليقيوب جنساونوعا وقدرا وصنعة آنك مثلنى ويرمك واردر صورة مشروحهده هبه ايتمسه عورت مقبوضى امساك وآنك غيرينى ادا ايتسه اولور بناً عليه طويندن زكات ويريلور ❊ نهر ﴿ (وان لم تقبضت او قبضت نصفه فوهبته الكل) فى الصورة الاولى (اومابقى) وهو النصف فى الثانية (او) وهبت (عرض المهر) كثوب معين اوفى الذمة (قبل القبض اوبعده لا) رجوع لحصول المقصود ﴾ مهرى عورت اصلا قبض ايتيوب ويانصفنى قبض ايدوب بعده اولكنه نظرا كليسنى ايكنجيه كوره باقى قلاننصفى وياخود قبضدن مقدم وياصكره ثوب معين كبى وياذمتده اولان عرض اولان مهرى عورت هبه ايلسه رجوع اولمز مقصود اولان عين حقنده ايصال حاصل اولديغندن ﴿ (نكحها بالف على ان لايخرجها من البلد اولايتزوج عليها او) نكحها (على انف ان اقام بها وعلى الفين ان اخرجها فان وفى) بما شرطه فى الصورة الاولى (واقام) بها فى الثانية (فلها الالف) لرضاها به ﴾ بركسه برعورتى بلده سندن اخراج ايتمك وياوزرينه تزوج ايتمك ويا قرنداشى عتق ايتمك ويا قزينى باباسنه تزويج ايتمك اوزره ويا كندى ايله بلده سنده اقامت ايدرسه بيكه اخراج ايدرسه ايكى بيكه نكاح ايتسه اكر شرط ايتديكنى اولكى صورتده يرينه كتوررسه وايكنجى صورتده كندى ايله اقامت ايدرسه عورت ايچون بيكى اخذ واردر بيكه راضيه اولديغندن ﴿ فهنا صورتان الاولى تسمية المهر مع ذكر شرط بنفعها والثانية تسمية مهر على تقدير وغيره على تقدير ﴾ امدى اشبو مقامده ايكى صورت واردر اولكى مهرك تسميه

(اولنوب)

اولنوب وكندى ايله برابر زوجه يه ويا باباسنه وياسائر متعلقاتنه نفع ويرر شرطك ذكر اولنمسيدر ايكنجى برتقديره كوره تسميهٔ مهر اولوب وبرتقديره نظرا اولمقدر ﴿ (والا) يوف ولم يقم (فمهر المثل) لفوت رضاها بفوات النفع لكن (لايزاد) المهر فى المسئلة الاخيره (على الفين ولاينقص عن الف) لاتفاقهما على ذلك ولو طلقها قبل الدخول تنصف المسمى فى المسئلتين لسقوط الشرط وقالا الشرطان صحيحان ﴾ صورة مشروحهده زوج شرطنى يرينه كتورميوب وكندى ايله بلده سنده اقامت ايتمزسه مهر مثل لازم كلور زوجه نك نفعى اوله جق اقامت وعدم تزوج بولنمديغندن لكن مسئلهٔ اخيرهده مهر مثل ايكى بيكك اوزرينه زائد اولمز وصورتك اوچنده بيكدن نقصانده اولمز ايكيسنكده اتفاقلرى اولديغندن وصورة مزبورهده زوج عورته قبل الدخول طلاق ويرسه مسئله نك ايكيسندهده مسمى تنصيف اولنور شرط ساقط اولديغندن امامين مزبور ايكى شرطك صحتنه قائللردر اما اعظم ايكنجى امام زفر ايكسيده صحيح دكللردر هرحالده مهر مثل لازمدر ديديلر ﴿ (بخلاف ما اذا تزوجها على الف ان كانت قبيحة وعلى الفين ان كانت جميلة) (فانه يصح الشرطان) اتفاقا فى الاصح لقلة الجهالة بخلاف ما ورد فى المهرين القلة والكثرة للثيوبة والبكارة فانها ان ثيبا لزمه الاقل والا فمهر المثل لايزاد على الاكثر ولاينقص عن الاقل قبح ﴾ عورت عبوس الوجه قبيحه اولورسه بيكه حسنى اولورسه ايكى بيكه ديو تزويج صورت مشروحه لرك خلافنه در بونده اتفاقا قول اصحده شرطلرى صحيحدر جهالت قليله اولديغندن اشبو مسئله ايله مارالذكر اقامه واخراجه كوره الف والفين مسئله لرنده فرق عنايه نك بياننه كوره اشبو مسئله ده عورت نفس الامرده ياجميله وياقبيحه اولور شوقدر واركه زوج آنى بيلمز وبوقدر وصفده جهل مخاطره ايجاب ايتمز بناءبرين شرطلر صحيح اولدى اما الف والفين مسئله لرى بونك خلافنه در كندوده مخاطره ايكنجى تسميه ده اولدى زيرا زوجك چيقاروب وياچقارميه جغى معلوم دكلدر ثيب ويابكر اولمقدن ناشى مهرده بين القلة والكثرة ترديد اولنان مسئله صورت سابقه نك خلافنه در زيرا بونده عورت ثيب اولورسه اقل يوقسه مهر مثل لازم كلور اول دخى آكثرينك اوزرينه زياده واقلدن نقصان اولمز ﴿ شرط البكارة فوجدها ثيبا لزمه الكل در رور حجه البزازية ﴾ بركسه حين تزوجنده عورتك بكارتنى شرط ايدوب امدى ثيب بولسه مهرك كليسى زوجك اوزرينه لازم اولور مهر مجرد استمتاع ايچون مشروع اولوب بكارت ايچون اولمديغندن وبكارت بعضا وثبه ودم حيض مثلو شيلر ايله زائل اولديغندن حسن ظن تحليدر وشابه نورسيده ديو عقد اولنوب عجوزه ظهور ايتمك

دخی بنده بو یلجه‌در اشبو مضمون مشروحی بزازیه‌ده ترجیح ایلدی ﴿ (ولو تزوجها علی هذا العبد او علی هذا الالف او الالفین او علی هذا العبد) او علی هذا العبد او علی احد هذین (واحدهما اوکس حکم) القاضی (مهر المثل) فان مثل الارفع او فوقه فلها الارفع وان مثل الاوکس او دونه فلها الاوکس والا فمهر المثل ﴾ برکمسنه برعورتی جنساً مختلف اولان ایکی شیئك بری اوزرینه تزوج ایدوب مثلا یا اشبو عبده ویا اشبو بیکه ویا ایکی بیکه ویا جنساً مختلف اولمیان مثلا یا اشبو عبده ویا اشبو عبده ویا ایکینك برینه دینوب واول ایکینك بری آخردن خسیس اولسه قاضی مهر مثلی تحکیم ایدر که مهر مثل مزبور ایکی شیئك ارفعنه مماثل اولورسه ویاندن اعلی اولورسه عورته ارفعی اخذ واردر اکا راضیه اولدیغندن واکر اوکسیکه خسیسنه مماثل اولوب ویاندن دون اولورسه دونی اخذ ایدر یوق مهر مثل ارفعدن دون اوکسدن اعلی اولورسه مهر مثل اخذ ایدر واکر مهر مثل ایله برابر اولورلرسه عورت ایچون خیار واردر قنغیسنی دیلرسه آنی اخذ ایدر ﴿ (وفی الطلاق قبل الدخول یحکم متعة المثل) لانها الاصل حتی لو کان نصف الاوکس اقل من المتعة وجبت المتعة فتح ﴾ صورت مشروحه‌ده قبل الدخول طلاقده متعهٔ مثل تحکیم اولنور اصل اولدیغندن حتی اوکسك نصفی متعه‌دن اقل اولسه متعه واجب اولور ﴿ (ولو تزوجها علی فرس) او عبد او ثوب هروی او فراش بیت او عدد معلوم من نحو ابل (فالواجب) فی کل جنس له وسط (الوسط او قیمته) وکل ما لم یجز السلم فیه فالخیار للزوج والا فللمرأة ﴾ برکمسنه برعورتی برآت ویا عبد ویا ثوب هروی ویا فراش بیت ویا ابل مثللو حیواندن عدد معلوم اوزره تزوج ایتسه کندی ایچون وسط اولان هر برجنسده وسطی ویا وسطك قیمتیدر واشبو کندوده سلم جائز اولمیان مثلا حیوان مثللو شیلرده عینی ویا قیمتنی ویرمکده مخیرلك زوجکدر ویا ثوب مثللو کندوده سلم جائز اولان شیلرده خیار عورتکدر ﴿ (وکذا الحکم) وهو لزوم الوسط (فی کل حیوان ذکر جنسه) هو عند الفقهاء المقول علی کثیرین مختلفین فی الاحکام (دون نوعه) هو المقول علی کثیرین متفقین فیها بخلاف مجهول الجنس کثوب ودابة لانه لا وسط له ووسط العبید فی زماننا الحبشی ﴾ جنسی ذکر اولنوب نوعی ذکر اولنمیان هر برحیوانده حکمك وسط لازم اولمق بنه بو یلجه در نزد فقهاده جنس انسان کبی احکامده مختلفین اولان کثیرینه مقول اولان شیدر نوع غنم کبی احکامده متفقین اولان کثیرینه مقولدر ماتحتنده داخل اولان افرادلری متعدد اولوب کندولری ایچون وسط اولمیان ثوب ودابه مثللو جنسی نامعلوم شیلر مزبور معلوم الجنس اولانلرك خلافنده‌در فی زماننا عبدلرك وسطی حبشی

نوعیدر اعلاسی رومی ادناسی زنجی قسیدر ﴿ (وان امهرها العبدین و) الحال ان (احدهما حر فمهرها العبد) عند الامام (ان ساوی اقله) ای عشرة دراهم (والا کمل لها العشرة) لان وجوب المسمی وان قل یمنع مهر المثل وعند الثانی لها قیمة الحر لو عبدا ورجحه الکمال کما لو استحق احدهما ﴾ برکمسه ایکی عبدیکه یعنی ایکی حلال نسنه‌یی برعورته مهر قیلوب حالبوکه بریسی حر اولسه که مهر تسمیه او لنمغه حلال اولمسه مثلا برمنزل ایله برعبده برعورتی تزویج ایدوبده عبدك حر چیقمسی مثللو ویا ایکی مذبوحك برینك میته اولمسی کبی اشبو صورت مزبوره‌ده اول عورتك مهری امام اعظم نزدنده اول برعبددر اکر مهرك اقلی اولان اون درهمه مساوی اولورسه واکر اون درهم ایتمزسه عورته اون درهمه تکمیل ایدر زیرا مسمانك وجوبی هر نقدر قلیل اولورسه‌ده مهر مثل اخذینه مانع اولور امام ثانی عندنده عورت ایچون حر فرضا عبد اولسه نقدر بها تقدیر اولنورسه آنی اخذ واردر کمال اشبو قولی ترجیح ایلدی نتکم مزبور مهر اولان ایکی عبدك بری مستحق چقلسه قیمتی لازم کلدیکی کبی

﴿ (فی النکاح الفاسد) ﴾

﴿ (ویجب مهر المثل فی نکاح فاسد) وهو الذی فقد شرطا من شرائط الصحة کشهود (بالوطئ) فی القبل (لا بغیره) کالخلوة لحرمة وطئها (ولم یزد) مهر المثل (علی المسمی) لرضاها بالحط ولو کان دون المسمی لزم مهر المثل لفساد التسمیة بفساد العقد ولو لم یسم او جهل لزم بالغا ما بلغ ﴾ نکاح فاسدده انجق قبل طرفندن وطئله مهر مثل واجب اولور وطئك غیری خلوت مثللو شیله مهر مثل واجب اولمز عقدك فسادندن ناشی وطئ حرام اولوب انکله تمکن ثابت اولمدیغندن خلوت حائضله خلوت کبی صحیحه اولمیوب وطئ مقامنه قائمه اولمدی ومهر مثل مسمی اوزرینه زائد اولمز عورت حطه راضیه اولدیغندن مسمی هر نقدر عشره‌دن نقصان اولورسه‌ده اما نکاح صحیح بونك خلافنده‌در انده مهر مثل او نده اقل اولمز وعقد فاسدده مهر مثل مسمادن دون اولورسه مهر مثل لازم اولور فساد عقد ایله تسمیه فساده کیدیکندن نکاح فاسدده مهر اصلا تسمیه اولنمیوب ویا مجهول اولسه مهر بالغا ما بلغ لازم اولور ونکاح فاسد شاهدلرك حضوری کبی کندوده نکاحك صحتی شرطلرندن برشرطك بولنمدیغی نکاحدر دخی اختینك ایکیسنی بردن وبرینی برینك عدتنده ومعتده اولان

عورتی ورابعه عدتده ایکن خامسه‌یی وحره اوزره امه‌یی ومحارم مؤبده
وموقته‌یی وعورت طرفندن کرهله نکاح فاسدلردر ودبردن وطئده مهر
لازم اولمز ﴿ (و) یثبت (لکل واحد منهما فسخه ولو بغیر محضر من صاحبه
دخل بها اولا) فی الاصح خروجا عن المعصیة فلاینافی وجوبه بل یجب
علی القاضی التفریق بینهما ﴾ زوجله زوجه‌دن هربری ایچون نکاح فاسدی
فسخ ثابت اولور قول اصحده دخول اولسون ویااولمسون برینك حضوری
اولمقسزن آخر ایچون فسخ واردر بعضیلر احدهما حاضر اولمقسزن آخر
ایچون بعدالدخول فسخ یوقدر دیدیلر فسخ مزبور معصیتدن خروج ایچوندر
امدی اشبو ولکل واحد منهما آلخ تعبیری فسخك وجوبنه منافی دکلدر بلکه
کندولری فسخ ایتسه قاضی‌یه میانه‌لرنی تفریق واجبدر شارحك بل یجب
علی القاضی کلامی اضراب انتقالیدر ﴿ (وتجب العدة) بعدالوطئ لاالخلوة
للطلاق لاللموت (من وقت التفریق) اومتارکة الزوج وان لم تعلم المرأة بالمتارکة
فی الاصح ﴾ اشبو مزبور نکاح فاسدده وطئدنصکره خلوتدنصکره دکل
طلاق ایچون موت ایچون اولمیه‌رق وقت تفریقدن ویازوجك متارکه‌سی
وقتندن عدت واجبه اولور قول اصحده عورت متارکه‌یی هرنقدر بلمز ایسه‌ده
بعضیلر عورتك متارکه‌یی بلمسی لازمدر دیدیلر ﴿ (ویثبت النسب) احتیاطا
بلادعوة (وتعتبر مدته) وهی ستة اشهر (من الوطئ فان کانت منه الی الوضع اقل
مدة الحمل) یعنی ستة اشهرفاکثر (یثبت) النسب (والا) بان ولدته لاقل من ستة اشهر
(لا) یثبت وهذا قول محمد وبه یفتی وقالا ابتداء المدة من وقت العقد کالصحیح ورجحه
فی النهر بانه احوط وذکر من التصرفات الفاسدة احدی وعشرین ونظم
منها العشرة التی فی الخلاصة فقال ﴾ واشبو مزبور نکاح فاسدده ولد ضایع
اولمسون دیو احتیاطا بلا دعوة نسب زوجدن ثابت اولور اما ارث نکاح فاسدده
ثابت اولمز وثبوت نسبك مدتی اولان التی آی وطئدن اعتبار اولنور اکر مدت
وطئدن وضعه قدر مدت حملك اقلی اولان التی آی واکثر اولورسه نسب ثابت اولور
یوق التی ماهدن اقلده ولد کتوررسه نسب ثابت اولمز واشبو قول امام محمدك
قولیدر وانجق بوقول ایله فتوی ویریلور امامین صحیح کبی ابتدای مدتی عقد
وقتندندر دیدیلر ونهرده احوط اولان بودر دیو اشبو امامین قولنی ترجیح ایلدی
وتصرفات فاسده‌دن یکرمی برنی ذکر ایلدی وخلاصه‌ده اولان اونی
نظمله بیان ایتدیده تصرفات فاسده دن صدقه وخلع وشرکت وسلم وکفالت
ووکالت ووقف واقاله وصرف ووصیت وقسمت باقی قالدی دیدی امدی صدقه هبهٔ
فاسده مثللو قبضله مضمونه در خلعده عوض باطل اولیجق مثلا خمر ویاخنزیر ویامیته

اوزرینه خلع کبی حکمی طلاقك بائنا وقوعیدر صحتنك شرطی بولنمیان شرکتده
ربح ماله ومال بدنده هلاك اولسه کندویه ضمان لازم کلمز وکندوده
شرائط صحتدن برشرط مفقود اولان سلمك حکمی بونده رأس مال مغصوب
کبیدر کفالت فاسده که مثلا کندوده مکفول عنه مجهول کندو ایله بیع وشرا
ایتدیکك کسه‌یه کفیلم دیمك کبی کفالتك حکمی اوزرینه برشی واجب اولمقدر
برمقدارشی ادا ایتمش اولسه رجوع ایدوب کیرو اخذ ایدر اماوکالت ووقف
واقاله وصرف ووصیتك کندولرینك ظاهر اولان فقهای فخام فاسدلریله
باطللری میانه‌لرنی فرق ایتمدیلر وتصریح ایدرلر که اقاله نکاح کبیدر کندویی
شرط فاسد ابطال ایتمز نکاحك فاسدیله باطلی بیننده فرق اولمدیغی ماسبقده
معلوم اولدی ﴿ وفاسد من العقود عشر ✲ اجارة وحکم هذا الاجر ﴾ واشبو
نظمده مذکور اولان عقود فاسده اوندر اجارة مجملدن بدل مفصلدر وحکم مبتدا
الاجر خبریدر هذا اجارهٔ فاسده‌یه اشارتدر مذکور اعتباریله یعنی اجارهٔ فاسده‌نك
حکمی اجردر ﴿ وجوب ادنی مثل اومسمی ✲ اوکله مع فقدك المسمی ﴾ ادنی
اقل معناسنه ماقبلندن بدلدر مثل مضاف الیهدر مسمی مثل اوزرینه معطوفدر
اضافت اضافهٔ بیانیه‌در یعنی اجارهٔ فاسده‌ده واجب اجر مثلله مسمادن
اقل اولاندر اجارهٔ فاسده تعمیر وترمیمك مستأجره شرط قیلنمسی کبی اوکله
ادنی اوزرینه معطوفدر یعنی اجرت تسمیه اولنمدیغی وقتده اجر مثلك
بالغا ما بلغ کلیسی لازمدر کلور مسمی مجهول اولوب ویاخمر مثللو نسنه
اولسه بنه بویله‌در ﴿ والواجب الاکثر فی الکتابة ✲ من الذی سماه اومن قیمة ﴾
کتابت فاسده که مثلا برعبدی فلان کسه‌نك عبدی اوزرینه کتابته کسمك کبی
اشبو صورتده تسمیه اولنان ایله قیمتندن اکثر اولان واجب اولور فی الکتابة
من قیمة کلمه‌لرنده تامکسوره درها اوزره وقف اولنمز نظمده رعایهٔ نظم بحر
رجزدندر ﴿ وفی النکاح المثل ان یکن دخل ✲ وخارج البذر لمالك اجل ﴾ نکاح
فاسده که شاهدسز اولان نکاحده دخول بولنورسه مهر مثل لازم اولور
دخول بولنمزسه برشی لازم اولمز مزارعهٔ فاسده‌ده خارج بذر صاحبنکدر ارضی
دخی کندونك ایسه عاملك اجر مثلنی ویرر واکر ارض غیرك بذر عاملك ایسه
عامل ارضك اجر مثلنی ویرر اجل نعم معناسنه‌در وزنی تکمیل ایچون زائددر
﴿ والصلح والرهن لکل نقضه ✲ امانة اوکالصحیح حکمه ﴾ صلح فاسد که مثلا
بدل صلحك مجهول اولمسی کبی رهن فاسد که مثلا مشاعك رهنی کبی بونلرك
حکملری عاقدینك هربرلری ایچون نقضك ثبوتیدر وکندولری امانت حکمنده‌لردر
اکرهلاك اولورلرسه ویاخود صحیح کبیلردر هلاکلری مضمون بالدین اولور

﴿ ثم الهبه مضمونة يوم قبض ❊ وصح بيعه لعبد ا قترض ﴾ ثم الهبه ده اتزان
ايچون هاسا كندر يعنى مشاعك هبه سى كبى هبهٔ فاسده ده موهوب يوم
قبضده اولان قيمتيله موهوب لهه مضمونه در امدى هبهٔ فاسده قبضله ملك افاده
ايتمز هبه كلمه سى اسم مفعول معناسنه در كندودن مضمونة قوليله اخبار اولنمق
قرينه سيله دخى بيعه ضميرى مستقرضه راجعدر لعبده لام زائده در اقترض
فعلنك ضميرى بنه مستقرضه راجعدر يعنى قرض فاسده كه مثلا قيمى اولان
حيوانده قرض هرنقدر صحيح دكل ايسه ده مستقرضك استقراض ايتديكى
عبدى بيعى صحيح اولدى فساديله بله ملك افاده ايتديكندن مقرضه قيمتنى
ضامن اولور ﴿ مضاربه وحكمها الامانة ❊ والمثل فى البيع والاالقيمة ﴾ مضاربه ده
اتزان ايچون هاسا كندر يعنى كندوده مثلا رب المالك عملى شرط قيلنان
مضاربهٔ فاسده ده حكم امانتدركه مال مضاربه نك مضاربك يدنده امانت
اولمسيدر وعقدك اقتضا ايتديكى شرطله فاسد اولان بيعده حكم مثلى ايسه
مقبوض هالكك مثلنى وياقيمى ايسه قيمتنى ضمانك وجوبيدر الامانة والقيمة كلمه لرنده
اولان تاضرورت وزن ايچون مرفوعه درواوزرينه هاايله وقف اولنمز ❊ حلبى ﴿ (و)
الحرة (مهرمثلها) الشرعى (مهرمثلها) اللغوى اى مهرامرأة تماثلها) من قوم ابيها)
لاامهاان لم تكن من قومه كبنت عمه وفى الخلاصة ويعتبر باخواتها وعماتها فان لم يكن
فبنت الشقيقة وبنت العم انتهى ومفاده اعتبار الترتيب فليحفظ وتعتبر المماثلة
فى الاوصاف (وقت العقد سنا وجمالا ومالا وبلدا وعصروعقلا ودينا
وبكارة وثيوبة وعفة وعلما وادبا وكمال خلق) وعدم ولد ويعتبر حال الزوج
ايضا ذكره الكمال قال ومهر الامة بقدر الرغبة فيها ﴾ كشى قزينك شرعا اولان
مهر مثلى لغة اولان مهر مثليدركه يعنى باباسى قومندن وعقد وقتنده سنده
وجمالده ومالده وبلادده وعصرده وعقلده ودينده كه تقوادده وبكر وثيب
اولمقده وعفت وعلم وادب واخلاق حميده صاحبى اولمقده و ولدى اولممقده
كندويه مماثل اولان عورتك مهريدر اناسى قومنده اعتبار يوقدر اكر عمه سى
قزى مثلو ام باباسى قومندن اولمزسه بعضيلر حسب ونسب صاحبى اولان
اشرافده جماله اعتبار اولنمز ديديلر جماله اعتبار اوساط ناسه كوره در
خلاصه ده مهرمثل عورتك قزقرنداشلريله وعمه لريكه بابالرينك قزقرنداشلريله
يوق مرقومه لر بولنمزلرسه انابابالر قزقرنداشنك وعمه سنك قزلريله اعتبار
اولنور ديو مسطوردر وبونك مفادى ترتيبى اعتباردر و صاحب بحر ظاهر اولان
ترتيبك عدم اشتراطيدر ديدى دخى وقت العقد قولى متنه نظرا ايكنجى مثلهايه
وشرحه كوره تعتبر فعلنه ظرفدر يعنى اوصاف مشروحه ده مماثلت وقت

عقد دندر وقت دخولدن دكلدر ديمك وزوجك حالنده ده مماثلت اعتبار
اولنور اوصاف مزبوره ده بابا طرفندن اولان قرابت نساده اعتبار
اولنديغى مثلو يعنى اشبو تزوج اولنه جق عورتك زوجى قرابتندن اولان
نسانك ازواجلرينك اوصاف مشروحه ده مماثلى اولملى زيرا مثلا شاب ومتقى
اولان كمسه يه شيخ وفاسق اولاندن اوجوزبها ايله تزوج اولنور اشبو مضمون
مشروحى كمال ذكر ايلدى وجاريه نك مهرى كندويه نه مقدار مهر ايله ميل
ورغبت اولنورسه اول قدردر ﴿ (ويشترط فيه) اى فى ثبوت مهر المثل
لماذكر (اخبار رجلين اورجل وامرأتين ولفظ الشهادة) فان لم يوجد شهود
عدول فالقول للزوج بيمينه ومافى المحيط من ان للقاضى فرض المهر حمله فى النهر
على مااذا رضيا بذلك ﴾ ماراذكر اوصافده مماثلك مهرينك ثبوتنده ايكى عادل
كمسه نك ويا بر رجل ايله ايكى عورتك اخبارلرى وشهادت لفظى شرط قيلندى
واكر شهود عدول بولنمزسه مهر مثل تقديرنده يمينيله قول زوجكدر ومحيطده
ذكر اولنان قاضى يه كوره مهر مثل تقديرى واردر قولنى نهرده قاضينك تقديرينه
زوجانك راضى اولملرينه حمل ايلدى ﴿ (فان لم يوجد من قبيلة ابيها فمن الاجانب)
اى فمن قبيلة تماثل قبيلة ابيها (فان لم يوجد فالقول له) اى للزوج فى ذلك بيمينه
كامر ﴾ واكر اوصاف مزبوره ده باباسى قبيله سندن زوجه نك مثلى بولنمزسه
باباسنك قبيله سنه مماثل قبيلهٔ اجنبيه دن مثل اعتبار اولنور اندن دخى مماثل
بولنمزسه قول يمينيله زوجكدر نتكم ماسبقده مرور ايتدى ﴿ (وصح ضمان
الولى مهرها ولو) المرأة (صغيرة) ولو عاقدا لانه سفير لكن بشرط صحته
فلوفى مرض موته وهو وارثه لم يصح والاصح من الثلث وقبول المرأة اوغيرها
فى مجلس الضمان (وتطالب ايا شائت) من زوجها البالغ اوالولى الضامن ﴾
ولينك عورتك مهرينى ضامن اولمسى صحيح اولدى عورت هرنقدر صغيره وولى
زوج ويازوجه وياايكيسى ايچون عاقد اولورسه ده زيرا ولى سفير ومعبردر
ولينك ضماننك صحتى كندونك صحتى حالنده اولمق شرطيله اماولى مرض
موتده اواوب ومكفول عنه وارث اولورسه ضمانى صحيح اولمز يوق مزبور
مكفول عنه وارث اولمزسه مثلا اوغلو ايله محجوب اولان اوغلونك اوغلوكبى
وياعمه سى قزى كبى اصح اولان ضمانك ثلثدن معتبر اولمسيدر دخى ولينك
ضماننك صحتى بالغه ايسه عورتك وياصغيره ايسه غيرى اولان وليسنك
ضمانى مجلس ضمانده قبولى شرطيله در وعورت زوج بالغله ولى ضامنك
قنغيسندن ديلرسه مهرى مطالبه ايدر امازوج صغير اولورسه كندويه
مطالبه توجه ايتمز مطالبه اربابندن اولمديغندن امدى ولى ياصغير اولان زوجله

زوجه‌نك وياكبير اولان زوجه‌له زوجه‌نك ولیسی اولور اما زوج كبيرك ولیسی اجنبی كبيدر و ولايتی ولايت استحبابدر ومهری ضامن اولمسنك حكمی اجنبينك ضماننك حكمی كبيدر امر بله اولديسه رجوع ايدريوقسه ايتمز واكر زوج صغير اولوب مثلا باباسی اوغلونی تزويج وعورتك مهرينه كفيل اولورسه كفالتی صحيحه اولور سفير ومعبر اولديغندن اما عورتك ولیسی زوجدن ناشی مهره كفيل اولورسه اكر عورت كبيره ايسه اجنبی كبی مهری ضامن اولور وعورت قنغيسندن مطالبه ايدرسه اولور واكر صغيره اولوب باباسی تزويج ايدرسه ينه ضامن اولور ✻ (فان ادى رجع على الزوج ان امر) كما هو حكم الكفالة ✻ واكر ولی مهری ادا ايدرسه اكر زوجك امر بله اولورسه زوجه رجوع ايدر نتكم كفالتك حكمی بودر ✻ (ولايطالب الاب بمهر ابنه الصغير الفقير) اما الغنى فيطالب ابوه بالدفع من مال ابنه لامن مال نفسه (اذا زوجه امرأة الا اذا ضمنه) على المعتمد (كما فى النفقة) فانه لايؤخذ بها الا اذا ضمن ولارجوع للاب الا اذا اشهد على الرجوع عند الاداء ✻ بابا صغير وفقير اولان اوغلونه برعورت تزويج ايتسه آنك مهريله كندوسی مطالبه اولنمز بلكه ابنك ذمتنده ثابت اولور كرك فقير وكرك غنی اولسون نهايتی غنی اولورسه باباسی اوغلونك مالندن دفعله مطالبه اولنور كندونك نفس مالندن مطالبه اولنمز الا بابا مهره كفيل اولورسه قول معتمد اوزره كندوسی مطالبه اولنور نتكم نفقه انجق ضمانله اخذ اولنديغی مثللو بابا ايچون صغير اوغلونه صرف ايتديكی مهره رجوع يوقدر لكن حين اداده رجوعنه اشهاد ايدرسه رجوع ايدر زيرا بابالر عادتا اوغوللرينك مهرينی ادا ايدرلر ورجوعنده طمع ايتمزلر عرف وعادتده ثابت نصده ثابت كبيدر اما رجوعی شرط ايتديكده رجوع ايدر (فرع) صغيرك باباسی ذمتنده دينی اولوب صغيرك عورتنك مهرينه ويرسه‌بعده بن انجق بنده اولان دينمه محسوبا ويردم ديرسه اشبو قولنده تصديق اولنور ✻ كذا فى الخلاصة ✻ (لهامنعه من الوطئ) ودواعيه شرح مجمع (والسفر بها ولو بعد وطئ وخلوة رضيتهما) لان كل وطئة معقود عليها فتسليم البعض لايوجب تسليم الباقى (لاخذ مابين تعجيله) من المهر كله او بعضه (او) اخذ (قدر مايعجل لمثلها عرفا) به يفتى لان المعروف كالمشروط (ان لم يؤجل) او يعجله (كله) فكما شرطا لان الصريح يفوق الدلالة الا اذا جهل الاجل جهالة فاحشة فيجب حالا غاية الا التأجيل لطلاق اوموت فيصح للعرف بزازية ✻ عورت ايچون مهرك كليسندن ويا بعضيسندن تعجيلی بيان اولنان ويا عرفده اول مثللو عورته تعجيل اولنان قدری اخذ ايچون اكر كليسی تأجيل ويا تعجيل

اولنمامش ايسه زوجی وطئدن ويا وطئ موجب شيلردن وكندو ايله سفردن منع واردر هرنقدر كندونك رضاسيله اولان وطئ وخلوتدنصكره اولورسه‌ده وبحرك بياننه نظرا اكر زوجه صغيره اولورسه ولی ايچونده منع واردر زيرا هر بر وطئه معقود عليها اولديغندن بعضيسنی تسليم باقيسنی تسليمی موجب دكلدر واكر مهرك كليسی تأجيل ويا تعجيل اولنمش اولورسه شرطلری اوزره عمل اولنور صريح دلالت اوزره فائق اولديغندن واكر وقت يسر وهبوب ريح مثللو جهالة فاحشه ايله مجهول اولان اجل ايله مؤجل اولورسه اشبو شرطه عمل اولنمز مهر حالا لازم اولور الا تأجيل طلاق ويا موت وقتنه اولورسه اشبو تأجيل صحيح اولور عرف اولديغندن ✻ وعن الثانى لها منعه ان اجله كله وبه يفتى استحسانا ولوالجية وفى النهر لو تزوجها على مائة على حكم الحلول على ان يعجل اربعين لها منعه حتى تقبضه ✻ وامام ثانيدن مرويدركه مهرك كليسنی تأجيل ايدرسه عورت ايچون زوجی منع واردر واستحسانا انجق بوقول ايله فتوى ويريلور ونهرده مرسومدركه بركسه عورتی قرقنی پشين ويرمك اوزره يوز درهمه حلول احل اوزره تزويج ايتسه من بوره عورته باقی مهری قبض ايتدكجه وطئدن منع واردر ✻ (و) لها (النفقة) بعدالمنع (و) لها (السفر والخروج من بيت زوجها للحاجة و) لها زيارة اهلها بلا اذنه مالم تقبضه) اى المعجل فلا تخرج الا لحق لها اوعليها اولزيارة ابويها كل جمعة مرة اوالمحارم كل سنة اولكونها قابلة اوغاسلة لا فيما عدا ذلك وان اذن كانا عاصيين والمعتمد جواز الحمام بلا تزين اشباه وسيجئ فى النفقة ✻ امام اعظم رحمه الله‌ه كوره عورت رضاسيله مقدما نفسنی تسليم ايتدكدنصكره مهرينی قبض ايچون نفسنی منعدنصكره كندی ايچون نفقه مطالبه‌سی واردر اشبو منعی نشوزعد اولنمز امامين نشوزعد اولنور كندويه نفقه لازم اولمز ديديلر واشبو صورة مشروحه‌ده عورت ايچون سفر ولدى الحاجة زوجك بيتندن اذنسز خروج واردر اما بلا مصلحة ولا حاجة خروج ايده‌مز هرنقدر زوجی اولمزسه‌ده الله جليلك { وقرن فى بيوتكن } آية كريمه‌سنده كندولرينه بيوتده قرار ايله امر بيورديغندن ومن بوره عورت ايچون زوجندن اذنسز اهلنی زيارت واردر مادام مهر معجلنی قبض ايتمدكجه خلاصهٔ كلام زوجه مهر معجلنی اخذ ايتدكدنصكره زوجك بيتندن انجق كندونك له‌سنه وياعليهنه اولان حق ايچون ويا قابله ويا غاسله اولديغی ايچون ويا هر جمعه‌ده ابوينی وهر سنه‌ده محرمنی زيارت ايچون خروج ايدر بونلرك ماعداسنده خروج ايده‌مز زوج اذن ويررسه ايكيسيده عاصی اولور حموی قابله وياغاسله اولان عورتی

زوج منع ایدر دیو تصریح ایلدی وبعضا وقوعبولان خصوصی ایچون زوجی استفتا ایدرسه خروجنه رخصت اولمز بوقسه کندویه اذن ویریلور ومعتمد اولان بلاتزین حمامه جواز یدر لکن محقق ابن همام دیرکه طائفهٔ نسایه شرعا خروجلرینه رخصت ویریلان محارده کندولرینه رجالك نظر ومیللرینی داعی زینتی ترك شرطیله در الله عظیم الشانك {ولا تبرجن تبرج الجاهلیة الاولى} آیت کریمه سنه بناً و مصنفك ذکر آتی بیانی فی زماننا حمامك نسایه حرمتیدر اکثرینك مکشوفات العورة اوله رق دخول وکابیدلر ایله مسلمه لرك اختلاطلرینه مبنی زیرا فقها تصریح ایدرلر که کافره نك مسلمه یه نظری انجق رجالك اجنبیه یه نظری کبیدر ❊(ویسافر بها بعد اداء کله) مؤجلا ومعجلا (اذا کان مأمونا علیها والا) یؤد کله اولم یکن مأمونا (لا) یسافر بها وبه یفتی کما فی شروح المجمع واختاره فی ملتقی الابحر ومجمع الفتاوی واعتمده المصنف وبه افتی شیخنا الرملی لکن فی النهر والذی علیه العمل فی دیارنا انه لایسافر بها جبرا علیها وبه جزم البزازی وغیره وفی المختار وعلیه الفتوى وفی الفصول یفتی بما یقع عنده من المصلحة ❊ اکر زوج امین ومهرك معجل ومؤجل کلیسنی ادا ایتمشسه عورتنی مدت سفر اولان اوچ کونلك ویا اکثر مسافه یه کتورر واکر مهرك کلیسنی ادا ایتمیوب ویا مأمون اولمزسه عورتنی مدت سفر محله کتوره مز انجق بو قول ایله فتوی ویریلور نتکم مجمع شرحلرنده بویلجه مرسومدر وملتقی الابحر ومجمع الفتاوی صاحبلری اشبو قولی ترجیح ایلدیلر ومصنف مرحوم بو قولی معتمد در دیدی وشیخ رملی بو قول ایله فتوی ویردی ونهرده بزم دیارلرزده معمول به اولان زوجك عورتنی جبرا سفره کتورممسیدر دیو مرسومدر بزازی وغیریلری بو قول ایله جزم ایلدی ومختارده فتوی بو قول اوزره در دیو مذکوردر وفصولده مفتی کندویه ظاهر اولان مصلحت ومنفعتجه افتا ایدر دیو ذکر اولندی یعنی زوج اکر اماتی وصلاحی ظاهر کسه اولوب عورتك کندی ایله سفردن امتناعی تعنتا اولورسه مفتی عورته سفر ایله امر ایدر یوقسه ایتز ❊(وینقلها فیما دون مدته) ای السفر (من المصر الى القریة وبالعکس) ومن قریة الى قریة لانه لیس بغربة وقیده فی التاتارخانیة بقریة یمکنه الرجوع قبل اللیل الى وطنه واطلقه فی الکافی قائلا وعلیه الفتوى ❊ زوج زوجه یی سفردن دون مسافه مصردن قریه یه وقریه دن مصره وقریه دن قریه یه نقل ایدر ماسبقده مرور ایتدیکی وجه اوزره مهری عورته ادا ایدوب وعورتك کندویه امنیتی وار ایسه مادون السفر مدت غربت اولمدیغندن خانیه ده اشبو مربوره

مسئله یی کندودن کیجه اولمقسزن وطننه رجوع ممکن اولان قریه ایله قیدلدی کافیده صورت مشروحه یی مطلق اوله رق ذکر ایلدی وعلیه الفتوى دیه رك ❊(وان اختلفا) فی المهر (ففی اصله) حلف منکرا لتسمیة فان نکل ثبتت وان حلف (یجب مهر المثل) وفی المهر یحلف (اجماعا و) ان اختلفا (فی قدره حال قیام النکاح فالقول لمن شهد له مهر المثل) بیمینه ❊ زوجان مهرك اصلنده ویاقدرنده اختلاف ایتسه لر اصل مهرده اولدیغنه نظرا تسمیه یی انکار ایدن تحلیف اولنور مدعی بینه دن عاجز اولورسه نکولنه کوره تسمیه ثابت اولور یمین ایدرسه مهر مثل واجب اولور لکن عورتك دعوی ایتدیکندن مهر مثل زیاده اولمز رجلکندن نقصانده اولمز مهرده اختلاف صورتنده اجماعا تحلیف اولنور صدر الشریعه نك امامینه کوره تحلیف اولنور دیدیکی اصل نکاحده اختلاف اولندیغنه نظرادر بونده اختلاف مهرده در واکر نکاح قائم ایکن مهرك مقدارنده اختلاف اولنورسه قول یمینیله کندویه مهر مثل شهادت ایده نکدر ❊(وای اقام بینة قبلت) سواء (شهد مهر المثل له اولها اولا ولا وان اقاما البینة فبینتها) مقدمة (ان شهد مهر المثل له وبینته) مقدمة (ان شهد) مهر المثل (لها) لان البینات لاثبات خلاف الظاهر ❊ زوجاندن قنغیسی بینه اقامه ایدرسه مقبوله اولور مهر مثل کرك زوجك قولنه شهادت ایتسون وکرك زوجه نك ویا اصلا برینده شهادت ایتمسون ومیانه لرنده اولانه ده ایتمسون واکر ایکیسی بردن اقامهٔ بینه ایتسه لر عورتك بینه سی تقدیم اولنور مهر مثل رجلك قولنه دلالت ایدرسه وزوجك بینه سی تقدیمه سزا اولور اکر مهر مثل عورتك مدعاسنه شهادت ایدرسه بینه لر ظاهرك خلافنی اثبات ایتدیکندن ظاهر مهر مثل کندونك قولنه شهادت ایدنله برابردر ❊(وان کان) مهر المثل (بینهما تحالفا فان حلفا اوبرهنا قضی به وان برهن احدهما قبل برهانه) لانه نور دعواه ❊ واکر مهر مثل ایکیسنك مدعاری مابیننده اولورسه ایکیسنده یمین عرض اولنور یمین ایدرلرسه ویاایکیسیده دعوالرینه برهان اتیان ایدرلرسه مهر مثل ایله حکم اولنور واکر فقط بریسی اقامهٔ بینه ایدرسه بینه سی مقبوله اولور مبرهن برهانی اقامه ایله دعواسنی اظهار وایضاح ایتدیکندن ❊(وفی الطلاق قبل الوطئ حکم متعة المثل) لو المسمى دینا وان عینا کمسئلة العبد والجاریة فلها المتعة بلا تحکیم الا ان یرضى الزوج بنصف الجاریة ❊ قبل الوطئ والخلوة طلاق صورتنده متعهٔ مثل تحکیم اولنور اکر مسمى دین اولورسه یعنی متعهٔ مثل قنغیسنك قولنه شهادت ایدرسه یمینیله قول آنکدر واکر عبد وجاریه نك مهر تسمیه اولنمسی مسئله سی مثللو مسمى عین اولورسه

يعنى مثلا عورت بنى بر عبد مهر اولمق اوزره تزويج ايتدك ديو رجل بلكه بر جاريه يه تزويج ايتدم ديمك مثلو امدى عورته بلاتحكيم متعه لازمه اولور لكن زوج جاريه نك نصفنه راضى اولورسه متعه ايجاب ايتمز ❊(واى اقام بينة قبلت فان اقاما فبينتها) اولى (ان شهدت له) المتعة (وبينته ان شهدت لها وان كانت) المتعة (بينهما تحالفا وان حلفا وجب متعة المثل ❊ قبل الوطئ طلاقده تنقيصى اقامهٔ بينه ايدرسه مقبوله اولور واكر ايكيسيده اقامهٔ بينه ايدرزسه عورتنكى اولى اولور متعه رجلك قولنه شهادت ايدرسه رجلك بينه سى اولى اولور متعه عورتك قولنه شهادت ايدرسه واكر متعه ايكيسنك قولنده ده شهادت ايتيوب ميانه لرنده اولورسه ايكيسنده ده يمين ويريلور يمين ايدرلرسه متعهٔ مثل واجب اولور ❊(وموت احدهما كحياتهما فى الحكم) اصلا وقدرا لعدم سقوطه بموت احدهما ❊ زوجانك برينك موتى اصلا وقدرا مهر يله حكمده حياتلرى كبيدر امدى اختلاف حى ايله ورثه بيننده اصل مهرده اولوب مثلا حى مهر تسميه اولندى ورثه اولنمدى ادعا ايدوب وبابونك عكسى دعوى اولنوب وبرهانده اولمازسه مهر مثل واجب اولور واكر اختلاف مقدارده اولورسه مهر مثل تحكيم اولنور مهر مثل اعتبارى برينك موتيله ساقط اولمديغندن ❊(وبعدموتهما فى القدر القول لورثته) فى الاختلاف (فى اصله) القول لمنكر التسمية (لم يقض بشئ) مالم يبرهن على التسمية (وقالا يقضى بمهر المثل) كحال حياة (وبه يفتى) ❊ زوجانك وفاتلرندن صكره مهرك قدرنده ورثه ميانه لرنده اختلاف اولورسه قول زوجك ورثه سينكدر اعتراف واقرار ايتدكلرى كندولرينه لازم كلور واكر اصل مهرده اختلاف ايدرلرسه قول تسميه يى انكار ايدن ورثهٔ زوجكدر مادام تسميه دعوى ايدن كندو نك اوزرينه برهان كتوروب اثبات ايتمدكجه برشيله حكم اولنمز امامين همامين رحمهما الله تعالى حيات حالى مثلو مهر مثل ايله حكم اولنور بيوردىلر وانجق اشبو قول ايله فتوى ويريلور ❊(وهذا) كله (اذالم تسلم نفسها فان سلمت و وقع الاختلاف فى الحالين) الحياة وبعدها (لايحكم بمهر المثل) لانها لاتسلم نفسها الابعد تعجيل شئ عادة (بل يقال لها لابد انتقرى بما تعجلت والاقضينا عليك بالمتعارف) تعجيله (ثم يعمل فى الباقى كماذكرنا) وهذا اذا ادعى الزوج ايصال شئ اليها بحر ❊ اشبو مر بور زوجان وياريسى حياتده اولوب قدر مهرده اختلاف اولنديغنه كوره مهر مثلك تحكيمندن و وفاتلرندنصكره مقدارده اختلاف اولنديغنه نظرا قول ورثه نك اصل مهرده اختلاف اولنديغى صورتده قول تسميه يى انكار ايده نك اولمقدن مار الذكر صورتلرك كليسى عورت كندى رضاسيله نفسنى زوجه تسليم ايتمديكنه

(نظرا در)

نظرا درامابطوعها تسليم اولوب وحيات وممات حاللرنده ميانه لرنده اختلاف واقع اولسه مهر مثل ايله تحكيم اولنمز زيرا بر عورت نفسنى انجق عادتا برمقدار شى تعجيلندنصكره تسليم ايدر بوايسه تسميه ايجاب ايدر بلكه عورت حياتده ايسه كندويه يوقسه ورثه سنه ياسز مهردن تعجيل اولنانى اقرار ايدرسز يوقسه مهردن تعجيلى متعارف اولان مثلا نصف وياثلثان مثلو شيله اوزريكه حكم ايدرز ديناور صكره باقيده ماسبقده ذكر ايتدكلريمز مثلو عمل اولنور لكن اشبو مربور متعارفله حكم زوجك عورته مهردن برمقدار شى ايصال ايتمسى ادعاسنه نظرا در دعوى ايتمزسه متعارفله قضا اولنمز ❊(ولو بعث الى امرأته شيئا ولم يذكر جهة عندالدفع غير) جهة (المهر) كقوله لشمع اوحناء ثم قال انه من المهر لم يقبل قنية لوقوعه هدية فلا ينقلب مهرا (فقالت هو اى المبعوث (هدية وقال هو من المهر) او من الكسوة او عارية (فالقول له) بيمينه والبينة لها فان حلف والمبعوث قائم فلها ان ترده وترجع بباقى المهر ذكره ابن الكمال ❊ بركسه عورتنه زفافدن مقدم وياصكره نقدين وياعروض وياماكولات قسمندن برمقدار نسنه ارسال ايدوب وحين بعثنده مهردن غيرى شمع وياحنا ايچون ديمك كبى برشى ذكر ايتميوب صكره مهردندر ديسه قولى مقبول اولمز هديه واقع اولديغندن مهر منقلب اولمز صورت مشروحه ده عورت مبعوث هديه در ديوب زوج مهردن وياكسوه دن وياعاريه در ديرسه قول زوجكدر يمينيله بينه عورتكدر زوجاندن هربرلرى اقامهٔ بينه ايتسه لر زوجه نك بينه سى تقديم اولنور واكر زوج يمين ايدوب ومبعوث قائم ايسه آنى زوجه ايچون رد ايدوب زوجك ذمتنده باقى قلان مهر ايله رجوع وار در اشبو مضمون مشروحى ابن كمال ذكر ايلدى ❊ ولو عوضته ثم ادعاه عارية فلها ان تسترد العوض من جنسه زيلعى ❊ عورت رجلك ارسال ايتديكى نسنه يه برمقدار عوض ايدوب بعده زوج مبعوث عاريه در ديو دعوى ايلسه عورت ايچون جنسندن اولهرق عوضى استرداد واردر ❊(فى غير المهيا للاكل) كثياب وشاة حية وسمن وعسل ومايبقى شهرا اخى زاده ❊ صورت مرقومه ده قولك زوج ايچون اولديغى مبعوثك اثواب وديرى قيون وياغ وبال وبرماه مدتى باقى قلان شى كبى اكل ايچون حاضرلنميان نسنه لرده در كمال بغداى واون وبادم وشكر وديرى قيون مثلو شيلرده قول عورتكدر ديدى زيرا اشبو مزبورلرك كليسى هديه اولمق متعارفدر قول زوجك اولمق انجق ثوب وجاريه مثلو شيلرده در ديو بحر ونهر تصريح ايلديلر ❊(و) القول (لها) بيمينها (فى المهيا له) كخبز ولحم مشوى لان الظاهر

يكذبه ولذا قال الفقيه المختار انه يصدق فيما لايجب عليه كخف وملاءة لا فيما يجب
كخمار ودرع يعنى مالم يدع انه كسوة لان الظاهر معه ❊ خبز ولحم مشوى مثللو
فساده كيدوب باقى قالميان شيلرده قول يمنيله عورتكدر ظاهر زوجى تكذيب
ايتديكندن بنا برين فقيه ابو الليث مختار اولان اوزرينه واجب اولميان خف
وعجاله وزننده ملائه كه چارشف تعبير اولنان نسوانك بورندكلرى ثوب رقيق
مثللو شيلرده زوج تصديق اولنور خمار وقيص مثللو اوزرينه واجب اولان
شيلرده تصديق اولنمز ديدى يعنى زوج مادام كندويه ويرديكى درع وخمارى
كسوه دندر ديو دعوى ايتمزسه ديمك ظاهر زوجله اولديغندن ❊ (خطب
بنت رجل وبعث اليها اشياء ولم يزوجها ابوها فما بعث للمهر يسترد عينه قائما)
فقط وان تغير بالاستعمال (اوقيمته هالكا) لانه معاوضة ولم تتم فجاز الاسترداد ❊
بركسه بر رجلك قزينه دوكور يعنى طالب اولوب وبر مقدار اشيا ارسال ايدوب
وباباسى ويا قز كبيره ايسه كندوسى ابا ايدوب تزوج ايتمسه مهر ايچون بعث
اولنان موجود ايسه فقط كندوسى عينا استرداد اولنور هرنقدر استعمال ايله
بر مقدار متغير اولوب قيمتنه نقصان طارى اولمش ايسه ده مالكك اذنيله
اولديغندن نقصان قيمتى ضامن اولمز وياخود مبعوثك قيمتنى ويا مثليسه مثلنى
استرداد ايدر اكر هلاك اولمش ايسه زيرا نكاح معاوضه قبيلندن اولوب بضعك
تسليم اولنمديغندن معاوضه تمام اولمديغنه بناً استرداد جائز اولدى ❊ (وكذا)
يسترد (مابعث هدية وهو قائم دون الهالك والمستهلك) لانه فى معنى الهبة ❊
ينه بو وجهله خطبه اثناسنده هديه اوله رق ارسال اولنان شيلر قائم ايسه استرداد
اولنور يوق كندوسى هلاك اولوب ويابعث محلنده استهلاك اولنورسه استرداد
اولنمز بونده هبه معناسى اولديغندن هبده بعد الهلاك والاستهلاك واهب رجوع
ايدوب موهوبك بدلنى مطالبه ايدهمز ❊ (ولو ادعت انه) اى المبعوث
(من المهر وقال هو وديعة فان كان من جنس المهر فالقول لها وان كان
من خلافه فالقول له) بشهادة الظاهر ❊ عورت بعث اولنان مهر دندر
استعماليله نقصان قيمتى تضمين اولنمز ديو ادعا ايدوب زوج وديعه در ديو ادعا
ايتسه اكر مبعوث مهر مسمى جنسندن مثلا نقد ويا نحاس مثللو نسنه ايله قول
عورتكدر واكر خلاف جنسندن ايسه قول زوجكدر ظاهر حال بوكا
شهادت ايتديكندن ❊ (انفق) رجل (على معتدة الغير بشرط ان يتزوجها)
بعد عدتها (ان تزوجته لارجوع مطلقا وان ابت فله الرجوع ان كان دفع لها
وان اكلت معه فلا مطلقا) بحر عن العمادية وفيه عن المبتغى ❊ بركسه غيرك
معتده سنه بعد العدة كندويه تزوج شرطيله بر مقدار شى انفاق ايتسه

اكر اول كمسديه نكاح اولنورسه مطلقا كه اول نفقه يى كرك تماما عورته ويرسون
وكرك كندى ايله برابر تناول ايتسون رجوع ايدهمز واكر عورت تزوجدن
امتناع ايدرسه اكر عورت رجل ايله برابر اكل ايتمش اولورسه ينه رجوع ايدهمز
كرك تزوج اولسون وكرك اولمسون اشبو مسئله بحرده عماديه ومبتغادن نقلا
مرسومدر ❊ جهز ابنته بجهاز وسلمها ذلك ليس له الاسترداد منها)
ولا لورثته بعده ان سلمها ذلك فى صحته بل تختص به (وبه يفتى) ❊ بركسه قزينه
بر مقدار جهاز يابوب وكندويه تسليم ايتسه اول جهازى كندى ايچون
وصحتنده قزه تسليم ايتديسه كندودن صكره ورثه سى ايچون استرداد يوقدر
قزك ماليدر اما مرض موتنده اولورسه وارثه وصيت قبيلندن اولور وقول
زوجكدر بينه ابك ويا ورثه نكدر ❊ وكذا لو اشتراه لها فى صغرها والواجبة
والحيلة ان يشهد عند التسليم اليها انه انما سلمه عارية والاحوط ان يشتريه
منها ثم تبرئه درر ❊ ينه بو وجهله استرداد يوقدر اب مزبور جهازى قزى ايچون
صغرى حالنده اشترا ايتسه زيرا اب قابض اولديغندن كانه تسليم وتسلم بولنمش
اولور حال كبرده اولورسه تسليم وتسلم لازمدر جهاز مزبورك اب ايچون اولمسنك
حيلهٔ شرعيه سى باباسى قزه تسليم ايدركن انجق بونى عاريه تسليم ايتدم ديو
اشهاد ايله در لكن ابك جهازى قزك صغرى حالنده اشترا ايتسيله اشبو
تقريرنده ديانة صادق اولمسى احتمالندن احوط اولان اول جهازى اب قزدن
اشترا ايدوب صكره باباسنك ذمتنى ثمندن ابرا ايتمكدر ❊ (اخذ اهل المرأة شيئا
عند التسليم فللزوج ان يسترده) لانه رشوة ❊ عورتك اقرباسى قزى تسليم
وقتنده مثلا يول نامنه زوجدن بر از شى اخذ ايتسه زوج ايچون آنى استرداد
واردر رشوت اولديغندن ❊ (جهز ابنته ثم ادعى ان مادفعه لها عارية وقالت
هو تمليك او قال الزوج ذلك بعد موتها ليرث منه وقال الاب) او ورثته بعد موته
(عارية فا) لمعتمد ان ا (لقول للزوج ولها اذا كان العرف مستمرا ان الاب
يدفع مثله جهازا لاعارية و) اما (ان) مشتركا) كمصر والشام (فالقول للاب)
كما لو كان اكثر مما يجهز به مثلها ❊ بركسه قزينه بر مقدار جهاز
ترتيب ايدوب صكره آنى عاريه ويردم ديو ادعا ايتسه عورت وياخود
عورتك وفاتندنصكره زوج اندن ميراث اخذى ايچون آنى تمليكدر ديو دعوا
ايتسه لر واب وياخود وفاتندنصكره ورثه سى عاريتدر ديسه معتمد اولان قول
زوجك وقزكدر اكر عرف مستمر اولوب جميع آبايه عام اولورسه كه يعنى هربر
بابا اول مثللو شيئ جهاز اوله رق ويرر عاريه ويرمزسه اما مصر وشام مثللو
اول مثللو قزك كندى ايله تجهيز اولنديغى مقداردن اكثر ايله اولوب عرف

مشترك اولورسه بونده زائده قول ابكدر ﴿ والام كالاب فی تجهیزها)
وكذا ولی الصغیرة شرح وهبانیة واستحسن فی النهر تبعا لقاضیخان ان الاب
ان كان من الاشراف لم یقبل قوله انه عاریة ﴾ قزینی تجهیزده انابا باكبیدر
صغیره‌نك ولیسی بنه بویله‌در نهرده قاضیخانه تبعیتله بابا اشرافدن اولورسه
جهاز عاریتدر قولی مقبول دكلدر دیو استحسان ایلدی واكر اول مثللو كسه‌نك
قزلرینه ایتدكلری جهازكبی اولمزسه قول كندونكدر ﴿ (ولو دفعت
فی تجهیزها لابنتها اشیاء من امتعة الاب بحضرته وعلمه وكان ساكتا وزفت
الی الزوج فلیس للاب ان یسترد ذلك من ابنته لجریان العرف به ﴾ بر عورت
قزینی تجهیزده باباسنك مالندن حضورنده ساكت اوله رق برازشی ویروب
وقزده زفاف اولنسه بابا ایچون آنی استرداد یوقدر بونكله عرف جاری اولدیغندن
لكن زوجك زفافی قید احترازی دكلدر بلكه حضورنده اولمق دخی لازم
دكلدر همان علمیله سكوتی كافیدر ﴿ (وكذا لو انفقت الام فی جهازها ماهو
معتاد والاب ساكت لا تضمن) الام وهما من المسائل السبع والثلاثین
بل الثمان والاربعین علی مافی زواهر الجواهر التی السكوت فیها كالنطق ﴾
بنه بویله انا قزینك جهازینه عادتا صرف اولنور مقداری صرف ایدوب بابا ده
سكوت ایتسه ام ضامنه اولمز اما قدر معتاددن اكثر ایسه سكوت دخی
ایتسه ضامنه اولور واشبو ایكی مسئله اشباهدن نقلا باب الوالده ذكری
سبقت ایدن اوتوزیدی بلكه قرق سكز مسئله دندركه كندولرده سكوت
نطق كبیدر زواهر الجواهر نام كتابده ذكر اولدیغی وجه اوزره علی
مافی زواهر الجواهر قولی بل الثمان والاربعین كلامنه‌در بوطدر زواهر الجواهر اشباه
حاشیه‌سیدر تنویر مؤلفنك اوغلو شیخ صالحكدر اشباهده ذكر اولنان اوتوزیدینك
اوزرینه اون اوچده كندوسی زیاده ایتمشدر تكمیلی شارح كتاب الوقفده ذكر ایلدی
﴾ فرع لو زفت الیه بلا جهاز یلیق به فله مطالبة الاب بالنقد قنیة زاد
فی البحر عن المبتغی الا اذا سكت طویلا فلا خصومة له لكن فی النهر عن البزازیة
الصحیح انه لا یرجع علی الاب بشیء لان المال فی النكاح غیر مقصود ﴾
بابا ویا سائر ولی عورت ایچون ارسال اولنان دراهم ودنانیری كندوسی اخذ
واتلاف ایدوب زوجه لایق وسزا اولمیان جهاز ایله عورت زفاف اولنسه
زوج ایچون باباسندن ویردیكی نقدی مطالبه واردر بحرده مبتغادن نقلا مضمون
مشروحك اوزرینه الازوج رضاسنه دلالت ایدر زمان طویل سكوت ایدرسه
كندی ایچون اب ایله خصومت اولمز مفادینی زیاده ایلدی لكن نهرده بزازیه‌دن
نقلا صحیح اولان بابایه برشیئله رجوع ایتمز نكاحده مال مقصود اولمدیغندن

دیو مرسومدر لكن نكاحده مالك مقصود اولمدیغی مسلم دكلدر
زیرا الله جلیل نكاحی طلبی انجق مال ایله مباح قبلدی وتسمیه اولمدیغنه
كوره ویا فسادنده مهر مثلی واجب قیلدی نهایتی مالی حین عقدده
ذكر شرط دكلدر بو ایسه مقصود اولمدیغنه منافی دكلدر زیرا احد عوضیندر
(تتمه) امام اعظم وهمام اقدم وامام محمد رحمهما الله تعالی بیوردیلر كه
زوجان ساكن اولدقلری منزلده موجود امتعه‌ده اختلاف ایتسه‌لر كرك میانه‌لرنده
حالا نكاح اولسون وكرك اولمسون امدی عادتا عورته خاص مثلا درع وخمار
ومقازلكه مثلا چیقرق تعبیر اولنان آلت غزل وصندوق امثالی شیلر
عورتكدر الازوج كندونك اولدیغنه بینه اقامه ایدرسه زوجك اولور
ورجاله خاص اولان مثلا سلاح وبنش وعنتری وقلنسوه وقوشق امثالی نسنه‌لر
زوجكدر الازوجه كندونك اولدیغنه اقامهٔ بینه ایدرسه كندونك اولور
واكر ایكیسنده الویرر مثلا عبد ویا جاریه وات وقیون واوكوز امثالی شیلر
اولورسه رجلكدر الا عورت اقامهٔ بینه ایدرسه دكلدر مزبورانك بریسی وفات
ایتمش اولورسه ایكیسنده صالح اولان شیلر حیاتده اولانكدر واكر مال تجارت
متاعندن اولوب ورجل اول تجارتله معروف اولورسه رجلكدر وفات
صورتنده مال هر قنغیسنه متعلق اولورسه آنكدر میت ارا اولسون ویا عورت
اولسون واشبو اختلاف مشروح زوجینك غیری مثلا اب ایله ابن میانه‌لرنده
بولنورسه اكر احدهما آخرك عیالنده اولورسه حین
اشتباهده متاع عائله‌یی كوره‌نكدر واكر زوج زوجه‌سنه مثلا پنبه كتوروب
بونی غزل ایله دیرسه اول غزل زوجك اولور زوجه‌یه اجرت دخی ایجاب
ایتمز واكر اجرة معلومه مقاوله اولندیسه اول اجرت لازم كلور واكر اجرت
مجهوله اولوب ویا غزل ویا كرباس میانه‌لرنده مشترك اولمق اوزره شرط
ایتمشلر ایسه غزل زوجك اولور زوجه اجر مثلی اخذ ایدر اجرت
مقاوله سنده اختلاف ایتسه قول زوجكدر واكر زوج زوجه‌یه
نفسك ایچون غزل ایله دیسه قول زوجكدر یمینیله واكر غزل ایله بیننزده
مشترك اولسون دیسه قول عورتكدر وكندویه اجر مثلی لازم كلور غزل ایله
دیوب سائر كلام زیاده ایتمسه قول زوجكدر واكر غزلدن نهی ایدوب
عورت اصغا ایتمیوب غزل ایتسه غزل عورتكدر قطنك مثلی زوجنه ضامنه
اولور ﴿ (نكح ذمی) اومستأمن (ذمیة او حربیة ثمة بمیتة او بلا مهر
بان سكتا عنه اونفیاه و) الحال ان (ذا جائز عندهم فوطئت او طلقت قبله
اومات عنها فلا مهر لها) ولو اسلما او ترافعا الینا لانا امرنا بتركهم ومایدینون ﴾

بر ذمی ویا بر مستأمن بر ذمیه‌یی ویاخود بر حربی دار حربده بر حربیه‌یی میته که
مال اولمیان مثلا دم کبی نسنه مقابله سنده ویاخود بلا مهر که مثلا مهری ذکردن
سکوتله ویا مهرسز دیه‌رك عقد ایدوب حالبوکه صورت مشروحه آیین
باطللرنده جائز اولوب وعقد مزبور عقیبنده مسفوره ذمیه‌یه ویا حربیه‌یه وطئ
اولنوب ویاقبل الوطئ تطلیق اولنوب ویا زوج فوت اولسه زوجه ایچون
مهر ومتعه یوقدر هرنقدر اسلامله مشرف اولوب ویا بزه مرافعه اولسه‌لرده
زیرا بزلر کندولری دین اتخاذ ایتدکلری آیین باطللرنده کندولرینی اعراضا
تقدیرا اولیه‌رق ترکله مأمورلرز بناءبرین کندولرینی شرب خمردن واکل
خنزیردن وبونلری بیع ایتملرندن منع ایتمزز ❊ (وتثبت) بقیة (احکام النکاح
فی حقهم کالمسلمین من وجوب النفقة فی النکاح ووقوع الطلاق ونحوهما)
کعدة ونسب وخیار بلوغ وتوارث بنکاح صحیح وحرمة مطلقة ثلثا ونکاح
محارم ❊ مسفورلرك حقلرنده مسلمین کبی نکاحده نفقه‌نك وجوبی وطلاقك
وقوعی وبونلر مثللو عدت ونسب وخیار بلوغ ونکاح صحیح سببیله توارث
وثلاثا تطلیق اولنانك وقز قرنداشی وعمه وخاله کبی محرمنك نکاحنك
حرمتی مثللو سائر احکام نکاح دخی ثابته اولور ❊ (وان نکحها بخمر
او خنزیر عین) ای مشار الیه (ثم اسلما او اسلم احدهما قبل القبض فلها ذلك)
فتخلل الخمر وتسیب الخنزیر ولو طلقها قبل الدخول فلها نصفه (و) لها
(فی غیر عین قیمة الخمر ومهر المثل فی الخنزیر) اذ اخذ قیمة القیمی کاخذ عینه ❊
مسفور ذمیه‌یی کندویه اشارت اولنان معین خمره ویا خنزیره نکاح ایدوب
قبل القبض ایکیسی ویا بریسی شرف اسلامله مشرف اولسه کندویه اشارت
اولنان نسنه واردر که آنی اخذ ایدر لکن خمر خل قیلنور وخنزیر تسییب
اولنوب قویویریلور اکر قبل الدخول تطلیق ایدرسه مزبور خمر ویا خنزیرك
نصفنی اخذ ایدر معین اولمدیغنه کوره خمرك قیمتنی وخنزیرده مهر مثل آلور
قیمینك قیمتنی اخذ عینی اخذ کبی اولدیغندن ❊ فروع الوطئ فی دار الاسلام
لایخلو عن حد او مهر الا فی مسئلتین صبی نکح بلا اذن وطاوعته وبائع امته
قبل تسلیم ویسقط من الثمن ما قابل البکارة والافلا ❊ دار اسلامده اولان
وطئ حددن ویا مهردن خالی اولماز لکن ایکی مسئله‌ده حدده اولماز مهرده
اولماز بری ولیسندن اذنسز تزوج ایدوب وزوجه کندویه مطاوعت ایدوب
رضاسیله تسلیم اولان صبی بونده حد ومهردن برشی لازم کلمز وبری جاریه‌یی
بیع ایدن کمسه‌نك قبل التسلیم وطئ نهایتی بونده باکر ایسه بکارته مقابل اولان
قدر ثمندن ساقط اولور باکر دکلسه ثمندن برشی ساقط اولمز ❊ تدافعت

جاریة مع اخری فازالت بکارتها لزمها مهر المثل ❊ ایکی قز بر بری ایله مدافعه
ایدرکن بری آخرك بکارتنی ازاله ایتسه کندویه مهر مثل لازم کلور
❊ لاب الصغیرة المطالبة بالمهر وللزوج المطالبة بتسلیمها ان تحملت الرجل قال
البزازی ولا یعتبر السن فلو تسلمها فهربت لم یلزمه طلبها ❊ صغیره‌نك باباسی
ایچون مهری وزوج ایچون صغیره‌یی اکر خدمت رجاله تحملی وار ایسه مطالبه
واردر زوج هرنقدر کندی ایله استمتاع ایتمز سه‌ده امام بزازی سنه اعتبار یوقدر
دیدی زوج صغیره‌یی تسلم ایدوب یعنی کندویه تسلیم اولندقدن صکره
قاچسه زوجه طلبی لازم اولمز ❊ خدع امرأة واخذها حبس الی ان یأتی بها
او یعلم موتها ❊ بر برکسه عورته حیله وخدعه ایدوب آلسه اول عورتی
کتوره‌نه‌دك ویا موتی معلوم اولنه‌دك حبس اولنور ❊ المهر مهر السر وقیل
العلانیة ❊ برکسه سرا مثلا بیك درهم وظاهرده سمعة ایکی بیك درهمه
مواضعة بر عورت نکاح ایتسه مهر مزبور سرا اولاندر بعضیلر علنا اولاندر
دیدیلر ❊ المؤجل الی الطلاق یتعجل بالرجعی ولا یتأجل بمراجعتها ❊ حین
طلاقه‌دك تأجیل اولنان مهر طلاق رجعیله تعجیل ایدر قنیه‌ده عدت منقضیه
اولمدقجه مهر تعجیل ایتمك عامهٔ علما قولیدر دیو مسطور در عورته مراجعتله
مهر تأجل ایتمز ❊ ولو وهبته المهر علی ان یتزوجها فابی فالمهر باق نکحها اولا
ولو وهبت لاحد وو کلته بقبضه صح ولو احالته به انسانا ثم وهبته للزوج لم یصح
وهذه حیلة من یرید ان یهب ولا تصح ❊ بر عورت تطلیق اولندقدن صکره
زوجنه مهرینی کندوبی تزوج ایتمك اوزره هبه ایدوب اول دخی تزوجدن
امتناع ایتسه مهر باقیدر آنی نکاح ایتسون ویا ایتمسون اما ابا وامتناع
ایتمز سه هبه صحیحه‌در بر عورت مهرینی بر کمسه‌یه
هبه واول کمسه‌یی قبضنه وکیل ایتسه صحیح اولور واکر عورت مقدما
مهرینی برکسه‌یه حواله ایدوب صکره زوجنه هبه ایتسه صحیح اولمز حق محاله
انتقال ایتدیکندن واشبو احاله صورتی هبه اولنوب وصحیح اولممه‌نك حیله‌سیدر

❊ (باب نکاح الرقیق) ❊

اشبو باب رقیقکه کلا ویا بعضا مملوك اولان عبدك نکاحی بیاننده درنهرده
مرسومدرکه وقتاکه کندولری ایچون نکاحه اهلیت اولان احرار مسلمینك
نکاحلرینی بیاندن فراغ بولندیسه کندولری ایچون اهلیت اولمیان رقیقك
نکاحی بیاننه آغاز وشروع اولندی نکاح کافر اوزرینه تقدیمی بونلرك

مسلم اولدقلرینه مبنیدر ❊ هو المملوك كلا او بعضا والقن المملوك كلا ❊ رقیق كلا ویا بعضا
مملوك اولاندر اما قن كلا مملوكدر ارباب درایته پوشیده دكلدر كه مملوك رقیقدن
اعمدر آدمینك غیرینه صادق اولدیغندن رقیق مملوكدن اعمدر دار حربدن
اخراج اولنمزدن اقدم اسیره صادق اولدیغی جهتدن زیرا مزبور اسیر رقیقدر
مملوك دكلدر كمال بویلجه بیان ایلدی واشبو بیان مشروحه لرده تعریف
معرفه مساوی دكلدر دیو اعتراض اولنورسه جواب ممكنكه مملوكدن مراد بنی
آدمدن مملوكدر رقیقدن مراد دار اسلامده احراز اولنان عبددر بوكا كوره
تعریف معرفله متحد اولور ویاخود تعریف بالاعم جائزدر دین منطقیین قوللری
اوزره دینلسه ده اولور ورق وملك بعضا كامل اولورلر قنده اولدیغی كبی
وبعضا ناقص اولورلر معتق البعضده اولدیغی كبی وبعضا رق كامل اولوب ملك
اولمز مكاتبده اولدیغی كبی وبونك عكسیده اولور مدبر ایله ام ولدده اولدیغی
كبی ❊ حلبی بتصرف ❊ قن كسر ایله شرعنده مكاتب ومدبر اولمیان خالص
عبد معناسنه در بوكا كوره عند الفقها جاریه یه قن اطلاق اولنمز ❊ قهستانی
❊ (توقف نكاح قن وامة ومكاتب ومدبر وام ولد على اجازة المولى فان
اجاز نفذ وان رد بطل) فلا مهر ما لم يدخل فيطالب بمهر المثل بعد عتقه
ثم المراد بالمولى من له ولاية تزويج الامة كاب وجد وقاض ووصى ومكاتب
ومفاوض ومتول واما العبد فلا يملك تزويجه الا من يملك اعتاقه درر ❊
قنكه خالص وصرف عبدك وجاریه نك وكتابت وتدبیره كیرمش مملوكك وام ولدك
نكاحلری مولانك اجازتنه توقف ایدر اكر اجازت واذن ویررسه نكاحی نافذ
اولور واكر رد ایدرسه باطل اولور امدی دخول اولمدقجه مهر لازم اولمز
وعبد عتق اولندقدنصكره كندودن مهر مثل طلب اولنور وبوندنصكره
مولادن مراد كندی ایچون جاریه یی تزویجه ولایتی اولان كمسه در كرك
كندویه مالك اولسون وكرك اولمسون بابا وجد وقاضی وبونلرك برینك
نصب ایتدكلری وصی كبی وكتابته قطع ایدن مكاتب وشركت مفاوضه
ایله شریك اولان مفاوض وبر وقفده ویا بیت المالده متولی اولان كمسه لر قاضی
ومتولی لفظلرنده اولی اولان یازلك حذفیدر وعبدك تزویجنه انجق جمیعا تصرف
وعتقنه مالك اولان كمسه مالك اولور ❊ (فان نكحوا بالاذن فالمهر والنفقة عليهم)
اى على القن وغيره لوجود سبب الوجوب منه ❊ مزبورون اذنله نكاح اولنورلرسه
مهر ونفقه كندولرینك اوزرلرینه واجب اولور سبب وجوب اولان عقد كندولرندن
بولندیغندن ❊ (ويسقطان بموتهم) لفوات محل الاستيفاء ❊ نفقه ایله مهر قوملك
موتلریله ساقط اولورلر اكر مال مكسوب ترك ایتمشلرسه محل استیفا فوت اولدیغندن

❊ (وبيع قن فيهما الا) يباع (غيره) كمدبر بل يسعى ولو ماتت مولاه لزمه جملة
ان قدر نهر وقنية ❊ مزبور تزویج ایدن قن مهر ونفقه حقنده بیع اولنور
مدبر كبی غیرلری بیع اولنمز بلكه سعی ایدوب اجرتله كسب ایدر كندونك
نفقه سندن ماعدا بی ویرر مزبور مدبرك سیدی وفات ایتسه مهر بردن كندویه
لازم كلور اكر كسبه مقتدر ایسه دكلسه وقت یسره دك منتظر اولور ❊ (لكنه
يباع فى النفقة مرارا) ان تجددت (وفى المهر مرة) ويطالب بالباقى
بعد عتقه الا اذا باعه منها خانية ❊ لكن مزبور قن نفقه تجدد ایدرسه
نفقه دن ناشی برقاچ دفعه مرارا بیع اولنور نفقه ساعة بساعة لازم اولدیغندن
یعنی سید اول بیع ایدوب نفقه یی ادا ایدرینه نفقه تجمع ایتدكده سید ثانی
دخی بیع ایدر مهرده بر دفعه بیع اولنور ثمنی مهرك تمامنی وفا ایتمزسه باقی
قلانی عتقندنصكره مطالبه ایدر الا سید عبدی زوجه سنه بیع ایدرسه
مهردن زیاده یی بعد العتق زوجه دن طلب ایده مز مثلا بركمسه عبدنه بیك
درهمه بر عورت تزویج ایدوب بعده اول عورته مزبور عبدی طقوز یوز درهمه
بیع ایتسه مبلغ مرقوم طقوز یوز درهمی عورت مهرینه محسوبا اخذ ایدر باقی
یوز درهمی عبددن مطالبه ایده مز عتق اولنسه دخی ونكاحده باطل اولور
❊ (ولو زوج) المولى (امته من عبده لا يجب المهر) فى الاصح ولوالجية
وقال البزازى بل يسقط ومحل الخلاف اذا لم تكن الامة مأذونة مديونة فان كانت
بيع ايضا لانه يثبت لها ثم ينتقل للمولى نهر ❊ بركمسه جاریه سنی عبدنه
تزویج ایتسه قول اصحده مهر واجب اولمز مأذونه ومكاتبه ومعتق البعض
اولمیان جاریه نك مهری ابتداء سیدی ایچون ثابت اولدیغندن كندی
ایچون كندونك اوزرینه مهرك لزومنی مستلزم اولوب بو ایسه
بر امر معقول اولمدیغندن امام بزازی بلكه مزبور مهر ساقط اولور دیدی
واختلافك محلی جاریه نك مأذونه ومدیونه اولمدیغنه نظرا در اما مدیونه
اولورسه غرمایه مهری اعطا اولندیغی مثللو كندی دخی بیع اولنور مهری
اولا كندویه ثابت اولوب صكره مولاسنه انتقال ایتدیكندن وجاریه نك
كندوسی وكسبی غرمانك حقیدر ومهر دخی كسب قبیلندندر انكله دینی ادا
اولنور ❊ (فلو باعه سيده بعد ما زوجه امرأة فالمهر برقبته يدور معه اينما دار
كدين الاستهلاك) لكن للمرأة فسخ البيع لو المهر عليه لانه دين فكانت كالغرماء
منح ❊ سید عبدنه بر عورت تزویج ایتدكدنصكره كندوسنی بیع ایتسه مهر
كندوسنك رقبه سنده كندی ایله برابر نه محله دور ایدوب فروخت اولنور ایسه
اولدخی دور ایدر استهلاك ایتدیكی شیدن اوتوری وذمتنه ترتب ایدن دین كبی

يعنى دين مزبور ذمتنده حيث مادام ثابت اولوب تضمين اولنديغى كبى ديمك لكن بيع عورتك رضاسى اولمقسزن بولنوب ومهر عبدك اوزرنده ايسه عورت ايچون بيعى فسخ واردر مهر دين اولديغندن عورت عبد مأذونك غرمازى كبى اولدى ❊(وقوله لعبده طلقها رجعية اجازة) للنكاح الموقوف (لاطلقها او فارقها) لانه يستعمل للمتاركة حتى لو اجازه بعد ذلك لاينفذ بخلاف الفضولى ❊ سيدك كندودن اذنسز تزوج ايدن عبدينه سن اول عورتى طلاق رجعيله تطليق ايله قولى نكاح موقوفه اجازتدر طلاق رجعى ايچون نكاح صحيحدن صكره اولديغندن آنكله امرى اقتضاء اجازت اولدى طلقها ويافارقها قولى اجازت اولمدى بونلر رد اولوب متاركه ده استعمال اولنديغندن واجازتده احتمالى وار ايسه ده لكن عبدمتمردك حالنه اليق اولان رد اولديغندن رده حمل اولندى وحتى اشبو ايكى لفظ رد اولديغندن بوندن صكره اجازت ويرسه نافذ اولمز فسوخه اجازت اولمديغندن اما فضولى مزبور عبدك خلافنه در يعنى فضوليه زوج طلقها ويافارقها ديسه بوقول اجازت اولور زيرا زوج اجازتله تطليقه مالك اولديغى كبى تطليقله امرده مالك اولور اما مولى بونك خلافنه در بوقول صاحب محيطك وكمالك مختاريدر صدر الشهيد ونجم الدين النسفى اجازت اولمدى اختيار ايتديلر ميانه لرنده فرق يوقدر ديديلر ❊(واذنه لعبده فى النكاح ينتظم جائزه وفاسده فيباع العبد لمهر من نكحها فاسدا بعد اذنه فوطئها) خلافا لهما ولو نوى المولى الصحيح فقط تقيدبه كمالو نص عليه ولو نص على الفاسد صح وصح الصحيح ايضا نهر ❊ بركمسنه نك نكاح خصوصنده عبدينه اذن ويرمسى نكاحك فاسدنه وجائزنه عام وشامل اولور امدى بعد الاذن نكاح فاسد ايله نكاح ايدوب ووطئ ايتديكى عورتك مهرى ايچون عبد بيع اولنور واذن منتهى اولور صكره بردخى تزوج ايده مز اما امامين ايچون اختلاف واردر مشار اليهما اذن انجق صحيحه متناول اولور وطئ اولنسه دخى فاسدده مهر لازم كلمز وبيع اولنمز وبعد العتق مهر مطالبه اولنور واذن منتهى اولمز ديديلر اذننده سيد فقط نكاح صحيحه نيت ايتسه انكله تقييد اولنوب ونيتى اول اولديغنده قضاء وديانة قولنده تصديق اولنور تنصيصى صورتنده كى كبى اذننده فاسده تنصيص ايتسه تصريحى صحيح اولور ودخول ايتدكده اتفاقا مهر لازم اولور ونكاح صحيحله عقد اولسه اول دخى صحيح اولور فاسد كبى ❊(ولو نكحها ثانيا) صحيحا (او) نكح (اخرى بعدها صحيحا وقف على الاجازة) لانتهاء الاذن بمرة وان نوى مرارا ولو مرتين صح لانهما كل نكاح العبد وكذا التوكيل بالنكاح ❊ عقد فاسددنصكره اول عورتى ثانيا صحيحا

(وياخود)

وياخود آندنصكره ديكر عورتى عقد صحيحله نكاح ايتسه اجازته توقف ايدر بردفعه عقد ايله اذن منتهى اولديغندن هر نقدر مرة بعد اخرى مرارا تزوجه نيت ايدرسه ده اما ايكى عورت تزوجنه نيت ايتسه صحيح اولور عبد ايكيدن زياده نكاح ايده مديكندن ايكى نكاحك كليسى اولديغندن نكاحه توكيل دخى بنه بويلجه در يعنى بكا برعورت تزوج ايله ديو وكيل ايتديكى كمسه بردن زياده نكاح ايده مز واكر موكلدرده نيت ايتديسه مزبور عبدك مسئله سنه قياسا جائز اولور درت كندونك حقنده نكاح جنسنك كليسى اولديغندن ❊(بخلاف التوكيل به) فانه لايتناول الفاسد فلاينتهى به به يفتى والوكيل بنكاح فاسد لايملك الصحيح بخلاف البيع ابن ملك ❊ نكاحه توكيل عبده نكاحه اذنك خلافنده در فاسدنه متناول اولمز وفاسديله توكيل منتهى اولمز انجق بوقول ايله فتوى ويريلور نكاح فاسدله تزويجه وكيل اولان كمسه نكاح صحيحله نكاحه مالك اوله مز بيع بونك خلافنده در يعنى بيع فاسد ايله بيعه وكيل بيع صحيحله بيعه قادر اولور ابن ملكده بويلجه مرسومدر ❊ وفى الاشباه من قاعدة الاصل فى الكلام الحقيقة الاذن فى النكاح والبيع والتوكيل بالبيع يتناول الفاسد وبالنكاح لا واليمين على نكاح وصلاة وصوم وحج وبيع ان كانت على الماضى تناوله وان على المستقبل لا ❊ واشباهده الاصل فى الكلام الحقيقة قاعده سنده ذكر اولنديكه نكاحده وبيعده اذن وبيعده توكيل فاسدنه شامل اولور اما نكاحه توكيل فاسدنه شامل اولمز بوندن ظاهر اولان بيعه توكيل اذنك غيريدر لكن بحر ايكيسنى شئ واحد قيلدى نكاحه ونمازه وصومه وحجه وبيعه يمين ماضى اوزرينه اولوب مثلا بن زمان ماضيده تزوج ايتمدم ونماز قيلمدم وصائم اولمدم وحج وبيع ايتمدم ديو اولورسه فاسدلرينه متناول اولور بونده مرام عقدك وقوعى اولديغندن واكر مستقبل اوزرينه اولوب مثلا كلجكده بن نكاح ايتم ونماز قيلم واورج طوتم ديو يمين ايدرسه مزبورلرك فاسدلرينه متناول اولمز انجق صحيحلريله حانث اولور ❊(ولو زوج عبد اله مأذونا مديونا صح وساوت) المرأة (الغرماء فى مهر مثلها) والاقل (والزائد) عليه (يطالب به) بعد استيفاء الغرماء (كدين الصحة مع) دين (المرض) الااذا باعه منها كمامر ❊ بركمسه كندونك مأذون ومديون اولان عبدنى تزوج ايتسه اشبو عقد صحيح اولور رقبه اوزرينه مبتنى اولديغندن زيرا ملك رقبه بعد الدين باقيدر وعورت مهر مثلنده ومهر مثلندن اقلده غرمايه مساوى اولوب حصه آلور غرما كلمه سى غريمك جمعيدر غريم داين معناسنه در بعضا مديونه ده اطلاق اولنور لكن بومقامده داين مراددر ومهر مثلك اوزرينه زائد اولان مقدارى غرما حقلرينى

استيفا ايتدكلرندنصكره عبدانكله مطالبه اولنور بعد استيفاء الغرما اكر برشى باقى قالورسه اندن يوقسه بعد العتق زائدى عورت اخذ ايدر مزبور زائدك مهر منلدن تأخيرى مرضى حالنده اقراريله ثابت اولان دينك صحتى حالنده كى اولان ديندن تأخيرى كبى الاماسبقده ولوزوج المولى امته من عبده الخ قولنده مرور ايتديكى وجه اوزره مولى عبدى عورتله بيع ايدرسه زياده يى عورت مطالبه ايده مز ﴿ ولوزوج بنته مكاتبه ثم مات لايفسد النكاح) لانها لم تملك المكاتب بموت ابيها (الااذا عجز فرد فى الرق) فحينئذ يفسد للتنافى ﴾ بركسه قزينى كه يعنى كندونك وفاتندنصكره كندويه وارثه اولان عورتى كرك قزى وياوغلونك قزى وياخود قرنداشى اولسون كتابتد قطع ايتديكى عبدنه نكاح ايدوب صكره وفات ايتسه نكاح فساده كيتمز باباسنك موتيله مكاتبه مالكه اولمديغندن الاعبد بدل كتابتى ادادن عاجز اولوب رقيته عودت ايدرسه نكاح فساده كيدر نكاحله ملكك مقتضالرى بينلرنده منافات اولديغندن ﴿(زوج امته) اوام ولده (لايجب) عليه (تبوئتها) وان شرطها فى العقد اما لوشرط الحر حرية اولادها فيه صح وعتق كل من ولدته فى هذا النكاح لان قبول المولى الشرط والتزويج على اعتباره هو معنى تعليق الحرية بالولادة فيصح فتح ﴾ بركسه جاريه سنى ويا ام ولدنى برآخر كسه يه تزويج ايتسه كندونك اوزرينه مزبوره جاريه يى تبوئه كه كندويى زوجه تسليم ايدوب مبانه لرينى تخليه واجب دكلدر هرنقدر تبوئه يى حين عقدده زوج شرطه ايدرسه ده شرط باطلدر زوج جاريه يى سيدنك استخدامندن منع ايده مز كندونك نكاحله مستحقه اولديغى انجق وطئك حلال اولمسى اولديغندن امابركسه نك جاريه سنى تزوج ايدن حراول جاريه دن اولان اولادك حريتنى حين عقدده شرط ايتسه اشبو شرط صحيح اولور واشبو نكاحده تولد ايدن اولاد عتق اولور زيرا مولانك شرطى وشرط اعتبار ايده رك تزويجى قبولى حريتى ولادته تعليقك معناسيدر كان مولى اكرسن اشبو نكاحدن اولاد كتوررسك انلر احراردر ديمش اولور هومعنى تركيبى ان حرفنك خبريدر بنا برين اشبو صورتده صحيح اولدى متنك صورتنده تعليق بولنمدى ☼ ﴿ وعفاده انه لوباعها اومات عنها قبل الوضع فلاحرية ولوادعى الزوج الشرط ولابنية له حلف المولى نهر ﴾ واشبو تعليل مشروحك مفادى سيد جاريه سنى قبل الوضع بيع ايتسه وياكندويى ترك ايده رك وفات ايتسه ولدده حريت اولمز كندونك ملكنده اوله رق شرط موجود اولمديغندن (تنبيه) جاريه نك اولادنك صورت مشروحه ده شرطله حر اولديغى كبى غرور ايله ده حر اولو

لكن قيمتيله كه مثلا برعورت بركسه يه بنى تزويج ايله بن حره يم ديوب اول دخى تزوج ايدوب وبرولد حاصل اولدقدنصكره ديكر كسه نك جاريه سى اولديغى تبين ايتسه اناسى رقيقه ولد قيمتيله حردركه باباقيمتنى جاريه صاحبنه ادا ايدر جاريه يه ده رجوع ايده مز صورت مشروحه ده زوج شرط ادعا ايدوب كندى ايچون بينه ده اولمزسه مولايه يمين ويريلور ﴿(لكن لانفقة ولاسكنى لها الابها) بان يدفعها اليه ولايستخدمها (ويخدم المولى ويطأ الزوج ان ظفر بها فارغة) عن خدمة المولى ويكفى فى تسليمها قوله متى ظفرت بها وطئتها نهر ﴾ لكن زوجه نفقه وسكنى انجق تبوئه ايله كه جاريه يى كندويه دفعله واستخدام ايتممه ايله لازم اولور سكنانك نفقه اوزرينه عطفى خاصك عام اوزرينه عطفى قبيلندندر نفقه طعامه وكسوه يه وسكنايه شامل اولديغندن جاريهٔ مرقومه افنديسنه خدمت ايدر وافنديسنك خدمتندن فارغه اولوب مشغوله اولمزسه زوج فرصت بولدقجه وطئ ايدر افندى ذات ومنافعنه مالك اولديغندن انك حقى زوجك حقندن اقوى اولديغندن جاريهٔ مرقومه يى زوجه تسليمده افنديسنك كندويه ظفر بولدقجه وطئ ايت ديمسى كفايت ايدر ﴿(فان بوأها ثم رجع) عنها (صح) رجوعه لبقاء حقه (وسقطت) النفقة ﴾ سيد جاريهٔ مرقومه يى تخليهٔ سبيل ايتدكدنصكره اندن رجوع ايتسه حقى باقى اولديغندن رجوعى صحيح اولور تبوئه اعاره قبيلندن اولديغندن ديلديكى وقتده رجوع ايدر ونفقهٔ مستقبله ساقط اولور اما قضا ويارضا بولنان نفقهٔ ماضيه ساقط اولمز ﴿(ولوخدمته) اى السيد بعد التبوئة (بلا استخدامه) اواستخدامها نهارا واعاد ها البيت زوجها ليلا (لا) تسقط لبقاء التبوئة (وله) اى المولى (السفر بها) اى بامته (وان ابى الزوج) ظهيرية ﴾ مزبوره جاريه يى سيدك استخدامى اولمقسزن كندوسى بعد التبوئه سيدينه خدمت ايتسه وياخود نهارا استخدام ايدوب كيجه زوجنك بيتنه اعاده ايتسه تبوئه باقى اولديغندن نفقه ساقط اولمز نهايتى نهار نفقه سى سيدك اوزرينه وليل نفقه سى زوجك اوزرينه اولور سيد ايچون جاريهٔ مرقومه ايله سفر واردر هرنقدر مهرى تماما ادا ايتديكندن زوج ابا ايدوب وراضى اولمزسه ده مولانك حقى زوجك حقندن اقوى اولديغندن ﴿(وله اجبار قنه وامته) ولوام ولد ولا يلزمه الاستبراء بل يندب فلو ولدت لاقل من نصف حول فهو من المولى والنكاح فاسد بحر من الاستيلاد وثبوت النسب (على النكاح) وان لم يرضيا ﴾ سيد ايچون خالص عبدنى وجاريه سنى هرنقدر ام ولد دخى اولورسه ده رضالرى اولمقسزن نكاحه جبر واردر زيرا مزبوره لريداو رقبة كندونك ملكيدر امدى ملكنى صيانت

ایچون کندولرده هر برتصرفه قادر اولور وزوجه استبرا لازم دکلدر بلکه مندوبدر
واکر مز بوره جاریه التی ماهدن اقلده ولد کتورسه اول ولد مولادن اولور
قنده ایله مدبره کوره بندندر دیو دعوی ایدرسه ام ولده نظرا بندن دکلدر
دیو نفی ایتمزسه ونکاح فاسد درمهر لازم کلمز وطئ ایتمدکجه واجباردن مراد
کندولرینك اوزرلرینه رضالری اولمقسزن نکاحك نفاذی یوقسه کندولرنی
ضرب وشتمله جبر دکلدر ❊ ابو السعود ❊ لامکاتبه ومکاتبته بل یتوقف
علی اجازتهما ولو صغیرین الحاقا بالبالغ فلواد یا وعتقا عادموقوفا علی اجازة المولی
لاعلی اجازتهما لعدم اهلیتهما ان لم یکن عصبة غیره ولوعجزا توقف نکاح المکاتب
علی رضاء المولی ثانیا لعود مؤن النکاح علیه وبطل نکاح المکاتبة لانه طرأ حل بات
علی موقوف فا بطله والدلیل یعمل العجائب وبحث الکمال هنا غیر صائب ❊ مولی
مکاتبیله مکاتبه‌سنی نکاحه جبر ایده‌مز بلکه مز بورلرك اجازتلرینه توقف ایدر
هرنقدر صغیر اولورلرایسه بالغه الحاقا امدی مز بوران بدل کتابتی ادا ایدوب
وعتق اولنوب وکندولردن نکاحی رد واقع اولمسه نکاح موقوفا علی اجازة المولی
عودت ایدر کندولرینك اجازتلرینه توقف ایتمز کندولرنده اهلیت اولمدیغندن
اکر مولانك غیری قرنداش وعم کبی عصبه یوق ایسه اماذوی الارحامدن
مولی مقدمدر صورت مشروحه‌ده مولانك اجازتنه موقوف اولدیغی اثرملك
اولان ولا ایله کندی ایچون ولایت تجدد ایتدیکنه مبنیدر پك عجیبکه فقها
رحمهم الله تعالی قبل العتق مولی ایچون حقیقة ملك ثابت ایکن نکاحنی تصحیح
ایتمدیلر بعدالعتق نکاحی تصحیح ایتدیلر ملکك اثری اولان ولا به نظرا زیرا حقیقة
ملك زواله قریبدر اثر ملك اولان ولاعصوبة قویه‌در بومز بل ایله زائل اولمز
مز بوران عاجز اولورلرسه مکاتبك نکاحی مقدما مولانك رضاسنه توقف
ایتدیکی کبی ثانیا دخی رضاسنه توقف ایدر نکاحك مؤنت ومصارف کندونك
اوزرینه عودت ایتدیکندن ومکاتبه‌نك نکاحی باطل اولور حل باتکه سیدك
مکاتبه‌یی وطئ حل موقوفکه زوجك آنی وطئ اوزره طاری اولدیغندن نکاحی
ابطال ایلدی دلیل اشبو مضمون مشروحلر مثللو عجایب ایشلر یاپار بحرده
محیطدن وسائر معتبراتدن نقلا مرسومدر که مولی مکاتبهٔ صغیره‌سنی تزویج ایتسه
اجازتنه توقف ایدرمز بوره صغیره کتابته متعلق شیلرده بالغه‌یه ملحقه اولدیغندن
بعده‌زین مز بوره صغیره نکاحی رد ایتمیوب بدل کتابتی ادا ایدوب عتق اولسه
نکاح مولاسنك اجازتنه موقوفا باقی قالورکه کندونك اجازتنه توقف ایتمز
زیرا مز بوره صغیره بعدالعتق مکاتبه اوله‌رق باقی قالمدی وصغیره اولدیغندن
اهل اجازتدن اولمدی وحال رقنده کندونك اجازتنه توقفه اعتبار اولندی بعدالعتق

اعتبار اولنمدی فقها اشبو مسئله اعجب مسائلدندر دیدیلر زیرا مز بوره صغیره
مولاسندن هرنقدر بعد زیاده ایدرسه نکاحده کندویه قربی زیاده ایدر مولی
بعدالعتق نکاحی الزامه مالك اولوب قبل العتق مالك اولمدیغندن وبوندن زیاده
عجیبی مز بوره رقیقه‌رد اولنسه مولانك مباشرت ایتدیکی باطل اولور هرنقدر
مولی اجازت ویرسه‌ده حل بات حل موقوف اوزره طاری اولدیغندن نکاحی
ابطال ایلمدی اشبو عجایبك کلیسی دلائل ایله ثابته در بنابرین الدلیل یعمل
العجائب دیدیلر ❊ حلبی ❊ اشبو مقامده کمالك بحثیکه نظر وفکر صحیحك
مقتضاسی بعدالعتق مولانك اجازتنه توقف ایتمکدر بلکه مجرد عتقیله نکاح
نافذ اولور قولی غیر صائبدر بلکه خطادر ❊ (ولوقتل) المولی (امته قبل
الوطئ) ولوخطأ فتح (وهومکلف) فلوصبیا لم یسقط علی الراجح (سقط
المهر) لمنعه المبدل لحرة ارتدت ولوصغیرة ❊ مولای مکلف جاریه‌سنی زوج
وطئ ایتمزدن مقدم قتل ایتسه هرنقدرخطأ اولورسه دخی مهر ساقط
اولورمبدلی منع ایتدیکندن مرتده اولان حره کبی هرنقدر صغیر اولورسه‌ده
اما مولی صبی اولورسه قول راجح اوزره مهر ساقط اولمز ارباب مجازاتدن
اولمدیغندن ❊ (لالو فعلت ذلك) القتل (امرأة) ولو امة علی الصحیح خانیة
(بنفسها) اوقتلها وارثها اوارتدت الامة اوقبلت ابن زوجها کمارجحه
فی النهر اذ لا تفویت من المولی (اوفعله بعده) ای الوطئ لتقرره به ولو فعله
بعبده اومکاتبته اومأذونته المدیونة لم یسقط اتفاقا ❊ مز بور قتلی عورت
هرنقدر جاریه‌دخی اولورسه‌ده کندی نفسنه ایتسه ویاخود وارثی عورتی
قتل ایلسه ویاخود جاریه مرتده اولسه ویاخود عورت زوجنك اوغلونی
تقبیل ایتسه ویاخود مولی قتلی زوجك وطئندنصکره ایلسه قول صحیح اوزره
مهر ساقط اولمز وطئ صورتنده مهر کندی ایله تقرر ایتدیکندن سائر
صورتلرده مولادن تفویت اولمدیغندن وعبدك کندی نفسنه جنایتی احکام
دنیا حقنده معتبر اولمدیغندن حتف انفها یعنی ضرب وقتل اولنمقسزن کندی
کندینه موتنه مشابه اولدی مولی تزوج ایدن عبدنی ویامکاتبه ویامأذونهٔ
مدیونه‌سنی قتل ایتسه اتفاقا مهر ساقط اولمز یعنی سید عبد متوفانك قیمتندن
مهری عورته ضامن اولور مکاتبه‌ده ومأذونه‌ده مهرك عدم سقوطی مهر
جاریه‌نك اولوب کندونك اولمدیغنه مبنیدر ❊ (والاذن فی العزل) وهو
الانزال خارج الفرج (لمولی الامة لالها) لان الولد حقه وهو یفید التقیید بالبالغة
وکذا الحرة نهر ❊ عزلده که خارج فرجه انزالده زوجه اذن جاریه‌نك اغاسنکدر
ولد کندونك حقی اولدیغندن جاریه‌نك دکلدر بلکه جاریه‌نك حقی انجق

جاعدر او لدخی حا صلدر واشبو ولد سیدك حقیـدر تعلیلی امه‌نك كنـدو دن
ولـد حاصـل اولور بالغه اولمسـیله تقییدنی افاده ایدر حره دخی بالغه اولمغـله
تقیید اولنور ﴿(ویعزل عن الحرة) وكذا المكاتبة نهر بحثـا (باذنها) لكن
فی الخانیـة انه یبـاح فی زمانـنا لفسـاده قال الكمال فلیعتبر عذرا مسـطقا لاذنها
وقالوا یبـاح اسـقاط الولد قبـل اربعة اشهر ولوبلا اذن الزوج ﴾ دخی حر
اولان كمسـه نك قز ینـك اذنیـله حین انزالده منی فرجنـدن طشره دوكیلور
مكاتبه دخی ینه بویلجه كندونك اذنیـله عزل اولنور نهرده بویلجه بحث
وتفصیل اولندی لكن خانیـه ده مذكور دركه فی زمانـنا عزل مباحدر زمانك
فسـادنه بناً اكثرولد والدینه عاصی اولدیغنـدن كال ولد سوء خوفی اولورسه
عورتك اذن ورضاسنی اسقاط ایدر عذر اعتبـار اولنـدی دیدی فقهادرت
آیلـق اولمزدن اقدم حملی اسقا ط مباح اولـور هر نقدر زوجنـدن اذنسز
اولورسـده دیدیلر ﴿(وعن امته بغیر اذنها) بلا كراهة فان ظهر بهـا حبل
حل نفیه ان لم یعد قبل بول ﴾ بلا كراهة كندو دن اذنسز جاریه سـندن
عزل اولنور شـارع علیه الصـلاة والسـلامدن وارد اولان { اعز لوهن
اولا تعز لوهن ان الله اذا اراد خلق نسمة فهو خا لقهـا } حدیث شریفنه
بنـاً اشـبو حدیث شریفده عزل ایله ترك بیننده مخیر قیلق اباحه سـنی ایجاب
ایدر یعنی الله سبحـانه وتعالی بر انسـان خلق واحیـا مراد ایتـدكده آنی خلق
یوررسز كرك عزل ایدك وكرك ایتمك دیمكدر بعضیلر كراهته ذاهب
اولمشـلردر مزبوره عزل اولنـان جاریه‌دن حمل ظاهر اولورسـه سیده آنی
نفی حـلال وجائزدر بول ایتمزدن مقدم جماعه عودت ایتیوب وكنـدودن
اولمدیغی ظن غالبی اولورسه ظاهراولان مشیء و نوم دخی بول كبیدر ﴿(وخیرت
امة) ولوام ولد (ومكاتبـة) ولوحكما كمعتقة بعض (عتقت تحت حر اوعبـد
ولو كان النكاح برضـاها) دفعا لزیادة الملك علیها بطلقة ثالثة فان اختارت نفسها
فلامهر لهـا اوزوجها فالمهر لسیدها ولو صغـیرة تأخر لبلوغهـا ولیس لهـا
خیار بلوغ فی الاصح ﴾ بر حرك ویا عبدك تحت نكاحنـده عتق اولنـان جاریه
هرنقـدر ام ولد اولورسـده ومعتقة البعض مثلاو هرنقدر حكما اولورسـده
مكاتبه ومدبره وصغیره وكبیره مخیره قیلندی یعنی آخر مجلسه‌دك كندی ایچون
خیار فسخ واردر صراحة ویادلالة رضادن لازمدر نكاح هرنقدر مزبوره نك
رضاسیله اولورسده طلقهٔ ثالثه ایله كنـدویه زیادهٔ ملك دفعیچون مزبوره
جاریه‌یه زوجی دخول ایتمشسه اكر نفسـنی اختیار ایدرسـه كنـدی ایچون
براحددن مهر مطالبه سی یوقدر فرقت كندو دن اولدیغنـدن واكر زوجنی

اختیـار ایدرسـه مهری سیدندن اخذ ایدر كندوسنی تزویج ایتدیكندن مزبوره
جاریه صغیره اولورسـه خیار عتق بلوغنه‌دك تأخیر اولنور وقول اصحده كندی
ایچون خیـار بلوغده اولمز سـیدك ولایتی بابانك ولایتی كبی اولدیغنـدن
﴿(اوكانت) الامة (عند النـكاح حرة ثم صـارت امة) بان ارتدا ولحقا بدار
الحرب ثم سـبیا معا فاعتقت خیرت عند الثـانی خلافا للثالث مبسـوط ﴾ ویاخود
جاریه نكاح وقتنده حره اولوب صكره مثلا زوجیله معاذالله تعـالی ایكیسی بردن
مرتد ودار حربه لاحق اولوب وسبی اولنملریله ینـه جاریه اولوب وعتق اولنسه
امام ثانیكه امام ابی یوسـف رحمه الله تعـالی نزدنده مخیره اولور عتقیله كندی
نفسـنك امرینه مالكه اولوب زوجك ملكی اوزرینـه مزداد اولدیغنـدن
☼ حلبی ☼ امام ثالث ایچون اختلاف واردر مشار الیه كندی ایچون خیـار یوقدر
دیدی اما ارتداد ولحوق وسـبی مزبورانك برنده اولسـه نكاح فسخ اولـور
﴿(والجهل بهذا الخیـار) خیار العتق (عذر) فلو لم تعلم به حتی ارتدا او لحقا
فعلمت ففسخـت صح الا اذا قضـی باللحاق ولیس هـذا بحكم بل فتـوی
كافی ﴾ اشبو مزبور خیار عتق ایچون جهل عذردر عتقه جهل عذر اولدیغی كبی
زیرا مزبوره جاریه اغانك خدمتیله مشغوله اولدیغندن تعلمه تفرغ ایده مزامدی
كندی ایچون خیار عتق اولدیغی معلومی اولمیه‌رق زوجیله برابر مرتده ودار حربه لاحقه
اولوب صكره كندی ایچون خیار اولدیغی معلومی اولوب نكاحی فسخ ایتسه فسخی صحیح
اولور لكن دار حربه ملحق اولملریله حكم اولنورسـه فسخی صحیح اولمز رقیته
عودت ایتدیكندن واشـبو دار حربده اولان جاریه‌نك نكاحی فسخی صحیحدر دیو
حكم حقیقة حكم دكلدر بزلرك حكممز انلردن منقطع اولدیغنـدن بلكه حادثه‌دن
استفتا اولندقده اندن جوابدر ﴿(ولایتوقف علی القضـاء) ولایبطل بسكوت
ولایثبت لغلام ویقتصر علی مجلس كخیار المخیرة بخـلاف خیار البـلوغ فی الكل
خانیة ﴾ واشـبو خیار عتقله تفریق قضـایه توقف ایتمز بوسائر خیاره مخالفت
وجهلرینك ایكنجیسیدر اولكیسی جهلك كندوده عذر اولمسی ایدی وسكوتله
باطلده اولماز هرنقدر باكر اولسه دخی صراحة ویا دلالة رضادن لازمدر وغلام
عتق اولندیغنـه كوره كندویه خیـار ثابت اولمز و طلاق خصوصنده مخیره اولان
عورتك خیـاری كبی اشـبو مزبور خیار عتـق دخی مجلس علمه قصر اولنـور
امدی مجلسدن قائمه اولورسه خیاری باطل اولور اما خیار بلوغ قز باكر اولورسه
حق شفعه كبی آخر مجلسـه‌دك ممتد اولمز واكر غلام ویا ثیبهٔ صغیره اولورسـه
مجلسـدن قیـامله باطل اولمز بلكه وقتی عمردر انجـق صراحة ودلالة رضـایه
دلالت ایدر شـیله باطل اولور نتكم ماسـبقده مرور ایتدی خیار بلوغ مزبور

خيار عتقك خلافنده در احكام خمسهٔ مشروحه نك جمله سنده ✤(نكح عبد
بلا اذن فعتق اوباعه) فاجاز المشترى (نفذ) لزوال المانع (وكذا) حكم (الامة
ولاخيار لهـا) لكون النفوذ بعـد العتـق فلم تتحقق زيادة الملك وكذا لو اقترنا
بان زوجها فضولى واعتقها فضولى واجازهما المولى ✤ بر عبد سيدندن اذنسز
بر عورت نكاح ايدوب عقبنده سيدك كندوبى عتق و يا بيع ايدوب مشترى دخى
بايعك عندنده واقع اولان نكاحه كندويه اجازت ويرسه مزبور نكاح نافذ اولور
زيرا موقوف اولديغى سيدك حقى ايچون ايدى اول دخى زائل اولدى عتقدنصكره
نكاحنك نفاذنده جاريه نك حكمى بنه بويلجه در وكندى ايچون خيار يوقدر
اما حرهٔ صغيره كندونك رضاسى اولمقسزن نكاح اولنوب بعده بالغه اولسه
مجددا اذنندن لازمدر ومزبوره امه ايچون خيار اولمديغى نفوذ نكاح بعد العتق
اولديغندن كأنه بعد العتق نفسنى تزويج ايتمش كبى اولدى امدى طلقهٔ ثالثه ايله
زيادهٔ ملك تحقق ايتمديكندن خيار ده اولمدى بنه بويلجه مثلا بر جاريه يى
بركسه فضولى نكاح و بر كسه فضولى عتق ايدوب مولى دخى ايكيسنه بردن
اجازت ويرمكله نفاذ نكاح نفاذ عتقه مقارن اولسه نكاحك سبقت ايدوب
بعده عتق اولنمغله نكاحك نفاذى كبى بونده دخى نكاح نافذ اولور ✤ وكذا مدبرة
عتقت بموته وكذا ام الولدان دخل بها الزوج والا لم ينفـذ لان عدتها من المولى
تمنع نفاذ النكاح ✤ بنه بويلجه موليتك موتيله عتق اولنان مدبره نك نكاحى
نافذ اولور اكر قيمتى ثلثه مساعد اولورسه وام ولد اولان جاريه يه زوجى دخول
ايدرسه بنه بويلجه نكاح نافذ اولور واكر زوج دخول ايتمش اولمزسه نكاح
نافذ اولمز عدتى موليدن اولديغندن نفوذ نكاحه مانع اولدى زيرا غيرك عدتنده
اولان عورتك نكاحى فاسددر ✤(فلو وطئ) الزوج الامة (قبله) اى العتق
(فالمهر المسمى له) اى للمولى (او بعده فلها) لمقابلته بمنفعة ملكتها ✤ امدى زوج
جاريه يى قبل العتق وطئ ايدرسه مهر مسمى موليتك اولور اكر بعد العتق وطئ
ايدرسه جاريه نك اولور كندونك تصرفنده اولان مالك اولديغى بضعى منفعتى
مقابله سنده اولديغندن ✤(ومن وطئ قنة ابنه فولدت) فلو لم تلد لزم عقرها
وارتكب محرما ولايحد قاذفه (فادعاه الاب) وهو حر مسلم عاقل (ثبت نسبه)
بشرط بقاء ملك ابنه من وقت الوطئ الى الدعوة و بيعها لا خيه مثلا لايضر
لهر بحثا (وصارت ام ولده) لاستناد الملك لوقت العلوق ✤ بركسه اوغلونك
ويا قزينك قنه اولان صرف جاريه سنى وطئ ايدوب وولد كتوروب ومدة حمل
منقضيه اوله رق حر مسلم عاقل اولان بابا اول ولدى بندندر ديو دعوى ايدرسه
ولدك نسبى كندودن ثابت اولور اكر اوغلونك ملكنك بقاسى وقت وطئدن

دعوت وقتنه دك ممتد اولورسه واكر ولد كتورمز ايسه جاريه نك عقريله فقط
جالده كندى مثلو يه رغبت اولنان مهر مثل لازم اولور بعضيلر عقر فرضا زنا
جائز اولسه نه مقداره استيجار اولنورسه اولدر ديديلر لكن اويله دكلدر بلكه
عادتا زنا مقابلنده اعطا اولنان مهردن دون اولور بقا ايچون اولمديغندن
ومزبور اب حرامى مرتكب اولمش اولور كندويه زانى ديو قذف ايدن حده
مستحق اولمز ملكنك غيريده حرام وطئ ايتديكندن ومزبوره جاريه يى مزبور
ابن مثلا قرنداشنه بيع ايلسه ضرر ايتمز اول دخى واطئك اوغلو اولديغندن
و جاريه باباسنك ام ولدى اولور نسب كندودن ثابت اولوب وملك حمل
وقتنه مستند اولوب و بابايه نفسيچون محتاج اولديغى شيلرده اوغلونك مالنك
تملكى ولايتى اولديغندن { انت ومالك لابيك وماؤه جزؤه } حديث شريفنه بناً
امدى باباسنك صوبى كندونك جزئى اولديغندن اوغلونك ماليله ضياعدن
حفظى واجب اولدى و بوندن ظاهر اولان بابانك مزبوره جاريه يى
وطئنك حلال اولمسيدر شوقدر واركه قاذفنه حد لازم اولمز
✤(وعليه قيمتها) ولوفقيرا لقصور حاجة بقاء نسله عن بقاء نفسه ولذا يحل له
عند الحاجة الطعام لا الوطئ ويجبر على نفقة ابيه لا على دفع جارية لتسريه ✤
و باباسنك اوزرينه جاريه نك حملى كوننده اولان قيمتى اوغلونه ادا لازمه اولور
هرنقدر بابا فقير اولورسه ده ولدك مالنى حفظ ايچون ونفسنك بقاسنه احتياجى
نسلنك بقاسندن اشد اولديغندن بركسه ولدك مالندن حالت اضطرارده اكل
ايتسه كندويه ضمان لازم كلمز ولدى الحاجه اكلى حلال اولور جاريه سنى
وطئ حلال اولاز وجاريه نك قيمتى لازمه كلديكى نسلنك بقاسى پك لازم اولمديغنه
مبنيدر وولده باباسنك نفقه سى ايچون جبر اولنور وتسريكه اوطه لق جاريه دفعى
ايچون جبر اولنمز وطئه احتياج اكله احتياجدن دون اولديغندن ✤(لاعقرها
وقيمة ولدهـا) مالم تكن مشتركة فيجب حصة الشريك وهذا اذا ادعاه وحده
فلو مع الابن فان شريكين قدم الاب والا فالابن ✤ مزبوره جاريه نك عقرى وولدنك
قيمتى باباسنك اوزرينه لازمه اولمز اكر جاريه ابنله اجنبى مابيننده مشتركه دكل
ايسه واكر مشتركه ايسه اجنبيك عقردن حصه سى واجب اولور لكن اشبو
عقردن شريكك حصه سنك وجوبى اكر ولدى يالكز بابا بندندر ديو ادعا ايدرسه
واكر اب ابنله برابر ولد بزدندر ديو دعوى ايدوب وايكيسى شريك اولورسه
بابا تقديم اولنور كندى ايچون حصه سندن حقيقة ملك اوغلونك حصه سنده
حق تملك اولديغندن واكر شريك اولميوب بلكه خاصة ابنك ملكى اولورسه
ابن تقديم اولنور ولد بندندر ديو ادعا ايدرسه ✤(ولو ادعى ولد ام ولده المنفى

اومد برته اومكا تبه شرط تصديق الابن ﴿ بركسه اوغلونك امولدندن تولد
ايدوب اوغلونك بندن دكلدر ديو نفي ايتديكي ولدي وياخود اوغلونك مدبره سنك
ولدني ويامكاتبه سنك ولدني بندندر ديو دعوي ايتسه ولدك كندودن
اولمسنده اوغلونك تصديقي شرطي قلندي اما اوغلو كندودن اولديغني نفي
ايتميوب بلكه بندندر ديرسه باباسنه بوجهله الحاق اولنمز نسب انتقال قبول ايتديكندن
﴿ (وجد صحيح كاب بعد زوال ولايته بموت وكفر وجنون ورق فيه) اي في الحكم
المذكور (لا) يكون كالاب (لاقبله) اي قبل الزوال المذكور و بشرط ثبوت ولايته
من الوطئ الى الدعوة ﴿ بابانك موتي وكفري وجنوني ورقيله ولايتنك زوالندنصكره
حكم مزبورده جد صحيح باباكبيدر اما زوال مذكوردن مقدم باباكبي دكلدر
بلكه آنك حكمي اجنبينك حكمي كبيدر ومزبور جدك ولايتنك وطئدنكه وقت حملدن
دعوت وقتنهدك ثبوتي شرط قلندي حتي ولايتك كندويه انتقالندن التي
ماهدن اقلده بر ولد كتورسه بندندر ديو دعواسي صحيح اولمز نتكم باباده ذكر
اولندي ﴿ (ولو تزوجها) ولو فاسدا (ابوه) ولو بالولاية (فولدت لم تصر ام ولده)
لتولده من نكاح (ويجب المهر لا القيمة وولدها حر) لملك اخيه له ومن الحيل
ان يملك امته لطفله ثم يتزوجها ﴿ بركسه اوغلونك جاريه سني هرنقدر فاسدا
دخي اولورسه ده تزوج ايدوب ومزبور تزوج مثلا اوغلو صغير و يامجنون اولمغله
هرنقدر بابانك ولايتيله اولورسه ده وجاريه بر ولد كتورسه اول جاريه كندونك
ام ولدي اولمز نكاحدن تولد ايتديكندن وكندويه مهر واجب اولور قيمتي
واجب اولمز وولدي حر اولور قرنداشي كندويه مالك اولديغندن عتق اولندي
بركسه كندي جاريه سني وطئ ايدوب واندن ولد حاصل اولوب وآني بيعدن
مانع اولمسنك حيله سي جاريه يي ولد صغيرنه مثلا ذكر بهاسيله ويا اقل ايله بيعله
ويا هبه ايله تمليك ايدوب بعده آني تزويجيله در ﴿ (ولو وطئ جارية امرأته
او والده او جده فولدت وادعاه لا يثبت النسب الا بتصديق المولى) فلو كذبه ثم ملك
الجارية وقتا ما ثبت النسب وسيجئ في الاستيلاد ﴿ بركسه زوجه سنك ويا باباسنك
ويا جدينك جاريه سني وطئ ايدوب وآندن جاريه ولد كتوروب وكندوسي بندندر
ديو ولدي دعوي ايتسه مجرد دعواسيله نسب ثابت اولمز لكن مولي بن كندويه
اشبو جاريه يي حلال قلدم ولد كندودندر ديو تصديق ايدرسه نسب كندودن
ثابت اولور امدي مزبوره جاريه نك صاحبي كندوبي تكذيب ايدوب صكره
بر وقتده جاريه يه مالك اولسه نسب كندودن ثابت اولور وولد حر اولوب وجاريه
مستولده اقرارينه بناء ام ولدي اولور واشبو مسئله قريبا باب الاستيلادده كلور
﴿ (حرة) متزوجة برقيق (قالت لمولى زوجها) الحر المكلف (اعتقه عني بالف

اوزادت ورطل من خمر اذ الفاسد هنا كالصحيح (ففعل فسد النكاح) لتقدم
الملك اقتضاء كأنه قال بعته منك واعتقته عنك لكن لو قال كذلك وقع العتق عن
المأمور لعدم القبول كما في الحواشي السعدية ومفاده انه لو قال قبلت وقع عن
الآمر ﴿ رقيق اولان عبده تزويج اولنان كشي قزي عورت زوجي اولان
مزبور عبدك حر مكلف اولان سيدنه اشبو زوجم اولان عبديكي بيك درهم مقابلي
بندن ناشي عتق ايله ديو امر ايدوب اول دخي ايشليوب بن آني عتق ايتدم ديسه نكاح
فاسد اولور ايكي ملك ميانه لرنده منافات اولديغندن وملك كندودن عتقك صحتنه
شرط اولديغندن اقتضاي ملك تقدم ايتديده كأنه مالك عورته اشبو عبدي
بن سكا بيع وسنك طرفندن عتق ايتدم ديمش اولدي لكن اشبو مضمون مشروحي
مولي صراحة ديسه عتق مأمور كه مولي دن واقع اولور عورتدن قبول
بولنمديغندن نتكم حواشي سعديه ده بو بلجه مذكوردر اشبو مضمون مشروحك مفادي
بودر كه اگر آمر قبلت ديرسه كندودن واقع اولور وصورت مذكوره عورت بيكك
اوزرينه وخمردن بر رطل مفادني زياده ايتسه ينه اولور بونده فاسد صحيح كبي
اولديغندن اصطلاح اصوليينده اقتضا بر لفظك صدقي ويا صحتي كندويه
توقف ايدن تلفظ اولنميان مسكوت عنه اولان شيئه دلالتيدر امدي مثلا { رفع
عن امتي الخطأ والنسيان } كلام شريفينك صدقني ايجاب ايدن ضادك
فتحيله مقتضا مزبور اندهء انمك رفعيدر بو قسمه بالذات خطا ونسيانك
كندولرينك رفعي مراد دكلدر انك صدقي اولمديغنه بناء وزم مانحن
فيه مزده صحتنه توقف ايدن عتقك شرطي اولان ملك اولديغندن مقتضا
اولان بيع ثابت اولدي ﴿ (والولاء لها) ولزمها الالف وسقط المهر ويقع) العتق
(عن كفارتها ان نوته) عنها (ولو لم تقل بالالف لا) يفسد لعدم الملك (والولاء له)
لانه المعتق والله تعالى اعلم ﴿ وصورت مشروحه ده ولاء عورتك اولور وكندويه
بيكي ادا لازم اولور ومهر دخي ساقط اولور عبدنك اوزرينه مهرك وجوبي
محال اولديغندن وعورت عتق مزبوري اوزرنده اولان كفارته نيت
ايتسه اندن واقع اولور وصورت مرقومده بيك مقابلي عتق ايت ديمسه ملك
اولمديغندن نكاح فساده كتمز مولانك ملكي اوله رق عتق اولديغندن ولاء كندي
ايچون اولور والله سبحانه وتعالى حقيقت حاله زياده عالمدر

﴿(باب نكاح الكافر)﴾

وقتا كه مصنف نصفت نصاب عليه رحمة الملك الوهاب احرار وارقاء مسلمينك

نكاحلرينك بيانندن فارغ اولديسه كفارنكاحنك بياننه آغازوشروع ايتدى وكافر تعبيرى اهل شرك تعبيرندن اوليدر كتابى يه شامل اولديغندن ﴿ يشمل المشرك والكتابى وههنا ثلثة اصول الاول ان كل نكاح صحيح بين المسلمين فهوصحيح بين اهل الكفر) خلافا لمالك ﴾ يعنى مصنفك نكاح الكافر قولى مشركه وكتابى يه شامل اولور شارح مرحوم يشمل المشرك والكتابى قولنك مكاننده يشمل المشرك وغيره ديسه اولى اولوردى دهرى كبى مشرك وكتابى اولمين داخل اولديغندن واشبو نكاح الكافرده اوچ قاعده واردر اولكى هر بر نكاحكه بين المسلمين صحيحدر امدى بين اهل الكفر دخى صحيحدر فريقينك هر برى نكاحك صحتنه معتقد اولدقلرندن ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك رسالتى طاقتينه عام اولديغندن هرنه زمانكه كفاردن شرع عامه موافق نكاح واقع اولورسه صحتيله حكم واجب اولور ٭ بحر ٭ اصل مزبورده اختلاف امام مالك ايچوندر مشاراليه كفارك نكاحلرينك صحتنه قائل دكلدر هرنقدر بين المسلمين صحيح اولورسه ده بوندن ظاهر اولان امام مشاراليهك اصلين اخيرينه بالطريق الاولى قائل اولمميدر ﴾ ويرده قوله تعالى وامرأته حمالة الحطب وقوله عليه الصلاة والسلام ولدت من نكاح لامن سفاح (و) الثانى ان (كل نكاح حرم بين المسلمين لفقد شرطه) كعدم شهود (يجوز فى حقهم اذا اعتقدوه) عندالامام (ويقرون عليه بعد الاسلام) ﴾ واشبو امام مالكك نكاح مزبور صحيح دكلدر قولنى الله جليلك { وامرأته حمالة الحطب } قول شريفى ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك { ولدت من نكاح لامن سفاح } قول منيفى رد ايدرلر زيرا وامرأته نظم كريمنك اضافتى عرفا ولغة نكاحله حاكمدر والله سبحانه وتعالى اشبو معناى مشروحى كتاب مبيننده افاده بيوره رق قصه وحكايه ايلدى لكن حديث شريفله اصل مزبوره استدلال برنده دكلدر والدينك كفرلرنى ايجاب ايتديكندن سوء ادبدر لايق اولان مومى اليهمانك كفردن مصون ومحفوظ اولملرنى اعتقاددر والله جليل كندولرنى احيا بيوروب كندولرينه ايمان كتورديلر نتكم حديث شريفده وارد اولدى بوكا كوره صحبت فضيلتنه نائل اولمش اولورلر واشبو مضمون مشروحه ابوطالب حقنده وارد اولان رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك { ادنى اهل النار عذابا من انتعل بنعلين يغلى منهما دماغه } قول شريفى دلادلت ايدر زيرا اشبو مفاد شريف رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه اكراما در بنا برين والدين محترمين اشبو مزيت رجحانه پك اولى واحرالردر البته والدين حقلرنده اولان اعزاز واكرام عم حقنده اولاندن زياده در { وتقلبك فى الساجدين } نظم مجيدنده ساجديندن مراد ساجداته عام اولان

(معنادر)

معنادر يعنى سنك اصلاب طاهر يندن ارحام طاهراته انتقالنى كورر وبيلور ديمك خلاصه كلام اشبو مسئله يى انجق زياده ادبله ذكر ايتملى وجهلى مضر اولان مسائل ضروريات دينيه دن وياخود قبرده ويا موقف عظيمده كندودن سؤال اولنور مقوله لردن دكلدر امدى مؤمن لسانى بوندن حفظ ايتملى الاخير ايله ياد اولى واسلمدر وبعض فضلا بيورمشلركه (نظم) ٭ آمنت ان اباالنبى وامه ٭ احياهما الحى القديرالبارى ٭ حتى لقد شهداله برسالة ٭ صدق فتلك كرامة المختار ٭ وبه الحديث ومن يقول بضعفه ٭ فهوالضعيف من الحقيقة عارى ٭ سفاح زنا معناسنه در ايكنجى بلاشهود وعدتده نكاح مثللو نكاحك شرطنك فقداننددن اوتورى وبين المسلمين هربر حرام اولان نكاح امام اعظم نزدنده مسفورلر جوازنى اعتقاد ايدرلرسه مزبور نكاح انلرك حقلرنده جائز اولور واسلاملرندنصكره آنك اوزرينه اقرار اولنورلر امامينه كوره مسفورلرك بلاشهود نكاحلرى جائزدر عدت ايچنده كى جائز دكلدر ﴾ (و) الثالث ان (كل نكاح حرم لحرمة المحل) كمحارم (يقع جائزا وقال مشايخ العراق لا) بل فاسدا والاول اصح وعليه فتجب النفقة ويحد قاذفه واجمعوا على انهم لايتوارثون لان الارث ثبت بالنص على خلاف القياس فى النكاح الصحيح مطلقا فيقتصر عليه ابن ملك ﴾ اوچنجيسى هر بر نكاحكه محارم كبى محلك حرمتنه بناءً حرام اولدى مرسومين ميانه لرنده جائز اوله رق واقع اولور عراق مشايخى جائز اولمز بلكه فاسد واقع اولور ديديلر اصح اولان اولكيدر بوكا كوره مسفور زوجك اوزرينه نفقه واجب اولور واسلامله مشرف اولدقدنصكره كندويه قذف ايدن كمسه يه حد اجرا اولنور فقهاى فخام اتفاق ايتديلركه مسفورلر مزبور نكاح سببيله بربرلرينه وارث اوله مزلر امانسب جهتندن قرابتله وارث اولورلر زيرا ارث نكاح صحيحده مطلقا كه شرعا معتبر اولان نكاح كبى عندالاطلاق صحيح تسميه اولنان نكاحده خلاف قياس اوزره نصله ثابتدر اما محارمك نكاحى مسفورلره نسبتله صحيحدر كندويه مطلقا صحيح تسميه اولنمز زوجان ذاتنده بربرينه اجنبى اولديغندن قياس عدم توارثلرنى ايجاب ايتدى بنابرين ارث اشبو مطلقا صحيح اولان نكاحه قصر اولنور ﴾ (اسلم المتزوجان بلا) سماع (شهود اوفى عدة كافر معتقدين ذلك اقرا عليه) لانا امرنا بتركهم ومايعتقدون ﴾ شاهدلرك كندولرينك كلاملرينى استماع ايتمكسزين وياكافرك عدتنده اولان عورتى تزوج ايدن كمسه عقد مزبورك جوازنى اعتقاد ايدرك اسلامله مشرف اولسه لر اول عقد اوزره اقرار وابقا اولنورلر زيرا بزلر كندولرنى اعتقادلرى اوزره تركله مأمورز لكن اشبو كفرلرى حالنده مرافعه

اولدقلرینه نظر ظاهر در کرك زوجان ایکیسی بردن ویاخود بریسی اسلامله مشرف
اولسون ومرافعه‌یه ایکیسی ویابری طالب اولسون ✻(ولوکانا)ای المتزوجان
اللذان اسلما (محرمین اواسلم احد المحرمین او ترافعا الینا وهما علی الکفر فرق)
القاضی اوالذی حکماه (بینهما) لعدم المحلیة (وبمرافعة احدهما لا)
یفرق لبقاء حق الآخر بخلاف اسلامه لان الاسلام یعلو ولا یعلی ✻
مزبور اسلامله مشرف اولان زوجان مثلا زوجك اناسی ویاقزقرنداشی اولمق
کبی محرملر اولسه‌لر ویاخود ایکی محرمك بریسی اسلامله مشرف اولوب
ویاخود مرافعه اولوب وکندولری کفر اوزرینه اولسه‌لر قاضی ویاخود
حکم نصب ایتدکلری کمسه میانه‌لرینی فرق ایدر محرمیت اولمغله محل
بولنمدیغنده بناءً نکاحه قابل اولمدی وبرینك مرافعه‌سیله آخرك حقی باقی
اولدیغندن میانه‌لری تفریق اولنمز اکر بری اسلامه کلوب دیکری حکم اسلامی
ابا ایدرسه صورت مشروحه‌نك خلافنه در اسلام عالی اولوب غیر اسلام
اوزرینه عالی اولمدیغندن ✻(الا اذا طلقها ثلاثا وطلبت التفریق فانه یفرق
بینهما) اجماعا (کما لو خالعها ثم اقام معها من غیر عقد او تزوج کتابیة فی عدة
مسلم) او تزوجها قبل زوج آخر وقد طلقها ثلاثا فانه فی هذه الثلثة یفرق
من غیر مرافعة بحر عن المحیط خلافا للزیلعی والحاوی من اشتراط المرافعة ✻
الا مزبوره‌یی ثلاثا تطلیق ایدوب اول دخی تفریق مطالبه ایدرسه اجماعا
میانه‌لری تفریق اولنور بونده زوجك حقنی ابطال اولمدیغندن زیرا طلقات ثلث
جمیع ادیانده ملك نکاحی قاطعدر نتکم مزبوره‌یی خلع ایدوب بعده من غیر عقد
اقامت ایتسه ویاخود اوچ طلاق تطلیقندنصکره زوج آخر اولمقسزن کندویی
تزویج ایتسه اشبو صورت ثلثه‌ده بلا مرافعة تفریق اولنورلر اشبو مضمون
مذکوری بحر محیطدن نقلا بیان ایلدی واشبو طلاق ثلثه‌ده مرافعه‌نك شرط
اولمسنده اختلاف زیلعی‌یله حاوی القدسینکدر ✻(واذا اسلم احد الزوجین
المجوسیین او امرأة الکتابی عرض الاسلام علی الآخر فان اسلم) فبها
(والا) بان ابی او سکت (فرق بینهما ولو کان) الزوج (صبیا ممیزا) اتفاقا
علی الاصح (والصبیة کالصبی) فیما ذکر والاصل ان کل من صح منه الاسلام
اذا اتی به صح منه الاباء اذا عرض علیه ✻ مجوسی ویا کتابی اولان زوجانك بریسی
ویا کتابینك زوجه‌سی شرف اسلامله مشرف اولسه‌لر دیکره اسلام عرض
اولنور اکر شرف اسلامله مشرف اولورسه نه کوزل کندو ایله برابر نکاح باقی
اولور وصفله موصوف اولمش اولور واکر ابا وامتناع ویاسکوت ایدرسه
میانه‌لری تفریق اولنور قول اصح اوزره اتفاقا زوج هرنقدر صبی ممیز

اولورسه‌ده اصحك مقابلی امام ابی یوسفدن حکایه اولنان مزبور صبینك
ردتی صحیح اولمدیغی کبی اباسنك دخی عدم صحتیدر ماراالذکر اسلام وابا
وسکوتده صبیه دخی صبی کبیدر زیرا حکم مزبورده قاعده هرکسه که
اسلامله مشرف اولدقده کندوده اسلام صحیح اولورسه
کندویه اسلام عرض اولندقده کندودن ابا دخی صحیح اولمقدر
✻(وینتظر عقل) ای تمییز (غیر الممیز ولو) کان (مجنونا) لا ینتظر لعدم نهایته بل
(یعرض) الاسلام (علی ابویه) فایهما اسلم تبعه فیبقی النکاح فان لم یکن له اب
نصب القاضی عنه وصیا فیقضی علیه بالفرقة باقانی عن البهنسی عن روضة
العلماء للزاهدی ✻ کندویه اسلام عرض اولنان عقل وتمییز صاحبی اولمیان
مثلا صبی اولورسه عاقل اولنه دکین کوزه دیلور بو مقامده فقهای کرام صبینك
ممیز اولدیغی نه ایله اولدیغنی بیان بیورمدیلر ظاهر اولان امور دینیه‌لره عقلی
ایرمیله اولور واکر مجنون اولورسه منتظر اولنمز جنونك نهایتنه علم اولمدیغندن
زوالنه انتظارده فائده اولمز بلکه ابوینه اسلام عرض اولنور قنغیسی اسلامله
مشرف اولورسه مزبور مجنون اکا تابع اولوب ونکاح باقی اولور واکر مجنون
ایچون ابوین اولمزسه قاضی کندی ایچون بر وصی نصب ایدوب آنك اوزرینه
فرقتله حکم ایدر اشبو مسئله‌یی امام باقانی بهنسی‌دن اول دخی امام زاهدینك
روضة العلما نام کتابندن نقل بیوردیلر ✻(ولو اسلم الزوج وهی مجوسیة فتهودت
او تنصرت بقی نکاحها کما لو کانت فی الابتداء کذلك) لانها کتابیة مآلا
(والتفریق) بینهما (طلاق) ینقص العدد (لو ابی لا لو ابت) لان الطلاق لا یکون
من النساء ✻ زوج اسلامه کلوب عورت مجوسیه ایکن یهودیه ویا نصرانیه
اولسه نکاحی باقی قالور مقدما یهودیه ونصرانیه اولدیغنده اولدیغی کبی
زیرا مآلده کتابیه‌در ومسفوراتك میانه‌لرینی تفریق اکر زوج ابا ایدرسه طلاق
بائندر عدد طلاقی تنقیص ایدر واکر امتناع زوجه طرفندن اولورسه تفریق
طلاق اولمز بلکه فسخ نسادن طلاق اولمدیغنه بناءً وطلاق اولدیغنه نظرا
عدت ونفقه لازمه اولور ✻(واباء الممیز واحد ابوی المجنون طلاق) فی الاصح
وهو من اغرب المسائل حیث یقع الطلاق من صغیر ومجنون زیلعی وفیه نظر اذ
الطلاق من القاضی وهو علیهما لا منهما فلیسا باهل للایقاع بل للوقوع کما لو ورث
قریبه ✻ قول اصحده صبی ممیزك ومجنونك ابوینك برینك ابا وامتناعی طلاقدر
بعضیلر احد ابوینك اباسی فسخدر دیدیلر وحقیقتده طلاق ابا سببیله قاضینك
تفریقیدر ابا دکلدر واشبو مسئله کندوده صغیر ومجنوندن طلاق واقع
اولدیغندن پك غریب مسئله‌لردندر لکن اشبو صغیر ومجنوندن طلاق واقع اولود

قوللری مسلم دکلدر زیرا طلاق قاضیدن کندولرینك اوزرلرینه اختیارلری اولمقسزن واقعدر کندولرندن واقع دکلدر امدی مزبورلر ایقاعه اهل دکللردر بلکه وقوعه اهللردر نتکم قریبنه وارث ومالك اولان عتق اولدیغی کبی بو شارعدن کندونك اوزرینه واقعدر کندودن دکلدر ❊ولو قال ان جننت فانت طالق فجن لم یقع بخلاف ان دخلت الدار فدخلها مجنونا وقع ❊ برکسه عورتنه اکر بن مجنون اولورسم بوش اول دیوب ومجنون اولسه طلاق واقع اولمز طلاق شرط اولان جنونك عقبنده بولنوب حین جنونده مکلف اولمدیغندن واکر بن داره دخول ایدرسم دیو یمین ایدوب مجنون اوله رق دخول ایدرسه طلاق واقع اولور وقوع طلاق دخولنه تعلیق ایدوب دخول ایتسه کندی ارباب وقوعدن اوله رق اولوب ارباب ایقاعدن اولمیه رق اولدیغندن اشبو صورت سالفة الذکر مسئله نك خلافنه در انده طلاق وقوعنه مانع اولان حالت جنونه مضاف اولوب بونده اولمدیغندن ❊(ولو اسلم احدهما) ای احد المجوسیین او امرأة الکتابی (ثمة) ای فی دار الحرب وملحق بها کالبحر الملح (لم تبن حتی تحیض ثلاثا) او تمضی ثلثة اشهر (قبل اسلام الآخر) اقامة لشرط الفرقة مقام السبب ولیست بعدة لدخول غیر المدخول بها❊ مجوسی اولان زوجانك بری ویاخود اهل کتابك عورتی دار حربده واکا ملحق اولان بحر ملح کبی کندویه بر احدك قهر وغلبه سی اولمیان محلده شرف اسلامله مشرف اولسه دیکرك اسلامندن مقدم عورت اوچ حیض کورمدکجه ویا اوچ ماه مرور ایتمدکجه عورت مبانه اولمز طلاق رجعیده فرقتك شرطی اولان مضی مدتی فرقتك سببی اولان ابا مقامنه اقامته بناء واشبو حیض واوچ ماهك مضیی عدت دکلدر بو حکمده مدخول بها اولمیان عورت داخله اولدیغنه مبنی حال بو که مزبوره یه عدت لازمه دکلدر اکر عدت اولسه مدخول بهایه خاص اولوردی ❊(ولو اسلم زوج الکتابیة) ولو مآلا کما مر (فهی له و) المرأة (تبین بتباین الدارین) حقیقة وحکما (لا بالسبی فلو خرج) احدهما (الینا مسلما) او ذمیا او اسلم صار ذا ذمة فی دارنا (او اخرج مسبیا) وادخل فی دارنا (بانت) بتباین الدار اذا هل الحرب کالموتی ولا نکاح بین حی ومیت❊ اهل کتابك زوجی شرف اسلامله مشرف اولسه اول عورت کندونك اولور مسلم ایچون ابتداء کتابیه یی تزوج جائز اولدیغندن بقاسی اسهل اولدی ومزبوره نك کتابیه اولمسی هرنقدر مآلا اولسه دخی اولور ماسبقده مرور ایدن ولو اسلم الزوج وهی مجوسیة فتهودت او تنصرت بقی نکاحها قولنده اولدیغی کبی حقیقة دارینك تباینیله که بعینهما تباعدلریله وحکما تباینیله که مثلا زوجك دخول ایتدیکی داره علی سبیل الرجوع دخول ایتیوب بلکه

على وجه السکنی والقرار اولمسی کبی حتی بر حربی دار اسلامه امانله دخول ایتسه عورتی مبانه اولمز حکما کندی دارنده اولدیغندن الا ذمتی قبول ایدرسه مبانه اولور اشبو مزبوره عورت مار الذکر تباینله مبانه اولور سبیله که دار حربدن کندولرینی مسلمینك قهرا اخراجلریله مبانه اولمز امام شافعی فرقت انجق سبیله در تباینله دکلدر دیدی اشبو ایکی اصلك اوزرینه درت صورت تفرع ایدر اولکی اتفاقیه درکه دار حربدن زوجانك ایکیسی بردن ذمیلر ویا مسلملر ویا مستأمنلر اوله رق دار اسلامه خروج بعده ایکیسی بردن یا مسلم ویا ذمی اولسه لر میانه لری تفریق اولنمز ایکنجیسی دخی اتفاقیه درکه مثلا زوجانك بریسی سبی اولنوب بزم دارمزه اخراج اولنسه حنفیه عندنده فرقت واقع اولور تباینه بناء شافعیه قتنده اولور سبیه بناء اوچنجیسی خلافیه درکه مثلا مزبورانك بریسی بزلره مسلم ویا ذمی ویا مستأمن اوله رق خروج ایدوب صکره یا اسلامه کلوب ویا ذمی اولسه حنفیه یه کوره فرقت بولنور اکر مزبور رجل ایسه کندویه درت عورت تزوجی وحربیه اولان عورتنك قزقرنداشنی اکر دار اسلامده ایسه تزوجی حلال اولور امام شافعی قتنده فرقت واقع اولمز دردنجیسی بنه خلافیه درکه مثلا زوجان ایکیسی بردن سبی اولنسه شافعیه یه کوره فرقت بولنور سابیه بعد الاستبرا وطئ حلال اولور بزلره کوره اولمز تباین دار اولمدیغندن امدی مزبورانك بریسی بزه مسلما ویا ذمیا خروج ایتسه ویاخود بعد الخروج اسلامه کلوب ویاخود دار اسلامده ذمت صاحبی اولسه ویاخود مسبیا اخراج اولنوب دار اسلامه ادخال اولنسه دارك تباینی اولدیغندن میانه لرنده بینونت اولور اهل حرب موتی کبی اولوب میتله حی بیننده نکاح اولمدیغندن حتی مرتد حربیلره لاحق اولسه کندویه موتی حکمی اجرا اولنور ❊(وان سبیا) اوخرجا الینا (معا) ذمیین اومسلمین اوثم اسلما اوصارا ذمیین (لا) تبین لعدم التباین حتی لو کانت المسبیة منکوحة مسلم اوذمی لم تبن ولونکحها ثمة ثم خرج قبلها بانت وان خرجت قبله لا ومافی الفتح عن المحیط تحریف نهر ❊ واکر زوجان ایکیسی بردن ذمی ویا مسلم ویا مستأمن اوله رق سبی اولنوب ویا دار اسلامه خروج ایدوب مستأمن اولدقلرینه کوره صکره شرف اسلامله مشرف اولسه لر ویا ذمی اولسه لر عورت مبانه اولمز تباین دار اولمدیغندن حتی مسبیه مسلمك ویا ذمینك منکوحه سی اولسه مبانه اولمز زیرا زوج اکر دار اسلامده اولورسه حقیقة وحکما دار متحد اولور واکر دار حربده اولورسه دار حکما متحد اولور واکر مسلم حربیه یی دار حربده نکاح ایدوب صکره عورتدن مقدم کندوسی خروج ایدرسه

حقیقة وحكما دارلری مختلف اولدیغندن عورت مبانه اولور واكر عورت كندودن مقدم خروج ایدرسه مبانه اولمز عورت دار اسلام اهالیسندن اولوب احكام مسلمینی التزام ایتدیكندن وزوجی اهالی دار اسلامدن اولوب عودی ممكن اولدیغندن تباین دارین اولمدی لكن بوعورت ذمیه اوله رق خروجنه نظرا در كلام ایسه اعمدر فتحده محیطدن نقلا عورتك زوجندن مقدم خروج ایتدیكنه كوره مبانه اولور كلامنده تحریف واردر زیرا مبانه اولمدیغی آنفا مرور ایتدی بونك تفصیلی طحطاویده در اندن طلب ایله ❊ (ومن هاجرت الینا) مسلمة اوذمیة (حائلا بانت بلاعدة) فیحل تزوجها اما الحامل فحتی تضع علی الاظهر لاللعدة بل لشغل الرحم بحق الغیر ❊ حبلی اولمیه رق مسلمه ویاذمیه اولدیغی حالده برحربیه عورت بزه هجرت ایدوب یعنی دار حربی ترك وعدم عود عزمیله دار اسلامه واصله اولسه امام اعظمه كوره بلاعدة مبانه اولور الآن تزوجی حلال اولور امامین عدت لازمدر دیدیلر اما حامل اولورسه قول اظهر اوزره حملنی وضع ایدنه دك توقف اولنور لكن عدت ایچون اولمیوب بلكه رحم غیرك حقیله مشغول اولدیغی ایچون ❊ (وارتداد احدهما) ای الزوجین (فسخ) فلاینقص عدد (عاجل) بلاقضاء (فللموطوئة) ولوحكما (كل مهرها) لتأكده به (ولغیرها النصف) لومسمی اوالمتعة (لوارتد) وعلیه نفقة العدة ❊ زوجاندن برینك معاذالله تعالی مرتد اولمسی بلاقضاء ولامضی ثلثة قروء فی المدخول فسخ عاجلدر وعدد طلاق تنقیص ایتمز امدی بركسه برقاچ دفعه مرتد اولوب وهر برنده تجدید ایمان وامام اعظم رحمه الله تعالی قولی اوزرینه تجدید نكاح ایتسه زوج آخرسز عورتی كندویه حلال اولور تكم خانیه ده بووجهله مسطوردر وبونك فسخ اولوب طلاق اولمدیغی اشبو ردت عصمته منافیه اولدیغندن نكاحه ده منافیه در طلاق ایسه نكاحی رافعدر بناء علیه ردتك طلاق اولمسی متعذر اولدی پس موطوئه اولان عورت ایچون كندو ایله خلوت صحیحه اولمق كبی هرنقدر وطئ حكما دخی اولورسه ده صورت مشروحه ده مهرنك كلیسی واردر وطئ ایله مهر تأكد ایتدیكندن ارتداد قنغی طرفدن اولورسه اولسون واكر ارتداد زوجدن اولورسه موطوئه نك غیری ایچون مهرك نصفی واردر اكر مهر تسمیه اولنمش ایسه یوق تسمیه اولنمزسه متعه لازم اولور ونفقهء عدت اوزرینه لازم اولور یااوچ حیض ایله ویااوچ شهر ایله ویاوضع حمل ایله ❊ (ولاشیء) من المهر والنفقة سوی السكنی به یفتی (لوارتدت) لمجیء الفرقة منها قبل تأكده ولوماتت فی العدة ورثها ❊

زوجها المسلم استحسانا ❊ عورت معاذالله تعالی مرتده اولورسه فرقت كندودن قبل تأكد المهر واقع اولدیغندن سكنادن ماعدا نفقه ومهردن برشی لازم اولمز انجق بوقول ایله فتوی ویریلور مسفوره عدت ایچنده مرتد اولسه استحسانا زوج مسلمی كندویه وارث اولور امام زفر قیاسا وارث اولمز دیدی ❊ وصرحوا بتعزیرها خمسة وسبعین وتجبر علی الاسلام وعلی تجدید النكاح زجرالها بمهر یسیر كدینار وعلیه الفتوی ولوالجیة ❊ فقهاء رحمهم الله تعالی مسفوره حقنده یتمش بش دكنك ضربیله تعزیرینی تصریح وهر برتعزیرك نهایتی معتمد اولان یتمش بش تازیانه یعنی قامچی در وكندوینی بومثللو فعل شنیعدن زجرا اسلام ومثلا بردینار كبی مهر یسیر ایله وتجدید نكاح اوزرینه جبر اولنور كندی راضیه اولسون ویا اولمسون هر برقاضی ایچون آز جه برمهر ایله نكاحی تجدید واردر وبعد الاسلام زوجنك غیریه تزوجدن عورت منع اولنور اكر زوجی طالب اولورسه یوق غیره تزوجنه زوجی راضی اولورسه اولور ❊ وافتی مشایخ بلخ بعدم الفرقة بردتها زجرا وتیسیرا لاسیما التی تقع فی الكفر ثم تنكر قال فی النهر والافتاء بهذا اولی من الافتاء بما فی النوادر لكن قال المصنف من تصفح احوال نساء زماننا وما یقع منهن من موجبات الردة مكررا فی كل یوم لم یتوقف فی الافتاء بروایة النوادر ❊ بلخ مشایخی زجرا وتیسیرا عورتك ردتیله عدم فرقتله افتا ایتدیلر بالخصوص كفره واقعه اولوب صكره انكار ایدنلر حقلرنده بوندن ظاهر اولان عدم فرقتده عامده ایله جاهله مساوی اولمقدر نهرده اشبو مشایخ بلخ قولیله افتا ذكر آتی وحاصلها قولنده كی نوادرك مفادیله افتادن اولیدر دیدی لكن مصنف مرحوم فی زماننا بولنان عورتلرك احوالنی وكندولردن وقوع بولان بهر یوم برقاچ دفعه موجب ردت اولان شیلری تفتیش وتفحص ایدن كمسه نوادرك روایتیله افتاده توقف ایتمز دیدی ❊ قلت وقد بسطت فی القنیة والمجتبی والفتح والبحر وحاصلها انها بالردة تسترق وتكون فیئا للمسلمین عند ابی حنیفة رحمه الله تعالی ویشتریها الزوج من الامام اویصرفها الیه لومصرفا ولو استولی علیها الزوج بعد الردة ملكها وله بیعها مالم تكن ولدت منه فتكون كام الولد ❊ مرحوم ومغفورله شارح دیر كه تحقیق قنیه ومجتبا وفتح وبحر نام كتابلرده مضمون مشروح بسط وتفصیل اولندی خلاصه سی بودر كه مزبوره عورت ردتله استرقاق اولنور وامام اعظمه كوره مسلمین ایچون فیء اولور هر نقدر مجددا مسلمه اولورسه ده اسلام رقیق رقیتدن اخراج ایتدیكندن واكر زوج بیت الماله مصرف دكلسه امامدن مسفوره یی اشترا ایدر واكر بیت المالدن حقی اولان مصرف اولورسه امام

زوجه صرف ایدر بعد الردة مسفوره یه زوج مستولی اولسه اکا مالك اولور
وکندودن ولد کتور مدیکه بیعی جائز اولور ام ولد کبی اولور یعنی دارحربه
ملحقه اولوب بعده ما لکنك سبی سببیله کندویه مالك اولدیغی کبی دیمك
﴿ونقل المصنف فی کتاب الغصب ان عمر رضی الله تعالی عنه هجم علی نائحة
فضربها بالدرة حتی سقط خمارها فقیل له یاامیر المؤمنین قدسقط خمارها فقال
انها لاحرمة لها ومن هنا قال الفقیه ابو بکر البلخی حین مر بنساء علی شط نهر
کاشفات الرؤس والذراع فقیل له کیف تمر فقال لاحرمة لهن انما الشك
فی ایمانهن کانهن حربیات﴾ مصنف کتاب علیه رحمة الملك الوهاب کتاب
الغصبده نقل ایتدیکه حضرت عمر رضی الله تعالی عنه مو تایه نوحه ایدر بر عورته
هجوم ایدوب آلت ضرب اولان دره ایله کندویه ضرب ایدوب حتی خماریکه
باشنك اورتوسی ساقط اولدقده کندویه یا امیرالمؤمنین خماری ساقط اولدی
کشف عورت اولور دینلدکده آنك ایچون حرمت یوقدر بیور دیلر دره داللك
کسریله کندی ایله ضرب اولنان طوره مثللو نسنه در ضمیله انجو معناسنه در
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن ید مبارکلریله مدة حیاتلرنده بر خادمه
ویا بر عبده ویا جاریه یه اصلا ضرب واقع اولمدی ومشار الیهك لاحرمة لها
قولندن اخذا فقیه ابو بکر بلخی بر ایرمغك کنارنده باشلری وقوللری آچیق براز
نسوانه مرور ایتدکلرنده کندولرینه اشبو مکشوفات العورات نسالر اوزره
نیچون مرور ایدیورسك دیو انکار اولندقده کندولری اشبو حاله ملابس
اولدقلرندن کندولرینه احترام یوقکه حرمت اوله بلکه شك ایمانلرنده در
حربیه لر کبیلردر دیدی یعنی حربیات رقیق اولدقلرندن باشلری وقوللری
عورت اولمدی دیمك لکن شك نظرك حلنی ایجاب ایتمز وحضرت عمر رضی الله
تعالی عنهك قولی نیاحته مبنی اولوب بونده اولمدیغندن فقیه مومی الیهك اخذی
پك محلنده دکلدر ﴿وبقی النکاح ان ارتدا معا﴾ بان لم یعلم السبق فیجعل کالغرقی
﴿ثم اسلما کذلك﴾ استحسانا ﴿وفسد ان اسلم احدهما قبل الآخر﴾ ولامهر
قبل الدخول لو المتأخر هی ولو هو فنصفه او متعة ﴾ مثلا ایکیسی بردن موجب
کفر اولان بر کلمه تفوه ویا برینك سبقتی معلوم اولمیه رق مرتد اولوب صکره ایکیسی
بردن شرف اسلامله مشرف اولسه لر استحسانا میانه لرنده نکاح باقی اولور
مزبورانك برینك سبق معلوم اولمدیغی صورتده بردن صویه غرق اولوب برینك
موتی مقدم اولدیغی معلوم اولمیوب جمله سی بردن وفات ایدن کمسه لر منزله سنه
تنزیل اولنور مرقوملر بری برندن وارث اولمزلر تشبیه سابقه جهل حالتی
معیت حالتی کبی اولمقده در معیت ایکیسی بردن مثلا

(یوته)

یوته سجده ایتملری کیدر احدهما آخردن مقدم اسلامه کلورسه نکاح فساده
کیدر واکر اسلامده متأخره عورت اولورسه اسلامدن تأخیری سببیله حقنی
اسقاط ایتدیکندن قبل الدخول کندی ایچون مهرده اولمز واکر متأخر زوج
اولورسه مهرك نصفی مهر تسمیه سی اولمدیغنه کوره متعه لازم اولور ﴿والولد
یتبع خیر الابوین دینا﴾ ان اتحد الدار ولو حکما بان کان الصغیر فی دارنا والاب
ثمة بخلاف العکس ﴾ اب دار حربده صغیر دار اسلامده اولمغله دارهر نقدر
متحد اولورسه دخی ولد دینا ابوینك خیر اوسنه تابع اولور اشبو صورت
مشروحه نك عکسیکه اب دار اسلامده ولد دار حربده اولوب باباسی اسلامه کلسه
صورت مشروحه نك خلافنده در یعنی ولد باباسنه تابع اولوب مسلم اولمز بزم
حکممز انلره جاری اولمزکه حتی ولد اب مسلمه تابع قیلنه بونده دار حقیقة وحکما
مختلفدر وباباسنه تابع اولمدیغنك فائده سی وادك سبینك صحیح اولوب سبی ایدنك
ملکی اولمسیدر ﴿والمجوس ومثله﴾ کوثنی وسائر اهل الشرك ﴿شر
من الکتابی﴾ والنصرانی شر من الیهودی فی الدارین لانه لاذبیحة له بل یخنق
کمجوسی وفی الآخرة اشد عذابا ﴾ مجوس صبور وزننده سلفده قولاغی
کوچك برکسه نك اسمیدرکه آتش پرستلك آیینی وضع واختراع ایدوب ناسی
اکا دعوت ایلمشدی منج کوش فارسی معربیدرکه کوچك قولقلی دیمکدر
کیده رك اتباعنه اطلاق اولنمشدرکه قبیله مجراسنه جاری اولمشدر مفردنده
مجوسی وجمع جنسنده مجوس دینلور یهودی ویهود کبی اشبو مجوسیکه
عبدهٔ نار وبت پرست وسائر کندولری ایچون دین سماوی اولمیان اهل شرك
کبی آنك مثلی کتابیدن شرلیدر زیرا کتابیچون دعوالرینه کوره دین سماویلری
واردر بنابرین ذبیحه لری اکل اولنوب ومناکحه لری جائز اولور اما مجوسی
کندولرندن شرلیدر حتی کتابیه له مجوسیدن ولد حاصل اولسه کتابینك اولور
نوعا کتابیه مراعاة نصرانی دارینده یهودیدن شرلیدر زیرا دنیایه نظرا
مسفورلر ذبح ایتمز بلکه مجوسی کبی خنق یعنی بوغازلرلر وآخرتده عذابا اشدلردر
زیرا نصارانك نزاعلری الهیاتده ویهودککی نبویاتده در یهوددن عزیر ابن الله
دین طائفه قلیله در ﴿وفی جامع الفصولین لو قال النصرانیة خیر من الیهودیة
او المجوسیة کفر لاثباته الخیر لماقبح بالقطعی لکن ورد فی السنة ان المجوسی
اسعد حالة من المعتزلة لاثبات المجوسی خالقین فقط وهؤلاء خالقا لاعدد له
بزازیة ونهر ﴾ جامع الفصولینده مذکوردرکه برکسه نصرانی اولمق یهودی
ویا مجوسی اولمقدن خیرلودر دیسه کافر اولور نص قطعیله تقبیح اولنان
طائفه یه خیر اثبات ایتدیکندن زیرا افعل تفضیل اصل فعلده اشتراك اوزره اولور

نهایتی بریسی زیاده اولور مارالذکر کفر قولندن استدراك ایدر که کتب اهل
سنتده مذکوردر که مجوسی طائفه‌سی معتزله فرقه‌سندن حالة اسعددر که مکابرة
اقل وشرکی اثبا تا ادنادر مجوسی فقط ایکی خالق اثبات ایتدیکندنکه مسفورلردن
مانویه اطلاق اولنان فرقه خالق نوره یزدان وخالق ظلمته اهرمن دیدیلر ونور
خیری وظلمت شری خلق ایدر زعم ایتدیلر واشبو قول باطلری چوق جواب
باصواب ایله رد اولندی باخصوص بعض فضلا بیان بیورب دیمشلرکه ❊ وکم
لظلام اللیل عندك من ید ❊ تحدث ان المانویة تکذب ❊ وقال سری الاعدا
تمر بجهم ❊ وزارك فیه ذوالبنان المخضب ❊ واشبو معتزله فرقه‌سی کندی
ایچون عدد اولمیان خالق کثیر اثبات ایتدیلر زیرا فرقهٔ مرقومه قول فعلنك
خالقی دیرلر بونك ظاهری کفردر لکن عبد ایچون مستقل تأثیر اثبات ایتیوب
بلکه عبدك قدرتنی خالق الله جلیدر دیدکلرندن مزبورلر مؤمن ناجیدر دیدیلر
اما مجوس تعدد اله وتأثیره ذاهبلردر ﴿(ولو تمجس ابو صغیرة نصرانیة تحت
مسلم) بانت بلامهر ولوکان (قدماتت الام نصرانیة) مثلا وکذا عکسه
لم تبن) لتناهی التبعیة بموت احدهما ذمیا اومسلما اومرتدا فلم تبطل بکفر الآخر﴾
مسلمك تحت نکاحنده اولان نصرانیهٔ صغیره‌نك باباسی واناسی مجوسی اولسه‌لر
صغیرهٔ مزبوره مدخول بها دکلسه بلامهر مبانه اولور واکر ام مثلا
نصرانیه ویایهودیه اوله‌رق مرد وهلاك اولسه وبونك عکسیکه باباسی
نصرانی اوله‌رق مرد اولوب اناسی تمجس ایتسه مزبوره صغیره مبانه اولمز
برینك ذمی ویا مسلم ویا مرتد اوله‌رق موتیله تبعیت منتهی اولوب آخرك کفریله
باطل اولمدیغندن ﴿ وفی المحیط لو ارتدا لم تبن مالم یلحقا ولو بلغت عاقلة مسلمة
ثم جنت فارتدا لم تبن مطلقا مسلم تحته نصرانیة فتمجسا اوتنصرا بانت ﴾
محیطده مرسومدرکه صورت مرقومه‌ده ابوان مرتد اولسه‌لر صغیرهٔ
مزبوره مبانه اولمز مادام ابوان دارحربه لاحق اولمدقجه واکر
صغیرهٔ عاقلهٔ مسلمه اوله‌رق بالغه اولوب بعده مجنون اولوب ابوان
مرتد اولسه‌لر دارحربه لاحق اولسونلر ویا اولمسونلر مزبوره مبانه اولمز اسلامی
ذاتی اولوب تبعی اولمدیغی ایچون زیرا مجنونك قبل طروالجنون حالنه اعتبار
اولنور برمسلمك تحت نکاحنده نصرانیه برعورت وار ایکن ایکیسی بردن
مجوسی ویا نصرانی اولسه‌لر عورت مبانه اولور سبب فرقت زوجندن
اولدیغندن زیرا عورت ذاتنده کافره در ﴿(ولا) یصلح (ان ینکح مرتدا
اومرتدة احدا) من الناس مطلقا ﴾ مرتد ویاخود مرتده اولان کمسه‌یه ناسدن
مطلقا که مسلمه ویا مرتده ویا کافره براحدی نکاح صحیح اولمدی زیرا مرتد

(قتله)

قتله مستحق اولوب امهال ضرورة تأمل ایچون اولدیغندن نکاح کندوبی تأملدن
مشغول ایدر ﴿(اسلم) الکافر (وتحته خمس نسوة فصاعدا اواختان اوام
وبنتها بطل نکاحهن ان تزوجهن بعقد واحد فان رتب فالآخر) باطل وخیره
محمد والشافعی عملا بحدیث فیروز قلنا کان تخیره فی التزوج بعد الفرقة ﴾
تحت نکاحنده بش دخی زائد عورت ویا ایکی همشیره ویا انا ایله قزی اولان کافر
شرف اسلامله مشرف اولسه نکاحلری باطل اولور اکر جمله‌سنی برعقدایله تزوج
ایتدیسه واکر ترتیبله بر بر ایتدیسه صکره‌کی عقد باطل اولور امام محمد وامام
شافعی رحمهما الله تعالی فیروز دیلمی رضی الله تعالی عنهك حدیث شریفیکه
تحت نکاحلرنده مقدما ایکی همشیره وار ایدی برینی اختیار ایتدیلر وغیلان
دیلمی شرف اسلامله مشرف اولدقلرنده تحت نکاحنده اون عورت وار ایدی
کندی ایله اسلامه کلدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کندوبی
مخیر قلدیغندن دردنی اختیار ایلدی اشبو حدیث شریفلره بناً مشار الیهما
دردن زیاده‌ده دردینی واختینك برینی وانا ایله قزدن انجق قزنی اختیارده مخیر قیلدیلر
بزلر کندولرینه جوابده‌دیرزکه مزبورلرك تخییر اولنملری بعد الفرقة تزوجده‌در
﴿(بلغت المسلمة المنکوحة ولم تصف الاسلام بانت) ولا مهر قبل الدخول
وینبغی ان یذکر الله تعالی بجمیع صفاته عندها وتقر بذلك وتمامه فی الکافی ﴾
مسلمك منکوحهٔ صغیره بالغه اولوب اسلامی وصف وبیان ایدوب بن اشبودین
اسلام اوزره‌یم دیمسه زوجندن مبانه اولور وقبل الدخول مهرده لازم
اولمز وکندونك حضورنده الله ذوالجلال حضرتلری جمیع صفاتلری
ایله ذکر اولنوب وکندی آنی اقرار ایتمك واجبدر یعنی کندویه الله عظیم الشان
اشبو صفات کامله‌لر ایله موصوفیدر دینلدکده نعم دیرسه اسلامیله حکم
اولنور اما اسلام قبل البلوغ معلومی اولوب وقت بلوغنده وصف ایتمسه مبانه
اولمز هنوز اسلامه تابع اولدیغندن واشبو بحثك تمامی کافیده مسطوردر

﴿(باب القسم)﴾

وقتاکه حره درت عبده ایکی عورت نکاحنك جوازی ذکر اولندیسه قسمك
بیاننه حاجت مس ایتدیده بیاننه آغاز اولندی ﴿ بفتح القاف القسمة
وبالکسر النصیب ﴾ قسم قافك فتحیله مصدردر لغة مال امثالی شیلری
شرکا میانه‌لرنده تقسیم ونصیبلرینی تعییندر وشرعا زوجك زوجات میانه‌لرنده
مأکولات ومشروبات وملبوسات وبیتوتده تسویه سیدر محبت ووطئده

لازم دکلدر ❊ قهستانی ❊ قافك کسریله نصیب وحصه معناسنده در
❊(یجب) وظاهر الآیة انه فرض نهر (ان یعدل) ای ان لایجور (فیه) ای فی القسم
بالتسویة فی البیتوتة (وفی الملبوس والمأکول) والصحبة ❊ مزبور قسمده
بیتوتنده وملبوسده ومأکولده وصحبت ومواننسنده تسویه ایله عدل ایتمك یعنی
جور ایتمك زوج اوزرینه واجبدر هندیه وملتقی وقهستانی وغیریلری وجوبله
تصریح ایتدیلر لکن { فان خفتم الا تعدلوا فواحدة اوما ملکت ایمانکم }
آیت کریمه سنك ظاهری قسمك فرض اولمقلغنه دلالت ایدر ومسکینده
فرضیتله تصریح ایلدی فتحك کلامی وجوبك فرض معناسنده اولمسنی افاده ایدر
ومو انستده تسویه ایکیسیله ده حسن معاشرت وبشاشة وجهله بیتوتت
ایدوب برینه عبوست وجه اظهار ایتمکدر ❊ (لافی المجامعة) کالمحبة
بل یستحب ویسقط حقها بمرة ویجب دیانة احیانا ولا یبلغ مدة الایلاء
الابرضاها ویؤمر المتعبد بصحبتها احیانا وقدره الطحاوی بیوم ولیلة
من کل اربع لحرة وسبع لامة ❊ محبت کبی مجامعتده عدل وتسویه
واجب دکلدر مجامعتك مبناسی نشاط محبتك کی ضروریاتدن اولان میل
قلب اولدیغندن بلکه مجامعتده تسویه مستحبدر اشتها سببیله کندولرینی
فاحشدیه میلدن تحصین ایچون وهندیه ده وطئ وقبله امثالی هر بر استمتاعاتده
بلکه جواری وامهات اولاد میانلرنده دخی تسویه مستحبدر دیو مذکوردر
وبردفعه مجامعتله عورتك حقی ساقط اولور ودیانة احیانا جماع واجبدر
قضا والزام انجق وطئه اولی ایچون اولور جماع ایتممه نك مدتی مدة ایلا اولان درت
ماهده عورتك طیب نفسیله رضاسیله بالغ اولور اوقاتنی عبادات وطاعاته حصر ایدن کمسه
احیانا عورتیله مصاحبتله امر اولنور امام طحاوی مدت صحبتی حره ایچون بر
درت کونده بر کون وبر کیجه ایله بر یدی کونده جاریه ایچون بر کون وبر کیجه ایله
تقدیر ایلدی. زیرا مزبوره لردن غیری اوچ عورتی دخی اولسه کندولرینه
انجق مدت مرقومه دوشر واشبو تقدیر امام اعظمدن مرویدر وروایت
اولنورکه بر عورت حضرت عمر رضی الله تعالی عنهك حضورینه کلدی
ومشار الیهك مجلس عدالت انیسلرنده کعب بن مسور رضی الله تعالی عنه وار ایدی
مزبوره عورت دیدیکه یا امیر المؤمنین بنم زوجم کوندز صائم کیجه قائمدر جوابنده
حضرت عمر رضی الله تعالی عنه زوجك نه کوزل رجلدر بیوردی مزبوره ینه
کلامنی تکرار ایتدی مشار الیه ینه جواب مذکوری تکرار بیوردقده مومی الیه
کعب بیوردیلرکه اشبو عورتك مرامی فراشنی زوجنك ترکندن شکوادر
حضرت عمر رضی الله تعالی عنه بیوردیلرکه اشبو عورتك اشارتنی فهم

ایتدیکك وجه اوزره میانه‌لرنده حکم ایله حضرت کعب رضی الله تعالی عنه زوجنی
احضاردن صکره مرافعه‌لرنده عورته زوجکدن دعوالنه‌در سویله دیدی عورت
جوابنده نظمله جواب ویردی (نظم) ❊ یا ایها القاضی الحکیم ارشده ❊
❊ الهی خلیلی عن فراشی مسجده ❊ زهده فی مضجعی تعبده ❊ نهاره ولیله ما یرقده ❊
ولست فی امر النساء احمده ❊ یعنی ای علم وحکمت وفطنت ورشادت صاحبی اولان
قاضی بنم خلیلی ودوستمی عبادت واطاعتی بنم فراشمدن مشغول قیلدی
یعنی حق فراشه مراتی قالمدی وکندونك تعبدی کندوینی بنم یتاغمدن تبعید
ایدوب کیجه سنده وکوندوزنده کندوینی خواب راحتدن محروم ایتدی
امر نساده بن بوکا راضیه دکلم دیمك زوجنه خطاب ایدوب سن نه دیرسك اشبو
حلیله نك جوابنده دیدکده اول دخی نظمله بیوردیکه ❊ زهدنی فی فرشها
وفی الکل ❊ انی امرؤ اذهلنی ما قد نزل ❊ فی سورة النمل وفی سبع الطول ❊
یعنی بن بر کسه یمکه بنی اهل وعیالی وفراشنی سورهٔ نملده ویدی طوال مفصل
سوره‌لرده دنیادن تزهد واعراض حقنده وارده اولان آیت قرآنیه
ترك وذهول ایتدیردی دیمك حضرت کعب رضی الله تعالی عنه جوابنده بیوردیکه
❊ ان لها حقا علیك یا رجل ❊ نصیبها فی اربع لمن عقل ❊ فاعطها ذاك ودع
عنك العلل ❊ یعنی ای کمسه تحقیقا اشبو عورتك سنك اوزرنده حقی واردر
عاقله وبالغه اولوب خدمت رجاله صلاحیتی اولان عورته درت کونده بر اصابت
وجماع ایدرسك مزبوره نك اول حقنی ادا ایله وکندندن علل وبهانه‌یی ترك ایله
دیمك حضرت عمر رضی الله تعالی عنه کعب حضرتلرینه سؤال بیوردیلرکه اشبو
حکمی نه‌دن اخذ واستنباط ایلدك جواب بیوردیلرکه الله جلیل { فانکحوا ما طاب
لکم من النساء مثنی وثلث ورباع } نظم مجیدی ایله حر ایچون درت عورتی اباحه
بیوردی امدی هر برلری ایچون بر یوم وبر لیله اولور بناء علیه مزبوره عورته
برکون وبر کیجه ایله حکم ایتدم دیدی حضرت عمر رضی الله تعالی عنه اشبو جواب
باصواب خوش کلدیکندن مزبور کعبی بصره یه قاضی نصب ایلدی ❊ حلبی ❊
❊ ولو تضررت من کثرة جماعه لم تجز الزیادة علی قدر طاقتها والرأی فی تعیین
المقدار للقاضی بما یظن طاقتها نهر بحثا ❊ واکر زوجه زوجك جماعندن متضرره
اولسه طاقتندن زیاده جماع جائز اولمز عددا مقدار تعییننده رأی قاضینکدر
یعنی قاچ دفعه‌یه طاقت کتوره جکنه ظن غالبی اولورسه آنکله حکم ایدر
ائمهٔ حنفیه دن مقدار تعیینی حقنده کلام روایت اولنمدی کتب مالکیه ده بعضیلر
درت لیلا ودرت نهارا وعند البعض فقط ایکیسنده درت وبعضیلر اون ایله تقدیر
ایتدیلر دیو مذکوردر لکن قاضینك ظنی بعض اولورکه عورتك طاقتنه مصادف

اولمز عورتك طاقتنی اعتبارك مقتضاسی عدد ومقدار تعیننده قول عورتك اولقدر ﴿ (بلا فرق بين فحل وخصى وعنين ومجبوب ومريض وصحيح) وصبى دخل بامرأته وبالغ لم يدخل بحر بحثا واقره المصنف ومريضة وصحيحة ﴾ فحل هرحیوانك دلو آنلور ارككینه دینور خصی خانك قحیله خایه لری چیقارلمشه دینورکه انساندن خادم آدن آكدش تعبیر اولنور یعنی مزبور قسمك وجوبی اركك وطوشه وحركتی اولمیان سست اندام ومقطوع الذكر ومریض وصحیح وعورتنه دخول ایدن صبی ودخول ایتمین بالغ صاحب بحراشبو مقامده بو یلجه بحث ایلدی ومصنف مرحوم دخی بونی اقرار ایلدی ومریضه وصحیحه میانه لرنده فرق اولمقسزین دخول ایدن بالغده وجوب بالطریق الاولیدر ناشزه ایچون قسم یوقدر ﴿ (وحائض وذات نفاس ومجنونة لاتخاف ورتقاء وقرناء) وصغيرة يمكن وطؤها ومحرمة ومظاهر ومولى منها ومقابلاتهن وكذا مطلقة رجعية ان قصد رجعتها والا لا بحر ﴾ دخی حائض ونفسا وكندودن خوف اولنمیان مجنونه ویزوفرجنده جماعه مانع كمك اولان عورت ووطئ ممكن اولور صغیره وحج ویا عمره ایچون احراملی وكندویه ظهار وایلا اولنان واشبو وحائض قولندنبرو مذكوراتك مقابللری میانه لرندن دخی قسمده فرق یوقدر رجعتی قصد اولنان مطلقهٔ رجعیه دخی قسمده بنه بو یلجه در واكر رجعتی مراد اولنمزسه قسمده مذكورات كبی اولمز دخی مولی دیمك ضمی وواوك سكونی ولامك فتحی وتنوینیله ایلا دندر ﴿ (ولو اقام عند واحدة شهرا فى غير سفر ثم خاصمته الاخرى) فى ذلك (يؤمر بالعدل بينهما فى المستقبل وهدر مامضى وان اثم به) لان القسمة تكون بعد الطلب (وان عاد الى الجور بعد نهى القاضى اياه عزر) بغير حبس جوهرة لتفويته الحق وهذا اذا لم يقل انما فعلت ذلك لان خيار الدور لى فحينئذ يقضى القاضى بقدره نهر بحثا ﴾ مثلا ایكی عورتی اولان كسه برینك عندنده سفرده اولمیه رق برماه اقامت ایدوب بعده دیكری مزبورشهر حقنده زوجیله مخاصمه ایتسه كلجكده میانه لرنده عدل ایله امر اولنور كچمش مدت هدر اولور هرنقدر آنك سببیله آثم اولورسه ده قسمت بعد الطلب اولدیغندن ماسبق مقداری بنم عندمده مكث ایله دیه مز واكر قاضینك كندویی قسمه عدم مراعاتدن ناشی جوردن نهی ایتدكدنصكره زوج ینه جوره عودت ایدرسه بلا حبس زوج تعزیر اولنور حق مسمی یی فوت ایتدیكندن واشبو تعزیر اكر زوج بن اول برینك عندنده زیاده مكث ایتمكی خیار دور بنم ایچون اولدیغندن ایتدم دیمزسه اولور واكر بویله دیرسه قاضی عورتك مخاصمه ایتدیكی مدت مقداریله حكم ایدر ﴿ (والبكر والثيب والجديدة

والقديمة والمسلمة والكتابية سواء) لاطلاق الآية (وللامة والمكاتبة وام الولد والمدبرة) والمبعضة (نصف ما للحرة) اى من البيتوتة والسكنى معها اما النفقة فبحالهما ﴾ باكر وثيب وجديده وقديمه ومسلمه وكتابيه اشبو مزبور قسمده مساویلردر { وعاشروهن بالمعروف } دخی {ولن تستطيعوا ان تعدلوا بين النساء ولو حرصتم فلا تميلوا } آیت كریمه لری مطلق اولدیغندن آیت اخیره یی ابن عباس رضى الله تعالى عنهما ان لم تستطيعوا العدل والتسوية فى المحبة فلا تميلوا فى القسم ایله تفسیر بیوردیلر ائمهٔ ثلثه جدیده باكر اولورسه یدی ثیب اولورسه اوچ كونله تفضیل دیدیلر جاریه ومكاتبه وام ولد ومدبره وبعضیسی عتق اولان ایچون كندولر ایله بیتوتت سكنادن حره ایچون اولانك نصفی واردر اشبو حكم وتقدیری ابو بكر الصدیق وعلى بن ابى طالب رضى الله تعالى عنهما بیوردیلر امانفقه كه اكل وشرب وسكنا ولبس مزبوره حره ایله جاریه لرك حاللرینه نظر ادر اشبو نسانك حاللرینی اعتبار بحر كدر ماسبقده شارح فتروغنده زوجك حالنه در اعتبار دیدی ﴿ (ولا قسم فى السفر) دفعا للحرج (فله السفر بمن شاء منهن والقرعة احب) تطييبا لقلوبهن (ولو تركت قسمها) بالكسر اى نوبتها (لضرتها صح ولها الرجوع فى ذلك) فى المستقبل لانه ماوجب فما سقط ولو جعلته لمعينة هل له جعله لغيرها ذكر الشافعى لا وفى البحر بحثا نعم ونازعه فى النهر ﴾ دفعا للحرج زوج اوزره سفرده قسم یوقكه یعنی زوجه لرك جمله سنی برابر كتورمك ویاخود مسافره ایله سفرده اولدیغی مدت قدر حاضره ایله ده اقامت لازم دكلدر ایمدی زوجه لرندن زوج ایچون دیلدیكنی كتورمك واردر قلبلرینی تطییب ایچون قرعه پك محبوبدر ام المؤمنين حضرت عائشه رضى الله تعالى عنها وعن ابويهادن روایت اولنان رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلمدن سفر مراد ایتدكلرنده ازواج مطهرات میانه لرنده قرعه بیوروب هر قنغیسنده چیقارسه آنی برابر كتوررلر ایدی حدیث شریف مفهومنه بناً امام شافعى رحمه الله تعالى قرعه عورتك حقیدر دیدی حنفیه طرفندن جواب ویریلوركه قرعه تطییبادر وجوبا دكلدر زیرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك قرعه بیوردیغی تفضلادر كندولرینه حضرده دخی قسمه مراعات واجب دكل ایدی { ترجى من تشاء منهن وتؤوى اليك من تشاء } آیت كریمه سنه بناً قاضى بیضاوى علیه رحمة البارى ترجى من تشاء منهن قول شریفنی تؤخرها وتترك مضاجعتها ایله وتؤوى اليك من تشاء كلام منیفنی تضم اليك وتضاجعها ایله تفسیر بیوردیلر منذری بیان بیوردیلركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك ازواج مطهرات رضى الله عنهن اجمعيندن كندولرینه ایوا وضم بیوردقلری حضرت

عائشه وام سلمه وزینب وحفصه ومن ارجاه بیوردقلرندندر سوده وجویریه وام حبیبه
وصفیه ومیمونه رضوان الله تعالی علیهن اجمعین ایدی کندولرینه تسویه حضرده
واجب اولمجق سفرده قرعه لریله وجوبه استدلال اولنمز ❊ زیلعی ❊ برعورت
کندی نوبتنی ضره سنه ترك ایتسه صحیحدر زیرا ازواج مطهراتدن زمعه رضی الله عنها
قزی سوده رضی الله تعالی عنها کندولرینه طلاق ویرلدکده رسول الله صلی
الله تعالی علیه وسلمدن رجا ایتدیلرکه مراجعت بیورەلرده نوبتنی حضرت عائشه
رضی الله تعالی عنها ایچون قیله ❊ ابوالسعود ❊ ومزبوره کندی قسمنی
ضره سنه ترك ایدن عورت ایچون کلجکده رجوع واردر زیرا حق اولان قسمی
هنوز واجب اولمدیکه کندونك اسقاطیله ساقط اوله وبوندن مستبان اولان
بعض کسه لرك مستقبلده نی غیبت ایدن ذواتك نی غیبت ایتدیکی حلال اولسون
قولیله حقنك عدم سقوطیدر اسقاطی وقتنده حق اولمدیغندن وبرعورت
کندویه قسمده زیاده ایتمك ایچون زوجنه براز اشیا ویرسه حرامدر رشوتدر ردی
واجبدر واکر کندونك حصه سنی دیکر ضره معینه سنه ویردکده زوج آنی آخر
ضره ایچون قیلرمی دیرسك امام شافعی قیلمز وبحرده قیلر دیو ذکر ایلدی
نهرده بحره نزاع ایتدیکه معینه یه حتی هبه ایتدکدنصکره انجق انك اولور
زوج مداخله ایدەمز ❊ (ویقیم عند کل واحدة منهن یوما ولیلة) لکن انما تلزمه
التسویة فی اللیل حتی لوجاء للاولی بعد الغروب وللثانیة بعد العشاء فقد ترك
القسم ولایجامعها فی غیر نوبتها وکذا لایدخل علیها الا لیعادتها ولو اشتد
ففی الجوهرة لابأس ان یقیم عندها حتی تشفی اوتموت انتهی یعنی اذالم یکن عندها
من یؤنسها ❊ زوجات متعدده سی اولان کسه هر برلرینك عندنده برکون وبرکیجه
اقامت ایدر لکن تسویه انجق کیجه ده لازم اولور حتی اولکینك عندنه
بعد الغروب وایکنجیه بعد العشا کلسه قسمی ترك ایتمش اولور ونوبتنك غیریده
نهارا دخی اولسه بریله جماع ایتمز وکیجه کندویه دخول ایتمز الا مریضه اولورسه
عیاده ایچون ایدر واکر مرضی مشتد اولورسه آنك عندنده شفا بولوب ویاوفات
ایدنجیه قدر اقامتده بأس یوقدر یعنی عندنده کندی ایله الفت وانسیت ایدر
کسه اولمزسه ❊ ولومرض هو فی بیته دعاکلا فی نوبتها لانه لوکان صحیحا
واراد ذلك ینبغی ان یقبل منه نهر ❊ زوج کندی بیتنده خسته اولسه زوجاتدن
هر برلرینی نوبتنده دعوت ایدر زیرا صحتنه نظرا صورت مشروحه یی مراد
ایتدکده لایق اولان کندودن قبول اولنمقدر ❊ نهر ❊ (وان شاء ثلاثا) ای ثلاثة ایام
ولیالیها (ولایقیم عند احدیهما اکثر الا باذن الاخری) خلاصة زاد فی الخانیة
(والرأی فی البدائة) فی القسم (الیه) وکذا فی مقدار الدور هدایة وتبیین

(وقیده)

وقیده فی الفتح بحثا بمدة الایلاء اوجمعة وعممه فی البحر ونظر فیه فی النهر قال
المصنف وظاهر بحثهما انهما لم یطلعا علی مافی الخلاصة من التقیید بثلثة ایام کما عولنا
علیه فی المختصر والله تعالی اعلم ❊ واکر زوج دیلرسه اوچ کون وکیجه سیله ویازیاده
اقامت ایدر وبرینك عندنده دیکرندن زیاده مکث ایتمز الا اذنیله ایدر قسمده
بدأ ایتمده ومقدار دورده رأی وارادە زوجه مفوضدر فتحده مقدار دوری
مدت ایلاء اولان درت ای ایله ویاخود جمعه ایله تقیید ایلدی وبحرده مقدار تعمیم
ایلدیکه علی وجه القسم اولدقدنصکره ظاهر اولان اطلاقدر مضرت
اولمدیغندن دیدی وصاحب نهر مضرت اولمدیغی مسلم دکلدر دیو منع ایتدی مصنف
مرحوم فتح وبحر صاحبلرینك دور مدتنده بحثلرینك ظاهری مرقوملرك
خلاصه ده اولان اوچ کونله تقییده عدم اطلاعلریدر دیدی لکن قهستانی
اوچ ویا یدی ایله تقیید ایلدی شارح رحمه الله تعالی دیرکه نتکم بز مختصرده اوچله
تقیید قول معتمددر دیو بیان ایلدك الله اعلم ❊ فروع لوکان عمله لیلا کالحارس
ذکر الشافعیة انه یقسم نهارا وهو حسن ❊ مثلا چارشو بکجیسی کبی زوج کیجه
مشغول اولسه علماء شافعیه قسمی نهارا ایدر دیو ذکر وبیان بیوردیلر واشبو
بیانلری کوزلدر بونکله فتوی ویریلور ❊ وحقه علیها ان تطیعه فی کل مباح یأمرها
به وله منعها من العزل ومن اکل ما یتأذی من رائحته بل ومن الحناء والنقش
ان تأذی من رائحته نهر وتمامه فیما علقته علی الملتقی ❊ زوجك زوجه اوزرنده
حقی کندی ایله امر ایتدیکی هر برمباحده زوجه نك زوجه اطاعتیدر اشبو
کلامك ظاهری زوجك کندویه امری بولندقده اوزرینه وجوبیدر پادشاهك
رعیه یه امرنده کی کبی امدی برکسه عورتنه تزین ایله امر ایدوب اول دخی ترك
ایتسه ویاخود طاهره اولدیغی حالده اجابتی ترك ایتسه ویاخود نمازی وشرائطنی
ترك ایتسه آنی ضرب ایدر ❊ فتح ❊ برکسه نك عورتی نماز قلمسه کندویه آنی
تطلیق واردر هرنقدر مهرینی ایفایه قدرتی اولمزسه ده برعورتك باباسی مریض
اولوب وخدمتنی کورر کسه سی اولمسه زوجندن اذنسز خروج ایدوب
اکا خدمت ایدر کرك مؤمن اولسون وکرك کافر اولسون بدایعده مسطوردرکه
معاشرت بالمعروفکه زوجه سیله قولا وفعلا وخلقا ونصحا حسن معامله
ومرئه ناشزه اولوب زوجنك امرینه اطاعتدن خروج صددنده بولنورسه
اولا کندویه وعظ وثانیا هجر وترك وثالثا ضرب آیت کریمه ده کی ترتیب اوزره
احکام نکاحدندر هجرك معناسی کندی ایله مضاجعتی وجماعی وکلامی ترکدر
وزوج عورتی عزلدن یعنی منیسنی طشره دوکمکدن ورایحه سندن متأذی
اولدیغی صوغان وصرمساق ودخان وتنباك وانفیه امثالی شیلر استعمالندن

بلكه حنا ونقش مثللو نسنه لردن دخی متأذی اولورسه منع ایدر وشارح دیرکه اشبو بحثك تمام وتفصیلی ملتقی اوزرینه اولان تعلیقاتمزده در برکسه‌نك برعورتی وبراز جاریهٔ سریه‌لری اولسه هر بردرت کونده برکون وبرکیجه کندونك عندنده باقی اوچ کونده سریه‌لرندن دله دیکنك یاننده اقامت ایدر درت نکاحلیسی اولان کسه هر برلرینك یاننده برکون وبرکیجه اقامت ایدوب سراریلر قتنده انجق مرور ایدن کسه‌نك وقفه‌سی کبی اولور وکشی یه عورتی صبی عاقل ویا اعمی ویاضره‌سی ویا جاریه‌سی حضورلرنده وطئ مکروهدر بین النسا دوری تمام ایتدکدنصکره درعقب دور بدأ ایتمك لازم دکلدر بلکه برزمانده کندی باشنه یا لکز بیتوتت ایتسه ویا سرارٔ ویا امولدلریله اولسه‌ده اولور لکن اشبو قول سرارٔ ایله وقفهٔ مار ایله وقفه ایدر قوللرینه منافیدر

(باب الرضاع)

وقتاکه نکاحدن مقصود ولد اولوب اول دخی اول امرده غالبا رضاعله تعیش ایدوب ونکاح ایچون رضاعه متعلق احکام اولدیسدر رضاعی فقهای عظام نکاحك آخر احکامی قلدیلر وبوندن ظاهر اولدیکه باب ایله عنوانلق کنز کبی کتابله ابتدادن اولیدر برجندیده اشبو رضاعی نکاحك عقبنده ایرادلری یاایکیسیده حرمته سبب اولدقلرندن بربرلرینه نظیر اولمسیدر ویاخود نکاح حله رضاع حرمته سبب اولدیغندن ضدان اولملریدر دیو مذکوردر وبوندن فهم اولنان برشیئك برجهتدن نظیر ودیکر جهتدن ضد اولمسیدر ﴿ (هو) لغة بفتح وكسر مص الثدی ﴾ رضاع رانك فتحی وكسریله لغتده ممه‌یی امك معناسنه در ﴿ وشرعا (مص من ثدی ادمیة) ولو بكرا او میتة او آیسة والحق بالمص الوجور والسعوط (فی وقت مخصوص) هو (حولان ونصف عنده وحولان) فقط (عندهما وهو الاصح) فتح وبه یفتی كما فی تصحیح القدوری عن العیون ﴾ وشرعده رضاع وقت مخصوصده که امام اعظمه کوره ایکی بچق ییل وامامینه کوره فقط ایکی ییلده هرنقدر باکره ویامیته ویاحیضدن کسلمش اولورسه‌ده آدمیه‌نك سودندن امکدر وجور لفظی صبور وزننده آغزه دوا آقتمق وسعوط بورنه دوا آقتمق معناسنه در یعنی سودی آغزه ویاانفه داملتمق مصه الحاق اولندی واصح اولان انجق امامین قولیدر وقدوری‌نك عیوندن تصحیحنه نظرا انجق بوقول ایله فتوی ویریلور الله جل‌جلاله { والوالدات یرضعن اولادهن حولین كاملین لمن اراد ان یتم الرضاعة } قول شریفنده بنا اشبو نظم مجید بعد التمام

رضاعك عدمنه دلیلدر ﴿ لكن فی الجوهرة انه فی الحولین ونصف ولو بعد الفطام محرم وعلیه الفتوی واستدلوا لقول الامام بقوله تعالی وحمله وفصاله ثلاثون شهرا ای مدة كل منهما ثلثون غیر ان النقص فی الاول قام بقول عائشة رضی الله تعالی عنها لا یبقی الولد اكثر من سنتین ومثله لا یعرف الا سماعا والآیة مأولة لتوزیعهم الاجل علی الاقل والاكثر فلم تكن دلالتها قطعیة علی ان الواجب علی المقلد العمل بقول المجتهد وان لم یظهر دلیله كما افاده فی رسم المفتی ﴾ لكن جوهره‌ده مذكوردركه مدت رضاع ایكی بچوق ییلدر مدت مرقومده‌ده رضاع فطامدنصكره اولورسه‌ده ینه كندی ایله حرمة نكاح ثابته اولور دخی فتوی بوقولك اوزرینه‌در اشبو استدراك مزبور وبه یفتی اوزرینه یعنی قولین مزبورین ایكیسیده مفتی به‌در امام اعظم رحمه الله‌نك قولنه فقها رحمهم الله تعالی حلیلك { وحمله وفصاله } ایت كریمه‌سیله استدلال ایتدیلر یعنی حمله فطامك هر برلرینك مدتی اوتوز آی دیمك زیرا حق سبحانه وتعالی ایكی شی ذكر بیوروب كندولری ایچون مدت بیان ایتدیكندن مدت بكمالها هر بری ایچون ثابته اولدی مثلا لفلان علی الف وخمسة اقفزة الی شهرین كلامنده كه ایكی دینك اجلی هر برلرینه اولدیغی كبی شوقدر واركه حملك مدتنك نقصانی ام المؤمنین حضرت عائشه رضی الله تعالی عنها وعن ابویهانك لا یبقی الولد اكثر من سنتین قول شریفله ثابتدر یعنی ولد اناسنك قارنده ایكی سنه‌دن زیاده مكث ایتمز دیمك واشبو مثللو شی انجق رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن سماعله معلوم عقلك یته‌جكی شیلردن اولمدیغندن وامام اعظم رحمه الله تعالی قطعیه اولان ایت كریمه‌یی ظنی اولان حدیث شریفله نیجه تخصیص ایدر دیو وارد اولان سؤاله جواب ویریلوركه آیت كریمه قطعیه دكلدر بلكه تأویلی قابله‌در مجتهد باخصوص امامین همامین اجلیكه اسم عدد اولان ثلثونی اقلكه مدت حملك اقلیله اكثرمدت فصالك اكثرینه توزیع ایتدكلرندن آیت كریمه‌نك دلالتی قطعیه اولمدی ومقلدك اوزرینه واجب اولان مجتهدك قولیله عملدر هرنقدر دلیلی ظاهر اولمزسه‌ده نتكم قاضیخان فتاواسنك اولنده رسم المفتی دیدیكی محلده مضمون مشروحی افاده ایلدی ﴿ لكن فی آخر الحاوی فان خالفا قیل یخیر المفتی والاصح ان العبرة لقوة الدلیل ثم الخلاف فی التحریم اما لزوم اجر الرضاع للمطلقة فمقدر بحولین بالاجماع ﴾ اشبو استدراك علی ان الواجب قولی اوزرینه‌در یعنی مقلدك اوزرینه مجتهدك قولیله عمل ایتمك واجبدر لكن حاوی القدسی نام كتابك آخرنده مسطوردركه امامین امام اعظم رحمه الله‌نه مخالفت ایدرلرسه بعضیلر مفتی مخیردر قنغیسنك قولنی

اختیار ایدرسه انکله فتوی ویرر وبعضیلر امام اعظمك قولی تقدیم اولنور
هرنقدر دلیلی ظاهر اولمزسه ده دیدیلر بو علی ان الوا جب آلخ قولنك مفادیدر
اصح اولان دلیلك قوتنی اعتباردر یعنی قنغیسنك دلیلی قوتلو ایسه آنك قولیله
عمل اولنور دیمك بحر صاحبی بو مقامده اما مینك تمسك ایتدکلری دلیلکه
{ والوالدات یرضعن اولادهن حولین کاملین } آیت کریمه سیدر قوتلودر دیدی
بوند نصکره اختلاف مدت رضاع تمام اولدقده رضاعك حرمتنده در
اما مطلقده رضاع اجرتنك لزومی اجماعا ایکی سنه ایله تقدیر اولنمشدر ❊(ویثبت
التحریم فی المدة) فقط ولو (بعد الفطام والاستغناء بالطعام علی) ظاهر (المذهب)
وعلیه الفتوی فتح وغیره قال المصنف کالبحر خالف الزیلعی خلاف المعتمد
لان الفتوی متی اختلفت رجح ظاهر الروایة ❊ ظاهر مذهب اوزره تحریم
فقط رضاعده ثابت اولور هر نقدر ولد سوددن کسیلوب طعامله مستغنی
اولدقد نصکره اولورسه ده فتوی دخی اشبو قول اوزرینه در بنابرین
مدت رضاعدنصکره که رضاع تحریمی موجب دکلدر بونده مصنف مرحوم
صاحب بحر کبی دیدی امدی بو کا کوره خصافدن نقلا زیلعیده
ذکر اولان ولد اکر مدت رضاع تمام اولمزدن مقدم منفطم اولوب طعامله
مستغنی اولدقدنصکره سود امسه حرمة رضاع ثابته اولمز واکر قبل الاستغنا
رضاع اولورسه حرمت ثابته اولور وبو امام اعظمدن روایتدر وفتوی بو قولك
اوزرینه در مضمونی قول معتمدك خلافیدر زیرا اقوالك تعددیله هرنه زمانکه
فتوی مختلفه اولسه ظاهر روایت ترجیح اولنور ❊(ولم یبح الارضاع بعد
مدته) لانه جزء آدمی والانتفاع به لغیر ضرورة حرام علی الصحیح شرح الوهبانیة
وفی البحر لایجوز التداوی بالمحرم فی ظاهر المذهب اصله بول المأکول کما مر ❊
اختلاف مزبور اوزره مدت رضاع تمام اولدقدنصکره ولدی ارضاع مباح
اولمدی امدی امامینه کوره ایکی سنه دن زیاده امزرمك جائز دکلدر سود
آدمینك جزئی اولوب وقول صحیح اوزره بلاضرورة انکله انتفاع حرام اولدیغندن
وبحرده ذکر اولندیکه ظاهر مذهبده حرام اولان نسنه ایله تداوینك عدم جوازنك
اصلی مأکول اللحم اولان حیوانك بولنك اصلا شرب اولنمدیغیدر نتکم فصل البئردن
مقدمجه فروع اختلف فی التداوی بالمحرم وظاهر المذهب المنع آلخ دیدیکی
محلده ذکر اولندی و بحرده فتحدن نقلا مذکوردرکه طبیبلر کوز آغریسیچون
قز سودیکه یعنی مرضعه اولان ولداتی لبنی ایچون نفع واردر دیرلر علما بونده اختلاف
ایتدیلر بعضیلر جائز وبعضیلر جائز دکلدر دیدیلر اکر انکله رمدك زوالی معلوم اولورسه
اما حقیقة علم متعذردر نهایتی ظن غالب مرادر بعضیلر محرم اولان نسنه ایله

تداوی جائزدر اکر شفاسی معلوم اولوب ودیکر دوا بولنمزسه دیدیلر نتکم عطشانه شرب
خمره رخصت ویرلدیکی کبی وحالت مخمصه ده میته دخی یینه بو قبیلدندر ❊ حاوی
❊(وللاب اجبار امته علی فطام ولدها منه قبل الحولین ان لم یضره) ای الولد
(الفطام کماله) ایضا (اجبارها) ای امته (علی الارضاع) ❊ طفلك باباسی
ایچون اکر ولده ضرر اولمزسه قبل الحولین جاریه سنی کندودن اولان ولدنی فطام
اوزرینه جبر واردر ولد غیریدن اولورسه یینه جبر واردر ملکی اولدیغندن
ولده ضرر احتمالی اولورسه فطامی حرامدر کندی ایچون ارضاعه جبر
اولدیغی کبی ولد کندولرك اولمسه دخی یینه جبر ایدر کاف حرفی اولدقدنصکره
ایضا تقدیرینه حاجت مس ایتمز ❊(ولیس له ذلك) یعنی الاجبار بنوعیه
(مع زوجته الحرة) ولو (قبلهما) لان حق التربیة لها جوهرة ❊ دخی اب ایچون
بکلا قسمیه زوجه حره سنی اجبار یوقدر یعنی فطامه وارضاعه جبر ایده مز
هرنقدر حولیندن مقدم اولورسه ده یینه جبر یوقدر تربیه حقی زوجه نك
اولدیغندن ارضاعی ترك ایتسه یینه جبر اولنمز کندی حقنی ترك ایتدیکندن
❊(ویثبت به) ولو بین الحربیین بزازیة (وان قل) ان علم وصوله لجوفه من فمه
او انفه لاغیر فلو التقم الحلمة ولم یدر ادخل اللبن فی حلقه ام لالم یحرم لان ذلك
فی المانع شکا ولوالجیة ولو ارضعها اکثر اهل قریة ثم لم یدر من ارضعها فاراد احدهم
تزوجها ان لم تظهر علامة ولم یشهد بذلك جاز خانیة (امومیة المرضعة للرضیع
و) یثبت (ابوة زوج مرضعة) اذا کان (لبنها منه له) والا لا کما سیجیء ❊
سودك فقط اغزندن ویا بورنندن جوفنه وصولی معلوم اولیجق هرنقدر قلیل
اولورسه ده انکله مرضعه نك ولد رضیعه انا ولبنی کندودن اولان مرضعه نك
زوجنك بابا اولمسی ثابت اولور واکر لبن اول زوجدن اولمزسه ابوتی ثابته اولمز
نتکم طلق ذات لبن قولنده کلور واشبو حرمة رضاعك ثبوتی هرنقدر ایکی
حربیه بینده اولسه دخی اولور یعنی دار اسلامده اولمق لازم دکل بلکه
دار حربده اموب بعده شرف اسلامله مشرف اولوب بعده دار اسلامه خروج
ایتسه لر میانه لرنده احکام رضاع ثابته اولور اما لبن ولدك فم ویا انفندن
جوفنه واصل اولمیوب بلکه احتقان ویا اذنینه اقطار اولنسه انکله ارضاع
ثابت اولمز امدی برصبینك خنه ممه نك باشی لقمه کبی ادخال اولنوب ولبنك
بوغازینه واصل اولوب واولمدیغی ظاهر اولمسه اول صبی اول عورتك ولدنه
حرام اولمز نکاحه مانع اولان شیده شك اولندیغندن اشبو مضمون ولوالجیه ده
مذکوردر وینه انده مذکوردرکه نسابه واجب اولان بلاضرورة ارضاع
ایتمه مکدر واکر بالایجاب وقوع بولورسه حفظ وکتب ایتملی واقتضا ایدرسه

جقـا اولا ن عورته ارضـاعدن احتراز لازمدرز را حقنده نهی وارددر وزوجك
اذنندن لازمدر برعورتی برقریه اهالیسنك اكثریسی اموب لكن امن كنی بعینه
معلوم اولیـوب واهالیـدن بری آنی تزوج مراد ایتسـه ارضـاعنه مرضعه نك
ولدك ساكن اولدیغی محلده ساكنه ویااول محلده مرئه نك ترددی مثلاو برعلامت
ظاهره ویاارضاعنه برشاهد شهادت ایتمزسه تزوجی جائز اولور ٭ خانیة ٭(فیحرم
منـه) ای بسـببه (مایحرم من النسب) رواه الشیخان واستثنی بعضهم احدی
وعشرین صورة وجمعها فی قوله ٭ یفارق النسب الارضاع فی صور ٭ کام نافلة
اوجـدة الولد ٭ وام اخت واخت ابن وام اخ ٭ وام خا ل وعمة ابن اعتمـد ٭
ایمدی نسبدن حرام اولان شی رضـاعدنده حرام اولور من كلمه سی باء سـببیه
معنا سـنه در یعنی رضاع سببیله حرمت نسب حرمتیله معتبره در امدی بركسه نك
رضـاعا اوغلونك ویاباسنك حلیله سی كندویه حرام اولور مزبوره نسب سببیله
حرام اولدیغنـدن اشبو قول اكثر علما قولیدر ومزبـه سـنك رضـاعا
قزی دخی كندویه حرامدر واشـبو مضمون مشروحی شیخانكه امام بخاری
ومسلم روایت بیوردیلر بحرك بیا نـنـه كوره اصل لفظ حـدیث شریف
{ یحرم من الرضـاع مایحرم من النسب } در لكن حـدیث شریفـه عارف
اولان كسـه یه روایت بالمعنی جائز اولـدیغنـه بنـأ متنك تركیبی
نانك زاده سی وظـاهر محلنه ضمیر وضعنی ایجاب ایتدیكندن نوعا حدیث شریف
تغییر اولندی مصنف مرحوم حدیث شریف روایتنی قصد ایتـدیكنـدن بعض
علماحكم مشروحـدن یكرمی برصورتی استثنـا ایدوب واشـبو قول منظوملرنده
جمع وبیان ایتدیلر اشـبو ایكی بیتده ذكر اولنـان بدی صورتدر لكن ظرفك مضافه
ویامضـاف الیهه ویاایكیسنه بردن تعلق اعتباریله یكرمی یدی یه بالغ اولورالارضاع
كلمه سی یفـارق فعلنك فاعلیدر یعنی ارضـاع نسـبه بعض صورتده مغایر اولور
كام نافلة قولنده كی كاف زائده در ام نافلة بدل مفصل من المجمل در نافله ولدك
ولدی معناسنده در نافله اطلاق ولدصلبی اوزرینه زائداولدیغنه مبنیدر یعنی ارضاعك
نسبدن مفـارقت ایتدیكی صورتلردن بدل بركسـه نك ولد نك ولد نك رضاعا
انا سی یعنی مزبورك نسبا اوغلو نك اوغلونی برعـورت ارضاع ایتسه اول عورت
كندویه حلال اولور اما اوغلونك من جهة النسب اناسی اوغلونك حلیله سی اولورده
كندویه حلال اولمز دخی ولدك جده سی یعنی رضـاعا ولدك جـدهٔ رضـاعیـه
ونسبیه سی ویاخود نسبـا ولدك رضاعا جده سی یـه نسبـا اولان جده یه مغایردر
نكاحی حلالدر اما جـدهٔ نسبیه حلال اولمز یازوجه سنك اناسی اولوب ویاولدی
باباسنك اناسی اولدیغنـدن ابه حلال اولمز ولدكرك مذكر اولسـون وكرك مؤنث

دخی رضاعا قزقرنداشـنك رضاعا اناسی حكم مزبور تحتنـده مندرج دكلدر
مثلا برصبی برصبیه ایله براجنبیه عـورتدن اموب بعده قز براخر عـورتدن بالكز
امكد. اولدیغی كبی ویاخود رضاعا اختك نسبا اناسی كبی ویانسبا اختك رضاعا
اناسی كبی امانسبا انا سـی یاكنـدونك اناسی اولور ویا اناالغی اولور دخی رضاعا
اختك رضاعا اوغلو ویاقزیدر ویاخود بری رضا عا دیكری نسبادر اما مزبورلرك
هربررلری نسبـا اولورلرسـه حـلال اولمز زیرا اوغلونك اختی یاقزی ویاربیبه
سـیدر اشـبو مفهومـدن اناسنك اناسی امسـه نك باباسنك حكمی معلوم اولدی
زیرا اشـبو رضـاع مزبور ولدك اناسی باباسـنه حرام ایتمز زوجه سی اوغلونك
رضاعا قزقرنداشی اولدیغندن ٭ كذا افاده خیرالدین الرملی ٭ دخی رضاعا قرنداشك
رضـاعا اناسی در دخی رضا عا خالك رضاعا اناسیدر اما مزبورلر نسبا اولورلرسه
نكاحی حلال اولمز زیرا كندونك جده سی اولور ویاجـدینك منكوحه سی اولور
وعمـة ابن تركیبنده ابن تـوینـله در نظم بحر بسیطدندر یعنی اوغلونك عمـته سی
دیمك بونده اوچ صورت واردر یامزبورلرك هر بررلری رضاعـیلردر ویاخود فقط
عمته رضاعیدر مثلا بركسه نك نسبا اوغلو براجنبیه یی امسـه مزبوره اجنبیه نك
لبنی كنـدودن اولان رجلك قز قرنداشی رضیـع اولان ولدك عمته سی اولـور
امـدی مزبور رضیعك باباسی ایچـون مزبوره عمته یی تزوج واردر امامزبوره
عمته نسبااولورسـه قزقرنداشی اولدیغنـدن تزوجی جائز اولمز ویاخود فقط عمته
نسبی اولور اشـبو صورت مشروحـه لری مصنف مرحوم تماما ذكر ایلدی
٭(الاام اخیه واخته) استثنـاء منقطع لان حرمة من ذكر بالمصاهرة لابالنسب
فلم یكن الحدیث متنا ولالما استثناه الفقهـاء فلاتخصیص بالعقل كما قیل فان حرمة
ام اخته واخیه نسبا لكونها امه اوموطوئة ابیه وهذ المعنی مفقود فی الرضاع ٭
لكن رضاعا قرنداشنك و یاقز قرنداشنك اناسی كندویه حرام اولمز شارح رحمه الله
اشـبو استثنایه قا ضی بیضـاوی علیه رحمـة الله الباری نك ایراد ایتدیكی اشـبو
استثنا صحیح دكلـد زیرا مزبور مستثنالرك حرمتی مصاهرتله در نسب ایله دكلدر
دیوسـؤالنك مبناسی استثنانك متصـل قیلنمسی اولدیغنـدن شارح مرحـوم
مزبورسـؤاله جواب ویركه اشـبو استثنـا منقطعدر واقعـا مزبورلرك حرمتی
مصـاهرتكه عورت طرفندن اولا ن قرا بت وحرمت ختونتـله در نسبله دكلدر
امـدی حدیث شریف فقهـانك استثنـا ایتدكلرینـه شامل اولمز بوكا كوره
بعض فقهـانك دیدكلری كبی حـدیث شریف عقـلله مخصصدر قـوللری
موقعنده دكلدر حدیث شریفك انلره تنـاولی یوقكه حتی اخراج اولنه بس بركسه
نك نسبا قزقرنداشنك وقرنداشنك اناسنك كندویه حرام اولمسـی اناسی ویاباباسنك

موطوئه‌سی اولدیغندندر یوقسه قرنداشنك وقزقرنداشنك اناسی اولدیغی
ایچون دکلدر حتی برکسه‌نك اناسی واناالغی قرنداشی وقزقرنداشی اولمسه دخی کندویه
حرامدر بنه بوبلجه برکسه‌نك نسبا اوغلونك قزقرنداشی کندویه حرام
اولدیغی انجق قزی ویا ربیبه‌سی اولدیغندندر کورمزمسنکه اوغلو اولمسه دخی
مزبوره‌لر کندویه حرامدر وصورت مشروحه‌ده رضاعده اناسی ویاباباسنك
موطوئه‌سی اولمق یوقدر امدی { یحرم من الرضاع ما یحرم من النسب }
حدیث شریفی مزبورلره شامل اولمدیغه حتی تخصیص دعواسی صحیح اوله
بجرده مسطوردرکه اشبو بعض فقهانك الا ام اخیه واخته ایله استثنالری
حدیث شریفی تخصیصدر قوللری محلنده دکلدر زیرا حدیث شریف رضاعدن
حرام اولان نسبدن حرام اولان اوزرینه احاله ایلدی نسبدن حرام اولان ایسه
خطاب تحریم کندویه تعلق ایدن { امهاتکم وبناتکم واخواتکم وعماتکم
وخالاتکم وبنات الاخ وبنات الاخت } الفاظ کریمه‌لریله تعبیر اولنانلردر
امدی اشبو الفاظله مسمی اوله رق رضاع کندوده تحقق ایلین حرام اولور
مزبور مستثنالر ایسه بو الفاظ ایله مسمی دکللردر بوکا کوره تخصیصلری یرنده دکلدر
مقد ماشمولی اولمدیغندن لکن مزبور مستثنالردن بعض حرمتی نسبله
اولانله ده واردر جمله‌سی مصاهرتله دکلدر مثلا برکسه‌یه ولدنك عمه‌سنك
حرمتی نسبله در کندونك قزقرنداشی اولدیغندن وسائر رضاعك نسبه
مخالف اولدیغی صورتلرده رضاع اولمدیغنه کوره حرمت مجرد مصاهرتدن
دکلدر بلکه بعضا مصاهرت وبعضا نسبدندر مثلا برکسه‌نك نسبدن لاب
قرنداشنك اناسنك حرمتی مصاهرتله در کندونك باباسنك زوجه‌سی
اولدیغندن اما مزبور اخ لابوین ویالام اولورسه حرمتی نسبا اولور اناسی
اولدیغندن وبرکسه‌نك نسبا اوغلونك قزقرنداشی لام اولورسه کندویه
حرمتی مصاهرتله اولور ربیبه‌سی اولدیغندن واکر لابوین ویالاب
اولورسه حرمت نسبا اولور کندونك قزی اولدیغندن وبرکسه‌نك
اوغلونك جده‌سی کندویه مصاهرتله حرام اولور اکر عورتنك اناسی اولورسه
اما کندونك اناسنك حرمتی نسبادر وعمیسنك اناسی کندویه مصاهرتله
حرام اولور لاب ایسه جدینك موطوئه‌سی اولدیغندن عم اما شقیقا ویالام
اولورسه اناسی جده‌سی اولمغله حرمت نسبا اولور ام خال ام عم کبیدر
مصاهرتله حرمتی انجق خال بابادن اولورسه اولور جد فاسدك موطوئه‌سی
اولدیغندن اما خال لابوین ویالام اولورسه حرمت نسبا اولور کندوسنك
اناطرفندن جده‌سی اولدیغندن وولدینك قزقرنداشنك قزی اخت لام ایسه

ربیبه‌سی اولدیغندن حرمتی مصاهرتله اولور واکر اخت لابوین ویالاب
اولورسه کندونك قزینك قزی اولور واوغلونك اوغلونك اناسی کندویه
مصاهرتله حرامدر اوغلونك حلیله‌سی اولدیغندن واما قزینك قزینك اناسی
کندونك قزی اولدیغندن حرمتی نسبادر اشبو تفصیل مذکور ایله ظاهر اولدیکه
مار النکر لان حرمة من ذکر بالمصاهرة لا بالنسب آخ تعلیلی صحیح دکلدر بلکه صحیح
اولان تعلیل صکره کی ذکر اولنان فان حرمة ام اخته واخیه آخ قولیله ذکر ایتدیکیدر
ان شاالله تعالی قریبا اشبو بحث کشف وایضاح اولنور ❊ حلبی ❊ امدی
شارحك فلم یکن الحدیث متناولا قولی محلنده اولمز زیرا نسب صورت مشروحه‌لرك
کلیسنده موجود در ایکی اولکی صورتده که ولدنك عمه‌سی وعمه‌سنك
قزینك حرمتلری من کل الوجوه نسبادر باقیلر بعض جهتدن نسبادر نتکم
قریبا مرور ایلدی ❊ (و) قس علیه (اخت ابنه) وبنته (وجدة ابنه)
وبنته (وام عمه وعمته وام خاله وخالته) وکذا عمة ولده وبنت عمته وبنت اخت
ولده وام اولاد اولاده فهؤلاء من الرضاع حلال للرجل وکذا اخو ابن المرأة
لها فهذه عشر صور ❊ مذکور ام اخیه واخته مضمونینك اوزرینه اخت
ابنه آخ مفادینی حسن قیاس ایله لکن اشبو کندولرده حل ایله حکم اولنان
صورتلرك جمله‌سی مزبور حدیث شریف تحتنده مندرجه اولمغله حکم
مزبورده مستویلر ایکن بعضیلرینی مقیس وبعض آخرینی مقیس علیه قلمه‌نك
وجهی یوقدر یعنی برکسه‌نك اوغلونك وقزینك رضاعا قزقرنداشنك واوغلونك
وقزینك جده‌سنك وعمیسنك وعمه‌سنك وخالنك وخاله‌سی حکمنی مزبور ام اخه
قیاس ایله وینه بوبلجه برکسه‌نك ولدینك رضاعا عمه‌سنك وعمه‌سی قزینك
وقزقرنداشی قزینك واولادینك اولادینك رضاعا اناسنك حکمنی اشبو
مزبوره‌لر اول کشییه رضاع جهتندن حلالدر اما نسبا حراملردر ینه بوبلجه
برعورتك رضاع یوندن اوغلونك قرنداشی کندویه حلالدر لکن مصنفك الا ام اخیه
قولی بوندن مغنیدر زیرا برکسه‌یه رضاعا قرنداشنك اناسی نکاح جائز اولیجق اول
عورته رضاعا اوغلونك قرنداشنه وارمق جائز اولور اشبو مسئله ذکری آتی
وباعتبار ما یحل له اولها قولنك تحتنده دخی داخل اولور واخت ابنه قولندن دخی
منفهم اولور زیرا برکسه‌یه اوغلونك رضاعا قزقرنداشنی تزوج جائز اولیجق
اول عورته‌ده رضاعا اوغلونك قرنداشنه وارمق جائز اولور واشبو مزبور مستثنالر
اون صورتدر اولکی ام اخیه واخته ایکنجی اخت ابنه وبنته دردنجی ام عمه وعمته
بشنجی ام خاله وخالته التنجی عمة ولده یدنجی بنت عمة ولده سکزنجی بنت اخت
ولده طقوزنجی ام اولاده اونجی اخو ابن المرأة در لکن اشبو اونجینك تکرار

اولمسی سؤالی معلومك اولدی ✻ تصل باعتبار الذكورة والانوثة
الى عشرين وباعتبار ما يحل له اولها الى اربعين مثلا يجوز تزوجه بام اخيه
وتزوجها بابى اخيها وكل منهما يجوز ان يتعلق الجار والمجرور وراعنى
من الرضاع تعلقا معنويا بالمضاف كالام كان تكون له اخت نسبية لها ام رضاعية
او بالمضاف اليه كالاخ كان يكون له اخ نسبی له ام رضاعية او بهما كان يجتمع مع
آخر على ثدى اجنبية ولاخيه رضاعا ام اخرى رضاعية فهى مأة وعشرون
وهذا من خواص كتابنا ✻ اشبو استثنا اولنان صورت مشروحهٔ عشرده كه
مثلا الام اخيه واخته تركيبنده مضاف اليهده ذكورت وانوثت اعتباريله صور
مسئله يكرمی يه بالغ اولور ذكورته كوره قرنداشنك اناسی واوغلونك قز
قرنداشی وجده سی وعمه سنك وخاله نك انالری واوغلونك عمه سی وعمه سی
قزی واوغلونك قز قرنداشنك قزی واوغلونك ولدنك اناسی اولور وانوثته
نظرا قز قرنداشنك اناسی وقزينك قز قرنداشی وعمه سنك وخاله سنك انالری
وقزينك عمه سی وعمه سنك قزی وقزينك قز قرنداشنك قزی وقزينك
ولدنك قزی اولور ✻ حلبی ✻ ورجله ويا عورته حلال اولمسی اعتباريله
صورت قرقه رسيده اولور مثلا رجلك رضاعا قرنداشنك اناسنی كندونك
تزوجی وعورتك رضاعا قرنداشنك اوغلونه وارمسی جائز اولور نتكم امثلهٔ
مذكوره ده مرور ايتدی عورت طرفندن صورت مشروحه لرك مقابلی
تصوير اولندقده مثلا برعورتك رضاعا قرنداشنك باباسی واوغلونك قرنداشی
وجدی وعمه سنك وخاله نك بابالری وولدنك دايسی وتيزه سی اوغلو وقز
قرنداشی اوغلو وولدنك ولدنك باباسيله بيان اولنور يعنی اولكنده انثی فرض
اولنان زوج ايكنجيده مذكر فرض اولنور واشبو مقامی بر ديكر وجهله
دخی كشف وحل ممكندر كه مثلا مذكره ام الاخ والاختك تزوجی مقابله سنده
مزبوره امك اوغلونك وقزينك قرنداشنه تزوجی وبركسه نك رضاعا اوغلونك
وقزينك قز قرنداشنی تزوج مقابلنده برعورتك رضاعا قرنداشنك باباسنه
تزوجی واوغلونك وقزينك جده سنی تزوجی حذاسنده مزبوره جده نك
اوغلونك وقزينك جدينه تزوجی وعمه سنك اناسنی تزوجنده مزبوره نك
اوغلونك قرنداشنك اوغلونه وعمه سنك اناسنی تزوجنده عمه سنك قزينك
قرنداشنك اوغلونه ودايسنك اناسنی تزوجنده مزبوره نك اوغلونك قزقرنداشنك
اوغلونه تزوجی تيزه سنك اناسنی تزوجنده نظرا مزبوره نك قزينك قز
قرنداشنك اوغلونه نكاحی وولدنك عمه سنی تزوجنده كوره مزبوره عمه نك
ولدنك عمسنه وولدنك عمسنك قزينی تزوجنده مزبوره قزك دايسنه تزوجی

مثلاو واشبو مزبور قرق صورتدن هر برنده استثنادن صكره مقدر اولان
من الرضاع تركيبنده اولان جار ايله مجرورك مثلا بركسه نك كندی ايچون
ام رضاعيه سی اولان اخت نسبيه سی اولمق كبی مضاف اولان امه وياخود كندی
ايچون رضاعا انا اولان نسبا قرنداشی اولان اخ مضاف اليهی كبی اخه
بونلك تصويرنده صواب اولان شارحك كأن يكون له اخ رضاعی له ام نسبی
ديمك ايدی بوما قبلنده كی صورتك عينيدر وياخود مزبور مضاف ومضاف
اليهك ايكيسنه بردن مثلا بركسه نك براجنبيه عورتك ممه سنده بر آخر
كسه ايله مجتمع اولوب واشبو رضاعا قرنداشنك ديكر رضاعا بر اناسی اولمق
كبی يعنی مزبور صورتلرده من الرضاع تركيبی جار ايله مجروری مذكور مضافله
مضاف اليهك هر برلرينه ويا ايكيسنه بردن تعلق معنويله تعلق ايتمسی جائز
اولورده اشبو اوچ احتمالك مزبور قرق صورتك هر برنده اجرا اولنمسيله صورتلر
يوز يكرمی يه بالغ اولور مزبور جار ايله مجرورك تقديری { فيحرم من الرضاع
ما يحرم من النسب الا ام اخيه من الرضاع } در يعنی نسبدن حرام اولان
رضاعدنده حرام اولور اشبو مزبور مستثنالر رضاعدن حرام دكللر ديمكدر
مزبور جارك علم نحو جهتله تعلقی محذوف كائنا وياخود صفة اوله رق الكائنة
مرحوم ومغفورله شارح مار الذكر احتمالاتك يوز يكرمی يه واصل اولمسی بزم
بو كتابمزك خواصندندر سائر كتب فقهيه ده ابن وهبانك منظومه سی وبحر
ونهر مثللو لرده هر نقدر بعضيسنده التمش وديكرنده سكسان بر وآخرنده يوز
سكز ايله مزبوره احتمالات مبين ايسه ده مبلغ مرسومه ابلاغ واقعا اشبو
كتاب كمال نصابك خاصه سندندر رحمهم الله تعالى رحمة واسعة ووفقنا
بالالطاف العلية والصلاة على رسول الاله ✻ (وتحل اخت اخيه رضاعا) يصح
اتصاله بالمضاف كان يكون له اخ نسبی له اخت رضاعية وبالمضاف اليه
كان يكون لاخيه رضاعا اخت نسبا وبهما وهو ظاهر (و) كذا (نسبا)
بان يكون لاخيه لابيه اخت لام فهو متصل بهما لا باحدهما للزوم التكرار كما لا يخفى ✻
بركسه نسبا قرنداشنك رضاعا قز قرنداشنی آلمق كندويه حلال اولور بونده
رضاع مضافه متصل اولدی مضاف اليهده متصل اولسه اولور مثلا رضاعا
قرنداشنك نسبا قز قرنداشی اولمق كبی وايكيسنه ده اتصالی صحيح اولور
وبو دخی ظاهردر كه مثلا بركسه برصبيله براجنبيه عورتك ممه سندن
اموب ومزبور صبی برصبيه ايله برآخر عورتك دخی ممه سنی امسه اول صبيه نك
اول كسه يه حلال اولمسی كبی صورت مشروحه نسبا دخی يعنی بويجه در
مثلا بركسه نك نسبا بابادن قرنداشنك انادن قز قرنداشی اولمق كبی

آنی کندویه نکاح جائز اولور واشبو نسب صورتی مضافله مضاف الیهك
ایکیسنده ده متصلدر فقط برینه متصل اولسه تکرار اولور زیرا مضافه قید
اولسه مضاف الیه رضاعا اولور واکر فقط مضاف الیهه قید اولسه مضاف
رضاعا اولور بونلر ایسه وتحل اخت اخیه رضاعا قولنك تحتنده داخل
اولورلر نتکم خفی دکلدر ❊(ولاحل بین رضیعی امرأة) لکونهما اخوین
وان اختلف الزمن والاب ❊ برعورتدن ارتضاع اوزره مجتمع اولان ایکی
رضیع میانه لرنده حل یوقدر که یعنی بربرینه تزویج اولنمزلر اخوین
اولدقلرندن هر نقدر زمان وبابا مختلف اولورلر ایسه ده لکن مزبور
صبیلرك شرب ایتدکلری سود بر رجل ایله برعورتك اولورسه
انا بابا براخوین اولورلر واکر سود بر رجلدن اولمزسه مثلا برینی زوج اول
وبرینی زوج ثانیدن حاصل اولان سوددن ارضاع ایدرسه لامّاخ ویااخت
اولورلر واکر برکسه نك ایکی عورتی اولوب هر بری برصبی امزرسه لاباخ
ویااخت اولورلر رضیعیندن مراد صبیه صبیه در تغلیبه محمولدر ثدی تعبیرندن
امرأه تعبیری اولیدر ثدی واحددن ارتضاعی موهم اولدیغندن ❊(ولا) حل
(بین الرضیعة وولد مرضعتها) ای التی ارضعتها (وولدولدها) لانه ولدالاخ ❊
رضیعه فعیله بمعنی مفعوله دریعنی ارضاع اولنان قزایله کندوینی امزرن عورتك
ولدیکه اوغلو واوغلونك اوغلو وان سفل میانه لرنده حل نکاح یوقدر ولد
ولد ولداخ اولدیغندن والد رضیعه دن کرك مقدم وکرك مؤخر اولسون (فرع)
برعورتك برقاج عدد قزی ودیکر عورتك چند عدد اوغلو اولوب مزبوره
قزلرك اناسی مرقومه دیکر عورتك اوغوللرندن برینی وبودخی مزبوره نك
قزلرندن برینی ارضاع ایتسه لر قزلرك انالرندن امن اوغلان ایچون مزبوره
قزلردن هیچ برینی تزوج یوقدر رضاعا قز قرنداشلری اولدقلرینه بناً اما
قرنداشلری اول عورتك قزلرینی نکاح ایدرلر کندولرینك قرنداشلرینك رضاعا
قز قرنداشلری اولدیغندن الا اوغلانلرك انالرینك امزردیکی قزی اله مزلر کندولرك
رضاعا قز قرنداشی اولدیغندن ❊(ولبن بکر بنت تسع سنین) فاکثر (محرم)
والا لا جوهرة ❊ سنی طقوز وطقوزی متجاوز اولان بنت باکرك لبنی نکاحی
محرمدر واکر طقوزه بالغ اولمزسه محرم اولمز بکردن مراد نکاح ویاسفاحله
جماع اولنمیاندر ❊(وکذا) یحرم (لبن میتة) ولو محلو بافیصیر ناکحهما محرما
للمیتة فییممها ویدفنها بخلاف وطئها وفرق بوجود التغذی لااللذة (ومخلوط
بماء اودواء اولبن اخری اولبن شاة اذا غلب لبن المرأة وکذا اذا استویا) اجماعا
لعدم الاولویة جوهرة وعلق محمد الحرمة بالمرأتین مطلقا قیل وهوالاصح ❊

ینه بویلجه هرنقدر صاغلمش اولورسه ده موتی عورتك سودی دخی نکاحی
حرام ایدر حتی میته عورتدن امن قزی نکاح ایدنکسه اول میته یه محرم
اولور عورتنك اناسی اولدیغندن واناث بولنمدیغی وقتده بلا خرقه کندویه
غسل بدلنه تیمم ایتدبروب ومحرملك دفنی اولی اولدیغندن کندوسی دفن ایدر
لکن مزبوره میته یی وطئ لبننك خلافنه درکه یعنی وطئنده حرمت مصاهره
اولمز میانه لرنده فرق لبندن مقصودی تغذی اولدیغندن موتك مانعیتی اولمیوب
وطئدن مراد لذت معتاده اولوب اول ایسه میته ده مفقود اولمغله در لکن بوکا
بعض سؤال ایراد اولنورکه حرمة مصاهره نك علتی اصل ولدقصدیدر لذت
دکلدر اکر بویله اولمسه شهوتله مس وانزال وفرج داخله شهوتله نظر وانزال
ودبردن وطئده شهوت وانزال بولندیغندن اشبو مزبورلرده حرمة مصاهره
بولنملی ایدی حال بوکه صورة مشروحه لرده حرمة مصاهره یوقدر امدی
اولی اولان وطئدن مقصود ولددر بوایسه میته ده معدومدر دیمکدر ومیتك
لبنی امام اعظمه کوره طاهردر موتله تنجس کندویه حیات حلول ایدن
شیلرده اولدیغندن بوایسه لبنده منتفیدر امامین وعاء نجسه مجاورتندن
موتانك لبننك نجاستیله حکم ایتدیلر لکن ینه حرمة رضاعیه یه مانع دکلدر
نتکم نجس اولان قابه صاغیلوب صبینك اغزینه اشراب اولنمغله حرمت
اولدیغی کبی ❊ نهر ❊ دخی صویه بلکه هربر مایع وجامدشیئه ویابردوایه
ویابردیکر عورتك ویاشاتك لبنه خلط اولنان عورتك لبنیله ده حرمت رضاعیه
ثابت اولور اکر عورتك لبنی مزبورلره غالب اولورسه خانیه ده غلبه یی من حیث
الاجزا ایله قاضیخان ده سودك کالیله متغیر اولمسیله امام ثانی لون وطعمنك
تغیریله بیان ایتدیلر وعورتك لبنیله مذکوراتك بری مساوی اولورسه ینه
حرمت ثابت اولور اما ایکی عورتك سودلری مختلط اولوب ومساوی اولدقده
ایکیسنده ده حرمت ثابته اولور برینك اولویتی اولمدیغندن اما سائرلر ایله مساوات
صورتنده کندونك سودنك عدم مغلوبیتنه بناً در امام محمد رحمه الله تعالی
ایکی عورتك سودلری مختلط اولورسه مطلقا کرك مساوی اولسونلر وکرك
بری غالب اولسون حرمت ثابته اولور دیدی جنس جنسه غالب اولمدیغندن
بعضیلر اصح اولان اشبو امام محمدك قولیدر دیدیلر وبوقول امام اعظمدن
روایتدر ❊(لا) یحرم (المخلوط بطعام) مطلقا وان حساه حسوا وکذا لوجبنه
لان اسم الرضاع لایقع علیه بحر (و) لا (الاحتقان والاقطار فی اذن)
واحلیل (وجائفة وآمّة) ❊ مطلقا که کرك آتش مس ایتسون ویاایتمسون وکرك
غالب اولوب لقمه رفع اولندقده متقاطر اولسون ویااولمسون وکرك لقمه لقمه

اکل ایتسون وکرك تدریجله ایتسون طعامله مخلوط لبن دخی تحریم ایتمز بنه بویلجه سود پینر اتخاذ اولنسه تحریم اولمز زیرا اشبو مزبورلره رضاع اطلاق اولنمز دخی عورتك سودی ایله احتقانله واذننه وذکرینك باشنه وجائفه که درونه نفوذ ایدن وباشنده‌کی یاره‌سنه سودی اقطار تحریم ایتمز اشبو مزبورلرده حرمت وتغذی اولمدیغندن ❊(و) لا (لبن رجل) ومشکل الا اذاقال النساء انه لایکون علی غزارته الا للمرأة والالا جوهرة (و) لالبن (شاة) وغیرها لعدم الکرامة ❊ دخی رجلك وخنثای مشکلك لبنی تحریم ایتمز زیرا لبن انجق کندودن ولادت متصور اولان کسه‌دن اولدیغندن رجلك‌کی حقیقة لبن اولمدی سن طقوزه رسیده اولمیان صغیره قزك لبنی کبی الامزبور مشکلك سودی وحقنده طائفهٔ نسا بومثلو لبنك کثرت ووفرتی انجق عورتده اولور دیرلرسه کندوده تحریم بولنور یوقسه اولمز دخی قیونك وسائر حیواناتك لبنلرنده تحریم یوقدر مزبورلرده کرامت اولمدیغندن زیرا انسانده حرمتك ثبوتی جزئیت شبهه‌سی اولدیغندن کرامته مبنیدر آدمیله بهایم مباینه لرنده ایسه جزئیت یوقدر ❊(فلوارضعت الکبیرة) ولومبانة (ضرتها) الصغیرة وکذالواوجره رجل فی فیها (حرمتا) ابدا ان دخل بالام اواللبن منه والاجازتزوج الصغیرة ثانیا ❊ برکسه‌نك بیوك عورتی هرنقدر مبانه اولورسه‌ده ضرهٔ صغیره سنی ارضاع ایلسه ایکیسیده ابدا کندویه حرام اولورلر اکر اناوله جق کبیره یه زوج دخول ایتمش اولوب ویاخود لبن کندودن نازل اولمش اولورسه صغیره کندونك رضاعا قزی ویامدخول بهاسنك قزی اولدیغنه بناءً حرام اولدی کبیره‌نك حرمتی زوجنك رضاعا قزینك اناسی ومعقوده سنك رضاعا اناسی اولدیغنه مبنیدر اولی اولان اواللبن منه قولنی حذف ایدی زیرا بوندن فهم اولنان مدخول بها اولمیوب ولبن کندودن اولمق ایسه ظاهر الفساددر واکر مدخول بها اولمیوب وسود کندودن اولمزسه صغیره‌یی ثانیا نکاح جائز اولور مقدمکی نکاح انا ایله قزی کندوده جمع اولدیغندن منفسخ اولوب واناسنه دخول بولنمدیغندن قزینك عقدینك اعاده‌سی تجویز اولندی یته بویلجه سودی مزبوره صغیره‌نك اغزینه آقتسه حرمت ثابته اولور یعنی حرمت ارضاعه توقف ایتمز بلکه مدار حرمت کبیره‌نك سودنك صغیره نك جوفنه وصولیدر امدی بوصورتده ایکیسیده زوجدن مبانه اولورلر وعورتلرك هربری زوجدن نصف مهر اخذ ایدوب مزبور رجلده زوجه ضامن اولور اکر بلا ضرورة ارضاعله فسادقصد ایتدیسه وعدم تعمدده قولی مقبولدر ❊(ولامهر للکبیرة ان لم توطأ) لمجیئ الفرقة منها(وللصغیرة نصفه) لعدم الدخول(ورجع) الزوج (به علی الکبیرة)

وکذا علی الموجر (ان تعمدت الفساد) بان تکون عاقلة طائعة متیقظة عالمة بالنکاح وبافساد الارضاع ولم تقصد دفع جوع اوهلاك(والالا) لان التسبب یشترط فیه التعدی والقول لها ان لم یظهر منها تعمد الفساد ❊ معراج ❊ اشبوصورة مشروحه‌ده زوجهٔ کبیره وطئ اولنمش ایسه فرقت کندونك طرفندن اولدیغندن کندویه مهر یوقدر امامفارقت کندونك جانبندن اولمیوب مثلا کرها ویانوم حالنده صغیره امسه ویاکسه سودنی اخذ ایدوب صغیره نك اغزینه آقتسه بونده کندونك قصوری اولمدیغندن مهرك نصفنی اخذ ایدر صغیره ایچون مهرك نصفنی اخذ وار در دخول بولنمدیغندن وزوج صغیره یه ویردیکی نصف مهر ایله کبیره یه وموجره رجوع ایدر اکرنکاحه وارضاعیله نکاحك فسادینه عالمه وعاقله وکندی رضاسیله بیدار اولدیغی حالده صغیره نك جوع وهلاکن دفع قصد ایتمیوب فساد مراد ایدرسه واکرفسادقصدایتمزسه رجوع ایتمز نسبده که یعنی برشیئه سبب اولمغله ضمانك لزومنده تعدی شرط اولدیغندن امدی کندی ملکنده قویی حفر ایدن کسه‌یه ضمان اولمز واکر ملکنك غیریده حفر ایدرسه اندن تولد ایدن ضرری ضامن اولور مزبوره‌دن فساد قصدی ظاهر ونمایان اولمزسه یمینیله برابر قول کندونکدر ❊(طلق ذات لبن فاعتدت وتزوجت باخر فحبلت وارضعت فحکمه من الاول) لانه منه بیقین فلایزول بالشك ویکون ربیباللثانی(حتی تلد) فیکون اللبن من الثانی والوطئ بشبهة کالحلال قیل وکذالزنا والاوجه لاقبح ❊ برکسه سودی کندیدن نازل اولان سودلی عورتی تطلیق ایدوب وعورت عدتی منقضیه اولوب دیکر کسه‌یه تزویج اولنوب وحامل اولوب وبرولدی ارضاع ایتسه اشبو رضاعك حکمی اولان مثلا رضیعك کندویه ولد وکندونك اکاپابا وپاپاسنك جدی وقرنداشك عمیسی اولمق زوجا وله ثابت اولور کندودن اولدیغی متیقن وایکنجیدن اولدیغی مشکوك اولدیغندن شك ایله یقین زائل اولمز قاعده سنه بنا اولندی وولد ثانیه ربیب اولور حتی کندودن ولدتولد اولندك ولد تولد ایتدکده سود کندودن اولور وطئ بشبهة ایله اولان ولدوسود حلال ایله اولان کبیدر مثلا برکسه شبهه ایله برعورتی وطئ ایدوب وعورت حامل اولوب برولدکتوروب بعده برکسه‌یه تزویج اولنوب بر ولد ارضاع ایتسه اول ولدمزبور واطئ بشبهة اولان کسه‌نك اولور زوجك اولمز بعضیلر زنا دخی بنه بویلجه در دیدیلر لکن زیاده وجیه اولان زنادن نازل اولان سودك حلال کبی اولمسیدر زیرا قحده مذکور درکه زناده حرمت رضاع انجق انا طرفندن اولور بابادن مادام نسب ثابت اولمدقجه ❊(قال) لزوجته هذه

رضيعتي ثم رجع) عن قوله (صدق) لان الرضاع مما يخفى فلا يمنع التناقض فيه ❊
بركسه زوجه سى حقنده اشبو خاتون بنم مرضعه مدر ديوب بعده بن وهم ايتمشم
واقع حال بنم ديكم كبي دكلدر ديوب كندي قولندن رجوع ايتسه تصديق
اولنور ميانه لرى تفريق اولنمز ارضاع امور خفيه دن اولديغندن كندوده
تناقض دعواسنه مانع اولمدى ❊ (ولو ثبت عليه بان قال) بعده (هو حق كما قلت
ونحوه) هكذا فسر الثبات فى الهداية وغيرها (فرق بينهما وان اقرت) المرأة
بذلك (ثم اكذبت نفسها وقالت اخطأت وتزوجها جاز كالو تزوجها قبل ان تكذب
نفسها) وان اصرت عليه لان الحرمة ليست اليها قالوا وبه يفتى فى جميع الوجوه
بزازية ومفاده انها لو اقرت بالثلاث من رجل حل لها تزوجه ❊ زوج هذه رضيعتي
قولى اوزره ثابت ومصر اولوب صكره دخى بنم اشبو قولم حقدر ديديكم كيدر
وبونك امثالى مثلا انى صادق فيما اخبرت به او فيما قلته ديسه ميانه لرى تفريق اولنور
هدايه وغيرى كتب فقهيه ده ثبات معناى مشروحله تفسير اولنمشدر عورت
مقدما رضاعى اقرار بعده نفسنى تكذيب ايدوب بن خطا ايتدم ديه رك
كندوبى رضاعى اقرار ايتديكى كمسه يه تزوج ايتسه جائز اولور نتكم
نفسنى تكذيبدن اقدم تزويج صورتنده نكاح جائز اولديغى مثللو مزبوره
عورت هرنقدر نفسنى تكذيب ايتميوب اقرار اوزرينه اصرار ايتسه دخى ينه
نكاح جائزدر حرمتى شارع كندونك رأينه تفويض ايتديكندن اقرارينه
اعتبار اولنمدى فقها رحمهم الله تعالى اشبو مزبوره عورتك جميع صورتده
تزويجنك حليله وكندى ايله زوجلك اقامتيله افتا ايتديلر عورتك كرك
بو بنم رضاعا قرنداشمدر ويا بنى خلع ويا ابانه ويا عتق ايتدى بتله برابر اقامتى
حلال دكلدر ديسون ويا ديمسون واشبو مضمون مشروحك مفادى بر عورتك
بنى اشبو رجل ثلاثا تطليق ايتدى ديو اقرارندن صكره اول كمسه يه كندى
نفسنى تزويجنك حلال اولمسيدر طلاق رجلك كندى ايله مستقل اولديغى
شيلردن اولديغندن عورت حقنده خفى او لان شيلردن اولديغنه بناء
اقرارندن رجوعى صحيح اولدى لكن ديانة تصديق اولنمز ❊ (او اقرا بذلك
جميعا ثم اكذبا انفسهما وقالا) جميعا (اخطأنا ثم تزوجها) جاز (وكذا)
الاقرار (فى النسب ليس يلزمه الاما ثبت عليه فلو قال هذه اختى او امى وليس
نسبها معروفا ثم قال وهمت صدق وان ثبت عليه فرق بينهما و) الرضاع (حجته
حجة المال) وشهادة عدلين او عدل و عدلتين لكن لاتقع الفرقة الا بتفريق
القاضى لتضمنها حق العبد ❊ ويا خود مزبور رضاعى ارا ايله عورت ايكيسى
بردن اقرار بعده نفسلرينى تكذيب ايدوب بز خطا ايتدك ديو بعده مزبور ار

اول عورتى تزوج ايتسه جائز اولور نسبده اقرار دخى رضاعده اقرار كيدر رضاعله
اقراره هرنه لازم اولورسه نسبده اول لازم اولور مقر اولان اقرارى اوزرينه مصر
اولورسه نكاح باطل اولور يوقسه اولمز مثلا بر عورته بو بنم قز قرنداشم ويا
انام ديو انكده نسبى معلوم اولميوب بعده بن وهم ايتمشم ديسه تصديق اولنور
اماز وجه سنه بو بنم اختم ديوب وقولى اوزرينه ثابت اولورسه ميانه لرى تفريق
اولنور و رضاعك اثبات و بيان اولنه جغى حجت و بينه مالك كندى ايله
اثبات اولنديغى حجتدر كه ايكى رجل عدل ويا بر رجل عدل ايله ايكى عادله
عورتدر عورتك برى مرضعه اولسه ده اولور هرنقدر كندى نفسنك فعلنه
ايسه ده تهمت محلى اولمديغندن شهادتى مقبوله اولور قاسمك ووزانك وكيالك
شهادتلرى كبي وفرقت انجق قاضينك تفريقيله شهادت حق عبد اولان
يا ابطال نكاحى ويا حل نكاحى متضمن اولديغندن ❊ (وهل يتوقف ثبوته
على دعوى المرأة الظاهر لا) لتضمنها حرمة الفرج وهى من حقوقه تعالى (كما
فى الشهادة بطلاقها) ❊ اشبو رضاعك ثبوتى عورتك دعواسنه توقف
ايدرمى ظاهر اولان ايتمكدر طلاقى خصوصنده شهادتده توقف ايتديكى مثللو
شهادت حسبة قبيلندن اولوب وحقوق اللهدن اولان حرمت فرجى متضمن
اولديغندن دعوايه محتاج دكلدر عتق امه ووقفده شهادت كبي ❊ ولو
شهد عندها عدلان على الرضاع بينهما او طلاقها ثلاثا وهو يجحد ثم ماتا او غابا
قبل الشهادة عند القاضى لا يسعها المقام معه ولا قتله به يفتى ولا التزوج بآخر
وقيل لها التزوج ديانة شرح وهبانية ❊ بر عورتك حضورنده ايكى عادل
كمسه زوجيله ميانه لرنده رضاع اولديغنه ويا زوجنك كندوبى ثلاثا تطليق
ايتديكنه شهادت ايتسه لر زوج دخى انكار ايدوب بعده قاضى حضورنده
مزبورلرك شهادتلرندن مقدم شاهدلر وفات ايتسه لر ويا غائب اولسه لر مزبوره
عورته اول زوجله اقامت و ازواج معامله سى و كندوبى دوا ايله قتل جائز
دكلدر انجق بو قول ايله فتوى ويريلور ومزبوره عورت غيرى كمسه يه تزويج
اولنمز بعضيلر ديانة غيرى كمسه يه تزويج اولنور ديديلر لكن بو اكثر علمانك
قوليدر لايق اولان قيل ايله تصدير اولنمق ايدى ❊ فروع قضى القاضى بالتفريق
برضاع بشهادة امرأتين لم ينفذ ❊ بر قاضى ايكى عورتك شهادتلريله رضاع
سببيله تفريقله حكم ايتسه حكمى نافذ اولمز ❊ مص رجل ثدى زوجته لم
تحرم ❊ بر كمسه عورتنك ممه سنى امسه كندويه حرام اولمز مدت رضاعده
اولمديغندن ❊ تزوج صغيرتين فارضعت كلا امرأة و لبنهما من رجل لم
تضمنا وان تعمدتا الفساد لعروضه بالاختية ❊ بر كمسه ايكى صغيره يى تزوج

ایدوب لبنلری بر رجلدن اولان ایکی مزبوره صغیره لرك هر برینی امزرسه لر
هرنقدر فساد قصد ایدرلرسه ده مهرلری ضامنه اولمزلرهر برلری کندی
صنعلریله مفسده اولمیوب بلکه فساد انجق اخنیت عارضه ایله طاری اولدی
زوجه برینك عقدنی اعاده لازمدر ❊ قبل الابن زوجة ابیه وقال تعمدت
الفساد غرم المهر ❊ برولد باباسنك حلیله سنی تقبیل ایدوب و فساد قصد
ایتدم دیسه مهری ضامن اولور تعدی ایتدیکندن ❊ ولو وطئها وقال
ذلك لاللزوم الحد فلم یلزم المهر ❊ مزبور ابن انا لغنی وطئ ایدوب وآنی فساد
ایچون ایتدم دیسه مهری ضامن اولمز حد زنا لازم اولدیغندن اکر
شرط اولان درت مجلسده درت دفعه اقرار ایدرسه مهر لازم اولمز
حد ایله مهر جمع اولمدیغندن والله تعالی اعلم وله الحمد الاتم

❊(کتاب الطلاق)❊

مصنف کتاب علیه رحمة الملك الوهاب وقتاکه نکاحی واحکام لازمه سنی
وکندودن متأخره اولان رضاع حکمنی بیان ایتدیسه کندی ایله نکاح مرتفع
اولورشی بیاننه آغاز وشروع ایتدی ورضاعك تقدیمی حرمت مؤبده یی موجب
اولدیغنه مبنیدر طلاق بونك خلافنه اولدیغندن کانه اشد اخف اوزرینه تقدیم
اولندی واشبو طلاق کندی ایله حلف اولنان شیلردندر لکن لایق اولان
آنکله حلفی ترکدر حلال اولان شیلردن عندالله زیاده مبغوض اولان شیدن تباعد
ایچون ❊(هو) لغة رفع القید لکن جعلوه فی المرأة طلاقا وفی غیرها اطلاقا
فلذا کان انت مطلقة بالسکون کنایة وشرعا (رفع قید النکاح فی الحال) بالبائن
(او المآل) بالرجعی (بلفظ مخصوص)❊ طلاق لغتده مطلقا
رفع قید معناسنه در یعنی کرك فرسك ویا اسیر ویا عورتك اولسون لکن فقها
عورتده طلاق وتطلیق وغیریسنده اطلاق قیلدیلر بنا برین زوجك عورته
طالق سکونیله انت مطلقة قولی کنایه تشدیدیله مطلقة صریح اولدی شرعده لفظ
مخصوصله که مثلا طلاق لفظیله باینده فی الحال رجعیده مآلا نکاحك قیدی اولان نکاح
سببیله عارض نظر ووطئك حلی ومتعه وحبسه مالك اولمق مثللو احکامك رفعیدر
❊ هو ما اشتمل علی الطلاق فخرج الفسوخ کخیار عتق و بلوغ وردة فانه فسخ
لا طلاق وبهذا علم ان عبارة الکنز والملتقی منقوضة طردا وعکسا بحر ❊
یعنی لفظ مخصوص طلاقی مشتمل اولان شول برشیدر که صریح وکنایه وخلع
وزوجك اسلامدن امتناعی وقتنده قاضینك فرقت بینکما قولی وعنتده ولعانده
اولان تفریق طلاقدر امدی مصنفك بلفظ مخصوص قولیله خیار عتق وبلوغ
وعورتك ردتیله اولان فسخلر خروج ایتدی اشبو مزبورلرده کی تفریق فسخ
اولوب طلاق اولمدقلری ایچون واشبو طلاقك تعریفنده بلفظ مخصوص

ومالا لفظلرینی زیاده ایله کنز وملتقانك عبارهلریکه رفع القید الثابت شرعا
بالنکاح درطردا وعکسا که منعا وجمعا منقوضه اولدیغی معلوم اولدی یعنی
مزبورلرك تعریفلرنده اغیاردن اولان خیار عتق وبلوغ وردتله اولان فسخلر
داخل اولدی زیرا اشبو مزبور تفریقلره رفع القید الثابت شرعا بالنکاح دیدیلر
حال بوکه بونلر فسخلردر وتعریف مزبوردن افراددن اولان طلاق رجعی
خروج ایتدی کندوده حالا رفع قید بولنمدیغندن متنك قید اخیریله اولکی اغیارلر
خروج ایتدی مآلا قیدیله ده معرفك افرادندن اولان رجعی داخل اولدی
❊(وایقاعه مباح) عندالعامة لاطلاق الآیات اکمل (وقیل) قائله الکمال
(الاصح حظره) ای منعه (الا لحاجة) کریبة وکبر والمذهب الاول کما فی البحر
وقولهم الاصل فیه الحظر معناه ان الشارع ترك هذا الاصل فاباحه بل یستحب
لو مؤذیة او تارکة صلاة غایة ومفاده ان لا اثم بمعاشرة من لا تصلی ❊ اکثر علما قتنده
طلاقی ایقاع یعنی برکسه عورتنه طلاق ویرمك مباحدر حقنده نازله اولان
آیة کریمه لرکه { فطلقوهن لعدتهن } دخی { لا جناح علیکم ان طلقتم النساء }
مطلق اولدیغندن ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن صادر اولدی
حفصه رضی الله تعالی عنهایی لا لریبة ولا لکبر سن تطلیق بیوردیلر
الله عظیم الشان مرا جعتلریله کندولرینه امر بیوردیلر زیرا مشار الیها اکثر
ایاملرینی صومله ولیالیلرینی قیامله کیچوررلر ایدی وعمر رضی الله تعالی عنه
ام عاصم رضی الله تعالی عنهایی ومغیرت بن شعبه درت عدد عورتی تطلیق ایتدیلر
وحضرت حسن رضی الله تعالی عنه طلاق ونکاحی استکثار بیوردقلرندن
پدر بزرکوارلری حضرت علی کرم الله تعالی وجهه کوفه ده منبرده ان ابنی هذا
مطلاق فلا تزوجوه بیوردقلرنده جماعت نزوجه ثم نزوجه بیور دیلر
مطلاق میمك کسریله عورتی چوق بوشار اولان کسه یه دینور لکن عندالله
ابغض مباحاتندر عبدالله بن عمر رضی الله تعالی عنهمادن مرفوعا روایت اولنان
{ ابغض الحلال الی الله عز وجل الطلاق } حدیث شریفنه مبنی لکن حدیث
شریفك ظاهرینه سؤال ایراد اولنورکه طلاقك حلال ومبغوض اولمسی بیننده
منافات واردر زیرا حلال فعلی وترکی مساوی اولان شیدر مبغوض ترکی فعلنك
اوزرینه ترجیح اولناندر جواب ویریلورکه بومقامده حلالدن مراد ترکی لازم دیمك
دکلدر امدی مباح ومندوب ومکروهه شامل اولدی کمال اصح اولان طلاقك
منعیدر دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك { لعن الله کل ذواق مطلاق }
قول شریفنه بناءً لکن اشبو حدیث شریف انجق طلاقی تکرر ایدوب وآنك سببیله
ذوق عسیله قصد ایدن کسه حقنده در مدعی ایسه بودکلدر لکن طلاقی

ایجاب ایدر عورتدن برفاحشه وقوعیله ریب صادر ویاکبرسنی اولورسه منعی اصح
دکلدر مذهب مختار قول اولدرکه اباحه سیدر تکم بجرده مرسومدر امافقهانك
اشبو طلاقده اصل اولان حظر ومعدر قوللرینك معناسی شارع اشبو حظری اباحه
بیوردی دیمك یعنی واقعده هرنقدر کندوده اصل اولان حظر ایسه لکن
لحاجة شرع مباح قیلدی بلکه قولا وفعلا کندودن غیری متأذی ویاخود تارکهٔ
صلات اولورسه طلاق ویرمك مستحبدر عبد الله بن مسعود رضی الله
تعالی عنه مهری ذمتمده دین اوله رق حضور رب العالمینه
وارمق بکا تارکهٔ صلات اولان عورتله معاشرتدن خیرلیدر بیوردی
واشبو تارکهٔ صلات اولان مرأتك طلاقنك استحبابی کندو ایله معاشرتك کناه
اولمسنی افاده ایدر مستحبی ترکده اثم اولمدیغندن زوج ایچون زوجه‌یی
نماز قلدیغی ایچون ضرب واردر بعضیلر ضرب ایتمز دیدیلر ❊ ویجب
لوفات الامساك بالمعروف ویحرم لوبدعیا ومن محاسنه التخلص به من المکاره وبه
یعلم ان طلاق الدور بنحوان طلقتك فانت طالق قبله ثلاثا واقع اجماعا
کما حرره المصنف معزیا لجواهر الفتاوی حتی لوحکم بصحة الدور حاکم لاینفذ اصلا ❊
زوجدن امساك بالمعروف فوت اولوب مثلا خصی ویاعنین ویامجبوب ویاشکازه که
نسوانه کرکی کبی مخالطت ایدوب ادخال ایتکسزن انزال واقع اولان کسه‌یه کبی
ذواتلر حقلرنده طلاق واجبدر عنین مرض ویاکبردن جماعه قادر اولمیان
کسه‌در مجبوب مقطوع الذکردر مجبوبك ما عداسنده عورت مخاصمه ایدرسه
برسنه تأجیل اولنور مجبوبده تأجیلك برنفعی اولمدیغندن زوجه طلب ایدرسه
فی الحال میانه‌لری تفریق اولنور طلاق بدعی اولورسه که بردن اوچ طلاقله
تطلیق اولنورسه حرام اولور دینا عصیان وخسراندر زیرا عبدالله بن عمر
رضی الله تعالی عنه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه ارأیت لوطلقتها
ثلاثا یارسول الله دیو سؤال ایتدکده یعنی ای الله ذوالجلالك حق پیغمبری
بکا خبر ویر بن عورتمی بردن اوچ طلاق تطلیق ایتسم حکمی ندر جواب
باصوابنده سعادتله بیوردیلرکه { اذا عصیت ربك وبانت منك امرأتك }
یعنی منوال مشروح اوزره زوجه‌کی تطلیق ایتدیکنه کوره منعم ومحسن
اولان ربکه عاصی اولمش اولورسك وعورتك سندن میانه اولور وعبد الله
ابن عباس رضی الله تعالی عنهما زوجه‌سنی بردن اوچ طلاق تطلیق ایدن
کسه‌یه بیوردیکه ینطلق احدکم ثم یرکب الحموقة ثم یقول یا ابن عباس قال الله
تعالی { ومن یتق الله یجعل له مخرجا } وانت لم تتق الله اجد لك مخرجا عصیت ربك
وبانت منك امرأتك ودنیوی دخی خسراندرکه عیالی کیدر وذمتنده اولان

مهر مؤجلی ادا لازم اولور وعدته اولدقجه انفاق واکسا واجب اولور واشبو
طلاقك حرام قسمیله اقسام اربعه‌سی اولان مباح ومستحب وواجب وحرام
تمام اولدی وطلاقك محاسن ومحسناتندندر کندی ایله دنیوی واخروی بعض
مکارهدن خلاص اولمق وولایت طلاقك زوج ایچون اولدیغی ایله کأنه
زوجه‌یی استرقاق ایتدیکنه مبنیدر وکندوده عددك مشروع قلندیغی زوجك
نادم اولدیغنه کوره کیرو رجوعیله تدارکی ایچوندر واشبو تخلص مزبورك
طلاقك محسناتندن اولمسیله معلوم اولدیکه ان طلقتك فانت طالق قبله ثلاثا دیمك
مثللو اولان طلاق دور اجماعا واقعدر نتکم مصنف مرحوم جواهر الفتاوایه
نسبت ایده‌رك مضمون مشروحی تحریر ایلدی واکر مزبور طلاق واقع اولمسه
تخلص حکمتی فوت اولوردی واشبو صورت مزبوره‌یه طلاق دور تسمیه
اولندیغی کندوده امر طلاق ایکی برینه متنافی اولان شیلر میانه سنده
واقع اولدیغی ایچوندر یعنی کندوسی واقع اولسه کندودن مقدم اوچ
طلاقك وقوعی لازم کلور وکندودن اقدم اوچ طلاقك وقوعندن
مزبور برطلاقك عدم وقوعی لازم کلور امدی اشبو دوردن مراد علم کلامده
مصطلح اولان دورکه ایکی شیئك هربریسی آخره توقف ایدوب یابر ویا
ایکی مرتبه برشیئك کندی نفسنك اوزرینه تقدمی وتأخری لازم کلن
دور دکلدر یعنی حکمت مشروحه‌یه بناءً قبلیت لغو اولوب طلاق واقع اولدیده
کأنه ان طلقتك فانت طالق ثلاثا دیمش اولدی اول عورتی برطلاق تطلیق
ایتدکده واول برطلاق واقع اولدی بعده عقیبنده اوچده واقع اولدیده
عورت اوچ طلاق بوش اولدی ❊ حلبی ❊ واجماعا دیمکله اصحاب شافعیه‌دن
ابن سریجك خلافنك عدم اعتبارینه اشارت بیوردیلر زیرا مشار الیه طلاق
مزبور واقع دکلدر زیرا کندونك وقوعندن کندودن اقدم اوچك وقوعی
واول اوچك وقوعندن کندونك عدم وقوعی لازم کلدیکندن بس
کندونك وقوعندن عدم وقوعی لازم کلدی امدی برشیئك وجودی
عدمینه مؤدی اولسه اول شیئك وجودی باطل اولور بوکا کوره اول برطاقه
منجزه‌ده واقع اولمز واوچ معلقه‌ده دیو اشبو قولیله خرق اجماع ایلدی
حتی صلحادن بعض ذوات رسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلمی
منامنده کوردکده مزبور طلاق دوردن سؤال ایتدکده جواب باصوابنده
سعادتله بیوردیکه شول برکسه مزبور دورك صحتنه بناءً مزبور طلاقك
عدم وقوعیله حکم ایتدی تحقیق بنم امتمی اضلال ایلدی بیوردیلر حتی
برقاضی مزبور دورك صحتیله حکم ایتسه حکمی اصلا نافذ اولمز آخر قاضی‌یه

ميانه‌لرينى تفريق واجب اولور مزبور ابن سريجك خلافى عد اولنمز قول مهجور باطل فاسد ظاهر البطلان اولديغندن ﴾ (واقسامه ثلثة حسن واحسن وبدعى) يأثم به (والفاظه صريح) وملحق به (وكناية) ومحله المنكوحة واهله زوج عاقل بالغ مستيقظ وركنه لفظ مخصوص خال عن الاستثناء ﴾ طلاقك اقسامى اوچدر برى حسندر وبو قسمى سنينك ايكى نوعنك بريدر طلاقده سنت ايكى جهتدندر برى عدد وبرى وقت حيثيتيله‌در اولكنده مدخول بها اولوب واولميان مساويدر اشبو من جهة العدد سنت اولان طلاق برك اوزرينه زياده اولميان طلاقدر ايكنجيسكه من حيث الوقت سنت اولان انجق مدخول بهاده اولور يعنى مدخول بها عورتى كندوده جماع ايتمديكى طهرده تطليق ايتمكدر زيرا طلاقده لايق اولان كندوينى رغبتك تجدد ايده‌جكى زمانكه جماعدن خالى اولان طهر زمانيدر آنده ايتمكدر اما حيض زمانى نفرت زمانيدر وطهر وقتنده بركره جماعله رغبته فتور كلور ومدخول بها اولميان عورتى حيض وياطهر وقتندن قنغيسندن تطليق ايتسه اولور مزبورلرك سنينك ايكنجى قسمى طلاقك احسنيدر واشبو نوعك احسن اولديغى ائمه‌نك بونده اتفاقلرى اولديغنه مبنيدر حسنده امام مالكك اختلافى اولوب كراهتنه ذاهب اولمسى واردر بريله مصلحت بتديكى ايچون وابراهيم النخعى روايت بيورديلركه اصحاب كرين رضوان الله تعالى عليهم اجمعين طلاقده عدت منقضيه اولنه‌دك برك اوزرينه زياده ايتمكى اختيار ايدرلر ايدى وعندلرنده افضل اولان بودر وبرقسمى دخى كندوده اثم وكناه اولان بدعيدركه يعنى بدعت محرمه‌يى مشتمل اولان ديمكدر وطلاقك لفظلرى صريح وصريحه ملحق اولان مثلا انت حرام كبى كندوده نيته محتاج اولنميان شيدر صريحك ايقاعنده نيته حاجت اولمز اما عورته خطابله كندويه قصد لازمدر وكنديله واقع اولان كرك رجعى اولسون وكرك طلاق ثلثه كبى بائن اولسون وبرى دخى كنايه‌دركه كندوده برعدده حصر اولمقسزن طلاقه وغيريه محتمل اولان الفاظدر وديانة اشبو كنايه‌نك جميع اقسامنده نيتدن لازمدر تكم قريبا كلور وطلاقك محلى منكوحه وياخود طلاقه صلاحيتى اولان معتده‌كه طلاق رجعيدن ويامادون الثلاث طلاق بائندن هر برمعتده اولان عورتدر وطلاقه اهل اولان عاقل بالغ بيدار اولان زوجدر صبى ومجنون ارباب طلاقدن دكلدر رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلمك { كل طلاق جائز الاطلاق الصبى والمجنون } قول شريفنه بناً وناممده اراده اولمديغندن اول دخى اخراج اولندى وركنى ان شاء الله تعالى كبى استثنادن خالى اولان لفظ

مخصوصدر ﴾ (طلقة) رجعية (فقط فى طهر لاوطئ فيه) وتركها حتى تمضى عدتها (احسن) بالنسبة الى البعض الآخر ﴾ كندوده وطئسز عدتى منقضيه اولنه‌دك تركله برطهرده فقط برطلاق رجعيله برعورتى تطليق بعض آخره نسبتله احسندر يوقسه ذاتنده ابغض حلالدر مسنون اولديغى عتابى موجب اولور وجه اوزره اولمديغنه بناأدر يوقسه ثوابى مقتضى اولور ديمك دكلدر زيرا طلاق ذاتنده عبادت دكلكه كندويه ثواب اوله بونده مباح مراددر غايتى نفسنى بدعيله تطليق مراد ايدوب نفسنى منع ايدوب وقت سنيه تأخير ايتسه نفسنى معصيتدن كف ايتديكنه بناً مثاب اولور يوقسه نفس طلاقدن ناشى مثاب اولمز ﴾ (وطلقة لغير موطوئة واوفى حيض ولموطوئة تفريق الثلاث فى) ثلثة (اطهار لاوطئ فيها) ولافى حيض قبلها ولاطلاق فيه (فيمن تحيض و) فى ثلثة اشهر (فى) حق (غيرها حسن و سنى فعلم ان الاول سنى بالاولى) ﴾ وطئ اولنميان عورت ايچون هرنقدر حيض حالنده اولورسه‌ده برطلاق تطليق وحيض كورن عورت حقنده كندوده وكندودن اولكى حيضده وطئ وطلاق اولميان اوچ طهرده موطوئه ايچون طلاق ثلثه‌يى تفريق وحيض كورميانلرده اوچ آيده تفريق حسن وسنيدر تفريق مبتدا لموطوئة وفى ثلاثة اطهار قولنده‌كى جارلر تفريقه متعلقدر وفى ثلثة اشهر قولى فى ثلاثة اطهار قولى اوزرينه معطوفدر حسن مزبور مبتدانك خبريدر وسنى قولى حسن اوزرينه معطوفدر غير موطوئه ده حيض حالنده طلاقك بدعى اولميوب موطوئه ده بدعى اولديغى غير موطوئه‌نك عسيله سندن ذوق اولنمديغندن كندويه رغبت زياده‌جه اولوب حيض حالنده كندويه طلاق ويرمك طلاقنه حاجتك مس ايتديكنه دليل اولديغيدر معلوم اولسونكه طلاق غرهٔ شهرده واقع اولورسه شهور اهله ايله اعتبار اولنور واكر اثناى شهرده اولورسه ايامله اعتبار اولنور امام اعظم رحمه الله قتنده هر برشهر ايله تقييد اولنان شيلرده حكم ينه بويلجه‌در امامين شهر اولك نقصانى شهرا خيردن تكميل اولنوب ميانه‌لرنده اولان ايكى ماه اهله ايله اعتبار اولنور بيورديلر وطلقهٔ ثالثه ايله عدتندن برماه قالور مرور ايتدكده عدت تمام اولور وحائض لرده دخى حكم ينه بويلجه‌در كندولرينه اوچ طهرده اوچ طلاق ايقاع اولندقده عدتلرندن ايكى حيض مرور ايتمش اولورده برحيض باقى قالور آنك مضيله عدتى منقضيه اولور واشبو صورت مشروحه‌ده طلاقك سنى اولمسيله مارالذكر احسن اولمسى صورتينك بالطريق الاولى سنى اولمسى معلوم اولندى ﴾ (وحل طلاقهن) اى الآيسة والصغيرة والحامل (عقب وطئ) لان الكراهة فيمن تحيض

انتوهم الحبل وهوا مفقود هنا ❊ سنی للی بشسیده اولان آیسه‌نك وسنی طقوزه وارمیان صغیره وحامله طلاقلری وطئ عقبنده حلال اولدی حیض کورن عورت حقلرنده وطئك عقبنده طلاقك کراهتی حمل احتمالندن اولوب اول دخی بومقامده مفقود اولدیغنه بناءً ❊ (والبدعی ثلاث) متفرقة (او ثنتان بمرة اومرتین فی طهر) واحد (لارجعة فیه اوواحدة فی طهر وطئت فیه او) واحدة فی (حیض موطوئة) لوقال والبدعی ماخالفهما لکان اوجز واقود ❊ طلاق بدعی کندوده رجعت اولمیان برطهرده بر ویاایکی کره تکلمله متفرقة اوچ ویا ایکی طلاقله عورتی تطلیقدر مثلا انت طالق ثلاثا اوثنتین ویاانت طالق انت طالق دیمك کبی بومن حیث العدد طلاقك بدعی نوعیدر وياخود کندوده وطئ اولنان طهرده ویاموطوئه‌یی حیضده برطلاقله تطلیقدر بودخی بدعینك من حیث الوقت اولان قسمیدر اشبو طلاقك بدعی قسمی بکلا قسمیده حرمت غلیظه‌ایله حرامدر وکندیله طلاق واقع اولور وبو اهل سنت مذهبیدر مخالفیندن ظاهریه وشیعه بردن اوچ طلاق تطلیق اولندقده انجق برطلاق واقع اولور دیدیلر شارح مرحوم دیرکه اکر مصنف رحمه الله تعالی بدعی‌یی بیان ایتدیکی قولی بدلنده والبدعی ماخالفهما دیسه ایدی زیاده موجزومفید اولوردی یعنی بدعی احسنله حسنه مخالف اولاندر دیمك ایجازی ظاهردر اما زیاده فائده‌یی اشتمالی طهرنده تطلیق اولندیغی حیضنده وطئ اولنان عورته شامل اولدیغی ایچوندر زیرا اشبو صورت احسنه حسن قسملرنده داخل اولمدیغندن بدعیده داخل اولدی ❊ (وتجب رجعتها علی الاصح (فیه) ای فی الحیض رفعا للمعصیة (فاذا طهرت) طلقها (ان شاء) او امسکها قید بالطلاق لان التخییر والاختیار والخلع فی الحیض لایکره مجتبی والنفاس کالحیض جوهرة ❊ موطوئه فی الحیض اولان عورتی برکمسه تطلیق ایتسه رفعا للمعصیة قول اصح اوزره حیض حالنده اول عورته مراجعت ایتمسی واجبدر مراجعت ایتمسه معصیت تقرر ایدر امام قدوری مراجعت مستحبدر دیدی امدی بعد المراجعة حیضدن پاك اولوب صکره برحیض دخی کوردکدن صکره آنك طهرنده دیلرسه اول عورتی تطلیق ایدر وياخود دیلرسه اول عورتی امساك ایدر قید بالطلاق قولی متنك اوحیض موطوئة قولنه مربوطدر زیرا تخییر که زوجك زوجه‌سنی تحت نکاحنده قالوب وقالمیوب مفارقت قیلمسی بیننده مخیر قیلمسی واب جدك غیرینك نکاح ایتدیکی صغیرك بالغ اولوب کندی نفسنی واختیاری وخلعی حیض حالنده مکروه دکلدر ونفاس دخی حیض کبیدر زیرا حیض حالنده طلاقك منع اولندیغی

 (عورتك)

عورتك اوزرینه عدتك تطویل اولندیغنه بناءً در بوایسه نفاسده دخی موجوددر بلکه نفاسك مدتی غالبا حیضك مدتندن طویل اولور ❊ (قال لموطوئته وهی) حال کونها (ممن تحیض انت طالق ثلاثا) اوثنتین (للسنة وقع عند کل طهر طلقة) وتقع اولاها فی طهر لاوطئ فیه فلو کانت غیرموطوئة اولاتحیض تقع واحدة للحال ثم کلما نکحها اومضی شهر تقع ❊ برکمسه حیض کورر مقوله‌دن اولان موطوئه‌سنه وقت سنتده وياخود سنته خاص طلاقله‌سن اوچ ویا ایکی طلاق بوشسون دیسه هربرطهرده برطلاق واقع اولور اولکی کندوده وطئ اولنمیان طهرده واقع اولور مصنفك للسنة کلامنده لام وقت ویاتخصیص ایچوندر سنت مطلق اولدیغندن کاملنه صرف اولندیده کندودن عددا ووقتا سنت مراد اولندی امدی طلاقك اوچی متفرقا اوچ طهره توزیع اولندی اکر عورت موطوئه ویاحیض کورر اولمزسه درحال برطلاق واقع اولور صکره آنی هر برتزوجنده حیض کورر اولمدیغنه نظرا هر برماه مرورنده برطلاق واقع اولور ثلاث تزوجاته تفریق اولنور ثم کلما نکحها غیرموطوئة اومضی شهر قولی اولاتحیض کلامنه مربوطدر ❊ (وان نوی ان تقع الثلاث الساعة او) ان تقع عند رأس (کل شهرواحدة صحت نیته) لانه محتمل کلامه ❊ قائل مزبور کندی قولیله طلاق ثلاثه‌نك دیدیکی ساعتده وياخود هربرماهك اولنده برطلاقك وقوعنه نیت ایدرسه نیت مزبوره‌سی صحیحه اولور زیرا کندونك انت طالق ثلاثا للسنة کلامنك محتملیدر زیرا مذکورسنی وقوعا وایقاعا ویافقط وقوعادر امدی کلامنده سنتدن مراد حکمی سنتله معروف اولان اولور یوقسه فعلی اوزرینه مثاب اولنان اولمز ❊ حلبی ❊ اشبو مزبور وان نوی قولیله مصنف تنبیه ایدرکه صورت مشروحه‌ده طلاق ثلاثه‌نك اظهار متفرقده وقوعی کندوبه نیت ایدوب وياخود بلانیة مطلقا ذکر ایتدیکنه نظرادر اما اشبو مذکور اوچك بوساعتده بردن بولنمسی مثلا مزبورك غیریه نیت ایدرسه ده اولور لفظك محتملی اولدیغندن اشبو معنانك دخی امکانی للسنة ده‌کی لامك وقت ایچون اولمسی جائز اولدیغی کبی تعلیل ایچون اولمسنك دخی جوازینه مبنیدر یعنی طلاق ثلاثك وقوعنی ایجاب ایدن سنت ایچون دیمك اولور زیرا اوچ طلاقك بردن وقوعی مذهب اهل سنتدر روافض اوچك بردن عدم وقوعنه قائللردر امدی فی الحال اوچك بردن وقوعنه نیت صحیح اولیجق هربرماهك باشنده برطلاق واقع اولمیه نیتك صحتی بالطریق الاولیدر زیرا آیك باشی یاحیضی زمانی اولور وياطهری زمانی اولور طهری

زمانى اولورسه مزبور طلاق وقوعا وايقاعا سنى اولور واكر حيضى
زمانى اولورسه وقوعا سنى اولور ايقاعا اولمز وقوعا سنى اولمسندن ايقاعك
سنى اولمسى لازم كلمز زيرا وقوع حكم شرعى اولوب كندوده عبدك اختيارى
اولمديغندن بدعتله توصيف اولنمز اما ايقاع عبدك فعلى اولديغندن حرمت
بدعتله وصفلنور ﴿ ويقع طلاق كل زوج بالغ عاقل) ولو تقديرا بدائع
ليدخل السكران (ولو عبدا اومكرها) فان طلاقه صحيح لا اقراره بالطلاق
وقد نظم فى النهر مايصح مع الاكراه فقال ﴾ هر بر عاقل بالغ زوجك طلاقى
صحيح وواقع اولور هر نقدر عبد ويامكره دخى اولورسه ده وسكرانك عاقلده
دخول ايتمسيچون بدايع صاحبى عاقلى تقديرا عاقله تعميم ايلدى يعنى بونده
سكران عاقل منزله سنه تنزيل اولندى وهر نقدر يرى وكوكى وارى
وعورتى فرق ايتمزسه ده وجوب حدده مختار اولان اكثر كلامنك هذيان اولمسيدر
ومزبور زوج هر نقدر عبد ويا مكره دخى اولورسه ده زيرا مكرهك
طلاقى صحيحدر اما طلاقله اقرارى صحيح دكلدر عبدك طلاقنك
وقوعى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك { لايملك العبد ولا المكاتب الا
الطلاق } قول شريفنه بنا أدر ومكرهك طلاقنك وقوعنك صحتى بنه رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلمك { ثلث جدهن جد وهزلهن جد الطلاق والعتاق واليمين }
قول منيفنه مبنيدر زيرا ائمۀ حنفيه قتنده قاعده هر بر هزل ايله صحيح اولان
شى اكراهله ده صحيح اولمقدر ونهر صاحبى اكراهله وقوعى صحيح اولان شيلرى
بحر طويلدن نظمله بيان ايلدى وبيوردى (نظم) ﴾ طلاق وايلاء ظهار
ورجعة ✻ نكاح مع استيلاد عفو عن العمد ✻ رضاع وايمان وفئ ونذره ✻ قبول
لايداع كذا الصلح عن عمد ﴾ ناظمك طلاق قولى اوزرينه عطف اولنانلر
ايله برابر مبتدا محذوف تصح مع الاكراه جملۀ فعليه سى خبردر حذفنه قرينه
آخر نظمنده كى فهذه تصح مع الاكراه قوليدر يعنى بائن ورجعى طلاق
وايلا كه درت ماه زوجه سنه عدم قربانه حلف وزوجى شاهدلر حضورنده
عقده اكراه اما زوجه اكراه اولنسه صحيح اولمز وجاريه سنى استيلاده اكراه
يعنى بركسه بى جاريه كى استيلاد ايله ديو كره ايلدكلرنده وطئ ايتسه جاريه
ولد كتوردكده بندن دكل ديو نسبنى نفى ايده مز وعمدا قتلده قصاصى عفودخى
اكراهله صحيح اولور عمد ايله تقييد خطأ قتلى اخراج ايچوندر يعنى خطأ
قتلك ديتندن اكراهله عفو صحيح اولمز اموال مسلكنه سلوك ايتديكندن بعضيلر
ابرادر عفو دكلدر ديديلر ورضا عده كره صحيحدر كه رضاع احكامى كندوده
ثابت اولور وايمانده كه الله تعالى حضرتلرينه حلفده اما طلاقه وعتاقه حلفك

حكمى

حكمى كلجكدر وقولا ويافعلا ايلادن رجوع ونذرك كرهاندرى ووديعه يى
كرها قبولى صحيحدر يعنى اتلافى صورتنده ضمانى لازم كلور دم عمددن صلح
دخى بنه بويلجه در يعنى كرها صحيحدر خطأده صحيح دكلدر مال مسلكنه
سلوك ايتديكندن بيع كبيدر ﴾ طلاق على جعل يمين به اتت كذا العتق والاسلام
تدبير للعبد ﴾ ومال اوزره طلاق يعنى كرك زوجه وكرك غيرى كسه طرفندن
مال مقابلنده طلاق وبرشيئه تعليقله طلاقه يمين دخى كرها صحيحلردر
مار الذكر طلاق مطلق ومنجز اولديغندن بونده مقيد ايله معلق تخصيص بالذكر
ايلدى عتق دخى بنه بويلجه در كرها صحيح اولور اكر قولا اولورسه اما قريبى
شرا مثلاو فعلا اولورسه صحيح اولمز دخى ذمى وياحربينك شرف اسلامله كرها
مشرف اولمسى وعبدك تدبير كلمسى وجاريه دخى بنه بويلجه در ﴾ وايجاب
احسان وعتق فهذه تصح مع الاكراه عشرين فى العد ﴾ دخى ايجاب احسانكه
لله على ان اتصدق بدرهم ديمك مثلاو ايجاب صدقه وايجاب عتق مع الاكراه
صحيح اولور لكن ايجاب احسانله ايجاب عتق نذرده داخللردر واشبو مع
الاكراه صحيح اولان مذكورات صايده يكرميدر ﴾ (اوهازلا) لايقصد
حقيقة كلامه (اوسفيها) خفيف العقل (اوسكران) ولو بنبيذ اوحشيش
اوآفيون اوبنج زجرا به يفتى تصحيح القدورى واختلف التصحيح فيمن سكر مكرها
اومضطرا نعم لوزال عقله بالصداع اوبمباح لم يقع ﴾ وياخود مزبور زوج
هزل ايدیجى اولسونكه يعنى كلامنك حقيقتنى كرجكدن قصد ايتميوب لطيفه
مراد ايتسون هزل عزل وزننده جدك نقيضيدر سيد حموى قدس سره
بيورمشكه ✻ وليس الاكراه مع هزل يؤثر فى ✻ عتق نكاح طلاق
واليمين تلا ✻ وياخفيف العقل والادراك اولسون ويا سكران اولسون طلاقلرى
واقعدر نبيذ امير وزننده فعيل بمعنى مفعولدر الدن براقلمش وآتلمش غير معتبر نسنه يه
وكويه باصلقله حاصل اولان خرما واوزم شيره سنه وباده سنه دينور كرك
مسكر وكرك غير مسكر اولسون وكرك اوزم وخرمادن وكرك بالدن واريه
وبغدايدن اولسون نهايت خمر اوزمدن ونبيذ خرمادن اولنه عرف اولمشدر
بنج كنج وزننده بر نبات معروف اسميدر انسانى بى مجال ايدوب حركتدن اليقور
وعقل وادراكى افساد ايدوب سرسم وشوريده دماغ ايدر كندويه تركيده
باك وباك تخمى ديدكلرى اولجقدر بنكيلك ديدكلرى حالتك محدثيدر
اسرار وغنجه وغبار وحشيش وورق الخيال وطلاى قلندريه ومدامۀ حيدريه
مثللو اساميلرى واردر يعنى مزبور سكران هرنقدر نبيذ وياحشيش ويا آفيون
ويابنج ايله سرخوش اولورسه ده كندوبى زجرو منع ايچون قدورينك تصحيحى

انجق طلاقنك وقوعيله فتوى ويرد زيرا مزبور سكرانه شرع شريف حال
سكرنده نماز مثللو حكم فرعيله امر ونهيله تكليف بيور ديغندن فهم اولنديكه
مرقومى احكام فرعيده تشديدا قائم العقل كبى اعتبار ايلدى وفقها بومقامده
سكرى امام اعظم رحمه الله قولى اوزره من لايعرف الرجل من المرأة ولا السماء من الارض
ايله تفسير وبيان ايتديلر ومعتمد اولانده بودر ونقض طهارة وسكران اولمغه
حلفده فقها مشينده خلل وتمايل اولمغله تفسير ايتديلر مكرها ويا مضطرا سكران
اولان كمسه نك سكرى حالنده وقوع بولان طلاقنك واقع اولوب ويا اولمسنده تصحيح
فقهاده اختلاف اولندى نهر تحفه ده وجامع شرحنده وفتاواى قاضيخانده تصريح اولنان
عدم وقوعيدر ديو ذكر ايلدى خلاصه ده امام محمد قولى اوله رق وقوعيله جزم
ايلدى بلى بركمسه نك عقلى صداع ويابر امر مباح اولان مثلا نار بيراغى وياكندويه
ضربله عقلى زائل اولسه اول حالده وقوع يافته اولان طلاقى واقع اولمز
حتى خانيه ده نبيذ شرب ايتدكده باشنه اوروب اول حالده تطليق بولنسه
طلاق واقع اولمز ديو مذكوردر ﴿ وفى القهستانى معزيا للزاهدى انه لولم يميز
مايقوم به الخطاب كان تصرفه باطلا انتهى واستثنى فى الاشباه من تصرفات
السكران سبع مسائل منها الوكيل بالطلاق صاحيا لكن قيده البزازى
بكونه على مال والاوقع مطلقا ولم يوقع الشافعى رضى الله تعالى عنه
طلاق السكران واختاره الطحاوى والكرخى وفى التاتارخانية عن التفريق
والفتوى عليه ﴾ قهستانيده امام زاهدى يه نسبت ايده رك مذكوردركه
سكران مايقوم به الخطابكه تكاليف كندى ايله تميز ايده جك قدر عقلى اولمزسه
آنك تصرفى باطل اولور قهستانى نك كلامى نهايت بولدى واشباهده سكرانك
تصرفاتندن يدى مسئله بى استثنا ايلديكه انلر سكر حالنده صحيح دكللردر ازجمله
آيقلغى حالنده طلاقه وكيل اولان كمسه نك سكر حالنده تطليقنك عدم صحتيدر
لكن مزبور عدم وقوعى امام بزازى طلاقك مال اوزره اولمسيله قيدلدى بدل
تقديرنده رأى وعقل لازم اولديغندن اشبو تعليلدن ظاهر اولان مقدما بدل
تعيين اولنوب وآنك اوزرينه وكيل تطليق ايدرسه سكر حالنده دخى اولسه
طلاقك وقوعيدر واكر طلاق على مال اولمزسه مطلقا كرك توكيل وايقاع سكر
حالنده وياخود فقط ايقاع سكر حالنده اولسون طلاق واقع اولور واكر توكيل
سكر حالنده وايقاع صحو يعنى آيقلق حالنده اولورسه وقوعى اولوبتله اولور
واشباهك استثناسندن ردته بعضدر يعنى مزبور سكرانك ردتى استحسانا
صحيح دكلدر كفر اعتقاد مقوله لرندن اولديغندن سكر ايله اولمز روايت
اولنوركه اصحاب رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن بركمسه نمازده

﴿ قل يا ايها الكافرون ﴾ آية كريمه سنى تلاوت ايدوب لاكلمه لرينى موضعلرندن
اسقاط ايلدى عقبنده الله جليل ﴿ يا ايها الذين امنوا لاتقربوا الصلوة
وانتم سكارى ﴾ نظم مجيدنى انزال بيوروب مرقومه مؤمن تسميه بيوردى
وامام ابى يوسف رحمه الله تعالى قياسا صحتنه ذاهب اولدى وتهذيب
القلانسى نام كتابده مذكوردركه سكرانك ومكرهك وبوعلتدن ناشى
عقلى سرسم اولوب هذيان تفوه ايدن كمسه نك ارتدادى صحيح دكلدر وعورتى
مبانه اولمز وسكرانك حدود اقرارى دخى مواضع مشروحه دندر صاحى نك
اقرارى كبى دكلدر اقرارنده كذبه احتمالى اولوب وخالص حق الله اولديغندن
حقك حدك درء ورفعنه احاله اولندى اما حد قذف اقرارى صاحى كبيدر
ونفسينك شهادتنى اوزره اشهاد وصغيره يى مهر مثلندن اقله وصغيرى اكثره
تزويج دخى مستثنالردندر امدى عقد مزبور نافذ اولمز وبيعه وكيل اولان كمسه
سكرى حالنده بيع ايتسه موكلنه بيعى نافذ دكلدر وبركمسه نك صحوى حالنده
برنسنه سنى غصب وسكرى آواننده رد دخى مستثنالردندر وامام شافعى رحمه الله
تعالى سكرانك طلاقى واقع اولمز ديدى نائم كبى كندوده قصد اولمديغندن
وامام طحاوى وامام كرخى ومحمد بن سلام دخى قول مزبورى اختيار ايتديلر
وتاتارخانيه ده تفريقدن نقلا فتوى اشبو مزبور عدم وقوع اوزرينه درديو منقولدر
لكن بوقول سائر متلره مخالفدر كتب معتمده ده بوكا اعتماد يوقدر وهنديه ده
مسطوردركه نبيذ وخمردن مست اولان كمسه نك طلاقى واقعدر وبومذهب
بزم اصحابلريمزك مذهبيدر ومحيطده دخى بويلجه مبسوطدر ﴿ (اواخرس)
ولوطارئا ان دام للموت به يفتى وعليه فتصرفاته موقوفة واستحسن الكمال
اشتراط كتابته (باشارته) المعهودة فانها تكون كعبارة الناطق استحسانا ﴾
وياخود مزبور زوج هرنقدر اخرس اولورسه ده اشارت معروفه سيكه
كندودن تصويته مقارن اولور اشارتيله طلاقى واقع اولور نكاحى وعتاقى
وبيعى وشراسى كبى زيرا مزبور حقنده اشبو اشارت استحسانا عباره كبيدر
واكر خرس صكره دن طريان ايتسه اكر موتنه دك متمادى اولورسه ينه اشارتيله
طلاق واقع اولور انجق بوقول ايله فتوى ويريلور واشبو ان دام للموت قيدى
اعتبار اولنديغنه نظرا مزبور دلى صكره دن طوتيلان كمسه نك تصرفاتى
موقوفه اولور اكر موتنه دك مستمر اولورسه نافذه اولور يوقسه رجوع اولنور
كمال اخرسك كتابتنك اشتراطنى استحسان ايلدى اكر كاتبى اولورسه زيرا كتابت
اشارتدن مقصوده ادلدر ﴿ (اومخطأ) بان اراد التكلم بغير الطلاق فجرى
على لسانه الطلاق اوتلفظ به غير عالم بمعناه اوغافلا اوساهيا اوبالفاظ مصحفة

يقع قضاء فقط بخلاف الهازل واللاعب فانه يقع قضاء وديانة لان الشارع جعل هزله به جداقهج ❊ وياخود مزبور زوج هرنقدر مخطى اولوب مثلا سبحان الله ديمك مرادى ايكن لسانندن انت طالق جارى اولسه صريح اولديغندن طلاق واقع اولور نيته محتاج اولمز وياخود معناسنى بلميدرك طلاق لفظنى تلفظ ايتسه وياخود غفلتله وياخود مقدما عدم تلفظ طلاقه حلف ايدوب بعده حلفنى سهوايدوب تلفظ ايتسه وياخود الفاظ مصحفه ايله كه مثلا طلاقك قافى بدلنده عين وياغين وياكافله تلفظ ايتسه اشبو صورت مشروحه لرده فقط قضاء طلاق واقع اولور اما هازل ايله لاعب مزبورلرك خلافنه در زيرا بونلرده قضاء وديانة واقع اولور شارع اشبو طلاقك هزلنى جد قلديغندن نتكم حديث شريفده { ثلث جدهن جدوهزلهن جدالطلاق والعتاق واليمين } وارد اولمشدر ❊ (اومريضا اوكافرا) لوجود التكليف واماطلاق الفضولى والاجازة قولا وفعلا فكالنكاح بزازية ❊ ويامريض وياكافر اولورسه ده طلاقلرى واقعدر كندولرده تكليف موجود اولديغندن يعنى بزلره مرافعه اولورلرسه وقوع طلاقله حكم ايده رز ديمك بلامرافعه حكم اولنمديغندن مسفورلر فروعله مكلفلردر قولنه كوره امافضولينك طلاق وقولا وفعلا اجازتى نكاح كيدر محده مذكوردركه فضولينك طلاقى زوجك اجازتنه موقوفدر اجازت ويررسه واقع اولور يوقسه اولمز مزبور فضولى كرك عورت اولسون وكرك غيرى اولسون خانيه ده مذكوردركه بركمسه يه عورتكى فلان كمسه تطليق وعبديكى عتق ايتدى دينلدكده اول دخى نه كوزل ايتمش ويانه فنا ايتمش ديسه اشبو مسئله نك جوابنده فقهاى ذوى الاحترام اختلاف بيورمشلر شيخ امام ابو بكر محمد بن الفضل صورتينك ايكيسنده ده طلاق واقع اولمز ديو بيوردیلر نه كوزل ايتمش ديدكده اجازت اولمديغى استهزايه حمل اولنمسى احتمالندندر فعلا اجازت مطلقه يه مهرمؤخرنى اداكبى ❊ (و) بناء على اعتبار الزوج المذكور (لايقع طلاق المولى على مرأة عبده) لحديث ابن ماجة الطلاق لمن اخذ بالساق الااذاقال زوجتهامنك على ان امرها بيدى اطلقهاكلماشئت فقال العبدقبلت وكذا اذاقال العبد اذاتزوجتها فامرهابيدك ابداكان كذلك خانية ❊ مزبور زوج اعتبار اولديغندن بناءً مولانك كندى عبدنك عورتنى تطليقى واقع اولمز ابن ماجه نك روايت ايتديكى طلاق انجق ساقدن اخذ ايده نكدر حديث شريف مضموننه مبنى لكن سيد عبده سكا اشبو عورتى نكاح ايتدم امرى بنم يدمده اولمق اوزره هرنه زمان ديلرسم كندوبى تطليق ايده رم ديوب عبد دخى قبول ايتدم ديرسه سيدك تطليقى اولور وينه بويلجه عبد سيدنه اكرسن

فلانه عورتى بكا تزويج ايدرسك امرى ايدى سنك يدكده در ديرسه اويله اولور ❊ (والمجنون) الااذا علق عاقلاثم جن فوجد الشرط اوكان عنينا اومجبوبا اواسلمت وهوكافر وابى ابواه الاسلام وقع الطلاق اشباه ❊ دخى مجنونك طلاقى واقع اولمز كرك اصلا افاقت بولمسون وكرك احيانا افاقت بولسون خانيه ده مذكوردركه بركمسه جنونله معروف اولوب زوجه سى كندويه نيچون كيجه تطليق ايتدك ديدكده بكا جنون اصابت ايتمش ايدى ديوب اول دخى انجق كندونك قوليله معلوم اولسه قول كندونك اولور الاعاقلا طلاقنى برشيئه تعليق ايدوب صكره مجنون اولوب اول حالده شرط بولنسه وياخود مجنون عنين اولوب زوجه سنك طلبيله برسنه تأجيل اولنوب قاضى ميانه لرينى تفريق ايتدكده اول تفريق طلاق اولور ويامجبوب اولوب قاضى فى الحال ميانه لرينى تفريق ايتسه وياخود مجنون كافرك عورتى شرف اسلامله مشروفه اولوب ابوينى اسلامدن ابا وامتناع ايتسه لر طلاقى واقع اولور ❊ (والصبى) ولومراهقا اواجازه بعدالبلوغ امالو قال اوقعته وقع لانه ابتداء ايقاع وجوزه الامام احمد ❊ دخى صبينك طلاقى واقع دكلدر هرنقدر مراهق ويابعدالبلوغ اجازت ويررسه ده زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم سعادتله بيورمشلركه { كل طلاق جائزالاطلاق الصبى والمجنون } يعنى هربركمسه دن صادر اولان طلاق جائز دركه نافذدر الاصبى ايله مجنونك طلاقى جائز دكل تصرفه اهليت بولنمديغندن باخصوص نفعله ضرر بيننده دوران ايدن شيلرده اما اسلامنك صحتى حسن ذاتيسى اولوب وكندويه صرف نفع اولديغندن سقوط قبول ايتمديكى ايچوندر واشبو حديث شريفده جوازدن مراد نفاذدر رحل دكلدر صبيله مجنونك فعللرى حرمتله موصوف اولمديغنه بناً وبعدالبلوغ اجازتنك مفيد اولمديغى حين وقوعنده باطل اولديغندن ناشيدر امابعدالبلوغ مزبور طلاقى ايقاع ايتدم ديسه طلاق واقع اولور زيرا بوابتداى ايقاعدر اوقعته ضميرى جنس طلاقه راجع اولوب حال صباوتنده ايقاع ايتديكى معين طلاقه راجع اولمديغندن امام احمد بن حنبل رضى الله تعالى عنه مزبور صبينك طلاقنك وقوعنى تجويز ايلدى ❊ (والمعتوه) من العته وهو اختلال فى العقل ❊ دخى معتوهكه عقلنه نقصان عارض اولان كمسه نك طلاقى واقع دكلدر معتوه تانك سكونيله عته كلمه سندن مأخوذدر عقله نقصان كلمك معناسنه دركه اكثريا پيرلك آواننده اولوركه بوناقص تعبير اولنور ❊ (والمبرسم) من البرسام بالكسر علة كالجنون ❊ دخى مبرسمكه بانك كسريله برسام مرضنه مبتلا اولان كمسه نك طلاقى واقع دكلدر زيراجنون كبى برعلتدر ❊ (والمغمى عليه)

هولغة المغشى ❊ دخی مغمی علیه که بیخود اولوب بایلان کسه‌نك طلاق
واقع دکلدر ❊ (والمدهوش) فتح وفی القاموس دهش الرجل تحیر ودهش
بناء المفعول فهو مدهوش وادهشه الله تعالی ❊ کمال فتح قدیر نام کتاب کمال
نصابنده مدهوشکه سرکشته وحیران اولان وعلی قول غفلتدن
وطالغنلقدن یاخود وله وحیرتدن عقل کیدوب اوبلجه دنك وبیهوش اولان
کسه‌نك طلاقی واقع دکلدر دیدی قاموسده مکتوبدرکه کلام عربده دهش
الرجل دیرلر متحیر اولدی معناسنه لازم اوله‌رق ومجهول صیغه سیله دهش
فهو مدهوش دینیلور متعدی بناسیله ورباعیدن اوله‌رق ادهشه الله تعالی
دخی دینیلور وعلامهٔ خیرالدین الرملی مغتاظ مدهوش اولان کسه‌نك قاضی
حضورنده عورتنی اوچ طلاق تطلیق ایتمسندن سؤال اولندقده دهشت اقسام
جنوندندر عقلی زائل اوله‌رق مزبور طلاقی ایقاع ایتدیسه میانه‌لری تفریق
ولنمز دیو جواب ویردی واکر مزبور طلاقی عادت ایدرسه بلابرهان تصدیق
اولنور ❊ (والنائم) لانتفاء الارادة ولذا لا یتصف بصدق ولا کذب ولا خبر ولا
انشاء ولو قال اجزته او اوقعته لا نفع لانه اعاد الضمیر الی غیر معتبر جوهرة
ولو قال اوقعت ذلك الطلاق او جعلته طلاقا وقع بحر ❊ دخی نائمك طلاقی
واقع دکلدر کندوده اراده واختیار اولمدیغندن حتی کلامی الحان طیور منزله‌سنده
اولدی بنا برین صدقله وکذبله وخبر وانشا ایله متصف اولمز صدقك معناسی
متکلمك واقعه مطابقتنی کذبککی عدم مطابقتنی قصدی اولدیغندن خبریت
وانشائیت دخی بنه بو یلجه قصد ایله‌در وبرکسه رؤیاده فضولا واقع اولان
طلاقه اجازت ویردم ویاخود نوم حالنده تلفظ ایتدیکم طلاقی حالا یقظان
اولدیغم حالده ایقاع ایتدم دیسه طلاق واقع اولمز زیرا مزبور قائل ضمیری
لغة وشرعا معتبر اولمیان نسنه‌یه ارجاع ایلدی اما اول طلاقی ایقاع ایلدم
ویاخود طلاق قیلدم دیرسه طلاق واقع اولور جنس ما وقع اراده سنه حمل
اولندیغندن ❊ (واذا ملك احدهما الآخر) کله (او بعضه بطل النکاح
ولو حررته حین ملکته فطلقها فی العدة او خرجت الحربیة) الینا (مسلمة
ثم خرج زوجها کذلك) مسلما (فطلقها فی العدة الغاه الثانی) فی المسئلتین
واوقعه الثالث) فیهما ❊ احد زوجینك بری آخرك کلیسنه ویا بعضیسنه
مالك اولسه نکاح باطل اولور مالکیت ابتدای نکاحه منافیه اولدیغی کبی
بقاسنه ده مانعه اولور زوجه مملوك اولان زوجنی مالکه اولدیغی حینده عتق
ایدوب اول دخی کندوبی ملکله نکاحی فسخ عدتنده تطلیق ایتسه ویاخود
بر حربیه عورت دار اسلامه مسلمه اوله‌رق خروج ایدوب بعده زوجی دخی

کندی کبی مسلم اولدیغی حالده خروج ایدوب کندوبی تباین دار سببیله فسخ
عدتنده تطلیق ایتسه اشبو ایکی مسئله‌ده امام ابی یوسف رحمه الله تعالی طلاقی
لغودر دیدی وفتوی دخی بو قولك اوزرینه‌در زیرا فرقت مقدما احد زوجینك
برینك آخره مالکیتیله وتباین دارینله ثابت اولدیغندن عورت طلاقه محل
اولمقدن خروج ایتدی وعدتله محلیت ثابت اولمز امام محمد صورتینده طلاقی
ایقاع ایلدی ❊ (واعتبار عدده بالنساء) وعند الشافعی بالرجال (فطلاق
حرة ثلاث وطلاق امة ثنتان) مطلقا ❊ واشبو طلاقك عددنی اعتبار
نسا ایله‌در اما شافعی رحمه الله تعالی قتنده رجال ایله‌در امدی مطلقا که کرك
حره وکرك امه وکرك حرك تحت نکاحنده وکرك عبدك حره‌نك کی اوچ وجاریه‌نك کی
ایکیدر ام المؤمنین حضرت عائشه رضی الله تعالی عنها وعن ابویها دن
روایت اولنان { طلاق الامة ثنتان وعدتها حیضتان } حدیث شریفنه
بناءً ❊ (ویقع الطلاق بلفظ العتق) بنیته او دلالة حال (لا عکسه)
لان ازالة الملك اقوی من ازالة القید ❊ عتق لفظیله طلاق واقع اولور اکر
نیت ویا دلالت حال بولنورسه کنایه‌دن اولور عکسیکه طلاقله عتق واقع اولمز
یعنی برکسه جاریه‌سنه سنی تطلیق ایتدم دیسه عتق اولمز هرنقدر عتقه نیت
ایتسه دخی زیرا ملکی ازاله قید اولان نکاحی ازاله‌دن اقوادر ❊ فروع
کتب الطلاق ان مستبینا علی نحو لوح وقع ان نوی وقیل مطلقا ولو علی نحو
الماء فلا مطلقا ❊ برکسه اوج مثللو نسنه اوزرینه طلاقی یازسه اکر مستبین اولوب
آنی فهم وقرائت ممکن اولورسه طلاق واقع اولور اکر ایقاع طلاقه نیت ایدرسه
وبعضیلر نیت ایتسون ویا ایتمسون مطلقا طلاق واقع اولور دیدیلر واکر
مزبور خط صو مثللو کندویه کتب اولنان شی فهم اولنمیان شیلردن اولورسه
نیت ایتسون ویا ایتمسون مطلقا طلاق واقع اولمز ❊ ولو کتب علی وجه
الرسالة والخطاب کان یکتب یا فلانة اذا اتاك کتابی هذا فانت طالق طلقت
بوصول الکتاب جوهرة ❊ برکسه علی وجه الرسالة والخطاب که مثلا
اما بعد اذا وصل الیك کتابی فانت طالق مضمونی ویاخود یا فلانة سکا اشبو
مکتوبم واصل اولدقده سن بوشسون کبی کتب ایتسه مکتوبك کندویه
وصولیله تطلیق اولنور وحین کتابتدن عورته عدت لازمه اولور صورت
مشروحه‌ده مکتوب عورتك باباسنه واصل اولوب اول دخی مکتوبی تمزیق
ایدوب قزینه ویرمسه اکر باباسی قزینك جمیع امورنده متصرف اولوب ومکتوب
عورتك بلده‌سنده باباسنه واصل اولدیسه اول عورت بوش اولور بویله

اولمزسه بوش اولماز مادام مکتوب عورته واصل اولمدقجه اما باباسی مکتوبك کندویه کلوب وتمزیق ایتدیکنی خبر ویروب و کندویه یرتلمش اولهرق ویرسه اکر مکتوبك مفادی قرائت وفهم اولنورسه طلاق واقع اولور یوقسه اولمز ﴿ وفی البحر کتب لامرأته کل امرأة لی غیرك وغیر فلانة طالق ثم محا اسم الاخیرة وبعثه لم تطلق وهذه حیلة عجیبة وسیجیئ ما لو استثنی بالکتابة والله اعلم ﴾ بحرده مسطوردرکه برکسه‌نك مثلا عائشه نامنده برعورتی اولوب صکره اوزرینه دیکر بلده‌ده زینب نامنده برعورت دخی تزوج ایدوب مزبوره عائشه‌یه تزوجی خبری واصل اولدقده اندن خوفندن زوجی کندویه برمکتوب تحریر ایتسه که سنك وزینبك غیری هر برعورتکه تزوج ایتدم بندن بوش اولسون بعده زینبك اسمنی محو ایدوب مکتوبی ارسال ایتسه زینب بوش اولمز اشبو مسئله زینبك اسمنك محوندنصکره طلاقك عدم وقوعنه حیلهٔ عجیبه در وجه عجب بعد المحو کتابتك نفعیدر وکتابله استثنانك صورتی قریبا باب التعلیقده قال لها انت طالق ان شاالله تعالی متصلا قولنده کلور حق سبحانه وتعالی حضرتلری حقیقت حاله زیاده عالمدر

﴿ (باب الصریح) ﴾

وقتاکه طلاقك اصل ووصفنك بیانندن فارغ اولندیسه مابه الایقاعك نوعلری اولان صریح وکنایه بیانه آغاز وشروع اولنوب اولا صریح وثانیا کنایه بیان اولندی صریح فعیل بمعنی فاعلدر صرح غیرك تعلقاتندن خالص اولدی معناسندندر وکلام صریح ترکیبنك معناسی اضمار وتأویله محتاج دکل دیمك ویاخود بمعنی مفعولدر اظهره معناسنه اولان صرحه دن اخذ اولندرق قصره صرح تسمیه‌سی دخی ظهورینه مبنیدر ﴿ (صریحه مالم یستعمل الا فیه) ولو بالفارسیة (کطلقتك وانت طالق ومطلقة) بالتشدید قید بحظابها لانه لوقال ان خرجت یقع الطلاق اولا تخرجی الا باذنی فانی حلفت بالطلاق فخرجت لم یقع لترکه الاضافة الیها ﴾ طلاقك صریحی انجق کندوده استعمال اولنان ر هرنقدر فارسی لغتیله که یعنی لغت عربیه‌نك غیریله اولورسه‌ده مثلا عورته خطابله طلقتك وانت طالق وتشدیدیله مطلقة کبی لکن حصره ترکیده طحالك معناسی اولان طلاقله سؤال وارد اولور جواب ممکنکه غلبه وکثرة استعمال

مراددر بوکا صریحه ماکثر استعماله فیه دیسه اولی اولوردی واکر بن طحال معناسنه اولان طلاق مراد ایتدم دیسه قضاء تصدیق اولنمز انت طالق قولنك معناسی انت ذو طلاق دیمکدر تامر ذوتمر معناسنه اولدیغی مثلو تخفیفله مطلقة کنایه دندر کافله و یا انت ضمیریله عورته خطابله تقیید اولندیغی عورته خطابدن لازم اولدیغنه مبنیدر زیرا خطاب ایتیوب مثلا سن داردن چیقارسك طلاق واقع اولور ویاخود انجق بنم اذنمله خروج ایت زیرا بن طلاقه یمین ایتدم دیوب عورت دخی خروج ایتسه طلاق واقع اولمز عورته اضافتی ترك ایتدیکندن یعنی طلاقی عورته نسبت ایدوب مثلا داردن خروج ایدرسك سن بوش اول دیمك لازمدر ویا اشارت ایدوب اشبو عورت ویا بنم عورتم ویا فلانك قزی دیو باباسنه نسبت ویا اسمنی یاداله زینب دیمك دخی خطاب کبیدر ﴿ (ویقع بها) ای بهذه الالفاظ وما بمعناها من الصریح ویدخل نحو طلاغ وتلاغ وطلاك وتلاك اوطلق اوطلاق باش بلافرق بین عالم وجاهل وان قال تعمدته تخویفا لم یصدق قضاء الا اذا اشهد علیه قبله به یفتی ﴾ اشبو مزبوره الفاظله وصریحدن بومعنایه اولان انت الطلاق واوقعت علیك طلاقك وخذی طلاقك مثلو لفظلر ایله هرنقدر خلا فی نیت ایدرسه‌ده ویاخود اصلا برشیئه نیت ایتمزسه‌ده برطلاق رجعی واقع اولور عورتك اخذت ورضیت قولنه حاجت یوقدر برعورت زوجنه فلانه عورتی زوجی تطلیق ایتمش بنیده تطلیق ایت دیدکده سن اندن زیاده بوش سون ویا انت طالق ویا مطلقة دیوب اول عورتك دخی مقدما زوجی کندوبی تطلیق ایتمش اولمغله اشبو بنم سابق الذکر یا طالق ویا مطلقة ویا انت اطلق من فلانة قولمدن مرادم مزبورنك مقدمکه زوجینك طلاقیدر دیسه دیانة اتفاقا تصدیق اولنور وقضاء کمال استحسان وخانیه‌نك تصحیح ایتدیکی روایته کوره تصدیق اولنور اما مقدما زوجی اولمزسه تصدیق اولنمز عالمله جاهل میانه لرینی فرق ایتمکسزن عین مهمله ایله طلاع وطلاك وتلاك وغین معجمه ایله طلاغ مثلو الفاظ مصحفه ویاخلی وجه التهجی ط ل ق ویاخود طلاق باش وما بمعناها قولنده داخل اولور واکر مزبور قائل بن مار الذکر تحریف وتغییری زوجه‌یی تخویف ایچون ایتدم بنم مرادم طلاق دکلدر دیسه قضاء تصدیق اولنمز الا مقدم اشهاد ایدوب بنم مرادم عورتمی بعض الفاظ محرفه ایله تخویفدر دیرسه تصدیق اولنور وانجق بوقول ایله فتوی ویریلور ﴿ ولو قیل له طلقت امرأتك فقال نعم اوبلی بالهجاء طلقت بحر ﴾ برکسه‌یه عورتکی تطلیق ایتدکمی دینلدکده هجاء تعداد حروفله هر برحرفی قطعله ن ع م وی ا ب ل ی کبی تهجیله نعم ویا بلی دیسه عورت بوش اولور نیته دخی محتاج

اولمز خانیه‌نك اطلاقنه نظرا اما بدایع صاحبی نیت شرطدر دیدی ﴿ (واحدة رجعیة وان نوی خلافها) من البائن او اکثر خلافا للشافعی (اولم ینو شیئا) ﴾ قهستانینك بیاننه کوره واحدة کلمه‌سی رفعله یقع فعلنك فاعلی اولان محذوف طلقة کلمه‌سنك صفتیدر ویاخود فاعل طلاقه راجع ضمیر اولوب کندی نصبله مفعول مطلق اولسه‌ده اولور رجعة رانك کسری وفتحیله زوجه‌سنی بر طلاق یاخود ایکی طلاق تطلیق ایدن کسه‌نك مطلقه‌سنه رجوع ایلمسنه دینورکه هنوز عدت منقضیه اولمقسزن رشته‌سی قبضه‌سنده اولان نکاح موجودك دوامنی طلب ایلمکدن عبارتدر بناء نوعدر تا منسوبك اولوب منسوب الیهك اولمدیغندن حذف اولنمدی ایمدی طلاق رجعی اولیجق تجدید نکاحه وعورتك وصغیره‌نك ولیسنك رضالرینه محتاج اولمز وزوج عدت ایچنده وفات ایتسه عدتی موت عدتنه منقلبه اولور وعدتده عورت زینتی ترك ایتمز وایکیسی بر دارده ترك اولنور وجاریه رجعت عدتنده عتق اولنسه حرائر عدتیله معتده اولور وبریسی عدت درونده وفات ایتسه دیکری اندن میراث اخذ ایدر وعدتده ظهار وایلا ایتسه مظاهر وموالی اولور وقذفله لعان واجب اولور حد واجب اولمز بائنه رجعیدنك خلافنده‌در امور مرقومه‌نك کلیسنده کندویه مناقضدر بنا برین الرجعی کالقطع والبائن کالقتل دینلدی یعنی الفاظ مشروحه ایله بر طلاق رجعی واقع اولور هرنقدر خلافیکه مثلا بائن ویا اکثره نیت ایدوب ویا اصلا بر شیئه نیت ایتمزسه‌ده لکن اکثره نیتنده محتمل لفظه نیت ایتدیکندن امام شافعی اختلاف ایتدیده اکثره نیت ایتسه اولور دیدی شارحك من البائن قولی رجعیة او اکثر قولی واحدة قولنه مقابلدر لف ونشر مشوشجه‌سنه مصنف مرحومك اولم ینو شیئا کلامنه حاجت یوق ایدی زیرا شرط واصلدن مقدم ذکر اولنان واو شرط مذکورك ضدی اوزره عاطفه اولور ❊ حموی ﴿ ولونوی به الطلاق عن وثاق دین ان لم یقرنه بعدد ولو مکرها صدق قضاء ایضا کما لو صرح بالوثاق او القید ﴾ طلاق صریحله زوج وثاقکدن یاعدن طلاقك خلاص اولمسنه نیت ایتسه عدده مقارن قیلمزسه دیانة تصدیق اولنورکه دیانتیله عمل اولنور وطلاق واقع اولمز الله عظیم الشانك حالنه علمنه بناء واکر تطلیق اهله ایله اولورسه قضاءده تصدیق اولنور دیانة تصدیق اولندیغی کبی ایقاع مراد ایتمدیکنه دلالت ایدر اکراه قرینه‌سنه بناء تکلم وثاقله ویاقید ایله تصریح اولندیغنده نظرا دیانة وقضاء تصدیق اولندیغی کبی مثلا اشبو مقامده فقهانك ذکر ایتدکلری اوچ لفظدرکه وثاق وقید وعملدر وبونلرك هر بری یا عبارده مذکور اولور ویا منوی اولور ذکر اولندیغنه کوره یا عدده

مقارن اولور ویا اولمز اکر عدده مقارن اولورسه البته طلاق واقع اولور هرنقدر نیت ایتمزسه‌ده قید ووثاق وعمله نیتنه التفات اولنمز مثلا انت طالق ثلاثا من هذا القید دینلسه اوچ طلاق بوش اولور قضاء قیده نیت ایتدم دیمسنده تصدیق اولنمز تکلم محیطده بویلجه مذکوردر وعدده مقارن اولمزسه عمل ذکر اولنورسه قضاء طلاق واقع اولور دیانة اولمز انت طالق من هذا العمل دیمك کبی ❊ بزازیه ❊ عدم تصدیقه صورتنده قاضی کبیدر یعنی زوجندن طلاقه متعلق کلام استماع ایدوب ویاخود بر عادل کسه حضورنده زوجنك طلاقیله شهادت ایتسه کندویه زوجنه جماعه تمکین حلال اولمز کندی نفسنی آندن بلا قتل تخلیصه سعی ایدر وهو المختار للفتوی وعلی قول دوائله زوجنی قتل ایله کندونی تخلص ایدر اما سلاحله قتل ایدرسه عورتی قصاص لازم اولور اما واحد عدلك خبرینك معتبر اولدیغی انجق عورته کوره‌در قاضی آنکله تفریق ایدمز عورتك کی نهایتی احتیاطا عدم تمکیندر ❊ بحر (فرع) کاذبا طلاقی اقرار ایله قضاء طلاق واقع اولور دیانة اولمز ﴿ وکذا لو نوی طلاقها من زوجها الاول علی الصحیح خانیة ﴾ قول صحیح اوزره بنه بویلجه انت طالق دین کسه زوج اولی وار ایسه آندن وقوع بولان طلاقنه نیت ایتسه قضاء ودیانة بنه تصدیق اولنور لکن مقدمکی زوجك ایقاع ایتدیکی عدده مقارن قیلق لازمدر اکر اکا مقارن قیلمزسه تصدیق اولنمز وزوج اولی اولمزسه ویاخود اولوب وفات ایتمش اولورسه بنه تصدیق اولنمز واختلاف انجق قضاده‌در ﴿ ولو نوی عن العمل لم یصدق اصلا ولو صرح به دین فقط ﴾ مزبور قائل عملدن طلاقه نیت ایتسه اصلا که نه قضاء ونه ده دیانة تصدیق اولنمز مثلا انت طالق من عمل کذا او من هذا العمل دیمك کبی عمل ایله تصریح ایتسه فقط دیانة تصدیق اولنور ﴿ (وفی انت الطلاق) او طلاق او انت طالق الطلاق (او انت طالق طلاقا یقع واحدة رجعیة ان لم ینو شیئا او نوی) یعنی بالمصدر لانه لو نوی بطالق واحدة وبالطلاق اخری وقعتا رجعیتین لو مدخولا بها کقوله انت طالق زیلعی (واحدة او ثنتین) لانه صریح مصدر لا یحتمل العدد ﴾ زوجك انت الطلاق ویا منکرا طلاق ویاخود انت طالق الطلاق ویا انت طالق طلاقا قولنده اصلا بر شیئه نیت ایتمسون ویا مصدر ایله بر ویا ایکی‌یه نیت ایتسون بهمه حال بر طلاق رجعی واقع اولور زیرا مزبور لفظلر صریحدر وصریح مصدر عدده محتمل اولمز شارحك کوره یعنی بالمصدر عبارسنی اظهر اولان او ثنتین قولندنصکره ذکر ایتمك ایدی زیرا مذکور عدده عدم احتمال علتی ایکی‌یه نیت اولدیغی تقدیرجه‌در اما بروجه توزیع طالق لفظیله بر طلاق

لفظيله ديكر برطلاقه نيت ايتسه ايكی رجعی واقع اولور اكر عورت
مدخول بها ايسه لفظين صريحينه ايقاع اولديغندن انت طالق
انت طالق قولی كبی اولور واكر عورت مدخول بها دكلسه ايكنجی كلام لغو اولور
(تنبيه) فقهانك صريحله انجق طلاق رجعی واقع اولور قولرندن بائنه
ملحق اولان رجعی مستثنادر اول رجعی دكلدر ابو السعود بويلجه افاده
ايلدی ﴿ (فان نوى ثلاثا فثلث) لانه فرد حكمی (و) لذا كان (الثنتان
فی الامة) وكذا فی حرة تقدمها واحدة جوهرة لكن جزم فی البحرانه سهو
(بمنزلة الثلث فی الحرة) ﴾ مزبور انت الطلاق وياخود انت طالق طلاقا
قولنده قائل اوچه نيت ايدرسه اوچ طلاق واقع اولور انت الطلاق ديديكنه
كوره طلاقك وقوعی طلاقده مصدر استعمال اولندقده غالبا كندی ايله
اسم فاعل معناسی مراد اولنمق اولديغنه مبنيدر مثلا رجل عدل تركيبنده
اولديغی كبی بنابرين بونده صريح اولدی وانت ذات طلاق وياخود معنی مبالغة
كندويه عين طلاق اطلاقنده محتملدر اشبو ايكی صكره كی معنی مراد
اولنديغنه كوره اوچه نيت صحيح اولدی نهايتی محتمل اولديغندن نيته توقف
ايتدی اما انت طالق الطلاق ويا طلاقا صورتنده اوچك وقوعی ينه مصدر
اولان طلاق لفظيله دركه تطليق معناسنه در سلام تسليم معناسنه اولديغی
كبی بوكا كوره طالق لغو اولور صورت مشروحه ده اوچك وقوعی اوچ
فرد حكمی اولديغنه مبنيدر يعنی طلاقك كلیسی اولان اوچ طلاقدن
فرد كامل اولديغندن كأنه اوچ بر حكمنده اولدی واوچ فرد حكمی اولديغندن
جاريه ده ايكی حره ده اوچ منزله سنده اولدی كندوده مقدما بر طلاق واقع
اولان حره ده ينه بويلجه ايكی اوچ كيدر جوهره صاحبی بويلجه تصريح
ايلدی لكن بحر صاحبی جوهره نك اشبو كلامی سهودر انجق صورت
مشروحه ده مقدمكيله ايكی واقع اولور اكر نيت ايدرسه ديو جزم ايلدی
﴿ (ومن الالفاظ المستعملة الطلاق يلزمنی والحرام يلزمنی وعلی الطلاق وعلی
الحرام فيقع بلا نية للعرف فلو لم يكن له امرأة يكون يمينا فيكفر بالحنث تصحيح
القدوری وكذا علی الطلاق من ذراعی بحر) ﴾ عوام ناسك لسانلرنده استعمال
اولنان الفاظدندر الطلاق يلزمنی والحرام يلزمنی الخ كلاملری يعنی بن اشبو
فعلی ايشلرم والبته ايشلرم بكا طلاق لازم كلور وياخود علی الطلاق مضمونيكه
طلاق اوزريمه وعلی الحرام لفظلريله بلانية طلاق واقع اولور مشهور ومتعارف
اولديغندن زيرا اكثر اهل باديه علی الطلاق لا افعل كذا ديو حلف ايدرلر
باخصوص عربستان اهاليلری عندلرنده كأنه بوندن غيری طلاق لفظی يوق

كبی متعارفدر ايمدی بلانية بونلرده وقوع طلاقله افتا واجبدر لكن ديار روميه
مفتيسی شيخ الاسلام ابو السعود قدس سره اشبو مزبور لفظلر صريحده دكل كنايه ده
دكل ديو فتوی ويرديكی غالبا كندولر بزم بلدەلرنده اشبو الفاظك طلاقده
عدم استعمالنه مبنيدر ونهرده فتح القديردن نقلا مسطوردركه الطلاق يلزمنی
لا افعل مضمونيله حلف بزلرده معروف ومشهوردر يعنی اكر اشبو فعلی ايشلرسم
طلاق لازم وواقع اولور مقامنده كأنه ان فعلت فانت كذا منزله سنده اولديغندن
مزبور الفاظی آنلر حقنده طلاقده استعمال واجبدر ايمدی الفاظ مشروحه يی
حلف مقامنده تفوه يعنی تكلم ايدن كسەنك عورتی اولمسه يمين اولور حانث
اولدقده كفارة يمين واجبه اولور تصحيح قدوريده بويلجه سنه مذكوردر وينه
بونك كبی علی الطلاق من ذراعی قولنده طلاق واقع اولور يعنی بنم ذراعيمدن
طلاق بنم اوزريمه ديمك ﴿ (ولو قال طلاقك علی يقع ولو زاد واجب او لازم
او ثابت او فرض هل يقع قال البزازی المختار لا وقال القاضی الخاصی المختار
نعم) ﴾ بركسه عورتنه سنك طلاقك بنم اوزريمه ديسه طلاق واقع دكلدر
مرادی حرام ديمك احتمالی اولديغندن اما واجب ويا لازم ويا ثابت ويا فرض
كلمەلرينی زياده ايدرسه طلاق واقع اولورمی امام بزازی مختار اولان واقع اولمز هرنقدر
نيت دخی ايدرسه ده ديدی دخی بعضيلر نيت ايدرسه صحيح اولان اولمقدر
ديدی وقاضی الخاصی بلی مختار اولان صورت مشروحه ده طلاقك وقوعيدر
ديدی زيرا طلاق واجب وثابت اولمز بلكه حكمی واجب وثابت اولور بو ايسه
انجق بعد الوقوع اولور ※ بحر ﴿ ولو قال طلقك الله هل يفتقر لنية قال الكمال الحق
نعم ﴾ زوج عورتنه الله ذوالجلال سنی تطليق ايتسون ديسه اشبو قولنده
طلاقه نيت ايتمسی لازميدر كمال الدين افندی احق اولان لازمدر ديدی
دعايه ده محتمل اولديغندن ﴿ ولو قال لها كونی طالقا او اطلقی او يا مطلقة بالتشديد
وقع ﴾ زوجه سنه سن طالق اول ديسه وياخود اطلقی ويا تشديد ايله مطلقة
ديسه طلاق واقع اولور صريح اولديغندن اما تخفيفله كنايه دندر ﴿ وكذا
يا طال بكسر اللام وضمها لانه ترخيم او انت طال بالكسر والا توقف علی النية
كما لو تهجی به او بالعتق ﴾ وينه بونك كبی لامك كسری وضميله يا طال دين كسەنك
طلاقی بلانية واقعدر ترخيم اولديغندن اولكه ترخيمده منتظر اولنور دينلرك
لغتيدر يعنی يا طال دير كأنه لامك كسريله طالق ديمه منتظر اولور ايكنجيكه
ضمله يا طال طالق ديميه منتظر اولميوب كندوبی منادای مفرد معرف حكمنده
قيلديغندن ضمله قرائت ايدنلرك لغتيدر اما لامك فتحيله دينلديكينه نظرا نيتدن
لازمدر ويا انت طال ديرسه ينه واقعدر واكر فتح ويا ضمله ديرسه نيته توقف

ایدر ننکم طلاق ویاعتق تم بجیله طلق وباح رایله تکلم ایدسه نیتنه توقف
ایتدیکی کبی ﴿وفی النهر عن التصحیح الصحیح عدم الوقوع برهنتك طلاقك ونحوه﴾
علامهٔ قاسمك تصحیحندن نقلا نهرده مذکور درکه زوجك وهبتك طلاقك
وبونك امثالی رهنتك واودعتك طلاقك قولیله صحیح اولان طلاقك عدم
وقوعیدر ﴿(واذا اضاف الطلاق الیها) كانت طالق (او الی مایعبر به
عنها كالرقبة والعنق والروح و البدن والجسد) الاطراف داخلة فی الجسد
دون البدن (والفرج والوجه والرأس) وكذا الاست بخلاف البضع والدبر
والدم علی المختار خلاصة (او) اضافه (الی جزء شائع منهما) كنصفها
وثلثها الی عشرها (وقع) لعدم تجزیه﴾ زوج طلاق انت طالق کبی
زوجه نك کاینسنه ویاخود کندی ایله جمله سندن تعبیر اولنان مثلا رقبه
وعنق وروح وبدن وجسد وفرج ووجه و رأس کبی اعضاله ویانصفی
وثلثی مثللو کندودن برجزء شایعه اضافهٔ معنویه ایله مضاف قیلسه طلاق
واقع اولور تجزی قبول ایتمدیکندن اشبو لعدم تجزیه تعلیلی الی جزء شائع
قولنه عائدر رقبه ایله کلدن تعبیر {فتحریر رقبة} نظم مجیدنده اولدیغی کبی
عنق رقبه معناسنددر کندودن جمله ایله تعبیر {فظلت اعناقهم لها خاضعین}
آیهٔ کریمه سنده کی مثللو اطرافك الر وایاقلر جسدده داخلدر بدنده داخل دکلدر
فرجدن کل ایله تعبیر {لعن الله الفرج علی السروج} حدیث شریفنده کی کبی
وجهدن ذات اراده سی مفسریندن خلف بن ایوبك تفسیرینه نظرا {ویبقی وجه
ربك ذو الجلال والاکرام} آیت کریمه سنده اولدیغی کبی ویاوجه العرب
ویارأس القوم قوللرنده کی کبی است دخی بنه بو بابده در کندی ایله کلدن تعبیر
اولنان جزء دندر لکن هر نقدر دبر معناسنه ایسه ده حکمده مساواتی لازم
کلمز ننکم بضع فرجله مرادفلر در حکمده متغایرلردر کندولریله کلدن تعبیر
اولنمدیغندن بناً علیه شارح مرحوم قول مختار اوزره بضع ودبر ودم
مزبورلرك خلافنده در دیو خلاصه دن نقلنی ذکر ایلدی ﴿ولو قال نصفك
الاعلی طالق واحدة و نصفك الاسفل ثنتین وقعت بخاری فافتی بعضهم بطلقة
وبعضهم بثلاث عملا بالاضافتین خلاصة﴾ جزء شایعی تعیین ایدرك مثلا نصف
اعلاك برطلاق و نصف اسفلك ایکی طلاق دیسه اشبو مسأله بخاراده
واقع اولدی بعضیلر برطلاق ایله وبعضیلر اوچله افتا بیوردیلر کویا رأس
نصف اعلاده وفرج نصف اسفلده اولمغله ایکیسنده ده مضاف قیلنمغله ایکیسیله
عمل ایتدیلر ﴿(واذا قال الرقبة منك او الوجه اووضع یده علی الرأس اوالعنق)
او الوجه (وقال هذا العضو طالق لم یقع فی الاصح) لانه لم یجعله عبارة

عن الكل بل عن البعض حتی لو لم یضع یده بل قال هذا الرأس طالق واشار الی رأسها
وقع فی الاصح ولو نوی تخصیص العضو ینبغی ان یدین قهستانی﴾ برکمسه
زوجه سنه سندن رقبه ویاوجه ویاخود النی باشی ویاعنقی ویاوجهی اوزره
وضع ایدوب اشبو عضو بوشدر دیسه قول اصحده طلاق واقع اولمز کلدن
عبارت قیلمدیغندن بلکه منك دیمکله بعضدن عبارت قیلدی حتی یدینی وضع
ایتیوب باشنه اشارت ایدرك اشبو رأس بوشدر دیسه قول اصحده برطلاق
واقع اولور واکر عضوك تخصیصنه نیت ایدوب یعنی فقط اشبو عضوك تطلیقیدر
نیتم دیرسه دیانةً تصدیق اولنمسی لایقدر ﴿(کما) لایقع (لو اضافه الی
الید) الا بنیة المجاز (والرجل و الدبر والشعر والانف و الساق والفخذ
والظهر و البطن و اللسان والاذن والفم والصدر والذقن والسن والریق
والعرق) وكذا الثدی والدم جوهرة لانه لایعبر به عن الجملة فلو عبر به قوم
عنها وقع﴾ صورت مشروحه ده واقع اولمدیغی طلاقی اله وایاغنه و دبره
وشعره وانفنه وانجکنه واویلوغنه وارقه سنه وقارننه ولسانه وقولاغنه وفمه
وصدره وذقننه چکه ککلر ینك برلشدیکی محلکه اکك تعبیر اولنان عضوه
ودیشنه وریقنه وعرقنه وممه یه وقانه مضاف قیلمده واقع اولمدیغی کبی زیرا اشبو
اعضای مشروحه ایله جمله دن تعبیر اولنمز اما برقوم بونلردن جمله ایله تعبیر
ایدرسه آنکله واقع اولور ومجازا ذکر جز ارادهٔ کل اوله رق ید ایله کله
نیت اولنورسه واقع اولور {تبت یدا ابی لهب} آیت کریمه سیله {وعلی الید
ما اخذته} حدیث شریفیله وارد اولان سؤاله عرف مشهور دکلدر نادردر دیو
جواب ویریلور ﴿و كذا كل ما كان من اسباب الحرمة لا الحل اتفاقا﴾ یعنی
بو بابده ظهار وایلا وعتق کبی هر برحرمته سبب اولان شیلر کندوده کلدن
تعبیر اولنورسه آنکله حرمت ثابته اولور مثلا عورتنه لااقرب رأسك اووجهك
او اعتقك اربعة اشهر او رأسك علی كظهر امی دیسه اتفاقا مولی ومظاهر اولور
اما یده ویا اصبعه مضاف قیلسه مولی ومظاهر اولمز اما نکاح کبی اسباب
حلدن اولان شیده کندوده کلدن تعبیر اولنان مثلا جزء شایعه اضافتله سنك
نصفنی نکاح ایتدم دیسه منعقد اولمز ﴿(وجزء الطلقة) ولو من الف
جزء (تطلیقة) لعدم التجزی﴾ وجزء الطلقة مبتدا تطلیقة خبردر یعنی
طلاق تجزی قبول ایتمدیکندن جزئی تمام برطلاقدر هر نقدر جز قلیل اولوب
مثلا بیکده بر اعتبار اولنورسه ده امدی جزئی ذکر کلنی ذکر کبیدر قصاصدن
بعضنی عفو کلنی عفو اولدیغی کبی ﴿فلو زادت الاجزاء وقع اخری
وهكذا ما لم یقل نصف طلقة وثلث طلقة وسدس فیقع الثلاث ولو بلا واو

فواحدة ﴾ اجزا برطلاقك اوزينه زياده اولورسه برطلاق دخى واقع
اولور طلقه يه راجع ضميره اضافتله مثلا انت طالق نصفه طلقة وثلثها
وربعها صورتنده اولديغى كبى اشبو صورتده اجزا برك
اوزرينه نصف سدس زياده اولديغندن آنكله برطلاق
دخى واقع اولدى زيرا كلى اون ايكى فرض ايتديكمزه نظرا
نصفى التى وثلثى درت وربعى اوج اولديغندن مجموعى اون اوج اولور امدى
براون ايكينك سدسنك نصفيدر وبنه بويلجه اجزا ايكى طلقه نك اوزرينه زياده
اولورسه اوچ طلاق واقع اولور مثلا انت طالق ثلث طلقة وثلثة ارباعها واربعة
اخماسها دينلدكده اولديغى كبى يعنى طلاقك برى كندى ايچون ثلث اولان اوچ برى ربع
اولان درت وبرى كندى ايچون خمس اولان بش اعتبار اولنوب امدى انت طالق ثلث
طلقة ديدكده اوچ جزء اعتبار اولنان طلاقدن بر واقع اولوب بعده وثلاثة
ارباعها ديدكده درت اعتبار اولناندن اوچ صكره واربعة اخماسها ديدكده بش
اعتبار اولنديغنه نظرا درت دخى واقع اولمغله سكز اولوب اوچ ودرت اعتبار
اولنانلر كويا تماما وقوع بولمغله ايكى طلاق واقع اولمش اولوب مزبور سكزدن
برباقى قالمغله بش جزء اعتبار اولنان طلاقدن برجز واقع اولديغندن كانه بش جزء اعتبار
اولنانده وقوع بولمش اولديده اوچ طلاق واقع اولدى اشبو صورت مشروحه ده
اوچ طلاق واقع اولمق ايكى تصحيح اولنان قولك بريدر قول ثانى مبسوطك
وهو الاصح ديديكى برطلاق واقع اولمق قوليدر وصورت مشروحه ده
اجزانك زياده سيله تطليقة اخرانك وقوعى زوجك انت طالق نصف طلقة وثلث
طلقة وسدس طلقة ديديكنه كوره در زيرا اكر بويله ديرسه اوچ طلاق
واقع اولور برنكره يى نكره اولهرق اعاده اولنده ثانى اولك غيرى اولديغندن
هر برجز تكامل ايدر اما انت طالق نصف تطليقة وثلثها وسدسها ديرسه صورت
مزبوره نك خلافنده در انجق برطلاق واقع اولور ايكنجى واوچنجى ضمير اولك عينى
اولديغنه بناءً وبونلر عورت مدخول بها اولديغنه نظرادر اما مدخول بها
اولمزسه صورت مشروحه لرك جمله سنده انجق برطلاق واقع اولور نتكم بحرده
بويلجه مذكوردر واكر صورت مزبوره ده واو اولمزسه فقط برطلاق واقع
اولور هر برلرى ماقبللرندن بدل اولوب ومبدل منه حكم سقوطده اولديغندن
﴿ ولوقال طلقة ونصفها فثنتان على المختار جوهرة وكذا لوكان مكان السدس ربعا
فثنتان على المختار وقيل واحدة قهستانى وسيجيئ ان استثناء بعض التطليق
لغو بخلاف ايقاعه ﴾ زوج انت طالق طلقة ونصفها ديسه قول مختار اوزره
ايكى طلاق واقع اولور جوهرة المنيره نام كتابده بويلجه مبسوطدر وينه بويلجه

انت طالق نصفه طلقة وثلث طلقة وسدس طلقة ديديكى صورتده سدس مكاننه
ربع كتورسه قول مختار اوزره ايكى طلاق واقع اولور ديديلر نتكم قهستانيده بويلجه
مذكوردر وقريبا كلور كه تطليقك بعضيسنى استثنا ايدوب مثلا انت طالق ثلاثا الا
نصفا ديمك كبى اخراج ايتمك لغودر يعنى اوچ طلاق واقع اولور اما ايقاعى
استثنانك خلافنده در يعنى آنده بعضله تمام طلاق واقع اولور ﴾ (و) يقع بقوله
(من واحدة الى ثنتين اومابين واحدة الى ثنتين واحدة و) بقوله من واحدة اومابين
واحدة (الى ثلث ثنتان) الاصل فيما اصله الحظر دخول الغاية الاولى فقط عند
الامام وفيما مرجعه الاباحة كخذ من مالى من مأة الى الف الغايتين اتفاقا ﴾
زوجك من واحدة الى ثنتين قوليله برطلاق واقع اولور من واحدة ويامابين واحدة
الى ثلث قوليله ايكى واقع اولور اولكنده فقط غاية اولى اعتبار اولنور ايكنجيده
غايتينك ايكيسى بردن اعتبار اولنديغندن زيرا قاعده بودركه كندوده اصل
اولان طلاق كبى حظر ومنع اولان شيلرده امام اعظم رضى الله عنه نزدنده
فقط غايت اولانك دخوليدر حظرى كليسنك مراد اولنمديغنه قرينه اولديغندن
امامين رحمهما الله تعالى نزدلرنده غايتلرك ايكيسيده داخل اولورلرده اولكى
صورتلرده ايكى ايكنجيده اوچ طلاق واقع اولور وكندوده اصل اولان اباحت
اولنلرده مثلا خذ من مالى من مأة الى الف كبى محلرده اتفاقا غايتينك دخوليدر
يعنى كندى ايچون يوزدن بيكه دك اخذ واردر بلكه بيكى دخى اخذ ايدر
﴿ (و) يقع (بثلثة انصاف طلقتين ثلثة) وقيل ثنتان (وبثلثة انصاف طلقة)
اونصفى طلقتين (طلقتان وقيل يقع ثلث) والاول اصح ﴾ وانت طالق
بثلثة انصاف طلقتين ديمكله اوچ طلاق واقع اولور ايكى طلاقك اوچ نصفى اوچ
طلاق اولديغندن بعضيلر ايكى واقع اولور ديديلر طلقتينك هر برينى تنصيفله درت
نصف اعتبار يله درتدن اوچ برچق اولديغنه نظرا ايكى اولديغندن وبرطلاقك اوچ
نصفى وياخود ايكى طلاقك ايكى نصفى بوشسون ديمكله ايكى طلاق واقع اولور زيرا
اولكنده برطلاقه نصف تكامل ايتيله ايكى اولوب ايكنجيده نصف مكرر اولديغندن
طلقتينك نصفى ايكى طلاق اولدى بعضيلر صورت مشروحه ده اوچ طلاق
واقع اولور ديديلر هر برنصف تكامل ايتديكندن كويا اوچ حاصل اولمش
اولديغندن لكن اصح اولان اولكيدر ﴾ (وبواحدة فى ثنتين واحدة ان لم ينو
اونوى الضرب) لانه يكثر الاجزاء لا الافراد وان نوى واحدة وثنتين فثلث)
لومدخولا بها وغير الموطوئة واحدة كه) قوله لها (واحدة وثنتين فثلث) لانه لم يبق
للثنتين محل) ﴾ زوجك انت طالق بواحدة فى ثنتين قولنده برطلاق واقع اولور
اكر اصلا برشيئه نيت ايتميوب وياخود ضرب وحسابه نيت ايدرسه ده زيرا

ضرب اجزایی تکثیر ایدر یوقسه افرادی تکثیر ایتمز بوکا کوره ضربله
برشی ذاتنده زیاده اولمز اکر ضربله برشی زیاده اولسه دنیاده برفقیر
قالمز زیرا مالك اولدیغی مثلا بردرهمی یوزه ضرب ایدر بیك اولور بعده
یوزی بیکه ضرب ایدر یوز بیك اولور بوکا کوره واحدة فی ثنتینك منعاسی
واحدة ذات جزئین و واحدة فی ثلث واحدة ذات اجزاء ثلاثة معناسنه اولور
خلاصهٔ کلام برطلاقك اجزاسی هرنقدر کثیر اولورسه‌ده بردن زیاده اولمز
نتکم منحه بوبلجه مسطوردر واکر صورت مشروحه‌ده واحدة وثنتین
یعنی بردخی ایکی‌یه نیت ایدرسه اکر عورت مدخول بها ایسه اوچ طلاق
واقع اولور کلامنك محتملینه نیت ایتدیکندن زیرا ظرف مظروفنی جمع ایدوب
واو دخی جمع ایچون اولدیغندن جمع علاقه‌سیله فی کلمه‌سندن واو معناسی
مراد اولنمق صحیح اولدی عدتده طلاق طلاقه لاحق اولدیغندن غیر موطوءه‌ده
صورت مزبوره‌ده برطلاق واقع اولور زوجك مدخول بها اولمیان عورتنه
انت طالق واحدة وثنتین قولنده اولدیغی کبی زیرا انت طالق واحدة دیمکله
صورت مرقومه‌ده بلا عدة باینا طلاق واقع اولدیده مابعدی کندویه
لاحق اولمدیغندن ثنتین قولنه محل قالمدی ❊(وان نوی مع الثنتین فثلاث)
مطلقا ❊ صورت مزبوره‌ده فی کلمه‌سندن مع معناسی اراده اولنه‌رق واحدة
مع الثنتین مضموننه نیت ایدرسه مطلقا که مدخول بها اولسون ویا اولمسون
اوچ طلاق واقع اولور فینك مع معناسنه اولدیغی { ویتجاوز عن سیئاتهم
فی اصحاب الجنة } آیهٔ کریمه‌سنده اولدیغی کبیدر ❊(و) یقع (بثنتین
فی ثنتین) ولو (بنیة الضرب ثنتان) لمامر ولو نوی معنی الواو او مع
فکمامر ❊ زوجك انت طالق بثنتین فی ثنتین قولنده ایکی طلاق واقع اولور
هرنقدر ضرب نیتیله اولورسه‌ده مار الذکر لانه یکثر الاجزاء لا الافراد
قولنه بناً قائل مزبور فی ایله واو ویا مع معناسنه نیت ایدرسه ینه صورت
مشروحه مثللو واو معناسی مراد اولندیغنه نظرا مدخول بهاده اوچ طلاق
غیریسنده ایکی طلاق واقع اولور مع معناسی اراده اولندیغنه کوره مطلقا
اوچ طلاق واقع اولور ❊ حلبی ❊(و) بقوله (من هنا الی الشام واحدة
رجعیة) مالم یصفها بطول او کبر فبائنة ❊ زوجك زوجه‌سنه اشبو محلدن
شامه‌دك بوشسك قولندن طلاق رجعی واقع اولور مادام طول ایله وعظمله
ویا کبر ایله طلاقی وصفلمدقجه واکر اوصاف مزبوره ایله توصیف ایدرسه باین
واقع اولور صورت اولاده رجعی اولدیغی طلاقی زوجك قصر ایله توصیفنه
مبنیدر زیرا طلاق وقوع بولیجق جمیع دنیاده وسماواتده واقع اولور امدی

(اشبو)

اشبو مزبور لفظله زیاده وشدت ثابت اولمدی وطلاق جسم اولمیوب
قصر ایله وصفه محتمل اولمدیغندن قصر ایله توصیف حکمنه وحکمنك قصرینه
راجع اولدیده رجعی اولدی ❊(و) انت طالق (بمکة اوفی مکة اوفی الدار
اوالظل او الشمس او ثوب کذا تنجیز) یقع الحال (کقوله انت طالق
مریضة او مصلیة) اووانت مریضة اووانت تصلین ❊ وزوجك انت طالق
بمکه اه قولی تنجیزه درکه یعنی فی الحال واقع اولور هرنقدر مکه‌ده ودارده
وظلده وشمسده اولمزسه‌ده وثوبی لابسه اولمزسه‌ده اشبو طلاقك زمانه
تعلیقنك صحیح اولوب مکانه اولمسی طلاق فعل اولوب کندی ایله زمان
میانه‌لرنده عدم بقالری جهتندن مناسبت بولندیغنه مبنیدر حتی بعضی اولورکه ایکیسیده
بولنور وبعض اولورکه ایکیسیده ذاهب اولور اما مکان ایچون نوعا بقا اولدیغندن
طلاقك زمانه اختصاصی اقوی اولدی نتکم سن مریضه ویا مصلیه اولدیغك حالده
بوشسن ویاخود سن بوشسن حالبوکه سن مریضه ویا نماز قیلرسن دیدیکنده فی الحال طلاق
واقع اولدیغی کبی زیرا طلاق مریضه ایله مصلیه‌یه خاص اولمدیغندن درحال واقع
اولور ❊(ویصدق) فی الکل (دیانة) لاقضاء (لوقال عنیت اذا) دخلت اواذا
(لبست اواذا مرضت) ونحو ذلك فیتعلق به کقوله الی سنة اوراس الشهر اوالشتاء ❊
صورت مشروحه‌لرك کافه‌سنده مثلا مکه‌یه ویا داره دخول ایدرسك ویا
ثوبی لبس ایدرسك ویا مریضه اولورسك وبونك امثالی شیلر مراد ایتدم
دیرسه دیانة تصدیق اولنور که مفتیدن استفتا اولندقده نیتیله جواب ویرر
قضاً اولنمزکه قاضی‌یه مرافعه اولندقلرنده انجق مقتضای کلامیله حکم ایدر
نیت ایتدیکی شیئه التفات ایتمز بونده نفسنه تخفیف اولدیغندن ❊ بحر ❊
وطلاق صورت مرقومه‌لرده ذکر اولنان شرطه تعلق ایدرسنه‌یه‌دك ویا آیك
باشنه ویا قیشه دکین بوشسك دیدکده سنه مرور ایدرسه بوشسك دیمك
کبی شرطه تعلق ایتدیکی مثللو رأس شهر آیك ابتداسندن برکون
وبرکیجه‌در ❊(واذا دخلت مکة تعلیق) وکذا فی دخولك الدار
اوفی لبسك ثوب کذا اوفی صلاتك ونحو ذلك لان الظرف یشبه
الشرط ولو قال لدخولك اولحیضك تنجیز ولو بالباء تعلیق وفی حیضك
وهی حائض فحتی تحیض اخری وفی حیضتك فحتی تحیض وتطهر ❊
زوجك واذا دخلت مکة قولی تعلیقدر حقیقة تعلیق بولندیغندن ینه بوبلجه
داره دخولکده ویا اشبو ثوبی لبسکده ویا نمازکده ویا بونلر امثالی مثلا مرضکده
ویا وجعکده بوشسك دیسه ینه تعلیقدر ظرف شرطه مشابه اولدیغندن
وفی کلمه‌سنك علی وجه الاستعاره انشرطیه معناسنده استعمال اولنوب تعلیق

اولمسيده جائزدر وجه شبه هر بر رلرنده جمعك بولنميدر زيرا ظرف مظروفله
شرط مشروطله مجامعلردر وظرف مظروفى وشرط مشروطى سابقلردر واكر زوج
لامله لدخولك وبالحيضك ديرسه تنجيز اولور دخول ايله حيض علت قيلوب
علت ايسه معلول اوزره سابقه اولديغندن كه انه علت تحقق ايتدى معلول
دخى تحقق ايتمش اولدى صورت مشروحه ده بااله تعبير اولنورسه تعليق اولور
باشرط ايچون مستعاره اولديغندن انت طالق بمشية الله تعالى قولنده كى
كبى وحيض ايچنده اولان عورته زوجك انت طالق فى حيضك قولنده مزبوره
عورت بوش اولمز حتى برآخر حيض دخى كورمديجه زيرا حيض وقتنده
نزول دمدن عبارتدر بوايسه برفعل اولديغندن شرط اولدى دخول كبى شرط
ايسه مستقبلده اعتبار اولنور ماضيده اعتبار اولنمز اماكى حيضنك ديرسه انجق
برحيض كوروب وپاك اولمدقجه بوش اولمز حيضة حيض كاملك اسمى اولديغندن
زيرا رسول اكرم ونبى محترم صلى الله تعالى عليه وسلم سباياى اوطاس
حقلرنده { الالا توطأ الحبالى حتى يضعن حملهن ولا الحبالى حتى يستبرأن بحيضة }
بيوروب حيضه ايله كمالنى اراده بيوردیلر يعنى اى معاشر مسلمين سز آكاه اولكز
سبايادن حامله اولانلر وطئ اولنمسون حتى حملرينى وضع ايده نه دك وحامله
اولميانلر وطئ اولنمسون حتى برحيضهٔ كامله ايله استبرا اولنمدقجه ﴿ وفى ثلثة ايام
تنجيز وفى مجىء ثلثة ايام تعليق بمجىء الثالث سوى يوم حلفه لان الشروط تعتبر
فى المستقبل ﴾ زوجك انت طالق فى ثلثة ايام قولى تنجيزدر زيرا وقت عورتك بوش
اولمسنه ظرفيته صالح اولديغندن عورت بر وقتده تطليق اولندقده سائر اوقاتده دخى
تطليق اولنور * بحر * وزوجك انت طالق فى مجىء ثلثة ايام قولى حلف
ايتديكى كوندن ماعدا اوچنجى كونك كلمسنه تعليقدر شروط مستقبلده
اعتبار اولنوب ماضيده اولنمديغندن ومجىء فعل اولديغندن ظرفيته صلاحيتى
اولمديغندن شرط اولدى ﴿ ويوم القيمة لغو وقبله تنجيز ﴾ زوجك انت طالق
يوم القيمة قولى لغودر اول كونده تكاليف رفع اولنديغندن حالا واقع اولمديغى
زمان معينله موقت اولديغنده مبنيدر قبل يوم القيمة قولى تنجيزدر قبليت ظرف
متسع اولديغندن حين تكلمده صادق اولدى ﴿ وفى طالق تطليقة حسنة
فى دخولك الدار ان رفع حسنة تنجيز وان نصبها تعليق ﴾ عورته سن داره دخولكده
تطليقهٔ حسنه ايله طالقسك قولنده حسنه كلمه سى مرفوع اولوب مرأيه صفت اولورسه
تنجيز اولور زيرا صورت مرقومه ده تعليق فصل اولنمش اولور وفى دخولك
الدار قولى كلام مستأنف اولور يا خود حسنة قولنه مرتبط اولورده
كانه انت حسنة فى دخولك الدار ديمش اولور واكر مزبور قائل حسنة

كلمه سنى نصبله تكلم ايدرسه تعليق اولور بوتقديرجه طلقة لفظنه صفت اولور ده
فاصل بولنمش اولور ﴿ وسئل الكسائى محمدا عمن قال لامرأته * فان ترفقى
ياهند فالرفق ايمن * وان تخرقى ياهند فالخرق اشأم * فانت طلاق والطلاق عزيمة
ثلاث ومن يخرق اعق واظلم كم يقع فقال ان رفع ثلاثا فواحدة وان نصبها فثلث
وتمامه فى المغنى وفيما علقناه على الملتقى ﴾ رفق عنفك ضديدر رفق باب اولدندر خرق
خانك ضمیله علم بابندن اولان خرق فعلنك اسم مصدريدر اصل مصدرى فتحله
خرقادر رفقك ضديدر ايمن يمندن مشتقدر بركت معناسندر اشأم شؤمدن
مأخوذ يمنك ضديدر اعق مبتداى محذوفه خبردر فهو اعق واظلم تقديرنده در
فانت طلاق رجل عدل قبيلندندر والطلاق عزيمة معزوم عليه معناسنه يعنى
لغو ولعب دكل ديمك حاصل كلام امام كسائيكه امام محمد رحمه الله اللهك
خالته سى اوغلودر مشارالیهدن استفسار بيوردیلر كه بركسه عورتنه اى هند
اكرسن رفق وملايمتله حسن معاشرت ايدرسك پك يمن وبركتده اولور سك
اكرشرت وغلظت اوزره اولورسك پك شأمتده وخيرسزلقده اولورسك
امدى سن طلاقسك يعنى طلاق صاحبيسك واشبو طلاق مشروح عزيمتدركه
يعنى كندويه قصد اولنان شيدر لغو وهزل دكلدر وشرت وغلظتده اولان بد
اخلاقك عاصى وظالمدر ديسه قاچ طلاق واقع اولور جوابنده بيور ديلر كه اكر ثلث
كلمه سنى مزبور قائل مرفوع ايدرسه برطلاق واقع اولور زيرا انت طالق ديمش
اولور صكره تمام طلاق اوچدر ديو خبر ويرمش اولور واكر منصوب قيلارسه
اوچ واقع اولور انت طالق ثلاثا معناسنده اولديغندن بوتقديرجه
والطلاق عزيمة جملهٔ معترضه اولور واشبو بحثك تمامى ابن هشامك مغنى اللبيب
نام كتابنك باب اولنك لام بحثنده وشارح رحمه الله ديركه بزم ملتقى اوزرينه
اولان تعليقاتمزده مسطوردر ﴿ (و) بقوله (انت طالق غدا اوفى غد يقع عند)
طلوع (الصبح وصح فى الثانى نية العصر) اى آخر النهار (قضاء وصدق
فيهما (ديانة) ومثله انت طالق شعبان وفى شعبان ﴾ زوجك انت طالق غدا
اوفى غد قولنده فجر صادق طلوع ايتدكده طلاق واقع اولور زوجيتى جميع
غدده مطلقه قيلق جزء اولده مطلقه قيلغى مستلزم اولديغنه بناءً ايكنجيده كه
فى غد ديديكنده عصره كه آخر نهاره نيتى قضاءً صحيح اولدى عورتى غدده
طلاقله توصيف ايدوب غدده اوله وآخره صادق اولديغندن وصورهٔ مشروحه نك
ايكيسنده ده عصره نيت ايتديكنده ديانةً تصديق اولنور انت طالق شعبان
قول مزبورده اوله دينى برشيئه نيت ايتمزسه رجبك آخر كوننده شمس غروب
ايتدكده عورت بوش اولور آخر شعبانه نيت ايدرسه قضاءً نيتى صحيح اولور

﴿(وفى انت طالق اليوم غدا اوغدا اليوم اعتبر)اللفظ (الاول) ولوعطف بالواو
يقع فى الاول واحدة وفى الثانى ثنتان كقوله انت طالق بالليل والنهار او اول
النهار وآخره وعكسه اواليوم ورأس الشهر ﴾ انت طالق اليوم غدا اوغدا اليوم
قولنده اولكى لفظ اعتبار اولنوب اولكنده اول كونده ايكنجيده يارنكى كونده
طلاق واقع اولور زيرا اول كونده اليوم ديمكله حكمى تنجيزا ثابت اولدى
ايكنجيده غدا ديمكله تعليقا ثابت اولديغه صكره ايكنجينك ذكرى ايله تغيير احتمالى
اولمدى منجز تعليق معلق تنجيزى قبول اتمديكندن مسئلهٔ مشروحه ده اولكنده
واوعاطفه ايله وغدا ديسه برطلاق واقع اولور ايكنجيده واليوم ديسه ايكى
واقع اولور معطوف معطوف عليهك غيرى اولديغندن شوقدر واركه اولكنده
برطلاق دخى واقع اولمز كندوده عورتى يارنكى كون اشبو اليوم ديديكى طلاقله
توصيف ايدوب انت طالق غدا ديمسنده بوكونده كنى مراد اتمك ممكن
اولديغندن اما ايكنجى صورتده اشبو اراده ممكن اولمديغندن ايكى طلاق واقع
اولور صورة مشروحه ده واوله عطف قائلك اشبو انت طالق بالليل والنهار
وياأول النهار وآخرنده وبونلرك عكسيكه بالنهار والليل وآخر النهار واوله ويااليوم
ورأس الشهر قوللرنده اولديغى كبى وعكسه كلمه سى جرايله كافك مدخولى اولان
قوللك اوزرينه عطف اولنسه ده اولور ويانصبله مقول قول اولان انت طالق اوزرينه
عطف اولنسه ده اولور ﴿(والاصل انه متى اضاف الطلاق لوقتين كائن
ومستقبل بحرف عطف فان بدأ بالكائن اتحد اوبالمستقبل تعدد ﴾ قاعدهٔ
فقهيهٔ اشبو طلاق خصوصنده بودركه مثلا زوج طلاقى حرف عطفله حال
ويااستقباله دلالت ايدن مثلا اليوم ويا غدا مثلو ايكى وقته مضاف قيلسه اكر
كائن ايله ابتدا ايدرسه ايكيسى براولورلرده عورت برطلاق بوش اولور زيرا
انت طالق اليوم وغدا دينسه عورت بوكون واقع اولان طلاقله يارنكى كون
بوش اولورده تعدده محتاج اولمز واكر مستقبل ايله بدأ ايدوب انت طالق غدا
واليوم ديسه طلاق تعدد ايدر واكر ايكى وقتك برينه مضاف قيلوب مثلا
انت طالق غدا اورأس الشهر ديسه صكره كنده كى رأس شهرده واقع اولور
وايكى فعله تعليق ايدوب مثلا فلان كلسه وفلان كلسه كلورلرسه سن بوشسك
ديسه انجق ايكيسنك كلمسيله بوش اولور واكر ايكى فعلك برينه تعليق ايدوب
مثلا اذاجاء فلان اوفلان ديسه اول قنغيسى كلورسه آنكله طلاق واقع اولور
﴿ وفى انت طالق اليوم واذا جاء غد اوانت طالق لابل غدا طلقت واحدة فى الحال
واخرى فى الغد ﴾ انت طالق اليوم واذاجاء غد قولنده در حال بر و يارنكى كون
دخى برآخر طلاق واقع اولور زيرا مجئ جملهٔ ايقاع اوزرينه عطف اولنان

شرط اولدى معطوف ايسه معطوف عليهك غيريدر بناءً عليه فى الحال واقع
اولان طلاق غيرى وشرطه تعلق ايدن آخر اولدى اما انت طالق لابل غدا
ديديكنه نظرا فى الحال بر وايرتهسى كون ديكر بر واقع اولديغى اضرابله منجزا
واقع اولان طلاق ابطال مراد ايدوب بوايسه ممكن اولمديغندن بل غدا قوليله
بر دخى واقع اولدى ﴿(انت طالق واحدة اولا اومع موتى او) مع (موتك
لغو) اما الاول فلحرف الشك واما الثانى فلا ضافته لحالة منافية للايقاع
اوللوقوع ﴾ قائلك عورتنه سن برطلاق بوشسك ويابوش دكلسك ويابنم وياسنك
مونكله برابر برطلاق بوشسك قولى لغودر اما اولكى صورتك لغو اولوركندى ايله
برشى واقع اولمديغى حرف شك اولان اولايى مشتمل اولديغنه مبنيدر ايكنجيده
لغو اولديغى طلاقك ايقاعنه منافى اولان زوجك موتى حالنه وياوقوعنه منافى
اولان زوجهنك موتى حالنه مضاف اولديغيچوندر ﴿(كذا انت طالق قبل ان
اتزوجك اوامس و)قد (نكحها اليوم)ولونكحها قبل امس وقع الآن لان الانشاء
فى الماضى انشاء فى الحال ﴾ ينه بويلجه كندويه منافى اولان شيئه مضاف
اولديغندن بنسنى تزوج اتمزدن اقدم وياخود بوكون نكاح اتديكى عورته سن
دونكى كون بوشسك ديسه ينه لغودر بن نومم حالنده وياحين صباوتمده سنى
تطليق ايتدم ديمش كبى اولور امادوندن مقدم نكاح اتمش اولورسه الآن طلاق
واقع اولور ماضيده انشا حالده انشا اولديغندن وكندوده حالت منافيديه
اسناد اولمدى نهايتى اخبار اولهرق تصحيحى ممكن اولمديغندن فى الحال
انشايه حمل اولندى ﴿ ولوقال امس واليوم تعددو بعكسه اتحد وقيل بعكسه ﴾
انت طالق امس واليوم ديسه تعدد ايدوب ايكى طلاق واقع اولور زيرا بوكون
واقع اولان طلاق كيدن كونده واقع اولان طلاق اولمز صورت مشروحهنك
عكسنده كه اليوم وامس ديدكده متحد اولوركه برطلاق واقع اولور بعضيلر صورة
مزبورهنك عكسنه قائل اولوب مثلا انت طالق امس واليوم ديسه برطلاق
واقع اولور ديديلر زيرا امسده ايقاع اليومده ايقاعدر كانه اليوم تكرار اولنمش
اولور وصاحب نهر ديركه اذا بدأ بالكائن اتحد قاعدهٔ مرقومهسنك مقتضاسيده
اشبو بعضك برطلاق واقع اولور قولاريدر واليوم وامس ديسه ايكى واقع اولور
مزبور بعضك قوللرينه كوره ﴿(اوانت طالق قبل ان اخلق اوقبل ان تخلق
اوطلقتك واناصبى اونائم) اومجنون وكان معهودا كان لغوا ﴾ وياخود
زوجهسنه سن بن وياسن خلق اولنمزدن مقدم بوشسك ديسه ويابن صبى
ونائم ومجنون ايكن سنى تطليق ايتدم ديسهينه لغو اولور لكن مجنونيتله معروف
ومعهود ايسه اكر مجنونيتله معهوده اولمزسه فى الحال طلاق واقع اولور﴾

✽ (بخلاف) قوله (انت حر قبل ان اشتريك اوانت حر امس وقداشتراه اليوم
فانه يعتق كما) يعتق (لواقر لعبد ثم اشتراه) لاقراره بحريته ✽ سيدك عبدنه
سن بن سنى اشترا ايتمزدن اقدم حرايدك وياخود بو كون اشترا ايتديكى عبدنه
سن دونكى كون حرايدك قولى صورت مشروحه نك خلافندر يعنى مزبور عبد
عتق اولنور برعبدك حريتنى اقرار ايدوب بعده كندويى اشترا ايتديكى صورتده
عتق اولنديغى كبى زيرا اشبو صور ثلثه ده مزبور عبدك حريتنى اقرار
ايتمش اولور ✽ (انت طالق قبل موتى بشهرين اواكثر ومات قبل مضى شهرين
لم تطلق) لانتفاء الشرط (وان مات بعده طلقت مستندا) لاول المدة لاعند
الموت (و) فائدته انه (لاميراث لها) لان العدة لاتنقضى بشهرين بثلث
حيض ✽ بركسه عورتنه سن بنم موتمدن ايكى آى مقدم وياكثرده بوشسك
ديوب ومدت مرقومه مرور ايتمكسزن وفات ايتسه اول عورت بوش اولاز
شرط بولنمديغندن واكر شهريندنصكره وفات ايتسه مدتك ابتداسنه مستند
اولهرق بوش اولور موت وقتنه مستند اولمز واشبو اول مدته استنادك فائده سى
عورت ايچون ميراثك اولماسيدر عورتك بعضا ايكى آيده اوچ حيضله عدتنك
انقضاسى اولديغندبناً امامين رحمهما الله تعالى عورت بوش اولمز ووارثه اولور
بيورديلر وامام اعظم رحمه الله تعالى نزدلرنده صحيح اولان عدتك موت وقتندن
اولوب عورتك ميراث اخذ ايتمسيدر هرنقدر طلاق اول مدته مستند اولورسه ده
بوكاكوره مصنف اول مدتدن اعتبار ايدوب ميراث اخذ ايتمز ديديكى قول غير
صحيحه مبنى اولور ✽ (قال لها انت طالق كل يوم) اوكل جمعة اورأس كل
شهر (ولانيةله تقع واحدة) فان نواه كل يوم اوقال فى كل يوم اومع اوعند
اوكلما مضى يوم يقع ثلاث فى ايام ثلثة والاصل انه متى ترك كلمة الظرف اتحد
والا تعدد ✽ بركسه زوجه سنه سن بهر يوم وياهر برجمعه وياهر برآيك باشى
بوشسك ديسه وبرشيئده نيت ايتمسه برطلاق واقع اولور اولى اولان رأس
كلمه سنك حذفيدر زيرا رأس اولديغنه كوره هر برآيك باشنده برطلاقله اوچ
آيده اوچ طلاق واقع اولمقدر اماصورت مشروحه ده هر بركونده وياهر برجمعه ده
برمستقل طلاقه نيت ايتسه وياخود هر بركونده وياهر بريومله برابر وياهر بريوم
مرور ايتدكجه ديسه اوچ كونده اوچ طلاق واقع اولور بوخصوصده قاعده
هرزمانكه ظرف كلمه سى ترك اولنورسه برطلاق واقع اولور يوقسه متعدد
اولوركه زياده واقع اولو ✽ وفى الخلاصة انت طالق مع كل يوم تطليقة وقع
ثلث للحال ✽ خلاصه ده مذكوردركه بركسه انت طالق آه ديسه فى الحال
اوچ طلاق واقع اولور لكن بوشارحك اومع قولنه مخالفدر زيرا بونده فقط

برتطليقة كلمه سى زياده در اولده برموجب فرق برشى دكلدر
✽ (قال اطولكما عمرا طالق الآن لاتطلق حتى تموت احداهما فتطلق
الاخرى) لوجود شرطه حينئذ ✽ بركسه ايكى عورتنه عمرى پك
طويل اوله نيكز شمدى بوش اولسون ديسه برى وفات ايتدكده انجق
ديكرى بوش اولور شرط برينك وفاتيله بولنديغندن الآن قولى لغو اولور
✽ (قال انت طالق قبل قدوم زيد بشهر فقدم بعد شهر وقع الطلاق
مقتصرا) ✽ بركسه عورتنه سن زيد كلمزدن برآى اقدم بوشسون
ديوب برآيدنصكره زيد قدوم ايتسه مقتصرا كه فى الحال طلاق واقع
اولور ماسبقده قبل موتى ديمسيله مستنداواقع اولوب اشبو قبل قدوم
زيد بشهرده مقتصرا وقوعى ميانه لرنده فرق اولديغنه مبنيدر زيرا موت شرط
دكلدر شرط قدوم كبى كندوده خطر وجود اولان نسنه اولديغندن موت
بويله دكلدر البته اوله جقدر وقتاكه ماسبقده مستندا وبومقامده مقتصرا
لفظلرى ذكر اولنديسه معنالرنى بيانه حاجت مس ايتديكندن شارح
عليه الرحمة بياننه آغاز ايدوب بيورركه ✽ اعلم ان طريق ثبوت الاحكام
اربعة الانقلاب والاقتصار والاستناد والتبيين فالانقلاب صيرورة ماليس
بعلة علة كالتعليق والاقتصار ثبوت الحكم فى الحال والاستناد ثبوته فى الحال
مستندا الى ما قبله بشرط بقاء المحل كل المدة كلزوم الزكاة حين الحول
مستندا لوجود النصاب والتبيين ان يظهر فى الحال تقدم الحكم كقوله
ان كان زيد فى الدار فانت طالق وتبين فى الغد وجوده فيها تطلق من حين
القول فتعتد منه ✽ معلوم اولسونكه ثبوت احكام طريقلرى دردتدر برى
انقلابدر تعليق كبى علت اولميان شيئك علت اولمسيدر مثلا ان دخلت الدار
فانت طالق ديمك كبى بونده دخول كندويى تلفظ حالنده علت دكلدر غايتى
وجودى وقتنده علته منقلب اولور طلاق كنديله واقع اولديغندن
وبو مقامده تعليقدن مراد معلق عليهدر وبرى اقتصاردركه فى الحال حكمك
ثبوتيدر مثلا بيع وطلاق وعتاق امثالى شيلرى انشا وايجاد كبى وبرى
استناددركه مدتك كليسنده محلك بقاسى شرطيله حكمك ماقبلنه مستندا
ثبوتيدر مثلا سنه نك ابتداسنده نصابك وجودنه مستندا سنه تمامنده زكاتك
لزومى كبى يعنى اثناى سنه ده نصابك كليسى معدوم اولملى اكر معدوم اولوب
بعده نصاب آخره مالك اولسه مالك اولديغى وقتدن مجددا دخول اعتبار
اولنور وبرى تبييندركه فى الحال حكمك تقدمى ظاهر اولمقدر زوجك زيد دارده
ايسه سن بوشسون ديوب ايرته سى كون زيدك دارده اولديغى تبين ايتسه

دیدیکی وقتدن بوش اولوب واول وقتدن معتده اولور ❊(انت طالق مالم
اطلقك اومتی لم اطلقك اومتی مالم اطلقك وسكت طلقت) للحال بسكوته
(وفی ان اطلقك لا) تطلق بالسكوت بل یمتد النكاح (حتی یموت احدهماقبله)
ای قبل تطلیقه فتطلق قبیل الموت لتحقق الشرط ویكون فارا ❊ زوج
زوجه‌سنه هرنه زمانكه سنی تطلیق ایتمزایسم سن بوشسك دیوب وسكوت
ایتسه سكوتیله درحال بوش اولور متی ظرف زمان اولوب وماء مصدریه ظرف
زمان مقامنه قائم اولدیغندن مادمت حیا نظم مجیدنده اولدیغی كبی ذاتنده
هرنقدر شرط ایچون استعمال اولنورسه‌ده لكن علما بو مقامده وقت ایچون
اولمسنده اتفاق ایتدیلر حاصل معنی طلاقنی طلاقدن خالی اولان زمانه مضاف
قیلمق اولدی بوده سكوتی زماننده بولندی واكرسنی تطلیق ایتمزسم سن بوشسك
دیسه سكوتیله بوش اولمز بلكه نكاح ممتد اولور بریسی قبل التطلیق
وفات ایده‌نه‌دك امدی شرطكه عدم طلاق تحقق ایتدیكنده موتدن آز اولجه كه
موتی ولی ایدن جزء آخرده عورت بوش اولوب وطلاق فار اولور زوج
زوجه‌دن میراث اخذ ایده‌مز اما عورت زوجی وفات ایتدیكنه نظرا میراث
آلور فار اولدیغندن ❊(واذا ماواذا بلانیة مثل ان عنده و) مثل (متی
عندهما) وقد مر حكمهما (وان نوی الوقت اوالشرط اعتبرت) نیته
اتفاقا حیث مالم تقم قرینة الفور فعلی الفور ❊ اذا ماواذا كلمه‌لریله قائل
وقته نیت ایتمزسه امام اعظم رحمه الله تعالی نزدنده ان كلمه‌سی كبیلردر مثلا
صورت مشروحه‌ده زوجاندن بریسی قبل الطلاق وفات ایتمدكجه عورت
بوش اولمز اذا وقته استعمال اولندیغی كبی شرطده‌ده استعمال اولندیغندن
شكله طلاق واقع اولمز اذا نك شرط معناسنده استعمالی واذا تصبك خصاصة
فتجمل قولنده اولدیغی كبی یعنی سكا فقر ومسكنت اصابت ایتدكده
تكلفله سن غنا وتزین اظهار ایله ❊ قال الشاعر ❊ وقد كنت قدما مثریا متمولا ❊
متجملا متعففا متدینا ❊ فالآن صرت وقد عدمت تمولی ❊ متجملا متعففا متدینا ❊
یعنی ذاتنده بن ثروت وعفت ودیانت صاحبی ایدم شمدی ارتمش ایچ یاغی
قاقردغنی اكل ایده‌رم وسوددن ممده باقی قلانی شرب ایدرم
وصاحب دیانت اولدم جمیل شحم مذاب معناسنه عفافه ممده باقی قلان سود
معنالرینه‌ده كلور ❊ تلویح ❊ اما مین رحمهما الله تعالی عندلرنده مزبور اذا
ما واذا متی كبیدرلر وقت ایچون اولدیغندن سكوتیله فی الحال بوش اولور
واكرمزبور قائل اذا كلمه‌سیله متی كبی مجرد وقته ویاشرطه نیت ایدرسه فوره
دلالت ایدر قرینه قائم اولمدقجه اتفاقا نیته اعتبار اولنور واكر فوره دلالت

ایدر قرینه بولنورسه فوراوزره طلاق واقع اولور ❊(وفی) قوله (انت طالق
مالم اطلقك انت طالق مع الوصل) بقوله مالم اطلقك (طلقت بـ) المنجزة (الا
خیرة) فقط استحسان ❊ بقوله قولی مع الوصل كلامنه متعلقدر یعنی زوجك
زوجه‌سنه مالم اطلقك قولنه وصل ایله انت طالق مالم اطلقك انت طالق
قولنده استحسان فقط تنجیز اولان صكره‌كی انت طالق قولیله عورت بوش اولور
اما فصل ایله اولورسه منجزده واقع اولور معلقده ❊ فرع قال ان لم اطلقك
الیوم ثلاثا فانت طالق ثلاثا فحیلته ان یطلقها علی الف ولا تقبل المرأة فان
مضی الیوم لاتطلق به یفتی خانیه لان التطلیق المقید یدخل تحت المطلق ❊
بركسه عورتنه اكر بن سنی بوكون اوچ طلاق تطلیق ایتمزسم سن اوچ طلاق
بوشسك دیسه اشبو حلفندن طلاقك حیله‌سی عورتی بیك درهم مقابلی اوچ
طلاق تطلیق ایدوب عورتك دخی قبول ایتممسیدر ایمدی اول كون مرور ایدرسه
عورت بوش اولمزیك عوضیله مقید اولان تطلیق حالفك ان لم اطلقك قولندن
فهم اولنان مطلق طلاق تحتنده داخل اولدیغندن طلاق بولنمش اولوب جزانك
شرطی اولان عدم طلاق منعدم اولدیغندن جزا واقع اولمدی ❊(انت طالق یوم
اتزوجك فنكحها لیلا حنث بخلاف الامر بالید) ای امرك بیدك یوم یقدم
زید فقدم لیلا لم تتخیر ولو نهارا بقی للغروب ❊ بركسه برعورته سنی تزوج
ایتدیكم كونده سن بوشسك دیوب كیجه‌لین اول عورتی نكاح ایتسه یمیننده
حانث اولور امر بالیدكه مثلا زیدك قدومی كونده سنك امرك یدكده دیردرسه
صورت مشروحه‌نك خلافنه‌در یعنی زید كیجه كلسه عورت مخیره اولمز كوندز
كلورسه مخیره لكن غروب شمسه‌دك باقی اولور ❊(والاصل ان الیوم متی قرن
بفعل یستوعب المدة یراد به النهار كالامر بالید فانه یصح جعله بیدها یوما اوشهرا
ومتی قرن بفعل لایستوعبها یراد به مطلق الوقت كایقاع الطلاق فانه لوقال
طلقتك شهرا كان ذكر المدة لغوا وتطلق للحال ❊ قاعدهٔ فقهیه بودركه تحقیقا
یوم لفظی مثلا امر بالید كبی مدتی استیعاب ایدر برفعله هرنه زمانكه مقارن
اولورسه كندی ایله نهار مراد اولنور لیل بونك خلافنه‌در آنده تفصیل مذكور
بوقدر وقته استعمال اولنمز بلكه وضعا وعرفا سوا دلیله اسمدر یوم لفظی بیاض
نهاره اطلاق اولندیغی كبی مطلق وقته‌ده اطلاق اولنور وفعل بدلنده شی تعبیر
اولنسه اولی ایدی امر بالید عرفده افعالدن عد اولنمدیغندن لكن مشهور اولان
یوم طلوع فجردن غروب شمسه دكدر نهار طلوع شمسدن غروبنه‌دكدر ایمدی
صورهٔ مشروحه‌ده زوجك امری یوما ویاشهرا عورتك یدنده قیلمسی صحیح
اولور وهرنه زمانكه یوم مدتی مستوعب اولمیان شیئه مقارن اولورسه كندی

ایله مطلق وقت مراد اولنور ایقاع طلاق کبی ایمدی برکسه عورتنه طلقتك
شهرا دیسه مدتی ذکری لغو اولوب فی الحال عورت بوش اولور ❊ (انامنك طالق)
اوبری (لیس بشیء ولو نوی) به الطلاق (وتبین فی البائن والحرام) ای
انامنك بائن او انا علیك حرام ان نوی لان الابانة لازالة الوصلة والتحریم لازالة
الحل وهما مشترکان فتصح الاضافة الیه حتی لولم یقل منك اوعلیك لم یقع ❊
زوجك زوجه یه بن سندن بوشم وبریم قولی شیء معتدبه دکلدر اشبو قولیله
هرنقدر طلاقه نیت ایتدیسه ده طلاقه محلیت انجق عورتله قائمه اولوب کندی
ایله اولمدیغندن کندویه طلاقك اضافتی محلنك غیری یه اولدیغندن لغو اولدی
اما انت بریئة دیسه بونك خلافندر بونده طلاق باین ایله بوش اولور تکم
کابانده کلور باین وحرامده عورت مبانه اولور که یعنی بن سندن باینم و باین
سکا حرام دیسه طلاقه نیت ایدرسه مبانه اولور ابانه وصلت نکاحی وتحریم
حلی ازاله ایچون اولدقلرندن واشبو ازالهٔ وصلته ازالهٔ حل زوجان میانه لرنده
مشترکلر اولدقلرندن زوجه اضافتلری صحیحه اولدی امامنك وباعلیك
کلمه لرینی تفوه ایتسه طلاق واقع اولمز ❊ بخلاف انت بائن اوحرام حیث
یقع ان نوی وانلم یقل منی نعم لوجعل امرها بیدها شرط
قولها بائن منی ویقع بابرأتك عن الزوجیة بلا نیة ❊
انت بائن اوحرام صورت مشروحه نك خلافندر بونده هرنقدر منی دیمسه
دخی نیت ایدرسه طلاق واقع اولور بلی زوج عورتك امرینی یدنده قیلسه
عورتك بائن منی دیمسی شرط قیلندی زوجك عورتنه سنی زوجیتدن بری ایتدم
قولیله بلانیة طلاق واقع اولور بوقول ابطال نکاحده صریح اولدیغندن
❊ (انت طالق ثنتین مع عتق مولاك ایاك فاعتق) سیدها طلقت ثنتین و (له
الرجعة) لوجود التطلیق بعد الاعتاق لانه شرط ونقل ابن الکمال ان کلمة مع
اذا اقحم بین جنسین مختلفین تحل محل الشرط ❊ برکسه زوجه سنه سن
سیدك سنی عتقیله برابر ایکی طلاق بوشسك دیوب سید دخی مزبوره
جاریه سنی عتق ایتسه ایکی طلاق بوش اولور وزوج ایچون رجعت واردر تطلیق
بعد الاعتاق بولندیغندن زیرا اعتاق تطلیقه شرطدر ایمدی اعتاقدن
متأخر اولان عتقه مقارن اوله رق اعتاقدنصکره ایکی طلاق تطلیق بولندیده
تطلیقدن متأخر اولان طلاق تطلیقدنصکره واقع اولدیغندن عورته حره
اوله رق مصادف اولدیده زوج رجعته مالك اولدی بوندن ظاهر اولان عتقدن
مراد اثر وفائدهٔ اعتاقدر بوقسه اعتاق دکلدر مشهور اولان مع کلمه سنك
مقارنت معناسنده استعمال اولنوب شرط ایچون اولمسیدر دیو اکر سؤال

ایراد اولنور ایسه جواب ویریلورکه حق سبحانه وتعالی حضرتلرینك { ان مع
العسر یسرا } قول شریفنده مع بعد معناسنه اولدیغی کبی مقارنتك بعضا
تأخیر ایچون اولدیغی اولور بوکا کوره شرطدن مراد تأخیر اولور ومولانا علامهٔ
حموی بومقامده بیوردیکه واقعا مع کلمه سنك مقارنتده استعمالی کثیر وشایعدر
لکن بونده تأخیر ایچوندر تحقق وقوعنه بناءً تأخیر مقارنت منزله سنه تنزیل
اولندی مقارنت ایچون دکلدر انتهی عتق کلمه سنك ایاكی نصبی اسم مصدر
اولدیغنه مبنیدر اعجبنی کلامك زیدا ترکیبنده اولدیغی کبی ابن کمال ایضاح
الاصلاح نام کتابنده طحاویدن نقل ایتدیکه مع کلمه سی طلاق وعتاق عسر ویسر
مثللو ایکی بری برینه مخالف اولان جنسلر بینته ادخال اولندقده شرط محلنه
حلول ایتمش اولورده کانه قائل ان اعتقك دیمش اولورده مع بعد معناسنه اولور
❊ (ولوعلق) بالبناء للمجهول (عتقها وطلاقها بمجیء الغد فجاء) الغد (لا)
رجعة لها لتعلقهما بشرط واحد ❊ مسئلهٔ مشروحه ده زوجهٔ مزبوره نك
عتق وطلاق مجیء غده تعلیق اولنوب غد دخی کلسه زوجه رجعت اولماز
عتقله طلاق برشرطه تعلیق ایتدکلرندن صورت مسئله مثلا مولی اذا جاء الغد
فانت حرة زوج اذاجاء الغد فانت طالق ثنتین دیسه لر بونده اولدیغی کبی
طلاقك وقوعی عتقك وقوعنه مقارن اولدیغندن طلاق زوجه امه اوله رق
واقع اولدیده مسئلهٔ سابقه نك خلافنه اولدی زیرا مسئلهٔ اولیده عتق رتبة
مقدمدر نتکم ماسبقده مرور ایتدی ❊ (وعدتها) فی المسئلتین (ثلث حیض)
احتیاطا (ولو) کان الزوج (مریضا لاترث منه) لوقوعه وهی امة
فلاترث مبسوط ❊ اشبو مسئله ایله تقدم ایدن مع مسئله لرنده عورتك عدتی
حیض کوررسه احتیاطا اوچ حیضدر لکن احتیاط ایکنجی مسئله ده در ولوکان
الزوج ایکنجی یه خاص اولدیغی کبی یعنی ایکنجی مسئله ده زوج مریض اولورسه
عورت کندودن میراث اخذ ایده مز طلاق کندوسی جاریه اولدیغی حالده
واقع اولدیغندن کندی حردن میراث اخذ ایده مدیکندن طلاق فار اولمدی
❊ (انت طالق هکذا) مشیرا (بالاصابع) المنشورة (وقع بعدده) بخلاف
مثل هذا فانه ان نوی ثلاثا وقعن والافواحدة لان الکاف للتشبیه فی الذات ومثل للتشبه
فی الصفات ولذاقال ابوحنیفة ایمانی کایمان جبریل لامثل ایمان جبریل بحر ❊
اصابع اصبعك جمعیدر همزه سنده حرکات ثلثه وهر حرکه سنده بانك اوچ
حرکه سیله لغتدرکه طقوز لغت اولور واسبوع وزننده اصبوعکه اونجی لغتدر
الده وایقده اولان پارمغه دینور وبومؤنثدر بعضا مذکرده اولور ولغات
مشروحه یی ابن مالك بربیتده جمع وبیان ایتمشدر (بیت) ❊ تثلیث باالاصبع

مع شكل همزته ❊ من غير قيد مع الاصبوع قد كملا ❊ بين الفصحا مشهور اولان
لغت همزه‌نك كسرى وبانك فتحيله در بركسه اصابع منشوره لريله اشارت
ايده‌رك عورتنه سن شو بله جه بوش اول ديسه آچيق اولان پارمقلرك عددنجه
طلاق واقع اولور مشار اليه اولان عدده تشبيه اولديغندن بعدده ضميرى اشارت
ايتديكى شيئه راجعدر بر اشارت ايدرسه برايكى به ايدرسه ايكى اوچه
ايدرسه اوچ واقعدر مثلا هذا ديرسه صورت مشروحه‌نك خلافنده‌در زيرا
بونده اوچه نيت ايدرسه اوچ يوقسه بر واقع اولور زيرا هكذاده‌كى كاف
ذاتنده تشبيه ايچوندر مثل صفتده تشبيه‌در حتى اشبو كافله مثلده اولان فرق
ايچون امام اعظم وهمام اقدم رحمه الله تعالى ورضى عنه ايمانى كايمان جبريل
بيورديده مثل ايمان جبريل بيورمدى زيرا فردينده حقيقة ايمانكه جزم ويقينده
غايت ونهايتده بالغ اولان تصديق جازم بردر امامن حيث الصفة كه اوزرينه
ترتب ايدن انوار وثمرات قرب معنوى جهتندن مثلى دكلدر ❊ (وتعتبر المنشورة)
لا المضمومة الاديانة ككف والمعتمد فى الاشارة فى الكف نشر كل الاصابع ونقل
القهستانى انه يصدق قضاء بنية الاشارة بالكف وهى واحدة ولو لم يقل هكذا
يقع واحدة لفقد التشبيه ولو قال انت هكذا مشيرا ولم يقل طالق لم اره ❊ پارمقلره
اشارتده اعتبار منشوره لره‌در مضمومه لره دكلدر لكن بنم مرادم مضمومه لره ايدى
ديرسه ديانة اكا عمل اولنور بنم مرادم كفه اشارتدر اصابعه دكلدر ديدكده
ديانة تصديق اولنوب قضاء اولنمديغى كبى كفه اشارتده معتمد اولان پارمقلرك
كليسنك نشريدر يعنى بنم مرادم كفه اشارت ايدى قولنده ديانة تصديق
اولنمسى اصابعك آچيق اولديغنه نظرادر اما بعضيسى منشوره اولورسه
اشارت اكا اولمش اولور بنم مرادم ال ايدى قولنده تصديق اولنمز نشر
عددارادة سنه قرينه اولور قهستانى بر اله اشارته نيت ايتدم ديرسه مزبور
قائل قضاء تصديق اولنور ديو نقل ايلدى لكن محشى حلبى خلاف ظاهردر
قاضى تصديق ايتمز ديو نقل مشروحى ردايلدى صورت مزبوره هكذا ديمزسه
بر طلاق واقع اولور تشبيه بولنمديغندن اشارتله انت هكذا ديوب طالق ديمسه
شارح بوكا دائر بر قول كورمدم ديرلكن بونده طلاقك عدم وقوعى اظهر
من ان يخفى‌در زيرا بو لفظ صريحده ذكل كنايه‌ده تلفظ اولنمجق فقط اشارتله برشى
لازم كلمز ❊ (ولو اشار بظهورها فالمضمومة) للعرف ولو كان رؤسها
نحو المخاطب فان نشرا عن ضم فالعبرة النشر وان ضما عن نشر فالضم ابن كمال ❊
باطن كفنى مشير كندى جانبنه قيلارق پارمقلرينك ارقه‌سيله اشارت
ايلسه اعتبار مضمومه اولان پارمقلره‌در اهل حساب عرفلرينه بناءً پارمقلرك

باشى مخاطب طرفنه اولورسه ضمدن نشر ايسه اعتبار آچيق اولان
پارمقلره‌در واكر نشردن ضم ايسه اعتبار مضمومه لره‌در حاصل كلام اعتبار
عمله‌در زيرا بركسه‌نك عملى مقصودنى اظهار ايدر ❊ (و) يقع (بقوله انت طالق
بائن اوالبتة) وقال الشافعى يقع رجعيا لو موطوءة (اوافحش الطلاق اوطلاق
الشيطان اوالبدعة اوأشر الطلاق اوكالجبل اوكالف اوملا البيت اوتطليقة
شديدة اوطويلة اوعريضة اواسوءه اواشده اواخبثه) اواخشنه (اواكبره
اواعرضه اواطوله اواغلظه اواعظمه واحدة بائنة) فى الكل لانه
وصف الطلاق بما يحتمله (ان لم ينو ثلاثا) فى الحرة وثنتين فى الامة فيصح لما مر ❊
وقتا كه مصنف عليه الرحمه طلاق رجعى بياننددن فارغ اولديسه طلاق
باين ذكرينه آغاز وشروع ايدوب ديركه بركسه‌نك زوجه سنه انت طالق بائن
ويا البتة قوليله باينا بر طلاق واقع اولور امام شافعى موطوئه ايسه رجعى
واقع اولور ديدى غير موطوئه‌ده باين اولوب وعدت لازم اولمق اتفاقيدر وتفاوته
دلالت ايدن اسم تفضيل صيغه سيله سن طلاقك زياده فاحشيله بوشسك ديسه
ينه باين واقع اولور تفاوت بينونتله اولديغندن زيرا باين رجعيدن افحشدر
اما ثاء مثلثه ايله اكثر لفظنده اوچ طلاق واقع اولور وياخود سن شيطانك
طلاقيله وياطلاق بدعتله ويا طلاقك زياده شريسيله وياطاغ كبى طلاقله
ويابيك كبى ويا اوطلوسى ويا شديده ويا طويله ويا عريضه ويا اسوء
ويا اشد ويا اخبث ويا اخشن ويا اكبر ويا اعرض ويا اطول ويا اغلظ ويا اعظم طلاقله
بوشسك ديسه اشبو صورتلرك جمله سنده بر باين طلاق بوش اولور اكر حره‌ده
اوچه امه‌ده ايكيه نيت ايتديسه اما حره‌ده اوچه جاريه‌ده ايكيه نيت ايدرسه
نيتى صحيحه اولور بابك او لنده مرور ايدن مصدر فرد اعتبارى اولان حره‌ده
اوچه امه‌ده ايكيه محتمل اولديغندن انلره نيتى صحيحه اولدى مضمونه بناءً
واشبو اوصاف مذكوره ايله طلاقى توصيف محتمليله توصيفدر يعنى الفاظ
مرقومه‌لر بينونته محتمللردر حاصل كلام زياده يه وتشبيهه دلالت ايدنلرده بينونت
بولنور ❊ كالونوى بطالق واحدة وبنحو بائن اخرى فيقع ثنتان بائنتان
ولو عطف فقال و بائن اوثم بائن ولم ينو شيأ فرجعية ولو بالفاء فبائنة ذخيرة ❊
صورت مشروحه‌ده‌كى حره‌ده اوچه امه‌ده ايكيه نيتك صحتى انت طالق
بائن دين كمسه‌نك طالق ايله بره بائن وامثالى البته ايله ديكر طلاقه نيت
ايتمسنك صحيح اولديغى كبى بوكا كوره ايكى باين طلاق واقع اولور تركيبده
بائن خبر بعد الخبر اولمش اولور ايكى بائن اولديغى اولكى طالق هر نقدر رجعيسه‌ده
لكن ايكنجى بائن لفظنه اتصاليله كندودن رجعت منتفى اولديده رجعى اوله مدى

صورت مشروحه ده انت طالق بائن تركيبنى حرف عطف ايله تكلم
ايدوب و بائن ويائن بائن ديوب وبرشيئه نيت ايتمسه طلاق رجعى اولور امابائنه نيت
ايدرسه بائن اولور واكر فائله عطف ايدرسه بائن واقع اولور ميانه لرنده
فرق وفاصل ايچون اولوب واوك وثم نك استينافه احتمالى اولوب مابعدينك بلانية
مستقل كلام اولمسيدر بناأ عليه لغو اولدى ﴿ (كما) يقع البائن (لو قال انت طالق
تطليقة تملكى بها نفسك) لانها لا تملك نفسها الا بالبائن ﴿ صورت
مشروحه ده طلاقك بائن اولديغى زوجك سن كندى ايله نفسكه
مالكه اولديغك طلاقله بوشسك ديديكى صورتده بائن اولديغى كبى
زيرا اشبو نفسنه مالكه اولمق انجق بائن طلاقله اولور رجعيده نفسنه مالكه اوله من
هر جهتدن زوجه در حتى قسمنده مراعات واجبدر ﴿ ولو قال انت طالق
على ان لا رجعة لى عليك له الرجعة وقيل لا جوهرة ورجح فى البحر الثانى وخطأ
من افتى بالرجعى فى التعاليق وقول الموثقين تكون طالقا طلقة تملك بها نفسها الخ ﴿
بركسه عورتنه بنم ايچون سكا رجعت اولمق وجهى اوزره سن بوشسك ديسه
كندى ايچون اول عورته رجعت اولور شرط لغو اولور واكر
قول مزبور ايله اوچ طلاقده نيت ايدرسه اوچ واقع اولور بعضيلر
رجعت ايدهمز ديدكلر قول مزبور ايله بائن واقع اولديغندن صاحب
بحر ايكنجى قولى ترجيح ايدوب وتعاليق حجج وصورتنده كندولرينه
اعتماد اولنان قضاة وكاتبك وثيقه لرنده مثلا عقد وشروطى ذكر لرندنصكره
انه اذا تزوج عليها او اخرجها من بلدها اودارها تكون طالقا طلقة تملك بها
نفسها قوللرنده طلاق رجعيله افتا ايدنلرى تخطئه ايتدى خطأ تشديد ايله
موثقين ثاء مثلثه نك كسرى ايله دار قضاده بولنوب شاهدلرى بونلر ثقه در
ديو تزكيه و تعديل ايدن عدول رجالدر ﴿ لكنه فى البزازية وغيرها قال
للمدخولة ان طلقتك واحدة فهى بائنة اوثلث ثم طلقها يقع رجعيا لان الوصف
لا يسبق الموصوف ﴿ بحرك رجعيله افتا ايدنلرى تخطئه سندن شارح عليه
الرحمه بزازيه نك وغيريلرك كلاملرينى نقل ايله على وجه الاستدراك جواب
ويردكه بركسه مدخول بها اولان عورتنه اكر بن سنى برطلاق تطليق
ايدرسم سن بائن طلاق ويا اوچ طلاق بوشسك ديوب صكره برطلاق تعليق
ايتسه طلاق رجعى واقع اولور وصف موصوفى سبقت ايتمديكندن زيرا
نفس طلاق معلق اولديغندن واقع اولمديكه بائندر ويا اوچدر ديو حكم اولنه
يعنى بونده صراحة بائن ويا اوچدر دينوب بنه رجعى اولدقدنصكره صورة
مرقومه ده بينونته دلالت ايدر برشى يوغيكن رجعى اولمسى بالطريق الاوليدر

بوكا كوره بحرك تخطئه سنى خطا اولور لكن وصفك اصل اوزره
سبقتنيده رد ايتمشلركه اصل طلاق كبى وصفيده معلقدر اصليله برابر
وصفيده بولنور سبقت مزبوره لازم كلز ﴿ وكذا لو قال ان دخلت الدار
فكذا ثم قبل دخولها الدار قال جعلته بائنا اوثلاثا لا يصح لعدم وقوع
الطلاق عليها انتهى ومفاده وقوع الطلاق الرجعى فى متى تزوجت عليك
فانت طالق طلقة تملكى بها نفسك اذ غايته مساواته لانت بائن والوصف
لا يسبق الموصوف كذا حرره المصنف هنا وفى الكنايات ﴿ استدراك
مذكوره تتمه سندر يعنى بنه بو يلجه بركسه ان دخلت الدار فكذا ديو يمين
ايدوب بعده دخولدن مقدم بن اول طلاقى بائن ويا ثلث قيلدم ديسه صحيح اولماز
عورتك اوزرينه طلاق واقع اولمديكه حتى بائن واوچ قيلنه بونده صفت
موصوف اوزرينه سبقت ايتمش اولدى بزازيه نك لان الوصف تعليلنك
مفادى بركسه نك زوجه سنه سنك اوزريكه هر نه زمانكه تزوج ايدرسم
سن كندى ايله نفسكه مالكه اولديغك طلاقله مطلقه سك ديدكده طلاق
رجعينك وقوعيدر زيرا مضمون سابقك غايتى انت بائن قولنه مساوياتيدر
ومعلوم مدركه وصف موصوفى سبقت ايتمز مصنف مرحوم مضمون مشروحى
بو مقامده وكنايات بحثنده بويلجه تحرير ايلدى لكن بو مقامده تحريرى بو قدر
﴿ (بخلاف) انت طالق (اكثره) اى الطلاق (بالثاء المثلثة) من
فوق (فانه يقع به الثلث ولا يدين فى) ارادة (الواحدة) كما لو قال اكثر
الطلاق او انت طالق مرارا او الوفا اولا قليل ولا كثير فثلاث هو المختار
كافى الجوهرة ﴿ اكثردن تحريف اوله رق عوام لسانى اوزره ثاء مثلثه
فوقيه ايله بركسه عورتنه انت طالق اكثره ديوب طلاقك اكثرى بوشسك
ديسه بو مضمون كلام سابقك خلافندر بونكله اوچ طلاق واقع اولور
بنم مرادم برايدى قولى ديانة مقبول اولماز كلا منك محتملى اولمديغندن نتكم
زوجك ثاء مثلثه ايله اكثر الطلاق ويا انت طالق مرارا ويا الوفا ويا ولا قليل
ولا كثير ديسه اوچ طلاق واقع اولديغى مثللو انجق مختار اولان قول
بودر مرارا مرة كلمه سنك جمعيدر اقل جمع اوچ اولديغندن اوچ واقع
اولدى الوف الفك جمعيدر بونده اوچ واقع اولديغى طلاقك نهايتى اوچ
اولديغندن زياده سى باطل اولدى انت طالق لا قليل ولا كثير قولنده وقتاكه
قليلى نفى ايتديسه كثيرى اثبات ايتدى بعده نفى مقبول اولمز بنا برين
بونده اوچ واقع اولدى ابو الليث بونده ايكى طلاق واقع اولور ديدى بعضيلر
بر واقع اولور ديديلر ﴿ ولو قال اقل الطلاق فواحدة ولو قال عامة الطلاق

او اجله او لو نين منه او اكثر الثلاث او كبير الطلاق فثنتان و كذا لا كثير
ولاقليل على الاشبه مضمرات وفى القنية طلقتك آخر الثلاث تطليقات فثلث
وطالق آخر ثلث تطليقات فواحدة والفرق دقيق حسن ﴾ زوج سن
طلاقك اقليله طالقسك ديسه ظاهر اولان برطلاق رجعى واقع اولور
بايندن اقل اولديغندن واكر عامهٔ طلاقله بوشسك ديسه ايكى واقع اولور
عامه‌نك غالب معناسنده استعمالى كثيراولوب طلاقك غالبى ايكى اولديغند بناً ويا
اجل طلاقله ويا ايكى درلو طلاقله ويا اوچك اكثريله ديسه بنه ايكى واقع
اولور اكثر عدد اولان ثلثه مضاف اولوب آنكده اكثرى ايكى اولديغندن
اما اكثر الطلاق بونك خلافندر بونده جنسه مضاف اولديغندن ثلث
واقع اولدى ويا طلاقك كبيريله بوشسك ديسه بنه ايكى واقع اولور واحد
طلاقك صغيرى ثلث اكبرى اولديغندن ايكى كبير اولدى بنه بو يلجه لا كثير
ولا قليل ديسه قول اشبه اوزره ايكى واقع اولور كثيرى نفيله قليل ثابت
اولوب بعده قليلى نفيله نفسنه تشديد ايتديكندن وسط حال اولان ايكى واقع
اولدى اما سابق الذكر لاقليل ولا كثير بونك خلافندر اشبهك مقابلى
جوهره‌نك برواقع اولور قوليدر قنيه ده مرسومدركه سنى
اوچك آخرنده تطليقاتله تطليق ايتدم ديسه اوچ واقع اولور
اوچ طلاقك آخرنده سن بوشسك ديسه بر واقع اولور
واشبو صورتين مابينده فرق كوزل ودقيقدركه اولكنده آخر لفظى
طلاقك وقوعنك معهوديتنه دلالت ايدن معرف باللام اولان الثلث مضاف قيلدى
منكر بونك خلافندر لكن معهوديتده بك ظاهرجه دكلدر ﴾ فروع يقع
بانت طالق كل التطليقة واحدة وكل تطليقة ثلث وعدد التراب واحدة
وعدد الرمل ثلث وعدد شعر ابليس اوعدد شعر بطن كفى واحدة وعدد شعر ظهر كفى
اوساقى اوساقك اوفرجك اوعدد ما فى هذا الحوض من السمك وقع بعدده
ان وجد والا لا ﴾ بركسه كل كلمه‌سنى معرف باللام التطليقة كلمه‌سنه مضاف
قيله‌رق عورتنه انت طالق كل التطليقة ديسه برطلاق واقع اولور معرف باللام
اولان كلمه‌يه مضاف اولان كل كلمه‌سى عموم اجزا افاده ايدوب التطليقة‌نك اجزاسى
برطلاقدنك اوزينه زائد اولمديغندن ونكره اولان تطليقة لفظنه مضاف قيلارق
كل تطليقة ديرسه اوچ طلاق واقع اولور نكره‌يه داخل اولان كل كلمه‌سى افراد
اولان ثلثه عموم افاده ايتديكندن ماء وعسل مثللو قليل وكثيره شامل اولور
اسم جنس افرادى اولان تراب عدد نجه بوشسك ديسه برطلاق باين واقع
اولور زيرا تشبيه نوعا ما زياده ايجاب ايتديكندن باين اولدى عدد ايله تعبير

مثلله تعبير كيدر قليل وكثيره‌يه صادق اولميان تمر وعنب مثللو رمل عدد نجه
بوشسك ديسه اوچ طلاق واقع اولور وجود وعدمى نامعلوم اولان نسنه‌يه
تشبيه ايدوب مثلا شيطانك قيلنك صاغنجه وياخود عدمى معلوم اولان
شيئه تشبيه ايله آوجمك ايچنك قيلنك عدد نجه بوشسك ديسه برطلاق واقع
اولور وياخود الملك ارقه سنك ويا ايچكمك وياسنك ايچكيكك ويافرجكك
قيلنك عدد نجه ويا اشبو حوضده موجود اولان بالغك عدد نجه بوشسك ديسه
اكر شعور وسمكدن برشى بولنورسه عدد نجه واقع اولوب زائد لغو اولور واكر
بولنمزسه اصلا برشى واقع اولمز واكر وقت حلفده اعضاء مزبوره‌ده مثلا نوره
استعمال اولنوب قيل بولنمسه‌ده شرط بولنمديغندن طلاق واقع اولمز ✲ هنديه
﴾ الست لك بزوج اولست لى بامرأة اوقالت له لست لى بزوج فقال صدقت
طلاق ان نواه خلافا لهما ﴾ بركسه عورتنه بن سكا زوج اولمدم وياسن بكا
عورت دكلسن ديسه وياخود عورت كندويه سن بكا زوج دكلسك ديدكده
جوابنده زوج صدقت ديسه اكر زوج مزبور كلاملرنده طلاقه نيت ايتديسه
جمله‌سى طلاق اولور زيرا جمل مشروحه هرنقدر خبريه ايسه‌لرده انشائيه
اولمغه‌ده محتمللردر بناً عليه نيتى صحيحه اولدى امامين ايچوندر اختلاف مشار
اليهما كذب اولديغندن طلاق واقع اولمز ديديلر ﴾ (ولوا كده بالقسم اوسئل الك
امرأة فقال لا لا تطلق اتفاقا وان نوى لان اليمين والسؤال قرينتا ارادة النفى
فيهما ﴾ مزبور قائل كندى كلامنى يمينله تأكيدلوب وياخود بركسه‌سنك
ايچون عورت وارمى ديو سؤال اولندقده يوقدر ديو جواب ويرسه اتفاقا عورتى بوش
اولمز هرنقدر مزبور قوليله طلاقه نيت ايدرسه‌ده زيرا يمينله سؤال قرينين
مذكورينده نفى اراده‌سنه قرينه‌لردر نفيده خبردر وجواب قسم واستفهام انجق
جملهٔ خبريه اولورلر طلاق ايسه انجق انشا ايله واقع اولور بوكا كوره مزبور
خبرلر كاذب اولور ونكاحى انكار طلاق دكلدر ﴾ وفى الخلاصة قيل له الست طلقتها
تطلق ببلى لا بنعم ﴾ خلاصه‌ده ذكر اولنديكه بركسه عورتنى تطليق ايتمدكمى
ديو سؤال اولنسه جوابنده بلى ديرسه عورتى بوش اولور بلى استفهام منفى يه
اثباتله جواب ايچون اولديغندن الست بربكم سؤالنده اولديغى كبى نعم كلمه‌سيله
جواب ويررسه بوش اولمز نعم نفيد نصكره نفى اثباتدنصكره اثبات اولديغندن ✲
حلبى ﴾ وفى الفتح ينبغى عدم الفرق للعرف ﴾ فتحده اهل عرفك نعمله بلى ميانه‌لرنى
فرق ايتميوب ايكيسندنده منفى يى ايجاب فهم ايتدكلرندن مسئلهٔ مشروحه‌ده‌ده
لايق اولان عدم فرقدر ديو ذكر اولندى ﴾ وفى البزازية قالت له انا امرأتك
فقال لها انت طالق كان اقرارا بالنكاح وتطلق لاقتضا الطلاق النكاح وضعا ﴾

برازیه‌ده مذکوردرکه برعوت براره بن سنك عورتکم دیدکده اول کسده‌ده اول
عورته سن بوشسك دیسه نکاحی اقرار ایتمش اولور وعورت بوش اولور وضع
لغوی ووضع شرعیله طلاقك نکاحیکه عقدی اقتضا ایتدیکندن یعنی طلاق نکاحك
سبقنی مستلزم اولدیغندن ﴿ علم انه حلف ولم یدر بطلاق اوغیره لغا کما
لوشك اطلق ام لا ﴾ برکسه‌نك یمین ایتدیکی معلومی اولوب لکن طلاقه
وياغیری شیئه یمین ایتدیکنی ادراك ایدمسه یمینی لغو اولور نتکم عورتنی تطلیق
ایتدیمی ویاایتمدیمی شك ایتسه لغو اولدیغی کبی یقینا ثابت اولان نکاح
شکله زائل اولمدیغندن امابرینه ظن غالب اولورسه ظاهر اولان اعتبار اکا
اولنقدر وبنه ظاهر اولان کفارت یمیندخی لازم اولمقدر طرفینك برینك ترجحی
اولمدیغندن ﴿ ولوشك اطلق واحدة اواکثر بنی علی الاقل ﴾ برکسه برطلاقله‌می
تطلیق ایتدی ویازیاده ایله‌می شك ایلسه اقله بنا ایدر امام ابی یوسف رحمه‌الله ورضی
عنه اوچ ویااقل اولدیغی معلومی اولمزسه تحری ایدر واکرطرفین مساوی اولورسه
کندونك اوزرینه قنغیسی اشد کلورسه آنکله عمل ایدر دیدی امرفروجده احتیاط
لازمدر ﴿ وفی الجوهرة طلق المنکوحة فاسدا ثلاثاله تزوجها بلامحلل ولم یحك خلافا ﴾
جوهره‌ده ذکر اولندیکه برکسه نکاح فاسد ایله نکاح اولنان عورتنی اوچ طلاقله
تطلیق ایتسه زوجی ایچون بلامحلل عورتنی تزوج واردر زیرا طلاق انجق نکاح
صحیحله منکوحه‌یه لاحق اولور وجوهره صاحبی اشبو مسئله‌ده خلاف حکایه
ایتمدی

﴿ (باب طلاق غیر المدخول بها) ﴾

اشبو باب مدخول بها اولمیان عورتك طلاقنی بیان بابیدر طلاقده اصل اولان
بعد الدخول اولان اولدیغندن بونی تأخیر ایلدی ﴿ (قال لزوجته غیر المدخولة
انت طالق) یازانیة (ثلاثا) فلاحد ولالعان لوقوع الثلاث علیها وهی
زوجته ثم بانت بعده وکذاانت طالق ثلاثا یازانیة انشاء الله تعالی تعلق الاستثناء
بالوصف بزازیة (وقعن) لماتقرر انه متی ذکر العدد کان الوقوع به ﴾ برکسه مدخول
بها اولمیان زوجه‌سنه سن بوشسك یازانیه اوچ طلاق دیسه اوچ طلاق واقع اولور
ماسبقده تقریر اولنان هرنه زمانکه طلاقده عدد ذکر اولنورسه طلاق عدد
ایله واقع اولور مضموننه بناً ایمدی مزبور زوجه قذفدن ناشی حد لازم اولماز
زوجه‌سنه قذف ایتمش اولدیغندن ولعانده لازم اولماز زوجه اوچ طلاقله
مبانه اولدقدنصکره لعانله تفریقك معناسی اولمدیغندن ینه بووجهله انت طالق

ثلاثا یازانیة انشاء الله تعالی قولنده قذف وصفله استثنا میانه‌لرینی فصل ایتیوب
استثنا وصفك طالق کلمه‌سنه تعلق ایتدیده استثنا صحیح اولدی متنده
وصفله عدد مابینی قذف فصل ایتمدیکی کبی اماقذفی تقدیم ایدوب مثلا انت
یازانیة طالق ان دخلت الدار دیسه اوزرینه لعان لازم اولور وطلاق تعلیق
اولنور صورت مشروحه‌نك خلافنه اولور امام حسن بصری وصاحب مشکلات
مسئلهٔ مرقومه‌ده انت طالق قولیله فقط برطلاق واقع اولور عدته لازم اولماز
بعده ثلاثا قولی عورته اجنبیه اولدیغی حالده مصادف اولور دیدیلر ﴿ (وماقیل
انه لایقع لنزول الآیة فی الموطوئة باطل محض منشأه الغفلة عماتقرر ان العبرة
لعموم اللفظ لالخصوص السبب وحمله فی غرر الاذکار علی کونها متفرقة فلایقع
الاالاولی فقط ﴾ ومار الذکر مشار الیهمانك قول مزبورایله اوچ طلاق واقع
اولمز بلکه برواقع اولور ﴿ حتی تنکح زوجا غیره ﴾ آیهٔ کریمه‌سی موطوئه حقنده
نازله اولدی قوللری صرف باطلدر تأویله قابل دکلدر منشئی بین العلماء
تقریر اولنان اعتبار عموم لفظه‌در خصوص سببه دکلدر قاعده‌سندن
غفلتدر یعنی لفظ نص مدخول بها اولمیانه‌ده عامدر غرر الاذکار صاحبی حسن
بصرینك کلام مشروحنی طلقات ثلاثه‌نك متفرقة تفوه اولندیغنه حمل ایتدیده
انجق اولکیله فقط برطلاق واقع اولور دیدی امابردن اوچنی برکلمه‌ده تکلم
ایدرسه اوچ طلاق واقع اولور بوکاکوره اختلاف اولمامش اولور لکن خلفا
عن سلف ائمهٔ عظام اختلاف مزبوری نقل ایتدیلر ﴿ (وان فرق) بوصف
اوخبر اوجمل بعطف اوغیره (بانت بالاولی) لاالی عدة (و) لذا (لم تقع الثانیة)
بخلاف الموطوئة حیث یقع الکل وعم التفریق قوله (وکذا انت طالق ثلاثا
متفرقات) اوثنتین مع طلاقی ایاك فطلقها واحدة وقع (واحدة) کمالوقال نصفا
وواحدة علی الصحیح جوهرة ﴾ واشبو مسئلهٔ سابقه صورتنده برکسه
عورتنی تطلیق ایدرکن طلاقی وصفله تفریق ایدوب مثلا انت طالق واحدة
وواحدة وواحدة دیمك کبی ویاخود خبرایله تفریق ایدوب انت طالق طالق
طالق کبی ویاخود جمله‌لرایله تفریق ایدوب انت طالق انت طالق انت طالق
دیسه واشبو صور مشروحهٔ ثلثه‌ده کرك عطفله اولسون وکرك عطفسز
اولسون وعطفله اولدیغنه کوره واو ویافا ویاثم ویابل قنغیسیله اولورسه
اولسون اشبو صور مشروحه عطفله اولدیغنه نظرا اوچی درده ضربله اون
ایکی وعطفسز اولدیغنه کوره اوچ دخی اولوب اون بش اولور اشبو صورتلرده
اولکی قولنده بلاعدة عورت مبانه اولور حتی بلاعدة اولدیغندن ایکنجی
واوچنجی طلقه‌لر واقع اولدیلر اماعورت موطوئه اولورسه بونك خلافنه‌در

صور متقدمه‌نك جمله‌سنده طلاقك كليسى واقع اولور عدت باقيه اولديغندن
ومتناك‌وان فرق قولندن منفهم اولان تفريق مصنفك وكذا آلخ قولنده‌ده عام
وشامل اولدى يعنى بنده بويلجه بركسه عورتنه سن برى برندن آيرى اوچ
طلاق بوشسون ديسه برطلاق بوش اولور نتكم انت طالق نصفا و واحدة
قولنده مذهب صحيح اوزره برواقع اولديغى مثلو زيرا نصفا واحدة ديمك كبى
اولديغندن كأنه انت طالق واحدة وواحدة ديمش كبى اولوب متفرقدن
اولديده ايكنجى واقع اولمدى وياخود انت طالق ثنتين مع طلاقى اياك ديوب
بعده برطلاق كندوبى تطليق ايتسه بنده برواقع اولور اشبو صورتده
ثنتين ديدكدنصكره بنده برواقع اولديغى بومقامده مع كلمه‌سى بعد معناسنه‌در
{ ان مع العسر يسرا } آيت كريمه‌سنده اولديغى كبى ايمدى مدخول بها اولمياندە
بردنصكره ايكيده محل اولماز عدتدن خروج ايتديككندن ❊ ولوقال واحدة
ونصفا فثنتان اتفاقا لانه جملة واحدة ولوقال واحدة وعشرين
اووثلاثين فثلاث لمامر ❊ بركسه عورتنه انت طالق واحدة ونصفا ديسه
اتفاقا بونده ايكى طلاق واقع اولور برجمله اولديغندن واكر واحدة وعشرين
وياثلاثين ديسه اوچ طلاق واقع اولور بنده جملهٔ واحده اولديغندن ❊ (والطلاق
يقع بعدد قرن به لابه) نفسه عند ذكر العدد وعند عدمه الوقوع بالصيغة ❊
طلاق عدده مقارن اولوب مثلا انت طالق واحدة واثنين وثلاثا كبى
كندوده عدد ذكر اولنسه اشبو مزبور عدد ايله طلاق واقع اولور نفس
طالق لفظيله واقع اولمز واكر عدده مقارن اولمزسه صيغهٔ طلاقله واقع اولور
واحد هرنقدر عدد دكلسه‌ده لكن عددك مبدئى اولديغندن بونده كندى
ايله طلاقك وقوعى اعتبار اولندى ومقارنت تعبيرى عددك ايقاع طلاقده
اتصالنى ايجاب ايدر مثلا انت طالق ديوب برمقدار سكوتله انقطاعدن نصكره
ثلاثا ديسه برطلاق واقع اولورامّا سكوت ضرورى نفسك انقطاعى وسعال
ويابركسه فنى طوتمسى مثلو برشيئله اولورسه برطلاق واقع اولور واكر اشبو
اعذار مشروحه‌دنك زوالندن نصكره فورا ثلاثا ديرسه بنده اوچ اولور وشرطله
استثنا دخى بنده بويلجه‌در يعنى انت طالق ان دخلت الدار ويا ان شاء الله تعالى ديه‌جك
اولوب اكرمتصلا ديرسه اولور يوقسه مثلا انت طالق ديوب شرط واستثنادن
مقدم عورت وفات ايتسه طلاق واقع اولمز كلامك اولى آخرينه توقف
ايتديككندن زيرا بعضا بويله شرط وياستثنله كلامك اولى متغير اولور شارحك
عند ذكر العدد قولنه حاجت يوقدر موضوع كلام كندوسى اولديغندن
❊ (فلوماتت) يعم الموطوئة وغيرها (بعد الايقاع قبل) تمام (العدد لغا) لما تقرر ❊

امدى موطوئه وياغير موطوئه بعد الايقاعكه زوجك انت طالق قولنى تكلم ايدوب
عدديكه ثلاثا لفظنى تفوه ايتمزدن مقدم وفات ايتسه زوجك انت طالق قولى
لغو اولور ايقاع انجق عدد ايله اولديغندن مهرى تماما ثابت اولور وزوجى
كندودن ميراث اخذ ايدر ❊ (ولومات) الزوج اواخذ احدهم قبل ذكر العدد
(وقع واحدة) عملا بالصيغة لان الوقوع بلفظه لابقصده ❊ صورت مشروحه‌ده
عددى ذكر ايتمزدن اقدم زوج وفات ايدوب وياخود بركسه آغزينى طوتوب انت
طالقدن غيرى برشى ديمسه طالق صيغه‌سيله عملا برطلاق واقع اولور وقوع
عددك تلفظيله اولوب مجرد قصديله اولمديغندن ❊ (ولوقال) لغير الموطوئة
انت طالق واحدة وواحدة) بالعطف (او قبل واحدة او بعدها واحدة يقع واحدة)
بائنة ولا تلحقها الثانية لعدم العدة ❊ بركسه موطوئه ومختلى بها اولميان عورتنه
عطفله انت طالق واحدة وواحدة وياخود قبل واحدة ويا خود بعدها واحدة
ديسه بربائن طلاق بوش اولور ايكنجى كندويه لاحق اولمز عدت اولمديغندن
مدخول بها اولميان عورته واقع اولان هر برطلاقك حكمى بودر واوايله
عطفله واحدة وواحدة صورتنده برطلاق واقع اولديغى واو مطلق
جمع ايچون اولديغنه مبنيدركه يعنى عاملك معناسنده عطف اولنان شيلرى
على وجه المعية وياخود متعاطفاتك بعضيسنك تقدمى وبعض آخرينك
تأخرى وجهى اوزره جمع ايچون ديمكدر بوكا كوره اولكى آخركينه توقف
ايتمز بلكه اولكيله بينونت بولنور صكره كيله برشى واقع اولمز پس واوايله معطوفك
حكمى معلوم اولديسه تعقيب ايجاب ايدن فانك وترتيب اقتضا ايدن ثمّ نك
حكملرى بالطريق الاولى مستبان اولدى وقبل كلمه‌سى كندويه مضاف
اولديغى شيئك اوزرينه متقدم اولان زمانه اسمدر واشبو قبل وبعد مثلو
ظروفده قاعده بودركه بونلر هرنه زمانكه ايكى اسم ميانه‌لرنده بولنوب وهاء
كنايه‌يه مقارن اولمزلرسه اولكى اسمه صفت اولور جاءنى زيد قبل عمرو ده اولديغى
كبى بونده قبليت زيدك صفتيدر واكرهاء كنايه‌يه مقارن اولورسه ايكنجى
اسمه صفت اولور جاءنى زيد قبله عمرو تركيبنده‌كى كبى امدى انت طالق واحدة
قبل واحدة ديلدكده اولكنى ايكنجيدن مقدم ايقاع ايتمش اولور ده اولكيله
مبانه اولور ايكنجى واقع اولمز ❊ بحر ❊ (وفى) انت طالق واحدة (بعد واحدة
اوقبلها واحدة اومع واحدة اومعها واحدة ثنتان) الاصل انه متى وقع بالاول
لغا الثانى اوبالثانى اقترنا لان الايقاع فى الماضى ايقاع فى الحال ❊ انت طالق
واحدة بعد واحدة قولنده ايكى طلاق واقع اولور بعديتى اولكنه صفت
قيلديغندن ايكنجينك كندودن اول ايقاعنى اقتضا ايتدى حال بوكه اولكه

مقدم واقع اولمدیغندن ماضیده ایقاع حالده ایقاع اولدیده ایکسی بری
برینه مقارن اولدیلرویاخود قبلها واحدة دیسه ینه ایکی طلاق واقع اولور
زیراماضیده طلاقی ایقاع حالده ایقاعدر ماضیده طلاق بولنمدیغندن ماضی یه استناد
ممتنع اولدیغندن بری برینه مقارن اولدیده ایکی طلاق واقع اولدی مع واحدة
اومعها واحدة دیسه ینه ایکی واقع اولور مع کلمه‌سی قران ایچون اولدیغندن
ایکیسنك بردن وقوعنی ایجاب ایتدی بوخصوصده قاعده اولکی لفظله هرنه
زمانکه طلاق واقع اولورسه ایکنجی لغو اولور برطلاق واقع اولدیغی صورتلرده
اولدیغی مثللو واکر ایکنجیله واقع اولورسه ایکی طلاق واقع اولدیغی
صورتلر کبی ایکیسی بری برینه مقارن اولورلر ماضیده
ایقاع حالده ایقاع اولدیغندن زیرا اشبو حالده واقع اولان طلاقی زمان ماضیده
اوله‌رق انشا ممکن اولمز کأنه برعباره ایله ایکی طلاق انشا ایتمش اولدیغندن
ایکی طلاق واقع اولدی ❊(و) یقع (بانت طالق واحدة وواحدة ان دخلت
الدار ثنتان لودخلت) لتعلقهما بالشرط دفعة ❊ انت طالق آلخ مضموننده
داره دخول ایدرسه ایکی طلاق واقع اولور ایکیسی بردن شرطه تعلق
ایتدیکندن معلوم اولسونکه بو مقامده عطف بعضا واو ایله وبعضا فا
ویاثم ایله اولور و هر برنده یاشرط تقدیم اولنور ویاخود تأخیر اولنور واو ایله
فاده شرط تقدیم اولنورسه بر واقع اولور واکر شرط تأخیر اولنورسه ایکی طلاق
واقع اولور ثم ده شرطی تقدیم ایدرسه معطوف علیهده تعلیق معطوفده
تنجیز اولور واکر تأخیر ایدرسه معطوف علیهده تنجیز مابعدنده لغو اولور
❊(و) تقع (واحدة ان قدم الشرط) لان المعلق کالمنجز ❊ صورت مزبورده
شرطی تقدیم ایدرسه بر طلاق واقع اولور زیرا معلق بولندیغی وقتده منجز
کبیدر تنجیزده ایکی واقع اولمدیغی کبی بونده دخی واقع اولمز ❊(و) یقع
(فی الموطوئة ثنتان فی کلها) لوجود العدة ❊ اشبو صورت متقدمه‌لرك
کلیسنده موطوئه‌ده ایکی طلاق واقع اولور عدت موجود اولدیغندن
❊ومن مسائل قبل وبعدما قیل ❊ اشبو نظم آتی کندوده قبل وبعد ذکر
اولنان مسئله‌لردندر اولی اولان بو مسئله‌یی شرط مسئله‌سندن مقدم قبل
وبعد ذکرندن صکره ذکر وبیان ایتمك ایدی ❊نظم❊ ❊ مایقول الفقیه
ایده الله ❊ ولازال عنده الاحسان ❊ یعنی الله جلیل کندویه تأیید وتوفیق
ایدوب همه‌حال احسان وانعامنده مستغرق اولان فقیه دانا اشبو نوع
ذکر آتی طلاقنی تعلیق ایدن کسه حقنده نه بیوردی ❊ فی فتی علق الطلاق
بشهر ❊ قبل مابعد قبله رمضان ❊ بیت بحر خفیفدندر اشبو بیت بلاغتشعارك

مفاد معجز اداسی ای مفتیء حلال مشکلات وکشاف معضلات و رتنك طلاقنك
رمضاندن اول صکره اولان آیدن اول اولان آیه تعلیق ایدن کسه‌نك جوابنده
نه بیورورسکز جواب باصوابی شوالده طلاقك وقوعیدر قبل ایله بعد لغو
اولوب فقط برقبل قالمغله کأنه بشهر قبله رمضان دیمش اولدی ❊ وینشد
علی ثمانیة اوجه فیقع بمحض قبل فی ذی الحجة وبمحض بعد فی جمادی الاخرة وبقبل
اولا اووسطا اوآخرا فی شوال وبعد کذلك فی شعبان لالغاء الطرفین
فیبقی قبله اوبعده رمضان ❊ یعنی اشبو بیت سکز وجه اوزره اوقونمغه قابل
ومحتملدر ١ قبل ماقبل قبله رمضان که محضا قبل ذکر اولنماندر بوصورتده
ذی الحجه‌ده واقع اولور یعنی رمضان کندودن اول اولاندن اول اولان آیده
سن بوشسون دیمش اولور بو ایسه ذی الحجه‌در زیرا کندودن مقدم اولان
ذی القعده واندن مقدم اولان شوال واندن مقدم اولان رمضاندر امدی
رمضان ذی الحجه‌یه نسبتله قبل ماقبل قبله رمضان اولدی ٢ قبل مابعد
قبله درکه کندوده قبل اولا وآخرا ذکر اولنماندر تکم آنفا مرور ایتدی
٣ قبل ماقبل بعده درکه کندوده قبل اولا ووسطا ذکر اولنماندر ینه بونده
شوالده واقع اولور بعد ایله قبلك بری لغو اولوب بشهر قبله رمضان سبکنده اولور
٤ بعد ماقبل قبله رمضانکه کندوده قبل وسطا وآخرا ذکر اولنماندر ینه
بونده شوالده واقع اولور ٥ کندوده محضا بعد ذکر اولنان بعدمابعد بعده درکه
جماذی الآخره‌ده اولور زیرا کندودن صکره اولان رجبدر واندن صکره‌کی
رمضاندر ٦ بعدما قبل بعده درکه کندوده بعد اولا وآخرا ذکر اولنماندر ینه
بونده بعدك بری قبل ایله لغو اولوب بعده رمضان تقدیرنده اولدیغندن شعبانده اولور
٧ بعد مابعد قبله‌در ٨ قبل مابعد بعده‌درکه اشبو ایکی صورتده دخی شعبانده
واقع اولور لغو مزبوره بناً فحتك عباره‌سی یلغی قبل ببعد ونهرك یلغی قبل
وبعد دریعنی قبل ایله بعد مختلط اولدقده طرفینکه قبل بعد ایکیسی بردن لغو
اولور ده فقط باقی قلان یا قبل ویا بعد ایله عمل اولنور سؤال مزبوره بعض فضلانظمله
جواب فصاحتمآب بیورمشلر که ولله دره ❊ نظم ❊ محض قبل ذو حجة محض بعد
❊ فالجمادی الاخیر ذا اعلان ❊ مع قبلین کیف ماکان بعد ❊ فهو شوال عکسه
شعبان ❊ و فاضل مقدسی رحمه الله تعالی ورضی عنه نوعاما تفصیل وفوائد
ضمیله ینه جوابی نظمله بیان وایضاح بیورمشدر ❊ ذاك شهر بعد الصیام فان ❊
جئت بقلب فانه شعبان ❊ او ببعد صرفا فثانی جمادی ❊ او بقبل شهر به القربان
❊ قابل القبل بالذی هو بعد ❊ وسواه یبنی علیه البیان ❊ وتأمل بفطنة وذکاء
❊ فیه یدرك الوجوه الثمان ❊(ولوقال امرأتی طالق وله امرأتان اوثلث

تطلق واحدة) منهن (وله خيارا لتعين) واما تصحيح الزيلعى فانما هو فى غير الصريح كامرأتى حرام كما حرره المصنف وسيجئ فى الايلاء ❊ ایکی ویا اوج ویا درت عورتی اولان کمسه عورتم بوش اولسون دیسه انلردن بری بوش اولور کندی ایچون خیار تعیین اولور اما علامهٔ زیلعینك اختلافی مشعر تصحیحی انجق صریحك غیری اولان امرأتی حرام مثللو محلده در یعنی بوصورتده صحیح اولان زوج ایچون خیار تعیین اولمقدر نتکم مصنف تحریر ایلدی وقریبا ایلا بحثنده ده کلور ❊ (قال لنسائه الاربع بینکن تطلیقة طلقت کل واحدة تطلیقة) ❊ درت عورتی اولان کمسه کندولرینه خطابا بینکزده برطلاق واردر دیسه هر برلری برطلاق بوش اولورلر هر برلرینه ربع اصابت ایدوب طلاقده تجزی قبول ایتمدیکندن بره اتمام اولندیغنه بناءً ❊ (وکذا لوقال بینکن تطلیقتان اوثلث اواربع الا ان نیوی قسمة کل واحدة بینهن فتطلق کل واحدة ثلاثا) ❊ ینه بوبلجه صورت مشروحه ده ایکی ویا اوچ ویا درت طلاق بینکزده در دیسه هر بری ایچون برطلاق واقع اولور ایکیدن هر برینه نصف اوچدن اوچ ربع اصابت ایدوب اتمامیله بر اولدیغندن درتده هر برینه تمام برعائد اولور الا هر بر تطلیقه‌یی میانه‌لرنده قسمته نیت ایدرسه هر بری اوچر طلاق بوش اولور زیرا اوچك هر بری درده تقسیم اولندقده هر برعورته هر برطلاقدن ربع عائد اولمغله اوچ ربع اولوب وهر بر ربع اتمام اولنمغله اوچ کامل اولور درتده ده ظاهر در اما ایکی تقسیم اولندیغنه نظرا اوچ اولمز بلکه ایکی اولور ❊ (ولوقال بینکن خمس تطلیقات یقع علی کل واحدة طلاقان هکذا الى ثمان تطلیقات فان زاد علیها طلقت کل واحدة ثلاثا) ومثله قوله اشرکتکن فى تطلیقة خانیة ❊ ینه درت عورتی اولان کمسه بینکزده بش طلاق واردر دیسه هر بری ایکی طلاق بوش اولور سکزه قدر ینه بوبلجه‌در سکزك اوزرینه زائد اولورسه هر بری اوچ طلاق بوش اولور زائد توزیع اولندیغندن سزی برطلاقده شریك قیلدم قولی بینکن تطلیقة قولی کبیدر ❊ وفیها (قال لامرأتین لم یدخل بواحدة منهما امرأتی طالق امرأتی طالق ثم قال اردت واحدة منهما لا یصدق ولو مدخولتین فله ایقاع الطلاق علی احدیهما) لصحة تفریق الطلاق علی المدخولة لاعلی غیرها ❊ ینه خانیه‌ده ذکر اولندیکه برکمسه کندولردن برینه دخول اولنمیان ایکی عورتنه عورتم بوشدر دیوب بعده اشبو ایکیدن برینی مراد ایتدم دیسه اشبو قولنده تصدیق اولنمز ایکیسیده بوش اولور واکر مزبورتان ویاخود بریسی مدخول بها اولورسه انلردن برینه زوج ایچون طلاق مکرری ایقاع

واردر عدت باقیه اولدیغندن تعیین اولنان مدخوله ایکنجی طلاقیده قبول ایدوب ومدخوله اوزرینه طلاقی تفریق صحیح اولدیغندن غیر مدخوله اوزرینه تفریق صحیح اولماز ❊ (قال امرأته طالق ولم یسم وله امرأة) معروفة (طلقت امرأته) استحسانا (فان قال لى امرأة اخرى وایاها عنیت لا یقبل قوله الا ببینة ولو) کان (له امرأتان کلتاهما معروفة له صرفه الى ایتهما شاء) خانیة ولم یحك خلافا ❊ کندی ایچون معروفه عورت اولان کمسه اسمنی یاد ایتمیه‌رك عورتم بوش اولسون دیسه استحسانا عورتی بوش اولور واکر بنم بشقه عورتم واردر بن آنی مراد ایتدم دیرسه بلا بینة قولی مقبول اولمز واکر ایکی مشهوره ومعروفه عورتی اولورسه قنغیسنه دیلرسه اکا صرف ایدر وخانیه‌ده مضمون مشروح مبسوطدر لکن خانیه صاحبی مولانا خسرو کبی مسئلهٔ مذکوره‌ده اختلاف ذکر وحکایه ایتمدی درر ده مسئلهٔ مزبوره‌ده صحیح اولان خیار تعیینك ثبوتیدر دیو مسطوردر ❊ فروع کرر لفظ الطلاق وقع الکل وان نوى التأکید دین ❊ برکمسه طلاق لفظنی تکرار ایدوب مثلا عورتنه انت طالق طالق دیسه کلیسی واقع اولور واکر ایکنجیله تأکید مراد ایدرسه بینه بین الله تعالى دیانة تصدیق اولنور ❊ کان اسمها طالقا اوحرة فناداها ان نوى الطلاق او العتاق وقعا والالا ❊ برعورتك اسمی طالق ویا حره اولوب زوجی ویاسیدی کندویه ندا ایدوب یاطالق ویاحره دیوب اکر طلاقه ویاعتاقه نیت ایدرسه واقع اولورلر یوقسه اولمزلر ❊ قال لامرأته هذه الکلبة طالق طلقت اولعبده هذا الحمار حرعتق ❊ برکمسه عورتنه اشارتله اشبو کلبه بوشدر دیسه بوش اولور ویاعبدنه اشارتله اشبو حمار حردر دیسه آزاد اولور شتم وطلاق وعتاق مراد ایتدیکندن ❊ قال انت طالق اوانت حرّ وعنى الاخبار کذبا وقع قضاء الا اذا اشهد علی ذلك ❊ برکمسه عورتنه سن بوشسون ویاعبدنه سن حرسك دیوب واشبو قولیله کذبا زمان ماضیده اولان طلاق ویاعتاقله اخبار قصد ایتدم مراد انشا دکلدر دیسه قضاء طلاق وعتاق واقع اولورلر عنایه سنه اعتبار اولنمز الا مزبور اخبار بالکذبه مقدما اشهاد ایدرسه برشی واقع اولمز ❊ وکذا المظلوم اذا اشهد عند استحلاف الظالم بالطلاق الثلث انه یحلف کاذبا صدق قضاء ودیانة شرح وهبانیة ❊ ینه بوبلجه مظلوم ظالمك کندوبی طلاق ثلاثه ایله استحلافی وقتنده کندونك کاذبا حلف ایتدیکنه اشهاد ایلسه قضاء ودیانة تصدیق اولنور شرح وهبانیه‌ده بوبلجه مذکوردر ❊ وفى النهر قال فلانة طالق واسمها کذلك وقال عنیت غیرها دین ولوغیره صدق قضاء وعلی هذا لوحلف

لدا ئنه بطلاق امرأته فلانة و اسمها غيره لاتطلق ✤ نهرده
مذکوردرکه برکسه‌نك مثلا عورتنك اسمی زينب اولوب زينب بوشدر ديوب
وآنك غيری ديکر زينبی قصد ايتدم ديسه ديانة تصديق اولنور قضاء اولنمز
واکر عورتنك اسمی زينب اولمزسه ديانةده تصديق اولنور قضاءده بو کا
کوره برکسه دايننده رعد نامنده عورتم بوش اولسون اکر فلان کون حقکی
ادا ايتمزسم ديوب اول کونده ادا ايده ميوب و عورتنك اسمی دخی رعد اولمسه
عورتی بوش اولمز ✤ وقد کثر فی زماننا قول الرجل انت طالق علی اربعة مذاهب
قال المصنف وينبغی الجزم بوقوعه قضاء وديانة ✤ شارح رحمه الله تعالی
ديرکه فی زماننا بعض عوامك عورتنه سن مذاهب اربعه اوزره بوشسون
قولاری چوق واقع اولور مصنف مرحوم لايق اولان قضاء وديانة بونده طلاقك
وقوعيله جزم ايدر ديدی ✤ ولو قال انت طالق فی قول الفقهاء او فلان القاضی
اوالمفتی دين ✤ برکسه زوجه‌سنه سن فقهانك ويا فلان قاضينك ويا مفتينك
قولنده بوشسون ديسه بنم نيتم فقها ديرلرسه بوشدر تعليقه مبنيدر ديمك ديانة
اشبو قولنده تصديق اولنور اما قضاء تصديق اولنمز ✤ قال نساء الدنيا
اونساء العالم طوالق لم تطلق امرأته بخلاف نساء المحلة والدار والبيت وفی نساء
القرية والبلدة خلاف الثانی وکذا العتق ✤ برکسه دنيانك ويا عالمك عورتلری
بوشدر ديسه عورتی بوش اولمز اکر عورتنه نيت ايتمش ايسه محله‌نك ودارك
وبيتك عورتلری بوشدر ديوب انلرده ده کندونك عورتی بولنورسه صورت
مشروحه‌نك خلافنده در يعنی بونده قائلك عورتی بوش اولور قريه‌نك وبلده‌نك
عورتلری بوشدر ديسه عورتی بوش اولور اما امام ابی يوسف ايچون اختلاف
وار در مشار اليه بوش اولمز ديدی عتق دخی صورت اختلافده بونك کبيدر
✤ قالت لزوجها طلقنی فقال فعلت طلقت فان قالت زدنی فقال فعلت طلقت
اخری ✤ برعورت زوجنه بنی تطليق ايله ديوب اول دخی جوابنده طلاقکی
ايشلدم وايقاع ايتدم مفادی فعلت ديسه عورت بوش اولور اکر عورت
زياده ايله ديوب زوج دخی ينه کالاول فعلت ديسه برآخر طلاق دخی واقع
اولور ✤ ولو قالت طلقنی طلقنی طلقنی فقال طلقت فواحدة ان لم ينو الثلاث
ولو عطفت بالواو فثلاث ✤ برعورت زوجنه اوچ دفعه بنی بوشه ديوب اول
دخی جوابنده بوشدم ديسه برطلاق واقع اولور اکر اوچه نيت ايتزسه
طلقت برده صريحدر بونده اوچه نيت اولمز ديو سؤال ايراد اولنورسه جواب
ممکنکه سؤالك اوچ اولمرق تقدمی اوچ اراده سنك صحتنه قرينه‌در واکر
مزبور طلقنی فعللری واو عطفله بری برينك اوزرينه عطف اولنورسه

واوجمع ايچون اولديغندن جوابنده طلقت قولی فعلت هذا المجموع ديمك
اولورده اوچ طلاق واقع اولور ✤ ولو قالت طلقت نفسی فاجاز طلقت
اعتبارا بالانشاء کذا ابنت نفسی اذا نوی ولو ثلاثا بخلاف الاول وفی اخترت
لايقع لانه لم يوضع الا جوابا ✤ عورت طلقت نفسی ديوب زوج دخی اجازت
ويرسه اشبو اجازتی فقهانك انشا اعتبار ايدوب طلقتك منزله‌سنه تنزيل
ايتدکلرندن بلانية عورت بوش اولدی عورتك ابنت نفسی قولنده زوجك
اجازتی دخی ينه بويله‌در لکن نيت ايدرسه ونيتی هرنقدر اوچه ايدرسه ده
ابانه لفظی کنايه‌دن اولديغندن کندونك اجازتنده طلاق انجق کندويه
نيتله اولور زيرا ابانه وصلتی ازاله معناسنه‌در عورت ايسه بونده زوجيله
مشترکه‌در امدی زوجك اشبو وصلتی عورتنك ازاله‌سنه اجازتی ازاله‌يی
ايجاب ايتمز انجق زوجك ازالهٔ مشروحه‌يه نيتيله ايدر اما اولکيکه زوجه‌نك
طلقت نفسی ديمسی اشبو ابنت نفسی ديمسنك خلافنده‌در زيرا مزبور اولکنده
زوجك اجازتی نيته توقف ايتمز واوچه نيتی صحيح اولمز طلقتك منزله‌سنده
اولديغندن طلقتك قولنده انجق بر واقع اولور زياده‌يه نيت ايتسه صحيح اولمز
بلکه نيته هيچ محتاج اولمز عورتك اخترت قولنك جوابنده زوج اجزت
ديسه طلاق واقع اولماز اخترت انجق زوجك عورتنه اختياری نفسك
قولنك جوابنه موضوع اولديغندن انشايه موضوع اولمدی ✤ وفی البزازية
قال بين اصحابه من کانت امرأته عليه حراما فليفعل هذا الامر ففعله واحد
منهم فهو اقرار منه بحرمتها وقيل لا انتهی ✤ بزازيه نام کتابده مرسومدرکه
برجماعتدن برکسه انلره عورتی کندويه حرام اولان اشبو فعلی ايشلسون
ديوب انلردن بری اول ايشی ايشلسه اشبو فعلی اتيانی عورتنك کندويه
حرمتنی اقراردر بونده صراحة وکناية وردة وابا امثالی الفاظ قسمندن اصلا
برشی اولمقسزن کندی ايله طلاق واقع اولور وبو لغزه شايان اولور بعضيلر
کندوده صراحة وکناية طلاقه دلالت ايدر برشی بولنمديغندن بونکله طلاق
واقع اولمز ديديلر بزازيه‌نك کلامی بونده نهايت بولدی ✤ وسئل
ابو الليث عمن قال لجماعة کل من له امرأة مطلقة فليصفق بيده
فصفقوا فقال طلقن وقيل ليس هو باقرار ✤ فقيه ابو الليث
برکسه برجماعته کندی ايچون مطلقه عورت اولان هرکسه اللرينی بری برينه
اورسون ديوب اول جماعت دخی دزعقب اللرينی بری برينه اورسه‌لر اشبو کسه‌نك
مسئله‌سندن سؤال اولندقده مرقوملرك عورتلری بوش اولور ديو جواب ويرديلر
بعضيلر اشبو صفق اقرار دکلدر ديديلر اشبو مسئله بزازيه‌نك صورتنك عينيدر

غاتى انده فاعل بردر بونده متعدددر ﴿ جماعة يتحدثون فى مجلس فقال رجل منهم من تكلم بعد هذا فامرأته طالق ثم تكلم الحالف طلقت امرأته لان كلمة من للتعميم والحالف لايخرج نفسه عن اليمين فيحنث والله تعالى اعلم ﴾ برمجلسده صحبت ومكالمه ايدن ذواتدن برى بوندنصكره هركم تكلم ايدرسه عورتى بوشدر ديسه وصكره حالف كندوسى تكلم ايتسه عورتى بوش اولور من كلمه‌سى الفاظ عمومدن اولوب حالف كندى نفسنى يميندن اخراج ايدهمديكندن يميننده حانث اولور اما حالفك غيرى تكلم ايتسه ظاهر اولان آنك عورتى بوش اولمز متكلمك تعليق غيره سرايت ايتمديكندن الله جليل حقيقة حاله زياده عالمدر

﴿باب الكنايات﴾

وقتاكه مصنف كتاب عليه رحمة الملك الوهاب افهام وافاده‌ده پك دخلى اولوب وكلامده اصل اولان صريحك احكامنى بياندن فارغ اولديسه كنايات احكامنى بيانه آغاز وشروع ايتديده اشبو باب كنايات احكامى بابيدر ديدى كنايه استتر معناسنه اولان كنايكنو فعلنك مصدريدر بوكا كوره كنايه لفظلرنده معنانك استتارى اولور ايمدى مثلا بائن لفظندن مراد وصلة نكاحدن منفصل ديمك اولور لكن بومعنايه دلالتده نوعا خفا اولديغندن قرينه ايله اول خفا زائل اولور بومقامده كنايه ايله علماى بيانك ذاهب اولدقلرى معناكه برلفظك ملزومندن انتقال ايچون كندى معناسنده استعمال اولنميدر اشبو معنى مراد اولنمقده جائزدر فلان طويل النجاده اولديغى كبى زيرا بو مقامده بائن كندى معناسنده مستعملدر قرينه ايله آندن ملزومى اولان طلاقه انتقال ايچون تكم بومضمون توضيحده مسطوردر ﴿ (كنايته) عند الفقهاء (مالم يوضع له) اى الطلاق (واحتمله وغيره) ﴾ فقهاى عظام عندلرنده كتاب الطلاقده طلاقك كنايه‌سى طلاقه موضوع اولميوب كندويه وغيريه احتمالى اولان لفظدر اما كتاب الطلاقدن قطع النظر اصوليين عندنده اولديغى مثلو فقهاقتنده دخى كنايه‌نك معناسى ما استتر المراد منه فى نفسه در يعنى حد ذاتنده كندودن مراد مستتر اولان لفظدر ديمك وكنايه‌يى اشبو تعريفله بياندن منفهم اولان الفاظ معدوده‌يه عدم حصريدر نتكم ملتقى شرحنده الفاظ كنايه اللى بشدن زياده‌يه بالغ اولور ديو مذكوردر (ف) الكنايات (لاتطلق بها) قضاء (الابنية اودلالة الحال) وهى حال مذاكرة

الطلاق اوالغضب فالحالات ثلث رضى وغضب ومذاكرة ﴾ ايمدى كنايات مالم يوضع له ايله تعريف اولنديسه الفاظ كنايه ايله عورت قضاء بوش اولمز الانيت ويادلالة حالكه مذاكرهٔ طلاق وياغضب حاليدر بونلره مقارنتله اولور اما ديانة انجق نيتله اولور دلالة حاله اعتبار اولنمز واشبو نيتك ويامذاكرهٔ طلاقك شرط قيلنديغى الفاظ كنايه نك كندويه وغيريه احتمالى اولديغندن من جهة المعنى برمرجحه محتاج اولديغنه مبنيدر واوما نعة الخلودر جمعى جائزدر دلالة حالدن مراد زوجك مقصودنى افاده ايدن شيدر مثلا عورتك وياغيركسه نك طلاقنى مطالبه‌سى مثللو پس بوكا كوره حالات اوچدر رضى وغضب ومذاكره‌در اشبو تفريعك صحتى غضبك ذكريله مفهوم مخالفدن رضا اخذ اولنديغنه مبنيدر ﴿ والكنايات ثلث مايحتمل الرد اومايصلح للسب اولاولا ﴾ كنايات اوچ قسمدر بارده وجوابه محتملدر وياسبه ده صالح اولور جوابه‌ده احتمالى اولور وياسبده احتمالى اولمز رده‌ده اما جوابه احتمالى اولور مصنف مرحوم صورت مشروحه‌لرى لف ونشر مرتب طريقيله بيانه شروع ايدوب بيوررلركه ﴿ (فنحو اخرجى واذهبى وقومى) تقنعى تخمرى استترى انتقلى انطلقى اغربى اعزبى من الغربة اوالعزوبة (يحتمل ردا) ﴾ ايمدى اخرجى واذهبى وقومى امثالى الفاظله تكلم طلاق مطالبه ايدن عورته رده‌ده احتمالى واردر جوابه‌ده سبه وشتمه احتمالى يوقدر اما اذهبى ديديكنه نظرا طلاقك وقوعى كندى ايله طلاقك غيريسه دلالت ايدرشى برابر ذكر اولنمديغنه كوره‌در مثلا اذهبى فبيعى ثوبك كبى اشبو صورتده طلاق واقع اولمز هرنقدر طلاقه نيت ايدرسه‌ده الى جنهم ديرسه نيت ايدرسه واقع اولور اذهبى فتز وجى ديوب طلاقه نيت ايتمدم ديسه طلاق واقع اولمز زيرا بونك معناسى سكا تزوج ممكن وحلال اولورسه تزوج ايت ديمك قاضيخان جامع شرحنده بويلجه تصريح ايلدى بزازيه بلانية بونده طلاق واقع اولور ديدى اخرجى وقومى واذهبى‌ده لحاجتك تقديرنه‌ده احتمالى واردر وياخود كيت قالق چيق بن سنى تطليق ايتدم ديمكه‌ده يحتملدر تقنعى قناعك خاتونلرك باشلرينه اورتدكلرى جاردر آنى ال وتخمريكه خمارلن يعنى يشمغكى اخذ ايت وسن استار ايله انتقلى وانطلق اذهبى كبى اغربى راايله غربتدندر وعين وزا ايله عزوبتدندر تباعدى معنارينه در بونلرك جمله‌سنده بنيونتده احتمالى واردر عدم بنيونتده‌ده ﴿ (ونحو خلية برية حرام بائن) ومراد فهما كبتة بتلة (يصلح سبا) ﴾ وزوجك سن كه يعنى نكاحدن ويا حسندن خاليه سك وبريه سنكه خيراتدن ويا نكاحدن بريسك وياسن حرامسك كه بكا ممنوعه سك وياسن بائن سك بينونت وفرقت صاحبى سك يعنى وصلة نكاحدن

و یاخیردن منفصله سك واشبو الفاظ مشروحه نك مراد فلری مثلاو که بتة وبتلة کبی
لفظلرسب وشتمه ده صالح اولور لروعورتك طلاقی سؤالنه جوابه ده قابل اولوربتة کلمه سی
قطع معناسنه اولان بت کلمه سندن وبتلة انقطاع معناسنه اولان بتل دن مأخوذدر
بانده اولان احتمال بونلرده ده جاریدر وحضرت مریم رضی الله تعالی عنها یه
بتول تسمیه سی رجالدن انقطاعنه بناأدر وحضرت فاطمة الزهراء رضی الله
تعالی عنهایه بتول تسمیه سی فضلا ودینا وحسبا وقتنده بولنان نسواندن
ودنیادن انقطاعنه مبنیدر حرام لفظنده فی زماننا بینونت متعارف اولدیغندن
کندی ایله بلانیة طلاق واقع اولور ومحرمة ویاحرمتك وعلی دیمك میانه لرنده
دخی فرق یوقدر کل حل علی حرام وانت معی فی الحرام بردر ﴾ (ونحو اعتدی
واستبرئی رحمك انت واحدة انت حرة اختاری امرك بیدك سرحتك فارقتك
لایحتمل السب والرد ﴾ دخی زوج زوجه سنه اعتدی قولیکه سن عدتکی یعنی
حیضلریکی صای زیرا بن سنی تطلیق ایتدم ویاخود الله جلیلك سنی بنم تحت
نکاحمده قلمسی مثللو نعمتلرینی عد واحصا ایله دیمکه محتمل دکلامی ویاخود
استبرئی که سن زوج آخر ویاعدم ولده علم ایچون رحمك ولددن برائتنی طلب
ایله دیمکه محتمل قولی وانت واحدة که انت طالق تطلیقة واحدة ویاخود مدحا
ویاذما سن بنم عندمده ویاقومکده بردانه سك ویاسن رق نکاحدن ویاغیریدن
حره سك ونفسکی اختیار ایله که یاامر طلاقده ویاسائر عملده وطلاقده ویاسائر
امورکده امرك الکده اشبو ایکیده عورت کندی نفسنی اختیار ایدرسه مبانه اولور
یوقسه مجرد اختیاری وامرك بیدك دیمسیله اولمز وسرحتك وفارقتك که سنی
قویوردم وطاغتدم دیمك معنالرینه دریعنی سراح ارسال معناسنه اولنجق
عورتی تطلیقله قویویرمکه ومثلا ابلی ویافرسی صالی ویرمکه وفارقتك عورتی
تطلیقله مفارقته ویااشبو منزلدن مفارقت معناسنده ده یحتملدر اشبو صورت
مشروحه لر سبه وبارده محتملدکلدر بلکه انجق جوابه متعیندر ﴾ (فی حالة
الرضی) ای غیر الغضب والمذاکرة (تتوقف الاقسام) الثلثة تأثیرا (علی نیة)
للاحتمال والقول له بیمینه فی عدم النیة ویکفی تحلیفها له فی منزله فان ابی رفعته
للحاکم فان نکل فرق بینهما مجتبی ﴾ اشبو صورت مشروحه لردن رضا صورتیکه
غضب ومذاکرهٔ طلاقك غیریده اقسام ثلثه نك تأثیری نیته توقف ایدر
کندولریله طلاقه نیت ایدوب وایتمکه احتمالی اولدیغندن ایقاع طلاق انجق
نیتله اولدی ونیتی طلاق اولمدیغنه قول یمینله زوجکدر وعورت طلاق دعواسنی
ایتسون ویاایتمسون حق الله اوله رق یمین لازمدر وزوجه نك زوجه
منزلنده تحلیفی کفایت ایدر اکر زوج یمیندن امتناع ایدرسه عورت کندوبی

قاضی یه احضار ایتدیرر اکر یمین ایدرسه عورتی اولور یوق نکول ایدرسه
میانه لری تفریق اولنور ﴾ (وفی الغضب) توقف (الاولان) ان نوی وقع
والالا (وفی مذاکرة الطلاق) یتوقف (الاول فقط) ﴾ غضب حالنده ایکی
اولکیکه رد وجوابه سب وجوابه صالح اولان نیته توقف ایدر طلاقه نیت
ایدرسه واقع اولور یوقسه اولمز وفقط جوابه متعین قول نیته توقف ایتمز
مذاکرهٔ طلاق وقتنده فقط اولکیکه رده وجوابه صالح اولان نیته توقف ایدر
رد احتمالنه نظرا و بومقامده مذاکرهٔ طلاقدن مراد فقط عورتك ویاغیرینك
طلاق سؤالی اولدیغندن مفاعله کندی بابنده استعمال اولنمش اولدی ﴾ ویقع
بالاخرین وان لم ینو لان مع الدلالة لایصدق قضاء فی نفی النیة لانها اقوی لکونها
ظاهرة والنیة باطنة ولذا تقبل بینتها علی الدلالة لاعلی النیة الا ان تقام علی اقراره
بها عمادیة ﴾ ایکی صکره کی که سبه وفقط جوابه متعین اولان الفاظ مشروحه
ایله طلاق واقع اولور هرنقدر قائل طلاقه نیت ایتمز ایسه ده زیرا غضب ومذاکرهٔ
طلاق نیت مقامنه قائملردر وزوجك قولی دلالت ایدرکن بیله نیتی نفیده قضاء
تصدیق اولنمز دلالت نیتدن اقوی اولدیغندن زیرا دلالت ظاهره در نیت
باطنه در بناأ علیه عورتك دلالت اوزره بینه سی مقبوله اولور نیت اوزره
مقبوله اولمزبینه اطلاع اولمدیغندن الا زوجك نیتی اقراری اوزرینه بینه اقامه
اولنورسه مقبوله اولور ☼ عمادیة ﴾ ثم فی کل موضع تشترط النیة فلو السؤال
بهل یقع بقول نعم ان نویت ولو بکم یقع یقول واحدة ولا یتعرض لاشتراط النیة
بزازیة فلیحفظ ﴾ بوندنصکره هر بر موضعده که یعنی الفاظ کنایاتدن هر بر
لفظده نیت شرط قلندی رضاده صور ثلاثك اوچنده غضبده ایکی اولکنده
مذاکرهٔ طلاقده فقطاولکنده اولدیغی کبی بونلرده سائل بن بویله دیدم هل یقع
علی الطلاق دیسه یعنی بنم اوزریمه طلاق واقع اولورمی دیمك مفتی جوابنده
نعم ان نویت دیر یعنی بلی طلاق واقع اولور اکرنیت ایتدکسه دیمك واکر سائل
قلت کذا کم یقع مفهومی بن بویله دیدم قاچ طلاق واقع اولور دیرسه جوابنده
مفتی واحدة دیرکه بر واقع اولور دیمك ونیتك اشتراطنه تعرض ایتمز یعنی نیت
ایتدکسه بر واقع اولور دیمز زیرا کم یقع قولنك نیته دلیل اولمسیدر سؤال
انجق مقدارندندر ﴾ (وتقع رجعیة بقوله اعتدی واستبرئی رحمك وانت واحدة)
وان نوی اکثر ولاعبرة باعراب واحدة فی الاصح ﴾ زوجك زوجه سنه اعتدی
قولیله برطلاق رجعی واقع اولور هرنقدر بائنه وزیاده یه نیت ایدرسه ده
زیرا اشبو کلامده اضمار وارددر یعنی طلقتك فاعتدی، ویااعتدی لانی طلقتك
تقدیرنده در ایمدی مدخول بهاده طلاق واقع اولوب وعدت واجبه اولور

ومدخول بها اولمیانده عملا بنیت طلاق ثابت اولور عدت واجبه اولمز بوكا
كوره مدخول بها اولمیانده‌ده اعتدی ایله طلاقك وقوعی اقتضا بابندن اولور كه
لازم متقدمله اولور دیمك هر نقدر عورته عدتله امری برشیئی موجب دكلسه‌ده
بنا برین مجاز ارتكابنه حاجت مس ایتمدی كمال رحمة الله علیه اعتدی
بعدالدخول فرقت ایجاب ایدر دیدی لكن اشبو فرقت رجعیله بائندن
اعمدر بودخی بائنك تعیینی ایجاب ایتز بلكه زائده دلالتی اولمدیغندن
اخف تعین ایدر ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن ام المؤمنین سوده
رضی الله تعالی عنهایه اعتدی امر شریفی صادر اولدی بعده مومی الیهایه
مراجعت بیور دیلر واستبرئی رحمك بنه مجاز اكونی طالقا دیمكدر اعتدی‌ده كی
بحث بونده‌ده جاریدر انت واحدة‌ده واحدة محذوف تطلیقة مصدر ینك
صفتیدر طلاق واحد رجعیدر بردیو تنصیص زیاده ارادهسنه ما نعدر قول اصحده
واحدة كلمه‌سنك اعرابنه اعتبار یوقدر بعضیلر واحدة منصوب اولورسه
واقع اولور هرنقدر نیت ایتز ایسه‌ده زیرا مصدر محذوفه صفتدر ومرفوع
اولورسه برشی واقع اولمز هرنقدر نیت ایدرسه‌ده زیرا امرئه یه صفتدر ساكن اولورسه
نیته محتاجدر امرین مزبورینه احتمالی اولدیغندن دیدیلر جمهورك قوللرینك
اصحیتنك وجهی بودر كه عوام وجوه اعراب بینی ایوجه فرق ایدمزلر خواص
دخی مخاطبه‌لرنده اعرابی پك التزام ایدمزلر بلكه اعراب برصناعت وعرفدر
ورفع دخی طلاقه منافی دكلدر مبالغة نفس مرئه‌یی طلاق قیلوب انت طلقة
دیمك كبی ونصب دخی طلاقه متعین دكلدر طلاق مصدرینه صفت اولمیوب انت ضاربة
ضربة واحدة تركیبنده اولدیغی سائر مصدره صفت اولمسی جائز اولدیغندن
جمله سنده احتمال موجود اولوب مع الاحتمال بعض مراد اولمغه دلیله محتاج اولندی
(و) یقع (بباقیها) ای باقی الفاظ الكنایات المذكورة فلایرد وقوع الرجعی
ببعض الكنایات ایضا نحو انا بریء من طلاقك وخلیت سبیل طلاقك وانت مطلقة
بالتخفیف وانت اطلق من امرأة فلان وهی مطلقة وانت ط ا ل ق وغیر ذلك
مما صرح حوابه بومقامده ذكر اولنان كنایه لفظلرندن اشبو مزبور اوچك
ماعداسیله‌ده طلاق رجعی واقع اولور زیرا اشبو الفاظ ثلثهٔ مذكوره‌ده
رجعیدنك وقوعنه علت هرنقدر تقدیرا ایسه‌ده طلاق لفظنك وجودی
اولدیسه معلوم اولدیكه كلامنده بواوچه حصر یوقدر بلكه هر بر كنایه كه
كندوده طلاق لفظی مذكوردر بوحكمده‌در كندی ایله رجعی واقعدر مثلا
انا بریء من طلاقك الطلاق علیك الطلاق لك الطلاق كبی امدی
بوكا كوره مصنفه اشبو الفاظ ثلثهٔ مشروحه كبی سائر انا بریء من طلاق

وخلیت سبیل طلاقك تخفیفله انت مطلقة ومطلقه اولان عورت حقنده‌سن
فلان كسه‌نك عورتندن زیاده بوشسون ویا هجی طریقله سن ط ا ل ق سك
وبونلر امثالی فقهانك تصریح ایتدكاری الفاظ ایله‌ده طلاق رجعی واقع اولور
دیو سؤال وارد اولمز (خلا اختاری) فان نیة الثلاث لاتصح فیه ایضا
ولاتقع به ولابامرك بیدك مالم تطلق المرأة نفسها كما یأتی (البائن ان نواها
اوالثنتین) لما تقرر ان الطلاق مصدر لایحتمل محض العدد (وثلاث ان نواه)
للوحدة الجنسیة ولذا صح فی الامة نیة الثنتین اشبو مصنفك خلا اختاری
قولی وبباقیها قولندن استثنادر وثلث ان نواه قولنه نظرا در بناً علیه اولی
اولان اشبو خلا اختاری قولنی تأخیر ایدوب وثلاث ان نواه الا اختاری دیمك ایدی
حاصل معنی كنایه لفظلرینك باقیلره بره ویا ایكیه نیت ایدرسه براوچه نیت
ایدرسه اوج بائن واقع اولور الا اختاری وامرك بیدك قولیله تعبیرده اوچه
ویا ایكیه نیت ایدرسه اوچ ویا ایكی واقع اولمز بونلرده اوچه نیت صحیحه
اولمدیغندن الفاظ ثلثهٔ سابقه‌ده اوچه نیت صحیحه اولمدیغی كبی واشبو اختاری
وامرك بیدك لفظلریله عورت نفسنی اختیار ایدوب وتطلیق ایتمدكجه طلاق
واقع اولمز تنكم باب التفویض‌ده كلور وایكیه نیت ایتدیكنه كوره ایكی واقع
اولمدیغی ماسبقده تقرر ایدن طلاق مصدردر محضا عدده محتمل اولمز قوللرینه
مبنیدر لكن بوتعلیل سرحتك وفارقتك وخلیة وبریة امثالی كندولرده
مصدر اولمیان كنایه‌لرده ایوجه ظاهر دكلدر ومصنفه تعبیرده احسن اولان
البائن ان نواها اوالثنتین بدلنده واحدة بائنة وان نوی الثنتین دیمك ایدی وصورت
مشروحه‌ده اوچه نیت ایتدیكنه كوره اوچك وقوعی كندوده وحدة
جنسیهٔ حقیقیه بولندیغنه بناً در كندوده افراد حقیقة مجتمعا اولدیغندن واشبو
وحدة جنسیه‌دن ناشی جاریه‌ده ایكیه نیت صحیحه اولدی زیرا جاریه‌ده
ایكی جنسنك كلیدر (قال اعتدی ثلاثا ونوی بالاول طلاقا وبالباقی
حیضا صدق) قضاء لنیته حقیقة كلامه بركسه عورتنه اوچ كره اعتدی
دیوب اولكیله طلاقه باقیسیله حیضه نیت اینسه قضاء تصدیق اولنور
كلامنك حقیقتنه نیت ایتمش اولدیغندن حائضه‌ده اعتداد حیضله اولدیغندن
(وان لم ینو به) ای بالباقی (شیئا فثلاث) لدلالة الحال بنیة الاول حتی لو نوی
بالثانی فقط فثنتان اوبالثالث فواحدة ولو نوی بالكل لم یقع صورت مشروحه‌ده باقیله
برشیئه نیت ایتمسه اوچ طلاق واقع اولور اولكی طلاقه نیت ایتمكله حالكه
مذاكرهٔ طلاق حالی طلاقه دلالت ایتدیكندن بوندن ظاهر اولان مذاكرهٔ طلاقك
طلاق سؤالنه عدم انحصاریدر بلكه آندن وایقاع طلاق تقدمندن اعمدر

حتى دلالة حال اعتبار اولندیغندن فقط ثانیله طلاقه نیت ایتسه ایکیسی و یا ثالثله
نیت ایتسه برواقع اولور وکنیسیله اصلا برشیئه نیت ایتمسه هیچ برطلاق واقع اولاز
❋ واقسامها اربعة وعشرون ذکرها الکمال ویزادلونوی بالکل واحدة فواحدة
دیانة وثلاث قضاء ❋ اشبو مارالذکر قال اعتدی آلخ قولندن برو ذکر اولنان
صورتلرك اقسامی یکرمی درتدر انلری کمال رحمة الله علیه ذکر و بیان ایلدی
اولکی مسئله که کندوده برطلاق واقع اولان اولکی اعتدی ایله طلاقه باقیله
حیضه نیت اولناندر بونك تحتنده اوچی ایله ده حیضه نیت اولنان صورت
داخل اولورکه یعنی بونده دخی برطلاق واقع اولور و یاخود فقط اوچنجیله
طلاقه نیت اولنان و یا انجق اوچنجیله حیضه نیت و یا ایکنجیله طلاقه اوچنجیله
انجق حیضه و یاخود فقط ایکی صکره کیله حیضه و یا اولکیله طلاق ایکنجی
واوچنجیله حیضه نیت اولنان اشبو التی صورتده انجق برطلاق واقع اولور
وایکنجی مسئله که اوچ طلاق واقع اولاندر بونك تحتنده ده انجق اولکنده حیضه
و یا ایکی اولکنده انجق طلاقه و یا اولکیله اوچنجیده انجق و یا ایکنجیله واوچنجیله طلاقه
اولکیله حیضه و یاخود مزبور الفاظك هر برنده طلاقه نیت ایتدیکی صورتلر داخل
اولورده بو التی صورتك هر برنده اوچ واقع اولور واشبو ایکی مسئله وکندولرینه
الحاق اولنان مسائلدن اون ایکی مسئله دخی خروج ایتدی اولکی کندوده
الفاظ مشروحه دن بریله اصلا برشیئه نیت اولنمیاندر بونده برشی واقع اولمز باقی
قلان اون برایله ایکی طلاق واقع اولور آنلر ایکنجیله انجق طلاقه و یاخود
اولکیله طلاقه ایکنجیله یالکز حیضه و یا فقط اولکیله طلاقه اوچنجیله حیضه
و یا مجرد ایکی صکره کیله طلاقه و یا فقط ایکی اولکیله حیضه و یا اولکی
واوچنجیله انجق حیضه و یا اولکی وایکنجیله طلاقه اوچنجیله حیضه و یا اولکی
واوچنجیله طلاقه ایکنجیله حیضه و یا اولکی وایکنجیله حیضه واوچنجیله طلاقه
و یاخود اولکی واوچنجیله حیضه وایکنجیله طلاقه و یاخود یالکز ایکنجیله حیضه
نیت اولناندر بوخصوصده اصل وقاعده بوکه قائل بریله طلاقه نیت ایدرسه
مذاکرهٔ طلاق حالی ثابت اولمش اولور مابعدایله برشیئه نیت ایتمدم قولنده
تصدیق اولنمز اما حیضه نیت قولنده تصدیق اولنور طلاق عقبنده
اعتداد حیضله امر ظاهر اولدیغندن ومزبور یکرمی دردك اوزرینه برصورت دخی
زیاده قلنورکه مثلا مزبور قائل الفاظ ثلثهٔ مذکوره‌نك کلیسیله برطلاقه نیت
ایتسه دیانة برطلاق واقع اولور لفظك تکراری تأکیده حمل اولنور قضاء اوچ
واقع اولورکه اوچیله بره نیت ایتدم قولنده کأنه دیمش اولورکه هر برلفظدن
برطلاقك ثلثنه نیت ایتدم طلاق ایسه تجزی قبول ایتمدیکندن تکامل ایدرده

اوچ واقع اولور ❋ ولوقال انت طالق اعتدی اوعطفه بالواو اوالفاء فان نوی
واحدة فواحدة اوثنتین وقعتا وان لم ینو ففی الواو ثنتان وفی الفاء قیل واحدة وقیل
ثنتان ❋ زوج زوجه‌سنه انت طالق اعتدی دیسه و یاخود واو و یا فاایله اعتدی کلمه‌سنی
عطف ایدوب واعتدی و یا فاعتدی دیسه اشبو صورتلرده بره نیت ایدرسه
برواقع اولور کلامنك حقیقتنه نیت ایتدیکندن و یا ایکیه نیت ایدرسه ایکی
واقع اولور کلامنك ایکیه‌ده احتمالی اولدیغندن واکر صورت مشروحه‌ده
برشیئه نیت ایتمزسه واوایله عطفده ایکی واقع اولور واووصل ایچون اولمدیغندن
امر مستأنف وکلام مبتدا اولمش اولور عدم عطفکده حکمیده واوایله عطف
کبیدر مذاکرهٔ طلاق حالنده طلاقه حمل اولنور فاایله عطفده بعضیلر فاوصل
وتفریع ایچون اولدیغندن بر و بعضیلر ایکی واقع اولور دیدیلر ❋ (طلقها واحدة)
بعد الدخول (فجعلها ثلاثا صح کما لوطلقها رجعیا فجعله) قبل الرجعة (بائنا)
اوثلاثا وکذا لوقال فی العدة الزمت امرأتی ثلاث تطلیقات بتلك التطلیقة
اوالزمتها بتطلیقتین بتلك التطلیقة فهو کما قال ❋ برکسه عورتنی بعد الدخول
بربائن طلاق تطلیق ایدوب صکره آنی اوچ قلسه صحیح اولور زیرا بری
کندویه ایکی ضمیله اوچ قلمق ممکن اولدیغندن کلامنی تصحیحا بوکا حمل
اولنور مزبور تطلیق قبل الدخول اولورسه جعل مرقوم صحیح اولمز لفظ اول
ایله عدتدن خروج ایتدیکندن نتکم عورتنی رجعیا تطلیق ایدوب قبل الرجعة
آنی بائن و یا ثلاث قلمق صحیح اولدیغی کبی اما بعد الرجعة جعل مزبور اولمز
ینه بوبلجه صورت مشروحه‌ده عدتده اول برتطلیقه ایله اوچ تطلیقه‌یی و یا اول
بری ایکیله اوچی لازم قیلدم دیسه اول طلاق دیدیکی کبی اولور ❋ ولوقال
ان طلقتك فهی بائن اوثلاث ثم طلقها یقع رجعیا لان الوصف لا یسبق
الموصوف کما مرفتذکر ❋ برکسه عورتنه سنی تطلیق ایدرسم اول طلاق بائندر
و یا اوچدر دیوب بعده تطلیق ایتسه رجعی واقع اولور وصف موصوفی سبقت
ایتمدیکندن نتکم باب طلاق غیر المدخول بهادن اقدمجه مرور ایلدی آنی
تذکر ودرخاطر اینکه وصفی طلاقك وقوعنده طلاقه تابع معلقدر کندونك
اوزرینه سابق دکلدر ❋ (الصریح یلحق الصریح و) یلحق (البائن) بشرط العدة
(والبائن یلحق الصریح) ❋ عدتده اولمق شرطیله صریح صریحه لاحق اولور
مثلا زوجك عورتنه انت طالق دیوب بعده عدتی منقضیه اولمزدن اقدم
ینه انت طالق دیمك و یاخود برمقدار مال اوزره تطلیق ایتمك مثللو اشبو صورتده
ایکی طلاق واقع اولور وصریحه اعتدی واستبرئی رحمك وانت واحدة امثالی
رجعی کنایه‌لر دخی لاحق اولور زیرا بونلرده هرنقدر نیته محتاج ایسه‌ده ینه

صريح حكمنده درلر حتى بائنده ده لاحق اولورلر وظاهر روايتده بائن كندولرينه
ده لاحق اولور وصريح بائنه لاحق اولور بنه عدتده اولمق شرطيله وكندوسيده
بائن كبى بائن اولور كندوسندن مقدم اولان بينونت رجعته مانع
اولديغندن صورتى مثلا زوجه سنه انت بائن ديوب وياخود مال مقابلى خلع
ايتدكدنصكره انت طالق كبى عدتده اولمق شرطى لحوق صورتلرينك
جمله سنده معتبردر امدى بوكا كوره اولى اولان بوشرطك ذكرى صورت
مشروحه لردنصكره اولمق ايدى بائنده صريحه لاحق اولور زوجه سنه انت
طالق ديوب بعده عدت ايچنده انت بائن ديمك كبى ❊ الصريح مالا يحتاج
الى نية بائنا كان الواقع به اورجعيا فتح فمنه الطلاق الثلاث فيلحقهما وكذا
الطلاق على مال فيلحق الرجعى ويجب المال والبائن يقع ولايلزم المال
كما فى الخلاصة فالمعتبر فيه اللفظ لاالمعنى على المشهور ❊
صريح نيته محتاج اولميان شيدر كنديله واقع اولان طلاق كرك بائن اولسون
وكرك رجعى مقابله قرينه سيله بوندن فهم اولان بائن نيته محتاج اولاندر امدى
صريح كنديله رجعى واقع اولان بائن كنديله بائن واقع اولان اولمدى بوكا كوره
طلاق ثلاث صريحدن اولور ده صريحده لاحق اولور بائنده ده مثلا انت
بائن ديوب صكره انت طالق ثلاثا ديمك كبى وياخود انت طالق ديوب بعده
انت طالق ثلاثا ديمك مثللو طلاق على مال بنه بو يولجه صريحدندر رجعى يه لاحق
اولور مال واجب اولور مقدما حاصل اولميان فائدهٔ بينونت حاصله اولديغندن
ومزبور طلاق على مال بائنده ده لاحق اولور لكن بو صورتده بر فائده يى مفيد
اولمديغندن مال لازم اولمز نتكم خلاصه ده مذكوردر امدى قول مشهور اوزره
طلاقده معتبر اولان لفظ جانبى اولدى معنى جانبى اولمدى زيرا طلاق ثلاثه
لفظا صريح معنى بائندر ❊ (لا) يلحق البائن (البائن) اذا امكن جعله اخبارا
عن الاول كانت بائن بائن او ابنتك بتطليقة فلا يقع لانه اخبار فلاضرورة فى جعله
انشاء بخلاف ابنتك باخرى او انت طالق بائن او قال نويت البينونة الكبرى
لتعذر حمله على الاخبار فيجعل انشاء ❊ انت بائن بائن وياخود انت بائن ابنتك
بتطليقة كبى اولكندن اخبار قيلنسى ممكن اولور سه كنايادن اولان بائن
بائنه لاحق اولمز اخبار اولديغندن صورة مشروحه لرده صكره كى واقع اولمز
زيرا انشا قلنمغى موجب برشى يوقدر اما ابنتك باخرى وياخود انت طالق
بائن وياخود نويت البينونة الكبرى ديسه صورت مزبوره نك خلافنده در زيرا
بونلرى اخباره حمل متعذر اولديغندن انشا قلنور ❊ ولذا وقع المعلق كما قال
(الا اذا كان) البائن (معلقا بشرط) او مضافا (قبل) ايجاد (المنجز البائن

كقوله ان دخلت الدار فانت بائن ناويا ثم ابانها ثم دخلت وبانت باخرى لانه
لايصلح اخبارا ومثله المضاف كانت بائن غدا ثم ابانها ثم جاء الغد يقع اخرى ❊
واشبو اخباره حمل متعذر اولاجق انشايه حمل اولنديغندن ذكر آتى معلق واقع
اولدى نتكم مصنف رحمه الله تعالى صورت تعليق بيان ايدوب بيورركه الا بائن
منجز بائندن مقدم برشرطه تعليق اولنوب ويا مضاف اولورسه بوصورتده
بائن بائنه لاحق اولور مثلا زوجك زوجه سنه طلاقه نيت ايدرك اكرسن
داره دخول ايدرسك بائنسك ديوب بعده عورتى بائنا تطليق ايدوب صكره
عورت داره دخول ايتسه برديكر بائن طلاق دخى واقع اولديغى كبى زيرا
بونده ايكنجى اخباره صالح اولماز مضافك مثالى سن يارين بائنا بوشسون ديوب
بعده عورتى بائنا تطليق ايدوب صكره يارنك كلمه سى كبى ينه برطلاق دخى واقع
اولور ❊ وفى البحر عن الوهبانية انت بائن كناية معلقا كان او منجزا فيفتقر
للنية ❊ بائن لفظنده نيت لازم اولديغنه استدلال مقامنده شارح رحمه الله
تعالى وهبانيه دن نقلا بحرك كلامنى ذكر وبيان ايدركه زوجك انت بائن
قولى كنايه دركرك معلق وكرك منجز اولسون نيته محتاجدر ❊ ولو قال ان دخلت
الدار فانت بائن ثم قال ان كلمت زيدا فانت بائن ثم دخلت وبانت ثم كلمت يقع اخرى
ذخيرة ❊ بركمسه عورتنك بينونتنى ايكى شيئه تعليقله اكرسن داره دخول
ايدرسك بائنسك ديوب بعده زيد ايله تكلم ايدرسك بائنسك ديوب صكره داره
دخول ايدوب بينونت بولنوب بعده زيد ايله تكلم ايتسه بردخى واقع اولور
❊ وفى البزازية ان فعلت كذا فحلال الله على حرام ثم قال كذلك لامر آخر
ففعل احدهما بانت وكذا لو فعل الثانى على الاشبه فليحفظ ❊ بزازيه ده ذكر
اولنديكه بركمسه زوجه سنه سن اشبو فعلى ايشلرسك الله عظيم الشانك حلالى
بنم اوزريمه حرام اولسون ديوب بعده بر بشقه شى دخى ينه بويله ديوب صكره
بربنى ايشلسه بربائن طلاق بوش اولور ينه بويلجه قول اشبه اوزره ديكرينى
دخى ايشلسه بردخى واقع اولور اشبو صورتله صورت سابقه ميانه لرنده فرق
بائن لفظيله وحلال الله على حرام وتنغيسى سبقت ايتسه آنكله طلاقك وقوعنده در ❊
قيد بالقبلية لانه لو ابانها اولا ثم اضاف البائن او علقه لم يصح كتنجيزه بدائع ❊
مصنف مرحومك قبل المنجز البائن قولنده قبليتله تقييد ايتديكى زوجك مقدما
عورتنى ابانه ايدوب وصكره بائنك عدتنده بائنه مضاف قيلوب وياتعليق
صورتنده الحاقك صحيح اولمديغنه بنا در تنجيزينك صحيح اولمديغى كبى
لكن اولدن اخبار قيلنسى ممكن دكلدر بوكا كوره انشا اولوب صحتى لازم كلور
❊ ويستثنى مافى البزازية كل امرأة له طالق لم يقع على المختلعة ولو قال ان

فعلت كذا فامرأته كذا لم يقع على معتدة البائن ﴾ فقهانك الصريح يلحق
البائن قوللرندن بزازيه‌ده ذكر اولنان اشبو ايكى مسئله كه هر بر كندى ايچون
عورت اولان كمسه‌نك عورتى بوش اولسون دين كمسه‌نك خلع اولنان عورتنك
بوش اولميوب واشبو ايشى ايشليان كمسه‌نك عورتى بوش اولسون دين كمسه‌نك
طلاق بائن عدتنده‌اولان عورتنك بوش اولمسى مسئله‌لريدر آندن استثنا اولنورلر ايكن
اولى اولان اشبو استثناى الصريح يلحق البائن ديديكى محلده ذكر ايتمك ايدى
واستثناده يك ظاهر دكلدر ووجهى بو قدر زيرا مسئلتين مذكورتين‌ده
صريحك واقع اولمديغى معتدهٔ بائنه امرأة لفظنك عدم تنا ولندندر زيرا
اول عورت كندودن مبانه ومختلعه دينيلور امرأه‌سى دينلمز امرأة ذكر
اولنمسه طلاق واقع اولوب صريح بائنه لاحق اولمش اولور حتى مسعودى
شرح منصوريده مرسومدر كه مختلعه مادام عدتده‌اولدقجه كندويه صريح
طلاق لاحق اولور بائنه صريحك لحوقنده اثر نكاح كفايت ايتديكندن
﴿ حلبى ﴾ ويضبط الكل ما قيل ﴾ نظم ﴿ كلا اجزلا بائنا مع مثله ﴿ الا
اذا علقته من قبله ﴾ ويضبط‌ده بانك ضمى وكسرى جائزدر زيرا صيغهٔ
مشروحه قاموسده مذكوره‌در وآنك قاعده‌سى بودركه آنده بر صيغه‌نك
ماضيسى مضبوط اولميه‌رق ذكر اولنورسه مضارعنده ايكى وجه اولور
بوده اول قبيلدندر ضبط جمع معناسنه‌در يعنى ماراالذكر لحوق وكندودن استثنا
وعدم لحوق وكندودن مستثنا صورتلرينك كليسنى اشبو ذكر آتى نظم
وهبانى شارحى شيخ الاسلام عبدالبرك والدنك بحر رجزدن اولان بيتى
جمع وبيان ايدر اجز صيغهٔ امرايله‌دركلا مقدم مفعوليدر معناى بيت صريح
وبائنك لحوقيله وقوعى صورتلرينك كليسنى سن جائزكور يعنى افراد
طلاقك جمله‌سندن بعض بعض آخره لاحق اولور لا بائنا كلا اوزرينه
معطوفطدر مع عينك سكونيله بعد معناسنه‌در ﴿ ان مع العسر يسرا ﴾ آيت
كريمه‌سنده‌كى كبى بائنا كلمه سنك صفتيدر يعنى بائندن صكره بائنى جائزكورمه
ديمك اشبو عطف معناده استثنادر يعنى صورت مشروحه‌لرك كليسنى جائز
كور الا بائن بائنه لاحق اولمز آنى جائزكورمه مصراع ثانى استثنا منزله‌سنده
اولان لا بائنا عطفندن استثنادر يعنى بائندن صكره بائنى جائزكورمه الا كندى
مثلندنصكره واقع اولان بائنى او مثلندن اول اولان شيئه تعليق ايدرسك اولور
ديمك علقته ضميرى بائن اوله قبله ضميرى بائن ثانى اولان مثله راجعدر ﴿ الا
بكل امرأة وقد خلع ﴿ والحق الصريح بعد لم يقع ﴾ اشبو بيت صاحب
نهركدر بكل‌ده با فا معناسنه كل رفعله دراعراب حكايه‌ايله مشغول وقد خلع‌ده

واو حاليه‌در الحق معلوم صيغه‌سيله خلع اوزرينه معطوفدر بعد اضافتدن
مقطوعدر مضاف اليهك معناسى كندوده منوى اولديغندن ضم اوزره
مبنيدر والحق فعلنه ظرفدر يعنى والحق الصريح بعد الخلع تقديرنده‌در اشبو
استثنا كلا اجزدن ايكنجى مرتبه‌ده استثنادر زيرا بيت سابقده بائندن
صكره بائنى استثنا ايتديكدنصكره بائن بعد الصريح وصريح بعد الصريح
وصريح بعد البائن كلا اجز تحتنده باقى قالديده بونلردن صكره كنى استثنا
اعتباريله بزازينك سابق الذكر كل امرأة لى طالق وكان له مختلعة قولنى
استثنا ايلديكه اشته بو بائنه لاحق اولان صريحدر حالبوكه كندوده
طلاق واقع دكلدر محصول بيت صورت مشروحه‌لرك كليسنى سن جائزكور
الا بزازيه‌ده مذكوره اولان صورتك مفادى عورتى مقدما خلع ايدن كمسه
بنم ايچون اولان هر عورت بوش اولسون ديوب بعد الخلع صريحى الحاق
ايليوب وطلاق واقع اولمه صورتى جائزكورمه‌ديمك ناظمك بزازيه‌نك
صورت ثانيه‌سنك اخراجنه تصدى ايتمديكى اوده خلع اولديغنه بناءدر
﴿ (كل فرقة هى فسخ من كل وجه) كاسلام وردة مع لحاق وخيار بلوغ
وعتق (لايقع الطلاق فى عدتها) مطلقا ﴾ هر بر فرقتكه كرك زوج طرفندن
صدور ايتسون وكرك زوجه عقد نكاحى فسخ ايدر آنك عدتنده مطلقا كه
كرك صريح وكرك بائن ويا منجز ويا معلق طلاق واقع اولمز مثلا اسلامله
اولان فرقت كبى يعنى احد زوجين شرف اسلامله مشرف اولسه‌لر آخر
اوزرينه آنك طلاقى واقع اولمز دخى دار حربه لحاقله اولان ردت وخيار
بلوغ وعتقله اولان فرقت كبى ﴿ (وكل فرقة هى طلاق يقع) الطلاق
(فى عدتها) على نحو ما بينا ﴾ وهر بر ايلا ولعان وجب وعنته اولان زوج
طرفندن ظهور ايدن فرقتكه طلاقدر الصريح يلحق الصريح‌ده بيان اولنديغى
وجه اوزره اول فرقتك عدتنده طلاق صادر اولسه واقع اولور ﴿ فروع
انما يلحق الطلاق لمعتدة الطلاق اما المعتدة للوطئ فلا يلحق خلاصة ﴾ طلاقك
طلاقه لحوقى انجق مدخول بها اولديغندن طلاقدن ناشى معتده‌ده اولور
اما شبهه‌ايله ويا نكاح فاسدايله ويا عتق اولنان ملك يمينله وطئدن ناشى معتده‌ده
طلاق لاحق اولمز ﴿ وفى القنية زوج امرأته من غيره لم يكن طلاقا ثم رقم ان نوى
طلقت ﴾ قنيه‌ده مذكوردركه بر كمسه كندى عورتنى غيرى كمسه‌يه نكاح
ايتسه اشبو فعلى طلاق عد اولنمز زيرا بو تزويجى نه صريحدر ونه كنايه‌در
صكره بعض مشايخه اشارت ايده‌رك اكر تزويجيله طلقت ديمكه نيت
ايتديسه طلاق اولور ديو تحرير ايتدى لكن ظاهرى قول اوله اعتماد اولنمقدر

﴿ اذهبي وتزوجي تقع واحدة بلانية اذهبي الى جهنم يقع ان نوى خلاصة ﴾
بر كسنه عورتنه اذهبي وتزوجي ديسه بلانية بر طلاق واقع اولور بو قول
بزازيه‌نك قوليدر قاضيخان جامع صغير شرحنده اذهبي فتزوجي ديوب برشيئه
نيت ايتمزسه بونكله برشي واقع اولمز زيرا بونك معناسي اكر سكا ممكن وحلال
اولورسه تزوج ايله ديمكدر ديدي بوكا كوره كلامين ميانه‌لرنده منافات اولور
اذهبي الى جهنم ديوب طلاقه نيت ايدرسه برطلاق واقع اولور مرادي شتم وطلاق
اولمش اولور ﴿ وكذا اذهبي عنى وافلحي وفسخت النكاح وانت
على كالميتة او كلحم الخنزير او حرام كالماء لانه تشبيه بالسرعة ﴾
ينه بويلجه بر كسه عورتنه بندن كيت وفلاح وظفر بول ديسه نيت ايدرسه
طلاق واقع اولور ونكاحي فسخ ايتدم وسن بنم اوزريمه ميته وياخود لحم
خنزير كبيسك وياخود صو كبي حرامسك ديسه اشبو صورت مشروحه‌ده
نيت ايدرسه ينه طلاق واقع اولور حرام كالماءده طلاقك وقوعي كأنه ديمش
اولور كه صويك جريانده كي سرعت كبي سن بكا سريعا حرامسك ديمش اولور
بوكا كوره شارحه اولى اولان بالسرعه‌ده بايدلنده فى ايله تعبير ايتمك ايدى
﴿ ولا يقع بار بعة طرق عليك مفتوحة وان نوى مالم يقل خذى اى طريق
شئت ﴾ زوجه سنه سنك اوزريكه درت طريق كشاده در ديمكله طلاق
واقع اولمز هرنقدر طلاقه نيت ايدرسه‌ده مادام قنغى طريقى ديلرسك طوت
ديمدكجه

﴿ (باب تفويض الطلاق) ﴾

﴿ لما ذكر مايوقعه بنفسه بنوعيه ذكر مايوقعه غيره باذنه ﴾ وقتاكه
مصنف مرحوم زوجك بنفسه كندوسنك ايقاع ايتديكي طلاقى ايكى
نوعيله كه صريح وكنايه‌در ذكر وبيان ايتديسه كندونك اذنيله غيرك
ايقاع ايتديكنى ذكره شروع ايتدى ﴿ وانواعه ثلاثة تفويض وتوكيل
ورسالة والفاظ التفويض ثلاثة تخيير وامر بيد ومشيئة ﴾ اشبو غيرك
ايقاع ايتديكي طلاقك انواعى اوچدر برى تفويضدر كه طلاقه غيرى ابتداء
مالك قلمقدر وبرى توكيلدركه ابتداء اولميه‌رق بر كسه‌يى نفس تصرفه
شرعا قادر قلمقدر وبرى رسالتدركه برشيئى اتيانى مجرد تحمّلدر وكالتده بعض
عقودده حقوق وكيله راجعه اولور رسالتده اولمز ميانه‌لرنده فرق بوقدردر
والفاظ تفويض اوچدر برى تخييردركه كندودن صادر اولان زوجه نسبتله‌در

وزوجه‌دن صدورينه اختيار اطلاق اولنور وبرى امر باليد وبرى مشيتدر
﴿ (قال لها اختارى او امرك بيدك ينوى) تفويض (الطلاق) لانهما كناية
فلا يعملان بلا نية (او طلقى نفسك فلها ان تطلق فى مجلس علمها به) مشافهة
او اخبارا (وان طال) يوما او اكثر مالم يوقته ويمضى الوقت قبل علمها
(مالم تقم) لتبدل مجلسها حقيقة (او) حكما بان (تعمل ما يقطعه) مما يدل
على الاعراض لانه تمليك فيتوقف على قبولها فى المجلس لا توكيل فلم يصح
رجوعه حتى لو خيرها ثم حلف ان لا يطلقها فطلقت لم يحنث فى الاصح ﴾
بر كسه عورتنه تفويض طلاق نيتيله نفسنى اختيار ايله وياخود امرك الكده
وياخود صريح ايله تفويض ايدوب طلق نفسك ديسه اول عورت ايچون
بالمشافهه وياغيرك اخباريله تفويضه علمى مجلسنده كندى نفسنى تطليق
واردر مجلس هرنقدر بر كون ويا اكثر اوزار ايسه‌ده اكر تفويضى توقيف
ايتميوب وعورت عالمه اولمزدن مقدم وقت مرور ايدوب وعورتك مجلسنك
حقيقة تبدلنه دلالت ايدر قيام مجلس ويا حكما تبدلنه دلالت ايدر مجلسى قطع
وتفويضدن اعراضنى موجب بر عمل بولنمزسه زيرا اشبو تفويض تمليكدر عورتك
مجلسده قبولنه توقف ايدر توكيل دكلدر بوكا كوره زوجك رجوعى
صحيح اولمز وعورتى تخيير ايدوب بعده عدم تطليقنه حلف ايتسه عورت
كندى نفسنى تطليق ايتدكده قول اصحده زوج حانث اولمز ويمضى الوقت
قولنده واو حاليه‌در مالم يوقته اوزرينه معطوف دكلدر اكر اويله اولسه يانك
حذفنى ايجاب ايدر ايدى ﴿ (لا) تطلق (بعده) اى المجلس (الا اذا زاد)
على قوله طلقى نفسك واخواته (متى شئت او متى ماشئت او اذا شئت او اذا ماشئت)
فلا يتقيد بالمجلس (ولم يصح رجوعه) لما مر ﴾ صورت مزبوره‌ده مجلسدن
صكره عورت تطليق اولنمز الا زوج طلقى نفسك قولنك وامثالى اولان اختارى
وامرك بيدك قوللرينك اوزرلرينه متى شئت امثالى عموم اوقاته دلالت ايدن
شيلرى زياده ايدرسه مجلسله مقيد اولمز هر زمانكه ديلرسك ديمش اولور ده
مجلسه قصر اولنمز ورجوعيده صحيح اولمز تكم انه تمليك لا توكيل قولنده مرور
ايتدى ﴿ (و) اما (فى طلقى ضرتك او) قوله لاجنبى (طلق امرأتى فيصح
رجوعه) عنه (ولم يتقيد بالمجلس) لانه توكيل محض ﴾ اما زوجك زوجه‌سنه
سن ضره‌كى تطليق ايله وياخود بر اجنبى كسه‌يه بنم عورتمى تطليق ايله قولنده
زوجك رجوعى صحيحدر ومجلسله تقييده اولنمز توكيل محض اولوب
كندوده شائبهٔ تمليك اولمديغندن ﴿ وفى طلقى نفسك وضرتك كان تمليكا
فى حقها توكيلا فى حق ضرتها جوهرة ﴾ وايكى عورتى اولان كسه‌نك

عورتنك بربنه سن نفسنی وضره كی تطليق ايله تولنده مخاطبه حقنده تمليك
وضره سی حقنده توكيل اولور يا عموم مجاز طريقيله ويالفظ مشترك ايكی
معناسنده استعمال ايله كه طلقی صيغه سنی تمليكده كه ابتداء برشيئه تصرفه
اقتدار ده وتوكيلده كه ابتداء اولميدرق برشيده تصرفه قادر قلمغله در بوكا كوره
مخاطبه يه نظرا زوج رجوع ايده مز ضره سنه كوره رجوع ايدر ﴿ (الا
اذا علقه بالمشيئة) فيصير تمليكا لا توكيلا والفرق بينهما فی خمسة احكام ففی
التمليك لا يرجع ولا يعزل ولا يبطل بجنون الزوج ويتقيد بمجلس لا يعقل فيصح
تفويضه لمجنون وصبی لا يعقل بخلاف التوكيل بحر نعم لو جن بعد التفويض لم
يقع فهنا تسومح ابتداء لا بقاء عكس القاعدة فليحفظ ﴾ لكن صورت
مشروحده زوج مزبور طلاقی مأمورك مشيئتنه تعليق ايدرسه رجوعی
صحيح اولماز ومجلسله تقييد اولنور تمليك اولوب توكيل اولمديغندن وامر عورتك
رأينه تفويض اولنديغندن كندی رأيله عمل ايدرمالكه اولدی وكيل ديلسون ويا ديلسون
كندودن فعل مطالبه اولنان كسه در تمليكله توكيل ميانه لرنده فرق بش حكمده در
امدی تمليكده رجوع وعزل اولماز وزوجك جنونيله تعليق اولديغندن بطلان
دخی اولماز ومجلسله تقييد اولنور خامس عقلله تقييد اولنمامقدر بناءً عليه مجنونه
وتكليف شرطيله صبی لا يعقله زوجك تفويضی صحيح اولور زيرا بو برتمليكدركه
كندونك ضمننده تعليق وارد امدی عاقلك غيريه تمليك اولديغنه نظرا
تفويض هرنقدر صحيح اولمازسده تعليق معناسنه كوره صحيح اولور كأنه ديمش
اولوركه سكا مجنون انت طالق ديرسه سن بوشسون وتمليك معناسی اعتباريله
عملا بالشبهين مجلسه قصر اولنور توكيل مزبور تمليكك خلافنه در زيرا موكل
ايچون رجوع وعزل واردر جنونيله توكيل باطل اولور ومجلسله تقييد اولنماز
وعقلله تقييد اولنور بلی كندويه امر طلاق تفويض اولنان كسه
بعدالتفويض مجنون اولسه طلاق واقع اولماز امدی اشبو مقامده انه يتسامح
فی البقاء ما لا يتسامح فی الابتداء قاعده‌ٔ فقهيه سنك عكسی اولەرق ابتداده مسامحه
اولندی بقاده اولنمدی بو مسامحه نك نظيری بحرده مرسومدركه بركسه
برآخر كسه‌يی عبدنی بيعه وكيل ايدوب عقيبنده وكيل بيع وشرايی فهم وادراك
ايده مز مرتبه مجنون اولوب بعده اول حالده مزبور وكيل عبدی بيع ايتسه
بيعی نافذ اولماز واكر ابتداء صفت مشروحه ايله موصوف مجنونی بيع مزبوره
توكيل ايدوب صكره وكيل مزبور بيع ايتسه بيع نافذ اولور زيرا وقت توكيلده
وكيل مجنون اولمجق بيعه توكيلده عهده وكيل اوزرينه اولور اما وكيل مجنون
اولدقدنصكره وقوع بولان بيعی نافذ اولسه بونده عهده موكل اوزرينه لازم

اولديغندن نافذ اولماز اما وكيل حين توكيلده مجنون اولسه انجق كندونك
وكالتی عهده موكل اوزرينه اولان بيعه اولور امدی مجنون مذكور اول بيعی
اتيان ايتدكده بيعی موكل اوزرينه نافذ اولور ايشته بونده ابتداء اولان
جنونده مسامحه اولندی بيعی نافذ اولدی بقاء اولنده مسامحه اولنمدی
واشبو تفويض طلاق خصوصنده هرنقدر اصلا عهده يوقسه‌ده لكن
زوج حين تفويضنده طلاقی انجق عاقل اولان كسه نك كلامنه تعليق ايدر
امدی مجنون تطليق ايدنجك شرط تحقق ايتمش اولور اول امردن مجنونه
تفويض اولنان بونك خلافنده در يعنی بونده دخی ابتداء مجنون اولانه تفويض
صحيح اولدی مسامحه اولندی بقاء اولانكه بعد التفويض جنون عارض
اولانك طلاقی واقع اولمدی فليحفظ اشبو دقت بحثنه اشارت اولندی
﴿ (وجلوس) القائمة (واتكاء القاعدة وقعود المتكئة ودعاء الاب) اوغيره (للمشورة)
بفتح فضم المشاورة (و) دعاء (شهود للاشهاد) علی اختيارها الطلاق اذا لم
يكن عندها من يدعوهم سواء تحولت عن مكانها اولا فی الاصح خلاصة
(وايقاف دابة هی راكبتها لا يقطع) المجلس ولو اقامها اوجامعها مكرهة بطل
لتمكنها من الاختيار ﴾ اشبو تفويض صورتنده قائمه اولان عورتك جلوسی
واتكا ايدوب طيانمسی وقاعده نك اتكاسی ومتكئه نك قعودی وباباسنی
وياغيريسنی مشاوره ايچون كندونك حضورنده شاهدلری احضار ايدر
كسه اولمديغنه كوره طلاقی اختيارنه اشهاد ايچون شهودی دعاسی وقول
اصح اوزره دعا ايچون اولديغی محلدن كرك تحول ايتسون وكرك ايتمسون
واوزرنده راكبه اولديغی دابه‌سنی توقيفی مجلسی قطع ايتمز عورتی مجلسدن
رضاسی اولميه‌رق قالديروب وياجماع ايتسه خيار باطل اولور نفسنی
اختياره مكنت وقدرتی وار ايكن ايتمديكندن مشورت ميمك فتحی وشينك ضمی
وسكونيله ده لغتدر مشاوره معناسنه ﴿ (والفلك لها كالبيت وسير دابتها
كسيرها) حتی لا يتبدل المجلس بجری الفلك ويتبدل بسير الدابة لاضافته
اليها الان تجيب مع سكوته اويكونا فی محمل يقود هما الجمال فانه كالسفينة ﴾
خصوص مزبورده عورت حقنده سفينه بيت كبيدركه برجانبندن
برجانبنه مشيله خيارنه ضرر عارض اولماز لكن بوقيامله مجلس تبدل ايدر
قوللرينه منافيدر وعورتك دابه سنك سيری كندونك سيری كبيدر
بنا برين سفينه نك جريانيله مجلس تبدل ايتمدی دابه نك سيری ايله تبدل ايتدی
دابه نك سيری كندويه نسبت اولنديغندن لكن عورت زوجك كندويه
تفويضی عقيبنده سكوت ايتديكی كبی سكوتيله برابر جواب ويرسه وياخود

ایکسی بردن جمالك کندولرنی چکدکلری مجلده اولورلرسه مجلس تبدل ایتمش اولمز سفینه کبی اولدیغندن (تمه) بعدالتفویض عورت نمازه شروع ایدرسه فرض ویانافله خیاری باطل اولور نمازده ایکن تخییر ایتسه اکر فرض ویاواجب اولان نمازده اولوب آنی تمام ایدرسه نمازدن فارغ اولندرك خیاری باطل اولمز واکر نافله ده اولوب ایکی رکعتك باشنده سلام ویرسه خیاری اوزره در بو ایکینك اوزرینه زیاده ایدرسه خیاری باطل اولور ❊(وفی اختاری نفسك لاتصح نیة الثلاث) لعدم تنوع الاختیار بخلاف انت بائن اوامرك بیدك (بل تبین) بواحدة (ان قالت اخترت نفسی او) انا(اختاری نفسی) استحسانا بخلاف قوله طلقی نفسك فقالت انا طالق اوانا طلق نفسی لم یقع لانه وعدجوهرة مالم یتعارف اوتنو الانشاء فتح ❊ عدده مقارن اولمیدرق زوجك اختاری نفسك قولنده اوچه نیت صحیحه اولمز بلکه عورت نفسمی اختیار ایتدم ویاایدرم دیرسه استحسانا برطلاق باین واقع اولور اختیارك تنوعی اولمدیغندن اما انت بائن ویاامرك بیدك اختاری نفسك نك خلافنده در بونلرده تنوع امکانی واردر بینونة غلیظه وخفیفه کبی بناً علیه بونلرده اوچه نیت صحیحه اولور طلقی نفسك دیوب جوابنده انا طالق ویاخود انا اطلق نفسی صورهٔ مشروحه نك خلافنده در بونکله طلاق واقع اولمز وعد اولدیغندن مادام اشبو صیغهٔ مرقومه ایقاع طلاقده متعارف اولمیوب ویاخود عورت مزبور قوللر ایله انشایه نیت ایتمدکجه ووعد ایله برشی لازم اولمز بزازیه نك کتاب الکفالتنده مذکوردرکه فلان کسه ده اولان بوقدر الونکی بن ادا ایدرم ویابندن اخذ ایله دیسه بو کفالت اولمز مادام بن کفیل وضامن اولدم ویابنم اوزریمه مفادنی افاده ایدر لزومه دلالت ایدر برشی تکلم ایتمدکجه بومجرا ذکر ایتدیکنه کوره اما تعلیقله اکر اول کسه ویرمزسه بن ویریرم دیرسه کفالت اولور تعلیق صورتنده وعد لازم اولدیغندن انا احج دین کسه یه حج لازم اولمیوب ان شفی مریضی فانا احج دین کسه یه لازم اولدیغی کبی ❊ ❊کذا فی البحر ❊(وذکر النفس اوالاختیار فی احد کلامیهما شرط) صحة الوقوع بالاجماع (ویشترط ذکرها متصلا فان کان منفصلا فان فی المجلس صح) لانها تملك فیه الانشاء (والالا) الاان یتصادقا علی اختیار النفس فیصح وان خلا کلامهما عن ذکر النفس درر وتاجیة واقره البهنسی والباقانی لکن رده الکمال ونقله الاکمل بقیل فالحق ضعفه نهر ❊ اجماعا تفویضده وقوعك صحتنك شرطی زوجله زوجه نك برینك کلامنده نفس ویا اختیارك ذکریدر زیرا اشبو اختیار لفظیله طلاقك وقوعی اصحاب کرین رضوان الله تعالی علیهم

اجمعینك اجماعلریله معروف اولدی اجماعلری ایسه بولفظره خاصدر ایمدی بولفظلرك بری زوجك کلامنده بولنورسه بینونته خاص اولان لفظ بولنمش اولور وعورتك آنی متصلا ذکری دخی شرطدر واکر منفصلا نفسی عورت مجلسده ذکر ایدرسه صحیح اولور زیرا عورت مجلسده آنی انشایه مالکه اولدیغی کبی تفسیرینه ده مالکه اولور واکر منفصلا ذکر مجلسده اولمزسه نفس واختیار ذکری صحیح اولمز لکن تصادق ایدرلرسه که زوج عورتك نفسنی اختیار ایتدیکنی تصدیق ایدرسه طلاقك وقوعی صحیح اولور هرنقدر کلاملری نفس ذکرندن خالی اولورسه ده اشبو الا ان یتصادقا استثناسی منلا خسرو ایله تاج الشریعه نکدر بهنسیله باقانی دخی مضمون مشروحی اقرار ایتدیلر لکن کمال رد ایتدیکه اشبو اختیار ایله ایقاع طلاق خلاف قیاس اوزره در ایمدی کندونك حقنده وارد اولان نص اوزره قصر اولنور واکر بویله اولمسه قرینهٔ مقالیه سز قرینهٔ حالیه یی تفسیر ایله اکتفا ممکن اواوردی مادام زوج کندی ایله وقوع طلاقه نیت ایدوب وآنك اوزرینه تصادق ایدرسه بوایسه باطلدر زیرا بو باطل اولمسه مجرد نیتله اصلا طلاقه صلاحیتی اولمیان مثلا اسقنی لفظی مثللو الفاظله طلاق واقع اولمق لازم کلوردی انتهی وقول مزبوری عنایه ده اکمل صیغهٔ تمریض اولان قیل ایله نقل ایلدی بس حق اولان مزبور استثنانك ضعفیدر ❊(فلو قال اختاری اختیارة) اوطلقة اوامك (وقع لوقالت اخترت) فان ذکر الاختیارة کذکر النفس اذا لتاء فیه للوحدة وکذا ذکر التطلیقة وتکرار لفظ اختاری ❊ ایمدی برکسه زوجه سنه اختاری اختیارة ویاطلقة ویاامك دیوب اول دخی جوابنده اخترت دیسه طلاق واقع اولور زیرا اختیارة لفظنی ذکر طلاقه خاص اولان نفس لفظنی ذکر کبیدر کندوده کی تاوحدت ایچون اولمغله اتحادی موجب اولدی تطلیقة کلمه سنی ذکر دخی نفسی ذکر کبیدر بلکه آندن صریحدر واختاری لفظنی تکرار دخی نفسی ذکر کبیدر ❊ وقولها اخترت ابی اوامی اواهلی اوالازواج یقوم مقام ذکر النفس والشرط ذکرذلك فی کلام احدهما کما مثلنا فلم یختص اختیارة بکلام الزوج کما ظن ولوقالت اخترت نفسی وزوجی اونفسی لابل زوجی وقع ❊ عورتك بابامی ویاانامی ویااهلمی ویاازواج اختیار ایتدم قولی نفسی ذکر مقامنه قائم اولور شرط ایسه آنك بریسنك کلامنده ذکریدر نتکم تمثیل اولندی بوکا کوره بعضیلرك ظن ایتدکلری مثللو اختیارة زوجك کلامنه خاص اولمدی اهل ابوینه قوم سائر اقربایه اسملردر وزوجه اخترت نفسی وزوجی ویانفسی لابل زوجی دیسه طلاق واقع اولور ❊ ومافی الاختیار من عدم الوقوع سهو نعم لوعکست لم یقع اعتبارا للمقدم وبطل امرها

كالو عطفت باواوارشاها لتختـا ره فاختارته اوقا لت الحقت نفسى باهـلى ❊
اختيار نام كتابده ذكر اولنان ماذالذكر لابل زوجى اضر ابنـده طـلاقك عـدم
وقوعى قولى سهودر بلى صورة مشروحـه ده عورت امر بالعكس ايدوب اخترت
زوجى لابل نفسى وزوجى و يانفسى ديسـه مسئلةيده مقدم اعتبار اولديغنه بناً
بونده طـلاق واقـع اولـمدى وعـورتك امرى باطـل اولوب يدندن چيقـدى
تكم عورت اوايله عطف ايدوب اخترت نفسى اوزوجى ديسـه امريدندن خروج
ايتديكى كبى زيرا اواحد امر بن ايچـون اولديغندن عورتك نفسندن و يازوجندن
برينى على التعيين اختيارى معلوم اولمغـله كانه عورت مالايعنى يه مشغول اولوب
اعراض ايتمش اولدى وياخـود زوج عورته كندو يى اختيارى ايچـون برمقدار
رشوت و يروب اول دخى اختيار ايتـدكده طلاقك عـدم و قـوعى ومالك عدم
وجوبى كبى وياخـود عـورت نفسمى ا اهلمه الحاق ايتدم ديسـه بنه طـلاق
واقـع اولمـديغى كبى اختيارى نك جـوابنى ادايده مديكندن ❊ (ولو كررها)
اى لفظة اختارى (ثلا ثا) بعطف اوغيره (فقالت) اخترت او (اخترت اختيارة
اواخـترت الاولى اوالوسطى اوالاخيرة يقع بلانيـة) من الزوج لدلالة التكرار
ثلاثا وقالايقـع فى اخـترت الاولى الخ واحـدة بائنـة واختاره الطحـاوى بحر
واقره المقدسـى وفى الحاوى القدسـى وبه نأخـذ انتهى فقـد افاد ان قـولهما
هوالمفتى به لان قولهم وبه نأخذ من الالفاظ المعلم بهـا على الافتاء كذا بخط الشرف
الغزى محشى الاشباه ❊ زوج عطفله و ياعطفسز اختارى لفظـنى اوچ كره عـورته
تكرار ايتسـه جوابنـده اول دخى اخـترت و يااخترت اختيارة و يااخـترت الاولى
اوالوسطى اوا لاخـيرة ديسـه زوجـدن اوچـه نيت اولمسـه دخى تكراره
دلالت ايتـديكنـد ن اوچ طـلا ق واقـع اولـو ر امامين رحمهماالله تعـالى
اخترت الاولى الخ ده بربائن طـلاق واقـع اولور يـو ر ديلر امام طحـاوى بونى
اختيار ايلدى ومقدسـى بو نى اقرار ايلدى حاوى القدسـيده بز اشبو امامين
قـولنى اخـذ ايدرز ديومذكور در حاو ينـك كلامى بو نده نهايت بولدى شارح
رحمه الله تعـالى ورضى عنه بيورر كه حاوى القدسى صاحبى وبه نأخذ قوليله امامين
قولنك مفتى به اولديغنى افاده ايتدى زيرا فقهانك وبه نأخذ قـوللرى كنـدى ايله
افتايه اشـارت اولنان الفاظـدندر اشباه محشيسـى شرف غزينك خطيله بو يلجه
مرسـومدر ❊ (ولوقالت) فى جـواب التخيير المذكور (طلقت نفسـى اواخترت
نفسى) بتطليقة اواخـترت الطلقة الاولى (بانت بواحدة) فى الاصح لتفويضه
بالبـائن فلاتملك غيره ❊ اوچ كره تكرا ر اولنان مزبور تخييرك جوابنـده عورت
نفسمى تطليـق ايتـدم ويانفسمى برتطليقـه ايله اختيار ايتـدم وياطلقة اولى يى

اختيار ايتدم ديسـه قول اصحـده برطـلاق باين اولور زوجك تفويضى باينله
اولديغندن عـورت غيرى يه مالكه اوله مز ❊ (امرك بيدك فى تطليقة اواختارى
تطليقة فاختـارت نفسـها طلقت رجعية) لتفويضـه اليها بالصريح والمفـيد
للبينونة اذا قرن بالصريح صار رجعيا كعكسـه ❊ زوج زوجه سـنه
طـلاق خصـوصـنده امرك الكده ويا برطـلاق اختيار ايله ديوب عورت دخى
نفسنى اختيار ايتسـه برطـلاق رجعى واقـع اولور كنـدويه تفويضى صريح
اولديغنـدن امرك بيـدك اختـارى هرنقدر بينـونت افاده ايتـدكلرندن رجعته
صرف اولنملرى جائز دكلسـه ده لكن بينونت افاده ايدن شـى صريحـه مقارن
اولدقـده رجعى اولور عكسـى كبى صريح باينـه مقارن اولدقـده انت طالق
بائن قولنـده كى كبى بائن مراد اولديغى مثلاو ❊ قيـدبفى ومثلها الباء بخـلاف
لتطلق نفسك اوحتى تطـلق فهى بائـنة كما لوجعـل امرها بيـدها لولم تصل
نفقتى اليك فطلق نفسك متى شئت فلم تصـل فطلقت كان بائنالان لفظة الطلا ق
لم تكن فى نفس الامر ❊ مصـنف مرحومك فى تطليقة قولنى فى كلمه سـيله تقيد
ايتـديكى لامله لتطلـق نفسك و ياحتى تطلق آنك خـلافنه اولديغنه مبنيدر زيرا
بونلرده لفظ طـلاقك امر واختيارد ن انفصالندن ناشـى باين طلاق واقع اولدى
نتكم عورتنـه امرك الكده اكر نفقهم سكا واصـل اولمزسـه هرنه زمان ديلرسك
نفسكى تطليق ايله ديمكله عورتك امرنى يدنده قيلوب نفقه نك عدم وصولندن ناشى
كندو يى تطليق صورتنده طلاقك باين اولديغى كبى زيرا طلاق لفظى نفس امر باليدده
اولمدى ومثلهـا الباء جملهٔ معترضه در يعنى با فى كلمه سى كبيدر ❊ فروع
قال لرجـل خيرامرأتى فـلم تختر مالم يخيرهـا بخـلا ف ا خبرهـا بالخيار
لاقرا ره به ❊ بركسـه بركسـه يه بنم عورتمى مخيره قيـل ديسـه مادام اول كمسـه
كنـدو يى مخيره ايدوب خبرو يرمدكجه عورت كندى نفسـنى اختيـار ايده مز
امازوجك اخبرهـا بالخيار قـولى صـورت مشروحـه نك خـلافنـه در يعنى
بركسـه يه زوج عورتمه خيار ايله خبرو ير ديوب اول كمسـه خبرو يرمزدن اقدم
عورت خبرى استماع ايدوب كندى نفسـنى اختيار ايتسـه طـلاق واقع
اولور زيرا اخبـار ايله امر مخبر عنهك تقـدمنى ايجـاب ايتمكله اشبو زوجك امرى
عورته كنـدى طرفندن خيارك ثبـوتنى اقرار اولـور ❊ قال لهـا انت طـالق
ان شئت واختـارى فقالت شئت واخترت وقع ثنتان ❊ بركسه عورتنه اكرسن
ديلرسـك بوشسك ونفسـكى اختيـار ايله ديوب اول دخى جـوابنـده ديلدم
واختيار ايتدم ديسـه ايكى طلا ق واقـع اولور برى مشيئله و برى خيار ايله زيرا

زوج كندويه برى صريح وبرى كنايه ايكى طلاق تفويض ايتدى وصريح ذكر اولندقده كنايه ايچون نيته محتاج اولمز ❊ قال اختارى اليوم وغدا اتحدولو قال واختارى غدا تعدد ❊ بركسه بوكون ويارن اختيار ايت ديسه اشبو تخيير براولور حتى اول كون عورت رد ايتسه تخيير باطل اولور يارن اختيار ايده‌رم ديه‌مز اما اختارى لفظنى اعاده ايله واختارى غدا ديسه خيار تعدد ايدر ايكى اولور ❊ قال اختارى اليوم اوامرك بيدك هذ الشهر خيرت فى بقيتهما وان قال يوما اوشهرا فمن ساعة تكلم الى مثلها من الغدو الى تمام ثلاثين يوما ❊ بوكون نفسكى اختيار ايله ويابوآيده امرك الكده ديسه اول كوندن واول آيدن باقى قلان آخروقته دك مخيره اولور اشبو اختارى اليوم عبارهسنده بيانينك بيان ايتدكلرى صنايع بديعيه دن صنعة احتباك واردركه ثانيده نظرى اثبات اولنان لفظى اولدن اولده نظرى مثبت اولنانى ثانيدن حذف ايتمكدر عبارهٔ مرقومه‌ده اختارى اليوم اوالشهراوامرك بيدك هذا الشهر اواليوم تقديرنده اولديغى مثلاو واكر منكرا يوما اوشهرا ديرسه قائلك تكلمى ساعتندن ايرتسى كونك اول وقتنه وشهره كوره اوتوز كونك تمامنه دك منتهيدر اشبو عبارهده لف ونشر مرتب واردر وظاهر اولان يومده ليل داخل دكلدر شهرده داخلدر ❊ ولوجعله لها رأس الشهر خيرت فى الليلة الاولى ويومها ❊ عورته خيارى رأس شهرده قيلسه آيك ابتدا كيجه سيله وكوننده مخيره اولور زيرا بومقامده رأسدن مراد اولدرشهرده ايسه ايكى نوع اول واردر برى ليل وبرى نهاردر ايمدى اول ليالى ليلهٔ اولى واول شهر يوم اولدر ❊ ولايبطل الموقت بالاعراض بل بمضى الوقت علمت اولا ❊ يوم وياشهر وياسنه ايله موقت اولان خيار مجلس علمده اعراضيله باطل اولمز بلكه وقتك كچمسيله باطل اولور تخيير معاومى اولسون ويااولمسون اما خيار مطلق اعراضله باطل اولور حقيقة حاله الله اجل اعلم واحكمدر

❊(باب الامر باليد)❊

اشبو مقامده امر حال ويد تصرف معنالرينه‌در يعنى اشبو باب شول برعورتك طلاقنك حالى بيانده دركه زوجى اول طلاقى عورتينك تصرفنده قيلدى وبونك تخييردن تأخيرى تخييرك اجماع صحابه رضوان الله تعالى عليهم اجمعينله تأيد اولديغنه مبنيدر اما امر باليدبونك خلافنه‌در ❊ نح ❊ هو كالاختيار الافى نية الثلاث لاغير ❊ امر باليد اختيارك جميع مسائليكه نفس ويانفسك مقامنه قائم اولان الفاظك ذكرينك اشتراطى وزوجك رجوعنه عدم مالكيتى كبى مسئله‌لرده

اختيار كيدر الا انجق اوچنه نيتده اختيار كبى دكلدر يعنى بونده اوچنه نيت صحيح اولور تخييرده اولمز زيرا امر باليد عموم وخصوصه احتمالى وار برجنسدر قنغيسنه نيت ايتسه اولور غير كلمه‌سنك اوزرينه لانك دخولنى انكار ايدن بعض ارباب علوم ادبيه صواب اولان لا غير بدلنه ليس غير ديمك ايدى بيورديلر ❊(اذاقال لها)ولوصغيرة لانه كالتعليق بزازية (امرك بيدك اوبشمالك) اوفمك اولسانك (ينوى ثلاثا) اى تفويضها (فقالت)فى مجلسها (اخترت نفسى بواحدة) اوقبلت نفسى اواخترت امرى انت على حرام اومنى بائن اوانامنك بائن اوطالق (وقعن)❊ بركسه عورتنه اوچ طلاق تفويض نيتيله امرك الكده ويا شمالكده ويافكده ويالسانكده ويايمينكده وياكفكده ديوب اول دخى اول مجلسده‌در عقب جوابنده نفسمى اختيارهٔ واحده ايله اختيار وياقبول ويا امرمى اختيار ايتدم وياسن بكا حرامسك ويابندن باينسك ويابن سندن باينم ويا طالقم ديسه اوچ طلاق واقع اولور هرنقدر عورت صغيره دخى اولورسه‌ده زيرا بوتعليق كبيدر كانه زوج عورتك طلاقنى آنك ايقاعنه تعليق ايتدى امر باليد مطلق اوله‌رق ذكراولندى منجزه وشرطى بولنان معلقه شامل اولدى اشبو قسم ثانيدندر محيطده ذكر اولنان مثلا بركسه ان دخلت الدار فامرك بيدك ديوب اياغنى داره وضع ايتديكى حينده تطليق ايدرسه تطليق اولنور امرى يدنده اولديغندن واكر برايكى خطوه مشيدنصكره نفسنى اختيار ايدرسه طلاق واقع اولماز ايش الدن چيقدقدنصكره تطليق ايتمش اولديغندن ❊ وكذا لوقال ابوها قبلتها خلاصة وينبغى ان يقيد بالصغيرة ❊ بنه بووجه صورة مشروحه‌ده امر باليد بابانك يدنده قيلنديغنه كوره عورت باباسى آنى بن قبول ايتدم ديسه اولور شارح بونده لايق اولان عورتك صغيره اولمسيله تقييددر ديرلكن تقييده حاجت يوقدر زيرا امر بابانك يدنده قيلندقدنصكره بابانك قبوليله بينونت بولنور كرك صغيره اولسون وكرك كبيره تعليق كبى اولديغندن ❊(واعرتك طلاقك) وامرك بيدالله ويدك وامرى بيدك على المختار خلاصة (كامرك بيدك) وذكراسمه تعالى للتبرك وانلم ينوثلاثا فواحدة ولوطلقت ثلاثا فقال نويت واحدة ولادلالة حلف وتقبل بينتها على الدلالة كامر ❊ طلاقكى سكا عاريه ايتدم وامرك الله ذوالجلال حضرتلرينك يدقدرتنده وسنك يدكده‌در وقول مختار اوزره بنم امرم سنك يدكده‌در قولى امرك بيدك كبيدر الله جلالك اسم شريفنى ذكرى تبرك ايچوندر تعليق دكلدر واكر اوچه نيت ايتمزسه برواقع اولور بومصنفك ينوى ثلاثا قولنك محترزيدر صورة مشروحه‌ده عورت اوچ طلاق تطليق ايتسه زوج بن بره نيت ايتدم ديوب مذاكرهٔ ثلاث وياشارت

مثلاو اوجه دلالت ايدر بشيده اولمزسه زوج تحليف اولنور اوچه نيتنه دلالت
ايدر شيئك وجودينده عورتك بينه سى مقبوله اولور تكم كنايات اولنده
مرور ايتدم * (واتحاد المجلس وعلمها) وذكر النفس اومايقوم مقامها (شرط
فلو جعل امرها بيدها ولم تعلم) بذلك (وطلقت نفسها لم تطلق) لعدم شرطه
خانية * مجلس مشافهه نك اتحادى وعورتك علمى ونفسك ويا نفس
مقامنده قائم اولان اختيارة وقبلت نفسى واخترت امرى مثلاو شيلرك
ذكرى شرطدر ايمدى زوج عورتك امرنى يدنده قيلوب
عورت آنى بلميوب نفسنى تطليق ايتسه شرط بولنمديغندن عورت بوش اولمز
* (وكل لفظ يصلح للايقاع منه يصلح للجواب منها ومالا) يصلح للايقاع منه
(فلا) يصلح للجواب منها فلو قالت انا طالق اوطلقت نفسى وقع بخلاف نحو
طلقتك لان المرأة توصف بالطلاق دون الرجل اختيار * هر بر لفظكه زوجدن
ايقاع طلاقه صالح وقابلدر عورتدن دخى جوابه صالح اولور زوجدن ايقاعه
صالح اولميان زوجه دنده جوابه صالح اولمز امدى عورت جوابده بن بوشم
ويانفسمى تطليق ايتدم ديسه طلاق واقع اولور زوجك انت طالق وياطلقت
نفسك ديمه سيله ايقاعه صالح اولديغندن عورتك جوابده طلقتك مثلاو قولى قول
سابقك خلافنه در زيرا عورت طلاقله وصفلنوب رجل وصفلنمديغندن بوجوابه
صالح اولمدى هرنقدر ايقاعه صالح ايسه ده زيرا بوندن عورتك رجله طلاقى ايقاعى
لازم كلوب رجلك اسم مفعول صيغه سيله مطلق اولمسى لازم اولور بوايسه
خلاف واقعدر * (الالفظ الاختيار خاصة) فانه ليس من الفاظ الطلاق ويصلح
جوابا منها بدائع لكن يرد عليه صحته بقبولها وقبول ابيها كما مر فتدبر * لكن خاصة
اختيار لفظى عورتدن جوابه صالح اولور حالبوكه كندى الفاظ طلاقدن دكلدر
بومضمون بدايعدن منقولدر لكن اشبو استثنايه سئوال وارد اولوركه عورتك
وباباسنك قبوللريله جواب صحيح اولور امر يدلرنده قيلنورسه حالبوكه بونكله
ايقاع اولمز نتكم قريبا مرور ايتدى امدى اشبو قاعدهٔ مشروحه طلقتك ايله طردا
وقبول ايله عكسا فاسد اولور * (وفى) قولها فى جوابه (طلقت نفسى واحدة
اواخترت نفسى بتطليقة بانت بواحدة) لما تقرر ان المعتبر تفويض الزوج
لاايقاعها * كندى ايله اوچه نيت اولنان امرك جوابنده عورتك بن نفسمى
برطلاق تطليق ايتدم ويا تطليقه ايله نفسمى اختيار ايتدم قولنده برطلاق باين
واقع اولور اعتبار زوجك تفويضنه اولوب زوجه نك ايقاعنه اولمديغندن
* (ولايدخل الليل فى) قوله (امرك بيدك اليوم وبعد غد) لانهما تمليكان
(فان ردت الامر فى يومها بطل الامر فى ذلك اليوم فكان امرها بيدها بعد غد)

(واوطلقت)

واوطلقت ليلالم يصح ولا يطلق الامرة * زوجك بوكون وياردنصكره امرك
الكده قولنده كيجه داخل اولمز زيرا مزبور قوللر ايكى تمليكدر اكر اول كون عورت
امرى رد ايدرسه اول كونده امر باطل اولور بعدغد امرى النده اولور واكر عورت
كيجه تطليق ايدرسه صحيح اولمز وانجق بردفعه تطليق اولنور * (ويدخل) الليل
(فى امرك بيدك اليوم وغدا وان ردته فى يومها لم يبق فى الغد) لانه تفويض
واحد * زوجك بوكون ويارن امرك الكده قولنده كيجه داخل اولور
اول كونده رد ايدرسه يارينه برشى قالمز تفويض واحد اولديغندن امرك بيدك
يومين كبى اولدى وبونده ليلهٔ متوسطه داخله اولور * (ولو قال امرك بيدك
اليوم وامرك بيدك غدا فهما امران) خانية ولم يذكر خلافا ولا يدخل الليل
كما لايخفى * امرك بيدك اليوم وامرك بيدك غدا ديسه بوايكى امردر صاحب
خانيه بونده خلاف ذكر نسز بويلجه بيان ايلدى وهدايه نك اشبو فرعى امام
يوسفه نسبتى امام مشار اليهك كندولرى تخريج ايتديكنه مبنيدر يوقسه اختلاف
اولديغندن دكلدر وبوايكى امر اولمغله كيجه ده كندوده داخل اولمدى نتكم
اولى النهايه خفى دكلدر * تنبيه ظاهر مامر انه يرتد بردها لكن فى العمادية
انه يرتد قبل قبوله لابعده كالابراء * ماسبقده مرور ايدن فان ردت الامر فى يومها
بطل الامر فى ذلك اليوم آخ مضموننك ظاهرى مزبور امرك عورتك رديله
مرتد اولمسيدر بوظاهر تعبيرى خلاف ظاهر اوله رق عورتك امرى رددن
مراد زوجنى اختيارى اولوب رددت قولى اولمق احتمالى اولديغنه مبنيدر
لكن عماديه ده ديندن ابرانك ثبوتى قبوله توقف ايتميوب ورديله مرتد اولديغى
كبى بونده دخى مثلا عورتك تخييرى قبولندن مقدم تفويض مرتد اولور
قبولندنصكره اولمز ديو مذكوردر لكن شارح رحمه اللهك عبارهسنده معناى
مرادى افادهيه محل اختصار واردر لازم اولان تعبيرده ظاهر مامر انه يرتد بردها
وفى الذخيرة انه لايرتد ووفق فى العماديه بانه يرتد الخ ديمك ايدى صاحب نهرك عورتك
تفويضى ردينك صحتيله حكمى ذخيرده تصريح اولنان بركسه عورتك امرنى
الندهقيلوب صكره عورت آنى رد ايتسه صحيح اولمز مفهومنه مناقضدر زيرا
بوبرتمليك لازمدر لازما وقوع بولدقدنصكره رد اولنمز لكن عمادى فصولنده
ذخيره ايله جمهورك قوللرى ميانه لرينى توفيق ايتديكه حين تفويضده رد ايله مرتد اولور
بعد القبول رد ايده جك اولسه اولمز اقرار كبى مثلا بركسه بركسه يه برنسنه اقرار
ايدوب مقرله آنى تصديق ايتدكدنصكره آنك اقرارنى رد ايتسه صحيح اولمز
وذخيره نك كلامى هرنقدر متونه مخالف ايسه ده لكن اصحاب كرامدن رضوان الله
تعالى عليهم اجمعيندن مروى اولمغله تناقضك دفعنه شراح رحمهم الله تعالى
ورضى عنهم تصدى بيور ديلر * وانه فى المتحد لا يبقى فى الغد لكن فى الولوالجية

امرك بيدك الى رأس الشهر فقالت اخترت زوجى بطل خيارها فى اليوم
ولها ان تختار نفسها فى الغد عند الامام ووجهه فى الدراية بانه متى ذكر الوقت
اعتبر تعليقا والا فتمليكا ❊ اشبو وانه فى المنحد قولى مارالذكر انه يرتد اوزرينه
معطوفدر يعنى بند قول مزبورك ظاهرى مرقوم ردك منحدده كه مثلا
امرك بيدك اليوم وغدا قولنده غده تخييرك باقى قلمما سيدر بونك ورودى مصنفك
وان ردته فى يومها لم يبق فى الغد قولى اوزره در لكن واوالجيه ده
مذكوردركه زوج امرك بيدك الى رأس الشهر ديوب عورت درعقب اخترت
زوجى ديسه اول كون عورتك خيارى باطل اولور وعورت ايچون امام اعظمه كوره
ايرته سى كون نفسنى اختيار واردر بونده منحد ايكن تخيير باقى قالدى امام
ابى يوسف شهرك كلبسنده امرى يدندن خروج ايدر ديدى مشار اليه
امام اعظمك قولنك وجهى درايه ده ذكر اولنان امر باليد صراحة تمليك
ومعنى تعليقدر هرنه زمانكه وقت ذكر اولنورسه مثلا امرك بيدك اليوم وغدا
ويارأس الشهر كبى تعليقيتى اعتبار اولنور واكر امرك بيدك كبى وقت ذكر
اولنمزسه تمليكيتى اعتبار اولنور مفاديدر ❊ بقى لوطلقها باشاهل يبطل
امرها ان كان التفويض منجزا نعم وان معلقا كان دخلت الدار كامرك بيدك
اوموقتا لاعمادية لكن فى البحر عن القنية ظاهر الرواية ان المعلق كالمنجز ❊
مفوض مرقومك عورتنى باينا تطليق ايتديكنه كوره عورتك امرى باطل
اولورمى وياولازمى اشبو مسئله نك بيانى باقى قالدى امدى تفويض امرك
بيدك كبى منجز اولوب صكره باينا تطليق ايدرسه بلى امرى باطل اولور
زيرا باطل اولمسه باين باينه لاحق اولمق لازم كلور بوايسه باطلدر واكران
دخلت الدار امرك بيدك كبى معلق ويا موقت اولورسه باطل اولمز لكن لحوق
مشروح بونده ده واردر بنابرين بحر قنيه دن نقلا ظاهر روايت باينك هر برينى
ابطال ايتمسنده معلقك منجز كبى اولمسيدر ديو تصريح ايلدى ❊ فروع
نكحها على ان امرها بيدها صح ❊ بركسه برعورتى امرى يدنده اولمق
اوزره نكاح ايتسه اشبو عقد صحيحدر لكن بوقول بحرك خلاصه دن وبزازيه دن
نقلا بيان ايتديكى تفصيله منافيدر بيانلرى بودركه بركسه برعورتى
بوش اولمسى ويا امرى يدنده اولوب مراد ايتديكى وقتده كندى نفسنى تطليق
ايتمك قولى اوزره تزوج ايتسه بوش اولمز وامرى يدنده اولمز صورت مشروحده
عورت ابتدا بدأ ايدوب بن نفسمى سكا تزويج ايتدم بن بوش اولمق ويا امرم
يدمده اولوب مراد ايتديكم كبى نفسمى تطليق ايتمك اوزره ديوب زوج دخى
قبول ايتدم ديسه طلاق واقع اولور وامرى النده اولور ❊ ولو ادعت جعله

امرها بيدها لم تسمع الا اذا طلقت نفسها بحكم الامر ثم ادعته فتسمع ❊
برعورت زوجنك كندينك امرينى يدنده قيلسنى دعوى ايتسه اشبو
دعواسى مسموعه اولمز ثمره سى حاصل اولمديغندن الا امره بنا أ نفسنى تطليق
ايدوب بعده طلاقى ومهرى دعوى ايدرسه دعواسى مسموعه اولور ❊ قالت
طلقت نفسى فى المجلس بلا تبدل وانكر فالقول لها ❊ مفوضه بلا تبدل مجلسده
بن نفسمى تطليق ايتدم ديوب زوج انكار ايتسه قول عورتكدر زوج منكر
اولمغله قول كندونك اولملى ايدى لكن سبب اولان تخيير زوجدن اولمغله
ظاهر اولان عورتك برشيئه عدم اشتغاليدر ❊ جعل امرها بيدها
ان ضربها بغير جناية فضربها ثم اختلفا فالقول له لانه منكر وتقبل بينتها
على الشرط المنفى كما سيجئ ❊ زوج بلا جناية وقصور اكر ضرب ايدرسم
امرك الكده اولسون ديو زوجه سنك امرنى النده قيلوب بعده ضرب ايدوب
صكره اختلاف ايتسه لر قول زوجكدر منكر اولمغله هرنقدر جنايت بيان
ايتمزسه ده وشرط منفى اوزره عورتك بينه سى مقبوله اولور يعنى بغير جنحة
ضرب ايتدى ديو عورت اقامهٔ بينه ايتسه هرنقدر نفى اوزره ايسه ده مقبوله اولور
شرط هرنقدر نفى اولسه ده بينه ايله اثباتى جائزدر بونده اولديغى كبى
نتكم باب التعليقده الا اذا برهنت ديديكى محلده قريبا كلور فقهانك جنايت
عد ايتدكلرى شيدندر زوجنه زوجه نك ضربى وثوبنى تمزيقى ولحيه سنى اخذى
وكندويه ياحمار ويا ابله ديمسى وعامهٔ علمانك قولى اوزره هرنقدر
زوجك كندوسنه لعنتدنصكره اولورسه ده لعنى وينه هرنقدر زوجك
كندوسنه شتمندنصكره اولورسه ده شتمى واجنبى كمسه يه شتمى ومحرمينك
غيرى يه وجهنى كشفى وزوجيله تكلمنده قصدى صوتنى اجنبى يه اسماعى ومهر
معجلى ايفا اولندقدنصكره زوجندن اذنسز خروجى وزوجنه بددعا
ايتمسى وزوجك كندوسنه كلبه آتان كلدى ديديكنده كلبه سنك آتان وياقز
قرنداشك وغيرك ازواجى آدم بكى آدم دكل قولى وستره سز سطوحه خروجى
وعلى وجه الاستخفاف قاوون وقارپوز امثالى شيلرى رمى ❊ بحر ❊
❊ طلب اولياؤها طلاقها فقال الزوج لابيها ماتريد منى افعل ماتريد وخرج
فطلقها ابوها لم تطلق ان لم يرد الزوج التفويض والقول له فيه خلاصة ❊
برعورتك وليسى زوجندن طلاقنى طلب ايتدكده زوج مثلا باباسنه بندن نه مراد
ايدرسك آنى ايشله ديوب خروج ايتدكده باباسى قزينى تطليق ايتسه مادام
زوج مزبور قوليله تفويض مراد ايتمدكجه بوش اولمز وتفويض مراد ايتمديكنده
قول كندونكدر ❊ لايدخل نكاح الفضولى مالم يقل ان دخلت امرأة

فى نكاحى ﴿ امر باليده فضولينك نكاحى داخل اولمز مادام زوج اكر بنم نكاحمه برعورت داخل اولورسه امرى بندهدر ديمدكجه ﴿ جعل امرها بين رجلين فطلقها احدهما لم يقع ﴾ بركمسه عورتنك امرنى ايكى كمسه بيننده قيلوب انلردن برى منفردا اول عورتى تطليق ايتسه طلاق واقع اولمز امر مشترك اولوب اشتراك بولنمديغندن

﴿(فصل فى المشيئة)﴾

﴿(قال لها طلقى نفسك ولم ينو اونوى واحدة) اوثنتين فى الحرة (فطلقت وقعت رجعية وان طلقت ثلاثا ونواه وقعن) ﴾ ترجمه يه مناسب اولان كندوده مشيت ذكر اولنان مسئله ايله ابتدا ايدى بركمسه عورتنه نفسكى تطليق ايله ديوب برشيئه نيت ايتميوب ويافقط بره وياحرهده ايكى يه نيت ايدوب عورتده تطليق ايتسه برطلاق رجعى واقع اولور حرهده ايكى يه نيت ايتديكنه كوره ايكى واقع اولمديغى زوجك طلقى قولنك معناسى افعلى طلاقادر طلاق ايسه لفظ فرددر واحد اعتبارى اولان اوجدده محتملدر اوج جنس طلاقك تمامى اولمغله تكم ماسبقده مرور ايتدى ايمدى محضا عدد اولان ايكيه احتمالى اولمز ※ زيلعى درر ※ حره ايله تقييد اولنديغى جاريهده ايكى فرد كامل اولديغندن ايكيه نيت ايتديكنه نظرا انده ايكى واقع اولديغنه مبنيدر واكر زوج اوچه نيت ايدوب عورت دخى اوچ طلاق تطليق ايدرسه اوچ واقع اولور زيرا زوجك طلق نفسك قولنك معناسى افعلى فعل التطليق اولوب مصدر فعلك معناسندن جزء اولديغندن لغة ذكر اولنمش اولديه كندوده عموم اعتبارى صحيح اولديه امدده ايكى حرهده اوچ ارادهسى محلنده اولدى ﴿ قيد بخطابها لانه اوقال طلق اى نسائى شئت لم تدخل تحت عموم خطابه ﴾ صورت مشروحهده زوجك عورتنه نفسكى تطليق ايله خطابى ايله تقييد اولنديغى عورتنه قنغى عورتمى ديلرسك آنى تطليق ايلهديسه كندونك مراد اولنمديغنه قرينه اولنديغندن زوجك خطابنك عمومنده كندوسى داخل اولمديغنه بنادر ﴿(وبقولها) فى جوابه (ابنت نفسى طلقت) رجعية ان اجازه لانه كناية (لاباخترت)نفسى وان اجازه لان الاختيار ليس بصريح ولاكناية ﴾ زوجك زوجه سنه طلقى نفسك خطابنك جوابنده زوجهنك بن نفسمى ابانه ايتدم قوليله اكر زوج اجازت ويررسه عورت طلاق رجعيله مطلقه اولور قول مزبور كنايه اولديغندن امابن نفسمى اختيار ايتدم ديمكله هرنقدر زوج كندويه

اجازت ويرسه دخى طلاق واقع اولمز زيرا اشبو اختيار نه صريحدر ونه كنايهدر كنديله صريحه امر اولنان شيئه جواب ويرلمز صورة مرقومهده رجعى وقوعى عورتك فقط وصف طلاقده مخالفت ايتمسيله اصل طلاقك واقع اولوب وصفنك لغو اولمسنه مبنيدر لكن زوجك مقدما عورته طلاقله امرى زوجك طلاقمه نيتنه قرينه داله دربوكا كوره اجازته ونيته محتاج اولمز بلكه اجازته ونيته ابتدادن عورتك ابنت نفسى ديمسنده محتاج اولور ﴿(ولايملك) الزوج (الرجوع عنه) اى عن التفويض بانواعه الثلاثة لمافيه من معنى التعليق ﴾ زوج تفويضك هربر نوعندن رجوعه قادر اولمز هرنقدر وكالتله تصريح ايدوب وكلتك فى طلاقك درسهده بنه بوتمليك اولمهده طلق نفسك كيدر زيرا اشبو تفويضده معنى تعليق واردر ﴿(وتقيد بالمجلس) لانه تمليك (الااذا زادمتى شئت) ونحوه مما يفيد عموم الوقت فتطلق مطلقا ﴾ واشبو مزبور تفويض مجلسله تقييد اولنوركه مجلسدن قيا مندنصكره عورت قبول ايدهمز تمليك اولديغندن تفويضك بعض حكمى واركه تمليكه وبعض حكمى واركه تعليقه ترتب ايدر الا مجلسله تقييد اولنمزمتى شئت وبونك امثالى اذا وحين كبى عموم وقت افاده ايدرشى زياده ايدرسه مطلقا كه مجلسده ومجلسدنصكره هرنه وقت اولورسه تطليق اولنور كانه هرنه زمانكه ديلرسك تطليق ايت ديمش اولور ﴿(واذا قال لرجل ذلك) اوقال لها طلقى ضرتك لم يتقيد بالمجلس لانه توكيل فله الرجوع الا اذا زادوكلما عزلتك فانت وكيل (الااذا زادان شئت) فيتقيدبه (ولايرجع) لصيرورته تمليكا فى الخانية طلقها ان شائت لم يصر وكيلا ما لم تشأ فاذا شائت فى مجلس علمها طلقها فى مجلسه لاغير والوكلاء عنه غافلون ﴾ بركمسه برآخر كمسهيه عورتمى تطليق ايله وياخود عورتنه قاكى يعنى اورتاغكى تطليق ايله ديسه بوتوكيل اولديغندن مجلس ايله تقييد اولنمز وكندويه رجوع ايتمك وارد الاهرنه زمانكه سنى عزل ايدرسم سن وكيلسك مضمونى زياده ايدرسه بوصورتده رجوع ايدهمز وصورة مرقومهده ان شئت مفادنى زياده ايدرسه مجلسله تقييد اولنور بونده تعميم اولمديغندن وتمليك اولديغندن رجوعده ايدهمز خانيهده مرسومدركه زوج بركمسهيه عورتمى اكر راضيه اولوب ديلرسه تطليق ايله ديسه مادام عورت ديلمدكجه اول كمسه وكيل اولهمز ايمدى عورت عالمه اولديغى مجلسدن ديلرسه اول كمسه انجق علمى مجلسنده اول عورتى تطليق ايدر سائر مجلسده ايدهمز انجق صحيح اولان قول بودر عورتك مشيتى مجلسنه قصر اولنمغله وكالتده اول مجلسه قصر اولندى وكلاء اشبو مشيتك مجلس علمه قصرندن غافللردر درالمنتقادهمسطوردركه امام حلوانى بيورورلركه

اشبو مسئله حفظ وضبطی اهم والزم اولان مسائلدندر بوکا مبتلالردر آکثریا
وکلا ایقاعی عورتك دیلسندن تأخیر ایدر وبلمزلر که طلاقده واقع اولمز بوصورت
فقهانك لوکالة لاتتقید بالمجلس قوللرندن مستنادر انتهی ❊(قال لها طلقی نفسك
ثلاثا) اوثنتین (وطلقت واحدة وقعت) لانها بعض ما فوضه وکذا الوکیل
مالم یقل بالف ❊ برکسه عورتنه نفسکی اوچ ویاایکی طلاق تطلیق ایله دیوب
اول دخی برطلاق تطلیق ایتسه برواقع اولور زوجك کندویه تفویض
ایتدیکنك بعضی اولدیغندن وکیلده بنه بویلجه در مادام زوج بیك مقابلی
تطلیق ایله دیو توکیل ایتمدیسه اما توکیل منوال مشروح اوزره اولورسه
بس وکیل برطلاق تطلیق ایدرسه واقع اولمز الا بری بیك درهم
مقابلنده قیلرسه واقع اولور ❊(لا) یقع شئ (فی عکسه) وقالا
واحدة ❊ صورة مشروحه نك عکسنده که زوج عورته برطلاق تطلیقیله امر ایدوب
اول دخی بر سوزایله اوچ طلاق تطلیق ایلسه امام اعظم رحمه الله تعالی
ورضی عنه حضرتلرینه کوره اصلا برشی واقع اولمز کندویه تفویض
اولنانه مخالفت ایتدیکندن واکر هر برینی برکلمه ایله ایقاع ایدرسه اتفاقا بر
واقع اولور امامین رحمهما الله تعالی بر واقع اولور بیوردیلر مالکه اولدیغی
ایقاع وزیاده یی الغایه حملا بیك طلاق تطلیق ایدن زوج کبی ❊(طلقی
نفسك ثلاثا ان شئت فطلقت واحدة و) کذا (عکسه لا) یقع فیهما لاشتراط
الموافقة لفظا ❊ برکسه اکر عورتنه دیلرسك کندی نفسنی اوچ طلاق
تطلیق ایله دیوب اول دخی برطلاق تطلیق ایلسه وعکسی دخی بویلجه که
دیلرسك برطلاق تطلیق ایله دیوب اوچ طلاق تطلیق ایلسه ایکیسنده ده
مشیتده لفظا موافقت شرط اولدیغندن طلاق واقع اولمز ❊ لما فی تعلیق الخانیة
امرها بعشر فطلقت ثلاثا او بواحدة فطلقت نصفا لم یقع ❊ زیرا خانیه نك
تعلیق بحثنده مرسومدر که برکسه عورتنه امر ایتسه که اکر دیلرسك
نفسنی اون طلاق تطلیق ایله دیوب اول دخی اوچ طلاق تطلیق ایلسه
ویاخود برطلاق تطلیق ایله دیوب نصف تطلیق ایلسه لفظا مخالفت
بولندیغندن طلاق واقع اولمز ❊(امرها ببائن اورجعی فعکست فی الجواب
وقع ما امر) الزوج (به ویلغو وصفها) والاصل ان المخالفة فی الوصف
لاتبطل الجواب بخلاف الاصل وهذا اذا لم یکن معلقا بمشیئتها فان علقه فعکست
لم یقع شئ لانها ما اتت بمشیئة مافوض الیها خانیة بحر ❊ برکسه عورتنه
کندی نفسنی بائنا ویا رجعیا تطلیقله امر ایدوب اول دخی جوابده امر بالعکس ایلسه

زوجك کندی امر ایتدیکی واقع اولوب عورتك وصفی باطل اولور زیرا عورتك
مأموره اولدیغی شیئی اتیان ایتدیکندن زیاده توصیفی لغو اولور اشبو امر
صورتنده قاعده بوکه وصفده مخالفت امری ابطال ایتمز اصلده مخالفتکه مثلا
عددده مخالفت صورت مشروحه نك خلافنده در امری ابطال ایدر لکن اشبو
اصل مزبور عورتك مشیئتنه معلق اولمدیغنه بنا أدر اما زوج امر مزبوری عورتك
مشیئتنه تعلیق ایدوبده اول عورت دخی امر بالعکس ایتسه برشی واقع اولمز
بونده لفظا موافقت شرط اولوب وعورت کندویه تفویض اولنان شیئك
مشیئتی اتیان ایتمدیکندن مضمون مشروح خانیه دن نقلا بحرده مذکوردر
❊(قال لها انت طالق ان شئت فقالت شئت) ان شئت انت (فقال
شئت ینوی الطلاق اوقالت شئت ان) کان (کذا المعدوم) ای لم یوجد
بعد کان شاء ابی او ان جاء اللیل وهی فی النهار (بطل) الامر لفقد الشرط ❊
برکسه عورتنه اکر دیلرسك سن بوشسون دیوب اول دخی عقیبنده سن
دیلدکسه بن دخی دیلدم دیوب اول دخی طلاق نیتیله دیلدم دیسه ویاخود
عورت هنوز موجود اولمیان مثلا بابام دیلرسه ویاخود کندی نهارده
ایکن کیجه کلورسه دیمك مثللو معدوم اولان شی وجوده کلورسه بن دیلدم
دیسه شرط مفقود اولدیغندن امر که مشیته معلق اولان طلاق باطل اولور
❊(وان قالت شئت ان) کان (الامر قد مضی) اراد بالماضی المحقق
وجوده کان کان ابی فی الدار وهو فیها او ان کان هذا لیلا وهی فیه مثلا
(طلقت) لانه تنجیز ❊ صورت مشروحه ده عورت تحقق الوقوع مثلا
دارده اولان باباسی ایچون بابام دارده موجود ایسه ویا کندوده اولدیغی لیله
اکر بولیل ایسه دیمك کبی بو مثللو شیلر اولورسه دیلدم دیسه بوصورتده
ذکر اولنان شیلره تعلیق تنجیز اولمغله عورت تطلیق اولنور اول شیلر موجود
اولمغله سؤال اشبو تعلیق بالکائن تنجیز اولیجق برفعلی ایشلیوب وایشلدیکی
معلومی اوله رق اکر بوفعلی بن ایشلدمسه کافر اولیم دین کسه نك کافر
اولمسی لازم کلور حالبوکه فقهای کرام مختار اولان اشبو نوع کسه نك کافر
اولمسیدر بیوردیلر جواب ویریورکه کفرك مبتنی اولدیغی شی اعتقادك
تبدلیدر بو مقوله شیده تبدل اعتقاد اولمز ❊ بحر ❊(قال لها انت طالق متی شئت او
ماشئت او اذا شئت او اذا ماشئت فردت الامر لایرتد ولایتقید بالمجلس ولاتطلق)
نفسها (الاواحدة) لانها تعم الازمان لا الافعال فتملك التطلیق فی کل زمان
لاتطلیق بعد تطلیق ❊ برکسه عورتنه متی شئت آخ مفهومی هرنه زمانکه
دیلرسك سن بوشسون دیوب عورت دخی امری رد ایتسه مرتد اولمز ایمدی عورت

رد دنصکره هر نه زمان اولورسه دیلك واردر زیرا زوج عورتی دیلدیکی وقتده تطلیقه مالك قیلدی زمان حاله تخصیص ایتمدی ایمدی مجلسله تقیید اولنمز و نفسنی انجق بر طلاقله تطلیق ایدر الفاظ مزبوره ازمانه عام اولمغله مجلسله تقیید اولنمدی وافعاله عام اولمدیغندن انجق بر طلاق تطلیقه مالکه اولدی پس هر بر زمانده انجق بر طلاقله تطلیق ایدر زیاده تطلیقا بعد تطلیق ایده مز لاتطلقا نصبله لاتطلیقدن صوابدر حینئذه اذا کبی وقته دلالت ایدر ※ (ولها تفریق الثلاث فی کلما شئت ولا تجمع) ولاثنتین لانها لعموم الافراد ※ زوجك انت طالق کلما شئت قولنده عورت ایچون اوچ طلاقی اوچ مجلسده تفریق واردر زیرا کلما کلمه‌سی عموم افراد ایچون اولمغله بر مجلسده جمعله طلقت نفسی ثلاثا ویا واحدة و واحدة دیه مز وتثنیه ایدوب بردن ایکی ایقاع ایده مز فرضا بر مجلسده اوچ ویا ایکی ایقاع ایتسه امام اعظم رضی الله عنه کوره اصلا برشی واقع اولمز اما میننه کوره بر طلاق واقع اولور کلمانك افراده عمومی علی وجه الانفراددر علی وجه الاجتماع دکلدر ※ (ولو طلقت بعد زوج آخر لایقع) ان کانت طلقت نفسها ثلاثا متفرقة والا فلها تفریقها بعد زوج آخر وهی مسئلة الهدم الآتیة ※ صورت مشروحه ده عورت کندی نفسنی متفرقة اوچ طلاق تعلیق ایتدیسه بعد زوج آخر تطلیق ایتسه طلاق واقع اولمز تعلیق انجق ملك قائمه صرف اولنور بونده ایسه بردفعه صرفله برشی قالمدی واکر نفسنی اصلا ویا متفرقة تطلیق ایتمش ایسه کندی ایچون تطلیقات ثلثه‌یی بعد زوج آخر تفریق واردر واشبو صورت ذکری آتی هدم مسئله‌سیدر که اشبو زوج آخر ایله امام محمده کوره اولکی طلاق منهدم اولمغله کندولری تفریقه قائل اولوب عورت ایچون اوچدن باقی قلانی ایقاع واردر بیور دیلر هدمه قائل اولان شیخان تفریق بوقدر انجق عورت بوندنصکره ملك مستأنفله عودت ایدر دیدیلر ایمدی اشبو مقامده که تفریقله حکم امام محمدك مختاری اولان قولدر و شارح کلجکده کالدن نقلا حق اولان بو قولدر دیه جك ※ (انت طالق حیث شئت او این شئت لاتطلق الا اذ شائت فی المجلس وان قامت من مجلسها قبل مشیئتها (لا) مشیئة لها لانهما للمکان ولا تعلق للطلاق به فجعلا مجازا عن ان لانها ام الباب ※ زوج زوجه‌سنه حیث شئت آخ مضمونی نه محلده دیلرسك بوشسون دیسه طلاق واقع اولمز الا عورت مجلسده دیلرسه واقع اولور واکر عورت دیلزدن مقدم مجلسدن قائمه اولورسه کندی ایچون مشیت اولمز اشبو حیث واین مکانه موضوعلردر طلاقك مکانه

تعلق اولمغله حیث ایله این مجازا ان معناسنه اولدیلر ان محضا شرط ایچون اولمغله بو بابده اصل اولدیغندن حیث ضم اوزره مبنی ظرف مکاندر این استفهام معناسیله ظرف مکاندر این زید دینلدکده مکاننی تعیینله جواب لازمدر وبعضا شرط اولدیغیده اولور بوکا کوره ما کلمه‌سیده زیاده اولنور اینما تقم اقم کبی ※ (وفی کیف شئت یقع) فی الحال (رجعیة فان شائت بائنة او ثلاثا وقع) ما شائته (مع نیته) والافرجعیة لوموطوئة والا بانت وبطل الامر وقول الزیلعی والعینی قبل الدخول صوابه بعده فتنبه ※ کیف شئت مضمونی نه کونا دیلرسك بوشسون قولنده امام اعظم رحمه الله تعالی قتنده عورت دیله مکسزن درحال بر طلاق رجعی واقع اولور زوج طلاقی ایقاع ایدوب وصفنده عورتی مخیره قلمدیغندن امامینه کوره عورت دیلمدکجه برشی واقع اولمز ※ نهر ※ واکر عورت بائنه ویا اوچ دیلرسه زوجك نیتیله برابر قبل الدخول قوللرینك بدلنده صواب بعده ایدی یعنی زوجك مزبور قولی اولورسه عورتك دیلدیکی واقع اولور زوجك وصفنده ویا عددنده کندویی تخییر ایتدیکندن واکر زوجك نیتی عورتك نیتنك خلافنه اولورسه طلاق رجعی واقع اولور اکر عورت موطوئه ایسه واکر موطوئه اولمزسه عورت مبانه اولور وامر باطل اولور که امر مشیت عورتك یدندن خروج ایدر عدت اولمغله امره محلیتی فوت اولدیغندن زوجك کیف شئت قولی برشیئ مفید اولمدی زیلعینك وعینینك ثمرهٔ خلاف بیاننده اولان عباره‌لرنده اولان قبل الدخول قوللرینك بدلنده صواب اولان بعده ایدی یعنی زوجك مزبور قولی قبل الدخول اولورسه امام اعظمه کوره بر طلاق رجعی واقع اولور امامینه کوره برشی واقع اولمز دیدیلر بو ایسه ظاهر البطلاندر زیرا قبل الدخول انجق بائن واقع اولور رجعی بعد الدخول اولدیغنه کوره در ایمدی تنبیه بو تفصیله ایمادر ※ (وفی کم شئت او ماشئت لها ان تطلق ما شائت) فی مجلسها ولم یکن بدعیا للضرورة (وان ردت) او اتت بما یفید الاعراض (ارتد) لانه تملیك فی الحال فجوابه کذلك ※ زوجك انت طالق کم شئت ویا ماشئت مفادی عدددن هرنقدر دیلرسك بوشسون قولنده زوجه ایچون اول مجلسده دیلدیکی قدر تطلیق واردر وهر نقدر اوچ طلاقی بردن ایقاع ایدرسه ده ضرورت اولدیغندن بدعی اولمز زیرا مجلسله مقید اولدیغندن اظهار ویا اشهر ایله تفریق ممکن اولمز واکر عورت مشیهٔ مزبوره‌یی رد ویا نوم کبی مثلا اعراضه دلالت ایدر کندوده برشی وقوع بولسه مرتد اولور کندوسی فی الحال تملیك اولمغله جوابی دخی کندی کبی اولدی ※ (قال لها طلق) نفسك (من ثلاث ماشئت تطلق مادون الثلاث ومثله اختاری من الثلاث ماشئت) لان من تبعیضیة وقالا بیانیة فتطلق الثلاث والاول اظهر ※

برکسه عورتنه سن نفسنی اوچدن دیلدیکک قدر تطلیق ایله دیسه اوچدن نقصان تطلیق ایده بیلور اوچدن دیلدیکنی اختیار ایله دیسه بو دخی اکا کیدر من لفظی تبعیض ایچون اولدیغندن امامین‌یانیه‌در اوچ تطلیق ایدر دیدیلر زیاده ظاهر اولان اولکیدر من کلمه‌سنك تبعیض ایچون اولمسیدر زیرا من طلاق کبی ابعاض صاحبی اولان شیئه داخل اولدقده تبعیض ایچون اولمقده حقیقتدر ✿ فروع قال انت طالق ان شئت وان لم تشائی طلقت للحال ✿ برکسه عورتنه سن بوشـسون دیلرسنده ودیلمزسنده دیسه عورتی درحال بوش اولور زیرا ایکیسنی ده شرط قلدی دیلسه ده بوش اولور دیلمسه‌ده بوش اولور انت طالق ان دخلت الدار وان لم تدخلی کبی تنفیسی بولنورسه طلاق واقع اولور واکر صورت مشروحه‌ده جزا تأخیر اولنوب ان شئت وان لم تشائی فانت طالق دیرسه بونده ابدا طلاق واقع اولمز زیرا بونده ایکیسنك اجتماعی ممکن اولمیان برشرط کبی اولدیلر بونده شرطلر بولنمدقجه طلاق واقع اولمز ✿ (ولوقال ان کنت تحبین الطلاق فانت طالق وان کنت تبغضینه فانت طالق لم تطلق لانه یجوز ان لاتحبه ولاتبغضه ولایجوز ان تشاء ولاتشاء ✿ برکسه عورتنه اکر سن طلاقه محبت ایدرسك بوشسون واکر سن بغض ایدرسك بوشسون دیسه عورتی بوش اولمز زیرا جائزدرکه محبتده ایتمیه بغضده ایتمیه ایمدی طلاقك وقوعنك شرطی بولنمش اولور امامارالذکر ان شئت وان لم تشائی بونك خلافندر دیلیوب ودیلمسی جائز اولمدیغندن لامحاله شرطك بریسی ثابت اولور ✿ ولوقال لهما اشدکما حبا للطلاق اواشدکما بغضاله طالق فقالت کل انا اشدحباله لم یقع لدعوی کل ان صاحبتها اقل حبا منها فلم یتم الشرط ✿ مثلا ایکی عورتی اولان کمسه کندولرینه خطابا سزك طلاقه محبتی وبغضی پك شدید اولانیکز بوشدر دیوب درعقب مزبورتانك هر بری بنم طلاقه محبتم اشددر دیسه طلاق واقع اولمز هر برینك دعوالری دیکرلرینك محبتلرینك کندولرندن اقل اولمسی اولوب بوایسه نامعلوم اولمغله شرط بولنمش اولدیغندن مسئلهٔ ثانیه‌دنك جوابنك ترکی مسئلهٔ اولینك جوابنه مقایسه ایله معلوم اولدیغنه مبنیدر بونده مساوات ادعا ایتسه‌لر ظاهر اولان عدم وقوعدر اشدیت بولنمدیغندن ✿ (ثم التعلیق بالمشیئة اوالارادة اوالرضی اوالهوی اوالمحبة یکون تملیکا فیه معنی التعلیق فیتقید بالمجلس کامرك بیدك بخلاف التعلیق بغیرها ✿ بوندنصکره هربرکسه‌نك کندویه مطلع وواقف اولمیه‌جغی مثلا مشیئت ویااراده ویارضا ویاهوا ویامحبت امثالی هر برشیئه طلاق

تعلیق کندوده تعلیق معناسی اولان تملیك اواورده امرك بیدك کبی مجلسله تقیید اولنور وکندودن رجوعه زوج مالك اولمز واما دخول دار کبی اشبو مذکوراتك غیریسه تعلیق بونك خلافنده‌در ✿ کذافی الحلبی ✿ والله سبحانه وتعالی اعلم

✿ (باب التعليق) ✿

صراحة وکنایة طلاقك تنجیزنی بیاندن اشبو تعلیق طلاقی تأخیری بو طلاقله شرطدن مرکب اولدیغندن مفرددن مرکبك تأخیرنه مبنی اولدی حقیقة تعلیق شرطله جزادر واشبوبابده تعلیقله تعبیر هدایه‌نك یمینله تصدیرندن اولیدر عورتك طلاقنی حیضنه ویاطهرنه تعلیق مثللو یمین اولمیان تعلیق صورلرینه بوشامل اولدیغندن ✿ (هو) لغة من علقه تعلیقا قاموس جعله معلقا واصطلاحا (ربط حصول مضمون جملة بحصول مضمون جملة اخری) ویسمی یمینا مجازا ✿ تعلیق لغتده علقه تعلیقادن مأخوذدرکه یعنی برنسنه‌یی معلق قلدی دیمك واصطلاحده جزا اولان جمله‌نك مضموننك حصولنی دیکر شرط اولان جمله‌نك مضموننك حصولنه ربطدر مضمون جمله‌دن اخذ اولنان مصدردر مثلا بومقامده عورتك داره دخولیله حاصل اولان طلاق کبی وعلاقهٔ سببیتله مجازا کندویه یمینده تسمیه اولنور صاحب هدایه‌نك باب الایمان فی الطلاق دیدیکی کبی ✿ وشرط صحته کون الشرط معدوما علی خطر الوجود فالمحقق کان کان السماء فوقنا تنجیز والمستحیل کان دخل الجمل فی سم الخیاط لغو ✿ تعلیقك صحتنك شرطی فعل شرطك موجود اولمسی یقین وممکن اولان معدوم اولمقدر یعنی وجود وعدمی جائز اولملی شرط بعضا اداة شرطه وبعضا فعل شرطه وبعضا شرط وجزا جمله‌لرینه اطلاق اولنور ایمدی السماء فوقنا کبی محقق الوقوع اولان شیئك شرط اولمسی تنجیزدر لکن بوعلی اطلاقه دکلدر بلکه کندونك بقاسی ایچون ابتدا حکمی اولان مثلا عبدنه ان ملکتك فانت حر وسمع وبصری اولان کمسه ان سمعت اوابصرت مثللو محللرده تنجیز اولور زیرا اشبو مزبور مثلا سمع وبصر کندولرینك بقالری ایچون ابتدا حکمی اولان برامر ممتدلردر وصحیحه اولان عورتنه دخی اکرسن صحیحه اولورسك بوشسون دیسه بینه تنجیزدر اما حائضه اولان عورتنه ان حضت ومریضه‌یه ان مرضت دیسه صورت مشروحه‌نك خلافنده‌در بونلرده شرط اول حیض واول مرض‌دن‌صکره مجدداظهور ایده‌جك حیض ومرضه اولور بونلر بقالری ایچون ابتدا حکمی

اولان امر ممتد اولمدقلرینه بناءً وجائز الوجود اولیوب جمل ایکنه نك یوردیسنه
کیررسه کبی شرط مستحیل لغودر وینه بوقبیلدندر قنیه‌ده ذکر اولنان کندوده
براحد اولمیان داری دق ایدوب قاپو فتح اولمجق اکرسن بوکیجه قاپویی فتح ایتمز
سك سن بوشسون دین سکرانك طلاقنك عدم وقوعی وخانیه‌ده مرسومدرکه
برکسه عورتنه اکر کیسه‌مدن اخذ ایتدیکك التونی رد ایتمزسك سن بوشسون
دیوب التونده کندونك کیسه سنده اولسه عورت بوش اولمز اشبو صورت
مشروحه‌لرده تعلیقك لغو اولدیغی امر محاله تعلیقله زوجك کندودن مرادی
نفیی تحقیق اولدیغنه مبنیدر وبو امامینك یمینك انعقادنده یمینده بار اولمنك
امکاننك شرط اولمسی قوللرینه راجعدر بونده خلاف امام ثانیچوندر ✲ بحر
✲ وکونه متصلا الالعذر وان لایقصد به المجازاة فلوقالت یاسفلة فقال ان کنت
کماقلت فانت کذا تنجیز کان کذلك اولا ✲ ومزبور تعلیقك شرطی شرطه
متصل اولمسیدر لکن پیه ویاثقل اسان کبی برعذره بناءً شرط وجزاپی متصلا
ایده‌مسه تعلیقنه ویااستثناسنه خلل کلمز امابلا عذر میانه‌لرنی فصل ایدرسه
اولمز دخی زوج اول تعلیقیله عورته مجازات قصد ایتمك تعلیقك صحتنك
شرطیدر بونده مفاعله کندی باینندن اولمدی ایمدی عورت زوجنه یاسفله دیوب
اول دخی اکر بن سنك دیدیکك کبی واقعا سوزمی وغیرك بکامقاله سنی آره‌مز
لا ابالی مشرب ایسم سن بوشسك دیسه بو تنجیزدر وا قعده اویله اولسون
ویااولمسون زیرابونده زوجك بوکلامیله مرادی عورتنه طلاقله ایذادر اکر بنم
مرادم تعلیقدر دیرسه دیانت اولور بوش اولمز اکرسفله دکلسه علمای بخارانك
فتوالری بونك اوزرینه در ✲ کمال ✲ وذکر المشروط فنحو انت طالق ان لغو به
یفتی ✲ دخی تعلیقك صحتنك شرطی مشروطیکه فعل شرطی ذکر در بس زوجك
کندوده فعل شرط ذکراو لنمیان انت طالق ان امثالی کلامی لغو در کلامی
تماما ارسال ایتمدیکندن انجق اشبو امام ابی یوسف قولیله فتوی ویریلور
امام محمددر حال طلاق واقع اولور دیدی ✲ ووجود ابط حیث تأخر الجزاء
کما یأتی ✲ دخی تعلیقك صحتنك شرطی جزا تأخر ایتدکده فاویااذا فجائیه مثللو
رابطك وجودیدر تکم والفاظ الشرط دیدیکی محلده بیانی کلور ✲ (شرطه
الملك) حقیقة کقوله لقنه ان فعلت کذا فانت حر او حکما ولو حکما (کقوله لمنکوحته
اومعتدته (ان ذهبت فانت طالق) ✲ تعلیقك لزومنك شرطی تعلیق ایدن
کمسدنك اول شی حقیقة ملکی اولمقدر مثلا برکسه نك خالص عبدنه سن اشبو
فعلی ایشلرسك حرسك قولی کبی لکن بوبزم مانحن فیه‌مزدن دکلدر زیرا مصنف
کتاب علیه رحمة الملك الوهاب صاحب کنز کبی مقصود کندی اولمغله ملك حکمی

اوزره قصر ایتدی ویاخود حکما ملکی اولمقدر زوجك منکوحه سنه ویامعتده سنه
مثلا سن ذاهب اولورسك بوشسك قولی کبی اشبو نکاحك ملك حکمی اولدیغی
بضعله انتفاع ملکی اولوب ملك رقبه اولمغله دروبونده نکاح حالاقائم اولورسه
ملك حکمی حقیقة اولور واکر بعد الطلاق عدتده اولورسه بونده ملك حکمی
حکما اولور نتکم شارح ولو حکما قولیله بوکا اشارت ایتدی بوکا کوره لمنکوحته
اومعتدته قولنده لف ونشر اولور ✲ (اوالاضافة الیه) ای الملك الحقیق
عاما اوخاصا کان ملکت عبدا اوملکته لمعین فکذا والحکمی کذلك (کان)
نکحت امرأة اوان (نکحتك فانت طالق) وکذا کل امرأة ✲ ویاخود تعلیقك
لزومنك شرطی کندوبی معینه اولان عورته اکرسنی نکاح ایدرسم سن بوشسك
دیمك مثللو کندویه خاص اوله‌رق ملك حکمی‌یه مضاف ایتمکدرکه سبب ملك
اولان مثلا نکاحه تعلیق اولمسی مثللو مثلا اجنبیه عورته سنی نکاح ایدوب
تزوج ایدرسم دیمك کبی نکاح سبب ملك اولمغله استعارة سبب مسببده استعمال
اولندیده ان نکحتك ان ملکتك بالنکاح مألنده اولدی ان اشتریت عبدا فهو حر
کبی یعنی شرا سببیله مالك اولورسم دیمك اولور ویاخود بلاتعیین اکر بن برعورت
ویاهر برعورتکه نکاح ایدرم بوش اولسون دیو عموم اوزره ملك حکمی‌یه
مضاف قیلمقدر ویاخودینه عام ویاخاص اوله‌رق مثلا بن برعبده مالك اولورسم
حر اولسون ویابرمعین ومعلوم اولان عبده سکا مالك اولورسم حر اول دیمك کبی
ملك حقیقی‌یه مضاف قیلمقدر اشبو صورت مشروحه‌ده نکاحك صحتنك حیله وطریقی
مزبور قائلی فضولی تزویج ایدوب مثلا مهری عورتنه سوقله فعلا اجازت ویرمکدر
✲ ویکفی معنی الشرط الافی المعینة باسم اونسب اواشارة فلوقال المرأة التی
اتزوجها طالق تطلق بتزوجها ولو قال هذه المرأة الی آخره لالتعریفها بالاشارة
فلغا الوصف ✲ واشبو تعلیقده شرط معناسی کفایت ایدر اداة شرط اتیاننه
حاجت‌مس ایتمز اکر عورت منکره اولورسه یوق اسم ویانسب ویااشارتله معینه
اولورسه صریح اداة شرطدن لازمدر بس برکسه لاعلی التعیین بنم تزوج
ایده‌جکم عورت بوش اولسون دیسه تزوج ایتدیکی عورت بوش اولور معینه
اولمدیغندن کندوده معنای شرط کفایت ایدر امامعینه اولوب کندویه اشارتله
اشبو تزوج ایده جکم عورت بوش اولسون دیسه تزوجیله بوش اولمز زوج
اشارتیله کندوبی تعریف ایتدیکندن کندویه اتزوجها صفتی تأثیر ایتمدی
بلکه لغو اولدیده کانه هذه طالق دیمش اولدی ✲ (فلغا قوله لاجنبیة ان زرت
زیدا (فانت طالق فنکحها فزارت) ✲ امدی شرط مزبوره بناءً برکسه اجنبیه
اولان عورته اکرسن زیدی زیارت ایدرسك سن بوشسك دیوب بعده اول

عورتی نكاح ایدوب اول دخی زیارت ایتسه اشبو قول مشروحی لغو اولور
✻ وكذا كل امرأة اجتمع معها فی فراش فهی طالق فتزوج لم تطلق ومثله كل
جارية اطأها حرة فاشتری جارية فوطئها لم تعتق لعدم الملك والا ضافة اليه ✻
یعنی بو یلجه هر بر عورتكه بن آنكله بر فراشده جمع اولورم اول بوشدر دیوب بعده
تزوج ایدن كمسه‌نك حلف مزبوری لغو اولدی وعورتی بوش اولمدی بر فراشده
اجتماع نكاحله اولمق لازم اولمدیغندن واشبو صورت مشروحه كبیدر هر بر
جاریه كه وطئ ایدرم اول حره در دیوب بعده بر جاریه اشترا ایدوب وآنی وطئ
ایدن كمسه‌نك قولنك لغو اولوب وجاریه سنك آزاد اولمسی هر بر جاریه یی
وطئ عن ملك اولمق لازم اولمدیغندن واشبو صور مشروحه‌نك جمله سنده
ملك وملكه اضافت اولمدیغندن ✻ وافاد فی البحر ان زيارة المرأة فی عرفنا لا تكون
الا بطعام معها يطبخ عند المزور فليحفظ ✻ صاحب بحر افاده بیوردیكه
بزم عرفمزده عورتك زیارتی انجق كندی ایچون زیارت اولنان كمسه‌نك عندنده
اكراما واستئناسا طعام طبخ اولمغله اولور لكن عرف مختلفدر بعضا فقط فاكهه
ایله طبخ طعامسز اكرامله اكتفا اولنديغيده اولور بو كلام حفظ اولنسون
✻ (كما لغا ايقاعه) الطلاق (مقارنا لثبوت ملك) كانت طالق مع نكاحك
ويصح مع تزوجی اياك لتمام الكلام بفاعله ومفعوله (او زواله) كمع موتی او موتك ✻
صورت مشروحه‌ده قائل مزبورك قولنك لغو اولدیغی انت طالق مع نكاحك
مثللو ثبوت ملكه مقارن اولهرق وياخود بنم موتمله وياسنك موتكله بوشسك
دیمك كبی ملكك زوالنه مقارن اولهرق طلاقك ایقاعنك لغو اولدیغی كبیدر
مع تزوجی اياك قولنده مزبور ایقاع صحیح اولور بونده تزوج مصدری فاعلنه
مضاف اولوب ومفعوليله تمام اولمغله كلام تمام اولدیغندن وتزویج ملكه سبب
اولمغله كانه ملك موجود اولدی وكلامی صحیح ایچون مع بعد معناسنه حمل
اولندی مع نكاحك قولنده فاعل ذكر اولنمدیغنه بناءً كلام ناقص اولدی
ایمدی بعد نكاحك تقدیرنده اولمغله طلاق واقع اولمدی بودخی مع نكاحی اياك
تقدیرنده اولمغله مقدر ملفوظ كبی اولدیغندن میانه‌لرنده عدم فرق ثابتدر دیو
سؤال ورودی احتمالندن بحر اشبو مزبور فرقی قیل ایله تصدیر ایلدی مع
موتی او موتكده لغو اولدیغی طلاقی ایقاع وباوقوعه منافی اولان حاله مضاف
قیلدیغنده مبنیدر ✻ فائدة فی المجتبی عن محمد رحمه الله تعالى فی المضافة لا يقع وبه
افتى ائمة خوارزم انتهى وهو قول الشافعی وللحنفی تقليده بفسخ قاض بل محكم
بل افتاء عدل وبفتوتين فی حادثتين وهذا يعلم ولا يفتی به بزازية ✻ مجتبی نام
كتابده مرسومدركه امام محمد رحمه الله تعالىدن روایت اولندیكه ملك ملك

حكمی به مضافده طلاق واقع اولمز وائمهٔ خوارزم اشبو سبب ملكه اضافتده
تعلیق صحیح دكلدر بونده طلاق واقع اولمز دیو افتا ایتدیلر وامام شافعی
تعمیم ویا تخصیصله علی الاطلاق اضافتده عدم صحته قائلدر امام مالك بلد ویا قبیله
ویا صنفله تخصیص اولنورسه صحیح اولور یوق عموم وجهی اوزره اولورسه
اولمز باب نكاحك انسدادنه مؤدی اولور بیوردیلر حنفیه تعلیق بالشرط یمیندر
ایقاع دكلدر دیو دلیل سرد ایتدیلر بنا برین صحتی ملكك وجودنه توقف ایتمز
كان حلف بالله كبی اولدی حتی بر كمسه یمین ایتمم دیو حلف ایدوب بعده
طلاقنی بر شرطه تعلیق ایلسه حانث اولور وتطلیق ایتمم دیو حلف ایدوب
طلاقنی شرطه تعلیق ایلسه حانث اولمز حنفی المذهب اولوب كندودن
بو مثللو یمین صادر اولان كمسه‌یه شافعی قاضیسنك مزبور سبب ملكه مضاف
اولان یمینی فسخیله مذهب شافعی‌یه تقلید واردر لكن بحرك قول مزبورك
مفتی به اولمسیله حكمندنصكره تقلیده حاجت مس ایتمز صورت فسخ بودركه
مثلا ان تزوجت امرأة فهی طالق ثلاثا مفادی اگر بن بر عورت تزوج ایدرسم
اوچ طلاق بوش اولسون دین كمسه بر عورت تزوج ایدوب مزبوره عورت
كندیله مخاصمه ایله شافعی قاضیسنه مرافعه اولوب عورت طلاقنی دعوی
ایتدكده قاضئ مزبور بن اشبو كمسه‌نك یمینی فسخ ویا ابطال ایتدم
واشبو نكاحی تجویز ایتدم دیمكله‌در ایمدی اول عورت اول كمسه‌یه حلال
اولور لكن قاضی برشی اخذ ایتمك شرطیله اگر فسخ ایچون بر مقدار مال اخذ
ایدرسه فسخی بالاجماع نافذ اولمز بلكه مزبور فسخ حكم نصب اولنان كمسه‌نك
حكمیله ویا فقیه عادلك افتاسیله وبلكه بونلردن اوسع ایكی حادثه‌ده ایكی فتوی
ایله كه مسئله مرقومه‌یی بر مفتیدن استفتا اولندقده مثلا حلیله افتا ایدوب
وكندوسی آنكله عمل ایتدكدن صكره بر دیگر عورت حقنده دخی صورت
مشروحه‌یی بر آخر مفتیدن استفتا ایدوب اول دخی حرمتیله افتا ایتسه اشبو
ایكنجی فتوی ایله‌ده عمل اولنسه اولور لكن بو عورت اولكنك غیری اولملی
واشبو مسئله‌یی تعلم ایتملی لكن كندیله افتا ایتملی كه حتی جهال هدم مذهبه
یول بولمیه‌لر اسلم طریق نكاحك فضولی اولوب كندونك مثلا جماع مثللو
فعلیله اجازتیدر ✻ (ويبطل تنجيز الثلاث) للحرة والثنتين للامة (تعليقه)
للثلاث ومادونها الا المضافة الى الملك كما مر (لا) تنجيز (مادونها) ✻ زوج
معلقك كشی تزی اولان عورتنی اوچ طلاق وجاریه اولان عورتنی ایكی طلاق
تنجیزیكه فی الحال طلاقنی ایقاعی حره‌یه گوره اوچ جاریه‌یه گوره ایكی ویا اوچ
وایكینك مادونی مقدما اولان تعلیقنی ابطال ایدر الا تعلیق سبب ملك اولان شیئه

مضاف اولورسه مثلا كلما تزوجتك فانت طالق دە اولديغى كبى تنجيز ثلاث
كندوبى ابطال ايتمز تنكم ماسبقده كلمانك ذكرى مرور ايتدى مادون الثلاثى
تنجيز معلقك تعليقنى ابطال ايتمز ﴿ اعلم ان التعليق يبطل بزوال الحل لابزوال
الملك فلو علق الثلاث اومادونها بدخول الدار ثم نجز الثلاث ثم نكحها بعد التحليل
بطل التعليق فلايقع بدخولها شئ ﴾ معلوم اولسونكه تحقيقا تعليق انجق
حلك زواليله باطل اولوركه يعنى اوچ طلاق ايقاعيله اولور ديمك زوال ملكله
تعليق باطل اولمز مثلا عتق تعليق اولنان عبدك بيع اولنوب بعده ينه بايع اول
اشترا ايتمكله تعليق باطل اولمديغى مثلو پس اصل مشروحه كوره بركمسه عورتنك
اوچ ويا مادون طلاقنى مثلا دخول داره تعليق بعده طلاقله منجزا تطليق
صكره بعد التحليل كندوبى نكاح ايتسه تعليق باطل اولور داره دخوليله
طلاق واقع اولمز ﴿ ولوكان نجز مادونها لم يبطل فيقع المعلق
كله واوقع محمد بقية الاول وهى مسئلة الهدم الآتية ﴾ صورت
مرسومەدە مادون الثلث تنجيز ايدرسه تعليق باطل اولمز حل زائل اولمديغندن
بعد زوج آخر بونده داره دخوليله معلقك كاملسى واقع اولور مادون الثلث
تنجيز ايله حل زائل اولمديغندن تعليق انجق حلك زواليله باطل اولور
امام محمد رحمه الله تعالى اولكى تعليقدن باقى قلان طلاقى ايقاع ايلدى
خلاصهٔ كلام امام محمد وشيخين رحمهم الله تعالى حل زائل اولمديغندن
تعليق ابطال ايتمديلر انجق اختلافلرى معلقدن واقع اولانده اولدى بودخى
ذكر آتى هدم مسئله سندندر ﴿ وثمرته فيمن علق واحدة ثم نجز ثنتين ثم نكحها بعد
زوج آخر فدخلت له رجعتها خلافا لمحمد ﴾ مسئلهٔ مشروحەدە ثمرهٔ خلاف
مقدما عورتنك طلاقنك برينى تعليق بعده ايكيسنى تنجيز صكره بعد زوج
آخر كندوبى نكاح ودخول دار ايدن كسه حقنده ظاهر اولور امدى امامين
همامين رحمهما الله تعالى قتنده كندوبه اول عورته رجعت واردر اوچ
طلاقله عودت ايتديكندن برى دخوليله زائل اولور ايكى باقى قالور امام محمد
ايچون اختلاف واردر مشار اليه مزبور زوج مراجعت ايدهمز دير زيرا مشار
اليه كوره عورته مراجعتى انجق اولكى ملكندن باقى قلان ايله اولور
اول ايسه برطلاق ايدى اوده دخول ايله واقع اولدى ﴿ وكذا يبطل بلحاقه
مرتدا بدار الحرب خلافا لهما ﴾ ينه بونك كبى زوجك مرتدا دار حربه لحاقيله
تعليق باطل اولور لحاق سحاب وزننده در وكذا يبطل قولى متنه معطوفدر
امامين ايچون اختلاف واردر مشار اليهما زوال ملك تعليق ابطال ايتمزديديلر
امام اعظم رضى الله تعالى عنه عندنده تعليقك بطلانى ارتداد ايله عصمت

(باقى)

باقى قالمديغندن كويا تعليقه اهليتى مرتفع اولمش اولدى واسلامه كلسه
تعليق باقى قالمديغندن عودت ايتمز الساقط لايعود قاعده سنه بناءً ﴿ وبفوت
محل البر كان كلمت فلانا اودخلت هذه الدار فمات اوجعلت بستانا كما بسطناه
فيما علقناه على الملتقى وسيجئ مسئلة الكوز بفروعها ﴾ دخى تعليق محل برك فوتيله ده
باطل اولور مثلا فلانله تكلم ايدرسك ويا اشبو داره دخول ايدرسك ديوب اول
كسەنك وفاتى واول دارك بستان اولمسى كبى شارح ديركه تنكم بزصورت
مشروحه بى ملتقى اوزرينه اولان تعليقا تمزده بسط وتفصيل ايلدك ومسئلهٔ
كوز فروعيله قريبا كتاب الايمانده باب الاكل والشرب ده كلور امامينه كوره
يمينك انعقادينك صحتنك شرطى كندوده بار اولمنك ممكن اولمسيدر امام
ابى يوسف ايچون اختلاف واردر امدى بركسه كندوده صو اولميان وياخود
اواوب اول كون صب اولنان كوزدن اكر بن اشبو كوزدن صو ايچمزسم
ديو حلف ايتسه حانث اولمز اعتبار آخر وقته اولوب انده بار اولمق ممكن
اولمديغندن امام ابى يوسف ايچون بوخصوصده اختلاف واردر
﴿ فرع قال لزوجته الامة ان دخلت الدار فانت طالق ثلاثا فعتقت
فدخلت له رجعتها قنية ﴾ بركسه جاريه اولان عورتنه اكرسن داره دخول
ايدرسك اوچ طلاق بوشسون ديوب بعده مزبور عتق اولوب وداره
دخول ايتسه اول كسه ايچون كندويه مراجعت واردر حين تعليقده انجق
ايكى طلاقه مالك اولوب تعليق اكا اولمغله اوچنجى باطل اولدى غايتى عتقيله
مجددا زوج برطلاقه دخى مالك اولمش اولور ﴿ (والفاظ الشرط) اى علامات
وجود الجزاء (ان) المكسورة فلو فتحها وقع للحال مالم ينو التعليق فيدين
وكذا لو حذف الفاء من الجواب فى نحو طلبية واسمية وبجامد وبما وقد
وبلن وبالتنفيس كما لخصناه فى شرح الملتقى ﴾ مصنف رحمه الله انك اسما
وحروفدن الفاظه عدولى الفاظك ايكيسنده شامل اولديغنه مبنيدر اشبو
رانك سكونيله شرط لفظى فتحيله علامت معناسنه اولان شرطدن اشتقاق
كبير ايله مشتقدر واشبو حرف شرط بونكله تسميه جزانك شرط اوزرينه ترتبنه
علامت اولديغنه بناءدر امدى الفاظ شرطكه شرط بولندقده جزانك
وجودينه بالذات علامت اولان اداة همزه نك كسريله اولان ان كلمه سيدر
واكر زوج همزه بى فتحيله تفوه ايدرسه طلاق فى الحال واقع اولور اكر تعليقه
نيت ايتمزسه وديانة تعليق طلاقه نيت ايتدم قولى مقبول اولور مذهب جمهور
همزه نك فتحيله ان تعليل ايچوندر وطلاقك وقوعنه علتك وجودى شرط دكلدر
بلكه طلاق فقط لفظك ظاهرينه نظرا واقع اولور امام كسائى شرطيدر

اذا معناسندر زعم ایلدی بنه بو بابجه مفتوحه شرط ایچون اولدیغی مثلاو امرنهی استفهام تمنی عرض تخضیض دعا کبی جملهٔ طلبیة ونعم وبئس مثلاو انشای مدح وذم ایچون اولان جملهٔ انشائیه و { ان تعذبهم فانهم عبادك } آیت کریمه سنده کی کبی جملهٔ اسمیه ده و { ان تبدوا الصدقات فنعما هی } آیت کریمه سنده کی کبی فعل جامدده { واتوفان او افاعلی الرسول الا البلاغ } آیت کریمه سنده کی ماده و { ان یسرق فقد سرق اخ له } آیت کریمه سنده کی قدده ولن ایله مصدره ایله { وما یفعلو من خیر فلن یکفروه } وحرف تنفیسله مصدره { من یرتد منکم عن دینه فسوف یأتی الله بقوم } ایت کریمه سنده کی جملهٔ مضارعیه لرده که جوابلر امثالندن فاحذف اولنور سه بنه ان شرط ایچون ارازترتیب سابق اوزره مقامه مناسب اولان مثال ان دخلت الدار فانت طالق اوفانت طالق اوفعسی ان تطلق اوفانت لی بزوجة ناویا الطلاق اوفقد طلقتك اوفلن تکونی معی علی ذمتی ناویا اوفسوف اطلقك در وعسی وسوفده ظاهر اولان عدم طلاقدر شارح رحمه الله تعالی بیورر که نتکم بحث مشروحی بزملتقی اوزرینه اولان شرحمزده تلخیص ایتدك ایمدی انك خلاصه سی بودر که جوابك فا ایله اتیانی یدی بلکه طقوز محلده وا جبدر قسمیه طلبیه ده سین سوفه تنفیسده ادراج اولنمغله یدی طلبیه طقوزه رسیده اولور ❊ (واذا و اذاما و کل و) لم تسمع (کلما) الامنصوبة واومبتدأ لاضافتها لمبنی ❊ دخی الفاظ شرطاذاواذاما و کل و کلما در علمای محققین اشبو مزبوراذاده عامل کندونك شرطی اولمغه قائلر در غیریلری جوابنده اولان فعل ویا شبه فعل او لمغه مائللر در و کندولری معنای شرطك ضمننده او لان فعل مستقبلك مفعول فیهیدر جمهور ظرفیتدن خروج ایتز دیدیلر و ادات شرطدنصکره ذکر اولنان ما کلمه سی زائده در بش محلده زیاده قنور اذامتی ایا این ان { فاما تذهبن بك } کبی حیثما ایله اذاماده کی زائده دکلدر کندولری جازمه لردر کل کلمه سی کندونك لفظندن واحدی اولمیان متعدده موضوع عام المعنی بر اسمدر و کندوسی حقیقة شرط ایچون دکلدر زیرا کندویی انجق اسم ولی ایدر شرط ایسه افعاله تعلق ایدن اجزایه متعلقدر لکن کندولرینك شرط الحاق اولنوب ادات شرطدن عد اولنمسی فعلك کندویی ولی ایدن اسمه تعلقنه بناأ در کل امرأة اتزوجها فکذا کبی وکلما کلمه سی آنجق ظرفیت اوزره منصوبه اوله رق مسموعه در هر نقدر مبتدا ایسه ده مضاف اولدیغندن و کندوده عامل محذوفدر جواب شرطك کندویه دلالتی ملابسه سیله انت طالق کلما کان کذا

تقدیرنده اولور وکندوده کی مامصدریهٔ توقیتیه در ❊ (ومتی و متی ما) ونحو ذلك کلو کانت طالق او دخلت الدار تعلق بدخولها و من نحو من دخل منکن الدار فهی طالق فلودخلت واحدة مرارا طلقت بکل مرة لان الدخول اضیف الی جماعة فازداد عموما کذا فی الغایة وهی غریبة وجعله فی البحر احدا القولین ❊ دخی الفاظ شرط متی ومتی ما و بونلر مثللو لو ومن کبی کلمه لر در انت طالق لودخلت الدار کبی اشته بو دخوله تعلیقدر ومن دخل منکن الدار فهی طالق کبی امدی اشبو کندولرینه خطاب اولنان عورتلردن بری داره مرارا یعنی برقاچ دفعه دخول ایتسه هر بر دخولنده برطلاق واقع اولور زیرا دخول جماعته نسبت اولنمغله دخولك عمومی مزداد اولدی غایه نام کتابده بویلجه مرسومدر لکن غایه نك اشبو کلامی غریبدر زیرا بین الادات تکرار انجق کلما لفظنده معهود ومشهوردر من کلمه سندن تکرار فهم اولنمز وصورت مشروحه ده برندن فعلك تکراری مراد دکلدر بلکه جمله سندن تکرار مراددر و بحرده اشبو غایه نك قولنی ایکی قولك بری قلدی وقنیه نام کتابده صحیح اولان کلمانك غیری تکرار ایجاب ایتمزدیو مذکوردر ❊ (وفیها) کلها (تنحل) ای تبطل (الیمین) ببطلان التعلیق (اذا وجد الشرط مرة الافی کلما فانه ینحل بعد الثلاث) لاقتضائها عموم الافعال کاقتضاء کل عموم الاسماء (فلایقع ان نکحها بعد زوج آخر الا اذا دخلت) کلما (علی التزوج نحو کلما تزوجتك فانت کذا) لدخولها علی سبب الملك وهو غیر متناه ❊ اشبو الفاظ مشروحه ایله او لان تعلیقده بردفعه شرط بولنورسه یمین منحل اولوب باطل اولور تعلیقك باطل اولمسی سببیله یعنی حانث اولوب ویمین منتهی اولور زیرا الفاظ مذکوره لغة عموم وتکرار ایجاب ایتمز الا کلما لفظنده بردفعه شرط بولنمغله شرط منتهی اولمز بلکه اوچدن صکره منحل اولور عموم افعال ایجاب ایتدیکندن کل کلمه سنك عموم اسما اقتضا ایتدیکی کبی امدی صورت مشروحه ده اوچ طلاق واقع اولدقدنصکره بعد زوج آخر ینه زوج اول آنی نکاح ایتسه طلاق واقع اولمز کندونك اوزرینه حلف اولنان ملك متناهی اولدیغندن الا کلما تزوجتك فانت کذا کبی کلما کلمه سی تزوج اوزرینه داخل اولورسه یمین بعد الثلاث منحل اولمز ملك حکمنك سببی اولان تزوج غیر متناهی یه دخول ایتدیکندن اما کل امرأة اتزوجها فهی طالق دیسه هر برتزوج ایتدیکی عورت بوش اولور ثانیا تزوج ایتسه اولمز کل کلمه سی عموم اسما اقتضا ایدوب عموم افعال ایجاب ایتمدیکندن ❊ و من لطیف مسائلها لو قال لموطوئته کلما طلقتك فانت طالق فطلقها واحدة تقع

ثنتان وفی کلما وقع علیك طلاقی یقع ثلاث لتکرار الوقوع لکنه لایزید علی الثلاث ﴾ اشبو کلما کلمه سنك مسائل لطیفه لرندندر برکسه وطئ ایتدیکی عورتنه هرنه‌زمانکه سنی تطلیق ایدرسم سن بوشسون دیوب بعده آنی برطلاق تطلیق ایتسه ایکی طلاق واقع اولور زیرا بونده زوجك طلاقی ایقاعیله عورت بلا عدة مبانه اولمغله صکره برشی واقع اولمز وزوجك هرنه‌زمانکه سنك اوزریکه بنم طلاقم واقع اولورسه بوش اول دیوب بعده طلاقی ایقاع ایلسه اوچ واقع اولور بونده وقوع تکرر ایتدیکندن لکن شو قدر وار که اوچك اوزرینه زائد اولمز مسئلتین میانه‌لرنده فرق ایکنجیده شرط وقوعك تکراری سببیله جزانکده تکرارینی اقتضا ایتدیده جزا تکرر ایتدی اولکنده ایقاعله برتعلیقله ده بر واقع اولدیده ایکی اولدی ﴾(وزوال الملك) من نکاح او یمین (لایبطل الیمین) فلو ابانها اوباعه ثم نکحها او اشتراه فوجد الشرط طلقت وعتق لبقاء التعلیق ببقاء محله ﴾ کرك حقیقی وکرك حکمی ملکك بعد الیمین زوالی یمین که تعلیق ابطال ایتمز امدی برکسه عورتنی ما دون الثلاث ابانه ایدوب وبا خود مملوکنی بیع ایدوب بعده عورتنی ومملوکی اشترا ایتسه شرط بولنورده عورت بوش اولور ومملوك عتق اولور محلك بقاسیله تعلیق باقی اولدیغندن ﴾(وینحل) الیمین (بعده) وجود (الشرط مطلقا) لکن ان وجد فی الملك طلقت و عتق والا لا ﴾ کرك ملکده وکرك ملکده اولمدرق بولند قد نصکره یمین منحل اولور لکن ملکده بولنورسه عورت بوش اولور وعبد آزاد اولور یوق ملکده بولنمزسه طلاق وعتق واقع اولمز ﴾ فحیلة من علق الثلاث بدخول الدار ان یطلقها واحدة ثم بعد العدة تدخلها فتنحل الیمین فینکحها ﴾ والا لا قولنه تفریع ایدرکه امدی شرط ملکده اولمیجق طلاق واقع اولمزسه دخول داره اوچ طلاقك وقوعنی تعلیق ایدن کمسه‌نك داره دخول ایدوب واوچ طلاقك عدم وقوعنك حیلهٔ شرعیه‌سی اول کمسه‌نك عورتی برطلاق تطلیق ایدوب صکره عدتی منقضیه اولد قد نصکره داره دخولیله یمیننك منحل اولوب بعده آنی نکاح ایتکدر ﴾(فان اختلفا فی وجود الشرط) ای ثبوته لیعم العدمی (فالقول له مع الیمین) لانکاره الطلاق ومفاده انه لو علق طلاقها بعدم وصول نفقتها ایاما فادعی الوصول وانکرت ان القول له وبه جزم فی القنیة لکن صحح فی الخلاصة والبزازیة ان القول لها واقره فی البحر والنهر وهو یقتضی تخصیص المتون لکن قال المصنف وجزم شیخنا فی فتواه بما تفیده المتون والشروح لانها الموضوعة لنقل المذهب کما لایخفی ﴾ زوجله زوجه شرطك وجودیله ثبوت وتحققنده اختلاف

ایسه‌لر زوج طلاقی انکار ایتدیکندن یمینیله قول کندونکدر قول یمینیله منکرکدر حدیث شریف مشهور مفهومنه بناءً وجودك ثبوتله تفسیری زوجك ان لم تدخلی الدار الیوم فانت طالق وان لم اجامعك فی حیضتك فکذا مثللو عدمی اولان شرطلره تعلیقنه عام وشامل اولسون ایچوندر امدی بونلرده عورتك داره دخولنده وکندونك جماعنده قول زوجکدر اشبو مضمون مشروحك مفادی ومفهومی زوج عورتنك طلاقنی نفقه‌سنك کندویه عدم وصولنه تعلیق ایدوب زوج وصولنی دعوی وعورت انکار ایتدکده قول زوجك اولقدر وبونکله قنیه صاحبی جزم ایتدی لکن خلاصه وبزازیه‌ده بونده قول عورتکدر دیو تصحیح اولندی مالك کندویه عدم وصولنده قول کندونك اولدیغی کبی زیرا زوجك ایفای حق ادعا ایدوب عورتك انکار ایتدیکی هر برمحلده زوجك قولی مقبول اولمز ومضمون مذکوری بحر ونهرده اقرار ایلدی وبو اقرار وخلاصه وبزازیه‌نك تصحیح مزبوری متونك کندوده اختلاف اولنمیانه تخصیصنی ایجاب ایدر لکن مصنف دیرکه شیخمز صاحب بحر فتواسنده متون وشروحك افاده ایتدکاری مضمونلرایله جزم ایلدی زیرا متون وشروح انجق مسائل مذهبی نقل وروایتده موضوعه‌لردر خلاصه وبزازیه فتاوادن اولمغله متون وشروح آنلرك اوزرلرینه مقدملردر نتکم ارباب نهایه‌یه پوشیده دکلدر ﴾(الا اذا برهنت) فان البینة تقبل علی الشرط وان کان نفیا کان لم تجئ صهرتی اللیلة فامرأتی کذا فشهدا انها لم تجئه قبلت وطلقت منح ﴾ لکن صورت مشروحه‌ده عورت دعواسنه مناسب حجت اقامت ایدرسه هرنقدر نفی ایچون اولورسه‌ده شرط اوزره مقبوله اولور زیرا بونده هرنقدر صورتا نفی ایسه حقیقة اقامت اثبات طلاقه‌در امدی اعتبار مقاصده‌در صورتا نفی مثلا برکسه اکر بنم صهرمکه نکاحله اولان قرابتمکه مثلا زوجه‌مك اناسی ویاقز قرنداشی بوکیجه کلمزسه عورتم بوش اولسون دیوب بعده مزبوره صهره‌نك کندویه اول کیجه کلدیکنه ایکی کمسه شهادت ایتسه مقبوله اولور وعورت بوش اولور ﴾ وفی التبیین ان لم اجامعك فی حیضك فانت طالق للسنة ثم قال جامعتك ان حائضا فالقول له لانه یملك الانشاء والا لا انتهی قلت فالمسئلة السابقة والآتیة لیستا علی اطلاقهما ﴾ تبیین نام کتابده مرسومدرکه برکسه عورتنه اکرسکا حیضك وقتنده جماع ایتمزسم سن طلاق سنیله بوشسون دیوب بعده سنکله جماع ایتدم دیسه اکر حائض ایسه قول زوجکدر زیرا قولنده تصدیق اولنمسه مجددا طلاقی انشایه‌ده مالك اولدیغندن قولنده کاذب اولمغله متهم اولماز واکر عورت حائضه اولمیوب طاهره اولورسه تصدیق اولنمز وقت سنت

بولنمغله زوج ظاهرده واقع اولان حكمی ابطال مراد ایتدیكندن شارح رحمة الله علیه دیركه مسئلهٔ سابقه كه فان اختلفا فی وجود الشرط فالقول له آلخ ومسئلهٔ آتیه كه ان حضت آلخ قوللری اطلاقلری اوزره اولمدیلر مسئلهٔ سابقه نك تقییدی والا اقولندن اخذ اولندی زیرا قول مزبورده عورتك طاهره اولدیغنه نظرا قولك زوج ایچون اولمدیغی ذكر اولندی وآتیه نك تقییدی اشبو مسئله نك ابتداسندن فهم اولندیكه عورت حائضه اولوب زوج جماعنی ادعا ایتدیكنه كوره قول زوجك اولدی زوجه نك اولمدی نتكم قریبا شرحده بیانی كلور ❊(و مالایعلم) وجوده (الامنها صدقت فی حق نفسها خاصة) استحسانا بلایمین نهر بحثا و مراهقة كبالغة واحتلام كحیض فی الاصح ❊ شول بر شرطكه وجودی انجق زوجه طرفندن معلوم اولور بلایمین استحسانا فقط كندی نفسی حقنده اولان شیلرده كندو تصدیق اولنور اما مثلا دخول وكلام مثللو كندونك غیری طرفندن معلوم اولور شیلردن اولورسه وقوعی اتفاقا یا زوجك تصدیقنه ویا بینه یه توقف ایدر اما ضره سی حقنده شرطك وقوعیله زوجه نك قولی تهمت محلی اولمغله تصدیق اولنمز بلكه شهادهٔ فرد عد اولنور وبو برامر مستبعد دكلكه بركسه نك قولی كندی حقنده مقبول اولوب غیری حقنده مقبول اولمیه مثلا احد ورثه نك میت اوزره دین اقراری سائر ورثه كندوبی تصدیق ایتمدكلری تقدیرجه انجق كندودن لازم كلدیكی مثللو و بر مشتری مبیعی مستحقكدر دیو اقرار ایدیجك بایعنه ثمنیله رجوع ایده مدیكی مثللو نتكم فتح القدیرده بو بابجه مرسومدر واستحسانك وجهی اشبو امر مشروحك انجق كندونك طرفندن معلوم اولان شیلردن اولمسیدر مثلا انقضای عدت ورؤیت دم مثللو لكن حموی رمز مقدسی نام كتابدن نقل ایتدیكه اجماعا عورته یمین ویریلور زیرا بوفقهانك كل من قبل قوله فعلیه الیمین قوللرندن استثنا اولنان مواضعدن دكلدر ❊ ابوالسعود ❊ ومراهقه بالغه كبیدر كندونك حیضنه تعلیق اولنان نسنه ده بالغه كبی كندوسی حضت قولنده تصدیق اولنور وقول اصحده احتلام دخی حیض كبیدر زیرا احتلامیده حیض كبی غیری كسنه بلمز بنابرین غلامك بلوغی حالنده اشكال اولنجق احتلمت قولنده تصدیق اولنور صدقه وكذبه محتمل اولان خبر ایله اخبار ایتدیكندن جاریه دخی بنه بو یلجه در ❊(كقوله ان حضت فانت طالق وفلانة وان كنت تحبین عذاب الله فانت كذا اوعبده حر فلوقالت حضت) والحیض قائم فان انقطع لم یقبل قولها زیلعی وحدادی (اواحب طلقت هی فقط) ان كذبها الزوج فان صدقها اوعلم وجود الحیض منها طلقتا جمیعا حدادی ❊ شرطك وجودینك انجق عورت جانبندن معلوم

اولدیغی مثلا زوجك كندویه اگر حیض كوررسك سن وفلانه عورت بوش اولسون ویاخود اگر سن الله عظیم الشانك عذابنی ویابنی ویافراقی ویاطلاقی سورسك سن بوشسك ویاعبدم حردر دیدكده ایمدی عورت حیض حالنده بن حیض كوردم ویامز بورلردن برینی محبت ایدرم دیسه اگر زوج كندوبی تكذیب ایدرسه فقط اول عورت بوش اولور واگر زوج عورتی تصدیق ایدوب ویا حیضك كندودن وجودی مثلا نزولی مشاهده اولنمغله معلوم اولسه عورتك ایكیسی بردن بوش اولور تصدیقیله ویا مشاهده ایله شرط تحقق ایتدیكندن اما حیض منقطع اوله رق بن حیض كوردم دیرسه عورتك قولی مقبول اولمز شرطك قیامندن لازمدر وكندی مثللو حیض كورمیان ایسه ویاصغیره اولورسه آیسه نك قولی مقبول اولور صغیره نككی اولمز ❊(وفی ان حضت لایقع برؤیة الدم) لاحتمال الاستحاضة (فان استمر ثلاثا وقع من حین رأت) وكان بدعیا فلو غیر مدخولة فتزوجت بآخر فی ثلثة ایام صح فلوماتت فیها فارثها للزوج الاول دون الثانی وتصدق فی حقها دون ضرتها ❊ زوجك ان حضت قولنده دم كورمیله طلاق واقع اولمز استحاضه اولمق احتمالی اولدیغندن ایمدی دم اوچ كون مستمر اولورسه كوردیكی وقتدن طلاق واقع اولور وحیضده اولمغله طلاق بدعی اولور و بو حیض عدتدن عد اولنمز شرطی دمی رؤیتله اولمغله وقوع كندونك بعضندن صكره اولمش اولدی طلاق كندوده وقوع بولان حیضه عدت خصوصنده اعتبار اولنمز پس طلاق دمی كوردیكی حیندن وقوع بولیجق مدخول بها اولمیان عورت اوچ كوندنصكره برآخر كسه یه تزوج اولنسه صحیح اولور اما مدخول بها یه عدت لازمه اولور اول اوچ كونده عورت وفات ایتسه آنك میراثی اولكی زوجكدر مزبور دمك حیض اولوب ویا اولمدیغی معلوم اولمدیغندن واگر زوج مزبور اوچ كونده دمك استمرارینی انكار ایدوب وعورت دعوی ایدرسه قول عورتكدر كندی حقنده تصدیق اولنور ضره سی حقنده تصدیق اولنمز ❊(و) فی (ان حضت حیضة) اونصفها اوثلثها اوسدسها لعدم تجزیها (لایقع حتی تطهر منها) لان الحیضة اسم للكامل ثم انمایقبل قولها مالم ترحیضة اخری جوهرة ❊ وزوجك اگر سن بر ویانصف ویاثلث وسدس حیض كوررسن بوش سون قولنده كوردیكی حیضدن پاك اولمیجق طلاق واقع اولمز حیض تجزی قبول ایتمیوب وحیضه بر كامل حیض ایچون اسم اولدیغندن وعورتك حیض كوردم قولنده تصدیق اولنمسی انجق بشقه برحیض كورمدیكی مدتده در یعنی كوردیكی حیضه متلبس ایكن وآندن تطهری حیننده خبر ویرسه قولی مقبول اولور اما دیكر حیضه متلبس اولدقدنصكره خبر ویرسه قولی مقبول اولمز ❊(وفی ان صمت یوما فانت طالق تطلق حین غربت) الشمس

(من يوم صومها بخلاف ان صمت) فانه يصدق بساعة ﴾ زوج زوجه سنه اكر سن بر كون صائمه اولورسك بوش سك دیسه اورج طوتدیغی كوندن شمس غروب ایتدیكی حینده عورتی بوش اولور فقط ان صمت دیرسه قول مزبورك خلافندر بو برساعتی صومده صادق اولور ظاهر اولان ساعتدنده مراد لغوی اولمقدر ان صلیت صلاة دیرسه ایكی ركعتله حانث اولور مجرد صلیت دیرسه كندویه نماز اسمی اطلاق اولنان سجده سیله برابر بر ركعتله حانث اولور ☼ ﴿ (قال لها ان ولدت غلاما فانت طالق واحدة وان ولدت جارية فانت طالق ثنتين فولدتهما ولم يدر الاول تلزمه طلقة واحدة قضاء وثنتان تنزها) اى احتياطا لاحتمال تقدم الجارية (ومضت العدة) بالثانى فلذا لم يقع به شئ لان الطلاق المقارن لانقضاء العدة لا يقع ﴾ بر كسه عورتنه سن اوغلان طوغورورسك بر طلاق وقز طوغورورسك ایكی طلاق بوش اول دیوب اولكی معلوم اولمبه رق عورت بر دبرر براوغلان و برقز طوغورسه قضاء كندویه بو جاریه نك تقدمی احتمالندن احتیاطا كه حرمت مظنه سی اولان شیدن تباعدا ایكی طلاق واقع اولور تنزها كلمه سنی بینه و بین الله معناسنجه دیانتله تفسیر خطادر وثنتان بدلنده واخری ایراد اولنسه اولی اولور ایدی بو ایكی اول برك غیری اولمدیی موهم اولدیغندن حال بوكه تنزه انجق بر ایله در بری قضاء واقعدر وجاریه نك تقدمی صورتنده غلامله برشی واقع اولمز زیرا انقضای عدته مقارن طلاقله برشی واقع اولمز وعدت ولد ثانیله منقضیه اولور بنابرین كندی ایله برشی واقع اولمدی انقضای عدته مقارن اولان طلاق واقع اولمدیغندن ﴿ فان علم الاول فلا كلام ﴾ واكر ولد اول معلوم اولورسه هیچ برسوز اولمز اولكیله معلق واقع اولور ایكنجیله برشی واقع اولمز ﴿ وان اختلفا فالقول للزوج لانه منكر ﴾ صورت مشروحه ده زوجانك میانلرنده اختلاف واقع اولوب عورت جاریه نك تقدمنی ادعا زوج غلامك سبقنی دعوی ایتسه لر زوج طلقه ثانیه نك لزومنی انكار ایتدیكندن قول كندینكدر ﴿ وان تحقق ولادتهما معا وقع الثلاث وتعتد بالاقراء ﴾ واكر ایكیسنك بردن ولادتی تحقق وتبین ایتسه اوچ طلاق واقع اولوب حیضله معتده اولور مصنف مرحومك اشبو صورتی ذكر ایتمدیكی عادتا استحاله سنه مبنیدر ﴿ (وان ولدت غلاما وجاريتين ولا يدرى الاول يقع ثنتان قضاء وثلاث تنزها) ﴾ واكر صورت مزبوره ده برغلام وایكی جاریه كتوروب ومقدمكی ده نامعلوم اولسه قضاء ایكی تنزها اوچ واقع اولور زیرا اكر غلام مقدم ویا اوسط اولورسه اوچ واقع اولور بری غلامله وایكیسی اولكی جاریه ایله واكر غلام الك صكره اولورسه اولكی

جاریه ایله ایكی واقع اولور ایكنجیله وغلامله برشی واقع اولمز ☼ منح ﴾ وان ولدت غلامين وجارية فواحدة قضاء وثلاث تنزها (و) هذا بخلاف ما (لو قال ان كان حملك غلاما فانت طالق واحدة وان كان جارية فثنتين فولدت غلاما وجارية لم تطلق) لان الحمل اسم للكل فما لم يكن الكل غلاما او جارية لم تطلق ﴾ واكر ایكی غلامله بر جاریه كتوررسه قضاء بر وتنزها اوچ واقع اولور زیرا غلاملر مقدم اولورسه بر طلاق واقع اولور ایكنجیله برشی واقع اولمز اولكیله یمین منحل اولدیغندن وجاریه ایله برشی واقع اولمز آنكله انقضای عدت اولدیغندن واكر جاریه اولا ویا وسطا اولورسه اوچ واقع اولور بری ایكی غلامك اولكیسیله وایكیسی جاریه نك ولادتیله امدی بونده بر ایله اوچ ماینده تردد اولندی قضاء اقل وتنزها اكثر كندویه لازم اولدی ☼ منح ☼ واشبو ولادت مسئله سنده كی حكم حمل مسئله سنده كی حكمك خلافندر مثلا بر كسه اكر حملك اوغلان اولورسه بر طلاق واكر جاریه اولورسه ایكی طلاق بوش اول دیوب بعده براوغلان و برقز كتورسه بوش اولمز زیرا حمل اسم جنس مضافدر كلیسنه عام اولمغله مادام حملك كلیسی غلام ویا جاریه اولمدقجه بوش اولمز ﴿ (وكذا) لو قال (ان كان ما فى بطنك غلاما) والمسئلة بحالها لعمومها (بخلاف ان كان فى بطنك) والمسئلة بحالها (فانه يقع الثلاث) لعدم اللفظ العام ﴾ ینه بو وجهله اكر بطننده اولان اوغلان ایسه برقز ایسه ایكی طلاق بوش اول دیرسه مسئله حالی اوزره در كه ینه براوغلان وبرقز ایكیسنی بردن طوغورسه طلاق واقع اولمز ما الفاظ عمومدن اولدیغندن اما ماسز ان كان فى بطنك دیوب ینه مسئله حالنده ملابس اولوب برابر براوغلان وبرقز طوغورسه اوچ طلاق واقع اولور لفظ عام اولمدیغندن وزوجك تلفظ ایتدیكی قول ایكیسنده ده صادقكه اوغلانده ده قزده ده آنلر بطننده اولدیلر دینور ﴿ فروع علق طلاقها بحبلها لم تطلق حتى تلد لاكثر من سنتين من وقت اليمين ﴾ بر كسه عورتنك طلاقنی حبلنه تعلیق ایتسه عورتی بوش اولمز مادام یمینی وقتندن ایكی سنه دن اكثرده ولد كتورمدكجه لكن كندویه مستحب اولان اول عورتی اشبو یمیندنصكره استبرا ایتمكسزن وطئ ایتمامكدر زیرا بعد الاستبراء حبل ظهور ایدیجك معلق علیه اولان حبلك حدوثی تبین ایتمش اولور ومزبور استبرانك عدم وجوبی اصل اولان وطئك حلی اولوب حبلك حدوثی امر موهوم اولدیغنه مبنیدر (سؤال) اولنورسه كه معلق علیه حبل اولمنك مقتضاسی حبلك ظهوریله طلاقك وقوعی ایدی باخصوص حبلدن مقدم استبرا اولندقدنصكره (جواب) ویریلور كه طلاقك وقوعنك انجق ایكی سنه دنصكره عورتك ولادتنه توقف ایتدیكی حبلك بعد التعلیق حدوثنه یقین حاصل اولمق ایچوندر اما مجرد حبلك

ظهوريله طلاق واقع اولور دينسه حبلك تعليقدن مقدم اولمسى احتمالدر تعليق ايسه حبل حادثه در استبرا ايسه حبلك كندودن نصكره حدوثنه دلالت ايتزكوردبكى قاندم استحاضه اولوب وقارننك كبرى وشيش اولق احتماله بناء بس بعدالبين حبلك حدوثنك تحقيق انجق عورتك ايكى سنه دنصكره ولادتيله در وولد تولد ايتدكده طلاق حبلك ظهورينه مستندا واقع اولور وايكى سنه نك باشندهو يامقدم ولد كتورسه صورت مشروحه نك خلافنده در حبلك تعليقدن مقدم حدوثى احتمالى اولمغله هر نقدر بروقت قبل مقدم اولورسه ده ✧ قال ان ولدت ولدا فانت طالق اوحرة فولدت ولدا ميتا طلقت وعتقت ✧ يركسه عورتنه وياجاريه سنه اكر سن ولد كتورر سك بندن بوشسون وياحره سك ديوب اول دخى درعقب برولد ميت ولدايسه عورت بوش وجاريه آزاد اولور وولد مستبين الخلقة سقطده شامل اولور وعورتك قول مجرديله اتفاقا ولادت ثابته اولمز بلكه امام اعظم رحمه الله تعالى عندنده نصاب شهادتدن لازمدر امامينه كوره برعورتدن لابددر ☼ ابوالسعود وهنديه ✧ قال لام ولده ان ولدت فانت حرة تنقضى به العدة جوهرة ✧ يركسه كندونك ام ولدى جاريه سنه اكر سن ولد كتورر سك حره سك ديسه ولديله عدت منقضيه اولور محشى حلبى ديركه جوهره نك اشبوكلامى قلم ناسخدن سهودر زيرا مزبوره به عدت انجق بعدالحرية واجب اولور حريت ايسه بعدالولادة ثابته اولور ايدى فقط ولادتله عدت نجه منقضيه اولور ✧ (علق) العتاق اوالطلاق ولو (الثلاث بشيئين) حقيقة بتكررالشرط اولا كان جاءزيد وبكر فانت كذا (يقع) المعلق (ان وجد) الشرط (الثانى فى الملك والالا) لاشتراط الملك حالة الحنث والمسئلة رباعية ✧ يركسه عتاق وياطلاق هرنقدر اوچ اولورسه ده برشرط برآخر شرطك اوزرينه عطف واداة شرط تكراراولنوب وجزا تأخير اولندرق مثلا اذاقدم فلان واذاقدم فلان فانت طالق كبى كندوده شرطك تكريله حقيقة ايكى شيئه وياخود شرط تكرار اولنميدرق ان جاءزيدوبكر فانت كذا كبى شرطى ايكى شيئه متعلق برفعله تعليق ايتسه شرط ثانى ملكده بولنورسه كندويه تعليق اولنان عتاق وياطلاق واقع اولور اما بلاعطف ان دخلت هذه الدار ان دخلت هذه الدار فكذا ديوب شرط ثانى اولك عينى اولوب ايكيسى برشى اولسه بونده قياس اولان ايكى دفعه دخول اولميجق حانث اولمقدر لكن استحسانا بريله اولور كأنه ايكنجى اولكنى تكرار واعاده اولمش اولور امامزبور اذاقدم فلان آلخ صورتنده اولديغى مثللو حقيقة شرطك تكرارنده ايكيسى بردن قدوم ايتمجك طلاق واقع اولمز زيرا مزبور

قائل يالكز شرطك برينى كندوده حكم اولميان شرطك اوزرينه عطف ايدوب بعده جزايى ذكر ايتمكله جزا ايكيسنه تعلق ايتديده ايكيسى برشرط اولمش اولدى ايمدى جزا انجق شرطينك وجوديله واقع اولور اما بلاعطف ان اكلت ان لبست فانت طالق ديو شرطى تكرار ايلسه ابتدالبس ايدوب صكره اكل ايتمدكجه طلاق واقع اولمز متأخر متقدم اولور ينه بويلجه كل امرأة اتزوجها ان كلمت فلانا فهى طالق تركيبنده متأخر متقدم قلنورده ان كلمت فلانا فكل امرأة اتزوجها طالق تقديرنده اولور بحرده مرسومدركه حاصل كلام اداة شرط بلاعطف تكرار اولنورسه جزا شرطلرك اوزرلرينه كرك تقدم وكرك تأخر وكرك ميانه لرينه توسط ايتسون وقوع شرطلرك وجودنه توقف ايدر لكن تقديم وتأخير صورتلرنده شرطلرك صكره كيكه ابتدا تلفظ اولنان در آنده ملكك وجودى شرطدر توسطنه كوره ايكيسنده ده ملك شرطدر واكر مزبور تكرار عطفله اولورسه وقوع جزايى تقديم وياتوسيط ايدرسه شرطك برينك وجودنه توقف ايدر واكر تأخير ايدرسه ايكيسنده ده توقف ايدر واكر اداة شرط تكرار اولنمزسه جزا تقديم ويا تأخير اولنسون ويا اولنمسون طلاقك وقوعنده مزبور ايكى شيئك وجودندن لازمدريوق مزبور ايكى شرط وياشرط ثانى ملكده اولميدرق بولنورسه وقت حنثده ووقت تعليقده ملك شرط اولمغله معلق واقع اولمز اشبو مسئلهٔ مشروحه رباعيه دركه كندوده درت احتمال واردر زيرا مزبور ايكى شرط ياايكيسى بردن ملكده وياخارج ملكده وياخود فقط اولكى ملكده وياخود فقط ايكنجى ملكده بولنور ايمدى اكر ايكنجى ملكده بولنورسه طلاق واقع اولور اولكى كرك ملكده اولسون وكرك اولمسون واكر ايكنجى خارج ملكده موجود اولورسه طلاق واقع اولمز اولكى كرك ملكده بولنسون وكرك ملكده بولنمسون ☼ حلبى ✧ (علق الثلاث اوالعتق) لامته (بالوطئ) حنث بالتقاء الختانين (ولم يجب) عليه (العقر) فى المسئلتين (باللبث) بعدالايلاج لان اللبث ليس بوطئ ✧ يركسه مثلا عورتنك اوچ طلاقنى وياخود جاريه سنك عتقنى وطئه كه جماعه تعليق ايتسه مثلا ان وطئتك فانت طالق ثلاثا ديسه اول كسه التقاء ختانين يعنى سنت محللرينك برى برينه ملاقى اولوب اجتماعلريله حانث اولور وكندويه اشبو ايكى مسأله ده بعدالايلاج لبث ومكثله عقر كه اول جالده اولان عورتك مهرينك مثلى واجب اولمز لبث وطئ اولمغله وفقط عقرك نفيله لبثك حرمتنك ثبوتنه اشارت اولندى واجب اولان درحال نزعيدر ✧ (و) لذا (لم يصربه مراجعا فى) الطلاق (الرجعى الا اذا اخرج ثم اولج ثانيا) حقيقة اوحكما بان حرك نفسه فيصير مراجعا بالحركة الثانية ويجب العقر لا الحد لاتحاد

المجلس ﴾ ايمدى لبث وطئ اولمديغندن طـلاق رجعيده لبثله زوج مراجعت
ايتمش اولمزولكن حقيقة اخراج بعده ثانيا ايلاج ويا حكمـا كه بلااخراج وادخال
نفسنى تحريك ايدرسـه حركة ثانيه ايله مراجعت ايتمش اولور واوچ طلاقده
وياعتق امـه يه تعليق ايتـديكنه نظرا عقر واجب اولور لكن حـد واجب اولمز
مجلس متحد اولمغله امام ابى يوسف صورت مرقومـه ده مس بشهوة بولنمغله لبثله
مراجعت ايتمش اولور ديدى ﴾ (لاتطاق) الجـديدة (فى) قوله للقديمة (ان
نكحتهـا) اى فلانة (عليك فهى طالق اذا انكح) فلانة (عليهـا فى عدة البائن)
لان الشرط مشاركتهـا فى القسم ولم يوجـد (ولو) نكح (فى عـدة الرجعى)
اولم يقل عليك (طلقت) الجـديدة ذكره مسكين وقيده فى النهر بحثـا بما اذا اراد
رجعتها والا فلا قسم لهاكامر ﴾ بركسـه مقدما تحت نكاحنده بولنان عورتنـه
اكرسنك اوزريكه فـلانجـه عورتى نكاح ايدرسم بوش اولسـون ديوب بعده
اولكه زوجـه سنى بائناتطليق وآنك عدتى منقضيه اولمقسزن طلاقنى نكاحنه
تعليق ايتـديكى عـورتى تزوج ايتسـه مقدما زوجـهٔ قديمـه سنه
اولان قول مشروحنه بنا أصـكره دن تزوج ايتـديكى مرئهٔ جـديده بوش اولمز
شرط قسمـده مشاركتى اولوب اول دخى بولنمديغندن زيرا اوزرينـه تزوج
فراش خصوصنـده كندى ايله منـازعه ايدر عورتك كندونك اوزرينـه
دخوليله اولور بو ايسـه معدومدر واكر مقدمكنى رجعيا تطليـق وآنك
عدتنـده نكاح ايدرسه وياخود اوزرينـه ديمزسه جديده بوش اولور مضمون
مشروحى مسكين ذكر وبيان ايتدى صاحب نهر بحث وتفصيل ايله صورت
مشروحه يى زوجك قديمه يه مراجعتنى اراده سيله تقييد ايلدى يوقسـه ارادهٔ
مزبوره اولمجق قسم كنـدويه واجب اولمز نتكم باب القسم ده مرور ايتـدى
﴾ (قال لها انت طـالق ان شاء الله تعالى متصلا) الا لتنفس او سـعال اوجشاء
اوعطاس اوثقل لسـان او امسـاك فم اوفاصل مفيد لتأكيد او تكميـل او حد
اوطلاق او نداء كانت طالق يا زانية او ياطـالق انشاء الله تعـالى صح الاستثناء
بزازية وخانيـة بخلاف الفـاصل اللغو كانت طالق رجعيا ان شاء الله تعالى وقع
وبائنـا لايقع ولو قال رجعيـا او بائنـا يقع بنيته البائن لاالرجعى قنية وقـواه
فى النهر (مسموعا) بحيث لو قرب شخص اذنه الى فمه يسمع فصح استثناء الاصم
خانيـة (لايقع) للشك ﴾ بركسـه عورتنـه متصلا ومسموعا سن بوشـسون
انشاءالله تعـاديسه طلاق واقع اولمز الله عظيم الشـانك مشيتى كندويه اطلاع
اولنور مقوله دن اولمديغنـدن طلاق مشيتنده شك اولديغنـه بناء واشبو صيغهٔ
ماضى ايله تعبيـر ايله مصـنف مرحوم اشـارت ايدر كه اسـتثنانك صحتى آنجق

صيغهٔ اخبار ايله اولور ذاتنـده مشيت هرنقدر ايسـه ده بيع واعتكاف وعتـق
وصوم نذرى دخى طلاق كبيدر امدى امر ونهى خارج قالديلر مثلا بركسه اعتقو
عبدى من بعد موتى ان شـاء الله تعالى ديسـه اشـبو استثنا صحيح اولمز دخى
بع عبدى ان شـاء الله تعالى ده بنـه بويلجه در مأموره اول عبدك بيعى جائزدر
ونيت دكبى لسانه خاص اولميان شيلرده خارج قالديلر بس بركسـه نويت
ان اصوم ان شاء الله تعالى ديسـه صومى صحيح اولور استثنـا اولمز لكن تنـفس
ويا اوكسـرك كه آق جكـرك واكا متصـل اعضـا نك يعنى آلات نفسـك
كندولرينـه مستولى اولان موذى يى دفع ايچون طبيعتـك حركتى ويا ككرمه
ويا اقسرمه ويا لسـان اغرلغى ويا اغزينى بركسـه نك طوتمسى ويا تأكيـد
ويا تكميلى ويا حدى ويا طلاق ويا ندايى افاده ايدر فاصل ايچون متصلا استثنايى
ايراد ايده مزسه استثنا صحيح اولور يعنى اشبو مزبورلر اتصاله مانع عد اولنمزلر
طويلا ترديد كلام ايدن بيده نك كه ثقل لسـان قبيلندندر تأكيد افاده ايدن فاصلك
مثالى انت طالق طـالق انشاء الله تعالى كبى اكر تأكيد قصد ايدرسـه تكميله
مثال انت طالق واحدة او ثلاثا ان شـاء الله تعـالى در بونده قاعـده بودركه
آخر كلامده ذكر اولنـانله طلاق واقع اولوب وياحد لازم اولورسـه شرحده
تمثيل اولندى يعنى مثللو آنده استثنا مذكورك كليسـى اوزره اجرا اولنور انت
طالق رجعيا انشاء الله تعالى كبى كندوده فاصل لغو اولان صورت مشروحه نك
خلافنده در بونده طلاق واقع اولور وبونده فاصلك لغو اولديغى رجعى لفظنك
ذكرنده بر فائده اولمغـله در زيرا رجعيـا قولى شرعده طالق صيغه سنك
مدلول ومفـاديدر شارح وقع بدلنـده فانه يقع ديسـه اولى اولوردى صورت
مزبوره ده وبائنا ديرسـه طلاق واقع اولمز لغو اولمديغنـدن واكر رجعيـا او
بائنا ديرسـه كندودن نيتنـدن سؤال اولنور واكر نيتم بائن ديرسـه طلاق
واقع اولور رجعيه نيتـله واقـع اولمز نهرده اشبو مضمونى تقويه ايتـدى
صاحب بحر صواب اولان رجعى مراد ايدرسـه واقـع اولـوز فاصـل
لغـو اولمغـله اسـتثنا صحيح اولمديغنـدن بائن مراد ايدرسـه اسـتثنا صحيح
اولمغله طلاق واقع اولمز ديدى امدى نهرك تقويه سى بحرك خلافنه اولدى ومزبور
مسموعيتدن مراد شـول برحيثيته ملابس اولمقـدر كه مثلا بركسـه قولاغنى
مزبور قائلك آغزينـه تقريب ايتسه استماع ايده يعنى مسموعيت كندونك
شانندن اولملى كثرت اصوا تدن هرنقدر كندوسى ايشيده مزسه ده ضرر ايتمز امدى
صاغر اولان كسـه نك استثناسى صحيح اولور واشبو استثـنانك اتصالنك لزومى
جمهور علما قوليدر ابن عباس ابن عم خير الناس رضى الله تعالى عنهما برسنه يه دك

بلكه الى الابد منفصلا استثنا جائزدر ديور ديلر حسن بصرى واوزاعى
رضى الله تعالى عنهما مجلسله تقييدا ايدرلر ٭روايت٭ اولنور كه امام اعظم رحمه الله
تعالى زماننده خليفه بولنان ابوجعفر المنصوره بعض امام مشار اليه حقنده
نفاق ايچون سنك جدك ابن عباسك رضى الله تعالى عنهما قولى اولان استثنانك
انفصالنك جوازينى رد ايديور ديو خبر ويردكلرنده كندولرينه سؤال ايتديكه
نه عجب مزبور استثناى منفصلده جدم مومى اليهه مخالفت بيورديكز جوابنده
بيورديلركه خلافتكزى حفظ ايچون زيرا جنابكز وجوه عرب دن وسائر ناسدن
سزه بيعت حقنده عهد وميثاق اخذ ايدوب كندولرينه يمين ويريورسكز ايمدى
استثنا منفصلا جائز اولسه مجلسكزدن خروج ايدوب واستثنا ايدوب نقض
عهدله اوزريكزه خروج ايدرلر كندولرينى تلطيفا احسنت بيورديلر ﴿ وان
ماتت قبل قوله ان شاء الله) وان مات يقع ﴾ اشبو كلام ماقبلنه مربوطدر
وان وصليه‌در يعنى صورت مشروحه‌ده زوج ان شاء الله تعالى قولنى
ديمكسزين هرنقدر زوجه وفات ايدرسه‌ده طلاق واقع اولمز ديمك
ايمدى طلاق اوقع اولمدنك ثمره‌سى عورت مدخول بها اولمديغنه كوره زوجك
كندويه وارث اولمسيدر واكر طلاقك وقوعيله حكم اولنورسه عدتسز مبانه
اولمغله زوج وارث اولمز واكر قبل التكلم زوج وفات ايدرسه طلاق واقع اولور
واستثنا اراده‌سى طلاقله تلفظدن اقدم آخركسه‌يه قصدى استثنا اولديغنى
ذكريله معلوم اولور ﴿ ولايشترط) فيه (القصد ولاالتلفظ) بهما فلو تلفظ
بالطلاق وكتب الاستثنا موصولا اوعكس اوزال الاستثناء بعدالكتابة لم يقع
عمادية (ولاالعلم بمعناه) حتى لواتى بالمشيئة من غيرقصد جاهلا لم يقع خلافا
للشافعى ﴾ واشبو استثناده قصد وطلاقله استثنايى تلفظ ومعناسنه علم شرط
اولمدى ايمدى بركسه‌نك مرادى انت طالق ثلاثا ديمك ايكن سبق لسان اولوب
انت طالق انشاءالله تعالى ديسه طلاق واقع اولماز وطلاقى تلفظ ايدوب بلافصل
موصولا استثنايى كتب واملا وياعكسيكه طلاقى كتب وفورا استثنايى تلفظ
وبعد الكتابة استثنايى ازاله ايتسه ينه طلاق واقع اولماز وعلم وقصد شرط
اولمديغندن جاهلا بلاقصد مبنى اتيا نله طلاق وقوع بولماز امام شافعى ايچوندر
اختلاف مشاليه نيت وعلم شرطدر ديدى ﴿ وافتى الشيخ الرملى الشافعى فيمن
حلف على شئ بالطلاق فانشاء له الغيرظانا صحته بعدم الوقوع انتهى قلت ولم اره
لاحد من علمائنا والله اعلم ﴾ شيخ رملى شافعى برشى اوزرينه طلاقله يمين
ايدوب ومطلق غيرك انشاسنك صحتنى ظن ايده‌رك غيرى كسه كندى ايچون
استثنا ايدن كسه حقنده طلاقك عدم وقوعيله افتا ايتدى شارح رحمه الله

تعالى ديركه اشبو مزبورك غيرك انشاسنك صحتيله قولى بزم علمالريمزدن براحددن
كورمدم بلكه فقهانك ظاهر كلاملرى ايكيسنى بردن متكلمك اتحاديدر الله عظيم
الشان حقيقة حاله پك عالمدر ﴿ ولوشهدا بها وهولايذكرها ان كان بحال لايدرى
مايجرى على لسانه لغضب جازله الاعتماد عليهما والالا بحر ﴾ غضب حالنده نه ديديكنى
بلميوب مشيتى تكلمنى در خاطر ايده ميان كسه ايكى كسه سن مشيتى تكلم ايتديك
ديو شهادت ايتسه‌لر كندويه انلره اعتماد ايتمك جائزدر واكر حالة مزبوره
اوزره اولمزسه انلره اعتماد جائز اولمز ﴿ ويقبل قوله ان ادعاه) وانكرته (فى
ظاهر المروى) عن صاحب المذهب (وقيل لا) يقبل الابينة (وعليه الاعتماد)
والفتوى احتياطا لغلبة الفساد خانية وقيل ان عرف بالصلاح فالقول له ﴾
اكر استثنايى زوج دعوى وزوجه انكار ايدرسه صاحب مذهبدن ظاهر روايتده
زوجك قولى مقبول اولور بعضيلر زمانك فسادنك غلبه‌سنه بناءً وامر فروجده
احتياطا زوجك قولى انجق بينه ايله قبول اولنور ديديلر وفتوى واعتماد بو قول
اوزره‌در بعضيلر زوج صلاح حال ايله معروف كسه اولورسه قول كندونكدر
ديديلر ﴿ (وحكم من لم يوقف على مشيئته) فيما ذكر (كالانس اوالجن) والملائكة
والجدار والحمار (كذلك) ﴾ مذكور مشيئته تعليقده انس وجن وملائكه
وجدار وحمار مثللو كندولرينك مشيئتلرينه وقوف كسب اولنميان كسه‌لرك
حكمى عدم وقوعده الله ذوالجلال حضرتلرينك مشيئته تعليقك حكمى كبيدر
بومضمون تعميم بعدالتخصيصدر زيرا الله تبارك وتعالى مشيئته وقوف اولنميانلدر
مشيئته وقوف اولنمق يا اصلا مشيتى اولمقله اولور جدار كبى ويا اولوبده وقوف
اولنمز سائرلر مثللو ﴿ وكذا لوشرك كان شاءالله وشاء زيد لم يقع اصلا ومثل
ان الاوان لم واذا وما ومالم ﴾ ينه بويلجه مشيئته وقوف كسب اولنميان ايله الله سبحانه
وتعالى حضرتلرينك مشيئتلرينه تشريكله تعليق ايدوب الله تعالى وزيد ديلرسه
ديمك كبى ديسه اصلا طلاق واقع اولمز الا وماعطف عليه حكم استثناده ان
كلمه‌سى كبيدر يعنى الا ان يشاءالله تعالى ديمك ان شاءالله تعالى كبيدر ان لم يشأ
ينه بويلجه‌در ماده أماشاءالله تعالى مالم ده مدة عدم مشيئته تعالى ديمك اولور
﴿ ومن الاستثناء انت طالق لولا ابوك اولولاحسنك اولولا انى احبك لم يقع
خانية ومنه سبحان الله ذكره بن الهمام فى فتواه ﴾ ينه مزبور استثنا نوعندندر اكر
باباك وياحسنك ويابنم سكا محبتم اولمسيدى سن بوش اولور ايدك ديسه ينه بونده
طلاق واقع اولمز زيرا بونلرده لولا كلمه‌سى شرط اولان اب وحسنك وجودلرينه
بناءً جزا اولان طلاقك امتناعنه دلالت ايدر بناءً برين استثنا اولدى وانت طالق
سبحان الله تعالى دخى استثنا قبيلندندر كانه انزه الله تعالى عن ان يفعل ابغض المباحات اليه

سبكند، اولوب ديمش اولوركه اكر طلاق ابغض مباحات اولميدى سن بوش
اولوردك اشبو مضمون مشروحى ابن همام قدس سره فتواسنده ذكرايلدى ﴿ (قال انت
طالق ثلاثا وثلاثا ان شاء الله تعالى اوانت حروحر ان شاء الله تعالى طلقت ثلاثا
وعتق العبد) عند الامام لان اللفظ الثانى لغو ولاوجد لكونه توكيدا للفصل
بالواو بخلاف قوله حرحر اوحر وعتيق لانه توكيد وعطف تفسير فيصح
الاستثناء ﴾ بركسه عطفله انت طالق ثلاثا وثلاثا ان شاء الله تعالى ويا انت حروحر
ان شاء الله تعالى ديسه امام اعظمه كوره عورتى اوچ طلاق بوش وعبدى عتق اولور
ايكنجى لفظ لغو اولديغندن واوايله فصل اولمغله تأكيد اولمسنه وجه يوقدر حرحر
ويا حروعتيق ديسه صورت مشروحه نك خلافنه در بونده تأكيد وعطف تفسير اولمغله
استثنا صحيح اولور امامين كلام عربده تكرار شايع اولمغله زوجك كلامنى تصحيحا
تكراره حمل ايله شرط باطل اولمز وعورت بوش اولميوب وعبد عتق اولمز ديديلر
﴿ (وكذا) يقع الطلاق بقوله (ان شاء الله انت طالق) فانه تطليق عندهما تعليق
عند ابى يوسف لاتصال المبطل بالايجاب فلايقع كما لو أخر وقيل الخلاف بالعكس
وعلى كل فالمفتى به عدم الوقوع اذاقدم المشيئة ولم يأت بالفاء فان اتى بها
لم يقع اتفاقا كما فى البحر والشرنبلالية والقهستانى وغيرها فليحفظ وثمرته فيمن
حلف لايحلف بالطلاق وقاله حنث على التعليق لاالابطال ﴾ بنه بويلجه زوجك
ان شاء الله تعالى انت طالق قوليله طلاق واقع اولور فاايله ربط ايتمديكندن مشيت
باطل اولمغله امامينه كوره تطليق اولدى امام ابى يوسف رضى الله عنه عندنده
قول مزبور تعليقدر مبطل اولان مشيت موجب اولان انت طالق قولنه متصل اولمغله
طلاق واقع اولمز تأخيرى صورتنده واقع اولمديغى كبى بعضيلر خلاف مزبور
اختلافك عكسندر ديديلر وعلى كلا التقديرين مشيت تقديم اولنوب وفا ايراد
اولنمزسه مفتى به اولان قول عدم وقوعدر اما فا ايله آيان ايدرسه اتفاقا طلاق
واقع اولمز ربط بولنديغندن نتكم بحرده وشرنبلاليه ده وقهستانيده ذكر اولندى
وثمرهٔ خلاف طلاقه يمين ايتم ديو حلف ايدوب بعده قول مزبورى تكلم ايدن
كسه حقنده ظاهر اولور تعليقه كوره حانث اولور ابطاله نظرا حانث اولمز ۞
﴿ (وبانت طالق بمشيئة الله اوبارادته اوبمحبته او برضاه لا) تطلق لان الباء
للالصاق فكان كالصاق الجزاء بالشرط ﴾ زوجك عورتنه سن حق سبحانه
وتعالينك مشيتى ويا ارادهسى ويا محبتى ويا رضاسيله بوشسين قوليله طلاق واقع
اولمز بانك معناى حقيقيسى الصاق اولمغله كانه جزا شرطه الصاق اولنمش
اولديده طلاقك وقوعى غائب اولوب كندويه اطلاع اولنميان درت شيئك برينه
ملاصق اولدى رضا فاعله اعتراضى تركدر هرنقدر كندوده محبت اولمزسهده

﴿ (وان اضافه) اى المذكور من المشيئة وغيرها (الى العبد كان) ذلك (تمليكا
فيقتصر على المجلس) كامر (وان قال بامره او بحكمه او بقضائه او باذنه او بعلمه
او بقدرته يقع فى الحال اضيف اليه تعالى اوالى العبد) اذيراد بمثله التنجيز
عرفا (كقوله) انت طالق (بحكم القاضى) ﴾ مار الذكر مشيتى وسائرلرينى باايله
عبده نسبت ايدرسه تمليك اولوب فصل فى المشيئة ده مرور ايتديكى وجه اوزره
مجلسه قصر اولنور واكر الله عظيم الشانك ويا فلان كسهنك امرى ويا حكميله
ويا قضا ويا اذنى ويا علمى ويا قدرتيله ديرسه فى الحال طلاق واقع اولور قنغيسنه
مضاف قيلرسه قيلسون مثلا انت طالق بحكم القاضى ديمك كبى زيرا بومثللو
شى عرفده تنجيزدر ﴿ (وان) قال ذلك (باللام يقع فى الوجوه كلها) لانه
للتعليل (وان) كان ذلك (بحرف فى ان اضافه الى الله تعالى لايقع فى الوجوه
كلها) لان فى بمعنى الشرط (الا فى العلم فانه يقع فى الحال) وكذا القدرة ان نوى
بها ضد العجز لوجود قدرة الله تعالى قطعا كالعلم ﴾ واكر مار الذكر الفاظ
عشرهيى لامله ديرسه كرك ذات جليله مضاف قيلسون وكرك عبده وجوهك
كليسنده طلاق واقع اولور لام تعليل ايچون اولمغله علتك وجودى لازم
اولمديغندن واكر مزبور كلام فى حرفيله صادر اولوب حق سبحانه وتعالى
حضرتلرينه مضاف قيلرسه فى شرط معناسنه اولمغله وجوهك كليسنده
طلاق واقع اولمز لكن علمده فى الحال واقع اولور اول علام الغيوب اولان ذات
بيچوندن اصلا علمك نفيى صحيح اولمغله امر موجوده تعليق اولديده تنجيز اولدى
وقدرتله عجزك ضدينه نيت ايدرسه ينه بويلجه آنكلهده فى الحال واقع اولور علم كبى
قادر قيوم اولان ذات بى مثلك قدرتى دخى قطعى الوجود اولديغندن اما
تقدير معناسنه اولدقده تقديرى معلوم اولمز ﴿ (وان اضاف الى العبد كان تمليكا
فى اربع الاول) ومابمعناها كالهوى والرؤية (تعليقا فى غيرها) وهى ستة ثم
العشرة اما ان تضاف لله اوللعبد والعشرون اما ان تكون بباء اولام اوفى فهى
ستون ﴾ صورت مشروحهده فى ايله عبده مضاف قيلرسه درت اولكنده
وانلرك معناسنه اولان محبت ورؤيت كبى شيلرده تمليك اولورده مجلسه قصر
اولنور ومزبور درت اولكنك ماعداسى اولان التيده تعليق اولور بعد زين
مزبور اون باالله جليله مضاف اولور ويا عبده واشبو يكرمى باايله تصديز
اولنور ويالامله ويافى ايله ايمدى مجموعى التمش اولور تركيبده اظهر اولان فالحاصل
ان العشرة ديمك ايدى ﴿ (وفى البزازية كتب الطلاق واستثنى بالكتابة صح
وعلى مامر عن العمادية فهى مائة وثمانون ﴾ دخى بزازيهده ذكر اولنديكه بركسه
طلاقى كتب ايدوب كتابتله استثنا ايتسه استثناسى صحيح اولور وعماديهدن نقلا ماسبقده

ذکر اولنان ایکی صورتکه طلاق تلفظ ایدوب موصولا استثنایی کتابت ویابونك
عکسیدر بوکا کوره مزبور التمش یوزسکسان اولور زیرا مزبور التمش بزازیه‌دن
نقل اولنان طلاقی کتب وبنه کتابتله استثنا صورتنده وعمادیه‌دن حکایه اولنان
مزبور ایکی صورتده اعتبار اولنمغله اوچ کره التمش یوزسکسان اولور ❊
﴿ وفی کیف شاء الله تعالی تطلق رجعیة ﴾ زوجك انت طالق
کیف شاء الله تعالی قولنده زوجه‌سی برطلاق رجعی بوش اولور
﴿ انت طالق ثلاثا الا واحدة یقع ثنتان وفی الا ثنتین یقع واحدة وفی الا ثلاثا
یقع (ثلاث) لان استثناء الکل باطل ان کان بلفظ الصدر اومساویه ﴾
استثنا ایکی قسمدر بری عرفیکه مار الذکر مشیئه تعلیقدر وبری الآن بیانه شروع
اولنان وضعی نوعیدر که الا مثللو اداتله ماقبلنده کی حکمدن ما بعدینك
مخرج اولمسیدر لکن اشبو استثنای وضعیده متصل اولدیغنه نظرا مثلا زید
علی عشرة الا ثلثة قولنده مقدما اونك ضمننده اوچی اثبات بعده صراحة
نفیله نوعا ما تناقض منفهم اولمغله علما اشبو استثنانك کیفیت عملنی بیانه مضطر
اولدیلرده اوچ قول ایله کشف وایضاح ایتدیلر اولکی قوللری الا قرینه سیله
عشره نك مجازا سبعه معناسنه اولمسیدر وبو اکثر علما قولیدر ایکنجی عشره ایله
کندونك معناسی اولان اوچه ویدیه متناول اولان افراد عشره اراده
اولنوب بعده کندودن اوچ اخراج اولنمقدر کانه اسناد انجق یدی‌یه واقع
اولمش اولدی اوچنجی عشرة الا ثلثة یدی اداسنه موضوعدر کانه سبعه‌نك
ایکی اسمی اولدی بری مرکب اولان عشرة الا ثلثة وبری مفرد که سبعه‌در سن
اوچ طلاق بوشسون الا بردکل دیسه ایکی واقع اولور اثنینده که یعنی الا ایکی
دکلسك دیسه بر واقع اولور صورت مشروحه‌ده الا اوچنا دیرسه اوچ واقع
اولور زیرا اصل استثنا تکلم بالباقی بعد الثنیا اولمغله کلیسنی استثنا باطل اولدی
اکر صدرده که ابتداده ذکر اولنان لفظله که انت طالق ثلاثا الا ثلاثا
ویامساوی یسیله که انت طالق ثلاثا الا واحدة وواحدة وواحدة مثللو اولورسه ❊ وان
بغیرهما کنسائی طوالق الا هؤلاء اوالا زینب وعمرة وهند وعبیدی احرار الا هؤلاء
اوالا سالما وغانما وراشدا وهم الکل صح کاستجیء فی الاقرار ❊ واکر مزبور استثنا
مستثنای منه جانبنده‌کی لفظك عینی ویا مساویسنك غیریله اولورسه مثلا نسائی
طوالق الا هؤلاء ویاخود الا زینب وعمرة وهند کبی اکر نسالری فقط بو اوچ ایسه
دخی عبیدی احرار الا هؤلاء ویا الا سالما وغانما وراشدا کبی اکر عبید مجرد بو اوچ
اولوب کندولری ایچون دردنجی اولمزسه اشبو صورتده استثنا صحیح اولور نتکم
قریبا اقرار بحثنده تفصیلی کلور زیرا مستثنا ایله مستثنای منهك وجودده مساواتلری

استثنانك صحتنه مانع دکلدر وضعا عام اولورسه بوندن معلوم اولدیکه استثنا
وضعه تابعدر نفس الامرده واقعه تابع دکلدر زیرا اکر نفس الامرده
واقع اولانه تابع اولسه اشبو صورت مشروحه‌ده صحیح اولمز ایدی ❊ ﴿ ویعتبر
فی المستثنی (کونه کلا اوبعضا من جملة الکلام لا من جملة الکلام الذی یحکم بصحته)
وهوا لثلاث ففی انت طالق عشرا الا تسعا یقع واحدة والا ثمانیة یقع ثنتان
والا سبعا یقع ثلاث ﴾ مستثناده معتبر اولان کندونك کلامك جمله‌سندن
کل ویابعض اولمسیدر یوقسه کندونك صحتیله حکم اولنان کلامك جمله سندن
کل ویابعض اولمسی دکلدر که بو اوچ اوله جقدر بنا برین زوجك زوجه‌یه
سن اون طلاق بوشسون الا طقوز طلاق بوش دکلسك قولنده بر وسکز دکلسك
قولنده ایکی ویدی دکلسك قولنده اوچ واقع اولور طلاق شرعا اوچك اوزرینه
زیاده اولمدیغی بلاخلاف صحیح اولدیغندن ❊ ومتی تعدد الاستثناء بلا واو
کان کل اسقاطا مما یلیه فیقع ثنتان بانت طالق عشرا الا تسعا الا ثمانیة
الا سبعة ❊ هرنه زمانکه استثنا بلاواو تعدد ایدرسه اول مستثنالرك هر برلری
کندولرینی ولی ایدن ماقبلرندن اسقاط اولورلر ایمدی انت طالق الا عشرا آلخ
قولنده ایکی واقع اولور زیرا یدی سکزدن چیقار برقالور برده طقوزدن خروج ایدر
سکز باقی قالور سکزده اوندن اخراج اولندقده ایکی واقع اولور شارح مرحوم
بیانده کان کل اسقاطا بدلنه یخرج الباقی من کل من الذی قبله دیسه اولی
اولوردی یعنی هر بردن باقی ماقبلنده کندن خروج ایدر دیمك صورت مشروحه‌ده
واوایله ایراد اولنوب انت طالق عشرا الا خمسا والا ثلاثا والا واحدة دیرسه
مستثنالرك کلیسی عشر الفظندن اولورده برطلاق واقع اولور بش اوچ
برجمعا طقوز اولمغله ❊ حلبی ❊ ویلزمه خمسة بله علی عشرة الا ٩ الا ٨
الا ٧ الا ٦ الا ٥ الا ٤ الا ٣ الا ٢ الا ١ وتقریبه ان تأخذ العدد
الاول بیمینك والثانی بیسارك والثالث بیمینك والرابع بیسارك وهکذا ثم تسقط
ما بیسارك مما بیمینك فما بقی فهو الواقع ❊ فلان کسه‌نك بنم اوزرمده مثلا اون
درهمی وار الا طقوز دکل الا سکز دکل دیو منوال مشروح اوزره الی اخره
اقرار ایدن کسه‌یه بشی ادا لازم اولور اشبو رمز بلا غتشعارك ذهنه تقریب
وکشف وافهامی عدد اول اولان مثلا طقوزی صاغیکه وسکزی صولیکه ویدی‌یی
ینه صاغکه التی‌یی صولکه الی آخره بری صاغکه اخذ ایده‌نه‌دك آلوب ودیلرسك
بری صاغکه ایکیی صولکه الی آخره طقوزی صاغیکه آلنه‌دك اخذایتمکله صاغده
یکرمی بش صولده یکرمی مجتمع اولور امدی یسارکده اولان یکرمی‌یی یکرمی بشدن اسقاطله
مطلوب اولان بش باقی قالور ❊ حلبی ❊ دیکر طریقله بش باقی قالمه‌یی بیان ایدر که مزبور

عددلرك هر برلرینی ماقبلندن اسقاط ایدوب مثلا بری ماقبلنده کی ایکیدن اسقاطله بر وآنی
اوچدن اسقاطله ایکی وآنی دردندن اسقاطله ایکی وآنی بشدن اسقاطله اوچ وآنی التیدن
اسقاطله اوچ وآنی یدیدن اسقاطله درت وآنی سکزدن اسقاطله درت وآنی
طقوزدن اسقاطله بش وآنی اوندن اسقاطله ینه بش قالمغله بیان
وایضاح بیوردیلر امدی اشبو مزبور اسقاطدنصکره باقی مقربه واقع اولان
مبلغدر ﴿ اخراج بعض التطليق لغو بخلاف ايقاعه فلو قال انت طالق ثلاثا
الا نصف تطليقة وقع الثلاث فى المختار) وعن الثانى ثنتان فتح وفى السراجية
انت طالق الا واحدة يقع ثنتان انتهى فكانه استثنى من ثلاث مقدر ﴾ بر طلاقك
بعضینی اخراج لغودر ایقاعی بونك خلافنه درکه لغو دکلدر امدی برکسنه
عورتنه سن اوچ طلاق بوشسون الا نصف طلاق دکلسك دیسه مختار اولان
قولده اوچ طلاق بوش اولور طلاق تجزی قبول ایتمدیکندن هرنقدر نصفی
استثنا اولندیسه ده ینه نصف آخری تکامل ایتدی امام ابی یوسفدن ایکی واقع
اولوردیو روایت اولندی تطلیق ایقاعده تجزی قبول ایتمدیکی کبی استثناده ده
تجزی قبول ایتمدیده کانه الا واحدة دیمش اولدی دیدی وسراجیده مسطوردرکه
برکسنه انت طالق الا واحدة دیسه ایکی طلاق واقع اولور کانه مقدر اوچدن
استثنا اولمش اولور لکن مقدر بر اولوب بردن استثنا اولنوب باطل اولمیه
ویا ایکی اولوب کلدن بعض استثنا اولنوب بروقوعنده بر مانع یوقدر
﴿ سألت المرأة الطلاق فقال انت طالق خمسين طلقة فقالت المرأة ثلاث
تكفينى فقال ثلاث لك والبواقى لصواحبك وله ثلاث نسوة غيرها تطلق
المخاطبة ثلاثا لا غيرها اصلا) هو المختار لصيرورة البواقى لغوا فلم يقع
بصرفه لصواحبها شئ ﴾ برعورت زوجندن طلاق استدعا ایدوب اولده
اللی طلاق بوش اول دیدکده مزبوره بکا اوچی کفایت ایدر دیجك اوچی
سکا باقیسی یولداشلریکه دیوب وکندینك اول عورتك غیری اوچ عورت
دخی اولسه انجق اول مخاطبه اولان عورت اوچ طلاق بوش اولور سائرلری
اصلا بوش اولماز مختار اولان قول بودر محل کندوینی قبول ایتمدیکنه بناءً باقیلری
لغو اولدیده کندونك صواحبه صرفیله برشی واقع اولمدی ﴿ فروع فى ايمان
الفتح ما لفظه وقد عرف فى الطلاق انه لو قال ان دخلت الدار فانت طالق ان دخلت
الدار فانت طالق ان دخلت الدار فانت طالق وقع الثلاث واقره المصنف ثمة ﴾
عبارهٔ آتیه ایله ملفوظ اولان مسئله فتحك ایمانده مرسومدرکه طلاقده معلوم
اولدیکه برکسنه عورتنه اوچ دفعه سن داره دخول ایدرسك بوشسون دیسه داره

دخولیله اوچ طلاق بوش اولور مصنف دخی طلاقده اشبو مضمونی اقرار ایلدی
﴿ ان سكنت هذه البلدة فامرأته طالق وخرج فورا فخلع امرأته ثم سكنها قبل العدة
لم تطلق بخلاف فانت طالق فليحفظ ﴾ برکسنه اکر بو بلدهده ساکن اولورسم
عورتم بوش اولسون دیوب ودرعقب اول بلدهدن خروج وعورتنی خلع ایدوب
صکره عدتی منقضیه اولمزدن اول اول بلدهده ساکن اولسه عورتی بوش
اولماز شرطك بولندیغی وقتده عورتی اولمدیغندن اما فامرأته طالق بدلنه
فانت طالق دیسه صورت مشروحهنك خلافنهدر یعنی بونده بوش اولور زیرا
بونده سکناییه معلق اولان عورتی اولمغله تقییدسز عورتك طلاقیدر مادام
عورت اولدقجه عورتی طلاقه محلدر وبوکسندهده صریحك بائنه لاحق
اولدیغی قعندندر ﴿ ان تزوجتك وان تزوجتك فانت كذا لم يقع حتى يتزوجها
مرتين بخلاف ما لو اخر الجزاء فليحفظ ﴾ برکسنه برعورته اکرسنی تزوج ایدرسم
واکرسنی تزوج ایدرسم سن بوش اول دیسه ایکی دفعه آنی تزوج ایتمدکجه
بوش اولماز صواب اولان لو اخر بدلنه لو قدم دیمك ایدی امابونده جزانی تقدیم ایدوب
انت طالق ان تزوجتك ان تزوجتك دیرسه صورت مشروحهنك خلافنهدر
بونده برکره تزوجله طلاق واقع اولور ﴿ ان غبت عنك اربعة اشهر فامرك بيدك
ثم طلقها فاعتدت فتزوجت ثم عادت للاول ثم غاب اربعة اشهر فلها ان تطلق
نفسها ولو اختلعت لا لانه تنجيز والاول تعليق ﴾ برکسنه عورتنه اکر بن سندن
درت آی غائب اولورسم سنك امرك یدکده اولسون دیوب بعده اول عورتی
مادون الثلاث تطلیق وبعد انقضاء العدة عورت زوج آخره تزوج صکره ینه زوج
اوله نکاحله عودت ایدوب بعده زوج درت ماه غائب اولسه اول عورته کندی
نفسنی تطلیق واردر واکر صورت مرقومهده عورت اختلاع ایدرسه کندی
نفسنی تطلیق ایدهمز بو تنجیز اولور اولکی تخییر اولمغله تعلیق ویمین اولدیده باطل
اولدی واولکنده تطلیق طلاق ثلاثه ایله اولورسه حل زائل اولمغله تعلیق باطل
اولور ﴿ دعاها للوقاع فابت فقال متى يكون فقالت غدا فقال ان لم تفعلى هذا
المراد غدا فانت كذا ثم نسياه حتى مضى الغد لا يقع ﴾ برکسنه حلیلهسیله مجامعت
مراد ایدوب اول دخی ابا وامتناع ایتدکده نه وقت اولور دیوب مرتهده یارین
دیجك زوجی اکر یارین بو مصلحتی کورمزسك سن بویله اول دیوب بعده
ایکیسی بردن اونتسه برشی واقع اولماز زیرا یمینده بار اولمق امکانی انعقادندنصکره
یمینك بقاسی ایچونده شرطدر نفس انعقادی ایچون شرط اولدیغی کبی
بوایسه نسیانله موجود دکلدر ﴿ حلف لا يأتيها فاستلقى فجاءت فجامعت
ان مستيقظا حنث ﴾ برکسنه عورتنه سنکله جماع ایتمیه دیو یمین ایدوب آرقهسی اوزره

یتار کن عورتی کندیله مجامعت ایتسه اکر اویا نقلق حالنده اولورسه عرفده
کندویه عورتیله جماع ایتدی دینیلمکدن حانث اولور اما نوم حالنده اولورسه
حانث اولمز اکا جماع ایتدی دیمك عرف اولمدیغندن ❁ انلم اشبعك من الجماع
فعلی انزالها ❁ برکسه عورتنه سنی جماعدن طویورمزسم دیسه
جماعیله عورته انزالك وقوعیله بار اولمش اولور زیرا جماعله شبعنده
مراد مزبورەنك شهوتنك انکساریدر اول ایسه انزال ایله اولور
❁ انلم اجامعك الف مرة فکذا فعلی المبالغة لاالعدد ❁ اکر سنکله بیك کره
جماع ایتمزسم شویله اولسون دیرسه مبالغه‌یه حمل اولنور عدده حمل اولنمز
❁ وان وطئتك فعلی جماع الفرج وان نوی الدوس بالقدم حنث به ایضا ❁ واکر
عورتنه سنی وطئ ایدرسم دیو حلف ایدرسه فرجدن جماعه حمل اولنور
و کرایاغیله دیه‌لمکه نیت ایدرسه جماع کبی آنکله ده حانث اولور ❁ له امرأة
جنب وحائض ونفساء فقال اخبثکن طالق طلقت النفساء وفی افحشکن طالق
فعلی الحائض ❁ جنب وحائض ونفسا عورتی اولان کمسه کندولرینه
پك خبیث اولنیکز بوشدر دیسه نفسا اولان عورت بوش اولور عرفده غالبا حیضدن
ممتد اولمغله کندوده قربان‌دن طهارته توقف ایدن عباداتدن منع اکثر اولدیغندن
وپك فاحش اولنیکز دیدیکی تقدیرجه حائضه حمل اولنور عرفده ذکر نفاسدن
بو فاحش اولدیغنه بناءً ❁ قال لی الیك حاجة فقال امرأته طالق انلم اقضها
فقال هی ان تطلق امرأتك فله ان لایصدقه ❁ الیك حاجة لفظنه متعلقدر
حاجة انتهت الیك کائنة لی سبکنده‌در یعنی برکسه بر آخر کسه‌یه بنم سکا
بر حاجت ورجام واردر دیوب اول دخی اکر سنك اول حاجتکی قضا ایدوب
یرینه کتورمزسم عورتم بوش اولسون دیدکده اول دخی سندن استدعا ایتدیکم
حاجت سنك عورتکی تطلیق ایتمکدر دیسه زوج ایچون اول کمسه‌یی اول قولنده
تصدیق ایتمك واردر لام تصدیق اولمغی ده افاده ایدر ❁ قال لاصحابه انلم
اذهب بکم اللیلة الی منزلی فامرأته کذا فذهب بهم بعض الطریق فاخذهم
العسس فحبسهم لایحنث ❁ برکسه کندی احبابنه اکر بن سزلری اشبو کیجه
منزله کتورمزسم عورتم بوش اولسون دیوب کندولرینی آلوب کتورر کن
عسکه کیجه لین بر محلی مکابر باللیلدن واهل فساددن حفظ ایچون طولاشوب
کزن صوباشی امثالی ضابطه‌لر اخذ و کرفت ایدوب حبس ایتسه مزبور حالف
یمیننده حانث اولمز ❁ ان خرجت من الدار الاباذنی فخرجت لحریقها لایحنث ❁
برکسه عورتنه اکر بندن اذنسز اودن خروج ایدرسك دیو حلف ایدوب
بعده مزبور عورتك داردن خروجنی بالضرورة ایجاب ایدر مثلا دارك یانمسی

ویاصویه غرق ویاانهدامندن ناشی کندودن اذنسز خروج ایتسه یمینده
حانث اولمز زیرا شرط هر نقدر بولندیسه‌ده لکن حقیقتده شرط حرق وغرق
وانهدام مثللو احوالك ماعداسنده اذنسز خروجدر کانه بونلر استثنا لردر
❁ حلف لایرجع ثم رجع لشیء نسیه لایحنث ❁ برکسه ذاهب اولدیغی طریقدن
رجوع ایتمم دیو یمین ایدوب بعده نسیان ایتدیکی برشی ایچون رجوع ایتسه حانث
اولمز ضرورته بناءً ❁ حلف لیخرجن ساکن داره الیوم والساکن ظالم فان لم یمکنه
اخراجه فالیمین علی التلفظ باللسان ❁ برکسه منزلنده ساکن اولان کمسه‌یه
البته بوکون کندویی داردن چیقاریرم دیو یمین ایدوب ومزبور ساکن ظالم
اولمغله کندویه اخراجی ممکن اولمسه یمین فقط لسانله تلفظ اوزرینه اولورانجق کندیله
یمیننده بار اولمق آنکله اولوب حقیقة اخراجی ممکن اولمدیغندن یمین کندویه
صرف اولنمش اولور ❁ انلم تجیء بفلان او ان لم تردی ثوبی الساعة فانت طالق
فجاء فلان من جانب آخر بنفسه واخذ الثوب قبل دفعها لایحنث ❁ برکسه
عورتنه اکر سن بکا اشبو ساعتده فلان کمسه‌یی کتورمزسك ویاثوبمی رد ایتمزسك
بوش اول دیوب اول کمسه دخی بنفسه کلوب وثوبی عورت ویرمزدن اقدم
کندوسی آلسه حانث اولمز برك امکانی اولمدیغندن بعضیلر اشبو صورتك
ایکیسنده‌ده حانث اولور دیدیلر اولی اولان من جانب آخر ترکیبنك حذفیله
بنفسه قولنده قصر ایتمك ایدی والساعة مجیء وردك ایکیسنده‌ده راجعدر اکر حلف
مزبور قیدسز مطلق اولورسه حتی انجق حالفك موتی ویاثوبك ضیاعیله
اولور ❁ کذا انلم ادفع الیك الدینار الذی علی الی رأس الشهر فکذا فابرأته قبل
الشهر بطل الیمین ❁ بونه بوبلجه برکسه عورتنه اکر بنم اوزرمده اولان دیناری
سکا آیك باشنه دك ویرمزسم شویله اولسون دیو یمین ایدوب عورتی دخی آیدن
مقدم ذمتنی ابرا ایتسه مزبور یمین باطل اولور زینه برك امکانی اولمدیغنه بناءً
❁ بقی ما یکتب فی التعالیق متی نقلها اوتزوج علیها وابرأته من کذا او من باقی
صداقها فلو دفع لها الکل هل تبطل الظاهر لاالتصریحهم بصحة براءة الاسقاط
والرجوع بما دفعه ❁ مسائل حلفدن باقی قالدی مهر دفعه لرنده حین عقدده
کتب واملا اولنان مثلا هرنه زمانکه اشبو تزوج اولنان عورتی زوجی بلده سندن
نقل ایدرسه ویااوزرینه تزوج ایدرسه ویاکندونك ذمتنده اولان دینندن
ویاعورتك مهرنك باقیسندن ابرا ایدرسه بوش اولسون دیوب صکره عورته
مهرك کلیسنی ویاذمتنده اولان دینی ادا ایتسه اشبو ادا ایله یمین باطل اولورمی ظاهر
اولان قوله کوره باطل اولمز فقهانك برائة اسقاطك صحتیله وویردیکی شیله رجوعیله
تصریحلرینه بناءً حموی قدس سره ابن وهبانك منظومه‌سندن نقلا بیورر که بر بایع

مشتریدن قبض ثمن ایتدکدنصکره مشترینك ذمتنی مزبور ثمندن ابرا ایتسه صحیح اولور وبایعه ویردیکی ثمنله رجوع واسترداد ایدر ایمدی بو مضمون مزبور یمینك بقاسنی ایجاب ایدر بعد القبض ابرا صحیح اولوب کندودن ابرا اولنان شیله رجوع اولنمغله زیرا مزبور صورتلر میانه لرنده فرق بو قدر ﴿ حلف بالله انه لایدخل هذه الدار الیوم ثم قال عبده حر ان لم یکن دخل لا کفارة ولایعتق عبده اما الصدقه اولانها غموس ولامدخل للقضاء فی الیمین بالله حتی لو کانت یمینه الاولی بعتق اوطلاق حنث فی الیمینین لدخولها فی القضاء ﴾ برکمسه الله تعالی به یمین ایتسه که اشبو داره بوکون کرمدم دیوصکره دیسه که عبدم حر اولسون اکر دخول ایتدمسه ایمدی کندویه کفارت لازم اولمز وعبدیده حر اولمز زیرا اکر اشبو یمیننده صادق اولورسه حانث اولمز واکر کاذب اولورسه یمین غموس اولور کفارتده ایجاب ایتز الله عظیم الشانه قضا ایچون مدخل بو قدر بناً علیه شرعا اکا تکذیب اولنمدی عتقله یمیننده حنثك شرطی اولان عدم دخول تحقق ایتمدی اما اولکی یمین عتقله ویاطلاقله اولسه یمینلرك ایکیسنده ده حانث اولور کندولر ایچون قضاده مدخل اولدیغنه بناً ﴿ اخذت من ماله درهما فاشترت به لحما وخلطتها لحام بدراهمه وقال زوجها ان لم تردیه الیوم فانت کذا فحیلته ان تأخذ کیس الحمام وتسلمه للزوج قبل مضی الیوم والاحنث ولوضاع من الحمام فلم یعلم انه اذیب اوسقط فی البحر لایحنث ﴾ برعورت زوجنك مالندن بر درهم اخذ ایدوب وآنکله برمقدار لحم اشترا ایدوب قصاب درهمی کندی درهملرینه خلط ایتسه وزوجی اکر اول درهمی بوکون کیرو کتورمزسك سن بوش اول دیسه اشبو خصوص مزبورده عورت بوش اولمسنك حیله سی عورت مزبور قصابك کیسه سنی اخذ وزوجنه آنی اول کون کچمزدن اول تسلیم ایتمسیدر اکر اول کون کچرسه حانث اولور ایمدی عورت درهمی تسلیم ایتدی دینور درهم کیسه ده مظروف اولدیغندن قصابدن هر نقدر بعض درهم ضایع اولدیسه ده مادام اول ضایع اولنان اریدیلوب ویا دریایه ساقط اولدیغی معلوم اولمدقجه اول کمسه حانث اولمز ردی ممکن اولمغله ﴿ حلف ان لم اکن الیوم فی العالم اوفی هذه الدنیا فکذا یحبس اولوفی بیت حتی یمضی الیوم ﴾ برکمسه اکر بن بوکون اشبو عالمده ویا دنیاده اولمز سم شویله اولسون دیو یمین ایتسه اول کون مرور ایدنه دك حبس اولنورسه یمیننده حانث اولمز هر نقدر حبسی بر منزلده اولورسه ده اشبو عبارده اولی اولان لم یکن لمدسنك حذفیدر زیرا لم ایله اولنجق حبسله حنث تحقق ایدر حبسله حانث اولمدیغی حق سبحانه وتعالی حضرتلرینك {اوینفوا من الارض} آیة کریمه سنده حبسه ارضدن نفی اطلاق بیوردیغنه

(مبیدر)

مبیدر کانه حبسله دنیاده اولمش اولدی ﴿ ولوحلف ان لم یخرب بیت فلان غدا فقید ومنع حتی مضی الغد حنث ﴾ برکمسه یمین ایتسه که اکر فلان کمسنك منزلنی یارین خراب ایتمزسم شویله اولسون دیوحلف بعده قید ومنع اولنوب یارینکی کون مرور ایتسه حانث اولور ﴿ وکذا ان لم اخرج من هذا المنزل فکذا فقید ﴾ بنه بویلجه اکر اشبو منزلدن خروج ایتمزسم شویله اولسون دیو یمین ایدوب بعده قید ومنع اولنسه یمیننده حانث اولور ﴿ اوان لم ذهب بك الی منزلی فاخذها فهربت منه اوان لم تحضری اللیلة منزلی فکذا فمنعها ابوها حنث فی المختار ﴾ ویاخودسنی منزلمه کتورمزسم دیوحلف وکندوبی اخذ ایتدکدنصکره یدندن فرار ایتسه ویاخود بوکیجه منزلمه کلمزسك شویله اولسون دیوب بعده باباسی کندویه مانع اولوب کیده مسه قول مختارده مزبورلرده حانث اولور زیرا قید ومنع اکراهدر اکراهك ایسه سکنا کبی اعدامله اولان فعلرده تأثیری واردر عدمده تأثیری یوقدر اشبو مسئله لرده معلق علیه عدمدر بناً علیه کندولرده اکراهك تأثیری اولمدی ﴿ بخلاف لااسکن فاغلق الباب اوقید لایحنث فی المختار ﴾ بن اشبو دارده ساکن اولمم دیو حلف ایدوب دار مرقومه نك قاپوسنك قاپانوب ویا کندونك قید اولنمسی صورت مشروحه لرك خلافنده در که بونده قول مختارده حانث اولمز بونده شرط حنث کندوده اکراهك تأثیری اولان سکنا فعلی اولدیغندن عجزه بوقبیلدندر ﴿ قلت قال ابن الشحنة والاصل انه متی عجز عن شرط الحنث فی العدمی لاالوجودی قال فی النهر ومفاده الحنث فیمن حلف لیؤدین الیوم دینه فعجز لفقره وفقد من یقرضه خلافا لما بحثه فی البحر فتدبر ﴾ شارح رحمه الله تعالی بیورر که ابن شحنه دیدیکه بو خصوصده قاعده بوکه هر نه زمانکه حالف حنثك شرطندن عاجز اولورسه مار الذکر عدم حضور وعدم ذهاب کبی حنث عدم اوزره ترتب ایدن عدمیلرده حانث اولور اما ان دخلت ده کی دخول ولااسکن ده کی سکنا مثللو حنث کندونك اوزرینه ترتب ایدن شی امر وجودی اولورسه عجزیله حانث اولمز صاحب نهر نهرده دیدیکه اشبو مزبور اصلك مفادی بوکون البته بن دینمی ادا ایدرم دیوحلف ایدوب وفقرندن ویا کندودن قرض ایده جك کمسه مفقود اولمغله ادادن عاجز اولان کمسه نك حانث اولمسیدر بونده حنثك شرطی عدمیدر که عدم اداء در لکن بو قول بحرده بحث وتفصیل اولنان قولك خلافنده در قول مزبور بودر که قنیه ده ذکر اولنان هر نه زمانکه حالف محلوف علیهدن عاجز اولوب ویمین موقت اولورسه یمین باطل اولور بوایسه مزبور لیؤدین الیوم حلفنك بطلاننی ایجاب ایدر مکرکه خلافنه نقل صریح بولنه * حلبی *

قنيه‌نك كلامى حنثك شرطنك وجودى اولمسنه محمولدر صاحب نهردير كه اشبو بحث مواضع مهمه‌دندر بصيرت اوزره اولمق لازمدر والله سبحانه وتعالى اعلم واستغفر الله العظيم

﴿باب طلاق المريض﴾

كمال رحمه الله تعالى دير كه وقتا كه طلاقك تنجيز وتعليق صريح وكنايه كلا وجزأ بجميع اقسامى صحيح حقنده جارى اولنلر بيان وتفصيل اولنديسه مريض حقنده اجرا اولنان طلاقكده بياننده آغاز وشروع اولندى مرض امور عارضه‌دن اولديغنه بنأ بعضا مرضى حيك بدننده حلوليله طبايع اربعك اعتدالنك زواليله تفسير وبيان ايتمشلر لكن تعريف بالاخفى قبيلندندر زيرا مرض لفظندن مراد مزبور تفسيردن اجلى در مرضك مفهومنى تصور ضرورياتدن اولديغندن ﴿شلبى﴾ عنونبه لاصالته وبقاله الفار لفراره من ارثها فيرد عليه قصده الى تمام عدتها وقديكون الفرار منها كما سيجئ ﴿مصنف كتاب عليه رحمة الملك الوهاب اشبو بابى منافع مابى طلاق المريض ايله عنوانلدى وعنوانسيده مناسبدر زيرا بونده اصل اولان مريض اولمقلقدر هرنقدر مرضك غيرى مثلا كندودن اقوى كمسه ايله مبارزه ومقاتله‌يه مباشرت وياقصاص ويارجم ايچون قتله تقديمله‌ده اولورسه‌ده زيرا مزبورلر حكما مريضلردر واشبو مزبور مريضك طلاقنه طلاق فار دخى ديلور زوجك عورتك ميراث اخذندن فرار وعدم رضاسنه بنأ كأنه سبب ارث اولان زوجنى مرض موتنده ابطال ايده‌جك اولديغندن عورتدن ضررى دفع ايچون زوجك قصدى عدتك تمامنه دك كندونك اوز رينه رد اولنور كه يعنى عملى عدتك انقضاسى وقتنه دك تأخير اولنورده عدتده وفات ايدرسه ميراث اخذ ايدر بعض اولور كه فرار عورت جانبنده اولور نتكم متنده مصنفك ولو باشرت سبب الفرقة وهى مريضة آلخ ديديكى محلده كلور ﴿ (من غالب حاله الهلاك بمرض اوغيره بان اضناه مرض عجزه عن اقامة مصالحه خارج البيت) هو الاصح كعجز الفقيه عن الاتيان الى المسجد وعجز السوقى عن الاتيان الى دكانه ﴾ من كلمه‌سى مبتدادر ذكر آتى فار بالطلاق خبريدر رضناء صاوزنده بركمسه‌نك برشديد مرضه مبتلا اولمسيكه هرچند افاقت بولدى ظن اولنسه بنه نكس ايدوب على حاله در دناك اوله يعنى مرض ويامرضك غيرى مثلا كندودن توانا بهادر كمسه ايله محاربه وياقتله تقديمله غالب حالى هلاك اولان كمسه فار بالطلاقدر

مزبور مرضه ابتلا خارج بيتده اولان مثلا تدريس ايدن فقيهك مسجده وسوقينك دكاننه اتيانى مثللو مصلحتلرنى اقامتدن كنديله عاجز اولمغله در انجق اصح اولان قول بودر بعضيلر قائما نماز ادا ايده‌مين وبعضيلر مشيه قدرتى اولميان وبعضيلر آتاقا نامزداد اولاندر ديديلر بان اضناه بيانى لف ونشر مرتبدر وصحت حالنده تطليق ايدوب بعده مريض اولوب عدتده وفات ايدن كمسه‌دن ميراث اخذ ايده‌مز ﴿ وفى حقها ان تعجز عن مصالحها داخله كما فى البزازية ومفاده انها لوقدرت على نحو الطبخ دون صعود السطح لم تكن مريضة قال فى النهر وهو الظاهر ﴾ اشبو حكم مزبور رجالكدر امانسا حقنده غالب حالى هلاك اولان مرض داخل بيتده اولان طبخ عجز غسل امثالى مصالحندن عاجز اولمقدر نتكم بزازيه‌ده مرسومدر وآنك مفادى مزبوره عورت طبخ مثللوشيئه قادره اولوب سطوحه صعوده قادره اولمسه مريضه اولماز ظاهر اولان قول‌ده بودر ﴿ قلت وفى آخر وصايا المجتبى المرض المعتبر المضنى المبيح لصلاته قاعد والمقعد والمفلوج والمسلول اذا تطاول ولم يقعده فى الفراش كالصحيح ثم رمز شح حد التطاول سنة انتهى وفى القنية المفلوج والمسلول والمقعد مادام يزداد كالمريض ﴾ شارح اشبو قلت قوليله بيان ايتديكى مضمون مارالذكر مرضك بياننده اولان قول اصحك مقابليدر نتكم اول محلده اشارت اولندى يعنى شارح رحمة الله عليه دير كه مجتبى نام كتابك وصاياسنك آخرنده ذكر اولنديكه اشبو سابق الذكر طلاق فارده معتبر اولان مرض كندويه قاعدا نماز قيلمغى مباح قيلان مزبور مرض شديده مبتلا اولمقدر وكتوروم وفالج مرضيكه معاذ الله تعالى بريانك كوشيوب طوتميوب مفلوج اولان ومسلولكه سينك كسرى وضميله برمرضكه معاذ الله تعالى آق جكرده حادث برياره‌در ابتداى امرده بركزلى حما عارض اولوب وبومرض اكثرى اوزون اوزادى قورى اكسر وكلونوازل وزكام علتارينك عقيبنده ظهور ايدر اشبو مزبور اوچ علت اوزايوب وكندويى دوشكه اورمزسه صحيح كبيدر اما اوزاميوب وياا وزايوب كندويى دوشكه اورر ايسه مريضدر بعده مجتبى صاحبى شين وحا ايله اشارت ايده‌رك حد تطاولى برسنه ايله بيان ايلدى مزبور حرفلرك اشارتى هندبه صاحبى شيخ تمرتاشيدن نقلا اشبو رمزى واقعات شمس الدين سرخسيچون قيلدى ديو نقل ايلدى يعنى مزبور تحديد امام سرخسى رضى الله عنه حضرتلرينكدر ديمك اولوربو مقامده مجتبانك كلامى نهايت بولدى وقنيه‌ده ذكر اولنديكه مفلوج ومسلول ومقعد مادام مرضلرى مزداد اولدقجه مريض كبيلردر وبوماقبلنه منافى دكلدر زيرا مزبور مرضلرك ازديادى

انجق برسنه‌یه دکندر ایمدی سنه تمام اولوب دوشکه دوشمیان مزبور مرضلره مبتلالر صحیح کبیلردر ❊ (اوبارز رجلا اقوی) منه (اوقدم لیقتل من قصاص اورجم) اوبقی علی لوح من السفینة اوافترسه سبع وبقی فی فیه (فار بالطلاق) خبرمن ❊ اشبو اوبارز مزبور بان اضناه اوزرینه معطوفدر یعنی غالب حالی هلاك اولمق یامزبور مرضك کندوبی بصمه‌سیله اولور وياکندودن توانا کمسه ایله محاربه ایله ویاقصاص ویارجمدن ناشی ویاطماقله تقدیم ویاسفینه‌دن برتخته اوزرنده قالوب وياکندوبی حیوان مفترس قاپوب آغزنده باقی قالمغله درامدی مزبور من فار بالطلاقدر کندویه اول حالده عورتنی تطلیق جائز دکلدر کندونك مالنه عورتنك حق تعلق ایندیکندن لکن عورتك رضاسیله اولورسه اولور ❊ و (لایصح تبرعه الامن الثلث) ❊ ایمدی مزبور فار بالطلاقك تبرعیکه وقنی وثمن مثلندن نقصانه محاباة ببعی ومهر مثلندن زیاده‌یه تزوجی آنجق ثلثدن معتبر وصحیح اولور بوندن مستبان اولان مرضك وصیتله فرار حقنده مختلف اولمسیدر ❊ (فلو ابانها) وهی من اهل المیراث علم باهلیتها ام لاکان اسلمت اواعتقت ولم یعلم (طائعا) بلا رضاها فلواکره اورضیت لم‌ترث ولواکرهت علی رضاها او جامعها ابنه مکرهة ورثت وهو (کذلك) بذلك الحال (ومات) فیه فلوصح ثم مات فی عدتها لم‌ترث (بذلك السبب) موته اوبغیره کان یقتل المریض اویموت بجهة اخری فی العدة للمدخولة (ورثت هی) منه لاهو منها لرضاه باسقاطه حقه وعند احمد ترث بعدالعدة مالم تتزوج بآخر ❊ ایمدی برکسه غالب حالی هلاك اولان مریض کندی رضاسیله اهلی اولان مدخول بها عورتنی بائنا تطلیق واوحالده درون عدتده کرك اول سببله وکرك غیر سببله که مثلا مریضا قتل اولنوب ویاجهة اخری ایله وفات ایتمك کبی برسببله وفات ایتسه اول عورت کندودن میراث آلور کندی آندن الهمز حقنی اسقاطنه بناءً عورتك میرانی اخذی زوجیت زوجك مرضی حالنده عورتك وارثه اولمسنه سبب اولوب زوج ابطالنه قصد ایتمکله عورتدن ضرری دفعا زوجنك قصدینك عملنی عدتك انقضاسی زماننده تأخیر ایله قصدی کندویه رد اولندی بعض شیده عدتده نکاح باقی اولور بونده اولدیغی مثللو وعورتك میراثه اهل اولدیغی زوج کرك بلسون وکرك بلسون مثلا تحت نکاحنده کتابیه اولوب اسلامه کلوب زوجك اسلامنی بلیدرك تطلیق ویاجاریه‌نك عتقی کبی وزوج رضاسی اولمقسزن کرها تطلیق ایدوب ویاعورت کندی رضاسیله مثلا اختلاع اولنمسی مثللو تطلیق اولنورسه میراث اخذ ایدمز واکر عورت رضایه کره اولنوب ویازوجك اوغلو عورتی مکرهة جماع ایتسه وارثه اولور واول مرضدن صحت بولوب بعده

عدتی ایچنده وفات ایتسه وارثه اوله‌مز طلاق رجعیده وارثه اولور میانه‌لرنده زوجیت حقیقة باقیه اولمغله امام احمد بن حنبل رضی الله تعالی عنه قتنده اشبو طلاق فارده زوجه وارثه اولور مادام بعد العدة زوج آخره تزوج ایتمدکجه امام مالك رضی الله عنه بعد انقضاء العدة وارثه اولور هرنقدر ازواجه تزوج ایتمش اولورسه ده دیدی ❊ (وکذا) ترث (طالبة رجعیة) اوطلاق فقط (طلقت) بائنا (اوثلاثا) لان الرجعی لایزیل النکاح حتی حل وطؤها ویتوارثان فی العدة مطلقا ویکفی اهلیتها للارث وقت الموت بخلاف البائن ❊ بنه صورت مشروحه مثللو زوجك مرضی حالنده کندودن رجعی طلاقه ویامجرد برطلاقه طالبه اولوب بائنا ویا ثلاثا تطلیق اولنان عورت وارثه اولور زیرا رجعی نکاحی بالکلیه ازاله ایتمز حتی زوجه‌یی وطئ حلال اولوب ومطلقا که کندوبی تطلیق کرك صحتی حالنده اولسون وکرك مرضی عدتده بربرلرینه وارث اولورلر وعورتك میراثه موت وقتنده اهلیتی کفایت ایدر امابائن مزبور رجعینك خلافنه‌در زیرا آنده وارثه اوله‌مز ❊ (وکذا) ترث (مبانة قبلت) اوطاوعت (ابن زوجها) لمجیئ الحرمة ببینونته ❊ بنه بویلجه اوکی اوغلونی اوپوب وياکندویه بطوعها تسلیم اولان مبانه وارثه اولور حرمت زوجك مقدما کندوبی بائنا تطلیقیله حاصل اولدیغندن ارثه اهلیت کندونك مطاوعتیله باطله اولمدی ❊ ❊ (ومن لاعنها فی مرضه اوآلی منها مریضا کذلك) ای ترثه لمامر ❊ دخی مرضی حالنده عورتیله ملاعنه ویاکندودن ایلا مرضی حالنده مرور ایدن کمسه‌دنك حکمی بنه بویلجه درکه وارثه اولور مارالذکر فرقت زوج طرفندن بولندیغندن ❊ (وان آلی فی صحته و بانت به) بالایلاء (فی مرضه اوابانها فی مرضه فصح فمات اوابانها فارتدت فاسلمت) فمات (لا) ترث لانه لابد ان یکون المرض الذی طلقها فیه مرض الموت فاذاصح تبین انه لم یکن مرض الموت ولابد فی البائن ان تستمر اهلیتها للارث من وقت الطلاق الی وقت الموت حتی لوکانت کتابیة اومملوکة وقت الطلاق ثم اسلمت اواعتقت لم‌ترث ❊ برکسه صحتی حالنده ایلا وآنك سببیله مرضی حالنده عورت مبانه اولوب ویامرضنده عورتی ابانه ایدوب صکره صحت بولوب صکره عدتده وفات ایتسه ویاعورتی ابانه ایدوب بعده عورت مرتده وصکره مسلمه اولوب درعقب زوج وفات ایتسه عورت کندودن میراث آلمز صورت ثانیه‌ده میراث اخذ ایده مدیکی کندوده عورتی تطلیق ایتدیکی مرضك مرض موت اولمسی لازم اولمغله صحت بولدیغی تقدیرجه مرض موت اولمدیغی تبین ایتدیکنه مبنیدر مسئلهٔ ثالثه‌ده عدم ارث مبانه‌نك حین طلاقدن موت آوانه‌دك میراثه اهلیتنك مستمره اولمسنك لزومنه

بنا أدر زيرا صورت مشروحه ده ردت اهليتي قطع ايدر حتى ذاتنده حين
طلاقده عورت كتابيه ويا جاريه اولوب بعده اسلامه كلوب ويا عتق اولنسه
وارثه اوله من ✤ (كما) لاترث (لوطلقها رجعيا) اولم يطلقها (فطاوعت) اوقبلت
(ابنه) لمجئ الفرقة منها (اوابانها بامرها) قيدبه لانها لوابانت نفسها فاجاز
ورثت عملا باجازته قنية (اواختلعت منه اواختارت نفسها) ولوببلوغ وعتق
وجب وعنة لم ترث لرضاها ✤ صورت مزبوره لرده وارثه اولمديغى تكم رجعيا
تطليق ايدوب ويا هيچ تطليق ايتمكسزين عورت زوجك اوغلونه مطاوعت
ايدوب تسليم اولوب ويا تقبيل ايدوب ويا عورتك امريله زوج كندويى ابانه
ايدوب ويا زوجدن كندوسى اختلاع ويا نفسنى بلوغ وعتق ومجبوبيت وعنتله
اختيار ايدرسه اشبو صورت مشروحه لرده وارثه اولمديغى كبى فرقت عورتك
طرفندن ظهور ايتديكنه بنا أ امريله ابانه اولميوب بلكه عورت فضولا كندى
نفسنى ابانه وزوج اجازت ويرسه عملا باجازته عورت وارثه اولور كما كلمه سى
هرنقدر لم ترث قولندن مغنى ايسه ده لرضاها عاتته توطئه ايچون زياده
قلنمشدر ✤ (ولو) كان الزوج (محصورا) بحبس (اوفى صف القتال)
ومثله حال فشو الطاعون اشباه (اوقائما بمصالحه خارج البيت مشتكيا)
من الم (اومحموما اومحبوسا بقصاص اورجم لا) ترث لغلبة السلامة ✤ واكر
زوج حبسله ويا اطراف وجوانبنى احاطه ايله محاصره اولسه ويا صف
قتالده ويا طاعونك ظهورنده وياخود شكسته بسته قريق دوزن آغريد
شكوا اندرك خارج بيتده اولان بعض مصلحتلرينى كورسه ويا محموم
ويا قصاص ويا رجم ايچون محبوس اولسه اشبو مزبورلر ايله فار بالطلاق اولمز
بونلرده عورت وارثه اوله من غالبا بونلرده سلامت مأمول اولمغله ✤ (والحامل
لاتكون فارة الا بتلبسها بالمخاض) وهو الطلق لانها حينئذ كالمريضة وعند مالك
اذاتم لها ستة اشهر ✤ حامل خاتون انجق كندويى بورى يعنى وجع ولادت
طوتمغله فاره اولور اول حالده مريضه كبى اولديغندن امام مالك حمل التى آيلغى
اتمام ايدرسه مريضه حكمنده اولور ديدى ✤ (اذاعلق) المريض (طلاقها)
البائن (بفعل اجنبى) اى غير الزوجين ولوولدها منه (او بمجئ الوقت و)
الحال ان (التعليق والشرط فى مرضه او) علق طلاقها (بفعل نفسه وهما
فى المرض اوالشرط فقط) فيه (او) علق (بفعلها ولابدلها منه) طبعا
اوشرعا كاكل وكلام ابوين (وهما فى المرض اوالشرط) فيه فقط (ورثت)
لفراره ✤ بر مريض شرط وتعليق مرضنده اوله رق عورتنك بائنا طلاقنى
زوجينك غيرى اولان اجنبينك فعلنه ويا وقتك كلمسنه تعليق ايتسه هرنقدر

عورتك ولدى اول اجنبيدن اولورسه ده وياخود بنه مزبور شرطله تعليق
ويا فقط شرط مرضى حالنده عورتك طلاقنى كندى نفسنك فعلنه ويا بنه
مزبورانك ايكيسى ويا فقط شرط مرضنده اوله رق عورته كندودن طبعا وياشرعا
بدو افتراق اولميان اكل وكلام ابوين مثللو عورتك فعلنه تعليق ايتسه عورت
وارثه اولور زوجك فرارينه بنا أ اما ايكى اولكى صورتده تعليقله شرط مرضنده
اولورسه عورتك حق زوجك مالنه تعلق حالنده ميراثدن فرار قصدى بولنمش
اولور اما تعليق صحتده شرط مرضده اولورسه صورت مشروحه نك خلافنده در
تعليق سابق حكما شرطك وقتنده تطليق اولوب عن قصد اولمديغندن ظلم
اولممغله تصرفى رد اولنمدى اوچنجى صورتده هرنقدر كندى ايچون بد وافتراق
اولميان شيئه اولورسه ده لكن كندى ايچون نفس تعليقدن هزار بد وافتراق
واردر بنا برين عورتدن ضررى دفع ايچون زوجك تصرفى رد اولنور دردنجى
صورتده عورتك مضطره اوله جغى شرطه تعليقيله زوجدن عورتك حقنى
ابطال قصدى بولنديغنه بنا أ در ✤ ومنه مافى البدائع ان لم اطلقك اوان لم
اتزوج عليك فانت طالق ثلاثا فلم يفعل حتى مات ورثته ولوماتت هى لم يرثها ✤
بنه فرار قبيلندندر بدايعده ذكر اولنان زوجك زوجه يه اكرسنى بائنا
تطليق ايتمزسم ويا اوزرينه تزوج ايتمزسم سن اوچ طلاق بوش اول ديوب
بعده آنى ايشلمكسزين وفات ايدرسه عورت كندويه وارثه اولور واكر عورت
وفات ايدرسه كندى آندن ميراث اله من طلاقله تزوجى اشبو وقته دكين
تأخيريله حقنى اسقاطه راضى اولديغندن ✤ (وفى غيرها لا) ترث وهو ما اذا كانا
فى الصحة اوالتعليق فقط او بفعلها ولها منه بد وحاصلها ستة عشر لان
التعليق اما بمجئ وقت او بفعل اجنبى او بفعله او بفعلها وكل وجه على اربعة
لان التعليق والشرط اما فى الصحة اوفى المرض اواحدهما وقدعلم حكمها ✤
صورت مشروحه نك غيريسيكه ايكيسيده مطلقا كرك براجنبينك فعلنه تعليق
اولسون وكرك مجئ وقته وكرك زوجك كندونك فعلنه اولسون وكرك زوجه نك
فعلنه صحتده اولاندر وياخود فقط تعليق صحتده ويا كندى ايچون اندن بد وافتراق
اولان عورتك فعلنه تعليق اولانده عورت وارثه اولماز اشبو مذكوراتدن
حاصل اولان احتمالات اون التيدر التيسنده وارثه اولور اونده اولمز زيرا تعليق
يا وقتك مجيئنه اولور ويا براجنبينك فعلنه ويا زوجك فعلنه ويا زوجه نك فعلنه
اولور واشبو وجوه اربعه نك هر برى درت وجه اوزره در زيرا تعليقله شرط
يا صحت حالنده اولور ويا مرض وياخود هر برى صحتده ويا مرضده اولور
و بونلرك حكملرى ماسبقده معلوم اولدى ✤ (قال لها فى صحته ان شئت) انا
(وفلان فانت طالق ثلاثا ثم مرض فشاء الزوج والاجنبى الطلاق معا اوشاء

الزوج ثم الاجنبی ثم مات الزوج لاترث وان شاء الاجنبی اولا ثم الزوج ورثت)
كذا فی الخانیة والفرق لایخفی اذبمشیئة الاجنبی اولا صار الطلاق معلقا
علی فعله فقط ❊ برکسه عورتنه حال صحتنده اکر بن وفلان کسه دیلرسه
سن اوچ طلاق بوش اول دیوب صکره زوج مریض اولوب وزوجله اجنبی
ایکیسی بردن ویامقدما زوج بعده اجنبی طلاقی دیلیوب صکره زوج وفات
ایتسه عورت وارثه اولاز واکر اجنبی مقدم بعده زوج دیلرسه عورت وارثه
اولور خانیه‌ده بوبلجه مرسومدر صورتین میانه‌لرنده فرق خفی دکلدر زیرا
اجنبینك مقدم دیلسیله طلاق فقد کندونك فعلنه تعلیق اولنمش اولدی
❊ (تصادقا) ای المریض مرض الموت والزوجة (علی ثلاث فی الصحة و) علی
(مضی العدة ثم اقرلها بدین) اوعین (اواوصی لها بشئ فلها الاقل منه) ای
مما اقر اواوصی (ومن المیراث) للتهمة وتعتبر من وقت اقراره به بفنی ❊ مرض
موتله مریض اولان کمسه ایله زوجه‌سی زوجك صحتی حالنده کندوبی باینا
تطلیق وعدتنك مضی‌اوزره بری برلرینی تصدیق صکره زوج زوجه‌یه برمقدار
دین ویاعین اقرار ویابرشی وصیت ایلسه عورت ایچون اقرار ویاوصیت اولنانله
میراثدن اقل واردر یعنی قنغیسی اقل ایسه آنی اخذ ایدر دیمك تهمت محلی اولمغله
وزوجك اقراری وقتندن عورت عدت چکر انجق بوقول ایله فتوی ویریلور
❊ واومات بعد مضیها فلها جمیع ما اقر اواوصی عمادیة ولولم یکن بمرض موته
صح اقراره ووصیته ولو کذبته لم یصح اقراره شرح مجمع وفی الفصول ادعت
علیه مریضاانه ابانها فجحد و حلفه القاضی فحلف ثم صدقته ومات ترثه
لوصدقته قبل موته لا لو بعده ❊ مزبوره عورتك انقضاسندنصکره زوج وفات
ایدرسه عورت ایچون اقرار ویاوصیت اولنانك کلیسنی اخذ واردر ومزبور
تصادق مرض موتده اولمزسه زوجك اقراری ووصیتی صحیح اولور واکر
عورت زوجی تکذیب ایدرسه اقراری صحیح اولمز وارثه اقرار روصیت کبی
اولدیغندن فصولده ذکر اولندیکه برعورت مریض اولان زوجنك اوزرینه
زوجی کندوبی باینا تطلیق ایلدی دیو دعوی اول دخی انکار ایتمکله قاضی
کندویه تحلیف وکندوده حلف بالله تعالی ایتدکدنصکره عورت کندوبی
تصدیق ایدوب کندوده وفات ایتسه عورت کندویه وارثه اولور اکر عورت
زوجك وفاتندن اقدم کندوبی تصدیق ایتمش‌سه زیرا زوج حی اولمغله میراثنده
طمعی اولمدیغندن نفسنی تکذیب ایتدی اما زوجك وفاتندن صکره کندوبی
تصدیق ایدرسه وارثه اولمز ❊ (کمن طلقت ثلاثا بامرها فی مرضه ثم اوصی لها
اواقر) فان لها الاقل ❊ صورت مشروحه‌ده موصی به‌له مقربه‌دن ومیراثدن

اقلی اخذی عورتك امریله زوجك مرضی حالنده کندوبی اوچ طلاق تطلیق
بعده کندویه مالندن وصیت ویااقرار اولنان عورت ایچون اقل مزبور
اولدیغی مثللو ❊ (قال صحیح لامرأتیه احداکما طالق ثم بین) الطلاق
(فی مرضه) الذی مات فیه (فی احداهما صار فارا بالبیان فترث منه)
کافی ومفاده انه لوحلف صحیحا وحنث مریضا فبینه فی احداهما صار
فارا ولم اره نهر ❊ برکسه حال صحتنده ایکی عورتنه خطابا بریکز بوشدر
دیوب بعده کندوده وفات ایتدیکی مرضنده مزبور طلاقی ایکی عورتنك
برینده بیان ایتسه بیانیله اول عورتده فار اولمش اولور اول عورت کندودن
میراث آلور تهمت محلی اولمغله میراث حقنده کانه مجددا انشا کبی اولدی بوندن
فهم اولنان برکسه حال صحتنده تعلیقله حلف ایدوب مثلا ان دخلت الدار فاحدا
کما طالق دیوب بعده مریضا حانث اولوب برینده بیانی آنك طلاقنك فار
اولمسیدر شارح نهردن نقلا بو مضمونی بن کوره مدم دیر ❊ (ولایشترط علمه)
ای الزوج (باهلیتها) ای المرأة (للمیراث فلو طلقها بائنا فی مرضه وقد کان
سیدها اعتقها قبله) اوکانت کتابیة فاسلمت (ولم یعلم به کان فارا) فترثه ظهیریة ❊
طلاقك فار اولمسنده عورتك میراثه مستحق اولمسنه زوجك علمی شرط قلنمدی
ایمدی برکمسه تحت نکاحنده اولان جاریه‌یی اغاسنك مقدما عتق معلومی
اولمیه‌رق وياخود عورت کتابیه اولوب اسلامه کلوب بنه اسلامنی زوج بلمکسزین
مرض موتنده مرقومه‌نی باینا تطلیق ایلسه اینته بو طلاق فار اولورده عورت
کندویه وارثه اولور ❊ (بخلاف مالوقال لامته انت حرة غدا وقال الزوج
انت طالق ثلاثا بعد غد ان علم کلام المولی کان فارا والا) یعلم (لا) ترث خانیة
واو علقه بعتقها اوبمرضه اووکله به وهو صحیح فاوقعه حال مرضه قادرا علی
عزله کان فارا ❊ اما برکسه غیرك نکاحنده بولنان جاریه‌سنه سن یارین حره سك
دیوب زوجه یارین دکل اوبرکون اوچ طلاق بوش سون دیسه اکر مولانك
کلامی زوجك معلومی ایسه فار اولور یوق معلومی دکلسه فار اولمز که وارثه
اوله برکسه طلاقی جاریه‌نك عتقنه ویا کندونك مرضنه تعلیق ویاحال صحتنده
برکسه‌یی تطلیقه وکیل ایدوب اول دخی موکلك کندوبی عزلنه قادر ایکن کندی
مرضی حالنده طلاقی ایقاع ایتسه فار اولور ❊ (ولوباشرت) المرأة
(سبب الفرقة وهی) ای والحال انها (مریضة وماتت قبل انقضاء عدتها
ورثها) الزوج (کما اذا وقعت الفرقة) بینهما (باختیارها نفسها فی خیار
البلوغ والعتق اوبتقبیلها) اومطاوعتها (ابن زوجها) وهی مریضة لانها
من قبلها ولذالم یکن طلاقا ❊ برمریضه عورت زوجندن مفارقتك سببنه

كندوسي مباشرت ايدوب وعدتى منقضيه اولازدن مقدم وفات ايتسه زوجى
كندويه وارث اولور زيرا زوجك مرض موتنده زوجه نك حق زوجك مالنه
تعلق ايتديكى كبى زوجه نكده مرض موتنده زوجك حقى آنك مالنه تعلق ايدر
نكم ميانه لرنده فرقت خيار بلوغ وعتقده عورتك نفسنى اختياريله وياوزوجنك
اوغلونى تقبيل وياكندويه تسليم اولمغله وقوع بولدقده زوجك وارث اولديغى
كبى بونده ده فرقت كندونك طرفندن اولمغله حتى طلاق اولمدى ❊ (بخلاف
وقوع الفرقة) بينهما (بالجب والعنة واللعان) فانه لايرثها (على) مافى
الخانية والفتح عن الجامع وجزم به فى الكافى قال فى البحر فكان هو (المذهب)
لانها طلاق فكانت مضافة اليه ❊ مزبوران ميانه لرنده مفارقت جب وعنت
وملاعنه سببيله اولورسه مسئلهٔ سابقه نك خلافنه دركه مذهب مختار اوزره زوج
عورته وارث اولمز اشبو فرقت طلاق اولمغله زوجه نسبت اولنديده عورت
فاره اولمدى وخانيه وفتح وكافينك دخى مختارلرى اشبو قولدر ❊ (وقيل)
قائله الزيلعى (هو كالاول) فيرثها ❊ بعضيلركه زيلعى بونيده اولكى كبيدر
ديديلرده زوج زوجه يه بو صورتلرده ده وارث اولور ديديلر
❊ (ولو ارتدت ثم ماتت او لحقت بدار الحرب فان كانت الردة فى المرض
ورثها زوجها) استحسانا (والا) بان ارتدت فى الصحة (لا) يرثها
بخلاف ردته فانها فى معنى مرض موته فترثه مطلقا ولو ارتدا معا فان
اسلمت هى ورثته والا لا خانية ❊ عورت معاذالله تعالى مرتده اولوب بعده
قبل انقضاء العدة فوت اولوب ويادار حربه لاحقه اولسه اكر مسفوره نك
اول فعل شنيعى مرضى حالنده اولديسه استحسانا زوجى كندويه وارث اولور
عورتك فرار قصد ايتديكى تبين ايتديكنه بناءً قياس اولان زوجك عدم
وارثيتيدر مسلمله كافر ميانه لرنده وراثتك عدم جريانه بناءً واكر ردت مرض
حالنده اولميوب صحتده اولورسه عورته وارث اولمز عورتك ارتدادى اسباب
هلاكدن اولمديغندن زيرا عورت ردتيله قتل اولنمز بلكه توبه سى ظاهر اولنه دك
حبس اولنور بنابرين فرار عد اولنمدى اما زوجك ردتى بونك خلافنه دركه
قتلنى ايجاب ايتمكله مرض موتى كبى اولوب عورت كرك صحت حالنده اولسون وكرك
مرض حالنده بولنسون كندويه وارثه اولور واكر زوجله زوجه ايكيسى برده مرتد اولوب
صكره عورت مسلمه اولورسه زوجه وارثه اولور يوقسه اولمز ❊ (قال آخر امرأة
اتزوجها طالق ثلاثا فنكح امرأة ثم اخرى ثم مات الزوج) طلقت الاخرى
(عند التزوج) و (لا يصير فارا) خلافا لهما لان الموت معرف واتصافه بالآخرية
من وقت الشرط فيثبت مستندا ❊ بر كمسه الك صكره كى تزوج ايده جكم

عورت اوچ طلاق بوش اولسون ديوب بعده واحدا بعد واحد ايكى عورت
نكاح ايدوب صكره كندوسى وفات ايتسه وقت تزوجندن صكره كى عورت
بوش اولور وزوج دخى فار اولمز بوكا كوره كندويه وارثه اوله مز امامين
ايچوندر اختلاف مشار اليهما فار اولور وارثه اولور حين موتده تطليق اولنديغنه
بناءً ديديلر زيرا آخريت انجق كندونك غيرى يى تزوج ايتماميله تحقق ايدر كانه شرط
موت وقتنده تحقق ايتمش اولديده اكا قصر اولندى امام اعظمك فار اولمز
ديديكى موتك اول عورتك الك صكره كى تزوج ايتديكى عورت اولديغنى معرف
اولوب يعنى بيان ايدوب اول تزوج ثانينك آخريتله اتصافى شرط اولان تزوج
وقتندن اولوب طلاقك تزوج وقتنه مستندا ثابت اولديغيچوندر ❊ فروع ابانها
فى مرضه ثم قال لها اذا تزوجتك فانت طالق ثلاثا فتزوجها فى العدة ومات
فى مرضه لم ترث لانها فى عدة مستقبلة وقد حصل التزوج بفعلها فلم يكن فرارا خلافا
لمحمد خانية ❊ بر كمسه عورتنى مرضى حالنده باينا تطليق ايدوب بعده كندويه
سنى تزوج ايدرسم سن اوچ طلاق بوش سون ديوب صكره عدتده كندويى
تزوج ايدوب واول مرضندن وفات ايلسه عورت كندويه وارثه اوله مز عدت
مستقبله ده اولمغله طلاق اول ايله اولان فرارك حكمى ابطال اولندى وتزوج
عورتك فعليله حاصل اولمغله اوچك ايقاعنه راضيه اولمش اولديده فرار اولمدى
امام محمد ايچوندر اختلاف مشار اليه نزدنده اولكى عدتك تماميله فرار باطل اولور
ايمدى اولكى طلاق مرضنده اولور عورت وارثه اولور صحتنده اولورسه اولمز
❊ كذبها الورثة بعد موته فى الطلاق فى مرضه فالقول لها كقولها طلقنى
وهو نائم وقالوا فى اليقظة والواجبة ❊ زوجك وفاتندن صكره ورثه عورتى طلاقك
مرض موتنده اولديغنده تكذيب ايتسه لر قول عورت ايچوندر زيرا ورثه
طلاقك صحتده اولمسيله عورتك ميراثدن حرماننى دعوى ايدرلر عورت آنى انكار
ايتمكله قول كندونك اولدى نتكم عورتك زوج بنى نومى حالنده تطليق ايتدى
ديوب ورثه يقظه سى حالنده ديدكلرنده قول عورتك اولديغى كبى ❊ طلقها
فى المرض ومات بعد العدة فالمشكل من متاع البيت لوارث الزوج لصيرورتها
اجنبية بخلافه فى العدة جامع الفصولين ❊ بر كمسه عورتنى مرضى حالنده تطليق
وبعد العدة كندوسى وفات ايتسه متاع بيتدن زوجنه صالح اولان مشكل
نسنه لر زوجك وارثى ايچوندر عورت عدتك انقضاسى سببيله اجنبيه اولوب
كندى ايچون يدقالمامغله ورثه واضع اليد اولديلرده قول كندولرينك اولدى
زوجك عدتده وفاتى صورة مشروحه نك خلافنه در بوكا كوره مشكل عورتكدر

وارثه اولمغله اجنبیه اولمدیغندن کانه قبل الطلاق وفات ایتمش اولدی
والله سبحانه وتعالی اعلم واستغفر الله العظیم

﴿باب الرجعة﴾

اشبو باب رجعت مسائلی بیاننده اولان بر بابدر رجعت طبعا طلاقدن متأخره
اولمغله وضعا دخی تأخیر اولندیده طلاقدن نصکره ذکر اولندی زیرا رجعت
طلاقك رفعی ایچون مشروع اولمشدر رفع ایسه انجق بعد الوقوع اولور
رجعت اسم مصدردر اصل مصدری رجعا رجوعا مرجعادر ﴿ بالفتح
والکسر یتعدی ولا یتعدی ﴾ رجعت لفظی رانك فتحیله در مکسورده اولور
اشبو تعبیر ایله فتحك افصحیتنه اشارت واردر وفعلی بنفسه متعدی اولور و بنفسه
اولمزده الی واسطه سیله ده اولور ﴿ (هی استدامة الملك القائم) بلا عوض
مادامت (فی العدة) ای عدة الدخول حقیقة اذلا رجعة فی عدة الخلوة
ابن الکمال وفی البزازیة ادعی الوطئ بعد الدخول وانکرت فله الرجعة
لا فی عکسه وتصح مع اکراه وهزل ولعب وخطأ (بنحو) متعلق باستدامة
(راجعتك) ورددتك ومسكتك بلانیة لانه صریح (و) بالفعل مع الكراهة
(بکل مایوجب حرمة المصاهرة) کمس ولو منها اختلاسا او نائما اومکرها
اومجنونا اومعتوها ان صدقها هوا وورثته بعد موته جوهرة ورجعة المجنون بالفعل
بزازیة ﴾ مزبوره رجعت قولی ایله مثلا راجعتك ورددتك ومسكتك کبی لفظله
بلانیة ومع الكراهة هر بر بلاحائل مس کبی حرمت مصاهرهیی موجب فعل
ایله عورت مادام حقیقة دخولکه وطئ عدتنده اولدقجه بلا عوض قائم اولان
ملك تمتعك دوامنی طلبدر اما خلوت عدتنده رجعت اولمز بلا عوض واقعی بیاندر
ملك تمتعه مقابل اولدیغی ابتدا اولوب بقا اولمدیغنه بناءً وعدت حیضله اولورسه
انقضاسنده قول عورتكدر لكن ایکی آیدن اقلده عدتم منقضیه اولدی قولنده
تصدیق اولنمز و بزازیه ده مذکوردر که زوج بعد الدخول وطئ ادعا ایتسه
وعورت آنی انکار ایتسه اول زوج ایچون رجوع واردر ایمدی بعد الدخول
قولنك مکاننده صواب اولان بعد الخلوة دیمك ایدی اما صورت مرقومه‌نك عکسنده
عورت وطئ ادعا ایدوب وزوج انکار ایدرسه رجعت اولمز واشبو رجعت اکراهله وجد
اولمیه‌رق هزل ولعبله وخطا ایله که اسقنی یدانه راجعتك دیمکله صحیحه اولور نکاح
کبی ومزبور لفظلر ایله رجعتك بلانیه وقوعی صریح اولدقلرندنده مبنیدر
ومزبوره رجعت هرنقدر زوجه طرفندن علی الغفلة قاپمق وجهی اوزره ویانوم

حالنده ویا اکراهله ویا مجنون ویا معتوه اوله‌رق اولسه‌ده اولور اکر مزبور مجنون
ویا معتوه اولان زوج افاقت بولوب ونائم بیدار اولوب ومکره عورتی رجعت
دعواسنده تصدیق ایدرسه ویاخود کندی وفات ایتدیسه ورثه‌سی عورتك
شهوتله مسنی تصدیق ایلرلرسه‌ده اولور وعاقلا عورتنی تطلیق ایدن مجنونك
رجعتی فعل ایله اولور وکندوده تکلیف بولنمدیغندن کراهتده اولمز مجنونك فعلیله
مؤاخذه اولنوب قولیله اولنمدیغنه بناءً ﴿ (و) تصح (بتزوجها فی العدة) به یفتی
جوهرة (ووطئها فی الدبر علی المعتمد) لانه لا یخلو عن مس بشهوة (ان لم یطلق
بائنا) فان ابانها فلا (وان ابت) او قال ابطلت رجعتی اولا رجعة لی فله الرجعة
بلا عوض ولو سمی هل یجعل زیادة فی المهر قولان ﴾ ومزبوره رجعت زوجه‌یی
عدت ایچنده تزوجله ده صحیحه اولور ووکیلله ده اولور انجق بو قول ایله فتوی
ویریلور ومس بشهوه‌دن خالی اولمغله قول معتمد اوزره دبردن وطئله ده رجعت
اولور وما مرّ الذکر استدامت اکر زوج بائنا تطلیق ایتمدیسه اولور بوقسه
اولمز ورجعی عورت هرنقدر ابا ایتسه‌ده اولور وان ابت وصلنی شارح کندویه
فله الرجعة قولنی جواب قیلمغله شرط ایتدی یعنی عورت هرنقدر رجعتدن امتناع
ویا زوج بن رجعتمی ابطال ایتدم ویا بنم ایچون رجعت یوقدر دیسه بنه
کندی ایچون بلا عوض رجعت واردر شارحك کندوبی بلاقید رضا اثبات
ایتدیکی احکامدن اولوب ومیراث کبی اسقاطله ساقط اولمیان شیدن اولدیغنه
بناءً وهرنقدر عوض ایجاب ایتزسه‌ده برمقدارشی تسمیه اولنسه مقدمکی
مهرك اوزرینه زیاده اولورمی بونده ایکی قول واردر بعضیلر زیاده فی المهر
قبیلندندر اولور وبعضیلر اقاله ده اولمدیغی کبی بونده‌ده اولمز دیدیلر ﴿ (وبتعجل
المؤجل بالرجعی ولا یتأجل برجعتها خلاصة وفی الصیرفیة لا یکون حالا حتی
تنقضی العدة ﴾ مهر مؤجل طلاق رجعیله تعجل ایدوب حالا ویرمسی لازم
اولور هرنقدر عدت باقیه ایسه‌ده وصیرفیه‌ده عدت منقضیه اولمیجق مهر
حالا لازم کلمز دیو مذکوردر ﴿ (وندب اعلامها بها) لئلا تنکح غیره بعد العدة
فان نکحت فرق بینهما وان دخل شمنی ﴾ ومطلقهٔ رجعیه‌یه رجعت اولندیغنه
کوره رجعتی اعلام مندوبدر که حتی بعد انقضاء العدة زوج آخره نکاح اولیه
فرضا غیری کمسه‌یه عقد اولنسه میانه‌لری تفریق اولنور هرنقدر دخول
ایتمشسه‌ده دخوله کوره مهر مثل وعدت لازمه اولور ﴿ (وندب الاشهاد) بعدلین
ولو بعد الرجعة بالفعل ﴾ ایکی عادل ویا بر عادل وایکی عادله ایله رجعته
اشهاد مندوبدر هرنقدر فعل ایله مراجعتدنصکره اولسه‌ده اولور ایمدی
{ واشهدوا ذوی عدل منکم } امر شریفی ندبه محمول اولور مزبور اشهاد قول

ایله مراجعت اولور نفس جماع وتقبیل ومس بشهوة فعللرینه شهادت اولماز
یونلره شاهدلرك علمی اولمدیغنه بناءً ﴿ (و) ندب (عدم دخوله بلا اذنها علیها)
لتتأهب وان قصد رجعتها لکراهتها بالفعل کامر ﴿ ومراجعت عورتك اذنی
اولمقسزن دخول ایتمك منه وبدر ایمدی تنحنح وباندا ویاصوت نعل ایله کندویه
اعلام ایدرکه حتی حاضرلنه هرنقدر کندویه رجعت قصدی ایدرسه‌ده فعل
ایله رجعت مکروهه اولدیغنه بناءً تنکم ماسبقده مرور ایتدی ﴿ (ادعاها بعد العدة
فیها) بان قال کنت راجعتك فی عدتك (فصدقته صح) بالمصادقة (والالا)
یصح اجماعا ﴿ برکسه مطلقهٔ رجعیه‌سنه بن سکا عدت ایچنده مراجعت ایتدم
دیو بعدالعدة دعوی ایدوب اول دخی کندوبی تصدیق ایلاسه اشبو مصادقه
ایله رجعت اولمش اولور مصادقه ایله نفس نکاح صحیح اولدیغی کبی واکر عورت
کندوبی تصدیق ایتمزسه صحیح اولمز انشاسنه مالك اولمدیغی شیدن خبرویروب
وکندوبی مصدق بولنمغله وبینه اولمزسه عورته یمین ده اولمز ﴿ (و) کذا
(لواقام بینة بعدالعدة انه قال فی عدتها قد راجعتها او) انه (قال قد جامعتها)
وتقدم قبولها علی نفس اللمس والتقبیل فاحفظ (کان رجعة) لان الثابت
بالبینة کالثابت بالمعاینة وهذا من اعجب المسائل حیث لا یثبت اقراره باقراره بل بالبینة ﴿
بنه بوبلجه زوج بعدالعدة بینه اقامه ایتسه‌که عدتده بن اشبو زوجه‌مه
مراجعت ایتدم ویاکندیله جماع ایتدم دیدی دیو بینه رجعت اولور زیرا
بینه ایله ثابت اولان عیانا ثابت کبیدر واشبو مسئله مسائلك پك عجیبندندرکه
زوجك اقراری کندونك اقراریله ثابت اولمیورده بلکه بینه ایله ثابت اولیور
لکن پك تعجب ایده‌جك برشیده دکلدر زیرا کندونك عدتده بوبلجه اقرار
ایتدم دیو اقراری دعوای مجرده‌در آنجق بینه ایله ثابت اولور وفصل
فی المحرمات ده نفس شهوتله لمس وتقبیل اوزره بینه اقامه‌سی مقبوله اولور زیرا
شهوت کندویه بعض آثار وعلایم ویاانتشار ایله واقف اولنور شیلردندر
ومصنف مرحومك کان رجعة قولی شارح رحمه الله تعالی نك کذا تقدیرندن
مغنیدر بوکا کوره تقدیرینه هیچ حاجت یوقدر واشبو صورت مشروحه‌ده
رجعتك صحیحه اولدیغی ﴿ (کما لو قال فیها کنت راجعتك امس) فانها تصح
(وان کذبته) لملکه الانشاء فی الحال ﴿ تنکم عدت ایچنده زوج بن سکا
دونکی کون مراجعت ایتدم دیسه صحیح اولدیغی کبی بونده عورت هرنقدر
زوجی تکذیب ایدرسه بنه رجعتی صحیحه‌در زوجك فی الحال انشاسنه مالك
اولدیغنه مبنی زیرا وصی وبیعه وکیل وکندی ایچون مخیرلك اولان کمسه
مثللو برشیئك انشاسنه مالك اولان کمسه اخبارینده‌ده مالك اولور ﴿ (بخلاف)

قوله لها) (راجعتك) یرید الانشاء (فقالت) علی الفور (مجیبة له قدمضت
عدتی) (فانها لاتصح عند الامام لمقارنتها الانقضاء العدة حتی لوسکتت ثم
اجابت صحت اتفاقا کما ونکلت عن الیمین عن مضی العدة ﴿ امازسرنو انشای
رجعت اراده‌سیله زوج زوجه‌یه خطابا سکا مراجعت ایتدم دیوب ایمدی
زوجه دخی کندویه جواب اوله‌رق تحقیق عدتم بکدی دیسه امام اعظم
رحمه الله تعالی قتنده اشبو رجعت صحیحه اولماز اکر عدتك انقضای عدته تحملی
وار ایسه یوق عدتك انقضاسنه تحملی یوق ایسه رجعت ثابته اولور
صحیحه اولمدیغی صورت مشروحه‌ده رجعتك انقضای عدته مقارنتنه مبنیدر
حتی عورت بلاعذر براز وقت سکوت ایدوب صکره اجابت ایلسه اتفاقا صحیحه
اولدیغی کبی شارحك عن مضی العدة قولنده عن بدلنده علی ایله تعبیر اولنسه اولی اولور
ایدی یمینه متعلقدر ﴿ (قال زوج الامة بعدها) ای العدة (راجعتها فیها
فصدقه السید وکذبته) الامة ولابینة (اوقالت مضت عدتی وانکر) الزوج
والمولی (فالقول لها) عند الامام لانها امینة (فلو کذبه المولی وصدقته الامة
فالقول له) ای للمولی علی الصحیح لظهور ملکه فی البضع فلایمکنها ابطاله ﴿
مطلقهٔ رجعیه جاریه‌نك زوجی بعد انقضاء العدة بن کندویه عدتده مراجعت
ایتدم دیوب ایمدی سید کندوبی تصدیق وجاریه تکذیب ایدوب وبینه‌ده
اولمسه ویاخود امه عدتم منقضیه اولدی دیوب زوجله مولا انکار ایتسه‌لر امام
اعظم رحمه الله تعالی عندنده امینه اولدیغنه بناءً قول جاریه نکدر
واکر زوجی مولا تکذیب وامه تصدیق ایدرسه مذهب صحیح اوزره قول
مولانکدر زیرا جاریه‌نك بضعنده کندونك ملکنك ظهورینه بناءً جاریه‌یه آنی
ابطال ممکن اولمز اما مزبور سید ایله جاریه‌نك ایکیسی بردن زوجی تصدیق
ایتسه‌لر رجعت اتفاقا ثابته اولور. واکر ایکیسی بردن تکذیب ایتسه‌لر اتفاقا
رجعت ثابته اولمز زوجك اقامهٔ بینه سنه نظرا بنه رجعت ثابته اولور ﴿
﴿ (قالت انقضت عدتی ثم قالت لم تنقض کان له الرجعة) لاخبارها بکذبها
فی حق علیها شمنی ثم انما تعتبر المدة لو بالحیض لابالسقط وله تحلیفها انه مستبین
الخلق ولو بالولادة لم یقبل الا ببینة ولو حرة فتح ﴿ برعورت بنم عدتم منقضیه اولدی
دیدیکدنصکره انکار ایدوب اولمدی دیسه کندونك اوزرنده زوجك رجعت
حقنك ثبوتنده کندونك کذبنی اخبارینه بناءً زوج ایچون کندویه رجعت
جائزه اولور ومدت اعتبار آنجق انقضای عدت حیضله اولدیغنه مبنیدر سقطله
اولورسه اولماز زیرا بعض اولور سقط طلاقدن از بر وقت مروریله‌ده اولور
وزوج ایچون عورته مزبور سقط مستبین الخلقه‌در دیو تحلیف واردر انقضای

عدت ولادتله اولدی دعواسی ایجق بینه ایله مقبوله اولور هرنقدر حره ده اولورسه امامینه کوره قابله خاتونله اولسه ده اولور امام اعظم قتنده فقط اول کفایت ایتمز ﴿ (وتنقطع) الرجعة (اذا طهرت من الحيض الاخير) يعم الامة (لعشرة) ايام مطلقا (وان لم تغتسل ولاقل لا) تنقطع (حتى تغتسل) ولو بسؤر حمار لاحتمال طهارته مع وجود المطلق لكن لا تصلي لاحتمال النجاسة ولاتتزوج احتياطا ﴾ كرك حره وكرك جاریه دم منقطع اولسون ویا اولمسون اون کوندنصکره اك صکره کی حیضدن پاك اولیجق رجعت منقطعه اولور هرنقدر غسل ایتدیسه ده واون کوندن اقلده پاك اولورسه رجعت منقطعه اولمز حتی غسل ایتدکجه ومزبور غسل هرنقدر ماء مطلق موجود ایکن حمار سؤریله اولورسه ده اقل صورتنده غسلك شرط اولمسی قانك عودیله مدتك بقاسی احتمالی اولدیغندن انقطاع حقیقة اغتسال ایله تقویه بولسون ایچوندر وحمارك سؤرینك طهارتی احتمالندن رجعت منقطعه اولور ونجاستی احتمالیده اولمغله احتیاطا نمازی قلماز وآخر زوجه تزوج ایتمز ﴿ (اويمضي) جميع (وقت صلاة) فتصير دينا في ذمتها ولو عاودها ولم يجاوز العشرة فله الرجعة (او) حتى (تتيمم عند عدم الماء (وتصلي) ولو نفلا صلاة تامة في الاصح وفي الكتابة بمجرد الانقطاع ملتقى لعدم خطابها قلت وافاده ان المجنونة والمعتوهة كذلك ﴾ ویاخود رجعت منقطعه اولمز حتی بر نماز وقتنك جمیعی مرور ونماز ذمتنده دین اولوب ویاصو بولمدیغنه کوره تیمم ایدوب ونمازی قیلدقجه وقول اصحده قیلدیغی نماز صلاة تامه ازله زق هرنقدر نافله اولسه ده اولور بعضیلر نمازك تمامیتی لازم دکل مجرد شروعله انقطاع بولنوردیدیلر واكر حیض عشره‌یی تجاوز ایتدین عودت ایتسه زوجه رجعت واردر حیضده اولدیغی تبین ایتدیکندن غسلی ونكاحی باطل اولور وكتابیه ده فقط حیضك انقطاعیله رجعت منقطعه اولور مخاطبه اولمدیغندن شارح دیرکه مضمون سابقك مفادی مجنونه ومعتوهه دخی ینه بویلجه کتابیه کبی اولمقدر ﴿ (ولو اغتسلت ونسيت اقل من عضو تنقطع) لتسارع الجفاف فلو تيقنت عدم الوصول اوتركته عمدا لاتنقطع (ولو) نسيت (عضوا لا) لاتنقطع وكل واحد من المضمضة والاستنشاق كالاقل لانهما عضو واحد على الصحيح بهنسي ﴾ عورت غسل ایدوب وبر عضوك اقلنك غسلنده شك ایتسه رجعت منقطع اولور جفافك سرعتنه بناً لكن امر فروجده احتیاطا کندویه آخر زوجه تزوج حلال اولمز مزبور عضوه صویك عدم وصولنی تیقن ایدوب ویا اول عضوی عمدا ترك ایدوب غسل

ایترسه رجعت منقطعه اولمز وال وآیاق مثللو عضو مستقلك غسلنی اونودرسه رجعت منقطعه اولمز زیرا بتون عضوك جفافی مستبعد در مضمضه ایله استنشاقدن هر برلری برعضودن اقل کبیدر قول صحیح او زره ایکیسی برعضو اولدیغندن ﴿ (طلق حاملا منكرا وطئها فراجعها) قبل الوضع (فجاءت بولد لاقل من ستة اشهر) من وقت الطلاق ولستة اشهر (فصاعدا) من وقت النكاح (صحت) رجعته السابقة وتوقف ظهور صحتها على الوضع لاينافي صحتها قبله فلا مسامحة في كلام الوقاية ﴾ برکسه وطئنی انکار ایتدیکی حامل عورتی حملنی وضعندن مقدم تطلیق وکندویه مراجعت ایتدکدنصکره طلاق وقتندن آلتی آیدن اقلده ونكاح زماننده آلتی آیده و زیاده ده بر ولد کتورسه رجعت سابقه سی صحیحه اولور زیرا ولد فراشه تابع اولمغله بونده ولد کندونك اولدیغنه دلالت ایدر وطئنی انکارنده زوج کاذب اولور اما حملنی وضعندنصکره رجعت اولمز و بوندن ظاهر اولان طلاق وقتندن آلتی ماه ویا زیاده مرور ایتدکده ولد کتورسه رجعتك عدم صحتیدر ونكاح وقتندن آلتی آیدن اقلده ولد کتورسه ولدك انعقادی نكاحدن مقدم اولمغله زوج شرعا تكذیب اولنمدیغندن رجعت اولمز ومزبور رجعتك صحتنك ظهوری وضع حمله توقف ایتمسی وضعندن مقدم صحتنه منافی دکلدر بوکا کوره صدر الشریعه‌نك وقایه‌نك ولو طلق حاملا اومن ولدت منكرا وطئها فله الرجعة قولنده مسامحه واردر قولی محلنده اولمز صدر الشریعه‌نك کلامنك خلاصه‌سی بودرکه حین طلاقده حملك وجودی ایجق حین طلاقده آلتی ماهدن اقلده ولد کتورمکله معلوم اولور وولد کتورمکله ده عدت منقضیه اولور رجعت ممکن اولمز اشبو مزبور اشکالی کأنه شارح رحمه الله تعالى دفع ایدرکه مزبور وقایه‌نك کلامندن فله الرجعة قولندن مراد رجعت سابقه که قبل وضع الحمل اولان رجعت صحیحه اولور دیمك بس وضع حملدنصکره رجعت ممکن اولمز عدت منقضیه اولمغله سؤالی مندفع اولدی ﴿ (كما) صحت (لو طلق من ولدت قبل الطلاق) فلو ولدت بعده فلا رجعة لمضي العدة (منكرا وطئها) لان الشرع كذبه بجعل الولد للفراش فبطل زعمه حيث لم يتعلق باقراره حق الغير ﴾ صورت مشروحه ده رجعتك صحتی قبل الطلاق ولد کتورن عورتی وطئنی انکار ایدرك تطلیق ایدن کسه‌نك رجعتنك صحیحه اولدیغی کبی زیرا شرع شریف ولدی فراش ایچون قلمغله زوجی تكذیب ایتدیکنه بناً زوجك ولدك غیریدن اولمسی زعمی باطل اولدی کندونك اقرارنه غیرك حقی تعلق ایتمدیکندن اما غیرك حقی تعلق ایدرسه مثلا برکسه‌نك باخر کسه‌یه اشبو عبد بونکدر دیو اقرار ایدوب

بعده اول عبدی كندوسی اشترا ایدوب ویدنده مزبور عبده غیری كسنه مستحق چیقوب صكره ینه كندویه واصل اولسه كندویه مقراهه تسلیمله امر اولنور شرعا استحقاقله هرنقدر كندی تكذیب اولندیسه‌ده لكن غیركه مقرلهك حقی تعلق ایتمكله كندونك زعم واقراری باطل اولمدی رجعت مسئله‌سی بونك خلافنده‌در ینه شرعك تكذیب ایتدیكی مسائلدندر مثلا بر بایعله مشتری بر عقارك ثمننده اختلاف ایدوب مشتری بیكه بایع ایكی بیكه دیوب واقامهٔ بینه ایتسه شفعه دعواسی ایدن كسنه ایكی بیكه اخذ ایدر قاضی مشتری‌یی اقرارنده تكذیب ایتدیكندن دخی مسائل مشروحه‌دندر بر مشتری مبیعی بایعك ملكیدر دیو اقرار ایدوب بعده كندونك یدنده مبیع مزبور بینه ایله مستحق چقاد قده كندی اقرارنده تكذیب اولنمغله بایعه ثمنیله رجوع ایدر مال مستحقك اولور وینه بركسنه براخر كسنه‌یه سن اشبو خصوصه كفیلسك دیو دعوی اول دخی انكار ایتدكده مدعی اثبات ایدیجك كفیلك اوزرینه حكم اولنور وكندوده مدیونك امریله كفیل اولمشسه اكا رجوع ایدر كندی انكارنده مكذب اولمغله قاضی كندویه كفالتیله حكم ایتدی لكن بركسنه مدیوننه دینی ایفا ویاابراسنی ادعا ودائن انكار وحلف ایدوب قاضی مزبور دینیله غریم اوزره حكم ایتسه غریم بو صورتده تكذیب اولنمش اولمز حتی صكره ایفا ویاابرایه شاهد بولسه مقبول اولور بومسائل مذكوره‌دن اولماز ✲ كذا فی البحر ﴿ (واوخلابها ثم انكره) ای الوطئ (ثم طلقها لا) يملك الرجعة لان الشرع لم يكذبه ولواقربه وانكرته فله الرجعة ولولم يخل بها فلا رجعة له لان الظاهر شاهد لها والواجبة ﴿ بركسنه زوجه‌سیله خلوت صحیحه‌دن صكره وطئی انكار بعده آنی تطلیق ایتسه رجعته مالك اولماز شرع شریف كندویی تكذیب ایتمدیكندن زیرا ملك وطئله تأكد ایدر كندی ایسه وطئك عدمنی اقرار ایتمكله كندی نفسی حقنده تصدیق اولنور رجعت كندونك حقیدر پس شرعا تكذیب اولنمدی واكر وطئی زوج اقرار وزوجه انكار ایدرسه زوج ایچون رجعت واردر خلوت دخوله دلالت ایتمكله ظاهر كندویه شهادت ایدر واكر میانه‌لرنده خلوت اولمزسه زوج رجعت ایده‌مز ظاهر عورتك انكارینه شهادت ایتدیكندن ﴿ (فان طلقها فراجعها) والمسئلة بحالها (فجاءت بولد لاقل من حولين من حين الطلاق (صحت) رجعته السابقة لصيرورته مكذبا كامر ﴿ مسئله سابقه مثلو زوج زوجه‌سیله خلوت ایدوب ووطئی انكار ایدوب بعده مزبوره‌یی تطلیق وكندویه رجعتدنصكره عورت حین طلاقدن ایكی سنه‌دن اقلده بر ولد كتورسه رجعت سابقه‌سنك صحتی ظاهر اولور زوجك بن آنكله

مجامعت ایتمدم قولنده تكذیب اولنمش اولمغله شارع كندویی حكما واطئ قیلدی رجعت دخوله مبتنی اولوب نسب كندودن ثابت اولمغله دخولده ثابت اولدی زیرا بلاماء نسب اولماز وقبل الطلاق واطئ عداولندی بعد الطلاق عداولنمدی وهرنقدر كندی وطئی انكار ایتدیسه‌ده ینه كندویی تكذیب ولدی زنایه حملدن اولیدر تكم ما سبقده شارحك لان الشرع كذبه بجعل الولد للفراش قولنده مرور ایتدی ﴿ (ولوقال ان ولدت فانت طالق فولدت) فطلقت فاعتدت (ثم) ولدت (آخر ببطنين) يعنى بعد ستة اشهر ولولاكثر من عشر سنين مالم تقر بانقضاء العدة لان امتداد الطهر لاغاية له الا اليأس (فهو) اى الولد الثانى (رجعة) اذ يجعل العلوق بوطئ حادث فى العدة بخلاف مالو كانا ببطن واحد ﴿ بركسنه عورتنه اكر سن ولد كتوررسك بوش اول دیوب عورت ولد كتوروب بوش اولوب عدت چكدكدنصكره ایكی بطنده كه هربر ولد مستقل بر حمل مدتنده اوله‌رق مثلا آلتی آیدنصكره بلكه اون سنه‌دن زیاده‌ده بردیكر ولد دخی كتورسه اول ولد ثانی رجعت اولور مادام عورت عدتك انقضاسنی اقرار ایتمدیسه زیرا حیض میانه‌لرنده طهرك امتدادنك غایة ونهایتی اولمدیغندن عورت ممتدة الطهر قیلنور كندودن زنا تهمتنی دفع ایچون لكن سن ایاسه بالغ اولورسه طهره نهایت اولور ومزبور ولد ثانینك رجعت عد اولنمسی عدتده ولدك زوجدن وطئ حادثله علوق وحملنه مبنیدر زیرا عورت مادام انقضای عدتنی مقره اولمیجق حالرینی صلاحه حملا زوج مراجعت ایتمش دینور مثلا بركسنه رجعیا عورتنی تطلیق ایدوب بعده ایكی سنه‌دن اكثرده عورت بر ولد كتوردكده مراجعته حمل اولندیغی كبی ✲ بحر ✲ اما ولدلرك ایكیسی بطن واحدده اولورسه صورت مشروحه‌نك خلافنه اولور كه ایكنجی رجعته حمل اولنمز اولكندنصكره حادث اولمدیغندن ﴿ (وفى كلما ولدت) فانت طالق (فولدت ثلاث بطون تقع الثلاث والولد الثانى رجعة) فى الطلاق الاول كامر وتطلق به ثانيا (كالولد الثالث) فانه رجعة فى الثانى وتطلق به ثالثا عملا بكلما ﴿ بركسنه عورتنه سن هرنه زمان ولد كتوررسك بوش اول دیوب عورت عقیبنده بطون مختلفه‌ده هر برایكیسنك ما بیننده آلتی ماه ویازیاده اوله‌رق بلكه ایكی سنه‌ده اوچ عدد ولد كتورسه اوچ طلاق واقع اولور ولد ثالث كبی اولكه طلاقده ولد ثانی رجعیه اولور نتكم ماسبقده مرور ایتدیكه اول ولد عدتده حادث اولان علوقدن حاصل اوله وآنكله عورت ثانیا برطلاق بوش اولور اوچنجی ولدده ایكنجیده رجعت عد اولنور وكلما كلمه‌سیله عملا ایكنجیله‌ده عورت ثالثا تطلیق اولنور ﴿ (وتعتد) للطلاق الثالث (بالحيض) لانها من ذوات

الاقراء مالم تدخل فى سن اليأس فبالا شهر ولو كانوا بطن بقع ثنتان بالاولين
لاباثالث لانقضاء العدة به فتح ❊ ومن بوره عورت اوچنجى طلاق ايچون حيضله
عدت چكرسن اياسه داخل اولمدقچه حيض صاحبى اولمغله واكرسن اياسه
رسيده اولورسه اشهر ايله عدت كوزه در واكرمن بور اوچ ولد بر بطنده تولد
ايدرسه ايكى اولكيله ايكى طلاق واقع اولور اوچنجيله واقع اولمز عدت
كندى ايله منقضيه اولديغندن ❊(والمطلقة الرجعية تتزين) ويحرم ذلك
فى البائن والوفاة (لزوجها) الحاضر لا الغائب لفقد العلة (اذا كانت) الرجعة
(مرجوة) والافلا تفعل ذكره مسكين ❊ مطلقهٔ رجعيه يه حاضر اولان زوجى
ايچون رجعت اميدى اولورسه تزين ايتمك مستحبدر واكر زوج غائب اولورسه
ويا رجعت مأموله اولمزسه تزين ايتمز مسكين بو يلجه ذكر ايلدى طلاق بائنله
وفاتده تزين ايتمك حرامدر ❊(ولايخرجها من بيتها) ولو لما دون السفر للنهى المطلق
(مالم يشهد على رجعتها) فتبطل العدة وهذا اذا صرح بعدم رجعتها فلو لم
يصرح كان السفر رجعة دلالة فتح بحثا واقره المصنف ❊ زوج مطلقهٔ
رجعيه سنى مادام رجعتنه اشهاد ايتمدكجه هر نقدر مادون السفر مسافه يه
سفر ايچون اولورسه ده منزلندن اخراج ايده من معتدات حقنده وارد اولان
{لاتخرجوهن من بيوتهن } آيهٔ كريمه سنك متضمن اولديغى نهى مطلق
اولديغندن پس رجعتنه اشهاد ايدرسه عدت باطله اولور واشبو اشهادك لزومى
عورته حين اخراجده عدم رجعتله زوج تصريح ايتديسه اولور واكر تصريح
ايتمديسه كنديله سفر شرعى دلالة رجعت اولور فتح بو يلجه بحث ايدوب
ومصنف اقرار ايلدى ❊(والطلاق الرجعى لايحرم الوطئ) خلافا للشافعى
رضى الله تعالى عنه (فلو وطئ لاعقر عليه) لانه مباح (لكن تكره الخلوة بها)
تنزيها (ان لم يكن من قصده المراجعة والالا) تكره ❊ طلاق رجعى وطئ حرام
ايتمز حق سبحانه وتعالى حضرتلرينك { وبعولتهن احق بردهن }قول شريفنده
زوجه سنه طلاق ويرن كمسه يه بعل تسميه ايتديكنه بناءً زيرا زوج تسميه سى
زوجيتك قيامنى اول دخى اجماعا وطئك حلنى ايجاب ايدر امام شافعى ايچوندر
اختلاف مشار اليه وطئ حرامدر وكنديله عقر لازم كلور ديدى ايمدى بزه كوره
وطئ ايتسه زوجه عقر لازم كلمز وطئ مباح اولمغله لكن زوجك مراجعت
مرادى اولمجق زوجه سيله خلوتى تنزيها مكروه اولور واكر رجعتى قصد
ايدرسه خلوتى مكروه اولمز ❊(ويثبت القسم لها ان كان من قصده المراجعة
والالا) قسم لها بحر عن البدائع قال وصرحوا بان له ضرب امرأته
على ترك الزينة وهو شامل للمطلقة رجعيا ❊ ومطلقهٔ رجعيه ايچون قسم واجب

وثابت اولور اكر زوجك مراجعت قصدى وار ايسه يوقسه كندويه قسم يوقدر
صاحب بحر ديديكه فقها تصريح ايتديلركه زوج ايچون عورتى زينتى ترك
ايچون ضرب وار در بونده امرأته لفظى رجعيا تطليق اولنان عورته
شاملدر ❊(وينكح مبانته بمادون الثلاث فى العدة وبعدها) بالاجماع ومنع غيره
فيها لاشتباه النسب ❊ زوج مادون الثلث مبانه اولان زوجه سنى اجماعا عدتده
وعدتدنصكره نكاح ايدر زوجك غيريسى عدتده نكاحدن منع اولندى اولدن
ويا ثانيدن نسبك ثبوتنده اشتباه اولمغله يعنى طلاق رجعيده مراجعتله تدارك
بيان اولنديسه طلاق بائنك تدار كينك بياننه شروع ايدركه عقد جديد وصداق
مستأنفله من بوره مبانه سنى زوج آلور ❊(لا) ينكح (مطلقة) من نكاح
صحيح نافذ كما سنحققه (بها) اى بالثلاث (لو حرة وثنتين لو امة) ولو قبل
الدخول ❊ زوج حره ايسه اوچ امه ايسه ايكى طلاقله نكاح صحيح نافذدن
مطلقه عورتى هر نقدر قبل الدخول اولورسه ده نكاح ايده من الانكاح صحيحله
غيرى كمسه آنى وطئ ايدرسه ايدر ❊ ومافى المشكلات باطل اومأول كامر
(حتى يطأها غيره ولو) الغير (مراهقا) يجامع مثله وقدره شيخ الاسلام بعشر
سنين اوخصيا او مجنونا او ذميا لذمية (بنكاح نافذ) خرج الفاسد والموقوف ❊
مشكلاتده ذكر اولنان قبل الدخول عورتى ثلاثا تطليق ايدن كمسه يه بلا تحليل
عورتى تزويج وار در مضمونى باطلدر زلهٔ عظيمه نص واجماعه مصادم ومعارض
برشيدر وياخود باب طلاق غير المدخول بهانك ابتداسنده ذكر اولنديغى مثللو
مؤلدركه متفرقا طلاق ثلاثه يى ايقاعه محمول اوله بوكا كوره اتفاقا انجق
برطلاق واقع اولور مدخول بها اولميانده عدت واجب اولمغله برلك غيرى كندويه
لاحق اولمدى صاحب مشكلات فان طلقها فلا تحل له من بعد حتى تنكح زوجا
غيره نص جليلنى مدخول بهايه تخصيص ايلمدى لكن مختارات النوازل نام
معتبرانده مدخول بها وغير مدخول بها ميانه لرنده عدم فرقله تصريح اولندى
واشبو تحليل امرى ضرورات دينيه دندر مخالفينك اكفار اولنملرى برامر مستبعد
دكلدر عياذا بالله تعالى ومن بور غير هر نقدر كندى مثللو جماعه مقتدر بنيه سى
قوى توانا بلوغه قريب مراهق وياخصيه لرى مقطوع خصى ويا مجنون وياعورت
ذميه اولورسه ذميده اولسه اولور من بور غيرك شخصنى مطلق كه زوج اول
بلمك لازم دكل واشبو تعليلده سعيد بن مسيبك زوج ثانينك دخولى شرط دكلدر
قولى قول معتبر دكلدر آنكله حكم ايدن قاضينك حكمى نافذ دكلدر دخولك
شرطيتى آثار مشهوره ايله واجماعله ثابت ومن بور سعيددن غيرى بو قولى
قائل يوقدر ومنيه ده سعيدك قولى جمهوره رجوعى وبو قول ايله عمل ايده نك

يوزى قاره لنوب تشهيرى و بو نكله افتا ايدن مفتينك تعزير اولنمسى مسطور در
قهستانى خلاصه دن نقلا ديركه اشبو قول ايله فتوى ورن كمسه يه الله عظيم
الشان وملائكه و ناسك جمله سنك لعنتى آنك اوزرينه اولسون اجماعه مخالفته
بناً انتهى اولى اولان حرك بالغ اولمسيدر امام مالك نزدنده انزال شرط اولمغله
مذهبنه مراعات اولونديغنه بناً ومزبور مراهق شيخ الاسلام اون سنه ايله تقدير
ايلدى لكن تاتارخانيه قبل البلوغ طلاقنك عدم صحتنه بناً بعد البلوغ تطليق
ايتملى ديدى ومجنونده بعدالافاقه تطليق ايدر خصيك تحليلنك جوازى آلتينك
وجودينه مبنيدر مصنف مرحومك بنكاح نافذ قوليله شاهدسز ويا عدتده
اولان نكاح فاسد ونكاح موقوف خروج ايتدى نافذ اولمجق صحيح اولمغله
﴿ فلو نكحها عبد بلا اذن سيده و وطئها قبل الاجازة لا يحلها
حتى يطأها بعدها ﴾ ايمدى وليسى اولميان ويا اولوبده راضى
اولان عورتى اغاسنك اذنى اولمقسزين بر عبد نكاح واغاسى اجازت
ويرمكسزين وطئ ايتسه اشبو وطئ زوج اوله مزبوره عورتى حلال قيلمز
حتى بعدالاجازة بروطئ دخى ايتمدكجه ﴿ ومن لطيف الحيل ان تزوج لمملوك
مراهق بشاهدين فاذا اولج يملكه لها فيبطل النكاح ثم تبعثه لبلد آخر فلا
يظهر امرها لكن على رواية الحسن المفتى بها انه لا يحلها لعدم الكفاءة ان لها
ولى والا فيحلها اتفاقا كمامر ﴾ امر تحليلك ظهور وشيوعندن خوف ايدن
عورته حيله لرك لطيفندركه مزبوره شاهدين حضورنده برمملوك مراهقه
تزويج وبعدالدخول ولوطئ مزبور عبده كندوبى مالكه قيلمغله نكاح باطل
اولوب بعده عورت عبدى بلد آخره بعث وفروخت ايدرمكله بس امرى ظاهر
وفاش اولمز لكن بو حيله نكاحك انعقادنده كفاءتك شرط اولمسى ظاهر مذهبه
مبنيدر امامفتى به اولان امام حسن روايتى اوزره اكر عورتك وليسى اولوب وراضى
اولمزسه كفاءت بولنمغله مزبوره عبده كندوبى تزويج زوج اوله تحليل ايتمز
يوق وليسى اولميوب ويا راضى اولورسه اتفاقا مزبور تحليل كندوبى زوج
اوله حلال ايدر نتكم باب الاكفاء والاولياده مرور ايلدى وظاهر مذهبده
مفتى به اولديغى ماسبقده تقدم ايتدى ﴿ (وتمضى عدته) اى الثانى ﴾ يعنى
مزبوره غيركه زوج ثانى وطئ ايدوب وعدتى منقضيه اولمدقجه اولكى زوج
كندوبى نكاح ايده مز ﴿ (لا بملك يمين) لاشتراط الزوج بالنص فلا يحلها وطئ
المولى ولاملك امة بعد طلقتين اوحرة بعد ثلاث وردة وسبى نظيره من فرق
بينهما بظهار اولعان ثم ارتدت وسبيت ثم ملكها لم تحل له ابدا ﴾ يعنى زوج ثانينك
ملك يمينله جاريه مطلقه يه مالك اولمسيله زوج اول نكاح ايده مز ملك يمين محلل

اولمز زوج نصله شرط اولديغندن ماسبقده مصنف رحمه الله تعالى زوج
موصوفنى تصريحيله حتى يطأها زوج غيره ديسه ايدى بوده اشبو لا بملك
يمين قولنه محتاج اولمز ايدى حموى مرحوم نص حرمتى زوج آخرك نكاحيله
معين قلدى ديدى مولى ايسه زوج آخر دكلدر بنابرين جاريه مولينك وطئى
وبعدالطلقتين جاريه ويابعد ثلاث وردة وسبى حره يه زوج اولك مالك
اولمسى كندويه آنك وطئنى حلال قيلمز وبو مسئله نك نظيريدر شول برزوجانكه
ميانه لرى ظهار ويالعان سببيله تفريق اولنوب بعده عورت مرتده وسبى اولنوب
صكره زوج كندويه مالك اولسه ظهارده مادام زوج كفارت ادا ايتمدكجه
ولعانده زوج كندى نفسنى تكذيب ويا عورت زوجى تصديق ايتمدكجه كندويه
اول عورت ابدا حلال اولمز ﴿ (والشرط التيقن بوقوع الوطئ فى المحل)
المتيقن به فلو كانت صغيرة لا يوطأ مثلها لم تحل للاول والا حلت وان افضاها
بزازية ﴾ واشبو تحليلده شرط محل معهود مشتهاده يقينا وطئك وقوعنه
تيقندر ايمدى عورت كندى مثللو وطئ اولنميان صغيره اولورسه بونك وطئى
غسلى موجب اولمغله زوج اوله حلال اولمز يوق كندى مثللو وطئ اولنور
صغيره اولورسه اولكينه حلال اولور هرنقدر زوج ثانى كندوبى افضا ايدوب
اوكونى وآرديني برايدرسه ده ﴿ (فلو وطئ مفضاة لا تحل له الا اذا حبلت) ليعلم
ان الوطئ كان فى قبلها (كما لو تزوجت بمجبوب) فانها لا تحل حتى تحبل لوجود
الدخول حكما حتى يثبت النسب فتح فالاقتصار على الوطئ قصور الا ان يعمم
بالحقيقى والحكمى ﴾ ايمدى زوج ثانى مفضاة اولان عورتى وطئ ايتسه
زوج اوله حلال اولمز الا ثانيدن حامله اولورسه اولور وطئ قبل طرفنده
اولديغى معلوم اولسون ايچون نتكم محلله مجبوبه تزويج اولنسه زوج اوله
حامله اولمجق حلال اولمديغى كبى زيرا حبل صورتنده دخول حكما بولنمش
اولور حتى نسب كندودن ثابت اولور بس متنك وطئه قصرنده قصور اولور
مكركه وطئ حقيقيله حكمى يه تعميم اولنه ﴿ (والايلاج فى محل البكارة يحلها والموت
عنها لا) كما فى القنية واستشكله المصنف وفى النهر وكانه ضعيف لما فى التبيين
يشترط ان يكون الايلاج موجبا للغسل وهو التقاء الختانين بلا حائل يمنع الحرارة
وكونه عن قوة نفسه فلا يحلها من لا يقدر عليه الا بمساعدة اليد الا اذا
انتعش وعمل ﴾ محل بكارته ايلاج عورتى حلال قيلار زوج ثانينك كندوبى
ترك ايدرك وفاتى حلال قيلمز زيرا موتك دخول كبى اولمسى انجق عدتله مهرك
تكميلى حقنده در نتكم قنيه ده ذكر اولندى واشبو مزبور احلاله مصنف مرحوم
اشكال ايراد ايلديكه زوج اوله اصل حلال قيلان غسلى موجب اولان

وطئدر فقط محل بكارته ایلاج دکلدر حتی محیطده کتاب الطهارتده مسطوردر که برکسه باکرهقزك محل بکارتنه ادخال ایدوب بکرینی ازاله ایدهسه کندویه غسل انزال واقع اولمقسزن لازم کلز عذره که جلدهٔ بکارت التقاء ختانینه مانع اولمغله ونهرده اشبو مزبور احلال ضعیفدر زیرا تبیینده مسطوردر که احلال ده ایلاجك موجب غسل اولمدیکه حرارته مانع اولور حائلسز سقه ختانین وکندی نفسنك قوتیله اولمسی شرط قلندی بوکا کوره مزبوره عورتی انجق مساعدهٔ یدایله ایلاجه قادر اولان کسه حلال ایدهمز الاحرکت بولنوب قالقوب ایشهٔ پیدا ایدرسه اولور ✻ ولوفی حیض ونفاس واحرام وان کان حراما وان لم ینزل لان الشرط الذوق لاالشبع قلت وفی المجتبی الصواب حلها بدخول الحشفة مطلقا لکن فی شرح المشارق لابن ملك لووطئها وهی نائمة لایحلها للاول لعدم ذوق العسیلة وینبغی ان یکون الوطئ فی حالة الاغماء کذلك ✻ واشبو شارحك ولوفی حیض الخ قولی متنك حتی یطأها غیره قولنی تعمیدر بس اولی اولان آنك قرنبده ذکر اولنمسی ایدی یعنی مزبور وطئ هرنقدر حرام اولهرق حیض ونفاس واحرام حالنده اولوب وانزالسز اولسهده اولور حقیقة شرط ذوق اولوب شبع اولمدیغندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ذوقله وعسیلهیی صیغهٔ تصغیر ایله تعبیر ایله اکا اشارت وایما بیوردیلر زیرا انزال ایله انجق وطئك کمالی تحقق ایدر یوقسه اصل وطئ کندوسزده بولنور شارح دیرکه مجتباده مذکوردرکه صواب اولان مطلقا که کرك مساعدهٔ ید ایله وکرك آنسز حشفهنك دخولیله عورتك حلال اولمسیدر لکن ابن ملکك مشارق شریف شرحنده مسطوردرکه عورتی زوج ثانی نائمه ایکن وطئ ایتسه زوج اوله حلال ایدهمز ذوق عسیله معدوم اولدیغندن لایق اولان اغما حالنده وطی دخی بنه بویلجه اولمقدر ✻ (وکره) لتزوج للثانی (تحریما) لحدیث لعن الله المحلل والمحلل له (بشرط التحلیل) کتزوجتك علی ان احلك (وان حلت للاول) لصحة النکاح وبطلان الشرط فلا یجبر علی الطلاق کما حققه الکمال خلافالمازعمه البزازی ✻ سنی زوج اولیکه حلال قلمق ایچون تزوج ایتدم دیمك کبی تحلیل شرطیله زوج ثانیه تحریما مکروه قلندی نکاح صحیح وشرط باطل اولمغله هرنقدر زوج اوله حلال اولورسهده الله جلیل الشأنه یدهنه وایتدیرنه لعنت ایتسون حدیث شریف مفادنه بناً امام ترمذینك روایت وتصحیح ایتدیکی لعن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم المحلل والمحلل له در ایمدی لعن اشتراط تحلیله مبنی اولور لکن لعن حقیقتده اولهرق مزبور اشتراطه حمل اولنمسنده نظر واردر زیرا حرامی مرتکب اولان کسه لعنته مستحق اولمجق اشبو

(کراهت)

کراهت تحریمیهیی مرتکب اولان محللك لعنته عدم استحقاقی بالطریق الاولیدر بناً علیه بعضیلر دیرلرکه حدیث شریفده اولی اولان احلالدن مرادی احللت ابنتی اواختی اونحوهما من غیر نکاح دیمکدر ایمدی مزبور محلل بونلری تحلیل ایتمدی بلکه مانحن فیهده محلل مأجوردر وحقیقتده حلال قیلان شارعدر ✻ کذا فی الحموی ✻ قهستانیده مرسومدرکه اشبه اولان حقیقة لعن مقصود دکلدر بلکه محللك مباشرتی ومحلل لهك غیرك مضاجعتندنصکره کندویه رجوعی سببیله اولان خساستلرینی اظهار مراددر وفیه کلام وممکنکه لعندن مراد منازل ابراردن طرد اولوب رحمة عزیز غفاردن طرد اولمیه حدیث شریفده اولان {لعن الله السارق یسرق البیضة فتقطع یده} و {لعن الله الفروج علی السروج} ده اولدیغی کبی اولسهده اولور بزازیهنك زعم ایتدیکنك خلافنه کمالك تحقیقنه نظرا ایمدی زوج ثانی طلاقه جبر اولنمز ✻ ومن لطیف الحیل قوله ان تزوجتك وجامعتك اوامسکتك فوق ثلاث مثلا فانت بائن ✻ عورتك زوج ثانینك کندوبی عدم تطلیق ویابلا وطئ امساکی خوفنده حیلهلرك لطیفندندرکه زوج ثانینك کندویه اکربن سنی اوج کوندن زیاده تزوج وجماع ویاامساك ایدرسم سن بندن بائنسك قولی ایمدی اوچدن زیاده امساك ایدرسه عورت کندودن مبانه اولور واکر وطئ بولندیسه زوج اوله حلال اولور یوقسه اولمز ✻ ولوخافت ان لا یطلقها تقول زوجتك نفسی علی ان امری بیدی زیلعی وتمامه فی العمادیة ✻ اشبو صورتینك ایکیسیده خوف مزبوره مبنی اولمجق اولی اولان بونده اوتقول زوجتك نفسی الخ دیمك ایدی یعنی خوف مزبور اولورسه عورت بن نفسمی سکا تزویج ایتدم امرم یدمده اولمق اوزره دیر واشبو بحثك تمامی عمادیهده مرسومدر ✻ (اما اذ اضمر ذلك لا) یکره (وکان) الرجل (مأجورا) بقصد الاصلاح وتأویل اللعن اذا شرط الاجر ذکره البزازی ✻ اما مزبور تحلیلی محلل قلبنده اضمار ایدرسه قصدی اصلاح ذات بین ومیانهلرنده اولان مودت والفتی رد اولمغله مأجور اولور ولعنتك تأویلی اجرت شرطیله اولورسه دیو بزازی ذکر ایلدی حلبی لعنه سبب ایکی شیدر بری اشتراط تحلیل وبری اشتراط اجرتدر دیدی ✻ ثم هذا کله فرع صحة النکاح الاول حتی لوکان بلاولی بل بعبارة المرأة اوبلفظ هبة اوبحضرة فاسقین ثم طلقها ثلاثا واراد حلها بلا زوج یرفع الامر لشافعی فیقضی به وببطلان النکاح ای فی القائم والآتی لافی المنقضی بزازیه ✻ بوندنصکره اشبو مزبور تحلیل خصوصنك کلیسی نکاح اولك صحتنك فرعیدر اما نکاح اول ولیسز فقط عورتك عبارسیله ویاهبه لفظیله ویاایکی فاسقك حضور وشهادتلریله اولوب بعده زوج کندوبی ثلاثا تطلیق

وبلا زوج آخر حلنی مراد ایتسه خصوص مرقومی برشافعی قاضیسنه
مرافعه اول دخی بلا زوج آخر حلیله وحالا قائم وکلجکده اولاجق نکاحك
بطلانیله حکم ایدوب مقدمکی اولان اولادك زنایه نسبتندن احتراز ایچون
مرور ایدن ازمنهدهکی نکاحك بطلانیله حکم ایتمز لکن بوندن مهم اولان
صورة مشروحهلرده عندالحنفیه مزبور نکاحك عدم صحتیدر بوایسه
خلاف واقعدر بلکه مزبور نکاح شافعیه قتندهده واقعا صحیح دکلدر
نهایتی خلافیاتدن اولمغله قضا ایله مجمع علیها کبی اولور ایمدی
بومثللو شیئی اظهار لایق و روا دکلدر بلکه بونده اشبو زوج آخرده باب
فسادی فتح وارکه اصلا طلاق ثلاثك عدم وقوعنی ایجاب ایدر امام شافعینك
شرط ایتدیکی شاهدك عدالتی پك نادر بولنمغله و اولی اولان والآنی بدنه
والآنی دیمك ایدی ومرحوم حموی بو مقامی کوزلجه کشف وایضاح
بیورمشکه مزبور نکاحك بطلانیله شافعی قاضیسنك قضاسیله مقدمکی اولان
وطئك حرمتی و اولادك زنایه نسبتی لازم کلمز زیرا قضای لاحق نسخه دلیل
اولمغله قائمه آتیده عمل ایتدی منقضیده ایدهمدی انتهی ✲ وفیها قال الزوج الثانی
کان النکاح فاسدا اولم ادخل بها وکذبته فالقول لها ولو قال الزوج الاول
ذلك فالقول له ای فی حق نفسه ✲ ینه بزازیهده مرسومدرکه زوج ثانی نکاح
فاسد اولدی ویاخود عورته دخول ایدوب جماع ایتمدم دیسه عورت کندوبی
تکذیب ایتدیکنه نظرا قول عورتکدر ودخول ایتدم دیوب عورت تکذیب
ایدرسه ینه قول عورتکدر مزبور قوله که زوج ثانینك عدم دخولی قولنی
ویاعقدك فسادنی زوج اول دیسه قول کندونکدر نفسی حقنده عورت حقنده
کندونك قولنه اعتبار اولنمز ایمدی زوجك کندی حقنه نظرا عورت کندویه
حلال اولمز وعورت حقنده بوقولی تزوجندنصکره دخولندن مقدم ایسه
کندویه نصف مهر یوق بعدالدخول ایسه تمام مهر لازم کلور
✲ (والزوج الثانی یهدم بالدخول) فلولم یدخل لم یهدم اتفاقا قنیه (مادون
الثلث ایضا) ای کما یهدم الثلاث اجماعا لانه اذا هدم الثلاث فمادونها اولی
خلافا لمحمد ✲ دخوله مصاحب اولان زوج ثانینك نکاحی اجماعا اوچ طلاقی
هدم ایتدیکی کبی مادون الثلاثیده هدم ایدر زیرا ثلاثی هدم ایدن مادون
الثلاثی اولویتله هدم ایدر امام محمد ایچوندر اختلاف ✲ فمن طلقت دونها
وعادت الیه بعد آخر عادت بثلاث لوحرة وثنتین لوامة وعند محمد وباقی الائمة
بمابقی وهوالحق فتح واقره المصنف کغیره ✲ ایمدی حرهده اوچدن جاریه
ایکیدن مادونی برکسه تطلیق ایدوب صکره عورت زوج آخردنصکره ینه

زوج اوله عودت ایتسه حره ایسه اوچ جاریه ایسه ایکی طلاقله عودت
ایدر امام محمد وائمه باقیه نزدلرنده مقدما وقوع بولان مادوندن باقیله رجوع ایدر
وحق اولانده بودر وبومضمونی مصنف مرحوم کندونك غیریلری که بحر
ونهر صاحبلری وحموی کبی اقرار ایتدیلر وفتحده مرسومدرکه زیرا مزبور
تحلیل انجق اول عورتك اوچله حرمتی حقنده اولدی ایمدی اوچدن مقدم
حرمت اولمغله مشار الیه امام محمدك وائمه سائرهنك قوللرینك حق اولدیغی
تبیین ایتدی وبزدوی بیان ایلدیکه الله جلیلك فان طلقها قول شریفندن
حتی تنکح قولنهدك مفاد منفی بودرکه زوج ثانی انجق طلاق ثلاثه ایله ثابت حرمة
غلیظهیی هدم ایدر زیرا حق سبحانه وتعالی حضرتلرینك من بعد قول
شریفندن مراد طلاق ثلاثدنصکره دیمکدر ✲ (ولو اخبرت مطلقة الثلاث بمضی
عدته وعدة الزوج الثانی) بعد دخوله (والمدة تحتمله جازله) ای للاول (ان یصدقها
ان غلب علی ظنه صدقها) ✲ طلاق ثلاثه ایله تطلیق اولنان عورت زوج
اولك ودخولندنصکره زوج ثانینك عدتلرینك انقضاسیله خبر ویرسه
مدتك انقضای عدته احتمالی اولوب وکندویه ظن غالبده کلورسه کندویه
یمینیله آنی تصدیق واردر وبوندن فهم اولنان برکسهنك تحت نکاحنده اولان
عورت برآخر کسهیه بنی زوجم تطلیق ایتدی وعدتم منقضیه اولدی دیسه
صدقنه ظن ایدرسه عادله اولسون ویا اولمسون کندویه آنی تصدیق ایتمك
واردر وبرکسه برعورت تزوج ایدهجك اولدقده کندونك ویاقاضینك حضورنده
برکسه شهادت ایتسه که اشبو عورتك زوجی واردر ایمدی آنی اول کمسه
تزوج ایتسه میانهلری زوجك حضورینهدك تفریق اولنمز بلکه منتظر اولنور ✲
✲ بحر انتهی ✲ واقل مدة عدة عنده بحیض شهران ولامة اربعون یوما مالم
تدع السقط کامل ✲ امام اعظم رحمه الله تعالی نزدنده حیضله معتدهنك مدتینك
اقلی ایکی ای وجاریهنك کی قرق کوندر مادام عورت سقط ادعا ایتمدکجه تکم
اشبو بابك اولنده مصنفك قالت انقضت عدتی ثم قالت لم تنقض کان له الرجعة
دیدیکی محلده مرور ایتدی عودت اشهر ایله اعتبار اولندیغنه نظرا حرهیه اوچ
ماهدر جاریهیه نصفیدر امامین حیضله طهرك مدتلرینك اقلنی اعتبار ایله مدة
عدتی اوتوز طقوز دیدیلر امام محمد رحمه الله تعالی امام اعظم رحمه الله تعالینك
قول اصابت قرینی شووجهله کشف وحل بیوردکه کانه زوج زوجهسنی بعدالوقاع
ابتدای طهرده تطلیق وطهرك اکثرینه غایت اولمغله اقلنی اعتبار ایله طهرنی
اون بش کون و ایکیسنك بردن اقلنك برعورتده اجتماعی نادر الوقوع اولمغله
حیضنده وسط اولهرق بش کون عد ایتمکله اوچ طهر جمعا قرق بش واوچ

حیضده اون بش اولمغله ایکی آی اولدی امام حسن غیری کونه تخریج ایدرکه عدتك تطویلندن احترازا تطلیق آخر طهرده اعتبار وحیضی اون وطهری اون بش کون قیلوب وعدالت ایچون طهرك اقلی ایله تقدیر اولنمغله حیضکده اکثریله تقدیر اولندیده ایکی طهری اوتوز واوج حیضی اوتوز ایله اعتبار ایلدیده التمشه بوصورتله رسیده ایلدی ❊ بوعدت زوج اوله اولهرق اعتبار اولندی زوج ثانینکده عدتی بوکا قیاسله‌در ایمدی ایکیسنك عدتی یوز یکرمی کون اولور ❊ ولوتزوجت بعد مدة تحتمله ثم قالت لم تنقض عدتی اوما تزوجت بآخر لم تصدق لان اقدامها علی التزوج دلیل الحل وعن السرخسی لا یحل تزوجها حتی یستفسرها ❊ مضی عدته محتمل اولان مدتدنصکره زوج اولك انقضای عدتی کندودن سؤال ایتمکسزین عورتی کندویه تزویج اولنوب بعده بنم عدتم منقضیه اولمدی ویابن زوج آخره تزویج اولنمدم دیسه عورت اشبوقولنده تصدیق اولنمز زیرا عورتك تزوجه اقدامی کندونك زوج اوله حلال اولمسنه دلیلدر صکره تناقضی برامر عارضی ظهورینه مبنی اولمغله اکا اعتبار اولنمز امام سرخسیدن روایت اولندیکه زوج اولك مزبوره‌یی تزوجی کندودن مضی عدتی سؤال ایتمکسزین حلال اولمز زیرا مجرده عقد ایله حلی ظنیله تزوجه اقدامی احتمالندن احوط اولان انقضای عدتندن استفسار در ❊ وفی البزازیة قالت طلقنی ثلاثا ثم ارادت تزویج نفسها منه لیس لها ذلك اصرت علیه ام اکذبت نفسها ❊ بزازیه‌ده مرسومدرکه برعورت بنی زوجم ثلاثا تطلیق ایتدی دیوب بعده نفسنی اکا تزویج مراد ایتسه کندویه اشبو تزویج جائز وروا دکلدر کرك معتمکی قول اوزره مصره اولسون وکرك نفسنی تکذیب ایتسون ❊ (سمعت من زوجها انه طلقها ولا تقدر علی منعه من نفسها) الا بقتله (لها قتله) بدواء خوف القصاص ولا تقتل نفسها وقال الاوزجندی ترفع الامر للقاضی فان حلف ولا بینة فالاثم علیه وان قتلته فلا شیء علیها والبائن کالثلاث بزازیة ❊ برعورت زوجندن کندوبی باینا تطلیقنی استماع ایدوب وآنی کندی نفسندن منعه مقتدره اولمیوب قتلیله اولسه قصاص خوفندن آنی دوا ایله قتل کندویه جائزدر اکر تقرب ایده‌جکی معلومی اولورسه کندی نفسنی عورت قتل ایتمك جائز دکلدر وآلة جارحه ایله قتل ایدرسه قصاص واجب اولور اوزجندی دیرکه قاضی‌یه مرافعه اولورلر اکر عورتك بینه‌سی اولمیوب زوج یمین ایدرسه کندی آثم اولور زوجه‌نك جماعه تمکیندن کندویه اثم اولمز واکر کندوبی قتل ایدرسه عورته برشی لازم اولمز یعنی بعد الحلف کندوایله معاشرت

(ویا قتل)

ویاقتل ایکیسیده مباحدر وباینا تطلیق ثلاثا تطلیق کبیدر ❊ وفیها شهدا انه طلقها ثلاثا لها التزوج بآخر التحلیل لوغائبا انتهی قلت یعنی دیانة والصحیح عدم الجواز قنیة ❊ بزازیه‌ده مرسومدرکه ایکی کمسه برعورته زوجك سنی اوچ طلاق ایله تطلیق ایتدی دیوشهادت ایتسه‌لر اکر زوجی غائب ایسه کندویه تحلیل ایچون زوج آخره تزوج واردر شارح دیرکه مزبور تزوجك عورته جوازی دیانةکه بینها وبین الله‌در صحیح اولان عدم جوازیدر ❊ وفیها لولم یقدر هوان یتخلص عنها ولوغاب سحرته وردته الیها لا یحل له قتلها ویبعد عنها جهده ❊ ینه بزازیه‌ده مذکوردرکه زوج عورتدن بعد التطلیق خلاص اولمسه مثلا فرار ایدوب کندودن غائب اولسه کندویه سحر ایدوب کیرورد ایتسه زوجه آنی قتل حلال اولمز وسعیی مقداری کندودن تبعد ایدر ❊ (وقیل لا) تقتله قائله الاسبیجابی (وبه یفتی) کما فی التاتارخانیة وشرح الوهبانیة عن الملتقط ای والاثم علیه کامر ❊ بعضیلرکه اسبیجابی صورة مشروحه‌ده عورت زوجی قتل ایتمز دیدی وانجق بوقول ایله فتوی ویریلور نکم تاتارخانیه‌ده ووهبانیه شرحنده ملتقطدن نقلا مرسومدر واثمی زوجك اوزرینه‌در اوزجندیدن نقلا مرور ایلدی ❊ (قال بعده) ای بعد طلاقه ثلاثا (کان قبلها طلقة واحدة وانقضت عدتها وصدقته) المرأة (فی ذلك لا یصدقان علی المذهب) المفتی به کما اولم تصدقه هی وقیل یصدقان واوطلقها ثنتین قبل الدخول ثم قال کنت طلقتها قبلهما واحدة اخذ بالثلاث قنیة ❊ برکمسه عورتی ثلاثا تطلیق ایتدکدنصکره دیسه‌که مقدما برطلاق بوش ایدی وعدتی منقضیه اولدی واشبو قولنده عورت کندوبی تصدیق ایتسه مذهب مفتی به اوزره تصدیق اولنمزلر کرك میانه‌لرنده ازواج معامله‌سی اولسون وکرك اولمسون تصدیق اولنمزلر عورت تصدیق ایتمدیکنده کوره تصدیق اولنمدیغی کبی بعضیلر تصدیق اولنور دیدیلر برکمسه عورتی قبل الدخول ایکی طلاق تطلیق وبعده بوایکی طلاقدن مقدم بردخی تطلیق ایتمشدم دیسه اوچله مؤاخذه اولنورکه اقرارینه بناءً اوچ طلاق بوشدر دینلور والله سبحانه وتعالی اعلم واستغفر الله العظیم

❊(باب الایلاء)❊

اشبو باب مسائل ایلایه متعلق بربابدر ایلا اعطا کبی آلی فعلنك مصدریدر حلف معناسنه‌در جمعی عطایا کبی الایادر کما قال الشاعر ❊ قلیل الالایا حافظ

ليمينه ٭ وان بدرت منه الالية برت ٭ بدرت بايله سبقت معناسنه يعنى ممدوحنى
وصف ايدركه يمينلرى قليلدر فرضا وقوع بولوب كندودن سبق لسان
كبى صادر اولسه آنى حفظ ايدوب يميننده بار اولور حانث اولمز اتقانى بدرت
كلمه سنى نونله ربط ايتمش يعنى نادرا وقوع بولورسه ديمك اولور و اشبو ايلانك
ثبوتى الله جليلك ﴿ للذين يؤلون من نسائهم تربص اربعة اشهر فان فاؤا
فان الله غفور رحيم وان عزموا الطلاق فان الله سميع عليم ﴾ قول شريفيله در
ابن مسعود رضى الله تعالى عنه نظم مجيدى فان فاؤا فيهن قرائت ايدر مشدر
يعنى درت ايده رجوع ايدرلرسه ديمكدر آية كريمه نك تفسيرنده امام واحدى
بيورركه زمن جاهليتده ايلا برسنه وايكى سنه ايدى الله عظيم الشان كندوبى
درت ماهله توقيت بيوردى ايمدى ايلادرت ايدن نقصان اولمز انتهى ٭ابو السعود
عن الغاية ﴿ومناسبته البينونة مآلا﴾ يعنى اشبو ايلانك ماقبلنه مناسبتى مآلده بونده ده
بينونتك وقوعيدر شلبى حاشيه سنده مرسومدركه ايلانك ماقبلنه مناسبتى زوج
طرفندن وقوع بولان تحريم در تدر طلاق ايلا ظهار لعان قچان طلاقك بياندن
فارغ اولنديسه ايلايه شروع اولندى لكن قياس اولان خلعيده طلاقدن برنوع
اولمغله ايلادن مقدم ذكر اولنمق ايدى لكن عوض مقابله سنده اولمغله تباعد ايتديده
ايلادن تأخر ايلدى ﴿(هو) لغة اليمين وشرعا (الحلف على ترك قربانها) مدته
ولوذميا﴾ ايلا لغتده يمين معناسنه در شرعده مدت ايلا اولان درت ماهده
زوجه سنه قربان وجماعى ترك اوزره زوجك لفظة جلاله حلفى ويا كندويه
مشقتلو اولان برشيئه قربانى تعليقيدر وامام اعظمه كوره حالف هرنقدر ذميده
اولسه اولور امامين قتنده ذميدن ايلا اولماز اولى اولان شارحه ولوذميا قيدنى
ترك ايدى، مصنفك قريبا ذكرينه بنا ﴿(والمولى هو الذى لايمكنه قربان امرأته
الابشئ) مشق (يلزمه) الا لمانع كفر﴾ مولى ميمك ضمى ولامك كسريله آلى
فعلندن اسم فاعلدر يعنى ايلا ايدن كمسه شول بر كمسه دركه كندويه عورتنه
تقرب ممكن اولمز الا كندويه لازم و واجب اولان برمشقتلو شيئى اتيانيله ممكن
اولور الا كفر مانعيله مزبور صعوبتلو اولان شيئى ايشلمز مانعك كفره اضافتى
بيانيه در يعنى بر كافر ايلا ايتسه كندويه برشى لازم اولمقسزين عورتنه تقرب ايدر
الا ايلادن استثنادر حمويتك بياننه كوره مولى شول بر كمسه دركه كندويه ايكى
امر مكروه كه برى طلاق و برى امر شاقك كندويه لزوميدر بونلرك برى كندويه
البته لازم اوله ايمدى امور شاقه دن اولميان مثلا ان قربتك فعلى صلاة ركعتين
خروج ايتدى يعنى بونده ايلا اولماز ايكى ركعت نمازده برمشقت اولمغله بلكه
فعلى حج كبى امور شاقه دن اولان شيلرده اولور ﴿ وركنه الحلف (وشرطه

محلية المرأة بكونها منكوحة وقت تنجز الايلاء) ومنه ان تزوجتك فوالله لااقربك
ولوزاد وانت طالق ثم تزوجها لزمه كفارة بالقربان ووقع بائن بتركه ﴾ دخى دكنى
حالفدر لكن شارحك بوقولدن مصنفك ماذكره والحلف قولى مغنيدر و ايلانك
شرطى عورتك ايلايه محل اولسيكه تنجيزى وقتنده منكوحه اولمسيدر بوقبيلدندر زوجك
اكرسنى تزوج ايدرسم والله سكا تقرب ايتمم ديمسى زيرا بونده شرط اولان تزوجه
معلق اولان عدم قربان شرطك وجودى وقتنده منجز كيدر كانه عورته
ايلاسى تزوجندنصكره اولمش اولدى ٭ كذا افاده الحلبى ٭ وصورت
مشروحه نك اوزرينه وانت طالق قولنى زياده ايدوب مثلا ان تزوجتك فوالله
لااقربك وانت طالق ديسه صكره اول عورتى تزوج ايدنجك كندويه قربانى
سببيله كفارت وقربانى تركيله طلاق باين واقع اولور لكن محشى حلبى سؤال
ايراد ايدركه وانت طالق قولى شرطه تعليق اولنان جملهٔ قسميه اوزرينه عطف
اولنمغله تزوج ايتدكده زوجه تعليق اولنور وطلاق قبل الدخول اولديغندن
عدته اولماز ايمدى قربانى تركيله بينونته كيفيتله اولور ﴿(واهلية الزوج
للطلاق) وعندهما للكفارة (فصح ايلاء الذمى) بغيرمات هو قربة وفائدته
وقوع الطلاق ومن شرائطه عدم النقص عن المدة ﴾ دخى مزبور ايلانك
شرطى زوجك طلاقه اهل اولمسيدر بس صبينك ومجنونك ايلالرى صحيح دكلدر
وعبدككى صحيح اولدى طلاقه وبلامال كفارته اهل اولديغنه بناء وامامين
نزدلرنده كفارته اهليت شرط اولدى ايمدى امام اعظم رحمه الله كوره ذمينك
ايلاسى عتق كبى عبادت اولميان شيله صحيح اولدى طلاقه اهل اولمسيله امامين
قتنده اولمدى كفارته اهليتى اولمديغندن ارباب درايته خفى دكلدر ذمينك
ايلاسى اوچ قسمدر برى اتفاقا صحيح اولاندركه عتاق مثللو كندويه اصلا قربت
تعلق ايلميان نسنديه حلفى صورتنده اولديغى كبى و برى اتفاقا باطلدر حج وصوم
وصدقه امثالى شيلره حلفنده اولديغى كبى و برى مختلف فيهدر حلف بالله
تعالى ده كى كبى ٭ ابو السعود ٭ واشبو ذمينك ايلاسنك صحتينك فائده سى
بلاقربان مدت ايلا مرور ايدرسه طلاقك وقوعيدر دخى ايلانك شرطلرندندر
مدت ايلا اولان درت ماهدن نقصان اولمق و برى زمان ويا مكانله قربانك نفيى
تعيين اولنمق زيرا ديكر زمانده وبشقه مكانده قربانى ممكن اولور ﴿(وحكمه
وقوع طلقة بائنة ان بر) ولم يطأ (او) لزوم (الكفارة والجزاء) المعلق (ان حنث)
بالقربان ﴾ وايلانك اوزرينه ترتب ايدن اثر اكر يميننده بار اولوب زوجه يى
وطئ ايتمزسه بر باين طلاقك وقوعيدر و قربانيله حانث اولديغنه نظرا كفارتك
وجزاى معلقك لزوميدر حلفله تعليقك ايكيسى بردن بولنديغنه كوره يوقسه

واواو معناسنه اولور ﴿ (و) المدة (اقلها للحرة اربعة اشهر وللامة شهران) ولاحد
لاكثرها فلا ايلاء بحلفه على اقل من الاقلين وسببه كا اسبب فى الرجعى والفاظه
صريح و كناية ﴾ وايلانك مدتنك اقلى حره يه درت وجاريه يه ايكى ماهدر اكثرينه
حد يوقدر ايمدى مزبور اقليندن اقل اوزره حلفله ايلا اولمز واشبو ايلانك سبب
وباديسى طلاق رجعينك سببى كبى مشاجره ومنازعه كبى لردر وايلا مكروهدر
ومزبور ايلانك الفاظى صريح وكنايه در صريح حقيقة ويامجازا برمعنانك غلبهٔ استعماله
بناً برلفظدن ذهنه تبادر يدر كنايه بونك عكسيدر اول معنى اول لفظدن ذهنه سبقت
ايتز مثلا بومقامده كندودن جماع معناسى فهمه تبادر ايتيان الفاظ مثلاو
ايمدى بونك امثالى الفاظله ايلا اولمز الا ايلا يه نيت ايدرسه اولور ﴿ فمن
الصريح (لوقال والله) وكل ما ينعقد به اليمين (لااقربك لغير حائض ذكره
سعدى لعدم اضافة المنع حينئذ الى اليمين (او) والله (لااقربك) لاجامعك
لااطأك لااغتسل منك من جنابة (اربعة اشهر) ولوحائض لتعيين المدة ﴾ ايمدى
ماذالذكر صريح نوعندن اولور بركسه حائض اوليان عورتنه والله سكا
تقرب ايتم ديسه ايلا وتالله وعظمة الله وجلاله وكبريائه مثلاو هربر كنديله يمين
منعقد اولان لفظ والله كبيدر شارح مرحومك لعدم اضافة لمنع الخ قولى
محذوف ومقدر اولان امااذا كانت حائضا فلا يكون ايلاء كلامنه علتدر يعنى
زوجه سى حائض اولورسه مزبور قوليله ايلا اولمز بوكا كوره منع يمينه مضاف
اولمديغنه بناً و ياخود والله سكا درت ماه تقرب ايتم و ياسنكله مجامعت وسنى وطئ و سنكله
مجامعت وجنابتدن ناشى غسل ايتم ديسه ايلا اولور تعيين مدت اولمغله عورت هرنقدر حائض
اولورسه اولسون منع يمين ايچون اولمق قربندر كه حيضك منعه دخلى يوقدر ظاهر اولان
تأبيد دخى مدت ذكرى كبيدر ﴿ (وان قربتك فعلى حج اونحوه) مما يشق بخلاف
فعلى صلاة ركعتين فليس بمول لعدم مشقتهما بخلاف فعلى مائة ركعة وقياسه
ان يكون موليا بمائة ختمة اواتباع مائة جنازة ولم اره ﴾ بركسه زوجه سنه
اكربن سكا تقرب ايدرسم اوزريمه حج وياحج مثللو كندويه مشقت وصعوبت
اولور بركون ويابرماه صوم وياادا سنده كندويه عسرت اولور صدقه لازم
اولسون ديسه ايلا ايتمش اولور اما اوزريمه ايكى ركعت نماز لازم اولسون ديمك
صورت مشروحه نك خلافنه در مولى اولمز زيرا اول قدر شديده مشقت اولمز
وكسلدن اولان زحمته اعتبار اولنمز اما فعلى مائة ركعة صورت مشروحه نك
خلافنه در واشبو مما يشق ايله تقييدك اقتضاسى اوزريمه يوز ختم ويايوز جنازه
نمازينه حاضر اولمق لازم اولسون ديمك ايله مولى اولمقدر شارح بن بومضمونى
فقهانك تصريحلرينى كورمدم دير ﴿ (اوفانت طالق اوعبده حره)

ومن الكناية لاامسك لاآتيك لااغشاك لااقرب فراشك لاادخل عليك ومن المؤبد
نحو حتى تخرج الدابة اوالدجال اوتطلع الشمس من مغربها ﴾ وياخود عورتنه اكر
بن سكا تقرب ايدرسم سن بوش اول و ياعبدم حر اولسون ديسه بنه مولى اولور
درون مدتده عورتنه تقرب ايدرسه رجعيا بوش اولور واكر تقرب ايتمكسزين مدت
منقضيه اولورسه برباين طلاق واقع اولور ايلانك كنايه قسمندندر عورتنى مثلا بن سنى
مس ايتم وسكا اتيان ايدوب كلم وسنى اورتمم وسنك فراشكه يقين اولم وسنك
اوزريكه دخول ايتم ديمك وايلانك مؤبد نوعندندر سكا دابة الارض وياد جال
خروج ايدنه دك وياشمس مغربندن طلوع ايدنه دك تقرب ايتم ديمك ﴿ (فان
قربها فى المدة) ولومجنونا (حنث) وحينئذ (فى الحلف بالله وجبت الكفارة
وفى غيره وجب الجزاء وسقط الايلاء) لانتهاء اليمين ﴾ ايمدى صورت
مشروحه ده مولئ مزبور درون مدتده زوجه سنه تقرب ايتسه هرنقدر
مجنون دخى اولسه حانث اولور بوتقديرجه حلف بالله صورتنده كفارت واجبه
وتعليقده جزا لازم اولور و يمين منتهى اولمغله ايلاده ساقط اولور ﴿ (والا)
يقربها (بانت بواحدة) بمضيها ولو ادعاه بعد مضيها لم يقبل قوله الاببينة
(وسقط الحلف لو) كان (موقتا) ولو بمدتين اذ بمضى الثانية تبين بثانية وسقط
الايلاء ﴾ واكر زوج مدت ايچنده عورتنه يقين اولمزسه مدتك مضيله عورت
برباين طلاق مبانه اولور واكر حلف موقت اولورسه هرنقدر مثلا سكز
آى قربانى تركه حلف كبى ايكى مدتيله ايسه ده ساقط اولور مدتك انتهاسيله
كندى دخى منتهى اولمش اولور زيرا ايكنجى مدتك بجمسيله ده بر ديكر
طلاق باين دخى واقع اولور وايلا ده ساقط اولور مدتك مضيندنصكره زوج
قربانى دعوى ايلسه قولى انجق بينه ايله مقبول اولور ﴿ (لالوكان مؤبدا)
وكانت طاهرة كامر وفرع عليه (فلونكحها ثانيا و ثالثا ومضت المدتان
بلا فيئ) اى قربان (بانت باخريين) والمدة من وقت التزوج ﴾ صورت
مزبوره ده ايلا مؤبد اولوب وعورت حيضندن پاك اولورسه حلف ساقط اولمز
نتكم ماسبقده مرور ايتدى و بونك اوزرينه مصنف رحمه الله تعالى تفريع مسئله
ايدر كه اشبو تأبيد صورتنده مولى ايكنجى واوچنجى دفعه ده عورتنى نكاح
وبلا قربان مدت مرور ايتسه ايكى ديكر طلاق دخى واقع اولور ومدت تزوج
وقتندن اعتبار اولنور ﴿ (فان نكحها بعد زوج آخر لم تطلق) لانتهاء هذا
الملك بخلاف مالوبانت بالايلاء بما دون ثلاث اوابانها بتنجيز الطلاق ثم عادت
بثلاث يقع بالايلاء خلافا لمحمد كامر فى مسئلة الهدم ﴾ اوچ طلاقك وقوعيله
ملكى منتهى اولان مولى بعد زوج آخر عورتنى تجددا نكاح ايتسه عورتى

بوش اولمز اوچله اول ملك قالمديغندن اما عورت ايلا ايله اوچدن مادونله مبانه اولسه وياخود بروياايكى طلاق تنجيز ايله زوج كندوينى مبانه ايدوب بعده اوچله زوجه عودت ايتسه صورت مرقومه نك خلافنده دريعنى مؤبد اولان ايلاء سابقه‌يه‌بنا درت ماه بلا وطئ مرور ايتدكجه بعد التزوج عورت مبانه اولور امام محمد ايچوندر اختلاف نتكم مسئلهٔ هدمده مرور ايتديكه امام مشار اليهه كوره باقيدر واقع اولور ﴿(وان وطئها) بعد زوج آخر (كفر لبقاء اليمين) للحنث ﴾ زوج آخردنصكره عورتى وطئ ايدرسه حنث ايچون يمين باقى اولمغله زوج كفارت ادا ايدر كندى حقنده يمينى باقى اولديغندن ﴿(والله لا اقربك شهرين وشهرين بعد هذين الشهرين ايلاء) لتحقق المدة (ولو مكث يوما) اراد به مطلق الزمان اذ الساعة كذلك بحر (ثم قال والله لا اقربك شهرين) لم يكن موليا ﴾ زوجك زوجه‌يه بن سكا ايكى ماه واشبو ايكى ماهدنصكره ايكى ماه دخى يقين اولمم قولى ايلا درجم ايچون اولان واو عطفله ابراد ايله مدت ايلا تحقق ايتديده كانه لا اقربك اربعة اشهر ديمش اولدى و بعد هذين الشهرين قولى قيد اتفاقيدر اولمسده اولور واكر مقدم لا اقربك شهرين ديوب بركونكه برلحظه مكثدنصكره والله لا اقربك شهرين ديسه مولى اولمز بو مقامده يومدن مطلق زمان مراددر ساعت كبى ﴿(قال بعد الشهرين الاولين) اولا لنقص المدة لكن ان قاله اتحدت الكفارة والا تعددت ﴾ مقدم والله لا اقربك شهرين ديوب بعده بركوندنصكره والله لا اقربك شهرين ديسه مولى اولماز كرك بعد الشهرين الاولين ديسون وكرك ديمسون مدت ايلا نقصان اولديغندن لكن حانث اولورسه مزبور قولى تكلم ايدرسه بركفارت ايتمزسه ايكى كفارت لازمه اولور ذكر ايدوب ايتما مكده فرق بوجهتله دربوقسه قائلنك مولى اولوب واولمسى جهتيله فرقلرى يوقدر ﴿(اوقال والله لا اقربك سنة الا يوما) لم يكن موليا للحال بل ان قربها وبقى من السنة اربعة اشهر فاكثر صار موليا والا لا ولو حذف سنة لم يكن موليا حتى يقربها فيصير موليا ولو زاد الا يوما اقربك فيه لم يكن موليا ابدا لانه استثنى كل يوم يقربها فيه فلم يتصور منعه ابدا ﴾ وياخود بركمسه عورتنه والله بن سكا برسنه تقرب ايتمم الا بركون ايدرم ديسه درحال مولى اولمز يوم منكرى استثنا ايتمكله سنه نك جميع ايامنه صادق اولدى بلكه بونده عورته تقرب ايدوب وسنه دن درت ماه ويا اكثر باقى قالسه ايلا ايتمش اولور واكر درت اى باقى قالمزسه مولى اولمز واكر سنه‌يى حذف ايدرسه عورته تقرب ايتمدكجه مولى اولماز تقرب ايتديكنه كوره مؤبدا ايلا ايتمش اولور

(وصورت)

وصورت مرقومه‌ده الا يوما اقربك فيه قولنى زياده ايتسه ابدا مولى اولمز كندويه تقرب ايتسون ويا ايتمسون كندوده تقرب ايتديكى هر بركونى استثنا ايتمكله ابدا منع تصور اولنمدى ﴿(اوقال وهو بالبصرة والله لا ادخل مكة وهى بها لا) يكون موليا لانه يمكنه ان يخرجها منها فيطأها ﴾ وياخود بركمسه كندوسى بصره‌ده ايكن مكه‌ده اولان عورتندن اوتورى بن اول مكه‌ده ايكن والله مكه‌يه دخول ايتمم ديسه مولى اولمز زيرا زوج ممكندركه قبل مضى المدة وكيل ويا نائبيله عورتى مكه‌دن اخراجى ووطئ ايله كندويه برمشقتلو شى لازم كلمكسزين وطئ ايده ﴿(آلى من المطلقة رجعيا صح) لبقاء الزوجية ويبطل بمضى العدة ﴾ بركمسه رجعيا تطليق ايتديكى عورتندن ايلا ايتسه زوجيتك بقاسنه بناء ايلاسى صحيح اولور وعدتك مضيله ايلا باطل اولور ﴿(ولو) آلى (من مبانته او اجنبية نكحها بعده) اى بعد الايلاء ولم يضفه للملك كامر (لا) يصح لفوات محله ولو وطئها كفر لبقاء اليمين ﴾ بركمسه مبانه‌سندن وياخود مقدما ملكنه مضاف قلميه‌رق ايلا وبعده نكاح ايتديكى اجنبيه‌دن ايلا ايتسه ايلاسى صحيح اولمز محل ايلا فوت اولديغندن نتكم مصنفك وشرطه محلية المرأة قوالنك شرحنده مرور ايتدى اما ملكنه مضاف ايدوب مثلا ان تزوجتك والله لا اقربك اربعة اشهر ديسه مولى اولور واكر وطئ ايدرسه يمين باقى اولمغله كفارت ادا ايدر ﴿ ولو آلى فابانها ان مضت مدته وهى فى العدة بانت باخرى والا لا خانية ﴾ بركمسه عورتنى ايلا بعده كندوينى بائنا تطليق ايلسه اكر طلاقك عدتنده ايلانك مدتى تمام اولورسه برطلاق بائن دخى بوش اولور يوق عدتده ايكن مدت ايلا مرور ايتمزسه برآخر طلاقله دخى مبانه اولمز ﴿(عجز) عجزا حقيقيا لا حكميا كاحرام لكونه باختياره (عن وطئها لمرض باحدهما او صغرها او رتقها) او جبه او عنته (او بمسافة لا يقدر على قطعها فى مدة الايلاء او لحبسه) اذا لم يقدر على وطئها فى السجن كما فى البحر عن الغاية وقوله (لا بحق) لم اره لغيره فليراجع وكذا حبسها ونشوزها ففيئه (نحو قوله) بلسانه (فئت اليها) او راجعتك او ابطلت الايلاء او رجعت عما قلت ونحوه لانه اذاها بالمنع فيرضيها بالوعد ﴾ بر مولى كندونك ويا زوجه‌سنك مرضندن ناشى ويا زوجه‌سنك صغرندن ويا رتقندن وياكندونك جبى ويا عنتى ويا اسرى ويا مدت ايلاده قطعنه قادر اولمديغى مسافه‌ده اولمسى ويا بغير حق حبسندن اوتورى اكر حبسده عورتنك وطئنه مقتدر اولمزسه اشبو اشياى مزبوره‌لردن ناشى مزبور زوج زوجه‌سنك وطئندن عجز حقيقيله عاجز اولسه زوجك زوجه‌سنه رجوعى لسانيله بن‌اكا

رجوع ایتدم ویابن سکا مراجعت ایتدم ویاایلایی ابطال ویادیدیکم شیدن رجوع ایتدم وبونك امثالی قولیله در زیرامقدما زوج زوجه سنه جماعدن منع ذکریله اذیت وظلم ایتمسیله صکره وعدیله کندوبی ارضا ایتمش اولور شارح مرحوم دیرکه مصنفك اشبو لایحق قولنی بن سائر کتب فقهیه‌ده کندونك غیرینك تصریحنی کوره مدم مراجعتدن لازمدر محشی مرحوم ومغفور له علامهٔ طحطاوی دیرکه بز مراجعت ایتدك فتاوای هندیه‌ده غایة السروجی نام کتابدن نقلا کور دککه اکر حبس بحق اولور سه لسانله فیئده معتبر اولمز واکر ظلما اولورسه لسانله فیئی معتبردر وبنه بو بلجه عورتك حبس ونشوزی بغیر حق اولورسه فیئك جماعله اولمسنه مانعلر در قولیله کفایت ایدر اماسجنده جماعه فرصت بولورسه فیئی بنه جماعله در واکر عجزی حکمی اولورسه احرام واعتکاف مثللو شیلر ایله اولدیغی کبی امدی تخفیف محلی اولمز کندونك اختیاریله اولد یغندن انجق فیئی جماعله اولور ﴿ فان قدر علی الجماع فی المدة ففیئه الوطئ فی الفرج) لانه الاصل (فلو وطئ فی غیره) کدبر (لا) یکون فیئا ومفاده اشتراط دوام العجز من وقت الایلاء الی مضی مدته وبه صرح فی الملتقی ﴾ امدی مولی مدة ایلاده جماعه قادر اولورسه فیئی انجق فرجدن وطئله در وطئ اصل اولوب لسانله رجوع آنك خلفی اولدیغندن امدی وطئی فرجك غیری مثلا دبردن ایلسه فیئ ایتمش اولمز واشبو مصنفك فان قدر آلخ قولنك مفادی وقت ایلادن مدت ایلانك مضینه‌دك جماعدن عجزك دوامی اشتراطیدر امدی اثنای مدتده عجزی زائل اولسه فرجدن وطئله فیئ تعین ایدر اصلا قادر اولمغله خلال صلاتده صوبی کورن متیمم کبی اولور اشبو مضمون مشروحله ملتقی صاحبی ملتقاسنده تصریح ایلدی ﴿ وفی الحاوی آلی وهو صحیح ثم مرض لم یکن فیه الا الجماع ﴾ ملتقانك نقلنی تأییدا حاوی القدسینك کلامنی ایراد ایدرکه برکسه صحتی حالنده ایلا ایدوب بعده مریض اولسه اشبوایلاسنده کندویه رجوع انجق جماعله در زیرا مزبوره حال صحتنده جماعله فیئ ممکن ایدی ﴿ وبقی شرط ثالث ذکره فی البدائع وهو قیام النکاح وقت الفیئ باللسان فلو ابانها ثم فاء بلسانه بقی الایلاء ﴾ ایلانك لسانله اولمسنك جوازنك شرط ثالثی باقی قالدیکه بدایعده ذکر اولنان لسانله فیئ وقتنده نکاحك قیامیدر امدی مقدما زوجه‌سنی ابانه صکره لسانیله رجوع ایتسه ایلاسی باقی قالور ایمدی بعد الابانه مجددا عورتنی تزوج ایلیوب ومدت ایلا مرور ایتسه عورت بنه کندودن مبانه اولور شرط اول عجز شرط ثانی دوامی ایدی ﴿ (قال لامرأته انت علی حرام)

(ونحو)

ونحو ذلك کانت معی فی الحرام (ایلاء ان نوی التحریم اولم ینوشیئا وظهار ان نواه وهدر ان نوی الکذب) وذا دیانة واما قضاء فایلاء قهستانی ﴾ برکسه عورتنه بنم اوزریمه حرامسك وبونك امثالی سن بنمله حرامده سك دیسه اشبو قولی ایلادر اکر تحریمه نیت ایدوب ویا اصلا برشیئه نیت ایتمزسه وظهاردر اکر نیت ایدرسه وهدر ولغودر اکر کذبه نیت ایدرسه لکن اشبو کذبه نیت صورتنده قولنك مقبول اولمسی دیانةدر اما قضاء هرنقدر کذبه نیت ایتسه دخی ایلادر ظاهرا یمین اولدیغندن زیرا تحریمی حلال نصله یمیندر امدی خلاف ظاهر نیتنده تصدیق اولنمز ﴿ (وتطلیقة بائنة ان نوی الطلاق وثلاثا ان نواها ویفتی بانه طلاق بائن وان لم ینوه) لغلبة العرف ولذا لایحلف به الا الرجال ولولم تکن له امرأة او حلفت به المرأة کان یمینا کما لو ماتت او بانت لاالی عدة ثم وجد الشرط لم تطلق امرأته المتزوجة بعد یفتی لصیرورتها یمینا فلا تنقلب طلاقا ﴾ اکر مزبور انت علی حرام ایله طلاقه نیت ایدرسه بر بائن طلاق واقع اولور اکر غضب حالی ویا مذاکرهٔ طلاقده دکلسه امابونلرده هیچ نیته حاجت یوقدر مبانه اولور وصورت مشروحه‌ده اوچه نیت ایدرسه اوچ واقع اولور کنایادن اولمغله کندوده اوچه نیت اولور واشبو قول مزبورك قضاء طلاق بائن اولمسیله فتوی ویریلور کندوده هرنقدر طلاقه نیت ایتمزسه‌ده غلبهٔ عرفه بناء واشبو غلبهٔ عرفده قول مزبورك طلاق اولمسیله کندیله انجق رجال حلف ایدر هرنقدر کندولری ایچون عورت اولمزسه‌ده ویا کندیله عورت حلف ایتسه یمین اولور نتکم وقت یمینده عورتی اولوبده قبل الشرط وفات ویا لاالی عدة مبانه اولوب بعده شرط بولنسه ایکنجی تزوج اولنان عورتی بوش اولمز انجق بو قول ایله فتوی ویریلور حد ذاتنده یمین اولمغله طلاقه منقلب اولمز ﴿ ومثله انت معی فی الحرام والحرام یلزمنی وحرمتك علی وانت محرمة اوحرام علی اولم یقل علی وانا علیك حرام اومحرم او حرمت نفسی علیك اوانت علی کالحمار اوکالخنزیر بزازیة ﴾ وما رالذکر انت علی حرام کبیدر زوجك زوجه سنه سن بنمله حرامده سك ویاخود بکا حرام لازم اولور ویاسنی بکا حرام ایتدم ویاسن بکامحرمه ویا حرامسك ویا علی دیمیوب وانا علیك حرام ویامحرم ویابن نفسمی سکا حرام ایتدم ویاسن بکا حمار ویاخنزیر کبیسك دیمسی ﴿ (ولو کان له) اربع (نسوة) والمسئلة بحالها (وقع علی کل واحدة منهن طلقة بائنة (وقیل تطلق واحدة منهن) والیه البیان کما مر فی الصریح (وهو الاظهر) والاشبه ذکره الزیلعی والبزازی وغیرهما وقال الکمال الاشبه عندی الاول وبه جزم صاحب البحر فی فتاواه وصححه فی جواهر الفتاوی واقره المصنف

فى شرحه لكن فى النهر يجب ان يكون معنى قول الزيلعى والمسئلة بحالها يعنى التحريم
لا بقيد انت على حرام مخاطبا بالواحدة كما فى المتن بل يجب فيه ان لا يقع الاعلى
المخاطبة انتهى ❊ بركسه‌نك درت عورتى اولوب و مسئله حالى اوزره كه
حرام كندونك عندنده طلاق اوله‌رق بلا تعيين امرأتى على حرام ديسه انلردن
هر برلرينه برطلاق بائن واقع اولور بعضيلر فقط برى مبانه اولور كندويه
آنى بيان لازم اولور ديديلر تكلم صريح بحثنده مرور ايتديكه بردن زياده
عورتى اولان كسه امرأته طالق ديسه برى بوش اولور وكندويه بيان
لازم اولور وزياده ظاهر وصوابه شبيه اولان اشبو بعضك قوليدر و بو قولى
زيلعى وبزازى و غيريلرى ذكر ايتديلر و كمال بنم عندمده اشبه اولان قول
اولدر ديدى وصاحب بحر فتاواسنده بونكله جزم وجواهر الفتاواده بونى
تصحيح ايلدى و مصنف كتاب والاجناس منح نام كندى شرحنده اشبو مزبور
قول اولى اقرار ايلدى لكن نهرده ذكر اولنديكه زيلعينك و المسئلة بحالها
قولنك معناسى واجب اولان متنده اولديغى كبى عورتندن برينه خطاب ايله انت
على حرام قيدى اولمقسزن تحريمدر زيرا مزبور قيد ايله مقيد اولديغنه نظرا
واجب اولان انجق مخاطبه‌يه واقع اولمسيدر اشبو نهرك استدراكى مزبورك
اختلافك انت على حرام قولنده اولمسى توهمنى دفع ايچوندر صاحب نهرك
كلامى بونده نهايت بولدى ❊ قلت يعنى بخلاف حلال الله او حلال المسلمين فانه
يعم وبه يحصل التوفيق فاحفظ ❊ شارح رحمه الله تعالى ديركه زيلعى قصد
ايدركه حلال الله تعالى ويا حلال المسلمين حرام على صورت مرقومه‌دنك
خلافندر كه يعنى بو نسالرينك كلسنه عام و شامل اولور و اشبو صاحب
نهرك كلاميله وشارحك قلت مفاديله مشايخك كلامى
ميانه‌لرنده توفيق حاصل اولور كه نسانك جميسنه واقع اولور دينلر
حلال الله تعالى ويا حلال المسلمين حرام على ديديكنده حالده‌در فقط مخاطبه‌يه
واقع اولور دينلر انت على حرام ديديكنده نظرادر ❊ فروع انت على حرام
الف مرة تقع واحدة ❊ بركسه عورتنه سن بكا بيك كره حرامسك ديسه برطلاق
واقع اولور زيرا كاف تشبيه ايله كالف مرة قولنده قوتده تشبيه مراد اولنوب
عدده تشبيه اراده اولنمغله برواقع اولديغى مثلاو كافك حذفنده دخى ارادهٔ
مشروحه‌يه ذاهب اولندى اما عدده نيت ايدرسه اوچ واقع اولور تكلم بعدد
الف قولنده اولديغى كبى ماسبقده باب طلاق غير المدخول بهانك ماقبلنده
مرور ايتديكنه بناً ❊ طلقها واحدة ثم قال انت حرام ناويا ثنتين تقع واحدة ❊
بركسه عورتى برطلاقله تطليق بعده كندويه انت حرام ديوب و بونكله ايكى‌يه

نيت ايتسه برطلاق واقع اولور كنايتده ايكى ارادسى صحيح اولمز ايكى عدد
محض اولديغندن واكر اوچه نيت ايدرسه نيتى صحيحه اولور محلك قبول ايتديكى
واقع اولور ❊ كما فى البحر عن الخانية ❊ كرره مرتين ونوى بالاول طلاقا
وبالثانى يمينا صح ❊ بركسه انت حرام مضمونتى ايكى دفعه تكرار واولكيله
طلاقه وايكنجيله يمينه نيت ايلسه صحيح اولور لكن مفتى‌به اولان ديانة اولمقدر
وكنايه‌ده بائن بائنه لاحق اولمه سؤاليده واردر ❊ قال ثلاث مرات حلال الله
على حرام ان فعلت كذا و وجد الشرط وقع الثلاث ❊ بركسه اوچ كره اكر
اشبو فعلى ايشلرسم الله عظيم الشانك حلالى اوزريمه حرام اولسون ديوب
وشرطده بولنورسه اوچ واقع اولور ❊ قال لهما انتما على حرام
ونوى فى احداهما ثلاثا وفى الاخرى واحدة فكما نوى به يفتى وتمامه
فى البزازية ❊ ايكى منكوحه‌سى اولان زوج كندولرينه سزلر بكا
حرام سكزديوب برنده اوچ طلاقه وبرنده بره نيت ايتسه نيت ايتديكى
كبى واقع اولور انجق بو قول ايله فتوى ويريلور امام ابى يوسف
هر برلرينه اوچ واقع اولور ديدى اشبو بحثك تمامى بزازيه‌ده
مذكوردر ❊ (قال انتما على حرام حنث بوطئ كل ولو قال والله
لا اقربكما لم يحنث الا بوطئهما والفرق لا يخفى ❊ ايكى عورتى
اولان كسه كندولرينه سزلر بكا حرامسكز ديسه انلردن
فقط برينى وطئيله حانث اولور زيرا زوج هربرندن قول مزبور
بله ايلا ايتمش اولور بناً عليه هرقنغيسنى وطئ ايدرسه آنكله حانث
اولور لكن بو قول مفتى‌به دكلدر فتوى هربرينه طلاق بائنك
وقوعنه درمزبور زوج والله بن سزه تقرب ايتمم ديسه انجق
ايكيسنى وطئيله حانث اولور واشبو ايكى صورت ميانه‌لرنده فرق
خفى دكلدر زيرا انتما على حرام قولنده زوج انلرى كندى نفسنه
تحريم ايلدى بوايسه هربرلرينى تحريمله اولور اما والله لا اقربكما
قولنده كندى نفسنى انلره جميعا قرباندن منع ايلدى پس بو صورتده
انجق انلرك ايكيسنك وطئيله حانث اولور واشبو فرقله صاحب
نهر كتاب الايمانده تصريح ايلدى ❊ (وفى الجوهرة كرر والله
لا اقربك ثلاثا فى مجلس ان نوى التكرار اتحد والا فالايلاء واحد
واليمين ثلاث وان تعدد المجلس تعدد الايلاء واليمين ❊ دخى جوهره نام
كتابده مرسومدركه بركسه برمجلسده والله بن سكا تقرب ايتمم ديو اوچ كره

4

تکرار ایدوب وتکرار ایله تأکید مراد ایدرسه ایلا ایله یمین متحد اولمش اولورده ایمدی بر یمین وبر ایلا اولور ایمدی مدت ایلاده تقرب ایدرسه بر کفارت ویرر واکر مزبور قولیله تکراره نیت ایتمزسه ایلا بردر اکر مدتنده تقرب ایتمزسه ویمین اوجدر قربانیله اوچ کفارت ادا ایدر واکر مجلس تعدد ایدرسه ایلاده تعدد ایدر یمینده استغفر الله العظیم

وبالله التوفیق وبیده

ازمة التحقیق

م

عصر محاسن حصر حضرت ظل اللهیده اشبو بیک ایکیوز سکسان آلتی سنهٔ هجریه‌سی محرم الحرامی اواسطنده ترجمهٔ طحطاوی نام مجلهٔ جمیله‌نک سکز جلدندن اشبو اوچنجی جلدینک طبعی دخی بوکره الاجه جامده یکی چارشوده واقع بخاری زاده حاجی صالح بنده‌لرینک مطبعه‌سنده رسیدهٔ حسن ختام اوله‌رق دیکرلری دخی در دست طبع وتمثیل بولنمشدر

م

(فهرست جلد رابع من ترجمة الطحطاوى)

الجلد الرابع من ترجمة الطحطاوى
على الدر المختار

(بسم الله الرحمن الرحيم)

(باب الخلع) خلعه متعلق مسائل ومطالبدر واشبو خلعه ايلادن هر برلرى بعضا معصيت وبعضا مباح اولمقده مشترك اولوب خلع كندوده مال تسميه سيله زياده اولمغله كأنه مركبدن منفرد منزله سنده اولديغندن ايلادن تأخير اولندى واول ايلاده دخى مناسبت اخرانك ذكرى سبقت ايلدى (هو) لغة الازالة واستعمل فى ازالة الزوجية بالضم وفى غيره بالفتح وشرعا كما فى البحر (ازالة ملك النكاح) خرج به الخلع فى النكاح الفاسد وبعد البينونة والردة فانه لغو كما فى الفصول (المتوقفة على قبولها) خرج مالو قال خلعتك ناويا الطلاق فانه يقع بائنا غير مسقط للحقوق لعدم توقفه عليه اشبو خلع لغتده مطلقا برشيئ برآخر شيدن فصل وازاله معناسنه در مثلا ثوبى ونعلى خلع كبى لكن زوجيتى خلع وقطعده خاى معجمه نك ضميله وسائر نسنه لرى ازاله ده فتحيله مستعملدر و{هن لباس لكم وانتم لباس لهن} آيت كريمه سى دلالتيله احد همانك آخره ملابسه لرى ملاحظه سيله مخالعه دخى تعبير اولنور وبحرك بياننه كوره اصطلاح شرعده خلع لفظيله وياخلع معناسنده اولان ديكر لفظله زوجه نك قبولنه توقف ايدر ازالهٔ ملك نكاحدر ازاله كلمه سى تعريفك جنس وملك النكاح فصليدر سائر شيلرك ازاله سنى

(اخراج)

اخراج ايلدى وبلفظ الخلع قيديله طلاق لفظيله اولان ازالهٔ نكاحى اخراج ايلدى قهستانيده شرح طحاويدن نقلا مرسومدركه زوجان ميانه لرنده حسن معاشرت وامتزاج اولمجق سنت اولان مزبورانك اقرباومتعلقاتى جمع اولوب ميانه لرينى بولوب اصلاح ذات بين ايتمكه سعى تام ايتمكدر واكر اصلاح ذات بين ممكن اولميوب امتزاج والتيامرى فهم اولنمزسه زوجه خلع وطلاق جائز وروادر ومار الذكر ازالة ملك النكاح قيديله نكاح فاسده اولان خلع خروج ايلدى زيرا شرعا نكاح فاسده ملك بوقدر حتى كندولرينه برى برلرينه مخالطه وسائر نكاح صحيحله اولان ازواج معامله سى حرامدر ومخالعه لرى باطلدر آلدن برشى لازم كلمز دخى بينونتدن وردتدنصكره اولان خلع خروج ايتدى ملك قالمغله بونلرده مهر ساقط اولمز بلكه بونلرده خلع لغو اولور نتكم فصولده بوبلجه مرسومدر وتعريفده ذكر اولنان المتوقف على قبولها ايله زوجك طلاق نيتيله زوجه يه سنى خلع ايتدم قوليله اولان خلع خروج ايلدى زيرا قول مزبور زوجه نك قبولنه توقف ايتمديكندن مهر ونفقه مثللو حقوق مسقط اولميه رق كنديله طلاق بائن واقع اولور بوندن ظاهر اولديكه خلع لفظى كنايتدندر وعورتك قبولنه توقفى بدل اولديغنه مبنيدر بخلاف خالعتك بلفظ المفاعلة او اختلعى بالامر ولم يسم شيئا فقبلت فانه خلع مسقط حتى لو كانت قبضت البدل ردته خانية زوجك مفاعله صيغه سيله زوجه يه ويا امر صيغه سيله اختلعى ديوب وبدل خلع اوله رق برشى تسميه اولنمسزن عورتك خلعى قبولى صورت مشروحه نك خلافنه در يعنى زوجيته متعلقه حقوقى اسقاط ايدر حتى زوجه كندودن بدل خلع اولان مثلا مهر ونفقه يى قبض ايتمش اولسه كيرو رد ايدر (بلفظ الخلع) خرج الطلاق على مال فانه غير مسقط فتح وزاد قوله (اوما فى معناه) ليدخل لفظ المبارأة فانه مسقط كما سيجيئ ولفظ البيع والشراء فانه كذلك كما صححه فى الصغرى خلافا للخانية وافاد التعريف صحة خلع المطلقة رجعيا بلفظ دكى باازاله يه متعلقدر تعريفك تتمه سندندر يعنى خلعك ملك نكاحى ازاله سى خلع وياخلع معناسنه اولان مبارئت وتطليق ومباينه وبيع وشرا امثالى الفاظله در ايمدى لفظ مزبور ايله طلاق على مال خروج ايتدى زوجيته دائر حقوق اسقاط ايتمديكندن ومصنف كتاب عامله الله تعالى بلطفه يوم الحسابك اوما فى معناه قولنى زياده سى مبارأة لفظنك خلعك تعريفنده دخولى ايچوندر زيرا لفظ مزبور ذكر آتى متنك ويسقط الخلع والمبارأة آلخ عباره سندن فهم اولنديغنه كوره حقوق مشروحه يى

مسقطدر وصاحب صغرانك صحتنه نظرا بيع وشرا لفظلری مبارأة كبيدر صاحب خانيه ايچون اختلاف واردر وتعريفك ازالة ملك نكاح قيدی مطلقهٔ رجعيه نك خلعنك صحتنی افاده ايلدی كندوده ملكك بقاسنه بناً ❊ (ولا بأس به عند الحاجة) للشقاق بعدم الوفاق (بما يصلح للمهر) بغير عكس كلی لصحة الخلع بدون العشرة وبما فی يدها وبطن غنمها وجوزالعينی انعكاسها ❊ وازواج ميانه لرنده حسن زندكانی بولنميوب شقاق واختلاف ومخاصمه اولدقده كندويه حاجت مس ايتكله مهره صالح اولور هر بر شيئله خلعده بأس يوقدر لكن بنده تركی اوليدر بونك عكسی كليسكه هر بر خلعه قابل اولان شی مهره صالح اولمقسزن زيرا اون درهمدن نقصانه وعورتك يدنده غنمنك وجاريه سنك بطننده اولان ولدنه خلع صحيح اولديغندن عينی قضيهٔ مزبوره نك كليا انعكاسنی تجويز ايتديكه هر مهره صالح اولان شی خلعه بدل اولمغه قابلدر وخلعه بدليته هر بر صالح اولان نسنه مهر اولور ديدی اما جمهوره كوره قضيهٔ مشروحه نك موجبهٔ جزئيه اوله رق بعض ماجاز بدل خلع جاز كونه مهرا عكسی جائزدر ❊ (و) شرطه كالطلاق وصفته ماذكره بقوله (هو يمين فی جانبه) لانه تعليق الطلاق بقبول المال (فلا يصح رجوعه) عنه (قبل قبولها ولا يصح شرط الخيار له ولا يقتصر علی المجلس) ای مجلسه ويقتصر قبولها علی مجلس علمها ❊ خلعك شرطی طلاق كبی عورتك طلاقه محليتی وزوجك اهليتيدر (فرع) مختلعه اولان عورته مادام عدتده اولدقجه طلاق صريح لاحق اولور واعتدی واستبرئی رحمك كبی صريح حكمنده اولان كنايه ده لاحق اولور ومزبور خلعك صفتی مصنف مرحومك هو يمين آخ قوليله ذكر ايتديكی شيدر كه خلع زوج طرفندن يميندر كه عورتك مالی قبولنده طلاقی تعليقدر ايمدی عورتك قبولندن مقدم زوجك خلعندن رجوعی صحيح اولمز وكندويه خيار شرطی دخی صحيح اولمز وكندونك خلعی تكلم ايتديكی مجلسه قصر اولنمز عورت قبول ايتزدن مقدم كندونك قياميله خلع باطل اولمز عورتك مجلسدن قياميله باطل اولور وعورتك قبولی علمی مجلسنه قصر اولنور ومتنك ذكر آتی ويقتصر علی المجلس قولی شارحك اشبو ويقتصر قبولها كلامندن مغنيدر ❊ (وفی جانبها معاوضة) بمال (فصح رجوعها) قبل قبوله ❊ خلع عورت طرفندن معاوضه بالمال اولديغندن زوجك قبولندن مقدم كندی رجوع ايتسه رجوعی صحيح اولور مثلا زوجنه بن نفسمی سندن شوقدر شی مقابلی اختلاع ايتدم وياخود خلع ايله ديوب بعده زوجك قبولندن اقدم كندی رجوع ايتسه ايجابی باطل اولور ❊ (و)

صح (شرط الخيار لها) ولو اكثر من ثلاثة ايام بحر (ويقتصر علی المجلس) كالبيع فائدة يشترط فی قبولها علمها بمعناه لانه معاوضة بخلاف طلاق وعتاق وتدبير لانه اسقاط والاسقاط يصح مع الجهل ❊ واشبو مخالعه ده زوجك عورتی خيار شرطی صحيح اولدی هرنقدر اوچ كوندن زياده اولسه دخی يعنی زوج زوجه سنه بن سنی شوقدر شی مقابلی اوچ كون مخيره اولمق اوزره خلع ايتدم ديوب قبول ايتدكده جائز اولور وبيع ونكاح كبی مجلس ايجابه قصر اولنور بحرده مرسومدر كه خلع زوج طرفندن صادر اولورسه زوجه نك قبولی بولنمقسزن مجلسدن قياميله باطل اولور زوجك قياميله باطل اولمز عورت طرفندن اولورسه انجق هر برلرينك قياميله باطل اولور وعورتك خلعی قبولنده معناسنه علمی شرطدر معاوضه اولديغندن اما طلاق وعتاق وتدبير خلعك خلافنده در زيرا بونلر اسقاط اولمغله جهلله ده صحيح اولدی ❊ (وطرف العبد فی العتاق علی مال كطرفها فی الطلاق و) الخلع (يكون بلفظ البيع والشراء والطلاق والمبارأة) كبعت نفسك اوطلاقك اوطلقتك علی كذا اوبارأتك ای فارقتك وقبلت المرأة ❊ عتق علی مال ده عبدك طرفی طلاقده زوجه نك طرفی كبيدر ايمدی مولاده زوج كبی اولور ومزبور خلع بيع وشرا وطلاق ومبارأة لفظلريله ده اولور مثلا عورتك زوجنه بن نفسمی وياطلاقمی سندن بيك درهمه اشترا ايتدم وزوجك نفسنی وياطلاقنی سكا شومقدار نسنه يه بيع ايتدم وياسنی شومقوله شی اوزرينه تطليق وياسندن مفارقت ايتدم ديوب آنك دخی قبول ايمسی كبی ❊ (و) حكمه ان (الواقع به) ولو بلا مال (وبالطلاق) الصريح (علی مال طلاق بائن) وثمرته فيما لو بطل البدل كما سيجيء ❊ خلعك حكمی هرنقدر بلا مال اولورسه ده كنديله ومال اوزرينه طلاق صريحله واقع اولان طلاق بائندر رسول اكرم ونبی محترم صلی الله تعالی عليه وسلمك { الخلع تطليقة بائنة } قول شريفلرينه بناً وصورتان مشروحتان ميانه لرنده ثمره يعنی فرق بدلك بطلاننه نظرادر تكم قريبا كلوركه بدل باطل اولنجق خلعده مجانا طلاق بائن وغيريسنده رجعی واقع اولور بونده ثمره دن مراد فرقدر بعض خلعده حقوقك سقوطی وطلاق علی مالده قول معتمد اوزره عدم سقوطيله فرق ايتشلر ❊ (و) الخلع (هو من الكنايات فيعتبر فيه مايعتبر فيها) من قرائن الطلاق لكن لو قضی بكونه فسخا نفذ لانه مجتهد فيه وقيل لا ❊ وخلع وعبارهٔ كنايه دندر ايمدی كنايده اعتبار اولنان مذاكرهٔ طلاق وعورتك طلاق استدعاسی مثللو قرائن طلاق خلعده دخی اعتبار اولنور ومال تسميه سی دخی قرائندندر لكن اشبو خلع هرنقدر طلاق بائن اولديسه ده برقاضی فسخيله حكم ايلسه

حكمی نافذ اولور احمد بن حنبل مذهبنده فسخ اولمغله مجتهد فيه اولد يغندن بناً
لكن فی زماننا حاكمر انجق مذهب صحيحله حكم ايتمك لازمدر ومذهب صحيح
بو مقامده خلعك طلاق بائن اولمسيدر ✻ شرنبلاليه ✻ دخی بعضيلر حكم مزبور
نافذ اولمز ديديلر ✧ (خلعها ثم قال لم انو به الطلاق فان ذكر بدلا لم يصدق)
قضاء فی الصور الاربع (والاصدق فی)ما اذا وقع بلفظ (الخلع والمبارأة)
لانهما كنايتان ولا قرينة بخلاف لفظ بيع وطلاق لانه خلاف الظاهر
وفيه اشارة الى اشتراط النية وهو ظاهر الرواية الا ان المشايخ قالوا لا تشترط النية
ههنا لانه بحكم غلبة الاستعمال صار كالصريح كما فی القهستانی عن متفرقات
طلاق المحيط ✧ بركسه عورتی خلع ايدوب بعده بن آنكله طلاقه نيت ايتمدم
ديسه ايمدی اكر بدل ذكر ايتديسه قضاء سالف الذكر بيع وشرا وطلاق
ومبارئه وخلع صورتلرنده قولنده تصديق اولنمز ديانة تصديق اولنور
زيرا كندونك سرنه الله جليل عالمدر واكر بدل ذكر اولنمديسه اكر خلع ومبارئه
لفظلريله كه كندوده ازاله معناسی اولان كلمه ايله اولورسه تصديق اولنور
بونلر كنايه اولوب وقرينه اولمديغندن اما بيع وطلاق لفظلری مزبورلرك
خلافنده در يعنی بونلر خلعده صريحلردر اما طلاقك صريح اولديغی ظاهردر
اما بيعك خلعده صراحتی يعنی خلعه دلالتی قطعيه در اصلا تخلف ايتمز زيرا بيعده
ملك يمينك زوالی اولمغله بوندن ملك متعه نكده قطعا زوالی لازم كلدی مصنف
بو يلجه تصريح ايلدی وشارحك اشبو خلع ومبارئه كنايه لردر قولنده
اشارت واردر كه بونلرده نيت شرطدر وظاهر روايتده بودر وخانيه ده مذاكرۂ
طلاق نيت مقامنه قائمدر ديو مصرحدر شوقدر واركه مشايخ بو خلعده
نيت شرط دكلدر ديديلر غلبۂ استعمال ايله اشبو خلع صريح كبی اولدی
نتكم قهستانيده محيطك طلاقنك متفرقاتندن نقلا مرسومدر ✧ (وكره له)
تحريما (اخذ شیء) ويلحق به الابراء عما لها عليه (ان نشز وان نشزت لا) ولو منه
نشوز ايضا ولو باكثر مما اعطاها على الاوجه فتح وصحح الشمنی كراهة
الزيادة وتعبير الملتقى لا بأس به يفيد انها تنزيهية وبه يحصل التوفيق ✧ نشوزكه
بی وجه ضرب وحسن معاشرت ايتمك زوج طرفندن اولورسه كندويه
بدل خلع اولهرق عورتدن نسنه اخذ ايدوب ويا زوجك ذمتنده اولان
حقندن آنك ذمتنی ابراسی تحريما مكروهدر ذات جليلك { وان اردتم استبدال
زوج مكان زوج وآتيتم احديهن قنطارا فلا تأخذوا منه شيئا } قول شريفنه
بناً وكندويی مفارقتله بركونا واخذ مال ايله بردرلو مكدره ومغموم
ايتمك ايچون اشبو نص جليله نظرا حق اولان اخذ مزبورك قطعا حرمتيدر

واكر نشوزكه عصيان وعدم اطاعت زوجه طرفندن اولورسه مزبور
اخذده كراهت يوقدر هر نقدر كندودن اولديغی مثللو نشوز زوجدنده
اولوب وزياده وجيه اولان قول اوزره اخذ ايتديكی مقدما كندويه
ويرديكی شيدن زياده دخی اولورسه ده زيرا سالف الذكر آيت كريمه كه
{فلا تأخذوا منه شيئا } نشوز زوج طرفندن اولمغه محمولدر و{ فان خفتم
الا يقيما حدود الله فلا جناح عليهما فيما افتدت به } نظم كريمی نشوز زوجه
جانبندن اولديغنه نظرادر كرك زوج طرفندنده اولسون وكرك اولمسون
شوقدر واركه نشوز طرفيندن اولورسه اخذك اباحه سی
عبارۂ نصله مجرد عورت طرفندن اولورسه دلالتيله اولور واشبو ايكنجی
آيت كريمه اصحاب كزيندن ثابت بن قيس رضی الله تعالى عنهله زوجه سی
حقلرنده نازل اولدی ابتدا سلامده وقوع يافته اولان خلع بودر امام زمخشری
بو يلجه تصريح ايلدی وامام ترمذی ثوبان رضی الله تعالى عنهدن روايتله بيوردركه
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم سعادتله بيورديلركه قنغی عورتكه زوجك
قصوری اولمقسزن كندودن طلاق مطالبه ايليه كندويه جنت رايحه سی
حرام اولور ✻ غايه ✻ بنده روايت اولنوركه اصحاب كزين رضوان الله تعالى
عليهم اجمعيندن ثابت بن قيس رضی الله تعالى عنهك حليله سی جميله رضی الله
عنها رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه كلوب افادۂ حال ايتديكه بن ثابتك دينی
وياخلقی حقنده كندويه برنقيصه بولوب برعتاب ايده مم لكن كندويه بغض
وعداوتمك شدت ووفرتندن كفرمدن خوف ايده رم ديدی جوابنده رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم سعادتله بيورديلركه كندونك حديقه سنی كيرو كندويه
رد ايدر ميسك بلی رد ايده رم وزياده ده رد ايده رم ديدی زياده برشی رد ايتمه
يو رديلر ✻ شلبی ✻ شمنی زوجك ويرديكندن زياده يی اخذنی كريه كوردی
واشبو تحريما كراهت روايتی اصلكدر وملتقانك ولا بأس به عند الحاجة وبا خذ
اكثر مما اعطاها ان نشزت قولی كراهتك تنزيهی اولسنی افاده ايدر وبونده كراهتك
تنزيهی اولمسيله قولين مذكورين مابيننده توفيق حاصل اولدی ✧ (اكرهها)
الزوج (عليه تطلق بلا مال) لان الرضى شرط للزوم المال وسقوطه ✧
زوج زوجه يی خلعی قبوله اكراه ايلسه بلا مال عورت بوش اولور زيرا مالی
عورتك التزام ايدنديكنه كوره مالك لزومی وابرا ايتديكنه نظرا سقوطنك شرطی
عورتك رضاسيدر ✧ (ولو هلك بدله فی يدها) قبل الدفع (او استحق فعليها
قيمة او) البدل (قيميا ومثله او مثليا) لان الخلع لا يقبل الفسخ ✧ بدل خلع عورتك يدنده
ايكن زوجه تسليم اولنمزدن مقدم هلاك اولوب ويا مستحق چيقلسه عورته قيمی ايسه

قیمتنی ومثلیسه مثلنی ویرمك لازم اولور خلع فسخنی قبول ایتدیکندن امامبیع بایعك یدنده قبل التسلیم هلاك اولسه صورت مشروحه نك خلافنده درکه بیعی فسخ ایدر بیعی فسخنی قبول ایتدیکنه بناً (خلعها اوطلقها بخمر اوخنزیر اومیتة ونحوها) مماليس بمال (وقع) طلاق (بائن فی الخلع رجعی فی غیره) وقوعا (مجانا) فیهما لبطلان البدل وهوالثمرة کامر زوج مسلم عورتنی خمر ویاخنزیر ویامیته ویابو نلر امثالی دم کبی مال اولمیان نسنه مقابلنده خلع ویا تطلیق ایلسه بدل باطل اولمغله مجانا که بلا بدل خلعده طلاق بائن غیرینده رجعی واقع اولور ماسبقده مرور ایتدیکنه بناً خلعله طلاق علی مال میانه لرنده کی ثمره وفرق بودر (ولوسمت حلالا کهذا الخل فاذا هوخمر رجع بالمهر ان لم یعلم والا لاشئ له) عورت حلال اولان نسنه تسمیه سیله مثلا اشته شوخله بنی خلع ایله دیوب اول شی ایسه واقعده خمر اولسه زوج آنك خمر اولدیغنی بیلمزسه عورت مهری اخذ ایتدیسه زوج کیرو رجوع ایدر یوق خمر اولدیغی زوجك معلومی اولورسه کندو برشی اخذی لازم کلمز امامین عندنده عورتك خل تسمیه سیله زوجی مغرور ایتدیکندن خل وسط لازم اولور (کخالعنی علی مافی یدی) ای الحسیة (ولاشئ فی یدها) لعدم التسمیة وکذا عکسه لکن لوکان فی یده جوهرة لها فقبلت فهی له علمت اولا لاضرارها نفسها بقبولها صورت مشرحه ده طلاقك مجانا وقوعی عورتك یدحسیه سنده برشی اولمقسزین زوجنه بنی اشبو یدمده اولان شی اوزرینه خلع ایله قولنده مجانا وقوعی کبی تسمیه اولمغله تغریر احتمالی اولمدیغندن ظاهر اولان عورت مافی یدی یدحسیه مراد ایتمیوب ملك یمینله مالکه اولدیغی ملکلرینی مراد ایدوب وکندی ایچون برملك اطلاق اولنور نسنه اولمسه بنه مجانا وقوعیدر وصورت مزبوره نك عکسیکه زوج یدمده بولنان نسنه اوزرینه سنی خلع ایتدم دیوب ویدنده برنسنه بولنمسه بنه زوج برشی اخذایده من میانه لرنده فرق اولمدیغندن لکن اکر زوجك یدنده زوجه نك برجوهره سی اولسه قبولنه کوره اول جوهره زوجك اولوریدنده اول جوهره اولدیغی عورتك معلومی اولسون ویااولمسون قبولیله اضراری کندی نفسنه ایتدیکنه بناً (وان زادت من مال اودراهم ردت) علیه فی الاولی (مهرها) ان قبضته والا لاشئ علیها جوهرة (اوثلاثة درهم) فی الثانیة ولوفی یدها اقل کلتها واوسمت دراهم فبان دنانیرلم اره عورت مزبور علی مافی یدی قولنك اوزرینه من مال من متاع ویادراهم ویادنانیرلفظلرینی زیاده ایلسه اولکنده که یعنی یدمده بولنان مال ویامتاع مقابلی بنی خلع ایت دیوب ویدنده برشی اولمغله مهرینی زوجندن قبض ایتدیکنه کوره مهری کیرو رد ایدر یوق برنسنه

قبض ایتمش ایسه عورتك اوزرینه برشی لازم اولمز ایکنجیده یدمده کی دراهم ویادنانیر مقابلی دیوب یدنده برشی اولمسه اوچ درهم رد ایدر واکر اوچدن اقل ایسه اوچه تکمیل ایدر واکر دراهم دیوبده دنانیر ظهور ایدرسه شارح فقهانك بوکا دائر کلاملرینی بن کورمدم دیر (والبیت والصندوق وبطن الجاریة) اذالم تلد لاقل المدة (و) بطن (الغنم) وثمرالشجر (کالید) فذکرالید مثال کما فی البحر قال وقیده فی الخلاصة وغیرها بعدم العلم فقال لوعلم انه لامتاع فی البیت اوانه لامهر لها علیه فی خلعها بمهرها لایلزمها شئ لانها لم تطمعه فلم یصر مغرورا واوظن ان علیه المهر ثم تذکر عدمه ردت المهر دخی بیت وصندوقه وبطن جاریه وغنم واغاجك میوه سی ید کبیدر یعنی زوجه زوجنه بنی منزلمده بولنان نسنه مقابلی خلع ایت دیوب منزلنده دخی برشی اولمسه کندویه بدل خلع اوله رق برشی ویرمك واجب اولمز لکن جاریه نك بطننده که مقابلنده دیدیکنه کوره اکر جاریه مدة حملك اقلی اولان التی ماهدن اقلده ولد کتورمیوب بلکه التی وزیاده ده کتوررسه ولدزوجك اولور واکر مدة مزبوره دنصکره جاریه نك بطننده ولد حاصل اولورسه عورتك اولور دیدیکی وقتده موجود اولمغله ایمدی بحرده کی کبی یدك ذکری مثال اولنور صاحب بحردیدیکه مسائل مذکوره ده عورته برشی لازم کلمکی خلاصه ده وسائر کتب فقهیه ده زوجك مزبور بیت وياصندوقلرده برشی اولدیغنه عدم علمیله تقیید ایلدیده دیدیکه اکر زوج منزلده برنسنه اولمدیغنی بیلورسه ویاخود مهری اوزرینه مخالعه ده ذمتنده مهر اولمدیغی معلومی اولورسه عورته زوجه برشی ویرمك لازم کلمز عورت کندوبی برشیله اطماع ایتمدیکه حتی زوج مغرور اوله اما زوج اوزرنده مهر اولمسی ظنیله مهر مقابله سنده خلع ایدوب صکره تذکر ایتسه مهرك کلیسنی مقدم ادا ایتمکله ذمتنده برشی یوقدر عورت مقدما اخذ ایتدیکی مهری زوجنه کیرو رد ایدر (خالعت علی عبد آبق لها علی برائتها من ضمانه لم تبرأ) وعلیها تسلیمه ان قدرت والا قیمته لانه لا یبطل بالشرط الفاسد کالنکاح برعورت زوجیله ضماننددن بری اولمق اوزره قاچمش اولان عبدی مقابله سنده مخالعه ایدوب وعبدی کندویه تسلیم ایده مسه ضماننددن بری اوله مز قادره اولورسه اوزرینه تسلیمی لازمدر یوقسه قیمتنی ضامنه اولور زیرا نکاح مثللو بوده شرط فاسدایله باطل اولمز عقد معاوضه در البته عوضك سلامتنی ایجاب ایدر (قالت طلقنی ثلاثا بالف اوعلی الف فطلقها واحدة وقع فی الاول بائنة بثلثه) ای بثلث الالف ان طلقها فی مجلسه والافمجانا فتح وفی الخانیة لوکان طلقها ثنتین فله کل الالف برعورت

زوجـنه بنی بیك مقابلی و یابیك اوزرینـه خلع ایله دیوب اول دخی برطلاق
تطلیق ایتسه اولکنده که بابله بالف دیدیکنه کوره اکر اول مجلسده تطلیق ایتدیسه
بیکك ثلثیله عورت مبانه اولور زیرا باعوضه داخل اولمغله معوضه تقسیم اولندی
یوق مجلسده تعلیق ایتزسه مجانا بوش اولور وخانیه‌ده ذکر اولندیکه مقدما عورتی
ایکی طـلاق تطلیق ایدوب بعده بردخی ایتسه کندویه بیکی اخـذ لازم اولور
زیرا صکرکی برابله بینونة غلیظه بولنمش اولمغـله عـورتك التزام ایندیکی بدل
ایجـات ایتـدی لکن لایق اولان بومقامـده بابله علی میانه‌لری فرق اولنمقدر
مرام مقصودك حصولی اولوب لفظ اولمدیغندن ✤(وفی الثانیـة رجعیة مجانا)
لان علی للشرط وقالا کالباء ✤ ایکنجیده که اوعلی الف دیدیکنه نظرا برطلاق
تطلیقیله مجـانا بلا بدل برطلاق رجعی واقع اولور عـلی شرط ایچون اولدیغنه
بنا أ مشروط شرطك اجزاسـنه توزیع اولنمز امامین عـلی باکیدر دیدیلر بوکا
کوره اولکی کبی اولور ✤(قال لهـا طلقی نفسك ثلاثا بالف اوعلی الف فطلقت
نفسهـا واحدة لم یقع شیٔ) لانه لم یرض بالبینونة الابکل الالف بخلاف مامر
لرضاها بها بالف فببعضها اولی ✤ زوج زوجه‌سنه الف مقابلی و یاالف اوزرینه
نفسنی اوج طلاق تطلیق ایله دیوب اول دخی برطلاق تطلیق ایتسـه اصـلا
برشی واقع اولمز زوجك بینونته رضـاسی انجق بیکك تمامیله اولدیغنه بنأ ایمدی
عورتك برطـلاقله تطلیق زوجـه بیکك ثلثنی ویرمك ایچوندر بوایسـه زوجك
مقصودی دکلدر بنأ علیه برشی واقـع اولمدی اکر واقع اولسـه زوج متضرر
اولور بو ایسـه جائز دکلدر ✤ کذا افاده الشلبی ✤ مارالذکر عورتك بیکه خلعـه
طالبه اولمسی بونك خـلافندر زیرا بیکه راضیه اولدیغی صورتده اقله راضیه
اوله‌جغی بالاولویتدر ✤(وقوله لهاانت طالق بالف اوعلی الف وقبلت) مجلسها
(لزم) انلم تکن مکرهة کامر ولاسفیهة ولامریضة کمایجیٔ (الالف) لانه تعویض
اوتعلیق وفی البحر عن التاتارخانیـة قال لامرأتیـه احدا کما طالق بالف درهم
والاخری بمأة دینـار فقبلنا طلقتـا بغیر شیٔ ✤ زوجك زوجـه سنه سن بیك
مقابلی ویابیك شرطیله بوشسون دیوب اول دخی مجلسده قبول ایلسـه ماسبقده
مصنفك اکرهها علیه تطلق بلامال قولنده مرور ایتـدیکی مثللو عورت مکرهه
وسفیهه ومریضه اولمزسـه بیکی ویرمك کندویه لازم کلور باصورتنـده تعویض
عـلی صورتنـده تعلیق اولمغله اما مکرهـه و یاسفیهه اولورسـه بلا مال عورت
مطلقه اولور وهبـانیه‌ده وشرحی شرنبلالیه‌ده مسطوردرکه ✤ ولوخالعت بالمـال
غیر رشیدة ✤ یجوز ولم یلزم ولوبعد یظهر ✤ یعنی برعورت رشیده اولمیدرق بالغه
اولوب و برمقدار مال مقابله‌سنده اختلاع ایتسـه طلاق واقع اولور کندوسی

قبول ایتـدیکندن ومالده لازم کلمز هرنقدر صکره مصلحه اولورسه‌ده مریضه
اولورسـه خلعی ثلثدن معتبر اولور نتکم متنده خلع المریضة یعتبر من الثلث
کلور تاتار خانیـه‌دن نقـلا مرسـومدرکه برکسـه ایکی عورتنـه بریکزبیك
درهم وبردیکر یکز یوزالتون مقابله‌سنده بوشسکز دیوب ایکیسـی دخی قبول
ایتسه‌لر بغیرشیٔ ایکیسـی بردن تطلیق اولنورلر زیرا بونده جهـالت واردراحداکما
ایله والاخری ایکیسندن هر برلرینـه صـادق اولمغله هر برلرینـه بدل بیك
درهم ویا یوزدینـار احتمـالی اولدی ✤(انت طـالق وعلیك الف اوانت حر
وعلیك الف طلقت وعـتق مجـانا) وانلم یقبـلا لان قـوله وعلیك الف جملة
تامة وقالا ان قبلا صح ولزم المال عمـلا بان الواو للحال وفی الحاوی وبقو لهمـا
یفتی ✤ برکسـه عورتنه سـن بوشسون وسـنك اوزریکه بیك واردر ویاعبدنه
سن حرسـك وسـنك اوزریکه بیك وار در دیسـه بلا بدل عورت بوش اولور
وعبدعتق اولور هر نقدر کندولری قبول ایتمزلر ایسه‌ده زیرا زوجـك ویاسیدك
وعلیك الف قولی مبتدا وخبر اولان جملهٔ تامه در وواوده اصل اولان
عطف اولمغله بومقامده دخی عطف ایچون اولوب میانه‌لرنده انقطاع اولمدی
امامین زوجه ایله عبدقبـول ایدرلرسـه عقد صحیح اولور واوحالیه اولمغله
کأنه انت‌طالق فی حال وجوب الالف‌لی علیـك دیمش اولدیده مالـده لازم
اولدی دیدیلر وحاوی القدسی نام کتابده انجق‌اشبو امامین قولیله فتوی ویریلور
دیو تصریح اولنمشـدر ✤(قال طلقتك امس علی الف فلم تقبـلی وقالت قبلت
فالقول له بیمینـه بخلاف قوله بعتك طلاقك امس علی الف فلم تقبلی وقالت قبلت
فالقول لها) وکذا لوقال لعبده کذلك ✤ برکسه‌زوجه‌سنه بن‌سنی دونکی کون
بیك اوزرینه تطلیق ایتدم وسن قبول ایتمدك دیوب‌اول‌دخی بن قبول ایتدم دیسه
قـول یمینیله زوجکدر عـورت بوش اولمز اما زوجك بن سـنك طـلاقکی
دونکی کون سـکا بیکه بیع ایتدم وسن قبول ایتـمدك وعورتك بن‌قبول ایتدم
قولی قول مزبورك خلافنه در و بونده قول عـورتکدرینه بویلجه سیـد عبدنه
قول مزبوری دیسـه مسئلتین مزبورتین کبی برنده قول سیدك وبرنده عبدکدر
✤(کقوله) لغیره (بعت منك هـذا العبد بالف امس فلم‌تقبل و قال‌المشـتری
قبلت) فان القول للمشتری و الفرق ان الطلاق بمـال یمین من جانبه‌وهی تدعی
حنثـه وهوینکر اماالبیع فاقرا ره به اقرار بالقبـول فانکاره رجـوع فلایسمع ولو
برهنـا اخذ ببینتهـا تاتارخانیـة ✤ صورت مشروحه ده سیدك عبدینه اولان
قولی عبدینك غیریه بن سـکا اشبو عبدی‌دونکی کون بیك مقـابلی بیع ایتدم
وسـن قبول ایتمدك دیوب مشـتریتك دخی قبول ایتدم دیمسی کبیدر ایمدی‌بونده

قول مشتریکدر طلاقله بیع میانه لرنده فرق طلاق بمال زوج طرفندن یمیندر
عورت کندونك حنثنی ادعا وکندی انکار ایدرامدی یمینی اقرار شرط اولان
قبولی اقرار دکلدر یمین قبولسز صحیح اولمغله بلاقبول تمام اولدیده اقرار
بالیمین اقرار بشرط الحنث اولمغله قول زوجك اولدی اما بیعی اقرار قبولنی
اقرار اولور زیرا بیع انجق قبول ایله تمام اولمغله قبول کندونك شطری اولمش
اولور امدی قبولی انکاری بیعدن رجوع اولمغله بایعك رجوعی دعواسی مسموعه
اولمز وصورت مشروحه لرك کلیسنده بینه اقامت ایتدیکلرینه کوره عورتك
بینه سیله عمل اولنور کندونك بینه سی اثبات اوزره زوجك کی نفی اوزره
اقامت اولندیغنه بناً ❊ (ولوادعی الخلع علی مال وهی تنکر یقع الطلاق)
باقراره (والدعوی فی المال بحالها) فیکون القول لها لانها تنکر (وعکسه لا)
یقع کیف ماکان بزازیة ❊ برکمسه زوجه سی اوزره خلع علی مال دعوی اول
دخی انکار ایلسه اقراریله طلاق واقع اولور مالده دعوی حالی اوزره اولور که
زوج بدل دعوی ایدوب کندی انکار ایتمکله قول زوجه نك اولور واکر زوج
مالی اثبات ایدرسه عورته اداسی لازم کلور صورت سابقه نك عکسنده که
زوجه خلعی ادعا و زوج انکار ایتدیکنه کوره هرنه کونا اولورسه اولسون
طلاق واقع اولمز لکن وجه تعمیم پك ظاهر دکلدر شویله اولسه محتمل که عورت
زوجك بدلی قبضنی ادعا ایتسون ویا ایتمسون ویا خلع فقط کندونك اوزرینه
ویا کندیله ضره سنك اوزرینه وقوعنی دعوی ایتسون ویامال ایله ویامالسز
دیو ادعا ایتسون ❊ فروع انکر الخلع اوادعی شرطا او استثناء او ان ما قبضه
من دینه اواختلفا فی الطوع والکره فالقول له ❊ زوجی خلعی انکار ویاخلعده
برشرط ویااستثنا ویاقبض ایتدیکی مبلغك دیندن اولمسنی ادعا ویاطوع وکرهده
اختلاف ایتسهلر قول زوجکدر لکن شارحك او ان ماقبضه من دینه قولنده
اولی اولان واو ایله تعبیر ایدی استثنا ایله ایکیسی برصورت اولدیغنه بناً
او کلمه سی ایکی بشقه صورت اولملرینی ایجاب ایدر یعنی استثنا دعواسیله
برابر مثلا برمقدار عورتندن نسنه اخذ ایتمش اولسه آنی اوزرنده اولان
آخر حقندن اوتوری قبض ایتدم دیوب عورت بدل خلع اولهرق اخذ ایتدك
دیسه قول زوجك اولور وکرهدن مراد بدلك قبولنده کره دیمکدر زیرا خلعك
اکراهله ایقاعی صحیحدر ❊ ولو قالت کان بغیربدل فالقول لها ❊ عورت
خلعی بلا بدل اولدی دیسه قول کندونکدر ❊ ادعت المهر ونفقة العدة
وانه طلقها وادعی الخلع ولا بینة فالقول لها فی المهر وله فی النفقة ❊ عورت
زوجندن بنی تطلیق ایتدك دیو مهر ونفقهٔ عدت ادعا وزوج انلرك اوزرینه

خلع اولدك دیو دعوی ایدوب وبینهلری اولمسه مهر دعواسنده قول عورتکدر
مهر ذاتنده زوجك ذمتنده ثابت اولمغله سقوطنی ادعاسی مقبول اولمدی نفقه
خصوصنده قول زوجکدر نفقه قبل الخلع زوجه واجبه اولمدیغندن عورتك
طلاقله استحقاقنی ادعا وزوج انکار ایتمکله قول کندونك اولدی لکن بونك اوزرینه
سؤال وارد اولور که زوجان سبب استحقاق اولان خلعله طلاقه متفقلردر
بونلر ایسه نفقهٔ عدتی موجبلردر امدی نیچه ساقط اولور ❊ بحر ❊ خلع امرأته
علی عبد قسمت قیمته علی مسمیهما ❊ برکمسه ایکی عورتنی برعبد مقابلی خلع ایتسه عبدك
قیمتی عورتلرك مهر مسمیلرینه تقسیم اولنور که مثلا عبدك قیمتی اوتوزدرهم اولوب
عورتك برینك مهری ایکیوز وبرینك یوزدرهم اولسه ایکیوز اولاندن یکرمی
یوزاودن اون لازم کلور میانه لرنده بالمناصفه تقسیم اولنمز بوعبد غیرك اولدیغنه
ویاایکیسنك اولوبده مهرلری متفاوت اولدیغنه نظر ادر اما مهرلری برابر
اولوب عبدده ایکیسنك مناصفة ملکی اولورسه عبد بلاتوزیع بدل خلع
اولور ❊ خلعتك علی عبدی وقف علی قبولها ولم یجب شیٔ بحر ❊ برکمسه
عورتنه سنی عبدم اوزرینه خلع ایتدم دیسه عورتك قبولنه توقف ایدر
برشیده لازم اولمز ❊ (ویسقط الخلع) فی نکاح صحیح ولو بلفظ بیع وشراء
کما اعتمده العمادی وغیره (والمبارأة) ای الابراء من الجانبین (کل حق) ثابت
وقتهما (لکل منهما علی الآخر مما یتعلق بذلك النكاح) ❊ نکاح صحیحده هرنقدر
بیع وشرا لفظلریله اولورسه ده عمادینك وصاحب صغرانك اعتمادلرینه کوره
خلع ومباراتده که طرفیندن ابرا نکاحه متعلق هربرینك آخر اوزرینه ابرا وخلع
آوانندده ثابت اولان حقنی اسقاط ایدر بوکا کوره نفقهٔ عدتله سکنادن
ابرا تحقق ایتمز وسائر احدهمانك آخر اوزرنده اولان دیندن ابرا اولنمز ❊ حتی
لوابانها ثم نکحها ثانیا بمهر آخر فاختلعت منه علی مهرها بریء عن الثانی لا الاول
ومثله المتعة بزازیة ❊ حتی خلع کندودن خلع اولدیغی نکاحه متعلق اولان
حق اسقاط ایتمکله برکمسه مقدما عورتنی بائنا تطلیق ایدوب بعده آنی ثانیا
آخرمهر ایله نکاح صکره عورت کندودن مهری اوزرینه اختلاع ایلسه
ایکنجی مهرندن زوج بری اولور اولکندن اولمز ومتعه ده مهر کبیدر
ایجاب ایتدیکی نکاحدن اختلاعده ساقط اولور مقدمکندن اولمز ❊ وفیها
اختلعت علی ان لا دعوی لکل علی صاحبه ثم ادعی ان له کذا من القطن
صح لاختصاص البراءة بحقوق النكاح ❊ بینه بزازیه ده مرسومدرکه
برعورت زوجندن هربرلرینك آخرلری اوزره دعوالری اولمق اوزرینه
اختلاع ایدوب صکره زوج کندونك عورتده شوقدر پنبه سی واردر دیو ادعا

ایلسه اشبو دعواسی صحیحه اولور ابراسی نکاحك حقوقنه متعلق شیدن
اولدیغنه بناً لکن قیاس اولان ابرای عام اولمغله دعوای مشروحهنك عدم
صحتیدر اماصاحب بحر دیرکه ابرای عام خلع ضمننده بولنمغله حقوق نكاحه
متعلق اولان شیلره خاص اولدی ﴿ (الانفقة العدة) وسكناها فلا يسقطان
(الااذا نص عليها) فتسقط النفقة لاالسكنى لانها حق الشرع الااذا ابرأته
عن مؤنة السكنى فيصح فتح وهو مستغنى عنه بما ذكرنا اذا النفقة والسكنى لم تجبا
وقتهما بل بعدهما ﴾ الانفقهٔ عدت ایله عدت سكناسی ساقط اولمزلر الانفقه‌نده
ابرا ایله تصریح اولنورسه ساقط اولور سكناحقنده نازله اولان { لاتخرجوهن
من بيوتهن } نظم مجیدك مقتضاسی سكنانك حق شرع اولسی اولمغله
اول ساقط اولمز عبدك حق شرعی اسقاطه مالكیتی اولمدیغندن الامؤنت
سكنادن زوجك ذمتنی عورت ابرا ایدرسه بو صحیح اولور واشبو نفقهٔ عدتله
سكنا استثناسنی شارح دیرکه بزم مارالذکر ثابت وقتهما قولاریله مستغنی عنهدر
زیرا نفقه وسكنا خلعله مبارئه وقتلرنده واجب دكللردر بلكه كندولرندن
صكره واجبلردر بوكا كوره مصنفك كلامنی حالی اوزره ابقا ایتمکله استثناسی
صحیح اوله وسكنادن ابرا ایله مؤنت سكنادن ابرانك فرقی اولدی ﴿ (وقيل
الطلاق على مال) مسقط للمهر (كالخلع والمعتمد لا) ذكره البزازى ولايبرأ
بابرأك الله ذكره البهنسى ﴾ وعند البعض طلاق على مال خلع كبی مهری
مسقطدر لكن معتمد اولان اکثر فقهانك عدم اسقاط قولاریدر اشبو مضمون
سابق بزازی ذکر ایلدی زوجه‌نك زوجه ابرأك الله قولیله زوج بری اولمز
بوقولی بهنسی ذکر ایلدی ﴿ (شرط البراءة من نفقة الولد ان وقتا) كسنة (صح
ولزم والالا) بحر وفيه عن الملتقى وغيره لوكان الولد رضيعا صح وان لم يوقتا
وترضعه حولين بخلاف الفطيم ولو تزوجها اوهربت اوماتت اومات الولد
رجع ببقية الولد والعدة الااذا شرطت براءتها ولها مطالبته بكسوة الصبى
الااذا اختلعت عليها ايضا ولوفطيما فيصح كالظئر ﴾ خلعده نفقهٔ ولددنکه
مؤنت رضاعدن برائت شرطی صحیح ولازم اولور مثلا برسنه كبی بروقتله
توقیت ایدرلرسه یوق توقیت بولنمزسه اولماز بنده بحرده ملتقی وغیریدن نقلا
مسطوردرکه اکر ولد سود امن اولورسه هر نقدر وقت بیان ایتمزلر ایسه‌ده
مزبور شرط صحیح اولور وعورت اول ولدی ایکی سنه ارضاع ایدر
امافطیم که سوددن کسیلن رضیعك خلافنده‌درکه توقیت ایتمزلرسه بدل خلع
لازم اولماز لكن خلع صحیحدر قبول ایله خلع بولنمغله وكلام سابق رضیعك غیریه
حمل ایله مخالفت زائل اولور وخلع وقتنده ایکی سنه‌دن آز برمدت قالورسه

نفقه‌دن مراد مدت رضاع كندیله تمام اولان وقت مدة نفقه اولور مقام
قرینه‌سیله مقدما نفقهٔ عدت وولد مقابلی مخالعه‌دن صكره عورتی مجددا زوج
تزوج ایلسه ویاعورت فرار ویاعورت كندوسی ویالدی وفات ایتسه زوج ویاورثه‌سی
ولدك وعدتك نفقه سنه‌دن باقی ایله عورته رجوع ایدر لكن زوجه ویازوج
عورتك برائتنی شرط ایدرسه رجوع بولنمز عورت ایچون زوجدن صبینك
كسوه‌سنی مطالبه واردر هرنقدر كندوسی ولدی امساك اوزره
مخالعه ایتمش ایسه‌ده الا اختلاع كسوه اوزرینه اولورسه‌ده هرنقدر ولد فطیم
یعنی ممه‌دن كسلمش دخی اولورسه‌ده هرنقدر مجهول ایسه‌ده خلع صحیحدر
كسوه كندونك اوزرینه اولمق اوزره ایجار اولنان مرضعه‌نك اجاره‌سی
هرنقدر مجهول ایسه‌ده صحیحه اولدیغی كبی ﴿ فتح ﴾ حلبی اجرة ظئر یعنی
دایه اوزره مخالعه صحیح اولدیغی كبی دیو بیان ایلدی ﴿ (ولو خلعته على نفقة
ولده شهرا) مثلا (وهى معسرة فطالبته بالنفقة يجبر عليها) وعليه
الاعتماد فتح ﴾ برفقیره عورت زوجندن ولدینك مثلا برایلق نفقه‌سی اوزره
اختلاع وزوجدن نفقه‌سنی بوره‌یی عورت مطالبه ایتسه زوج اول نفقه‌یی
ادا اوزره جبر اولنور وشرط ایلدیكی عورتك اوزرنده دین اولور واعتماد
اشبو قول اوزره‌در ﴿ وفيه لو اختلعت على ان تمسكه الى البلوغ صح فى الانثى
لاالغلام ولو تزوجت فللزوج اخذ الولد وان اتفقا على تركه لانه حق الولد وينظر
الى مثل امساكه لتلك المدة فيرجع به عليها ﴾ بنه فتحده مذكوردر برعورت
زوجك ولدنی بلوغنه‌دك امساك اوزره اختلاع ایتسه انثی حقنده صحیح اولور
غلام حقنده اولماز زیرا غلام آداب رجالی واخلاقلریله تخلق معرفته محتاجدر
پس انا سنك عندنده مدة مدیده مكث ایدیجك انلرك طبیعتلریله طبیعتلنور بونده ایسه
فساد عظیم واردر اكر عورت غیری اجنبی‌یه تزوج ایدرسه زوج ایچون ولدنی اخذ
واردر هرنقدر بعد التزوج اناسنك عندنده ولدك تركی اوزره مقدما اتفاق
ایتمشلر ایسه‌ده زیرا ولدی باباnك اخذی ولدك حقیدر حضانه قبیلندندر
بابا ایچون آنی اسقاط اولماز واول مدتده نفقه‌یی امساك مثلنه نظر اولنوب
زوج آنكله عورته رجوع ایدر ﴿ (خلع الاب صغيرته بمالها اومهرها طلقت)
فى الاصح كما لو قبلت هى وهى مميزة (ولم يلزم المال) لانه تبرع وكذا
الكبيرة الا اذا قبلت فيلزمها المال ولا يصح من الام مالم تلتزم البدل ولاعلى
صغير اصلا ﴾ بابا صغیره قزینی مالی ویامهری مقابلی خلع ایتسه قول
اصحده صغیره بوش اولور نتكم ممیزهٔ صغیره خلعی قبول ایتسه كه طلاق
واقع اولدیغی كبی ومال بابادن وصغیره‌دن برینه لازم كلمز بابایه صغیره‌نك

مالندن تبرع جائز اولمديغندن كبيره دخى بنه بويله دركه باباسى كندودن
اذنسز مخالعه ايتسه مالده لازم اولمز وطلاقده واقع اولمز لكن صكره معلومى
اولدقده اجازت ويروب وخلعى قبول ايدرسه كندويه بدل خلعى ادا لازم
اولور واناسندن دخى مال لازم كلمز مادام حين مخالعده مالى كندى مالندن
اداية تعهد ايتمدكجه وصغير اوزره مخالعه اصلا جائز اولمزكه بدل خلعى كرك
باباسى اخذ ايتسون وكرك كندوسى ﴿(كما لو خالعت) المرأة (بذلك)
اى بمالها او بمهرها (وهى غير رشيدة) فانها تطلق ولا يلزم حتى لو كان
بلفظ الطلاق يقع رجعيا فيهما شرح وهبانية ﴾ نتكم رشيده اولميان سفيهه عورته
مالى ويامهرى اوزرينه مخالعه ايتسه طلاق واقع اولوب ومال لازم كلمديكى
كبى مزبوره وغير رشيده حقلرنده مخالعه طلاق لفظيله اولورسه رجعى واقع اولور
﴿(فان خالعها) الاب على مال (ضامنا له) اى ملتزما مالا كفيلا لعدم وجوب
المال عليها (صح والمال عليه) كما لخلع مع الاجنبى فالاب اولى
(بلا سقوط مهر) لانه لم يدخل تحت ولاية الاب ﴾ برعورتك باباسى
ضامن اولهرق كه يعنى مالى التزام ايدينه رك برمقدار مال اوزرينه عقد مخالعه
ايتسه صحيح اولور ومال كندونك اوزرينه لازم اولور اجنبيله مخالعه ده
اولديغى كبى بس بابا ده بالاولوية اولور ومهرده ساقط اولمز اسقاط بابانك ولايتى
تحتنده داخل اولمديغندن بابانك ولايتى انجق قزينك مالنده ونفسنده لمصلحة در
وضمان اصيل اوزره لازم اولان شيئى تحمل اولوب بومقامده اصيل اوزرينه
دخى برشى لازم اولمغله ضامنا كلمه سنى ملتزما ايله تفسير ايجاب ايتديده
كفيل معناسنه اولمدى عورتك اوزرينه برشى لازم اولمديغندن ﴿ ومن حيل سقوطه
ان يجعلا بدل الخلع على اجنبى بقدر المهر ثم يحيل به الزوج عليه من له ولاية قبض
ذلك منه بزازية ﴾ مهرك سقوطى حيله لرندندر زوجله اب مهر مقدارى اولان
بدل خلعى براجنبينك اوزرينه قيلوب يعنى اب مزبور اجنبى يه مثلا يكرمى درهم
بدل خلعى زوجه التزام وتعهد ايله ديو امر ايدوب مهر دخى يكرمى درهم
اولهرق مرقوم اجنبيده مبلغ محرر اوزره زوجله مخالعه ومهر زوجك ذمتنده
اولمغله زوج مزبور مهرى كندودن قبض ولايتى كندى ايچون اولان ابى
اوزرنده بدل خلع اولان مزبور اجنبى يه حواله ايتمكله در ﴿(وان شرطه) اى
الزوج الضمان (عليها) اى الصغيرة (فان قبلت وهى من اهله) بان تعقل
ان النكاح جالب والخلع سالب (طلقت بلا شئ) لعدم اهلية الغرامة وان لم
تقبل اولم تعقل لم تطلق وان قبل الاب فى الاصح زيلعى ولو بلغت واجازت جاز قنح ﴾
اشبو عقد مخالعه ده زوج بدل خلعى صغيره نك اوزرينه شرط ايلسه اكر

مزبوره صغيره نكاحك جالب وخلعك سالب اولديغنى فهم وادراك ايدر ارباب
قبولدن اولوب وباباسنك شرطنى قبول ايتديسه اوزرينه برشى لازم كلمكسزين
كندوسى بوش اولور صبيه نك غرامته اهليتى اولمديغنه بناً يوق مزبوره
صغيره قبول ايتميوب وياعاقله اولمزسه مطلقه اولمز قول اصحده هر نقدر قبول
ايدرسه ده واكر بالغه اولوب بعده باباسنك قبولنه وياكندونك
مقدما حال صغرنده اولان قبولنه اجازت ويررسه جائز اولور
﴿(قال) الزوج (خالعتك فقبلت) المرأة ولم يذكرا مالا (طلقت) لوجود
الايجاب و القبول (وبرأ عن) المهر (المؤجل) لوكان (عليه والا) يكن
عليه من المؤجل شئ (ردت) عليه (ماساق اليها من) المهر (المعجل)
لما رانه معاوضة فتعتبر بقدر الامكان ﴾ زوج زوجه سنه سنى خلع ايتدم
ديوب عورت دخى قبول ايدوب وماله دائر برشيئ ذكر ايتمسهلر عورت بوش
اولور ايجاب وقبول بولنديغندن واكر زوجك ذمتنده مهر مؤجلدن
برنسنه وار ايسه اندن خلاص اولور يوق اندن ذمتنده برشى يوقسه عورته
مقدما مهر معجلدن سوق اولنانى كندويه رد ايدر مار الذكر اشبو خلع
عورت طرفندن معاوضه اولوب بقدر الامكان عوض اعتبار اولنديغنه بناً
﴿(خلع المريضة يعتبر من الثلث) لانه تبرع فله الاقل من ارثه وبدل الخلع ان
خرج من الثلث والا فالاقل من ارثه والثلث ان ماتت فى العدة ولو بعدها اوقبل
الدخول فله البدل ان خرج من الثلث وتمامه فى الفصولين ﴾ بضع مال متقوم
اولمديغندن بدل خلع تبرع قبيلندن اولمغله مريضه حقنده ثلثدن معتبر اولدى
ايمدى زوج حصۀ ارثيه سيله بدل خلعدن اقلنى اخذ ايدر اكر بدل خلع
ثلثدن چيقارسه يوق ثلثه مساعد اولمزسه ميراثيله نفس ثلثدن قنغيسى اقل
ايسه آنى اخذ ايدر اكر عورت درون عدتده وفات ايتديسه يوق عدتدن
صكره وياقبل الدخول وفات ايتمشسه بدل ثلثه مساعد اولورسه انجق آنى اخذ
ايدر واشبو بحثك تمامى وتفصيلى فصولينده مرسومدر ﴿(اختلعت المكاتبة
لزمها المال بعد العتق ولو باذن المولى) لحجرها عن التبرع ﴾ مكاتبه اولان
جاريه اختلاع ايتسه كندويه بدل خلعى ادا بعد العتق لازم اولور هر نقدر
اغاسنك اذنيله اولديسه ده فى الحال لازم اولمديغى مزبوره تبرعدن ممنوعه
اولديغنه بناً در ﴿(والامة وام الولد ان باذن المولى لزمهما المال للحال) فتباع
الامة وتسعى ام الولد والمدبرة ولو بلا اذن فبعد العتق ﴾ جاريه وام ولد اذن
مولى ايله اختلاع ايتسه لر كندولرينه بدل خلعى فى الحال ادا لازم اولور منع
سيدك حقنه مراعات ايدى اول ايسه اذن ويردى ايمدى جاريه بدل خلع

ایچون بیع اولنور وام ولد ایله مدبره سعی ایدوب کسبلرندن مالی ادا ایدرلر واکر
مخالعه‌لری سیدلر ینك اذنی اولمقسزین اولورسه مالی ادا عتقلرندنصکره لازم اولور
اذنسز تبرعدن محجوره اولدقلرینه بناءً ❊(خلع الامة مولاها علی رقبتها ان
زوجها حرا صح الخلع مجانا وان) زوجها (مكاتبا اوعبدا او مدبرا صح
وصارت امة للسید) فلا یبطل النكاح اما الحر فلو ملكها لبطل النكاح فبطل
الخلع فكان فی تصحیحه ابطاله اختیار ❊ برجاریهٔ منكوحه نك اغاسی كندوسنی
زوجنه بدل خلع ایده‌رك مخالعه ایتسه اكر زوجی حرایكن تزوج ایتمش ایسه
خلعی بدلسز صحیح اولور واكر تزوج مكاتب ویا عبد ویا مدبر اوله‌رق آنی
تزوج ایتمش اولور ایسه بنه خلع صحیح اولور وجاریه مدبرك وعبدك سیدیچون
اولور ونكاحده باطل اولمز زوجك مملوكه‌سی اولمیوب سیدك مملوكه‌سی
اولدیغنه بناءً اما حر اولان زوج زوجه‌سی اولان جاریه‌یه مالك اولسه نكاح
باطل اولور طلاقك وقوعی رقبه‌سنه ملكك وقوعنه مقارن قلدیغندن
ایجاب عوض متعذر اولور بس نكاح باطل اولیجق خلعده باطل اولور ایمدی
اشبو مزبور بدل ایله خلعك تصحیحنده خلعك ابطالی لازم كلور بس هر برشیكه
تصحیحنده ابطالی لازم كلور اول شیده باطل اولور لكن بو تعلیلك ظاهرندن
فهم اولنان نفس خلعك بطلانیله حكمدر حالبوكه خلع واقعدر باطل اولان
انجق بدلیدر ❊فروع قال خلعتك علی الف قاله ثلاثا فقبلت طلقت بثلاثة
آلاف لتعلیقه بقبولها ❊ بركسه عورتنه سنی بیك درهم اوزرینه خلع
ایتدم دیوب و بو قولنی اوچ دفعه تكرار وعورت قبول ایتسه اوچ بیك مقابلی
عورت اوچ طلاق بوش اولور عورتك قبولنه تعلیق ایتدیكندن ❊ فی المنتقی
انت طالق اربعا بالف فقبلت طلقت ثلاثا وان قبلت الثلاث لم تطلق لتعلیقه
بقبولها بازاء الاربع ❊ منتقی نام كتابده مرسومدركه بركسه عورتنه سن
بیك مقابلی درت طلاق بوشسون دیوب اول دخی دردی قبول ایلسه اوچ
طلاق بوش اولور واكر دردی قبول ایتمیوب فقط اوچی قبول ایتدیسه
عورت بوش اولمز زوجك طلاقی عورتك بیكی درتك مقابلی قبولنه تعلیق
ایتدیكنه بناءً اولی اولان عبارەدن ازاء لفظنی حذف ایدی ❊ انت طالق
علی دخولك الدار توقف علی القبول وعلی ان تدخلی الدار توقف علی الدخول
قلت فیطلب الفرق فان ان والفعل بمعنی المصدر فتدبر ❊ زوجك انت طالق
علی دخولك الدار قولی زوجه‌نك قبولنه توقف ایدر علی ان تدخلی الدار قولی
دخولنه توقف ایدر شارح رحمه الله تعالی دیركه میانه‌لرنده فرق بولنمقدن
لازمدر زیرا ان مع الفعل مصدر معناسنه‌در نفس مصدر ایله مصدر مؤول

یعنی)

یعنی فرق تدبر وتأمله محتاجدردر المنتقی صاحبی لباب شرح عبابدن نقل ایدر كه
لام جحود بحثنده مصدر صریحله مصدر مؤول میانه‌لرنده فرق ایكنجینك
جمله اوزرینه حملنك صحیح اولوب مثلا زید اما ان یقوم واما
ان یقعد دیمك كبی اولكینك حملنك صحیح اولمیوب زید
اما قیام او قعود دینلمدیكی كبی دوبیان اولنمشدر لكن ما نحن فیهمزده فرق ایوجه
ظاهر دكلدر اما بعض مشایخلریمز شویله فرق ایتمشلر كه خالعتك علی قولك
كذا قوایله علی ان تقولی كذا وعلی كلامك ایله علی ان تتكلمی وعلی قیامك
ایله علی ان تقومی میانه‌لرنده فرق صریحدر شرحك مثالنده دخولك تقدمنه
وعورته صفت اولوب وبالفعل دخولك حصولنه دلالت ایتمسیدر مأولده
دخول فعلنك حصولنك طلبنه دلالتیدر اشته بو فرق ظاهردركه صریح بونده
قبوله ومأول حصول طلبنه توقف ایدر ❊ قال خالعتك واحدة بالف
وقالت انما سئلتك الثلاث فلك ثلثها فالقول لها ❊ زوج زوجه‌سنی بیك
درهم مقابلی برطلاق تطلیق ایتدم دیوب عورت بن سندن انجق اوچ طلاق
استدعا ایتدم سكا بدل خلع انجق بیكك ثلثی واردر دیسه قول عورتكدر
زوج زیاده‌یی بدل ادعا وعورت انكار ایتدیكندن ایكیسیده اقامهٔ بینه ایلسه‌لر
زوجك بینه‌سی اولادر ❊ خلعها علی ان صداقها لولدها اولاجنبی اوعلی
ان یمسك الولد عنده صح الخلع وبطل الشرط ❊ زوج زوجه‌یی مهری
زوجه‌نك ولدی ویا برا جنبی ایچون اولوب ویا ولدی زوج كندی عندنده امساك
ایتمك اوزره خلع ایلسه اشبو خلع صحیحدر وشرط باطلدر مهر زوجكدر
ولد واجنبیچون برشی یوقدر وحضانه ولدك حقی اولمغله عورت اسقاطنه مالكه
اولمز ❊ قالت اختلعت منك فقال لها طلقتك بائن وقیل رجعی ❊ عورت
زوجنه بن سنده اختلاع ایتدم دیوب زوج بن سنی تطلیق ایتدم دیسه عورت
مبانه اولور زوجك طلقتك قولی زوجه‌نك اختلعت منك قولنه جواب واقع
اولمغله بینونت افاده ایلدی بعضیلر زوجك طلقتك قولنی استینافه قلمغله
طلاق رجعیدر دیدیلر ❊ ولا روایة لو قالت ابرأتك من المهر بشرط الطلاق
فطلقها رجعیا لكن فی الزیادات انت طالق الیوم رجعیا وغدا اخری رجعیا
بالف فالبدل لهما وهما بائنتان لكن یقع غدا بغیر شیء ان لم یعد ملكه ❊ عورتك
زوجنه سنی طلاق شرطیله مهردن ابرا ایتدم دیوب زوجكده كندوبی
رجعیا تطلیقنده بائن ویا رجعی اولمسنده برروایت یوقدر نهایتی مال مقابلی
اولمغله بینونت ولفظ طلاقه نظرا رجعی اولمغه محتملدر لكن زیاداتده روایت
اولنان مسئله طلاق بائن وقوعنه دالدر مضمون مسئله بودركه بركسه عورتنه سن

بوكون برطلاق رجعی ویارن آخر طلاق رجعی بیك مقابلی بوشسون دیسه اشبو بیك مزبور طلاقك ایكیسنه بدلدر لكن ایرته سی كون برطلاق بدلسز واقع اولور اكر زوج ملكنه عودت ایتدیسه واكر عودت ایدوب یارن كلمزدن مقدم عورتی تزوج ایتدیسه ایرته سی كون بشیوز مقابلی بردخی واقع اولور ﴿ وفی الظهیریة قال لصغیرة ان غبت عنك اربعة اشهر فامرك بیدك بعد ان تبرئینی من المهر فوجد الشرط فابرأته وطلقت نفسها لایسقط المهر ویقع رجعی ﴾ ظهیریه ده مذكوردركه بركسه صغیره اولان زوجه سنه اكر بن سنی درت ماه مقداری براغوب غائب اولورسم بنم ذمتی مهردن تبرئه ایتدكدنصكره سنك امرك یدكده در دیوب وشرط بولنوب وعورت زوجك ذمتنی ابرا ونفسنی تطلیق ایتسه صغیره نك ابراسی صحیح اولمدیغندن مهر ساقط اولمز وطلاق لفظیله اولمغله طلاق رجعی واقع اولور اما طلاق صیغه سیله تعبیر ایتیوب اختیار لفظیله تكلم ایدرسه ماسبقده مرورینه نظرا اختیار بائن الفاظندن اولمغله بائن واقع اولور ﴿ وفی البزازیة اختلعت بمهرها علی ان یعطیها عشرین درهما اوكذا منا من الارز صح ولا یشترط بیان مكان الایفاء لان الخلع اوسع من البیع قلت ومفاده صحة ایجاب بدل الخلع علیه فلیحفظ ﴾ بزازیه ده مسطوردركه برعورت مهری مقابله سنده زوجندن اختلاع وزوجی كندویه یكرمی درهم ویاپرنجدن شوقدر بطمان اعطا ایتمك اوزره مقاوله ایتسه اشبو عقد مخالعه صحیح اولور ومكان ایفانی بیان شرط قلنمدی خلع بیعكه سلمدن اوسع اولدیغنه بناً مكان ایفانی بیانك شرطیتی انجق سلمه خاصدر سلمك ماعداسی سائر بیوعده مكان عقد تعین ایدر تعین شرط اولمقسزین شارح رحمه الله تعالی دیركه اشبو مضمون مشروحك مفادی بدل خلعی زوجك اوزرینه قیلمدنك صحیح اولمسیدر لكن بونده بدل خلع مهر قیلندی مهر ایسه زوجك اوزرینه لازم دكلدر نهایتی یكرمی درهم و برمقدار پرنج قیمتی كانه مهردن استثنا اولنمش اولدی فلیحفظ بوكا اشارت واردر یوقسه بدل خلعك زوج اوزرینه اولمسنك جوازنده اختلاف واردر نتكم ماسبقده مرورایلدی ﴿ وفی القنیة اختلعت بشرط الصك اوبشرط ان یرد الیها اقمشتها فقبل لم یحرم ویشترط كتبه الصك ورد الاقمشة فی المجلس ﴾ قنیه ده مذكوردركه برعورت صككه سند كاتبی زوجك اوزرینه اولمق اوزره ویاعورتك قماشلرینی كندویه زوج رد ایتمك اوزره اختلاع ایلیوب اول دخی قبول ایلسه مجرد قبولیله عورت محروم اولماز بلكه زوجك صكی كتبی ومجلسده اقمشه یی ردی شرطدر واشبو صورتده مهر ساقط اولورمی الجواب خلعك مسقط اولمسنك مقتضاسی سقوطیدر

والله سبحانه وتعالی اعلم واستغفر الله العظیم

﴿ (باب الظهار) ﴾

اشبو باب ظهاره متعلقه مسائل بیاننده در وكندوسنی ایتمك مكروه ومنكر عظیمدر وماقبلنه مناسبتی بونك زوج طرفندن نشوز اولوب وخلعك زوجه جانبندن نشوز اولمسیدر لكن خلعك تقدیم اولنمسی نكاحی بالكلیه قطع ایتدیكندن تحریمده ابلغ اولمسیدر ظهار نكاحك بقاسیله ده اولور ﴿ (هو) لغة مصدر ظاهر من امرأته اذا قال لها انت علی كظهر امی ﴾ ظهار لغتده ظاهر من امرأته تركیبنده كی ظاهر فعلندن مصدردر یعنی زوجه سنه سن بنم اوزریمه آنامك ظهری كبیسن دیمكدر كأنه نكاح سببیله ركوب بكاحرامدر دیمش اولور ظهرك تخصیص بالذكر اولنمسی ظهرد ابه دن موضع ركوب اولوب عورتده حین مجامعتده مركوبه اولدیغنه مبنیدر ایمدی ركوب امر ركوب دابه دن مستعار اولوردی بعده ركوب زوجه ممتنع اولان ركوب امه تشبیه اولندی بو برتشبیه استعارهٔ لطیفه در ﴿ بحر انتهی ﴾ وشرعا (تشبیه المسلم) فلاظهار لذمی عندنا (زوجته) ولو كتابیة اوصغیرة اومجنونة (او) تشبیه (مایعبر به عنها) من اعضائها (او) تشبیه (جزء شائع منها بمحرم علیه تأبیدا) بوصف لایمكن زواله ﴾ معلوم اولسونكه اشبو ظهار ایچون اركان اربعه واردر مشبه مشبه به ادات تشبیهدر اولكی زوج مسلم عاقل بالغدر ایكنجی منكوحه ویاكندودن برعضودركه آنكله كندونك كندن ویاعضو شایعندن تعبیر اولنور اوچنجیسی ظهاره دلالت ایدن شیدر اولده یا صریح اولور انت علی ویامعی ویامنی كظهر امی واناامنك مظاهر وظاهرت منك كبی ویاكنایه اولور انت علی مثل امی وانت علی حرام كامی كبی واشبو ظهار شرعده مسلمك زوجه سنی ویااعضاسندن كندودن تعبیر اولنان رقبه ورأس كبی برعضونی ویانصف كبی برعضو شایعنی امیت واختیت كبی زوالی ممكن اولمیان بروصفله كندویه ابدی حرام اولان كمسه یه تشبیهدر ایمدی مسلم قیدیله حنفیه عندنده ذمی ایچون ظهار اولمدیغی ظاهر اولدی وزوجه سی هرنقدر كتابیه ویاصغیره ویامجنونه اولورسه ده ﴿ فخرج تشبیهه باخت امرأته او بمطلقته ثلاثا وكذا بمجوسیة لجواز اسلامها ﴾ ایمدی عورتنك قزقرنداشنك حرمتی عورتی كندونك تحت نكاحنده اولمغله موقت اولدیغندن اكا تشبیه مانحن فیهدن خارج قالدی ویاثلاثا تطلیق

ایلدیکی عورتنه تشبیهی خارج قالدی آنکده حرمتی زوج آخرك نكاحیله موقت
اولمغله مجوسیه و یامرتده دخی بونه بویلجه حرمتلری مؤبده دکلدر اسلاملری
احتمالندن ناشی ❊ وقوله بمحرم صفة لشخص المتناول للذكر والانثى فلو
شبهها بفرج ابیه اوقریبه كان مظاهرا قاله المصنف تبعا للبحر ورده فی النهر
بما فی البدائع من شرائط الظهار كون المظاهر به من جنس النساء حتى لو شبهها
بظهر ابیه اوابنه لم یصح لانه انما عرف بالشرع والشرع ورد فی النساء ❊ مصنفك
بمحرم قولی مذکره ومؤنثه متناول اولان شخصه صفتدر ایدی عورتنی
برکسه باباسنك ویاقریبنك فرجنه تشبیه ایلسه مظاهر اولور بومضمونی مصنف
كتاب جزاه الله تعالى یوم الحساب صاحب بحره تبعا دیدی لکن صاحب
نهر مضمون مذکوری نهرده بدایعده ذکر اولنان مظاهر بهك نسا جنسندن اولمسی
ظهارك شرائطندندر مفادیله رد ایلدی حتی برکسه عورتنی کندی باباسنك
ویااوغلونك ظهرینه تشبیه ایلسه صحیح اولمز زیرا اشبوظهار انجق شرعله
بلندی وشرعده نساحقنده وارد اولدی ❊ نعم یردما فی الخانیة انت على كالدم
والخمر والخنزیر والغیبة والنمیمة والزناء والربا والرشوة وقتل المسلم ان نوى طلاقا
اوظهارا فكما نوى على الصحیح كانت على كامی فان التشبیه بالام تشبیه بظهرها
وزیادة ذكره القهستانی معزیا للمحیط ❊ بلی بدایعك كلامنه خانیه ده ذکر اولنان
مثلا برکسه عورتنه سن بكادم وخمر وخنزیر وغیبت ونمیمه وزنا وربا ورشوت وقتل
مسلم کبیسك دیسه اکر طلاقه ویاظهاره نیت ایدرسه قول صحیح اوزره
نیت ایتدیکی کبی اولور انت على كامی ده ظهاره نیتی صحیحه اولدیغی کبی مفادیله
سؤال وارد اولور وبونده طلاقه ویا ایلایه ویاکرامته نیت ایتسه ده اولور
❊كذا فی القهستانی ❊ وصورت مشروحده امه تشبیه ظهرینه وزیاده سنه
تشبیهدر بومضمونی قهستانی محیطه نسبت ایدرك ذکر وبیان ایلدی
❊ (وصح اضافته الى ملك اوسببه) كان نكحتك فكذا حتى لو قال ان تزوجتك
فانت على كظهر امی مائة مرة فعلیه لكل مرة كفارة تاتارخانیة ❊
واشبومزبور ظهاری ملكه اضافتده نكاحك قیامی حالنده ایقاعی ویاسببنه
اضافتیكه یعنی سببنه نسبتله تعلیق صحیح اولدی مثلا ان نكحتك فكذا دیمك کبی
ایمدی برکسه برعورته یوز کره اکر بن سنی تزوج ایدرسم سن بنم اوزریمه
انامك ظهری کبیسك دیسه هر بریچون کندویه برکفارت لازمه اولور ❊ (وظهارها
منه لغو) فلاحرمة علیها ولا كفارة به یفتی جوهرة ورجح ابن الشحنة ایجاب كفارة یمین ❊
عورت زوجنه ظهار یعنی کندویه سن بكا آنامك ظهری کبیسك ویابن آنانك
ظهری کبی یم دیمسی لغودر که ظهارده دکل یمینده دکلدر ایمدی عورته کندوبی

جماعدن تمكینده اوزرینه حرمت یوقدر وظهار ویایمین ایچون كفارتده یوقدر انجق بوقول
ایله فتوی ویریلور جوهره ده بویله جه تصریح اولندی وابن شحنه كفارة یمین ایجابنی
ترجیح ایلدی ❊ (وذا) ای الظهار (كانت على كظهر امی) اوامك وكذا
لوحذف على كما فی النهر (اورأسك) كظهر امی (ونحوه) كالرقبة مما یعبر به عن الكل
(اونصفك) ونحوه من الجزء الشائع (كظهر امی اوكبطنها اوكفخذها اوكفرجها
اوكظهر اختی اوعمتی اوفرج امی اوفرج بنتی) كذا فی نسخ الشرح ولا یخفى ما فیه
من التكرار والذی فی نسخ المتن اوفرج ابی بالباء اوقریبی وقد علمت رده ❊ ظهار زوجك
زوجه سنه سن بكا آنامك ویاآنانك ظهری کبیسك دیمکدر نهرده ذکر اولندیغنه
کوره على لفظی حذف اولنسه بنه بویلجه در ویا باشنك وبونك کبی کندی
ایله كلدن تعبیر اولنان مثلا بوینك ویاجزء شایع اولان نصف امثالی جزؤك
انامك ظهری ویابطنی ویا اویلغی ویافرجی ویاقزقرنداشمك ویاعمته مك ظهری
ویاآنامك وقزیمك فرجی کبی دیمکدر شرحك نسخه لرنده بویلجه مسطوردر
وبونده اولان تكرار خفی دکلدر شرحنز ساده متنك نسخه لرنده بابه اوفرج
ابی اوقریبی واقع اولمشدر لکن بونك ردی مظاهر بهك جنس نسادن
اولمسیله مشروط اولدیغندن معلومك اولدی ❊ (یصیر به مظاهرا)
بلانیة لانه صریح (فیحرم وطؤها علیه ودواعیه) للمنع عن التماس الشامل
للكل وكذا یحرم علیها تمكینه ولا یحرم النظر وعن محمد لوقدم من سفر له
تقبیلها للشفقة (حتى یكفر) وان عادت الیه بملك یمین اوبعد زوج آخر لبقاء
حكم الظهار وكذا اللعان ❊ اشبو الفاظ مشروحه ایله زوج بلانیة مظاهر
اولور ومزبور لفظلر ظهارده صریح اولدقلرندن نیته محتاج اولمدیلر
ایمدی الفاظ مذكوره بی تكلم ایدن كمسه یه اول عورتی وطئ ووطئك دواعیسی
اولان مباشرت تقبیل ومس عن شهوة حرام اولور حتى كفارت ایده نه قدر
{فتحریر رقبة من قبل ان یتماسا} نظم مجیدیله اولان تماسدن منع وطئ ودواعینك كلیسنه
شامل اولدیغنه بنا أ بنه بویلجه عورتده زوجه تسلیم اولوب مكنت ویرمك حرام
اولور لکن هرنقدر شهوتله اولورسه ده نظر حرام اولمز امام محمد رضی الله تعالى
عنهدن مرویدركه برکسه سفردن قدوم ایتسه کندویه ظهار اولنان عورتی
شفقة لها تقبیل یعنی او پمك جائزدر امام مشارالیهك اشبو قولی مصنفك ودواعیه
قولندن منفهم اولان اطلاقك مقابلیدر یعنی آنده سفر واقامتله مقید دکلدر دیمك
واشبو ظهارك حلی انجق كفارتله اولور یعنی هرنقدر مقدما جاریه اولان
زوجه سیله برکسه ظهار ایدوب صکره آنی اشترا ایله کندویه ملك یمینله
مالك اولسه ویابعد الظهار عورتی تطلیق ایدوب صکره زوج آخر اولسه

كفارتسز كندويه حلال اولمز حكم ظهارباقى اولمغله ولعان دخى بنه بو بابجه دركه
يعنى لعانك حرمتى مؤبدة باقيه در هرنقدر اول عورته مالك اولوب وياعورت
زوج آخره تزويج اولنور سه ده الاحرمت باقيه اولمز عورت قذفنده زوجى
تصديق ويا زوج كندى نفسنى تكذيب ايدرسه ﴿ (فان وطئ قبله) تاب
و (استغفر وكفر للظهار فقط) وقيل عليه اخرى للوطئ ﴾ اكر مظاهر
قبل التكفير وطئ ايدرسه توبه واستغفار ايدوب فقط ظهار ايچون كفارت ادا
ايدر بعضيلر وطئ ايچونده بشقه كفارت اوزرينه لازمه اولور ديديلر حسن
بصريدن كندويه اوچ كفارت اداسى لازمه در ديو منقولدر ﴿ (ولا
يعود) لوطئها ثانيا (قبلها) قبل الكفارة (وعوده) المذكور فى الآية
(عزمه) عزما مؤكدا فلوعزم ثم بدا له ان لايطأها لاكفارة عليه (على) استباحة
(وطئها) اى يرجعون عما قالوا فيريدون الوطئ قال الفراء العود الرجوع واللام
بمعنى عن ﴾ وبردفعه وطئدن صكره كفارت وادا ايتمكسزين بردخى ثانيا
عورتك وطئنه عودت ايتمز حرمت قائمه اولديغندن { والذين يظاهرون
من نسائهم ثم يعودون لما قالوا فتحرير رقبة من قبل ان يتماسا } آيت
كريمه سنده ذكر اولنان زوجك عودندن مراد عود كه عورتك وطئنك
استباحتنه عزم مؤكد ايله عزميدر ايمدى عزمى مؤكد ومستمر اولميوب
مثلا عزم ايدوب بعده كندويه عدم عودنى موجب برامر ظاهر اولمغله رجوع
ايتمسه كندويه كفارت لازمه اولمز يعنى سبب كفارت عوددر وآيت
كريمه ده ثم يعودون لما قالوا نظم منيفنك تفسير شريفى يعنى ديدكلرى شيئك
حكمى اولان حرمتدن رجوع ووطئك استباحتنى مراد ايدرلر ديمكدر
وشارح مناسب اولان آيت كريمه يى ذكر بعده تفسيرينه شروع ايدى
ارباب لغتدن امام فراء عودرجوع معناسنه در ديدى ولام عن معناسنه در
مضاف حذفيله لنقض ماقالوا بحر اولضد ماقالوا نهر ديه رك كندى معناسنده
ابقا اولنسه ده اولور ﴿ (وللمرأة مطالبته بالوطئ) لتعلق حقها به ﴾ وعورت
ايچون زوج مظاهرنى حق كندويه تعليق ايتديكندن بعدالكفارة وطئيله
مطالبه واردر ﴿ (وعليها ان تمنعه من الاستمتاع حتى يكفر وعلى القاضى
الزامه به) بالتكفير دفعا للضرر عنها بحبس او ضرب الى ان يكفر او يطلق فان
قال كفرت صدق مالم يعرف بالكذب ﴾ وعورته زوجنى كنديله استمتاع
وجماعدن منع واردر مادام كفارتى ادا ايتمديكه وقاضى يه زوجه دن ضررى دفع
ايچون زوجى كفارتنى ادا ويا عورتى تطليق ايده نه دك حبس ويا ضربله
تكفيرله وطئى الزام واردر اكر زوج بن يا اعتاقله ويا صيامله ويا اطعامله كفارتى

ادا ايتدم ديرسه تصديق اولنور اكر كذب ايله معروف دكلسه ﴿ ولو قيده بوقت
سقط بمضيه وتعليقه بمشيئة الله تعالى تبطله بخلاف مشيئة فلان ﴾
اكر مظاهر ظهارى بر وقتله تقييد ايدرسه اول وقتك مضيله ظهار ساقط
اولور اما داخل وقتده قربان مراد ايدرسه كفارتسز جائز اولمز وظهارى
الله عظيم الشانك مشيئتنه تعليق ظهارى ابطال ايدر اما فلان كمسه نك مشيئتنه
تعليق مزبور تعليقك خلافنده ركه ظهارى ابطال ايتمز بلكه ظهارى اول كمسه يه
تمليك ايتمش اولور اكر اول كمسه مجلسده ديلرسه ظهار اولور ﴿ (وان نوى
بانت على مثل امى) او كامى وكذا لو حذف على خانية (برا او ظهارا او طلاقا
صحت نيته) ووقع مانواه لانه كناية (والا) ينو شيئا او حذف الكاف (لغا)
وتعين الادنى اى البر يعنى الكرامة ويكره قوله انت امى و يا ابنتى ويا اختى ونحوه ﴾
واكر عورتنه سن بنم اوز ريمه آنام كبيسك ديو كمسه اشبو قوليله بر و تلطيفه ويا ظهاره
ويا طلاقه نيت ايلسه نيتى صحيح اولور ونيت ايتديكى واقع اولور كنايه اولمغله
واكر بر شيئه نيت ايتمزسه ويا كافى حذف ايدرسه لغو اولوب اداتسيكه بر وكرامت
معناسنه اولمق تعين ايدر وزوجك زوجه سنه سن بنم آنامسك ويا قزمسك
يا قز قرنداشمسك ويا بونلر امثالى هر برذى رحم محرمدن بر يسك قولى كراهة تحريميه
ايله مكروهدر ﴿ (و بانت على حرام كامى صح ما نواه من ظهار او طلاق) وتمنع
ارادة الكرامة لزيادة لفظ التحريم وان لم ينو ثبت الادنى وهو الظهار فى الاصح ﴾
وزوجك عورتنه سن بكا آنام كبى حرامسك قولنده ظهار ويا طلاقدن هرقنغيسنه
نيت ايتديسه اول شى صحيح اولور ظهارده آناسنه تشبيه ايتديكندن طلاقدن
كنايه اولمغله وتحريم لفظى زياده اولمغله كرامت اراده سنه مانع اولدى واكر
ظهار وطلاقدن برينه نيت ايتمسه قول اصحده ملك نكاحى ازاله ايتديكندن
ادنى اولان ظهار ثابت اولور ﴿ (و بانت على حرام كظهر امى ثبت الظهار
لاغير) لانه صريح ﴾ سن بنم اوزريمه آنامك ظهرى كبى حرامسك قوليله انجق
ظهار ثابت اولور صريح اولديغندن ﴿ (ولا ظهار) صحيح (من امته ولا من
نكحها بلا امرها ثم ظاهر منها ثم اجازت) لعدم الزوجية ﴾ بر كمسه نك
جاريه سنه كندونك امرى اولمقسزين كندويى نكاح ايدوب وبعده
ظهار ايتديكى عورته وصكره عورت اجازت ويرسه بونلر ظهار صحيح اولمدى
زوجيت بولنمديغندن آيت كريمه ده واقع اولان لفظ نسا بونلره شامل دكلدر
﴿ (انتن على كظهر امى ظهار منهن) اجماعا (وكفر لكل) وقال مالك واحد يكفيه
كفارة واحدة كالايلاء ﴾ بر كمسه عورتلرينه سزلر بكا آنامك ظهرى كبى سز
ديسه آنلره اجماعا ظهار اولور وهر برلرى ايچون بر كفارت لازم اولور

امام مالك واحمد رضى الله عنهما كندويه بركفارت كفايت ايدر ديديلر ايلاصورتنده مثلا چند عدد عورتى اولان كمسه سزله درت آى تقرب ايتمم ديو حلف ايتسه بركفارت كفايت ايتديكى كبى ✻ (ظاهر من امرأته مرارا فى مجلس اومجالس فعليه لكل ظهار كفارة فان عنى التكرار) والتأكيد (فان بمجلس صدق) قضاء (والالا) على المعتمد وكذالوعلقه بنكاحها كما عن التاتار خانية ✻ بركمسه زوجه سنه برمجلسده ويامجالس متعدده ده برقاچ دفعه ظهار ايتسه آنك اوزرينه هربرى ايچون بركفارت لازمه اولور واكر بن تكرار وتأكيد قصد ايتدم ديرسه اكر مجلس براولورسه قضاء تصديق اولنور يوق متعدد اولورسه قول معتمد اوزره تصديق اولنمز ينه بويلجه بركمسه ظهارى عورتك نكاحنه تعليق ايدوب مثلا اكر بن سنى تزوج ايدرسم بنم اوزريمه آنامك ظهرى كبيسك ديو مرارا تكلم ايلسه ديانة تأكيد مراد ايتدم قولنده تصديق اولنور مجلسله مجالس ميانه لرنده فرقسز نتكم تاتارخانيه ده مسطوردر ✻ فروع انت على كظهر امى كل يوم اتحد ولو اتى بفى تجدد ولهذا قربانها ليلا ✻ بركمسه عورتنه هر يوم سن آنامك ظهرى كبيسك ديسه بو برظهار اولوب بركفارتله باطل اولور وكيجه تقرب ايدمز واكر فى ايله فى كل يوم ديرسه تجدد ايدركه هريوم برظهار ايتمش اولور وبركونك مروريله ظهارى باطل اولور ايرته سى كون ايچون ينه مظاهر اولور وكندويه ليلا قربان جائز اولور ظرفده شرط معناسى اولديغندن بناءً ✻ ولوقال كظهر امى اليوم وكلماجاء يوم فكلما جاء يوم صار مظاهر اظهارا آخر مع بقاء الاول ✻ بركمسه عورتنه اشته بوكون وهرقچانكه بركون كلورسن بكا آنامك ظهرى كبيسك ديسه اولكى كونك ظهارينك بقاسيله بله هركون كلدكچه ظهار آخر ايله مظاهر اولور ✻ ومتى علق بشرط متكرر تكرر ولوقال كظهر امى رمضان كله ورجب كله اتحد استحسانا ويصح تكفيره فى رجب لافى شعبان كن ظاهر واستثنى يوم الجمعة مثلا ان كفر فى يوم الاستثناء لم يجز والاجاز تاتارخانية بحر ✻ بركمسه ظهارى برشرط متكرره تعليق ايدوب مثلا كلما دخلت الدار فانت على كظهر امى ديسه دخولك تكرريله كندوده تكرر ايدر بهر دخوله بركفارت لازمه اولور ورمضانك كلبسنده ورجبك كليسنده سن بكا آنامك ظهرى كبيسك ديسه استحسانا بوظهار براولورده رجبده كفارت اداسى صحيح اولورده شعبانده اولمز شعبان كندوده ظهار اولنان وقت اولمديغندن صورت مرقومه مطلقا ظهار ايدوبده مثلا جمعه كونى استثنا ايدن كمسه نك ظهارى كبيدر ✻ اكر استثنا ايتديكى كونده ظهار ايدرسه

جائز اولمز بوقسه مثلا كرك يوم جمعه دن مقدم وكرك مؤخر جائز اولور والله تعالى اعلم بالصواب واستغفر الله العظيم

✻ (باب الكفارة) ✻

اشبو باب ظهارك كفارتنه دائر مسائل بيانده در ✻ اختلف فى سببها والجمهور انه الظهار والعود ✻ كفارتك سببنده ميان فقهاده اختلاف اولنمشدر جمهور سببك ظهار ايله عودت اولمسنه ذاهب اولمشلردر ✻ (هى) لغة من كفر الله عنه الذنب محاه وشرعا (تحرير رقبة) قبل الوطئ اى اعتاقها بنية الكفارة فلوورث اباه ناويا الكفارة لم يجز ✻ اشبو كفارة كلمه سى لغتده كفر الله عنه الذنب تركيبنده كى كفر فعلندن مأخوذ دريعنى اول كمسه دن كناهى غفار الذنوب اولان الله جليل محو ايتديكه يادفتر اعمالندن بالكليه ازاله وياستر ايتدى ديمكدر وشرعده ظهار اولنان عورتى وطئ ايتمزدن مقدم كفارت نيتيله اعتاق رقبه دن ايمدى بركمسه كفارته نيتله باباسنه وارث اولسه كفارته نيتى جائز اولمز ارثدن حاصل اولان عتق اولوب اعتاق اولمديغندن ويابابايه وارث اولمنك صورتى مثلا وارثك خالته سى كبى ذوى الارحامندن بركمسه باباسنه مالكه اولوب صكره وارثى تركيله وفات ايتمله درامابا باسنى اشترا وقتنده نيت ايدرسه كفارتنه كفايت ايدر ديو قريبا كلور ✻ (ولو صغيرا) رضيعا (او كافرا) اومباح الدم اومرهونا اومديونا او آبقا علمت حياته اومرتدة وفى المرتد وحربى خلى سبيله خلاف ✻ مزبور رقبه هرنقدر سودامز صغير وياكافر اصلى حربى وياكندويه قصاصا قتله حكم اولنوب بعده عفو اولنان مباح الدم ويامرهون ويامديون وياحياتى معلوم اولا عبد آبق ويامرتده اولورسه امامرتد ايله تخليهٔ سبيل اولنان عبد حربى ده خلاف واردر (اواصم) ان صيح به يسمع والالا (اوخصيا اومجبوبا) اورتقاء اوقرناء (اومقطوع الاذنين) اوذاهب الحاجبين وشعر لحية ورأس اومقطوع انف اوشفتين ان قدر على الاكل والالا ✻ وياهر نقدر رقبه كندويه صيحه اولنوب چاغرلدقده ايشيدر صاغر اولورسه ده كفارته جائز اولور زيرا بويك چشم كبى اولور واكر صيحه ايله استماع ايده مزسه جائز اولمز اعمى كبى اولديغندن وياخصيكه طواشا ويامجبوبكه مقطوع الذكر وياجاريهٔ رتقا وياقرنا وياعمشا ويابرصا ويارمدا ويا اخنشا وياقولقلرى كسك وياقاشلرى وصقاللنك وياباشنك قيلى كتمش ويابورنى ويادوداقلرى قطع اولنمش اولوب واكله قادر اولورسه ينه كفايت ايدر واكر اكله مقتدر اولمزسه جائز اولمز

✽ (او اعور) او اعمش (او مقطوع احدى يديه واحدى رجليه من خلاف
او مكاتبا لم يؤد شيئا) واعتقه مولاه لا الوارث ✽ ويا اعور كه يك چشم ويا كوزنده
قاشمق اولورسه ويا خلافندن النك واياغنك برسى قطع اولنمش اولورسه
ويا بدل كتابتدن بر نسنه ادا ايتميان مكاتب اولوب وكندوسنى سيدى اعتاق
ايدرسه اما وارثى كفارت ايچون اعتاق ايدەمز كتابتى باقى اولديغندن وارث
كندويه مالك اولمز اما سيدك حال كتابتده اعتاقى بدل كتابتدن ابرايى مشتمل اولمغله
وارثك خلافنه اولدى ✽ (وكذا) يقع عنها (شراء قريبه بنية الكفارة)
لانه بصنعه بخلاف الارث ✽ بنه بو يلجه مظاهرك كفارت نيتيله قريبنى كه ذو رحم
محرمنى شراسى كفارتدن ناشى واقع اولور شرا كندونك صنعيله اولديغندن
هبه وصدقه ووصيتى قبولى كبى اما ارث ملك جبرى اولمغله شرانك خلافندر
يعنى وارث مورثك وفاتى وقتنده مورثى كفارتنه نيت ايلسه اولمز صنعيله
اولمديغندن ✽ (واعتاق نصف عبده ثم باقيه) عنها استحسانا بخلاف المشترك
كما يجىء ✽ واستحسانا بنه كفارة ظهاردن ناشى عبدنك مقدما نصفنى صكره
عورتنى مس ايتمزدن اقدم نصف آخرينى دخى اعتاقى كفارتنه واقع اولور
اما عبد مشترك بونك خلافندر نتكم مصنفك واعتاق نصف عبده قولنده
قريبا كلور ✽ (لا) يجزئ (فائت جنس المنفعة) لانه هالك حكما (كالاعمى
والمجنون) الذى (لا يعقل) فمن يفيق يجوز فى حال افاقته ومريض لا يرجى
برؤه وساقط الاسنان (والمقطوع يداه او ابهاماه) او ثلاث اصابع من كل يد
(او رجلاه او يد ورجل من جانب) ومعتوه ومغلوب كافى ✽ اشبو كفارة ظهاره
بصر وسمع ونطق وبطش وسعى وعقل مثللو جنس منفعتى فوت اولان عبد
كفايت ايتمز زيرا اشته بومنافعك فوتيله عبد حكما هلاك اولمش اولور اعمى ايله
مجنون لا يعقل كبى پس افاقت بولان مجنون حال افاقتنده تحرير اولنورسه جائز
اولور دخى برئى مأمول اولميان مريض كفارة ظهاره جائز اولمز حكما ميت اولمغله
ودشلرى دوكولان عبد دخى اولمز مضغ طعامه مقتدر اولمديغندن دخى اللرى
وايكى باش پارمقلرى ويا هر برالندن اوچ پارمغى ويا اياقلرى ويا برطرفدن الى
واياغى مقطوع اولان ومعتوه كه مغلوب العقل اولان رقبه ظهار
كفارتنه جائز اولمز ✽ (ولا) يجزئ (مدبر وام ولد ومكاتب ادى بعض بدله)
ولم يعجز نفسه فان عجز فحرره جاز وهى حيلة الجواز بعد ادائه شيئا
(واعتاق نصف عبد) مشترك (ثم باقيه بعد ضمانه) لتمكن النقصان ✽
دخى كفارة ظهاره مدبر وام ولد كفايت ايتمز زيرا مرقوملر حريته من وجه
مستحقلردر ايمدى كندولرده رقيت نقصان اولدى كفارتده اعتاق ايسه

بيع كبى تمام رقيت ايجاب ايدر پس مرقوملرك بيعلريده جائز اولمدى وبدل
كتابتك بعضنى ادا ايدوب ونفسنى تعجيز ايتميان مكاتب دخى اولمز عوضله تحرير
اولديغندن واكر نفسنى تعجيز ايدوب بعده كندويى تحرير ايدرسه اولور اشبو
بدلدن برمقدار شى ادا اولندقدنصكره تحريرك جوازنك حيلەسيدر دخى عبد
مشتركك نصفنى اعتاق بعده باقيسنى بعد الضمان كه شريكى كندويه حصەسنك
قيمتنى تضمين ايتدردكدنصكره كفارت ايچون اعتاق كفايت ايتمز شريكنك
حصەسنده نقصان تمكن ايتديكندن ✽ (ونصف عبده عن تكفيره ثم باقيه بعد
وطئ من ظهار منها) للامر به قبل التماس ✽ دخى بركمسه مقدما عبدنك
نصفنى كفارتندن ناشى اعتاق بعده باقيسنى كندودن ظهار ايتديكى عورتنى
وطئدنصكره اعتاق ايتسه بنه كفايت ايتمز قبل التماس يعنى عورتنه مس ايتمزدن
مقدم تحرير رقبه ايله امر اولنديغنه بناءً لكن بو امام اعظم رحمه الله كوره امامين
قتنده نصفنى اعتاق كلنى اعتاقدر ايمدى مس ايتمزدن مقدم كلىسنى عتق
ايتمش اولور ✽ (فان لم يجد) المظاهر (ما يعتق) وان احتاج لخدمته او لقضاء
دينه لانه واجد حقيقة بدائع فاق الجوهرة له عبد للخدمة لم يجز الصوم الا ان
يكون زمنا انتهى يعنى العبد ليتوافق كلامهم ويحتمل رجوعه للمولى لكنه يحتاج
الى نقل ✽ مظاهر رقبەيه مالك اولديغنه كوره عتق ايدر يوق عتق ايدەجك
رقبەيه مالك اولمزسه ايكى اى متتابعا صائم اولور اما رقبەيه مالك اولديغنه
كوره هر نقدر خدمتى ايچون ويا قضاء دينى ايچون اكا محتاج ايسەده بنه
عتق ايدر حقيقة واجد اولديغنه بناءً بوكا كوره جوهرەده ذكر اولنان خدمت
ايچون عبدى اولان مظاهره صوم جائز اولمدى الازمن اولورسه صومى جائز
اولور يعنى عبد كوتورم اولورسه ديمكدر كه فقهانك كلاملرى ميانەلرنده توافق
اوله يكون ضميرينك مولايەده رجوعى احتمالى واردر لكن نقل صريحه محتاجدر
✽ ولا يعتبر مسكنه وثوبه ولو له مال وعليه دين مثله ان ادى الدين اجزأه الصوم والا فقولان
ولو له مال غائب انتظره ولو عليه كفارتان وفى ملكه رقبة فصام عن احداهما ثم اعتق
عن الاخرى لم يجز وبعكسه جاز ✽ تحرير رقبەده كندويه لازم اولان مسكن وثياب
اعتبار اولنمز يعنى انلرى بيع ايدوب رقبه شراسى لازم دكل بلكه صوم كفايت ايدر
بركمسەنك برمقدار مالى اولوب اوزرنده اول مال مقدارى دينى اولورسه اكر دينى
ادا ايدرسه كندويه صوم كفايت ايدر يوق دينى ادا ايتمزسه بونده ايكى قول
واردر بعضيلر صوم كفايت ايدر ديديلر مالى معدوم حكمنده اولديغندن دينه
صرفى اهم اولمغله عطشه مستحق اولان صويك تيممه مانع اولمديغى كبى بعضيلر
كفايت ايتمز ديديلر مادام دينه ادا ايتمدكجه انده تصرفه مالك اولديغندن

واكر مال غائبی اولورسه وجودینه دك منتظر اولور واكر بركسه نك اوزرنده
حق اولسه اخذینه مقتدر ایسه صوم كفایت ایتمز یوقسه ایدر بركسه نك
اوزرینده ایكی كفارۀ ظهار اولوب وملكنده ده بررقبه وار ایكن مقدما
آنك بریچون صائم اولوب صكره دیكر ایچون عتق رقبه ایتسه جائز اولمز
تكفیر بالماله قادر ایكن ایتمدیكنه بناء عكسیكه مقدما رقبه یی عتق ثانیا صوم
جائزدر وكلام صیامده در یوقسه عتق رقبه هر حال جائزدر ❊(صام
شهرین) ولو ثمانیة وخمسین یوما بالهلال والا فستین یوما ولو قدر علی التحریر
فی آخر الاخیر لزمه العتق واتم یومه ندبا ولا قضاء لو افطر وان صار نفلا (متتابعین
قبل المسیس لیس فیهما رمضان وایام نهی عن صومها) وكذا كل صوم
شرط فیه التتابع ❊ مظاهر مزبور عتق رقبه یه قادر اولمزسه عورتی مس
ایتمزدن مقدم كندوده رمضان وصومندن نهی اولنان ایام اولمقسزن متتابعا
ایكی ماه صائم اولور وكفارۀ افطار ویمین مثللو هر بر كندوده تتابع شرط
اولان صوم دخی بنه بویله در مزبور شهرین رؤیت هلال ایله اولیجق هرنقدر اللی سكز
كون اولسه دخی اولور هلال ایله اولمزسه انجق التمش كون اولور صیامك
آخر كوننده وسع حال پیدا ایدوب تحریر رقبه یه مقتدر اولورسه كندویه
عتق لازم اولور ومندوب اوله رق اول كونی اتمام ایدر وافطار ایتدیكنه
نظرا قضاسی لازم اولمز هرنقدر نافله اولورسه ده زیرا اكا شروعی
مسقطادر ملتزما دكلدر مسیس مس كبی مصدر در ایام منهی عیدین وایام
تشریق قدر بونلرده صوم نهی اولنمغله ناقص اولدقلرندن كامل كندولر ایله ادا
اولنمز واشبو رمضان ویا ایام منهیه كفارۀ صومه دخول ایتسه تتابع منقطع
اولور انلری صائم اولسون ویا اولمسون انلرسز ایكی شهرك وجودی ممكن
اولدیغنه بناء ❊(فان افطر بعذر) كسفر ونفاس بخلاف حیض الا اذا ایست
(اوبغیره اووطئها) ای المظاهر منها اما لو وطئ غیرها وطئا غیر مفطر
لم یضر اتفاقا كالوطئ فی كفارۀ القتل (فیهما) ای الشهرین (مطلقا) لیلا
اونهارا عامدا او ناسیا كما فی المختار وغیره وتقیید ابن ملك اللیل بالعمد غلط
بحر لكن فی القهستانی ما یخالفه فتنبه (استأنف الصوم لا الاطعام ان وطئها
فی خلاله) لاطلاق النص فی الاطعام وتقییده فی تحریر وصیام ❊ ظهار كفارتی
ایچون صائم سفر ونفاس مثللو فطری مباح قیلان عذردن ناشی ویا بلا عذر
افطار ایتسه ویا مظاهر منهایی اول ایكی ماهده مطلقا كیجه ده ویا كوندزده
عامدا ویا ناسیا مختارده ویا غیریده ذكر اولندیغی وجه اوزره وطئ
ایلسه صومی استیناف ایدوب اطعامی ایتمز اكر وطئی صوم اثناسنده ایتدیسه

اطعام حقنده نص مطلق اولوب تحریر وصیام حقلرنده من قبل ان یتماسا ایله
تقییداولندیغندن اما اعذاردن حیض سفر ایله نفاسك خلافنه در كفارت
ظهار مثللو صومی قطع ایتمز زیرا عورت حیضندن خالی اوله رق ایكی ماهی
بوله مز اما كفارت یمین بونك خلافنه در بدایعده مسطوردر كه عورته
حیضندن صكره ایام قضاسنی ما قبلنه ایصال لازمدر حتی ایصال ایتمیوب بعد
الحیض بلا عذر بر كون افطار ایلسه اول كفارتی عورته استیناف لازم اولور
تتابعی ترك ایتدیكندن اما عورتك نفاسی حیضنك خلافنه در تتابعی قطع ایدر
اشبو مسئله كندوده حیضك نفاسه مخالف اولدیغی مسائلدندر الا حائض
مثلا بر ای صائمه اولدقدنصكره حیض كوروب صكره آیسه اولسه كندویه
استیناف صوم لازم اولور كندویه تتابعه مراعات ممكن اولدیغندن و مظاهر
منها اولمیان عورتنی وطئ غیر مفطر ایله كه لیلا ویا نهارا ناسیا وطئ ایدرسه
اتفاقا ضرر ایتمز كفارت قتلده وطئ ضرر ایتمدیكی كبی و ابن ملكك لیلی عمد ایله
تقییدی غلطدر لكن قهستانیده بوكا مخالف اولان كلام مسطوردر متنبه اول
❊(والعبد) ولو مكاتبا اومستسعی وكذا الحر المحجور علیه بالسفه علی المعتمد
(لا یجزئه الا الصوم) المذكور ولم ینتصف لما فیها من معنی العبادة ولیس
للسید منعه منه (واو) وصلیة (اعتق سیده عنه او اطعم) ولو بامره لعدم
اهلیة التملك الا فی الاحصار فیطعم عنه المولی قیل ندبا وقیل وجوبا ❊ عبد هرنقدر
مكاتب ویا مستسعی كه مثلا اغاسی نصفنی آزاد ایدوب ونصف آخرك قیمتی ایچون
كندویی استسعا ایدوب یعنی آنی سعی وكسب ایتده خلاص اول دینن
ویا قول معتمد اوزره سفهدن ناشی حجر و منع اولنان حر ایسه ده مرقومه
كفارت انجق صوم مذكور اولور كه متتابعا ایكی ای صائم اولمقدر
هرنقدر سیدی كندی ایچون اعتاق ویا اطعام ایدرسه ده و هرنقدر كندونك
امریله اولورسه ده مزبور عبدك تملكه اهلیتی اولمدیغندن اغاسنك تملیكیله ده
مالك اولمز { لا یملك العبد شیئا ولا یملكه مولاه } حدیث شریفنه بناء یعنی
اعتاقله اطعامك شرطی ملكدر دیمك الا احصارده مكهٔ مكرمه یه دخولدن منع
اولندقده سید عبدی ایچون اطعام ایدر كه حرمده ذبح اولنوب فقرایه تصدق
اولنمق ایچون هدی بعث وارسال ایدر كه احرامدن خروج ایده واشبو سیدك عبدنك
حلال اولمسیچون هدی بعثیله اطعامی عند البعض مندوبدر وعند البعض واجبدر لكن
ارسال هدیه اطعام اطلاقلری معروف ومشهور دكلدر ❊(فان عجز عن الصوم)
لمرض لا یرجی برؤه او كبر (اطعم) ای ملك (ستین مسكینا) ولو حكما ولا یجزئ
غیر المراهق بدائع (كالفطرة) قدرا ومصرفا (اوقیمة ذلك) من غیر المنصوص

اذالعطف للمغايرة ❊ مزبور مظاهر صومدن برئى مأمول اولميان مرضدن ويا كبر سندن ناشى عاجز اولور سه قدرا ومصرفا فطره كبى ويا قيمتنى التمش مسكينه تمليك ايدر اطعم فعلنك ملك ايله تفسيرى اوقيمة ذلك قولنى ذكرك صحتى ايچوندر والتمش مسكينك حكمى اولمسى بر مسكينه التمش كون اطعام كبى ومراهقدن سنى دون اولان صغيره اعطاسى كفايت ايتمز اولى اولان ولا يجزئ من دون المراهق ايسانيدر غير مراهق كندودن اكبره ده صادق اولديغندن ومقدار ده فطره كبى اولمق بغدايدن نصف صاع خرمادن واريه‌دن بر صاعله اولور واونلرى وسويقلرى كندولرى كبيدر ومصرفده فطره كبى اولمغله اصول وفروعنه واحدز وجينه ومملوكنه وهاشمى‌يه صرف اولنمز وذمى‌يه اطعامى جائزدر وعطف مغايرت اقتضا ايتمكله منصوص عليه اولان بغداى وخرما وشعيرك غيريدن اوله‌رق قيمتنى ويرمكده اولور ايمدى قيمتى نصف صاع بغدايه مقابل اولان نصف صاع خرمايى ويرمك جائز اولمز منصوصده اعتبار نفس كندى حقنده وارد اولان نصدر ❊ (وان) اراد الاباحة (فغداهم وعشاهم) اوغداهم واعطاهم قيمة العشاء اوعكسه اواطعمهم غدائين اوعشائين اوعشاء وسحورا واشبعهم (جاز) بشرط ادام فى خبز شعير وذرة لا بر ❊ واكر معطى اباحه مراد ايدوب صباحده واخشامده مساكينه اطعام وياصباحده اطعام اخشامده قيمتنى اعطا ويابونك عكسنى ايتسه ويا ايكى صباحده واخشامده اطعام ويااخشامده وسحورده اطعام واشباع ايلسه جائز اولور لكن اربه وطارى ايتمكنده ادام يعنى قاتق شرطيله كه اشباع حاصل اوله بغداى ايتمكنده قاتق شرط دكلدر لكن امام محمدك زياداتده خبز برايله تنصيصنه بناءً بعض مشايخ خبز شعيرك عدم جوازنه ذاهب اولديلر ❊ (كما جاز (لو اطعم واحدا ستين يوما) لتجدد الحاجة ❊ نتكم بر مسكينه التمش كون اطعام جائز اولديغى كبى تجدد اياملة اشبو شخص واحدك احتياجى متجدد اولمغله كويا مسكين حكما متكرر اولدى ❊ (ولو اباحه كل الطعام فى يوم واحد دفعة اجزأ عن يومه ذلك فقط) اتفاقا (وكذا اذا ملكه الطعام بدفعات فى يوم واحد على الاصح) ذكره الزيلعى لفقد التعدد حقيقة وحكما ❊ مظاهر بر مسكينه بر كونده طعامك كليسنى بردن اباحه وتمليك ايلسه اتفاقا فقط اول بر كوندن كفايت ايدر اولى اولان اجزأ عن يومه ذلك بدلنه عن مسكين واحد ديمك ايدى يعنى بر مسكيندن كفايت ايدر ديمك ينه بو يولجه بر مسكينه بر كونده طعامى بر قاچ كره تمليك ايتسه قول اصح اوزره بر مسكيندن كفايت ايدر زيلعى بو يولجه ذكر ايلدى مسئلهٔ مشروحه‌لرده حقيقة وحكما تعدد مفقود

اولديغندن كانه اطعام طاعم اولدى ❊ (امر غيره ان يطعم عنه عن ظهاره ففعل الغير ذلك (صح) وهل يرجع ان قال على ان ترجع رجع وان سكت ففى الدين يرجع اتفاقا وفى الكفارة والزكاة لا يرجع على المذهب ❊ بر كسه كندونك ظهارندن اوتورى بر غيرى كسه‌يه اطعامله امر ايليوب اول دخى امرى اوزره ايشلسه امر ايدنك كفارة ظهارى ايچون صحيح اولور آمر مأموره امرنده سنك رجوعك اوزره اطعام ايله ديسه رجوع ايدرمى بلى رجوع ايدر سكوت ايدوب على ان ترجع ديمزسه دينده اداسيله امر ايدسه اتفاقا رجوع ايدر كفارتله زكاتده مذهب مختار اوزره رجوع ايتمز اما دينده مطلق قضاسيله امر رجوعى موجبدر دين دنياده وآخرتده مضمون اولديغنه بناءً ❊ (كما صحت الاباحة) بشرط الشبع (فى) طعام (الكفارات) سوى القتل (و) فى (الفدية) لصوم وجناية حج وجاز الجمع بين اباحة وتمليك (دون الصدقات والعشر) والضابط ان ماشرع بلفظ اطعام وطعام جاز فيه الاباحة وماشرع بلفظ ايتاء واداء شرط فيه التمليك ❊ صورت مشروحه‌ده غيرك اطعامنك صحيح اولديغى كفارت قتلك ماعداسى كفارتلرده وشيخ فانى ايچون صوم ويا حج جنايتنك فديه‌لرنده شبع شرطيله اباحه‌نك صحيح اولديغى كبيدر شارح رحمه الله تعالى سوى القتل بدلنه فخرج كفارة القتل فانه لا اطعام فيها ديسه اولى اولوردى جنايت حج مثلا احرامده لعذر باشنى تراش ويا اورتمك كبى اشبو جانى ديلرسه بر قربان ذبح ايدر وديلرسه بهر فقيره نصف صاع اطعام ويا بهر نصف صاع بدلنه بر كون صائم اولور ايمدى اطعامده اباحه ايلسه صحيح اولور اباحه ايله تمليك بينىنى جمعده جائزدر صدقاتكه زكاتله صدقهٔ فطرده وعشرده اباحه جائز وصحيح اولمدى واشبو خصوصده قاعده هر بر شيكه ظهار ويمين وافطار وقتل صيد كفارتلرى كبى اطعام وطعام لفظيله مشروع اولدى انده اباحه جائز اولور { ومن لم يستطع فاطعام ستين مسكينا } و { او كفارة طعام مسكين } آيت كريمه‌لرنده اولديغى كبى بونده اباحه‌نك جوازى كندوده ذكر اولنان طعم تمكين اباحه ايله حاصل اولديغنه مبنيدر وزكات وصدقهٔ فطر كبى وهر بر ايتا واداء لفظيله مشروع اولان شيده تمليك شرط قلندى زيرا ايتا وادا حقيقة تمليك ايچوندر ❊ (حر عبدين عن ظهارين) من امرأة او امرأتين (ولم يعين) واحدا لواحد صح عنهما (ومثله) فى الصحة (الصيام) اربعة اشهر (والاطعام) مائة وعشرين فقيرا لاتحاد الجنس بخلاف اختلافه الا ان ينوى بكل كلا فيصح ❊ بر مظاهر بر ويا ايكى عورتندن ايكى ظهارندن اوتورى ايكى عبدنى آزاد ايليوب وهر برى برى ايچوندر

دیو تعیین ایلمسه اشبو ایکی عبدك اعتاقی مزبور ایکی ظهاردن ناشی صحیح اولور
وصحتده درت ماه صیام و یوز یکرمی فقیره اطعام مزبور تحریر کبیدر جنس
متحد اولمغله تعیین نیته حاجت مس ایتمز اما اوزرنده بر کفارت یمین و بر کفارت
ظهار و بر کفارت قتل اولمق مثللو جنس مختلف اولسه صورت مشروحه نك
خلافنه اولور که مثلا اوچنه اوچ عبد آزاد ایتسه برینه کفایت ایتمز الا هر بر
عبد ایله کفارتك برینه نیت ایدرسه صحیح اولور ﴿ (وان حرر عنهما رقبة)
واحدة (اوصام) عنهما (شهرین صح عن واحد) بتعیینه وله وطئ التی کفر
عنها دون الاخری ﴾ برکسه ایکی ظهارندن بر رقبه تحریر ویا ایکی ماه صائم
اولسه تعیین ایتدیکی برندن صحیح اولور وکندودن ناشی تکفیر ایتدیکی عورتی
وطئ کندویه جائزدر اخرایی وطئ ایدەمز ﴿ (وعن ظهار وقتل لا) یصح
لمامر مالم یحرر کافرة فتصح عن الظهار استحسانا لعدم صلاحیتها للقتل ﴾ ظهار
ایله قتلدن بلا تعیین ایکی عبد ویا درت ماه صیام ویا یوز یکرمی فقیره اطعام
صحیح دکلدر مار الذکر بخلاف اختلاف مضمونه بناً اکر تحریر ایتدیکی
رقبه کافره اولمزسه یوق کافره اولورسه کفارت ظهاردن
ناشی آنك عتقی استحسانا صحیح اولور کفارت قتله کافره نك
صلاحیتی اولمیوب رقبه نك مؤمنه اولمسی حقنده وارده اولان
آیت کریمه یه بناً بونك نظیری برکسه نك تحت نکاحنده اولمیان بر آنا ایله
قز ویا ایکی همشیره بردن برکسه یه نکاح اولنسه هیچ برینه عقدی صحیح
اولمیوب یوق مزبورتاندن بری فارغه اولمیوب برکسه یه نکاحلی اولسه دیکری
حقنده نکاحك صحیح اولدیغیدر بدایع ﴿ (اطعم ستین مسکینا کلا صاعا)
بدفعة واحدة (عن ظهارین) کامر (صح عن واحد) کذا فی نسخ الشرح
ونسخ المتن لم یصح ای عنهما خلافا لمحمد ورجحه الکمال (وعن افطار
وظهار صح) عنهما اتفاقا والاصل ان نیة التعیین فی الجنس المتحد سببه لغو
وفی المختلف سببه مفید ﴾ برکسه ایکی ظهار کفارتی ایچون بردن التمش مسکیندن
هر برینه بر صاع اطعام ایلسه بردن صحیح اولور ظهارده ماسبقده مرور
ایتدیکی کبی کرك بر عورتك ایکی ظهاری اولسون وکرك ایکی عورتك
ایکی ظهاری اولسون کامر ظهارینه صفتدر و بردن اطعام ایتیوب
بدفعه بدفعه بارمشر صاع و یرمه ایکیسنه کفایت ایدر صنفاك شرحی نسخەلرنده
اشبو منوال مشروح اوزره صح عن واحد واقع اولمشدر اما شرحدن مجرد
اولان صرف متن نسخەلرنده لم یصح واقعدرکه بنه ایکیسندن بردن صحیح
اولمز دیمکدر ایمدی بردن ناشی صحیح اولمسنه منافی اولمز ومن جهة المعنی

نسخەلری برلرینه موافق اولورلر امام محمد ایچون اختلاف واردر یعنی ظهارینك
ایکیسندن واقع اولور دیدی ادا اولنان مقدار ایکیسنه وفا ایدوب وفقیرده
مصرف اولدیغنه بناً کانه دفعتیله تملیك ویا جنسك مختلف اولدیغی
کبی اولدی وکمالده اشبو امام مشار الیه قولنی ترجیح ایلدی وسابق الذکر
التمش مسکینه التمش صاع اطعامی جنسلری مختلف اولمغله کفارة افطار وظهاردن
اتفاقا ایکیسنه بردن صحیح اولدی و بونده قاعده سببی متحد اولان جنسده تعیین
نیت لغودر ایکی کفارة ظهاره تعیین نیت کبی سببلری بر اولدیغندن اما سببلری
مختلف اولان افطار و ظهار کفارتلرنده تعیین نیت مفیددر سببك اختلافیله
کندولرده مختلف اولدیغندن و نمازلرك دخی سببلری مختلفدر حتی ایکی کونك ظهر
نمازلری سببا مختلفلردر و برسنه نك رمضان کونلرینك صومنك سببلری متحددر
ایکی سنه نك رمضاننك کونلرینك صومنك سببی مختلفدر ﴿ فروع
المعتبر فی الیسار والاعسار وقت التکفیر ﴾ یسار واعسارده اعتبار کفارتك
اداسی وقتنه در امام احمد وجوب وقتنی اعتبار ایلدی امام شافعی رحمه
الله تعالی حالینك اغلظنی اعتبار ایلدی بزلره کوره وجه قدرته احتیاج انجق
ادا ایچون اولمغله قدرتك وجود وعدمی ادا وقتنده اعتبار اولندی ﴿ اطعم مأة
وعشرین لم یجز الا عن نصف الاطعام فیعید علی ستین منهم غداء او عشاء واو فی یوم
آخر للزوم العدد مع المقدار ﴾ بر کفارت ایچون برکسه یوز یکرمی فقیره بردن
اطعام ایتسه انجق نصف اطعامه کفایت ایدر انلردن التمشنه غداء ویا عشاء اطعامی
اعاده ایدر هر نقدر آخر کونده ایتسه ده اولور عدد که التمش مع المقدار که اباحه ده
غداء وعشاء تملیکده نصف صاع لازم اولدیغندن مسئلەده عدم موجود مقدار
غیر موجود در ﴿ ولم یجز اطعام فطیم ولا شبعان ﴾ سوددن کسیلان چوجوغه
وطوق کسه یه اطعام کفایت ایتمز لکن صاحب بحرك بیاننه نظرا تملیك طریقیله
اولورسه اولور لکن اطعام فطیم شارحك سابق الذکر ولا یجزی غیر المراهق
قولنی ولا شبعان واشبعهم قولنی تکراردر والله سبحانه وتعالی اعلم واستغفر الله العظیم

﴿ (باب اللعان) ﴾

لعان لاعنك مصدریدر قیاسی وسماعیدر ویا بو سماعیدر قیاسیسی ملاعنه در اولی
بابی اولان یاسر مثللونك مصدری غالبا انجق مفاعله وزنی اوزره کلور مباسرة
کبی اما یاوم یوایم میاومة و یواما غیر غالبه محمولدر ﴿ (هو) لغة مصدر لاعن کقاتل
من اللعن وهو الطرد والابعاد سمی به لا بالغضب للعنه نفسه قبلها والسبق من

اسباب الترجيح ❊ اشبو لعان لغتده قاتل كبی لاعنك مصدريدر لعندن
مشتقدر ولعن طرد و الله عظيم الشانك رحمتندن ويامنازل ابراردن ابعاددر
مؤمنينك حاللرينه اليق اولان منازل ابراردن ابعاد معناسيدر واشبو بابك
لعنله تسميه اولنوب غضبله تسميه اولنمديغی زوج عورتدن مقدم كندی نفسنه
لعن ايتديكنه مبنيدر سبق ايسه اسباب ترجيحدندر تغليبه حمل اولنور
❊ وشرعا (شهادات)اربع كشهود الزناء (مؤكدات بالايمان مقرونة)شهادته
(باللعن) وشهادتها بالغضب لانهن يكثرن اللعن فكان الغضب اردع لها (قائمة)
شهاداته (مقام حد القذف فی حقه و) شهاداتها (مقام حد الزناء فی حقها)
ای اذا تلاعنا سقط عنه حد القذف وعنها حد الزناء لان الاستشهاد بالله تعالى
مهلك كالحد بل اشد ❊ وشرعده لعان شهود زنا كبی درت شهادتدر كه ايمانله
تأكيد وتقويه اولنوب وزوجكی لعنه وزوجه نك كی غضبه مقارنه كه يعنی
دردنجيد نصكره زوج د بركه اللهك لعنتی بنم اوزريمه اولسون اكر بن كاذبيندن
ايسم زوجه نك غضبی ذكری لعنی تفوهی عادت ايتدكلرندن آنلك تكلمنی
عدم مبالاتلرينه مبنيدر كأنه غضبك لفظينك قبحندن كندودن
نفرت زياده اولمغله عورتی زياده جه ردع ومنع ايتمش اولور وزوج حقنده
شهادتلرينی عورته نسبتله حد قذف مقامنه وعورت حقنده شهادتلری حد زنا
مقامنه قائمه در يعنی بعد الملاعنه زوجدن حد قذف وزوجه دن حد زنا ساقط
اولور زوجك كاذب اولوب عورتك صادقه اولديغنه كوره ويا عورتك كاذبه
وزوجك صادق اولديغنه نظرا زيرا الله ذوالجلال حضرتلريله كاذبا استشهاد
حد كبی مهلكدر بلكه حددن اشددر آخرتده عذابی شديد اولور مقام الوهيته
مراعات ايتمديكندن وزوجانك ارباب شهادتدن اولملری لازمدر وملاعن كأنه
كندی نفسنه شهادت ايتديكندن درت دفعه تكرار ايدر زنا شاهدلری كبی
❊ (وشرطه قيام الزوجية وكون النكاح صحيحا) لا فاسدا ❊ واشبو لعانك وجوبنك
شرطی زوجيتك ميانه لرنده قيامی ونكاحك صحيح اولوب فاسد اولمسيدر بس
معلوم اولسونكه لعانك وجوبنك شرطلرينك بعضيسی خاصة قاذفه وبعضيسی
مقذوفه وبعضيسی ايكيسنه بردن وبعضيسی مقذوف به وبعضيسی مقذوف
فيه وبعضيسی نفس قذفه راجعلردر اولكی بردركه قاذف صدقنه بينه اقامه
ايده ممكدر ايكنجی مقذوفه نك كندودن زنانك وجودنی انكار وآندن عفتنی
ادعا ايلمسيدر اوچنجی ميانه لرنده زوجيتك موجوده اولمسی وحريت وعقل وبلوغ
واسلام ونطق وقذفدن ناشی محدود اولمق ايمدی فاسدا نكاح اولنانه
ومبانه يه قذفله لعان واجب اولمز اما مطلقهٔ رجعيه يه قذف مبانه يه قذفك

(خلا)

خلافنده در مقذوف به راجع اولان شرط زنا ومقذوف فيه راجع اولان
ايكيسنك بردن دار اسلامده بولنملريدر نفس قذفه راجع اولان شرط صريح
زنا ايله اولمسيدر ❊ (وسببه قذف الرجل زوجته قذفا يوجب الحد فی الاجنبية)
خصت بذلك لانها هی المقذوفة فتم لها شروط الاحصان ❊ ولعانك سببی
زوجك زوجه سنه بر نوع قذفله قذفيدر كه اجنبيه حقنده صادر اولسه
قذفی حدی موجب اولور يعنی زنادن عورتك پاك اولمقلغيله اولور وزوجه نك
اشبو قاذفی حد اولنمق اشتراطيله اختصاص وامتيازی انجق مقذوفه كندی
اولوب احصان شرطلری كندوده تمام اولمق ايچوندر ايمدی زوجه ده عفت
شرط دكلدر بناءً عليه زوج فاسق اولوب قاذفی حد اولنمسه ده بينه لعان
جاری اولور ❊ (وركنه شهادات مؤكدات باليمين واللعن) ❊ ولعانك ركنی يمينله
وزوجدن لعن وزوجه دن غضبله تأكيد وتقويه اولنان شهادتلردر مصنفك
اشبو وركنه قولندن لعانك تعريفی مفيدر اشبو بابده متنده وشرحده تكرار
چوقدر ❊ (وحكمه حرمة الوطیء والاستمتاع بعد التلاعن ولو قبل التفريق بينهما)
لحديث المتلاعنان لا يجتمعان ابدا ❊ و لعانك اوزرينه ترتب ايدن اثری
ملاعنه دن نصكره وطئك ودواعيسيله استمتاعك حرام اولمسيدر هر نقدر ميانه لری
تفريق اولنمزدن مقدم اولورسه ده ميانه لرنده ملاعنه بولنان زوجان ابدی مجتمع
اولمازلر حديث شريف مضموننه بناءً يعنی مادام لعان اوزرينه مصر اولورلرسه
اتفاقا حرمت تأبد ايدر يوق زوج لعاندن نصكره كندی نفسنی تكذيب ايدرسه
امامين قتنده عورت بر طلاق بائن مبانه اولور وكندويه تزوجيده جائز اولور
امام ابی يوسف وامام شافعی رحمهما الله تعالى نزدلرنده مؤبدا حرام اولور دخی
ميانه لرينی تفريق وتفريقله عورتك مبانه اولمسی لعانك حكمندندر ❊ (واهله من
اهل للشهادة) على المسلم ❊ واشبو لعانه اهل اولان مسلم اوزرينه شهادته
اهل اولوب شهادتی مقبوله اولان كسه در ايمدی ايكی مملوك ويا بر مملوكله
بر صبی ويا مجنون ويا محدود فی القذف وايكی كافر وبر كافر ايله بر مسلم ميانه لرنده
لعان اولمدی ❊ (فمن قذف) بصريح الزناء فی دار الاسلام (زوجته)الحية بنكاح
صحيح ولو فی عدة الرجعی (العفيفة عن)فعل (الزناء)وتهمته بان لم توطأ حراما
ولو مرة بشبهة ولا بنكاح فاسد ولا لها ولد بلا اب (وصلحا لاداء الشهادة)على المسلم
فخرج نحو قن وصغير ودخل الاعمى والفاسق لانهما من اهل الاداء ❊ من مبتدا
لاعن خبريدر يعنی شول بر كسه كه دار اسلامده صريح زنا ايله زنا فعلندن
وتهمتندن عفيفه وبريئه نكاح صحيحله زوج اولنان زوجهٔ حيه سنه قذف
ايتسه كه يعنی قذفنی اقرار ويا قذفی بينه ايله ثابت اولورسه ملاعنه ايدر

تهمت زنادن عفت هرنقدر شبهه ایله برکره ازاورسه‌ده وطئ حرامله ونكاح فاسدله وطئ اولنموب وكندى ایچون باباسز ولد اولمامغله در وهرنقدر رجعی عدتنده اولورسه‌ده اوبور وكندولری مسلم اوزرینه ادای شهادته صالح اولمیلرایمدی صرف عبد وصغیر حكم لعاندن خارج قالدیلر واعمى وفاسق داخل اولدیلر ارباب ادادن اولدقلرینه بناءً ﴿ (او)من (انفى نسب الولد) منداومن غیره (وطالبته) اوطالبه الولدالمنفى (به) اى بموجب القذف وهوالحد عند القاضى ولو بعدالعفو اوالتقادم فان تقادم الزمان لايبطل الحق فى قذف وقصاص وحقوق عباد جوهرة والافضل لها الستر وللحاكم ان يأمرهابه (لاعن) خبران اى ان اقر بقذفه اوثبت قذفه بالبينة فلو انكر ولابينة لها لم يستحلف وسقط اللعان ﴾ وياخود ولدك نسبنی كندودن نفى ایدوب اشبو ولد زنادندر ویاندن دكلدر دیوب ویاغیریدن نسبنی نفى ایدركه یعنى اشبو ولد باباسى فلان كسدن دكلدر دیر وعورت ویاولد منفى موجب قذف اولان حدى قاضینك حضورنده كندودن مطالبه ایدرسه زوج كندیله ملاعنه ایدر اكر قذفى زوج اقرار ایدوب وياقذفى بینه ایله ثابت اولورسه ایمدى زوج قذفنى انكار ایدوب عورتكده بینه‌سى اولمزسه زوج استحلاف اولنموب ولعانده ساقط ومطالبهٔ مزبوره هرنقدر عفودن وتقادم زماندنصكره اولورسه‌ده زیرا تقادم زمان قذف وقصاص وحقوق عباد حقنده حق ابطال ایتمز لكن حقوق عباده تقادمك اون بش سنه‌دن اقل اولمسیله مقیددر یعنى اون بش سنه مرور ایدرسه قطعا لباب التزویر سلاطین اسلام دعوالرینك عدم مسموعیتیله امر ایدیورديلر تنكم قضا بحثنده انشاءالله تعالى كلور وعورته افضل اولان بومثللو فاحشه‌نك اشاعه وافشاسندن تحامى وتحرز ایچون لعانى مطالبه ایتمیوب ستر ایتمكدر وحاكمه كوره افضل اولان عورته لعانى مطالبه ایله امر ایتمكدر ﴿ (فان ابى حبس حتى يلاعن اويكذب نفسه فيحد) للقذف (فان لاعن لاعنت)بعده لانه المدعى فلوبدأ بلعانها اعادت فلوفرق قبل الاعادة صح لحصول المقصود اختيار ﴾ واكر زوج ملاعنه‌دن ابا وامتناع ایدرسه حبس اولنور حتى ملاعنه ویانفسنى تكذیب ایدوب قذف ایچون كندویه حد اجرا اولنه‌دك ایمدى زوج ملاعنه ایدرسه زوجه صكره ملاعنه ایدر زوج مدعى اولدیغندن اكرملاعنه‌ده قاضى ابتدا عورتك لعانیله بدأ ایدرسه زوجك لعانندنصكره یردخى عورت لعانى اعاده ایدر ترتیب مشروع اوزره اولسون ایچون ایمدى اعاده لازمه ایكن قاضى بینلرینى بلا اعادة تفریق ایلسه صحیح اولور مقصود اولان تلاعن حاصل اولدیغندن ﴿ (والاحبست

حتى تلاعن اوتصدقه (فيندفع به اللعان ولاتحد) وان صدقته اربعا لانه ليس باقرار قصدا ولاينتفى النسب لانه حق الولد فلايصدقان فى ابطاله ولوامتنعا حبسا وحمله فى البحر على مااذالم تعف المرأة واستشكل فى النهر حبسها بعد امتناعه لعدم وجوبه عليها حينئذ ﴾ يوق عورت لعاندن امتناع ایدرسه حبس اولنور حتى ملاعنه ایدر ویازوجى قولنده تصدیق ایده‌نه دكین وتصدیقیله لعانده مندفع اولور وتصدیقیله عورته‌ده حدده ایجاب ایتمز هرنقدر درت كره تصدیق ایدرسه‌ده زیرا اشبو تصدیقدن اصل مقصود عورتك كندى نفسندن لعانى دفعى اولمغله اقرارى عن قصد اولمدى ونسب ولدك حق اولدیغندن زوج ولدك نسبنى نفیله قذف ایدوب عورت دخى تصدیق ایتدیكنه نظرا ولدك نسبى منتفى اولمز بس ولدك نسبنى ابطالده زوجانك قوللرى تصدیق اولنمز ولد كندولرینك دكلدر واكر ملاعنه‌دن امتناع ایدرلرسه حبس اولنورلر بحر صاحبى حبسى زوجه‌نك عدم عفوى صورتنه حمل ایلدى ونهر صاحبى زوجك لعاندن امتناع ایدیجك عورته لعان ایجاب ایتمز دیدى ﴿ (واذالم يصلح) الزوج (شاهدا) لرقه اوكفره (وكان اهلا للقذف) اى بالغا عاقلا ناطقا (حد) الاصل ان اللعان اذاسقط لمعنى من جهته فلو القذف صحيحا حد والافلا حد ولالعان ﴾ واكر زوج رقیق ویاكافر اولمغله شهادته صالح اولمیوب وبالغ عاقل وناطق اولمسیله قذفه اهل اولورسه حد اولنور اشبو لعانده قاعده بودركه اكر زوج طرفنده اولان مثلا شهادته صلاحیتى اولمامق كبى برمعنادن ناشى لعان ساقط اولورسه اكر قذف صحیح اولوب كندوده قاذفك عاقل وبالغ وناطق اولمسى مثللو شرائطى مجتمع اولورسه كندویه حد قذف اجرا اولنور یوقسه حدده اولمز لعانده اولمز ﴿ (فان صلح) شاهدا (و) الحال انها (هى) لم تصلح او (ممن لايحد قاذفها فلاحد) عليه كما لو قذفها اجنبى (ولالعان)لانه خلفه لكنه يعذر حسما لهذا الباب هذا تصريح بما فهم ﴾ واكر زوج شاهد اولمقلغه صالح اولوب عورت صالحه اولمیوب مثلا صغیره ویامجنونه ویامحدوده فى القذف اولسه وياقاذفى حد اولنمیان عفیفه اولمیان اولورسه زوجه حد اجرا اولنمز اول مثللو عورته اجنبى قذف ایتسه حد اولمدیغی كبى واعانده اولمز لعان حدك خلفى اولدیغندن اصل منتفى اولمغله خلفده منتفى اولور لكن زوج طرفندن عورته اذیت اولمغله بومثللو ظلمى قطع ایچون زوج وجوبا تعزیر اولنور واشبو مصنفك فان صلح وهى ممن لايحد قاذفها قولى سابق الذكر من قذف زوجته العفيفة عن الزناء قولندن فهم اولنان مفادى تصریحدر ﴿ (ويعتبر

الاحصان عند القذف فلو قذفها وهي امة اوكافرة ثم اسلمت اوعتقت فلا حد ولالعان) زيلعی ✻ عورت حقنده تلاعنك شرطی اولان احصان حين قذفده معتبر اولدی بس عورت جاريه وياكافره ايكن زوج كندويه قذف ايتسه ده صكره اسلامله مشرفه اولسه وياعتق اولنسه حد ده لازم كلز لعانده واشبو مضموندن وذكر آتی وكذا يسقط بزناها قولندن منفهم اولان احصانك دوامنك قذفی وقتندن تلاعنی زماننه دك اشتراطيدر ✻(ويسقط) اللعان بعد وجوبه (بالطلاق البائن ثم لايعود بتزوجها بعده) لان الساقط لايعود ✻ لعان واجب اولدقدنصكره طلاق بائنله ساقط اولور و ساقط اولان شيئك عدم عودنه بناءً صكره عورتی تزوجيله لعان عودت ايتمز واشبو طلاق بائنله عورتی تطليق لعانك اسقاطنه حيله در اما طلاق رجعيده عدتدن خروج ايتديكندن آنكله ساقط اولمز لكن عدتدن خروج ايدرسه آنده ده ساقط اولور ✻(وكذا) يسقط (بزناها ووطئها بشبهة وبردتها ولايعود لواسلمت بعده) يسقط (بموت شاهد القذف وغيبته لا) ✻ بنه بويله عورتك زناسيله وشبهه ايله وطئ اولنمسيله وردتيله لعان ساقط اولور وصكره اسلامه كلسه عودت ايلمز وقذف شاهدينك موتيله ومطلقا غيبتيله ده ساقط اولور يعنی كرك منقطعه وكرك غير منقطعه اولسون ✻(لا) يسقط (لوعمی) الشاهد (اوفسق اوارتد) ✻ مزبور شاهدك عماسيله وياقسقيله ويا ردتيله لعان ساقط اولمز زيرا عمی وفسقله بنه شهادته اهلدر وردت صورتنده اسلامه عودی مرجودر امارتی حالنده مرد اولسه ساقط اولور ✻(ولوقال) لزوجته (زنيت وانت صبية اومجنونة وهو) ای الجنون (معهود فلا لعان) لاسناده لغير محله ✻ بركسه زوجه سنه سن حال صباوتنده وياجنونله معروف اولانده حال جنونيتنده زنا ايتدك ديسه لعان لازم كلمز محلنك غيری اولانكه يعنی زنايی قابل اولميان صغر وجنونه اسناد ايتديكندن يعنی لعانی موجب اولميان حالنه اسناد اولديغندن ناشی ديمك اولور ✻(بخلاف زنيت وانت ذمية اوامة اومنذ اربعين سنة وعمرها اقل) حيث يتلاعنان لاقتصاره فتح ✻ اماسن ذميه وياجاريه ايكن وياسنی قرقدن اقل اولان عورتنه سن قرق سنه دنبرو زنا ايدرسك ديسه صورت مشروحه نك خلافنده در يعنی ميانه لرنده ملاعنه جاريه اولور لعان قذف وقتنه قصر اولنوب وكندولرينه عيب وعار لاحق اولمغله ✻(وصفته مانطق النص) الشرعی (به) من كتاب وسنة ✻ واشبو مزبور لعانك صفتيكه هيئت واقعه سی نص شرعی اولان كتاب وسنتك نطق وبيان بيورديغی كيفيتدركه مشايخ فقهانك نقللرينه كوره قاضی زوجان ملاعنانك

ايكيسنی بردن بری بری مقابلنده آياق اوزره طوروب زوجه سن التعان ايله ديدكده زوج درت كره ديركه اشهد بالله انی لمن الصادقين فيما رميتها به من الزنا يعنی بن الله عظيم الشانه قسم ايده رمكه بنم اشبو عورته رمی ايتديكم زناده بن صادقينده نم بشنجيده اكر بن بورميده كاذب ايسم الله تعالی حضرتلرينك لعنتی بنم اوزريمه اولسون دير وهربرنده عورته اشارت ايدر بعده عورت دخی درت كره ديركه بن الله تعالی يه قسم ايده رمكه اشبو زوج بكا رمی ايتديكی زناده كاذبلردندر وبشنجيده اكر آنك بكا رمی وافترا ايتديكی زناده صادقلردن ايسه الله تعالی نك غضبی بنم اوزريمه اولسون دير وقيامللری مندوبدر رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلمك { ياعاصم قم فاشهد } بيوروب وعورته { قومی فاشهدی } امرلرينه بناءً ✻(فان التعنا) ولواكثره (بانت بتفريق الحاكم) فيتوارثان قبل تفريقه (الذی وقع اللعان عنده (ويفرق) وان لم يرضيا) بالفرقة شمنی ✻ زوجان ميانه لرنده ملاعنه وقوع بولوب لكن اتمام اولنميوب اكثری بولنمغله اولورسه ده لعان كندونك حضورنده واقع اولان قاضينك تفريقيله عورت بائنه اولور فرقته هرنقدر راضی اولمزلر ايسه ده زيرا فرقت حق شرعدر رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم { المتلاعنان لايجتمعان ابدا } بيورمشلردر وحاكمك تفريقندن مقدم فوت اولسه لر بربرلرينه وارث اولورلر وعورته طلاق واقع اولور وزوجك قبل التفريق ايلاسی وظهاری صحيح اولور ✻ واو زالت اهلية اللعان فان بما يرجی زواله كجنون فرق والالا ولوتلاعنا فغاب احدهما ووكل بالتفريق فرق تاتارخانية ومفاده انه اذالم يوكل ينتظر ✻ جنون كبی زوالی مأمول اولان شيله بعد التلاعن قبل التفريق اهليت لعان زائل اولورسه ميانه لری تفريق اولنور واكر اهليتك زوالی مرجو اولميان مثلا زوجك كندی نفسنی تكذيبی ويازوجاندن برينك بركسه يه قذف ايدوب وكنديه حدقذف اجراسی وياعورتك وطئ حرامله وطئ اولنمسی ويابرينك اخرس اولمسی مثللو نسنه لردن بريله زائل اولورسه ميانه لری تفريق اولنمز وبعد الملاعنه بريسی غائب اولوب تفريقنه بركسه يی وكيل ايتسه قاضی تفريق ايدر بوندن مستبان اولان غائب بركسه يی توكيل ايتمزسه حضورينه دك منتظر اولنمقدر ✻(فلولم يفرق الحاكم (حتی عزل اومات استقبله الحاكم الثانی) خلافا لمحمد اختيار ✻ بس لعان كندونك حضورنده اولان قاضی تفريق ايتمكسزين عزل اولنسه ويا وفات ايتسه حاكم ثانی لعانی استقبال ايدوب بردخی ايدر امام محمد ايچون خلاف واردر ✻(ولو اخطأ الحاكم ففرق بينهما بعد وجود الاكثر من كل منهما صح واو

بعد الاقل) اى مرة اومرتين (لا) ﴾ قاضى خطاب ايدوب هر برلرندن
لعانك آكثرى بولندقدنصكرتمام اولمقسزن ميانه‌لرينى تفريق ايلسه صحيح
اولور آكثر ايچون حكم كل اولمغله واكر هر برلرندن لعانك اقلى كه برى وياايكيسى
وقوع يافته اولدقدنصكره ميانه‌لرينى تفريق ايدرسه صحيح وجائز اولمز ﴾ ولو
فرق بعد لعانه قبل لعانها نفذ لانه مجتهدفيه تاتارخانيه وقيده فى البحر بغير
القاضى الحنفى اماهوفلا ينفذ ﴾ برقاضى زوج لعان ايتدكدنصكره زوجه‌نك
لعانندن مقدم بينلرينى تفريق ايلسه حكمى نافذ اولور مجتهد فيه اولمغله زيرا
اماشافعى رضى الله عنه فقط زوجك لعانيله فرقتك وقوعنه قائلدر بحرده اشبو
مسئله‌ده كه قاضىٔ مفرق حنفى المذهب اولميان قاضيله تقيدلدى حنفى بونى رأى
ايتديكندن اولى اولان تقييدده بقاض يرى ذلك ديمك ايدى زيرا هربر
حنفينك غيرى بعد ملاعنة الزوج تفريقى تجويز ايتمز اماحنفى المذهب اولان
قاضينك مسئلهٔ مرسومده تفريقله حكمى نافذ اولمز ﴾ (وحرم وطئها بعدا للعان
قبل التفريق) لما مر ولها نفقة العدة ﴾ ملاعنه اولنان عورتى بعد اللعان
قبل التفريق وطئ حرامدر مارالذكر { المتلاعنان لايجتمعان ابدا } حديث
شريفنه بناً وكندى ايچون نفقهٔ عدت لازمدر ﴾ (وان قذف) الزوج
(بولد) حى (نفى) الحاكم (نسبه) عن ابيه (والحقه بامه) بشرط صحة
النكاح وكون العلوق فى حال يجرى فيه اللعان حتى لوعلق وهى امة اوكتابية
فعتقت اواسلمت لاينتفى لعدم التلاعن ﴾ بر زوج حياتده اولان ولدى بندن
دكل ديو اكاقذف ايلسه حاكم اول ولدك نسبنى باباسندن نفى ايدوب اناسنه
الحاق ايدر لكن نكاحك صحتى وعلوقك لعانك كندوده جارى اوله جغى حالده
اولمسى شرطيله ايمدى عورت جاريه وياكتابيه ايكن حامل اولوب بعده عتق
اولنسه ويااسلامله مشرف اولسه ولد نفى اولنمز تلاعنك شرطى اولان اداء
شهادته صلاحيت بولنمديغندن ﴾ واما شروط النفى فستة مبسوطة مذكورة
فى البدائع وستجئ ﴾ امانفى ولدك شروطى التيدر بدايعده مفصلا مذكوردر اولا
تفريقدر ثانيا ولادت وقتنده ويابر وياايكى كون صكره اولمقدر ثالثا كندودن
مقدما باصراحة وياعند التهنيه سكوت كبى دلالة ولدك كندودن اولمسنى
اقراره دائر برشى ظهور ايتممك رابعا ولدك حياتده اولمسى خامسا بعدالتفريق
بربطندن ولدآخر تولدايتممك بس برعورت بر ولد كتوروب زوجى آنى نفى
وحاكم ملاعنه وميانه‌لرينى تفريق ووالدى اناسنه الزام ايتدكدنصكره ايرته‌سى
كون برآخر ولد دخى كتورسه اول ايكى ولد اولاب نافينك اولور مقدمكى
ولدك نسبنك كندودن قطعيله حكم باطل اولور الآن نفى صحيح اولمز عورت

كندويه اجنبيه اولوب لعانده مرور ايتديكندن وولد ثانى كندونك اوليجق
ضرورة اولكيده كندونك اولدى وزوج صكره اشبو ولدك ايكيسيده بندر
ديرسه اوزرينه حد لازم اولمز وكندى نفسنى مكذب اولمز شرعا كندويه
لازم اولانى اخبار احتمالى اولمسنه بناً سادسا ولدك كندودن اولمسيله شرعا
حكم اولنمش اولممقدر بويله اوليجق ولدك نسبى قطع اولنمز مثلا برعورت بر ولد
كتوروب واشبو ولد بر ولد صغيرك اوزرينه دوتوب قپانمغله صغير هلاك
اولوب ديتيله ولدك باباسنك عاقله سنك اوزرينه حكم اولنوب بعده باباسى نفى
نسب ايلسه قاضى زوجه سيله زوجى ميانه‌لرنده ملاعنه ايتديرر واول ولدك
نسبى كندودن منقطع اولمز زيرا بابانك عاقله سنه ديتله حكم شرعا ولدك
كندودن اولمسيله حكمدر ايمدى حكمدنصكره نسب منقطع اولمز واشبو مزبور
شرطلرك بعضيسى ذكر آتى نفى الولدالحى قولنده وفروعده كلور ﴾ (وان
اكذب نفسه) ولو دلالة بان مات الولد المنفى عن مال فادعى نسبه (حد)
للقذف (وله) بعد ما كذب نفسه (ان ينكحها) حد اولا ﴾ زوج بعد
اللعان كندى نفسنى تكذيب ايدرسه قذفدن ناشى حد اولنور ونفسنى
تكذيبندنصكره اول عورتى كندويه تزويج جائزدر كندويه حد اجرا اولنسون
ويااولنمسون وزوجك نفسنى تكذيبى هرنقدر دلالة اولسه‌ده اولور مثلا نسبى
نفى اولنان ولدك برمقدار مال ترك ايدرك وفات ايدوب باباسنك نسبك كندودن
اولمسنى ادعاسى كبى ﴾ (وكذا اذا قذف غيرها فحداو) صدقتداو (زنت
وان لم تحد لزوال العفة والحاصل ان له تزوجها اذا خرجا او احدهما عن اهلية اللعان ﴾
بنه بويله زوج عورتى تزويج واردر زوج عورتك غيريه قذف ايدوب
كندويه حد اجرا اولنوب وياعورتك كندوينى تصديق ويا زنا ايدرسه
هرنقدر حد اولنمزسه‌ده عفت زائل اولديغندن يعنى اشبو سابق الذكر
اوچدن برى بعداللعان والتفريق بولنورسه زوج ايچون تزويج واردر
خلاصهٔ كلام زوجانك ايكيسى ويابرى خرسله اهليت لعاندن خروج ايدرلرسه
كندويه عورتى نكاح واردر ﴾ (ولا لعان لو كانا اخرسين او احدهما وكذا
لو طرأ ذلك) الخرس (بعده) اى اللعان (قبل التفريق فلا تفريق ولاحد) لدرئه
بالشبهة مع فقد الركن وهو لفظ اشهد ولذا لا تلاعن بالكتابة ﴾ زوجان
ويابرى ذاتنده اخرس يعنى دلسز اولسه‌لر وينه بويلجه بعداللعان قبل التفريق خرس
طارى اولسه تفريقده اولمز حدده حد شبهه‌ايله دفع اولوب ولعانك ركنى اولان
اشهد لفظنك فقداننندن ناشى وشبهه اولوب وركن مفقود اولمغله كتابتله

تلاعن اولمدی ❊ (كما لا لعان بنفي الحمل) لعدم تيقنه عند القذف ولو تيقناه بولادتها لاقل المدة يصير كانه قال ان كنت حاملا فكذا و القذف لا يصح تعليقه بالشرط ❊ صورت مشروحه‌ده لعان اولمديغی كبيدر حين قذفده شبش وكبد اولمسی احتمالندن حمله تيقن اولمديغنه بناءً زوجان عورتك مدت حملك اقلی اولان التی ماهدن اقلده ولد كتورمسيله حين قذفده حملك وجودينه تيقن ايدرلرسه كانه زوج ديمش اولور كه اكر سن حامله‌سك حملك بندن دكلدر قذفی شرطه تعليق صحيح دكلدر ❊ (وتلاعنا بقوله زنيت وهذا الحمل منه) للقذف الصريح (ولم ينف) الحاكم (الحمل) لعدم الحكم عليه قبل ولادته ونفيه عليه الصلاة والسلام ولد هلال لعلمه بالوحي ❊ زوجك عورتنه سن زنا ايتدك واشبو حمل زنادن حاصلدر قوليله ملاعنه ايجاب ايدر زنيت قوليله صراحةً قذف اولمغله وحاكم حملی نفی ايده‌مز قبل الولادة وزرينه حكم ترتب ايتمديكندن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك هلالك حامل اولان عورتنه قذفنده ولدنك نفييله حكمی ولدك كندودن اولمديغی وحيله علمنه مبنيدر زيرا امتده ايسه وحی مفقوددر ❊ (نفی الولد الحی عند التهنئة) ومدتها سبعة ايام عادة (و) عند (ابتياع آلة الولادة صح وبعده لا) لاقراره به دلالة ولو غائبا فحالة علمه كحالة ولادتها ❊ تهنئه همزه ايله تفعيل بابندندر تبريك واستسعاد كه قوتلولق تعبير اولنور يعنی ولد حی مدت تهنئه اولان يدی كونده وآلة ولادت اشتراسی اواننده كه حين ولادتده كندويه محتاج اولنان كرسی كبی نسنه‌لری ابتياع وقتنده نفی صحيحدر يعنی اشبو مدت مشروحه‌ده سكوت ايدوب ده صكره نفی ايلسه صحيح اولمز ولد كندودن اولديغنی اقراری دلالة اولديغندن زوج غائب اولورسه علمی حالی عورتك ولادتی حالی كبيدر ❊ (ولاعن فيهما) فيما اذا صح اولا لوجود القذف فقد تحقق اللعان بنفي الولد ولم ينتف النسب فقوله فيما مر ونفی نسبه ليس على اطلاقه ❊ ونفيك صحيح اولوب ويا اولمسی صورتلرنده ملاعنه ايدر قذف بولنمغله وزوجك ولدك نسبنی كندودن نفييله لعان تحقق ايدر ونسب منتفی اولمز تهنيه‌يی وهديه‌يی قبول وعند الابتياع سكوت امثالی قرينه بولنورسه بس مصنفك ماسبقده وان قذف بولد نفی نسبه والحقه بامه قولی اطلاقی اوزرينه اولمدی يعنی اشبو بعد القبول نسبك منتفی اولمسی خروج ايتدی ❊ (نفی اول التوأمين واقر بالثانی حد) ان لم يرجع لتكذيبه نفسه (وان عكس لاعن) ان لم يرجع لقذفها بنفيه (والنسب ثابت فيهما) لانهما من ماء واحد ❊ توأمان شول بر بطنده تولد ايدن ايكی ولددركه ميانه‌لرنده التی

ماهدن اقل اوله مفردی فوعل وزننده توأم ومؤنثی توأمة وجمعی توائم ودخان وزننده توام‌در بركسنه ايكی ايكز اولان ولدك اولكنی بندن دكل ديو نفی ايدوب ايكنجی بندندر ديو اقرار ايلسه اكر اقرارندن رجوع ايتمزسه كندويه حد اجرا اولنور ايكنجی بی دعواسيله نفسنی تكذيب ايتديكندن واكر اقرارندن رجوع ايدرسه ملاعنه ايدر وولدلرك ايكيسيده كندونك اولور اقرارندنصكره انكاری نسبی قطع ايتمديكندن واكر بالعكس ايدوب اولكنی اقرار ايكنجی‌يی نفی ايدرسه اكر ايكنجی‌يی نفيندن رجوع ايتمزسه ملاعنه ايدر ولدی نفييله عورتنه قذف ايتمش اولمغله وولدلرك ايكيسی برصودن اولمغله مسئله‌نك ايكيسنده‌ده نسبی كندودن ثابت اولور ❊ (ولو جائت بثلاثة فی بطن واحد فنفی الثانی واقر بالاول والثالث لاعن وهم بنوه ولو نفی الاول و) الثالث واقر بالثانی يحد وهم بنوه) لكون احدهم شقيق ❊ برعورت بربطنده اوچ ولد كتوروب زوج ايكنجی‌يی نفی اولكيله اوچنجی‌يی اقرار ايلسه ملاعنه ايدرلر وولدلر كندونك اولور اولكيله اوچنجی‌يی نفی وايكنجی‌يی اقرار ايلسه كندويه حد اجرا اولنور نفسنی تكذيب ايتديكندن وولدلر كندونك اولور وولدلرك بری وفات ايتدكده اولديغی كبی زيرا وفات ايدن نسبدن مستغنی اولمغله آنك نسبنی نفی ممكن اولمدی واحد توأمينده آخردن منفصل اولمز ❊ (مات ولد اللعان وله ولد فادعاه الملاعن ان ولد اللعان ذكرا يثبت نسبه) اجماعا (وان) كان (انثی لا) لاستغنائه بنسب ابيه خلافا لهما ابن ملك ❊ ولد لعان وفات ايدوب وكندی ايچون بر ولد قالوب آنی دخی ملاعن دعوی ايلسه اكر ولد لعان مذكر ايسه نسبی اجماعا كندودن ثابت اولور حيث نسبه احتياجی اولمغله واكر ولد لعان انثی اولورسه نسبی ملاعندن ثابت اولمز باباسنك نسبيله ولد مستغنی اولديغندن زيرا هربر انثانك ولدينك نسبی باباسندندر امامين ايچوندر اختلاف انلر نسبی انثی اولورسه ده اثبات ايتديلر ❊ فروع الاقرار بالولد الذی ليس منه حرام كالسكوت لاستلحاق نسب من ليس منه بحر ❊ كندودن اولميان ولدی بندندر ديو اقرار حرامدر اوزرينه ارث وحجب وكشف عورات وتحريم حلال وتحليل حرام امثالی شيلر ترتب ايتديكندن سكوتكه مثلا عورتنك كتور ديكی ولد كندودن اولمديغی معلومی اولوب سكوتی وكندی نسبنه الحاقی حرام اولديغی كبی ❊ وفيه متی سقط اللعان بوجه ما او ثبت النسب بالاقرار او بطريق الحكم لم ينتف نسبه ابدا فلو نفاه ولم يلاعن حتی قذفها اجنبی بالولد فحد فقد ثبت نسب الولد ولا ينتفی بعده ذلك ❊ بنه بحرده مرسومدر كه متلاعنانك اداء شهادته صالح اولملری

مثلاو برشیله هرنه زمانکه لعان ساقط اولورسه ویانسب ولدبندندر دیو اقرار یله
ویاحکم طریقیله ثابت اولورسه ابدا اول ولدك نسبی کندودن منتفی اولمز
بس مثلاحکم طریقیله اولمسی ولدی زوج نفی ایدوب لکن میانه‌لرنده ملاعنه
بولنمیوب حتی اول هنکامده عورته براجنبی ولدیله قذف ایدوب وکندویه حد
اجرا اولنسه اول ولدك نسبی زوجدن ثابت اولور وبوندنصکره ولد منتفی
اولمز زیرا قاذف مرقومه قاضینك حد ایله تضاسی ولدك نسبنی باباسنه الحاق
متضمندر ❊ نفی نسب التوأمین ثم مات احدهما عن توأمه وامه واخ لام
فالارث اثلاثا فرضا وردا للام السدس وللاخوین الثلث والباقی برد علیهم
وبه علم ان فیه یخرج عن کونه عصبة ❊ برکسه توأمین اولان ولدلرینك نسبلرینی
نفی بعده توأمینك بری وفات ایدوب برکندی توأمی واناسنی ولام برقرنداشنی
ترك ایلسه ارث میانه‌لرنده فرضیت وردیله اثلاثا تقسیم اولنور اناسنه سدس
ویریلور ایکی قرنداش اولمغله واخوینه ثلث اولور اولادام بردن زیاده اولدقده
ثلثده شریك اولدقلرندن باقیکه نصف حصه‌لری دقد اربعه
کندولرینه رد اولنورده هربرلرینه ثلث اعطا اولنور ایمدی مسئله
فرضیه اثبدن وردیه اوچدن اولور اشبو توأمی اخ لام کبی قیلقدن
مستبان اولدیکه توأمی بابانك نفیی کندوبی عصبه لقدن اخراج ایلدیده ثلثانی
اخذ ایده مدی ❊ قال و صرحوا ببقاء نسبه بعد القطع فی کل الاحکام
لقیام فراشها الا فی حکمین الارث والنفقة فقط حتی لاتصح دعوة غیر النافی
وان صدق الولد انتهی قلت قال البهنسی الا ان یکون ممن یولد مثله لمثله
اوادعاه بعد موت الملاعن فایحفظ والله اعلم ❊ صاحب بحر دیرکه فقها تصریح
ایتدیلرکه میانه‌لرنده ملاعنه اجرا ونسبی قطع اولنان ولدك نسبی جمیع احکامده
باقیدر عورتك فراشی قائم اولمغله لکن فقط ایکی حکمده ارثله نفقه‌ده دکل
یعنی شهادت وزکات وقصاص ونکاح وغیره عدم لحوق حقنده احکام بنوت
باقیه درکه احدهمانك آخره شهادتی وزکاتلرینی ادالری وبابانك ولدی
قتلیله قصاص اولنمسی اولمز زیرا اشبو لعانله نفی ولد خلاف اصل اوله‌رق
زوجك زعم وظننه بناءً شرعا ثابت اولدی حالبوکه ولد کندونك فراشندن
مولوددر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك {الولد للفراش} قول شریفنه
بناءً حتی مستثنالرك ماعداسی احکامك جمیعسنده نسب باقی اولمغله نافینك
غیرینك ولدی بندندر دیو دعواسی صحیح اولمز ولد هرنقدر کندوبی تصدیق
ایدرسه‌ده شارح دیرکه بهنسی دیدیکه الاغیردن ادعا صحیح اولور اگر
کندی مثلاو کسه‌دن ولد حاصل اولورسه ویاملاعن وفات ایتدکدنصکره ادعا

ایدرسه والله اعلم واستغفر الله العظیم

❊(باب العنین وغیره)❊

عنین سکین وزننده سست اندام اولمغله جماعه قادر اولمیان آدمه دینور
واشبو عنینك وکندویه مشابه اولان مجبوب وامثالنك نکاحه وفرقته
مناسبتی اولمغله احکاملرینی نکاح وطلاقدن فراغ آواننده مصنف مرحوم
ذکر وبیان ایلدی یعنی بوباب عنینك وخصی وشکاز ومسحور وخنثای
مشکل ومعتوه وشیخ کبیر امثالی غیرینك بیاننده‌در اماصبیدن عورت
قبل البلوغ مفارقت طلب ایده من شکاز نسوانله صحبت ایدرکن کرکی کبی
مخالطه ایلمکسزن انزال واقع اولان کسه‌یه دینور ❊(هو) لغة من لایقدر
علی الجماع فعیل بمعنی مفعول وجمعه عنن وشرعا (من لایقدر علی جماع فرج
زوجته) یعنی لمانع منه ککبر سن اوسحر اذالرتقاء لاخیار
لها للمانع منها خانیة ❊ عنین لغتده جماعه مقتدر اولمیان کسه‌یه دینور
فعیل بمعنی مفعولدر جمعی سرر وذال وزننده عنندر
اصطلاح شرعده کبرسنکه شیخوخت ویاسحر مثلاو فقط زوج طرفندن برمانعه
بناءً زوجه سنك فرجنه جماعه قادر اولمیان کسه‌در رتقا برزو یا ات پاره
سیدرکه فرجك اغزنده واقع اولوب ذکرك دخولنه مانع اولور وبو رتقاء اولان
عورت ایچون خیار یوقدر مانع کندودن اولمغله وسحر اهل سنت نزدنده
وجودی واثرینك تکونی حقدر ❊ (اذا وجدت المرأة زوجها مجبوبا)
اومقطوع الذکر فقط او صغیره جدا کالزر ولوقصیرا لایمکنه ادخاله
داخل الفرج فلیس لها الفرقة بحر وفیه نظر وفیه المجبوب کالعنین الافی مسئلتین
التأجیل ومجیء الولد (فرق) الحاکم بطلبها لوحرة بالغة غیر رتقاء وقرناء
وغیر عالمة بحاله قبل النکاح وغیر راضیة به بعده (بینهما فی الحال) ❊ برعورت
زوجنی مجبوب ویا فقط مقطوع الذکر ویاذکری دوکه کبی پك صغیر بولسه
قاضی عورتك طلبیله میانه‌لرینی فی الحال تفریق ایدر اگر رتقا وقرناوزوجك
حالنه نکاحدن مقدم عالمه ونکاحدنصکره اکاراضیه اولمیان حره بالغه اولورسه
واگر صغیره اولورسه جب وعننده بلوغنه‌دك منتظره اولور بعد البلوغ
انلره رضاسی احتمالنه بناءً مجبوب ذکری وخصیه‌لری بردن کسلك معناسنه‌در
زر کسر ایله دوکه معناسنه صغیره ضمیری ذکره راجعدر واگر ذکری پك قصه
اولوب داخل فرجه ادخالی ممکن اولمزسه عورت ایچون مطالبهٔ فرقت

بو قدر لكن بو قول پك مسلم دكلدر زيرا بونكله مجبوبك فرقى پك ظاهر
دكلدر عورت ايكيسنده ده متضرره در بنه بحرده مسطوردركه مجبوب
عنين كبيدر الا ايكى مسئله ده كه تأجيل ايله ولد كتورمه ده دكل بلكه بلوغه
صحتك عدم اشتراطيله درت اولسه ده اولور ❊ ولو المجبوب صغيرا لعدم
فائدة التأخير (فلو جب بعد وصوله اليها) مرة (او صار عنينا بعده) اى
الوصول (لا) يفرق لحصول حقها بالوطئ مرة ❊ مجبوب هرنقدر صغير
اولورسه ده تفريق اولنور تأخيرده برفائده اولمديغندن بركسه عورتنه بركره
وصول وتقربندن صكره مجبوب ويا عنين اولسه ميانه لرى تفريق اولنمز بردفعه
وطئله حقى حاصل اولمغله بردن زياده وطئه عورت ديانة مستحقه اولور قضاء
اولمز قاضيخانده بركسه جماعه قدرتى وار ايكن تعنتا دياتى ترك ايلسه
آثم اولور ديو مصرحدر ❊ (جائت امرأة المجبوب بولد) ولم تعلم بجبه
فادعاه ثبت نسبه ثم علمت فلها الفرقة تاتارخانية واو ولدت (بعد التفريق
الى سنتين ثبت نسبه) لانزاله بالسحق (والتفريق) باق (بحاله) لبقاء
جبه ❊ مجبوبك عورتى بر ولد كتورب وجبى عورت بلميوب مجبوب
ولدى بندندر ديو دعوى ايلسه ولدك نسبى كندودن ثابت اولور بعده
عورت جبنه عالمه اولسه عورت ايچون فرقت واردر مقدما زوجك ولدى
ادعا وكندونك صريحا زوجك دعواسنى تسليمى فرقت حقنى اسقاط ايلمز
مجبوبك عورتى تفريقدن صكره ايكى سنه نك تمامنه دك ويا تمامندن مقدم بر ولد
كتورسه نسبى كندودن ثابت اولور سورتمكله انزال واقع اولمغله اما ايكى سنه دن
صكره اولورسه بعد التفريق غيرك وطئندن اولمش اولور وجب باقى اولمغله
تفريقده حالى اوزره باقى اولدى نسبك ثبوتنى ضررى اولمدى ❊ (ولو
كان (عنينا بطل التفريق) لزوال عنته بثبوت نسبه كما يبطل التفريق
بالبينة على اقرارها بالوصول قبل التفريق لابعده للتهمة فسقط نظر الزيلعى ❊
صورت مشروحه ده زوج عنين اولورسه تفريق باطل اولور نسبك ثبوتيله
عنينك زوالنه بناً نتكم قبل التفريق وصولنه عورتك اقرارى اوزره بينه
اقامتيله تفريق باطل اولديغى كبى بعد التفريق اقرار يله باطل اولمز عورت
بو صورتده ابطال قضا ايله متهمه اولديغندن بس زيلعينك بو مقامده ايراد
ايلديكى عنين اولديغنه كوره عورت ولد كتوررسه تفريق نيجه باطل اولور
كنديله واقع اولان طلاق باينه در اعتراضى ساقط اولدى زيرا جب صورتنده
نسبك ثبوتى انزالك سحقله وقوعى اعتباريله درتفريق جبله در جب ايسه
موجوددر اما عنته نسبك ثبوتى جبك خلافنده دركه ولدايله عنين اولديغى

طاهر اولميور تفريق ايسه عنتله اولدى ايدى ❊ (واو وجدته عنينا) هو
من لايصل الى النساء لمرض او كبر او سحر ويسمى المعقود وهبانية (اوخصيا)
لا ينتشر ذكره فان انتشر لم تخير بحر وعليه فهو من عطف الخاص على
العام لخفائه وان كان باو لان الفقهاء يتسامحون فى ذلك نهر (اجل سنة)
لاشتمالها على الفصول الاربع ولا عبرة بتأجيل غيرقاضى البلدة (قرية) بالاهلة
على المذهب ❊ بر عورت زوجنى عنين ويا ذكرى منتشر اولميان خصى بولسه
مذهب مختار اوزره شهور اعتباريله قاضى برسنهٔ قريه تأجيل ايدر عنين
مرضدن وياشيخوختدن ويا سحردن ناشى نسايه تقرب ايده ميان كسه در
مسحوره معقود كه باعلى تعبير اولنور شارحك بو بيانينك ذكرى سبقت ايتمكله
تكراردر خصى خائك فتحيله فعيل بمعنى مفعولدر زوجك آلتى منتشر
اولورسه عورت مخيره قيلنمز حقنى ادايه قادر اولمغله واشبو لا ينتشر
قوليله تقييده نظرا اوخصيا تركيبنده كى عطف خاصك عام اوزرينه عطفى
قبيلندن اولور خفاسنه بناً واشبو عطف الخاص على العام ميان ادباده
هرنقدر واو وياحتى ايله معروف ايسه ده بو مقامده اوكلمه سيله وقوعى فقهانك
مقصودلرى افادهٔ احكام اولمغله بومثللو شيده مسامحه ومساهله ايدرلر آره مزلر
وتأجيله سنه تقديرى فصول اربعه كه صيف شتا ربيع خريفدر بونلرى اشتمالنه
مبنيدر يعنى سنه مرور ايدوب ووصلت بولنميجق آفهٔ اصليه اولديغى ظاهر
اولور وعنينك بلده سنك قاضيسنك غيرينك تأجيلنه اعتبار يوقدر ❊ وهى
ثلثمائة واربعة وخمسون يوما وبعض يوم وقيل شمسية بالايام وهى ازيد باحد
عشر يوما قيل وبه يفتى ولو اجل فى اثناء الشهر فبالايام اجماعا ❊ سنهٔ
قريه اوچ يوز اللى درت كون وبركونك بعضيكه سكز ساعتله قرق سكز دقيقه در
قهستانينك بياننه كوره يعنى سنه نك التى آينك اوتوز رواتيسنك يكرمى
طقوزر اعتباريله بعضيلر سنه شمسيه درايامله معتبردر ديديلر يعنى شمسك فلك
تامندن برنقطه دن مفارقت ايدوب بنه اول نقطه يه عودتى مدتيدر كه
اوچ يوز التمش بش كون بش ساعت واللى بش وياقرق طقوز دقيقه در
بو قريه دن اون بركون وعلى قول اون كون وتقريبا بركونك ربعى زياده در بعضيلر
انجق بو قول ايله فتوى ويريلور ديديلر اكر تأجيل اثناى شهرده اولورسه
سنه اجماعا ايامله اعتبار اولنور كه سنهٔ عدديه اولان اوچيوز التمش كون اولور
❊ (ورمضان وايام حيضها منها) وكذا حجه وغيبته (لامدة) حجها
وغيبتها و (مرضه ومرضها) مطلقا به يفتى ولوالجية ويؤجل من وقت
الخصومة مالم يكن صبيا اومريضا او محرما فبعد بلوغه وصحته واحرامه

ولومظاهرا لايقدر على العتق اجل سنة وشهرين ✻ رمضان وسائر صومى
كونلرى بالاولوية وعورتك حيض ونفاسى كونلرى مدة تأجيلدن حساب
اولنورلر وزوجك حجى واولديغى محلدن غيوبتى آوانى دخى بنه بو يله در
عورتك حجى وغيوبتى وهربررلرينك مرضى مطلقا كه كرك برماه وكرك برماهدن
نقصان وكرك آنكله وطئه طاقتى اولسون ويا اولمسون اشبو مزبورلرك مدتلرى
مدة تأجيلدن عد اولنمز عجز عورت طرفندن اولمغله عذر اولدى وزوج صبى
ويامريض ويامحرم اولدقجه خصومت وقتندن تأجيل اولنور يوقسه بلوغ
وصحت واحرامدن صكره تأجيل اولنور سابقلرينه مناسب اولان احرام بدلنه
احلال ايراد ايتمك ايدى ومزبور عنينك عتق رقبه يه مقتدر اولميان مظاهر
اولورسه برسنه ايكى ماه تأجيل اولنور كه كفارت ايچون مس ايتمزدن مقدم
ايكى ماه صائم اوله ✻ (فان وطئ) مرة فيها (والابانت بالتفريق) من القاضى
ان ابى طلاقها (بطلبها) يتعلق بالجمع فيعم امرأة المجبوب كمامر ولومجنونة بطلب
وليها اومن نصبه القاضى ✻ اكر عنين وياخصى مدة تأجيلده بردفعه وطئ ايدرسه
نه كوزل يوق وطئ ايدمزسه زوج طلاقتدن امتناع ايدرسه زوجه نك اولكى
طلبى تأجيل واايكنجى دفعه ده قاضيدن طلبيله تفريق اولنوب ومبانه اولور بطلبها
مارالذكر فرق واجل وبانت فعللرينك جميعسنه تعلق ايدر ايمدى اشبو
بينونت حكمى مجبوبك عورتنده عام وشامل اولور نتكم مارالذكر مصنفك
فرق قولندنصكره بطلبها قولنده مرور ايتدى واكر عورت مجنونه اولورسه
وليسى وياقاضينك كندويه نصب ايتديكى وصيسنك طلبيله تفريقيله مبانه
اولور ✻ (ولوامة فالخيار لمولاها) لان الولدله ✻ صورة مشروحه ده زوجه جاريه
اولورسه مخيرلك مولاسى ايچوندر ولد كندونك اولمغله ✻ (وهو) اى هذا الخيار
(على التراخى) لاالفور (فلو وجدته عنينا) اومجبوبا (ولم تخاصم زمانا لم يبطل
حقها) وكذا لوخاصمته ثم تركت مدة فلها المطالبة ولوضاجعته تلك الايام
خانية ✻ واشبو مزبور طلبده مخيرلك تراخى وتأخير اوزره در فور اوزره دكلدر
ايمدى عورت زوجى عنين ويامجبوب بولوب برزمان كنديله مخاصمه ايتمسه
عورتك حقى باطل اولمز بنه بويلجه مخاصمه ايدوب برمدت ترك ايلسه بنه كندى
ايچون مطالبه واردر هرنقدراول كونلرده زوجيله مضاجعت و بيتوتت ايدرسه ده
✻ (كمالورفعته الى قاض فاجله سنة ومضت) السنة (ولم تخاصم زمانا) زيلعى ✻ طلب
ثانيده تراخى به تمثيل ايدركه نتكم برعورت زوجى قاضى يه احضار قاضيده آنى
برسنه تأجيل وسنه مضى ايدوب برزمان مخاصمه ايتمديكى صورتده حقى باطل
اولميوب كندى ايچون مطالبه اولديغى كبى ✻ (ولوادعى الوطئ وانكرته

فان قالت امرأة ثقة) والثنتان احوط (هى بكر) بان تبول على جدار
اويدخل فى فرجها مح بيضة (خيرت) فى مجلسها (وان قالت هى ثيب)
اوكانت ثيبا (صدق بحلفه) فان نكل فى الابتداء اجل وفى الانتهاء خيرت ✻
زوج قبل التأجيل ويابعد التأجيل وطئ دعواسى ايدوب
زوجه آنى انكار ايلسه برعادله ومعتمده عورت واحوط اوله رق
ايكى عورت مزبوره زوجه باكردر ديرلرسه اول مجلسده عورت مخيره قيلنور
عورتلرك بكارتى بيلملرى ديواره بول ايتمسيله اولور اكر ديواره واصل اولورسه
بكر اولور يوقسه اولمز ويافرجنه يومرطه نك ايچى وياصاريسى ادخال اولنور
اكر بلاعنف سهولتله داخل اولورسه ثيب اولور يوقسه باكردر مح حاء مهمله
وضمله يمورطه ايچى وياصاريسى معناسنه لكن بونده تخييرك مجلسه قصر اولنمسى
ماسبقده تخييرينك تراخى اوزره اولمسى قولنه منافيدر لكن اختلافه مبنى اولمغله
جواب ممكندر واكر نظر ايدن عورتلر ثيب درلرسه وياذاتنده ثيب اولورسه
زوج يمينيله تصديق اولنور اكر ابتداى خصومتده نكول ايدرسه تأجيل
وياانتهاسنده ايدرسه تخيير اولنور ✻ (كما) يصدق (لووجدت ثيبا وزعمت
زوال عذرتها بسبب آخر غيروطئه كاصبعه مثلا) لانه ظاهر والاصل عدم
اسباب اخر معراج ✻ صورة مشروحه ده زوجك تصديق اولنمسى عورتى
ثيب بولوب عورتك وطئك غيرى مثلا پارمغيله ايتمسى كبى برشيله زعم ايتسنده
زوجك تصديق اولنديغى كبى زيرا ظاهر اولان زوالك وطئله اولوب اسباب
اخرايله اولمسيدر قولده ظاهر اولان كندويه شهادت ايده نك قوليدر
✻ (وان اختارته) ولودلالة (بطل حقها كما لو) وجد منها دليل اعراض بان
(قامت من مجلسها اواقامها اعوان القاضى) اوقام القاضى (قبل ان تختار
شيئا) به يفتى واقعات لامكانه مع القيام فان اختارت طلق اوفرق القاضى ✻
صور مشروحه نك جمله سنده سنه تمامندن مقدم وياصكره عورت زوجنى
اختيار ايدوب راضيه اولسه نفقه ويامهر مطالبه سى كبى اختيارى هرنقدر
دلالة اولورسه ده حقى باطل اولور نتكم عورتدن اعراض دليلى بولنوب برشى
اختيار ايتكمزين مجلسدن قالقسه وياقاضينك عونه لرى قالدرسه وياقاضى
كندوسى قالقسه حقى باطل اولديغى مثللو انجق بوقول ايله فتوى ويريلور
خيار قيامله ده ممكن اولمغله واكر عورت كندى نفسنى اختيار ايدرسه تطليق
اولنور واكر زوج ابا وامتناع ايدرسه قاضى تفريق ايدر ✻ (تزوج) الاولى
اوامرأة (اخرى عالمة بحاله لاخيار لها على المذهب) المفتى به بحر عن المحيط
خلافا لتصحيح الخانية ✻ بركسه حالنه عالمه اولان مقدمكى عورتى

ويا دیکر بر عورتی تزوج ایلسه مذهب مفتی به اوزره اول عورته خیار یوقدر خلاف
خانیه نك تصحیح ایتدیکی امرئه ثانیه ایچون حق خصومت واردر تولی ایچوندر
زیرا بعض اولور که بر عورته مجامعتدن عاجز اولور دیکرندن اولماز ﴿(ولا يتخير)
احد الزوجين (بعيب الآخر) ولو فاحشا كجنون وجذام وبرص ورتق وقرن
وخالف الائمة الثلاثة فى الخمسة لو بالزوج ولو قضى بالرد صح ﴾ احد زوجين
ایچون آخرك عیبیله تخیر که کندویه خیار اولمق یوقدر هرنقدر عیب فاحش
اولورسه ده جنون و جذامکه سوداك بدنه انتشارندن تحدث ایدر جمله
اعضانك مزاجی وهیئتی متغیر و فاسد اولور و بدنده یاره لر و چبانلر ظهور
ایدر نعوذ بالله تعالى بر علتدر که اولورکه اعضانك بریوب دوکولمسنه مؤدی
اولور و برص که ابرش ورتقکه فرجك لحمنك بتشوب جماعه مانع اولمسی
وقرنکه اول محلده عظم یعنی کمك اولمق کبی ائمهٔ ثلثه اشبو مزبور بش نوع
علتده امام اعظمه مخالفت ایتدی اکر اشبو عیبلر زوجه ده بولنورسه لکن
عباره ده خلل واردر زیرا زوجله زوجه نك بو خصوصده فرقلری یوقدر
عباره دن فرق منفهم اولیور واشبو مزبور ائمهٔ ثلثه نك مذهبلرینی تقلید ایدن
قاضئ مجتهد عیب مزبورلر ایله رد ایله حکم ایدرسه حکمی صحیح اولور حنفی
المذهب اولان قاضینك بوخصوصده حکمی نافذ اولمز خلاف مذهبیله حکم
اولدیغندن ﴿(ولو تراضيا) اى العنين وزوجته (على النكاح) ثانيا (بعد
التفريق صح) وله شق رتق امته وكذا زوجته وهل تجبر الظاهر نعم
لان التسليم الواجب عليها لا يمكن بدونه نهر ﴾ بعد التفريق عنینله زوجه سی
ایکنجی مرتبه ده تجدید عقد اوزره راضی اولسه لر صحیح اولور لعان کبی
بونك حرمتی مؤبده دکلدر وسید ایچون جاریه سنك رتقنی شق واردر
هرنقدر متألم اولورسه ده بویله زوجه کوره ده زوجه نك رتقنی شق
جائزدر وزوجه شقه راضیه اولمسه جبر اولنورمی الجواب ظاهر اولان
اولنمقدر کندویه واجب اولان تسلیم بضع انجق شقله اولدیغنه بناء
طحطاوی دیرکه وجوبدن بو مثللو مشقتی ارتکاب لازم کلمز حتی
مشقتدن ناشی نمازده قیام ساقط اولدی ونفسه ویا اولدینه قورقان مرضعه دن
صوم ساقط اولدی جواب ممکنکه عباد طرفندن مطالبه اولنان واجبله
عباد طرفندن مطالبه اولنمیان واجب میانلرنده فرق واردر
بو عباد طرفندن مطالبه اولنان در ﴿ قلت وافاد البهنسى
انها لو تزوجته على انه حر اوسنى اوقادر على المهر والنفقة فبان بخلافه
او على انه فلان بن فلان فاذا هو لقيط او ابن زنا كان لها الخيار فليحفظ ﴾

شارح دیرکه بهنسی افاده وبیان ایدرکه بر عورت براره حره ویا اهل سنتدن
ویا مهر ونفقه یه قادردر دیه رك تزوج ایلیوب بعده خلافی ظاهر اولسه ویا فلان
اوغلو فلاندر دیو اولوبده صکره لقیط ویا ولد زنا ظهور ایتسه عورت ایچون
مخیرلك واردر اولکنده رقیتله ایکنجیده دینا اوچنجیده مالا دردنجیده
نسبا کفائت بولنمدیغنه بناء والله تعالى اعلم واستغفر الله العظيم

﴿(باب العدة)﴾

فقهانك اشبو عدتی عقیب طلاقده ذکرلری آنك اوزرینه ترتب ایتدیکنه
مبنیدر ❊ عدت کسر ایله عددن مأخوذ احصا معناسنه در
﴿(هى) لغة بالكسر الاحصاء وبالضم الاستعداد للامر وشرعا تربص
يلزم المرأة او الرجل عند وجود سببه ﴾ عدت لغتده کسر ایله احصا وضمله
برشیئه حاضرلنوب متهیئ اولمق معناسنه وشرعده تربصك سببنك وجودنده
اره ویا عورته لازم اولان تربص وانتظاردر عورته عدتك وجوبنك سببی
مصنفك وسبب وجوبها قولیله ذکر ایتدیکی مضمونندر اره وجوبنك سببی
نکاحنه مانع اولان شیلردر خزانه ده مذکوردر دیو کلور ﴿ ومواضع تربصه
عشرون مذكورة فى الخزانة وحاصلها يرجع الى ان من امتنع نكاحها عليه
لمانع لزم زواله كنكاح اختها واربع سواها ﴾ رجلك تربص وانتظاری
محللری یکرمیدر فقیه ابو اللیثك خزانه نام کتابنده مذکوردر خلاصه سی
بوکا راجعدرکه عدتده محارم بیننی جمع ویا حره اوزره جاریه ادخالی
مثللو مانعدن ناشی رجله نکاحی ممتنع اولان کمسه یه اول مانعك زوالینك
لزومیدرکه آنك زوالنه دك انتظاریدر عورتك قز قرنداشنك وکندودن
ماعدادردك نکاحی کبی مواضع مشروحه که کندوده عدت لازمه در
عورتنك قز قرنداشنك وعمه سی وخاله سی وقرنداشی وقز قرنداشی قزلرینك
ودردك بزدن مفارقتنده بشنجینك نکاحلرنده در یعنی اشبو مزبوره لرده
مطلقه نك عدتی منقضیه اولمیجق کندولری زوجه حلال اولمزلر دخی
حره اوزره جاریه ادخالنده حره نك عدتنك انقضاسندن لابددرکه حتی زوج
کندویه دخول ایده ونکاح فاسد ایله ویا شبههٔ عقد ایله وطئ اولنان عورتك
قز قرنداشنك نکاحی ایمدی اشبو اخت زوجه حلال اولمز مادام مزبوره موطوئه نك
عدتی منقضیه اولمدقجه ودردنجی عورت نکاح فاسد ایله ویا شبههٔ عقد ایله
وطئ اولندقده زوجه آنك غیری نکاح جائز دکل حتی عدتی مرور ایده نه دك

واجنبینك معتده سنك نكاحی جائز اولاز حتی زوج آخره نكاح واندن عدتی
منقضیه اولمدقجه واشترا اولنان جاریه‌نك وطئی جائز اولاز مادام برحیض
ویابرماه استبرا ایتمدكجه وزنادن حامل عورتی تزوج ایدنكسه‌یه اول عورت
حلال اولمز حتی حملنی وضع ایتمدكجه وحربیه دار حربده اسلا مدكلوب
و بزه حامل اوله‌رق هجرت ایلسه وضع حمل ایتمدكجه نكاحی جائز اولاز
وسبی اولنان جاریه برحیض و یابرماه مرور ایتمدكجه وطئ اولنمز وكتابته كسیلان
جاریه‌نك اغاسنه نكاحی ووطئی جائز اولمز مادام عتق ویا نفسنی تعجیز ایتمدكجه
ووثنیه ومرتده ومجوسیه‌نك نكاحلری جائز اولمز مادام شرف اسلامله مشرفه
اولمدقجه انتهی ﴿ واصطلاحا تربص یلزم المرأة) اوولی الصغیرة (عند
زوال النكاح) فلاعدة لزنا (اوشبهته) كنكاح فاسد ومزفوفة لغیر زوجها
وینبغی زیادة اوشبهه لیشمل عدة ام الولد ﴾ اصطلاح فقهاده عدت
نكاحك ویاشبههٔ نكاحك زوالی وقتنده عورته ویاصغیره ایله مجنونه‌نك ولیسنه
لازم اولور تربص وانتظاردر شبههٔ نكاح نكاح فاسد ایله وزوجنك غیریسنه زفاف
اولنانلردر مثلا عورتلرك اشته زوجدك بودر دیمه‌لری كبی ایمدی مزنیه‌یه
عدت لازم دكلدر بلكه عقیب زنا ده تزوجی جائزدر شوقدر واركه حامل
اولورسه وضع حمله دك وطئ حلال اولمز ولایق اولان ام ولدك عدتنه شمولی
ایچون اوشبهه قولنی زیاده ایدی زیرا امولد ایچون هرنقدر ضعیف ایسه‌ده
حره كبی فراش اولمغله عدتی شبههٔ نكاحك زوالی وقتنده كندویه لازم اولان
تربص اولدی بونده شبههٔ نكاح عتقله زائل اولور ﴿ (وسبب وجوبها)
عقد (النكاح المتأكد بالتسلیم وماجری مجراه) من موت او خلوة ای صحیحة
فلاعدة بخلوة الرتقاء وشرطها الفرقة ﴾ عدتك وجوبنك سببی تسلیمله كه
وطئله ویاتسلیم مقامنه قائم اولان موت ویاخلوة صحیحه ایله تأكد ایدن
عقد نكاحدر نكاح هرنقدر فاسد اولورسه ده بس رتقا ده خلوت
مانع حسیله فساده كمكله آنكله خلوتده عدت لازم اولمدی وشرطی
فرقتدر ایمدی فقهانك عدة الطلاق قوللرنده اضافت برشیئك شرطنه
اضافتندر ﴿ (وركنها حرمات ثابتة بها) كحرمة تزوج
وخروج (وصحة الطلاق فیها) ای فی العدة وحكمها
حرمة نكاح اختها وانواعها حیض واشهر ووضع حمل كما افاده بقوله ﴾
عدتك ركنی كندیله ثابت اولان غیره تزوج وكندو دن تطلیق اولندیغی
منزلدن خروجك حرمتی كبی حرمتلردر لزومیدر اشبو عدت حق شرع اولمغله
زوجان كندوبی اسقاط ایتسه‌لر ساقطه اولمز وزوج منزلدن خروجنه اذن

ورسه كندویه منزلدن خروج حلال اولمز دخی عدتك ركنی عدتده
طلاقك صحتیدر ظاهر كلامندن فهم اولنان عدتك جمیع افرادنده طلاقك
صحتیدر بو ایسه بائندن صكره بائنده تحقق ایتمز بوكا كوره اولی اولان بونك
حذفی ایدی وعدتك اوزرینه ترتب ایدن اثر معتده‌نك قزقرنداشنك نكاحنك
حرمتیدر وكندودن ماعدا درتك حرمتی بنه بویله‌در وعدتك محظوراتی
بحرده ذكر اولندیغنه كوره تزین وتطیبك حرمتیدر باخصوص مبانه
حقنده ومنزلدن خروجدر جمیعیسی حقلرنده عموما تكم حداد ده كلور لكن
بونلر مصنفك وركنها حرمات ثابتة بها قولنك تحتنده مندرجلردر
عدتك انواعی حیض واشهر ووضع حملدر نتكم مصنف كتاب علیه رحمة
الملك الوهاب كندی قولیله افاده وبیان بیورر ﴿ (وهی فی) حق (حرة)
ولو كتابیة تحت مسلم (تحیض لطلاق) ولو رجعیا (اوفسخ) بجمیع
اسبابه ومنه الفرقة بتقبیل ابن الزوج نهر (بعد الدخول حقیقة او حكما)
اسقطه فی الشرح وجزم بان قوله الآتی ان وطئت راجع للجمیع (ثلاثة
حیض كوامل) لعدم تجزی الحیضة ﴾ اشبو عدت حیض كوررحره
حقنده هرنقدر مسلمك تحت نكاحنده كی كتابیه ده اولورسه طلاق هرنقدر
رجعی اولورسه‌ده ویا بجمیع اسبابه فسخ ایچون حقیقة ویا حكما دخولدنصكره
اوچ كامل حیضدر حیض تجزی قبول ایتمدیكندن ابتداء وانتهاء حیضهٔ
ناقصه اعتبار اولنمدی ذمی‌نك تحت نكاحنده اولورسه عدت لازمه اولاز
اسباب فسخ خیار بلوغ وعتق وعدم كفائت واسلامدن ابا وامتناع وبرینك
ارتدادی ویا آخره مالك اولمسی وزوجك اوغلونی تقبیلدر وحكما دخول
خلوتدر هرنقدر فاسده ده اولورسه‌د مصنف مرحوم بعدالدخول حقیقة
او حكما قولنی كندی شرحنده اسقاط وذكر آتی ان وطئت قولی فروع
متقدمه‌نك جمیعسیكه حیض واشهر ایله معتده اولانلره راجعدر دیو جزم ایلدی
﴿ فالاولی لتعرف براءة الرحم والثانیة لحرمة النكاح والثالثة لفضیلة الحریة ﴾
امدی اولی كه حیضك مشروعیتی رحمك حملدن براءتی كندیله بلنوب ظاهر
اولمسی ایچوندر بوحكمتی بیاندر بو قسمه اصل دلیل كتاب وسنتدر ایكنجی
حیض زوج مطلقك نكاحنه تعظیم ایچوندركه كندوده زوجه حزن اظهار
اولنمق ایچون مشروعدر زیرا عورتك اوزرنده اجل نعم اولان نعمت نكاحكه
كندونك طعام وشراب ولباسنك زوجك اوزرینه وجوبی وزنادن عفافی
امثالی شیلر آنك اوزرینه مترتبدر واوچنجی حریتك فضیلتی ایچون مشروع
اولمشدر زیرا ایكی اولكی حیضلرده حره ایله امه مساویه‌لردر بس اوچنجی حریتك

مزیت ورجحانی ایچون مشروع اولدی ومیانه لرندن تساوی رفع اولندی
❊ (کذا) عدة (ام ولد مات مولاها او اعتقها) لان لها فراشا کالحرة مالم
تکن حاملا او آیسة او محرمة علیه ولو مات مولاها و زوجها ولم یدر
الاول تعتد باربعة اشهر وعشرا او با بعدا لاجلین بحر ولا ترث من زوجها لعدم
تحقق حریتها یوم موته ❊ مولاسی وفات ایدوب ویا کندوبی عتق ایدن ام
ولدك عدتیده حیضله اولقده ینه بویله در کندیچون حره کبی فراش اولمغله مادام
حامل ویا آیسه ویا غیرك نکاحنده ویا عدتنده ویا اوغلونك کندوبی تقبیلی
مثللو شیلر ایله کندویه حرام اولمش دکلسه اشبو ام ولدك فراشی هرنقدر
حره دن ضعیف ایسه ده لکن اصل فراشده مشترك اولملریله احتیاطا قاصر
کامله الحاق اولندی ام ولد مناسبتیله اشبو محله برحکایهٔ لطیفه کتب واملایه
سزا کورلدی صاحب فرغانه امیر حسن ملکنده اولان ام ولدلرندن هربرن
خدمهٔ احرارندن برینه تزویج وعلمای بلدینی که هر بری مانند بیض البلد
رفعت شان ومتانت فضل وعرفان ایله برعلم مفرد ایدیلر جملهسین ولیمه یه جمع
ایله متاع لطف وهمتن ترویج ایدوب انلره باعث جمعیتلرین افاده وتبیین
ایتدکده جمله سی سرجنبان تحسین نظم ❊ ذی المعالی فلیعلون من
تعالی ❊ هکذا هکذا والا فلالا ❊ نشانیله تحسین وآفرین ایلدیلر انجق شمس
الائمة السرخسی ساق مخالفت اوزره قیام وهر برخادمك برمنکوحه حره سی
وار در نکاح الامة علی الحرهنك عدم جوازی کالشمس فی وسط النهار دیو
حضاری الزام ایلدی امیر حسن چونکه حکم شریعت بویله در بندخی
جملهٔ ام ولدلریمی اعتاق ایلدم سزلر دخی تجدید نکاحله هر برن صاحبلرینه
الحاق ایدك دیو التماس ایتدکده فقهای حاضرین ثنا یشله یکزبان اتفاق
اولدقلرنده شمس الائمه بنده تصویبلرین تخطئه یه اقدام وبعد الاعتاق
امهات اولاد اوزرینه انقضای عدت اقتضا ایدر دیو حاضرینی افحام ایدوب
کرك امیر حسن وکرك علمای حضار امام مشار الیهك (نظم) هو الشمس
ما للشمس فیماتری مثل ❊ نشیده سیله فضل ورجحانن اقرار ایلدیلر خلاصهٔ کلام
امام شمس الائمة السرخسی حضرتلری احاطهٔ اجناس علوم وفضائل واماطهٔ ارجاس
رسوم ورذائل جهتلریله معاصرین واخلافنه فائق بلکه متقدمین واسلافنه سابق
ونسبتلری نسبةالشمس الی الکواکب ویاخود نسبة الامیر الی المواکب قبیلندن دیمکه
لایق وحقنده علماء امتی کانبیاء بنی اسرائل مضمون منیفی صادق براستاذ مفیض
الحقایق ایدی (نظم) آه جور چرخ کجرودن هزاران آه آه ❊ شمسه کون
کوستر میوب آخر اکا وبردی زوال ❊ اختلاف مورخین اوزره درتیوز سکسان اوچ

یاخود طقسان یاخود بشیوز حدود لرنده اول مهر منیر معارف زیرخاك تیره ده
منکسف اولوب انجق تدریس واملا وتصانیف ستایشیله تا بمحشر مثال
خورشید انور پرتوا قبال ورونق مجد وافضالی مابین الخافقین مؤبد و مقرر
اولمشدر ❊ وام ولدك سیدی وزوجی ایکیسی بردن وفات ایدوب وقنغیسی مقدم
وفات ایتدیکی معلوم اولمسه درت آی اون کون معتده اولور یعنی مولا وفات
ایدوب ایکی ماه بش کوندن اقلده زوجه ده وفات ایتدیکنه کوره حره عدتیله
معتده اولور ویا ابعد اجلین ایله معتده اولور که یعنی مقدما مولی وفات ایدوب ایکی
ماه بش کون ویا زیاده مرورنده زوج فوت اولدیغنه نظرا عورته احتیاطا
کندوده اوچ حیض اولان درت ماه اون کون عدت لازمه اولور وصورتلرك
جملهسنده ام ولد زوجندن میراث آلامز زوجنك وفاتی وقتنده حریتی تحقق
ایتمدیکندن میراثه شکله مستحق اولمز ❊ ولا عدة علی امة ومدبرة کان یطأها
لعدم الفراش جوهرة ❊ کرك مولالری کندولرینی آزاد ایتسون ویا وفات
ایتسون وطئ ایتدیکی جاریه ومدبره ایچون عدت یوقدر فراش اولمدیغندن
❊ (و) کذا (موطوئة بشبهة) کزفوفة لغیر بعلها (او نکاح فاسد) کموقت
(فی الموت والفرقة) یتعلق بالصورتین معا ❊ ینه بونك کبی موت وفرقت
صورتلرنده زوجنك غیریه زفاف اولنان ویافراشنده بولنوب وطئه دعوت
اولندقده اجابت ایدن عورت کبی شبهه ایله ویا موقتا نکاح اولنمغله نکاح فاسد
ایله وطئ اولنان حیضله معتده اولور شبهه احتیاطا حقیقت مقامنه قائم اولنمغله
مونده عدت وفات اولمدیغی عدت وفاتك موتنه قدر کندیله معاشرت ایلدیکی
زوجنه حزن اظهاری ایچون اولوب بونده زوجیت اولمدیغنه بناء در (لطیفه)
مبسوطده شمس الائمة موطوئة بشبهة حقنده امام اعظم وهمام اقدم رحمه الله تعالی
ورضی عنهك وقتك علماسنك اوزرینه افضلیتنه دلالت ایدر برحکایه نقل ایدرکه
برکمسه ایکی اوغلونه ایکی قز نکاحلیوب وولیمه وزفاف ایچون وقتك علماسنی
دعوت وجمع اثناسنده امام مشار الیهده اول محلده بولنوب لکن اول حینده اول
قدر شهرتی یوق ایدی ناکاه اثناء لیلده نسا میانه لرنده برولوله پیدا اولدیکه
زفافده غلط واقع اولدی دیو پس وقتك علماسندن سؤال ایتدکلرنده جواب
ایتدیلر که اخوینك هربری زفاف واصابت ایتدکلری قزدن تبعد ایتسونلر
حتی عدتلری منقضیه اولدقده هربری زوجهلرینه عودت ایتسونلر بوده کندولرینه
عسیر واصعب کلدی پس امام اعظم رحمه اللهدن استفتا اولندقده اخوینك
کندولرندن استفسار بیوردیلرکه سزلرك مطلوبکزندر جواب ویردیلر که
بزلر موطوئه لریمزی مراد ایدهرز معقود علیهالریمزی دیلمزز امدی افتا بیوردیلرکه
هربری زوجهلرینی تطلیق وموطوئهلرینی تزویج وبلا عدة درحال دخول

ايتسونلر زيرا عدت كندولرينكدر سائر علما دخی بو كا رجوع ايتديلر بحر * انتهى
❋ (و) العدة (فى) حق (من لم تحض) حرة او ام ولد (لصغر) بان لم تبلغ
تسعا (او كبر) بان بلغت سن الاياس (او بلغت بالسن) وخرج بقوله
(ولم تحض) الشابة الممتدة بالطهر بان حاضت ثم امتد طهرها فتعتد بالحيض
الى ان تبلغ سن الاياس جوهرة وغيرها ❋ سنی هنوز طقوزه بالغه اولمغله
ويا كبرندنكه سن اياسكه اللی بشه وياللی به رسيده اولمغله حيض كورميان حره ويا ام
ولد وياسنله بالغه اولوب يعنی سنی اون بشه رسيده اولوب ده حيض كورميان
عورت حقنده اكر وطئ اولنديسه اوچ ماهدر مصنف نصفت نصابك ولم تحض
قوليله بر دفعه حيض كوروب بعده طهری ممتد اولان شابه خروج ايتدی
يعنی يوس اياسه بالغه اولنه دك حيضله معتده اولور ❋ ومافى شرح الوهبانية
من انقضائها بتسعة اشهر غريب مخالف لجميع الروايات فلا يفتى به كيف
وفى نكاح الخلاصة لو قيل لحنفى مامذهب الامام الشافعى فى كذا وجب ان يقول
قال ابو حنيفة كذا ❋ وهبانيه شرحنده مزبوره ممتدة الطهرك
عدتی طقوز ماهله منقضيه اولور ديديكی قول غريب وجميع رواياته مخالفدر
وبونكله فتوى ويرلمز زيرا قول مزبور امام مالك قوليدر بزلره كوره خطاسنی
اعتقاد ايدوب صوابه احتمالی اولان شيله بلاموجب افتا جائز دكلدر نجه
جائز اولور كه خلاصه نك نكاحنده مذكوردر كه حنفى المذهب برعالمدن اشبو
مسئله ده امام شافعينك مذهبی وجوابی ندر ديو سؤال اولنسه كندويه
واجب اولان امام اعظم رحمه الله تعالى بويله بيوردی ديو آنك قوليله جواب
ويرمكدر زيرا انسانه عندنده صواب اولان شيله تكلم وجواب واجبدر
حنفيه قتنده سائر ائمه نك قولی خطادر صواب احتماليده واردر ❋ نعم لو قضى
مالكى بذلك نفذ كما فى البحر والنهر وقد نظمه شيخنا الخير الرملى سالما من النقد
فقال * لممتدة طهرا بتسعة اشهر * وقاعدة ان مالكى يقدر * ومن بعده لاوجه
للنقض هكذا * يقال بلا نقد عليه ينظر ❋ بلی ماالذكر شرح وهبانيه دن
نقل اولنان ممتدة الطهرده طقوز ماهك مضيله عدت منقضيه اولور مضمونيله
بر مالكى المذهب قاضى حكم ايلسه حكمى نافذ اولور نتكم بحر ونهرده مسطوردر
يعنی قول مشروحله افتانك عدم جوازندن حكم مزبورك عدم نفاذی
لازم كلمز وطقوز ماهدن اصل عدتك انقضاسی صكره كی اوچ ماهله در
مقدمكی التی امتداد طهر كندوده اولان التيدر واشبو مزبور فرعك حكمنی
شيخمز خيريه صاحبی خيرالدين الرملى امام زاهدی به و وهبانيه شارحنه
وارد اولان بلاموجب خلاف مذهبله افتا اولنمز نقد واعترا ضندن سالم

اوله‌رق نظمله بيان بيوروب ديدی ايمدی نظم بحر طويلدندر لممتدة تنوينله
وطهرا تمييزيت اوزرينه منصوبدر وفا ضرورة شعردن قصر ايله اوقنور اصلی
وفاءدر واعراب جهتندن مبتدا بتسعة اشهر خبريدر جمله سی ان مالكى يقدر
شرطنك جوابيدر يعنی مالكى قاضيسی طهری ممتده اولان عورته طقوز ماه
عدت تقديريله حكم ايلسه اشبو مدة مشروحه كندويه عدت اولوب
وكندودن صكره حنفى قاضيسنك آنی نقضنك وجهی يوقدر فصل مجتهد فيه
اولمغله آنك قضاسی اختلافی رفعدر اشبو اوزرينه اعتراض وارد اولميان
منوال اوزره ديلور يوقسه بعضك ديديكی كبی كندويه خلاف مذهبيله
افتادر ديو سؤال ايراد اولنجق امام مالك قوليله فتوى ويريلور دينلمز ❋ واما
ممتدة الحيض فالمفتى به كما فى حيض الفتح تقدير طهرها بشهرين فستة اشهر
للاطهار وثلاث حيض بشهر احتياطا ❋ اما ممتدة الحيض اولوب دمی مستمره
اولان عورتك عدتی فتحك حيضنده كی مثللو مفتى به اولان قول احتياطا
طهرنی ايكی ماهله كه اوچينی التی ماهله واوچ حيضيده بر ماهله تقديردر
❋ (ثلثة اشهر) بالاهلة لو فى الغرة والا فبالايام بحر وغيره (ان وطئت) فى الكل
ولو حكما كالخلوة ولو فاسدة كما مر ولو رضيعا تجب العدة لا للمهر قنية ❋ ويا كبردن
ناشی وسنله بالغه اولمغله حيض كورميان عورت حقنده عدت اكر غرهٔ شهر ايسه
اهله ايله اعتبار اولنه‌رق اوچ ماهدر يوق غره دكلسه اوچ آی ايامله اعتبار
اولنور اكر حيض وياشهر ايله اعتبار اولنان فروع متقدمه لرك كليسنده عورت
هرنقدر حكماده اولورسه خلوت كبی وطئ اولنورسه وباب المهرده مرور
ايتديكنه نظرا مرقومه خلوت هرنقدر فاسده اولوب حسى وياشرعى مانع
اولورسه ده زوج رضيع اولورسه عدت واجبه اولور مهر واجب اولمز ❋ (و)
العدة (للموت اربعة اشهر) بالاهلة لو فى الغرة كما مر (وعشر) من الايام بشرط
بقاء النكاح صحيحا الى الموت (مطلقا) وطئت اولا ولو صغيرة او كتابية تحت مسلم
ولو عبدا فلم يخرج عنها الا الحامل ❋ موتده عدت نكاحك موته دك صحيحا
بقاسی شرطيله مطلقا كه وطئ بولنسون ويابولنمسون وزوجه هرنقدر صغيره
ويا بر مسلمك تحت نكاحنده كتابيه وزوج هرنقدر عبد اولورسه ده قريبا مرور
ايتديكی مثللو وفات غره ده اولورسه اهله ايله اعتبار اولنه‌رق درت آی اون كوندر
آی هرنقدر نقصان اولورسه ده واكر موت اثناء شهرده اولورسه ايامله اعتبار
اولنورده درت ماه اون كون يوز اوتوز كون اعتبار اولنور ايمدی معتدهٔ وفاتدن
انجق بر حامل خروج ايتدی آنك عدتی بيان اولنمدی عدتی بهمه حال وضع
حمله اولمغله بر عبد مكاتب زوجه سنی اشترا وبدل كتابتی ادا ايتمكسزين وفات

اینسه نکاح قبل الموت فاسد اولمغله اکر دخول بولنوب وکندودن ولدده کتورمدیسه ایکی حیضله معتده اولور ❋(قلت وعم کلامه ممتدة الطهر کالمرضع وهی واقعة الفتوی ولم ارها الآن فلیراجع ❋ شارح رحمه الله تعالی ورضی عنه دیرکه مصنفك کلامی مرضعه اولان عورت کبی طهری ممتده اولان عورته عام وشامل اولدی بو ایسه کندودن استفتا اولنان برحادثه‌در بوآنه‌دك صریح برنقلنی بن کورمه‌دم محلنه مراجعت اولنسون لکن محشی مولانا طحطاوی دیرکه فقهانك لم یخرج عنها الا الحامل دیو تصریحلرندنصکره مراجعته حاجت یوقدر یعنی بوده حاملك غیری اولمغله بونکده عدتی اوج آی اون کون اولور ❋(و فی)حق(امة تحیض) لطلاق اوفسخ (حیضتان) لعدم التجزی ❋ حیض کورر جاریه حقنده طلاق ویافسخدن ناشی عدت ایکی حیضدر بر بچق اولمدیغی حیض تجزی قبول ایتمدیکنه مبنیدر ❋(و) فی (امة لم تحض) لطلاق اوفسخ (اومات عنها زوجها نصف الحرة) لقبول التنصیف ❋ طلاقدن ویافسخدن اوتوری ویازوجی وفات ایدن حیض کورمیان جاریه ایچون عدت تنصیف قبول ایتمکله حره‌نك عدتنك نصفیدر متوفی عنها زوجهاده ایکی ماه و بش کون ماعداسنده بر بچق ماهدر معلوم اوله که‌رق نعمتی وعقوبتی منصفدر الا نماز وصوم وطهارت وصوم وکفارات وقصاص واجل عنین دکل اما امه‌نك ایلا وحدود ونکاح وطلاقی منصفدر * بحر ❋(وفی) حق (الحامل) مطلقا ولوامة اوکتابیة اومن زنابان تزوج حبلی من زنا فدخل بها ثم مات اوطلقها تعتد بالوضع جواهر الفتاوی (وضع)جمیع (حملها) لان الحمل اسم لجمیع مافی البطن ❋ مطلقا که کرك حره وکرك جاریه ویامدبره ویاکتابیه وحملی کرك زنادن مثلا زنادن حامل اولان عورتی تزوج ودخول ایدوب بعده وفات ویاتطلیق کبی ویا زنا غیریدن اولسون حامل حقنده عدت حملك جمیعنی وضعه‌در زیرا {ان یضعن حملهن} آیت کریمه‌سنده حمل مافی البطنك جمله‌سنه اسمدر لکن بردن نزول شرط دکلدر مثلا توئملر متفرقا مثلا برماهدنصکره بری دخی ظهور ایلسه عدت انصکره کیله منقضیه اولور محیطده مسطوردرکه برعورت مستبین الخلقة برسقط اسقاط ایلسه آنکله عدتی منقضیه اولور اکا ولد اطلاق صحیح اولمغله اماه مستبین الخلقة اولمزسه اولمز ❋ وفی البحر خروج اکثر الولد کالکل فی جمیع الاحکام الافی حلها للازواج احتیاطا ولاعبرة بخروج الرأس ولومع الاقل فلا قصاص بقطعه ولایثبت نسبه من المبانة لولاقل من سنتین ثم باقیه لاکثر ❋ بحرده مذکوردرکه ولدك اکثرینك خروجی عدتك انقضاسی وولادتنه برشیئی تعلیق ایتمکله اول

شیئك وقوعی مثللو احکامك کلیسنده کلك خروجی کبیدر الا احتیاطا ازواجه حلال اولمه‌دکل زوج اوانه حلال اولمز عدت منقضیه اولدیغندن ایکنجیه‌ده حلال اولمز وضع حمل تمام اولمغله باشك خروجنه اعتبار یوقدر هرنقدر جسدك اقلیله‌ده اواورسه آنکله عدت منقضیه اولمز وانك قطعیله قصاص لازم اولمز بلکه دیت لازم اولور وبائنا تطلیق اولنان عورت اول باشی خروج ایدن ولدی ایکی سنه‌دن اقلده کتوروب لکن اکثری ایکی سنه‌دن اکثرده کلسه نسبی زوج مطلقدن ثابت اولمز ❋(ولو) کان (زوجها) المیت (صغیرا) غیر مراهق وولدت لاقل من نصف حول من موته فی الاصح لعموم آیة واولات الاحمال ❋ مزبوره حامل حقنده عدت وضع حملدر هرنقدر میت اولان زوجی صغیر غیر مراهق اولوب وقول اصحده {واولات الاحمال} نظم مجیدی عام اولمغله وفاتی وقتندن نصف حولدن اقلده بر ولد کتورر ایسه‌ده اصح مقابلی نسب کندودن ثابت اولمغله عدة وفاتله معتده اولمسی قولیدر ❋(وفی حبلت بعد موت الصبی) بان ولدت لنصف حول فاکثر (عدة الموت) اجماعا لعدم الحمل حین الموت (ولانسب فی حالیه) اذلاماء للصبی نعم ینبغی ثبوته من المراهق احتیاطا واومات فی بطنها ینبغی بقاء عدتها الی ان ینزل او تبلغ حد الایاس نهر ❋ صبینك وفاتندنصکره التی آی ویازیاده مدتده حملی ظهور ایدن عورت حقنده عدت اجماعا عدة وفاتدر حین وفاتده حمل موجود اولمدیغندن عدت شهور ایله تحقق ایلدی ایکی صورتده که حین موتدن حمل اولدیغی ویاصکره‌دن حادث اولدیغنه کوره نسبده زوجدن ثابت اولمز صبی ایچون ماء اولمدیغندن کندودن حمل تصور اولنمز اما مشرقینك ولدك نسبنك مغربیه‌دن ثبوتی نکاح علوق مقامنه قائم اولوب علوقده حقیقت متصور اولدیغنه مبنیدر بونده علوق متصور اولمغله آنك کبی اولمدی بلی سنی اونه رسیده صبی مراهقدن احتیاطا نسبك ثبوتی لایق ومناسبدر ولدك عورتك بطننده وفات ایدرسه لایق اولان ولدك نزولنه‌دك ویاحد ایاسه بالغه اولنه‌دك عدتنك بقاسیدر یعنی حد ایاسه بالغه اولنجق عدتی اشهر ایله اولور لکن محشی حلبی دیرکه بوده {واولات الاحمال اجلهن} نص جلیلنه منافیدر ❋(وفی)حق (امرأة الفار من) الطلاق (البائن) انمات وهی فی العدة (ابعد الاجلین من عدة الوفاة وعدة الطلاق) احتیاطا بان تتربص اربعة اشهر وعشرا من وقت الموت فیها ثلاث حیض من وقت الطلاق شمنی وفیه قصور لانها لولم ترفیها حیضا تعتد بعدها بثلاث حیض حتی لوامتد طهرها تبقی عدتها حتی تبلغ الایاس فتح ❋ فارکه مرض موتنده عورتنی بائنا تطلیق ایدن کمسه‌نك عورتی حقنده عدت اکر مزبور

فار عدت ایچنده وفات ایدرسه احتیاطا وفاتله طلاق عدتلرندن اجلیسنك
ابعد بدركه وقت طلاقدن كندوده اوچ حیض اولان وقت موتدن درت
آی اون كون تربصدر لكن شمنینك اشبو كلامنده نوعا قصور واردركه
مزبوره معتده اول درت آی اون كونده حیض كورمزسه اوندن صكره
اوچ حیضله معتده اولور حتی طهری ممتد اولورسه عدتی سن ایاسه بالغه
اولنه دك باقیه اولور مشار الیهك كلامندن فهم اولنان مدة مشروحه ده كه اوچ
حیضه قصردر ﴿(و) قید بالبائن لان (لمطلقة الرجعی ماللموت) اجماعا﴾
صورت مشروحه ده متنده مصنفك بائنله قید لدیغی رجعیا تطلیق اولنوب
حیضله عدت منقضیه اولمقسزین زوجك وفاتی صورتنده اجماعا انجق
عدت وفات اولدیغنه مبنیدر وبونده زوج فار اولمز ﴿(و) العدة (فیمن
اعتقت فی عدة الرجعی لا) عدة (البائن و) لا (الموت) ان تم (كعدة
حرة ولو) اعتقت (فی احداهما) ای البائن والموت (فكعدة امة) لبقاء النكاح
فی الرجعی دون الاخیرین﴾ طلاق رجعیله مطلقه جاریه عدت ایچنده عتق
اولنسه آنك عدتی حره نك عدتی مثلو اتمام اولنمقدر حیض كوررسه
اوچ حیض یوقسه اوچ ماهدر بائنله موت بویله دكلدر یعنی بونلرك برینك
عدتنده امه عتق اولنسه عدتی جاریه نك عدتی كبی یا ایكی حیض ویا بریچق
آی ویا ایكی آی بش كوندر حره نك عدتنه منقلب اولمز رجعیده نكاح
باقی اولوب صكره كیلرده باقی اولمدیغندن ﴿وقد تنتقل العدة ستا كامة
صغیرة منكوحة طلقت رجعیا فتعتد بشهر ونصف فحاضت تصیر حیضتین
فاعتقت تصیر ثلاثا فامتد طهرها للایاس تصیر بالاشهر فعاد دمها تصیر
بالحیض فمات زوجها تصیر اربعة اشهر وعشرا﴾ بعض اولور كه عدت
آلتیه منتقله اولور مثلا برجاریه صغیرهٔ منكوحه رجعیا تطلیق اولنوب بریچق
آی عدت چكمكده ایكن قبل تمام العدة حیض كوررسه عدتی ایكی حیض
اولور بعده عتق اولنسه اوچ اولور ینه قبل التمام ایاسه بناً طهری ممتد
اولسه عدتی اشهرایله اولور دمی عودت ایدرسه ینه عدتی حیضله اولور
زوجی وفات ایدرسه درت آی اون كون اولور لكن اصل انتقالات بشدر
منتقل عنه اعتباریله اولكیله آلتی اولور ﴿(آئسة اعتدت بالاشهر ثم
عاد دمها) علی جاری عادتها او حبلت من زوج آخر بطلت عدتها وفسد
نكاحها و (استأنفت بالحیض) لان شرط الخلفیة تحقق الایاس عن الاصل وذلك
بالعجز الدائم الی الموت وهو ظاهر الروایة كما فی الغایة واختاره فی الهدایة
فتعین المصیر الیه قاله فی البحر بعد حكایة ستة اقوال مصححة واقره المصنف

لكن اختاره البهنسی ما اختاره الشهید انها ان رأته قبل تمام الاشهر استأنفت
لابعدها﴾ آیسه نك عدتی اشهرایله منقضیه اولدقدنصكره عادت قدیمه سی
اوزره مثلا كثیر وسائل اوله‌رق دمی عودت ایلسه اما آز برپاشه اعتبار
اولنمز ویاخود زوج آخردن حامل اولسه عدتی باطله ونكاحی فسد اولوب
یكیدن حیضله عدتی استیناف ایدر زیرا خلفیت اولان اشهرایله اعتدادك
شرطی اصلدن ایاسك نومید لكك تحققیدر اول ایسه الی الموت
عجز دائمله در شیخ فانی حقنده فدیهٔ صوم كبی اما خفینه مسح كبی بدلده
اصلدن عجز لازم دكلدر آیسه دن حبل اولمغله حبلیله حیض كورمسنه
استدلال اولندی ووطئده بشبهة اولور واشبو اشهرایله عدتك منقضیه اولوب
وحیضله استینافی لزومی امام اعظمدن ظاهر روایتدر نتكم غایه نام كتابده
مرسومدر وهدایه ده ده بونی اختیار ایلدی ایمدی كندویه رجوع اولنمق
تعین ایتدی واشبو مضمون سابقله بحرده التی قول صحیح نقل وحكایه ایتدكدن
صكره حكم ایلدی ومصنفده بونی اقرار ایلدی لكن بهنسی صدر شهیدك
اختیار ایلدیكی قولكه اگرعورت دمی قبل تمام الاشهر كوررسه عدتی استیناف
ایدرصكره ایسه استیناف ایتمز قولنی اختیار ایلدی آلتی قول اولكی مطلقا انتقاضكه
دمی كرك ایاسیله حكمدن مقدم كورسون ویاصكره وكرك بعدالشهور كورسون
وكرك اثنای شهرده بوهدایه نك مختاریدر ایكنجی مطلقا عدم انتقاضدركه
بوده امام اسبیجابی نك مختاریدر اوچنجی قبل تمام الاشهر كوررسه انتقاض بعد
تمام الاشهر كوررسه عدم انتقاضدر بونكله ده صدر شهید افتا ایلدی
مجتباده وهو الصحیح المختار للفتوی دیدی دردنجی ایاس ایچون بروقت معین
تقدیر اولنمق روایت ظاهره سنه كوره منتقض اولوب زیرا بونده امر ایاس
انجق كندونك ظنیله ثابت اولدی وقتاكه حیض كورنده خطاسی تبین ایلدی
وقت تقدیر اولندیغنه نظرا عدم انتقاض قولیدر ایضاحده بونی اختیار
ایلدی وخانیه بونك اوزرینه قصر ایلدی قدوری وجصاص بونكله جزم
ایلدی بدایعده بوقولی اختیار ایلدی بشنجی ایاسیله حكم اولنمامشسه منتقض
اولور یوقسه اولمز قولیدر حكمك صورتی مثلا زوجاندن بری نكاحك فسادنی
ادعا ایتمكله صحتیله حكم اولنمق كبی بوده محمد بن مقاتل قولیدر اختیارده
بونی تصحیح ایلدی التنجی مستقبلده انتقاضی قولیدر ایمدی صكره تطلیق
اولنسه انجق حیضله عدت كوزه در ماضی منتقض اولمز كه
اشهرایله عدت منقضیه اولدقدنصكره كی نكاحلر فاسده كنز
ونوازلده ده اشبو قولی تصحیح ایتدی بس اقوال سته نك جمله سی مصححه لردر

﴾ قلت وهو مااختاره صدر الشريعة ومنلاخسرو والباقانى واقره المصنف فى باب الحيض وعليه فالنكاح جائز وتعتد فى المستقبل بالحيض كما صححه فى الخلاصة وغيرها وفى الجوهرة والمجتبى انه الصحيح المختار وعليه الفتوى وفى تصحيح القدورى وهذا التصحيح اولى من تصحيح الهداية وفى النهر انه اعدل الروايات وتمامه فيما علقته على الملتقى ﴿ شارح رحمه الله تعالى ديركه صورت مشروحه ده عدتك حيضله استينافى قولى صدر الشريعه نك ومولانا خسروك وامام باقانىنك اختيار ايدوب ومصنفك باب الحيضده اقرار ايلديكى قولدر بوكا كوره نكاح بعد العدة اولمغله جائزدر امامستقبلده عدتى حيضله اولور تكم بوقولى خلاصه وغيريده تصحيح ايلدى وجوهره ومجتباده صحيح ومختار اولان بودر وفتوى بونك اوزرينه در ديو مرسومدر و تصحيح قدوريده اشبو تصحيح هدايه نك تصحيحندن اوليدر ديو مذكوردر ونهرده اعدل روايات بودر ديو مصرحدر واشبو بحثك تمامى ملتقى اوزرينه ايتديكمز تعليقاتمزده در ﴾ (والصغيرة) لو حاضت بعد تمام الاشهر (لا) تستأنف (الا اذا حاضت فى اثنائها) فتستأنف بالحيض (كما تستأنف) العدة (بالشهور من حاضت حيضة او ثنتين (ثم آيست) تحرزا عن الجمع بين الاصل والبدل ﴿ صغيره بعد تمام الاشهر حيض كورسه حيضله استيناف عدت ايتز زيرا حيضيله مقدما كندونك حيض كورديكى تبين ايتمدى آيسه ده اولديغى مثللو الاقبل تمام العدة ولو بساعة اثناى عدتده حيض كوررسه حيضله استيناف عدت ايدر تكم اصلله بدل ميانه لرنى جمعدن تحرز ايچون برويا ايكى حيض كوروب صكره اياسيله حكم اولنان كمسنده شهور ايله عدت استيناف اولنديغى مثللو ﴾ (و) الاياس (سنه) الرومية وغيرها (خمس وخمسون) عند الجمهور وعليه الفتوى وقيل الفتوى على خمسين نهر وفى البحر عن الجامع صغيرة بلغت ثلاثين سنة ولم تحض حكم باياسها ﴿ آياس كتاب وزننده نوميد اولمق معناسنه در ايس باب رابعدن قنط معناسنه اياس ويأس بر معنايه در قنوط معناسنه دركه رجانك ضديدر جمهور عندنده روميه وغير روميه عورتده سن اياس اللى بش تقدير اولنمشدر وفتوى بو قولك اوزرينه در وبعضيلر فتوى اللى اولمسى قولندر ديمشلر بحرده جامعدن نقلا مذكوردركه بر صغيره نك سنى اوتوزه بالغه اولوب حيض كورمسه اياسيله حكم اولنور ﴾ (وعدة المنكوحة نكاحا فاسدا) فلا عدة فى باطل وكذا موقوف قبل الاجازة اختيار لكن الصواب ثبوت العدة والنسب بحر) ﴿ اشبو وعدة المنكوحة قولى ماعطف عليهى ايله برابر مبتدا ذكر آتى الحيض خبريدر لكن بو جمله بتمامها سابق

الذكر كذا ام ولد مات مولاها او اعتقها وموطوئة بشبهة اونكاح فاسد فى الموت والفرقة قوليله مستغنى عنهادر يعنى آيسه وحامل اولميان نكاح فاسدايله منكوحه نك واطئنك موتى ويامفارقتى ايچون عدتى حيضله در نكاح فاسد مثلا بغير شهود نكاح كبى بس زوجى اولديغنده عالم ايكن بر عورتى تزوج وياكنديله نكاح منعقد اولان الفاظك غيريله عقد اولنان نكاح امثالى نكاح باطللرده وقبل الاجازة نكاح موقوفلرده عدت لازمه اولمدى لكن زيلعى نك نقلنه نظرا صواب اولان عدت ونسبك ثبوتيدر بوكا كوره اختيارك ومحيطك قوللرى سهو وخطايه حمل اولنور ﴾ (والموطوئة بشبهة) ومنه تزوج امرأة الغير غير عالم بحالها كما سيجئ ﴿ دخى اوصاف مذكوره ايله موصوفه موطوئه بشبهة عورتك عدتى حيضله در وآخر بابده منده قريبا كلوركه حالنه عالم اولميدرق غيرك عورتى تزوج دخى موطوئه بشبهة قبيلندر اما حالنه عالم اوله رق اولورسه زنا اولور عدت لازمه اولمز وزوجنه كندويى وطئ حلال اولور ﴾ وللموطوئة بشبهة ان تقيم مع زوجها الاول وتخرج باذنه فى العدة لقيام النكاح بينهما انما حرم الوطئ حتى تلزمه نفقتها وكسوتها بحر يعنى اذا لم تكن عالمة راضية كما سيجئ ﴿ وموطوئه بشبهة اولان عورت زوج اوليله اقامت ايدوب وميانه لرنده نكاح قائم اولمغله عدتده كندونك اذنيله خروج ايدر شوقدر واركه انجق وطئ حرام اولور بنا برين كندويه عورتك نفقه سى وكسوه سى لازمه اولور يعنى عورت حرمة وطئه عالمه وراضيه دكلسه اما عورت حرمة وطئه عالمه وراضيه اولورسه نفقه سى ساقطه اولور نشوزنه بناء نتكم فروعدن اقدمجه كلور ﴾ (وام الولد) فلا عدة على مدبرة ومعتقة غير الايسة والحامل) فان عدتهما بالاشهر والوضع الحيض للموت) اى موت الواطئ (وغيره) كفرقة اومتاركة لان عدة هؤلاء لتعرف براءة الرحم وهو بالحيض ولم يكتف بحيضة احتياطا ﴿ دخى آيسه وحامل اولميان ام ولدى واطئك موتى وياغيريسيكه فراق ويامتاركه سيچون عدت حيضلردر زيرا اشبو مزبورلرده عدت برائة رحمى معرفت ايچوندر بوايسه انجق حيضله اولمغله بونلرده عدت وفات اعتبار اولنمدى بر حيضله اكتفا اولنمديغى احتياطا دركه نكاحك فاسدى صحيحنه الحاق اولندى ايمدى مدبره ايله معتقه نك سيدلرى وفات ايدوب وياكندولرينى عتق ايتدكده عدت لازمه دكلدر واشبو مزبوره لر آيسه ويا حامل اولدقلرنده عدتلرى اشهر ووضع حمل ايله در ﴾ (ولا اعتداد بحيض طلقت فيه) اجماعا (واذا وطئت المعتدة بشبهة) ولو من المطلق (وجبت عدة اخرى) لتجدد السبب (وتداخلتا

(والمرئى) من الحيض (منهما و) عليها ان (تتم) العدة (الثانية ان تمت
الاولى) ❊ اجماعا كندوده تطليق اولنان حيضه اعتبار بوقدر نصله واجب
اولان اوچ يا ايكيدر آندن نقصان اولمز معتده اولان عورت شبهه ايله وطئ
اولنسه ومزبور وطئ هرنقدر طلاق وبرن زوجدن اولورسه‌ده سببكه وطئ
بشبهة تجدد ايتمكله عدت اخرى واجبه اولور وايكى عدت تداخل ايدر
وكوريلان حيض ايكيسندن اولور واولكى تمام اولورسه ايكنجى يى اتمام عورتك
اوزرينه لازم اولور معلوم اوله كه كندويه ايكى عدت ايجاب ايدن عورت
يا آنى بر كسه‌دن معتده اولور مثلا ثلاثا تطليق ايدن زوجك عدت ايچنده
وطئى حلال ظنيله وطئ كبى بونده ايكى عدت تداخل ايدر متعددكى صورت كبى
ويا ايكى كسه‌دن معتده اولور مثلا متوفا عنها زوجها درون عدتده شبهه ايله
وطئ اولنمق كبى اشبو صوتلرده عدتلر تداخل ايدر كورديكى حيض انلردن
حساب اولنور اولكى تمام اولوب ايكنجى اولمزسه اوده اتمام اولنور صاحب
بحرك بيانه كوره وطئ بشبهة صورتلرى معلومى اوليه رق زوجنك غيرى يه
زفاف اولنان ومطلقهٔ ثلاثك حلال ظنيله قبل زوج آخر ويابعد زوج آخر
عدتده نكاحله وطئ ومعتده يى آخر كسه‌نك شبهه ايله وطئى ويا بركسه‌نك
عصمتنده اولان عورتى بر آخر كسه‌نك شبهه ايله وطئ ايدوب بعده اول
كسه‌نك تطليقيدر بونده دخى ايكى عدت لازمه‌در ❊ وكذا لو بالاشهر او بهما
لو معتدة وفاة فلو حذف قوله والمرئى منهما لعمهما وعم الحائل لو حبلت
فعدتها الوضع الا معتدة الوفاة فلا تتغير بالحمل كامر وصححه فى البدائع ❊
يعنى بويله اشهر ايله معتده اولسه سببك تجددى ايله عدتده تجدد ايدر مثلا
آيسه عدتى خلالنده شبهه ايله وطئ اولنسه ايكنجيده اشهر ايله اتمام ايدر
اولكى كبى ويا معتدهٔ وفات اولديغى حالده ايكيسيله‌ده معتده اولسه يينه ايكى
عدت لازمه اولوب تداخل ايدرلر مثلا معتدهٔ وفات شبهه ايله وطئ اولنديغنه كوره
شهور ايله وفات وحيضله وطئ ايچون معتده اولور ومصنف مرحومك
والمرئى منهما قولى فقط حيض كورن كسه‌يه قاصر اولمغله حذف اولنسه
عدتلرى مجرد اشهر ايله اولانلر ايله ووفات ايچون اشهر ووطئ ايچون حيضله
اولانلره وطلاق ويافسخ ويا وفاتدن ناشى حامل اولميه‌رق معتده اولوب
درون عدتده يازوجندن ويا غيريدن وطئ بشبهة ايله حامل اولانه‌ده عام
وشامل اولوردى بونده دخى ايكى عدت لازمه اولور برى حيضله وبرى
وضع حمله لكن وضع حمله ايكيسيده منقضيه اولور حامل عند الحنفيه
حيض كورمديكندن الا معتدهٔ وفاتك عدتى شهور ايله در حمله متغيره اولمز

نتكم فى زوجة الصبى اذا حبلت بعد موته قولنده مرور ايلدى وبدا بعده‌ده
مضمون مشروحى تصحيح ايلدى ❊ (ومبدأ العدة بعد الطلاق و) بعد
(الموت) على الفور (وتنقضى العدة وان جهلت) المرأة (بهما) اى بالطلاق
والموت لانها اجل فلا يشترط العلم بمضيه سواء اعترف بالطلاق او انكر ❊
دخى عدتك ابتداسى طلاق وموتدنصكره فوراوزره‌در يعنى من غير فصل
ضروره مزبورلرك عقبنده بولنور عورت كندولرينى هرنقدر بلمزسه‌ده
ينه عدت منقضيه اولور اجل اولمغله مضينه علم شرط دكلدر زوج طلاقى
كرك اعتراف ايتسون وكرك انكار ايتسون ❊ فلو (طلق امرأته ثم انكره
واقيمت عليه بينة وقضى القاضى بالفرقة) كان ادعته عليه فى شوال وقضى
به فى المحرم (فالعدة من وقت الطلاق لا من القضاء) بزازية وفى الطلاق
المبهم من وقت البيان ولو شهدا بطلاقها ثم بعد ايام عدلا فقضى بالفرقة فالعدة
من وقت الشهادة لا القضاء ❊ ايمدى بركسه عورتنى تطليق بعده انكار
ايدوب اوزرينه اقامهٔ بينه اولنوب قاضى ميانه‌لرينى تفريقله حكم ايتسه
مثلا شوالده دعوى محرمده طلاقله حكم ايتمك كبى بس عدت طلاق وقتندن
اعتبار اولنور قضا وقتندن اعتبار اولنمز طلاق مبهمده كه مثلا زوج احداكما
طالق قولنده بيان وقتندن اعتبار اولنور وقت طلاقدن اعتبار اولنمز كأنه بومضمون
متنك ومبدأ العدة بعد الطلاق والموت قولندن استثنادر صورت مزبوره‌ده زوج
قبل البيان وفات ايتسه عورتلرك هر برلرينه كندوده اوچ حيض استكمال
اولنور عدة وفات لازمه اولور شاهدلرك عورتك طلاقيله شهادتلرندنصكره
بعدمدة تعديل وتزكيه اولنوب فرقتله حكم اولنسه عدت شهادت وقتندن
اعتبار اولنور قضادن اولنمز ❊ بخلاف ما (لو اقر بطلاقها منذ زمان) ماض
فان الفتوى انها من وقت الاقرار مطلقا نفيا لتهمة المواضعة لكن (ان كذبته)
فى الاسناد او قالت لا ادرى (وجبت) العدة (من وقت الاقرار ولها النفقة
والسكنى وان صدقته فكذلك غير انه) ان وطئها لزمه مهر ثان اختيار و
(لا نفقة) ولا كسوة (ولا سكنى لها) لقبول قولها على نفسها خانية ❊
شول بر صورت مسئلهٔ سابقه‌نك خلافنده‌دركه بركسه زمان ماضينك
ابتداسى فلان وقتدن عورتنك طلاقنى اقرار ايدوب لكن عورتى سنى اول
زمانده تطليق ايتمدك ديو طلاقك كندويه اسنادنده زوجنى تكذيب ويا بن
طلاقى هيچ بلمم ديسه اقرارى وقتندن عدت واجبه اولور وعورته نفقه
وسكنى لازمه اولور وياعورت كندوينى تصديق ايدرسه ينه اقرار وقتندن
عدت لازمه اولور شوقدر واركه عورتى وطئ ايتديسه زوجه مهر ثانى

لازم اولور لكن عورت ایچون نفقه وسكنى وكسوه ایجاب ایتمز كندونك
قولى كندى نفسنده مقبول اولمغله كندى ایچون واجب اولان ساقط اولور
وفتوى كرك عورتك تصدیقى وكرك تكذیبى صورتنده عدت اقراری
زماننده اولمغه در مواضعه كه بربرلرینه موافقت تهمتنى نفى ایچون بناً
علیه مطلقه نك قز قرنداشنى ویا كندودن ماعدا دردى عدت منقضیه
اولمجق تزوجى كندویه حلال اولمز طلاقنى كتم ایتدیكندن ناشى كندویى
زجر ومنع ایچون ﴿ وفیها ابانها ثم اقام معها زمانا ان مقرا بطلاقها تنقضى
عدتها لا ان منكرا ﴾ دخى بزازیه ده ذكر اولندیكه بركمسه عورتنى
بائنا تطلیق بعده كندیله برزمان برلكده اقامت ایلسه اكر طلاقنى مقر
اولورسه عدتى منقضیه اولور اكر منكر اولورسه اولمز ﴿ وفى اول
طلاق جواهر الفتاوى ابانها واقام معها فان اشتهر طلاقها فیما بین الناس
تنقضى والا لا وكذا لوخالعها فان بین الناس واشهد على ذلك تنقضى
والا لا هو الصحیح وكذا لو كتم طلاقها لم تنقض زجرا انتهى وحینئذ فمبدؤها
من وقت الثبوت والظهور ﴾ دخى جواهر الفتاوانك طلاقنك اولنده ذكر
اولندیكه بركمسه عورتنى بائنا تطلیق وكندیله بیله مكث واقامت ایلسه
اكر بین الناس تطلیقى شایع ومشهور اولمسه عدتى منقضیه اولور یوقسه اولمز
انجق صحیح اولان قول بودر ینه بویله بركمسه عورتیله مخالعه ایتسه اكر
ناس میانه لرنده اشهاد ایله اولورسه عدتى منقضیه اولور یوقسه اولمز ابانه
خلع اولمغله ابانها دیدكدنصكره خلعى ذكره اول قدر حاجت مس ایتمز ایدى
ینه بویلجه طلاقنى كتم واخفا ایدرسه زجرا له عدت منقضیه اولمز بو كا
كوره عدتك ابتداسى طلاقك ثبوت وظهورى وقتندن اولور خلاصهٔ كلام
عورتك طلاقى مشهور وزوج آنى مقر اولورسه عدت وقت طلاقدن اولور
مشهور اولمزسه وقت اقراردن اولور ﴿(و) مبدؤها (فى النكاح الفاسد
بعد التفریق) من القاضى بینهما ثم لو وطئها حد جوهرة وغیرها وقیده
فى البحر بحثا بكونه بعد العدة لعدم الحد بوطئ المعتدة (او) المتاركة اى
(اظهار العزم) من الزوج (على ترك وطئها) بان یقول بلسانه تركتك
ونحوه ﴾ نكاح فاسدده عدتك ابتداسى میانه لرنى قاضینك تفریقندنصكره
ویا متاركه دنصكره كه زوج طرفندن عورتك وطئنى ترك اوزره عزمنى
اظهار كه لسانیله تركتها بلا وطئ ویا خلیت سبیلها دیمكله در بوندنصكره عورتى
وطئ ایتسه كندویه حد زنا اجرا اولنور بحرده بحثله وطئك بعد العدة اولمسیله
تقیید ایلدى معتده یى وطئده حد اولمدیغنه بناً ﴿ ومنه الطلاق وانكار النكاح

(لو)

لو بحضرتها والا لا لا بمجرد العزم لو مدخولة والا فیكفى تفرق الابدان
والخلوة فى النكاح الفاسد لا توجب العدة والطلاق فیه لا ینقص عدد الطلاق
لانه فسخ جوهرة ولا تعتد فى بیت الزوج بزازیة ﴾ واظهار عزم قبیلندندر
طلاق ویرمك وعورتك حضورنده اولورسه نكاحى انكار ایتمك یوق حضورنده
اولمزسه اظهار عزم عد اولنمز ومدخول بهاده عزم فقط كفایت ایتمز متاركه
بالقولدن لازمدر واكر مدخول بها اولمزسه مجرد تفرق ابدان كفایت
ایدر نكاح فاسدده كرك صحیحه وكرك غیر صحیحه خلوت عدت ایجاب
ایتمز وبونده طلاق عدد طلاقى تنقیص ایتمز فسخ اولدیغنه بناً وعدتى زوجك
بیتنده چكمز زیرا { لانخر جوهن } نظم جلیلى طلاقدن عدت حقنده در
بو عدت متاركه در ﴿ (قالت مضت عدتى والمدة تحتمله وكذبها الزوج
قبل قولها مع حلفها والا) تحتمله المدة (لا) لان الامین انما یصدق فیما
لا یخالفه الظاهر ﴾ برعورت انقضاى عدته محتمل اولان مدتده عدتم
منقضیه اولدى دیوب زوجه كندویى تكذیب ایلسه عورتك یمینیله قولى مقبول
اولور مودع كبى امین اولمغله زیرا مودعك رد ودیعه ویا هلاكى دعواسنده
قولى مقبولدر واكر مدتك انقضاى عدته احتمالى اولمزسه قولى مقبول
اولمز زیرا امین انجق ظاهره مخالف اولمیان محلده تصدیق اولنور اما ظاهره
مخالف اولورسه مثلا وصینك بركونده یتیمه بیك درهم انفاق ایتدم دیمسى
مثللو بونده تصدیق اولنمز ظاهر كندویى تكذیب ایتدیكندن ﴿ ثم لو
بالشهور فالمقدر المذكور ولو بالحیض فاقلها لحرة ستون یوما
ولامة اربعون مالم تدع السقط كامر فى الرجعة ومالم یكن طلاقها
معلقا بولادتها فیضم لذلك خمسة وعشرین للنفاس كما
مر فى الحیض ﴾ بعدزین عدت اكر شهور ایله كوزه دیلورسه
نصده مذكور اولان اوچ ماهله تقدیر اولنور واكر عدتك مضیى حیضله ایسه
حره ایچون مدت عدتك اقلى التمش كوندر پس زوج عورتى بعد الوقاع
ابتداى طهرده تطلیق ایتدى فرض اولنوب وطهرك اكثرینه نهایت اولمغله
طهرك اقل مدتى اولان اون بش كونى مزبور طهرده اعتبار وحیضله طهرك
ایكیسنك بردن اقلى برعورتده مجتمع اولمق نادر الوقوع اولمغله مزبوره نك
حیضنده وسط اولان بش كونى اعتبار ایتمكله اوچ طهر قرق بش واوچ
حیضده اون بش اعتباریله امام اعظم رحمه الله حرهٔ مزبوره نك مدت
عدتنى التمش كون تقدیرینى امام محمد رحمه الله تعالى منوال محرر اوزره
تخریج بیورمشلر وامام حسن وجه آخر ایله تخریج ایتمشلردر مفصلاته مراجعله

بولنور امامين قتنده حره نك عدتى اوتوز طقوزدر اوچ حيضى طقوز وايكى
طهرى اوتوز اعتبار يله عورتك كندوده تصديق اولنه جغى مدتك اقلى
اولمغله كانه آخر طهرده تطليق اولنمسى اعتبار يله طهرى ايكى اعتبار ايتديلر
وجاريه ايچون ايكى طهر اوتوز وايكى حيضده اون اعتبار يله قرقدر واشبو
حره وامه ايچون مدت مشر وحدلرك عدت اعتبارى ايلادن مقدمجه رجعتده
مصنفك ولواخبرت مطلقة الثلاث بمضى عدته قولنده مرور ايتديكى مثللو
مستبين الخلقة سقط ادعا ايتيوب وعورتك طلاقى ولادتنه معلق اولمزسه
بويله در يوق سقط ادعا ويامعلق اولورسه مثلا اول التمش كون اعتدا دينه
امام اعظمه كوره حيض بحثنده مرور ايتديكى مثللو يكرمى بش كون دخى
ضم اولنورده سكسان بش اولور نتكم ماسبقده مرور ايتديككه نفاسك
اقلينه حد يوقدر لكن اقلى بيانه عدت ايچون حاجت مس ايدرسه مثلا زوجك
عورتنه اذا ولدت فانت طالق ديوب عورتكده عدتم منقضيه اولدى ادعاسنده
اولديغى كبى امام اعظم رحمه الله تعالى نفاسك اقلنى يكرمى بش كون تقدير
ايلدى اوچ حيضله برابر امام ثانى اون بركونله امام ثالث برساعتله تقدير
ايتديلر ﴿ (نكح) نكاحا صحيحا (معتدته) ولو من فاسد (وطلقها قبل الوطئ)
ولو حكما (وجب عليه مهر تام و) عليها (عدة مبتدأة) لانها مقبوضة في يده بالوطئ
الاول لبقاء اثره وهو العدة وهذه احدى المسائل العشرة المبنية على ان الدخول
في النكاح الاول دخول في الثاني ﴾ بركسه معتده سنى نكاح صحيحله نكاح
وقبل الوطئ آنى تطليق ايلسه اوزرينه مهر تام واجب اولوب وعورتده
بكيدن برعدت دخى لازمه اولور عدتان تداخل ايدرلر عورت زوجك يدنده
وطئ اول ايله مقبوضه اولمغله زيرا وطئك اثرى اولان عدت باقيدر وعدتى
هرنقدر نكاح فاسددن ووطئ حكما اولورسه ده يعنى تطليق قبل الوطئ
والخلوة اولورسه ديمك و اشبو قبض اولك نكاح ثانيله مستحق اولديغى
قبض مقامنه قائم اولمسى غاصبك يدنده اولان مغصوبى اشتراسنده مجرد عقد يله
قابض اولديغى كبى كانه بعد الدخول تطليق ايتمش اولمغله زوجه مهر وعورته عدت
لازمه اولدى غايتى رجعت ايده مز وبو مسئله نكاح اولده دخول ثانيده دخولدر
كلاملرينك اوزرينه بنا اولنان مسائل عشره نك بريدر ايكنجيسى مثلا بركسه
برعورتى نكاح فاسد ايله نكاح ودخول ايدوب بعده ميانه لرينى تفريق وعدتنده
ايكن مجددا تزوج وقبل الدخول تطليق ايلسه كندويه تمام مهر وعورته
عدت مستقبله لازمه اولور بو صورت شرحك ولوفاسدا قولنده داخلدر
اوچنجيسى بركسه حال صحتنده عورتنه دخول وباينا تطليق ايدوب صكره

مرضى حالنده عدتده تزوج وقبل الدخول بائنا كندوبى تطليق ايلسه زوج
فار اولورمى ويا اولمزمى نكاح اولده دخول ثانيده دخولدر قاعده سنه نظرا
فار اولمقدر دردنجيسى برعورت كفؤنك غيرى يه تزويج ودخول اولنوب
صكره ميانه لرينى ولينك طلبيله قاضى تفريق ايدوب صكره ينه اول كمسه عدتده
مهر تسميه سيله تكرار تزوج وينه قاضى ميانه لرينى قبل الدخول تفريق ايلسه
امامينه كوره زوجه مهر كامل وزوجيه عدت مستقبله لازمه اولور امام محمده
كوره مهر ثانيك نصفى وعورته مقدمكى عدتى اتمام لازم اولور بشنجى بركسه
برصغيره يى تزوج وكندويه دخول بعده آنى بائنا تطليق ايليوب صكره ينه
عدتده تزوج ايدوب وكندوده بالغه وقبل الدخول نفسنى اختيار ايلسه
ينه دخول اولكى دخولدر التنجيسى بركسه برعورتى تزوج ودخول بعده بائنا
تطليق بعده عدتده ينه تزوج بعده عورت مرتده بعده شرف اسلامله مشرفه
وينه عدتده تزوج صكره قبل الدخول تطليق ايلسه اشبو صورت فتح القديرده
تزوجك اوچ كره تكراريله بويلجه تصوير اولنمشدر ايكيله تصوير اولنسه ده
كفايت ايدر يدنجيسى ينه بركسه برعورتى تزوج وكندويه دخول ايتدكدنصكره
معاذالله تعالى عورت مرتده بعده شرف اسلامله مشرفه اولوب وزوج
كندوبى بائنا تطليق بعده عدتده ينه تزوج وعورت ينه مرتده وينه مسلمه اولوب
ينه زوج تكرار تزوج وقبل الدخول تطليق ايتسيدر سكزنجى برعورتى تزوج
ودخول بعده ابانه صكره عدتده ينه تزوج صكره قبل الدخول عورتك ارتداديدر
طقوزنجى برجاريه يى تزوج ودخول بعده عتق ونفسنى اختيار
صكره ينه عدتده تزوج وقبل الدخول تطليقيدر اونجيسى ينه
برجاريه يى تزوج ودخول وابانه بعده ينه عدتده تزوج بعده عتق
اولنوب نفسنى قبل الدخول اختياريدر ❊ كذا في البحر عن فتح القدير والمعراج ❊
لكن سادسه وسابعه وثامنه ميانه لرنده فرق انجق تزوجك تكرارى وعدم
تكراريله در واشبو نكاح اولده دخول نكاح ثانيده دخولدر قولى امامينكدر
امام محمد وامام زفره كوره نكاح اولده دخول ثانيده دخول دكلدر ويكيدن
عدت لازمه دكلدر ونصف مهر لازمدر لكن امام محمد قتنده اولكى عدتى
اكمال لازمدر امام زفر نزدنده دكلدر ﴿ وقول زفر لا عدة عليها فتحل للازواج
ابطله المصنف بما يطول وجزم بان القاضى المقلد اذا خالف مشهور مذهبه
لا ينفذ حكمه في الاصح كما لو ارتشى الا ان نص السلطان على العمل بغير المشهور
فلا يسوغ فيصير حنفيا زفريا وهذا لم يقع بل الوقع خلافه فليحفظ ﴾
وامام زفرك ماذكر مز بوره عورتك اوزرينه عدت لازمه دكلدر سائر ازواجه

بلاعدة تزوجی حلال اولور قولنی مصنف کتاب جزاه الله تعالی یوم الحساب کندی
شرحنده برکلام طویل و بحث جزیل ایله ابطال ومشارالیهك قولیله حکم ایدن
قاضینك حکمنك عدم نفاذیله جزم ایتدیکه برقاضیٔ مقلد مذهبنك مشهور
ومعروف اولان قولنه مخالفت وآنك خلافیله حکم ایتسه قول اصح اوزره اول
حکمی نافذ اولمز نتکم ارتشا ایدوب رشوت اخذ ایدن قاضینك حکمی نافذ
اولمدیغی کبی الاسلطان نصره الله تعالی کندویه مشهور ومتعارف اولمیان قول ایله
عمله تنصیص وتصریح ایدوب آنکلهده حکم ایله دیرسه بوتقدیرجه کندویه
رخصت اولورده حکمی جائز اولوب وکندوسی حنفی زفری اولور لکن بوده
خلاف واقعدر زیرا قضاة طرف سلطاندن انجق اقوال صحیحهٔ مشهوره ایله
حکمه مولی لردر ایمدی اقوال ضعیفه ایله حکمدن معزول اولمش اولورلر وکمال
فتح القدیرده تصریح ایتدیکه اشبو خصوصده امام زفرك قولی فاسددر
زیرا قول مزبور عدتك مشروعیتندن مقصود اولان نسبلرك عدم اشتباهلرینك
ابطالنی مستلزمدر ﴿(ذمیة غیر حامل طلقها ذمی اومات عنها لم تعتد) عندابی
حنیفة (اذا اعتقد واذلك) لانا امرنا بترکهم ومایعتقدون ﴾ حامل اولمیان
برذمیه یعنی اهل کتاب اولان ذمیه ویایهودیه‌یی ذمی اولان زوجی تطلیق
ویافوت اولسه امام اعظم رحمه الله تعالی قتنده عدت چکمز اکر عدم اعتدادی
اعتقاد ایدرلرسه زیرا مسفوره‌لره عدت واجبه اولیجق یاحق الشرع اولور
ویاحق الزوج اولور فروع شرعیه ایله مخاطبه اولمزلریله شرعا واجبه اولمدی
وزوجده اعتقاد ایتمدیکندن کندولرینی اعتقادلری اوزره ترکله بزلر مأمور
اولدیغمز حسبیله زوجکده حق اولمدی اما وجوب عدتی اعتقاد ایدرلرسه
اتفاقا لازم اولور پس عدت لازمه اولیجق برمسلم ویاذمی طلاقی عقبنده آنی
تزوج ایلسه جائز اولور لکن برحیضله استبرا ایتمدکجه وطئ ایتمز ﴿(ولو)
کانت الذمیة (حاملا تعتد بوضعه) اتفاقا وقید الولوالجی بما اذا اعتقد وها ﴾
واکر ذمیه حامل اولورسه اتفاقا حملنی وضعه دك عدت چکر عدتی ولوالجی
عدتی اعتقاد ایتملریله قیدلدی لکن اصح اولان قول اولدر بطننده ثابت النسب
ولد اولدیغنه بناً ﴿(و) الذمیة (او طلقها مسلم) اومات عنها (تعتد) اتفاقا
مطلقا) لان المسلم یعتقده ﴾ ذمیه‌یی مسلم تطلیق ویاوفات ایتسه اتفاقا مطلقا که
کرك اعتقاد ایتسونلر وکرك ایتمسونلر ویاکرك حامل وکرك حائله معتده اولور مسلم
اعتقاد ایتمکله حقیدر ﴿(وکذا الا تعتد مسبیة افترقت بتباین الدارین) لان العدة
حیث وجبت انما وجبت حقا للعباد والحربی ملحق بالجماد (الا الحامل) فلا یصح
تزوجها لا لانها معتدة بل لان فی بطنها ولدا ثابت النسب ﴾ دارحربدن افتراق ایدن

مسبیه ایچون دخی عدت یوقدر تباین دارین اولدیغندن زیرا عدت واجبه اولدیغی
محللرده انجق عباد حقی اولهرق واجبه اولدی وحربی ایسه جماده ملحقدر
ایمدی کندویه حرمت اولمغله فوراعورتی تزوج جائز اولدی لکن حامل
اولورسه تزوجی جائز دکلدر لکن معتده اولدیغنه بناً دکلدر بلکه بطننده
ثابت النسب ولد اولدیغنه مبنیدر بعضیلر زنادن حبلی کیبدر تزوج اولنور وطئ
اولنمزدیدیلر ﴿(کحربیة خرجت الینا مسلمة اوذمیة اومستأمنة ثم اسلمت
اوصارت ذمیة) لما مرانه ملحق بالجماد (الا الحامل) لما مر ﴾ مزبوره مسبیه
مسلمه ویاذمیه ویامستأمنه اولهرق بزلره خروج ایدوب بعده شرف اسلامله
مشرفه ویاذمیه اولان حربیه کبیدر یعنی بونده دخی عدت اولمز زوجی جماده
ملحق اولمغله لکن حامل اولورسه اولور بطننده ثابت النسب ولد اولدیغنه بناً
﴿(وکذا لا عدة لوتزوج امرأة الغیر) ووطئها (عالما بذلك) وفی نسخ
المتن (ودخل بها) ولا بدمنه وبه یفتی ولهذ یحد بالحرمة مع العلم لانه زناء
والمزنی بها لا تحرم علی زوجها وفی شرح الوهبانیة لوزنت المرأة لا یقربها
زوجها حتی تحیض لاحتمال علوقها من الزناء فلا یسقی ماؤه زرع غیره فلیحفظ
لغرابته ﴾ بند بوبلجه عدت یوقدر زوج اوله وطئ ممنوع دکلدر برکمسه برآخر کمسه‌نك
عورتنی غیرك زوجه‌سی اولدیغنی بیله‌رك تزوج ودخول ایتسه ووطئ ودخول
قیدندن لازمدر زیرا مجرد نکاحله عدت لازمه اولمز انجق بو قول ایله فتوی
ویریلور اشته بوعدت لازمه اولمدیغندن حرمتنه عالم اولورسه زنا اولمغله
کندویه حد اجرا اولنور یعنی لزوم حدده غیرك تحت نکاحنده اولوب وآنکله
مجامعتك حرمتنه عالمدن لازمدر شارحك ولهذا یحد قولی ماقبلنه مربوط اولمیه‌رق
کلام مستقل اولوب لانه زناء قولی کندویه علت اولسه یاخود لانه زناء
ولهذا اوزرینه تقدیم اولنسه اولی اولوردی وزنا ایدن عورت زوجنه
حرام اولمز وشرح وهبانیه‌ده مذکوردرکه برعورت زنا ایلسه زوجی
کندویه علی وجه الندب حیض کورنه دك تقرب ایتمز زنادن حملی
احتمالیله صوینی غیرك زرعنی سقی ایتمسون ایچون شرح وهبانیه‌نك قولنك
غرابتنه بناً حفظیله امر اولندی ﴿(بخلاف ما اذا لم یعلم) حیث تحرم
علی الاول الی ان تنقضی العدة ولا نفقة لعدتها علی الاول لانها صارت ناشزة
خانیة قلت یعنی لو عالمة راضیة کما مر فتدبر ﴾ اما زوج ثانی عورتك غیرك
عصمتنده اولوب غیرك منکوحه‌سی اولدیغنی بلمزسه صورت مشروحه‌نك
خلافنده‌در اولکنده وطئ حرام اولور حتی عدتی منقضیه اولنه دك شبههٔ نکاح
اولمغله وزوج اوله نفقهٔ عدت لازمه اولمز ناشزه اولوب نفسنی وطئدن منع

ایتمسیله شارح دیر که عورتك ناشزه اولوب کندویه نفقه ایجاب ایتمه‌سی اکر عورت زوج اولك نکاحنده اولدیغنه عالمه و زوج ثانی‌یه نکاحه راضیه اولدیغنه نظرا درتکم مصنفك ماسبقده والموطوئة بشبهة قولنك شرحنده مرورو بو محله احاله اولنلدی‌ایدی اما رجعیا تطلیق اولنان عورته زوج مراجعت ایدوب رجعته عورت عالمه اولمغله آخره تزویج ویا رضاسز کرها نکاح اولنسه ناشزه عد اولنمز ایوجه تدبر ایله ﴿فروع ادخلت منیه فی فرجها هل تعتد فی البحر بحثا نعم لاحتیاجها لتعرف براءة الرحم وفی النهر بحثا ان ظهر حملها و الالا﴾ برعورت زوجنك منیسنی کندی فرجنه ادخال ایتسه عدت چکرمی بحرده بحثله بلی چکر دیدی زیرا عورت رحمنك براءتنی بلمك ایچون عدته محتاجه در و نهرده دخی بحث و تفصیله مذکوردر اکر عورتك حملی ظهور ایدرسه عدت لازمه اولور یوقسه اولمز ﴿وفی القنیة ولدت ثم طلقها ومضی سبعة اشهر فنکحت آخر لم یصح اذا لم تحض فیها ثلاث حیض و ان لم تکن حاضت قبل الولادة لان من لا تحیض لم تحبل﴾ وقنیه ده مذکوردر که برعورت ولد کتوروب بعده زوجی کندوینی تطلیق و یدی ماه مرورنده برآخر کسه‌یه تزویج اولنسه اشبو نکاح صحیح اولمز مادام اول یدی ماهده اوچ حیض کورمدکجه هرنقدر ولادتدن مقدم حیض کورممش ایسه‌ده زیرا حیض کورمیان عورت حامل اوله‌مز ایمدی حبلی حیضنه دلیلدر ﴿وفیها طلقها ثلاثا و بقول کنت طلقتها واحدة و مضت عدتها فلو مضیها معلوما عندالناس لم تقع الثلاث والا تقع ولو حکم علیه بوقوع الثلاث بالبینة بعد انکاره فلو برهن انه طلقها قبل ذلك بمدة طلقة لم یقبل بحر﴾ ینه قنیده مذکوردرکه برکسه عورتنی اوچ طلاق ایله تطلیق ایدوب بن برطلاق ایله تطلیق ایتدم وعدتی منقضیه اولدی دیسه اکر واقعا عدتك چکمسی عندالناس معلوم و مشهور ایسه اوچ طلاق واقع اولمز یوقسه واقع اولور واکر زوج کندونك اوچ طلاق تطلیقنی انکار دنصکره بینه ایله اوچك وقوعی ایله اوزرینه حکم اولنوب صکره ینه اقامهٔ بینه ایتسه که اول اوچدن بوقدر وقت مقدم بن آنی برطلاق ایله تطلیق ایتدم ایدی اشبو اوچ محلنه تصادف ایتمدی دیسه اشبو بینه‌سی مقبوله اولمز دعواده تناقض ایتدیکندن زیرا مقدما اوچك کندودن عدم صدورنی ادعا صکره محلنه تصادف ایتمدی دیه‌رك صدورنی ادعادر ﴿وفیه عن الجوهرة اخبرها ثقة ان زوجها الغائب مات او طلقها ثلاثا او اتاها منه کتاب علی ید ثقة بالطلاق ان اکبر رأیها انه حق فلا بأس ان تعتد وتتزوج﴾ بحرده جوهره‌دن نقلا

مذکوردرکه برعورته موثوق الکلم برکسه خبرویرسه که کندونك زوجی غائبی وفات ایتدی ویا کندوسنی اوچ طلاق تطلیق ایتدی ویا زوجندن کندونه ثقاتدن معتمد کسه‌نك یدیله طلاقنی محتوی برمکتوب کلسه اکر کندونك ظن غالبی آنك حق اولمسنه اولورسه کندویه ایقاع و یاموت وقتندن عدت کوزه دوب اره وارمقده بأس یوقدر ینه ترکی اولادر لکن بو دیانة در زیرا قاضی برکسه‌نك خبریله و خطیله عمل ایده‌مز ﴿وکذا لو قالت امرأة لرجل طلقنی زوجی وانقضت عدتی لابأس ان ینکحها﴾ ینه بویلجه برعورت براره‌یه زوجم تطلیق ایتدی وعدتم منقضیه اولدی دیسه آنی اول کسه‌نك نکاح ایتمسنده دیانة بأس یوقدر ینه ترکی اولادر ﴿وفیه عن کافی الحاکم لو شکت فی وقت موته تعتد من وقت تستیقن به احتیاطا﴾ بحرده کافی الحاکمدن نقلا مرسومدرکه عورت زوجنك موتی وقتنده شك ایتسه احتیاطا یقین کسب ایتدیکی وقتدن عدت چکر عدتده احتیاط لازم اولمغله ﴿وفیه عن المحیط کذبته فی مدة تحتمله لم تسقط نفقتها وله نکاح اختها عملا بخبریهما بقدر الامکان ولو ولدت لاکثر من نصف حول ثبت نسبه ولم یفسد نکاح اختها فی الاصح فترثه لو مات دون المعتدة﴾ ینه بحرده محیطدن نقلا مسطوردرکه عورت زوجی انقضای عدته محتمل اولان مدتده زوجك عورت بکا انقضای عدتیله خبر ویردی قولنده عورت کندوینی تکذیب ایلسه عورتك نفقه‌سی ساقطه اولمز و زوجه اول عورتك قزقرنداشنی نکاح جائز اولور یعنی بونده زوجك قولی مقبول اولور ونفقه‌نك لزومنده عورتك کلامی تصدیق اولنورده کانه ایکیسنك خبرلریله ده بقدر الامکان عمل اولنمش اولور عورت التی ایدن زیاده‌ده برولد کتورسه‌ده اول ولدك نسبی زوجدن ثابت اولور وقول اصحده عورتك قزقرنداشنك نکاحی فاسد ده کلمز وزوج وفات ایدرسه صکره‌کی عورت وارثه اولور معتده اولمز لکن فتح القدیرك عباره‌سندن فهم اولنان ولد کتوردکی صورتده نکاحك عدم انعقادی و عدم وارثیتیدر فتأمل والله سبحانه وتعالی اعلم واستغفر الله العظیم الحمد لولیه والصلوت علی نبیه

﴿فصل فی الحداد﴾

وقتاکه مصنف کتاب علیه رحمة الملك الوهاب تندنی وعدت اوزرینه واجبه اولان کسه‌یی ذکر و بیان ایتدیسه معتدات اوزره واجب اولان نسنه بیانه آغاز وشروع ایلدی ﴿جاء من باب احد ومد وفر وروی بالجیم وهو لغة

كما فى القاموس ترك الزينة للعدة وشرعا ترك الزينة ونحو ها لمعتدة بائن اوموت ❊
اشبوحداد كلمه‌سى كتاب وزننده افعال بابندن وثلاثيدن باب اولدن وباب
ثانيدن كلور وجيمله‌ده مرويدر لغتده خاتونك زوجى وفات ايتدكده
عدتى هنكامنده ياس طوتوب زيب وزيورى ترك يلمك معناسنه‌دركه نفسنى
آرايشدن منع ايدر تنكم قاموسده مرسومدر جيم روايتنه نظرا قطع معناسنه
اولوركه كانه زينتدن منقطعه اولمش اولور وشرعده زينتى وزينت مثلاو
طيب ودهن وكحلى طلاق باينندن وموتدن معتده اولان عورتك تركيدر
❊(تحد) بضم الحاء وكسرها كامر(مكلفة مسلمة ولو امة منكوحة)
بنكاح صحيح ودخل بها بدليل قوله (اذا كانت معتدة بت اوموت) وان
امرها المطلق اوالميت بتركه لانه حق الشرع اظهارا للتأسف على فوات
نعمة النكاح(بترك الزينة) بحلى اوحرير اوامتشاط بضيق الاسنان ❊ تحد
كلمه‌سى ماسبقده مرور ايتديكى مثلاو باب اولدن ويا ثانيدن اوله‌رق حانك
ضمى ويا كسريله وتانك فتحيله فعل مضارعدر تامضموم اولورسه افعال
بابندن اولور يعنى بالغه وعاقله مسلمه نكاح صحيحله منكوحهٔ مدخول بها
اولوب ومبتوتت بالطلاقكه ابانه ويا وفاتدن اوتورى معتده اولورسه‌وهرنقدر
جاريه اولوب ويازوج مطلق ويا ميت حدادك تركنه رخصت ويروب عورته
تركيله امر ايدرسه‌ده حق شرع اولمغله نعمة نكاحك فوتنه بناً تأسفى
اظهار ايچون عورت التون وكموش وجواهر امثالى حلى ويا حرير ويا
ديشلرى طار طراقله طرانمغله زينتى تركله حداد ايدر اشبو حدادك وجوبى
رسول‌الله صلى الله تعالى عليه وسلمك { لاتلبس المتوفى عنها زوجها المعصفر
من الثياب ولا الممشقة ولا الحلى ولا تختضب ولا تكتحل } قول واجب
الامتثاللريله‌در ❊ نهر ❊ ممشقه آشيله صبغ اولنان ثوب معنا سنه‌درمشق ميمك
كسرى وفتحيله مغره كه آشيدر ❊(والطيب) وان لم يكن لها كسب الا فيه
(والدهن) ولو بلاطيب كزيت خالص (والكحل والحناء ولبس المعصفر
والمزعفر) ومصبوغ بمغرة او ورس (الابعذر) راجع للجميع اذالضرورات
تبيح المحظورات ولا بأس باسود وازرق ومعصفر خلق لارائحة له ❊ دخى
رائحهٔ طيبه‌سى اولان نسنه‌ايله تطيبى تركله حداد ايدر هرنقدر عورتك اندن
ماعدا كار وكسبى اولمزسه‌ده يعنى آنى ياپوب ويا تجارتى ترك ايدر دخى
دهنى تركله حداد ايدر هرنقدر دهن خالص زيت مثلاو رائحهٔ طيبه صاحبى
اولمزسه‌ده دخى كحل وحنايى وعصفور وزعفرانله وآشى واله چهره مثلاو
شيلر ايله صبغ اولنمش ثوبى لبسى تركله حداد ايدر الاكه‌له وحكه مثلاو عذره

بناً لبس حرير وضرورتدن ناشى اكتحال ومعصفر ومزعفر ثوبك غيرى
ستر عورت ايده جك اثواب بوله‌مزسه اشبو عذرلره بناً مار الذكر زينتلرى
استعمال ايدر لكن كندولريله تزين مراد ايتميه‌رك زيرا ضرورتدن ناشى
شارع محظوراتى حلال قيلار سياه ومائى وكندو ايچون رائحه اولميان
اسكى معصفر اثواب لبسنده بأس يوقدر ❊(لا) حداد على سبعة كافرة
وصغيرة ومجنونة (ومعتدة عتق)كونه عن ام ولده (و) معتدة (نكاح فاسد)
او وطئ بشبهة اوطلاق رجعى ❊ يدى نوع عورته حداد يوقدر يعنى
كافره وصغيره ومجنونه مكلفه اولمدقلرندن كندولرينه حداد واجب اولمدى
دخى معتدهٔ عتقكه عتق اولنان ام ولد وسيدى وفات ايدن ام ولد ومعتدهٔ
نكاح فاسد ووطئ بشبهة وطلاق رجعى ايچون حداد واجب دكلدر نعمة
نكاحك كندولرينى فوت ايتمديكنه بناً شارحك كونه قولى ماقبلنه تنظيردر
تمثيل دكلدر وطئ بشبهة قولى منكوحه قولنك محترزيدر ايمدى مناسب اولان
معتدهٔ عتقله ذكرى ايدى طلاق رجعى قولى اذا كانت معتدة بت اوموت
قولنك محترزيدر قبل الدخول تطليق اولنان دخى معتده اولمديغندن بومقامده
ذكر اولنسه مناسب ايدى طلاق رجعيده زوجك رجعتى مرجو اولورسه
زوجه‌نك تزينى مندوبدر ❊ ويباح الحداد على قرابة ثلثة ايام فقط وللزوج
منعها لان الزينة حقه فتح وينبغى حل الزيادة على الثلثة اذا رضى الزوج
اولم تكن متزوجة نهر وفى اتاتار خانية ولا تعذر فى لبس السواد
وهى آثمة الا الزوجة فى حق زوجها فتعذر الى ثلثة ايام قال فى البحر
وظاهره منعها من السواد تأسفا على موت زوجها فوق الثلاث
وفى النهر ولو بلغت فى العدة لزمها الحداد فيما بقى ❊ زوجك غيرى اقربا
ايچون فقط اوچ كون حداد مباحدر اوچك اوزرينه زياده حلال دكلدر
امام محمد رحمه‌الله‌ك نوادرده اولان قولنه كوره باباسى ويا اناسى ويا اولادى
ويا اخوه واخوات امثالى سائر اقرباسى ايچون عورته احداد حلال دكلدر
انجق زوجه خاصدر كمال امام مشار اليهك قولنى اوچك اوزرينه زياده‌يه
محمولدر ديدى مسلمات ايچون ازواجلرينك ماعداسى اقربالرندن ناشى اوچ
كون احداد مباحدر حديث شريف مضمونه بناً وزينت زوجك حق
اولمغله كندى ايچون زوجه‌سنى حداددن منع واردر واكر زوج راضى
اولوب وياعورت زوجه اولمزسه اوچك اوزرينه زياده حلالدر وتاتار خانيه‌ده
مرسومدركه عورته كون حداد ايچون بعد الموت اثوابنى سواده صبغ ولبسده
معذوريت يوقدر بلكه آنكله كنهكار اولور الا الزوجه زوجى حقنده اوچ

کونه‌دك معذور در ابمدی ماسبقده ذکری سبقت ایدن ولابأس باسود قولی
بعدالموت حداد ایچون صبغ اولنمامقه محمولدر یعنی ذاتنده مصبوغ بالسوادی
لبسده بأس یوقدر دیمك اولور بحرده صاحب تحردیکه مضمون مشروحك
ظاهری عورتك زوجنك موتنده تأسفا اوچ کوندن زیاده بعدالموت صبغ
اولنان سواد لبسندن منع اولنمیدر نهرده مسطوردرکه صغیره عدتده بالغه
ومجنونه افاقت بولوب عاقله اولسه‌لر کندولرینه مدت باقیه‌ده حداد
لازم اولور اسلامله مشرفه اولان کافره کبی ﴿(والمعتدة) ای معتدة کانت
عینی فتعم معتدة عتق ونکاح فاسد واماالخالیة فتخطب اذالم تخطبهاغیره وترضی به
فلوسکتت تقولان (تحرم خطبتها) بالکسر وتضم ﴿ عتقدن ویانکاحدن
ویکلا قسمیه طلاقدن ویاوفاتدن قنغیسندن معتده اولورسه اولسون اشبو
نوع معتده‌لره خانك کسریله ویاضمیله خطبه که معتده‌لره دوکور اولمق حرامدر
شارحك فتعم تفریعی عینیك ای معتدة کانت عبارهسندن فهم اولنان
عمومه مبنیدر اماعورت عدتدن خالیه اولورسه اکرغیری کمسه کندویه
دکور اولوب وکندی دخی راضیه اولمش دکلسه اول مثلو عورته خطبه
حلالدر واکرغیری کمسه دکور اولدقده سکوت ایتمش اولورسه اول نوع
عورته دکور اولمقده ایکی قول واردر یعنی برقولده خطبه اولنور وبرقولده اولنمز
اکرغیری کمسه دکور اولورسه اول قسم عورته خطبه حرامدر رسول اکرم
ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلك {لا یخطب احدکم علی خطبة اخیه}
حدیث واجب الاتباعلرینه بناً خانك ضمی لغتی لغة غریبه‌در
﴿(وصح التعریض) کاریدالتزوج (لومعتدة الوفاة) لاالمطلقة اجماعا لافضائه
الی عداوة المطلق ومفاده جوازه لمعتدة عتق ونکاح فاسد ووطئ بشبهة نهر لکن
فی القهستانی عن المضمرات ان بناء التعریض علی الخروج ﴿ وفات عدتنده
اولوب مطلقه اولمیان عورته اجماعا تزوج مرادایده‌رم ویاالله تعالی‌نك
بکا برصالحه خاتون میسر ایتمسنی مراد ایده‌رم دیمك کبی تعریض
صحیح اولدی تعریض تصریحك خلافیدرکه کنایه ایله فرقی مثلا
برکسه‌نك بخلنه اشارة مااقبح البخل دیمك مثلو ذکر اولنمیان معنایه
برکلامك دلالتنی تضمین تعریضدر کنایه فلان طویل النجاد وکثیر الرماد
مثلو ردیفی ذکر مردوفی اراده‌در وصاحب قاموسك بیاننده کوره تعریض
متکلمك صریح کلامنده معنی مراده اولمیوب انجق سامعه آنکله معنای مرادی
افهام ایلیه تکم مسلمینه ایذا ایدن کمسه‌یه بالنفس خطابله المسلم من سلم المسلمون
من یده ولسانه دیوتعریض ایلیه زیرا مراد موذیدن سلب صفت اسلام ایلمکدن

کنایه‌در طلاق رجعی عدتنده تعریض اصلا جائز دکلدر باینده‌ده مطلقك
عداوتنه مؤدی اولدیغنده بناً اولمدی واشبو لافضائه تعلیلنك مفادی
عتقدن ونکاح فاسددن ووطئ بشبهه‌دن معتده‌یه تعریضك جوازیدر لکن قهستانیده
مضمراتدن نقلا مذکوردرکه تعریضك بناسی معتده‌نك اولدیغی محلدن
خروجی اوزرینه‌در ﴿(ولاتخرج معتدة رجعی وبائن) بای فرقة کانت علی
مافی الظهیریة ولومختلعة علی نفقة عدتها فی الاصح اختیار اوعلی السکنی
فیلزمها ان تکتری بیت الزوج معراج (لوحرة) اوامة مبوأة ولو من فاسد (مکلفة
من بیتها اصلا) لالیلا ولانهارا ولاالی صحن دار فیها منازل لغیره ولوباذنه لانه
حق الله تعالی بخلاف نحوامة لتقدم حق العبد ﴿ کرك رجعی وکرك
باین طلاقدن معتده حره مکلفه ویاامه مبوئه اولورسه وطلاق هرنقدر نکاح
فاسددن اولورسه‌ده کندی ساکنه اولدیغی منزلندن نه کیجه ونه کوندوز
طشره‌یه ونه کندوده سائر کمسه‌نك منازل متعدده‌سی اولان
دارك صحنیکه حولیسنه خروج ایتمز هرنقدر زوج خروجه اذن ویرسه دخی زیرا
اشبوعدت حق الله اولمغله زوجان ابطال ایده‌مزلر اما امه امثالی مدبره وام ولد
ومکاتبه مز بوره حره وامه‌نك خلافنده‌درکه زوج اذن ویرسون ویاویرمسون
خروج ایدر اغاسنك حقنك تقدمنه بناً ومزبور طلاق باینده اولان فرقت
ظهیریه‌نك بیاننه نظرا قنغی نوع فرقتله اولورسه اولسون مثلا زوجك اوغلونی
عورتك تقبیلیله بولنان فرقت معصیت کبی ویاقول اصحده نفقه عدت ویاسکنی اوزره
مخالعه‌ده اولان فرقت مثلو بس مؤنة سکنا اوزرینه مخالعه صورتنده عورته
زوجك منزلنی اکترا لازمدر یعنی مدة عدتده اجره داری عورت کندی
مالندن ویروب طشره خروج ایتمملی حتی زوج غائب اولوب عورت اجرتله
بردارده ساکنه اولوب واجرتی کندی مالندن ادایه مقتدره اولسه اول عورته
کوره اولدیغی محلدن خروج یوقدر بلکه اجرتی کندوسی ادا ایدوب زوجنه
رجوع ایدر اکر اداسی اذن حاکمله اولورسه وامه مبوئه سیدك منزلنده
ساکنه اولوب حره کبی نامحرم کمسه‌لردن قاچوب طشره چقمیان جاریه‌یه دینور
﴿(ومعتدة موت تخرج فی الجدیدین وتبیت) اکثر اللیل (فی منزلها) لان نفقتها
علیها فتحتاج للخروج حتی لوکان عندها کفایتها صارت کالمطلقة فلایحل لها
الخروج فتح وجوز فی القنیة خروجها لاصلاح مالا بدلها منه کزراعة ولا
وکیل لها ﴿ وفات عدتنده اولان خاتونك نفقه‌سی کندونك اوزرینه اولمغله
خروجنه مضطره اولدیغندن کیجه‌ده وکندوزده خروج ایدوب واکثر لیلی
منزلنده بیتوتت ایدر لکن خروجنه رخصت ضرورة معیشتله مقیددر حتی

کندونك عندنده کفایت قدری نفقه بولنسه مطلقه کبی اولورخروجی حلال
اولمز وقنده‌ده زراعت ویاباغ وباغچه مثللو مالابدمنه اولان امور ومصالحنی
کورز وکوزه‌ده‌جك کیمسه اولمیان عورتك حاجتنی رؤیتی ایچون خروجی تجویز اولندی
لکن مصلحتی حصولپذیر اولدیغی حینده رجوعی ومنزلنده بیتوتتی شرطیله
ومعتمد اموردیده برآمی اولورسه بنه خروج ایده‌من ❊ (طلقت) اومات وهی
زائرة (فی غیرمسکنها عادت الیه فورا) لوجوبه علیها ❊ برعورت مسکننك
غیرنده مثلا زیارة بولنده ایکن تطلیق اولنسه ویازوجی وفات ایتسه فورا
یعنی درعقب مسکننه عودت ایدر آنده اقامت اوزرینه واجبه اولدیغنه بناءً
❊ (وتعتدان) ای معتدة طلاق وموت (فی بیت وجبت فیه) ولایخرجان منه
(الاان تخرج اوینهدم المنزل اوتخاف) انهدامه (اوتلف مالها اولاتجد
کراء البیت) ونحوذلك من الضرورات فتخرج لاقرب موضع الیه وفی الطلاق
الی حیث شاء الزوج ❊ طلاق ویاموتدن ناشی معتده اولان عورتلرك عدتی
عدت کندوده واجبه اولان بیتکه مسکنلرنده کوزه‌درلر وآندن خروج ایتزلر
الازوج ظلما ویاورثه ویاصاحب بیت کندوبی اخراج ایدرسه ویامنزل
منهدم اولوب ویاعورت انهدامندن خوف ایدوب ویامالی اول محلده تلف اولوب
ویامنزل کراسنی بولامسه ویابونلر امثالی مثلا الکز بیتوتت ایده میوب خوف
ایتمك کبی ضرورتلردن ناشی اول محله اقرب اولان موضعه معتدهٔ وفات خروج
ایدر طلاقده زوجك مراد ایتدیکی محلده ساکنه اولور ولایخرجان معلوم
صیغه سیله درمناسب اولان تاایله مؤنث صیغه سیله والاان تخرج تثنیه ضمیری
ایله تعبیر اولنمق ایدی ❊ ولولم یکفها نصیبها من الداراشترت من الاجانب مجتبی وظاهره
وجوب الشراء لوقادرة اوالکراء بحر واقره اخوه والمصنف قلت لکن الذی رأیته
بنسختی المجتبی استترت من الاستتار فتحرر ❊ واکر عورتك دارده اولان حصه‌سی
کندوبه کفایت ایتمزسه سائر شرانك ویاکرانك وجوبیدر وبومضمونی
صاحب بحرك قرنداشی ومصنف مرحوم اقرار ایتدیلر شارح رحمه الله تعالی
دیرکه بنم مجتبی نسخه‌مده اشترت بدلنده استتاردن مشتق اوله‌رق استترت صیغه‌سیله
محرردرلکن بونسخه محرفه اولمق کرك اشترا واجب اولیجق استتار اولمدیغندن
❊ (ولابد من سترة بینهما فی البائن) لئلایختلی بالاجنبیة ومفاده ان الحائل یمنع
الخلوة المحرمة ❊ طلاق بائن عدتنده زوجان میانه‌لرنده برستره‌دن لازمدرکه
حتی اجنبیه ایله خلوت اولمیه بوندن مستبان اولان حائلك خلوة محرمه‌یه مانعیتیدر
❊ (وان ضاق المنزل علیهما اوکان الزوج فاسقا فخروجه اولی) لان
مکثها واجب لامکثه ومفاده وجوب الحکم به ذکره الکمال ❊ واکر منزل کندولرینه

ضیق اولوب ویازوج فاسق اولمغله کندویه امنیت اولنمزسه زوجك اول
منزلدن خروجی اولادر عورتك اول مسکنده مکثی واجب اولوب زوجك‌کی
واجب اولمدیغنه بناءً واشبو مضمون مشروحدن فهم اولنان زوجك خروجیله
حکمك وجوبیدر ❊ (وحسن ان یجعل) القاضی بینهما امرأة ثقة ترزق من بیت
المال بحر عن تلخیص الجامع (قادرة علی الحیلولة بینهما) وفی المجتبی الافضل
الحیلولة بستر ولو فاسقا فبامرأة قال ولهما ان یسکنا بعد الثلاث فی بیت واحد اذا
لم یلتقیا التقاء الازواج ولم یکن فیه خوف فتنة انتهی ❊ معتده ایله زوجی
میانه‌لرنده حیلولته قادره بیت المالدن مرتزقه برمعتمده عورتی قاضینك ماینلرینه
حائل قیلمسی کوزل اولدی ومجتباده افضل اولان زوج عادل اولورسه
حیلولت ستره ایله‌در فاسق اولورسه عورتله‌در دیومسطوردر امام زاهدی
مجتباده دیدیکه زوجان ایچون بعد انقضاء العدة بربیتده ساکن اولمق واردر
اکر بربرلیله ازواج جه التقا واجتماع ایتیوب وکندودن فتنه خوفی اولمزسه
❊ وسئل شیخ الاسلام عن زوجین افترقا ولکل منهما ستون سنة وبینهما
اولاد تتعذر علیهما مفارقتهم فیسکنان فی بیتهم ولایجتمعان فی فراش ولا یلتقیان
التقاء الازواج هل لهما ذلك قال نعم واقره المصنف ❊ شیخ الاسلامدن سؤال
اولندیکه میانه‌لرنده طلاق وانقضای عدت بولنان سنلری التمشه بالغ
وکندولرینه مفارقتلری متعذر اولادلری اولان زوجان منزللرنده ساکن
اولوب وفراش واحدده مجتمع اولمیوب وازواج معامله‌سی اولمیه‌رق
معاشرت ایتسه‌لر اشبو منوال محرر اوزره کندولرینه الفت واجتماع جائز
اولورمی جواب بیوردیلر بلی اولور لکن یوزی وقوللری مکشوف زوجك
حضورنده اولمقسزین وفتنه خوفندن امنیت شرطیله وسن مشروح
واولاد اولمق حادثهٔ وقعه‌در یوقسه شرط دکلدر ومصنف مرحوم مضمون
مشروحی اقرار ایلدی ❊ (ابانها اومات عنها زوجها فی سفر) ولو فی مصر
(ولیس بینها وبین مصرها مدة سفر رجعت) ولو بین مصرها مدة وبین
مقصدها اقل مضت ❊ برکسنه عورتنی سفرده اثنای راهده هرنقدر شهرده
دخی اولورسه‌ده بائنا تطلیق ویاوفات ایدوب وعورتك کندیله شهری
مابیننده مدة سفر مسافه اولمسه عورت کیرورجوع ایدر زوجك منزلنده
اعتداد ایچون واکر عورت مسکنیله بولندیغی محل مابینی مسافهٔ سفر وتوجه
ایتدیکی مقصدی میانه‌سی مدة سفردن دون اولورسه اول مقصدی
جانبنه مرور ایدر ❊ (وان کانت تلك) ای مدة السفر (من کل جانب)
منهما ولا یعتبر مافی میمنة ومیسرة فان کان فی مفازة (خیرت) بین رجوع

ومضى (معهـا ولى اولا) فى الصـورتين (والعود احمد) لتعتـد فى منزل الزوج ❊ واكر عورتك تطليـق اولنوب ويا زوجنك وفات ايتـديكى محلدن شهريله مقصدى جانبلرندن هر برى مدة سفر اولوب وعورت مفازه ده اولورسـه رجوعله مضى مابينده مخيره در واشبو تخيير صورتيله تعين رجوع صورتلرنده عورت ايله برابر ولبسى اولسـون ويا اولمسـون فرق يوقدر لكن زوجك منزلنده عدت كوزتمك ايچون كيرومسكنند عودت محمـود در وصاغده وصولده بولنـان قريه‌لره وبلده‌لره اعتبار اولنمز هرنقدر مدة سفر اولمزسـه‌ده اكا عدول اولنمز ❊ (و) لكن (ان مرت) بمـا يصلح للاقامة كما فى البحر وغيره زاد فى النهر وبينه وبين مقصدهـا سفر (اوكانت فى مصر اوقرية تصلح للاقامة (تعتد ثمة) ان لم تجد محرما اتفاقا وكذا ان وجدت عند الامام (ثم تخرج بمحرم) ان كان ❊ لكـن عورت مضى ورجوعنـده مصر وقريه مثللو اقامته صالح وقابل اولور كنديله عورتك مقصدى بيننده مسافة سفر محله مرور ايدوب ويا مصرده ويا اقامته شايان قريه‌ده بولنورسـه اكر عورت محرم بولامزسـه اتفاقا اول محلده عدت كوزه در واكر محرم بولورسه بنه اول محلده معتده اولور امام اعظم رحمه‌الله تعـالى نزدنده صكره محرمى اولورسـه آنكله خروج ايدر ❊ (وتنـقل المعتدة) المطلقـة بالباديـة فقـط (مع اهل الكلأ) فى محفة اوخيمة مع زوجها (ان ضررت بالمكث فى المكان) الذى طلقها فيـه فله ان تحول بهـا والالا وليس للزوج المسافرة بالمعتدة ولوعن رجعى بحر ❊ يازى ويابان يرده تطليق اولنـان معتده اول محلده مكث واقامت ايتـديكنـه كوره مالنه ويا نفسـنه ضرردن خوف ايدرسـه محفه كه نسـا طائفه‌سنك بنديكى هودجده ويا خيمه‌ده زوجيله اهل اخيه اولان كوچر عشائر مقوله سـيكه قورى وياش اوتله تعيش ايدن ارباب كلأ له انتقال وتحول ايدر واكر خوف ايتمزسـه زوجيله برابر تحـول ايتمز وزوج ايچون معتـده اولان عورتيله مسافرت يوقدر هر نقدر عدتى طلاق رجعيـدن اولورسه‌ده كلأ لفظى جبل وزننده قـورى وياش اوت معناسـنه ❊ (ومطلقة الرجـعى كالبائن) فيمامر (غير انهـا تمنع من مفارقة زوجها فى) مدة (سـفر) لقيام الزوجية بخلاف المبانة كمامر ❊ سـفرده رجعيا تطليق ماسبقده مرور ايتديكى مثللو محلنه مدة سـفردن اقل اولورسه حقنده رجعتك وجوبى واكر كيده‌جك محلى اقل اولورسـه مضيى وسائر احكامنده بائن كبيدر شوقدر واركه زوجيتك قيامنه بنـاً سفر شرعى مسافه‌ده زوجنـدن مفارقتدن منع اولنور اما مبـانه بونك خلافنـه‌در كه يادلديكى كبـه ايله رجوع ايدر يامقصـدى

جانبنه مضى ايدر ميانه‌لرنده نكاح مرتفع اولديغنـدن نتكم ماسبقده مرور ايلدى ❊ فروع طلب من القاضى ان يسكنها بجواره لايجيبه وانما تعتـد فى مسكن المفارقة ظهيرية ❊ معتده اولان عورتك زوجى قاضيدن عورتى كندى جوارنده بر محلـده اسـكانى اسـتدعا ايتسـه قاضى اسـتدعاسنه مسـاعده ايتمز بلكه انجق مفارقت ايتديكى مسكنده عدت چكر {لاتخرجوهن من بيوتهن} آيت كريمه‌سيله ❊ قبلت ابن زوجهـا فلها السـكنى لاالنفقة تاتارخانيـة ❊ زوجنك اوغلونى تقبيل ايدن عورت ايچـون مدت عدتده سكنا لازمدر حق شرع اولمغـله نفقه لازم دكلدر فرقت كندونك معصيتيله حاصل اولديغنـه بنـاً واشـبو مسئله‌نك ذكرى كندوده نفقه لازم اولميـان اون برمواضعى عد واحصاده قريبـا كلور ❊ ❊ لاتمنع معتدة نكاح فاسـد من الخروج مجتبى قلت مر عن البزازية خلافه لكن فى البـدائع له منعها لتحصين مائه كتابيـة ومجنـونة وام ولد اعتقها فليحفظ ❊ نكاح فاسددن معتده اولان عورت خروجدن منع اولنمز شارح رحمه الله تعالى ديركه بزازيه‌دن نقـلا بونك خلافى ماسـبقده مصنفك ولاتخرج معتـدة رجعى وبائن قولنى شرحده باى فرقة كانت على مافى الظهيرية قوليله بيـان ايده‌رك مرور ايتـدى بوكا كوره بونده صواب اولان عن البزازية بدلنه عن الظهيرية ديمكدر لكن بدايعـده مذكوردركه كتابيـه ومجنـونه وعتق اولنـان ام ولدده اولديغى مثللو بونده دخى صويونى حفظ ايچون عورتى خروجـدن منع واردر شارحك لكن ايله استدراكى مجتبى ايله ظهيريه‌نك تصريحلرى ميـانه‌لرنده اولان منافاتى دفعـدركه مجتبانك كلامنـده اولان خروجك جوازى زوجك خروجدن عدم منعنه حمل اولنوب ظهيريه نككندن فهم اولنـان عدم خروج زوجك خروجدن منعنه حمل ايله‌در ❊

❊ (فصل فى ثبوت النسب) ❊

اشـبو فصل كندوده نسب ثابت اولوب ويا اولميـان شى بيـاننـده‌در عـلامهٔ حموى ماقبلنـه مناسبتنى شـو وجهله بيان ايدركه ذوات حمل اولان معتـده‌لرك اعتدادلرندن نسـبك ثبوتنك لازم كلديكى ايچـوندر ❊ (اكثر مدة الحمل سنتان) لخبر عائشـة رضى الله تعـالى عنها كمامر فى الرضـاع وعنـد الائمة الثـلاثة اربع سـنين ❊ حملكه ولدك اناسـنك بطننده استقرارى مدتنك اكثرى ايكى سنـه‌در رضـاعده مرور ايتديكى مثللو ام المؤمنين حضرت عايشـه رضى الله تعـالى عنها وعن ابويهادن روايت اولنان { الولد لايبقى فى البطن اكـثر من سنتين ولو بظل

مغزل } خبر خیرالبشره بنأ یعنی ولد اناسنك بطننده ایکی سنه‌دن زیاده
باقی قالمز اول زیاده هرنقدر ظل مغزل قدری اولورسه ده مغزل آلة
غزلکه چقرقدر زیرا بونك حالة دوراننده کولکه‌سی سائر کولکه‌لردن
ذوالاسرع اولمغله قلتده بوضرب مثل اولدی ائمهٔ ثلثه نزدلرنده درت سنه‌در
✻(واقلها ستة اشهر) اجماعا ✻ حملك مدتنك اقلی اجماعا التی آیدر غالبا
مدة حمل طقوز ماهدر ✻(فیثبت نسب ولد معتدة الرجعی) ولو بالاشهر
لایاسها بدائع وفاسد النکاح فی ذلك کصحیحه قهستانی (وان ولدت لاکثر
من سنتین) ولولعشرین سنة فاکثر لاحتمال امتداد طهرها وعلوقها فی العدة
(مالم تقر بمضی العدة) والمدة تحتمله ✻ ایمدی طلاق رجعیدن عدت کوزه‌دن
عورتك کتوردکی ولدك نسبی زوج مطلقدن ثابت اولور هرنقدر ایاسی ظنیله
عدتنی اشهر ایله اعتبار اولنوب وایکی سنه‌دن آکثرده مثلا یکرمی ویا زیاده
سنه‌ده ولد کتورر ایسه‌ده مثلا اون سنه‌ده برکره حیض کورمیله مزبوره‌نك
طهرینك ممتد اولوب وعدنده حامل اولمسی احتمالندن زنایه ووطئ بشبهة اولمغه
مجال یوقدر ومزبور ولدك نسبنك ثبوتی طلاق عقبنده‌کی مدتك مضی عدته
احتمالی اولوب مثلا امام اعظم رحمه الله نزدنده التمش وامامین قتنده اوتوز طقوز
کون اولمق کبی ومضی عدتی عورت اقرار ایتمزسه واشبو ثبوت نسب
خصوصنده نکاحك فاسدی صحیحی کبیدر ✻(وکانت) الولادة (رجعة) لو
(فی الاکثر منهما) اولتمامهما لعلوقها فی العدة (لافی الاقل) للشك ولوثبت نسبه
(کما) یثبت بلادعوة احتیاطا (فی مبتوتة جائت به لاقل منهما) من وقت
الطلاق لجواز وجوده وقته (ولم تقر بمضیها) کمامر ✻ مزبور معتدهٔ رجعینك
ایکی سنه تمامنده ویا اکثرده ولد کتورمسی رجعت اولور درون عدتده
حامل اولمش اولمغله اما مجرد حبل رجعت اولمز انتفاخ اولمسی احتمالندن ایکی
سنه‌دن اقلده ولد کتورمسی رجعت عد اولنمز قبل الطلاق ویابعد الطلاق
علوقه احتمالی اولمغله شك اولدیغندن هرنقدر ولدك نسبی کندودن ثابت
اولورسه‌ده نتکم ایکی سنه‌دن اقلده ولد کتورن کرك خلع وکرك طلاق
باینله نکاحدن مقطوعه اولان ومضی عدتی اقرار ایتمیان عورتده وقت طلاقدن
احتیاطا بلادعوة نسب ثابت اولدیغی کبی نتکم والمدة تحتمله قولنده مرور
ایتدی حملك وقت طلاقده وجودینك جوازینه بنأ ✻(وان لتمامهما لا)
یثبت النسب وقیل یثبت لتصور العلوق فی حال الطلاق وزعم فی الجوهرة انه
الصواب (الا بدعوته) لانه التزمه وهی شبهة عقد ایضا والااذا ولدت توأمین
احدهما لاقل من سنتین والآخر لاکثر ✻ واکر مرقومه مبتوته ایکی

سنه تمامنده ولد کتوررسه نسب ثابت اولمز الازوج بندن دیو
دعوی ایدرسه نسب کندودن ثابت اولور ولدی التزام
ایتدیکندن واشبو دعوای مرقومه شبههٔ فعل اولدیغی مثللو
شبههٔ عقددر بعضیلر طلاق حالنده حملك وجودی احتمالندن نسب ثابت اولور
دیدیلر جوهره صاحبی صواب اولان اشبو بعضك قولیدر دیو زعم ایلدی
دخی نسب ثابت اولمز الا عورت ایکی ایکز ولد کتوروب برنی ایکی سنه‌دن
اقلده وبرنی ایکی سنه‌دن اکثرده کتورسه امامینه کوره ولدلرك ایکیسنکده
نسبی زوجدن ثابت اولور ایکیسی برصودن خلق اولندیغنه بنأ امام محمد
رحمه الله قتنده نسبلری اندن ثابت اولمز ایکنجی علوق حادثدن اولمغله اولکیده
ضرورة اویله اولدی ✻(والا اذا ملکها فیثبت ان ولدته لاقل من ستة اشهر
من یوم الشراء ولولاکثر من سنتین من وقت الطلاق وکالطلاق سائر اسباب
الفرقة بدائع لکن فی القهستانی عن شرح الطحاوی ان الدعوة مشروطة
فی الولادة لاکثر منهما ✻ دخی نسب زوج مطلقدن ثابت اولمز الا برجاریه‌یی
مقدما نکاح ودخول بعده باینا تطلیق بعده اول جاریه‌یه مالك اولسه
اکر یوم شرادن التی ماهدن نقصانده ولد کتوررسه نسبی آندن ثابت اولور
معتده‌نك ولدی اولمغله وقت طلاقدن هرنقدر ایکی سنه‌دن اکثرده
اولورسه‌ده سائر اسباب فرقتدن عدت طلاق باینده عدت کبیدر لکن قهستانیده
شرح طحاویدن نقلا مسطوردرکه زوجك ولدبندندر دیو دعواسی
ایکی سنه‌دن اکثرده ولادت صورتنده مشروطه‌در اما ایکی سنه تمامنده
ولادتده دعوایه احتیاج اولمز قهستانینك استدراکی متنك وان لتمامهما
لاالابدعوته عبارہ سنه‌دندر ✻(وان لم تصدقه) المرأة (فی روایة) وهی
الاوجه فتح ✻ صورة مشروحه‌ده بر روایتده عورت هرنقدر زوجی دعواسنده
تصدیق ایتمزسه‌ده زیاده وجیه اولان روایت بودر ✻(و) یثبت نسب
ولد المطلقة ولو رجعیا (المراهقة المدخول بها) وکذا غیرالمدخولة ان ولدت
لاقل من الاقل (غیرالمقرة بانقضاء عدتها) وکذا المقرة ان ولدت لذلك من وقت
الاقرار (اذا لم تدع حبلا) فلو ادعته فکبالغة (لاقل من تسعة اشهر)
منذ طلقها لکون العلوق من العدة ✻ مدخول بها اولوب انقضای عدتی
مقره اولمیان هرنقدر رجعیله اولورسه‌ده تطلیق اولنان سنی طقوزه بالغ اولوب
کندی مثللو جماع اولنان صبیهٔ مراهقه زوجك کندویه طلاق
ویردیکی وقتدن طقوز ماه مرورندن اقلده حبل ادعا ایتمکسزین ولد کتوررسه
نسبی کندودن ثابت اولور حمل عدتدن اولمغله ینه بو بلجه مدخول بها اولمیان

مراهقه مدة حملك اقلندن اقلده ولد كتورسه وانقضاى عدتى مقره اولان اقرارى وقتندن التى ايدن اقلده ولد كتورسه نسبى زوجندن ثابت اولور ايمدى مزبوره مراهقه حبل ادعا ايلسه بالغه كبى اولور شارحك اشبو فلو ادعته فكبالغة كلامى ذكر آتى متنى تكرادر ﴿ والالا) لكونه بعدها لانها الصغرها يجعل سكوتها كالاقرار بمضى عدتها ﴾ واكر طقوز ايدن اقلده حمل ادعا ايتمك ايجيوب بلكه طقوز ماهك باشنده وياكثرده ولد كتورسه نسب زوجدن ثابت اولمز علوق ولدعدتد نصكره اولمغله مزبوره مراهقهنك سكوتى مضى عدتنى اقرار كبى قيلندى صغرينه بناأ ﴿ (فلوادعت حبلا فهى ككبيرة) فى بعض الاحكام (لاعتزا فيها بالبلوغ) ﴾ ايمدى مزبوره مراهقه حبل دعواسى ايدرسه بعض احكامده كبيره كبيدر بلوغنى اعتراف واقرار ايتديكندن ﴿ (و) يثبت نسب ولد معتدة (الموت لاقل منهما من وقته) اى لموت (اذا كانت كبيرة ولوغيرمدخول بها) اما الصغيرة فان ولدت لاقل من عشرة اشهر وعشرة ايام ثبت والالا ﴾ معتدة وفات كبيره اولورسه وفات وقتندن ايكى سنهدن اقلده ولدينك نسبى ثابت اولور هرنقدر عورت مدخول بها اولمزسهده اما صغيره اولورسه وفاتد ن اون اى اون كوندن اقلده ولد كتوررسه نسب زوجدن ثابت اولور ولدك عدة وفات اولان درت آى اون كونك مضيندن مقدم موجود اولديغى تبين ايتديكندن يوق مدة مشروحهدن اقلده ولد كتورمزسه نسب ثابت اولمز عدة وفاتك مضيندنصكره ولدك حادث اولمش اولديغنه بناأ ﴿ ولو اقرت بمضيها بعد اربعة اشهر وعشر فولدته لستة اشهر لم يثبت ﴾ واكر درت اى اون كوندنصكره عدتنك مضينى اقرار والتى ايده ولد كتوررسه نسب ثابت اولمز ﴿ واما الآيسة فكحائض لان عدة الموت بالاشهر للكل الا الحامل زيلعى ﴾ صورة مرقومهده آيسه حائض كبيدر عدة موت جملهسنده اشهر ايله اولمغله الا حاملك عدتى وضع حملهدر ﴿ (وان ولدته لاكثر منهما) من وقته (لا) يثبت بدائع ولولهمافكا لاكثر بحر بحثا ﴾ سابق الذكر معتده موت وقتندن ايكى سنهدن اكثرده ولد كتوررسه نسب ثابت اولمز ولد بطننده ايكى سنهدن زياده مكث ايتمديكندن واكر ايكى سنه تمامنده ولدرسه اكثرده كى كبيدر ﴿ (و) كذا (لمقرة بمضيها) لو (لاقل من اقل مدته من وقت الاقرار) ولاقل من اكثرها من وقت البت للتيقن بكذبها (والالا) يثبت لاحتمال حدوثه بعد الاقرار ﴾ ينه بويلجه عدتك مضينى مقره اولان كرك باينندن وكرك رجعيدن وكرك موتدن معتده وقت اقراردن مدت حملك اقلى اولان التى آيدن اقلده ولد كتوررسه

وبنكه طلاق باينده وموتده وقت بينونتدن مدت حملك اكثرندن اقلده ولد كتوررسه نسبى زوجدن ثابت اولور رجعى ولد ايله مشغول ايكن انقضاى عدتى اقرار ايتكله كذبى متيقن اولديغندن يوق وقت اقراردن التى ايدن اقلده ولد كتورميوب بلكه التى ايده ويازياده ده ولد كتورسه ولدك بعدالاقرار حدوثى احتمالندن نسب ثابت اولمز ﴿ (و) يثبت نسب ولد (المعتدة) بموت اوطلاق (ان جحدت ولادتها بحجة تامة) واكتفيا بالقابلة قيل وبرجل (اوحبل ظاهر) وهل تكفى الشهادة بكونه ظاهرا فى البحر بحثانعم ﴾ وفات وياطلاقدن ناشى عدت كوزهدن عورتك ولادتى زوج وياورثه جانبندن انكار اولنورسه ولدك نسبى امام اعظم رحمه الله تعالى قتنده حجة تامه كه ايكى رجل ويابر رجل ايله ايكى عورتك شهادتيله ثابت اولور امامين قابلهنك شهادتيله بعضيلر بررجلك شهادتيله اكتفا ايتديلر وياحبل ظاهر كه كندوده برامارهٔ حمل اولوركه كندوبى هر برمشاهده ايدن كمسه كندونك حامل اولديغنه ظن غالب ايدر آنكله ينه ولدك نسبى ثابت اولور وحبلك ظهورينه شهادت كفايت ايدر ديو بحث ايدرك بحرده مسطوردر ﴿ (اواقرار) الزوج (به) بالحبل ولو انكر تعيينه تكفى شهادة القابلة اجماعا كما تكفى فى معتدة رجعى ولدت لاكثر من سنتين لالاقل (اوتصديق) بعض (الورثة) فيثبت فى حق المقرين ﴾ ويا زوجك حبلى اقراريله نسب ثابت اولور ولدك تعيينى زوج وياورثه جانبندن انكار اولنسه قابله خاتونك شهادتى اجماعا كفايت ايدر ايكى سنهدن اكثرده ولد كتورن معتدهٔ رجعينك حقنده مرقومهنك شهادتى كفايت ايتديكى كبى ايكى سنهدن اقلده ولد كتورن حقنده كفايت ايتمز ويابعض ورثهنك ولادتى تصديقيله كندولرى حقنده نسب ثابت اولور اكر زوج بعدالانكار وفات ايدوب وولادته براحد شهادت ايتمزسه ارث كندولرينك خالص حقلرى اولمغله انده تصديقلرى قبول اولنور ﴿ (و) انما (يثبت النسب فى حق غيرهم) حتى الناس كافة (ان تم نصاب الشهادة بهم) بان شهد مع المقر رجل آخر وكذا لوصدقه عليه الورثة وهم من اهل التصديق فيثبت النسب ولا ينفع الرجوع ﴾ مقرك غيرى جميع ناس حقلرنده ولدك نسبنك ثبوتى انجق نصاب شهادتك كندولريله تماميله اولور مقر ايله برابر برآخر رجلك شهادت ايتمسى مثللو ينه بويلجه مقرى اقرارى اوزره ارباب تصديق اولان عاقل و بالغ ورثهلر تصديق ايتسهلر ينه نسب ثابت اولور يعنى مقر ايله معا شهادت ايدن كرك اجنبى وكرك ورثه اولسون ميانهلرنده فرق يوقدر ومزبور مقر اولان ورثه اقرارندن رجوع ايتسه كندويه رجوعى برنفع ويرمز بلكه ولد كندونك

حصه‌سنده مقاسمه ایدر واقرار ایدن ورثه نصاب شهادته بالغ اولسه‌لر نسب کندولری حقنده ثابت اولدیغی مثللو غیری حقنده دخی ثابت اولور ❊(والا) یتم نصابها (لا) یشارك المکذبین وهل یشترط لفظ الشهادة ومجلس الحکم الاصح لا نظرا لشبه الاقرار وشرطوا العدد نظرا لشبه الشهادة ونقل المصنف عن الزیلعی مایفید اشتراط العدالة ثم قال فقول شیخنا وینبغی ان لاتشترط العدالة مما لاینبغی ❊ واکر نصاب شهادة مقر ایله تمام اولمزسه مثلا بر ار ایله برعورت اولمق کبی ولد مکذب بینده مشارك اولمز حقلرنده نسب ثابت اولمدیغندن واشبو مار الذکر ورثه‌نك ولدی تصدیقنده شهادت لفظی وحکم مجلسی شرطمیدر اصح اولان اقراره مشابه اولدیغنه نظرا عدم اشتراطیدر وشهادته شبهنه نظرا فقهاعددی شرط قلدیلر ومصنف مرحوم زیلعی دن عدالتك اشتراطنی افاده ایدر مضمونی نقل ایدوب بعده بحرده بزم شیخمزك عدالت شرط اولنمق لایقدر قولی لایق اولمیان شیلردندر دیدی منقوله مخالف اولدیغندن ❊ قلت وفیدانه کیف تشترط العدالة فی المقر اللهم الاان یقال لاجل السرایة فتأمل ولیراجع ❊ شارح رحمه الله تعالی دیرکه اشبو امام زیلعی دن نقل اولنان قوله سؤال ایراد اولنورکه مقرده عدالت نه حالده شرط قلنور جواب ممکنکه مقرك غیری به نسبك سرایتی اولمغله عدالت شرط قلندی ❊(ولو ولدت فاختلفا) فی المدة (فقالت المرأة) نکحتنی مذ نصف حول وادعی الاقل فالقول لها بلایمین) وقالا تحلف وبه یفتی کما سیجیء فی الدعوی (وهو) ای الولد (ابنه) بشهادة الظاهر لها بالولادة من نکاح حملا لها علی الصلاح ❊ برعورت ولد کتوردکده زوجیله کندوسی میانه‌لرنده زوجك تحت نکاحنه دخولی مدتنك مقدارنده اختلاف واقع اولوب عورت سن بنی نکاح ایده‌لی آلتی ماه اولدی دیوب زوج اقل ادعا ایلسه قول بلا یمین عورتکدر امامین رضی الله عنهما عورت تحلیف اولنور دیدیلر و دعوا ده قریبا کلدیکنه نظرا انجق بو قول ایله فتوی و یریلور وولد زوجك ابنی اولور ظاهر که ولادتك نکاحدن اولوب سفاحدن یعنی زنادن اولمسی عورتك حالنه شهادت ایدوب وکندوینی صلاحه حملا ❊(قال ان نکحتها فهی طالق فنکحها فولدت لنصف حول مذ نکحها لزمه نسبه) احتیاطا لتصور الوطیء حالة العقد ولو ولدته لاقل منه لم یثبت وکذا لاکثر ولو بیوم ولکن بحث فیه فی الفتح واقره فی البحر (و) لزمه (مهرها) بجعله واطئا حکما ولا یکون به محصنا نهایة ❊ برکسه بن فلان عورتی نکاح ایدرسم بوش اولسون دیوب عقبنده آنی تزوج ایدوب وحین عقددن آلتی آی مرورنده برولد کتورسه احتیاطا ولدك نسبی کندودن لازم اولور عقد حالنده وطیء متصور اولمغله مثلا زوجان

کندولری بانفسهما عقد ایدوب وشاهدلر کلاملرینی استماع ایتمکله ویاخود زوجان عقده غیری کسه‌لری توکیل ایدوب نکاح انزاله توافق ایتمکله اولور التی آیدن اقلده ولد کتوررسه نسب ثابت اولمز علوق قبل النکاح اولمغله بنه بوبلجه مدة مشروحه‌دن هرنقدر برکون دخی اولورسه‌دها اکثرده ولد کتورسه نسب ثابت اولمز علوق صکره‌دن اولدیغی تبین ایتمکله زیرا صورت مشروحه‌ده وقوع طلاقله حکم اولندقده عدتك عدم وجوبیله‌ده حکم اولندی طلاقك قبل الدخول والخلوة وقوعنه بناأ وحکم مزبورك بطلانی تبین ایتمدی لکن فتحده فقهانك مدة حملك اکثرینده ولد کتورلدیکنده نسبك نفیی احتیاطا اثباتی قوللرینه منافیدر دیو بحث اولندی وصاحب بحر مزبور بحثی اقرار ایلدی وصورت مشروحه‌ده زوجه مهرده لازم کلور حکما واطیء اولمغله لکن آنکله محصنده اولمز وطئی متیقن اولمدیغندن زنا ایتسه حدی جلده ایله اولور رجمله اولمز ❊(علق طلاقها بولادتها لم تطلق بشهادة امرأة) بل بحجة تامة خلافا لهما کامر ❊ برکسه‌عورتك طلاقنی ولادتنه تعلیق ایتسه برعورتك ولادته شهادتیله عورتی بوش اولمز بلکه حجة تامه که ایکی رجل ویا ایکی عورتله بر رجلك شهادتلرندن‌لازمدر امامین ایچوندر اختلاف مشار الیهما بوخصوصده برعورت حجتدر آنك شهادتیله‌عورت تطلیق اولنور بیوردیلر رجالك مطلع اولمدقلری محلده نسانك شهادتلری جائزه‌در حدیث شریف مضمونه بناأ بدایعده امامین قولی اوزره عورتك عدالتنی شرط ایلدی نتکم ماسبقده واکتفیا بالقابلة قولنده مرور ایلدی ❊(ولو اقر) المعلق (مع ذلك بالحبل) اوکان ظاهرا(طلقت) بالولادة (بلا شهادة) لاقراره بذلك واما النسب ولوازمه کامومیة الولد فلا یثبت بدون شهادة القابلة اتفاقا بحر ❊ مزبور معلق تعلیقیله برابر حبلی اقرار ویا حملی ظاهر اولسه مجرد ولادتیله بلا شهادة عورتی بوش اولور ولادتی حکما اقرار ایلدیکنه بناأ امانسب وامومیة ولد مثللو نسبك لوازمی اتفاقا قابله‌نك شهادتی اولمقسزین ثابت اولمز ❊(قال لامته ان کان فی بطنك ولد) او ان کان بك حبل (فهو منی فشهدت امرأة) ظاهره یعم غیر القابلة (بالولادة فهی ام ولده) اجماعا (ان جائت به لاقل من نصف حول من وقت مقالته وان لاکثر لا منه) لاحتمال علوقه بعد مقالته قید بالتعلیق لانه لوقال هذه حامل منی ثبت نسبه الی سنتین حتی ینفیه غایة ❊ برکسه جاریه‌سنه اکرسنك بطنکده ولد اولوب ویاسن حامل اولور سك اول ولد بندندر دیوب بعده انکار ینه نظرا قابله ویاغیر قابله برخاتون ولادتیله شهادت ایلسه اجماعا اول جاریه کندونك ام ولدیدر اکر ولدی سیدینك

اول قولی تکلمی وقتندن آلتی آیدن اقلده کتوررسه یوق اکثرده کتوررسه
ام ولدی اولمز عتوقی قولندنصکره اولمق احتمالندن ناشی تعلیقیله تقییدی تعلیق
ایتمیوب اشبو جاریه بندن حامل در دیسه ایکی سنه یه دك نسبی کندودن ثابت
اولور حتی بندن دکل دیو نفی ایده نه دك ❊ (قال لغلام هو ابنی ومات) المقر
(فقالت امه) المعروفة بحرية الاصل والاسلام وبانها ام الغلام (انا امرأته وهو
ابنه یرثانه) استحسانا ❊ برکسه برغلامه بو بنم اوغلومدر دیوب بعده وفات
ایدوب بعده حریة اصلله و اسلامله و اوغلونك اناسی اولمغله معروفه اولان
مذکور غلامك اناسی بن اول کمسه نك زوجه سییم و اول غلام بنم اوغلومدر
دیسه استحسانا ایکیسیده اول کمسه یه وارث اولوب عورت
میراثك ثمننی ولد باقیسنی اخذ ایدر ❊ (فان جهلت حریتها)
اوامومیتها لم ترث وقوله (فقال وارثه انت ام ولدابی) قید اتفاقی اذا الحکم
کذلك لولم یقل شیئا اوکان صغیرا کما فی البحر (اوکنت
نصرانیة وقت موته ولم یعلم اسلامها) وقته (اوقال) وارثه
(کانت زوجة له وهی امة لا) ترث فی الصور المذکورة وهل لها مهر المثل
قیل نعم ❊ واکر مرقومه امك حریتی ویاامومیتی ویااسلامی مجهوله اولوب
ومزبور قائلك وارثی عورته سن بنم بابامك ام ولدیسك وارثه اوله مزسك
دیسه ویابابامك موتی وقتنده سن نصرانیه ایدك دیوب عورتکده
وقت موتده اسلامی معلوم اولمسه ویاوارث عورت مورثمزك جاریه اولان
زوجه سیدر دیسه اشبو صورمشروحه ده عورت وارثه اوله مز مصنف مرحومك
فقال وارثه انت ام ولد ابی قولی قید اتفاقیدر زیرا ورثه اصلا برشی دیمسه
ویاصغیر اولسه عدم ارث حکمی بنه بویله در ومزبوره عورت ایچون
مهر مثل لازم اولورمی بعضیلر اولور دیدیلر ❊ (زوج امته من عبده
فجائت بولد فادعاه المولی لم یثبت نسبه) للزوم فسخ النکاح وهو لا یقبل
الفسخ (وعتق) الولد (فتصیر) الامة (ام ولده) لاقراره ببنوته وامومیتها ❊
برکسه جاریه سنی کندی عبدینه تزویج ایدوب اول دخی برولد کتوردکده
سیدی ولدبندندر دیو دعوی ایلسه ولدك نسبی مولاسندن ثابت اولمز زیرا نسب
مولادن ثابت اولسه فسخ قبول ایتمیان نکاحك فسخی لازم کلور وولد عتق
اولنور اوغلو اولد یعنی مولی اقرار ایلدیکندن وجاریه ام ولدی اولور اوغلونه
ام اولد یعنی اقرار ایلدیکندن ❊ (ولدت امته الموطوئة له ولدا توقف
ثبوت نسبه علی دعوته) لضعف فراشها (کامة مشترکة بین اثنین استولدها
واحد) عبارة الدرر استولدها (ثم جائت بولد لا یثبت النسب بدونها)

لحرمة وطئها کام ولد کانبها مولاها ❊ برکسه نك موطوئه سی اولان جاریه سی
برولد کتورسه اول ولدك نسبنك کندودن ثبوتی فراشنك ضعیف اولدیغندن بندندر
دیو دعواسنه توقف ایدر نتکم وطئ حرام اولدیغندن ایکی کمسه میانه لرنده برجاریهٔ
مشترکه اولوب برینك استیلاد ایدوب بعده ولد کتور دیکنده نسبی بلادعوة ثابت
اولمدیغی مثلاو مولاسنك کتابته کسدیکی ام ولدك کتور دیکی ولدك نسبی بلادعوة
ثابت اولمدیغی کبی دررك عباره سی استولداها درمأ للری بردرنهایتی دررده نظرا
ایکیسی بردن ولد بندندر دیو ادعا ایدرلرسه نسب ایکیسندن ثابت اولور
❊ وسیجئ فی الاستیلاد ان الفراش علی اربع مراتب وقدا کتفوا بقیام الفراش
بلا دخول کتزوج المغربی بمشرقیة بینهما سنة فولدت لستة اشهر مذتزوجها
لتصوره کرامة اواستخداما فافهم ❊ استیلاد بحثنده قریبا کلورکه فراش درت
مرتبه اوزرینه در بری ضعیفدرکه جاریه نك فراشیدر کندو ده نسب انجق دعوتله
ثابت اولور بری متوسطدرکه ام ولدك فراشیدر بونده نسب هر نقدر بلادعوة
ثابت اولورسه ده لکن نفیله منتفی اولور وبری قویدرکه منکوحه ایله معتدهٔ
رجعینك فراشیدر بونده ولد انجق لعانله منتفی اولور وبری اقوادرکه معتدهٔ
بائنك فراشیدر بونده ولد اصلا منتفی اولمز زیرا بوولدك نفیی لعانه توقف ایدر
لعانك شرطی ایسه زوجیتك قیامیدر اول ایسه بائنده قائمه دکلدر ❊ حلبی ❊
فقها رحمهم الله تعالی ورضی عنهم ثبوت نسبده بلادخول قیام فراشکه عقددن
ناشی وطئك حلیله اکتفا ایتدیلر ودخول حقیقة ویاحکما هر نقدر بولنمزسه ده
مثلا میانه لرنده برسنه لك مسافه بعدی اولان مغربینك مشرقیه یی تزوج ایدوب
حین تزوجندن آلتی آیده ویازیاده ده برولد کتورمسی کبی کرامت ویاجنی طاتفه سنی
استخدام ملاحظه سیله ❊ لکن فی النهر الاقتصار علی الثانی اولی لان طی المسافة
لیس من الکرامة عندنا ❊ لکن نهرده آنفا حقنده ذکر اولنان علتی ایکنجی یه
قصر اولی در بزم عندمزده طی مسافه که مسافهٔ بعیده یی آزبر وقتده سیر
کرامتدن دکلدر دیومرسومدر ❊ قلت لکن فی عقائد التفتازانی جزم بالاول
تبعا لمفتی الثقلین النسفی بل سئل عما یحکی ان الکعبة کانت تزور واحدا من
الاولیاء هل یجوز القول به فقال خرق العادة علی سبیل الکرامة لاهل الولایة جائز
عند اهل السنة ولالبس بالمعجزة لانها اثر دعوی الرسالة و بادعائها یکفر فورا فلا
کرامة ❊ شارح رحمه الله تعالی دیرکه مولانا سعد الدین التفتازانی امام نسفی
نجم الدین عمر مفتی الثقلینه تبعیتله اولکیله جزم ایلدیکه کرامت اوله جقدر بلکه
مشار الیه امام نسفی سئوال اولندیکه کعبه که بناء بیت شریف اولیادن بعض
کمسه یی زیارت ایدردیو حکایه اولنور اشبو قول ایله حکم

جائز میدر جوازنی افاده ایدر جواب عاما بله جواب بیوردیکه علی سبیل الکرامة
ارباب ولایته خرق عادت اهل سنت عندنده جائز وواقعدر واشبو کرامت
نوعندن اولان خارق عادهنك معجزهیه التباسی یوقدر معجزه دعوای نبوت
عقیبنده اولمغله ولینك نبوت ادعاسیله ولی فورا کافر اولور { وخاتم
النبیین } نص جلیلنی تکذیب ایتدیکنه بناءً پس بوکا کوره کرامت اولمز
﴾ وتمامه فی شرح الوهبانیة من السیر عند قوله ٭ ومن لولی قال طی مسافة ٭
یجوز جهول ثم بعض یکفر ٭ واثباتها فی کل ما کان خارقا ٭ عن النسفی النجم
یروی وینصر ٭ ای ینصر هذا القول بنص محمد انا نؤمن بکرامة الاولیاء ﴿ واشبو
بحث مشروحك تمام وتفصیلی شرح وهبانیهده کتاب السیرده ناظمك ومن
لولی آخ قولنی شرح وبیانده در من کلمهسی مبتدا قال صلهسی لولی طی مسافة مبتداسنه
ویا یجوز فعلنه متعلقدر یجوز مبتدادن خبردر جهول من مبتداسنك خبریدر معنای
بیت شول برکسه که ولی ایچون زمان قلیلده مسافهٔ بعیدهیی طی وقطع
جائزدر دیو اعتقاد ایلدی اول کسهیی بعضیلر استجهال وبعضیلر تکفیر ایدوب
احیای موتا وانشقاق قمر ونبع الماء من الید مثللو معجزهلر ولیدن صدور ایتمز
انبیا علیهم الصلاة والسلام حضراتنه خاصدر دیدیلر ونجم الدین نسفیدن
خارق عاده قطع مسافه وما ویاهوا اوزره مشی کبی شیلر ولیکه فعل طاعته
واجتناب معاصیه ولذاته انهماکدن اجتنابه مداوم اولان کسهدن
صدور ایدر دیو مرویدر واشبو مشار الیه علامهٔ نسفینك قولی امام
محمد علیه الرحمهنك بزلر کرامةٔ اولیا حقدر دیو ایمان واعتقاد ایدهرز نصیله
نصرت وتقویه اولنور ﴾ (غاب عن امرأته فتزوجت بآخر وولدت اولادا
ثم جاء الزوج الاول (فالاولاد للثانی علی المذهب) الذی رجع الیه الامام
وعلیه الفتوی کما فی الخانیة والجوهرة والکافی وغیرها وفی حاشیة شرح المنار
لابن الحنبلی وعلیه الفتوی ان احتمله الحال ﴿ برکسه عورتنی براقوب
ترك دیار ایدوب غائب اولمغله عورتیده برآخر کسهیه واروب وبراز اولاد
کتوروب بعده اولکی زوجی کلسه امام اعظم رحمه اللهك کندویه رجوع
ایتدیکی مذهب اوزره اولاد زوج ثانینکدر وفتوی اشبو قولك اوزرینهدر
نتکم خانیه وجوهره وکافی نام معتبراتده وسائرلرنده مسطوردر وابن حنبلینك
منار شرحی حاشیهسنده فتوی اشبو قولك اوزرینهدر ظاهر حالك بوکا
احتمالی اولوب مثلا نکاح ثانی وقتندن التی ماه ویا اکثر مرورنده عورت ولد
کتوررسه دیو مصرحدر بوکا کوره مدة مزبورهدن اقلده اولاد
زوج اولك اولور ﴾ (لکن فی آخر دعوی المجمع حکی اربعة اقوال ثم افتی بما اعتمده

المصنف وعلله ابن ملك بانه المستفرش حقیقة فالولد للفراش الحقیقی وان کان
فاسدا وتمامه فیه فراجعه ﴾ لکن مجمع نام کتابك دعواسنك آخرنده درت قول
روایت ایدوب بعده مصنفك کندویه اعتماد ایدوب متنده ذکر ایتدیکی قول
ایله فتوی ویردی ابن ملك قول مزبوره علت سرد ایتدیکه حقیقة مستفرش
زوج ثانیدر ولد فراش حقیقی ایچوندر هرنقدر فراش فاسد ایسهده اما
عورت بهمه حال زوج اولکدر کرك وفاتی ویا طلاقی خبرینه نظرا زوج آخره نکاح
اولسون ویا خبرسز اولسون واشبو بحثك تمامی مجمع نام کتابدهدر اکا مراجعت
ایدیلمز ﴾ فروع نکح امة فطلقها فشراها فولدت لاقل من نصف حول
منذ شراها لزمه والا لا الا المطلقة قبل الدخول والمبانة بثنتین فقد طلقها
لکن فی الثانیة یثبت لسنتین فاقل وفی الرجعی لاکثر مطلقا بعد ان یکون لاقل
من نصف حول منذ شرائها فی المسئلتین ﴾ برکسه برآخر کسهنك جاریهسنی
نکاح ایدوب بعده تطلیق بعده اشترا ایلیوب شراسی وقتندن آلتی آیدن اقلده بر ولد
کتوررسه اول ولدك نسبی اول کسهیه لازم اولوب کندودن ثابت اولور یوق
مدة مشروحهدن اقلده اولمزسه نسب کندودن ثابت اولمز لکن مطلقه قبل الدخول
اولوب ومبانه ایکی بائن طلاقله مبانه اولورسه ولد کتوردیکی وقت تطلیقی
زمانندن اعتبار اولنور یعنی حین طلاقدن آلتی آیدن اقلده ولد کتوررسه نسب
ثابت اولور یوقسه اولمز لکن ایکنجی صورتکه ایکی بائن طلاقده ایکی سنهده ویا
اقلده اولورسه نسب ثابت اولور طلاق رجعیله مطلقهده ایکی سنهدن اکثرده
مطلقا که کرك اون سنهده وکرك زیادهده نسب ثابت اولور اشبو سابق الذکر
ایکی مسئلهکه قبل الدخول ایکی بائن طلاقله مبانه ایله مطلقهٔ رجعیهده که حکم
مشروح جاریهنك شراسی وقتندن نصف سنه صکره اولمغله در ﴾ وکذا لو
اعتقها بعد الشراء ﴾ یعنی بونك کبی بعد الشراء مزبوره جاریهیی عتق ایلسه
ایکی سنهیهدك کتوردیکی ولدك نسبی کندودن ثابت اولور
﴾ واو باعها فولدت لاکثر من الاقل مذ باعها فادعاه هل یفتقر لتصدیق المشتری
قولان ﴾ مزبوره جاریهیی بیع ایدوب بیع ایتدیکی وقتدن آلتی آیدن اکثرده
بر ولد کتوررسه ایمدی ولد بندندر دیو دعوی ایدیجك مشترینك کندوینی تصدیقنه
محتاج اولورمی بونده ایکی قول واردر امام ابی یوسف رحمه الله تعالی نسب انجق
مشترینك تصدیقیله ثابت اولور دیدی نکاحك بطلاننه بناءً امام محمد رحمه الله
تعالی بلا تصدیق ثابت اولور دیدی ﴾ مات عن ام ولده اواعتقها فولدت
لدون سنتین لزمه ولاکثر لا الا ان یدعیه ولو تزوجت فی العدة فولدت لستین
من عتقه اوموته ولنصف حول فاکثر مذ تزوجت وادعیاه معا کان للمولی اتفاقا

لكونها معتدة ﴾ برکسه ام ولد جاریه‌سنی ترك ایده‌رك وفات ویاآنی عتق ایلسه ایکی سنه‌دن اقلده مزبوره جاریه بر ولد کتورسه اول ولد کندویه لازم اولوب نسبی کندودن اولور ایکی سنه‌دن اکثرده اولورسه کندودن اولماز لکن بنده ندر دیو دعوی ایدرسه کندودن اولور واکر مزبوره جاریه موت وياعتق عدتنده برکسه‌یه تزویج اولنوب عتقدن ویاموتدن ایکی سنه مرورنده وتزوجندن آلتی آی ویازیاده‌ده بر ولد کتورسه اول ولدی مولاسیله زوجندن بکیسی بزندن دعوی ایلسه‌لر اتفاقا اول ولد مولادن اولور ام ولد معتده اولدیغنه بناً ﴿ بخلاف مالوتزوجت ام الولد بلا اذنه فانه للزوج اتفاقا ﴾ واکر ام ولد سیدنك اذنی اولمقسزین برکسه‌یه تزویج اولنوب وبر ولد کتورسه صورة مشروحه‌نك خلافنه‌در ولد اتفاقا زوجك اولور ﴿ ولوتزوجت معتدة بائن فولدت لاقل من سنتين مذ بانت ولاقل من الاقل مذ تزوجت فالولد للاول لفساد نكاح الآخر ﴾ طلاق بائن عدتنده که عورت برکسه‌یه تزویج اولنوب بینونتی وقتندن ایکی سنه‌دن اقلده وتزوجی زماننده‌ن آلتی آیدن اقلده بر ولد کتورسه ولد زوج اولك اولور صکره‌کی نکاح فاسد اولمغله ﴿ ولولاكثر منهما مذبانت ولنصف حول مذ تزوجت فالولد للثانی ﴾ واکر بینونت زماننده‌ن ایکی سنه‌دن اکثرده وتزوج زماننده‌ن آلتی ماهده ولد کتوررسه ولد زوج ثانی‌نك اولور ﴿ ولولاقل من نصفه لم يلزم الاول ولاالثانی والنكاح صحيح ﴾ واکر وقت مفارقتدن ایکی سنه‌دن اکثرده وحین تزوجدن نصف حولدن اقلده ولد کتوررسه اولکنه ولد لازم کلمز ایکی سنه‌دن اکثرده اولمغله ایکنجی‌یه‌ده لازم کلمز مدت وقت تزوجدن مدة حملك اقلنه بالغ اولمدیغندن ایمدی ولد یاوطیٔ بشبهة ایله اولمش اولور ویا زنا ایله اولمش اولور نکاح دخی صحیحدر ﴿ ولولاقل منهما ولنصفه فنی عدة البحر بحثا انه للاول لكنه نقل هنا عن البدائع انه للثانی معللا بان اقدامها على التزوج دليل انقضاء عدتها حتى لوعلم بالعدة فالنكاح فاسد وولدها للاول ان امكن اثباته منه بان تلد لاقل من سنتين مذطلق اومات ﴾ زوج اولك طلاقی وقتندن ایکی سنه‌دن اقلده ثانی‌نك نکاحی وقتندن نصف حولدن اقلده ولد کتورسه بحرك عدت بحثنده مذکوردر که ولد زوج اولکدر نکاح ثانی فاسد اولمغله لکن اشبو ثبوت نسبده شارحك الاان بدعیه قولندن اقدمجه بدایعدن نقلا ولد ایکنجی‌نکدر دیو ذکر اولندی وعورتك نکاحه اقدامی زوج اولك عدتنك انقضاسنه دلیلدر دیو علت سرد اولندرق حتی زوج ثانی عورتك عدتده اولدیغنی عالم اولسه نکاح فاسد اولور وولدی زوج اولك اولور ثبوتی ممکن اولورسه مثلا طلاقی ویاموتی زماننده‌ن ایکی سنه‌دن اقلده ولد

کتورمکله اولور ﴿ ولونكح امرأة فجائت بسقط مستبين الخلق فان لاربعة اشهر فنسبه للثانی وان لاربعة الايوما فنسبه للاول وفسد النكاح الكل من البحر ﴾ برکسه برعورتی نکاح ایتدکده مستبين الخلقة برسقط کتورسه اکر درت ماه مرورنده اولورسه آنك نسبی ثانینکدر واکر درت ماهدن بر کون نقصانده اولورسه نسبی اولکدر ونکاح فاسددر زیرا سقطك خلقتی یوزیکرمی درت کونده تمام اولور قرق کون نطفه وقرق کون علقه وقرق کون مضغه اولور اشبو مسائل مشروحه‌نك کلیسی بحردن منقولدر ﴿ قلت وفی مجمع الفتاوی نكح كافر مسلمة فولدت منه لايثبت النسب منه ولاتجب العدة لانه نكاح باطل ﴾ شارح دیرکه مجمع الفتاواده مرسومدرکه برکافر برمسلمه عورتی نکاح ایلسه بس عورت کندودن بر ولد کتورسه نسبی کندودن ثابت اولمز وعدت واجبه اولمز زیرا نکاح باطلدر والله تعالى اعلم واستغفرالله العظيم

﴿ (باب الحضانة) ﴾

﴿ بفتح الحاء وكسرها تربية الولد ﴾ حضانة حانك فتحی وکسریله کتابة وزننده چوجغی قوجاغه آلمق ویابسلمك معناسنه درکه ولدی تربیه‌دن عبارتدر اشبو بابك ماقبلنه مناسبتی عدتك عقبنده ثبوت نسب ذکر اولنمغله ولدك کیمك عندنده اولمسیدر حضانه لغتده تربیة الولددر شرعده صغیر وصغیره‌نك حضانه‌سی کندی ایچون اولان آنا ویاغیرینك ولدی تربیه‌سیدر کرك فرقتدن مقدم وکرك مؤخر اولسون وولد نسادن مستغنی اولنجق باباسی نفقه‌سنه وحفظ وامساکنه جبرا ولنور ﴿ (تثبت للام) النسبية (ولو) كتابية اومجوسية او (بعد الفرقة الا ان تكون مرتدة) فحتى تسلم لانها تحبس (اوفاجرة) فجورا يضيع الولد به كزناء وغناء وسرقة ونياحة كما فی البحر والنهر بحثا قال المصنف والذی يظهر العمل باطلاقهم كما هو مذهب الشافعی ان الفاسقة بترك الصلوة لاحضانة لها ﴾ حضانه ام نسبیه ایچون ثابته اولور هرنقدر کتابیه ویامجوسیه‌ده اولورسه زیرا اشفقت اختلاف ادیانله مختلف اولمز آنا اولادنه بابادن شفقتلو اولور قلبنه قریب اولان سینه سنك کوکلرندن خروج ایدن صودن حاصل اولمغله نسبیه ایله رضاعیه‌دن احتراز اولندی آنك ایچون حضانه اولمز آنانك مجوسیه اولمسی باباسنك اسلامله مشرف اولوب کندونك اباسیله‌در ویابزله مرافعه اولمریله‌در اشبو مارالذکر حضانه‌نك ثبوتی قبل الفرقة اولدیغنه نظرادر بلکه بعد الفرقة بنه بویله در

فرقت كرك موتله اولسون وكرك طلاقله زيرا روايت اولنوركه بر عورت
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك حضور سعادتلرينه
كلوب عرض حاجات وابتهال ايلديكه اى الله ذوالجلال حضرتلرينك حق
پيغمبرى بنم اشبو اوغلوم بطنم كندوسنه وعا وقوجاغم كندوسنه حوا كه
حفظ محلى وثديم سقا ايدى شمدى باباسى بنم المدن اخذ مراد ايدر سعادتله
جواب باصواب بيورديلركه {انت احق به مالم تنكحى} يعنى مادام سن بر آخر
اجنبى كمسنه يه نكاح اولنمدقجه اشبو ولده سن مستحقه ولايقه سك * زيلعى *
لكن ام مطالبه ايتدكجه كندويه ويرلمز * حموى * واشبو حضانه مستحقه
ثابته اولور اكر مرتده اولمزسه زيرا مرتده اولورسه اسلامه عودت
ايدنه دك حبس وضرب اولنور ويا زنا وتغنى وسرقت ونياحت كبى كندبله
ولد ضايع اولور فجور وفسقله مألوف اولوب مأمونه اولميان فاجره اولورسه بنه
كندويه حضانه ثابته اولمزتكم بحر ونهرده بحث وتفتيشله ذكر اولنديكه فسقدن
مراد مثلا شول بر زنا وتغنيكه انلر ايچون منزلندن خروج ايتمكله ولده
مشغول اولميوب ولدك ضياعنى موجب اولان فسقدر يوقسه مطلقا ترك
صلاته صادق فسق دكلدر زيرا ذميه ولد مسلمى مادام اديانه عقلى ايرمدكجه
آنك حضانه سى احق اولنجق مسلمه فاسقه بالطريق الاولى اولور لكن مصنف
مرحوم ظاهر اولان فقهانك فسقده اطلاقلريله عملدر ديدى تكم امام شافعى
رحمه اللهك مذهبى دخى اطلاقدركه ترك صلاتله فاسقه اولان عورت ايچون
حضانه يوقدر لكن ولدك ضياعندن خوف اولنميان فاسقه مأمونه ايچون
حق حضانه واردر ديو كمال وابوالسعود وبحر ونهر صاحبلرى تصريح
ايتديلر مرام ومقصود ولدك حفظى اولمغله * وفى القنية الام احق بالولد
ولو سيئة السيرة معروفة بالفجور ما لم يعقل ذلك * دخى قنيه ده مذكوردركه
انا ولدنه زياده حقيقدر هرنقدر سيئة السيرة كه بين الناس جركين خويلولغله
ياد اولنوب فسق وفجور ايله معروفه ومشهوره اولورسه ده مادام
ولد اناسنك حالنه عاقل ومطلع اولمدقجه * (اوغير مأمونة) ذكره
فى المجتبى بان تخرج كل وقت وتترك الولد ضائعا (او) تكون (امة او ام
ولد او مدبرة او مكاتبة ولدت ذلك الولد قبل الكتابة) لاشتغالهن
بخدمة المولى لكن ان كان الولد رقيقا كن احق به لانه للمولى مجتبى *
ويا خود هربار منزلندن خروج ايدوب ولدى يالكز ضايع اوله رق ترك ايدن
كندويه امنيت اولنميان ام ايچون حق حضانه يوقدر ايمدى مصنفك اوفاجره
قولى اشبو اوغير مأمونة قولندن مغنيدر مكر عدم امنيت عباداته اشتغالندن

اوله ويا جاريه ويا ام ولد ويا مدبره ويا مكاتبه اولورسه لكن اول ولدى
كتابته قطع اولنمزدن مقدم ولدلرسه اشبو مزبوره لر ايچون حق حضانه اولمز
مولالرينك خدمتلرينه مشغوله اولدقلرندن وحضانه ده نوعا ولايت اولوب
مذكوره لر ايسه كندى نفسلرينه ولايتلرى يوقدر غيره اولمسى اولويتله در
وحال كتابتنده مولود اولان ولد كتابتده داخل اولمغله مكاتبه اكا حضانه ده
احقدر ومزبوره لرك ولدلرى رقيق اولورسه اكا كندو ولرى احق اولورلر
ولد مولى ايچون اولمغله مجتباده بويلجه مذكوردر * (اومتزوجة بغير
محرم) الصغير (اوابت ان تربيه مجانا و) الحال ان (الاب معسر والعمة
تقبل ذلك) اى تربيته مجانا ولا تمنعه عن الام قيل للام اما ان تمسكيه مجانا
اوتدفعيه للعمة (على المذهب) * وياخود ام صغيرك محرمندن غيرى يه
تزويج اولنمش اولسه ينه كندويه حق حضانه اولمز مار الذكر {انت احق به
مالم تنكحى} حديث شريفنه بناءً وياباانك كندويه انفاقده تقليل ونظرده
بغض نظريله نظر ايتديكندن صغيرك محرمى نسبا عميسى كبى ويا خود
ام مجانا بلا اجرة تربيه دن ابا وامتناع ايدوب وبابا فقير اولوب
وعمه مجانا ولدك تربيه سنى قبول ايدرسه مذهب اصح اوزره كندى ايچون
حضانه اولمز مذهب اصحك مقابلى بعضك انادن نزع اولنمق قوليدر ومزبوره
عمه ولدى اناسندن منع ايتمز بلكه ولد هركيمك عندنده اولورسه انادن ويا بادن
منع اولنمز وصورت مشروحه ده ولدك اناسنه ولدى يا مجانا باد هوا
آليقورسك ويا عمه سنه ويرسين دينلدى * وهل يرجع العم اوالعمة على الاب
اذا ايسر قيل نعم مجتبى والعمة ليست بقيد فيما يظهر * عم ويا عمه نك صغيرك
نفقه سنه صرف ايتدكلرى مبلغى اب يسر ورفاه حال پيدا ايتدكده كندويه
رجوع ايدرلرمى بلى ايدر دينلدى * مجتبى * قاضينك ويا نفقه اوزرينه
لازمه اولان كمسنه نك امريله اولورسه رجوع ايدر ظاهر اولان عمه قيدى
قيد احترازى دكلدر اجنبى دخى حكم مزبورده آنك كبيدر لكن حاكمه كوره
احتياط لازمدر ايمدى مناسب اولان هربر مجانا كوريرم ديو امه اضرار قصد ايدن
كمسنه نك قولنه اعتماد ايتمكدر * وفى المنية تزوجت ام صغير توفى ابوه وارادت
تربيته بلا نفقة مقدرة واراد وصيه تربيته بها دفع اليها لا اليه ابقاء لماله *
دخى منيه ده مرسومدركه باباسى وفات ايدن صغيرك اناسى بر زوجه تزويج
اولنوب وولدك باباسندن موروث مالندن نفقه مقدره سزين كندى مالندن
صغيرك تربيه سنى مراد ايليوب وصيسى نفقه ايله تربيه سنى مراد ايلسه ولد
اناسنه دفع اولنور وصيسنه دفع اولنمز صغيرك مالنى ابقا ايچون واجنبينك

عنـدنده اولمغله ولدك نفسـنه ضرر لحوقنی دفعله برابر ❊ وفی الحاوی تزوجت باجنـبی وطلبت تربیتـه بنفقة والتزمه ابن عمه مجانا ولا حاضنة له فله ذلك ❊ وحاویده ذکر اولندیکه صغیرك والدەسی بر اجنبی کمسـەیه تزویج اولنوب وصغیرك نفقه ایله تربیه سنی طلب ایدوب وعم زادەسی مجانا تربیه سـنی التزام ایدوب وصغیرك ده حاضنەسی اولمسـه ابن عم ایچون اول صغیری اخذ واردر ❊ (ولا تجبر) من لها الحضانة (علیها الا اذا تعینت لها) بان لم یأخـذ ثدی غیرهـا اولم یکن للاب ولا للصغیر مال به یفتی خانیـة وسیجیٔ فی النفقة واذا اسـقطت الام حقها صارت کمیتة اومتزوجـة فتنتقل للجدة بحر ❊ کندی ایچون حق حضانه اولان عورت حضانەیه جبر اولنمز لکن غیرك ممەسنی الیوب و یا باباسـنك و یا صغیرك مالی اولمغله حضانه کندویه تعین ایدرسـه جبر اولنـور انجق بوقول ایله فتوی ویریلور قریبا نفقه بحثنده کلورکه انا حقنی اسـقاط ایدیجـك میتە و یا اجنبی یه متزوجه کـبی اولوردە حق حضانه جدەیه انتقال ایدر کندونك حق اولمغله جبر اولنمدیغنـدن ❊ (ولا تقدر الحاضنة علی ابطال حق الصغیر فیهـا) حتی لو اختلعت علی ان تترك ولدها عنـد الزوج صح الخلـع و بطل الشرط لانه حق الولد فلیس لهـا ان تبطله بالشرط ولولم یوجد غیرهـا اجبرت بلا خـلاف فتح وهـذا یعم مالو وجد وامتنع من القبول بحر وحینئذ فلا اجرة لها جوهرة ❊ حضـانەده حاضنه صغیرك حقنی ابطـاله قادره اولمز حضـانه ولدك حقیدر دین فقهـاء ثلاثه که ابو اللیث وهند وانی وخواهرزادەنك قوللرینـه نظرا بوکا کوره ام جبر اولنور مصنفك ولا تجبر قـولی امك حقی اولدیغنه کوره در مصنف قولین میانەزنی جمع ایلدی اختلافه اشارت ایتمکسزین لایق اولا ن اختلافـه اشارت ایدی ایمـدی ولدك حقی اولدیغنه نظرا عورت ولدی زوجك عندنده ترك ایتمك اوزره اختـلاع ایلسـه خلع صحیح وشرط باطل اولور حضـانه ولدك حقی اولمغـله عـورت ایچون آنی شرطله ابطال اولمدی حتی عورتك غیری بولنمسـه بلا خـلاف جبر اولنور فتحده بو وجهله مسطوردر واشبو ولولم یوجد غیرها قولی بولنوب وقـبولدن امتنـاع ایتمـك صورتنده عام اولور وامـك غیری موجود اولمجق جبر اولندیغنه کوره کندویه اجرتده ایجاب ایتمز اوزرینـه شرعا لازم اولان امری اتیـان ایلدیکنه بنا ٔ ❊ جوهرەده بو وجهله مذکوردر ❊ (وتستحق) الحـاضنة (اجرة الحضـانة اذا لم تکن منکوحـة ولا معتدة) لابیه وهی غیر اجرة ارضـاعه ونفقته کما فی البحر عن السراجیة خـلافا لما نقله المصنف عن جـواهر الفتـاوی ❊ حاضنه ولدك باباسنه منکوحـه ومعتده اولمزسـه اجرة حضـانەیه مستحقه اولور واشبو اجرة حضانه ولدی ارضاعی اجرتیله نفقەسنك

غیریدر نته کیم بحرده سراجیەدن نقـلا مرسـومدر اختـلاف مصـنفك جـواهر الفتـاوادن نقل ایتـدیکی مبتونه اولان عـورت ایچون ولدی سوددن قطع اولندقـدنصکره کندی ایچـون اجرة حضـانه یوقـدر قولیدر ❊ وفی شرح النقایة للباقانی عن البحر المحیط سئل ابو حفص عمن لها امساك الولد ولیس لها مسکن مع الولد فقـال علی الاب سکناهمـا جمیعـا وقال نجم الائمـة المختـار انه علیه السکنی فی الحضانة ❊ امام باقانینك نقایه شرحنده بحر محیطدن نقلا مذکوردر که ابو حفص سؤال اولندیکه شول برعورتکه کندی ایچون امساك ولد حقی واردر حال بو که ولد ایله معـاساکن اوله جق کندی ایچون مسکن یوقدر جـواب بیـوردیلرکه بابا اوزرینـه جمیعا ایکیسینه بردن سکنا تدارکی لازمدر و نجم الائمه مختار اولان حضانەده بابا اوزرینـه سکنـا لازمەدر دیدی تفاریق نام کتابده واجب دکلدر دیدی ❊ وکذ ان احتاج الصغیر الی خادم یلزم الاب بەوفی کتب الشافعیة مؤنة الحضانة فی مال المحضون لوله والا فعلی من تلزمه نفقته قال شیخنـا وقواعدنا تقتضیه فیفتی به ثم حرران الحضانة کالرضاع ❊ بنه بو یله سکنا کبی صغیر خادمه محتـاج اولسـه ابه لازم اولور وکتب شافعیەده مذکوردرکه حضانەنك مؤنه ومصارفی محضونك مالندندر اکر مالی اولورسه یوقسـه نفقەسی اوزرینه لازمه اولان کمسـەلرك اوزرلرینـەدر وشیخمز خیر الدین الرملی قواعد حنفیـه نکده مقتضاسی بودر دیدی زیرا طفـل غنینـك نفقـه سی مالنـدندر امدی اشبو قول ایله فتوی ویریلور بوندنصکره مشار الیه شیخ رملی حضـانه رضـاع کبیدر دیو تحریر ایلدی ❊ (ثم) ای بعـد الام بان مـاتت اولم تقبـل اواسـقطت حقهـا اوتزوجت باجنبی (ام الام) وان علت عنـد عدم اهلیـة القـربی ❊ انادنصکره که انا وفات ایدوب و یا فاجرۀ غیر مأمـونه اولمغـله اهلیتی اولمیـوب و یاقبـول ایتمیوب و یا حقنی اسقـاط ایدوب ولدی ترك اوزره اختـلاع و یامرتده اولسـه و یا ولدك ذی رحم محرمی اولمیان اجنبی یه تزویج اولنسـه حاضـنه اناسـنك اناسـیدر هر نقـدر عالیـه اولورسـه قربی اهل اولمجـق ❊ (ثم ام الاب وان علت) بالشرط المذکـور وامام اب الام فتـؤخر عن ام الاب بل عن الخـالة ایضا بحر ❊ بوندنصکره حاضنه شرط مذکورکه قربانك عدم اهلیتیـله هرنقدر عالیه اولورسـەده بابانك اناسیدر حاضنه امهاتدن اولمغله حتی میراثدنده انانك اخذ ایتـدیکی سـدسی اخذ ایدر وشـفقت اناکبی اوفردر اما انانك باباسـنك اناسی بابانك اناسـندن تأخیر اولنـور بلکه تیزەدن دخی تأخیر اولنـور ❊ (ثم الاخت لاب وام ثم لام) لان هذا الحق لقرابة الام ❊ صکره اخت لاب وام صکره اخت لام در اشبو حق حضـانه قرابة ام ایچـون اولمغـله

﴿ (ثم) الا خت (لاب) ثم بنت الاخت لابوين ثم لام ثم لاب ﴾ صكره
حاضنه بابابر قز قرنداشدر صكره لابوين قزقرنداشنك قزيدر صكره لام صكره
لاب قزقرنداشلرك قزلريدر ﴿ (ثم الخالات كذلك) اى لابوين ثم لام
ثم لاب ثم بنت الاخت لاب ثم بنات الاخ ﴾ صكره صغيرك تيزه لرى بنه بويله دركه
لابوين صكره لام صكره لاب تيزه لريدر صكره لاب قزقرنداشنك قزى صكره
بالابوين وبالام وبالاب قرنداشلرك قزلريدر ﴿ (ثم العمات كذلك) ثم خالة الام
كذلك ثم خالة الاب كذلك (ثم عمات الامهات والآباء بهذا الترتيب ﴾
صكره ينه بويله عمات دركه لابوين صكره لام صكره لاب صكره انانك صكره بابانك بنه بويله
تيزه لرى صكره اشبو ترتيب سابق اوزره امهات و آبانك عمه لريدر ﴿ ثم
العصبات بترتيب الارث فيقدم الاب ثم الجد ثم الاخ الشقيق ثم لاب ثم بنوه كذلك
ثم العم ثم بنوه ﴾ صكره حاضن ارث ترتيبى اوزره عصبه لردر امدى بابا تقديم
اولنور صكره جد صكره لابوين صكره لاب قرنداشلر صكره ترتيب مشروح
اوزره اوغوللرى صكره عم صكره بنه اوغللريدر عصبه درت نوعدر فروع
واصول وفروع آباوفروع اجداددر بومقامده فروع اعتبارى بو قدر محضونده
فروع متصور اولمغله ﴿ واذا اجتمعوا فالاورع ثم الاسن اختيار سوى
فاسق ومعتوه وابن عم لمشتهاة وهو غيرمأمون ﴾ عصبه جمع اولوب مثلا بردرجه ده
ايكى عمى بولنسه اورعى صكره اسنى اختيار اولنور وعصباتدن فاسق ومعتوه
ومشتهات اولان قزه كندويه امنيت اولنميان ابن عمك ما عدا اسى حاضن اولور
اشبو مزبورلر حاضن اولهمزلر ﴿ ثم اذا لم تكن عصبة فلذوى الارحام فتدفع للاخ
لام ثم لابنه ثم للعم للام ثم للخال لابوين ثم لام برهان وعينى بحر فان تساووا فاصلحهم
ثم اورعهم ثم اكبرهم ولاحق لولد عم وعمة وخال وخالة لعدم المحرمية ﴾ صكره
عصبه بولنمزسه حاضن محضونه هر برذى رحم محرم اولان قريبدر امدى اخ
لامه صكره اوغلونه صكره عم لامه صكره خال لابوينه صكره لامنه دفع اولنور
ظاهر عباره كلام مشروحى صاحب بحرك برهانله عينيدن نقليدر لكن انلردن
نقلى بوقدر امدى مارالذكر حاضنلر درجه ده مساوى اولورلرسه زياده
صلاح حال ايله معروفنه صكره زياده ورع وتقوى ايله موصوفنه صكره
سنا اكبرنه ويريلور عمه عمه نك وخال ايله خاله نك ولدلرينك حضانه ده حقلرى بوقدر
محرميتلرى اولمغله بومضمون اثناى مشتهات حقنده ابن عم غير مأمون اولديغنه
كوره ﴿ (و) الحاضنة (الذمية) ولو مجوسية (كمسلمة مالم يعقل دينا)
ينبغى تقديره بسبع سنين لصحة اسلامه حينئذ نهر (او) الى ان (يخاف ان يألف
الكفر) فينزع منها وان لم يعقل دينا بحر ﴾ حاضنه ذميه هر نقدر

مجوسيه دخى اولورسه ده مسلمه كبيدر كندويه حق حضانه ثابت اولور
مادام ولد دينه عاقل اولميوب وياكفر ايله الفتى خوف اولنمه قدر
خوف مشروح اولورسه ولديدن نزع اولنور هر نقدر سن يدى يه رسيده
اولوب دينه عاقل اولمزسه ده سنى يدى يه بالغ اولان ولدك اسلامى صحيح
اولمغله دينه عاقل اولمديغى يدى ايله تقدير لابقدر روايت اولنوركه رسول
اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرت على كرم الله وجهه يه
يدى ياشنده ايكن اسلامى عرض بيوردى مشاراليه دخى قبول واجابت بيورديلر
﴿ (و) الحاضنة (يسقط حقها بنكاح غير محرمه) اى الصغير وكذا بسكناها
عند المبغضين له لما فى القنية لو تزوجت الام بآخر فامسكته ام الام فى بيت الراب
فللاب اخذه ﴾ حاضنه صغيرك محرمنك غيريسه نكاح اولنمغله حقنى اسقاط
ايدر ينه بونك كبى صغيره بغض ايدن كمسنه لرك عندنده حاضنه نك سكناسيله ده
ساقط اولور وقنيه ده مذكوردركه صغيرك اناسى بر اجنبى يه تزويج اولنوب اناسنك
اناسى ولدى اوكى باباسنك منزلنده امساك ايتسه باباسى ايچون ولدنى اخذ
واردر اوكى بابا اكثريا زوجه سنك اوغلوندن خوشنود اولمديغنه بناً ﴿ وفى
البحر قد ترددت فيما لو امسكته الخالة ونحوها فى بيت اجنبى عازبة والظاهر
السقوط قياسا على مامر لكن فى النهر والظاهر عدمه للفرق البين بين زوج الام
والاجنبى قال والرحم فقط كابن العم كالاجنبى ﴾ وبحرده ذكر اولنديكه زوجى
اولميان خالته امثالى حاضنه اجنبى كمسه نك منزلنده ولدى امساك ايتدكده
حق حضانه سى ساقط اولوب ويا اولمسنده تردد اولندى ظاهر اولان مار الذكر
رابك منزلنده ساكنه اولان جده ده سقوطنه قياسا بونده دخى سقوطدر ولكن
نهرده ظاهر اولان عدميدر رابك زوجيله اجنبى ميانه لرنده اولان فرق ظاهره
بناً ديو مذكوردر صاحب نهر ديديكه عمى زاده كبى فقط رحم صاحبى اولوب
محرم اولميان قريب اجنبى كبيدر ﴿ (وتعود) الحضانة (بالفرقة) البائنة
لزوال المانع والقول لها فى نفى الزوج وكذا فى تطليقه ان ابهمته لا ان عينته ﴾
فرقت ايله حضانه عودت ايدر مانع زائل اولمغله طلاق رجعى بونك خلافنده در
عدت منقضيه اولمدقجه عودت ايتمز وولدك باباسى عورته سن زوج آخره
نكاح اولدك ديو ادعا ايتدكده كندوسى انكار ايدوب زوجى نفى ايتدكده
قول يمينيله عورتكدر ينه بويله زوجك كندوينى تطليقنده قول يمينيله عورتكدر
اكر عورت زوجى ابهام ايدوب بيان ايتمزسه يوق زوجى تعيين ايدوب فلان
كمسه در نى تطليق ايدن ديرسه يمينيله قولى قبول اولنمز بلكه اول كمسه نكده
تطليقنى اقراردن لازمدر ※ شلبى ﴿ (والحاضنة) اما او غيرها (احق به)

اى بالغلام (حتى يستغنى) عن النساء وقدر بسبع وبه يفتى لانه الغالب ولواختلفا فى سنه فان اكل وشرب ولبس واستنجى وحده دفع اليه ولوجبرا والا لا ✿ حاضنه وياغيرى غلامده احقدر نسادن مستغنى اولنه قدر زيرا اوغلان نسادن مستغنى اولدقده آداب واخلاق رجال ايله تأدبه محتاج اولور وتأديبه بابا زياده قادردر وولدك استغناسنى خصاف يدى ياشنه بالغ اولمغله تقدير ايلدى زيرا چوجق يديه بالغ اولدقده بنفسه اكل وشرب ولبس واستنجايه مقتدر اولمغله حاضنه يه احتياجى اولمز انجق اشبو قول ايله فتوى ويريلور زيرا غالبا استغناس مرقومله در حاضنه ايله ولى ولدك سنده اختلاف ايتسه‌لر اكر كندى ياشنه اكل وشرب ولبس واستنجا ايدرسه هرنقدر جبرا دخى اولورسه ده وليه ويريلور يوق اشياى مزبورهٔ اربعه‌يى يالكز ايده‌مزسه بابايه وياسائر عصباته ويرلمز ✿ (والام والجدة) لام اولاب (احق بها) بالصغيرة (حتى تحيض) اى تبلغ فى ظاهر الرواية ✿ انا وكرك بابا طرفندن جده هرنقدر عاليه اولورلرسه ده صغيره يه ظاهر روايتده حيض كوروب بالغه اولنه قدر احقدر عورتك بلوغى يا حيضله يا انزال ايله ياسنله درو عورتك بعد الاستغناء صغيره يه احق اولمسى بعد الاستغنا مزبوره‌نك آداب نسايى معرفته احتياجى اولوب اكا ده عورت يك قادره اولمغله در وبعد البلوغ تحصين وحفظه محتاجه اولوب اكا ده بابا يك مقتدردر ✿ ولو اختلفا فى حيضها فالقول للام بحر بحثا ✿ صغيره‌نك حيض وياسنله بلوغى حقنده حاضنه ايله ولى اختلاف ايتسه‌لر قول امكدر نتكم مثلا زوج امك زوج آخره تزوجنى دعوى وحاضنه انكار ايتدكده قول امك اولديغى كبى زوج خصوص مزبورلرده عورتك حقنك سقوطنى ادعا وعورت انكار ايتمك مثلا بسديله ✿ واقول ينبغى يحكم انسنها ويعمل بالغالب ✿ شارح رحمه الله تعالى ديركه لايق اولان مزبوره‌نك سنى حكم نصب اولنوب اكا نظر قلنوب اكرسنى كندوده انثى طائفه‌سى غالبا حيض كوررسنده غالب اولورسه آنكله عمل اولنوركه اول سنده غالب اولان حيض ايسه حيضيله يوقسه عدميله حكم اولنور ✿ وعند مالك حتى يحتلم الغلام وتتزوج الصغيرة ويدخل بها الزوج عينى ✿ امام مالك قتنده ام وجده غلام احتلام اولنه‌دك صغيره تزويج اولنوب زوجى كندويه دخول ايده‌نه‌دك تربيه‌لرينه احق لردر ✿ (وغيرهما احق بها حتى تشتهى) وقدر بتسع وبه يفتى وبنت احدى عشر مشتهاة اتفاقا زيلعى ✿ ذكرلرى سبقت ايدن ام وجده‌نك ماعدالرى اولان حاضنه‌لر صغيره‌يه احق لردر حتى كندويه اشتها اولنه‌دك كندويه اشتها اولنمه‌يى فقها طقوز ياش ايله تقدير ايلديلر انجق بوقول ايله فتوى ويريلور سنى اون بره رسيده اولان قز اتفاقا مشتهاتدر ✿ (وعن محمد ان الحكم فى الام والجدة كذلك) وبه يفتى (الكثرة الفساد زيلعى

وافاد انه لاتسقط الحضانة بتزوجها مادامت لاتصلح الرجال الافى رواية من الثانى اذا كان يستأنس بها كما فى القنية ✿ امام محمد رحمه الله دن روايت اولنوركه ام ايله جده‌ده ما رالذكر مرقومتانك غيريلرى مثلو طقوز ياشله تقدير اولنان سنله بلوغه ايرمكله مشتهات اولنه‌دك اثنايه احق اولورلر انجق اشبو امام محمد قوليله فتوى ويريلور زمان فاسد اولديغيچون بحر صاحبى حاصل كلام فتوى ظاهر روايتك خلافنده‌در ديدى ومصنف كتاب جزاه الله تعالى يوم الحساب من غير تقييد حتى تشتهى قوليله افاده ايدركه حق حضانه بنت محضونه‌نك مجرد زوجه تزويجيله ساقط اولمز مادام رجاله صالحه اولمدقجه الا امام ثانى‌دن بر روايتده زوج كنديله استيناس ايدوب وحشتنى دفع ايدرسه حق حضانه ساقط اولور نتكم قنيه‌ده بويلجه مرسومدر ✿ وفى الظهيرية امرأة قالت هذا ابنك من بنتى وقدماتت امه فاعطنى نفقته فقال صدقت لكن امه لم تمت وهى فى منزلى واراد اخذ الصبى يمنع حتى يعلم القاضى امه وتحضر عنده فتأخذه لانه اقربانها جدته وحاضنته ثم ادعى احقية غيرها وذا محتمل فان (احضر الاب امرأة فقال هذه ابنتك وهذا ابنى منها وقالت الجدة لا) ما هذه ابنتى (وقدماتت ابنتى ام هذا الولد فالقول الرجل والمرأة التى معه ويدفع الصبى اليهما) لان الفراش لهما فيكون الولد لهما ✿ ظهيريه‌ده مرسومدركه برعورت بر رجله اشبو ولد بنم قزمدن حاصل سنك اوغلوكدر اناسى وفات ايتمكله نفقه‌سنى ادا ايله ديدكده پس رجل جوابنده واقعا اشبو ولد بنم اوغلوم اولوب وسن جده‌سى اولمك دعواكده صادقه سك لكن اناسى حالا وفات ايتمشدر بنم منزلمده ساكنه‌در ديو صبى‌يى عورتك يدندن اخذ مراد ايلسه اول كمسه اخذدن منع اولنور حتى قاضى آنك اناسنى بلوب واناسى حاضره اولوب ولدى اخذ ايده‌نه‌دك زيرا رجل اول عورت ولدك جده‌سى وحاضنه‌سى اولديغنى اقرار ايلدى نهايتى صكره آنك غيريسيكه امك احقيتنى ادعا ايتمش اولدى اندى اشبو دعوى ايسه صدق وكذبه محتمل اولمغله اناتك حضوريله كشف وبيانه محتاج اولدى پس اب برعورت احضار ايلسه‌كه اول مثلا ولد كندودن تولد ايدر اشبو عورت سنك قزكدر وبوولد سنك بوقزكدن بنم اوغلومدر ديوب جده اشبو عورت بنم قزم دكلدر اشبو ولدك اناسى اولان بنم قزم وفات ايتمشدر ديسه ايمدى قول رجل ايله كندويى تصديق ايدن كنديله برابر اولان عورتكدر وصبى كندولرينه تسليم اولنوب كندولرك اولور فراش كندولر ايچون اولمغله ✿ (كزوجين بينهما ولد فادعى) الزوج (انه ابنه لامنها) بل من غيرها (وعكست) فقالت هو ابنى لامنه (حكم بكونه ابنالهما) لما قلنا وكذا لوقالت الجدة هذا ابنك من بنتى الميتة فقال بل من غيرها فالقول له

ويأخذ الصبي منها ﴾ مسألهٔ سابقه‌ده امرئه ایله رجلك اولدیغی تنكم میانه‌لرنده ولد اولان زوجاندن زوج ولد بندر لكن اشبو زوجه مدندكلدر بلكه غیری عورتندر دیو دعوی ویاعورت دعوایی عكس ایدوب ماسبق مثللو اول ولد بنم اوغلومدر لكن بوزوجمدندكلدر دیسه ولدك كندولرینك اولمسیله حكم اولندیغی كبیدر مارالذكر فراش كندولرینك اولمغله ولد كندولرینكدر قولمزه بناأ ینه بویله جده لك دعواسی ایدن عورت رجله اشبو ولدسنك اوغلو كدر بنم وفات ایدن قزمدندر رجلده واقعا بنم اوغلومدر لكن غیریدندرسنك قزكدن دكلدر دیسه قول زوجكدر وزوج صبی‌یی عورتدن اخذ ایدر ﴾ وكذا لواحضر امرأة وقال ابنی من هذه لامن بنتك وكذبتها الجدة وصدقتها المرأة فالاب اولی به لانه لماقال هذا ابنی من هذه المرأة فقد انكر كونها جدته فیكون منكرالحق حضانتها وهی اقرت له بالحق انتهی ملخصا ﴾ ینه بویله رجل برعورتی احضار ایلیوب دیسه كه بنم اشبو اوغلوم بوعورتدندر سنك قزكدن دكلدر دیوب جده‌ده كندویی تكذیب ایدوب وعورت جده‌یی تصدیق ایدوب واقعا سن صادقسن بن بوچوجوغك اناسی دكلم دیسه اب اول ولده جده‌دن اولادر زیرا رجل اشبو ولدبنم بوعورتدن اوغلومدر دیمكله مزبوره‌نك جده اولمسنی انكار ایتمش اولمغله آنك حق حضانه‌سنی انكار ایتمش اولور جده ولد كندونكدر دیمكله زوجه‌نوعا حق حضانه اقرار ایتمش اولور ظهیریه‌نك كلامی ملخصا نهایت بولدی ﴾ (ولاخیارللولدعندنامطلقا) ذكراكان اوانثی خلا فاللشافعی قلت وهذا قبل البلوغ اما بعده فیخیر بین ابویه وان اراد الانفراد فله ذلك مؤید زاده معزیا للمنیة ﴾ مذهب حنفی‌ده ولد كرك مذكر اولسون وكرك مؤنث كندی ایچون مخیرلك یوقدر بحرك بیانه كوره ولد شول برسنه بالغ اولسه كه انده اناسندن اخذ اولنور باباسی كندویی اخذ ایدر كندی ایچون مخیرلك اولوب بن انامدن فصل اولنم دیه‌مز امام شافعی رحمه الله تعالی ایچون اختلاف واردر شارح مرحوم دیركه اشبو عدم خیار حضانه زماننده نصكره وقت بلوغدن اولدر اما بعد البلوغ بین الابوین قنغیسنك نزدنده مكث واقامت ایدرسه مخیردر لكن ولد فاسق اولوب كندودن ناهموار حركت خوفی اولورسه باباسی كندی نفسنه ضم ایدر اما كندویه امنیت اولنورسه كندی باشنه یالكز قیام مراد ایدرسه اولور اشبو مضمون مشروحی مؤید زاده منیه‌دن نقل ایدرك ذكر وبیان بیوردیلر ﴾ وافاد بقوله (بلغت الجاریة مبلغ النساء ان بكراضمها الاب الی نفسه) الا اذا دخلت فی السن واجتمع لها رأی فتسكن حیث احبت حیث لاخوف علیها (وان ثیبا لا) یضمها (الا اذا لم تكن مأمونة علی نفسها) فللاب والجد ولایة الضم

لا لغیرهما كما فی الابتداء بحر عن الظهیریة ﴾ مارالذكر بالغه تخییرك ثبوتی مفادی مصنف كتاب علیه رحمة الملك الوهاب بلغت الجاریة آلخ قولیله افاده ایدركه برقزجغز حیضله ویاسنله نسا مبلغنه بالغه اولسه اكر باكر اولورسه باباسی كندی نفسنه ضم ایدر سریعة الانخداع اولمغله الاسن كاله داخله اولوب كندی ایچون رأی تام وعقل مجتمع اولوب اوزرینه خوف اولنمزسه دیلدیكی محلده ساكنه اولور واكر ثیب اولورسه باباسی كندویه ضم ایتمز ولایتی زائله اولمغله الا نفسنده امنیت اولنمزسه انجق باباوده ده ایچون ولایة ضم واردر ابتداده كندی ایچون ولایت اولدیغی مثللو ﴾ (والغلام اذا عقل واستغنی برأیه لیس للاب ضمه الی نفسه) الا اذالم یكن مأمونا علی نفسه فله ضمه لدفع فتنة اوعار وتأدیبه اذاوقع منه شیء ولانفقة علیه الا ان یتبرع بحر ﴾ نورسیده اوغلان چوجوغی عاقل وبالغ اولوب رأی مستقل صاحبی اولدقده بابا ایچون كندی نفسنه ضم یوقدر الا كندی نفسنه امنیتی اولمیان صبیح الوجه امرد ویافاسق اولورسه باباسی ایچون ولدی كندونه ضم واردر بین الناس لواطه فتنه‌سنی ویا نفسندن عاری دفع ویاشرع شریفه مغایر برشی وقوعیله كندویی تأدیب ایچون وبالغ اولمغله ابك اوزرینه نفقه لازمه اولمز عاجز اولمزسه الاعلی وجه التبرع ایدر ﴾ (والجد بمنزلة الاب فیه) فیماذكر ﴾ سابق الذكر باكر وثیب وغلام وتأدیب احكاملرنده ده بابا كبیدر ﴾ (وان لم یكن لها اب ولاجد و) لكن (لها اخ اوعم فله ضمها ان لم یكن مفسدا وان كان) مفسدا (لا) یمكن من ذلك ﴾ واكر قزك باباسی ووده ده‌سی اولمیوب انجق قرنداشی ویا عمیسی اولورسه اكر مفسد اولمزسه كندویه نفسنه ضم واردر واكر مفسد وفاسق اولورسه كندی نفسنه ضم ممكن اولمز ﴾ (وكذا الحكم فی كل عصبة ذی رحم محرم منها فان لم یكن لها اب ولاجد ولاغیرهما من العصبات اوكان لها عصبة مفسد فالنظر فیها الی الحاكم فان) كانت (مأمونة خلاها تنفرد بالسكنی والا وضعها عند) امرأة (امینة قادرة علی الحفظ بلا فرق فی ذلك بین بكر وثیب) لانه جعل ناظر المسلمین ذكره العینی وغیره ﴾ قزك هر برذی رحم محرمی اولان عصبه‌سنده حكم ینه بویله اخ ایله عم كبیدر امدی مزبوره سنی بلوغه رسیده اولان قزجغزك بابا ووده ده وسائر عصبه‌لری اولمسه ویاعصبه‌لر مفسد اولسه‌لر بوخصوصده نظر وحكم حاكمه مفوضدر مسلمینه ناظر اولمغله اكر قز كندویه امنیت اولنور رشیده اولورسه كندویی قاضی خالی محلده یالكز اسكان ایدر یوقسه باكر وكرك ثیب كندویی حفظ وحراسته مقتدره امینه برعورت نزدنه وضع ایدر قادره اولمسی سلیمة الاعضا اولوب برمنكر ناهموار فعل شنیع كورد كده

صحه ايدوب آنى دفع ومنع ايتمـيـله در مضمون مشروحى فقهادن عينى وسائر مؤلفين ذكرو بيان ايتـديلر ✽ واذا بلغ الذكور حد الكسب يدفعهم الاب الى عمل ليكتسبوا او يؤجرهم وينفق عليهم من اجرتهم بخلاف الاناث ولو الاب مبذرا يدفع كسب الابن الى امين كما فى سائر الاملاك مؤيد زاده معزيا للخلاصة ✽ اوغلان اولادى كاروكسب ايتمـك حدنه بالغ اولديغى وقتـده بابا كنـدولرنى كسب ايتمكه كاره قور و ايجار ايدر كسب واجرتلرندن كندولرينـه انفاق ايدر اكر احتلام اولمشلرسه يوقسه كندولرى نفسلرينـه صرف ايدرلر اولاد اناث اولاد ذكورك خلافنـه در زيرا آنلر هرنقدر عاجزه اوازلر ايسـده ينه نفقه لرى من تجب عليه نفقتهن او زره واجب اولور كندولرى اكتسـاب وايجـار اولنمزلر واكر بابا مفسد ومبذر اولوب مالى مقتضـاى عقل وشرعك خلافنه صرف ايدرسه اوغلانك كسـبندن نفقه سى اخراج اولند قدنصكره مابقى معتمد بر امين كمسـه يه دفع اولنـور نتكم صبينك سائر املاكى بابانك تحت تصرفنـده اولدقده مبذر اولنجق غيرى امين كمسه يه اعطا اولنديغى مثللو ✽ (ليس للمطلقة) بائنا بعد عدتها (الخروج بالولد من بلدة الى اخرى بينهمـا تفاوت) فلو بينهمـا تقارب بحيث يمكنـه ان يبصر ولده ثم يرجع فى نهـاره لم تمنع مطلقـا لانه كالانتقـال من محلة الى محلة شمنى ✽ بائنا تطليق اولنوب وعدتى منقضيه اولان عورت ايچون ميانه لرنده بعد مسـافه ايله تفاوت اولان بر بلده دن بلـدۀ اخرايه ولد ايله خروج يوقـدر امـدى ميانه لرنده بركـونده ولدنى كوروب ينـه اول كونده رجوع ايتمك كندويه ممكن اولور مرتبـه تقارب اولور بعد مسافه اولورسـه كرك عقـد اول محلده اولسون وكرك اولمسون وكرك عورتك اول محـل وطنى اولسـون وكرك اولمسون وكرك بابا ولدك خروجنه اذن ويرسـون وكرك ويرمسـون مطلقا منع اولنمز زيرا محل مزبوره خروج برمحـله دن محـلۀ اخرايه انتقال كبيدر امامعتـده ايله منكوحـه ولدايله وولد سز خروجـدن منع اولنـورلر ومطلقۀ رجعينك حكمى منكوحه حكمـيدر ✽ (الااذا انتقلت من القرية الى المصر وفى عكسـه لا) لضرر الولد بتخلقه باخلاق اهل السواد (الااذا كان) ما انتقلت اليه (وطنها وقد نكحها ثمة) اى عقـد عليها فى وطـنها ولوفى قرية عـلى الاصح الاالى دارالحرب الاان يكـونا مسـتأمنـين ✽ لكن عـورت ميانه لرنده تفاوت اولان قريه دن مصره انتقال ايدرسه كندويه ولديله خروج وارد ر بونده ولدك اهل مصر اخلاقيـله تخلق اولمسـى منفعتى اولمغـله اشبو صـورت مشروحه نك عكسيكه شهردن قريه يه انتقا ل اولمز ولدك اهـل سواد اخلا قيـله تخلق ضررندن لكن انتقال ايتديكى محل عـورتك وطنى اولوب وعقد نكاح انده اولورسـه قول اصح اوزره هرنقدر

قريه دخى اولسه اكاانتقال ايدر الادار حربه انتقال ايدرسـه اوماز لكن مستأمن اولورلرسـه انتقال ايد ر دار حرب كنـدولرينـه دار اصـليه اولديغنـدن دار اسـلامده برسـنه تمام قائم اوله مزلر لكن عقد ذمتـله اولورلر ✽ (وهذا) الحكم (فى الام) المطلقة فقط (اماغيرها) بجدة وام ولداعتقت (فلاتقدرعلى نقـله) لعـدم العقد بينهما (الاباذ نه) كايمنـع الاب من اخراجـه من بلدامه بلا رضـاها مابقيت حضـانتها ✽ اشبو خروج حقنـد ه ذكر اولنان حكـم وتفصيـل فقط تطليـق اولنان ام حقنده در اماجـده وعتق اولنان ام ولد وسائر حاضنه لر اب ايله كنـدولرى ميانه لرنده عقـد اولمغـين ولدك نقلنه مقـتدره اولمزلر الا بابانك وسائر رجالدن كندولرى ايچون حق حضـانه اولان كمسه لرك اذن لريله انتقال ايدرلر نتـكم بابااناك وسائر ارباب حضانه نك بلدندن مادام حضانه لرى باقيه اولدقجه رضالرنسز خروجدن منع اولنديغى كبى ✽ فلو(اخذالمطلق ولده منها لتزوجها) جاز (له ان يسافر به الى ان يعود حق امه) كما فى السراجية وقيده المصـنف فى شرحه بما اذالم يكن له من ينتقل الحق اليه بعد ها وهوظـاهر ✽ ايمدى عورتنه طلاق ويرن كمسه عورتك سائر كمسه يه تزويج اولنديغنه بناء ولدنى كـندودن اخـذ ايلسـه كنـدويه ولديله مسافرت جائزدر ولدك اناسـنك حق عودت ايدنجه يه قدر نتكم سراجيه ده بويلجـه مرسـومدر مصنف مرحوم شرحنده متنى ولد ايچـون انادنصـكره حـق حضـانه كنـدويه انتقال ايدر كمسـه اولمغـله تقييـد ايلدى ظا هر اولانده بودر ✽ وفى الحاوى له اخراجـه الى مكان يمكنها ان تبصر ولدها كل يوم كما فى جانبها فليحفظ قلت وفى السرا جيـة اذاسقطت حضـانة الام واخـذه الاب لا يجبر على ان يرسله لها بل هى اذا ارادت ان تراه لاتمنـع من ذلك ✽ حاوى القدسـيده مسطـوردركه اب ايچـون ولدى اناسـنك بهر يوم كورمسى ممكن اولان مكانه اخراجى واردر نتـكم اناجا نبنـده اولديغى مثللو شـارح مرحوم ديركه سراجيه ده ذكراولنديكه اناتك حضـانه سى سـاقط اولوب بابا ولدى اخـذ ايلسـه اناسـنه ولدى ارسـاليـله جـبر اولنمز بلكه اناكورمك مراد ايتدكده اندن منع اولنمز ✽ وافتى شيخنا الرملى بانه يسافربه بعد تما م حضـا نتهـا وبا ن غيرالا ب من العصبات كا لا ب وعزا ه للخلاصـة والتاتارخانية ✽ شـار ح رحمه الله تعـالى ديركه شيخمز خيرالدين الرملى افتـا ايلديكه اناتك حق حضـانه سى تمام اولوب مثلا غـلام يدى وجاريه طقوز ياشـنه بالغ اولسه باباسـى كندو يى سفره كوتورر و بابا نك ماعداسى سـائر عصبه لرده باباكـبيدر واشـبو افتايى خـلاصـه وتاتار خانيه يه اسناد ايلدى ✽ فرع خرج بالولد ثم طلقها فطا لبته برده ان اخرجه باذنهـا لايلزمه رده وان بغير اذنها

لزمنه كالو خرج به مع امه ثم ردها ثم طلقها فعليه رده بحر والله تعالى اعلم ﴾
بركسه ولديله ولدك اناسنك بلده سنك غيريه متوجها خروج بعده آنى تطبيق ايتدكده
عورت ولدك اولديغى محله ردنى زوجدن مطالبه ايلسه آكر زوج ولدى
عورتك اذنيله اخراج ايلديسه زوجه اول ولدى رد لازم دكلدر اذنسز اخراج
ايلديسه كندويه ولدى رد لازم اولور نتكم ولدى اناسيله برابر اخراج
ايدوب صكره آنى رد بعده تطليق ايلسه ولدى اناسنه رد زوجك اوزرينه لازم
اولديغى كبى ولدك منفردا خروجنه اناسنك رضاسى اولمغين الله عظيم
الشان حقيقة حاله زياده عالمدر

﴾(باب النفقة)﴾

اشبو باب نفقه حقنده اولان مسائل وتفاصيلى مشتمل بربابدر مؤلف
كتاب عليه رحمة الملك الوهاب صاحب هدايه كبى مباحث نفقه يى
مطلقه نك نفقه سى مناسبتيله كتاب الطلاق ذيلنده ذكر ايلدى بعضيلر منكوحه نك
نفقه سنك وجوبى ملابسه سيله نكاح عقبنده ذكر ايتديلر و بعضيلر نكاح وطلاقه
تعلق اولميان ذوى الارحامله مماليكك نفقه لرينكده كندوده بحثى اولمغله
كندى ايچون مستقل كتاب وضع ايتديلر ﴾ هى لغة ما ينفقه الانسان على عياله وشرعا
(هى الطعام والكسوة والسكنى)﴾ نفقه لغتده انسانك اهل وعيالنه صرف
وانفاق ايتديكى شيدر وشرعده طعام وكسوه وسكنادر اشبو بياندن مستبان
اولان نفقه بو مقامده هلاك معناسنه نفوقدن ورواج معناسنه اولان نفق
ويانفاقدن مشتق اولمدى بلكه اسم عينلر مصدرلردن مشتق اولمز قول مشهورينه
بناً انفاق اولنان نسنه يه اسمدر بعضيلر كندوده نوعا هلاك مال اولمغله هلاك
معناسنه اولان نفوقدن وياكندوده بعض مصالحه صرفله مالك رواجى اولمغله
رواج معناسنه اولان نفاقدن مشتقدر ديديلر ﴾ وعرفا هى الطعام ﴾ عرف ناسده
نفقه انجق طعامه اطلاق اولنور بعض فقها دخى اصطلاحده نفقه يى طعامه
قصر ايتديلر نتكم قهستانى قاضيخاندن نقلا بيورديكه نفقه واجبه مارالذكر
اوجدر شوقدر واركه بعضيلر نفقه انجق طعامدر ديديلر مصنف دخى بونلردندر
﴾(ونفقة الغير تجب على الغير باسباب ثلثة زوجية وقرابة وملك) بدأ بالاول
لمناسبة ما مر اولانها اصل الولد ﴾ زوجيت وقرابت وملك اسباب ثلثه سنك
بريله بركسه نك نفقه سى برآخر كسه نك اوزرينه واجبه اولور ملك عبيد وبهايمه
شاملدر انلره انفاقله جبر اولنور اما عقارك تضييعى هر نقدر مكروه ايسه ده

جبر ايله فتوى ويرلمز وطلاقك محلى زوجيت اولمغله ميانه لرنده مناسبت بولنمغله
مؤلف مرحوم اولكيله بدأ ايلدى وياخود ولده نفقه نك ثبوتنده زوجيت اصل
اولوب ولد اكا فرع اولديغنه بناً زوجيتى تقديم ايلدى ﴾(فتجب للزوجة)
بنكاح صحيح فلو بان فساده او بطلانه رجع بما اخذته من النفقة بحر (على
زوجها) لانها جزاء الاحتباس وكل محبوس لمنفعة غيره يلزمه نفقته كمفت وقاض ووصى
زيلعى وعامل ومقاتلة قاموا بدفع العدو ومضارب سافر بمال مضاربة ولايرد
الرهن لحبسه لمنفعتهما ﴾ نفس الامرده نكاح صحيحله عقد اولنان زوجه نك
نفقه سى زوجى اوزرينه واجبدر زيرا احتباسه جزا اولمغين هر برمفتى وقاضى ووصى
وعاملكه اما ملك اخذ صدقات ايچون نصب ايتديكى كسه وحال شانلرى اعداى
دينى دفع ايچون قيام اولان مقاتلين ومال مضاربه ايله سفر ايدن مضارب مثلاو
غيرك منفعتى ايچون حبس اولنان كسه لرك نفقه لرى اول غير اوزرينه لازمه اولور
نهايتى مضاربك كى حال مسافرتنده مال مضاربه دن وصينك كى صبينك مالندن
سائرلرك كى قدر معروفله بيت المالدن لازم اولور منده اولان دعوى ونتيجه يى
لان الزوجة محبوسة لمنفعة زوجها وكل محبوس لمنفعة غيره تجب نفقته عليه
قياسيله شكل اولدن الزوجة تجب نفقتها على زوجها نتيجه سى انتاج اولنور
رهنله كبرايه وارد اولان منعله سؤاله جواب ويركه رهنى حبسى فقط مرتهنك
استيفاى حق منفعتى ايچون دكلدركه نفقه سى كندويه لازم اوله بلكه راهنكده
منفعتى ايچون محبوسدركه اصل ملك كندونكدر وتلف اولسه دينى وفا ايتمش
اولور بنابرين رهنك نفقه سى راهنه واجبه اولدى وشرحده ذكر اولنان دليل
عقليدر نقليسى اجماع والله جليلك {وعلى المولود له رزقهن وكسوتهن بالمعروف}
قول شريفيدر ونكاح صحيح اولميوب مثلا غيرك معتده سى اولمق مثلاو فسادى
ظاهر اولسه ويارضاعا قزقرنداشى اولمق كبى بطلانى تبين ايتسه زوج زوجه يه
ادا ايلديكى نفقه يى رجوع ايدر ﴾(ولو صغيرا) جدا فى ماله لا على ابيه الا اذا كان
ضمنها كامر فى المهر (لا يقدر على الوطئ) لان المانع من قبله (اوفقيرا ولو) كانت
(مسلمة او كافرة او كبيرة اوصغيرة تطيق الوطئ) او تشتهى للوطئ فيما دون
الفرج حتى لولم تكن كذلك كان المانع منها فلا نفقة كما لو كانا صغيرين ﴾ زوج
هر نقدر وطئه قادر اولميان صغير اولورسه ده ينه مالندن نفقه كندويه لازم
كلور باباسنه لازم كلمز الاحين عقدده با نفقه يه ضامن اولورسه كندويه لازم
اولور نتكم باب المهرده مرور ايتديكه مهرده نفقه حكمنده در زيرا صورة
مشروحه ده وطئه مانع زوج طرفندندر اما زوجه نك وطئه طاقت كتورميان
صغيره اولمسى كبى مانع زوجه طرفندن بولنسه نفقه لازم كلمز ويازوج هر نقدر

زوجه سنه عنده صرف ایده‌جك نفقه یه قادراولمیان فقیراولورسه بنه کندو یه نفقه لازمه‌اولورسه امر قاضی ایله باباسی کندونك اوزرینه استدانه ایدر وعورت هرنقدر مسلمه ویا کافره ویاکبیره ویاجماعه طاقت کتورر صغیره ویامادون الفرجدن وطئه اشتها اولنور اولورسه ده اشبو صور مشروحه‌ده زوجه نفقه لازمه اولور اما صغیره اولوب اصلا جماعه مطیقه اولمسه مانع کندونك طرفندن اولمغله نفقه لازمه اولمز تسلیم بضع موجود اولمدیغنه بنأ ایکیسیده صغیر اولدقلرنده لازمه اولمدیغی کبی زیرا بونده منع معناده زوجه جانبندن اولدی هرنقدر ایکیسنده ده وار ایسه‌ده زوج طرفندن اولان معدوم کبی اولدی زوجه طرفنده اولان قائم وموجود عد اولنمغله نفقه لازمه اولمدی ومسلمه ایله مبالغه‌نك وجهی ایوجه ظاهر دکلدر ❊(فقيرة اوغنية موطوئة اولا) كان كان الزوج صغيرا اوكانت رتقاء اوقرناء اومعتوهة اوكبيرة لاتوطأ وكذا صغيرة تصلح للخدمة اوللاستيناس ان امسكها فى بيته عند الثانى واختاره فى التحفة ❊ وزوجه فقیره اولسون وياغنيه موطوئه اولسون ویازوجك صغیر ویازوجه‌نك رتقا ویاقرنا ویامعتوهه ویاوطئه سزا اولمیان کبیره اولمسی مثللو موطوئه اولمسون نفقه لازمه‌در رتقا ایله قرناده هرنقدر کندولریله جماعله انتفاع اولنمزسه‌ده لکن دواعیسی اولان مادون الفرجله تفخیذ ممکندر زیرا نفقه‌نك وجوبنده معتبر اولان شول براحتباسدرکه زوج کندیله وطئله ویا دواعیسیله متمتع اولور لاتوطأ قیدنك معتوهه‌یه‌ده رجوعی صحیح اولور طبیعتك کندودن نفرتنه مبنی وامام ثانی رحمه الله نزدنده خدمت واستیناسه صلاحیتی اولان صغیره‌یی زوج کندی منزلنده امساك ایدرسه بنه بویله نفقه‌سی لازمه اولور مضمون مشروحی صاحب تحفه اختیار ایلدی نهرده مذکوردرکه اصح اولان صغیره‌نك جماعه طاقت کتورمسی حقنده سنله مقدر حد معین یوقدر سمینه اولورسه طاقت کتورر هرنقدر صغیره اولورسه‌ده بعضیلر سنك طقوزه رسیده اولمسیله تقدیر ایتدیلر ❊(ولومنعت نفسها للمهر) دخل بها اولا ولوكله مؤجلا عند الثانى وعليه الفتوى كما فى البحر والنهر وارتضاه محشى الاشباه لانه منع بحق فتستحق النفقة ❊ وعورته زوج دخول ایتسون ویاایتمسون مهر ایچون عورت کندی نفسنی زوجدن منع ایدرسه‌ده بنه نفقه لازمه اولور منعی بحق اولمغله احتباسك فوتی زوج جانبندن اولدیغه کانه فوت اولمش اولدی امام ابی یوسف رحمه الله تعالی قتنده هرنقدر مهرك کلیسی مؤجل اولورسه‌ده بنه عورته کندی نفسنی زوجك استمتاعندن منع واردر زیرا زوجك مهری تأجیلیله استمتاع حقی ساقط اولمش اولور وبحرده ونهرده تصریح اولندیغی

مثللو فتوی اشبو قول اوزره‌در واشباه محشیسیده بوقوله راضی اولدی ومنعی بحق اولمغله نفقه‌یه مستحقه اولدی ❊(بقدر حالهما) به يفتى ويخاطب بقدر وسعه والباقى دين الى الميسرة ولوموسرا وهى فقيرة لايلزمه ان يطعمها ممايأكل بل يندب ❊ ومارالذکر نفقه زوجله زوجه‌نك حاللری قدرنجه واجبه اولور وانجق اشبو خصافك قولیله فتوی ویریلور بوقولك مقابلی امام کرخینك ظاهر روایت اولان انجق زوجك حالنی اعتبار ایتمسی قولیدر وبونکله مشایخدن جمع کثیر حکم بیوردیلر وامام محمد رحمه الله تعالی تصریح بیوروب الله عظیم الشانك { لينفق ذوسعة من سعته ومن قدر عليه رزقه فلينفق مماآتاه الله لايكلف الله نفسا الاما آتاها } قول معجز بیانلرینه نظرا تحفه‌ده وبدایعده انجق صحیح اولان قول بودر دیدی صاحب هدایه بزلر بموجب نص شریف حکم ایده‌رزدیر ایمدی زوج وسعی مقداریله خطاب اولنورده باقی وقت یسرینه‌دك ذمتنده دین اولور واکر زوج غنی وزوجه فقیره اولورسه زوجه عورتی اکل ایتدیکی طعامدن اطعام لازم دکلدر بلکه مندوبدر مشایخ زوجك حسن معاشرتله مأموریتنه بنأ زوجه سیله برابرطعام اکل ایتمك مستحبدر بیوردیلر ❊ بحر ❊(ولوهى فى بيت ابيها) اذالم يطالبها الزوج بالنقلة به يفتى وكذا اذاطالبها ولم تمتنع اوامتنعت للمهر ❊ وزوجه هرنقدر باباسنك منزلنده اولوب وزوج کندونك نقلنی مطالبه ایتمزسه‌ده بنه نفقه‌سی واجبه اولور انجق بوقول ایله فتوی ویریلور بعضیلر زوجك منزلنه زفاف اولنمدقجه نفقه‌یه مستحقه اولمز دیدیلرینه بویله مطالبه ایدوبده اولده امتناع ایتمزسه ویامهری ایچون امتناع ایدرسه نفقه لازمه اولور ❊(اومرضت فى بيت الزوج) فان لها النفقة استحسانا لقيام الاحتباس ❊ ویاخود هرنقدر زوجك بیتنده عورت مریضه اولورسه‌ده بنه کندویه نفقه استحسانا لازمه اولور احتباس قائم اولمغله ❊ وكذا لومرضت ثم اليه نقلت اوفى منزلها بقيت ولنفسها مامنعت وعليه الفتوى كما حرره فى الفتح ❊ بنه عورت مریضه اولوب بعده زوجك منزلنه نقل اولنسه ویاعورت کندی منزلنده باقیه اولوب کندی نفسنی زوجندن منع ایتمسه نفقه لازمه اولور وفتوی بوقول اوزرینه‌در تنکم فتحده مضمون مشروحی تحریر ایلدی خلاصهٔ کلام مادام مریضه نفسنی زوجدن منع ایتمدکجه نفقه‌سی زوج اوزرینه واجبه اولور کرك زوجك منزلنه نقلدن مقدم وکرك مؤخر وکرك جماعی ممکن اولسون وکرك اولمسون وکرك زوجی کندیله برابر اولسون ویااولمسون تنکم اشبو مضمون مشروحله بدایعده وخلاصه‌ده وذخیره‌ده وغایة البیانده

تصریح اولندی ❊ وفی الخانیة مرضت عند الزوج فانتقلت لدار ابیها
ان لم یمکن نقلها بمحفة ونحوها فلها النفقة والا لا کما لا یلزمه مداواتها ❊ خانیه‌ده
مسطوردر که برعورت زوجنك نزدنده نامزاج اولوب باباسی منزلنه انتقال ایلسه
اکر زوجك منزلنه محفه مثللو شیله نقلی ممکن اولمزسه عورت ایچون نفقه واردر
مقدما تسلیم بولنمغله صکره نفسنی کندوسی منع ایتمدی بلکه عذر سماویله
رضاسی اولمقسزین منع اولندی واکر محفه امثالی نسنه ایله نقلی ممکن اولوب
انتقال ایترسه نفقه لازمه اولمز زوجه طبیب وادویه اتیانیله زوجه‌یه مداوات
لازم اولمدیغی کبی نفاس حالنده ادویه دخی مرض حالنده‌کی ادویه کبیدر
زوجه لازمه دکلدر دیو تحریر اولنور ❊ (لا) نفقة لاحد عشر مرتدة ومقبلة
ابنه ومعتدة موت ومنکوحة فاسدا وعدته وامة لم تبوأ وصغیرة لا توطأ (والخارجة
من بیته بغیر حق) وهی الناشزة حتی تعود ولو بعد سفر خلافا للشافعی والقول
قولها فی عدم النشوز بیمینها ❊ لاحد عشر ترکیبنده اولی اولان لاحدی
عشرة دیمك ایدی یعنی اون برنوع عورته نفقه یوقدر بری مرتده‌در شرعا اسلامه
رجوعنه دك حبس اولنمغله زوجی ایچون محبوسه اولمدی واوغلونی تقبیل
ایدن عورت ایچون نفقه یوقدر نهایتی سکنا حق شرع اولمغله لازمدر ومعتدهٔ
موته نفقه یوقدر هرنقدر حامل اولورسه‌ده الا ام ولد اولان حامله مالك
طوپندن نفقه لازمه در نتکم قریبا کلور ونکاح فاسد ایله منکوحه‌یه واندن
معتده‌یه نفقه یوقدر اولی اولان وعدته بدلنه ومعتده دیمك ایدی وبونك ایکیسی
برعد اولنور وتزویج اولنوب زوجنه تسلیم اولنمیوب اغاسنك خدمتنه
مشغوله اولان جاریه ایچون نفقه یوقدر زوج ایچون محبوسه اولمدیغندن ووطیٔ
واستیناسه صلاحیتی اولمیان صغیره ایچون نفقه یوقدر وزوجك منزلندن
بغیر حق خروج ایدن ناشزه ایچون نفقه یوقدر حتی عورت نشوزندن عودت
ایدنه دك هرنقدر سفردنصکره اولورسه‌ده زوجك منزلنه عودتیله
ناشزه لکدن خروج ایدر زوج سفرندن قدوم ایتدکده اکر نفقه‌سی قاضینك
تقدیریله وحکمیله ویاتراضیله اولمش ایسه اخذ ایدر یوقسه ایده‌مز امام شافعی
ایچوندر اختلاف وعدم نشوزده قول یمینیله عورتکدر اکر یمین ایدرسه نفقه
اخذ ایدر واکر نکول ایدرسه نفقه ساقطه اولور ❊ وتسقط به المفروضة
لا المستدانة فی الاصح کالموت قید بالخروج لانها لو مانعته من الوطئ لم تکن
ناشزة وشمل الخروج الحکمی کان کان المنزل لها فمنعته من الدخول علیها
فهی کالخارجة مالم تکن سألته النقلة ولوکان فیه شبهة کبیت السلطان فامتنعت
منه فهی ناشزة لعدم اعتبار الشبهة فی زماننا ❊ قول اصحده قاضینك فرض

 (وتقدیریله)

وتقدیریله اولان نفقه زوجك اوزرندن نشوزایله ساقطه اولور زوجك امریله
استدانه ایتدیکی نفقهٔ مستدانه ساقطه اولمز نتکم موت مسئله‌سنده کلور نشوزی
بیانی مصنف کتاب جزاه الله تعالی یوم الحساب خروجله تقیید ایلدی زیرا
عورت خروج ایتمیوب وطئدن ممانعت ایتسه ناشزه اولمز باکرك کرها وطئ
اولنمسی ملابسه‌سیله زوجك کندودن مصلحتنی بتورمسی ممکن اولدیغنه
مبنی مارالذکر خروج حکمی‌یه ده شاملدر آنکله ناشزه اولور مثلا منزل عورتك
اولوب زوجك دخوله مانعه اولسه خارجه کبی اولور مادام کندودن بنی منزلکه
نقل ایله دیو نقله ایستمدکجه واکر زوجك نقل ایده‌جکی منزلك حل وحرمتنده
شبهه اولمغله مثلا سلطانك منزلی مثللو عورت انده ساکنه اولمقدن امتناع
ایلسه ناشزه اولور فی زماننا اول مثللو شبهه‌لره اعتبار اولنمغله ❊ بخلاف
ما اذا خرجت من بیت الغصب او ابت الذهاب الیه او السفر بها معه اومع
اجنبی بعثه لینقلها فلها النفقة ❊ شارح رحمه الله تعالی متنك بغیر حق قیدینك
مفهوم مخالفنی بیانه آغاز وشروع ایدرکه عورت غصب اولنمش منزلدن
خروج ایتسه ویا اکا ذهابدن ویا زوجیله ویا کندوبی نقل ایچون ارسال
ایتدیکی اجنبیله برابر مدت سفر مسافه‌یه ذهابدن ابا وامتناع ایلسه صورت
مرقومه‌نك خلافنه درکه اول عورت ایچون نفقه لازمه‌در زوجك منزلی
اولمغله ❊ وکذا او آجرت نفسها لارضاع صبی وزوجها شریف ولم تخرج
وقیل تکون ناشزة ❊ یعنی بویله زوجی شریف اولوب عورتنك غیرك ولدینی
اجرتیله ارضاعندن عار ایدن کسه‌نك عورتی غیرك صبیسنی ارضاع ایچون
کندی نفسنی ایجار ایدوب وزوجنك منزلندن خروج ایتمسه ناشزه اولمز
نفقه‌سی لازمه اولور بعضیلر ناشزه اولور دیدیلر حاصل کلام نشوز زوجك
اذنیسز خروجه مبتنیدر ❊ ولو سلمت نفسها باللیل دون النهار او عکسه فلا نفقة
لنقص التسلیم قال فی المجتبی وبه عرف جواب واقعة فی زماننا بانه لو تزوج من المحترفات التی
تکون فی النهار فی مصالحها وباللیل عنده فلا نفقة لها انتهی قال فی النهر وفیه
نظر ❊ برعورت زوجنه نفسنی کیجه تسلیم ایدوب کوندز ایتمسه ویابونك
عکسنی ایلسه کندویه نفقه لازمه اولمز اوزرینه واجبه اولان تسلیمده نقصانی
اولمغله امام زاهدی مجتبی نام کتابده دیدیکه اشبو مضمون مشروحله بزم وقتمزده
وقوع یافته اولان وقعه که برکسه نهارا کندی مصلحتنده ولیلا زوجنك
عندنده اولان قابله وغاسله وماشطه امثالی محترفاتدن برعورت تزوج ایلسه
اشبو عورت ایچون نفقه یوقدر جوابی معلوم اولدی مجتبانك کلامی بونده
نهایت بولدی نهرده بونده نظر وارکه مثلا قابله کندی مصلحتنه مشغوله

اولمغله خروجنده معذوره‌در ديدى ﴿(ومحبوسة) ولوظلما الا اذا حبسها هو بدين له فلها النفقة فى الاصح جوهرة وكذا لوقدر على الوصول اليها فى الحبس صيرفية كحبسه مطلقا لكن فى تصحيح القدورى لوحبس فى سجن السلطان فالصحيح سقوطها وفى البحر عن مآل الفتاوى واوخيف عليها الفساد تحبس معه عند المتأخرين ﴾ دخى محبوسه اولان عورت ايچون نفقه بوقدر هرنقدر حبسى ظلما اولورسه‌ده الاعورتى زوج كندى دينى ايچون حبس ايدرسه قول اصحده عورت ايچون نفقه واردر شارح رحمه الله تعالى اشبو استثنا ايله مصنفك اطلاقنى تقييده اشارت ايلدى ايمدى اطلاق محلنده اولمزينه بوبلجه زوج حبسده عورته وصالنه قادر اولورسه عورته نفقه ايجاب ايدر زوجك مطلقا كه اداسنه قدرتى اولديغى دخى ايچون وياقدرتى اولمديغى وياظلما حبسى خصوصنده عورتك نفقه‌سى لازمه اولديغى كبى لكن قدورينك تصحيحنده ذكر اولنديكه زوج پادشاهك محبسنده حبس اولنورسه صحيح اولان عورتك نفقه‌سنك سقوطيدر بحرده مآل الفتاوادن نقلا مرسومدركه اكر جمعلرى ممكن اولوب وعورته فساد خوفى اولورسه عند المتأخرين عورت زوجيله برابر حبس اولنور ﴿(ومريضة لم تزف) اى لايمكنها الانتقال معه اصلا فلانفقة لها وان لم تمنع نفسها لعدم التسليم تقديرا بحر ﴾ دخى اصلا زوجك منزلنه انتقالى ممكن اولميان زفاف اولنمش مريضه ايچون نفقه بوقدر هرنقدر نفسنى زوجندن منع ايتمزسه‌ده تقديرا تسليم بولنمديغندن ﴿(ومغصوبة) كرها (وحاجة) ولونفلا (لامعه ولوبمحرم) لفوات الاحتباس (ولومعه فعليه نفقة الحضر خاصة) لانفقة السفر ولا الكراء ﴾ دخى كرها غصب اولنان زوجه ايچون نفقه بوقدر وهرنقدر نافله ويازوجنك غيرى محرميله اولورسه‌ده زوجيله برابر حاجه اولميان خاتون ايچون نفقه بوقدر زوجى ايچون احتباس فوت اولوب امتناع زوجه طرفندن بولنمغله واكر زوجى كنديله برابر حج ايدرسه زوجنك اوزرينه خاصة حضر نفقه‌سى لازم كلوركه انجق طعامك حضرده اولان قيمتى لازم كلور سفر نفقه‌سى وكرا زوج اوزرينه لازم اولمز ﴿(امتنعت) المرأة (عن الطحن والخبز ان كانت ممن لاتخدم) اوكان بها علة (فعليه ان يأتيها بطعام مهيأ والا) بان كانت ممن تخدم نفسها وتقدر على ذلك (لا) يجب عليه ولايجوز لها اخذ الاجرة على ذلك لوجوبه عليها ديانة ولوشريفة لانه عليه الصلاة والسلام قسم الاعمال بين على وفاطمة فجعل اعمال الخارج على على رضى الله تعالى عنه والداخل على فاطمة رضى الله تعالى عنها مع انها سيدة نساء العالمين بحر ﴾ دكرمان

چكوب اون ايدوب وياا تمك ياپمقدن عورت امتناع ايتسه اكر اول مقوله خدمتلره بالذات مباشرت ايدوب يدندن كلمزسه وياكندوده علت بولنوب عليله اولورسه زوجك اوزرينه كندويه حاضرلنمش مطبوخ طعام وياطعام پيار آشجى كتورمك لازمه‌در واكر عورت اول مقوله خدمتلرى بالذات ييار ومقتدره اولورسه زوجك اوزرينه انلر لازم اولمز وعورته‌ده جبر اولنوب اولنمه‌ده بين العلماء اختلاف واقع اولمشدر وعورته طبخ طعام ايچون اجرت اخذى جائز دكلدر ديانة كندويه لازم اولمغله نهايتى قاضى جبر ايدەمز هرنقدر عورت شريفه اولورسه‌ده زيرا رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرت على وحضرت فاطمه رضى الله تعالى عنهما ميانه‌لرنده اعمالى تقسيم بيورديلر طشره‌يه متعلق مصلحتلرى حضرت على كرم الله وجهه‌يه وداخل بيتده بولنان ايشلرى فاطمهٔ زهرا رضى الله تعالى عنهايه امر بيورديلر حال بوكه كندولرى سيدهٔ نسا وكزيدهٔ ورى ايدى بلكه بضع خير الانام اولديغنه بناءً ام المؤمنين حضرت عائشهٔ صديقه ومريم رضى الله تعالى عنهمادن دخى افضل واكلدر وحضرت مريم حقنده وارده اولان ﴿ واصطفاك على نساء العالمين ﴾ نظم مجيدندن مراد كندى زماننك عالمىدرتكم حديث شريفده وارد اولدى بس حضرت فاطمه رضى الله تعالى عنها حقنده حكم معلوم اولمغله سائر نسانك احكامى بالطريق الاولى مستبان اولدى وديانة وجوبك دليلى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك تقسيمىدر قضاء واجب اولمديغى اعمال مشروحه‌يه مباشرت عادتى اولميانلره حرج اولديغنه مبنيدر ﴿(ويجب عليه آلة طحن وخبز وآنية شراب وطبخ ككوز وجرة وقدر ومغرفة) وكذا سائر ادوات البيت كحصير ولبد وطنفسة وما تنظف به وتزيل الوسخ كمشط واشنان وما يمنع الصنان ومداس رجلها وتمامه فى الجوهرة والبحر ﴾ زوجك اوزرينه آلة طحنكه دكرمان وبردق وكوب وچولمك وتجره وقوغه كبى شراب وطبخ آلتلرى واجبدر ينه بويله حصير وكلم كچه امثالى سائر ادوات منزل وكندى ايله تنظيف وتطهير اولنوب كير وپاس ازاله اولنور طراق وصابون واشنان امثالى نسنه‌لر وصنانكه قولتوقده عارض اولان فنا رائحه‌يه مانع اولور وازاله ايدر دوا وعورتك اياغنك قاپلرى زوج اوزرينه واجبدر اما كندى ايله تلذذ واستمتاع قصد اولنان قنه وسرمه امثالى شيلر زوجه واجب دكلدر نهايتى كندى اختياريله ديلرسه آلور ديلمزسه ترك ايدر وطبيبه دارُوشى وطبيب وحجامت وفصد اجرتلرى دخى لازم دكلدر اوانى وبدنى غسل ايچون صو زوجه لازمه‌در ❊ كذا فى السراج

الوهاج والجوهرة النيرة ۞ طنفسه طانك وفانك حركات ثلثه لريله وطانك كسرى وفانك فتحيله وعكسيله دوشنه جك يجه واحرام امثالى نسنه معناسنه صنان صادك ضمى وكسريله صنه كبى داء الابطدر واشبو بحثك تمام وتفصيلى جوهره وبحرده در ۞ وفيه اجرة القابلة على من استأجرها من زوجة اوزوج ولوجائت بلا استيجار قيل عليه وقيل عليها ۞ ينه بحرده مذكوردر كه ابه قادينك اجرتى زوجله زوجه دن قنغيسى استيجار ايدرسه آنك اوزرينه در واكر استيجارسز كنديلكندن كلمشسه بعضيلر جماع مؤنتى اولمغله زوجك وبعضيلر نفاس امراض قبيلندن اولمغله اجرة طبيب كبى زوجه نك اوزرينه لازمدر ديديلر ۞ (وتفرض لها الكسوة فى كل نصف حول مرة) لتجدد الحاجة حرا وبردا ۞ حرور دوقلرنده عورتك احتياجى تجدد ايتمكله بهر آلتى ماهده زوجه كندى ايچون برقات كسوه واجب اولور وكسوه ده نفقه كبى يازوجك ويا ايكيسنكده حاللرى اعتباريله ميانه لرنده اختلاف اولنورسه قاضى كفايت مقداريله قدر معروف تقدير ايلر مصنف مرحومه لايق اولان كسوه حقنده اولان كلامى جمله بر محلده ايراد ايدوب ياوتزاد فى الشتاء جبة ولحافا قول آتيسنى بومقامده ويابونى اوراده ذكر ايدى ۞ (وللزوج الانفاق عليها بنفسه) ولو بعد فرض القاضى خلاصة (الاان يظهر للقاضى عدم انفاقه فيفرض) اى يقدر (لها) بطلبها مع حضرته ويأمره ليعطيها ان شكت مطله ولم يكن صاحب مائدة لان لها ان تأكل من طعامه وتتخذ ثوبا من كرباسه بلا اذنه فان لم يعط حبسه ولا تسقط عنه النفقة خلاصة وغيرها وقوله (فى كل شهر) اى كل مدة تناسبه كيوم للمحترف وسنة للدهقان ۞ زوج ايچون عورتك ايجاب ايدن نفقه سنى كنديسى بالذات انفاق وصرف ايتمك واردر هرنقدر قاضى نك فرض وتقديرندنصكره اولورسه ده اوزرلرينه قوام اولد قلرينه بناءً لكن نفقهٔ مفروضه دن برمقدار شى صرف اولنميوب باقى قالسه عورتكدر كندويه تمليك اولنديغندن لكن قاضى ايچون زوجك عدم انفاقى ظاهر اولورسه عورتك طلبيله وزوجك حضورنده قاضى عورته هر برآيده كه زوجك حالنه مناسب مثلا كار صاحبنه يوم دهقانى يه سنه كبى مدنده نفقه تقدير ايدر و زوج اداسنى تأخير ايتمكله زوجه شكوا ايدوب وزوج سفره سى آچق صاحب نان كسه اولمزسه قاضى نفقهٔ مفروضه يى زوجه يه ويرديو امر ايدر اما مائده صاحبى اولورسه آندن اكل ايدر تعنتينه اعتبار اولنمز زيرا عورت ايچون بلا اذن زوجك طعامندن اكل ايدوب وكرباسندن ثوب اتخاذى واردر امدى زوج نفقه يى ويرمزسه

(قاضى)

قاضى كندوبى حبس ايدر وحبسندن ناشى نفقه ساقطه اولمز نفقه تقديرنده زوجك حضورى شرطدر غائبك اوزرينه قضا وحكم اولمز ۞ ولها الدفع كل يوم كالها الطلب كل يوم عند المساء لليوم الآتى ولها اخذ كفيل بنفقة شهر فاكثر خوفا من غيبته عند الثانى وبه يفتى وقس سائر الديون عليه وبه افتى بعضهم جواهر الفتاوى من كفالة الباب الاول ۞ زوج سنده ويا آيده وياهفتده ده ويرمكه راضى اولمزسه كندى ايچون بهر يوم ويرمك واردر عورته ايكنجى كونك نفقه سنى بهر يوم بوكونك اخشامنده مطالبه اولديغى مثلاو يعنى جبر بوقدر وامام ابى يوسف عندنده زوجك غيبتندن خوف ايدرسه زوجه ايچون برماهك ويازياده نك نفقه سى ايچون كفيل اخذى واردر وبوكفيل بالمال عد اولنور وانجق اشبو امام ابى يوسف قوليله فتوى ويريلور وسائر قرض وثمن مبيع ومهرده بنلرنى ده كفيل اخذنده اشبو نفقه دينه سن قياس ايله بعض فقها اشبو قول ايله فتوى ورديلر كفالتك باب اولنده جواهر الفتاواده بويلجه مسطوردر ۞ ولو كفل لها كل شهر كذا ابدا وقع على الابد وكذا لو لم يقل ابدا عند الثانى وبه يفتى بحر ۞ بركسه نفقه ايچون برماه ابدا اشوقدر شى اوزره كفيل اولسه اشبو كفالت مشروحه اجماعا ابدى واقع اولور واكر ابدا ديمسه امام ابى يوسفه كوره ينه ابدا واقع اولور وانجق بوقول ايله فتوى ويريلور امامين انجق برماهك نفقه سنى ويرر ديديلر ۞ وفيه عليها دين لزوجها لم يلتقيا قصاصا الا برضاه لسقوطه بالموت بخلاف سائر الديون ۞ ينه بحرده مرسومدركه برعورتك اوزرنده زوجنك دينى وكندونك آنده نفقه سى اولسه ايكى دين بربرينه تقاص اولمز انجق زوجك رضاسيله تقاص اولور موتله نفقه دينى ساقط اولديغندن انقص اولدى وسائر ديونلر بونك خلافنده در بلا رضاء احدهما آخره تقاص اولور ۞ (وفيه آجرت دارها من زوجها وهما يسكنان فيه لا اجر عليه ۞ ينه بحرده مرسومدركه برعورت كندى منزلنى زوجنه ايجار ايليوب وايكيسى بردن آنده ساكن اولسه لر زوجك اوزرينه اجرت لازم كلمز خبز ويا طحن ايچون ايجار كبى اولمغله لكن اجاره بحثنده اشباه محشيسى مضمراتدن نقلا ذكر ايدركه سكناده عورت زوجه تابعه اولمغله فتوى اجاره نك صحتى اوزرينه در ۞ ولو دخل بها فى منزل كانت فيه باجر فطولبت به بعد سنة فقالت له اخبرتك بان المنزل بالكراء عليك الاجر فهو عليها لانها العاقدة بزازية ومفهومه انها لو سكنت بغير اجارة فى وقف او مال يتيم اومعد للاستغلال فالاجرة عليه فليحفظ ۞ برعورت برمنزلده كرا ايله ساكنه ايكن براره عقد اولنوب اول

منزلده زفاف اولوب مثلا برسنه مرورنده كندودن اجرت مطالبه اولندقده زوجه ديسه كه بن سكا خبر ويردمكه منزل كرا ايله اجرت سنك اوزرينه در ايمدى اجرت عورتك اوزرينه در عاقده كندوسى اولمغله كرا ايله در ديو عورتك اخبارندن اجرتك زوج اوزرينه اولمسى لازم كلمز ولانها العاقدة تعليلندن فهم اولنان عورت بروقفده و يامال يتيمده و يامعد الاستغلال اولان منزلنده بلا اجارة ساكنه اولمش اولسه اجرتك زوجك اوزرينه اولميدر كندودن عقد بولنمغله لكن غصبا سكنا عورتدن بولنمغله بنه ظاهر اولان اجرتك عورت اوزرينه لزوميدر زيرا زوجك آنده ساكن اولمسى عورتك غصبندنصكره اولدى ﴾(ويقدرها بقدر الغلاء والرخص ولاتقدر بدراهم) ودنانيركما فى الاختيار وعزاه المصنف لشرح المجمع للمصنف لكن فى البحر عن المحيط ثم المجتبى ان شاء القاضى فرضها اصنافا اوقومها بالدراهم ثم يقدر بالدراهم ﴾ قاضى نفقه يى قحط ووسعت قدرنجه تقدير ايدر يعنى قحط وغلا وقتنده رخيص اولان وقتك قيمتيله نفقه تقدير اولنسه زوجه يه مضرت اولور عكسنده زوجه ضرر اولور حاصل كلام مطلقا غلا ورخصدن قطع النظر برمقدار دراهم و يادنانير اوزره نفقه تقدير اولنمز بلكه قاضى يه دقت ايدوب بلدهنك سعرينه وعرف بلده يه نظرا زوجه كفايت ايدر مقداره نظر ايدوب بعده زوجهنك محتاجه اولديغى انواع مأكولات ومشروبات وسائردراهمله تقويم اولنوب بعده اكا كوره دراهمله تقدير اولنور نتكم اختيارده مرسومدر مضمون مشروحى مصنف مرحوم مجمع شرحنده مجمع مصنفنه نسبت ايلدى لكن بحرده محيطدن ومجتبادن نقلا مرسومدر قاضى ديلرسه عورتك نفقه سنى اقتضا ايتديكى مأكولات ومشروبات وسائردن اصنافا تقدير ايدر وياخود آنلرى دراهمله تقدير ايدرده بعده جمعانيه بالغ اولورسه اول مقدار دراهمله تقدير ايدر يوقسه مطلقا دراهمله نفقه تقديرى نفى اولنمز زيرا دراهمله نفقه تقديرى حقنده فقهانك تصريحلرى كثيردر ﴾ وفيه لوقترت على نفسها فله ان يرفعها للقاضى لتأكل مما فرض لها خوفا عليها من الهزال فانه يضره كما له ان يرفعها للقاضى للبس الثوب لان الزينة حقه ﴾ وينه بحرده مذكوردر كه برعورت نفسنه خست ايدوب قاضى نك كندويه تقدير ايتديكى نفقه ده تقتير ايدوب سدرمق اولەجق قدر اكل ايلسه زوجنه كندوبى هزال خوفندن فرض اولنان نفقهنك جملهسنى اكل ايتسون ديو قاضى يه مرافعه واردر زيرا كندونك ضعفى زوجه ضرر ويرر مهمات منزلى ايوجه كورهمز وكندى يك ضعيف وآرق اولەجق زوجك شهوتنده فتور وضعف عارض اولور نتكم زينت زوجك حقى اولمغله لبس ثوب ايچون عورتى قاضى يه مرافعه

كندويه جائزوواردر وجاله كوره زينت خصوصنده نسوانك حقارينه مراعات ايدوب مثلا چركين وبدلقا اولمقدن خلاص وتقبيلى كوزلجه اولسون ايچون قص شارب وحلق عانه وكندوبى تنظيف وتزيين لازمدر نتكم حدذاتنده بونلر ايله مأمورز وزينتى تركده كندودن نفرت ايدوب غيره ميل ورغبت مفسده سندن ما عدا نيجه مضرتلرده نهى واردر نتكم بنى اسرائيلك رجالى نظافتى ترك ايتملريله نسالرنده مساحقه متناول شنيع واقع اولدى وابن عباس رضى الله تعالى عنهمادن مرويدركه { انى احب ان اتكحل لها كما احب ان تكتحل لى } بيورمشلردر بونلر الله جليلك {ولهن مثل الذى عليهن بالمعروف} قول شريفندن مفهوملردر ﴾(وتزاد فى الشتاء جبة)وسروالا ومايدفع به اذى حر وبرد (ولحافا وفراشا) وحدها لانها ربما تعتزل عنه ايام حيضها ومرضها (ان طلبته) ﴾ ومزبوره كسوه شتاده برجبه وبرطون وحر وبردك ايذاسنى دفع ايدر نسنه ايله وبالكز كندى ايچون يورغان ودوشك امثالى شيلر ايله زياده لنور اكر عورت مزبورلرى طلب ايدرسه عورتهٔ مستقل لحاف وفراش زيادهسى بعضا ايام حيض ومرضلرنده يالكز ياتوب زوجندن اعتزاللرينه مبنيدر ايمدى مصنفك ان طلبته قولى ويقدرها بقدر الغلاء والرخص قولنه ده قيد اولسه اولور ﴾(ويختلف ذلك يسارا واعسارا وحالا وبلدا) اختيار وليس عليه خفها بل خف امتها مجتبى ﴾ دخى سابق الذكر كسوه غنا وفقر جهتندن وزوجينك حاللرينه كوره وعرف بلده ايله مختلف اولور وزوجهنك خفى زوجك اوزرينه لازم اولمدى بلكه جاريهسنك كى لازمدر خفه احتياج طشره خروج اولورسه اولور طشره خروجك سببلرينى تدارك زوج اوزرينه لازم دكلدر اما جاريهنك خروج ايتمسى دركاردر ﴾ وفى البحر قد استفيد من هذا انه لو كان لها امتعة من فرش ونحوها لايسقط عن الزوج ذلك بل يجب عليه وقد رأينا من يأمرها بفرش امتعتها له ولا ضيافه جبرا عليها وذلك حرام كمنع كسوتها انتهى ﴾ وبحرده مرسومدركه اشبو لحاف وفراش امثالى امتعهسى اولسه زوجك اوزرندن آنلر ساقط اولمز بلكه هرحالده زوجك اوزرينه واجبدر صاحب بحر ديركه بزلر مشاهده ايديورزكه نيجه كمسنهلر زوجهلرينك متاعلرينى كندولرى ومسافرلرى ايچون دوشمهسنى جبرا امر ايدرلر بوايسه حرامدر كسوهسنى كندودن منع حرام اولديغى كبى نعوذ بالله تعالى من شرور انفسنا وسيئات اعمالنا واقعا فى زماننا نيجه غنيلرك قزلرى برچوق جهاز وامتعه ايله بعض ناخلف الى بوش كمسنهلره تزويج اولنوب آز بروقتده امتعه واشيالرى استعمال واتلاف اولنمغله فقيره اولەرق صفر اليد قالور ﴾ لكن قدمنا فى المهر عن المبتغى لوزفت اليه بلا جهاز يليق به فله مطالبة الاب

بالنقد الا اذا سكتت انتهى وعليه فلو زفت به اليه لايحرم عليه الانتفاع به
وفى عرفنا يلتزمون كثرة المهر لكثرة الجهاز وقلته لقلته ولاشك ان المعروف
كالمشروط فينبغى العمل بما مر كذا فى النهر ﴿ شارح رحمه الله تعالى بيوررلركه
مهر بحثنده بحردن اول دخى مبتغادن نقل ايدرك بزلر ذكر ايتدككه بر عورت
زوجنه لايق وسزا وار جهازسز زفاف اولسه زوج ايچون زوجه نك
باباسندن كندويه مهره محسوبا ويرديكى نقد ايله مطالبه ايدوب آنكله حالنه
چسبان ومناسب امتعه اشتراسى واردر لكن زوجك رضاسنه دلالت ايدر زمان
طويل سكوت ايدرسه هرنقدر جهازه دائر برنسنه اتخاذ اولنمامشسه ده صكره
مخاصمه اولنمز نقل مذكور بونده منتهى اولدى امدى اشبو منقوله كوره عورت
زوجه سزا جهاز ايله زفاف اولنجق آنكله انتفاع حرام اولمز عرف وعادتمزده ناس
جهازك كثرتنه نظرا مهرك كثرتى وقلتنه نظرا قلتنى التزام واعتبار ايدرلر
بس شك وشبهه يوقكه تحقيقا المعروف عرفا كالمشروط شرطادر امدى لايق اولان
مار الذكر عورتك جهازنه متعلق نسنه لر ايله زوجك انتفاعنك عدم حرمتيله
عملدر ونهرده بو يلجه مرسومدر لكن علامهٔ حموى نهرك اشبو نقلنى حكايه دنصكره
بيوررركه بونده نظر واردر زيرا مبتغادن روايت اولنان مضمون ضعيفدر نتكم
باب المهرده ضعفى ذكر اولندى بس عرفله عمل انجق عام اولديغنه كوره اولور
امدى حق اولان بحرك انتفاعك حرمتيله حكميدر ﴿ وفيه عن قضاء البحر
هل تقدير القاضى للنفقة حكم منه قلت نعم لان طلب التقدير بشرطه دعوى
فلا تسقط بمضى المدة ﴿ نهرده بحرك قضا بحثندن نقلا مرسومدركه قاضى نك
نفقهٔ تقديرى حكمت بذلك ديمكسزين كندودن حكم اولورمى الجواب اولور
زيرا نفقه تقديرنك شرطيله زوجك حضورى وصاحب مائده اولميوب وعوزتك
نفقه يى تقديرندن شكواسيله نفقه تقديرنى طلبى دعوادر بس تقدير حكم اولمغله
مدتك مضيله نفقه ساقطه اولمز ﴿ ولو فرض لها كل يوم او كل شهر هل يكون
قضاء مادام النكاح قلت نعم الا لمانع ولذا قالوا الابراء قبل الفرض باطل وبعده
يصح مما مضى ومن شهر مستقبل حتى لو شرط فى العقد ان النفقة تموين من غير
تقدير والكسوة كسوة الشتاء والصيف لم يلزم فلها بعد ذلك طلب التقدير فيهما
ولو حكم بموجب العقد مالكى يرى ذلك فالحنفى تقديرها لعدم الدعوى والحادثة ﴿
برقاضى بر عورته يوميه وياشهريه برمقدار نفقه تقدير ايلسه اشبو تقدير مادام
نكاح ثابت اولدقجه قضا عد اولنورمى الجواب اولنور كل لفظى بو مقامده
عموم ازمان ايچون اولمغله الا نشوز كبى برمانع بولنورسه هرنقدر نكاح ثابت
اولورسه ده اول مدتده نفقه ساقطه اولور بس نفقه قضا ايله دين اولوب

ومضى مدتله ساقطه اولمديغندن فقهها نفقه فرض وتقدير اولنمزدن مقدم
عورتك آندن ابراسى باطلدر ديديلر وتقدير اولندقدن صكره مامضادن
ومستقبلدن برآيدن ابرا صحيح اولور زيرا اول برماهك ابتداى دخولنده
عورته نفقهٔ مفروضه يى اخذ وار ايدى بس ابراسى صحيح اولدى وقاضينك
نفقه تقديرى حكم اولمغله حتى عقدده زوج نفقه نك من غير تقدير على وجه
التموين بقدر الحاجة تدارك واداره اولنان طعام وشرابدن اولمسنى وكسوه نك
صيف وشتايه ايكيسنده بركسوه اولمسنى شرط ايلسه اشبو شرط لازم اولمز
حكم اولمديغندن امدى عورت نفقه وكسوه نك تقدير اولنمسنى اشبو شرط
مزبوردنصكره طلب ايلسه اولور وعقد وقتنده قيلنان شرطك موجبيله
مزبور شرطك جوازنى رأى ايدن مالكى قاضيسى حكم ايلسه بعده عورت
حنفى قاضيسنه شكايت ايدوب كندودن نفقه تقديرنى استدعا ايلسه مرقوم قاضى
ايچون نفقه يى تقدير واردر حكم مزبور برخصمدن ديكرخصم اوزرينه
برحادثه ووقعه دن قاضينك استماع ايتديكى دعواى صحيحه دن صكره اولمغله
﴿ بنى لو حكم الحنفى بفرضها دراهم هل للشافعى بعده ان يحكم بالتموين
قال الشيخ قاسم فى موجبات الاحكام لا وعليه فلو حكم الشافعى بالتموين
ليس للحنفى الحكم بخلافه فليحفظ نعم لو اتفقا بعد الفرض على ان تأكل
معه تموينا بطل الفرض السابق لرضاها بذلك ﴿ شول برمسئله باقى قالديكه
برحنفى قاضيسى نفقه دنك طعامدن اصنافيله ويادراهمله فرض وتقديريله
حكم ايلسه امدى اشبو حكمدنصكره شافعى قاضيسى ايچون تموينله كه
بلاتقدير زوجك منزلنده موجود اولان شيلردن اكل وتناول ايله حكم ايتمك
واريمدر شيخ علامهٔ قاسم جميك قصحيله موجبات الاحكام نام تأليفنده مزبور
شافعى قاضيسيچون تموينله حكم يوقدر ديدى حنفى قاضيسنك شروطنى استيفا
ايدن قضاسنك ابطالنى موجب اولمغله واشبو علامهٔ قاسمك فرع سابق اوزره
حكمنه بناً شافعى قاضيسى نفقه ده تموينله حكم ايتسه حنفى قاضيسيچون
آنك خلافيله حكم جائز اولمز بلى ارايله عورت نفقه تقدير اولندقدنصكره
تموينا على قدر الكفايه برابر زوجيله اكل اوزره اتفاق ايدوب وراضى اولسه لر
مقدمكى فرض وتقدير باطل اولور ﴿ وفى السراجية قدر كسوتها دراهم
ورضيت وقضى به هل لها ان ترجع وتطلب كسوة قماش اجاب نعم ﴿ سراجيه ده
ذكر اولنديكه عورتك كسوه سى دراهمله فرض وتقدير اولنوب وكندوده
راضيه اولوب وياقاضى آنكله حكم ايتدكدنصكره عورت تقدير سابقدن رجوع
وقماش كسوه طلب ايلسه كندى ايچون اشبو طلب واريمدر الجواب

واردر ظن ایدەرمکدا اللّه اعلم کسوه ده اصل اولان قاشله تقدیر اولمغله
درهمله تقدیر لازم اولمدی احوالك سرعة اختلافنه بناًء ❊ وقالوا اما بقی
من النفقة لها فیقضی باخری بخلاف اسراف وسرقة وهلاك ونفقة محرم وکسوة
الا اذا تخرقت بالاستعمال المعتاد او استعملت معها اخری فیفرض اخری ❊
فقها بیان ببوردیلرکه قاضی برعورت ایچون یومیه ویا ماهیه برمقدار درهم نفقه
تقدیر ایدوب اول دخی زوجنه کندی نفقه سنه صرف ایله امر ایتمکله بعضیسنی
صرف و بعض آخری باقی قالسه مقتضای تملیك اول باقی قلان مبلغ عورتکدر
تکم ماسبقده مرور ایلدی مابقی مبتدا لها خبر در و اول باقی قلان مبلغ نفقهٔ
آتیه یه حساب اولنمز بلکه کلجك یوم ویا شهر ایچون مجددا بنفقه نفقه ایله حکم اولنور
اولی اولان فیقضی بدلنه فتطالب باخری دیمك ایدی امامثلا ماهیه تقدیر اولنان
مبلغی عورت اسراف ایدوب ماه مرور ایتمکسزین صرف ایتسه اول باقی قالان
ایام ایچون مجددا نفقه تقدیر اولنمز ویا سرقت اولنوب ویا هلاك اولسه هلاکك
سرقت او زره عطفی عامك خاص اوزرینه عطفی قبیلندندر وزوجه نك ماعداسی
محرمك نفقه وکسوه بهاسی اشبو مزبورلر عورتك نفقه سندن باقی قلانك
خلافندرلر یعنی بونلردن اسراف وسرقت وهلاك صورتلرنده مدة باقیه ایچون
نفقه تقدیری ایجاب ایتمز ومحرمك نفقه سی تقدیر اولنان مدتده زیاده اولورسه
کلجکه حساب اولنور وضایع اولوب کلجکه برشی قالمزسه کرك نفقه سی و کرك
کسوه سی ایچون مجددا نفقه تقدیر اولنور الا کسوه قبل مضی المدة استعمال
معتاد ایله استعمال اولندرق خرق اولنسه ویاخود اول کسوه ایله برابر دیکر ثوب
استعمال اولنمغله اولکی کسوه باقیه قالسه دیکر کسوه فرض وتقدیر اولنور
❊ (و) تجب (لخادمها المملوك) لها علی الظاهر ملکا تاما ولا شغل له غیر خدمتها
بالفعل فلو لم یکن فی ملکها او لم یخدمها لا نفقة له لان نفقة الخادم بازاء الخدمة
ولو جاء ها بخادم لم یقبل منه الا برضاها فلا یملك اخراج خادمها بل ما زاد علیه
بحر بحثا (لو) حرة لا امة جوهرة لعدم ملکها (موسرا) لا معسرا فی الاصح ❊
قول اصحده زوج اغنیادن اولوب فقرادن اولمیوب وعورت حره اولوب جاریه
اولمزسه روایت ظاهره اوزره عورتك ملك تام ایله مملوکه سی اولا نکه بالفعل کندونك
خدمتندن غیری یه شغلی اولمیان خادمی ایچون زوج اوزرینه نفقه لازم وواجب
اولور ایمدی خادم ملك تامله عورتك ملکی اولمیوب ویا خدمتنده اولمسه
کندویه نفقه ایجاب ایتمز نفقه سی خدمت مقابله سنده اولمغله واکر زوج عورته
برخدمتجی کتوروب کندونك اصل خادمنی دفع مراد ایتسه اولمز الا زوجه نك
رضا سیله اولور ایمدی زوج عورتك برأس خادمنی اخراج ودفعه قادر اولەمز بلکه

بوندن زیاده یی دفع ایدر لوکلمه سند نصکره حرة تقدیرینه حاجت یوقدر زیرا
متنده کی لخادمها المملوك عباره سی بوندن مغنیدر خادم مملوك انجق حره ایچون
اولمغله اشبو تقدیر مشروحه نظرا موسرا کلمه سنك اعرابی مقتضی کانت فعل
مقدرینه ارتباطیده اولمز لوکانت حرة موسرا دیمك اولور بونکده برمعناسی
یوقدر ❊ والقول له فی العسار ولو برهنا فبینتها اولی خانیة ❊ انسان اول امرده
برشیئه مالك اولمیوب عسرتده اولمق اصل اولمغله عسار دعواسنده قول
زوجکدر تمسکی اصله اولادیغندن وایکیسی بردن اقامهٔ بینه ایتسه لر عورتك
بینه سی اولادر خلاف ظاهری اثبات ایتدیکنه بناًء ❊ (ولوله اولاد لا یکفیه خادم
واحد فرض علیه نفقة لخادمین او اکثر اتفاقا) ❊ فتح برکسه نك اولاد کثیره سی
اولوب جامه شوی وطبخ طعام کبی مهمات بیتده کندویه برخادم کفایت ایتمسه
اتفاقا ایکی ویا زیاده خادملرك نفقه واجرتلری کندونك اوزرینه فرض وتقدیر
اولنور ظن اولنورکه ملك خادملری اولمزسه اجرتله اعانه ایدر خادم اولسه ده
اولور زیرا چوق اولورکه ملك خادمی اولمز معینه ده مضطر اولور ❊ وعن
الثانی غنیة زفت الیه بخدم کثیر استحقت نفقة الجمیع ذکر المصنف ثم قال
وفی البحر عن الغایة وبه نأخذ قال وفی السراجیة ویفرض علیه نفقه خادمها
وان کانت من الاشراف فرض علیه نفقة خادمین وعلیه الفتوی ❊
امام ثانیکه امام ابی یوسف رحمه اللّه دن روایت اولنورکه غنیه اولان برخاتون
براره خدم کثیر ایله زفاف اولنسه جمله سنك نفقه سنه عورت مستحقه اولورکه
زوجندن مطالبه یه قادره اولور مضمون مشروحی مصنف کتاب علیه
رحمة الملك الوهاب ذکر ایلدی بعده بیور دیکه بحرده غایه دن نقلا
مرسومدرکه اشبو قول ایله عمل ایدەرز وسراجیه ده مذکوردرکه زوجك
اوزرینه عورتك خادمنك نفقه سی فرضدر واشرافدن اولورسه امام ابی یوسف
قولی اوزره ایکی خادم نفقه سی زوجك اوزرینه فرض قیلنور وفتوا دخی بونك
اوزرینه در ❊ (ولا یفرق بینهما بعجزه عن النفقة) بانواعها الثلثة (ولا بعدم
ایفائه) لو غائبا (حقها ولو موسرا) وجوزه الشافعی باعسار الزوج وبتضررها
بغیبته ولو قضی به حنفی لم ینفذ نعم لو امر شافعیا فقضی به نفذ اذا لم یرتش
الآمر والمأمور بحر ❊ نفقه نك انواع ثلثه سیکه مأکول ملبوس مسکندر بونلرك
کلیسندن ویا بعضیسندن زوجك عجزیله قاضی زوجان میانه لرینی تفریق ایدەمز
زیرا اکر تفریق اولنسه زوجك حقنك ابطالی وتفریق اولنمسه زوجه نك
حقنك تأخیری لازم کلور ایکنجی ضرر بوندن اولکندن اخف اولمغله آنی اختیار
اولی اولدی زیرا ایکنجینك غایتی نفقه زوجك ذمتنده دین اوله رق باقی قالمقدر

نهایتی زوج ذوعسرة اولمغله عورت برموجب نص شریف انظار ایله مأموره
اولدی وزوج غائب اولورسه وهر نقدر موسر اولورسه ده زوجه نك كندویه
محتاجه اولدیغی نفقه وسائر حقنی ارسالیله ایفای حق ایتمكله ده بینه میانه‌لری
تفریق اولنمز غائب اوزرینه قضا اولنمغله اما زوج موسر و حاضر اولوب
انفاق نفقه‌دن امتناع ایدرسه بینه میانه‌لری تفریق اولنمز نهایتی قاضی مالنی بیع
ایدوب عورتك نفقه سنه صرف ایدر واكر مالی اولمازسه حبس ایدوب نكاحی
فسخ ایتمز امام شافعی رحمه الله تعالی زوجك اعساریله وغیبتی صورتنده
عورتك متضرره اولمسیله مزبور تفریقی تجویز ایلدی حنفی المذهب اولان
برقاضی تفریقله حكم ایتسه مذهبنك خلافیله حكم اولمغله نافذ اولماز بلی حنفی
قاضینك شافعی المذهب بركسه‌یه تفریقله قضایه امر ایدوب اول دخی
امری اوزره قضا وحكم ایتسه حكمی نافذ اولور اكر آمر ایله مأمور رشوت
اخذ ایتمیوب وحنفی قاضیسی قبل سلطاندن شافعی‌یه تفویضه مجاز ومأذون ایسه
لكن رشوتله حكم هر برخصوصده غیرجائز وغیرنافذدر بوكا خاص دكلدر
بونده ذكری آمره نسبتله در ﴿(و) بعد الفرض (بأمرها القاضی بالاستدانة)
لتحیل (علیه) وان ابى الزوج اما بدون الامر فیرجع علیها وهی علیه
ان صرحت بانها علیه اونوت ولو انكر نیتها فالقول له مجتبى﴾ قاضینك عاجز
وایفای حق ایتیان زوجك اوزرینه نفقه فرض وتقدیرندنصكره قاضی عورته
استدانه ایله امر ایدركه سن نسئة نفقه اشترا ایدوب اكل ولبس ایله كه ثمنیله
زوجیكه رجوع ایده‌سك دیمكدر یوقسه زوج ایچون استقراض ایله دیمك دكلدر
حتی رب الدینی زوجه حواله ایده هرنقدر زوج حواله‌یی ابا وامتناع ایدرسه‌ده
اما سابق الذكر استدانه ایله امر اولمازسه‌دین صاحبی عورته وعورت‌ده زوجه رجوع
ایدر اكر عورت استدانه ایتدیكی وقتده تصریح ایدوب اشبو استدانه زوجك
اوزرینه دردیوب ویا دینك زوج اوزره اولمسنه نیت ایدرسه زوج
عورتك نیت مشعروحده سنی انكار ایدرسه قول زوجكدر
﴿ویجب الادانة علی من تجب علیه نفقتها ونفقة الصغار لولا الزوج كأخ وعم
ویحبس الاخ ونحوه اذا امتنع لان هذا من المعروف زیلعی واختیار وستیضح﴾
بو عباره‌نك كشف وایضاحی اختیارك وزیلعینك كلام وبیانلرینك مفادنی
ذكر ایله اولمغله ترجمه‌لرینه آغاز وشروع اولنوركه معسره اولان
عورتك زوجیده كندی كبی معسر اولوب لكن زوج آخردن برموسر
اوغلو ویا موسر برادر قرنداشی اولسه اشبو عورتك نفقه‌سی مزبور زوجك
اوزرینه‌در شوقدروار كه اوغلونه ویا قرنداشنه عورتنه انفاقله طرف

شرعدن امر اولنور اول دخی زوجه وقت یسرنده رجوع ایدر ایمدی
بوندن مستبان اولان عورتك زوجی اولمدیغی تقدیرجه كندونك وصغارك
نفقه‌لری قرنداش وعم كبی نفقه‌لری اوزرلرینه واجب اولان كمسه‌لرك
اوزرلرینه اولمغله كندولرینه ادانه واجبه اولور وقرنداش وامثالی ادانه
وانفاقدن امتناع ایدرلرسه حبس اولنورلر زیرا بو معروف قبیلندندر واشبو
مسئله قریبا بو بابده ذكر اولنان فروعده ایضاح اولنور ﴿(قضی بنفقة
الاعسار ثم ایسر فخاصمته تمم) القاضی نفقة یساره فی المستقبل (وبالعكس
وجب الوسط) كامر﴾ زوجان معسرین نفقه‌ء اعساریله قضا وحكم
اولنوب بعده زوج موسر اولمغله عورت مخاصمه ایلسه قاضی كلیكده
زوجك یساری نفقه‌سنه كه عورت فقیره اولیجق وسطدر اكا اتمام ایدر
وصورة مذكوره‌نك عكسی اولوب زوجان موسرین اولمغله یسار
نفقه‌سی تقدیر اولنوب بعده زوج معسر اولسه وسط الحال نفقه واجب اولور
تسكم متنده بقدر حالهما قولنده مرور ایلدی ﴿(صالحت زوجها عن نفقة
كل شهر علی دراهم ثم) قالت لا تكفینی زیدت ولو (قال الزوج لا اطیق ذلك
فهو لازم) فلا التفات لمقالته بكل حال (الا اذا تغیر سعر الطعام وعلم)
القاضی (ان مادون ذلك) المصالح (علیه یكفیها) فحینئذ یفرض كفایتها
نقله المصنف عن الخانیة وفی البحر عن الذخیرة الا ان یتعرف القاضی عن
حاله بالسؤال من الناس فیوجب بقدر طاقته﴾ برعورت زوجیله هر بر
ماهلك نفقه‌سنی برمقدار دراهم اوزره صلح اولوب صكره عورت مبلغ مزبور
بكا كفایت ایتمیور دیسه آنك اوزرینه كفایت مقداری زیاده اولنور لكن
قول مجردیله زیاده اولنمز بلكه قاضی طعامك سعرینه نظر ایدر اكر عورتك
قولی تعنت ایسه اصغا ایتمز یوقسه زیاده ایدر واكر زوج صلح اولدیغی
مبلغه بنم طاقتم یوقدر دیسه اشبو قولنده تصدیق اولنمز هرحالده اول مبلغ
لازمدر كندوسی سوزیله التزام ایتدیكندن الا طعامك سعری متغیر اولوب
وقاضی مصالح علیه اولان مبلغك مادونی كفایت ایدر دیو بیلورسه
بوتقدیرجه كفایت مقداریده تقدیر اولنور بو مضمونی مصنف كتاب جزاه الله تعالی
یوم الحساب خانیه‌دن نقل ایلدی وبحرده ذخیره‌دن نقلا ذكر اولندیكه زوجك
كندونك اوزرینه صلح اولدیغی مبلغ كندویه لازم كلور لكن قاضی زوجك
حالندن ناسدن سؤال ایله حالی معلوم اولورسه وسعی مقداریله حكم ایدر
﴿وفی الظهیریة صالحها عن نفقة كل شهر علی مائة درهم والزوج محتاج
لم یلزمه الا نفقة مثلها﴾ وظهیریه‌ده مذكوردركه بركسه عورتیله

هر برماهك نفقه‌سنی یوز درهم اوزرینه مصالحه اولوب حالبوکه زوج محتاج
وفقیر اولسه کندویه انجق نفقهٔ مثل لازم اولور زیاده سی رد اولنور
﴾(والنفقة لاتصیر دینا الا بالقضاء او الرضاء) ای اصطلاحهما علی قدر
معین اصنافا او دراهم فقبل ذلك لایلزمه شیٔ و بعده ترجع بما انفقت و لومن
مال نفسها بلا امر قاض ولو اختلفا فی المدة فالقول له والبینة لها ولو انکرت
انفاقه فالقول لها بیمینها ذخیرة ﴿ نفقه دین اولوب مطالبه اولنوب و کندی
ایچون حبس اولنمق اولمز الا قضا که قاضی‌نك نفقه‌یی تقدیری و یاکندولرینك
طعام و کسوه انواعندن و یا دراهمدن مقدار معین اوزرینه صلح و راضی
اولمریله اولور ایمدی قضا و رضادن مقدم زوجك اوزرینه برشی لازم
اولمز آنلردن صکره انفاق ایتدیکی مبلغی عورت زوج اوزرینه رجوع ایدر
هرنقدر عورت کندی مالندن قاضی‌نك امری اولمقسزین صرف ایتمش
اولورسه‌ده قضا و یا صلح وقتلرندن مرور ایدن مدتده زوجان اختلاف ایتسه‌لر
قول زوجکدر بینه عورتکدر عورت دینك زیاده سنی دعوی و زوج انکار
ایتمکله واکر زوج انفاق دعواسی ایدوب عورت انکار ایدرسه قول یمینیله
عورتکدر ﴾(وبموت احدهما وطلاقها) ولو رجعیا ظهیریة وخانیة واعتمد
فی البحر بحثا عدم سقوطها بالطلاق لکن اعتمد المصنف ما فی جواهر
الفتاوی والفتوی عدم سقوطها بالرجعی کیلا یتخذ الناس ذلك حیلة واستحسنه
محشی الاشباه و بالاول افتی شیخنا الرملی لکن صحح الشرنبلالی فی شرحه
للوهبانیه مابحثه فی البحر من عدم السقوط ولو بائنا قال وهو الاصح ورد
ماذکره ابن الشحنة فیتأمل عند الفتوی (یسقط المفروض) لانها صلة ﴿
زوجانك برینك موتیله و یا عورته طلاقیله هرنقدر رجعی اولورسه‌ده
تقدیر اولنان نفقه ساقطه اولور صله قبیلندن اولمغله زیرا صله اولان هبه دیت
وجزیه و ضمان عتق امثالی شیلر موتله ساقط اولورلر بحرده بحثله نفقه‌نك
طلاقله عدم سقوطنی قول معتمددر دیو بیان ایلدی لکن مصنف مرحوم
جواهر الفتاواده اولان فتوی طلاق رجعیله نفقه‌نك عدم سقوطنه در
ناس اشبو طلاق رجعی بی نفقهٔ مفروضه‌نك سقوطنه برحیله اتخاذ ایتمسونلر دیو
مضموننه اعتماد ایلدی واشباه محشیسی دخی بونی استحسان ایلدی زیرا اشبو
قولك خلافیله افتاده نسایه ضرر اولور بعض اولور که زوج عورتنی طلاق
رجعیله تطلیق بعده مراجعت ایتمیله اوزرینده اولان نفقهٔ مفروضه‌یی اسقاط
ایدر بوندن ایسه عورته غدر اولور و شیخمز خیرالدین الرملی قول اولکه سقوطله
فتوی ویردیده نعم هو مسقط للنفقة المقضی بها مطلقا ولو کان الطلاق رجعیا

کما صرح به فی الخلاصة والبزازیة کثیر من الکتب الخ دیدی لکن شرنبلالی
وهبانیه ایچون اولان شرحنده صاحب بحرك بحث ایتدیکی طلاق هرنقدر بائن
اولورسه‌ده عدم سقوط قولنی تصحیح ایتدیده وهو الاصح دیدی وابن شحنه‌نك ذکر
ایتدیکی مضمونی رد ایتدی لکن فتوی ایله مبتلا اولان کمسه یه حین فتواده
تأمل وتفکر لازمدر که زوجك حالنه نظر ایدوب طلاقدن مرادی نفقه‌دن
تخلصمی یوقسه عورتك بد اخلاقندن فرارمیدر بس اولکی ایسه نفقه ساقطه
اولمز دیو جوابه جسارت ایتملی ایکنجیسه ساقطه اولور دیو جوابه تصدی لازمدر
﴾(الا اذا استدانت بامر القاضی) فلا تسقط بموت اوطلاق فی الصحیح لما مر
انها کاستدانته بنفسه وعبارة ابن الکمال الا اذا استدانت بعد فرض
قاض آخر ولو بلا امره فلیحرر ﴿ لکن نفقه‌یی عورت قاضی‌نك امریله استدانه
ایدرسه قول صحیحده موتله و یا طلاقله ساقطه اولمز ذکری سبقت ایدن نفقه‌یی
زوجك کندونك بنفسه استدانه‌سی کبی اولمغله لکن نفقه بحثنده
مضمون مشروحك مروری اولمدی ابن کمالك اصلاحده‌کی عبارەسنك مفادی
لکن عورت قاضی نفقه‌یی فرض وتقدیر ایتدکدنصکره استدانه ایدرسه هرنقدر
قاضی‌نك امرنسز ایدرسه‌ده بنه نفقه ساقطه اولمز بوبلجه تحریر اولنور لکن سکا
معلومدر که مفاد مشروح متون وشروحه مخالفدر کندویه اعتماد اولنمز
﴾(ولاترد) النفقة والکسوة (المعجلة) بموت اوطلاق عجلها الزوج اوابوه
ولوقائمة به یفتی ﴿ زوجك و یاباباسنك زوجه‌یه تعجیل ایتدیکی نفقه وکسوه موتله
و یاطلاقله کیرورد اولمز هرنقدر تلف اولنیوب حالاقائمه وموجوده اولورسه‌ده
انجق بوقول ایله فتوی ویریلور ﴾(یباع القن) ویسعی مدبر ومکاتب لم یعجز
(المأذون بالنکاح) وبدونه یطالب بعد عتقه (فی نفقة زوجته) المفروضة اذا
اجتمع علیه مایعجز عن ادائه ولم یفده ذخیرة ولو بنت المولی لاامته ولانفقة ولده
ولو زوجته حرة بل نفقته علی امه ولومکاتبة لتبعیته للام ولومکاتبین سعی
لامه ونفقته علی ابیه جوهرة (مرة بعد اخری) ﴿ قنکه مدبر ومکاتب اولمیان
صرف عبد مأذون بالنکاح زوجه‌سنك نفقهٔ مفروضه‌سی حقنده مرة بعد اخری
بیع اولنور اکر اوزرینه اداسندن عاجز اولور مقداری نفقه مجتمع اولوب
وسید کندویی آنك مقابلنده فدا ایتمزسه واکر فدا ایدوب زوجه‌یه بن نفقه
مقابلنده کندویی فدا ایتدم کندی علاقم یوقدر دیسه زوجه بیع ایدەمز
حق نفقه‌ده اولوب رقبه‌سنده اولمدیغندن عدم فدا صورتنده بیع اولنمسی نفقه
دینی کندونك ذمتنده واجب اولان دین اولوب وسیدك اذنیله نکاح بولنمغله
کندونك حقنده دخی دینك وجوبی ظاهر اولدیده دین عبدك رقبه‌سنه

تعلق ايتمكله دين ايچون بيعى تجويز اولندى ورزوجه هرنقدر عبدك سيدنك
قزى اولسه دخى كندى ايچون نفقه ثابت اولور اما زوجه ده مولانك جاريه سى
اولورسه عبد اوزرينه نفقه واجب اولمز كرك جاريه يى تبوئه ايدوب ميانه لرنى
تخليه ايله كندويه تسليم ايتسون ويا ايتمسون زيرا ايكيسيده كندونك ملكى
اولمغله نفقه لرى سيدلرينه لازم اولور زوجه سى هرنقدر حره ومكاتبه ده
اولورسه بلكه نفقه انلرينك اوزرينه لازمه اولور ولد كندولرينه تابع اولديغندن
زوجانك ايكيسيده مكاتب اولسه لر زوج زوجه سى اولان ولدك اناسيچون نفقه
خصوصنده سعى ايدر وولدك نفقه سى باباسنك اوزرينه در بودخى اناسنك
نفقه سى كبيدر ايمدى ايكيسيچون سعى ايدر اما عبدمدبر ويانفسنى تعجيز ايتميان
مكاتب اولورسه بيع اولنمز نفقه ايچون سعى ايدوب نفسنى تعجيز ايدرسه بيع
اولنور مانع زائل اولمغله واكرقن ويامكاتب سيدنك اذنى اولمقسزين تزوج ايدرسه
عتقدنصكره نفقه ايله مطالبه اولنور ونفقه غير مفروضه مضى مدتله
ساقطه اولمغله آنك ايچون بيع اولنمز ﴿اى لو اجتمع عليه نفقة اخرى بعد
ما اشتراه من علم به اولم يعلم ثم علم فرضى بيع ثانيا وكذا المشترى الثالث وهلم
جرا لانه دين حادث قاله الكمال وابن الكمال فما فى الدرر تبعا للصدر سهو﴾
يعنى مرة بعد اخرى بيعك معناسى مرقوم عبدك مديونيتى حالنه واقف اولوب
ويااولميوب صكره معلومى اولوب راضى اولان كسه عبد مزبورى
اشترا ايتدكدنصكره اوزرينه نفقه اخرى تجتمع اولسه ثانيا بردخى
بيع اولنور وهلم جرا مشترئ ثالث ورابع دخى بويله در زيرا ثانيا وثالثا
كندولر ايچون بيع اولنان دين مشترى عندنده تحقق ايدن دين حادثدر
نفقه تجدد زمان اعتباريله سيدك حقنده ظاهر اولور وجه اوزره شيئا
فشيئا تجدد ايدر شى اولمغله واكر مشترى عبدك تزوجى حالنه عالم اولميوب
وياخود بعد الشرا معلومى اولوب راضى اولمسه كندويه مطلع اولديغى
عيب اولمغله كيرو رد ايدر اشبو مضمون مشروحى كمال وابن كمال ايضاح واصلا حده
بيورديكه ونفقه عرس القن يباع فيها مرة بعد اخرى اى لو اجتمع عليه
نفقة اخرى بعد مابيع فى النفقة بيع ثانيا وثالثا ورابعا وفى غير دينها يباع مرة
والفرق ان النفقة تتجدد فى كل زمان فتكون دينا آخر حادثا بعد البيع ولا كذلك
سائر الديون انتهى مختصرا امدى كندى ايچون ثانيا وثالثا بيع اولنديغى دين
دين حادث اولمجق صدره تبعيتله درره ذكر اولنان مضمونكه بر عبد اغاسنك اذنيله
بر عورت تزوج ايدوب وقاضى كندونك اوزرينه نفقه تقدير ايتمكله اوزرنده
بيك درهم مجتمع اولوب قيمتى بش يوز درهم اولمغله بشيوزه بيع اولنوب ذمتده

بشيوز باقى قالمغله مشترى آنى بيلورسه بردخى بيع اولنور مفهومى سهودر بونده
دين حادث اولمغله بلكه بيعى موجب دين مشترينك عندنده حادث اولان نفقه
دينيدر ﴿(وتسقط بموته وقتله) فى الاصح (ويباع فى دين غيرها) مرة
لعدم التجدد وسيجئ فى المأذون ان للغرماء استسعائه ومفاده ان لها استسعائه
ولو انفقة كل يوم بحر قال وهل يباع فى كفنها ينبغى على قول الثانى
المفتى به نعم كما يباع فى كسوتها﴾ قول اصحده مزبور قننك موتيله وقتليله
نفقه ساقطه اولور محل استيفا فوت اولمغله مولى برشيله مؤاخذه اولنمز بعضيلر
قتله ساقط اولمز ديديلر مقتول قيمتنى خلف ايتمكله سائر ديون مثلو نفقه ده
اكا انتقال ايتديكنه بنا انفقه نك غيرى دينده تجدد اولمغله نفقه نك غيرى دين ايچون
قن بركره بيع اولنور لكن بو كا بعض سؤال ايراد ايتمشلركه نفقه دينيله سائر
ديون ميانه لرنده فرق يوقدر زيرا مولانك ملكنده حادث اولان دين ايچون
عبد بردفعه بيع اولنمغله اول دينك بقيه سى ايچون ديكر مولانك عندنده بردخى
بيع اولنمز دين كرك نفقه دينى اولسون وكرك غيرى دين اولسون دين حادث ايچون
صكره كى مولانك عندنده بيع اولنور كرك مهر ويا نفقه دينى اولسون وكرك سائر
ديون اولسون جواب تمكنك نفقه يه سبب اولان نكاح وقتاكه مستمر برامر اولمغله
آنك دينى ايچون موالئ متعدده عندنده مرارا برقاچ دفعه بيع اولنور دينلدى
سائر ديون نكاح دينينك خلافنه در ﴿حلبى﴾ مأذون عبد بحثنده قريبا
كلوركه غرما ايچون عبد مذكورى استسعا كه كندوبى ايجار واجرتندن
نفقه سندن زياده يى اخذ واردر بوندن فهم اولنان عورتده غرمادن اولمغله
كندى ايچون عبدى استسعا واردر هرنقدر هر بريومك نفقه سيچون اولورسه ده
كندوده غرمايه حصه دار اولور صاحب بحر بيورركه عبد عورتنك كفنيله
تجهيز مؤنتى ايچون بيع اولنورمى الجواب لايق اولان امام ابى يوسفك مفتى به
اولان قولى اوزره بلى بيع اولنقدر حال حياتنده كسوه سى ايچون بيع اولنديغى كبى
﴿(ونفقة الامة المنكوحة) ولو مدبرة او ام ولد اما المكاتبة فكالحرة (انما تجب)
على الزوج ولو عبدا (بالتبوئة) بان يدفعها اليه ولا يستخدمها﴾ منكوحه اولان
جاريه نك هرنقدر مدبره ويا ام ولده اولورسه زوجى اوزرينه نفقه سى
انجق تبوئه كه جاريه يى كندويه تسليم ومولانك استخدام ايتمسيله واجب اولور
هرنقدر زوج جاريه نك اغاسنك غيرينك عبدى اولورسه ده اما اغاسنك
اولورسه تبوئه ايتسون ويا ايتمسون نفقه سى سيدينك اوزرينه اولور اما مكاتب
اولورسه حره كبيدر تبوئه يه محتاج اولمز مجرد نفسنى وطئه تمكينله نفقه يه مستحقه اولور
﴿(فلو استخدمها المولى) او اهله (بعدها اوبوأها بعد الطلاق لا) جل

(انقضاء العدة لاقبله) اى ولولم يكن بوأها قبل الطلاق (سقطت) بخلاف حرة نشزت فطلقت فعادت ﴾ فحانكه جاريۀ مرقومه‌يى اغاسى ويا اهل بيتى تبوئه دن صكره استخدام ايتسه وياخود بعد الطلاق انقضاى عدت ايچون تبوئه ايدوبده قبل الطلاق ايتمسه نفقه ساقطه اولور اولى اولان سقطت بدلنه لاتجب ديمك ايدى تبوئه اولمجق اصلا نفقه واجبه اولميوب وانما تجب قولنه مقابله كوزل اولمغله اما نشوز ايدن حره تطليق اولنوب بعده عودت ايتسه صورۀ مرقومه‌نك خلافنه‌دركه نفقه واجبه اولور ﴿وفى البحر بحثا فرضها قبل التبوئة باطل﴾ بحرده بحثا تصريح اولنديكه مزبوره جاريه‌يه قبل التبوئه نفقه تقديرى باطلدر سببندن مقدم اولمغله ﴿ ونفقات الزوجات المختلفة مختلفة بحالهما﴾ يسارا واعسارا رقبة وحرية مختلفه اولان زوجه‌لرك نفقه‌لرى زوجلرينك حاللرينه كوره مختلفه‌در ﴿ (وكذا تجب لها السكنى فى بيت خال عن اهله) سوى طفله الذى لايفهم الجماع وامته وام ولده (واهلها) ولو ولدها من غيره (بقدر حالهما) كطعام وكسوة ﴾ يعنى بو بابده طعام وكسوه مثلو زوجانك حاللرينه مناسب كندونك جماعى فهم ايتميان طفلنك وجاريه‌سنك وام ولدنك ماعداسى ضره واناسى ويا قز قرنداشى كبى محرمى اولان اهلندن وعورتك هرنقدر غيرى زوجدن ولدى كبى اهلندن خالى منزلده عورتى اسكان واجب اولور الله جليلك { اسكنوهن من حيث سكنتم } قول واجب الامتثالرينه بناً زوجك جماعى فهم ايدن ولديله برابر زوجه سنى اسكان اولمز ميانه‌لرنده غالبا معادات دركار اولمغله وزوجه كوره زوجه سنى كندوده نائم ويامغمى عليه وياصبى عاقل اولان منزلده اسكان مكروهدر ﴿ (وبيت منفرد من داره غلق) زاد فى الاختيار والعينى ومرافق ومفاده لزوم كنيف ومطبخ وينبغى الافتاء به بحر (كفاها) لحصول المقصود هداية ﴾ غلق فتحيله مغلاق معناسنه دركه قپويى قپايه‌جق مانداله وسوركويه وكليده دينور مرافق الدار خانه‌نك مدار منفعت اولان يرلرندن عبارتدر متوضأ ومطبخ وبئر وكاريز مقوله سى كبى مفردى مِرفق ومنبر وزننده دركه آلته تشبيه اولنمشدر يقال مافى الدار مرفق من المرافق وهى مصاب الماء والمطبخ ونحوه يعنى كندى ايچون غلق ومرافق اولان داردن كندوده بيتوتت اولنور مستقل بيت زوجه‌يه كفايت ايدر ديكر محل مطالبه ايده‌مز مقصود كنديله حاصل اولديغندن اختيار وعينى غلق لفظنك اوزرينه ومرافق كلمه‌سنى زياده ايلديلر بوندن فهم اولنان كنيفكه قضاء حاجت محلى وحاللرينه مناسب طعام طبخ اولنور محل لازم اولمقدر وافتايه سزا اولان قول بودر هدايه‌نك فقط غلقه قصر قولنك اوزرينه بو تقديم اولنور

﴿ وفى البحر عن الخانية يشترط ان لايكون فى الدار احد من احماء الزوج يؤذيها ونقل المصنف عن الملتقط كفايته مع الاحماء لامع الضرائر فلكل من زوجيته مطالبته ببيت من دار على حدة ﴾ بحرده خانيه‌دن نقلا مرسومدركه زوجه ايله برابر زوجك اقرباسندن دارده كندويه اذيت ايدر بر احدك بولنمسى كفايۀ مسكنده شرطدر صواب اولان من احماء الزوج بدلنه احماء المرأة ديمك ايدى هنديه‌نك عباره سى كبى زيرا زوجك اقاربى عورتك احماسيدر وعورتك اقاربى زوجك احماسيدر مصنف عليه الرحمه ملتقطدن زوجه‌يه زوجك اقرباسى ايله برابر بيتك كفايت ايدوب ضرائرايله ايتمسنى نقل ايلدى ايمدى ايكى عورتى اولان كمسه‌يه هربرى ايچون كندودن بر مستقل بيت مطالبه سى واردر زيرا بين الضرائر منافرت اوفر ومعادات اكثردر ﴿ (ولايلزمه اتيانها بمونسة) ويأمره باسكانها بين جيران صالحين بحيث لا تستوحش سراجية ومفاده ان البيت بلا جيران ليس مسكنا شرعيا بحر وفى النهر وظاهره وجوبها لو البيت خاليا عن الجيران لاسيما اذا خشيت على عقلها من سعته قلت لكن نظر فيه الشرنبلالى بما مران مالا جيران له غيرمسكن شرعى فتنبه ﴾ زوجك اوزرينه زوجه سيله انسيت والفت ايدر بركسه كتورمك لازم دكلدر نهايتى قاضى زوجه عورتى صالح كمسه‌لر ميانه‌لرنده عورتك وحشت ايتميه جكى محلده اسكانله امر ايدر بونك مفادى صالح قومشولرى اولميان منزلك مسكن شرعى اولميسيدر نهرده مرسومدركه سراجيه‌نك كلامنك ظاهرى منزل جيران صالحيندن خالى اولورسه مونسه‌نك زوجه وجوبيدر باخصوص منزلك وسعتندن عورت عقلنه خفتدن خوف ايدرسه مونسه يك لازمه اولور شارح رحمه الله تعالى ديركه اشبو مضمون مشروحه شرنبلالى بحردن مرور ايدن جيرانى اولميان منزل مسكن شرعى دكلدر مفاديله اعتراض ايراد ايلدى فتنبه مقامك دقتنه اشارتدر ﴿ (ولايمنعها من الخروج الى الوالدين) فى كل جمعة ان لم يقدرا على اتيانها على ما اختاره فى الاختيار ولو ابوها زمنا مثلا فاحتاجها فعليها تعاهده ولوكان كافرا وان ابى الزوج فتح ﴾ صاحب اختيارك مختارى اوزره هر بر جمعه ده ابوين قزلرينك زيارتنه كلمكه قادر اولمزلرسه زوج ايچون كندولرينى ابوينلرينك زيارتلرينه خروجدن منع يوقدر واكر باباسى مثلا زمنكه مريض اولوب قزينك خدمتنه محتاج اولورسه اوزرينه باباسنك خدمتنى تعاهد ومحافظه لازمدر هرنقدر باباسى كافر اولوب وزوجى خروجنه راضى اولمزسه‌ده ﴿ (ولايمنعهما من الدخول عليها فى كل جمعة وفى غيرهما من المحارم فى كل سنة) لها الخروج ولهم الدخول زيلعى ﴾ بهر جمعه زوج زوجه‌سنك والدينى كندونك زنارتندن

منع ایده‌من مرقوما نك غیری سائر محارمی سنده بر دفعه زیارتدن
منع ایده‌من قول مفتی به اوزره عورت ایچون والدینك زیارتی ایچون
هفتده برکره سائر محارمی ایچون سنده برکره خروج وکندولرینه دخول واردر
زوجك اذنی اولسون ویا اولمسون ❊ (ویمنعهم من الکینونة) وفی نسخة من البیتوتة
لکن عبارة ملامسکین من القرار (عندها) به یفتی خانیة ❊ زوج زوجه‌سنك
محارملرینی کندونك نزدنده مکث واقامتدن منع ودفع ایدر کندویه ضرر
احتمالندن بعض نسخه ده من البیتوتة واقعدر لکن ملا مسکینك عباره سی
من الکینونة بدلنه من القرار واقع اولمشدر ایمدی اولکی نسخه ترجیح اولنور
کنزده وشرح حمویده مصرحدر که عورتك محرملرینه قطع رحم اولمسون
دیو هرنه وقت اولورسه اولسون کندویه نظر وکندی ایله مکالمه واردر
وخلاصه ده مرسومدر که زوج ایچون یدی محلده زوجه‌یه خروجه اذن ویرمك واردر
ابوینك زیارتنده وعیاده وتعزیه‌لرینده ومحارم زیارتنه انجق بو قول ایله فتوی
ویریلور ❊ ویمنعها من زیارة الاجانب وعیادتهم والولیمة وان اذن کانا عاصیین
کمامر فی باب المهر وفی البحر له منعها من الغزل وکل عمل ولو تبرعا لاجنبی ولو قابلة
او مغسلة لتقدم حقه علی فرض الکفایة ومن مجلس العلم الا لنازلة امتنع زوجها
من سؤالها ومن الحمام الا النفساء وان جاز بلا تزین وکشف عورة احد قال
الباقانی وعلیه فلا خلاف فی منعهن للعلم بکشف بعضهن وکذا فی الشرنبلالیة
معزیا للکمال ❊ کشی عورتنی اجنبیلر زیارت وعیادتلرندن وولیمه‌دن منع ایدر
واکر زوج اذن ویروب عورتده خروج ایدرسه ایکیسیده عاصی اولورلر نتکم
باب المهرده مرور ایلدی بحرده مذکوردر که زوج ایچون عورتنی غزلدن وهر بر عملدن
منع واردر هرنقدر علی اجنبی کسنه‌یه تبرعا اولورسه‌ده وعورت هرنقدر
ابه قاری ویاموتی غساله‌سی اولورسه‌ده کندونك حقی فرض کفایه اوزره
مقدم اولمغله ومجلس علمه خروجدن دخی منع ایدر الا سؤالندن زوجك امتناع
ایتدیکی وقوع یافته اولان مسئلهٔ شرعیه استفتاسیچون منع ایده‌من دخی
حمامدن منع ایدر الا النفساء منع اولنمزلر هرنقدر تزینسز وبرا حدك عورت
محلی کشف اولنمقسزین حمام رجال ونسایه جائز ایسه‌ده باقانی اعمال
نابلسدن بر قریه نك اسمی اولان باقه‌یه منسوبدر یعنی باقانی دیرکه اشبو عدم
کشف عورتك اشتراطنه کوره عورتلرك حمامدن منع اولنمرینده اختلاف
یوقدر بعضیلرینك عورت موضعلرینك کشفلری معلوم اولمغله بنه بو یله
کماله نسبت ایده‌رك شرنبلالیه‌ده مصرحدر ❊ (وتفرض) النفقة بانواعها
الثلاثة (لزوجة الغائب) مدة سفر صیرفیة واستحسنه فی البحر ولو مفقودا ❊

مدة سفر غائب اولان کسنه نك زوجه‌سنه قاضی طرفندن انواع ثلاثه سیله
نفقه فرض وتقدیر اولنور زوج هرنقدر مفقود اولورسه‌ده مدة سفر قیدی
صیرفیه نکدر صاحب بحرده آنی استحسان ایلدی مادون السفرده زوجك احضاری
وکندویه مراجعت ممکن اولدیغنه بناءً ❊ (وطفله) ومثله کبیر زمن وانثی
مطلقا (وابویه) فقط فلا تفرض لمملوکه واخیه ولا یقضی عنه دینه لانه قضاء
علی الغائب (فی ماله) من جنس حقهم کتبر وطعام اما خلافه فیفتقر للبیع
ولا یباع مال الغائب اتفاقا (عند) او علی (من یقر به) عند للامانة وعلی للدین
ویبدأ بالاول ❊ دخی مار الذکر غائبك فقیر وحر اولان طفلی وکسبه مقتدر اولمیان
کتورم کبیر او علوم مریضه اولسون ویا اولمسون مؤنث ولدی وفقط فقیر اولان ابوینی
ایچون کندونك عندنده علی طریق الامانة ویا دین اولدیغنی اقرار ایدن کسنه‌نك
عندنده اولان تبرکه سکه اورلمش التون ویا کموش وطعام کبی مرقوملرك
حقلری جنسلرندن کندونك مالنده نفقه تقدیر اولنور صفت انوثت عجز اولمغله
مریضه اولسون ویا اولمسون نفقه تقدیر اولنور وابوین فقیر اولورلرسه
کار وکسبه مقتدر اولسون ویا اولمسون نفقه‌لری واجب اولور اماسائر اقارب
بونلرك خلافنده‌در کندولرده مجرد فقر کفایت ایتمز بلکه نفقه‌نك وجوبنده
فقر ایله برابر کسبه عدم قدرت لازمدر خصوص مزبورده اجداد ایله جدات
ابوین کبیدر ❊ ابو السعود انتهی ❊ ایمدی غائب مزبورك مملوکی وقرنداشیکه
هر بر اصول وفروعنك غیری ذی رحم محرمی اولان قریبی ایچون نفقه تقدیر اولنمز
وغریمله مودعك عندلرنده اولان مالدن غائبك دینی قضا اولنمز غائب اوزره
قضا اولمغله اما مال مزبورك خلافی اولان عقار وعروض بیعه محتاج اولوب
واتفاقا غائبك مالی بیع اولنمغله اندن نفقه تقدیر اولنمز عند کلمه‌سی
عند الادبا امانتده وعلی دینده مستعملدر امانتده ودیعه ایله مال مضاربه‌یه
صادقدر واولکیکه ودیعه ایله علی طریق الاولویة بدأ اولنور ❊ ولو انفقا
بلا فرض ضمنا بلا رجوع ❊ یعنی مودع ایله مدیون عندلرنده بولنان مبلغی
قاضی نك فرض وتقدیرنسز مثلا زوجه‌یه صرف وانفاق ایتسه‌لر بلا رجوع ضامن اولورلر
❊ ویقبل قول المودع فی الدفع للنفقة لا المدیون الا ببینة او اقرارها وسیجیء بحر ❊ دخی
نفقه اجلیچون عورته مال دفعنده مودعك قولی مقبول اولور اما مدیونك قولی اولمز
مگر که اقامهٔ بینه ویا عورتك اقراری اوله اول وقتده مدیونك قولی قبول اولنور اشاغیده
کلجکنه بناءً بحرده بو یله‌جه مسطوردر ❊ (وبالزوجیة و) بقرابة (الولاد
وکذا) الحکم ثابت (اذا علم قاض بذلك) ای بمال وزوجیة ونسب ولو علم باحدهما
احتیج الی الاقرار بالآخر ولا یمین ولا بینة هنا لعدم الخصم ❊ دخی مودعله
مدیونك زوجیتی وقرابة ولادی اقرارلریله نفقه فرض اولنور امدی زوجه ایچون

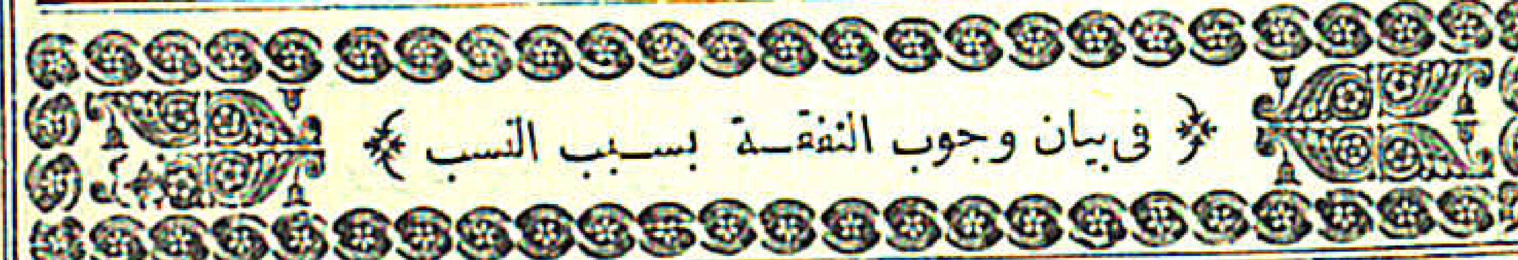
نفقه فرض اولنمغده شرط ایکی شی اولدی بری مزبور مودعله مدیونك مالی
اقرارلری ودیکری زوجیتی اقرارلریدر و زوجهنك غیریده شرطینه مرقومانك
مالی اقرارلریله نسبی اقرارلریدر حکمینه بویله ثابتدر اکر قاضی مالی وزوجیتی
ونسبی بیلورسه کرك زوجه جانبنده وکرك غیریده قاضی مزبور شرطلرك برینی
بیلورسه شرط آخری مودعله مدیونك اقرارلرینه محتاج اولور بومقامده یمین
یوقدر که عورت واضع الید اولانلردن یمین طلب ایده و بینه ده بوقدر خصم اولمدیغنه
بناً زیرا استحلاف انجق خصمه اولور بومسئله فقهانك کل من اقر بشیء لزمه
فاذا انکره یحلف علیه قوللرندن مستثنا اولور ﴿ (وکفلها) ای اخذ منها کفیلا
بما اخذته وجوبا فی الاصح (ویحلفها معه) ای مع الکفیل احتیاطا وکذا کل
آخذ نفقة فلوذکر الضمیر کابن الکمال لکان اولی (ان الغائب لم یعطها النفقة)
ولا کانت ناشزة ولا مطلقة مضت عدتها ﴾ قول اصحده قاضی وجوبا عورتك
اخذ ایتدیکی نفقه ایچون کندودن برکفیل اخذ ایدر فی الاصح قولی بما اخذته
کلامنده ناظردر مقابلی عورتك نفسنه کفیل اخذی قوللریدر وجوبا قولنهده
راجع اولسه اولور مقابلی خصافك انه حسن کلامیدر اولی اولان ویحلفها قولنی
کفلها اوزرینه تقدیم ایدی زیرا قاضی اولا تحلیف ایدوب نفقهیی ویروب کفیل
اخذ ایدر ✽ کذا فی ایضاح الاصلاح ✽ یعنی قاضی عورتدن کفیل ایله برابر احتیاطا
کندویه یمین ویرر که مقدما زوجکدن نفقه اخذ ایتدکی وناشزه وعدتی منقضیه
اولان مطلقه اولمدکی دیو وهر برزوجه ووالدین واناث وزمن اولان ولد کبار
مثللو نفقه اخذ ایدن کسهلر دخی بنه بویله در امدی ابن کمال کبی کفلها یحلفها
ضمیرلرینی احد اعتباریله مذکر ضمیریله تعبیر ایدوب ایضاحك عبارهسی کبی
ویحلفه انه لم یستوف النفقة ویکفله دیمك اولی اولور ایدی ﴿ فان حضر الزوج
وبرهن انه اوفاها النفقة طولبت هی او کفیلها بردما اخذت وکذا لولم یبرهن
ونکلت ولو اقرت طولبت فقط ﴾ واکر زوج حاضر اولوب نفقهیی عورتنه
ایفاسنه اتیان بینه ایلسه عورتدن ویا کفیلدن اخذ ایتدیکی مبلغك ردی مطالبه
اولنور بغیر حق ایتدیکی لدی الشرع الانور ظاهر اولمغله زوج اقامهٔ بینه ایتمیوب
عورت یمیندن نکول ایتسه ینه بویله ردیله مطالبه اولنور واکر عورت نفقهیی
اخذنی اقرار ایدرسه انجق کندوسی مطالبه اولنور لکن نکولیده اقراری
کبیدر فرق بلا فارقدر ﴿ (لا) تفرض علی غائب (باقامة) الزوجة (بینة
علی النکاح) او النسب ﴾ ما ر الذکر زوجیتی اقرارلرمحترزینی بیانه شروع
ایدرکه زوجهنك نکاحه وقریبك نسبه بینه اقامه سیله غائب اوزرینه نفقه تقدیر
اولنمز مودعله مدیون اثباتهٔ نکاحده غائبدن خصم اولمدقلرینه بناً ﴿ (ولا)

(تفرض)

تفرض ایضا (ان لم یخلف مالا فاقامت بینة لیفرض علیه ویأمرها بالاستدانة
ولا یقضی به) لانه قضاء علی الغائب ﴾ ینه بویله زوج مال ترك ایتمیوب عورت
زوجك اوزرینه قاضی نفقه تقدیر ایدوب واستدانه ایله عورته امر ایتسون دیو
اقامهٔ بینه ایتسه نفقه فرض اولنمز ونکاحله حکم اولنمز غائبه قضا اولدیغنه
بناً ﴿ (وقال زفر یقضی بها) ای بالنفقة (لا به) ای بالنکاح (وعمل القضاة
الیوم علی هذا للحاجة فیفتی به) وهذا من الست التی یفتی بها بقول زفر ﴾
وامام زفر رحمه الله تعالی نفقه ایله حکم اولنور نکاحله اتفاقا حکم اولنمز دیدی
نفقه ایچون زوج اوزرینه بینه اقامه سنی انجق امام زفر جائز کوردی و حاجت
مس ایتدیکنه بناً الیوم قاضیلرك عملاری اشبو امام زفر قولیله فتوی ویریلان
التی مواضعدندر ومولانا علامه حموی اون بشه بالغ اولور دیدی وانلری بحر بسیطدن
عقود الدر رفیما یفتی به من اقوال الامام زفر نامیله بنام برقصیده سنده بیان
بیوردیلر بری اشبو بیانی صددنده اولدیغمز مسئلهدر که آنك حقنده که بیت بودر
✽ اسماع قاض علی من غاب بینة ✽ من زوجة صح للانفاق بالامل ✽ ومریضك
نمازده تشهدده کی هیئتی اوزره قعودی ومتنفلك هیئت مشروحه اوزره قعودی
وسلطان ظالم برکسه نك طشره لی کسه یی سعیله آنی سلطانك تغریمی وعقار
دعواسنده حدودار بعهنك بیانك لزومی وکندوده تسامعله شهادت جائزه
اولان محلده اعمانك شهادتنك مقبوله اولمسی وخصومته وکیل اولان کسهنك
قبض ماله قادر اولمسی و مشترینك داری حولیسندن
کورمسیله خیارینك عدم سقوطی وثوب مطوینك
ظاهرینی مشترینك کورمسیله خیارینك عدم سقوطی وکفیلك مکفول عنهه
حکم مجلسنده تسلیمنك شرطیتی ومرابحه ایله بیع ایدن کسهنك عندنده مبیع
عیبلندقده عیبسز شوبهایه اشترا ایتدیکنی بیانی واجب اولمسی وشفیعك
شفعهیی بعد الاشهاد برماه تأخیرینك شفعهیی ابطالی وبرکسهنك نقد وغنمك
ثلثنی وصیت ایتدکده ثلثانی ضایع اولسه اول کسه ایچون آنلردن باقینك
ثلثنك وصیت اولمسی وبر غریم زیوف اولان دینی بدلنه جیاددن ادایده جك
اولسه دائنه قبولیله جبر اولنمسی وبر ملتقط لقطهیه برمقدار نسنه انفاق
وآنی صاحبنه رد ایچون حبس ایدوب بعده هلاك اولسه صرف ایتدیکی
نفقهنك سقوطی اشبو بیان مشروح مشار الیه علامهٔ حموینك رسالهسنده
ذکر ایتدیکی تفصیلك حاصلیدر ﴿ وعلیه ولو غاب وله زوجة وصغار تقبل
بینتها علی النکاح ان لم یکن عالما به ثم یفرض لهم ثم یأمرها بالانفاق اوالاستدانة
لترجع بحر ﴾ واشبو امام زفر قولی اوزره برکسه غائب اولوب وکندونك

عورتیله وبراز صغیر چوجوقلری اولسه قاضی نکاحه عالم اوازسه عورتك نکاح اوزرینه بینه‌سی مقبوله اولور صکره قاضی کندولرینه نفقه تقدیر ایدوب واکر عورتك مالی وار ایسه اندن صرفله واکرمالی یوق ایسه استدانه ایله امر ایدر که عورت زوجه رجوع ایده ونده هرنقدر غائبه حکم اولور سه‌ده کندویه ضرر یوقدر زیرا غائب حاضر اولوب زوجیتی اقرار ایدرسه دینی قضا ایدر واکر انکار ایدرسه قاضی عورته اعادهٔ بینه ایله اقرار ایدر اکر اقامهٔ بینه ایدرسه نه‌کوزل یوقسه یا کفیلی ویاکندوسی ضامن اولور ❊(و) تجب (لمطلقة الرجعی والبائن والفرقة بلامعصیة کخیار عتق وبلوغ وتفریق بعدم کفائة النفقة والسکنی والکسوة) ان طالت المدة ولاتسقط النفقة المفروضة بمضی العدة علی المختار بزازیة ❊ رجعیا وبائنا تطلیق اولنان وخیار عتق وبلوغ وعدم کفائتله تفریق مثلو معصیت اولمیان فرقتله تفریق اولنان عورته نفقه وسکنا وکسوه واجبه اولور اکر مدت اوزارسه قول مختار اوزره نفقهٔ مفروضه مضی عدتله ساقطه اولمز ❊ ولوادعت امتداد الطهر فلها النفقة مالم یحکم بانقضائها مالم‌تدع الحبل فلها النفقة الی سنتین منذ طلقها فلومضتا ثم تبین ان لاحبل فلا رجوع علیها وان شرط لانه شرط باطل بحر ❊ برعورت طهرك امتدادینی دعوی ایلسه مادام عدتك انقضاسیله حکم اولنموب وحبل ادعا ایلدکجه دکندی ایچون نفقه واردر ومدت طویل اولسون وناقصیر اولسون قول عورتکدر واکر زوج عورتك انقضای عدتنی اقراربنه بینه اقامه ایدوب حکم اولنورسه نفقه‌دن بری اولور واکر عورت حبل دعواسی ایدرسه حین طلاقدن ایکی سنه مرورینه‌دك کندویه نفقه ایجاب ایدر امدی ایکی سنه مرور ایدوب عدم حملی تبین ایدرسه زوج ادا ایتدیکی نفقه‌یی کیرویه عورتدن اخذ ایدمز هرنقدر حملی اولمدیغنه کوره رجوعنی شرط ایدرسه‌ده شرط باطل اولمغله ❊ ولوصالحها عن نفقة العدة ان بالاشهر صح وان بالحیض لا للجهالة ❊ زوج عورتیله نفقهٔ عدتدن برمقدار دراهم اوزرینه مصالحه ایلسه اکر عدتی اشهر ایله منقضیه ایسه صلح مزبور صحیح اولور واکر عدتی حیضله ایسه مدت مجهوله اولدیغندن صلح صحیح اولاز ❊(لا) تجب النفقة بانواعها (لمعتدة موت مطلقا) ولوحاملا (الااذا کانت ام ولدوهی حامل) من مولاها فلها النفقة من کل المال جوهرة ❊ معتدهٔ موت ایچون حامل اولسون ویا اولسون بجمیع انواعها نفقه واجبه دکلدر الاسیدندن حامل ام ولد اولورسه مالك کلیسندن کندویه نفقه لازمه اولور وارثه اولمدیغندن ❊(وتجب السکنی) فقط (لمعتدة الفرقة بمعصیتها)

الااذاخرجت من بیته فلاسکنی لها فی هذه الفرقة قهستانی وکفایة (کردة) وتقبیل ابنه (لاغیرها) من طعام وکسوة والفرق ان السکنی حق الله تعالی فلاتسقط بحال والنفقة حقها فتسقط بالفرقة بمعصیتها ❊ عورتك ردتی واوکی اوغلونی تقبیلی کبی معصیتله فرقتدن ناشی معتده‌یه انجق سکنی واجبه اولور طعام وکسوه لازم اولمز میانه‌لرنده فرق سکنا حق الله اولمغله هرحالده ساقطه اولمیوب نفقه عورتك حقی اولمغله کندونك عصیانی سببیله اولان فرقتده سقوطیدر ❊(وتسقط النفقة بردتها بعد البت) ای ان خرجت من بیته والافواجبة قهستانی (لابتمکین ابنه) لعدم حبسها بخلاف المرتدة حتی لولم‌تحبس فلها النفقة الااذالحقت بدار الحرب ثم عادت وتابت لسقوط العدة باللحاق لانه کالموت بحر وهومشیر الی انه قد حکم بلحاقها والافتعود نفقتها بعودها فلیحفظ ❊ بعدالبتکه ثلاثا وبائنا تطلیق اولندقدنصکره معاذالله تعالی عورتك مرتده اولمسیله نفقه‌سی ساقطه اولور یعنی توبه ایدنه‌دك حبسی ایجاب ایتمکله حبس ایچون زوجنك منزلندن اخراج اولنورسه یوقسه فقط ارتدادیله نفقه‌سی ساقطه اولاز ومعتدهٔ رجعیه ارتدادنده حبس اولنسون ویا اولنمسون نفقه اقتضا ایتمز وعورتك زوجك ابنه تمکینیله که کندیله جماعه مطاوعت وتسلیمیله نفقه ساقطه اولمز حبس اولنمسیله امامرتده بونك خلافندر حتی مرتده حبس اولنمسه کندویه نفقه لازمه اولور الا دارحربه لحوق ایدوب صکره عودت وتوبه ایلسه نفقه ایجاب ایتمز لحاق موت کبی اولمغله کندی ایله نفقه ساقطه اولور واشبو لحاق موت کبیدر تعلیلیله اشارت ایدرکه لحاقیله حکم اولنمش اوله یوقسه مجرد لحاقیله نفقه ساقطه اولمز بلکه قبل الحکم دارحربدن عودت ایلسه آنك سببیله نفقه‌سیده عودت ایدر

❊ فی بیان وجوب النفقة بسبب النسب ❊

❊(و) تجب النفقة بانواعها علی الحر (لطفله) یعم الانثی والجمع (الفقیر) الحر فان نفقة المملوك علی مالکه والغنی فی ماله الحاضر فلوغائبا فعلی الاب ثم یرجع ان اشهد لاان نوی الادیانة ❊ حر اولان بك اوزرینه فقیر وحر طفل ولدی ایچون نفقه انواع ثلثه‌سیله که ملبوس ومأکول وسکنا واجبه اولور لکن سکنانك وجوبنه بعضیلر اعتراض ایراد ایتمشلر که واجب دکلدر دیو جواب ممکنکه ولد محضون اوله‌ده حاضنه‌سی سکنا طلب ایده نتکم حضانه بحثنده

مرور ایلدی بابا عبد اولوب اناسی حره ویا مکاتبه اولور سه ولدك نفقه‌سی
اناسنه لازمه اولور واكر اناسی جاریه اولورسه ولدك مالكنه واجبه
اولور حین ولادتدن آوان احتلامه دك ولد طفلدر امدی انثی وجمعه شامل
اولور ظن ایده رمکه جمعه شمولی اضافتنه مبنیدر یوقسه اصل جمعی اطفالدر
{ واذا بلغ الاطفال } آیت کریمه‌سنده اولدیغی مثللو مملوكك نفقه‌سی مالکنه
غنی نککی حاضر وموجود مالنه لازم اولور باباسنه لازم اولمز بابا كرك حر
اولسون وكرك عبد شرحك بیاننده لف ونشر مشوش واردر پس ولد
غنی نك مالی غائب اولورسه نفقه‌سی اب اوزرینه لازمه اولور لكن حین
انفاقنده رجوعه اشهاد ویاقاضی اذن وبررسه صکره رجوع ایدر واكر حین
انفاقنده اشهاد ایتمیوب بلکه نیت ایدرسه رجوع ایده من الادیانه که بینه
وبین الله تعالی رجوع ایدر ﴿ فلو کانا فقیرین فالاب یکتسب او یتکفف وینفق
علیهم ولولم یتیسر انفق علیهم القریب ورجع علی الاب اذ ایسر ذخیره ﴾
واکر اب ایله ابن فقیر اولوب بابا کسبه مقتدر ایسه کسب ایدر یوق کسبدن
عاجز ایسه تکفف ایدر که ناسدن کفیله سؤال ایدوب انلره انفاق ایدر واكر
کسب ایده میوب ویا کسب ایتدیکی نفقه‌لرینه وفا ایتمزسه قریبلری کندولرینه
انفاق ایدوب صکره باباسنك وقت یسرنده اوزرینه رجوع ایدر اكر اشهاد
ویا امر قاضی اولدیسه مناسب اولان علیه ایدی وقریبا کلور که بو قول ضعیفدر
﴿ ولو خاصمته الام فی نفقتهم فرضها القاضی وامره بدفعها للام مالم تثبت خیانتها
فیدفع لها صباحا ومساء اویأمر من ینفق علیهم ﴾ عورت چوجوقلرك
نفقه‌لری حقنده زوجیله مخاصمه ایلسه قاضی نفقه‌یی تقدیر ایدوب زوجه آنی
امه دفعیله امر ایدر مادام عورتك خیانتی ثابت اولمدقجه امدی خیانتی ظاهر
اولورسه قاضی نفقه‌یی صباحا ویاخود ایکنجی کون ایچون اخشام وقتنده
عورته دفع ایدر ویا بر آخر انلره انفاق ایدن کسه‌یه امر ایدر زیرا بر کونده
اول قدر خیانت اولمز ﴿ وصح صلحها عن نفقتهم ولو بزیادة یسیرة
تدخل تحت التقدیر وان لم تدخل طرحت ولو علی مالایکفیهم زیدت بحر ولو ضاعت
رجعت بنفقتهم دون حصتها ﴾ عورتك اولاد صغارینك نفقه‌لری ایچون
برمقدار شی اوزره صلحی صحیح اولور هر نقدر مقدرینك تقدیرلری تحتنده داخل
اولور زیادهٔ یسیره ایله اولورسه‌ده مثلا اون درهم تقدیر اولنوب حالبوکه
کندولرینه سکز ویا طقوز کفایت ایتدیکی کبی لکن تقدیر ایدنلرك بعضیسی
اون وبعض آخری اقل تقدیر ایدرلر واکر مقدرینك تقدیری تحتنده داخل اولمزسه
اول زیاده طرح اولنور واکر انلره کفایت ایتمیان مقداره صلح اولنورسه
کفایت مقداری زیاده اولنور صلح اولنان مبلغ ضایع اولسه صغارك نفقه‌لریله

رجوع ایدوب مجددا مطالبه ایدر کندی حصه‌سنی مطالبه ایتمز قریبك نفقه‌سی
کندویه ضیاعندنصکره فرض اولنمغله ﴿ وفی المنیة اب معسروام موسرة
تؤمر الام بالانفاق ویکون دینا علی الاب وهی اولی من الجد الموسر ﴾ منیه‌ده
مرسومدرکه بر طفلك باباسی معسر اولسه که کار وکسبه ونفقه‌یه قدرتی
اولمیوب موسره بر اناسی اولسه قاضی طرفندن اول امه انفاقله امر اولنور
وصرف ایتدیکی مبلغ بابانك اوزرینه دین اولور کندی مالندن صرفله امر
اولنمغه انا جد موسردن اولیدر قریب اولمغله ﴿ وفیها لا نفقة علی
الحر لاولاده من الامة ولا علی العبد لاولاده ولو من حرة وعلی الکافر نفقة
ولده المسلم کما فی بحر ﴾ بنه منیه‌ده مسطوردرکه حر اوزرینه جاریه‌دن
اولان اولادی ایچون نفقه لازمه دکلدر بلکه نفقه‌لری امه‌نك سیدینه واجبه‌در
دخی عبد اوزرینه اولادی ایچون نفقه لازمه اولمز اولاده‌ر نقدر حره‌دن اولورسه‌ده
بلکه اناسنه ایجاب ایدر وکافر اوزرینه مسلم اولان ولدی ایچون نفقه لازمه‌در
جزئی اولمغله اختلاف دین انجق ارثی اسقاط ایدر یوقسه نفقه‌یی اسقاط ایتمز نتکم قریبا
کلور ﴿ (و) کذا تجب لولده (الکبیر العاجز عن الکسب) کانثی مطلقا وزمن
ومن یلحقه العار بالتکسب وطالب علم لا یتفرغ لذلك کذا فی الزیلعی والعینی
وافتی ابو حامد بعدمها لطلبة زماننا کما بسط فی القنیة ولذا قیده فی الخلاصة
بذی رشد ﴾ بنه بویله کار وکسبه مقتدر اولسون واولمسون انثی وزمن
واعمی واشل وتکسبدن کندولرینه عار لاحق اولان کبار زاده‌لر واکتسابه
وقت بولمیان طالب علم کبی کسبدن عاجز اولان ولد کبیری ایچون باباسنه
نفقه واجبه اولور بر قزاره واردقده نفقه‌سی باباسنه لازمه اولمز تطابق
اولنورسه بنه عودت ایدر ابو حامد زمانه طالبلرینك نفقه‌لرینك بابالرینه
عدم وجوبیله فتوی ویردی نتکم قنیه‌ده بسط وتفصیل اولندی بنا برین
خلاصه صاحبی نفقه‌نك وجوبنی رشد وسداد صاحبی اولمغله تقیید ایلدی
زیرا طلابدن علوم دینیه‌یه مشتغل سیرهٔ حسنه وطریقهٔ مستحسنه صاحبی
اقل قلیلدر بلکه اکثریسی فساق ومبتدع شرلری خیرلرندن اکثر برساعت
دینجه ضرری نفعندن اوفر اولان خلافیات رکیکه‌یه دائر بعض درسه حاضر
اولوب صکره طول النهار سخریه وغیبت امثالی کندیله الله جلیلك وملائکه‌نك
وناسك لعنتنه مستحق اوله‌جق معاصی‌یه مشغول اولمغله حق سبحانه وتعالی
بابالرینك قلوبنه بغض القا بیورمسیله کندولرینه اصلا شفقت ایتمیوب برشی
اعطا واحسان ایتمزلر امدی کندولرینك مقصد اقصالری ملبس ومطعم اولمغله
بابالرندن نفقه مطالبه‌سنده انواع اذیت ایتمکله حقنده نص صریح اولان تألیف

حرامی مرتکب اولورلر اکر علماء متقدمین بونلرك بو افعاللرینه واقف اولسه لر ایدی کندولرینه انفاق حرام ایدرلر ایدی نره ده قالدی فرض اولمسی ❊ کذا ذکره القهستانی ❊ لکن بحرده مرسومدر که فقهه وسائر علومه مشغول اولان طلبه اکر کسبه مبادرت ایتسه لر تحصیللرینه مانع اولوب علمك ضیاعنه وتعطیله مؤدی اولور سه بوکا کوره مختار اولان فی زماننا سلفك نفقه نك وجوبی قوللریدر ماالذکر بعضك قوللرینه اعتبار اولنمز زیرا استقامت اوزره علوم دینیه یه مشغول اولوب فسق وابتداعدن احترازایدن طالب علم بعضك خلافندن ممیزدر وبالله تعالی التوفیق ❊ (لا یشارکه) ای الاب ولو فقیرا (احد فی ذلك کنفقة ابویه وعرسه) به یفتی مالم یکن معسرا فیلحق بالمیت فتجب علی غیره بلا رجوع علیه علی الصحیح من المذهب الا لام موسرة بحر قال وعلیه فلابد من اصلاح المتون جوهرة ❊ مزبور طفل وکبیر عاجز ومطلقا انثی اولان ولدینك نفقه سنده بابایه انا وغیریدن براحد شریك اولمز هرنقدر فقیر ایسه ده برکسه نك ابوینك وزوجه سنك نفقه سنده سائر اعمام وعمات واجداد وجدات شریك اولمدیغی کبی انجق اشبو ابه غیرك عدم مشارکتی قولیله فتوی ویریلور اکر اب معسر اولمزسه واکر معسر اولورسه میته لاحق اولورده مذهبدن قول صحیح اوزره کندونك غیری اقاربه کندویه رجوعسز واجب اولور الاام موسره اولورسه اولادینه انفاق ایتدکده باباسنه وقت یسرنده رجوع ایدر صاحب بحر دیرکه اشبو مذهبدن صحیح اولان ام موسره نك غیریده بابایه رجوع اولنمدیسه متونك شرحنده اولان مطلقا قریبك انفاق ایدوب ورجوعی کلاملرینی اصلاحدن لازمدر کلام مزبور شارحك قریبا ذکر ایتدیکی ذخیره نك ولولم یتیسر انفق علیهم القریب ویرجع علی الاب اذا ایسر عباره سیدر ❊ فروع لولم یقدر الاعلی نفقة احد ابویه فالام احق ❊ برکسه انجق ابوینك برینك نفقه سنی اداره یه مقتدر اولسه انا بابادن احق والیقدر حمل ورضاع وولادت وحضانه سنده مشقة وفیره یی متحمله اولمغله کندویه مراعات واحسانه سزاوار اولمق بابادن زیاده اولدی وحق سبحانه وتعالی حضرتلری {حملته امه وهنا علی وهن} و {حملته امه کرها ووضعته کرها} قول شریفیله انا حقنده سبب احسانی بیان بیوردیده بابایی بیان ایتمدی ❊ ولو له اب وطفل فالطفل احق به وقیل یقسمها فیهما ❊ برکسه نك اب وطفلندن انجق برینك نفقه سنه قدرتی اولسه اکا طفلی باباسندن احقدر آنك صبری اولمیوب وکسب وسؤاله قادر اولمدیغندن بعض فقها اشبو ایکی مسئله ده نفقه موجوده یی ایکیسنه تقسیم ایدر دیدیلر ❊ وعلیه نفقة زوجة ابیه وام ولده

بل وتزویجه اوتسریه ❊ وبرکسنك باباسنك زوجه سنك وام ولدینك نفقه سی کندونك اوزرینه لازمه در بلکه باباسی مریض ویازمن اولورسه کندویی تزویج ویا کندویه اوطه لق برجاریه اشتراسی واجب اولور ❊ ولوله زوجات فعلیه نفقة واحدة یدفعها للاب لیوزعها علیهن ❊ واکر برکسه نك باباسنك زوجات متعدده سی اولسه کندویه برینك نفقه سی لازمه اولور آنی باباسنه ویررکه عورتلرینه توزیع ایده ❊ وفی المختار والملتقی ونفقة زوجة الابن علی ابیه ان کان صغیرا فقیرا اوزمنا ❊ ومختار وملتقاده مرسومدرکه برکسه نك اوغلو صغیر فقیر ویازمن اولورسه آنك عورتنك نفقه سی باباسنك اوزرینه لازمه در

❊ (فی بیان جبر الاب علی نفقة امرأة ابنه الغائب) ❊

❊ وفی واقعات المفتین لقدری افندی ویجبر الاب علی نفقة امرأة ابنه الغائب وولدها وکذا الام علی نفقة الولد لترجع بها علی الاب وکذا الابن علی نفقة الام لیرجع علی زوج امه وکذا الاخ علی نفقة اولاد اخیه لیرجع بها علی الاب وکذا الابعد اذا غاب الاقرب انتهی ❊ قدری افندیکه اسم علیلری عبد القادر ابن یوسفدر واقعات المفتین نام کتابنده ذکر ایدرکه بابا غائب اولان اوغلونك عورتنك وولدنك نفقه لری ایچون جبر اولنور ونظائر آتیه یه نظرا اوغلونه رجوع ایدر ینه بویله انا ولدنك نفقه سی اوزرینه جبر اولنور آنکله اب غائب اوزرینه رجوع ایتسون دیو ینه بویله ابن اناسنك نفقه سی اوزرینه جبر اولنور اناسنك زوجنه رجوع ایتسون ایچون وقرنداش قرنداشنك اولادنك نفقه سیچون ینه جبر اولنورکه باباسنه رجوع ایده اقرب غائب اولیجق ینه ابعد جبر اولنور واقربه رجوع ایدر ❊ وفی الفصولین من الرابع والثلاثین اجنبی انفق علی بعض الورثة فقال انفقت بامر الموصی واقربه الوصی ولا یعلم ذلك الا بقول الوصی بعد ما انفق یقبل قول الوصی لو المنفق علیه صغیرا انتهی ❊ وفصولینك اوتوز دردنجی بابندن نقل اولنورکه براجنبی ورثه نك بعضیسنه انفاق ایدوب وآنی موصی نك امریله انفاق وصرف ایتدم ادعا ایدوب وآنیده وصی اقرار ایلسه اکر منفق علیه صغیر اولورسه وصی نك قولی مقبول اولور زیرا مصروف بعد الانفاق انجق کندونك قولیله معلوم اولور ❊ وفیه قال انفق علی اوعلی عیالی اوعلی اولادی ففعل قیل یرجع بلا شرطه وقیل لا ولوقضی دینه بامره رجع بلا شرطه وکذا کل ماکان مطالبا به من جهة العباد کجنایة ومؤن مالیة ثم ذکر ان الاسیر ومن اخذه السلطان لیصادره اوقال

لرجل خلصنی فدفع المأمور مالا فخلصه قیل یرجع وقیل لا فی الصحیح وبه یفتی ❊ وبنه فصولینده مذکوردرکه برکمسه برآخر کمسه‌یه بکا ویااهل واولادیمه انفاق ایله دیوب اول دخی انفاق ایتسه بعضیلر رجوعنی شرط ایتمکسزین رجوع ایدر وبعضیلر رجوع ایتمز دیدیلر وبرکمسه‌نك دینی امریله اداایلسه رجوعنی شرط ایتمکسزین رجوع ایدر بنه بو بابده جنایت بدلی وعشر وخراج مثللو عباد طرفندن مطالبه اولنان هربرشی کندونك قضاسیله امر اولندقده بلاشرط الرجوع رجوع اولنور مثلا برکمسه برکمسه‌یه جنایت ایتدکده آنك اوزرینه ارشله حکم اولندقده برآخر کمسه‌یه اول ارشی کندودن ناشی ویر دیوامر ایلسه بلاشرط الرجوع ویردیکی شیله رجوع ایدر بوندنصکره صاحب فصولین ذکر ایتدیکه کفارك اخذ ایتدیکی اسیر وسلطانك مالنی مصادره ومطالبه ایچون حبس ایتدیکی کمسه برآخر کمسه‌یه بنی بوندن خلاص ایله دیوب اول دخی برمقدار مال ویروب کندوینی خلاص ایلسه عندالبعض رجوع ایدر بعضیلر قول صحیحده رجوع ایتمز دیدیلر لکن رجوعنی شرط ومقدارینی تعیین ایدرسه رجوع ایدر وشرعا اوزرینه واجب اولمیوب وعباد طرفندن مطالبه اولنمدیغندن انجق اشبوعدم رجوع قولیله فتوی ویریلور ❊(ولیس علی امه ارضاعه) قضاء بل دیانة) الااذا تعینت) فتجبر کما فی الحضانة وکذا الظئر تجبر علی ابقاء الاجارة بزازیة ❊ قضاء منکوحه ویامطلقه اولان ام اوزرینه ولدینی ارضاع بوقدر بلکه منکوحه‌یه کوره دیانة ارضاع واردر استخدام قبیلندن اولمغله الاحضانه ده مرور ایتدیکی مثللو ام تعین ایدوب کندونك غیرینك ممه‌سنی اخذ ایتزسه ام جبر اولنور ینه بویله امزکجی عورت اجاره‌نك ابقاسی اوزرینه جبر اولنور اکرتعین ایدرسه یعنی مدت ایجار تمام اولورسه مجددا ینه ایجار اولنور ❊(ویستأجر الاب من ترضعه عندها) لان الحضانة لها والنفقة علیه ولا یلزم الظئر المکث عندالام مالم یشترط فی العقد ❊ حضانه انانك اولوب نفقه بابانك اوزرینه لازمه اولمغله بابا اناسنك عندنده ولدی ارضاع ایدر مرضعه‌یی استیجار ایدر وامزرن عورته اناسنك عندنده مکث واقامت لازم دکلدر مادام حین عقدده آنی شرط ایتمدکجه ❊(لا) یستأجر الاب (امه‌لومنکوحة) ولومن مال الصغیر خلافا للذخیرة والمجتبی (اومعتدة رجعی) وجاز فی البائن فی الاصح جوهرة کاستیجار منکوحته لولده من غیرها ❊ بابا ولدك اناسنی هرنقدر صغیرك مالندن اولورسه‌ده استیجار ایده‌مز اکرام منکوحه ویامعتدهٔ رجعی اولورسه خلاف ذخیره ومجتبی مؤلفلری ایچوندر انلر صغیرك مالندن اولورسه استیجار

ایدر دیدیلر زوجك اوزرینه ایکی واجبه بری نفقهٔ ارضاع وبری نفقهٔ نکاحدر جمع اولمدیغی ایچون معتدهٔ بائنك استیجاری قول اصحده جائز اولدی منکوحه‌سنی غیریسندن اولان ولدی ایچون استیجارجائز اولدیغی کبی ❊(وهی احق) بارضاع ولدها بعدالعدة (اذالم تطلب زیادة علی ماتأخذه الاجنبیة) ولودون اجرالمثل بل الاجنبیة المتبرعة احق منها زیلعی ای فی الارضاع اما اجرة الحضانة فللام کما مر وللرضیع النفقة والکسوة وللام اجرة الارضاع بلاعقد اجارة وحکم الصلح کالاستیجار ❊ انانك شفقتی زیاده اولمغله چوجوغی کندویه دفعده اکا نفع اولدیغندن بعدالعدة ولدینی ارضاعده کندوسی سائر اجنبیه‌دن احق والیقدر اکر مرضعهٔ اجنبیه‌دن زیاده اجرت طلب ایتمزسه هرنقدر اجنبیه‌نك اخذ ایتدیکی اجرمثلدن دون اولوب انا اجرمثل طلب ایدرسه ینه اجنبیه اولی در بلکه ارضاعده تبرع ایدن اجنبیه انادن احقدر انابرشی مطالبه ایدرسه اما حضانه اجرتی انا ایچوندر نتکم حضانه‌ده مرور ایتدی رضیع ایچون نفقه وکسوه واردر ایمدی ابك اوزرینه اوچ نفقه لازمه اولمش اولور اجرة حضانه واجرة رضاع وصابون ودهن وفراش مثللو ولدك نفقه‌سی وانا ایچون عقد اجاره اولمقسزین اجرة ارضاع واردر مدة رضاع اولان حولینده ارضاعیله اجرته مستحقه اولور ومولانا حموی دیرکه خلافنی دین کمسه‌یه اثباتی لازمدر ایمدی بوفقهانك ان الاجرة لاتلزم من غیرعقد اجارة الافی الثلاثة المشهورة قوللرندن مستثنا اولور بس بوده اوچه منضم اولورده درت اولور اجرة رضاعده صلحك حکمی استیجار کبیدر یعنی استیجار صحیح اولان محلده صلحده صحیح اولور ❊(وفی کل موضع جاز الاستیجار ووجبت النفقة لاتسقط بموت الزوج بل تکون اسوة الغرماء لانها اجرة لانفقة ❊ هربرمحلکه معتدهٔ رجعی اولمیوب ویامعتدهٔ بائن اولدیغی کبی کندوده استیجار جائز اولوب ونفقه واجبه اولدی زوجك موتیله اول نفقه ساقطه اولمز اجرت اولوب نفقه اولمدیغندن غرما ایله مرضعه‌ده برابر اولور اما ولدك نفقه‌سی اوزره خلع اولدیغی صورتده اولدیغی مثللو نفقه واجبه اولمزسه عورته برشی لازم اولمز

❊(فی بیان وجوب نفقة الاصول علی الفروع)❊

❊(و) تجب (علی موسر) ولوصغیرا (یسارالفطرة) علی الارجح ورجح الزیلعی والکمال انفاق فاضل کسبه وفی الخلاصة المختار ان الکسوب یدخل ابویه فی نفقته وفی المبتغی للفقیر ان یسرق من ابنه الموسر مایکفیه ان ابی ولاقاضی ثمة والااثم ❊

قول ارجح اوزره یسار فطره ایله موسر که حرمان زکات نصابنه مالك اولان
کمسه هرنقدر صغیر اولورسه ده کندونك اوزرینه فقرا اولان اصولیچون
نفقه واجبه اولور هرنقدر اناسنك باباسی وکسبه قادر اولورسه ده صغیرك
اوزرینه وجوبك معناسی مالنه وجوبدر یوقسه کندوسی فروعله مکلف دکلدر امام
زیلعی وکال مزبور موسرك کسبله موسر اولمسنی اعتبار ایتدیلرده کسبندن
کل یوم کندونك نفقه سندن ارتانی انفاقی ترجیح ایتدیلر مثلا کسبی بردرهم
اولوب نصفی کندویه کفایت ایتسه نصف آخری قریبنه صرف ایدر واشبو
قول امام محمدك فتوی کندویه اولان قولیدر ارجحك مقابلی اجناسده اولان
نصاب زکاته مالکیتك اشتراطی قولیدر وخلاصه ده مذکوردرکه مختار اولان
قول کار وکسب صاحبی اولان کمسه ابوینی کندی نفقه سنده ادخال ایدوب آنلر
ایله برابر اکل ایدر هرنقدر نصابه مالك اولمزسه ده بوعبارهده امام زیلعی وکمالك
کلاملرینی تأیید ایدر لکن کندونك نفقه سندن فاضلی انفاق ایدر برشی
آرتمزسه کندویه برشی لازم اولماز اما دیانة والدینی عدم تضیعله امر اولنور
مبتغاده مرسومدرکه فقیر ومحتاج اولان کمسه یه موسر اولان اوغلونك
مالندن کندویه کفایت مقداری سرقت ایتمك واردر اکر اوغلو ابا وامتناع
ایدوب واول محلده قاضی اولمزسه اتمده یوقدر اما کفایت مقدارندن زیادهده
وامتناع ایتمیوب وقاضی بولندیغی محلده سرقتده اثم اولور ﴿ (النفقة لاصوله)
ولوابوامه ذخیرة (الفقراء) ولوقادرین علی الکسب والقول لمنکر الیسار والبینة
لمدعیه (بالسویة) بین الابن والبنت وقیل کالارث وبه قال الشافعی ﴾
یعنی سابق الذکر موسر اوزرینه ابنله بنت میانه‌لرنده برابر اوله‌رق فقرا
اولان اوصولری ایچونکی آبا واجداد وامهات وجدات هرنقدر اناسنك
باباسی اولان جد فاسدده اولورسه نفقه که طعام وشراب وکسوه وسکنا واجبه
اولور حتی خادمینده لازمدر واهل ذمتده اولسه ینه لازمدر {وصاحبهما
فی الدنیا معروفا} نظم مجیدنه بناً زیرا ابن الله عظیم الشان نعم واحساننده رفاهیت
اوزره اولوبده والدینی مضایقه اوزره حالة مخمصده ترك معروف دکلدر وهرنقدر
کسبه قادر اولور ایسه‌ده ام زوجده اولورسه نفقه‌سی زوجنه لازمه اولور
فقیر اولمزلرسه مالرندن لازمدر وولد مثلا باباسنك غناسنی دعوی اول دخی
انکار ایتسه قول یساری انکار ایدن ابکدر بینه ظاهرك خلافنی ادعا ایدن
اینکدر بعضیلر ارث کبیدر دیدیلر وامام شافعی رضی الله تعالی عنه اشبو
قول ایله حکم ایلدی تسویه‌یه قائل اولمدی لکن تسویه صحیحدر خلاصه‌ده
انجق بوقول ایله فتوی ویریلور دیدی وفتح القدیرده حق اولان بودر وجوب

تعلق ایتمکله ایکیسنه عام وشامل اولدی اما ولادك غیری قرابتده وجوب ارثه
تعلق ایتدیده علی السویه اعتبار اولنمدی بلکه میراثدن حصه‌لرینه کوره اعتبار
اولندی ﴿ (والمعتبر فیه القرب والجزئیة) فلوله بنت وابن وبنت بنت واخ النفقة
علی البنت وبنتها لانه (لا) یعتبر (الارث) الااذا استویاکجد وابن ابن فکارثهما
الالمرجح کوالد وولد فعلی ولده لترجحه بانت ومالك لابیك ﴾ اشبو مزبور
موسره اصولی ایچون نفقه‌دنك علی السویه وجوبنده معتبر اولان قربله جزئیتدر
ارث دکلدر حتی برکمسه‌نك ایکی اوغلونك بری ذمی اولسه نفقه‌سی ایکیسنك
اوزرینه لازمه اولور میراث هرنقدر مسلمك ایسه‌ده الا قربده مساوی اولورلرسه
جد ایله ابن ابن کبی یعنی برفقیر کمسه‌نك موسرین اولان برجدیله براوغلونك
اوغلو اولسه اول کمسه‌نك نفقه‌سی آنلرك اوزرلرینه‌در کندودن آنلرك ارثی
کبی قربده کندویه مساوی اولوب هربرلری کندویه برواسطه ایله مدلی
اولدیغندن ایمدی نفقه‌نك سدسی جده وباقیسی ابن ابن اوزرینه لازمه اولور
لکن بوحکم ذاتنده هرنقدر مستقیم ایسه‌ده لکن بزم مانحن فیهمزه مناسب
دکلدر زیرا بزم بحثمز فرعك اصلنه انفاقنده‌در اشبو مثالده ایسه برکمسه‌نك
اصلیله فرعنك کندویه انفاقی مبیندر لکن مساویلرك بری مثلا ولد ایله ولد
مثللو ترجح ایدرسه نفقه‌ده ارث اعتبار اولنمیوب اول مرجح اعتبار اولنورده تساوی
ساقط اولوب نفقه ولدنك اوزرینه لازمه اولور {انت ومالك لابیك} حدیث
شریفیله ترجح ایتدیکندن وحدیث منیفده سن ومالك بابانکدر بیورلمقدن مراد
ابنایی آبایه اکرامه حثدر یوقسه حقیقة ملك دکلدر زیرا ماله قصر بیورلمدی
بلکه ذات ابنیده ابك ملکنده قلدی اول ایسه حره‌در برکمسه اکا مالك اولمز
بس اشبو مسئله‌ده قربله جزئیت اعتبار اولندیسه برکمسه‌نك قزیله اوغلونك
اوغلو اولسه نفقه قزینك اوزرینه لازمه اولور میراث ایسه میانه‌لرنده
مشترکدر قزاقرب اولمغله ویاخود قزینك قزی ایله قرنداشی اولسه
نفقه قزینك قزینه لازمه در میراثی ایسه فقط قرنداشنکدر قزینك قزی
حجب حرمانله اخله محجوبه‌در ﴿ وفی الخانیة له ام وابواب فکارثهما ﴾ دخی
خانیه‌ده مرسومدرکه امله ابواب نفقه‌نك اوزرلرینه لزومنده ارثلری مثللو
اثلاثادر ام هرنقدر قربله جد اوزرینه ترجح ایدرسه‌ده اوده بابانك باباسی
اولمغله ترجح ایتدیده مساوی اولدیلر بومثالده مانحن فیهمزدن دکلدر بلکه اصلك
فرعه انفاقی مسئله‌سیدر ایمدی بونك ذکری محلی وتجب لطفله الفقیر قولنك
عقیبیدر وبوندنصکره کی مسئله اوده بونك کبی مانحن فیهدن دکلدر ﴿ وفی القنیة له
ام وابوام فعلی الام ﴾ وقنیه‌ده مذکوردرکه برولدك اناسیله اناسنك باباسی اولسه

نفقه‌سی اناسنك اوزرینه واجبه اولور بوجد فاسد اولمغله ابواب كبی اولمدی ✻ ولوله
عم وابوام فعلی ابی الام واستشكله فی البحر بقولهم له ام وعم فكارثهما قال ولوله ام وعم
وابوام هل تلزم الام فقط ام كالارث احتمال ✻ بركسه‌نك عمیسیله اناسنك باباسی
اولسه نفقه‌سی اناسنك باباسنه لازمه اولور اصولدن اولوب عم بابالرك حواشی
واطرافندن اولمغله بومضمون مشروحه صاحب بحر اعتراض ایتدیكه فقهانك
تصریحلری واركه بركسه‌نك اناسی وعمیسی اولسه نفقه سی انلرك ارثنه كوره‌در
بس بونده عم ام منزله‌سنده اولدی مسئلهٔ متقدمه‌ده انانك باباسی عم اوزرینه
تقدیم اولندی ایمدی بوندن لازم كلوركه انا انانك باباسیله برابر اولسه نفقه
باباسنه لازمه كله زیرا ابوام امك مساویسی اولان عمه تقدم ایتدكده كندونه‌ده
تقدم ایدر حالبوكه فقها نفقه‌بی امه واجبه‌در دیدیلر ونفقه‌ده امك باباسنك
اوزرینه تقدمی عمینكده اوزرینه تقدمنی ایجاب ایدر باباسی عم اوزره
مقدم اولمغله ایمدی نه كیفیتله امله عم اوزره ارثلری كبی اولور صاحب بحر دیدیكم
بركسه‌نك اناسی وعمیسی واناسنك باباسی اولسه نفقه سی انجق اناسنه‌می
لازمه اولور باباسنك اوزرینه تقدمه بناً بوقسه عمیسیله میراث كبی
اثلاثامی اولور بودخی احتمالدر

✻ فی بیان وجوب نفقة ذی رحم محرم ✻

✻(و) تجب ایضا (لكل ذی رحم محرم صغیر اوانثی) مطلقا (ولو) كانت الانثی
(بالغة) صحیحة (او) كان الذكر (بالغا) لكن (عاجزا) عن الكسب بنحو زمانة)
كعمی وعته وفلج زاد فی الملتقی والمختار اولا یحسن الكسب لحرفة اولكونه من ذوی
البیوتات اوطالب علم (فقراء) حال من المجموع بحیث تحل له الصدقة ولوله منزل
وخادم علی الصواب بدائع (بقدر الارث) لقوله تعالی وعلی الوارث مثل ذلك ✻
دخی مزبور موسر اوزرینه نفقه هر بركندویه صدقه اخذی حلال اولور
فقیر اولان مطلقا كه هرنقدر بالغهٔ صحیحه اولان عورت ویا زمانت وعمی وعته
وفلج مثلاو شیله كسبدن عاجز بالغ اولورسه‌ده صغیر ویا انثی ذی رحم محرم
ایچون ارثدن حصه‌سی قدر واجبه اولور الله جل‌شانه {وعلی الوارث مثل ذلك}
قول شریفنه بناً یعنی مولودله اوزرینه واجب اولان رزق وكسوه‌نك مثلی دیمك
نفقه‌یی حق سبحانه وتعالی وارث لفظنه ربط ایتكله ارثله تقدیری واجب اولدی
ذی رحم محرم شول بركسه‌درکه قرابت نسبیه‌دن ناشی ابدا تزوجی حلال اولمیه
اخوه واخوات واولادلری وان سفلت واعمام وعمات واخوال وخالات كبی امدی

محرم اولمیان اعمام وعمات واخوال وخالات اولادلری كبی ذی رحملره نفقه
بوقدر وقرابت صهریه‌دن ورضاعدن محرملره دخی نفقه لازمه دكلدر وبونلرده
نفقه‌نك اداسنك وجوبی انجق قضا ویا رضا ایله‌در اما اصول وفروع
وزوجه بونلرك خلافنه‌در حتی بونلرده غائب اوزرینه نفقه ایله قضا وحكم اولماز
وكندولری نفقه‌لری جنسندن برشیئه ظفر بولسه‌لر اخذ ایده‌مزلر اصول بونلرك
خلافلرینه‌در وكندولرینك اوزرلرینه نفقه واجب اولان صغیر وصغیره‌ده اولسه
اولور وصبیلری صرفله امر اولنور زمانت كتورملك عنه نقصان عقل فلج
ال واباق عملدن قالمق معناسنه‌در ملتقاده ومختارده یاخود كسبده عجزی
صنعتنده كسبی كورنجه ایده‌مدیكندن ویاخود خانه صاحبی كبار زاده اولمغله
ویا رشد وسداد صاحبی علوم فقهیه واعتقادیه تحصیلنه طالب ایله بیانی زیاده
ایلدی حرفت حاء مهمله ورا ایله بعض خاء معجمه ورا ایله خرفه‌در كبرسن
معناسنه ملتقانك بعض نسخه‌لرنده خانك ضمی ورا وقافله خرقه‌در حمق
وجهل معناسنه فقراء بدلنه بعض نسخه‌ده فقیرا واقعدر صغیر وانثی بالغ
وبالغه‌نك مجموعندن حالدر اولی اولان ذی رحم محرمدن حال اولمقدر مجموعنه
عام وشامل اولمغله وكندویه صدقه اخذنك حرمتی صدقهٔ فطر نصابنه مالك
اولمسیله‌در امدی نصابدن دون مالی اولورسه آندن نفسنه انفاقله امر اولنمز
بلكه نفقه‌سی ذی رحم محرمی اوزرینه واجبه اولور وقول صواب اوزره
هرنقدر منزلی وخادمی اولورسه دخی ینه نفقه‌سی ذی رحم محرم اوزرینه‌در
لكن خادمك نفقه‌سی لازمه دكلدر ✻(و) لذا (یجبر علیه) ثم فرع علی اعتبار
الارث بقوله (فنفقة من) ای فقیر (له اخوات متفرقات) موسرات (علیهن
اخماسا) ولو اخوة متفرقین فسدسها علی الاخ لام والباقی علی الشقیق (كارثه) ✻
كندوده الزامی افاده ایدن علی ایله تعبیر اولنان آیت كریمه‌دن اوتوری وانفاق
اوزره موسر جبر اولنور حق مستحقنه ایفا ایچون بوندن صكره مصنف كتاب
علیه رحمة الملك الوهاب نفقه‌نك قرابت وجوبنده ارثك اعتبار اولنمسنه
كندی قولیله مسئله تفریع ایدوبدیركه امدی كندی ایچون اخوات متفرقات
موسرات كه لابوین ولاب ولام اخواتی اولان كسبدن عاجز فقیرك نفقه سی
آنلرك اوزرلرینه اخماسادر مزبورلرك كندویه وارثه اولدقلری كبی مسئلهٔ
فرضیه آلتیدندر شقیقه ایچون نصفكه اوچدر اخت لابنه سدسدر تكملة
للثلثین اخت لامنه فرضیله سدسدر سدس سادس كندولرینه رد اولنورده
هر برلرینه حصه‌لری قدر اعطا اولنور مسئلهٔ دریه بشدندر نفقه‌ده بونك
اوزرینه جاریه اولور ده اخماسا اولور واكر اخوات مشروحه بدلنده اخوهٔ

متفرقين اولورسه نفقه‌نك سدسی انا برقرنداشك اوزرینه باقی اخ لابوین اوزرینه‌در اخ لاب اوزرینه برشی یوقدر شقیقله حجب اولنمغله ✵ وكذا لوكان معهن اومعهم ابن معسر لانه يجعل كالميت ليصير واورثة واوكان مكانه بنت فنفقة الاب على الاشقاء فقط لارثهم معها وعند التعدد يعتبر المعسرون احياء فيما يلزم الموسرين ثم يلزمهم الكل كذا ام واخوات متفرقات والام والشقيقة موسرتان فالنفقة عليهما ارباعا ✵ یعنی بویله نفقه میراثه کوره اولور اكر مسئله اولاده قز قرنداشلر ایله برابر ثانیده اوغلان قرنداشلر ایله برابر ابن فقیر اولورسه حكم مختلف اولمز زیرا کندولری ورثه اولوب اوزرلرینه نفقه ایله حكم اولنمق ایچون ابن میت کبی قیلنور واكر ابن معسرك بدلنده بنت معسره اولورسه بابانك نفقه‌سی انجق اشقا اوزرینه اولور که ارقرنداشلرده شقیق وقز قرنداشلرده شقیقه‌در بونلر قز ایله وارث اولدقلری ایچون امدی اشقا جمعندن مافوق الواحد مراد اولندی صورة مشروحه‌ده نفقه یالكز شقیق اوزرلرینه واجبه اولور کندوسی قز ایله وارث اولوب سائرلری حجب ایتكله و بنتك عسرینه بناءً کندویه ایجابی متعذر اولدی وشقیقه‌یه خاصة واجبه اولور قز ایله وارثه اولمغله زیرا اخوات بناتله عصبه اولمغله میانه‌لرنده میراث نصفیت اوزره اولور قزاوزره ایجاب نفقه فقرنه بناءً متعذر اولدیغندن اخته یالكز واجبه اولدی موسرینله معسرین تعدد ایتدکده نفقه موسرلر اوزرلرینه واجبه اولسه معسرلر موسره‌لره لازم اولان قدری اظهار ایچون احیا اعتبار اولنورلرده صكره نفقه‌نك کلیسی موسره‌لره لازمه اولور بر انا سیله اخوات متفرقات اولوب اناسیله اخت لابوینی موسره‌لر اولان فقیر کبی امدی نفقه اوزرلرینه ارباعا لازمه اولور زیرا میراثده نصف شقیقه‌وسدس ام وسدس اخت لاب وسدس اخت لام ایچوندر پس شقیقه ایله امك نصیبلری درت اولدیسه نفقه‌نك بر ربعی ام اوزرینه و اوچ ربعی شقیقه اوزرینه واجبه اولدی اكر معسرلرجی اعتبار اولنمدلرده مسئله‌سی اعتباریله نفقه اخماسا اولمق لازم کلوردی زیرا آنلر اعتبار اولنمدلر موسرلرك مسئله‌لری سهاملری اولان نصفله ثلثدن اعتبار اولنمغله نصفك مخرجی ایکی وثلثككی اوچ اولمغله جمعا بش اولورده ارث کبی اوچی شقیقه ایکیسی امه اولور ✵ كذا فی شرح السراجیه ✵ اولی اولان وعند التعدد بدلنه وعند الاجتماع ایدی تعدد مسائل سابقه تحقق ایتدیکنه بناءً وجوی‌نك عباره‌سی ولو اجتمع الموسرون والمعسرون ووجبت النفقة على الموسرين اعتبر المعسرون احياء فی حق اظهار قدر مايجب على الموسردر ✵ (والمعتبر فيه) ای ذی الرحم المحرم (اهلية الارث لاحقيقته) اذ لايتحقق الابعد الموت فنفقة من له خال وابن عم على الخال لانه محرم ولو استويا

فی المحرمية كعم وخال رجح الوارث للحال مالم يكن معسرا فيجعل كالميت ✵ ذی رحم محرمده معتبر اولان ارثه اهلیت‌در یوقسه حقیقة وارث اولمق دكلدر زیرا اصل وراثت انجق بعد الموت تحقق ایدر امدی برخالی وبر ابن عمی اولان کمسه‌نك نفقه‌سی دایسی اوزرینه‌در محرم اولمغله ابن عم ایسه حالا یالكز کندوسی وارثدر عم وخال کبی ارثه اهل اولمقده مساوی اولدقلری کبی محرمیتده مساوی اولسه‌لر منفق علیهك موتی تقدیریله حالا وارث اولان مثلا عم ترجیح اولنور اكر معسر دكلسه یوق معسر اولورسه میت کبی قلنورده نفقه‌نك کلیسی خال اوزرینه لازمه اولور وعمك یسری وقتنده رجوع ایده‌مز ✵ و فی القنية يجبر الابعد اذاغاب الاقرب ✵ دخی قنیه‌ده مرسومدر که اقرب غائب اولنجق ابعد جبر اولنور مثلا بر کمسه‌نك موسرین اولان انا بابا بر قرنداشیله بابا بر قرنداشی اولوب اخ لابوینی غائب اولسه اخ لاب جبر اولندیغی کبی لكن بو عباره‌یی شارح رحمه الله تعالى فروعده واقعاتدن نقل ایله ذكر ایلدی اولی اولان بونده حذف ایدی ✵ وفی السراج معسرله زوجة ولزوجته اخ موسرا جبراخوها على نفقتها و يرجع به على الزوج اذا ايسر انتهى ✵ وسراجده مذكوردر كه بر معسر اولان کمسه‌نك زوجه‌سی اولوب آنكده بر موسر قرنداشی اولسه قرنداشی نفقه‌سی ایچون جبر اولنور وزوجنك یسری وقتنده آكا رجوع ایدر لكن بو ماسبقده ذكر اولنان رجوعی انجق انا بابایه ایدر مضمونه منافیدر ✵ وفيه النفقة انماهى على من رحمه كامل ولذا قال القهستانی قولهم وابن العم فيه نظر لانه ليس بمحرم و الكلام فی ذی الرحم المحرم فافهم ✵ وینه سراجده مذكوردر كه نفقه انجق نسبدن محرمی اولان رحم كامل کمسه‌لر اوزرلرینه اولور بنا برین قهستانیده فقهانك وابن العم قوللرنده نظر واردر زیرا ابن عم محرم دكلدر کلامسه ذی رحم محرمده‌در سن اشبو بحثك سابق الذكر فنفقة من له خال وابن عم كلامنه متعلق اولدیغنی ایوجه فهم وادراك ایله دیدی ✵ (ولا نفقة) بواجبة (مع الاختلاف دينا الا للزوجة والاصول والفروع) علوا اوسفلوا (الذميين) لاالحربيين ولو مستأمنين لانقطاع الارث (يبيع الاب) لان له ولاية التصرف (لاالام) ولابقية اقاربه ولاالقاضی اجماعا (عرض ابنه) الكبير الغائب لاالحاضر اجماعا (لاعقاره) ✵ اقارب میانه‌لرنده اختلاف دین اولدقده موسر اوزرینه نفقه واجبه اولمز آنك ارثدن انقطاعنه بناءً الا ذمیلر اولان هر نقدر عالی ویاسافل اولورلرسه‌ده اصول وفروع وزوجه ایچون بابایه ولایة تصرف اولمغله غائب كبیر اولان اوغلونك عرضنی نفقه ایچون بیعله انفاق واجبدر زوجه‌نك ذمیه اولمسی رجل مسلمك آنی تزوجیله اولور واصولك ذمیلر

اولملری ولدك اسلامیله‌در وهرنقدر مستأمن اولورلرسه‌ده حربیلر اولان اصول وفروع ایچون نفقه واجبه اولمز آنلره بر واحسان منهی اولمغله انا وسائر اقارب وقاضی ایچون مزبور بیع اجماعا یوقدر و اجماعا حاضر اولان اوغلونك عرضنی بیع ایده‌مز وغائبك اراضی واشجار وشرب ودار ومنازل امثالی عقارنی بیع ایده‌مز ﴿ فیبیع عقار صغیر ومجنون انفاقا للنفقة‌له ولزوجته واطفاله کما فی النهر مثنا بقدر حاجة لافوقها (ولافی دین له سواها) لمخالفة دین النفقة لسائر الدیون ﴾ امدی صغیرك ومجنونك عقارنی انفاقا بیع ایدرو مزبورابك غائب کبیر اوغلونك عرضنی بیعنك جوازی کندونك وغائب مزبورك زوجه‌سنك و اطفالنك احتیاجاری قدر نفقه‌لری ایچون آندن زیاده‌یی بیع ایده‌مز ونفقه دینی سائر دیونه مخالف اولمغله باباکندونك نفقه دیننك ماعداسی دینی ایچون دخی اوغلونك عرضنی بیع ایده‌مز دیننك ثبوتی قضایه محتاج اولوب غائبه قضا اولمدیغندن امانفقه قبل القضا واجبه اولمغله قاضینك آنده قضاسی اعانه اولدیه‌ غائبه قضا اولمغله بابانك بیعی جائز اولدی ﴿(ضمن) قضاء لادیانة (مودع الابن)کمدیونه (لوانفق الودیعة علی ابویه وزوجته واطفاله (بغیرامر) المالك (اوقاض) ان کان والافلا ضمان استحسانا کمالارجوع وکالوانحصر ارثه فی المدفوع الیه لانه وصل الیه عین حقه ﴾ برمودع مودعك وياقاضی اولان محلده قاضینك امری اولمقسزین مودعك ابوینه وزوجه واطفالنه ودیعه‌یی انفاق ایلسه مدیون کبی قضاء ودیعه‌یی ضامن اولور ودیندن بری اولمز امادیانةً بینه وبین الله تعالی ضامن اولمز ودیندن بری اولور وحرامده اولمز وغائب وفات ایتدکده ورثه‌لرینه سزك بنم اوزرمده حقکز بوقدر دیو یمین ایتسه کندویه حلال اولورزیرا اشبو فعلندن مرادی اصلا حدر افساد دکلدر و بونك نظیری وصی میتك اوزرنده اولان دینی بلسه‌ده قضا ایتسه وقاضینك و ورثه‌نك معلومی اولمیوب وکندی اقرار ایتسه آثم اولمز ینه بویله برکسه‌نك برآخر کسه‌نك عندنده برمقدار ودیعه‌سی اولوب وودیعه صاحبنك او زرنده اول قدر برآخر کسه‌نك حقی اولدیغی عندنده ودیعه اولان کسه‌نك معلومی وآنی ادا ایتمکسزین وفات ایتسه اول کسه کندوسی اقرار ایتمکسزین اول دینی اداجائزدر واکر اول ودیعه محلنده قاضی بولنمزسه استحسانا مدفوع الیهه رجوع اولمدیغی کبی ضمانده اولمز تکم کندویه دفع اولنان ودیعه‌نك ارثی کندویه منحصر اولدقده ضمان اولمدیغی مثللو زیرا عین حقی کندویه واصل اولدی برسفر ده‌رفیقلر اولان کسه‌لرك برینه اغما

(ویاموت)

ویاموت ایرشدکده دیکرینك آنك مالندن کندولرینه وتجهیزنه صرفلرنده ضامن اولمدیغی کبی وغاصب مغصوبی مالکك معلومی اولمیه‌رق کندویه اطعام ایتسه ینه ضمان لازم اولمز

﴿(فرق بین نفقة الولد والزوجة وبین سائر الاقارب)﴾

﴿(و)الابوان (لوانفقا ماعندهما) لغائب (من ماله علی انفسهما وهومن جنسه) ای جنس النفقة (لا) یضمنان لوجوب نفقة الولاد والزوجية قبل القضاء حتی لوظفر بجنس حقه فله اخذه ولذا فرضت فی مال الغائب بخلاف بقية الاقارب ﴾ ابوان وولد وزوجه نفقه‌لری جنسندن غائبك کندولرینك عندلرنده بولنان مالرینی کندی نفسلرینه انفاق ایتسه‌لر ضامن اولمزلر ولادایله زوجیت نفقه‌لری قبل القضا واجب اولمغله حتی حقلری جنسندن دراهم و دنانیره ظفریاب اولسه‌لر آنی اخذ کندولرینه جائز وروادر بنابرین غائبك مالنده دخی فرض وتقدیر اولندی اماسائر اقاربك نفقه‌لری مزبورلرك خلافنه‌در قضا ویارضا ایله واجبه اولور وظفر بولدقلرنده برشی اخذ ایده‌مزلر ﴿ ولوقال الابن انفقته وانت موسر وکذبه الاب حکم الحال یوم الخصومة ولو برهنا فبینة الابن خلاصه ﴾ واکر ابن نفقه‌دیی انفاق ایتدك حالبوکه سن مستحق دکل ایدك موسر ایدك دیوب و بابا آنی تکذیب ایتسه بابانك یوم خصومتده اولان حالی حکم نصب اولنورده اکر اول کونده معسر ایسه نفقه مثلنده قول کندونکدر موسر ایسه قول ابنکدر واکر اثبات بینه ایدرلرسه ابنك بینه‌سی اولیدر ﴿(قضی بنفقة غیرالزوجة) زادالزیلعی والصغیر (ومضت مدة) ای شهر فاکثر (سقطت) لحصول الاستغناء فیمامضی واما مادون شهر ونفقة الزوجة والصغیر فتصیر دینا بالقضاء (الاان یستدین) غیرالزوجة (بامر قاض) ﴾ زوجه‌نك وزیلعی‌نك بیاننه نظرا صغیرك غیری‌نك نفقه‌سیله قاضی حکم ایدوب برماه و یازیاده مدت مرور ایتسه نفقه مشروحه ساقطه اولور مدت ماضیه‌ده استغنا حاصل اولمغله زیرا مزبورلرده نفقه‌نك وجوبی ضرورتلرینی دفع ایچون ایدی اول ایسه حاصل اولدی امابر ماهدن اقل مدتك مروریله ساقطه اولمز زیرا مدت یسیره‌نك مروریله ساقطه اولسه استیفای حق کندولرینه ممکن اولمز وزوجه ایله صغیرك نفقه‌لری قضا ویارضا ایله دین اولور الامزبور غیر قاضینك امریله استدانه ایدوب وآندن انفاق ایدرسه ساقطه اولماز ﴿ فلولم یستدن بالفعل بلا رجوع بل فی الذخیرة

لواكل اطفاله من مسئلة الناس فلا رجوع لامهم ولواعطوا شيئا و استدانت
شيئا او انفقته من مالها رجعت بمازادت خانية و ينفق منهما) عزاه فى البحر
للمبسوط لكن نظر فيه فى النهر بانه لااثر لانفاقه بمااستدانه حتى لو استدان
وانفق من غيره ووفى مما استدانه لم تسقط ايضا انتهى * بس مزبور غير بالفعل
استدانه ايتيوب مثلا كندويه بعضا اعطا اولنان صدقه دن انفاق وذخيره نك
بيانته كوره چوجوقلرينه ناسدن سؤال ايتديكى نسنه دن انفاق ايتسه آنالرى
ايچون رجوع يوقدر واكر اطفال بعضا كندولرينه برازشى اعطا اولنوب ووالده لريده
برازشى استدانه وياخود كندى مالندن انفاق ايلسه زياده ايله رجوع ايدركه يعنى
استدانه ويا مالندن صرف ايتديكيله ديمك واستدانه ايتديكى مبلغدن انفاقك
اشتراطنى بحرده مبسوطه نسبت ايتدى لكن صاحب نهر اشتراط مشروحه
اعتراض ايراد ايتديكه استدانه اولنان مبلغدن انفاق ايچون براثرو فائده يوقدر
حتى استدانه ايتسه ده آندن صرف ايتيوب غيرايسندن صرف ايتسه ده استدانه
ايتديكندن اول غيرى ايفا ايتسه بنه نفقه ساقطه اولمز * انتهى * *(فلو مات
الاب) اومن عليه النفقة (بعدها) اى الاستدانة المذكورة (فهى) اى النفقة
(دين) ثابت (فى تركته فى الصحيح) بحر ثم نقل عن البزازية تصحيح مايخالفه
ونقله المصنف عن الخلاصة قائلا ولولم ترجع حتى مات لم تأخذها من تركته
هوالصحيح انتهى ملخصا فتأمل * ايمدى بابا وياخود اوزرينه نفقه لازمه اولان
سائر ذى رحم محرم مارالذكر امر قاضيله كندودن انفاق اولنان
استدانه دنصكره وفات ايتسه اول نفقه قول صحيحده كندونك تركه سنده ثابت
اولان ديندر حتى اول قدر مالنه زكات لازمه اولمز عباد طرفندن مطالبه اولنان
مبلغ اولمغله صكره صاحب بحر بزازيه دن اشبو تصحيح مشروحك مخالفنى نقل
ايلدى ومصنف مرحوم دخى آنى نقل ايليوب بيوردىكه مثلا آنا استدانه
ايتديكى نفقه مفروضه يى ولدك باباسنه رجوع ايتمكسزين بابا وفات ايلسه
قول صحيحده تركه سندن اخذ ايده مز خلاصه نك كلامى بونده ملخصا نهايت بولدى
لكن مفتى به اشبو قولين صحيحينك بريسنى ناسه اوفق واحرايه مراعاة اختيارده
تأمل لازمدر * وفى البدائع الممتنع من نفقة القريب المحرم يضرب ولايحبس
لفواتها بمضى الزمن فيستدرك بالضرب وقيده فى النهر بحثا بما فوق الشهر
لعدم سقوطمادونه كما مر ولايصح الامر بالاستدانة ليرجع عليه بعد بلوغه *
وبدايعده مسطور دركه ذى رحم محرم اولان قريبك نفقه سندن امتناع ايدن متمرد
ضرب اولنور حبس اولنمز زيرا حبس اولنسه زمانك مضيله نفقه ساقطه اولمغله
فوت اولورده مستحقه اضرار اولور بس ضربله اول ضرر تدارك اولنور لكن

ابتدا استدانه ايله امر ايدوبده صكره استدانه اولنانى تحصيل ايچون كندويى
حبسه برمانع يوقدر وقريبك نفقه سى ايچون عدم حبس نهرده بحثله مافوق الشهر
ايله تقييد ايلديكه يعنى برآيدن زياده حبس اولنمز زيرا برآيدن اقلده ساقطه اولمز
نتكيم ماسبقده مرور ايلدى وصغيرك بلوغندنصكره كندويه رجوع ايچون
استدانه ايله امر صحيح اولمدى * (و) تجب النفقة بانواعها (لمملوكه) منفعة
وان لم يملكه رقبة كموصى بخدمته وفى القنية نفقة المبيع على البائع مادام فى يده
هوالصحيح واستشكله فى البحر بانه لاملك له رقبة ولامنفعة فينبغى ان تلزم المشترى *
دخى موسر مزبورك منفعة مالك اولديغى مملوكيچون بجميع انواعها نفقه واجبه
اولور خدمتيله وصيت اولنان مملوك كبى هرنقدر رقبة كندويه مالك اولمزسه ده
وقنيه ده مذكور دركه مبيع مادام بايعك يدنده اولدقجه نفقه سى كندويه لازمه
اولور وانجق صحيح اولان قول بودر واشبو قوله بحرده اشكال ايراد ايلديكه
صورة مشروحه ده بايعك رقبة ومنفعة ملكى يوقدر بس لايق اولان نفقه نك
مشترى يه لزوميدر جواب ممكندركه مادام مالكنه تسليم ايتمدكجه كندوده شائبة
ملك واردر حتى ضماندن انجق مشترى يه تسليما خروج ايدر * (فان امتنع فهى
فى كسبه) ان قدر بان كان صحيحا ولوغير عارف بصناعة فيؤجر نفسه كعين البناء
بحر (والا) لكونه زمنا اوجارية لايؤجر مثلها (امره القاضى ببيعه) وقالا
يبيعه القاضى وبه يفتى (ان محلا له) والا كمدبر وام ولد الزم بالانفاق لاغير *
واكر سيد انفاقدن امتناع ايدرسه اكر مملوك صحيح وسالم اولوب كار وكسبه
مقتدر اولورسه نفقه سى كسبندن اولور واكر كار صاحبى اولمزسه معين بنا كه
فاعل كبى نفسنى ايجار ايدر واكر زمن ويا كندى مثللو ايجار اولنمز جاريهٔ حسنا
وصغير كبى كسبه قادر اولمزسه قاضى كندويه بيعيله امر وجبر ايدر اكر بيعه قن كبى
محل اولورسه وامامين رحمه الله تعالى عليهما قاضى كندوسى بيع ايدر ديديلر
وانجق بونكله افتا اولنور يوق ام ولد ومدبر مثللو بيعه محل اولمزسه انجق انفاقله
الزام اولنوركه سيد اوزرينه انفاق لازمدر ديو حكم اولنور * (عبد لاينفق
عليه مولاه اكل) اواخذ (من مال مولاه) قدر كفايته (بلا رضاه عاجزا عن الكسب)
اولم يأذن له فيه (والا) يأكل كما لوقتر عليه مولاه لايأكل منه بل يكتسب ان قدر
مجتبى * كسبدن عاجز ويا كسبه مولاسنك اذن ويرمديكى عبده مولاسى انفاق
ايتمسه مولاسنك مالندن اذن ورضاسى اولمقسزين اكل ويا كفايت مقدارى
مالندن اخذ ايدر واكر عاجز اولميوب ويا كسبه كندويه اذن ويررسه مالندن
اكل ايتمز نتكيم مولاسى انفاقده تقتير وخست ايدوب كفايت مقدارندن دون صرف
ايتدكده اذنسز مولانك مالندن اكل ايتميوب بلكه كسبه مقتدر اولورسه كسب

ايدوب آندن اكل ايدر ❊ وفيه تنازعا فى عبد او دابة فى ايديهما يجبر ان على نفقته ❊ وينه مجتبا ده مرسومدركه ايكى كمسه اللرنده بولنان بر عبد ويا بردابه ده هر برى بندر ديو منازعه ايتسه لر آنك نفقه سيچون جبر اولنورلر ❊ (نفقة العبد المغصوب على الغاصب الى ان يرده الى مالكه فان طلب الغاصب (من القاضى الامر بالنفقة او البيع لايجيبه) لانه مضمون عليه (و) لكن (ان خاف) القاضى (على العبد الضياع باعه القاضى لا الغاصب وامسك) القاضى (ثمنه لمالكه) ❊ غصب اولنان عبدك نفقه سى غاصبك اوزرينه در مالكنه ردايده نه قدر كندويه برشى لازم اولمز واكر غاصب قاضى دن نفقه تقديرينى وياعبدك بيعيله امرنى استدعا ايتسه قاضى اكا اجابت ايتمز زيرا غاصبك عندنده وفاتى وضياعى احتمالندن بيع اولنوب وثمنك حفظ اولنمسى اولى در دينيلورسه جواب ممكنكه بهمه حال محفوظدر غاصب اوزرينه مضمون اولديغندن واكر قاضى عبدك ضايع اولمسندن خوف ايدرسه كندوسى بيع ايدوب ثمنى صاحبى ايچون امساك ايدر غاصب بيع ايدمز ❊ (طلب المودع اوآخذ الابق او احد شريكى عبد غاب احدهما (من القاضى الامر بالنفقة على عبد الوديعة) ونحوها (لايجيبه) لئلا تأكله النفقة (بل يؤجره وينفق منه او يبيعه ويحفظ ثمنه لمولاه) دفعا للضرر والنفقة على الآجر والراهن والمستعير واما كسوته فعلى المعير وتسقط بعتقه ولوزمنا وتلزم بيت المال خلاصة ❊ عندنده وديعه عبد اولان وياعبد ابق اخذ ايدن ويابرعبده شريكلر اولوب وبرى غائب اولان ايكى شريكك برى ويامصرده ويامصرك غيريده دابه ضاله يى بولان كمسه قاضى دن مزبورلره نفقه تقديرينى استدعا ايتسه لر قاضى استدعالرينه اجابت ايتمز نفقه كندويى اكل واتلاف ايتمسون ايچون بلكه دفعا للضرر ايجاريله امر ايدوب آندن انفاق ايدر وياخود كندويى بيع ايدوب سيدى ايچون ثمنى حفظ ايدر وعبدك نفقه سى آجر ومستعير وراهن اوزرينه در كندولرى مالك اولدقلرندن اما كسوه سى معير اوزرينه در مستعيرك مالكيتى موصى له بالخدمة كبى بغير عوض منفعتده در سيدك عبدى عتقيله نفقه سى كندودن ساقطه اولور هرنقدر زمن ايسه ده واكر برشى اولمزسه نفقه سى بيت المالدن لازمه اولور ❊ (دابة مشتركة بين اثنين امتنع احدهما من الانفاق اجبره القاضى) لئلا يتضرر شريكه جوهرة ❊ ايكى كمسه نك شريكلر اولدقلرى دابه مشتركه يه انفاقدن برى امتناع ايتسه شريكى متضرر اولمسون ديو قاضى آنى انفاقه جبر ايدر وياخود حصه كى بيع ايله دير ❊ وفيها (ويؤمر) اما بالبيع واما (بالانفاق على بهائمه ديانة لاقضاء على) ظاهر (المذهب) للنهى عن تعذيب

الحيوان واضاعة المال وعن الثانى يجبر ورجحه الطحاوى والكمال وبه قالت الائمة الثلاثة ❊ وينه جوهره ده مذكوردركه دوابنه انفاقدن امتناع ايدن كمسه تعذيب حيواندن واضاعهٔ مالدن نهى وارد اولمغله ظاهر مذهب اوزره ديانةً مفتى دن استفتا اولندقده كندى ايله جواب وريلكديا آنلره انفاقله يا بيعلريله امر اولنور قضاء حكم اولنمز امام ابى يوسفدن انفاق مزبور ايله جبر اولنور ديو روايت اولندى واشبو قولى امام طحاوى وكمال ترجيح ايلديلر وائمهٔ ثلثه اشبو جبر قوليله حكم ايتديلر ❊ ولا يجبر فى غير الحيوان وان كره تضييع المال مالم يكن له شريك كامر قات وفى الجوهرة وان كان العبد مشتركا فامتنع احدهما انفق الآخر ورجع عليه ❊ تضييع مال هرنقدر مكروه ايسه ده دور وعقار واشجار مثللو حيوانك غيريده مادام شريكى اولمديجه انفاقله جبر اولنمز نتكم دابهٔ مشتركه ده لئلا يتضرر قولنده مرور ايلدى شارح رحمه الله تعالى دير كه جوهره ده مذكوردركه ايكى كمسه ميانه لرنده مشترك برعبد اولوب برى انفاقدن امتناع ايتسه ديكرى انفاق ايدرده شريكنه رجوع ايدر ظاهرى هرنقدر قاضى امر ايتمزسه ده ❊ ونقل المصنف تبعا للبحر عن الخلاصة انفق الشريك على العبد فى غيبة شريكه بلا اذن الشريك او القاضى فهو متطوع وكذا النخيل والزرع والوديعة واللقطة والدار المشتركة اذا استرمت والله تعالى اعلم ❊ مصنف كتاب جزاه الله تعالى يوم الحساب بحره تبعيتله خلاصه دن نقل ايتديكه برعبده شريكلر اولان ايكى شريكك برى آخرك غيبتنده وكندونك وياقاضينك اذنى اولمقسزين برمقدار شى انفاق ايلسه متطوعدر يعنى رجوع ايدمز غيبتيله معذور اولور ابا وامتناع صورتى بونك خلافنده در تعنت ايتمش اولور ينه بويله نخيل وزرع كندولرده ايكى شريكك برى ديكرينك وقاضى نك اذنى اولمقسزين آنك غيبتنده برازشى انفاق ايتسه متطوع اولور وديعه ده ينه بويله در اكر مودع انفاق ايدرسه متطوعدر قاضى انفقيله امر ايده مز بلكه يا ايجار ويابيعيله امر ايدر لقطه دخى ينه بويله در قاضى امر ايتمكسزين كندويه ملتقط انفاق ايلسه متطوعدر ودار مشتركه ترميم وتعميره محتاج اولوب شريكلرك برى آخرك اذنسز ترميم ايلسه ينه متطوعدر لكن شارح شركت بحثنده اشباهدن نقل ايدركه مشترك بنا منهدم اولدقده شريك عمارتدن امتناع ايتسه قسمته قابل ايسه جبر اولنمز تقسيم اولنور يوقسه بنا ايدر صكره ايجار ايدوب حصه سيله رجوع ايدر (فرع) تحتانى اولان بنا منهدم اولوب صاحبى عمارتندن امتناع ايتسه صاحب علو ايچون بنا وتعمير ايدوب سفل صاحبنى آندن منع ايدر مادام مصارفنى كندويه ادا ايتمديكجه ومضطر اولوب حقنه انجق آنك تعميريله واصل اولمغله متبرع اولمز

والله سبحانه وتعالى اعلم واستغفر الله العظيم

(كتاب العتق)

عقله طلاقك هر برلرنده زوال ملك ورفع قيد اولمغله برى برى عقبنده ذكر اولندى وطلاق هرنقدر مندوب دكلسه‌ده لكن مقابلى اولان نكاحه وصل ايچون عتقك اوزرينه تقديم اولندى روايت اولنوركه رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلم التمش اوچ رأس نسمه عتق بيوروب والتمش اوچ سنه عيش وزندكانيده عمر چوردبلر ويدان كريمانيله حجة وداعنده التمش اوچ رأس بدنه نحر بيورديلر وام المؤمنين حضرت عائشه رضى الله تعالى عنها وعن ابويها التمش طقوز رق آزاد ايدوب واول قدر عمر سورمشدر وپدر بدر كوارلرى ابو بكر الصديق رضى الله تعالى عنهدن دخى چوق عتق واقع اولمشدر وحضرت عباس عم خير الناس رضى الله تعالى عنهما يتمش رأس رق آزاد بيورمشدر وحضرت عثمان رضى الله تعالى عنه كندولرى محاصره‌ده ايكن يكرمى رأس عتق بيورمشلرايدى وحكيم بن حزام يوز رأس بوينو كوش طوقلورق آزاد بيورمشدر وعبدالله بن عمر رضى الله تعالى عنهمادن بيك عتق رقبه وبيك عمره ويتمش حج وفى سبيل الله بيك فرس حبسى وقوع بولمشدر وذوالكلاع الحميرى بركونده سكز بيك وعبدالرحمن بن عوف رضى الله تعالى عنه اوتوز بيك عتق رقبه بيورمشلردر وامام حاكم مسلمه‌دن روايت ايدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم {اللهم اسق عبدالرحمن سلسبيل الجنة} بيورمشلردر رضى الله تعالى عنهم اجمعين وعلى وجه اللغز مستور المرام سؤال اولنسه‌كه قنغى سيدكه عبدنه ملك اولور جواب شول برعبد مسلمكه حربى اولان سيدنه مستولى وغالب اولوب آنى اسير ايده بس كندوسى عتق اولوب مولاسى كندويه ملك اولور ❊ميزت الاسقاطات باسماء اختصارا فاسقاط الحق عن القصاص عفو وعما فى الذمة ابراء وعن البضع طلاق وعن الرق عتق ❊ اسقاطاتكه نكاح ورق وقود ودينى طلب قيدلرينى اختصارا براز اسملرايله شارع تمييز ايلدى وجه اختصار مثلا عتق لفظى اسقاط المولى حقه عن مملوكه بوجه يصير به المملوك من الاحرار تركيبندن اخصردر ايمدى قصاصدن حق اسقاط عفودر وذمنده‌كى دينى اسقاط ابرا وبضعدن منافعى اسقاط طلاق ورقدن حق استخدامى اسقاط عتقدر ❊وعنونه لا بالاعتاق ليعم نحو استيلاد وملك قريب ❊ مصنف كتاب عليه

رحمة الملك الوهاب اشبو كتاب بلاغت نصابى عتقله اصدار ايدوب اعتاقله تعبير بيورمديغى استيلاد وذى رحم محرم قريبه مالك اولمق ودار حربه برمسلمى اشترا ايدن حربى‌نك دخولى صورتلرينه عام وشامل اولسون ايچوندر زيرا اشبو صورت مشروحه‌لرده عتق واردر اعتاق يوقدر كنز وملتقى كبى اعتاقله تعبير ايدنلر غالبه نظر ايتمشلردر ❊(هو) لغة الخروج عن المملوكية من باب ضرب ومصدره عتق وعتاق وشرعا (عبارة عن اسقاط المولى حقه عن مملوكه بوجه) مخصوص (يصير به المملوك) اى بالاسقاط المذكور من الاحرار) ❊عتق لغتده مملوكيتدن خروجدر وبابى ضرب ومصدرى عينك كسريله عتق وفعيله عتاقدر قهستانى عتاق وعتاقه مصدرلردر عتق اسم مصدردر ديدى واصطلاح شرعده سيدك مملوكندن حقنى برنوع اسقاطيدركه آنكله مملوك احراردن اولور واشبو مصنفك يصير به المملوك من الاحرار قوليله تدبير وكتابت اخراج اولندى زيرا مزبورانله بيع وهبه ووصيت ساقط اولور لكن عبد انلرايله احراردن اولماز ❊ وركنه اللفظ الدال عليه اوما يقوم مقامه كملك قريب ودخول حربى اشترى مسلمادار الحرب ❊وعتقك ركنى كندونك اوزرينه دلالت ايدر لفظدركرك حريتى اقرار ايله وكرك نسبى بندندر ديو دعوى ايله وكرك اعتقتك كبى لفظ انشا ايله اولسون وياخود مزبور لفظ مقامنه قائم اولور مثلا قريبنه مالك اولمق كبى وياعبد مسلمى اشترا ايدن حربى مستأمنك دار حربه عبد مزبورايله دخولى كبى اولان شيله اولسون ❊وصفته واجب لكفارة ومباح بلانية لانه ليس بعبادة حتى صح من الكافر ومندوب لوجه الله تعالى لحديث عتق الاعضاء ❊ وعتقك صفتى قتل وظهار وافطار ويمين كفارتى ايچون وجوبدر شوقدر واركه اوچ اولكنده قدرتى اولانلره وجوب تعيين اوزره‌در يمينده تخير اوزره‌در وعبادت اولمديغنه بناءً بلانية مباحدر حتى عبادت اولمديغندن كافردن دخى صحيحدر وكتب ستة‌ده اولان عتق اعضا حديث شريفيكه {من عتق رقبة مؤمنة اعتق الله بكل عضو منها عضوا من اعضائه من النار} در بوندن ناشى لوجه الله تعالى عتق مندوبدر ❊ وهل يحصل ذلك بتدبير وشراء قريب الظاهر نعم ومكروه لفلان وحرام بل كفر للشيطان ❊ ومزبور ثواب كندونك اوزرينه ترتب ايدن مندوب تدبير وياقريبنى شرا ايله‌ده حاصل اولورمى الجواب ظاهر اولان حاصل اولور عتق ماده‌سى لازم دكلدر لكن ثوابك تحصيلنده نيت لازمدر وفلان ايچون ديمك مكروهدر وشيطان ايچون حرام بلكه كفردر ❊(ويصح من حر مكلف) ولو سكران او مكرها او مخطئا او مريضا او لا يعلم بانه مملوكه كقول الغاصب للمالك او البائع للمشترى اعتق عبدى هذا او اشار

الى المبيع عتق ✻ مملوكنده حر مكلفدن عتق صحيح اولور هرنقدر سكران
ويا مكره ويا مخطى ويا مريض اولوب ويا مملوكى اولديغى معلومى اولميه‌رق
اولورسه‌ده مثلا غاصبك مالكه ويا بايعك مشترى‌يه اشبو عبدمى عتق ايله
ديو مبيعه ويا مغصوبه اشارت ايدوبده مالك ويا مشترى كندونك ملكى
اولديغنى بلميه‌رك عتق ايتمسى كبى بس مشترى عتقيله قابض اولور وثمن
كندويه لازم كلور ومالك مغصوبى قبض ايتمش اولور رده غاصبدن مجددا
مطالبه ايده‌مز ومرض موتده عتق ثلثدن معتبر اولور ✻ لا من صبى ومعتوه
ومدهوش ومبرسم ومغمى عليه ومجنون ونائم كما لا يصح طلاقهم ولو اسنده لحالة
مما ذكر او قال وانا حربى فى دار الحرب وقد علم ذلك فالقول له (فى ملكه) ولو
رقبة كمكاتب ✻ صبى هر نقدر عاقل اولورسه‌ده ومعتوه ومدهوش ومبرسم ومغمى
عليه ومجنون ونائمدن عتق صحيح اولمز بونلرك طلاقلرى صحيح اولمديغى كبى
ومزبورلرك معنا وتوضيحلرى طلاقده مرور ايلدى فراجعه ان شئت واكر
معتق عتقى صباوت وياعته كبى برحالده اسناد ايدوب اول حالده وقوع
بولدى ديسه ويا بن دارحربده حربى ايكن اولدى ديوب حالبوكه اول حالترده
كندوده مستبان وظاهر اولسه دعواسنده قول كندونكدر ومعتقك ملكنده
اولمسى هرنقدر يدا حر ورقبة ملك اولان مكاتب كبى اولورسه‌ده وعبد مأذون
وقبل القبض عبد مشترى ومرهون ومستأجر ورقبه‌سنى بركسه‌يه وخدمتى برآخر
كسه‌يه وصيت اولنان مكاتب كبيدر ✻ وخرج عتق الحمل اذا ولدته لستة اشهر
فاكثر ولولا قل صح ✻ ومعتقك ملكنده اولمسيله عتق وقتندن آلتى آيده ويا اكثرده
ولادت ايدن حملك عتق خروج ايتدى حين عتقده وجودى متيقن اولمديغندن
مدة مشروحه‌دن اقلده ولادت ايدرسه عتق صحيحدر ✻ (ولو باضافته اليه) كان
ملكتك والى سيده كان اشتريتك فانت حر بخلاف ان مات مورثى فانت حر لا يصح
لان الموت ليس سببا للملك ✻ سابق الذكر حر مكلفك عتقى هرنقدر ملكه ويا سببنه
اضافت وتعليقله اولوب مثلا ان ملكتك ويا ان اشتريتك فانت حر ديمك كبى
اولورسه‌ده يعنى ملكه ويا شرا ديللو سينه عتق تعليق اولنورسه حين
تعليقده ملكك تحقق شرط دكلدر واكر دخول دار كبى مزبورانك غيرى‌يه
تعليق اولنورسه تعليق ونزول جزا وقتلرنده ملكك وجودى شرط قلندى
ميانه‌لرنده ملكك وجودى شرط دكلدر سبب ملك اولميان شيئه اضافتله مورثم
وفات ايدرسه سن حرسك ديمك صورة مشروحه‌نك خلافنه‌در بونده عتق
صحيح اولماز موت ملكه سبب اولمديغندن زيرا بعض اولور كه مورث وارثك قتليله
وفات ايدرده ارثه مانع اولور وياخود مورثك وفاتى وقتنده وارث مرتد اولور اما

ان ورثتك فانت حر ديسه اشبو تعليق صحيح اولور ارث ملكه سبب اولمغله
✻ ومن لطائف التعليق قوله لامته ان مات ابى فانت حرة فباعها لابيه ثم نكحها
فقال ان مات ابى فانت طالق ثنتين فمات الاب لم تطلق ولم تعتق ظهيرية وكأنه
لان الملك ثبت مقارنا لهما بالموت فتأمل ✻ تعليقك لطيفه‌لرندندر معلقك كندى
جاريه‌سنه بابام وفات ايدرسه سن حره‌سك قولى بعده مزبوره جاريه‌يى باباسنه
بيع صكره نكاح ايدوب صكره بابام وفات ايدرسه سن ايكى طلاق بوشسون ديوب
درعقب باباسى وفات ايتسه مزبوره جاريه بوشده اولمز آزاده اولمز ظن ايده‌رمكه
موت سببيله ملك طلاقله عتقه مقارن اوله‌رق ثابت اولديغنه مبنيدر زيرا
جزا شرطك تحققندن صكره اولمق لازمدر ومملوكه‌يه طلاق واقع اولمز فتأمل
قولى علتك دقتنه اشارتدر ✻ (بصريحه بلا نية) سواء وصفه به (كانت
حرا و) عتق او (عتيق او معتق او محرر) ولو ذكر الخبر فقط كان كناية (او)
اخبر نحو (حررتك او اعتقتك او اعتقك الله) فى الاصح ظهيرية ✻ مزبور عتق
وضعا وشرعا انجق كندوده استعمال اولنان صريح اعتاق لفظيله
بلانية صحيح اولور كرك انت حر ويا عتيق ويا معتق ويا محرر كبى صيغهٔ
وصفله جملهٔ اسميه ايله ذكر ايتسون اخبار او وصاف اولمغله انت حر تركيبنده
فقط خبرى ذكر ايتسه‌ده حر ديسه كنايه اولورده نيته محتاج اولور وياقول
اصحده حررتك ويا اعتقتك ويا اعتقك الله كبى جملهٔ فعليه ايله لفظا اخبار ومعنى انشا ايله
ذكر ايتسون ايمدى شارحك او اخبر كلامى وصفه‌به اوزرينه معطوفدر
✻ (او هذا مولاى او) نادى نحو (يا مولاى) او يا مولاتى بخلاف انا عبدك
فى الاصح ✻ وياخود كندى عبدنه اشارتله هذا مولاى ويا جاريه‌سنه
مولاتى ايله اخبار ايلسون ويا يا مولايى ويا مولاتى ندا ايلسون او نادى قولى
وصفه اوزرينه معطوفدر بونلر صريحه ملحق اولمغله يا حرمنزله‌سنده
اولدى قول اصحده انا عبدك مزبورلرك خلافنه‌در عتق اولمز ✻ (او يا حر
او يا عتيق) ولو قال اردت الكذب او حريته من العمل دين (الا اذا سماه به)
واشهد وقت تسميته خانية فلا يعتق مالم يرد الانشاء وكذا فى الطلاق ✻
وياخود يا حر ويا عتيق ايله ندا ايتسون عتق اولور عتقه دلالتده صريح اولان
لفظله ندا ايتديكندن بس اشبو ايكى لفظله كذب وعملدن حريت
مراد ايتدم ديسه ديانة تصديق اولنور قضاء تصديق اولنمز ظاهردن
عدول اولنمغله لكن مار الذكر حر ويا عتيق عبدى تسميه ووقت تسميه‌ده
اشهاد ايتسه كه بنم عبدمك اسمى حردر ديو ايمدى عتق اولمز مادام
آنكله انشاى عتق مراد ايتمديكجه طلاقده‌ نه بويله عتق كبى كندى ايله

تسمیه‌ده ندا ایله طلاق واقع اولمز میانه‌لرنده فرق یوقدر ✽ (ثم) بعد تسمیته
بالحر (اذا ناداه) بمرادفه (بالعجمیة) کیا آزاد (اوعکس) بان سماه بآزاد
و ناداه بالعربیة بیا حر (عتق) لعدم العلمیة ✽ اشبو مثلا حر لفظیله
تسمیه‌دن صکره اول عبده یا آزاد کبی آنك مرادفی ترکیبله ندا ویاخود
عکسیله آزاد ایله تسمیه وکندویه عربی اولان یاحر ایله ندا ایلسه
اول عبد آزاد اولنور اشبو ایکی مسئله‌ده علمیت بولنمغله ✽ (کذا
رأسك حر ووجهك حر ونحوهما مما یعبر به عن البدن) کما مر فی الطلاق
ولو اضافه الی جزء شائع کثلثه عتق ذلك القدر لتجزیه عند الامام کما سیجیء ✽ یعنی
بویله طلاقده مرور ایتدیکی کبی کندی ایله جمیع بدندن تعبیر اولنور مثلا
رأسك حر ووجهك حر امثالی تعبیرلر ایله حریتی عضو مزبورلره مضاف
قیلسه اعتاق صحیح اولور یعنی کندودن کل ایله تعبیر اولنان رقبه وفرج
امثالی لفظلر کل کبیدر اما کندیله کلدن تعبیر اولنمیان ید ورجل
کبی عضولر اعضای مشروحه‌لرك خلافندر ومعتق عتق ثلث ونصف کبی
عبدك جزء شایعنه مضاف قیلسه اول مقداری آزاد اولور امام اعظم وهمام
اقدم رحمه الله تعالی ورضی عنه نزدنده عتق تجزی قبول ایتمکله نتکم بوندن
صکره‌کی بابده کلور ✽ ومن الصریح قوله لعبده انت حرة ولامته انت حر خانیة ✽
عتقك صریحی قسمندندر برکسه‌نك عبدینه تأنیثله سن حره وجاریه سنه
تذکیر ایله حرسك قولی زیرا عبده ذات وجنه اعتباریله تأنیث وجاریه‌یه جسم
وشخص اعتباریله تذکیر وارددر وفقها اعرابه اول قدر نظر ایتمزلر حتی برکسه
براره کسر ایله زنیت وعورته فتحه ایله زنیت دیسه کندویه شرعا حد لازم
اولور ✽ ومنه وهبتك اوبعتك نفسك فیعتق مطلقا ولوزاد بکذا توقف
علی القبول فتح ✽ یعنی صریح قبیلندندر برکسه‌نك عبدینه سنك نفسکی سکا هبه
وبیع ایتدم دیمسی پس اشبو تعبیر مزبورلرده مطلقا عتق اولور که عبد
کرك مزبور هبه وبیعی قبول ایتسون ویا ایتمسون ویاخود عتقه نیت ایتسون
ویا ایتمسون زیرا واهبله بایعدن ایجاب موهوب له ومبیعدن ملکی ازاله ایچوندر
بونده ایسه عبدك کندی نفسنده مالکیتك معناسی اولمدیغندن کندویه
ملك ثابت اولمز ایمدی هبه ایله بیع عبددن ملکك برکسه‌یه واصل اولمقسزین
ازاله سی ایچوندر بوده اعتاقك معناسیدر وصورت مشروحه‌ده بکذا یی زیاده
ایدوب یعنی عبده‌سنی شوقدر درهم مقابلی سکا هبه وبیع ایتدم دیسه
بونده عبدك قبولنه توقف ایدر زیرا بوعتق علی مال اولمغله قبول کندوده
شرط اولدی ✽ ومنه المصدر نحو العتاق علیك وعتقك علی فیعتق

بلانیة ولو زاد واجب لم یعتق لجواز وجوبه لکفارة ظهیریة ✽ والعتاق
علیك وعتقك علی ترکیبی مثلاوه‌کی مصدر یعنی صریحندندر بلانیة عتق
اولور یعنی عتاق اوزریکه واقعدر دیمکدر واجب یاخود لازم تقدیری صحیح
اولمز واجب لفظنی زیاده ایلسه عتق اولمز کفارتدن ویاندردن ناشی
اوزرینه واجب اولمسی احتمالندن واقعی بیان اولوب انشا اولمدیغندن
✽ وفی البدائع قیل له اعتقت عبدك فاومأ برأسه ان نعم لم یعتق ولوزاد
من هذا العمل عتق قضاء ✽ بدایعده مرسومدرکه برکسه‌یه سن عبدکی
آزاد ایتدکمی دیو سؤال اولندقده باشیله بلی دیو اشارت ایتسه عتق اولمز
لفظله جواب ممکن ایکن اشارتله اولدیغندن سؤالده من هذا العمل قولنی
زیاده ایلسه اول دخی جوابده نعم اول عملدن آزاد ایتدم دیسه قضاء عتق
بولنور بو ایما مسئله سنه متعلق دکلدر بلکه اصل کلامه راجعدر زیرا مجرده
ولوقال انت حر من هذا العمل عتق قضاء دیو مصرحدر ✽ ولوقال یاسالم
فاجابه غانم فقال انت حر ولانیة له عتق المجیب ولوقال عنیت سالما عتقا قضاء ✽
برکسه سالم نام عبدنه یاسالم دیو ندا ایتدکده غانم نام عبدی نعم دیو جواب
ویردکده بلانیة سیدسن حرسون دیسه مجیبکه غانم آزاد اولور بوندن فهم
اولنان نیته مقارن اولوب بنم مرادم سالم ایدی دیسه قضاء ایکیسیده
آزاد اولورلر امادیانة انجق قصد ومراد ایتدیکی اولور ✽ وفی الجوهرة
قال لمن لایحسن العربیة قل لعبدك انت حر فقال له عتق قضاء ✽ جوهره‌ده
مسطوردرکه برکسه لغة عربیه‌یه عالم اولمیان کمسه‌یه قل لعبدك انت حر دیوب
اول دخی مضمونتی بلمیه‌رك اول قولی تکلم ایتسه قضاء عبدی عتق اولور
قصدی اولمدیغندن دیانة اولمز ✽ ولو قال رأسك رأس حر بالاضافة
لایعتق وبالتنوین عتق لانه وصف لاتشبیه ✽ برکسه عبدنه سنك باشك حر
باشیدر دیسه اضافتله عتق اولمز واگر تنوینله صفت اوله‌رق حر اولان
رأسدر دیسه عتق اولور تنوینله حریتله رأسی وصف اولوب تشبیه اولمدیغندن
رأس ایسه کندیله کلدن تعبیر اولنان عضودر پس انت حر دیمش
اولور ✽ (وبکنایته ان نوی) للاحتمال (کلاملك لی علیك اولاسبیل لی
اولارق وخرجت من ملکی وخلیت سبیلك و) کقوله (لامته قد اطلقتك)
وانت اعتق اولزوجته اطلق من فلانة وهی مطلقة تعتق وتطلق ان نوی
کنایه بهما ✽ دخی اعتاق عتقك کنایه‌سیکه کندویه موضوع
اولمیوب لکن کندویه احتمالی اولان لاملك لی علیك ویالاسبیل لی ویالارق
وخرجت من ملکی وخلیت سبیلك وجاریه‌سنه‌سنی طلاق ایلدم قولی مثللو

الفاظـله ده صحيح اولور اكر نيت ايدرسه عتقه احتمالى اولمغله علامهٔ حموى
ديركه اصولده ثابتدركه كنايه ده نيت ويا نيت مقامنه قائم اولان دلالت
حال شرطدركه حتى كنده ده اولان اشتباه زائل اوله ملك ورقك
نفينك نيته توقفى كندولرك نفينك عتقله اولديغى كبى بعله ده اولديغنه
مبنيدر ❊ ايمدى عتقده نيتدن لازمدر وسبيلك انتفاسى عتقله ده اولور
ارضاايله ده حتى كندويه لوم وعقوبته سبيل اولمز وملكدن خروج
وتخليهٔ سبيل عتقله ده اولور وغيربسيله ده اولور اطلاق دخى بنه بويلجه در
اما طلاقت بونك خلافنده در آنكله عتق واقع اولمز هرنقدر نيت ايدرسه ده ماسبقده
مرور ايتديكه عتق لفظيله طلاق واقع اولور عكسى اولمز دخى معتقه اولان جاريه دن
كنايه اولەرق سن فلانه جاريه دن زياده عتق اولمشسون ويامطلقه دن كنايه سن
فلانه عورتدن زياده مطلقه سك ديمك كبى ايمدى بونلرده عتق وطلاق واقع
اولور اكر نيت ايدرسه زيرا اعتق لفظنك اقدم فى السن ويا اجل معنا سنه
اولمسيده محتملدر نتكم عتق وطلاق كلملرينى هجه ايوب حروفلرينك اسمليله
تلفظده واقع اولدقلرى مثللو ❊ وفى الخلاصة قال لعبده انت غير مملوك لايعتق
بل تثبت له احكام الاحرار حتى يقر بانه مملوكه ويصدقه فيملكه وكذا ليس هذا
بعبدى لا يعتق وقاس عليه فى البحر لاملك لى عليك لكن نازعه فى النهر ❊
خلاصه ده مرسومدركه بركسه عبدنه سن مملوك دكلسن ديسه عتق اولمز
وكندوده بو بنم ملكمدر ديو دعوى واستخدام ايده مز ووفات ايتسه ولاء ايله
كندويه وارث اوله مز بلكه كندويه احرار حكمى ثابت اولور حتى عبد
كندونك آنك مملوكى اولديغنى اقرار وسيد آنى تصديق ايدەنه دك بويله اولورسه
سيدك كندويه مالك اولور ينه بويله بو بنم عبدم دكل ديسه عتق اولمز
وكذا لفظندن صكره لايعتقيه حاجت مس ايتمز بحرده متنك لاملك لى عليك
مفهومنى انت غير مملوك وليس هذا بعبدى قولنك اوزرينه قياس ايلدى لكن
نهرده قرنداشى كندويه نزاع ايلديكه اشبو قياس قياس مع الفارقدر زيرا بونلر
متنك مسئله سنه مغايردر متنك مسئله سنده مولى انجق بنم بونده ملكم يوقدر
ديو اقرار ايدوب بو ايسه غيرك ملكى اولمسنه منافى اولمديغندن وخلاصه نك
مسئله سنك موضوعى سيدك عبدك اصلا مملوك اولمسنى اقرارى اوزره در
ياكندونك عتقنه بناً ويا حريهٔ اصليه سنه بناً ❊ (و) يصح ايضا (بهذا
ابنى) او بنتى (الاصغر) سنا من المالك (والاكبر و) كذا (هذا ابى) او جدى
(او) هذه (امى وان لم) يصلحوا لذلك ولم (ينو) العتق لانها صرايح لاكناية
ولذا جاء بالباء ❊ ينه بويله الفاظ مشروحه ايله اعتاق صحيح اولديغى كبى

مالكك كندودن سنا اصغر ويا اكبر اولان عبدنه ويا جاريه سنه بو بنم
اوغلوم ويا قزمدر ديمكله ده اعتاق صحيح اولور مملوكده بنوت حريتنه سبب
اولمغله ابنى ويا بنتى قولى حريتندن اخبار اولديغنه بناً ايمدى ذكر سبب ارادهٔ
مسبب اولور وياخود استعاره اولەرق سن بنم اوغلوم كبيسك كندويه ملازم
اولان وصفده كه حريتده ديمسده ده اولور وينه بويله عبدنه بو بنم بابام ويا
ده ده م ويا جاريه سنه بو بنم انام ديسه اعتاق صحيح اولور هرنقدر ابوت
وجدودت وامية صالح اولميوب وكندى عتقه نيت ايتمزسه ده زيرا اشبو ابنى
وابى امثالى لفظلر صريحلردر كنايه دكلردر بناً عليه بهذا ابى قولنى
باايله ايراد ايلديكه حتى بكنايته اوزرينه معطوف اولديغى معلوم اوله زيرا
باايله ذكر اولنمسه لاملك لى عليك مثللو كنايه نك مثاللرينه عطفى موهم
اولورده بونلرده كنايه دن اولمسى لازم كلور بو ايسه خلاف واقعدر ❊ واخرها
لتفصيلها فان صلحوا وجهل نسبهم فى مولدهم وليس للقائل اب معروف يثبت
النسب ايضا مالم يقل ابنى من الزنا فيعتق فقط ❊ مزبور ابنى وابى لفظلرى
عتقك صريحندن اولوب كنايه سندن اولمديسه صريحدن تأخير اولنمسنك سببى
بونده اولان تفصيله مبنيدركه مارالذكر كندولرينه ابن واب وام اطلاق اولنان
ذوات بنوته صالح اولوب اول مثللو ولد كندى مثللو كسه دن تولد ايدر
اولوب وابوته وامية صالح اولوب ونسبلرى مولدلرنده معلوم اولميوب
وابى دين كسه نك مشهور باباسى اولمزسه عتق اولديغى كبى نسبده ثابت
اولور مادام بنم زنادن اوغلومدر ديمدكجه اكر بو دعوايى ايدرسه فقط عتق
اولورده نسب ثابت اولمز ❊ وهل يشترط تصديقه فيما سوى دعوة البنوة
قولان ولاتصير امه ام ولد ❊ وبنوت دعواسنك ماعداسنده ثبوت نسبده
سيدك اقرار ايتديكى شيده عبدك كندوينى تصديق شرطميدر الجواب ايكى
قول واردر بعضيلر مالكك مملوكنه اقرارى من غير تصديق صحيح اولمغله عدم
شرطيتنه ذاهب وبعضيلر حمل النسب على الغير اولمغله تصديقك شرطيتنه
آيب اولديلر اما بنوت دعواسنده مقرك نسبى كندى نفسنك اوزرينه حمل
ايتديكندن كندوده مملوكك تصديقى شرط قلنمدى وسيدك هذا ابنى ديديكى
ولدك اناسى ام ولد اولمز بونك ظاهرى ولدك نسبى هرنقدر كندودن ثابت
اولورسه ده لكن بوكا سؤال وارد اولوركه ثبوت نسبده مرور ايتديكه بركسه
بر ولدك نسبنى ادعا ايتسه آنك اناسى كندويه وارثه اولور بونده ام ولد اولمسى
لازم كلور ❊ ولو قال لعبده هذه بنتى او لامته هذا ابنى افتقر للنية وفى هذا
خالى او عمى عتق واخى لامالم ينو من النسب ❊ بركسه عبدنه خطابا بو بنم

قزمدر ویاجاریه‌سنه بو بنم اوغلومدر دیسه نیته محتاج اولور که عتق مراد ایدرسه اولور یوقسه اولمز بعض مشایخ اظهر اولان بونده عدم عتقدر زیرا مشار الیه مسمی جنسندن اولمزسه اعتبار مسمایه در دیدیلر نتکم برکمسه بر یوزکك طاشنی یاقوتدر دیه‌رك بیع ایدوب واقعده سرچه اولسه بیع باطل اولور ذکر ایله انثی بنی آدمدن ایکی جنسلردر حکم انجق مسمایه تعلق ایتدی اول ایسه معدومدر بس معدومده ایجابا واقرارا تصحیح کلام تصور اولنمزده لغو اولور ❊ کذا فی البرهان ❊ برکسه عبدنه بو بنم خالمدر ویا عممدر دیسه عتق اولنور ندا ایله یاعمی ویا خالی‌ده آزاد اولمز و بو بنم قرنداشمدر دیسه نسبدندر دیو نیت ایتمدکجه عتق اولمز زیرا اخ نسبدن اولانه اطلاق اولندیغی کبی دیندن اولانه‌ده اطلاق اولنور ابن هرنقدر رضاع وتبنیله اولانه‌ده اطلاق اولنورسه ده مجازا در حقیقته معارض اوله مز ❊(لا) یعتق (بیا ابنی ویا اخی) ویا اختی ویا ابی (ولاسلطان لی علیك و) لا (بالفاظ الطلاق) صریحه (وکنایته) بخلاف عکسه کامر (ان نوی) قید للاخیرة لتوقفه فی النداء علی النیة کما نقله ابن الکمال وکذا نفی السلطان کما رجحه الکمال واقره فی البحر ❊ ویا ابنی ویا اخی ویا اختی ویا ابی ایله عبد وجاریه عتق اولمز زیرا اشبو الفاظ مشروحه‌لر مجرد اعلام ندا ایچوندر یوقسه مثلا بنوت وصفنك تحقیقی ایچون دکلدر بنوت ندا ایله ثابت اولمز غیرك اوغلو ندا ایله برکسه‌یه اوغل اولمز و بنم سنك اوزرینه سلطان وغلبه وقدرتم یوقدر دیمکله‌ده عتق اولمز زیرا ید وقدرت زائل اولوبده ملکك بقاسی ممکندر مکاتبده اولدیغی کبی دخی طلاق لفظلرینك صریح وکنایه‌لریله‌ده هرنقدر نیت ایدرسه‌ده عتق اولمز طلاق لفظیله کندویه احتمالی اولمیان معنایه نیت ایتدیکندن زیرا اعتاق لغتده اثبات القوة معناسنه‌در طلاق رفع قیددر ایمدی معنای اول اقوی اولوب برلفظ ایسه مجازا کندونك معنای حقیقیسندن دونده استعمال اولنور مافوقنده استعمال اولنمز بناءً علیه طلاقك عتقده استعمالی جائز اولمدی عکسیکه عتقك طلاقده استعمالی جائز اولدی نتکم طلاقده مرور ایتدی متنك ان نوی قولی صورة اخیره که ولا بالفاظ الطلاق وکنایته کلامنه قیددر زیرا ندا صورتنده عتق نیته توقف ایدر نتکم ابن کمال آنی نقل ایلدی ونفی سلطانده نیته بویله کنایه‌دندر نیته توقف ایدر نتکم کمال‌ده بونی ترجیح ایلدی وبحرده‌ده بونی اقرار ایلدی ❊(و) کذا (انت مثل الحر) یعتق بالنیة ذکره ابن الکمال وغیره ❊ یعنی بویله برکسه‌نك کندی عبدنه سن حر کبیسك دیمسی کنایهٔ عتق قبیلندندر کندیله عتق اولمز نیت ایدرسه اولور بومفادی ابن کمال وسائر فقها ذکر ایتدیلر ❊(الا فی قوله) اطلقتك ولو لعبده فتح (امرك بیدك او اختاری فانه عتق مع النیة)

فهو من کنایات العتق ایضا ولا بدع بدائع ویتوقف علی القبول فی المجلس ❊ الا سیدك عبدنه دخی اولورسه‌ده اطلقتك وامرك بیدك ویا اختاری قولنده نیت ایتسه دخی عتق اولمق اولمز بلکه بونلرده نیتیله عتق اولور ایمدی استثنا ولا بالفاظ الطلاقدن اولور واطلقتك قولی خلیت سبیلك کبیدر ومتی تکرار اردر بونده اعاده سی امر بالید واختیار ایله کندونك هر برلری عتقله طلاقك کنایه‌لری اولمقده مشارك اولدقلرندندر و بو امر بالید واختیار قولی طلاقك کنایه‌سندن اولدیغی کبی عتقك دخی کنایه‌لرندندر بوکا کوره بولفظلری استثنا مار الذکر ولا بالفاظ الطلاق وکنایته قولنه منافی اولمز یعنی الفاظ مشروحه‌لر طلاق وعتاقك کنایه‌لرندندر بونده ایسه بر غرابت یوقدر ولا بالفاظ الطلاقله ممنوع اولان صریح وکنایه الفاظ طلاقه مخصوص اولانلری عتق ایچون استعاره وآنده استعمالدر واشبو امرك بیدك واختاری ده طلاق کبی مجلسده قبوله توقف ایدر ❊ وکذا اختر العتق او امر عتقك بیدك وان لم یحتج للنیة لانه تملیك کالطلاق ❊ یعنی بویله سن عتق اختیار ایله ویا عتقك امری سنك یدکده‌در قولی مجلسده عبدك قبولنه توقف ایدر کندوده عتق لفظی ذکر اولنمغله صریح اولدیغندن هرنقدر نیته محتاج دکلسه‌ده وطلاق کبی تملیك اولوب وتملیکك حکمی مجلسه مقصور اولمغله عتقده مجلسده قبوله توقف ایتدی لانه تملیك قولی ویتوقف‌یه علتدر ❊ ولا عتق بنحو انت علی حرام وان نوی لکن یکفر بوطئها ❊ برکسه‌نك جاریه‌سنه سن بنم اوزریمه حرامسك مثلو مثلا فرجك بکا حرامدر قولیله عتق اولمز هرنقدر عتقه نیت ایدرسه‌ده زیرا بونلر طلاقه خاص اولان کنایه‌لردندر وبر لفظ عتقه صالح اولمیجق لغو اولور مجرد کندیله عتقه نیتله‌ده برشی واقع اولمز لکن اول جاریه‌یی وطئیله کندویه کفارت لازمه اولور زیرا حلالی تحریم یمیندر کانه والله بن سنی وطئ ایتمیه‌جکم دیمش اولور ❊(و) یصح ایضا (بقوله عبدی او حماری) او جداری (حر) کما لو جمع بین امرأته وبهیمة او حجر وقال احدا کما طالق طلقت امرأته لا لو جمع بین امرأته او امته الحیة والمیتة جوهرة وزیلعی ❊ یعنی سیدك عبدی ویا حماری ویا جداری حر قولیله‌ده عتق صحیح اولور نتکم عورتیله بهیمه ویا حجر بیننی جمع ایدوبده احدا کما طالق دیسه عورتی بوش اولدیغی کبی اما حیه ومیته اولان ایکی عورتی بیننی جمع ایدوب احدا کما طالق دیسه حیه بوش اولمز ویا حیه ومیته جاریه‌لری میانه‌لرینی جمعله بریکز آزاد اولسون دیسه حیه آزاد اولمز نتکم زیلعیله جوهره‌ده مسطوردر ❊(و) یصح ایضا (بملك ذی رحم محرم) ای قریب حرم نکاحه ابدا ولو شقصا فیعتق بقدره عنده او جلا کشراء زوجة ابنه الحامل منه (ولو) المالك

(صبيا او مجنونا اوكافرا) فى دارنا حتى لو اعتق المسلم والحربى عبده فى دار الحرب لايعتق بعتقه بل بالتخلية فلا ولاءله خلافا للثانى ﴾ بنده عتق صحيح اولور كندويه ابدا نكاحى حرام اولور هر برقريبنه مالك اولمسيله رحم قرابتله محرم حرمة نكاحدن عبارتدر محرم بلا رحم باباسنك ويا اوغلونك عورتيدر ورضاعا قزقرنداشى اولان عمسى قزيدر بونلره مالكيتله عتق اولمز عمى زاده وضاعى زاده كبى رحم بلا محرمه مالكيتله ده عتق اولمز ورضاعا وياءصاهرة محرم واحد زوجين دخى بنده بوبلجه در عتق اولمز وما لك اولدیغی هرنقدر تمامى اولميوب نصف ويا ربع كبى بر بلوكى اولورسه ده اول قدرى امام اعظم رحمه الله تعالى نزدنده عتق اولور مشار اليه كوره عتق تجزى قبول ايدوب امامينه كوره ايتمد يكندن وياحمل اولورسه ده مثلا بركسه نك باباسندن حامل اولان زوجه سنى اشتراسى كبى بونده ماقى البطن اولان حمل آزاد اولور جاريه اولمز وحملنى وضعندن مقدم جاريه بيع اولنمز زيرا قرنداشنه مالك اولمغله كندونك اوزرينه عتق اولنور ومالك هرنقدر تصرفلرى نافذ اوليان صبى ويامجنون اولورلرسه ده كندولرينه حق عبد تعلق ايتمكله نفقه يه مشابه اولديغى قريبك كندولرينك اوزرلرينه عتقنه اهل اولديلر ويامالك دار اسلامده اولان كافر اولورسه ده بنده عتق صحيح اولور اما كافر دار حربده حربى اولان قريبنه مالك اولورسه عتق اولمز بزم حكممز كندولرينه جارى اولممغله بلكه حتى اعتق المسلم قولندن مستبان اولان مسلم دخى دار حربده قريبنه مالك اولسه بنده بويله آزاد اولمز زيرا صريح عتقله اولميجق مالكيتله اولمق اولو يتده قالور ودار حربده مسلم وياحربى عبدنى عتق ايلسه مجرد عتقيله عتق اولمز بلكه تخليه سيله كه قولا عتقندنصكره آندن رفع يدايدوب اكامملوك معامله سى ايتمكه اولور وكندى ايجون اول عبدده ولاء دخى اولمز امام ابى يوسف ايجوندر اختلاف مشاراليه عتق صحيح اولور رقبه سنه مالك اولمغله عتقيله ملكنك ازاله سنده مالك اولور ديدى وعتقه ولاده ترتب ايدر ﴿ ولو عبده مسلما اوذميا عتق بالاتفاق لعدم تخليته للاسترقاق زيلعى ﴾ مارالذكر دار حربده كى معتقك عبدى مسلم ويا ذمى اولورسه اتفاقا عتق اولور كندويه استيلا ايله استرقاقه محليتى اولمغله ﴿ (و) يصح ايضا (بتحرير لوجه الله تعالى والشيطان والصنم وان) اثم و (كفربه) اى بالاعتاق للصنم (المسلم عند قصد التعظيم) لان تعظيم الصنم كفر وعبارة الجوهرة لوقال للشيطان اوللصنم كفر ﴾ دخى الله عظيم الشانك رضاسيجون وشيطان

وصنم ايجون حر قلمغله ده عتق صحيح اولور هرنقدر صنم وشيطان ايجون اعتاقله مسلم تعظيم قصد ايتدكده آثم وكافر اولورسه ده زيرا صنمه تعظيم ايتمك كفردر بوجوهره نك عباره سنك مفهومى شيطان وياصنم ايجون ديرسه كافر اولور ﴿ (و) يصح ايضا (بكره) اى اكراه ولو غير ملجئ ﴾ وعتق هرنقدر نفسنى ويا برعضونى اتلافله اولور شيله اولميه رق آكراهله كه غيرك كندونك رضاسى اولمديغى شيئه حمليله اولورسه ده بنده صحيح اولور ﴿ (وسكر بسبب محظور) سيجئ ان كل مسكر حرام فلا يخرج الا شرب المضطر فانه كالاغماء ﴾ ومحظور ومحرم سببيله سكر ايله ده عتق اولور قريبا كتاب الاشربه ده كلور هر برمسكر حرامدر باجماع وامام محمد رحمه الله تعالى مذهبى كثيرى مسكر اولان هربر نسنه نك قليلى دخى حرامدر واشبو بسبب محظور قوليله لقمه يى بوغازندن كچورمه يه مضطر اولان كمسه نك شربى وسائر ادويهء مباحه لر ايله اولان سكر خروج ايتدى زيرا شرب مزبور اغما كبيدر آنكله سائر تصرف وطلاق وعتق برشى واقع اولمز ﴿ (و) يصح ايضا مع (هزل) هو عدم قصد حقيقة ولامجاز (وان علق) العتق (بشرط) كدخول دار (صح) وعتق ان دخل ﴾ وعتق هزل ايله كه كلامندن حقيقت ومجازدن برشى قصد ايتمكده ده اولور رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن روايت اولنان { ثلث جدهن جد وهزلهن جد النكاح والطلاق والعتاق } حديث شريفنه بناءً ومزبور عتق مثلا دخول دار كبى برشرطه تعليق اولنورسه تعليق صحيح اولور ودخول ايدرسه عتق اولنور ﴿ (والتعليق بامر كائن تنجيز فلو قال لعبده) وهو فى ملكه (ان ملكتك فانت حر عتق للحال بخلاف قوله لمكاتبه ان انت عبدى فانت حر) لايعتق لقصور الاضافة ظهيرية ﴾ متحقق وموجود اولان برشيئه عتقى تعليق تنجيزدر ايمدى بركسه كندى ملكنده اولان عبدنه اكر بن سكا مالك اولورسم سن حرسك ديسه در حال بوش اولور اما مكاتبنه اكر سن بنم عبدمسك سن حرسك ديسه عتق اولنمز اضافتده قصور اولمغله زيرا مكاتبى نفسنه عبد عنوانيله اضافتده قصور واركه عبديتك عدم تحققيدر ﴿ وفيها تصح حرا تعليق وتقوم حرا وتقعد حرا تنجيز ﴾ وينه ظهيريه ده مرسومدر كه بركسه عبدنه سن حراوله رق صباحه داخل اولورسك ديسه اشبو قولى تعليقدر يعنى سن صباحه داخل اولورسك ديمش اولور وسز حر اوله رق قائم اولورسك وحر اوله رق قعود ايدرسك ديسه اشبو قولى تنجيزدركه يعنى سن هر حالده عتق اولنمشسون ديمكدر ﴿ قال ان سيقت

جمارى فذهب به لماء ولم يشرب عتق لان المراد عرض الماء عليه ❊ بر كسه عبدنه اكر حمارمى سق ايدرسك حرسك ديوب عبد ده آنى صويه كوتورب وصويى ايچمسه عتق اولنور زيرا مراد اكر صوسز ايسه رفع عطاش ايچون صويى اكا عرضدر شربك لزومى دكلدر و عبدك وسعنده اولاز انجق صويى اكا عرضدر تعليقده مافى الوسعه اولور ❊ قال عبدى الذى هو قديم الصحبة حر عتق من صحبه سنة هو المختار ❊ صحبتى قديم او لان عبدم آزاد اولسون ديسه برسنة مصاحب اولديغى عتق اولور كه مراد ملكنه دخولنه برسنه ارلان عبدى اولور مصاحبت اولسون ويا اولمسون وانجق مختار اولان قول بوقولدر ❊ ولو قال انت عتيق ونوى فى الملك دين ولو زاد فى السن لايعتق ❊ بركسه عبدنه سن عتيق سك ديوب وملكمده قديمسك معنا سنه نيت ايتسه ديانة نيتنه عمل اولنور قضاء اولنمز انت عتيق قولنده فى السن قولنده زياده ايدوب كبير السن معناسنى مراد ايلسه عتق اولمز ❊ (وعتق بما انت الاحر) لا بما انت الامثل الحروان نوى ❊ ما انت الاحر قوليله نيت ايتسون ويا ايتمسون عبدى آزاد اولور سن انجق حر كبيسك قولنده عتق اولمز هرنقدر عتقه نيت ايدرسه ده لكن ماسبقده انت مثل الحر قولنده نيتله عتق اولور قوليله بوكا نقض وارد اولور كه بونده حصر اولمغله عتق اولويتله اولملى ايدى ❊ ولا بكل مالى حر ولا بكل عبد فى الارض او كل عبيد الدنيا او اهل بلخ حر عند الثانى وبه يفتى بخلاف هذه السكة او الدار بحر ❊ دخى بنم ايچون اولان هربرشى حردر ديمكله وارضده اولان هربر عبد ايله وياهر بو دنياده اولان عبدلرك كليسى وياهل بلخك كليسى حردر ديمكله امام ابى يوسفه كوره عتق اولمز وانجق بوقول ايله فتوى وير يلور اما اشبو سكه ده ويادار ده كى ديسه صورة مشروحه لرك خلافنه دركه بونده قائلك اول زوقاقده ويادار ده اولان عبدى عتق اولور ❊ (حر رحاملا عتقا) اصالة وقصدا (اذا ولدته بعد عتقها لاقل من نصف حول) ولولاكثر عتق تبعا وثمرته انجرار ولائه ❊ بر كسه حامل اولان جاريه سنى آزاد ايلسه اكر عتقندن آلتى آيدن اقلده ولد كتورر سه اصالة وقصدا ايكيسيده آزاد اولور ولدك جزء اولوب ووقت اعتاقده موجود اولديغى متيقن اولمغله واكر مدت مشروحه دن اكثرده ولدرسه بنده ولد والده سنه تبعا عتق اولنور تبعا عتق اولمنك ثمره سى باباسى بعد الولادة والده سنه تبعيتله ولدنيده عتق ايدرسه اوغلونك ولاسى مولارينه منجر اولور اما قصدا اولديغنه كوره عتق اولنور ولاسى مواليه منجر اولمز فرق بودر ❊ (واو حرره) ولو بلفظ علقة او مضغة او ان حملت بولد فهو حر

 (عتق)

(عتق فقط) ولم يجز بيع الام وجاز هبتها ولودبره لم تجز هبتها فى الاصح لانه كشاع ❊ بركسه جاريه سنه بطنكده اولان علقه ويامضغه حردر ديه رك ويا اكر حامل اولور سك اول ولد حردر ديمكله حملى تحرير ايلسه فقط حمل عتق اولور اكر قبل التحرير حمل موجود ايسه بوده التى ماهدن اقلده ولد تولد ايتمكله معلوم اولور ايمدى اكثرده ظهور ايدرسه عتق اولمز هبه ده تسليم وبعده تسليمه قدرت شرط اولمغله حملك هبه سى وبيعى جائز اولمدى اعتاقده مزبورلر شرط اولمملغه جائز اولدى ومادام انا حبلى اولدقجه بيعى جائز اولمز هبه سى جائزه اولور واكر مافى البطنى تدبير ايدرسه قول اصحده اناسنك هبه سى جائز اولمز زيرا تدبير ايله ملك زائل اولمغله بعد التدبير امى هبه ايتسه موهوب موهوب اولميان شيئه مشغول اولمغله تقسيمه قابل اولان مشاعى هبه كبى اولور ❊ وبطل شرط المال عليه وكذا على امه لكن يشترط قبولها للعتق ❊ وحملك عتقى ايچون كندونك اوزرينه مال شرطى باطل اولدى زيرا جنينه مال الزامنك معناسى يوقدر واناسنك اوزرينده بنه مال شرطى باطل اولدى لكن شرط اولديغى صورتده مثلا سيد جاريه سنه بطنكده اولان ولدى سنك اوزرينه اولهرق بيك درهمه عتق ايتدم ديوب اول ده قبول ايلسه التى ايدن اقلده ولد كتوررسه بلا مال ولد آزاد اولور ايمدى اشبو عتق ايچون امك مالى قبولى شرط قلندى هرنقدر مال امه لازم كلزسه ده ❊ وفى الظهيرية قال مافى بطنك حر متى ادى الى الفا تعليق ❊ وظهيريه ده مرسومدركه بركسه جاريه سنه بطنكده اولان حردر هرنه زمان بكا بيكى ادا ايدرسه ديسه اشبو قولى تعليق عد اولنور ده التى ماهدن اقلده ولد كتوروب بعده بيكى ادا ايدرسه عتق اولنور ❊ وفيها اوصى به ومات وعتقه الورثة جاز وضمنوه يوم الولادة ❊ وينه ظهيريه ده مرسومدركه بركسه جاريه سنك بطننده كى ولدى بر آخر كسه يه وصيت ايدوب بعده وفات ايتدكده ورثه جاريه يى عتق ايتكله مافى البطنده بالتبع عتق ايتسه لر اشبو عتقلرى جائز اولور وولدك يوم ولادته كى قيمتنى ورثه موصى لهه ضامن اولورلر ❊ ولو قال اكبر ولد فى بطنك حر فولدت ولدين فاولهما خروجا اكبر ❊ وبطنكده اولان ولدك اكبرى حردر ديوب جاريه ده ايكى ولد كتوررسه الك اول خروج ايدن اكبر عد اولنور ❊ (والولد) مادام جنينا (يتبع الام) ولو بهيمة فيكون لصاحب الانثى ويؤكل ويضحى به لوامه كذلك (فى الملك) بسائر اسبابه (والرق) الا ولد المغرور ❊ ولد مادام جنين اولدقجه شرا وهبه وارث امثالى اسباب ملكك جميعيله ملكده ورقده امه تابع اولور واكرام بهيمه اولورسه ولدانثى

صاحبنك اولور يعنى حامل ام بيع وهبه اولسه حملى مشتر ينك وموهوب لهك اولور وبر مذكر حيوان برمؤنثه آشسه حملى انثى صاحبنك اولور مذكر صاحبنك اولمز وآناسى اكل وتضحيه اولنورسه ولديده اولور وتبعيت جنين وحمل ايكن اولور ولد اطلاقى مجاز اولى اولور زيرا بعد الوضع ولد مزبور شيلردن برنده امه تابع اولمز حتى بعد الولادة ام عتق اولنسه ولد عتق اولنمز ورقده مغرورك ولدى امه تابع اولمز مغرور مثلا شول بركسه دركه برعورتى حره در ديو تزوج ايدوب حالبوكه واقعده امه اوله ايمدى بونك ولدى قيمتيله حردر ﴿ وصورة الرق بلا ملك كالكفار فى دار الحرب فان كلهم ارقاء غير مملوكين لاحد فاول مايؤخذ الاسير يوصف بالرق لا المملوكية حتى يحرز بدار نا فاذا اخذت ومعها ولد يتبعها فى الرق قهستانى ﴾ متنك رقى ملك اوزرينه عطفنده ميانه لرنده اولان مغايرته اشارت واردر زيرا ملك ابتداء تصرفه قدرتدر ايمدى وصينك وولينك ووكيلك تصرفلرى ملك اولدى ورق ولايتدن وشهادتدن وتضادن وماله مالك اولمقدن عجز حكميدر واشبو رقيتك حق الله وياحق عبد اولمسنده بين العلما اختلاف واقع اولمشدر بعضيلر حق اللهدر زيرا كفار وقتاكه حق سبحانه وتعالى حضرتلرينه عبادتدن استنكاف وعار ايتديلر ايسه الله جليل ده كندولرنى عباد ينه ارقاقلدى ديديلر بس رقيتلرينه سبب كندولرينك وياصولرينك كفرى اولدى بعضيلر رقيتلرى عبدك حقيدر زيرا كندولرينك نفعنه وآنلرك شرنى كندولردن دفعه وسيله در ديديلر وشارح رحمه الله تعالى ميانه لرنده اولان فرقى بيان ايدر ورق بلا ملكك صورتى دار حربده كى كفار كبيدر زيرا انلرك كليسى براحدك ملكى اولمقسزين رقلردر ايمدى اسيرلر ابتدا اخذ اولندقلرنده رقيتله موصوف اولورلر ملكيتله انجق دار اسلامه خروجلرنده وصفلنورلر وجماده وآدمينك ماعداسى حيوانانده ملكيت واردر رقيت يوقدر وفرق مزبورتنده ام ولد ومكاتب ميانه لرنده ده ظاهر اولور زيرا انلرده رق وملك كاملاردر وام ولدايله مدبرك رقى ناقصدر حتى كفارتدن ناشى عتقلرى جائز دكلدر وكندولرنده ملك كامل اولمغله وطئلرى جائز اولدى ومكاتبك رقى كامل اولمغله كفارتدن ناشى عتق جائز اولدى وملكى ناقص اولمغله مولانك يدندن خروج ايتدى وكل مملوكلى فهو حر قولنده داخل اولمدى اشبو تفصيل على وجه الاختصار بحردن منقولدر وشارحك قهستانيدن نقل ايتديكى بس برجاريه ولديله برابر اخذ اولنسه رقده آناسنه تابع اولور مفادى انده بوقدر وخفاى فاحشدر زيرا صورة مشروحده ده ولد اصالة مسترقدر مثال صحيح

محشى حلبينك ديديكى مثللو بركسه حامل برجاريه اخذ ايتسه رقده حملى كندويه تابع اولور زيرا بحث جنينك تبعيتى بحثيدر ولد منفصلك تبعيتى مقامى دكلدر ﴿ (والحرية والعتق وفروعه) ككتابة وتدبير مطلق واستيلاد اذا لم يشترط الزوج حرية الولد كما مر ﴾ دخى حريت اصليه ده جنين امه تابع اولور مثلا برعبد حرة الاصل برعورت تزوج ايدوبده آندن حامل اولمق كبى وعتقده ولدامه تابع اولور اولى اولان اشبو والعتق قولنى حذف ايدى سابق الذكر حر رحاملا عتقا قولندن فهم اولنديغنه بناءً دخى عتقك فروعى اولان كتابت وتدبير مطلق واستيلاد كبى شيلرده جنين امه تابعدر ايمدى بركسه حامل اولان جاريه سنى كتابته كسوب التى ماهدن مقدمده بر ولد كتورسه بدل كتابتى ادا ايتدكده ايكيسى بردن عتق اولنورلر وحامل اولان جاريه يى تدبير كسه حملى وتدبيرندنصكره تولد ايدن هر بر ولدى مدبره اولور سيدك موتيله جمله سى عتق اولورلر تدبير مقيد ان مت من مرضى هذا فانت حرة كبى بونده حمل امه تابع اولمز دخى استيلادده زوج ولدك حر اولمسنى شرط ايتمزسه حمل امه تابع اولور نتكم نكاح الرقيقده مرور ايتدى مثلا برجاريه يى نكاح ايدن حر اولادينك حريتنى مولا ايله شرط ايتسه صحيح اولور ونكاحدن تولد ايدن ولد عتق اولور وسابق الذكر مغرورده بونك كبى استثنا اونسه ده اولور واستيلاد بركسه نك ام ولد جاريه سنى كندونك تزوجيله ده اولور ايمدى حامل اولسه ام ولد اولمقده ولدى كندويه تابع اولورده مولانك موتيله آناسى عتق اولديغى مثللو كندوده آزاد اولور ﴿ وفى رهن ودين وحق اضحية واسترداد بيع وسريان ملك فهى اثناعشر ﴾ ورهنده امه تابعدركه بركسه برحاملى رهن ايتسه ولديده رهن اولور حملنى وضع ايتدكده راهن مرتهنك يدندن حملى نزع ايدمز ودينده ولدامه تابعكه مثلا بركسه حامل جاريه سنه تجارته اذن ويردكده كندويه برمقدار دين لازم اولسه اول دينده ولدده اناسنه تابع اولورده اول دين ايچون ولدده بيع اولنور واضحيه حقنده حمل امه تابعدركه مثلا بركسه اضحيه ايچون برحامل قيون اشترا ايدوب اول دخى حملنى وضع ويابعد الذبح بطننده حيا اخراج اولندقده اول كسه يه ولديله برابر اول قيونى تضحيه لازمه در واسترداد بيعده كه بيع فاسد ايله بيع اولنان جاريهٔ حاملى استرداد ايتمكده حمل امه تابع اولور وسريان ملكده كه مالك قديمك حقنده سريانيده كه مثلا برجاريه ده تدا ول ايدى اولوب برقاج اله كچدكده عيب قديميله حامل اوله رق صاحب اولندرد اولنسه حملى كندويه تابع اولور ومستحق چيقلسه بنه بويله در اشبو حملك امه

تابع اولدیغی محل اون ایکیدر ❊ ولایتبعها فی کفالة واجارة وجنایة وحدوقود
وزکاة سائمة ورجوع فی هبة وایصاء بخدمتها ولایتذکی بذکاة امه فهی
تسع کما بسط فی بیوع الاشباه ❊ ولدامه کفالتده تابع اولماز یعنی بر حامل
عورت برمقدار ماله ویانفسه کفیل اولوب وکفالت مستمره اولوب حتی ولد
تولد ایدوب وکبیر اولسه ولد مطالبه اولنمده کندویه تابع اولماز وبنه بویله
حامل جاریه اغاسنك اذنیله کفیل اولسه ولدی کندویه تابع اولماز وحامل
جاریه‌یی برکمسه مثلا اون سنه خدمت ایچون ایجار ایلیوب ومدة مشروحه
اثناسنده بر ولد کتورسه ولد اجاره‌ده داخل اولماز ومستأجر ولدی استخدام ایدمز
وجاریهٔ حامل برجنایت ایلسه اول جنایتدن ناشی کندویی ویرمکده ولدامه
تابع اولماز وسیدفدا ویرجك اولسه انجق اناسندن ویرر وحدده ولدامه تابع
اولمزکه حامل ایکن حد اجرا اولنمز ولد تولد ایتدکدنصکره رجم اولنور اکر
ولد کندودن مستغنی اولورسه ونفاسدنصکره جلد اولنور وقود که قصاصده‌ده
تابع اولمز انجق بعد الوضع قتل اولنور وسائمه زکاتنده‌ده تابع
اولمز حمله برشی ایجاب ایتمز بلکه یوتق وبوزاغو وقوزیه دخی برشی لازم اولماز
وهبه‌دن رجوعده تابع اولمزکه حمله رجوع ایدمز زیادهٔ متصله اولمغله دخی
جاریهٔ حاملك خدمتیله ایصاده ولد تابع اولمزکه بعد الوضع موصی له والدی
استخدام ایدمز واناسنك ذبحیله کندی ذبح اولنمش اولمز خلقتی تمام اولسون
ویا اولمسون واشبو ولدك امه تابع اولمدیغی مواضع طقوزدر اشباهك کتاب
البیوعنك اولنده بسط وتفصیل اولندیغنه بناً ❊ وزاد فی البحر ولافی نسب
حتی لونکح هاشمی امة فولدها هاشمی کابیه رقیق کامه ❊
بحرده مواضع تسعه اوزرینه نسبدهٔ عدم متابعتی زیاده ایلدی ایمدی
برهاشمی النسب اولان کمسه برجاریه تزوج ایتسه آنك ولدی دخی هاشمیدر
باباسی کبی رقیقدر اناسی مثللو بونده تصریح وارکه شریفه‌نك اوغلو شریف
دکلدر ❊ ولایتبعها بعد الولادة الافی مسئلتین اذا استحقت الام ببینة واذا
بیعت البهیمة ومعها ولدها وتمه ❊ بعد الولادة حادث اولان حکمده ولدامه
تابع اولمزلکن ایکی مسئله‌ده اولورکه امك بینه ایله مستحقه چقیلوب وولد ایله‌ده
حکم اولندقده امه تابع اولور اما بینه ایله اولمیوب اقرار ایله اولورسه ولد
تابع اولماز یالکز اناسنی اخذ ایدر ووقت بیعده ولدی کندیله برابر اولان بهیمه بیع
اولندقده ولدندن بایعله مشتری سکوت ایتسه‌لر ولدامه تابع اولور اما عدم دخولیله
تصریح ایدرلرسه امر ظاهردر ❊ (وولد الامة من زوجها ملك لسیدها)
تبعا لها ❊ برجاریه‌نك زوجندن اولان ولدی کندویه تبعیتله سیدینك ملکیدر

جاریه‌نك صوبندن مخلوق اولمغله ❊ (وولدها من مولاها حر) ❊ جاریه‌نك
اغاسندن اولان ولدی حردر ❊ وقدیکون حرا من رقیقین بلا تحریر کان نکح
عبدامة ابیه فولده حرلانه ولد ولدالمولی ظهیریة وعلیه فولدها من سیدها وابنه
وابیه حر ❊ بعض اولور که بلا تحریر ولد ایکی رقیقدن تولد ایدرك حر اولور
مثلا برعبدك باباسنك جاریه‌سنی نکاح ککبی ایمدی اشبو مزبور عبدك ولدی
حردر مولانك ولدینك ولدی اولمغله ذی رحم محرمه مالك اولمش اولور
ایمدی بوکا کوره برجاریه‌نك سیدندن وسیدنك اوغلوندن و یاباباسندن بلکه قرنداشندن
وقرنداشی اوغلوندن حاصل اولان ولدی حردر ❊ فروع حملت امة کافرة
لکافر من کافر فاسلم هل یؤمر مالکها الکافر ببیعها لاسلامه تبعا قال
فی الاشباه لم اره قلت الظاهر انه لایجبرلانه قبل الوضع موهوم وبه لایسقط
حق المالك ❊ برکافرك ملکی جاریهٔ کافره برزوج کافردن حامل وزوج
شرف اسلامله مشرف اولسه حملی تبعا اسلامنه بناً جاریه‌نك بیعیله مالك
کافره امر اولنورمی اشباه صاحبی بونك جوابنه دائر برقول کوره مدم
دیر شارح رحمه الله تعالی دیرکه ظاهر اولان قبل وضع الحمل ولد
موهوم اولمغله جبر اولنمقدر مجرد حمل توهمیله مالکك حقی ساقط اولماز
والله سبحانه وتعالی اعلم واستغفر الله العظیم الحمد لولیه والصلوة علی نبیه

❊ (باب عتق البعض) ❊

اشبو باب عتق بعضه دائر مسائل بیانی بابیدر ماقبلندن تأخیری قلة وقوعنه
وکندوده اختلاف اولدیغنه ویاکله تابع ویاثوابی کلی عتقدن دون اولدیغنه مبنیدر
❊ (اعتق بعض عبده) ولو مبهما (صح) ولزمه بیانه (وسعی فیما بقی) وان شاء
حرره ❊ برکمسه عبدنك بعضیسنی عتق ایلسه کرك بعض معین اولسون ربع
ونصف ککبی ویامبهم اولسون جزء منك کبی اشبو عتق صحیحدر وابهامی
صورتنده کندویه بیانی لازمدرکه قاضی نه مقدارنی عتق ایتدك بیان ایله دیو
جبر ایدر ایمدی برکسه عبدندن برسهمی عتق ایتسه باقیسی ملکی اوزره در
لکن یا اعتاقله ویا سعایت ایله تحریری واجبدر امامین عتقك عدم تجزیسنه
بناً کلیسی عتق اولور اوزرینه سعایتده واجب اولمز بیوردیلر بوکا کوره
عتقك صحتنك معناسی کندودن ملکك بعضیسنك زوالی وسعایه ایله کلیسندن
ملکك زوالندك عتقك تأخیریدر زیرا عتق تصرفات شرعیه‌یه قدرتدن عبارت
اولان قوة شرعیه در بونکده شایعا عبدك بعضنده ثبوتی متصور دکلدر

بناأ علیه عتقك عدم تجزیسیله حکم اولندی ملك تجزی قبول ایتمکله بعضك
عتقیله بعضنده ملکك زوالی لازم کلدی ورقك زوالی باقیدن ملکك زوالنه
توقف ایلدی وباقی قلان سهمده سعی ایدرکه ایجار اونور ده اجرتندن باقی
قلان سهمك قیمتی اخذ اولنور واکر دیلرسه باقی قلان بعضیده عتق ایدر
❊(وهو)ای معتق البعض (کمکاتب) حتی یؤدی الا فی ثلاث (بلا رد الی
رق لو عجز)❊ اشبو معتق البعض بدل کتابت ادا اولنه قدر مکاتب کبیدر
بیع اولنمز وکندی غیریدن وغیری کندودن میراث اخذ ایده من وتزوج ایده من
وشهادتی مقبوله اولمز وکندی کسبنه کندوسی مستحق اولور وسعایه واعتاقله
حر اولور وکندودن ملکك بعضیسی زائل اولور مکاتبدن سیدك ملکی زائل
اولدیغی مثللو اشبو حالات اوزره سعایه یی ادا ایده نه دك باقی قالور الا اوچ محلده
مکاتب کبی دکلدر بری مکاتب عاجز اولورسه رقه عودت ایدر عتق عقد ایله بدل
کتابتی التزامی مقابلهسنده اولمغله نفسنی تعجیزیله فسخ واقاله یی قبول ایتدیکنه
بناأ اما معتق البعضده ملك کندودن لا الی مالك زائل اولمغله کندویه مالك
لزومی حکم شرعی ضرورتندن قهرا اولمغله مکاتب کبی اولمدی ❊ ولو جمع بینه
وبین قن فی البیع بطل فیهما ❊ وبری اشبو معتق البعضله قن میانهلری بیعده
جمع اولنوب ایکیسی بردن صفقهٔ واحده ده عقد اولنسهلر ایکیسنده ده بیع
باطل اولور زیرا بونك رقه ردی متعذر اولمغله حر منزلهسنده اولدی بس حر ایله
قن بیعده جمع اولنسهلر ایکیسنده ده بیع باطل اولور ایدی معتق البعضله قن
میانهلرنی بیعده جمعده بویله اولدی اما قنله مکاتب بیعده جمع اولنسهلر فقط
مکاتبده باطل اولور ❊ واو قتل ولم یترك وفاء فلا قود بخلاف المکاتب ❊
بری دخی معتق البعض قتل اولنوب باقی بعضه وفا ایدر بر شی ترك ایتمسه قود که
قصاص اولمز حرا وبارقیقا وفاتنده اختلاف اولمغله ولی دم مولی ویا ورثه اولسنده
اشتباه اولدی زیرا رقیقا وفات ایتدیکنه نظرا ولی مولادر حرا وفات ایتدی
قولنه کوره ولی ورثهدر مکاتب بونك خلافندهدر زیرا بدل کتابته ادا اولنهجق
بر شی ترك ایتمکسزین وفات ایدرسه بلا خلاف رقیق اولهرق وفات ایتمش
اولورده ولی دم مولی اولور وعمدا شیٔ محدد ایله قتل ایدن کسهنك اوزرینه قصاص
دعواسی ینه مولی ایچوندر اشتباه اولمغله ❊(وقالا) من اعتق بعضه (عتق
کله) والصحیح قول الامام قهستانی عن المضمرات ❊ امامین بیوردیلرکه بعضی
عتق اولنان عبدك کلی عتق اولنور وسعی ایتمز وصحیح اولنان امام اعظم
رحمه اللهك قولیدر ❊ والخلاف مبنی علی ان الاعتاق یوجب زول الملك
عنده وهو متجزیٔ وعندهما زوال الرق وهو غیر متجزیٔ ❊ وخلاف من بورك

مبناسی امام اعظم رحمه الله تعالی قتنده اعتاقك تجزی قبول ایدن ملکك
زوالنی اقتضا ایدوب امامینه کوره تجزی قبول ایتمیان رقك زوالنك اقتضا سیدر
❊وعلی هذا الخلاف التدبیر والاستیلاد ولا خلاف فی عدم تجزیٔ العتق والرق❊
واشبو خلاف مشروح اوزره درتدبیر ایله استیلاد یعنی برکسه عبدنك بعضیسنی
تدبیره قطع ایتسه امام اعظم رحمه الله تعالییه کوره تدبیری اول بعضه قصر
اولنور باقیده سیدینك وفاتندنصکره سعی ایدر امامین رحمهما الله تعالی
عندلرنده کلیسنه سرایت ایدر واوزرینه سعایه ده لازم اولمز واستیلادده امام
اعظمه کوره تجزی قبول ایدر لکن باقییه ضمانله مالك اولور مثلا برکسه مشترکه
جاریهسنی استیلاد ایدوب کندودن ولدم اولسون دیو وطئ ایلسه کندونك
حصهسی اولان مثلا نصفنده استیلاد تحقق ایدوب باقیده نصفده شریکنك
نصیبنی ضمانله مالك اولور امامین رحمهما الله تعالی نزدلرنده استیلاد جمیعسنه
سرایت ایدوب اوزرینه ضمان لازم اولور ایمدی مآل بر اولور نزاع لفظی
اولور وعتقله رقك عدم تجزیسنده خلاف یوقدر ❊ ومن الغریب ما فی البدائع
من تجزئهما عند الامام لان الامام لو ظهر علی جماعة من الکفرة وضرب الرق
علی انصافهم ومن علی الانصاف جاز ویکون حکمهم بقاء کالمبعض ❊ واشبو
مار الذکر عتقله رقك عدم تجزیسنده اختلاف یوقدر قولنه نظرا
بدایعده ذکر اولنان امام اعظم رحمه الله تعالی قتنده من بوران تجزی
قبول ایدر زیرا پادشاه عالمپناه نصره الله تعالی کفاردن برفرقهیه غالب اولوب
کندولرینك نصفلرینه رقی ضرب ایدوبکه نصفلرنی رق قیلوب بو رقك تجزیسنه
مثال اولور ونصف آخرلرینی من ایدوبکه رقیتدن اخراج ایلسه اشبو
فعلی جائزدر آنلرك بقاء حکملری معتق البعض کبی اولورنه عتقده تجزی قبول
ایتمش اولور کلامی غریب وعجیب اولان کلامدن اولور زیرا بو اعتاقدر
عتق دکلدر بلکه مسفورلر امام اعظم رحمه الله تعالی قولی اوزره ارقا
وامامین قولی اوزره احرارلردر ینه عتق ورقده تجزی یوقدر ❊(ولو اعتق)
الشریك (نصیبه فلشریکه) ست خیارات بل سبع اما (ان یحرر) نصیبه
منجزا او مضافا لمدة کمدة الاستسعاء قهح ❊ بر شریك بر مملوکده اولان
حصهسنی عتق ایتسه شریکی ایچون التی بلکه یدی خیار واردر زیرا
تحریر یا منجز اولور ویا بر مدتله موقت اولور وصلح یا عبدله شریك ویا ایکی
شریك میانهلرنده اعتبار اولنور وصلح یا نصف قیمت ویا اقله اولور بونلره کوره
اقسام زیادهیه وارر اشبو خیارات امام اعظم رحمه الله تعالی قتندهدر
اما امامینه کوره انجق شریك موسر اولورسه ضمان معسر اولورسه عبده

سعایه‌در ایمدی شریك ایچون یانصیبینی منجزا ویامدة استسعا کبی برمدته
مضاف قله‌رق تحریر وعتق واردر مدت پك طویل اولورسه اولمز بس پك
طویل اولورسه تدبیر کبی اولور تدبیرده فی الحال سعایه لازم اولورده عتق
اولور ﴿(او) یصالح او (یکاتب) لاعلی اکثر من قیمته لو من النقدین
ولو عجز استسعی فان امتنع آجره جبرا﴾ ویاصلح ویا کتابته قطع واردر
لکن صلح اولنان ویاکتابته قطع اولنان نسنه نقدیندن اولورسه قیمتندن اکثره
اولملی اماصلح ویاکتابت بدلی یاعروض ویاحیوان اولورسه قیمتندن اکثره
اولور آنلرك ثمنلری عاقدینك کندونك اوزرینه اتفاق ایتدکلری شی اولمغله
ونقدین اولدیغنه نظرا قیمتندن اکثر مایتغابن فیه الناس مقداری اولورسه
ینه اولور واکر کتابته قطع اولنان عبد بدل کتابتدن عاجز اولورسه کندوبی
عتق ایتیوب سکوت ایدن شریك استسعا ایدر واکر استسعادن امتناع
ایدرسه کندوبی جبر ایدوب اجرتدن قیمتنك نصفنی اخذ ایدر ﴿(اویدبر)
وتلزمه السعایة للحال فلومات المولی فلاسعایة ان خرج من الثلث (اویستسعی)
العبد کامر (والولاء لهما) لانهما المعتقان﴾ ویاخود عتق ایتیان شریك
کندی حصه سنی اندن تدبیره کسر ودر حال کندویه سعایه لازم اولور بعد
الموت عتق اولسون دیو حالی اوزره ترك جائز دکلدر وقتاکه حصه سنی
ادا ایتدکده عتق اولنور تدبیری کندودن سعایه‌یه اندنر واکر مولی تدبیرك
عقبنده ویااثنای استسعاده وفات ایدرسه عبدك قیمتندن حصه سی ثلثدن
چیقارسه کندویه سعایه یوقدر یعنی تدبیر سعایه‌یه راجع اولدیسه فائده سی
اشبو مولانك وفاتی وقتندن ثلثدن عتق اولوب ورثه ایچون سعی ایتمسیدر
تدبیر اولمسه ورثه سعی ایتدیررایدی ویاعبد استسعا اولنور تکم جبرا ایجار
اولنور دیو مرور ایلدی واشبو خیارات مشروحدنك کلیسنده ولاء ایکی
شریك ایچوندر کندولری معتق اولدقلرندن ﴿(اویضمن) المعتق (لوموسرا)
وقد اعتق بلااذنه فلوبه استسعاه علی المذهب (ویرجع) بماضمن (علی العبد
والولاء) کله (له) لصدور العتق کله من جهته حیث ملکه بالضمان﴾
ویاخود معتق موسر اولوب وشریکندن اذنسز عتق ایتدیسه کندوبی
تضمین ایدر وضامن اولدیغی مبلغله عبدك اوزرینه رجوع ایدر وولانك
کلیسی کندونك اولور ضمانله مالك اولدیغندن عتقك کلیسی کندونك
جانبندن صدور ایتدیکنه بناً واکر شریك کندونك اذنیله عتق ایتدیسه
مذهب راجح اوزره عبدی استسعا ایدر ﴿وهل یجوز الجمع بین السعایة
والضمان ان تعدد الشرکاء نعم والالا﴾ وسعایله ضمان میانه‌لرنده جمع

جائز اولورمی الجواب شرکاء متعدد اولورسه اولور یوقسه اولمز ﴿ومتی
اختار امرا تعین الا السعایة فله الاعتاق واو باعه او وهبه نصیبه لم یجز لانه
کمکاتب﴾ امور مشروحه‌دن بر امری اختیار ایدوب مثلا اخترت ان
اضمنك دیسه اشبو تضمین تعین ایدرده سائرلرندن برینی دخی اختیار ایده‌من
الا سعایه‌یی اختیار ایتدیکنه کوره کندی ایچون اعتاقده واردر ظاهر
اولان کتابت وتدبیر صلحده سعایه کبیلردر واکر ساکت معتقه حصه سنی
بیع ویا هبه ایلسه جائز اولمز زیرا امام اعظم رحمه الله تعالی نزدنده مکاتب
وامامین قتنده حرمدیون اولمغله تملیکه محل اوله‌رق باقی قالمدی وکندولری
ایچون حالی اوزره ترك خیاری اولمدی زیرا کندونك بر جزئنده حریت ثابت
اولمغله کندیله انتفاعه سبیل اولمز ایمدی عتق لازم اولدی وشریکه بیع
وهبه او لیحیق غیره اولمسی بالطریق الاولادر ﴿ویساره بکونه
مالکا قدر قیمة نصیب الاخر یوم الاعتاق سوی ملبوسه وقوت یومه
فی الاصح مجتبی﴾ ومعتقك یساری یوم اعتاقده شریکنك حصه سنك
قیمتنه مالك اولمسیله در قول اصحده ملبوسیله قوت یومندن عامل اوله‌لی ﴿ولو اختلفا
فی قیمته ان قائما قوم للحال والافالقول للمعتق لانکاره الزیادة وکذا لواختلفا فی یساره
واعساره﴾ معتقله شریك عبدك قیمتنده اختلاف ایتسه‌لر اکر عبد قائم وموجود ایسه
فی الحال تقویم اولنور یوقسه قول معتقکدر زیاده‌یی انکار ایتدیکندن ینه بویله
معتقك یسار واعسارنده اختلاف اولنسه قول معتقکدر یسارنی انکارینه بناً
﴿(ولوشهد) ای اخبر لعدم قبولها وان تعدد والجرهم مغنما بدائع
(کل من الشریکین بعتق الآخر) حظه فانکر کل (سعی لهما) مالم یحلفهما
القاضی فحینئذ یسترق اویسعی (فی حظهما)﴾ بر مملوکه شریك اولان
ایکی کسه‌دن هربری دیکرینك نصیبنی عتق ایتدیکنی اخبار وهربرلری انکار
ایلسه‌لر کرك موسرلر ویامختلفلر اولسونلر مادام قاضی‌یه مرافعه اولنوب
کندولرینه قاضی یمین وبرمدکجه حصه‌لرنده کندولری ایچون سعی ایدر امام افعد
اولنورلرسه یاایکیسیده اقرار ویانکول ایدرلرسه عبد بلاسعایة عتق اولور
واحدهما آخره ضامنده اولمز واکر حلف ایدرلرسه کندولرینه سعی ایدر
زیرا هربرلری صاحبنك کاذبا حلف ایدوب وعبدك استرقاقنك حرمتی
معتقدلردر واشبو تحلیف صورتیله عدم مرافعه صورتلری بردر ایکیسنده‌ده
عبد سعی ایدر وشارح مرحومك شهدیی اخبر ایله تفسیرنی مقتضی هرنقدر
متعدده اولسه‌لر جرمغنملری اولمغله شهادتك عدم قبولنه مبنیدر یوقسه شاهد
فرد عدم حکمنده اولدیغی ایچون دکلدر وجرمغنمی شریکنه موسر اولورسه

تضمینیدر وشارحك فحینئذ یسترق قولی محلنده دكلدر زیرا صور مشروحه دن مرافعه وعدم مرافعه وحلف ونكول اقراردن برندن استرقاق یوقدر ﴿ ولو نكل احدهما صار معترفا فلا سعایة ولومات قبل ان یتفقا فلبیت المال بحر (مطلقا) ولوموسرین اومختلفین (والولاء لهما) وقالا یسعی للمعسرین لا للموسرین ﴾ وصورة مشروحه ده بری یمین وبری نكول ایتسه نكول ایدن معترف اولمش اولور كندویه سعایه اولماز حالفه سعی ایدر وعبد كندولری برینك اعتاق اوزرینه اتفاق ایتمزدن مقدم وفات ایتسه ولاسی بیت المالكدر اشبو ولومات مسئله سنك محلی حتی یتصادقا قولندنصكره ایدی تبرك وتحك ایتدیكی كبی زیرا بو امامینك كلاملری تتمه سندندر بونده ذكری غلطدر زیرا بوندن امام اعظم رحمه الله تعالی نزدنده ده ولانك موقوف اولمسی لازم كلور بو ایسه خلاف واقعدر امام مشار الیه نزدنده صورة مشروحه ده ولاء شریكلركدر زیرا شریكلردن هر بری رفیقنك حصه سنك كندونك عتقیله كندونك اوزرینه وقوعنه وولاسنك كندویه اولمسنه ودیكری كندونك نصیبنك سعایه ایله عتق اولوب وولاسی كندی ایچون اولمغه قائلدرلر ومادام سعیده اولدقجه عبددر مكاتب كبی امامین رحمهما الله تعالی عبد معسرلر اولان ایكی شریك ایچون سعی ایدر موسرلر ایچون ایتمز دیدیلر زیرا موسرلرك هر بری عبدك سعایه سندن تبری ایتمش اولور كندی شریكندن ضمان دعواسی ایتكله وامامینه كوره معتقك یساری سعایه یه مانعدر وشارح مرحومك اشبو وقالا یسعی عباره سنی زیاده سی متنك ولو تخالفا عباره سند ربط ایچوندر زیرا ولو تخالفا امامینك قولیدر امام اعظمك دكلدر ﴿ (ولو تخالفا یسارا سعی للموسر لا لضده) وهو المعسر والولاء موقوف فی الكل حتی یتصادقا كذا فی البحر والملتقی وعامة الكتب قلت ففی المتن خلط لایخفی فتنبه ثم رأیت شیخنا الرملی نبه علی ذالك كذلك فلله الحمد ﴾ واكر شریكلر یسار اتخالف ایتسه لر كه بری موسر وبری معسر اولسه موسر ایچون سعی ایدر زیرا موسر صاحبنك اعسارینه بناء كندودن ضمان دعوی ایتمز بلكه انجق عبددن سعایه دعواسی ایدر ضدیكه معسر ایچون سعی ایتمز زیرا معسر شریكندن یسارینه بناء ضمان دعواسی ایتكله عبدی سعایه دعواسندن ابرا ایتمش اولور وصور مشروحه نك كلیسیكه یسارلری واعسارلری واختلافلرنده امامینه كوره ولاء موقوفدر حتی ایكی شریك تصادق ایدوب برینك اعتاقی اوزره اتفاق ایده نه دك امدی عبد اتفاقلرندن مقدم وفات ایدرسه ولایی بیت المالك اخذی واجب اولور شریكلر هر برلری ولایی صاحبلرینك اوزرینه احاله ایدوب وكندولری اندن تبری ایتدكلرندن واشبو شارح مرحومك ذكر ایتدیكی امام اعظم

وامامین رحمهم الله تعالی مذهبلری ویسار واعسار ایله امام اعظم رحمه الله تعالی نزدنده حالك مختلف اولمیوب امامین قتنده مختلف اولمسی وولاء امام اعظم عندنده شریكلرك وامامین قتنده موقوف اولدیغی بحرده وملتقاده وسائر اكثر كتب فقهیه ده بو یلجه مرسومدر ایمدی شارح دیركه متنده خلط واركه امامین مذهبی امام اعظم رحمه الله مذهبنه قارشدرمق واردر فسبحان القادر القیوم الذی تنزه عن الخلط والنسیان شارح مرحوم اشبو متنه ایتدیكی اعتراضه آنفا مرور ایدن كندونك ولومات قبل ان یتفقا فلبیت المال قولنده كندوسی واقع اولدی یعنی كندونك غیره ایتدیكی سؤال كندویه ده وارد اولدی وخلط مزبور خفی دكلدر متنبه اول شارح رحمه الله تعالی دیركه اشبو خلط اشكالنی متنه بن ایراد ایتدكدنصكره كوردمكه بزم شیخمز خیر الدین الرملی دخی اشبو سؤاله بنم كبی كندوسیده تنبیه ایتمش مشار الیهك تنبیهی فتاواسنده دكلدر غیری محلده اولمق كرك وشارح مرحوم توفیق باری ایله صوابه اصابت وسلف مشایخه موافقت ایتدیكنه فلله الحمد قولیله حمد وثنا ایدر ﴿ فرع قال احد شریكین للآخر بعت منك نصیبی وان لم اكن بعته منك فهو حر وقال الآخر مااشتریته وان كنت اشتریته منك فهو حر فالقول لمنكر الشراء بیمینه فان حلف ولا بینة للبائع عتق بلا سعایة لمدعی البیع بل للآخر فی حظه بكل حال وكذا عندهما لو البائع معسرا ولو موسرا لم یسع لاحد فی الاصح ﴾ برعبده ایكی شریك اولان كمسه لردن بری دیكرینه بن حصه می سكا بیع ایتدم اكر بیع ایتمش دكل ایسم اول حردر دیسه وآخر ده بن اشترا ایتمدم واكر بن آنی اشترا ایتدم ایسه اول حردر دیسه قول یمینیله شرایی انكار ایده نكدر كندودن ثمنك لزومنی نفی ایتكله زیرا قول نفسندن ضمانی نفی ایده نك قولیدر پس بایعك بینه سی اولمغله مشتری یمین ایلسه بیع ادعا ایده نه سعی ایتمكسزین عبد عتق اولنور زیرا بایع كندونك نصیبنك عتقنی عدم بیعه تعلیق ایدوب اول دخی مدعی علیهك حلفیله تحقق ایتكله مجانا عبد عتق اولندی بلكه بایع كرك موسر اولسون وكرك معسر بهمه حال شریك آخر ایچون حصه سنده عبد سعی ایدر اعتاق ابتداء مقصود اولمغله بایعه تضمین ایتدیره مز بنه بویله شریك آخرك حصه سنده امامینه كوره بایع معسر اولورسه عبد سعی ایدر واكر موسر اولورسه قول اصحده شریكیندن بریسی ایچون سعی ایتمز شو قدر واركه موسر شریكنه ضامن اولور ﴿ (ولو علق احدهما عتقه بفعل غدا) مثلا كان دخل فلان الدار غدا فانت حر (وعكس) الشریك (الآخر) فقال ان لم یدخل فمضی الغد (وجهل شرطه) ادخل ام لا (عتق

نصفه) لحنث احدهما بيقين (وسعى فى نصف لهما) مطلقا والولاء لهما ✤ برعبده مشترکلری اولان ایکی کسه‌نك بری مثلا یارین فلان کسه داره دخول ایدرسه سن حرسك دیمك کبی عبدنك عتقنی غدده اوله‌جق برفعله تعلیق ایلیوب وشریك آخر امری بالعکس ایدوب بنه اول عبده اکر فلان کسه یارین داره دخول ایتمزسه سن حرسك دیوب وغد مرور ایدوب وعتقك شرطی اولان دخول وعدم دخول معلوم اولمسه برینك حنثی متیقن ومجزوم اولمغله عبدك نصفی عتق اولنور ونصف آخرنده مطلقا که کرك موسرلر وکرك معسرلر ویامختلفلر اولسونلر کندیلر ایچون عبد سعی ایدر ولاء دخی کندولرینك اولور ✤ (ولاعتق) والمسئلة بحالها (لو حلفا على عبدين كل واحد منهما لاحدهما) لتفاحش الجهالة حتى لو اتحد المالك كان اشتراهما من علم بحلفهما عتق عليه احدهما وامر بالبيان فتح ✤ مسئله صورت مشروحه اوزره اوله‌رق ایکی عبدلری اولوب هر بری برینك اولان ایکی کسه آنلرك اوزرلرینه حلف ایدوب مثلا بری اکر زید یارین داره دخول ایدرسه سن حرسك دیوب آخری کندی عبدنه یارین زید داره دخول ایتمزسه سن حرسك دیوب وغد مرور ایدوب وحال مجهول اولسه مزبور عبدلرك بری عتق اولمز مقضی له اولان عبدده ومقضی علیه اولان حانثده جهالة فاحشه اولمغله قضا ممتنع اولدیغندن اما مسئلهٔ سابقده نصفنك حریتیله وکندودن نصف سعایه‌نك سقوطیله مقضی له عبد واحد ومقضی به اولان حریت وسقوط نصف سعایه معلومدر مجهول اولان فقط کندولردن حانث اولاندر ایمدی بونده معلوم مجهول اوزرینه غالب اولدی اما مانحن فیه بونك خلافندر کندوده جهالت فاحشه‌در حتی حلفلرینه عالم اولان کسه‌نك عبدلری اشترا ایتمسی کبی مالك بر اولورسه آنك اوزرینه عبدك بری عتق اولور ومالکه قنغیسی اولدیغنی بیان ایله دیو جبر اولنور مقضی علیهدن جهالت مرتفع اولدیغنه بناً ✤ او الحالف بان (قال عبده حر ان لم یکن فلان دخل هذه الدار الیوم ثم قال امرأته طالق ان كان دخل الیوم عتق وطلقت) لانه بكل یمین زعم الحنث فی الاخری بخلاف مالو كانت الاولى بالله اذ الغموس لا یدخل تحت الحکم لیکذب به فی الاخری ✤ شارحك او الحالف قولی المالك اوزرینه معطوفدر ومتعاطفین میانه‌لرنده حکم مختلفدر زیرا بونده حنث یمینك ایکیسنده بردندر صورة مشروحه‌ده برنده ایدی یعنی یاخود برکسه‌نك عبدم حر اولسون اکر زید بو کون اشبو داره دخول ایتمشسه دیوب صکره عورتم بوش اولسون اکر زید بو داره دخول ایتمش ایسه دیمسی کبی حالف براولوب جهالت منتفیه اولورسه عبد حر وعورت

بوش اولور ایمدی بونده جهالت مقضی علیه ولهده منتفی وبهده ثابت اولدی زیرا اشبو حالف هر بریمینیله دیکرنده حنث زعم ایلدی بس عبده حر ان لم یکن دخل قولیله طلاقده حنثك شرطی اولان دخولی زعم واقرار ایلدی وامرأته طالق ان کان دخل قولیله عتقده حنثك شرطی اولان عدم دخولی زعم واقرار ایلدی واکر اولکی یمینی لفظهٔ جلاله ایله اولوب مثلا والله ما ادخل هذه الدار دیوب صکره عبدی حر ان لم اکن ادخل دیسه صورت مشروحه‌نك خلافندر که کندویه کفارتده لازم اولمز زیرا یمیننده صادقسه کفارت لازم اولمز یوق متعمدا کاذب ایسه بو یمین غموسدر حاکمك حکمی تحتنده داخل اولمز که کندیله حکم یمین اخرایی اکذاب اوله ✤ (ومن ملك قریبه) بسبب ما (مع) رجل (آخر عتق حظه بلا ضمان علم) الشریك (بقرابته اولا) على الظاهر لان الحکم یدار على السبب (ولشریکه ان یعتق او یستسعی) اما لو ملك مستولدته بالنكاح مع آخر فیضمن حظ شریکه لکونه ضمان تملك ✤ شول برکسه که ذی رحم محرم قریبنه اسباب ملکدن شرا وهبه وصدقه ووصیت ومهر بدلی ارث کبیلردن بریله برآخر کسه ایله برابر مالك اولسه قول ظاهر اوزره بلاضمان نصیبی عتق اولور شریکی کندونك قرابتنی بلسون ویابلمسون زیرا ضمان ویاعدم ضمان حکمی سبب اولان تعدی ویاعدم تعدی اوزره دوران ایدر بونده تعدی یوقدر وشریك ایچون حصه‌سنی عتق ویااستسعا واردر وبرکسه نکاحله مستولده‌سی اولان جاریه‌یه برآخر کسه ایله برابر مالك اولسه شریکنك حصه‌سنی ضامن اولور هرنقدر معسر اولورسه ده زیرا بو ضمان تملك اولمغله یسار وعسار ایله مختلف اولمز ✤ (وان اشترى نصفه اجنبى ثم القریب باقیه فله ان یضمن المشترى) موسرا (او یستسعى) العبد هذه ساقطة من نسخ الشرح ✤ برعبدك نصفنی براجنبی صکره باقیسنی قریبی اشترا ایلسه اجنبیچون مشتریکه قریبه تضمین واردر اکر موسر ایسه ویاعبدی استسعا ایدر واشبو وان اشترى نصفه اجنبى جمله‌سی مصنفك شرح ایتدیکی متن نسخه‌سندن ساقطه‌در ✤ (وان اشترى نصف قریبه ممن یملكه) كله (لا یضمن لبائعه مطلقا) لمشاركته فى العلة وقید بملكه لانه (لو اشتراه من احد الشریكین لزمه الضمان) اجماعا (للشریك الذى لم یبع لو) المشترى (موسرا) ✤ برکسه قریبنك کلیسنه مالك اولان کسه‌دن نصفنی اشترا ایلسه مطلقا که مشتری کرك موسر وکرك معسر بایعنه ضامن اولمز بایع علتده که بیعده مشتریه مشارك اولمغله زیرا مبیعك مشترینك ملکنه دخولنه علت کندوده ایکیسنك مشارك

اولدقلری ایجابله قبولدر ومصنف مرحومك بملکه قولیله تقییدی قریبك احد شریکیندن عبدی اشترا ایتدیکنه نظرا بیع ایتمیان شریکه موسرا اشترا ایتدیسه کندویه اجماعا ضمان لازم کلدیکنه مبنیدر زیرا بیع ایتمیان شریك علتده مشارك اولمغله غیرك فعلیله کندونك حقی باطل اولمدی ﴿(عبد بین ثلثة دبره واحد و) بعده (اعتقه آخر وهما موسران انضمن الساکت) الذی لم یدبر ولم یحرر (مدبره) انشاء ثلث قیمته قنا ورجع بها علی العبد (لامعتقه) لان التدبیر ضمان معاوضة وهو الاصل﴾ اوچ کسه مابینده مشترك اولان عبدی شریکلرك بری تدبیره کسوب صکره بری دخی عتق ایلسه اکر موسرلر ایسه تدبیرو تحریرا یلمیان شریك ساکت دیلرسه عبدك قن اوله‌رق قیمتنك ثلثنی تدبیره قطع ایدن شریکنه تضمین ایتدیرر واول ثلث قیمتله مدبرده عبده رجوع ایدر زیرا تدبیرده ضمان اصل اولان معاوضه ضمانیدر عتقده اتلاف ضمانیدر معتقنه تضمین ایتدیره‌مز ﴿(و) ضمن (المدبر معتقه ثلثه مدبرا الاماضمنه) المدبر من ثلثه قنا لنقصه بتدبیره وسیجیئ ان قیمة المدبر ثلثا قیمته قنا (والولاء بین المعتق والمدبر اثلا ثا ثلثاه للمدبر ومابقی للمعتق) لعتقه هکذا علی ملکهما﴾ ومدبر اولان شریك معتق اولان شریکه عبدك مدبر اوله‌رق قیمتنك ثلثنی تضمین ایتدیرر زیرا عتق ایدن تدبیره کسه‌نك نصیبنی مدبر اوله‌رق افساد ایلدی ضمان ایسه تلف اولان شیئك مقدار وحالنجه تقدیر اولنور خلاصهٔ کلام تدبیره قطع ایدن مدبر عبدك قیمتنك ایکی ثلثیله رجوع ایدر که برثلثی قنا قیمتیکه شریك ساکته ضامن اولدی وبونکله عبده رجوع ایدر وبرثلثی کندونك حصه سیکه آنی تدبیره کسدی آنکله ده معتقه رجوع ایدر معتق کندونك آنکله انتفاع حقنی افساده ایتمکله وتدبیریله قنا ثلث قیمته نقصان ترتب ایتمکله مدبر کندونك ساکته ضامن اولدیغی ثلثی معتقه تضمین ایتدیره‌مز ومتنده باب التدبیرك آخرنده وقیمة المدبر ثلثا قیمته قنا دیدیکی محلده قریبا کلورکه مدبر اولان عبدك قیمتی کندونك قن اوله‌رق قیمتنك ایکی ثلثیدر ومعتقله مدبر میانه‌لرنده ولاء اثلاثادر امام اعظم رحمه الله تعالی قتنده ایکی ثلثی مدبرك باقیسی عتقنه بناً معتقکدر ملکلری اوزره امامین رحمهما الله تعالی ولانك جمله سی مدبرکدر بیوردیلر ﴿(ولو قال هی ام ولد شریکی وانکر) شریکه ولا بینة (تخدمه یوما وتتوقف) بلاخدمة (یوما) عملا باقراره ونفقتها فی کسبها والا فعلی المنکر وجنایتها موقوفة﴾ برجاریه‌یه شریکلر اولان ایکی کسه‌نك بری اشبو جاریه بنم شریکمك ام ولدیدر دیوب شریکیده آنی انکار ایدوب وبینه ده اولمسه جاریه مزبوره شریك منکره برکون خدمت ایدر وبرکون

شریك مقرك اقرارینه بناً بلا خدمة توقف ایدر زیرا مقرك جاریه‌نك شریکنه انتقالنی ادعاسنه بناً اندن تبری ایتمش اولور وآنك نفقه‌سی اکر کسبه مقدره ایسه کسبندندر یوقسه منکرك اوزرینه‌در وکندودن واقع اولان جنایت امام اعظم رحمه الله تعالی نزدنده موقوفه‌در حتی شریکنك بری آنی تصدیق ایده‌نه‌دك ﴿(ولا قیمة لام ولد) الاالضرورة اسلام ام ولد النصرانی وقوماها بثلث قیمتها قنة﴾ ام‌ولد ایچون قیمت یوقدر زیرا کندوده ولد واسطه‌سیله اعتقها ولدها حدیث شریفنه بناً ثابته اولان حریت فی‌الحال متحققه‌در شوقدر وارکه کندیله انتفاع ضرورتنه بناً ملك حقنده حریتك عملی پك ظاهر اولمدی واسقاط تقومده حریت عمل ایتدی الانصرانینك ام ولد جاریه‌سنك اسلامی ضرورتنه بناً ام‌ولد تقویم اولندیده امامین ام‌ولدی قنه اوله‌رق قیمتنك ثلثیله تقویم ایتدیلرکه قیمتنده سعی ایده‌ده ادا ایتدکده خلاص اوله مکاتب کبی زیرا مملوکه اوله‌رق بقاسی ومجانا اخراجی ممکن دکلدر ﴿(فلا یضمن غنی اعتقها مشترکه) بان ولدت فادعیا وصارت ام‌ولدلهما فاعتقها احدهما لم یضمن وکذا لو ولدت فادعاه احدهما ثبت نسبه ولاضمان ولاسعایة خلافا لهما﴾ ایمدی برجاریهٔ مشترکه برولد کتوروب وشریکلرك ایکیسی بردن اول ولدی بندن دیو دعوی ایدوب کندولر ایچون اول جاریه ام‌ولد اولوب آنلردن برغنی اولان شریك آنی عتق ایلسه شریکنك حصه‌سنی ضامن اولمز معسرك عدم ضمانی بالطریق الاولادر بنه بویله اشبو مارالذکر ولد مشترکدن صکره برولد دخی کتوروب شریکلرك بریسی بندندر دیو دعوی ایلسه ینه اول ولد تقویم اولنمز ونسبی آندن بلاضمان ولاسعایة علی ام الولد والولد ثابت اولور امامین ایچوندر اختلاف مشار الیهما مسئلهٔ اولاده اکر شریك موسر ایسه ضامن اولور ویامعسر ایسه ام‌ولد سعی ایدر ثانیه ده موسر ایسه ولدك نصف قیمتنی ضامن اولور معسر ایسه ولد کبیر اولوب کسبه مقتدر اولدقده قیمتنك نصفنده سعی ایدر ﴿(و) انما (تضمن بالجنایة) اجماعا (فلو قربها الی سبع فافترسها ضمن) لانه ضمان جنایة لاضمان غصب ولذا یضمن الصبی الحر بمثله زیلعی﴾ وانجق ام ولد جنایت اولنمغله اجماعا شریکه تضمین اولنور پس شریك ام‌ولد مشترکه جاریه‌یی برسبعکه یرتیجی حیوان تقرب ایتمکله کندویی تلف ایتسه قنه اولدیغی حالده‌کی قیمتنك ثلثنی ضامن اولور زیرا بوضمان جنایتدر ضمان غصب دکلدر ضمان جنایتده اتلاف اولنان نسنه‌نك متقوم اولمسی لازم دکلدر ضمان غصب بونك خلافنده‌در بنابرین صبی حر کندی مثلا وبرصبی‌یه جنایت ایتسه ضمان جنایت مثلیله تضمین اولنور حالبوکه کندوده

تقويم بوقدر (ولو قال لعبدين عنده من ثلثة) اعبد (له احدكما حر فخرج واحد ودخل آخر فاعاد) قوله احدكما حر فادام حيا يؤمر بالبيان برکسنك اوج رأس عبدی اولوب آنلردن حضورنده اولان ایکی عبدنه بریکز حر در دیوب درعقب انلردن بری طشره خروج ودیکری دخول وکندوسی احدکما حر کلامنی اعاده ایلسه مادام حیاتده اولدقچه قاضی کندویه بیانله امر ایدرکه اولکی قولکدن مرادك خارجله ثابتدن قنغیسیدر ایکنجیدن مرادك داخل ایله ثابتدن قنغیسیدر اکر ایجاب اولی بیانله بدأ ایدوب مرادم خروج ایدن ایدی دیرسه اولکی قولیله خارج عتق اولنور و ایجاب ثانی ثابتله داخل میانه‌لرنده صحیحا واقع اولدیغی تبین ایدر عبدین میانلرنده وقوعیله بیانیله امر اولنور واکر ایجاب اول ایله ثابتی مراد ایدرسه اول عتق اولنور ایجاب ثانی لغو اولور حر ایله عبد میانه‌لرنده وقوعیله بری عتق انشایه محل اولمغله قولی باطل اولدی (و) ان (مات بلابيان عتق ممن ثبت ثلثة ارباعه) نصفه بالاول ونصف نصفه بالثانی (و) عتق (من كل من غيره نصفه) لثبوته بطريق التوزيع والضرورة فلم يتعد واكر سيد بلا بيان وفات ایدرسه عبد ثابتدن اوج ربعی عتق اولنور واشبو حکم مثمر وحده عبدلرك قیمتلری متساويه ویامتفاوته اولمقده فرق یوقدر اما خارجك نصفنك عتقی ایجاب اول کندی ایله ثابت میانه‌لرنده دوران ایتمکله مابینلرنده بر رقبه‌نك عتقنی ایجاب ایتدیده برنده برمرجح بولنمغله هر برینه بر نصف اصابت ایتدی بنده بویله ایجاب ثانیده ثابتله داخل میانه‌لرنده دائردر شوقدر وارکه ثابتك بو ایجابده که نصفی کندونك ایکی نصفندن شایع اولدی بس بوندن ایجاب اول ایله عتقنه مستحق اولدیغی نصفنه اصابت ایدنده لغو اولدی وعتقدن فارغ اولان نصف آخره اصابت ایدنله آنك نصفی عتق اولدیده اوج ربعی تمام عتق اولدی اما داخلك نصفنه برمعارض اولمغله آنك نصفی عتق اولندی و اشبو مسئله‌دن عبدلردن نصف واوج ربع عتق اولمق ضرورة بطريق التوزيعدر اشبو محلی تجاوز ایلمز یوقسه امامینك عتق تجزی تبول ایتمز قوللر بنه بونکله اعتراض اولنمز بومسئله‌ده اولدی دیو شارحك اشبو لثبوته بطريق التوزيع الخ قولی امامینه وارد اولان سؤال مقدره بجواب اولمش اولور وضرورتك توزیع اوزرینه عطفی سببك مسبب اوزرینه عطفی قبیلندندر (وان صدر ذلك) المذكور (منه فی مرضه) وضاق الثلث عنهم (ولم يجزه الورثة) وقيمتهم سواء قسم الثلث بينهم كما مر بان (جعل كل عبد سبعة) اسهم (كسهام العتق) لاحتياجنا الى مخرج له نصف وربع واقله اربعة فتعول الى سبعة هي ثلث

المال سیدن عبید ثلثه‌سی اوزره وقوع بولان مذکور ایجابلر مرض موتده صدور ایدوب وکندولردن عتق اولنان قدرکه بر تمام رقبه ایله برده اوج ربع رقبه‌در ثلثه مساعد اولمیوب وقدر من بوره ورثه اجازت ویرمیوب وقیمتلری برابر اولورسه ثلث میانه‌لرنده ماسبقده مرور ایتدیکی وجه اوزره على طريق التفاوت ثابتدن اوج ربع آخرلردن نصف اولدیغی مثلاو تقسیم اولنور صورة مسئله بحرك کشف وایضاحنه کوره عتق اولنان سهاملر کبی هر بر عبدیدی سهم قیلنور کندی ایچون نصف و ربع اولان مخرجه احتیاجمزه بناً اول مخرجك اقلیده درت ایمدی هر بر عبد درت سهم اعتبار اولنور اوج ربعه احتیاجمزه بناً ثابتدن اوج سهم دیکرلرك هر برندن ایکیشر عتق اولنمغله سهام عتق یدی یه بالغه اولور بس مرض موتده عتق وصیت قبیلندن اولوب آنکده محل نفاذی ثلث اولمغله ورثه‌نك سهملری اون ایکی قاتی اولمق ایجاب ایتمکله هر بری رقبه‌یدی سهم قیلنمغله مجموع مال یکرمی بر اولورده ثابتدن اوج سهم عتق اولنور دردنده سعی ایدر وخارجله داخلدن هر برندن ایکیشر سهم عتق اولنورده بشرنده سعی ایدرلر بس مالك جمله‌سنك ثلثی اولان یدی یه عول اولمش اولور لکن تقسیم ترکه‌ده دردن یدی یه عول اولمز بونده اولمسی ضرورته مبنیدر (وعتق ممن ثبت ثلاثة) من سبعة وسعى فی اربعة (و) عتق (من كل من غيره سهمان) وسعى فی خمسة فبلغ سهام السعاية اربعة عشر وسهام الوصايا سبعة لنفاذها من الثلث ثابت اولان عبددن یدیدن اوج عتق اولنور دردنده سعی ایدر دیکرلرینك هر برلرندن ایکی سهم عتق اولنوب بشده سعی ایتمکله سعایه سهملری اون درده وصایاکه عتق سهملری یدی یه رسیده اولدی وصیت مرض موتده ثلثدن معتبر اولمغله (وان طلق) نسوته ثلاث (كذلك) ومهرهن سواء (قبل وطئ) ليفيد البينونة (سقط ربع مهر من خرجت وثلاثة اثمان من ثبتت وثمن من دخلت) لان بالایجاب الاول سقط نصف مهر الواحدة منصفا بين الخارجة والثابتة فسقط ربع كل ثم بالایجاب الثانی سقط الربع منصفا بين الثابتة والداخلة وقبل الوطئ مهرلری برابر اولان اوج عورتنی منوال مشروح اوزره اوچونه مبهم اوله‌رق ایکی ایقاعله تطلیق ایلسه خروج ایدن عورتك مهرنك ربعی وثابته اولان عورتك مهرنك اوج ثمنی ودخول ایدنك بر ثمنی ساقط اولور زیرا ایجاب اول ایله عورتك برینك مهرنك نصفی خارجه ایله ثابته بیننده منصفا ساقط اولمغله هر برندن ربع ساقط اولدی صکره ایجاب ثانیله ثابته ایله داخله میانه‌سنده بالمناصفه ربع دخی ساقط اولدی وقبل الوطئ ایله تقیید ایجاب اول بینونت افاده ایدوبده کندونك

اصابت ایتدیکی زوجهٔ ثابته ایجاب ثانی یه محل اولمغه باقیه قالیوبده بومعناده
عتق کبی اولمق ایجوندر ✽(واما المیراث) لهن من ربع اوثمن
(فللداخلة نصفه) لانه لایزاحمها الا الثابتة (والنصف الآخر بین
الخارجة والثابتة نصفان) لعدم المرجح ✽ اما نسوهٔ مشروحه‌لر ایچون ولد
ویاولد ابن بولنورسه ثمن یوقسه ربع میراثی داخله ایچون آنك نصفی واردر
زیرا کندویه زوجیتده انجق برثابته مشارکه اولور بلکه لاعلی التعیین خارجه
ایله ثابته‌نك بری مزاحم اولور ونصف آخر خارجه ایله ثابته بیننده نصفیت
اوزرینه‌در میانه‌لرنده مرجح بولنمغله ✽(وعلی کل واحدة منهن عدة
الوفاة احتیاطا)لاالطلاق لعدم الدخول ✽ وزوجات مشروحه‌دن هربرینك
اوزرینه احتیاطا لامرالفروج وفات عدتی لازمه‌در دخول بولنمغله طلاق
عدتی لازمه اولمدی ✽(والوطئ والموت بیان فی طلاق) بائن (مبهم) کقوله
لامرأتیه احداکما بائن فوطئ احداهما اوماتت کان بیانا للاخری قیل وکذا
التقبیل لاالطلاق وهل التهدید بالطلاق کالطلاق کالعرض علی البیع کالبیع
لم اره ✽ طلاق بائن مبهمده وطئله موت بیاندرکه مثلا ایکی عورتی اولوب
کندولرینه سزلردن بریکز بائندر دیوب بعده آنلردن برینی وطئ ایتسه ویاوفات
ایلسه اول وطئ ویاموت دیکرینك مطلقه اولدیغنی بیان اولدیغی کبی ایمدی
طلاق غیر موطوءه ایله حیاتده اولان عورتك اوزرینه واقع اولور وطلاق
مبهم رجعیده وطئی بیان اولمز مطلقهٔ رجعیه‌نك وطئ حلال اولدیغندن بعضیلر
مقدمات وطئ اولان تقبیلده وطئ کبیدر کندی ایله بیان اولور دیدیلر طلاق
مبهمده مجددا برینه تعیینله طلاق ویرسه دیکرینی بیان اولمز زیرا عدتده اولدقجه
مطلقه‌یه طلاق واقع اولور ایمدی برینه طلاق دیکرینك مطلقه اولسنه دلالت
ایتمز وطلاقیله تهدید وتخویف طلاق کبیمیدر وعتق مبهمده بعد عرض بیع
کبیمیدر شارح رحمه الله تعالی بوکادائر کلام وبحث کورمدم دیر لکن اشباهده
وبمجرده عرضك بیع کبی اولمسنی تصریح واردر ✽(کبیع) ولوفاسدا (وموت)
ولوبقتل العبدنفسه (وتحریر) ولومعلقا (وتدبیر) ولومقیدا (واستیلاد) وکذا کل
تصرف لایصح الافی الملك ککتابة واجارة وایصاء وتزویج ورهن (وهبة وصدقة) ولو
غیر(مسلمتین) ذکره ابن الکمال لان المساومة بیان فهذه اولی بلاقبض بدائع (فی) حق
(عتق مبهم) ✽ مسألهٔ مشروحه‌ده طلاق بائن مبهمده وطئله موتك بیان اولمسی
عتق مبهمده بیعله وما عطف علیهلرك بیان اولدیغی کبیدر ایمدی کندولرینه
احدکما حر دینلان ایکی عبدك بری فاسدا ویاصحیحا وباتا ویاخیار شرطله وقبض
اولسون ویا اولمسون بیع اولنسه دیکرینك عتق اولندیغی بیان اولنور بیع

عتقه منافی اولمغله وهرنقدر عبدك کندی نفسنی قتلیله اولورسه‌ده موت
وتحریرکه احدکما حر دیدکدنصکره مجددا برینك عتقنی تصریح هرنقدر تعلیقله
اولوب مثلا مقدما احدکما حر دیدکدنصکره برینه ان دخلت الدار فانت حر دیسه
امدی عتق تعلیق اولنمیان عبد آخر عتقه تعین ایدر وتدبیر هرنقدر مقید
اولورسه‌ده دیکرنده عتق تعین ایدر کندودن مقصود الی الموت انتفاعی ابقا
اولمغله واستیلادکه برندن ولد طلبیچون استفراشله‌ده عتق مبهمده دیکرنده
عتق بیان اولور بوتدبیرك مافوقنده اولمغله وکتابت واجاره وایصاکه برینك
برآخر کسه‌یه وصیت اولنمسی وتزویج ورهن کبی هر برانجق ملکده صحیح اولور
تصرف دخی ینه بویله دیکرینك عتقنی بیاندر وابن کمالك بیاننه کوره هرنقدر
کندولرده تسلیم بولنمزسه‌ده صدقه ایله هبه دخی دیکربنك عتقنی بیاندر
بونلرده ملك هرنقدر انجق قبضله تمام اولورسه‌ده مساومه بیان اولمغله بونلرده
بلا قبض اولورسه‌ده بیان اولمسی بالطریق الاولی‌در ✽ کقوله احدکما حر ففعل
ماذکر تعین الآخر ولوقیل له ایهما نویت فقال لم اعن هذا عتق الآخر ثم ان قال
لم اعن هذا عتق الاول ایضا وکذا الطلاق بخلاف الاقرار اختیار ✽ شارح
رحمه الله تعالی عتق مبهم منجزه مثال بیان ایدرکه مارالذکر مسئله‌لرك بیانی
سیدك ایکی رأس عبدنه بریکز حردر دیوب صکره سابق الذکر بیع امثالی
فعللرك برینی ایشلسه آخری عتقه تعین ایدر اشبومزبور احدکما حر کلامنی تفوه
ایدن کسه‌یه بونلردن قنغیسنی قصد ونیت ایتدك دیو استفسار اولندقده برینه
اشارتله بونی قصد ایتمدم دیسه دیکری عتق اولنور صکره بومرادم دکل ایدی
دیسه اولکی عتق اولمیانده عتق اولان کبی عتق اولنور ایکی عورتك طلاقیده
ینه بویله‌در اما اقرار بونك خلافنه‌درکه برکسه اشبو ایکی کسه‌نك برینك
بنده بیك درهمی واردر دیوب صکره کندویه اشبواقرار ایتدیکك کسه بوکسه‌میدر
دیو سؤال اولندقده بو دکلدر دیسه دیکرینه اقرار ایتمش اولمز میانه‌لرنده
فرق بودرکه طلاقله عتاقده قائلرینه تعیین واجبدر بس برندن نفی ایتمکله
اقامة للواجب دیکرنده تعیین ایدر اما اقرارده مقره بیان واجب دکلدر
مجهوله اقرار لازم اولمغله کندویه بیانیله جبر اولنمز وبرینی نفی دیکرینی تعیین
اولمز ✽ ولوجنی احدهما تعین الجانی وعلیه الدیة دفعا للضرر والواجبة ✽
مزبور کندولردن برینك عتقیله تکلم اولنان عبدزك بری بر جنایت ایتسه
عتقه جانی تعین ایدر ودفعا للضرر عن المولی دیت وارش کندونك اوزرینه
ترتب ایدر ✽(لا) یکون (الوطئ) ودواعیه بیانا (فیه) وقالا هو بیان حبلت
اولا وعلیه الفتوی لعدم حله الا فی الملك ✽ عتق مبهمده وطئ ودواعیسی

اولان تقبيل ولمس ونظر بشهوة الى الفرج امام اعظم رحمه الله تعالى نزدنده بيان اولندى كندولرنده ملك ثابت اولمغله حتى استخداملرى سيده جائز اولدى وكندولرينه جنايت اولنسه ارشى وشبهه ايله وطئ اولنسه لر مهرى سيدكدر زيرا عتق مبهم بيانه معلقدر وشرطه تعليق اولنان نسنه شرطدن مقدم بولنمز امامين رحمهما الله تعالى وطئ بياندر بيورديلر كرك حامل اولسون وكرك اولمسون وفتوى اشبو امامين رحمهما الله تعالىنك قوللرى اوزرينه‌در مسلك ظاهر حالنده مناسب اولان وطئك حلنك انجق ملكده اولمسنه بناً ديكرينك عتقه متعين اولمسيدر ❊ (وكذا الموت لايكون بيانا فى الاخبار) اتفاقا (فلوقال لغلامين احدكما ابنى اوقال لجاريتين احدىكما ام ولدى فمات احدهما لايتعين الباقى للعتق ولا للاستيلاد) لان الاخبار يصح فى الحى والميت بخلاف الانشاء ❊ يعنى بويله موت اخبارده اتفاقا بيان اولمز امدى بركمسه ايكى رأس عبدينه خبر ويروب ديسه كه سزلرك بريكز بنم اوغلومدر ويا ايكى جاريه‌سنه بريكز ام ولدمدر ديوب بعده آنلردن برى وفات ايتسه باقيكه حياتده قالان عتق واستيلاده تعين ايتمز زيرا اخبار كه خبر ويرمك حيده ده صحيح اولور ميتده ده اما انشا اخبارك خلافنده در انجق حياتده اولانه خاصدر ❊ (قال لامته ان كان اول ولد تلدينه ذكرا فانت حرة فولدت ذكرا وانثى ولم يدر الاول رق الذكر) بكل حال (وعتق نصف الام والانثى) لعتقهما بتقدم الذكر ورقهما بعكسه فيعتق نصفهما ويستسعيان فى نصف قيمتهما ❊ بركمسه جاريه‌سنه اكر سنك اولكى طوغرديغك ولد مذكر اولورسه سن حره سك ديوب صكره جاريه مذكر ومؤنث توأم ايكى ولد كتوروب وقنغيسى اول اولديغى معلوم اولمسه بهمه حال كرك بنتك اوزرينه سابق ويالاحق اولسون مذكر رقيق اولور ومذكرك تقدمنه بناً ام شرطك وجوديله وبنت تبعيتله عتق اولندقلرندن وبعكسنده كه جاريه‌نك قزى اول ولد لديكنده شرط بولنمغله ايكيسيده رقيق اولملريله بس برحالده عتقلريله وبرحالده عدميله حكم اولنمغله نصفلرى عتق اولنور وقيمتلرينك نصفلرنده سعى ايدرلر لكن بو امامين قوليدر امام محمدك كيسانيه سنده مرسومدركه برينك عتقيله حكم اولنمز عتق متيقن اولمغله شكله عتقى ايقاع جائز اولمديغندن ❊ (شهدا بعتق احد مملوكيه) ولو امتيه (لغت) عند ابى حنيفة لكونها على عتق مبهم (الا ان تكون) شهادتهما (فى وصية) ومنها التدبير فى الصحة والعتق فى المرض (او طلاق مبهم) فتقبل اجماعا ❊ ايكى كمسه بركمسه‌نك ايكى مملوكلرينك هرنقدر جاريه اولورلرسه ده برينك عتقيله شهادت ايتسه لر امام اعظم رحمه الله تعالى نزدنده شهادة

من بوره عتق مبهم اوزره اولمغله لغو اولور زيرا امام مشاراليه عندنده عبد عتقنى دعوى ايتمدكجه آنك عتقى اوزرينه شهادت مقبوله اولمز بومقامده عبد مجهول اولمغله كندودن دعوى متصور اولمدى امامين رحمهما الله تعالى ايكى عورتنك برينى تطليق ايلدى ديو شهادت صورتنده جوازنه قياساً بونده دخى شهادة مشروحه‌نك مقبوليتنه ذاهب اولديلرده برينه عتقنى ايقاعله امر اولنور ديديلر الا شهادتلرى وصيتده اولوب مثلا مولى ايكى عبدينك برينى مرض موتنده عتق ايتدى ديو ويا صحتنده تدبيره قطع ايتدى ومرضنده عتق ايتدى ويا طلاق مبهمده اولورسه اجماعا مقبوله اولور ❊ والاصل ان الطلاق المبهم يحرم الفرج اجماعا فيكون حق الله تعالى فلا تشترط له الدعوى بخلاف العتق المبهم فلا يحرمه عنده لكن لم يجز ان يفتى به فاحفظ ❊ مسئلهٔ مشروحه‌ده اصل وقاعده بودركه طلاق مبهم اجماعا فرجى حرام ايدر يعنى برينى بيان ايدنه‌دك ايكيسيده حرام اولورده حق الله اولمغله كندوده دعوى شرط اولمز اما عتق مبهم بونك خلافنده‌در امام اعظم رحمه الله تعالى قتنده فرجى تحريم ايتمز لكن بونكله افتا جائز دكلدر واشباهك كتاب القضاسنده منظومهٔ ابن وهباندن نقلا مرسومدركه دعواسز كندوده شهادت مقبوله اولان شهادت حسبه سكز محلده‌در وقف وطلاق وطلاقك تعليقى وجاريه‌نك حريتى وتدبيرى وخلع وهلال رمضان ونسب واشباه صاحبى بشده بن زياده قلدم دير حد زنا وحد شرب وايلا وظهار وحرمة مصاهره ❊ (كما) تقبل (لو شهدا بعد موته انه) اى المولى (قال فى صحته) لقنيه (احدكما حر على الاصح) لشيوع العتق فيهما بالموت فصار كل خصما متعينا وصححه ابن الكمال وغيره ❊ وصورة مشروحه‌ده شهادتك قبولى تكم ايكى كمسه سيدك وفاتندنصكره صحتنده خالص ايكى عبدنه بريكز حردر ديدى ديو شهادت ايتسه‌لر قول اصح اوزره شهادة مذكوره‌نك مقبوله اولديغى كبيدر بعضيلر صحتنده عتق وصيت اولمديغندن شهادة مشروحه‌نك عدم مقبوليتنه ذاهب اولديلر ومقبوله اولمسى موتله عتق عبدلرك ايكيسينه شايع اولمغله هر برلرى خصم متعين اولديغنه مبنيدر وابن كمال وغيريلرى اشبو قولى تصحيح ايلدى ❊ فروع شهدا بعتق سالم ولا يعرفونه عتق ❊ ايكى كمسه برسيدك سالم نام عبدنى عتق ايتدى ديو شهادت ايدوب لكن عبدك كندوسنى بالذات بلمسلر اشبو شهادت مقبوله اولور وعبد عتق اولنور ❊ ولو له عبدان كل اسمه سالم وجحد فلا عتق كشهادتهما بعتقه سالم لمعينة سماها فنسيا اسمها وبطلاق احدى زوجتيه وسماها فنسياها لم تقبل للجهالة قنيه والله تعالى اعلم ❊ بركمسه‌نك سالم نام ايكى عبدى اولوب وآنلردن

هر برینك عتقنی انكار ایدركن ایكی كمسنه لاعلی التعیین سالمی عتق ایتدی دیو شهادت ایتسه‌لر اشبو شهادتده جهالت اولمغله مقبوله اولمز نتكم ایكی عبدی اولان مولانك برینك اسمنی تعیین ایده‌رك عتق ایتدی دیو شهادت ایدوب لكن آنك اسمنی اونتسه‌لر وایكی عورتنك برینك اسمنی یاد ایده‌رك تطلیق ایتدی دیو شاهدلر شهادت ایدوب لكن اسمنی یاد اولنانده نسیان واقع اولمغله اسمنی ذكر ایده‌مسه‌لر جهالتنه بناً شهادت مقبوله اولمدیغی كبی شاهدلر تحمللری وجهی اوزره معلوم اولان شیئه شهادت ایده‌مدیلر والله تعالی اعلم واستغفر الله العظیم

(باب الحلف بالعتق)

عتق حقنده اولان مسائل تنجیزی ذكرندنصكره تعلیق بیانه شروع ایدوب مصنف كتاب جزاه الله تعالی یوم الحساب دیركه اشبو باب حلف بالعتق بابیدركه عتقی برشرطه تعلیقك بیانیدر (قال ان دخلت الدار فكل مملوك لی یومئذ حر عتق من له حین دخوله) ولولیلاسواء (ملكه بعد حلفه اوقبله) لان المعنی یوم اذدخلت فاعتبر ملكه وقت دخوله بركمسه اگر داره دخول ایدرسم اول كونده مالك اولدیغم هر برعبد ویاجاریه حردر دیسه كرك حلفندنصكره مالك اولسون وكرك حلفندن اول دخولی وقتنده كندونك ملكنده اولان مملوكی عتق اولنور دخولی هرنقدر كیجه‌ده دخی اولورسه‌ده یعنی بومقامده یومدن مراد مطلق وقتدر ممتد اولمیان دخول فعلنه مضاف اولمغله ظاهر الفظده هرنقدر اذكلمه‌سنه مضاف ایسه‌ده اذلفظنك معناسی مراد دكلدر همان كندوبی ایراد جملهٔ محذوفه‌دن عوضی تكثیردر اصل معنی یومئذ دخلت دیمكدر امدی وقت دخولنده مالكیتی اعتبار اولندی مملوك آدمی كبی مذكر ومؤنثه شاملدر (و) لذا (لولم یقل یومئذ عتق من له وقت حلفه فقط كقوله كل عبدلی او املكه حر بعد غد) اوبعد شهر اعتبر وقت حلفه لان لی او املكه للحال فلا یتناول الاستقبال حتی لولم یملك شیئا یوم حلفه لغا یمینه بس ملك یوم دخو لده معتبر اولمغله مزبور حالف یومئذ لفظنی تكلم ایتمسه انجق حلفی وقتنده كندونك ملكی اولان عتق اولنور نتكم حالفك هر برعبدكه یعدر ویابن اكا مالك اولورم ویارندنصكره ویابر ماهدن صكره حردر دیسه آنده حلفی وقتی اعتبار اولندیغی كبی زیرالی لفظی متعلق اعتباریله كه مثلا ثابتدر ویااملكه صیغه‌سی حال ایچوندر استقباله متناول اولمز حتی حلفی كوننده برشیئه مالك اولمسه یمینی لغو اولور (ودبر بكل

عبدلی او املكه حر بعد موتی من) كان (له) مملوك (یوم قال) هذا القول (لا) یكون مدبرا مطلقا بل مقیدا (من ملكه بعده و) لكن (ان مات عتقا من الثلث) لتعلیقه بالموت فتصیر وصیة سیدك بنم موتمدنصكره هر بر عبدم ویا كندویه مالك اولدیغم حر در قولیله اشبو كلامی تكلمی حیننده كندویه مالك اولدیغی مملوكی مطلقا تدبیره قطع ایتمش اولور مملوك لفظنك اعرابنده صواب اولان نصبدر لكن مطلع اولدیغمز نسخه‌لرك املاسی نصب املاسی دكلدر ودبر معلوم صیغه‌سیله‌در واشبو قول مشروحی تكلمدن صكره مالك اولدیغی عبد مدبر مطلق اولمز بلكه مدبرمقید اولور لكن وفات ایتدكده قول مزبوری تكلم ایتدیكی وقتده ملكنده اولان وبعدالقول مالك اولدیغی مملوكلر ثلثدن عتق اولنورلر موته تعلیقله وصیت اولمغله (المملوك لایتناول الحمل) لانه تبع لامه (فلایعتق حمل جاریة من قال كل مملوك لی ذكر فهو حر) ولولم یقل ذكر لدخل الحامل فیعتق الحمل تبعا مملوك لفظی حمله متناول اولمز زیرا حمل اناسنه تابع اولمغله اعضاسندن برعضو كبی اولور حتی كفارته كفایت ایتمز وكندویه فطره واجبه اولمز ومنفردا بیعی جائز اولمز مملوك مطلق ذكر اولندقده انجق اصالة واستقلالا مملوكه صرف اولنور امدی بنم هربر مالك اولدیغم مذكر حردر دین كمسه‌نك جاریه‌سنك حملی عتق اولنمز وذكر لفظنی ذكر ایتمسه حامل اولان داخل اولمغله تبعا حملی دخی عتق اولوردی (وكذا) لفظ المملوك والعبد لایتناول (المكاتب) والمشترك ویتناول المدبر والمرهون والمأذون علی الصواب ولو نوی الذكور اولم ینوالمدبر دین وفی ممالیكی كلهم احرار لم یدین لدفع احتمال التخصیص بالتأكید بنه بویله مملوك وعبد لفظلری مكاتبه ومشتركه متناول اولمز زیرا مزبورلر علی الاطلاق مملوك كامل دكللردر وقول صواب اوزره مدبره ومرهونه ومأذونه شاملدر وكل مملوك لی حر قولیله مذكر اولان مملوكه نیت ایتسه ویا مدبره نیت ایتمدم دیسه اشبو نیتی دیانةً اولور قضاء اولمز اما مملوكلر یمك كلیسی حرلردر قولنده رجاله نیت ایتسه‌ده نسایه ایتسه اشبو نیتنده دیانةً‌ده تصدیق اولنمز كلهم ایله تخصیص احتمالنی دفع ایتمكله اما كل مملوك‌لی بونك خلافنه‌در انده تأكید اولمغله فروع حلف لایعتق عبده فكاتب او اشتری قریبا او اشتری العبد نفسه حنث برکمسه عبدمی عتق ایتمم دیو یمین ایدوب بعده عبدنی كتابته قطع ایدوب اول دخی سعی ایدوب بدل كتابتی ادا ایله حر اولسه ویاذی رحم محرم قریبنی اشترا ایتسه ویا عبد كندی نفسنی اشترا ایتسه اشبو صور ثلثه‌ده حالف یمیننده حانث اولور زیرا كتابت بدل كتابتی اداید تعلیقله عتقدر

وقريبنى اشترا اعتاقه مباشرتدر اوچنجيده عبدى كندى نفسنه بيع اعتاقدر ﴿ان بعتك فانت حر فباعه فاسدا عتق وصحيحالا ﴾ بركسنه عبدنه اكر بن سنى بيع ايدرسم حرسك ديوب بعده كندوبى بيع فاسد ايله بيع ايلسه عتق اولور بونده ملك بعد البيع باقيدر انجق تسليمله زائل اولور واكر بيع صحيحله بيع ايدرسه عتق اولمز زيرا عتق معلقك نزولى بعد الشرط اولور بيع ذن صكره ايسه كندونك ملكندن خروج ايتمكله عتق اولنمدى ﴿و ان دخلت دار فلان فانت حر فشهد فلان وآخر انه دخل عتق وفى ان كلمت لا لانهما على فعله واوشهد ابنا فلان انه كلم اباهما جازت ان جحد وكذا ان ادعا عند محمد وابطلها الثانى ﴾ بركسنه عبدنه اكر سن فلان كسنه نك دارينه دخول ايدرسهك حرسك ديوب بعده صاحب دار اولان فلانله بر آخر كسنه دخى داره دخول ايتدى ديو شهادت ايتسه لر عتق اولور دخول عبدك فعلى اولوب صاحب دارك آنده شهادتنده متهم اولمديغندن شهادتى مقبوله اولدى واكر سن فلانله تكلم ايدرسهك حرسك خصوصنده تكلم ايدنله بر آخر كسنه لر شهادت ايتسه لر مقبوله اولمز كندو نفسنك فعلنه شهادت اولمغله اشبو صورتده تكلم ايدن كسنه نك ايكى اوغلى شهادت ايتسه لر كه بابالرى انكله تكلم ايتدى ديو اشبو شهادت جائز اولور اكر اب انكار ايدرسه بابالرينك عليهنه شهادت اولمغله يينه بويله اب كلامى دعوى ايدرسه امام محمد رحمه الله تعالى نزدنده اوغوللرينك شهادتلرى مقبوله اولور اما مشار اليه تهمتك وجودنده منفعتى اعتبار ايتدى وامام ابى يوسف شهادة مشروحه بى ابطال ايلدى مجرد دعوى وانكار اولمغله ابنار بابالرينك دعوى ايتديكى شيده كندولرينك صدقنى اظهار ايتدكلرندن هر نقدر منفعت وتهمت اولمزايسه ده والله اعلم بالصواب واليه المرجع والمآب

﴿ (باب العتق على جعل) ﴾

جعل جيمك ضمى وعينك سكونيله بركسنه يه ايش مقابله سنده تعيين اولنان عوضدر بو مقامده عتق على مال مراد در ﴿ بالضم وبفتح المال ﴾ لفظنده بور ضمله در ومفتوحده اولور مال معنا سنه در وبفتح تعبيريله فتحك قلتنه اشارت ايدر وفتحى شارحدن غيرى براحد ذكر ايتمدى ﴿ (اعتق عبده على مال) صحيح معلوم الجنس والقدر (فقبل العبد) كل المال (فى المجلس) يعم مجلس علمه لو غائبا (عتق) وان لم يؤد لانه معلق على القبول لا الاداء حتى لو رد او اعرض بطل ﴾ بركسنه معلوم الجنس والقدر مثلا اون درهم ويا ثوب ويا فرس مثلا و صحيح مثلا

خمر اولميان مال اوزرينه عبدنى عتق ايدوب اول دخى مجلسده مالك كليسنى قبول ايلسه عتق اولنور هر نقدر ادا ايتمزسه ده زيرا عتق قبوله معلقدر ادايه دكلدر حتى عبد رد ايتسه ويا مجلسدن قيام ويا بر عمل آخره اشتغال كبى برشيله اعراض ايلسه عتق باطل اولور اما مالك وصفى بيان اولنمسه ضرر ايتمز جنسى بيان اولنمغله آندن وسط اخذ ايدر وقيمتنى ادا ايلسه مولى قبوليله جبر اولنور ومجلس علمى مجلسنده عام اولور اكر غائب اولورسه ﴿ (و) اما (او علقه بادائه) كان اديت فانت حر (صار مأذونا) له دلالة وهل يصح حجره تردد فيه فى البحر (لا مكاتبا) لانه صريح فى تعليق العتق بالاداء ﴾ واكر سيد عبدك عتقنى مالك اداسنه تعليق ايدوب مثلا سن مالى ادا ايدرسهك حرسك ديرسه عبده تجارته دلالة اذن ويرلمش اولور واشبو اذندن كندوبى حجر ومنع صحيح اولورمى بحرده اولوب واولمسنده تردد اولندى لكن اولمسى طرفى ظاهردر ديو محشى علامهٔ طحطاوى تصريح ايلدى اشبو تعليق صورتنده مولى عبدنى كتابته قطع ايتمش اولمز زيرا بو عتق مالى ادايه تعليقده صريحدر كتابته تصريح مثلا كاتبتك على الف على ان تؤدى لى كل شهر كذا ديمكلكدر ﴿ وهو يخالف المكاتب فى عشرين مسئلة ذكر منها تسعة فقال (فلا يتوقف) عتقه (على قبوله ولا يبطل برده وللمولى بيعه قبل وجود شرطه) وهو الاداء ولو باعه ثم اشتراه هل يجب قبول ما يأتى به خلاف ﴾ واشبو ادايه تعليقله عتق على مال يكرمى مسئله ده مكاتبه مخالفدر مصنف مرحوم آنك طقوزنى بيانه آغاز ايدوب ديركه ايمدى اشبو عتق مالك اداسنه تعليق اولنان عبدك عتق كندونك قبولنه توقف ايتمز ورديله باطل اولمز مجرد مالى اداسيله عتق اولور اما مكاتبده قبول شرطدر وبونده عتقك شرطى اولان ادا بولنمزدن مقدم مولانك كندوبى بيعى جائزدر واكر بدلى ادادن مقدم كندوبى بيع ايتسه ده صكره اشترا ايتسه ينه كتورديكى بدلى قبول مولايه واجب اولورمى بونده ائمه ميانه لرنده خلاف واقع اولمشدر امام ابى يوسف واجب وامام محمد دكل ديورمشلردر لكن عبد عتق اولنور ﴿ (وعتق بالتخلية) بحيث لو مديده لنال اخذه (واو ادى عنه غيره تبرعا او امر غيره بالاداء فادى (لا) يعتق لان الشرط اداؤه ولم يوجد (كما) لا يعتق (لو) قيد بدراهم فادى دنانير او بكيس ابيض فدفع فى كيس اسود او بهذا الشهر فدفع فى غيره او (حط عنه البعض بطلبه وادى الباقى) ﴾ وبدل عتق اولان مال ايله سيدك ما بيننى تخليه كه حضورينه بلا مانع شرعى وضع ايدوب سيد يدنى اوزادوب اخذه مقتدر اولمغله ده عتق اولور محشى حلبى ديركه اشبو تخليهٔ مشروحه ايله مكاتبده عتق اولور بوكا كوره بونك بو محلده ذكرى غلط

اولور محلنده اولمز وعبد ایچون غیری کسه تبرعا بدل عتق ادا ایلسه ویا غیره
عبد ادا ایله امر ایدوبده اولده ادا ایلسه آزاد اولمز کندونك اداسی اولان
شرط بولنمدیغندن کتابت معاوضه اولمغله کندوده تعلیق اعتبار اولنمدیغندن
بونك خلافنده اولدی تتکم مولی بدلی دراهمله تقیید ایتسه ده کندی دنانیر
ادا ایتسه ویا بیاض کیسه ایله ویا فلان شهر ایله تقیید ایتسه ده سیاه کیسه ده
واول ماهك غیریده دفع ایتسه حاکمك حکمی وتراضیسز عتق اولمدیغی کبی
اما کتابتده عدم عتقده یا حکم قاضی ویا کندولرینك تراضیلرندن لازمدر ویا عبدك
طلبیله بدلك بعضنی مولی تنزیل ایدوبده باقیسنی ادا صورتنده بنده عتق اولمدیغی کبی
﴿وکذا لوا برأه (اومات المولی واداه الی الورثة) لعدم الشرط بل العبد باکسابه
للورثة کما لومات العبد قبل الاداء فترکته لمولاه بل له اخذ ماظفر به اوما فضل
عنده من کسبه ولوادی من کسبه قبل التعلیق عتق ورجع السید بمثله علیه﴾
بنه بویله سید مزبور عبدك ذمتنی بدلك کلیسندن ویا بعضیسندن ابرا ایتسه
عتق اولمز اما کتابت بونك خلافنده در آنده ابرا ایله عتق اولور ویا مولی وفات
ایتسه ده عبد بدلی ورثه یه ادا ایتدکده عتق اولمدیغی مثللو زیرا بونده دخی
شرط معدومدر بلکه عبد کسبلرینك جمله سیله ورثه نکدر تتکم قبل الادا عبد
وفات ایتسه ترکه سی مولانك اولوب عتق اولمدیغی کبی مکاتب بنه بونك خلافنده در
بوبحرده صورة مخالفتك اوندردنجیسیدر ومولی ایچون مادام عبد بدلی
ادا ایتمدکجه ظفر بولدیغی عبد لکمالنی اخذ واردر بوده بحرده طقوزنجی
صورتدر ویابدلی ادا ایدوب عتق اولندقده عبدك عندنده کسب ایتدیکی مالدن
زیاده یی مولی ایچون اخذ واردر مکاتب بونك خلافنده در بوده اوننجیسیدر
تعلیقدن مقدم عبدك کسب ایتدیکی مالدن بدل عتق عبد ادا ایتسه عتق اولور
وسید اول قدر مبلغله کندویه رجوع ایدر کتابت بنه بونك خلافنده در بوده
اون بدنجیسیدر ﴿(وتقید اداؤه بالمجلس) ان علق بان وباذا لا ولایتبعه اولاده
بخلاف المکاتب فی الکل﴾ وصورة مشروحه ده تعلیق ان کلمه سیله اولورسه
بدلك مجلسده اداسیله تقیید اولنور واکر مجلس مختلف اولوب مثلا اعراض
ایدوب ویا برعمل آخره شروع ایتسه بدلی ادا ایتسه عتق اولماز واکر تعلیق
ادا ایله اولورسه مجلسله تقیید اولنمز واکرعتق اداء بدله تعلیق اولنان جاریه
اولوب بر ولد کتوروب صکره بدلی ادا ایله عتق اولسه ولدی کندویه تابع
اولوب عتق اولمز صور مشروحه نك کلیسنده مکاتب بونك خلافنده در
﴿(وهو) ای المال (دین صحیح یصح التکفیل به بخلاف بدل الکتابة)
فانه لاتصح الکفالة به وهذه الموفیة عشرون﴾ واشبو تعلیقده مال صحیح

دیندر کندویه تکفیل صحیح اولور لکن بومحله سؤال ایراد اولنورکه قبل اداء
البدل بومقامده دین بوقدر سید عبدنك اوزرینه برشی واجب قیله مدیغندن
وبعد الادا بنه دین اوازایمدی اشبو کلامك بومحلده ایرادنك وجهی یوقدر
بلکه بومحلده بومسئله یی ذکر غلطدر محلی متنك اعتق عبده علی مال فقبل العبد
فی المجلس عتق دیدیکی محلدر صاحب بحرك ایتدیکی کبی تتکم اول محلده
مشاراليه فاذا قبل صار حراوماشرطه دین علیه حتی تصح الکفالة به دیدی
بدل کتابت بونك خلافنده در آنده کفالت صحیحه اولمز زیرا آنده دین کندویه منافی اولان
رقیتله ثابتدر دین صحیح انجق ادا ویا ابرا ایله ساقط اولان دیندر واشبو مسئله مار الذکر
تعلیق العتق بالادانك کتابته مغایر اولدیغی مواضعی یکرمی یه توفیه وتکمیل ایدن مسئله در
وعشرون کلمه سنده صواب اولان موفیه یه مفعول اوله رق یا ایله عشریندر
﴿ویزاد مافی الذخیرة لوعلقه بالف فاستقرضها ودفعها لمولاه عتق ورجع الغریم
علی المولی لان غرماء المأذون احق بماله حتی تتم دیونهم ولو استقرض الفین
فدفع احداهما واکل الاخری فللغریم مطالبة المولی بهما لتعدد بعتقه من بیعه
بدینه﴾ ذخیره ده ذکر اولنان یکرمی اوزرینه زیاده اولورکه برکسه عبدنك
عتقنی بیکه تعلیق ایدوب وآنی عبد استقراض ومولاسنه ادا ایلسه عبد عتق اولور
شرط اولان ادا بولنمغله وغریمکه عبده بیك درهم قرض ویرن داین مولا اوزرینه
رجوع ایدر زیرا عبد مأذونك غریملری کندونك مالنه احقلردر دینلری تمام
اولنه دك اگر دینلره وفا ایدر مال وار ایسه واکر مزبور عبد ایکی بیك استقراض
ایدوب بیکنی سیدینه ادا وبیکنی کندوسی اکل ایتسه غریم ایچون ایکی بیکی
مولادن مطالبه واردر سیدك عبدی عتقیله غریمك دینی ایچون بیعندن منع
ایتدیکنه بنأ وعبددنده مطالبه ایتسه اولور بودخی مکاتبك خلافنده اولدی
زیرا اشبو ایکی صورت مکاتب حقنده تقدیر اولنورسه داین انجق کندودن
مطالبه ایدر مأذون اولمغله مولادن ایتمز ﴿(ولوقال انت حر بعد موتی بالف
ان قبل بعده) ای موته (واعتقه) مع ذلك (وارث او وصی اوقاض عند امتناع
الوارث) وهو الاصح لان المیت لیس باهل للاعتاق (عتق) بالالف والولاء للمیت
(والا) یوجد کلا الامرین (لا) یعتق بذلك﴾ برکسه عبدنه سن بنم موتمدنصکره
بیك مقابلی حرسك دیوب وفاتندنصکره عبد قبول ووارث ویامیتك ترکه سنه
وصیسی ویا وارثك امتناعی وقتنده قاضی قبول مزبور ایله برابر عبدی عتق
ایلسه بیك مقابلی عتق اولور وولاء میت ایچون اولور وارثك اولمز وعصبه
بنفسه لری وارث اولور اناث وارثه اولمزلر اکر ولاء ابتدا ورثه نك اولیدی آنده
اناثده داخل اولوردی واصح اولان عتقك قبول واعتاقله اولمسیدر مقابلی بعضك

فقط قبـول ايله اولور من بورلردن برينك لازم دكلـدر قوللريدر ومرقوملرك
برينك عبد قبوليـله برابر عتق ميتك اعتاقه اهل اولمديغنـده مبنيـدر ومارالذكر
قبول ايله واعتاقلرك ايكيسى بردن بولنمزلرسه فقط سـيدك قول سابقيله عتق اولمز
❊ (ولوحرره على خدمته حولا) مثلا كاعتقتك على ان تخدمنى سنة (فقبل عتق
فى الحال) و فى ان خدمتنى سنة فانت حر لايعتق الا بالشرط فلوخدمه اقل منهـا
اوعوضه عنهـا اوقال ان خدمتنى واولادى فمات بعض اولاده لايعتق لان
ان للتعليق وعلى للمعاوضة ❊ بركسه عبدنى كندويه برسنه خدمت ايتمك اوزره
تحرير ايدوب مثلا اعتقتك على ان تخدمنى سـنة ديمك كبى عبد دخى قبول ايلسه
فى الحال عتق اولور زيرا برشى اوزره عتقده قبولك مجلسـده بولنمسـى شرطدر
سـائرعقود كبى مقبـولك بولنمسـى شرط دكلدر واداء شرطدن ان كلمسـيله
تعبير ايدوب ان خدمتنى سنة فانت حر قولنده انجق شرطكه خدمتله عتق اولور
زيرا معلق انجق معلق عليه اولان شرطله بولنور پس اشبو ان كلمسـيله تعليق
صورتنده عبد برسـنه دن اقل خدمت ايتسـه ويا خدمتنه بدل كندويه
برعوض ويرسـه ويا مولى تعليقده ان خـدمتنى واولادى ديوب اولادينـك
بعضيسـى وفات ايتسـه شرط معـدوم اولمغـله عـتق اولمز وان كلمـسى
تعليق ايچون اولمغله شرحده كى صورتده معلق عليه بولنمدقجه معلق بولنمدى
وعلى معاوضه ايچون اولوب ومعـاوضه ده سائرعقود معاوضاتده اولديغى مثلو
قبول كفـايت ايتمكله متنده كى صـورتده مجرد قبـول كفـايت ايتـدى
❊ (وخـدمه) الخدمة المعروفة بين النـاس (مـدته) ايا كانت (فان) جهلت
او (مات) هو ولو حكمـا كعمى (اومولاه قبلهـا) ولو خدم بعضها فبحسابه
(تجب قيمتـه) فتؤخذ منه للورثة اومن تركته للمولى ❊ صورت مشروحده
مدة خدمت برسـنه ويا اقل ويا اكثرهرنه ايسـه تعليقك عقبنـده عبد بيتـده
وياخارج بيتـده سيدك ناس ميانه زنده معروفه خدمتيله كنـدويه خدمت ايدر
شق حطب وقطع حجرا مثالى خدمت شاقه تكليـف اولنمز واكر مدت مجهوله
اولوب وياعبد حقيقة وعمى مثلو حكمـا وفات ايتسـه وياقبل الخدمة مـولاسى
وفات ايتسـه عبدك قيمتى كندونك اوزرينـه واجبه اولوركه ورثه ايچـون
كندودن اخذ اولنـور مولانك وفاتنـده كوره ورثه نك مولى مقامنه قائم اولمديغى
خدمت منفعت قبيلندن اولمغله ميراث اولمديغنـده مبنيـدر واكر عبدك كندوسى
وفات ايدوب وتركه سـيده اولورسه آندن عبدك قيمتى مولى ايچون اخذ اولنـور
واكر عبـد مدتك بعضيسـنده خدمت ايدرسـه حسابنجه مـؤاخذه اولنـور
❊ وعند محمد تجب قيمة خدمته وبه نأخذ حاوى ❊ وامام محمد رحمه الله تعالى

نزدنده عبـدك كندونك قيمتى واجبه اولمزده خدمتنك قيمتى واجبـه اولوركه
اجر مثلى ديمك اولور وانجق بوقول ايله عمل ايدرز ❊ وهل نفقة عياله لوفقيرا على
مولاه فى المدة كالموصى له بالخدمـة اويكتسب للانفاق حتى يستغنى ثم يخدم المولى
كالمعسر بحث فى البحر الثانى والمصنف الاول ❊ ومزبور عـبد فقير اولورسـه
عيالنك نفقه سى مدة خدمتنده مولاسى اوزرينـه لازمه اولورمى موصى له بالخدمته
لازمه اولديغى كبى يوقسـه اهل وعياله انفاق ايچون برمقدار شيله مستغنى اولنه دك
برمدت كسب ايدوب بعده صكره برمدتده سيده خدمتمى ايدر معسر كبى بحرده بحث
وتفصيل ايله شق ثانى يى اختيار ايلدى ومصنف مرحوم شق اولى اختيار ايلدى
فليراجع ظاهر اولان صاحب بحرك مختاريدر ❊ (كبيع عبد منه بعين) كبعتك
نفسك بهذا العين (فلهكت)اواستحقت (تجب قيمته) وعند محمد تجب قيمتها ❊
صورة سابقده كه اخلاف بركمسه نك عبدنى كندى نفسنه برعين مقابلنده بيع ايدوب
مثلا سـنك نفسنى سكا اشبو عين مقابلهسـنده بيع ايتـدم ديمك كبى بعده
اول عين هـلاك اولوب ويا مستحق چيقلسـه امامينه كـوره عبدك قيمتى امام
محمـده كوره عينك قيمتى واجبه اولديغى كبيدر ميانه لرنده فرق يوقـدر
(ولوقال) رجل لمولى امة (اعتـق امتك بالف على على ان تزوجنيهـا ان فعل)
العتق (وابت) النكاح (عتقت) مجانا (ولاشئ له على امره) لصحة اشـتراط
البدل على الغير فى الطلاق لافى العتاق ❊ بركمسه برجاريه نك مولاسنه سن جاريه كى
بنم اوزريمه بيك درهمه بكا تزويج ايتمك قولى اوزره عتق ايله ديو اول دخى عتق
ايدوب وجاريه نكاحدن امتناع ايتسـه باد هوا عتق اولنـور ومولى ايچون آمره
برشـى لازم اولمز طلاقده غير اوزره بدل اشـتراطى صحيح اولوب عتاقده
اولمديغندن ❊ (ولوزاد) لفظ (عـنى قسم الالف على قيمتهـا ومهرها) اى مهر
مثلهـا لتضمنه الشراء اقتضـاء (و) لذا (تجب حصة ما سلم) اى القيمة وتسقط
حصة المهر ❊ واكر مزبور قائل على بدلنه عنى لفظنى زياده ايدرسـه بيك جاريه نك
قيمتيله مهر مثلى اوزره تقسيم اولنور عنى لفظى تقديرا شرايى متضمن اولمغله مثـلا
قيمتى بيك مهر مثلى بش يوز فرض اولنسـه بيكك ايكى ثلثى قيمتك حصه سى برثلثى
مهرك حصه سى اولور بنـاءبرين مولانك تسليم ايتديكى رقبه نك قيمتندن حصه سيكه
بيكك ايكى ثلثى آمره واجب اولور ومهردن حصه سى اولان ثلث ساقط اولور تزوجدن
اباايدوب بضع تسليم اولنمغله ❊ (فلونكحت) القائل (فحصة مهر مثلها) من الالف
(مهرها) فيكون لها (فى وجهيه) ضم عنى وتركه (وما اصاب قيمتها) فى الاولى هدرو
(فى الثانيـة لمولاها) باعتبار تضمن الشراء وعدمه ❊ واكر مزبوره جاريه نكاحدن
امتنـاع ايتيوب قائله تزويج اولنورسـه بيكدن جاريه نك مهر مثلنه عائد اولان

حصه عتى لفظنى ضم و ترك صورتلرنده كندونك مهرى اولور صورت اولى كه عتى ضم اولنديغنه نظرا قيمته اصابت ايدن حصه هدر صورت ثانيه كه ضمنه كوره مولاسنك اولور عتى لفظنك شرايى تضمنى وعدم تضمنى اعتبار يله زيرا اعتق عتى قولى بعهامنى واعتقها عتى تقديرندهدر وتضمن الشراء وعدمه قولنده لف ونشر مشوش واردر ❊ (اعتق) المولى (امته على ان تزوجه نفسها فزوجته فلها مهر مثلها) وجوزه الثانى اقتداء بفعله عليه الصلوة والسلام فى صفية قلنا كان عليه الصلاة والسلام مخصوصا بالنكاح بلا مهر ❊ بركسه كندى جاريهسنى نفسنى كندويه تزويج ايتمك اوزره عتق ايدوب اول دخى نفسنى كندويه تزويج ايلسه امام اعظم وامام محمد رحمهما الله تعالى عندلرنده اول جاريه ايچون مهر مثل واردر عتق مال اولمغله مهريته صالح اولمديغنه بناءً بس مهر صحيح اولمز وامام ثانيكه ابى يوسف اشبو مقامدن مستفهم اولان تمو يضى نجو يزايله عتقك صداق اولمسيله حكم ايلدى رسول اكرم ونبى محترم صلى الله تعالى عليه وسلمك ام المؤمنين صفيه بنت حيىيك حقنده وقوعيافته اولان سباياى خيبردن كندولرينى اخذ وعتق ونكاح بيوروب وعتقنى مهر قيلدقلرى فعل شريفلرينه اقتداءً امام اعظم رحمه الله تعالى طرفلرندن جواب ممكنكه رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلمك صفيه رضى الله تعالى عنها حقنده وقوعبولان بلامهر نكاح شريفلرى كندولرينه بلا مهر نكاح خاصه اولديغنه مبنيدر يوقسه عتق مقابلهسنده دكلدر ❊ (فان ابت فعليها) السعاية فى (قيمتها) اتفاقا وكذا لواعتقت المرأة عبدا على ان ينكحها فان فعل فلها مهرها وان ابى فعليه قيمته ❊ صورة مشروحهده جاريه نكاحدن ابا وامتناع ايدرسه اتفاقا اوزرينه قيمتنده سعى لازم اولور بنه بويله برعورت عبدنى كندويه نكاح ايتمك شرطيله عتق ايلسه اكر عبد كندويى تزوج ايدرسه عورت ايچون مهر واردر واكر ابا ايدرسه عبد قيمتنى كندويه ادا اوزرينه واجب اولور ❊ (ولو كانت المعتقة على ذلك (ام ولده) فقبلت عتقت (فا) نا (بت) نكاحه (فلاشئ عليها) خانيه لعدم تقوم ام الولد ❊ مزبوره تزوجى شرطى اوزره عتق اولنان جاريه سيدنك ام ولدى اولوب وشرطى قبوليله عتق اولنوب ونكاحدن امتناع ايدرسه اوزرينه برشى لازم اولماز ام ولدك قيمتى اولمغله ❊ فرع قال اعتق عنى عبدا وانت حر فاعتق عبدا جيدا لايعتق وفى اد الى يعتق لانه ادخال فى ملكه فيكون راضيا بالزيادة واما العتق اخراج لان كسبه ملك للمولى ❊ بركسه كندى عبدنه سن بندن ناشى برعبد عتق ايلهسن حرسك

ديوب اول دخى برعبد جيد عتق ايلسه اول كسهنك كرك كندونك عبدى وكرك عبدنك عتق ايلديكى عبدجيددن بريسى عتق اولمز زيرا قائل مز بور ملكندن زيادهيى اخراجه راضى اولمز اما قائلك بكا برعبد ادا ايله سن حرسك قولنده اداسى صورتنده كندوسى عتق اولور زيرا عبد جيدى ادا سيدك ملكنه زيادهيى ادخالدر بوكا ايسه هر كم اولسه راضى اولور اما صورة سابقهده عبد جيدى اعتاق ملكندن اخراجدر زيرا كندونك كسبى مولاسنك ملكيدر هرنقدر كندويه عتقه اذن ويرسهده لكن كلامندن خارج زيادهيى ملكندن اخراجه بركسه راضى اولمز والله تعالى اعلم واستغفر الله العظيم

❊ (باب التدبير) ❊

وقتا كه حال حياتده اولان عتق بياندن فارغ اولنديسه بعدالموت اولان عتقك بيانته شروع اولندى ❊ (هو) لغة الاعتاق عن دبر وهو ما بعدالموت وشرعا (تعليق العتق بمطلق موته) ولو معنى كان مت الى مأة سنة ❊ اشبو تدبير لغتده اعتاق عن دبركه وفات ايتدكدنصكره كى عتقدر اصل دبر ضمتيله هر برشيدن قبلك خلافيدر وتدبيرك دبردن اخذى حياتدنصكره اولديغنه مبنيدر وشرعده مدبرك عتقى مطلق موتنه تعليقدر وتعليق هرنقدر مولانك اكر بن يوز سنهيهدك وفات ايدرسم حرسك قولى مثلاو معنى دخى اولورسهده بس بوان مت الى مائة سنة قولى هرنقدر لفظا مقيد ايسهده معنى مطلقدر مطلق موتك لفظا ومعنى مطلق اولديغى انت حر بعدموتى قولى كبيدر ايمدى برصفتله مقيد اولان موت مقيدنه عتق تعليق خارج قالدى ان مت من مرضى هذا قولى كبى ❊ وخرج بقيد الاطلاق التدبير المقيد كما سيجئ وبموته تعليقه بموت غيره فانه ليس بتدبير اصلا بل تعليق بشرط ❊ مصنف مرحومك بمطلق موته قولندن فهم اولنان اطلاق قيد يله مرض مثلاو برقيد ايله مقيد اولان تدبير مقيد خروج ايلدى نتكم قريبا كلور وبموته قوليله غيرك موتنه تعليق خروج ايلدى زيرا اشبو غيرك موتنه تدبيرى تعليق اصلا كه نه مطلق ونه مقيد تدبير دكلدر بلكه شرطه تعليقدر ❊ (كاذا) اومتى اوان (مت اوهلكت اوحدث بى حادث (فانت حر) اوعتيق اومعتق (اوانت حر عن دبر اوانت مدبر اودبرتك) زاد بعد موتى اولا ❊ سابق الذكر تدبيرىلا مولانك اذا ويامتى ويا ان مفادى اكر بن وفات ايدرسم وياهلاك اولورسم ويا بكا برحادث حدوث ايدرسه كه مراد موتدر سن حرسك وياعتيق ويامعتقسك ويا سن بندنصكره حرسك

وياسن مدبرسك وياسنى تدبيره كسدم ديمسى كبى بعد موتى لفظنى زياده ايدوب
مثلا انت مدبر بعد موتى ديسون ويادیمسون فى الحال اول ساعتده مدبر اولور
زيرا تدبيرى موتدنصكره به مضاف قيلدى موتدنصكره ايسه تدبير اولمديغندن
بعد موتى قولى لغو اولديده انت مدبر قولى باقى قالدى حاصل كلام الفاظ تدبير
اوچ قسمدر برى تدبير ايله تصريح ايدوب دبرتك ديمك كبى وياحريتى مابعد
الموته مضاف قيلوب انت حر بعد موتى ديمك كبيدر وايكنجيسى مولانك ان مت
فانت حر قولى مثلو تعليق لفظيله اولسيدر اوچنجيسى وصيت لفظيله اولسيدر
مثلا مولانك كندى عبدنه اوصيت لك برقبتك اوبعتقك ديمسى كبى
بس عبد كندى نفسنه مالك اولمغله كندوبى وصيت عتق عد اولندى
وكندويه مالنك ثلثنى وصيت ايلسه بنه بويلجه در ﴿ (او انت حر يوم اموت)
اريد به مطلق الوقت اقرانه بما لايمتد فان نوى النهار صح وكان مقيدا (او ان مت
الى مائة سنة) مثلا (وغلب موته قبلها) هو المختار لانه كالكائن لامحالة وافاد
بالكاف عدم الحصر حتى لو اوصى لعبده بسهم من ماله عتق بموته ولو بجزء لا
والفرق لايخفى وذكرناه فى شرح الملتقى ﴾ وياخود تدبير اكر بن وفات ايدرسم
سن وفات ايتديكم كونده حرسك ديمك كبى واشبو يوم لفظيله مطلق
وقت اراده اولنور ممتد اولميان فعله مقارن اولمغله امدى مولى كرك نهارا وفات
ايتسون وكرك ليلا عبد عتق اولنور واكر يوم اموت قوليله نهاره نيت ايدرسه
كلامنك حقيقتنه نيت ايتديكندن نيتى صحيح اولور وتدبيرى مقيد اولور عتقى
لامحالة اولميجق شيئكه نهارا موتنه تعليق ايتمكله زيرا ليلا موتنده او اور
بس مقيد اولنجق نهارا وفات ايدرسه عتق اولنور وكندويه بيعى جائز اولور
٭ كذا فى البحر ٭ وياخود مولانك اكر بن مثلا يوز سنه يه دك وفات ايدرسم
سن حرسك ديمسى كبى اكر اول قدر حياتى مأمول اولميوب آندن مقدم وفاتى
ظن غالب اولورسه انجق مختار اولان قول بودر زيرا بوده لامحاله اولان شى
كبيدر وماتن مرحوم كاذ امت قولنده كى كافله تدبيرك صورت مشروحه يه
عدم حصرنى افاده ايدر حتى بركسه عبدنه مالندن برسهمله كه مثلا سدسنى
وصيت يلسه كالندونك وفاتيله عبدى عتق اولنور واكر مالندن برجزئله
وصيت ايدرسه موتيله عبد عتق اولمز ميانه لرنده فرق خفى دكلدر وشارح
رحمه الله تعالى فرقى ملتقى اوزرينه اولان شرحرده ذكر ايتدكدر بيان بيوردقلرى
فرق بودركه جزء برشئ مبهمدن عبارتدر آنده تعيين ورثه نك اولمغله عبدك رقبه سى
وصيت تحتنده داخل اولمز اما سهمكه مثلا سدس جزئك خلافنه دركه وصيده
داخلدر امدى رقبه نك سدسى وصيده داخل اولمغله عتق اولندى ﴿ (دبر

عبده ثم ذهب عقله فالتدبير على حاله) لما مر انه تعليق وهو لايبطل بجنون ولا
رجوع (بخلاف الوصية) برقبته لانسان ثم جن فمات بطلت ﴾ بركسه
كندى عبدنى تدبيره كسوب بعده عقلى زائل اولسه تدبيرى حالى او زره باقيدر
زيرا ما سبقده مرور ايتديكه اشبو تدبير تعليقدر بو ايسه جنونله ورجوعله
باطل اولمز شرحك ولا رجوع قولى متنك ولايقبل الرجوع قولنى تكرار در
اما بر عبدك رقبه سنى بركسه يه وصيت ايدوب بعده مجنون اولوب وفات ايتسه
تدبيرك خلافنه در وصيت باطله اولور بطلت بدلنه فانها تبطل ديسه اولى ايدى
﴿ (ولايقبل) التدبير (الرجوع) عنه (ويصح مع الاكراه بخلافهما) فالتدبير
كوصية الا فى هذه الثلاث اشباه وزاد مدبر السفيه ومدبر قتل سيده ﴾ وتدبير
كندودن رجوعى قبول ايتمز واكراهله صحيح اولور وصيتك خلافنه اوله رق
بس تدبير وصيت كبيدر لكن اشبو مار الذكر اوچ صورتده كه جنون ورجوع
واكراهده دكل ومخالفتده بو اوچك اوزرينه سفيهك مدبرى ايله وسيدنى
قتل ايدن مدبر زياده اولنوركه سفيهك وسيدنى قتل ايدن مدبرك تدبيرلرى اولور
وصيتلرى اولمز ومدبرك بيعى صحيح اولمز وموصى بهك بيعى صحيح اولور بو دخى
مواد مخالفتدن اولمغله حصره منع وارد اولور ﴿ (فلا يباع المدبر) المطلق
خلافا للشافعى فلو قضى بصحة بيعه نفذو هل يبطل التدبير قيل نعم نعم لو قضى
ببطلان بيعه صار كالحر ﴾ امدى مدبر مطلقك بيعى جائز اولمز ابن عمر رضى الله
تعالى عنهمادن روايت اولان { لايباع المدبر ولايوهب وهو حر من الثلث }
حديث شريفنه بناء امام شافعى رحمه الله تعالى ايچون در اختلاف مشار اليه
بيعنى تجويز بيورديلر امدى بيعنى جائز كورن قاضى مدبرك بيعنك صحتيله حكم
ايلسه حكمى نافذ اولور وتدبير باطل اولورمى عند البعض اولور كه تدبيرى
فسخ اولور بلى مولى عبد مدبرى بيع ايتسه كده عبد حنفى قاضيسنه مرافعه
اولوب مشار اليه قاضى دخى بيعك بطلانى وتدبيرك لزوميله حكم ايلسه اول
عبد حر كبى اولوركه بيعى جائز اولمز ﴿ (ولايوهب ولا يرهن) فشرط واقف
الكتب الرهن باطل لان الوقف فى يد مستعيره امانة فلا يتأتى الايفاء والاستيفاء
بالرهن به بحر ﴾ دخى مدبرى مولاسى هبه ايدوب ملكندن بغير عوض اخراج
ايدمز ورهنده ايدمز زيرا رهن وارتهان ايفاى دين واستيفاى دين قبيلندندر
بو ايسه بيعى موجب ماليت اقتضا ايدر امدى كتب وقف ايدن اصحاب
خيراتك كتابلرينك انجق رهنله اخراج اولنمسنى شرط قيلملرى باطلدر
وقف مستعيرك يدنده امانت اولمغله رهنله كندوبى ايفا واستيفا
حاصل اولمز ﴿ (ولا يخرج من الملك الا بالاعتاق والكتابة) تعجيلا

للحرية وسيتضح فى بابه والحيلة لمريدا التدبير على وجه يملك بيعه
ان يدبره مقيدا كان مت وانت فى ملكى او ان بقيت بعد موتى فانت حر ﴾
مدبر سيدنك ملكندن خروج ايتز الاحريتى تعجيل ايچون اعتاق وكتابته خروج ايدر
وقريبا بابنده ايضاح اولنور كه كتابته قطع اولنان مدبر اكر ديلرسه قيمتنك
ايكى ثلثنده سعى ايدر ويا خود سيدى كندودن غيرى برشى ترك ايتمكسزين
وفات ايدرسه بدل كتابتك كلمسنده سعى ايدر بر عبدك بيعنه مالك اولور وجه اوزره
تدبير اراده ايدن كمسنه ايچون حيله اول عبدى مقيدا كه اكر سن بنم ملكمده
ايكن وفات ايدرسم ويا بنم وفاتمدنصكره سن باقى قالورسك سن حرسك ديمك كبى
قول ايله آنى تدبيره كسمكدر ﴾ (ويستخدم) المدبر (ويستأجر وينكح والامة
توطأ وتنكح) جبرا (والمولى احق بكسبه وارشه ومهر المدبرة) لبقاء ملكه فى الجملة ﴾
عبد مدبر استخدام واستيجار وانكاح اولنور وجاريهٔ مدبره جبرا وطئ وانكاح
اولنور يعنى تصرفات مشروحه ده ولايه جبر سيدكدر ومولى مدبرك كسبنه
وكندوزينه واقع اولان جنايتدن اخذ اولنان ارشنه ومدبره نك مهرنه احق
واليقدر فى الجمله ملكى باقى اولمغله ﴾ (وبموته) ولو حكما كلحاقه مرتدا
(عتق) فى آخر جزء من حياة المولى (من ثلثه) اى ثلث ماله يوم موته الا اذا قال
فى صحته انت حرا ومدبر ومات مجهلا فيعتق نصفه من الكل ونصفه من الثلث
حاوى ﴾ وسيدك موتيله مدبرى حياتندن آخر جزئندن وفاتى كوننده موجود
مالنك ثلثندن عتق اولنور وموتى دار حربه مرتدا لحاقى مثللو هرنقدر حكماده
اولورسه ده لحاق لفظى لامك فتحيله در لكن بونده عتقك سببى موتدر ديو مصنف
رحمه الملهك بيانه نظرا عتقك آخر جزدن متأخر اولمسيدر وبموته قولنده ضمير
بدلنه اسم ظاهر من حياة المولى كلامنده مولى بدلنه ضمير ايراد اولنسه اولى اولوردى
الامولى صحتى حالنده عبدنه سن حرسك ويا مدبرسك ديوب ومجهلا كه مرادينى
بيان ايتميجى اولديغى حالده وفاته اينسه انت حر قولنه نظرا نصفى مالنك كلمسندن وانت
مدبر قولنه نظرا نصفى ثلثندن عتق اولنور واكر قول مزبورى سيد مرض موتنده
ديرسه نصفنك هر بر زرى ثلثدن اعتبار اولور واكر مرادينى بيان ايدوب حريتى
وياتدبيرى تعيين ايدرسه اول اولور حاويده بو بلجه مقيددر ﴾ (وسعى) بحسابه ان لم يخرج
من الثلث و(فى ثلثيه) لان عتقه من الثلث (ان لم يترك غيره وله وارث لم يجزه)
اى التدبير (فان لم يكن) وارث (اوكان واجازه عتق كله) لانه وصية ولذا لو قتل
سيده سعى فى قيمته كمدبر السفيه ولو قتله ام الولد لاشئ عليها كما بسطه فى الجوهرة ﴾
واكر مولى مزبور مدبرك غيرى برمال ترك ايتميوب وكندى ايچون تدبيره اجازت
ويرميان وارث اولورسه عبد قيمتنك ايكى ثلثنده سعى ايدر عتق ثلث مالدن

اولوب كندونك غيرى مال اولمغله كندونك ثلثى عتق اولنور وثلثدن
چيقمزسه حسابنجه سعى ايدركه ثلثدن قيمتنك خمسى چيقارسه درت خمسنده
سدس خروج ايدرسه بش سدسنده سعى ايدر واكر وارث اولميوب ويا اولوب
اجازت ويررسه عبد مدبرك كليسى عتق اولنور وصيت اولمغله ثلثدن زياده ده
اجازته محتاج اولدى حتى وصيت اولمغله سفيهك تدبيره قطع ايتديكى عبد مثللو
سيدينى قتل ايدن مدبر تدبيره كسلمش اوله رق قيمتنده سعى ايدر واكر سيدينى
ام ولد جاريه قتل ايدرسه قصدا اولورسه قصاص اولور خطأ اولورسه
اوزرينه سعايه دن برشى لازم كلمز نتكم جوهره ده بسط وتفصيل اولندى
﴾ (وسعى فى كله) اى فى كل قيمته مدبرا مجتبى وهو حينئذ كمكاتب وقالا حر مديون
(لو) المولى (مديونا) بمحيط ولو دبر احد الشريكين فللآخر خيارات العتق
فان ضمن شريكه فات سعى فى نصفه مختار ﴾ واكر مولى مدبر كندودن اولان
مالك جملهسنى محيط اولان دينله مديون اولورسه مدبر اوله رق قيمتنك كلمسنده
سعى ايدر بو كا كوره مزبور مدبر مكاتب كبى اولور ده امام اعظم رحمه الله تعالى
نزدنده شهادتى مقبوله اولمز ونفسنى تزويج ايده مز واما امامين همامين رحمهما الله
تعالى حر مديوندر شهادتى مقبوله اولور ونفسنى تزوجه قادر اولور بيورديلر
ايكى شريكك برى عبد مشتركنى تدبيره كسسه شريك آخر ايچون شريكى موسر
ايسه يدى معسر ايسه آلتى خيار عتق واردر تضمين ساقط اولمغله واكر شريك
ساكت شريكنه حصه سنى تضمين ايتديروب وكندى وفات ايدرسه عبد نصف
آخرده ورثهيه كاملا سعى ايدر ﴾ (وولد المدبرة) تدبيرا مطلقا (مدبر) اما المقيد
فلا يتبعها وذكر المصنف فى البيع الفاسد ان ولد المدبر كابيه فتأمل واما تدبير الحمل
فكعتقه ﴾ تدبير مطلقله تدبيره قطع اولنوب بعد التدبير كندودن ولد تولد ايدن
مدبره نك ولدى مدبردر سيدنك موتيله عتق اولنور اما تدبير مقيد ايله مدبره نك
ولدى كندويه تابع اولمز ومصنف مرحوم بيع فاسدده ذكر ايتديكه مدبرك
ولدى باباسى كبيدر بونى ابوجه تأمل ايله وحملك تدبيرى عتقى كبيدر
﴾ (ولو ولدت المدبرة من سيدها فهى ام ولده وبطل التدبير) لانه من الثلث
والاستيلاد من الكل فكان اقوى ﴾ ومدبره جاريه سيدندن بر ولد كتورسه
اول جاريه سيدينك ام ولدى اولور وتدبير باطل اولور تدبير ثلثدن واستيلاد
كلدن اولمغله استيلادبك قوى اولديده اضعفك حكمنى ابطال ايلدى
﴾ (وبيع) ووهب ورهن المدبر المقيد (كان قال له ان مت فى سفرى او مرضى)
هذا (او الى عشرين سنة مثلا) مما يقع غالبا او ان مت او غسلت او كفنت
او ان مت او قتلت خلافا لزفر ورجحه الكمال ﴾ بر كمسه نك

كندى عبدنه اكر بن اشبو سفر مده ويامرضمده ويا يكرمى سنديه دككه غالبا آندن صكره حياتى واقع اولور مدتده‌ك وفات ايدرسم ويابن وفات ايدوب وياغسل اولنوب وياكفنلنورسم وياوفات ايدوب وياقتل اولنورسم سن حرسك ديمسى كبى تدبير مقيد ايله مدبرى بيع وهبه ورهن اولنور اوان مت اوقتلت قولنده نظرا امام زفر ايچون اختلاف واردرمشار اليه بونى تدبير مطلقدرديدى وكمال قدس سره ده بوقولى ترجيح ايلدى ❊ اوانت حر بعد موتى وموت فلان مالم يمت فلان قبله فيصير مطلقا (او انت حر بعدموت فلان) كما فى الدرر والكنز ورده فى البحر بمافى المبسوط وغيره من انه ليس تدبيرا بل تعليقا حتى لومات فلان والمولى حى عتق من كل المال ولومات المولى اولا بطل التعليق ❊ وياخود سيدك عبدنه سن حرسك بنم وفلان كمسه‌نك موتندن صكره قولى تدبير مقيددر مادام فلان كندودن مقدم وفات ايتمدكجه واكر فلان كندودن مقدم وفات ايدرسه اول حالده تدبير مطلق اولور وياخود درر ده وكنزده اولديغى مثللو سن فلان كمسه‌نك موتندنصكره حرسك قولى ينه تدبير مقيددر لكن بونك تدبير مقيد اولمسنى بحرده ومبسوطده وسائر كتبده مبين ومرسوم اولان مضمون مشروح تدبير دكلدر بلكه تعليقدرحتى مولى حياتده ايكن فلان وفات ايدوب بعده مولى وفات ايتسه مالك كلسندن عتق اولنور واكر مولى مقدم وفات ايدرسه تعليق باطل اولوب ورثه مالك اولور مفاديله صاحب بحر مضمون مشروحى رد ايلدى ❊ (ويعتق) المقيد (ان وجد الشرط) بان مات من سفره اومرضه ذلك (كعتق المدبر) من الثلث لوجود الاضافة للموت ❊ موته اضافتنه بناءً مدبر مطلقك ثلثدن عتق اولنديغى مثللو مقيدده عتق اولنوراكر اول سفرنده ويا اول مرضنده وفاتيله شرط بولنورسه ايمدى بعدالموت حكم مطلقده ومقيدده مختلف اولمز ❊ (قال انمت من مرضى هذا فهو حر فقتل لايعتق بخلاف) مالوقال (فى مرضى) ففرق بين من وفى ❊ بركسه اكر شومرضمدن وفات ايدرسم عبدم حر اولسون ديوب بعده قتل اولنسه عتق اولنمز واكر فى مفاديله مرضمده ديرسه بونك خلافيدركه عتق اولنور ايمدى من ايله فى ميانه‌لرنده فرق اولنمش اولدى زيرا من كلمه‌سى تعليل وسببيت افاده ايدر بس مراد ديمك اولوركه اكر موت برمرض سببيله بولنورسه حردر قتل ايسه آنك غيريدر وفى لفظى افاده ايدركه اكر موت شومرضده بولنورسه هرنقدر سبب آخر ايله اولسه‌ده اولور ❊ ولوله حمى فتحول صداعا اوبعكسه قال محمد هومرض واحد مجتبى ❊ بركسه‌ده حمى مرضى اولوب صكره صداعه متحول اولسه ويا مقدم صداع اولوب بعده حمايه متبدل

اولسه امام محمد رحمه الله تعالى مزبور مرضلر بر درقنغيسنده وفات ايدرسه شرط بولنمش اولوردیدى ❊ (وقيمة المدبر) المطلق (ثلثا قيمته قنا) بهيفتى (و) المدبر (المقيد يقوم قنا) دررعن الخانية ❊ مدبر مطلقك قيمتى قن اوله‌رق قيمتنك ايكى ثلثيدر انجق بوقول ايله فتوى ويريلور بونك مقابلى صدر شهيدك تصفيدر قوليدر مدبر مقيد قن اوله‌رق تقويم اولنورده قن اوله‌رق قيمتنك كلسنده سعى ايدر ❊ وفيها عنها صحيح قال لعبده وانت حر قبل موتى بشهر فمات بعد شهر عتق من كل ماله زاد فى المجتبى ولمولاه بيعه فى الاصح ❊ وينه خانيه‌دن نقلا مذكوردركه صحيح وسالم اولان بركسه عبدنه خطابا سن بنم موتمدن برماه مقدم حرسك ديوب بعده برماهدن صكره وفات ايتسه مالنك كلسندن عتق اولنور ومجتباده قول اصحده اكر مولى بوقولدنصكره برآيدن زياده ياشرسه كندويه اول عبدى بيع جائزدر مضمونى زياده ايلدى اما قول مزبورى مريض اولان كمسه ديرسه بعدالشهر وفاتنه نظرا ثلثدن عتق اولنور ❊ فروع قال مريض اعتقوا غلامى بعد موتى ان شاء الله تعالى صح الايصاء وفى هو حر بعد موتى ان شاء الله تعالى لم يصح لان الاول امر والاستثناء فيه باطل والثانى ايجاب فيصح الاستثناء ❊ برمريض ورثه‌لرينه بنم فوتمدن صكره ان شاء الله تعالى بنم غلاممى عتق ايديكز ديسه اشبو وصيتى صحيحه اولور ثلثدن چيقار واوزرلرينه عتق واجب اولور وبنم غلامم بندنصكره حردر ان شاء الله تعالى قولنده ايصاسى صحيح اولماز اولكى امر اولوب كندوده استثنا باطل اولوب وايكنجى ايجاب اولوب استثنا كندوده صحيح اولديغندن والله تعالى اعلم بالصواب واليه المرجع والمآب

(باب الاستيلاد) ❊

اشبو باب بلاغت نصاب استيلاده دائر مسائل بياننده در استيلاد ايله تدبير بعد الموت عتقه استحقاقده متحد اولوب لكن تدبير ايجاب باللفظ اولمغله ما قبلنه مناسب اولديغنه بناءً تقديمه شايان كورلدى ❊ (هو) لغة طلب الولد من زوجة او امة وخصه الفقهاء بالثانى ❊ استيلاد لغتده زوجه‌دن وياقنه ويامدبره جاريه‌دن ولد طلب ايتمكدر لكن فقها استيلادى ثانيه كه امه‌دن ولد طلبنه خاص قلديلر ❊ (اذا ولدت ولو سقطا (الامة) ولو مدبرة (من سيدها) ولو باستدخال منيه فرجها (باقراره) وينبغى ان يشهد لئلا يسترق ولده بعد موته (ولوحاملا)

﴿ قوله حملها اوما في بطنها مني كامر في ثبوت النسب وهذا قضاء اما ديانة فيثبت بلا دعوة كاستيلاد معتوه ومجنون وهبانية ﴾ برجاريه هرنقدر مدبره ده اولورسه سيدندن اقراريله برولد كتورسه واقراري هرنقدر حامل ايكن اولورسه ده مثلا اشبو جاريه نك حمل ويابطننده كي بندندر ديمسي كبي نتكم ثبوت نسبده مرور ايلدي وكتور ديكي ولد هرنقدر مستبان الخلقه سقطا اولورسه ده مزبوره جاريه ام ولد اولور ومدبره اولديغنه نظرا كندونك حريتي ايچون تدبير واستيلاد سببلري جمع اولمش اولور وولدك سيدندن اولمسي هرنقدر جماعله اولميوب بلكه مولاسنك مثلا استفضا ذيله نازل اولان منيسي فرجنه ادخاليله اولورسه ده اولور ومولايه كوره لايق وسزا وار اولان ولد دنيايه كلدكده اشبو ولد بندندر ديو اشهاد اتمكدركه حتي فوتندنصكره ولدي استرقاق اولنميه بلكه حملي حالنده دخي اشهاد حسندر واشبو جاريه نك ولدك نسبنك ثبوتنك سيدك اقرارنه توقفي انجق قضادر اما ديانتده و بين الله تعالى ده معتوهله مجنونك استيلادلري كبي بلا دعوة نسبي ثابت اولور ومولايه كوره جاريه سيله جماع ايدوب وكندويي زنا تهمتي مواضعندن حفظ ايتدكده لايق اولان ولد بندن دكل ديو نفي نسب اتممكدر ومزبور معتوهله مجنون دعوته اهل اولمدقلرندن بلا دعوة كندولردن نسبك ثبوتنه ابن وهبان نظمله اشارت ايدركه (نظم) وزوجة او جنة ولدت له * ولم يدعيه ام ولد تصير * يعني برجاريه معتوه ويامجنون مولاسندن بر ولد كتورسه كندولري بندندر ديو دعوى ايتمكسزين مزبوره جاريه ام ولد اولور ﴿ (او) ولدت (من زوج) تزوجها ولوفاسدا كوطئ بشبهة فولدت (فاشتراها الزوج) اي ملكها كلها اوبعضا (فهي ام ولد) من حين الملك فلو ملك ولدها من غيره فله بيعه ﴾ وياخود مثلا غيرك معتده سني نكاحله وطئ بشبهة مثللو نكاح فاسد ايله كندويي تزوج ايدن زوجدن برولد كتوروب بعده زوج كندويي اشترا ايدوبكه كندويه كلا ويابعضا مالك اولسه حين مالكيتندن اول جاريه امولد اولور ومالكيتي هرنقدر هبه ويا وصيتله اولورسه ده ايمدي مزبور زوج اول جاريه نك ديكر زوجدن اولان ولدنه مالك اولسه كندويه اول ولدي بيع جائز اولور زيرا مزبور ولد كندويه جاريه سي شرعا ام ولددر ديو حكم اولندقده پيدا اولمشيدي كه حتي حكمني اكا جذب ايديدي اعتبار ولدك مالكيتي وقتنده اولمسندر بوايسه مقدم تولد ايتمشدر ﴿ وكذا لو استولدها بملك ثم استحقت اولحقت ثم ملكها فان عتق ام الولد يتكرر بتكرر الملك كالمحارم بخلاف المدبرة ﴾ وبنه بويله بركيسه برجاريه يي ملكله استيلاد ايدوب صكره برآخركيسه مستحق چيقوب

بعدر ديو اقامت بينه ايلسه ويا جاريه دار حربه لاحقه اولوب بعده بنه اول جاريه يي يا مستحقدن ويا سابيدن مثلا اشترا ايله مجددا مالك اولسه اول جاريه ام ولد اولور برام ولدي مولاسي عتق ايدوب صكره معاذالله تعالى مرتده ودار حربه لاحقه اولوب بعده سبي اولنوب بنه مولاي سابق كندويي اشترا ايلسه ام ولدلك عودت ايدرده ثانيا وثالثا ملكك تكريريله متكرر اولور محارمده اولديغي مثللو كه بركيسه كندونك ذورحم محرمنه مالك اولوب اوزرينه عتق اولنوب بعده مرتده ودار حربه لاحقه اولدقدنصكره سبي اولنوب بنه مالك اولسه ثانيا وثالثا عتق اولنديغي كبي لكن شارحك عبارهسنك ظاهري عتقك تكريريدر بو ايسه بحرك وهنديه نك تصريحلرينه منافيدر واصوب اولان اشبو مسئله يي ماقبلنده مرتبط اولهرق فاء تفريعيه ايله تصديرسز مسئلهٔ مستقله قلمق مناسب ايدي اما مدبره ام ولدك خلافندركه مولاسي كندويي عتق ايدوب صكره مرتده وسبي اولنوب كندويه مالك اولسه مدبره اولمز ﴿ (حكمها) اي المستولدة (كالمدبرة) وقدمر (الا) في ثلاثة عشر مذكورة في فروق الاشباه والبيع الفاسد من البحر منها (انها تعتق بموته من كل ماله) والمدبرة من ثلثه) من غير سعاية والمدبرة تسعى ولوقضى بجواز بيعها لم ينفذ بل يتوقف على قضاء قاض آخر امضاء وابطالا ذخيره وينفذ في المدبرة كامر ﴾ مستولده نك حكمي مدبره نك حكمي كبيدر نتكم ماسبقده مصنفك لا تباع المدبرة قولنده مرور ايتدي الا اشباهك فروقنده و بحردن بيع فاسدده مذكوره اولان اون اوچ محلده ام ولدك اوزرينه ترتب ايدن اثر مدبره نككي كبي دكلدر مواضع مشروحه دندر سيدك موتيله مالنك كليسندن ام ولدك بلا سعايه عتق اولنمسي مدبره مالنك ثلثندن وسعايه ايله عتق اولور وام ولدك بيعنك جوازيله برقاضي حكم ايلسه بو حكم نافذ اولمز بلكه بو حكم امضاء وابطالا قاضئ آخرك قضاسنه توقف ايدر ومدبره ده ماسبقده متن وشرحده باب التدبيرده فلا يباع المدبر المطلق خلافا للشافعي قولنده مرور ايتديكي مثللو قاضئ شافعي نك مدبره نك بيعنك جوازيله حكمي نافذ اولور قضاء آخره توقف ايتمز ﴿ (وان ولدت بعده ولدا ثبت نسبه بلادعوة) اذا لم تحرم عليه بنحو نكاح او كتابة او وطئ ابنه او المولى امها فحينئذ لو ولدت لاكثر من ستة اشهر لايثبت الا بدعوة والا في المزوجة فلا يثبت بل يعتق عليه بدعوته ولولاقل من ستة اشهر ثبت بلادعوة فسد النكاح لندب استبرائها قبله بحر وقد مناه في نكاح الرقيق وثبوت النسب ﴾ ام ولد اولكي ولددنصكره بر ولد دخي كتورسه آنك نسبي بلادعوة كندودن ثابت اولور اكر اوغلونك اول ام ولدي وطئ وياكندونك كتابتي ويا رجل آخر

نكاحی ويا ام ولدك اصول ويا فروعنی وطئ مثللو شبله كندونك اوزرينه حرام اولمش ايسه واكر اشياء مزبوره نك بريله ام ولدی كندويه حرام اولمش ايسه اكر مدة حرمتدن مقدم التی آيدن اكثرده ولد كلورسه اول ولدك نسبی كندودن انجق بندندر دعوا سيله ثابت اولور الا تزويج اولنديغنده كوره نسب بندندر ديسه دخی كندودن اولمز ولد فراشك اولمغله معلوم النسب زوجك اولور غايتی اقراريله مؤاخذه اولنور ده دعواسنه بناء كندونك اوزرينه عتق اولنور واكر نكاحدن التی ماهدن اقلده ولد كلورسه بلادعوة نسب مولادن اولور ونكاح فاسد اولور مولانك نكاحدن مقدم جاريه يی استبراسی مندوب اولمغله واستبرانك ندبنی نكاح رقيق وثبوت نسبده تقديم ايلدك متنك وشرحك اول محلده اولان عبارهسی ولو اجبارقنه وامته واوام ولد ولا يلزمه الاستبراء بل يندب فلو ولدت لاقل من نصف حول فهو من المولی والنكاح فاسددر ❊ (لكنه ينتفی بنفيه من غير توقف علی لعان) لان الفراش اربعة ضعيف للامة ومتوسط لام الولد وعلم حكمهما وقوی للمنكوحة فلا ينتفی الا باللعان واقوی للمعتدة فلا ينتفی اصلا لعدم اللعان ❊ لكن ولد ثانی لعانه توقف ايتمكسزين مولانك نفيله منتفی اولور زيرا فراش درت قسمدر جاريهنككی ضعيف ام ولدككی متوسطدر وبونلرك حكملری معلوم اولديكه بلادعوة كندولردن نسب ثابت اولماز ومنكوحه نككی قويدر انجق لعانله منتفی اولور وطلاق باينده عدت كوزهدهنككی اقوی دركه بونده لعان اولمديغندن نسب اصلا منتفی اولماز زيرا لعانك شرطی منكوحه ويامعتدهٔ رجعی زوجيتك قياميدر تنكم لعان باينده مرور ايلمدی ❊ (الا اذا قضی به قاض) غير حنفی يری ذلك فيلزمه بالقضاء (او تطاول الزمان) وهو ساكت كما فی اللعان لانه دليل الرضاء بحر (فلا) ينتفی بنفيه فی هاتين الصورتين ❊ الا نسب مولانك نفيله منتفی اولمز اكر نسبك ثبوتيله حنفی اولميان وولد ثانينك نفينك عدم صحتنی رأی ايدن قاضی حكم ايدرسه قضاايله ولد ثانينك نسبی كندويه لازم اولوركه اول قضا اختلافی رفع ايدر وياخود لعانده مرور ايتديكی وجهاوزره مولانك سكوتيله زمان تطاول ايدر سه بنده نفيله نسب منتفی اولمز تطاول زمان رضاسنه دليل اولمغله بس اشبو ايكی صورتده نفيله نسب منتفی اولمز ❊ (اذا اسلمت ام ولد الذمی) يعنی الكافر او مدبرته مسكين (عرض عليه الاسلام فان اسلم فهی له والا سعت) نظرا للجانبين لان خصومة الذمی والدابة يوم القيامة اشد من خصومة المسلم (فی) ثلث (قيمتها) قنة (وعتقت بعد ادائها) ای القيمة التی قدرها القاضی ❊ ذميكه كافرك ام ولدی ويامدبرهسی شرف اسلامله مستسعده اولسه كندويه اسلام عرض اولنور اكر اسلامله مشرف

اولورسه جاريه كندو نكدر بوقسه جاريه سعی ايدر جانبينه نظرا كه ام ولد حره اولمغله كندودن ذلی دفعله وذميه جاريهنك سعيله كندودن ضرری دفعله زيرا يوم قيامتده ذميله دابهنك خصومتی مسلمك خصومتندن اشددر حين مخاصمده كندودن عفو مأمول اولميوب وكندولری ثوابه اهل اولمدقلرندن كندولرينه مسلمك ثوابنی اعطانك وكفر وبالنك مسلم اوزرينه وضعنك وجهی اولمغله خصومتلری باقيه قالمغله ودابهنك وزری يوقكه حتی آدمی آنی متحمل اوله وكندی ايچون لسان يوقكه براحدن استنصار واستمداد ويابر مخلوقه شكوا ايده وحديث شريفده وارد اولمشكه {من اظلم ممن ظلم من لا يجد له ناصرا غير الله تعالی} يعنی شول بركسهدن بك ظالم كيم واركه الله عظيم الشانك غيری كندويه ياردمجی بوله ميانه ظلم ايده وسعيی قنه اولهرق قيمتنك ثلثندن اولور وقاضينك تقدير ايتديكی قيمتی سعيله تحصيل واداايتدكدنصكره مزبوره جاريه عتق اولنور ❊ (وهی مكاتبة فی حال سعايتها) الا فی صورتين (بلا رد الی الرق لو عجزت) اذ لو ردت لاعيدت (ولو مات قبل سعايتها) ولها او له ولد ته فی سعايتها سعی فيما عليها والا (عتقت مجانا) لانها ام ولد وكذا حكم المدبر فيسعی فی ثلثی قيمته ❊ ومزبوره ام ولد سعايهسی حالنده مكاتبه كيدر قاضی كندونك قيمتنی تقدير ايدوب ونجماء نجما اداسيله تقسيطه قطع ايدر الا ايكی صورتده كه بدل كتابتی ادادن عاجز اولديغی وقتده رقيته عدم ردنده زيرا رقيته رد اولنديغنه كوره مكاتبه اولهرق عودت ايدر زيرا رقيته رد اولنسه ذمينك تحت يدنده اولمغله كندويه ذل كلور بوايسه شرعا مدفوعدر وجاريه سعی ايتديكی مبلغی مسفور نصرانيه يه اداادن مقدم مسفور مرد وهلاك اولسه ام ولد اولمغله مجانا عتق اولور الا مدت سعايهسی اوزايوب آنده صاحبنك اذنيله جاريه براره تزويج اولنوب بر ولد كتوروب وولدك سنی مبلغ سعايهيه رسيده اولورسه آناسنك اوزرينه لازم اولان مبلغده كندوسی سعی ايدر ومدبرك حكمی بنده بويلهدر مكاتب كبی قيمتنك ايكی ثلثنده سعی ايدر بعد الادا عتق اولنور ❊ (ولو اسلم قن الذمی عرض الاسلام عليه فان اسلم فبها والا امر ببيعه) تخلصا من يد الكافر ذكره مسكين ❊ بر نصرانينك قنی شرف اسلامله مشرف اولسه كندويه اسلام عرض اولنور اسلامه كلورسه نه كوزل بوقسه عبد مسلم كندونك يدندن خلاص اولسون ايچون بيعيله امر اولنور شارحك ذمی يه كافر اطلاقی ذمی قيد احترازی اولميوب حربی مستأمنك حكميده بنده بويله اولديغنه اشارت ايچوندر ❊ (فان ادعی ولد امة مشتركة) ولو مع ابنه (ثبت نسبه منه) ولو كافرا او مريضا او مكاتبا لكنه ان عجز فله بيعها (وهی ام ولده وضمن) يوم العلوق (نصف قيمتها ونصف عقرها) ولو معسرا

(لاقيمة ولدها) لانه علق حر الاصل ﴾ برکسه برآخر کسه ایله مشترکه اولان
جاریه سنك ولدی بندندر دیو دعوی ایلسه واشتراکی هرنقدر اوغلو ایله
اولورسه ولدك نسبی کندودن ثابت اولور هرنقدر مزبور مدعی کافر ویا مرض
موته مریض ویا مکاتب اولورسه ده لکن مکاتب بدل کتابتی ادادن عاجز
اولورسه کندویه ام ولدی بیع جائز اولور امدی عاجز اولدیغنده کوره قن اولمغله
بیع امثالی تصرفات مالیده مالك اوله مز پس بیعی صحیح اولمز ونسب کندودن
اولیجق جاریه ده ام ولدی اولور وهرنقدر معسر اولورسه ده بوم جمله ده
اولان قیمتنك نصفی وعقرینکه فقط جماعده اول مثلو جاریه یه کندیله رغبت
اولنان مهر مثلنك نصفی شریکنه ضامن اولور استیلادیله شریکنك
حصه سنی تملك ایتمش اولوب وتملك بعد الاستیلاد اولمغله جاریهٔ مشترکه یی وطئ
ایتمکله وولدی حر الاصل اوله رق علق اولنمغله ولدك قیمتندن برشیئی ضامن
اولمز زیرا جاریه نك ام ولدی اولمسی وقت علوقه مستند اوله رق ثابت اولمغله نسبده
وقت علوقه مستند اولدیده ولددن برشی شریکنك ملکی اوله رق خلق اولنمدی
﴾(وان ادعیاه معا) اوجهل السابق (وقد استویا) وقت الدعوة لاالعلوق
(فی الاوصاف فهو ابنهما) فلولم یستویا قدم من العلوق فی ملکه ولو بنکاح
واب ومسلم وحر وذمی وکتابی علی ابن وذمی وعبد ومرتد ومجوسی ﴾
واکر شریکنك ایکیسی بردن ولدی دعوی ایدوب ویا سابق معلوم اولمیوب
و وقت دعوتده ابوت وبنوت وحریت ورقیت امثالی وصفلرده ایکیسی
مساوی اولسه لر ولد ایکیسنك اولور وقت علوقده مساواتلرینه اعتبار اولنمز
حادثهٔ مشروحه یی شریح رضی الله تعالی عنه حضرت عمر رضی الله تعالی
عنهدن استفتا بیوردقلرنده جوابنده کندویه انهما لبسا فلبس علیهما
ولو بینا لبین لهما هو ابنهما یرثهما ویرثانه وهو للباقی منهما کتب واملا بیوردیغنه
بناً یعنی شریکین ولدی لباس کبی کیدیرلدیلرولدده کندولرینه لباس کبی کیدیرلدی
واکر قائفکه اصل لغتده ایز سوریجی معناسنه بومقامده ولدك والدینه مشابهتنی
بیان ایدیجی مراددر یعنی مزبور قائف طرفندن شریکلر بیان اولنسه
ولدده کندولرینه بیان اولنور ایمدی ولد کندولرینك اوغلودر کندولرینه
وارث اولور وکندولری اکا وارث اولورلر وشریکلرك قنغیسی وفات ایتمشسه
ولد باقی قلانکدر واکر وقت دعوتده شریکلر مساوی اولمزلرسه علوقك حمل
ملکنده اولان شریك تقدیم اولنور هرنقدر ملك نکاحله اولورسه ده مثلا برجاریه
برکسه نك تحت نکاحنده ایکن کندوسی وبرآخر کسه اول جاریه یی بالمناصفه
اشترا ایتسه لر پس شرادن التی ماهدن اقلده جاریه بر ولد کتورسه اول ولدی

ایکیسی بردن دعوی ایتسه لر حمل کندونك ملك نکاحنده ایکن اولمغله ولده زوج
اولی واحق اولدیغی کبی دخی بابا ومسلم وحر وذمی وکتابی اولان شریکلر
ابن وذمی وعبد ومرتد ومجوسی اولان شریکلرك اوزرلرینه تقدیم اولنورلر
واب قن اوزرینه معطوفدر ولف ونشر ترتیب اوزره در ﴾ ثم لایثبت
نسب ولدثان بلا دعوة لحرمة الوطئ کما مر ﴾ وجاریهٔ مشترکه یی وطئ حرام
اولمغله صور متقدمه نك جمیعسنده بلا دعوة ولد ثانینك نسبی شریکلرك
بریندن ثابت اولمز نتکم ماسبقده مرور ایتدیکه ولد ثانینك نسبی سیددن بلادعوة
ثابت اولور مادام جاریه یی وطئ کندویه حرام اولمدقجه ﴾(وهی ام ولدهما)
ان حبلت فی ملکهما لالو اشتریا ها حبلی لانها دعوة عتق فولاؤه لهما وبادعاء
احدهما یضمن نصف قیمة الولد لا العقر ﴾ وجاریهٔ مزبوره شریکلر ام ولدی
اولور اکر شرالری کوننده ن التی آیده ویا اکثرده ولدك تورمسیله
ملکلرنده ایکن حامل اولمشسه واکر مزبوره جاریه یی حبلی اوله رق اشترا
ایتمشلر ایسه ولدی ادعالریله جاریه ام ولدلری اولمز زیرا بو صورتده
دعوالری عتق دعواسیدر استیلاد دکلدر وولدك ولاسی
کندولرك اولور وشریکلرك برینك ولدی ادعا ایتمسیله قیمتنك
نصفی ضامن اولور وصاحبنك ملکنده وطئ اولنمغله عقری ضامن اولمز
﴾(وعلی کل نصف عقرها وتقاصا الا اذا کان نصیب احدهما اکثر فیأخذ منه
الزیادة) لان المهر بقدر الملك (بخلاف البنوة والارث والولاء فان ذلك
لهما سویة وان کان احدهما اکثر نصیبا من الآخر) لعدم تجزی النسب فیکون
سویة لعدم الاولویة ویتبعه الارث والولاء ﴾ ومزبور شریکلردن هر برینك
اوزرینه جاریه نك عقرینك نصفی لازم کلور وبربرلرینه تقاص اولورلر حصه لری برابر
اولورسه یوق برینککی اکثر اولورسه دیکرندن زیاده یی اخذ ایدر مهر ملك
مقدارنجه اولمغله اما بنوت وارث وولاء عقرك خلافندرکه اشبو مذکورلر
شریکلره علی السویه ثابتدر هرنقدر احدهما آخردن نصیب جهتندن
اکثر اولورسه ده نسب تجزی قبول ایتمدیکندن نسب سویه اولورکه کامل اولور
برینك اولویتی اولمغله ارث وولاده نسبه تابعدر ﴾(وورث الابن من کل ارث
ابن) کامل (وورثامنه ارث اب) واحدوکذا الحکم عند الامام لوکثروا ولو نساء
وتمامه فی البحر ﴾ ومزبور ابن شریکلرك هر بریندن برکامل اوغلان حصه سی
اخذ ایدر هر برلری تماما بنوتی اقرار ایتدکلرندن وکندولری ابندن
بربابا میراثی اخذ ایدوب وآنی اقتسام ایدرلر وامام اعظم رحمه الله تعالینك نزدنده
شرکا کثیر اولوب مثلا یوزقدر اولسه لر حکم ینه بویلجه در وولد بزمدر دیو

دعوى ايدنلر هرنقدر نسا طائفەسى اولسەدە واشبو بحثك تمام وتفصيلى
بحرده مرسومدر ﴿ وفيه لومات احدهما اواعتقها عتقت بلاشئ فالعتق انما
يتجزى فى القنة لافى ام الولد بل بعتق بعضها يعتق كلها اتفاقا مجتبى فليحفظ ﴾
بنه بحرده مذكوردركه مزبوره جاريه ام ولدلرى اولديغندن شريكلردن برى وفات
ايدوب وياجاريەيى عتق ايلسە جاريه بلاشئ عتق اولنور شارح مرحوم
ديركه امام اعظم رحمه الله تعالى نزدنده عتقك تجزى قبول اتمسى انجق قنه
حقندەدر ام ولد حقندە دكلدر بلكه ام ولدك بعضنك عتقيله اتفاقا كليسى عتق
اولنور ﴿ (جارية بين رجلين ولدت فادعاء احدهما واعتقه الآخر وخرج
الكلامان) منهما (معا فالدعوة اولى) لاستنادها للعلوق خانية ﴾
ايكى كسه ميانەلرنده مشتركه اولان جاريه ولدكتوردكده اول ولدى شريكلرك
برى بندندر ديو دعوى وآخرى عتق ايدوب و فملرندن كلاملرينك خروجى
بردن اولسه دعوت وقت علوقه مستند اولمغله عتقدن اولادر اعتاق حين
ولادتده اولمغله غيرك ولدنى عتق اتمش اولور ﴿ (ادعى ولدامة مكاتبه
وصدقه المكاتب لزم النسب) لتصادقهما كدعوته ولدجارية
الاجنبى اماولدمكاتبته فلايشترط تصديقها كما سيجئ (و) لزم المدعى
(العقر وقيمة الولد) يوم ولد (وسقط الحد) عند (للشبهة ولم تصر
ام ولده) لعدم ملكه (وان كذبه) المكاتب (لم يثبت النسب) لحجره على نفسه
بالعقد ﴾ بركسه عبد مكاتبنك جاريەسنك ولدنى بندندر ديو دعوى ومكاتبده
كندوبى تصديق ايلسه تصادقلرينه بناء كندويه نسب لازم اولور اجنبينك
جاريەسنك ولدنى بركسه دعوى ايدوب جاريەنك سيدى دخى آنى تصديق
ايلسه اول ولدك نسبى اول اجنبيدن ثابت اولديغى كبى وولد مزبورك تولدى
نكاحله اولمق كرك زنادن ام ولد اولمديغنه بناء اما بركسه مكاتبەسنك
ولدنى بندندر ديو دعوى ايلسه جاريەنك تصديقى لازم دكلدر رقبەسى
كندونك اولمغله نتكم كتاب المكاتبەده كلور ومدعئ مزبور بلا نكاح وملك يمين
وطئ اتمكله كندويه عقر ويوم ولادتندەكى قيمة ولد لازم كلور وشبهه
وطئ اولمغله كندودن حده ساقط اولور اول ملكى اولمغله جاريه ام ولديده
اولمز واكر مزبورمدعى يى مكاتب تكذيب ايدرسه نسب كندودن ثابت اولميوب
وكندويه برشى لازم كلمز عقد كتابتيله سيد كندى نفسنى مكاتبك مالنده تصرفدن
منع اتمكله ﴿ (ولدت منه جارية غيره وقال احلهالى مولاها والولد ولدى
فصدقه المولى فى الاحلال وكذبه فى الولد لم يثبت نسبه فان صدقه فيهما)
جميعا (يثبت) والالا وقول الزيلعى ولوصدقه فى الولد يثبت اى مع تصديقه

فى الاحلال فلا مخالفة كما لايخفى ﴾ بركسەدن برآخر كسەنك جاريەسى ولد
كتوردكده ديسه كه بكا اشبو جاريه يى اغاسى نكاحله احلال ايلدى وولدى
بندر ايمدى مولادە كندوبى احلالدە تصديق وولدك كندودن اولمسنده تكذيب
ايتسه نسبى ثابت اولمز واكر ايكيسندەده تصديق ايدرسه نسبى ثابت اولور واكر
برنده وياايكيسندەده تكذيب ايدرسه نسب كندودن ثابت اولمز وزيلعينك اكرمولى
كندوبى ولدده تصديق ايدرسه نسب ثابت اولور قولنده مارالذكر والالا قولنه
مخالفت يوقدر زيرامع تصديقه فى الاحلال ديمكدر ﴿ (ولوملكها) اوملكه (بعد
تكذيبه) اى المولى ولومكاتبه (يوما) من الدهر (ثبت النسب) وتصيرام ولده اذاملكها
لبقاء اقراره ﴾ مزبورغيرك جاريەسنى استيلادايدن كمسه مولانك كندوبى تكذيبندصكره
جاريەيه دهردن بروقتده مالك اولسه ويامولى كندويه تمليك ايتسه نسب
كندودن ثابت اولور وجاريه كندونك ام ولدى اولور واكر كندويه مالك
اولورسه اقرارى باقى اولمغله ومولى مزبور مستولدك هرنقدر مكاتبى اولورسەده
يعنى جاريەيى استيلاد ايدن كرك اجنبى و كرك مولانك كتابتە كسديكى عبد
اولورسەده اولدون حكم بردر ﴿ (ولو استولد جارية احد ابويه) اوجده
(اوامرأته وقال ظننت حلهالى فلاحد) للشبهة (ولانسب) الاان يصدقه
فيهما (وان ملكه يوما عتق عليه) ﴾ بركسه احد ابوينك وياجدنك ويا
زوجەسنك جاريەسنى استيلاد ايدوب وحلنى ظن ايتدم ديسه محل شبهه
اولمغله حد ايجاب اتمز ونسبده كندودن ثابت اولمز الاصورتين مشروحتينده
يااحد ابوين وياعورت كندوبى تصديق ايدرسه نسب كندودن اولور واكر
صكره بروقتده ولده مالك اولسه كندنك اوزرينه عتق اولنور ونسبى
كندودن اولور ﴿ وان ملك امه لاتصيرام ولده لعدم ثبوت نسبه كذا ذكره
المصنف تبعا للزيلعى لكنه نقل ههنا وفى نكاح الرقيق عن الدرر والخانية انه
لوملكها بعد تكذيبه يوما ثبت النسب لبقاء الاقرار فتدبر نعم فى الخانية زنى
بامة فولدت فملكها لم تصر ام ولده وان ملك الولد عتق ﴾ واكر سابق الذكر
مستولد ياكز ولدك اناسنه مالك اولسه ولدك نسبى كندودن ثابت اولمغله
ام ولدى اولمز اشبو مسئلهٔ مشروحه يى مصنف كتاب عليه رحمة الملك الوهاب
بومنوال اوزره ذكر وبيان ايلدى زيلعى مرحوم كبى لكن بو مقامده ونكاح
الرقيقده دردن وخانيه دن نقلامرسومدركه مزبور مستولد مولانك كندوبى
تكذيبندنصكره بروقتده جاريەيه مالك اولسه اقرارى باقى اولمغله نسبى ثابت
اولوراولى اولان ثبت النسب بدلنه صارت ام ولده ديمك ايدى بلى خانيەده
مسطوردركه بركسه برجاريه ايله زنا ايدوب و جاريه بر ولد كتوردكدنصكره

كندويه مالك اولسه امولدى اولز كندويه بيعى جائز اولور واكر ولده مالك اولورسه حقيقة جزئى اولمغله مالك اولور ﴿ وفى الاشباه لو ملك اخته لامه من الزناء عتقت ولو اخته لابيه لا ﴾ واشباهده مذكوردركه بركسه زنادن متولده اولان انادن قز قرنداشنه مالك اولسه عتق اولنور واكر زنادن بابادن قز قرنداشنه مالك اولسه عتق اولنمز ﴿ فروع اراد وطئ امته ولاتصير ام ولده يملكها لطفله ثم يتزوجها ﴾ بركسه جاريه سنى وطئ ايدوب وامولدى اولممسنى اراده ايلسه كندويه حيله اول جاريه يى طفلنه تمليك ايدوب بعده آنى تزوج ايتسه‌در ﴿ اقر با مومية فى مرضه ان هذه ولدا وحبل تعتق من الكل والا فمن الثلث وما فى يدها للمولى الا اذا اوصى لها به نعم فى المجتبى استحسن محمد ان يترك لها ملحفة وقميص ومقنعة ولاشئ للمدبر والله سبحانه وتعالى اعلم ﴾ بركسه مرض موتنده جاريه سنك امولد لكيله اقرار ايلسه اكر اول حينده ولد وياحمل موجود ايسه اول جاريه مالك كليسندن عتق اولنور يوق مزبور لردن برشى اولزسه ثلثدن عتق اولنور واكر سيدى وفات ايدرسه اول جاريه نك مافى اليدى مولانك كه يعنى ورثه نك اولور الا اول جاريه يه مافى اليدينى مولى وصيت ايدرسه كندونك اولور امولده وصيت صحيحه اولمغله بلى مجتباده مرسومدر كه امام محمد رحمه الله تعالى ام ولد ايچون برملحفه كه چارشب وبرقميص وبرمقنعه كه باشه اورتيلن طولاغى استحسان بيوردیلر ومدبر ايچون برنسنه لازم دكلدر ديديلر والله سبحانه وتعالى اعلم واستغفر الله العظيم

﴿ كتاب الايمان ﴾

﴿ مناسبته عدم تأثير الهزل والاكراه وقدم العتاق لمشاركته للطلاق فى الاسقاط والسراية ﴾ اشبو كتاب بلاعتصابك ماقبلنه مناسبتى هزل ايله اكراهك كندولرنده عدم تأثيردر زيرا يمين وعتاق وطلاق ونكاحده هزل ايله اكراه تأثير ايتزلر وماسبقده ذكر وبيان اولندیغى وجه اوزره نكاحك سائرلرك اوزرلرينه تقديم اولنمسى كندوده عباداته اقربيت اولوب وطلاقده آنك رفعى اولمغله اول دخى تقديمه شايان كورلدى وعتاقكده يمين اوزرينه تقدمى كندوده اسقاط وسرايت معنالرى اولمغده طلاقه مشاركلرينه مبنيدر زيرا طلاق قيد نكاحى عتاق قيدرقى اسقاطدر وعورتك نصفنى زوجى تطليق ايلسه طلاق كليسنه سرايت ايدر ومولى مملوكنك نصفنى عتق ايلسه امامينه كوره كليسى عتق اولنور كندوده تجزى اولمديغنه بناءً بونده دخى سرايت بولنمش اولور ﴿ (اليمين) لغة

القوة وشرعا (عبارة عن عقد قوى به عزم الحالف على الفعل او الترك) فدخل التعليق فانه يمين شرعا الافى خمس مذكورة فى الاشباه ﴾ يمين صاحب نهرك بيانته نظرا لغتده جارحه كه يد وقوت وقسم معنالرنده مشتركدر شارح قوت معناسنه قصرى متنده ذكر اولنان معناى اصطلاحيله كندونك مابينده مناسبتك ظهورينه مبنيدر وقوت معناسنه اولديغى { لاخذنا منه باليمين } نظم مجيدنده اولديغى كبى وشرعده كنديله حالفك عزمنك فعل وياترك اوزره قوى اولديغى عقدكه كنديله حلف ايچون بالله ذو الجلال حضرتلرينك اسماء حسناسندن براسم شريفنى وياصفات علياسندن برصفت كريمه سنى ذكردر وياتعليقدر اصل بو كتابك وضعى اولكى ايچوندر على كلمه سى ياقوى فعلنه وياعزم مصدرينه متعلقدر واشبو متنده كى تعريف امام زيلعينكدر ابن كمالده اصلاح نام كتابنده بوتعريفله بيان ايلدى وايضاحنده ديديكه يمين ايكى نوعدر برى ارباب لغت مبانه لرنده معروف ومشهور اولاندركه كنديله مقسم به تعظيم قصد اولناندر بوكا قسم تسميه ايدرلر وبونى لفظه جلاله به خاص قلمزلر اما شرعده يمينك بونوعى انجق لفظه جلاله يه خاصدر ونوع آخرى شرطله جزادركه بو عندالفقها يميندر واشبو متنك تعريفى تعليق اوزره صادق اولمغله تعريف مزبورده تعليقده داخل اولدى زيرا تعليقده يمينك معناسى اولان منع وايجاب اولمغله شرعا كندوسيده يمين اولدى الا اشباهده ذكر اولنان بش مسئله ده تعليق يمين دكلدر برى افعال قلوبه تعليق ايدوب مثلا انت طالق ان اردت انا او احببت كبى بوتعليقده اولز يمينده اولز بلكه بو همان مالكيت نفسندن اخباردر كانه مشيته تعليقدر وبرى حيض كوريوب اشهر ايله معتده اولان عورتك طلاقنى مجئ شهره تعليقدر مثلا زوجك اذا اهل الهلال فانت طالق ديمسى مثلا وبو دخى يمين دكلدر برى دخى تطليقه تعليق ايدوب ان طاعتك فعبدى حر ديمك كبى وبرى ان اديت الى كذا فانت حر وان عجزت فانت رقيق كبى وبرى ان حضت حيضة فانت طالق قولى كبى اشبو صور خمسه هرنقدر تعليقلر ايسده يمين دكللردر ﴿ فلو حلف لايحلف حنث بطلاق وعتاق وشرطها الاسلام والتكليف وامكان البر ﴾ بس تعاليق ايمان اولديلرسه بركسه يمين ايتمم ديو يمين ايتسه طلاقنى وعتاقنى برشيئه تعليق ايلسه يمينده حانث اولور ويمينك شرطى حالفك مسلم ومكلف اولوب وبركه اول يمين ايتديكى مثلا حالفك داره عدم دخولى اوزره ثابت قدم اولمسنك امكانيدر يعنى يمينك كندويه نسبت اولنديغى خبر صدق وكذبه محتمل وبر وهتكه محتمل نسنه اولمق لازمدر ﴿ وحكمها البر او الكفارة ﴾ ويمينك حكميكه اوزرينه ترتب ايدن

اثری نفس یمیننده صادق اولدیغی تحقیقله اول یمین ایتدیکی شیئك اوزرینه ثابت قدم اولوب یمینی بوزممقدر وبابوزوب حانث اولورسه کفارتك وجوبیدر وبو یمینك بعض احکامنی بیاندرزیرا برك وجوبی وندبی وحرمتی وحنثك وجوب وندبی مثللو بعض احکاملریده کلهجکدر ❊ ورکنها اللفظ المستعمل فیها ❊ ویمینك رکنی یمینده استعمال اولنان لفظدرکه ذات جلیلك اسم وصفاتی وتعالیقدر (تنبیه) محیطده یازلمشدرکه افضل اولان حلف باللهی تقلیلدر زیرا تکثیرنده ماضی یه مضاف اولان یمینده کندی نفسنی کذبه نسبت ومستقبله نسبتله اولان یمینده اسم اللهی هتکه عرض واردر بناءبرین صوفیه بیورمشلرکه نظم ❊ فبالله لاتحلف وان کنت صادقا ❊ ولاتکذبن یوما وان کنت هازلا ❊ ولاتعدن یوما وان کنت واعدا ❊ فبادر الی انجاز وعدك عاجلا ❊ وکثرة یمین هرنقدر صادقا دخی اولورسه ده مورث فقر وتعبدر ❊ وهل یکره الحلف بغیرالله قیل نعم للنهی وعامتهم لاوبه افتوا الاسیما فی زماننا وحملوا النهی علی الحلف بغیرالله تعالی لاعلی وجه الوثیقة کقولهم بابیك ولعمرك ونحوذلك عینی ❊ طلاق وعتاق مثللو الله ذوالجلالك غیری یه حلف مکروهمیدر عندالبعض مکروهدر حقنده وارد اولان {لاتحلفوا باباءکم و لابالطواغیت من کان حالفا فلیحلف بالله تعالی اولیذر} حدیث شریفنده اولان نهیه بناءً وحدیث شریف بلاتعلیق حرف قسمله اولان یمین حقندهدر یعنی سزلر بابالریکزه و طاغوتلره حلف ایتمکز حلف مراد ایدن کمسه الله عظیم الشانه حلف ایتسون ویاترك ایتسون اکثر علما حلف مزبورده کراهت یوقدر دیدیلر واشبو قول ایله فتوی ویردیلر وباخصوص فی زماننا ناسك حلف بالله تعالی یه عدم مبالاتلری ظاهر ونمایان اولمغله برکسهیه امنیت اولنمیوب وکلامنده تصدیق اولنمدیغندن طلاق وعتاق مثللو شیله توثیقه حاجت مس ایتدی وروایت اولنورکه اصحاب کزیندن عبدالله بن عمرو بن العاص رضی الله تعالی عنه حضور رسول اللهده طلاقه یمین ایلدکده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم آنی انکار ایلمدی اکر مکروه اولسه انکار بیوررلر ایدی و الله عظیم الشانك غیری یه حلف حقنده اولان نهی عامهٔ علما علی وجه الوثیقة و الاعتماد اولمیان حلفه حمل بیوردیلر مثلا عادة عرب اوزره مخاطبه ومحاوره ده ذکر آبا ایله تفاخر مقامنده عربلرك بابیك ولعمرك قوللری مثللو بس بونلرك مقصودی وثیقه دکلدر بلکه عادت عرب اوزره جاری برمحاوره در حتی بونده وثیقه قصد ایدوب بار اولمق واجب اولور دین کمسه کافر اولور دنلکم قریبا کلور ❊ حلبی ❊ لعمرك حیاتك معناسنده در ونظم مجیدده اولان {لعمرك انهم لفی سکرتهم یعمهون} الله جلیلك { والضحی والنجم }

کبی قسم بیوردقلری شیلر دندر حق سبحانه و تعالی حضرتلری دیلدیکی شیلره قسم بیوررمخلوقه کوره بوجائز دکلدر ❊ (وهی) ای الیمین بالله تعالی لعدم تصور الغموس واللغوی فی غیره تعالی فیقع بهما الطلاق ونحوه عینی فلیحفظ ولایرد نحو هو یهودی لانه کنایة عن الیمین بالله وان لم یعقل وجه الکنایة بدائع (غموس) تغمسه فی الاثم ثم فی النار وهی کبیرة مطلقا لکن اثم الکبائر متفاوت نهر ❊ الله عظیم الشانه یمین اوچ نوعدر بری یمین غموسدرکه حالفی مقدم کناهه صکره ناره طالدیریر یعنی طالمسنه سبب اولور هدایهده مسطوردرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سعادتله بیورمشلرکه {من حلف کاذبا ادخله النار} یعنی یلان یره یمین ایدن کمسهیی الله ذوالجلال حضرتلری ناره ادخال بیوررر واشبو یمین باللهك ایکی قسمه انقسامی الله جلیلك غیری یه یمینده غموس ولغو حکملری متصور اولمدیغنه مبنیدر ایمدی یمین غموس ولغو ایله طلاق وعتاق مثللو شیلر واقع اولور بس برکسهنك اکر شو فعلی ایشلرسم یهودی اولهیم قولی یمینك اقسام ثلاثهسندن خارجدر حالبوکه متنك اقسامندن یمین قسمندندر دیو تقسیمه عدم حصر ایله وارد اولان سؤاله شارح علیه الرحمه جواب ویررکه حالفك مزبور قولی الله عظیم الشانه یمیندن کنایهدر کندوسی هرنقدر کنایه طریقنی بلمز ایسهده ایمدی حلف مزبور اقسام ثلاثهدن خروج ایتمز بلکه آنده مندرجدر زیرا حالف مزبورك اشبو صیغهٔ مشروحه ایله مقصودی یهودیتدن نفرتی مستلزم اولان شرطدن امتناعدر بو ایسه الله تعالی یه تعظیمی مشعر اولان کفردن نفرتی مستلزمدرکه کأنه والله العظیم لاافعل کذا دیمش اولور ومزبور یمین غموس مطلقا که کرك برمسلمك مالی تلف وحقی ابطال وکندویه بر ابذا طاری اولسون ویا اولمسون کبائردندر لکن کبائرك اثملرکه کناهی وصاحبنك عقوبته استحقاقی متفاوتدر ❊ (ان حلف علی کاذب عمدا) ولوغیر فعل اوترك کوالله انه حجر الآن فی ماض (کوالله مافعلت) کذا (عالما بفعله او) حال (کوالله ماله علی الف عالما بخلافه ووالله انه بکر عالما بانه غیره) وتقییدهم بالفعل والماضی اتفاقی او اکثری (ویأثم بها) فتلزمه التوبة ❊ مزبور یمین غموس زمان ماضیده مثلا وجوده کلن شیئه کلمدی دیو عمدا حالفك حلفیدر فعلنه عالم اولهرق والله مافعلت کذا دیمسی کبی ویاخود حالا کاذب اولان شی اوزرینه عمدا حلفیدر خلافنه عالم اولهرق مثلا والله بنم اوزرمده فلان کمسهنك بیك درهمی یوقدر وبرکسهنك بکر اولدیغی معلومی ایکن والله اول کمسه بکردر دیمسی مثللو ومزبور حلف کاذب هرنقدر والله فعلت کذا قولندهکی کبی فعلك و والله مافعلت دهکی کبی ترکك غیری اولوب

مثلا والله انه حجر الآن ترکیبنده کی یمین کبی اولورسه‌ده یعنی حجر اولمدیغی
معلومیکن حجر اولمسنه یمین ایتمك کبی امدی صورة مشروحه‌یی فقهانك فعلاه
وماضیله تقییدلری اتفاقیدر ویا اکثره محمولدر واشبو یمین غموس سببیله حالف
اثم عظیمله آثم اولور وکندویه توبه لازمه اولور اما کفارت لازمه اولمز ﴿(و) ثانیها
(لغو) لامؤاخذة فیها الا فی ثلاث طلاق وعتاق ونذر اشباه فیقع الطلاق
علی غالب الظن اذا تبین خلافه وقد اشتهر عن الشافعیة خلافه (ان حلف کاذبا یظنه
صادقا) فی ماض اوحال ﴾ ویمینك برنوعیده یمین لغودرکه حالف ماضیده
ویا حالده کندویه یمین ایتدیکی شیئی صادق ظن ایدرك کاذبا حلف ایتمکدر
ولغو باطل معناسنه‌در ویمینك بونوعنده مؤاخذه یوقدر لکن طلاق وعتاق
ونذرده مؤاخذه واردر ظن غالب اوزره خلاف تبین ایدرسه طلاق واقع اولور
زیرا الله عظیم الشانك غیری یه حلفده محلوف علیه لغو اولورده امرأته طالق
ویاعبده حر ویاعلیه حج باقی قالورده کندو یه بونلر لازم اولور وشافعیه‌دن
مفاد مشروحك خلافی مشتهردر ﴿ فالفارق بین الغموس واللغو تعمد الکذب
واما فی المستقبل فالمنعقدة وخصه الشافعی بما جری علی اللسان بلا قصد
مثل لا والله وبلی والله ولو لآت فلذا قال (ویرجی عفوه) اوتواضعا وتأدبا
وکاللغو حلفه علی ماض صادقا کوالله انی لقائم الآن فی حال قیامه ﴾ ایمدی
غموس لغو زمانیکه ماضیله حالده مساوی اولدیلرسه میانه‌لرنده فرق کذبك
تعمدیله‌در اما ذکر آتی یمین منعقده مستقبلده اولور وامام شافعی رحمه الله
تعالی ورضی عنه سابق الذکر یمین لغوی محاوراتده ناسك لسانلری اوزره
جاری وکندی ایله یمین قصد اولنمیان مثلا لا والله وبلی والله کبی یمینلره خاص
ایلدی هرنقدر مزبور یمین کلجکده اوله‌جق برنسنه ایچون اولورسه‌ده واشبو
یمین لغوك معناسنده اختلاف اولنمغله مصنف علیه الرحمه عفوی رجا اولنور
دیدی ویاخود مزبوره یمین لغو تبرك وتأدب ایچون اولور واشبو یمین لغوده
کاه اولمیوب عفوینك مرجو اولمسی الله جل‌شانك { لایؤاخذکم الله باللغو فی ایمانکم }
قول شریفنه مبنیدر ویمین لغو کبیدر حالفك صادق اوله‌رق ماضی اوزرینه
حال قیامنده والله انی لقائم الآن قولی کبی حلفی ﴿(و) ثالثها (منعقدة وهی حلفه
علی) مستقبل (آت) یمکنه فنحو والله لا اموت ولا تطلع الشمس من الغموس ﴾
ویمینك اوچنجی قسمی یمین منعقده‌درکه حالفك کندویه فعلی ممکن
اولان شئ مستقبل اوزرینه حلفیدر امدی حالفه اتیانی ممکن اولمیان والله
بن وفات ایتم وشمس طلوع ایتمز قولی غموس نوعندن اولور (تنبیه)
برکسه مالك اولمدیغی شی اوزرینه حلف ایتسه قولیله امر ویانهی

ایتدنصکره هرنقدر فعلیله ایتمزسه‌ده حانث اولمز واقعاتده مرسومدرکه
برکسه فلان کسه‌یی اشبو داره قومام دیو یمین ایتسه اکر دار حالفك اولوب
کندویی قولیله منع ایدوب فعلیله منع ایتمیوب حتی داره داخل اولسه
یمینده اول کسه حانث اولور وبرك شرطی بحسب الطاقة والوسعه‌ـولا
وفعلا منعله‌در واکر مزبور دار حالفك اولمزسه ایمدی قولیله منع ایدوب
فعلیله ایتمیوب حتی اول کسه داره دخول ایتسه حانث اولمز وبرکسه فلان
کسه‌یی اشبو قنطره‌دن مروره قورسم عورتم بوش اولسون دیوب بعده
اول کسه‌یی قولا منع ایلسه یمینده بار اولمش اولور بالفعل منعه مالك اولمدیغندن
وبرکسه اوغلونه اکر بن سنی فلان کسه ایله ایشلمکه قورسم عورتم بوش
اولسون دیو یمین ایلسه ایمدی اوغلو بالغ اولورسه منعی انجق قول ایله‌در
واکر اوغلو صغیر اولورسه منع قولا وفعلادر ﴿(و) هذا القسم (فیه الکفارة)
لایة واحفظوا ایمانکم ولا یتصور حفظ الافی مستقبل (فقط) وعند الشافعی
یکفر فی الغموس ایضا (ان حنث)﴾ ویمینك انجق اشبو منعقده قسمنده
حالف حانث اولورسه کفارت لازمه اولور واحفظوا ایمانکم آیت کریمه‌سنه
بناأ وحفظ انجق مستقبلده حفظی ممکن اولان شیده تصور اولنور وامام شافعی
رحمه الله تعالی نزدنده یمین غموسده دخی کفارت ویریلور ﴿(وهی) ای
الکفارة (ترفع الاثم وانلم توجد) منه (التوبة) عنها (معها) ای مع
الکفارة سراجیة (ولو) الحالف (مکرها) اومخطئا اوذاهلا اوساهیا
(اوناسیا) بان حلف ان لایحلف ثم نسی وحلف فیکفر مرتین مرة لحنثه واخری
اذافعل المحلوف علیه عینی لحدیث ثلاث هزلهن جد منها الیمین (فی الیمین
اوالحنث) فیحنث بفعل المحلوف علیه مکرها خلافا للشافعی ﴾ کفارت اثمی رفع ایدر
هرنقدر حالفدن کفارتله برابر توبه بولنمزسه‌ده زیرا کفارت ستارت معناسنه‌در
رفع اثمی مشعردر وجوبی رفع اثم ایچوندر وحالف هرنقدر یمینده ویاحنثنده
مکره اولوب یعنی تهدیدینی ایقاعه مقتدر کسه‌نك مثلا حلفه آکراهیله اولورسه‌ده
ویامخطئ اولوب مثلا بکاصو ویردیمك مراد ایدن کسه‌نك والله بن صوایچمم
دیمسی کبی اولورسه‌ده ویاذهول ایدوب عقلی غیری شیئه ذاهب اوله‌رق
ویاسهو ویانسیان ایله اولورسه‌ده مثلا برکسه‌نك یمین ایتمکه یمین ایدوب
صکره یمین سابقنی اونودوب یمین ایتسی کبی ایمدی بوصورتده ایکی کره کفارت
ویرر بری یمینده حانث اولدیغی ایچون وبری محلوف علیهی ایشلدیکی وقتده
{ ثلاث هزلهن جد } حدیث شریفنه بناأ یعنی اوچ شی وارکه هزللری جددر
نکاح وطلاق ویمیندر وبعض روایتده یمین بدلنه عتاقدر ایمدی حالفك

محلوف عليهى ايشلسى هرنقدر كرها دخى اولورسه ده حانث اولور زيرا حقيقة
فعل آكراهله ونسيانله منعدم اولمز امام شافعى رحمه الله تعالى ايچون اختلاف
واردر ﴿ (وكذا) يحنث (لوفعله وهو مغمى عليه اومجنون) فيكفر بالحنث
كيف كان ﴾ وينه بويله حالف محلوف عليهى اغماسى وياجنونى حالنده
ايشلسه حانث اولورونه كفيده اولورسه، حنثله كفارت لازمه
اولور امامز بور مغمى عليهله مجنونده اهليت وناتمده اختيار اولمديغندن يمينلرنده
اعتبار اولنمز ﴿ (والقسم بالله تعالى) ولو برفع الهاء اونصبها اوحذفها كما
يستعمله الاتراك وكذا واسم الله كحلف النصارى وكذا بسم الله لاافعل كذا
عند محمد ورجحه فى البحر بخلاف بله بكسر اللام الا اذا كسر الهاء وقصد اليمين ﴾
قسم بالله تعالى لفظيله اولور هرنقدر تركلرك استعمال ايتدكلرى مثللو لفظهٔ
جلاله ده هانك رفعى ويانصبى وياسكونى و ياحذفيله اولورسه ده لكن بو بابله
ذكر اولنديغنه نظرادر اما واوقسمله ذكر اولنورسه انجق جرايله يمين اولور
وهاوى كه لام ثانيه ده كى الفى ذكر يمينك انعقادنده لازمدر ونصارانك
يمينلرى كبى اسم الله دخى امام محمد رحمه الله تعالى قتنده بسم الله تعالى دخى
بنه بويله بالله كبى يميندر واشبو امام محمد رحمه الله تعالى نك قولنى صاحب بحر
ترجيح ايلدى ودليل سرد ايتديكه اهل سنت والجماعة قتنده اسمله مسمى بردر
بس اسمه يمين ذاته يمين اولورده بسم الله دين بالله ديمش اولور لامك كسرى
وتشديديله وهاوى نك حذفيله بله صورة مشروحه لرك خلافندر لكن هابى
مكسورقيلوب يمين قصد ايدرسه يمين اولور ﴿ (وباسم من اسمائه) ولومشتركا
تعورف الحلف به اولا على المذهب (كالرحمن والرحيم) والحليم والعليم ومالك
يوم الدين والطالب الغالب (والحق) معرفا لامنكرا كما سيجئ وفى المجتبى لونوى
بغير الله غير اليمين دين ﴾ وياخود يمين الله جليلك اسماء شريفه سندن لفظهٔ
جلاله نك غيرى رحمن ورحيم وحليم وعليم ومالك يوم الدين والطالب الغالب
ومعرف باللام اولان الحق امثالى براسم كريمله ده اولور نتكم تفصيلى
قريبا كلور ومذهب مختار اوزره كندى ايله حلف متعارف اولسون ويااولمسون
اول اسم شريف هرنقدر مشترك اولوب حليم عليم قادر مثللو كندى ايله ذات
جليلك غيرى تسميه اولنور اولورسه ده ولواجيه ده مرسومدركه بركسه والطالب
الغالب لاافعل كذا ديسه بو يميندر واهالئ بغداد ميانه لرنده متعارفدر انتهى
ومجتباده مذكوردركه بركسه لفظهٔ جلاله نك غيريله يمينده كه اسماء
مشتركه ده يمينك غيريه نيت ايتسه بينه وبين الله ده نيتنه عمل اولنور ده
يمين اولمز كلامنك محتملنده نيت ايتمكله ﴿ (او بصفة يحلف بها) عرفا (من

صفاته تعالى) صفة ذات لايوصف بضدها (كعزة الله تعالى وجلاله وكبريائه
وملكوته وجبروته (وعظمته وقدرته) اوصفة فعل يوصف بها وبضدها
كالغضب والرضاء فان الايمان مبنية على العرف مما تعورف الحلف به فيمين
ومالافلا ﴾ وياخود قسم عرفده كندى ايله حلف اولنور الله جليلك صفت
باكمالندن برصفتله اولور اول صفت كرك ضديله ذات جليلك صفتلنمديغى
الله عظيم الشانك عزتى وجلالى وكبرياسى وملكوتى وجبروتى وقدرتى مثللو
صفت ذات اولسون وكرك كندى ايله وضديله وصفلنديغى غضب ورضا
امثالى صفت فعلى اولسون وايمان عرفه مبنيه اولمغله عرفده كندى ايله حلف
اولنان شيئه حلف يميندر اولنميان يمين دكلدر صفت شول براسم معنى دركه
ذاتى متضمن اولمز وذالك اوزرينه حمل هو هو ايله حمل اولنمز عزة عظمة كبريا
مثللو امدى الله عزة دينلمز اما عظيم عظمتك خلافنه در بونده حمل اولنور عزة باب
اولدن اولورسه غلبه وباب ثانيدن عدم نظير باب رابعدن منزله ودزه جه سندن
عدم حط ونزول معنالرينه در جلال ذات جلاله خاص الفاظدندر كامل
الصفات معناسنه در عظمت كامل الذات والصفتدر ✻ كذا فى شرح المواهب
لمولانا محمد الزرقانى ✻ كبريا كامل الذات اولق معناسنه در شرح مواهبده
ملكوت ملكدن مبنى براسمدر جبروت ورهبوتك جبرو رهبتدن بنالرى كبى
ديو نهايه دن نقلله مرسومدر وراغب اصفهانى اصل جبر نوعا قهر ايله برشيئ
اصلاح معناسنه در ديو بيان ايلدى بعضيلر جبر مجرد اصلاح معناسنه در ديديلر
حضرت على كرم الله وجهه ورضى عنهك ياجابر كل كسير ومسهل كل عسير قول
شريفنده كى كبى وشهابك شفاء شريف شرحنده مسطوردركه رحموت
رحمتدن صيغهٔ مبالغه اولديغى مثللو ملكوتده ملكدن صيغهٔ مبالغه در وبعضا
بونى عالم شهادته مقابل اولان عالمه خاصدر ديديلر وبوكا عالم الامر تسميه ايدرلر
مقابلنه عالم الشهادة وعالم الملك تسميه لرى مثللو وعظمت اصالة كامل الذات وتبعا
كامل الصفات معناسنه قدرت كندودن هربر فعل وتركك حكمت ومصلحت
اوزره صدوريدر يوصف بها وبضدها قولى صفة فعلك وصف كاشفيدر
تفسير مقامنده در غضب ورضا انتقام وانعام معنالرينه در حد ذاتنده مجرد
صفت فعلى تمثيلدر امدى ذكر آتى غضب ورضايه حلف اولنمز قوللرينه
منافى اولمز ﴿ (لا) يقسم (بغير الله تعالى كالنبى والقرأن والكعبة) قال الكمال
ولايخفى ان الحلف بالقرأن الآن متعارف فيكون يمينا واما الحلف بكلام الله تعالى
فيدور مع العرف ﴾ الله تعالى نك غيرى نبى وقرأن وكعبه امثالى فخيم الشان
شيلره قسم اولنمز حرامدر كمال خفى دكلدركه شمدى فى زماننا قرأنه حلف

متعارفدر دیدی بوکا کوره یمین اولور واما کلام اللهه حلف عرفله دوران ایدر ❊ وقال العینی وعندی ان المصحف یمین لاسیما فی زماننا وعند الثلثة المصحف والقرآن وکلام الله یمین زاد احمد والنبی ایضا ولو تبرأ من احدها فیمین اجماعا الا من المصحف الا ان یتبرأ مما فیه بل لو تبرأ من دفتر فیه بسملة کان یمینا ❊ عینی دیرکه بنم عندمده برکسه مصحفه یمین ایتسه ویا مصحف شریفک اوزرینه النی وضعله وحق هذا دیسه بو یمیندر وبا خصوص فی زماننا یمین فاجره کثرت بولمغله وائمۀ ثلثه قتلرنده مصحفه وقرآنه وکلام اللهه حلف یمیندر وامام احمد بن حنبل مزبور اوچك اوزرینه نبی‌یی دخی زیاده ایلدی ومزبورلرك برندن تبری ایدوب مثلا اکر شو فعلی ایشلرسم قرآندن بریم دیسه اجماعا یمین اولور الا مصحفدن بریم دیسه یمین اولمز الا مصحفده اولاندن بریم دیرسه یمین اولور بلکه کندوده بسمله اولان دفتردن تبری ایتسه یمین اولور یعنی دفترده اولاندن تبری ایدرسه ❊ ولو تبرأ من کل آیة فیه او من الکتب الاربعة فیمین واحدة ولو کرر البراءة فایمان بعددها وبرئ من الله تعالی وبرئ من رسوله یمینان واو زاد والله ورسوله بریئان منه فاربع وبرئ من الله الف مرة یمین واحدة ❊ برکسه قرآن عظیم الشانده ویا کتب اربعه‌ده اولان هر بر آیتدن بریم دیسه بو بر یمین اولور زیرا ایمانك تعددی انجق معطوفه اوله‌رق ذکریله اولور واکر برائتی تکرار ایدرسه یمینلر عددنجه اولور والله عظیم الشاندن بریم ورسولندن بریم ایکی یمیندر وصورۀ مشروحه‌ده الله تعالی ورسولیده کندودن بریلردر قولنی زیاده ایدرسه درت یمین اولور والله جلیلدن بیك کره بریم دیمك بر یمیندر ❊ وبرئ من الاسلام او القبلة او صوم رمضان او الصلاة او من المؤمنین او اعبد الصلیب یمین لانه کفر وتعلیق الکفر بالشرط یمین وسیجیٔ انه ان اعتقد الکفر به یکفر والا یکفر ❊ وبرکسه‌نك اکر فلان فعلی ایشلرسم اسلامدن ویا قبله‌دن ویا صوم رمضاندن ویا نمازدن ویا مؤمنیندن بریم ویا صلیبه عبادت ایتشم قولی یمیندر زیرا صلیبه عبادت ومزبورلردن برائت کفردر وکفری بر شرطه تعلیق یمیندر وقریبا کلورکه برکسه مزبورلر ایله کفری اعتقاد ایدرسه کافر اولور یوق کفری اعتقاد ایتزسه حنثله کفارت ویرر ❊ وفی البحر عن الخلاصة والتجرید وتتعدد الکفارة لتعدد الیمین والمجلس والمجالس سواء ولو قال عنیت بالثانی الاول ففی حلفه بالله لایقبل وبحجة او عمرة یقبل ❊ وبحرده خلاصه‌دن وتجریددن نقلا مرسومدرکه یمینك تعددندن ایچون کفارت تعدد ایدر وتعدد کرك بر مجلسده اولسون وکرك مجالس متعدده اولسون حکم بردر واکر ایکنجی یمینله اولکی مراد ایتدم تعدد یوقدر دیرسه اکر حلفی

الله جلیله ایسه قول مقبول اولمز نیتنه اعتبار اولنمز یوق حجه ویا عمره‌یه ویا صومه ویا صدقه‌یه ایسه قولی مقبول اولور هرنقدر مجلس متعدده اولورسه‌ده قهستانی منیه‌دن وشرف الائمه‌دن یمینك چوق اولدیغی وقتده کفاراتك تداخلنی ترجیحی نقل ایلدی امدی بوکا کوره برکسه‌نك کچمش عمرنده‌کی یمینلری ایچون کندویه بر کفارت کفایت ایدر ❊ وفیه معزیا للاصل هو یهودی هو نصرانی یمینان وکذا والله والله او والله والرحمن فی الاصح واتفقوا ان والله والرحمن یمینان وبلا عطف واحدة ❊ وینه بحرده اصلدن نقلا مرسومدرکه برکسه اکر شو فعلی ایشلرسم یهودی اوله‌یم ونصرانی اوله‌یم دیرسه اشبو قولی ایکی یمیندر وقول اصحده ینه بویله برکسه والله والله شو فعلی ایشلمم ویا خود والله والرحمن شو فعلی ایشلمم دیسه ایکی یمین ایتمش اولور حتی اول فعلی اتیانله حانث اولسه ایکی کفارت لازمه اولور وفقها اتفاق ایتدیلرکه حالفك والله وحرف عطفله ووالرحمن قولی ایکی یمیندر وعطفسز بر یمیندر صفت اولمغله ❊ وفیه معزیا للفتح قال الرازی اخاف علی من قال بحیاتی وحیاتك وحیاة رأسك انه یکفر وان اعتقد وجوب البر فیه یکفر ولولا ان العامة یقولونه ولا یعلمون لقلت انه شرك ❊ وینه بحرده فتحدن منقول اوله‌رق مرسومدرکه امام رازی دیرکه بن بنم حیاتمه وسنك حیاتنه وسنك باشك حیاتنه یمین ایده‌رم دین کسدنك کافر اولمسندن خوف ایده‌رم ومزبور حالف حنف مشروحنده بار اولوب حانث اولمملك وجوبنی اعتقاد ایدرسه کافر اولور شارح رحمه الله تعالی دیرکه اکر اشبو حلف مزبوری عامۀ ناس بلمیه‌رك تکلم ایتمه‌لر ایدی اشبو یمینلری شرکدر دیر ایدم ینه مشار الیه ملتقی اوزرینه اولان شرحنده تصریح ایدرکه برکسه پادشاهك ویا امیرك باشنه وروحنه قسم ایتسه اول کسه‌نك هنوز اسلامی متحقق دکلدر خلاصۀ کلام الله عظیم الشانك کندی ذات جلیلنك غیری‌یه قسم بیوردیغی واللیل والضحی امثالی شیلره عبد ایچون حلف یوقدر ❊ وعن ابن مسعود رضی الله تعالی عنه لان احلف بالله کاذبا احب الی من ان احلف بغیره صادقا ❊ عبدالله بن مسعود رضی الله تعالی عنهمادن مرویدر بیوررکه تحقیق بنم کاذبا الله ذو الجلاله آند ایچمم الله عظیم الشانك غیری‌یه صادقا حلفمدن بکا محبوبدر الله تعالی اعلم ظن ایدرمکه مشار الیهك قولنك وجهی بودرکه الله جلیله کاذبا یمین هرنقدر حرام ایسه‌ده کفارتله حرمتی ساقطه اولور اما حق سبحانه وتعالی حضرتلرینك غیری‌یه حلفك حرمتی مزبورك حرمتندن اشد اولمغله کفره قریب اولدی وکفارتی اولمدی ❊ (ولا) یقسم (بصفة لم یتعارف الحلف بها من صفاته تعالی کرحمته وعلمه ورضائه وغضبه وسخطه وعذابه)

ولعنته وشريعته ودينه وحدوده وصفته وسبحان الله ونحوذلك لعدم العرف ﴾ والله جلیلك رحمتی وعلمی ورضاسی وغضبی وسخطی وعذابی ولعنتی وشریعتی ودینی وحدودی وصفتی وسبحان الله امثالی الحمد لله ولا اله الا الله کبی صفتلرندن کندی ایله حلف متعارف اولیان بر صفته یمین اولنمز عرف اولمغله ورحمتدن اثری اولان مطر وجنت وسخط وغضبدن عقوبت وعلمدن معلوم مراد اولنور نتکم اللهم اغفر علمك فینا دعاسنده معلومك معناسنه اولدیغی مثلاو ﴿(و) القسم ایضا (بقوله لعمرالله) ای بقائه (وایم الله) ای یمین الله (وعهدالله) ووجه الله وسلطان الله ان نوی به قدرته (ومیثاقه) وذمته ﴾ دخی قسم حق سبحانه وتعالی حضرتلرینه واسملرینه وبعض صفتلرینه اولدیغی مثلو حالفك لعمرالله وایم الله وعهد الله کبی قوللرله ده اولور عمر عینك فتحیله بقا معناسنه صفات ذاتندر کانه وبقاء الله دیمش اولور ضمله عمر هرنقدر بقا معناسنه ایسه ده قسمك کثرة استعمالنه بنأ موضع تخفیف اولمغله آنده استعمال اولنمدی ولاملعمر ابتدائیت اوزره مرفوعدر وجواب قسم خبر اولان قسمی مقامنده قائم اولمغله خبر وجوبا حذف اولندی وعلم اولان عمرك وعمر ایله فرقی ایچون آخرینه واو کتب اولنور بونده عایت اولمغله واو الحاب ایتز وایم اللهك اضافتی ادنای ملابسه ایچوندر الیمین الکائن بالله تعالی دیمکدر وهمزه سی فتحیله وکسر ایله ده اولور وعهدالله که سنك یمین اولمسی حالفك محلوف علیهی ایشلیوب ویا ایشلمیه معاهده سنه مبنیدر وحالفك وجه الله قولیله ده قسم اولور لفظۀ جلاله یه مضاف اولان وجه ذات معناسنه اولمغله وسلطان الله قولیله ده یمین اولور اکر آنکله قدرت معناسی اراده اولنورسه ومیثاقیله وذمتیله که عهدیله ده یمین اولور وذمت عهد معناسنه اولمغله ذمی یه معاهده تسمیه اولنور ﴿(و) القسم ایضا بقوله (اقسم او احلف او اعزم او اشهد) بلفظ المضارع وکذا الماضی بالاولی کما قسمت وحلفت وعزمت وآلیت وشهدت (وان لم یقل بالله) اذا علقه بشرط ﴾ دخی بنده بویله قسم حالفك مضارع صیغه سیله اقسم ویا احلف ویا اعزم ویا اشهد قولیله ده اولور اعزم بن ایجاب ایدرم معناسنه در یمینك معنا سیده بودر اشهد همزه نك وهانك فتحیله در وصورت مشروحه لرده شرطه تعلیقله محلوف علیهی ذکر ایدرسه هرنقدر بالله دیمسه دخی بنده یمین اولور مضارع حقیقة حالده تر ینه ایله استقبالده مستعمل اولوب وحلف بالله تعالی معهود ومشروع اولوب وغیری یه حلف محظور اولمغله حلف بالله تعالی یه صرف اولندی وبنده بویله اقسمت وحلفت وعزمت وآلیت وشهدت کبی تحققه دلالت ایدر ماضی صیغه لریله ده بالطریق الاولی

(یمین)

یمین اولور آلیت همزه نك مدیله حلفت معناسنه در ﴿(وعلی نذر) فان نوی بلفظ النذر قربة لزمته والا لزمته الکفارة وسیتضح (و) علی (یمین او عهد وان لم یضفه الی الله) اذا علقه بشرط مجتبی ﴾ دخی قسم بنم اوزریمه نذر اولسون فلان فعلی ایشلرسم ویا ایشلمزسم دیمکلده اولور ترجمه ده ایما اولندیغی کبی قول مزبورله یمین اولمسنده محلوف علیهی ذکردن لازمدر فان نوی بلفظ النذر قولنك مقابلی محذوفدر هذا اذا لم ینو بالنذر قربة تقدیرنده در یعنی قول مزبورك یمین اولمسی آنده که نذر ایله قربته نیت ایتزسه واکر آنکله نذر صحیح اولور حج کبی بر قربة مقصوده یه نیت ایدرسه کندویه آنی اتیان لازم اولور بو قسمده حنث صورتنده کندویه کفارت لازمه اولورونذر بحثنده قریبا بومسئله متضح اولور وبنم اوزریمه یمین ویا عهد اولسون یمیندر هرنقدر قول مزبوری حالف الله تعالی یه مضاف قلمزسه ده اکر محلوف علیهی ذکر ایله شرطه تعلیق ایدرسه ﴿(و) القسم ایضا بقوله (ان فعل کذا فهو) یهودی او نصرانی او فاشهدوا علی بالنصرانیة او شریك للکفار او (کافر) فیکفر بحنثه لو فی المستقبل اما الماضی عالما بخلافه فغموس واختلف فی کفره ﴾ دخی قسم حالفك مزبور قوللریله اولدیغی کبی اکر شو فعلی ایشلرسه یهودیدر ویا نصرانیدر ویا بنم اوزریمه نصرانیتله شهادت ایدیکز ویا کفاره شریکدر ویا کافردر قولیله ده اولور امدی اکر فعل مستقبلده اولوب حالف حانث اولورسه کندویه کفارت لازمه اولور واکر فعل ماضیده اولوب خلافنه عالم اوله رق حلف ایتدیسه یمین غموسدر کندوده کفارت یوقدر انجق توبه ایله استغفار واردر وکفرنده اختلاف واردر ﴿(و) الاصح (ان) الحالف (لم یکفر) سواء (علقه بماض او آت ان کان عنده) فی اعتقاده (انه یمین وان کان) جاهلا او (عنده انه یکفر فی الحلف) بالغموس وبمباشرة الشرط فی المستقبل (یکفر فیهما) لرضاه بالکفر ﴾ واصح اولان قول بودر که حالفك اعتقادنده حلف ایتدیکی شی یمین اولورسه تعلیق کرك زمان ماضیده اولسون وکرك زمان مستقبلده حالف کافر اولمز واکر یمین اولوب ویا اولمسنه جاهل اولوب ویا حالفك عندنده یمین غموسله ویا مستقبلده شرطه مباشرتله کافر اولورسه حالفك کفره رضاسنه بنأ اشبو یمین غموسله یمین منعقده ده ده کافر اولور ﴿ بخلاف الکافر فلا یصیر مسلما بالتعلیق لانه ترك کما بسطه المصنف فی فتاواه ﴾ کافر اکر شو فعلی ایشلرسم مسلمان اولهیم دیرسه مزبور مسلمك قولنك خلافنه در تعلیقله مسلم اولمز کفر ترك اولمغله نتکم مصنف مرحوم کندی فتاواسنده قول مزبوری بسط وتفصیل ایلدی ﴿ وهل یکفر بقوله الله یعلم او یعلم الله

انه فعل كذا اولم يفعل كذا كاذبا قال الزاهدى الاكثر نعم وقال الشمنى الاصح
لا لانه قصد ترويج الكذب دون الكفر ﴿ بركسه‌نك كاذبا الله تعالى بيلوركه
شو فعلى ايشلدم و يا ايشلمدم قوليله كافر اولورمى الجواب امام زاهدى اكثر علما
بلى كافر اولور ديديلر ديدى عالم السر والخفيات اولان ذات جليله واقع اوليان
نسنديه واقعدر ديو كندوبى عالم قلمغله كندويه حاشا ثم حاشا جهل نسبت
اتمش اولمغله شمنى اصح اولان كافر اولمزديدى بو امام ابى يوسفدن روايتدر
حالفك قصدى كذبنى ترويج وقبول ايتدرمك اولوب كفر اولمديغنه بناً واكر
بو مثللو كلامله حلف متعارف ايسه ماضى به نسبتله يمين غموس اولور يوق
متعارف دكلسه يمين اولمز لكن بهمه حال معصيتدر توبه لازمه اولور ﴿وكذا
لو وطئ المصحف قائلا ذلك لانه لترويج كذبه لا اهانة المصحف مجتبى ﴿ وينه
بويله بركسه مزبور الله يعلم آلخ قولنى ديه‌رك مصحف شريفى اياغيله دپدلسه
كافر اولمز بونده دخى مرادى كذبنى ترويج وتسهيل اولوب مصحف شريفه اهانت
واستخفاف اولمديغندن كفر انجق استخفافله اولور ﴿ وفيه اشهد الله
لا افعل يستغفر الله و لا كفارة وكذا اشهدك واشهد ملائكتك لعدم العرف ﴿
وينه مجتباده مرسومدركه بركسه يمين ايتسه كه بن الله عظيم الشانى اشهاد
ايده رمكه شو فعلى ايشلم ديوب بعده اول فعلى ايشلسه الله تعالى يه استغفار
ايدر وكفارت لازمه اولمز وينه بويله يا رب سنى وملائكه كى اشهاد
ايده رم ديسه ينه استغفار وعدم كفارتدر بونلر ايله يمين عرف اولمديغندن
﴿ وفى الذخيرة ان فعلت كذا فلا اله فى السماء يكون يمينا ولا يكفر ﴿
وذخيره ده مذكوردركه بركسه اكر فلان فعلى ايشلرسم سماده
تكرى يوقدر ديسه بو قولى يمين اولور كافر اولمز ﴿ وفى فتاوى
برئ من الشفاعة فليس بيمين لان منكرها مبتدع لا كافر ﴿
وشفاعتى انكار ايدن مبتدع وفاسق اولوب كافر اولمغله فلان فعلى ايشلرسم
بن شفاعتدن بريم ديمك يمين اولمدى يمين انجق كفره تعليقله منعقد اولور
﴿ (وكذا فصلاتى وصيامى لهذا الكافر واما فصومى لليهود فيمين ان اراد
القربة لان اراد به الثواب ﴿ وينه بويله نمازم واورجم شو كافرك اولسون ديسه
يمين اولمز اما صومم يهود ايچون اولسون ديوب بو قوليله يهوده قربت وعبادت
مراد ايدرسه يمين اولور واكر ثوابى يهود ايچون اولسون ديمك مراد ايدرسه
يمين اولمز وفصلاتى وصيامى لهذا الكافرده دخى بو تفصيل اجرا اولنور ﴿ (وقوله)
مبتدأ خبره قوله الآتى لا (وحقا) الا اذا اراد اسم الله (وحق الله) واختار
فى الاختيار انه يمين للعرف ولو بالباء فيمين اتفاقا بحر (وحرمته) وبحرمة

(شهر)

شهر الله و بحرمة لا اله الا الله و بحق الرسول او الايمان او الصلاة ﴿ حالفك وحقا
وحق الله وحرمته قولى يمين اولمز متعارف اولمديغندن حالف منكرا حقا لا افعلن
كذا ديسه بوندن مرادى تحقيق وعد اولمش اولور كانه البته بن بو فعلى
ايشلرم ديمش اولور صواب اولان وحقا ده واوك سقوطيدر ملتقاده‌كى مثللو
الا حقا كلمه‌سيله اسم الله اراده اولنورسه يمين اولور واختيار صاحبى حق الله‌له
يمين متعارف اولمغله بونك يمين اولمسنى اختيار ايلدى واكر بونده باء ايله وبحق الله
ديو يمين ايدرسه اتفاقا يمين اولور ناسك بونكله يمين ايتدكلرينه بناً حرمت احترام
معنا سنه‌در وشهرا لله‌ك ولا اله الا الله كلمهٔ طيبه‌سنك حرمتنه ورسولك ويا ايمانك
ويا نمازك حقنه قسم اولمز رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك حق عاليلرى
هر نقدر عظيم ايسه‌ده ينه كندويه يمين اولمز ❊ كذا فى الخلاصة ﴿ (وعذابه
وثوابه ورضاه ولعنة الله وامانته) لكن فى الخانية امانة الله يمين وفى النهر ان
نوى العبادات فليس بيمين ﴿ والله عظيم الشانك عذابنه وثوابنه ورضاسنه
ولعنتنه واما نتنه يمين اولمز لكن خانيه‌ده امانة الله يميندر ديو مذكوردر ونهرده
امانة الله ايله عباداته نيت ايدرسه يمين دكلدر ديو مسطوردر ﴿ (وان فعل
فعليه غضبه او سخطه او لعنة الله او هو زان او سارق او شارب خمر او آكل
ربا لا) يكون قسما لعدم التعارف ولو تعورف الحلف هل يكون يمينا ظاهر
كلامهم نعم وظاهر كلام الكمال لا وتمامه فى النهر ﴿ بركسه يمين ايتسه كه اكر
فلان فعلى ايشلرسم الله عظيم الشانك غضبى ويا سخطى ويا لعنتى كندونك
اوزرينه اولسون ويا كندى زانى ويا سارق ويا شارب خمر ويا آكل ربا اولسون
ديسه متعارف اولمغله مزبورلرك بريسى قسم اولمز اشبو لا يكون قسما قولى
سابق الذكر وقوله مبتداسنك خبريدر واشبو الفاظ مشروحه ايله حلف
فرضا متعارف اولسه يمين اولورمى جمهور فقهانك كلاملرينك ظاهرى اولمسيدر
وكمالك كلامنك ظاهرى مزبورلر ايله يمينك اولمسيدر وكمالك كلامنك تمامى
نهرده‌در ﴿ وفى البحر ما يباح للضرورة لا يكفر مستحله كدم وخنزير ﴿
وبحرده مسطوردركه حين ضرورتده مثلا حالة مخمصه‌ده مباح اولان دم وخنزير
وخمر امثالى شيلرى استحلال ايدن كافر اولمز بنا برين بونلر يمين اولمدى اما
يهودينك يمين اولمسى بهمه حال كفرى موجب اولمغله‌در ﴿ (الا اذا اراد) الحالف
بقوله (حق اسم الله تعالى فيمين على المذهب) كما صححه فى الخانية ﴿ لكن
مزبور حالف حقا قوليله الله عظيم الشانك اسم شريفنى مراد ايدرسه
مذهب مختار اوزره يمين اولور نتكم خانيه‌ده تصحيح اولندى ﴿ (و) من
(حروفه الواو والباء والتاء) ولام القسم وحرف التنبيه وهمزة الاستفهام وقطع

الف الوصل والميم المكسورة والمضمومة كقوله لله وهاالله وم الله ﴾ وقسم حرفلرندندر واو وبا وتا ولام قسم وحرف تنبيه وهمزهٔ استفهام ولفظهٔ جلاله ده كى همزهٔ وصلى قطعله اسم شريفى ايله دخى مكسوره ومضمومه ميمله ايمندن من لغت اولديغى كبى ميم دخى لغتدر حالفك لام قسمك فتحى وهاالله جريله الله وهاء تنبيهله هاالله وميمك ضمى وكسرى وهالك جريلهم الله كبى واوايماننده استعمالده اكثر اولمغله اسم ظاهر داخل اولور والله والرحمن والضحى كبى وباقسمده اصل اولمغله ضميره جر به كبى ظاهره جر بالله كبى واو بابه ملحقدر تاانجق لفظهٔ جلاله يه دخول ايدر وبايله فعلك اظهارى جائز اولور حلفت بالله كبى واوايله تاده اولماز ﴿ وقد تضمر ﴾ حروفه ايجازا فيختص اسم الله بالحركات الثلاث وغيره بغير الجر والتزم رفع ايمن ولعمر الله (كقوله الله) بنصبه بنزع الخافض وجره الكوفيون مسكين (لافعلن كذا) افاد ان اضمار حرف التوكيد فى المقسم عليه لايجوز ﴾ ونزع خافضله كه آنك سببيله منصوب اوله رق حالفك الله لافعلن كذا قولنده كى كبى ايجاز واختصار ايچون بعضا حروف قسم مضمر اولور ايمدى لفظهٔ جلاله سائر مقسم بهلردن حركات ثلاثله ممتاز اولورك حركهٔ ثلاثكه حرف جرك حذفندنصكره اثرينى شاذ اوله رق ابقاايله جروفعل قسمله نصب ومبتداى محذوفه خبر اوله رق رفع اسم اللهه مختصدر لفظهٔ جلالهنك غيرى رحمن رحيم قرآن مثللو الفاظ جرك غيريله ممتازلردر وايمن ولعمراللهك رفعلرى لازمدر وكوفيين لفظهٔ جلاله يى مجرور قلديلر ومصنف مرحوم حروف قسم مضمر اولور ديمكله مقسم عليهده حرف تأكيدك اضمارينك عدم جوازنى افاده ايتدى ﴿ ثم صرح به بقوله (الحلف) بالعربية (فى الاثبات لايكون الا بحرف التأكيد وهو اللام والنون كقوله والله لافعلن كذا) ووالله لقد فعلت كذا مقرونا بكلمة التوكيد وفى النفى بحرف النفى حتى لوقال والله افعل كذا اليوم كانت يمينه على النفى وتكون لامضمرة كانه قال لاافعل كذا لامتناع حذف حرف التوكيد فى الاثبات لاضمار العرب فى الكلام الكلمة لابعض الكلمة من البحر عن المحيط ﴾ بوندنصكره مصنف نصفت نصاب عليه رحمة الملك الوهاب مزبور حرف تأكيدك اضمارينك عدم جوازيله تصريح ايلديكه لغت عربيده اثباتده حلف حالفك والله لافعلن كذا قولنده كى كبى مستقبلده انجق حرف تأكيده مقرون اولان لام ونونله اولور وماضيده كلمهٔ تأكيده مقرون اوله رق والله لقد فعلت كذا قولنده كى كبى اولور يعنى ماضئ مثبتده لامله قددن لازمدر ونفيده حلف مستقبلده لا وماضيده مايله اولور حتى حالف والله افعل كذا اليوم ديسه

يمينى نفى اوزره اولور ده لاكلمه سى مضمره اوله رق كانه لاافعل كذا ديمش اولور حرف تأكيدك اثباتده حذفى ممتنع اولمغله زيرا كلام عربده كلمه نك اضمارى متعارف اولوب بومقامده اولديغى كبى بعض كلمه كبى اولان لامله نونك اضمارى معروف اولمدى ﴿ (وكفارته) هذه اضافة للشرط لان السبب عندنا الحنث (تحرير رقبة اواطعام عشرة مساكين كما) مر (فى الظهار اوكسوتهم بما) يصلح للاوساط وينتفع به فوق ثلثة اشهر و (يستر عامة البدن) فلم تجز السراويل الاباعتبار قيمة الاطعام ﴾ كفارت ستر معناسنه اولان كفردن فعاله در بنابرين ليله كافر تسميه اولندى وشاعر فى ليلة كفر النجوم غمامها ديدى وبركمسه ثوبه مشتمل اولدقده تكفر بالثوب دينلور ﴿ شلبى انتهى ﴿ كفارتك يمينه اضافتى برشيئك شرطنه اضافتى قبيلندندر عند الحنفيه سبب حنث اولمغله يعنى يمينك حنثى وتمنده ظهارده كى كبى كفارتى بر رقبه آزاد ايتمكدر وياخود تخييرا اون مسكينه وياتقديرا كه برمسكينه بهريوم بغدايدن نصف صاع اوله رق اون كون اطعامدر اما برمسكينه بركونده اونى بردن وياپارپار دور طريقيله ويرمك قول صحيح اوزره كفايت ايتمز واطعام تمليكلده اولور مثلا بهر مسكينه بغدايدن نصف صاع وخرما وياشعيردن برصاع اعطا ايله واباحه ايله ده اولوركه اخشامده وصباحده كندولرينه بغداى اتمكندن بلاادام وسائر اتمكدن اداميله اطعاميله ده اولور وياخود اكثر بدنى ستر ايدوب واوساط ناسه صالح اولوب وكنديله اوچ ماهدن زياده انتفاع اولنور ثوبله مساكين مشروحه يى اكسا ايله در ايمدى سراويلك لابسى عربده عريان عد اولنمغله كنديله اكسا جائز اولمدى الاسراويل اطعام قيمتيله اعتبار اولنورسه اولوركه بهاسى اطعامه كفايت ايدرسه ديمك ايمدى هربرينه يابركوملك يابرعنترى وياجبه اولمقدن لازمدر بلكه افضل اولان رجاله اعطا اولنديغنه نظرا ايكى ويااوچ ثوبدرنسايه كوره ثوبله برابر خماردن لازمدر ﴿ (ولوادى الكل) جملة اومرتبا ولم ينو الا بعد تمامها للزوم النية لصحة التكفير (وقع عنها واحد هواعلاها قيمة ولوترك الكل عوقب بواحد هوادناها قيمة) لسقوط الفرض بالادنى ﴾ اوزرينه كفارت لازم اولان كمسه برآنده كسوه وعتق واطعام ايتمكله جمله سنى بردن ادا ايتسه ياخود مرتبا ادا ايدوب لكن تكفيرك صحتنده نيت لازم اولمغله انجق نيتى اوچك تماميندنصكره ايتسه اول كفارتدن قيمت جهتندن اعلاسى اولان برى واقع اولور ماعدالرى نافله اولور واكر كليسنى ترك ايدرسه فرض ادنا ايله ساقط اولمغله قيمت جهتندن ادنى اولان برى مقابله سنده عقاب اولنور ﴿ (وان عجز عنها) كلها (وقت الاداء)

عندنا حتى اووهب ماله وسلمه ثم صام ثم رجع بهبته اجزأه الصوم مجتبى قلت تبعا للبحر
وهذا يستثنى من قولهم الرجوع فى الهبة فسخ من الاصل (صام ثلاثة ايام ولاء)
ويبطل بالحيض بخلاف كفارة الفطر وجوز الشافعى التفريق واعتبر العجز
عند الحنث مسكين ﴾ وعند الحنفيه حالف حانث وقت اداده منصوص عليه
اولان كفارتى وبدلنك كليسنى اادن عاجز اولورسه ولاء كه متتابعا
اوچ كون صائم اولور وولاء حيضله باطل اولور حيض اولمقسزين اوچ كون
صوم ممكن اولمغله اما كفارة فطر وظهارده مدت غالبا حيضدن خالى اولممغله
كفارة يمينده كى صومك خلافنه درلر امام شافعى رحمه الله تعالى صومك
ميانه لرينى تفريقى تجويز وتجزى حين حنثده اعتبار ايلدى وحنفيه نك وقت
ادايى اعتبارينه بناً مزبور حالف مالنى بركسه يه هبه وتسليم ايدوب بعده
صائم اولوب صكره هبه سندن رجوع ايتسه كندويه صوم كفايت ايدر
شارح رحمه الله تعالى ديركه بوصورتده صومك كفايت ايتمسى فقهانك
الرجوع فى الهبة فسخ من الاصل قوللرندن استثنا اولنمش اولور يعنى هبه دن
رجوع فسخ اولنجق كانه اصلا هبه اولنمش اولورده مال يدنده موجود
اولمغله صومى كفايت ايتمز ﴾ (والشرط استمرار العجز الى الفراغ
من الصوم فلو صام المعسر يومين ثم) قبل فراغه ولو بساعة (ايسر)
ولو بموت مورثه موسرا (لايجوزله الصوم) ويستأنف بالمال خانية ﴾
وصوله كفارتك شرطى صومدن فارغ اولنه دك مال ايله اادن عجزك استمراريدر
ايمدى معسر اولان كمسه مثلا ايكى كون صائم اولوب صكره صومندن فارغ
اولمزدن اقدم هرنقدر برساعتك وقت قليلده اولورسه موسر اولسه وموسر اولمسى
مورثنك موسرا موتيله اولورده كندويه صوم جائز اولمز مال ايله تكفيرى استيناف ايدر
﴾ ولو صام ناسيا للمال لم يجز على الصحيح مجتبى ولونسى كيف حلف بالله
او بطلاق و بصوم لاشئ عليه الاان يتذكر خانية ﴾ بركمسه صومدن مقدم
اولان اوچ كفارتك برينه كفايت ايدر مالى اونوده رق صائم اولسه قول
صحيح اوزره صومله تكفيرى جائز اولمز زيرا صومك جوازى مار الذكر اوچلك برى
ملكنده اولممغله اولوردى اول ايسه موجود دربركمسه حلفى الله تعالى يه
ويا طلاقه ويا صومه ايتديكنى اونتسه اوزرينه برشى لازم اولمز برى مرجح بولنمغله
الا صكره تذكر ايدرسه اول لازم اولور ﴾ (ولم يجز التكفير) ولو بالمال خلافا
للشافعى (قبل حنث) ولا يسترده من الفقير لوقوعه صدقة ﴾ هرنقدر
كفارتى مال ايله ادا ايدوب كسوه ويا اطعامله ايدرسه ده قبل الحنث تكفير جائز اولمز
كفارت جنايتى ستر ايچون اولوب حنثدن مقدم جنايت بولنمديغنه بناً مجرد يمين

جنايته سبب دكلدر بلكه حنثه مانعدر اكا مفضى دكلدر امام شافعى ايچوندر
اختلاف بلمه رك ادا ايتسه صدقه اوله رق واقع اولمغله فقيردن استرداد ايتمز
﴾ (ومصرفها مصرف الزكاة) فالافلا قيل الالذمى خلافا للثانى وبقوله
يفتى كما مر فى بابها ﴾ اشبو كفارتك محل صرفى زكاتك صرف اولنديغى يدى
نوع محللردر ايمدى زكاتك اداسى جائز اولميان كمسه يه كفارتده اعطا اولنمز
عند البعض كفارت ذمى يه ويريلور امام ثانى ايچوندر اختلاف مشار اليه مسفوره
ويرلمز ديدى وزكاتك بابنده مرور ايتديكى مثللو انجق كندونك قوليله فتوى ويريلور
﴾ (ولا كفارة بيمين كافر وان حنث مسلما) بآية انهم لا ايمان لهم واما وان نكثوا
ايمانهم فيعنى الصورى كتحليف الحاكم ﴾ كافرك يمينى ايچون كفارت لازمه
اولمز هرنقدر حنثى اسلامى حالنده اولورسه ده حقلرنده نازله اولان ﴿ انهم
لا ايمان لهم ﴾ آية كريمه سنه بناً اما ايمانلرينك ثبوتنه دلالت ايدن وان نكثوا
ايمانهم ﴾ نظم مجيدنده كى ايماندن مراد ايمان صوريه در وحاكمك كافرلره
تحليفنده كى كبى زيرا مسفورلره قاضينك يميندن مرادى انلرك نكوللريدر يوقسه
كفرله اسم اللهه تعظيم ايتمش اولمزلر يمينك انعقادينك شرطى اسلامدر
وكفارت ذاتنده عبادت اولمغله كافر اكاده اهل اولمدى ﴾ (وهو) اى الكفر
(يبطلها) اذا عرض بعدها (فلو حلف مسلم ثم ارتد) والعياذ بالله تعالى
(ثم اسلم ثم حنث فلا كفارة) اصلا لماتقرر ان الاوصاف الراجعة للمحل يستوى فيها
الابتداء والبقاء كالمحرمية فى النكاح ﴾ كفر يمينده نصكره عارض اولورسه
يمينى ابطال ايدر پس برمسلم يمين ايدوب صكره معاذ الله تعالى مرتد اولوب بعده
اسلامه كلوب صكره حانث اولسه اصلا كنه عتق ونه اطعامله ونه كسوه ونه صيامله
كندويه كفارت لازمه اولمز زيرا اصولده مقرردركه محلكه ذات كافر وذات
محرمه راجع اولان كفر ومحرميت كبى اوصافده ابتدا وبقاكه طرو وعروض
مساويدر نكاحده محرميت كبى ايمدى نكاحده ابتدا ايله عروض مساويدركه
بركسه يه مزنيه سنك قزينى نكاح حرام اولور نتكم زوجه سنك اناسيله زنا ايله
زوجه سى كندويه حرام اولديغى مثللو اشته بونده ابتداء اولان زنا ايله وصكره دن
طارى وعارض اولان زنا سيله محرميت مساوى اولدى ﴾ وكذا لونذر الكافر
بما هو قربة لايلزمه شئ ﴾ يعنه بويله كافر صوم وصدقه مثللو قربت اولان شيله
نذر ايلسه كندويه برشى لازم اولمز عباده بازائده در ﴾ (ومن حلف على معصية
كعدم الكلام مع ابويه اوقتل فلان) وانما قال (اليوم) لان وجوب الحنث
لايتأتى الا فى اليمين الموقتة اما المطلقة فحنثه فى آخر حياته فيوصى بالكفارة بموت
الحالف ويكفر عن يمينه بهلاك المحلوف عليه غاية (وجب الحنث والتكفير)

لانه اهون الامرين ❊ بركسـه برمعصيت اوزره يمين ايتسـه اول يمينده كرك ترك
اوزره اولسـون مثلا آنام و بابام ايله تكلم ايتم كبى ويافعل اوزره اولسـون
بوكون فلان كسديى قتل ايدرم مثللو اشته بونوع حالفك اوزرينـه حنث وتكفير
واجب اولور زيرا حنث دخى هرنقدر معصيت ايسـه لكن ابوينله تكلمى ترك
وياقتل نفس معصيتدن اهوندر مصنف مرحومك اليوم ديمه سى حالفك اوزرينه
اختيـاريله حنثك وجوبى انجق يمين موقتـده حاصل اولديغنـه مبنيدر اماءيمين
مطلقهده حنثى آخر حياتنده اولمغله حين موتنده كفـارتيله وصيت ايدر ومحلوف
عليهك هلاكيله بار اولمق فوت اولمغـله حالف يميندن ناشى كفارت وبرد اليوم
كلمه سى قيله قيددر ❊ وحاصله ان المحلوف عليه امافعل اوترك وكل منهما امامعصية
وهى مسئلة المتن او واجب كحلفه ليصلين الظهر اليوم وبره فرض او هواولى من غيره
اوغيره اولى منه كحلفه على ترك وطئ زوجته شهرا ونحوه وحنثـد اولى اومستويان
كحلفـه لايأكل هذا الخبز مثـلا وبره اولى وآية واحفظوا ايمانكم تفيد وجوبه
فتح فهى عشرة ❊ بومقـامده ذكراولنان كلامك حاصلى كنـدويه حلف
اولنـان شـى يافعـل اولـور وياترك اولـور وبونلردن هربرلرى يامعصيـت
اولور متنـدكى مسـئله كبى ياواجب اولـور فعـله مثـال والله بوكـون
بن صـلاة ظهرى ادا ايده رم تركـه مثـال والله بن خمرى شرب ايتمـدر
وبونوع يمينده بار اولمق فرضـدر ويامحلوف عليهى اتيـان عدم اتياندن اولى
اولور فعـله كوره والله بن صلاة ضحايى ادا ايدهرم كبى تركه كوره والله
بن ارباب تهمتـله مجالست ايتم كبى بونده بار اولمق اولى ويا واجبـدر وياغيرى
كندودن اولى اولور تركه كوره والله بن زوجه مله برماه مجامعت ايتم كبى
وبونك كبى جاريهمله مجامعت ايتم كبى فعـله مثـال والله بن عبدمى ضرب
ايدهرمدر اكر عبد ضربى موجب برفعل ايشلسـه عفوى مندوبدر وزوجه يه
رفق مناسب اولمغله بونده حنثى اولى در و نحوه نصبـله شهرا اوزرينـه معطوف
اولسه ده اولور وياخود محلوف عليهى اتيـان و عدم اتيـان مسـاوى اولورده
برى واجبـده اولمز وديكرندن اولاده اولمز مثـلا بن شـو خبزى اكل ايتم ديو
حلف كبى بونده يمينـى حفظ ايچون بار اولمق اولى در لكن { واحفظوا ايمانكم }
نص جليـلى برك وجوبنى افاده ايدر ايمـدى فعل وترك ايكى صـورتى معصيت
وواجب وكـندوده بار اولمق حانث اولمقـدن اولى اولمق وغيريكه حانث
اولمق بار اولمقدن اولى اولمق و كنـدوده طرفين مساوى اولمق بش صورتنـه
ضربله صور مشروحه اون اولور ❊ (ومن حرم) اى على نفسـه لانه لو قال
ان اكلت هـذا الطعـام فهو على حرام فاكله لا كفـارة خلاصة واستشكله

المصنف (شـيئا) ولو حراما او ملك غـيره كقوله الخمر اومال فلان على حرام
فيمين مالم يرد الاخبـارخانية (ثم فعله) باكل اونفقـة ولو تصدق اووهب لم
يحنث بحكم العرف زيلعى (كفر) ليمينه لمـاتقرر ان تحريم الحلال يمين ❊ بركمسه
كندى نفسـنه برشيئى حرام ايدوب صكره آنى ايشلسـه كه مثلا آنى اكل ايتسـه
وياكسـوه وياسكنى ايتكله نفقهسـنه صرف ايتسـه تحريم حلال يمين اولديغى
الله جلجلاله { ياايهـاالنبى لم تحرم مااحل الله لك تبتغى مرضـات ازواجك والله
غفور رحيم قد فرض الله لكم تحلة ايمـانكم } منطوق صدق احتوا سيله مقرر
ومبين اولمغله يمينـده حنثنه بنـاً كفارت ادا ايدر امابوصورتده اولديغى مثللو
تحريم مشروح منجز اولميوب اكر بن شـو طعامى اكل ايدرسم بكا حرام اولسون
ديمك كبى بكا حرمتنى فعلنه معلقه قيلسـه بس اكل ايتـديكى تقديرجه حانث
اولمغله كفارت لازمه اولمز مصنف والا جنـاب جزاه الله تعالى يوم الحساب اشبو
مضمون مرقومه اعتراض ايراد ايتـديكه شرطه معلق اولان نسـنه شرطك
وقـوعى وقتنده منجز كبى اولـور ايمدى ميانه لرنده فرق اولمز لكن جواب
ويريلور كه بو مقـامده منجز ايله معلق ميـانه لرنده فرق واركه منجزده موجود
مشـاهد اولان طعامى كندى نفسـنه تحريم ايتدى اما معلقده طعامى بعد الاكل
حرام ايتمش اولور جزا شرطك عقيبنـده نازل اولمغله موجـود اولمش او اور
واول حرام ايتـديكى نسـنه كرك ذاتنده حرام واعياندن اولان خمر كبى اولسون
وكرك افعـالدن اولان دخول دار كبى اولسـون وكرك غيرك ملكى اولسـون
اكر مزبور قوليـله اخبار مراد ايتميـوب انشا مراد ايدرسـه يمين اولمغله كفارت
لازمه اولور و تحريمندن مراد اول نسنه ايله اكل وانفـاق كبى استمتاع وانتفاعك
حرمتى اولمغله اول نسـنه يى تصدق ويا هبه ايلسـه عرفده آنكله استمتـاع وحرام
ايتديكى شيئى استباحه ايتمش اولمديغنـدن يمينـده حانث اولمش اولمز ❊ ومنه
قولهـا لزوجها انت على حرام اوحرمتـك على نفسى فلوطـاوعته فى الجماع او
اكرهها كفرت مجتبى ❊ وعورتك زوجنـه سن بنم اوزريمه حرامسـك ويا
سنى بكا حرام ايتدم قولى تحريمى حلال قبيلنـدندر ايمدى زوجنه جماعنده
مطاوعت ايتسـه وياز وجى كندوسـنى اكراهله جمـاع ايلسه عورته كفارت
لازمه اولور ❊ وفيـه قال لقوم كلامكم على حرام او كلام الفقراء اواهل بغـداد
او اكل هذا الرغيف على حرام حنث بالبعض وفى والله لا اكلمكم اولا آكله لا يحنث
الا بالكل زاد فى الاشـباه الا اذا لم يمكن اكله فى مجلس واحد اوحلف لايكلم فلانا
وفلانا ونوى احدهمـا اولا يكلم اخوة فلان وله اخ واحـد وتمامه فيهـا ❊
مجتباده مرسـومدر كه بركمسه برجماعته سزك كلامكز بنم اوزريمـه حرامدر ويا

فقرانك ويا اهالئ بغدادك وياشبو رغيفك اكلى بنم اوزريمه حرامدر ديسه
مزبورلردن بعضيلر ايله تكلمله ورغيفك بعضنى اكله حانث اولور لكن فتاواى
قاضيخانده صحيح اولان حانث اولمز ديو مصرحدر ووالله بن سزكله تكلم ايتمم
ويااول رغيفى بن اكل ايتمم قولنده انجق كليسيله تكلم وكليسنى اكل ايله حانث
اولور اشباهده الاكليسنى مجلس واحدده اكل ممكن اولمزسه ويافلانله وفلانله
تكلم ايتمم ديوب برينه نيت ايتسه ويا فلانك قرنداشلريله تكلم ايتمم ديوب آنك
بر قرنداشى اولسه مستثنالرينى زياده ايلدى يعنى بونلرده حنث بعضله اولور
ديمك واشبو بحثك تمام وتفصيلى اشباهده در ﴿قلت وبه علم جواب حادثة حلف
بالطلاق على ان اولاد زوجته لايطلعون بيته فطلع واحد منهم لم يحنث﴾
شارح رحمه الله تعالى دير كه اشبو لا اكلمكم ولا آكله حكمندن وقوعيافته
اولان وقعه كه بركسه‌نك عورتنك اولادلرينك تمامهم منزلنه طلوع ايتملرى
اوزره طلاقه يمين ايدوب بعده انلردن برى طلوع ايتسه حانث اولمسى جوابى
معلوم ومستبان اولدى ﴿(كل حل) او حلال الله او حلال المسلمين (على
حرام) زاد الكمال اوالحرام يلزمنى ونحوه (فهو على الطعام والشراب و)
لكن (الفتوى) فى زماننا (على انه تبين امرأته) بتطليقة ولوله اكثر بن جميعا (بلانية)﴾
بركسه هر برحلال ويا الله عظيم الشانك ويا مسلمينك حلالى بنم اوزريمه حرامدر
ويابكا حرام لازم اولسون امثالى كلامى تكلم ايلسه قولى طعام وشرابه محمولدر
عرفده قول مزبور عادتا تناول اولنان نسنه‌لرده استعمال اولنديغنه بناً
ايمدى اكل وشرب ايتدكده حانث اولور عورته بلانية شامل اولمز وزوجه‌سيله
جماعله حانث اولمز لكن فى زماننا طلاقده استعمالى غالب اولمغله فتوى عورتنك
بلانية برطلاق باين مطلقه اولمسى اوزره در واكر مزبور قائلك عورتى بردن
زياده اولورسه جميعسى بلانية مبانه اولورلر ﴿وان نوى ثلاثافثلاث وان قال
لم انو طلاقا لم يصدق قضاء لغلبة الاستعمال ولذا لا يحلف به الا الرجال
ظهيرية﴾ واكر مزبور قائل قوليله اوچه نيت ايدرسه اوچ واقع اولور واكر طلاقه
نيت ايتمدم ديرسه الفاظ مشروحه‌نك طلاقده غلبهٔ استعمالنه بناً قولنده
قضاء تصديق اولنمز ديانة اولنور وطلاقده غلبهٔ استعمالندن آنكله انجق
رجال حلف ايدر ﴿(وان لم تكن له امرأة) وقت اليمين سواء نكح بعده اولا
(فيمين) فيكفر باكله اوشربه لو يمينه على آت ولو بالله على ماض فغموس اولغو﴾
مزبور حالفك يمينى وقتنده عورتى اولمزسه صكره كرك تزوج ايتسون وكرك
ايتمسون قولى الله تعالىيه يميندر صكره طلاق اولمز ايمدى يمينى كلجكده ايسه
اكلى ويا شربى سببيله كفارت ويرر واكر الله تعالى به يمين ماضيده اولان شى
اوزرينه اولورسه يمين غموس اولور وياخود صدق ظنيله اولورسه يمين لغو اولور

﴿ولو كانت له امرأة وقتها فبانت بلا عدة فاكل فلا كفارة لانصرافها للطلاق
وقد مر فى الايلاء﴾ واكر مزبور حالفك يمينى وقتنده عورتى اولوب وبلا عدة
مبانه اولوبكه مثلا كندوبى قبل الدخول تطليق ايدوب بعده طعام اكل ايتسه
كندويه كفارت لازمه اولمز يمينى طلاقه صرف اولنمغله يمين بالله تعالى نوعندن اولمز
نتكم ايلاده مرور ايلدى ﴿(ومن نذر نذرا مطلقا اومعلقا بشرط وكان من جنسه
واجب) اى فرض كما سيصرح به تبعا للبحر والدرر (وهو عبادة مقصودة)
خرج الوضوء وتكفين الميت (ووجد الشرط) المعلق به (لزم الناذر) لحديث
من نذر وسمى فعليه الوفاء بما سمى﴾ بركسه مطلقا كه برشيئله مقيد اولميه‌رق
مثلا لله على صوم سنة ديمسى كبى ويا برشرطه معلق بر نذر ايدوب كندى نفسنه
برشيئى واجب قيلوب واول شى جنسندن واجبكه مصنفك قريبا تصريح ايده جكى
مثللو فرض اولوب وعبادة مقصوده اولوب وكندويه تعليق اولنان شرطده
بولنورسه ناذره اول نذرى ايفا واجب وعلى قول فرض اوله‌رق لازم اولور
شول بركسه كه برنسنه‌يى نذر وتسميه ايلدى اوزرينه اول تسميه ايلديكى شيئه
وفا لازم اولور حديث واجب الامتثالنه بناً وعبادت قيديله معصيت ومقصوده
قيديله وضوء وتكفين ميت خروج ايتديلر زيرا وضوء ذاتنده هرنقدر عبادت
ايسه ده لكن بالذات عبادة مقصوده دكلدر بلكه نماز كبى بالذات عبادة مقصوده‌يه
شرطدر وتكفين دخى عبادة مقصوده دكلدر بلكه اوزرينه نمازك صحتى ايچوندر
ستر ميت اوزرينه نمازك شرطيدر ﴿(كصوم وصلاة وصدقة) ووقف (واعتكاف)
واعتاق رقبة وحج ولو ماشيا فانها عبادات مقصودة ومن جنسها واجب لوجوب
العتق فى الكفارة والمشى للحج على القادر من اهل مكة والقعدة الاخيرة فى الصلاة
وهى لبث كالاعتكاف ووقف مسجد للمسلمين واجب على الامام من بيت المال
والافعلى المسلمين فتح﴾ مزبور نذر صوم وصلات وصدقه ووقف واعتكاف
واعتاق رقبه وهرنقدر ماشيا دخى اولورسه ده حج كبيدر واشبو عبادات
مشروحه‌لر ايله نذرك لزومى كندولرى عبادات مقصوده اولوب وكندولرينك
جنسلرندن واجب بولنديغنه مبنيدر نمازده وصومده وصدقه‌ده واجبك بولنديغى
ظاهردر عتقده واجبك وجوبى كفارتده اولديغى كبى واهالئ مكه‌دن ماشيا
حجه مقتدر اولان كمسه‌لره مشى كه ماشيا حج كبى زيرا مجرد مشى عبادة مقصوده دكلدر
ونمازده قعدهٔ اخيره لبثدر اعتكاف كبى يعنى اعتكاف قعدهٔ اخيره كبى لبثدر كه غالبا
اعتكافده لبث قعود هيئتى اوزره اولور ده اعتكاف كانه قعدهٔ اخيره جنسندن اولور
وهر بربلده‌ده بيت المالدن مسلمين ايچون مسجد وقفى پادشاه عالمپناه اوزرينه
واجبدر واكر بيت المال منتظم اولمزسه بناى مسجد مسلمين اوزرينه واجبدر
﴿(ولم يلزم) الناذر (ما ليس من جنسه فرض كعيادة مريض وتشييع جنازة

ودخول مسجد) ولو مسجد الرسول صلى الله عليه وسلم او الاقصى لانه ليس
من جنسها فرض مقصود وهذا هو الضابط كما فى الدرر ❊ عيادهٔ مرضى
وتشييع جنازه ودخول مسجد كبى كندونك جنسندن فرض اولميان نسنه لره
نذر ايدن كمسه يه اول نذر ايتديكى شيلر لازم كلمز هرنقدر نذر مسجد رسول الله
صلى الله عليه وسلم ويا مسجد اقصايه اولورسه ده زيرا مزبورلرك جنسندن فرض
مقصود يوقدر ونذرك لزومنده قاعده كندو جنسندن فرض مقصودك
بولنمسيدر نتكم دررده مرسومدر وما سبقده شارحك كما سيصرح به
قوليله واجبدن مراد فرض اولمسنه وعد اولنان بو مقامدر ❊ وفى البحر
شرائطه خمس فزادان لايكون معصية لذاته فصح نذر صوم يوم النحر
لانه لغيره وان لايكون واجبا عليه قبل النذر فلو نذر حجة الاسلام
لم يلزمه شئ غيرها وان لايكون ماالتزمه اكثر مما يملكه اوملكا لغيره فلو نذر
التصدق بالف ويملك الا مأة لزمه المأة فقط خلاصة انتهى ❊ بحرده مذكوردركه
نذرك شرطلرى بشدر ايمدى كندى جنسندن واجب اولمنك اوزرينه نذرك
بالذات معصيت اولممسى واوزرينه عطف اولنانلر زياده اولدى بوكا كوره
زياده درت اولوردر نجيسى اوملكا لغيره قوليدر بس يوم نحرى صوم بالذات
معصيت اولمغله نذرى صحيح اولدى مزبور صوم ذاتنده طاعت اولوب
معصيت اولمسى انجق الله جليلك ضيافتدن اعراضنه مبنى اولمغله لكن
بوشرطدن ماسبقده نذرك عبادت اولمسنك اشتراطى مغنيدر ونذرندن مقدم
اول شى كندونك اوزرينه واجب اولممقدر ومثال قرينه سيله بومقامده
واجبدن مراد فرضه عام اولاندر ايمدى بركسه حجهٔ اسلامله نذر ايلسه
كندونك اوزرينه آنك غيرى برشى لازم اولمز وناذرك اوزرينه التزام ايدنديكى
نسنه كندونك مالك اولديغى شيدن اكثر اولميوب وياغيرك ملكى اولممقدر
ايمدى بركسه مثلا بيك غروش تصدق نذر ايدوب حالبوكه انجق يوز غروشه
مالك اولسه كندويه انجق يوزغرش تصدق لازم اولور وملكى اولميان قيونه
اشارتله لله على ان اهدى هذه الشاة ديسه اشبو نذرى صحيح اولمز غيرك
ملكى اولمغله خلاصه دن نقلا بحرك كلامى بونده نهايت بولدى ❊ قلت ويزاد
مافى زواهر الجواهر وان لايكون مستحيل الكون فلو نذر صوم امس او اعتكافه
لم يصح نذره ❊ شارح رحمه الله تعالى ديركه زواهر الجواهر نام كتابده
مذكور اولان منذورك مستحيل الكون اولممسى دخى زياده اولنور ايمدى ايام
ماضيه نك صومنى ويا اعتكافنى نذر صحيح اولمدى ❊ وفى القنية نذر التصدق
على الاغنياء لم يصح مالم ينوا ابناء السبيل ولو نذر التسبيحات دبر الصلاة لم

تلزمه ولو نذر ان يصلى على النبى صلى الله تعالى عليه وسلم كل يوم كذا لزمه
وقيل لا ❊ قنيه ده مسطوردركه بركسه اغنيايه تصدق نذر ايلسه اشبو
نذرى صحيح اولمز مادام ابناى سبيله نيت ايتمدكجه زيرا ابناى سبيل زكاته
مصرفلردر وهر بر نمازك عقيبنده شوقدر تسبيحات ورد ايدنمكى نذر ايلسه
لازم اولمز ورسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلم اوزرينه بهر يوم
شوقدر صلوات شريفه كتورمكه نذر ايلسه بونذر كندويه لازم
اولور كندى جنسندن فرض بولنمغله زيرا عمرده بركره صلات فرضدر ومبارك
اسم شريفلرى هر بر ذكر اولنديغى وقتده واجبدر بعضيلر نذر
مزبور لازم اولمز ديديلر فرض عملى اولوب فرض قطعى اولمديغنه بناء بو قائل
فرضك قطعى اولمسنى شرط ايتمش اولدى ❊ (ثم ان) المعلق فيه تفصيل فان
(علقه بشرط يريده كان قدم غائبى) اوشفى مريضى (يوفى) وجوبا (ان
وجد) الشرط (و) ان علقه (بما لم يرده كان زنيت بفلانة) مثلا فحنث
(وفى) بنذره (اوكفر) ليمينه (على المذهب) لانه نذر بظاهره يمين بمعناه
فيخير ضرورة ❊ ايمدى اشبو نذر مسئله سنده اوچ قول واردر برى منذوره
مطلقا وفانك لزوميدركه بوظاهر روايتدر ايكنجيسى مطلقا تخييردر بو روايت
نوادردر اوچنجيسى ذكر آتى تفصيلدركه امام محمد رحمه الله تعالينك قوليدركه
امام اعظم رحمه الله تعالى وفاتلرندن يدى كون مقدم بوكا رجوع بيورديلر
بس ناذرك تعليق ايتديكى شيده تفصيل واردر اكر نذرنى ان قدم غائبى
ويا ان شفى مريضى مثللو تحصيلنى اراده ايدوب وشرعا اراده سى صحيح اولان
ويا اولميان شرطه تعليق ايدوب وشرط بولنورسه واجب وعند البعض فرض
اولهرق ايفاى نذر ايدر واكر مراد ايتمديكى مثلا ان زنيت بفلانة كبى شرطه
تعليق ايدوب وحانث اولورسه مذهب مختار اوزره يا نذرنى وفا ايدر
ويا يمينى ايچون كفارت ويرر صورة مشروحه ظاهر انذر ومعنى يمين اولمغله
ضرورته بناء مخير قيلندى ومعناده يمين اولمسى نذريله ناذر شرطك ايجادندن
كندى نفسنى منع ايتديكنه مبنيدر ❊ (نذر) مكلف (بعتق رقبة فى ملكه وفى به
والا) يوف (ثم) بالترك (ولا يدخل تحت الحكم) فلا يجبره القاضى ❊ بركسه
ملكنده موجوده رقبه سنك عتقيله نذر ايلسه كندويه ايفاى نذرى لازم اولور
واكر ايفاى نذر ايتمزسه واجبى ويا فرضى ترك ايتمسيله آثم اولور وقاضينك حكمى
تحتنده داخل اولمز يعنى حكمى كندويه جارى اولوب جبر ايده مز ❊ (نذر ان
يذبح ولده فعليه شاة) لقصة الخليل عليه الصلاة والسلام والغاه الثانى
والشافعى كنذره بقتله ❊ بركسه ولدنى ذبح ايتمكى نذر ايلسه حضرت

ابراهیم علی نبینا وعلیه صلوات الجلیل وسلامدنك قصه‌سنه بناً اوزرینه برقیون
ذبحی لازم اولور وامام ثانیله امام شافعی علیهما الرحمه مزبور نذر معصیتله نذر
اولدیغندن آنی لغو بیوردیلر ولدنك قتلیله نذری اتفاقا صحیح اولدیغی کبی ذبحله قتل
میانه‌لرنده فرق واردر قصهٔ مشروحه‌ده کی قتل دکلدر ذبحدر ❊ (والغالو کان بذبح
نفسه او) عبده واوجب محمد الشاة ولو بذبح (ابیه اوجده اوامه) لغا اجماعا لانهم
لیسوا کسبه ❊ برکسه‌نك نذری کندی نفسنی ویا عبدنی ذبحله اولورسه لغو اولور
امام محمد رحمه الله تعالی اشبو نذرده برقیون واجب اولور بیوردیلر کندی ایله
ولدنك میانه‌لرنده فرق نفسی کندونك کسبی اولیوب ولدی اولمغله‌در وعبد
ایله ولد میانه‌لرنده فرق قصهٔ مشروحه‌یه بناً ولدك کرامته مستحق اولوب
عبدك اولمسیدر واکر باباسنك ویاده‌ده‌سنك ویاانا سنك ذبحیله نذر ایدرسه
اجماعا نذری لغو اولور مزبورلرك کندونك کسبی اولمغله ❊ (ولو قال ان
برئت من مرضی هذا ذبحت شاة اوعلی شاة اذبحها فبریء لا یلزمه شیء)
لان الذبح لیس من جنسه فرض بل واجب کالاضحیة فلایصح (الا اذا زاد
واتصدق بلحمها) فیلزمه لان الصدقة من جنسها فرض وهی الزکاة فتح
وبحر ففی متن الدرر تناقض منح ❊ برکسه اکر بن شو مرضمدن بری اولورسم
برقیون ذبح ایده‌یم ویااوزریمه برقیون ذبحی لازم اولسون دیوب بعده اول
کسه صحت بولسه کندویه برنسنه لازم اولمز ذبحك کندی جنسندن فرض
اولمغله بلکه اضحیه کبی واجب واردر ایدی مزبور نذر صحیح اولمز الا
ناذر مزبور قولنك اوزرینه واتك لحمنی تصدق ایدرم مفهومنی زیاده ایدرسه
کندویه اول نذری ایفا لازم اولور زیرا صدقه جنسندن زکات کبی فرض
واردر بوکا کوره دررك متنده تناقض واردر مقدما تصریح ایلدیکه نذرده
کندی جنسندن فرض اولمق شرطدر بعده ذبح شاتله نذر لازمدر دیو حکم
ایلدی حالبوکه ذبحك فروضده اصلی یوقدر ❊ (ولو قال لله علی ان اذبح
جزورا واتصدق بلحمه فذبح مکانه سبع شیاه جاز) کذا فی مجموع النوازل
ووجهه لایخفی ❊ برکسه بنم اوزریمه الله تعالی ایچون بردوه ذبح ایدوب
ولحمنی تصدق ایتمك نذر اولسون دیوب بعده آنك مکانه یدی قیون ذبح ایلسه
جائز اولور مجموع نوازل نام کتابده بو بحث مرسومدر وبونك وجهی خفی
دکلدر که هدایا وضحایاده جزورك یدی قیون مقامنده قائم اولدیغی کبی بونده دخی
اول کندونك مقامنده قائم اولدیغی کبی ❊ وفی القنیة ان ذهبت هذه العلة فعلی
کذا فذهبت ثم عادت لایلزمه شیء ❊ وقنیه‌ده مذکوردر که برکسه اکر
بندن شو علت کیدرسه بنم اوزریمه شو شی نذر اولسون دیوب صکره اول

علت زائله اولوب بعده ینه عودت ایتسه کندویه برشی لازم اولمز مراد
بردخی عودت ایتمیان ذهاب اولدیغنه بناً ❊ (نذر لفقراء مکة جاز الصرف
الی فقراء غیرها) لما تقرر فی کتاب الصوم ان النذر غیر المعلق لایختص بشیء ❊
برکسه مکهٔ مکرمه فقراسنه دیو برشی نذر ایتسه آنك غیرینك فقراسنه آنی
صرف جائز اولور کتاب الصومده تقریر اولندیکه نذر غیر معلق فقیر ودرهم
وزمان ومکاندن برشیئه خاص اولمز مقصود فقرانك ضرورتنی دفعله الله
تعالی‌یه تقرب اولمغله خصوص مکانك مدخلی اولمدی اما نذر معلقده شرطك
وجودندن مقدم کندوبی تعجیل جائز دکلدر ونذر هدی صیغه سیله التزام
اولنورسه مکهٔ مکرمه‌ده فقرای مکه‌یه مختص اولور ❊ (نذر ان یتصدق بعشرة
دراهم من الخبز فتصدق بغیره جاز ان ساوی العشرة) وکذا ثمنه ❊ برکسه
اون درهم قیمتلو خبزی تصدق ایتمکی نذر ایدوب بعده اون درهمك خبزك غیریدن
مثلا برنج ویالحم تصدق ایلسه جائز اولور وثمن فقرا حقنده انفع اولمغله
خبزك ثمننی تصدق ایتسه ینه جائز اولور ❊ (نذر صوم شهر معین لزمه
متتابعا لکن ان افطر) فیه (یوما قضاه) وحده وان قال متتابعا (بلا لزوم
استقبال) لانه معین ولو نذر صوم الابد فاکل لعذر فدی ❊ برکسه معین
برماهك صومنی نذر ایلسه کندویه متتابعا اول ماه معینی صوم لازم اولور
لکن اول آیدن برکون افطار ایتسه یالکز اول کونی قضا ایدر هرنقدر مزبور
شهرك صومنی نذرنده متتابعا دخی دیدیسه‌ده اول شهرك صومنی استقبال
لازم کلمکسزین شهر معین اولمغله واکر اول شهرك صومنك استقبالیله
امر اولنسه اول ماه معیندن صائم اولدیغی ایام نافله اولمق لازم کلور او ایام
ایسه اول ماه معیندن ایدی صومی واجب ایدی واکر برکسه ابدی
عمری اولدقجه صومه نیت ایدوب بعده لعذر افطار ایتسه فدیهٔ صوم ادا ایدر
وعذر ایله تقیید حال مسلمی صلاحه حملا یوقسه عذر ایله اولسون ویا
اولمسون بهمه حال فدیه لازمدر ❊ (نذر ان یتصدق بالف من ماله وهو
یملك دونها لزمه) مایملك منها (فقط) هو المختار لانه فیما لم یملك لم یوجد
النذر فی الملك ولا مضافا الی سببه فلم یصح (کما لو قال مالی فی المساکین
صدقة ولا مال له لم یصح) اتفاقا ❊ برکسه کندی مالندن بیك
درهم تصدق ایتمکه نذر ایدوب حالبوکه مالندن مالك اولدیغی بیکدن
دون مثلا یوز اولسه کندویه انجق اول یوزی تصدق لازم اولور وانجق
مختار اولان قول بودر زیرا مالك اولمدیغی شیده نذر ملکده وسببنه
مضاف اولان شیده بولنمغله صحیح اولمدی نتکم برکسه مالی فی المساکین
صدقة دیوب وکندی ایچون مال اولمسه اتفاقا اشبو نذر صحیح اولمدیغی کبی
زیرا بونده ملك وملکه اضافت اولمدی مساکین جمع مکسردر اعرابی حرکه

ايله در مفردى مسكين در ومختارك مقابلى بيكك كليسنك لازم اولوب
موجود اولميان مقدارك وقت يسرينه دك ذمتنده دين اولمسيدر ونذرك
صحتنك شرطى منذورك نادره ملك اولوب وياناذرك ان اشتريتك فلله على ان اعتقك
قولى كبى ملكه سبب اولان شيئه مضاف اولمسيدر ﴿ (نذر التصدق
بهذه المأة يوم كذا على زيد فتصدق بمأة اخرى قبله) اى قبل ذلك اليوم (على
فقير آخر جاز) لما تقرر فيما مر ﴿ بركسه اشبو يوز غروشى فلان كون زيده تصدق
نذر ايدوب اول كوندن مقدم بشقه يوزى فقير آخره تصدق ايلسه جائز اولور
ماسبقده مرور ايدن نذر غير معلقك برشيئه مختص اولمديغنه بناءً ﴿ (قال على نذر
ولم يزد عليه ولانية له فعليه كفارة يمين) ولو نوى صياما بلاعدد لزمه ثلاثة ايام
ولو صدقة فاطعام عشرة مساكين كالفطرة ولو نذر ثلثين حجة لزمه بقدر عمره ﴿
بركسه بنم اوزريمه نذر لازم اولسون ديوب اشبو قولنك اوزرينه حج ويا صوم
كبى برشيئى زياده ايتميوب وبرشيئه نيت ايتمسه كندويه كفارۀ يمين لازمه اولور
ومزبور قوليله بلاعدد اوچ كون صوم لازم اولور واكر صدقه يه نيت ايدرسه
فطره كبى اون كسه يه اطعام ايدر واكر اوتوز حج نذر ايدرسه عمرى مقدارنجه
كندويه حج لازم اولور ﴿ (وصل بحلفه ان شاء الله تعالى بطل) يمينه
(وكذا يبطل به) اى بالاستثناء المتصل (كل ما تعلق بالقول عبادة او معاملة) لو بصيغة
الاخبار ﴿ بركسه حلفنه ان شاء الله تعالى قولنى وصل ايلسه يمينى باطل اولور
بنه بويله استثناى متصل ايله هر بر قوله اولان نذر و عتق كبى عبادت قبيلندن
اولان ويا طلاق واقرار مثللو معامله مقوله سندن اولان شيلر باطل اولور اكر اخبار
صيغه سيله اولورسه هر نقدر ذاتنده عقود صيغه لرى مثللو شرعا انشايه موضوعه
اولورسه ده اما منفصلا تكلم ايدرسه برضررى اولمز واكر ميانه لرينك انقطاعى
تنفس ويا سعال عذرينه مبنى اولورسه بو انفصال عد اولنمز ❊ كذا فى البحر وغيره
❊ وعبد الله بن عباس رضى الله تعالى عنهمادن آنى ماهده دك استثنانك
انفصالنك جوازى منقولدر ❊ كما فى الشلبى عن الكافى ❊

﴿ مستطرفه ﴾

روايت اولنور كه صاحب مغازى محمد بن اسحاق خلفاء عباسيه دن منصور
دوانق حضورنده مغازى قرائت ايدر ايدى بر كون امام اعظم رضى الله تعالى عنه
مجلسلرنده بولنمغله على طريق النفاق خليفه يه ديديكه اشبو امام جدك ابن
عباسك استثناى منفصلده اولان قولنه مخالفت ايدر مقتدر مسك اولقدر

اولدكى جواب بيوردبلركه اشته بو كسه سزك ملككزك افسادنى مراد ايدر
زيرا اكر استثناء منفصل جائز اولورسه ناسك جنابكزه بيعت ايدوب معاهده لرنده
حلف ايدوب صكره مجلس عاليلريكزدن خروج واستثنا ايدوب سزلره مخالفت
ايتسه لر يمينلرنده حانث اولمزلر ايدى خليفه مشار اليه امام فطانت نصابك
جوابلرينى استصواب واستحسان بيوروب محمد بن اسحاقه غضب ومجلسندن
طرد وتبعيد ايلدى وامام موما اليه بو خصوصى براحده افشا ايتمه ديو تنبيه
بيوردى ونحده مرسومدر كه اشبو استثناء منفصلك جوازى قولى عقود
شرعيه نك غير ملزمه اولوب واحكاملرينى مفيد اولمقدن اخراجنه مؤدى
اولور زيرا بركسه برنسنه بى بيع ويا برعورتى تزوج ويا تطليق ايدوب بعده هرنه
وقت ديلرسه استثنا ايدر ايدى بو استثنا صحيح اوليجق طلاق ثلاثه ايله
تطليق صورتنده زوج اوله حلال اولسون ديو زوج ثانى يه احتياج اولمز بلكه
استثنا ايله تطليقنى ابطال ايدر انتهى ظن ايدرمكه ابن عباس رضى الله تعالى
عنهما اشبو استثناء منفصل ايله عمل اولنمق ايچون بزلرك واقف اوله مديغمز براز
شرطلر قيلمش اوله لر بو قدر مشار اليه اصحاب كزين رضوان الله تعالى عليهم
اجمعين حضراتنك اجله علماء فخامندندر كندونك اوزرينه مفاسد
مشروحه ترتب ايدر قول تكلمى كندولردن بك مستبعددر ﴿ ولو ولا بالامر
او النهى كاعتقوا عبدى بعد موتى ان شاء الله تعالى لم يصح وبع عبدى
هذا ان شاء الله تعالى لم يصح الاستثناء (بخلاف المتعلق بالقلب) كالنية كما مر
فى الصوم والله تعالى اعلم ﴿ واكر مزبور استثنا بنم وفاتمدن صكره
ان شاء الله تعالى عبدمى عتق ايديكز كبى امر ويا مضارينه بركسه نك ان شاء الله
تعالى فلان محله سفر ايتمه قولى كبى نهى صيغه لريله اولورسه اشته بو نوع
استثنا صحيح اولمزده عبد موصى له بالعتق اولمش اولور وقائلك بع عبدى هذا
ان شاء الله تعالى قولنده كى استثنا صحيح اولمدى يعنى مخاطب بيعه وكيل
اولمش اولور وبع عبدى اه جمله سى مبتدا لم يصح خبريدر فيما عاندى خبر جانبنده
محذوفدر نيت كبى قلبه متعلق شيلرده استثنا ما رالذكر قوله متعلق اولنلرك
خلافندر نتكم صومده مرور ايلديكه ولصوم غد نويت ان شاء الله تعالى
ديمك كبى مشيتى تلفظى نيته وصل ايلسه نيتى باطل اولمز زيرا بونده مشيت توفيق
طلبيچوندر يعنى نيت هر نقدر بونده تلفظ له مقوله ٔ قولدن اوليورسه ده
لكن مشيت استثنا ايچون دكلدر وحقيقة حاله الله تعالى بك عالمدر
وبالله تعالى التوفيق وبيده ازمة التحقيق

(باب اليمين في الدخول والخروج والسكنى والاتيان)

والركوب وغير ذلك اشبو باب بلاغت نصاب دخول وخروج امثالی
کندولرینك اوزرلرینه حلف اولنان افعال بیاننده‌کی مسائل ومباحثدر
الاصل ان الايمان مبنية عند الشافعي على الحقيقة اللغوية وعند مالك
على الاستعمال القرأني وعند احمد على النية وعندنا على العرف مالم ينو مايحتمله
اللفظ فلاحنث في لايهدم بيتا ببيت العنكبوت الا بالنية فتح اشبو ايمان حقنده
اصل اصيل وبيان تفصيل اولدركه تحقيقا ايمان امام شافعي رضي الله تعالى
عند نزدنده حقيقة لغويه اوزره مبنيه دركه کندوده محلوف عليهك معناى
لغويسی اراده اولنور وامام مالك قتنده استعمال قرأني اوزره وامام احمد عندنده
نيت اوزره وائمهٔ حنفيه كوره عرفه مبنيه‌در زيرا متكلم انجق كلام عرفيله
تكلم ايدركه الفاظك عرفده كندويه وضع اولنديغى معنايي مراد ايدر مادام
اول لفظك محتمل اولديغى معنايه نيت ايتميه بوكا كوره نيت ايتديكى معنى
مراد اولور هرنقدر عرف آنك خلافنه ايسه‌ده امدى بن بيت هدم ايتم ديو
حلف ايدن كمسه بيت عنكبوت هدميله حانث اولمز الا يميننده اكا نيت ايتمشسه
آنك هدميله‌ده حانث اولور زيرا عرفده بيت اربع جدار مع السقفده مستعملدر
(الايمان مبنية على الالفاظ لاعلى الاغراض فلو) اغتاظ على غيره و (حلف
ان لايشترى له شيئا بفلس فاشترى له بدرهم) اواكثر (شيئالم يحنث كمن حلف
لايخرج من الباب اولا يضربه سوطا او ليغدينه اليوم بالف فخرج من السطح
وضرب بعضها وغدى برغيف) اشتراه بالف اشباه (لم يحنث)لان العبرة لعموم
اللفظ الا في مسائل حلف لايشتريه بعشرة حنث باحد عشر بخلاف البيع
اشباه يمينلر لفظلر اوزرينه مبنيه‌در اغراضكه مدلول لفظدن اولميان
نيات اوزرينه مبنيه دكلدر بلكه معتبر اولان معناى عرفيسى مراد اولان لفظدر
بناء عليه بركمسه اسقني الماء ديوبده بونكله طلاقه نيت ايلسه طلاق واقع اولمز
امدى بركمسه برآخر كمسه‌يه غيظ وغضب ايدوب وكندى ايچون فلسله برشى
اشترا ايتمكه يمين ايتسه‌بس درهمله برشى ويا برشيدن اكثر اشترا ايلسه اول كمسه يميننده
حانث اولمز نتكم قاپودن چقممغه ويا قامچى ايله ضرب ايتمكه ويا بوكون كندويه
بيك درهم غدا وانفاق ايتمكه حلف ايدوب بعده سطحدن خروج وسوطك بعضيسيله
ضرب وبيك درهمه اشترا ايتديكى رغيفى غدا وانفاق ايتسه يميننده حانث اولمز اعتبار
عموم لفظه اولوب عموم غرضه اولمديغندن امدى حالفك غرضى صورة اولى ده‌قرار

في الدار وثانيه‌ده ايلام عبددن امتناع وثالثه‌ده كندويه غدا اولنان شيئك
كثير القيمة اولمسيدر لكن غرضك فوتنه اعتبار اولنمدى مجرد لفظه نظر يميننده
بار اولمق اولدى الا بعض مسائلده غرضه اعتبار اولنور مثلا بر نسنه‌يى اون درهمه
اشترا ايتم ديو بركمسه يمين ايدوب صكره اون بر درهمه اشترا ايتسه حانث اولور
غرض ومقصودى اونه واوندن زياده‌يه اشترا ايتم ديمك اولمغله غرض ونيته
اعتبار اولنمغله اون برده حانث اولدى اما بيع اشبو شرا صورتنك خلافنده‌دركه
بايع اونه بيع ايتم ديو حلف ايدوب اون بره بيع ايلسه حانث اولمز بار اولمسنك
شرطى اولان اونك اوزرينه زياده اولمق غرضى حاصل اولمغله اشباهده
بوخصوص بوبلجه مسطور در (لايحنث بدخول الكعبة والمسجد والبيعة)
للنصارى (والكنيسة) لليهود (والدهليز والظلة) التي على الباب اذا لم يصلحا
للبيتوتة بحر (في حلفه لايدخل بيتا)لانها لم تعد للبيتوتة (و) لذا (يحنث في الصفة
والايوان (على المذهب)لانه يبات فيه صيفا وان لم يكن مسقفا فتح بيته
دخول ايتم ديو حلفنده كعبهٔ مكرمه‌يه ومسجد شريفه وباءك كسريله بيعه‌كه
نصارى طائفه‌سنك عبادت گاهلرينه ويهودك كنيسه‌لرينه ودالك كسريله
دهليزكه ما بين الباب والدار در معرب فارسيدر وقاپو اوزرلرنده بولنان
ظله‌كه كولكه‌لك تعبير اولنور شيلره اگر كندولرده بيتوتته صلاحيت وقابليت اولمزسه
بونلره حالفك دخوليله حانث اولمز بونلر عرفده بيتوتت ايچون معد اولمديغندن
بنا برين مذهب مختار اوزره صفه وايوانكه جدار ثلثه‌سى اولان صيفده
كندوده بيتوتت اولنان ابنيه‌ده حانث اولور وكندوده ايام صيفده بيتوتت
اولنمغله هرنقدر مسقف اولمزسه‌ده (وفي) لايدخل (دارا)لم يحنث (بدخولها
خربة)لابناء بها اصلا (وفي هذه الدار يحنث وان) صارت صحراء او(بنيت
دارا اخرى بعد الانهدام) لان الدار اسم للعرصة والبناء وصف والصفة انما تعتبر
في المنكر لا المعين الا اذا كانت شرطا اوداعية لليمين كحلفه على هذا الرطب
فيتقيد بالوصف ومنكرا داره دخول ايتم ديو يمين ايدن كمسه‌نك اصلا
كندوده بنا اولميوب خرابه اولان داره دخوليله حانث اولمز ومعرفه اوله‌رق
اشبو داره دخول ايتم ديو يمين ايتسه هرنقدر اثر بنا قالميوب صحرا اولوب
ويا بعد الانهدام ديگر دار بنا اولنسه دخى اكا دخوليله حانث اولور دار عرصه‌يه
اسم وبنا وصف اولمغله صفت ايسه انجق منكرده اعتبار اولنوركه صفت نكره‌يى
معرفه‌در معين ومشار اليه اولان شيده صفت اعتبار اولنمز لكن صفت شرط اولوب
مثلا عورتنه ان دخلت هذه الدار المجاورة لدار فلان فانت طالق ديمسى
مثللو اولورسه معينده دخى صفت اعتبار اولنور مجاورت على سبيل الاشتراط

ذكر اولنديغنده بناءً و ياخود حالفك حلفنى موجب اولان مثلا والله اشبو رطبدن اكل ايتم ديمسى كبى صفة حلفى داعيه اولورسه معين صفتله تقييد اولنور امدى تمر اولهرق اكل ايدرسه حانث اولمز اما حلفى داعى اولميان صفت اولورسه مثلا لايكلم هذا الصبى ديمسى كبى بس بونده صباايله تقييد اولنمز بعدالبلوغ دخى آنكله تكلم ايتسه حانث اولور ❊ (وان جعلت) بعدالانهدام (بستانا اومسجدا او حماما او بيتا اوغلب عليها الماء فصارت نهرا لا) يحنث وان بنيت دارا بعد ذلك (كهذا البيت) وكذا بيتا بالاولى (فهدم او بنى) بيتا (آخر) ولو بنقض الاول لزوال اسم البيت ❊ واكر مز بور دار بعدالانهدام بستان ويامسجد وياحمام وياقابل سكنا بيت ويا كندويه صو غلبه ايدوب نهر اولسه دخوليله حالف حانث اولمز هرنقدر بعدالانهدام دار بنا اولنسه دخى زيرا انهداميله محلوف عليهانك اسمى زائل اولمش اولور هرنقدر مجددا بناايله دار اسمى عودت ايدرسه ده لكن صفت اخرى ايله اولمغله محلوف عليه اولمش اولور نتكم لاادخل هذا البيت ديوب بعده اول بيت منهدم اولوب ويا آنك محلنده ديكر بيت بنا ايلسه هرنقدر بيت اولك انقاضيله اولورسه ده محلوف عليه اولان بيتك اسمى زائل اولمغله دخوليله حانث اولمديغى كبى بنده بويله صورة مشروحده هذا البيت بدلنه بيتا ديسه بالطريق الاولى بعدالانهدام دخوليله حانث اولمز وجه اولويت بودركه كندوده صفت اعتبار اولنميان معرف اولان بناده انهدامندن ويابيت آخر بنا سندن صكره دخوليله حانث اولمجق صفت كندودن معتبر اولان منكرده حانث اولمسى اولويتله اولور صفتى زائله اولمغله ❊ (ولو هدم السقف دون الحيطان فدخله حنث فى المعين) لانه كالصفة (لافى المنكر) لان الصفة تعتبر فيه كامر وعزاه فى البحر للبدائع لكن نظر فيه فى النهر بانه لافرق حيث صلح للبيتوتة ❊ مز بور حالف سقفنى هدم ايدوب حائطلرى هدم ايتميوب بيته دخول ايتسه معينده سقف صفت كبى اولوب صفتده معينده اشارتله معتبر اولمغله آنده حانث اولور منكرده حانث اولمز زيرا كندوده صفت معتبردر نتكم منكرده صفتك معتبر اولديغى قريبا مرور ايلدى واشبو صورت مشروحده بيتك منكر يله معرفى مابينده فرق بحرده بدايعه نسبت ايلدى لكن نهرده فرق مرقومه اعتراض ايراد ايتديكه غير مسقفه دخول ايله حنثده منكر ايله معرف ميانه لرنده فرق بوقدر مادام بيتوتته صلاحيتى اولدقجه ❊ قيد بهذه الدار لانه لو اشار ولم يسم بان قال هذه حنث بدخولها على اى صفة كانت كهذا المسجد فخرب لبنائه مسجدا الى يوم القيمة به يفتى ولو زيد فيه حصة فدخلها لم يحنث مالم يقل مسجد بنى فلان

فيحنث وكذلك الدار لانه عقد يمينه على الاضافة وذلك موجود فى الزيادة بدائع بحر ❊ ماسبقده مصنف مرحوم حلفنى بهذه الدار ايله تقييد ايتدى وتقييدى مناسبدر زيرا تقييد ايتميوب مجرد هذه ايله اشارت ايدوب دارايله تسميه ايتميوب لاادخل هذه ديسه اول داره قنغى صفتله اولورسه اولسون كرك مسجد وكرك حمام وكرك بستان دخوليله حانث اولور لاادخل هذه المسجد ده مسجد خراب اولوب دخولى هرنه صفتله اولورسه اولسون حانث اولديغى كبى يوم قيامته دك مسجد اولهرق باقى قالديغنده بناءً انجق اشبو امام ابى يوسف قوليله فتوى ويريلور امام محمد مسجد خراب اولوب ناس كندودن مستغنى اولورسه بانينك وياورثه نك ملكنه عودت ايدر ديدى ❊ كافى الاسعاف ❊ واكر مسجدده برازحصه زياده لنوب بعده حالف دخول ايدرسه يمينده حانث اولمز يمين بقعهٔ معينه يه اولمغله آنك غيريله حانث اولمز مادام مسجد بنى فلان ديمدكجه واكر بويله ديرسه حانث اولور دخى مسجد كيدر صورتين سابقتينده حالف يمينى بنى فلانه اضافت اوزره عقد ايدوب اول دخى بعدا ليمين حادثه اولان زياده ده موجود اولمغله ❊ (ولو حلف لايجلس على هذه الاسطوانة او الى هذا الحائط فهدما ثم بنيا) ولو (بنقضهما) او لايركب هذه السفينة فنقضت ثم اعيدت بخشبها (لم يحنث كما لو حلف لايكتب بهذا القلم فكسره ثم براه فكتب به) لان غير المبرى لايسمى قلما بل انبوبا فاذا كسره فقد زال الاسم ومتى زال بطلت اليمين ❊ بركسنه بن اشبو عمودك وياحائطك اوزرينه جلوس ايتمم ديو يمين ايتدكدن صكره آنلر هدم اولنوب بعده هرنقدر انقاضلريله اولورسه ده مجددا بنا اولنسه لر ويا شو سفينه يه ركوب ايتمم ديو يمين ايدوب بعده بوزيلوب آغاچلريله يكيدن ياپلسه يمينده حانث اولمز اسملرى زائل اولمغله نتكم اشته شوقلمله كتابت ايتمم ديو حلف ايدوب بعده آنى كسر ايدوب مجددا يونوب يكى باشدن قلم قطع ايليوب آنكله كتابت صورتنده حانث اولمديغى مثللو زيرا يونيلوب قطع اولنميان قلمه قلم تسميه اولنمز بلكه اسلوب وزننده انبوب تسميه اولنوركه بوغوم معناسندر امدى كسرله اسم زائل اولمغله يمين باطله اولور ومقص وسكين وسيف امثالى شيلرى تغيير ايدوب يكيدن ياپمق دخى بنده بويله در ❊ (والواقف على السطح داخل) عندالمتقدمين خلافا للمتأخرين ووفق الكمال بحمل الحنث على سطح له ساتر وعدمه على مقابله وقال ابن الكمال ان الحالف من بلاد العجم لايحنث قال مسكين وعليه الفتوى ❊ عدم دخولنه حلف اولنان دارك سطحيكه طامى اوزره ديكر سطحدن وصول ايله انده واقف اولان حالف علماء

متقدمين قتنده داخل عد اولنور سطح داردن اولمغله كورمزميسك كه مسجدك سطحى كندودندر حتى جنب وحائض اوزرنده وقوف حرامدر وكندويه صعود ايله اعتكاف باطل اولمز اختلاف متأخرينكدر وكمال حنثى كندى ايچون ستره اولان سطحه وعدم حنثى مقابلنه حمل ايله كلامين ميانه لرينى توفيق ايلدى وابن كمال حالف بلا دعجمدن اولورسه حانث اولمزديدى انلرك عرفلرنده واقف على السطح داخل تسميه اولنمديغندن مسكين فتوى بوقول اوزرينه در ديدى ❊ وفى البحر وافادانه لوارتق شجرة اوحائطا حنث وعلى قول المتأخرين لاوالظاهر قول المتأخرين فى الكل لانه لايسمى داخلا عرفا كالوحفر سردابا اوقناة لاينتفع بها اهل الدار قال وعم اطلاقه المسجد فلوفوقه مسكن فدخله لم يحنث لانه ليس بمسجد بدائع ❊ وبحرده مرسومدركه مصنف مرحوم افاده ايتديكى مزبور حالف دارده كى شجره يه خارج دارده وياحائطه صعود ايتسه حانث اولور متأخرين قولى اوزره حانث اولمز ظاهر اولانده صورة مشروحه نك كليسنده متأخرينك قوللريدر مزبورلر عرفده داخل تسميه اولنمدقلرندن نتكم دارك تحتنده سرداب ياكندى ايله اهل دارك منتفع اولمديغى قناة حفرايدوب اكا دخول ايدرسه حانث اولمديغى كبى اما كندى ايله انتفاع صورتنده مرافق داردن عد اولنمغله حانث اولور صاحب بحرديدكه مصنفك سطحى مطلق اوله رق ذكرى مسجدده عام وشامل اولديده آنك دخى سطحنده واقف داخل عد اولندى بوكا كوره مسجدك فوقنده واقفك بناسى مسكن اولسه اكادخول ايله حانث اولمز اول مسجددن اولمديغندن ❊ ولوقيد الدخول بالباب حنث بالحادث ولونقبا الا اذا عينه بالاشارة بدائع ❊ واكر حالف دخولى بابله تقييد ايدوب قپودن دخول ايتم ديو يمين ايتسه باب حادثدن دخوليله ده حانث اولور هرنقدر باب حادث دلوك دخى اولورسه ده اول دارك بابى اولمغله لكن نقبده قپو ايچون اولمق لازمدر لكن حالف قپويى تعيين ايدوب اشته شوقپودن دخول ايتم ديو يمين ايدرسه باب حادثدن دخوليله حانث اولمز شرط بولنمامغله ❊ (و) الواقف بقدميه (فى طاق الباب) اى عتبة التى (بحيث لوغاق الباب كان خارجا لا) يحنث (وان كان بعكسه) بحيث لواغلق كان داخلا (حنث) فى حلفه لايدخل ❊ قپوقپانديغى تقديرجه طشره ده قالان قپونك عتبه سيكه ايشيكنه قدميله باصوب واقف اولان عدم دخوله حلفى صورتنده حانث اولمز واكر صورة مشروحه نك عكسيكه اغلاقله عتبه داخل بابده قالورسه لايدخل حلفنده حانث اولور داردن اولديغنه بناً ❊ (ولوكان المحلوف عليه الخروج انعكس الحكم)

(فيحنث)

لكن فى المحيط حلف لايخرج فرقى شجرة فصار بحال لويسقط سقط فى الطريق لم يحنث لان الشجرة كبناء الدار ❊ واكر صورة مشروحه كه عتبه اوزرنده وقوفده محلوف عليه خروج اولورسه حكم منعكس اولوركه اغلاق اولنمغله عتبه خارجده قالورسه حانث اولور خارج اولديغنه بناً درون بابده قالورسه حانث اولمز لكن محيطده مرسومدركه بركسه يمين ايتسه كه بن اشته شو داردن خروج ايتم ديو حالبوكه اول دارده اغصانى خارج داره متدليه برشجره اولوب حالف اكا صعود ايتسه اكر اول طالدن ساقط اولديغى تقديرجه سقوطى خارجه اولورسه حانث اولمز شجره بناء داركه حائط منزله سنده اولمغله ايمدى محيطك كلامى انعكس الحكمدن استدراكدركه بوكا كوره عتبه ده وقوفله حانث اولملى بناً اداردن اولمغله انعكاس حكم حنثى ايجاب ايتدى لكن عرفله ميانه لرينى فرق ممكنكه عتبهٔ خارجه ده كى عرفده خارج واغصان شجره ده كه دارده كى اغصان شجره اوزرينه مستعلى عد اولنوب خارج دارده عد اولنمز ❊ (وهذا) الحكم المذكور (اذاكان) الحالف (واقفا بقدميه فى طاق الباب فلو وقف باحدى رجليه على العتبة وادخل الاخرى فان استوى الجانبان اوكان الجانب الخارج اسفل لم يحنث وان كان الجانب الداخل اسفل حنث) زيلعى (وقيل لايحنث مطلقا هو الصحيح) ظهيرية لان الانفصال التام لايكون الا بالقدمين ❊ واشبو ماالذكر حنث وعدم حنث حكمى اكر حالفك عتبهٔ بابده ايكى اياغيله واقف اولديغنه مبنيدر اما اياغنك برينى عتبه اوزرينه وضع وديكرينى ايچرويه ادخال ايدرسه ايمدى عتبه ايله جانب داخل مساوى اولوب ياخود جانب خارج اسفل اولورسه لايدخل ايله اولان حلفنده حانث اولمز بدننك جيعسنك اعتمادى جانب اسفلده اولان رجلى اوزرينه اولمغله بعضيلر مطلقا حانث اولمز ديديلر انجق صحيح اولانده بودر انفصال تام انجق قدمين ايله اولديغنه بناً ❊ (ودوام الركوب واللبس والسكنى كالانشاء) فيحنث بمكثه ساعة (لادوام الدخول والخروج والتزوج والتطهير) والضابط ان مايمتد فلدوامه حكم الابتداء والا فلا ❊ بركسه بردابه يه راكب اولديغى حالده بن بودابه يه راكب اولمم ويالابس اولديغى ثوبه بن بوثوبى لابس اولمم ويا ساكن اولديغى داره بن بونده ساكن اولمم ديو حلف ايدوب بعده ركوبى ولبسى وسكناسى حالنده دائم اولوب آنلرى يمينى عقيبنده ترك ايتسه اول دواميله حانث اولور مزبورلرك دواملرى انشا كبيدر بس بروقت قليل مكثيله حانث اولور اما دخول وخروج وتزوج وتطهرك دوامى انشاكبى دكلدركه مثلا دارده اولان كسه

بن بو داره دخول ایتمم دیو حلف ایتسه اول دارده دوام اوزره ساکن اولسه
حانث اولمز بلکه چیقوب مجددا دخولیله حانث اولور خروج تطهر تزوج
دخی دخول کبیدر بونده قاعده بودرکه هر بر رکوب ولبس وسکنی کبی ممتد
اولوب امتدادی یوم وشهر کبی مدتك کندویه قرانی وتجدد امثال صباحی
اولان شیئك دوامی ایچون ابتدا حکمی واردر واکر دوام وتجدد امثالی
اولمیان مثلا دخول کبی نسنه اولورسه آنك دوامی ایچون ابتدا حکمی اولمز
زیرا دخول انفصال حرکتدن عبارتدر مکث وقرار ایسه آنك ضدیدر ❊ وهذا
لو الیمین حال الدوام اما قبله فلا ولو قال کلما رکبت فانت طالق او فعلی درهم ثم
رکب ودام لزمه طلقة ودرهم ولو کان راکبا لزمه فی کل ساعة یمکنه النزول
طلقة ودرهم قلت فی عرفنا لایحنث الابابتداء الفعل فی الفصول کلها وان لم
ینو والیه مال استاذنا مجتبی ❊ واشبو امتداد صاحبی اولان شیده دوام ایچون
ابتدا حکمی اولمق اکر یمین دوام حالنده اولورسه اولور واکر مقدم اولورسه
اولمز برکسه عورتنه بن هر نه زمان راکب اولورسم سن بوش اون وبانیم
اوزریمه بردرهم نذر اولسون دیوب بعده راکب اولوب ور کوبنده دائم اولسه
کندویه برطلاق ویا بر درهم لازم اولور واکر مزبور یمین راکب ایکن اولورسه
کندویه نزول ممکن اولان هر بر ساعتده طلاق ودرهم لازم اولور زیرا رکبت
صیغه‌سنی حالف راکب اولدیغی حالده تکلم ایدرسه کندیله انشای رکوب
مراد اولنور بناً علیه استمرار ایله حانث اولمز هرنقدر کندی ایچون ابتدا حکمی
وار ایسه ده اما رکوبی حالنده تکلم ایدرسه کندیله عرفده ابتدای فعلدن
اعم مراد اولنور شارح رحمه الله تعالی دیر که صورة مشروحه‌لرك کلیسنده
کرك مایمتد وکرك مالا یمتدده وکرك اول فعله ملابس اولوبده صکر حلف
ایتسون وکرك اولمسزین حلف ایتسون عرفزده انجق ابتدای فعل
ایله حانث اولور هرنقدر ابتدای فعله نیت ایتمز سدده واشبو قوله استاذمز
مجتبی میل ایلدی ❊ (حلف لایسکن هذه الدار والبیت او المحلة) یعنی الحارة
(فخرج وبقی متاعه واهله) حتی لو بقی وتد (حنث) واعتبر محمد نقل مایقوم
به السکنی وهو ارفق وعلیه الفتوی قاله العینی ولو الی سکة او مسجد علی
الاوجه قاله الکمال واقره فی النهر ❊ برکسه بن اشبو شو دارده ویابنده
ویامحلده ساکن اولمم دیو یمین ایدوب بعده کندوسی خروج ایدوب ومتاعی
واهلیکه زوجه‌سی وکندیله برابر اولان اولادی وخدمدلری حتی برچویسی
باقی قالسه یمیننده حانث اولور واهله ده کی واو او معناسنده‌در زیرا حنث فقط
برینك بقاسیله حاصل اولور امام محمد رحمه الله تعالی سکنی کندیله قائم اولان

متاعك نقلنی اعتبار ایلدی بو ناسه اسهل وارفقدر وفتوی بو قول اوزره‌در وامام
ابی یوسف رحمه الله تعالی امتعه بیتك اکثرینك نقلنی اعتبار ایلدی وبعض
علما بونکله فتوی ویردیلر امدی بوکاکوره وتدومکنسه مثللو نسنه‌لره اعتبار
اولنمز وشرنبلالیه‌ده مرسومدرکه اشبو امامینك قولی تصحیحیندن کندیله افتا
اولنان قولینك اصحیدر لکن بو اختلاف امتعه بیتده‌در اما اهلك جمیعسنی نقل
اجماعا لازمدر ومزبور نقل هر نقدر زقاقه ومسجده دخی اولورسه‌ده قول
اوجه اوزره نقلدر مقابلی ظهیریه‌نك مسکن آخر اتخاذ ایتمدکجه حانث اولمسی
قولیدر ❊ وهذا لو یمینه بالعربیة ولو بالفارسیة یبر بخروجه بنفسه کما لو کان
سکناه تبعا وکما لو ابت المرأة النقلة وغلبته اولم یمکنه الخروج ولو بدخول لیل
او غلق باب او اشتغل بطلب دار اخری او دابة وان بقی ایاما او کان له
امتعة کثیرة فاشتغل بنقلها بنفسه وان امکنه ان یستکری دابة لم یحنث ❊
واشبو مسئله مشروحه‌ده حالفك حنثی اکر یمینی لغة عربیه ایله اولورسه
اولور واکر لغة فارسیه ایله اولورسه مجرد کندونك خروجیله یمیننده بار اولور
نتکم سکناسی باباسیله ساکن اولان ابن کبیر کبی تبعیتله اولدیغی صورتده وعورت
بشقه محله انتقالدن امتناع وکندویه غلبه ایتدکده ویاخود کندویه
خروج ممکن اولمزسه هر نقدر دخول لیل ایله وغلق باب ایله اولورسه ویا دار
اخری ویا دابه طلبنه مشغول اولمقده هر نقدر بر قاچ کون قالورسه ده
ویاخود کندی ایچون امتعه کثیره اولوب نقلنه بالذات کندوسی مباشرت
ایتسه هرنقدر کندویه دابه استکراسی ممکن ایسه ده اشبو صور مشروحه‌ده
بار اولوب حانث اولمدیغی کبی امدی مدة نقل مستثنی اولمش اولور طلب دار
دخی نقل عملندندر لکن ساعتنده خروج لازمدر ونقلده اسرع وجهله اولمق لازم دکل
همان عرفده کندویه ناقل دینلسه کفایت ایدر هرنقدر قدرتی یتسه دخی
حمال استیجاریله برکونده نقل لازم دکلدر ❊ ولو نوی التحول ببدنه دین وعند
الشافعی یکفی خروجه بنیة الانتقال ❊ مزبور حالف لایسکن قولیله فقط
بدنیله تحول وخروجه نیت ایدرسه دیانة قولی مقبولدر قضاء تصدیق اولنمز امام
شافعی رحمه الله تعالی انتقال نیتیله خروجی کفایت ایدر بیوردیلر ❊ (بخلاف
المصر) والبلد (والقریة) فانه یبر بنفسه فقط ❊ مصر وبلد وقریه مزبوره
دار وبیت ومحله‌نك خلافنده‌درکه بونلرده فقط کندونك خروجیله یمیننده بار
اولور اهل ومتاعك نقلنه حاجت یوقدر زیرا عرفده مثلا بصره‌ده اولان کسه‌یه
بغدادده ساکن دینلمز هرنقدر اهل واثقالی بغدادده اولورسه‌ده اما محله ودار
وبیت بونك خلافنده‌درکه مثلا سوقده اولان کسه‌یه فلان محلده فلان دارده

ويافلان بيتنده دينلور اهل وامتعه‌سی اول محلده اولورسه ﴿فرع﴾ حلف لايساكن فلانا فساكنه فی عرصة دار اوهذا فی حجرة وهذا فی حجرة حنث الاان تكون دارا كبيرة واوتقاسماها بحائط بينهما ان عين الدار فی يمينه حنث وان نكرها لا ﴿ بركمسه فلان كمسه ايله مساكنه اتمم ديو يمين ايدوب بعده بردارك حوليسنده ويابری برحجره ده وبری برديكر حجره‌ده ساكن اولسه حانث اولور الا دار منازل ومقاصيری مشتمل پك بيوك دار اولورسه حانث اولمز واكر مزبوره داری ميانه‌لرنده برحائطله تقسيم ايتسه‌لر اكرداری يميننده تعيين ايدوب سنكله اشبو دارده مساكنه اتمم ديديسه تقسيم صورتنده دخی حانث اولور يوق بلاتعيين سنكله بردارده مساكنه اتمم ديو حلف ايتمشسه حانث اولمز ﴿ ولو دخلها فلان غصبا ان اقام معه حنث علم اولا وان انتقل فورا لا كما لو نزل ضيفا وكذا لوسافر الحالف فسكن فلان مع اهله به يفتی لانه لم يساكنه حقيقة ولو قيد المساكنة بشهر حنث بساعة لعدم امتدادها بخلاف الاقامة بحر ﴿ بركمسه فلان كمسه ايله مساكنه اتمم ديو حلف ايدوب بعده اول كمسه‌نك دارينه فلان بالاهل والمتاع غصبا داخل اولسه اكر حالفله غاصب برابر اقامت ايدرسه حانث اولور بلسون ويابلمسون عرفده ساكن اولمش اولور واكر انتقال ممكن اولديغی صورتده حالف فورا انتقال ايدرسه حانث اولمز نتكم مسافرتله حالفك دارينه نزول ايتسه حانث اولمديغی مثللو مادام اون بش كون اقامت ايتمدكجه بنه بويله حالف سفره ذاهب اولوب فلان اهليله ساكن اولسه بنه حانث اولمز انجق بو قول ايله فتوی ويريلور حالف حقيقة كنديله ساكن اولمغله واكر مساكنه‌يی برشهر ايله تقييد ايدرسه برساعت مساكنه ايله حانث اولور مساكنه‌ده امتداد اولمديغندن اقامت بونك خلافندر لكن ماسبقده مصنفك ودوام الركوب واللبس والسكنی كالانشاء قولنده سكنی مايمتد قبيلندن عد اولندی امدی لعدم امتدادها قولی اكا منافی اولور بوكا كوره حنث انجق برماه مساكنه ايله اولور ﴿ وفی خزانة الفتاوی حلف لايضربها فضربها من غير قصد لايحنث ﴿ وخزانة الفتاوده مسطوردركه بركمسه عورتنه ضرب اتمكه حلف ايدوب بعده ضربنی قصد ومراد اتمكسزين ضرب ايتسه حانث اولمز قصد ضربده شرط اولمغله ﴿ (وحنث فی لايخرج) من المسجد (ان حمل واخرج) مختارا (بامره وبدونه) بان حمل مكرها (لا) يحنث (ولو راضيا بالخروج) فی الاصح ﴿ حالفك مسجددن خروج اتمم ديو حلفنده كندونك امر واختياريله حمل واخراج اولنسه حانث اولور مأمورك فعلی آمره مضاف اولمغله امری اولمقسزين كرها حمله اخراج اولنسه قول اصحده حانث اولمز هرنقدر خروجه

راضی اولورسده كندويه نسبت اولنور فعل موجود اولمغله اما دار مسكونه‌دن خروجده بالاهل والمتاع كندونك بنفسه خروجی لازمدر بلدان وقرادن مجرد كندونك خروجی كفايت ايدر ﴿ (ومثله لايدخل اقساما واحكاما و) اذا لم يحنث بدخوله بلا امره اوبزلق اوعثر اوهبوب ريح اوجمح دابة علی الصحيح ظهيرية (لاتنحل يمينه) لعدم فعله (علی المذهب) الصحيح فتح وغيره وفی البحر عن الظهيرية به يفتی لكنه خالف فی فتاواه فافتی بانحلالها آخذا بقول ابی شجاع لانه ارفق لكنك علمت المعتمد ﴿ اقسام واحكامده لايدخل لايخرج كبيدر وقتاكه حالف كندونك امرنسز ويا اياغی طيرانوب ويابوزی اوزره دوشوب ويا هبوب ريحله ويادابه‌سی جموح اولمغله ضبطنه مقتدر اولمديغندن دخوليله قول صحيح اوزره حانث اولمديسه مذهب صحيح اوزره كندونك فعلی اولمغله يمينی منحل اولمز ذمتنده يمينی باقی قالمش اولور بوندن صكره دخول ايدرسه حانث اولور كفارت لازمه اولور وبحرده ظهيريه‌دن نقلله انجق بو قول ايله فتوی ويريلور ديو مرسومدر لكن صاحب بحر فتاواسنده قول مشروحه مخالفت ايتديده ابی شجاعك قولی ناسه ارفق اولمغله آنكله عملا صور مشروحه‌ده يمينك انحلاليله افتا ايتدی لكن قول معتمد سنك معلومك اولدی ﴿ (ولا يحنث فی قوله لايخرج الا الی جنازة ان خرج اليها) قاصدا عند انفصاله من باب داره مشی معها ام لا كما فی البدائع ان خرجت الا الی المسجد فانت طالق فخرجت تريد المسجد ثم بدا لها فذهبت لغير المسجد لم تطلق (ثم اتی امرا آخر) لان الشرط فی الخروج والذهاب والرواح والعيادة والزيارة النية عند الانفصال لا الوصول الا فی الاتيان ﴿ جنازه‌دن غيری برخصوص ايچون كندی دارمدن طشره خروج اتمم ديو حلف ايدن كمسه دارينك قپوسندن انفصالی وقتنده جنازه نيتيله خروج ايدوب صكره بشقه برمصلحته مشغول اولسه يميننده حانث اولمز جنازه ايله برابر مشی ايتسون ويا اتمسون نتكم بدايعده ذكر اولنان بركمسه عورتنه مسجددن غيری بريره خروج ايدرسك سن بوشسك ديوب بعده عورت مسجده ديو خروج ايدوب صكره برآخر مصلحتی ظهور اتمكله مسجدك غيری‌يه كتسه بوش اولمديغی كبی زيرا خروج وذهاب ورواح وعياده وزيارتده شرط حين انفصالده نيتدر وصول دكلدر الا اتيانكه كلمكده وصول لازمدر حين انفصالده نيت ايتسون ويا اتمسون اما غيری مصلحت ايچون خروج ايدوب بعده جنازه‌يه قصد ايتسه حانث اولور لكن عياده ايله زيارتده معود ايله مزورك قاپولرينه كلوب استيذاندن لازمدر وصول لازم دكلدر

❊ فلو حلف (لايخرج اولايذهب) اولايروح بحر بحثا (الى مكة فخرج يريدها ثم رجع) عنها قصد غيرها ام لانهر (حنث اذا جاوز عمران مصره على قصدها) ان بينه وبينها مدة سفر والا حنث بمجرد انفصاله فتح ❊ ايمدى خروجله وما عطف عليهده حين انفصالده نيت شرط اولديسه بركسه مكهٔ مكرمه‌يه خروج ويا ذهاب ويا رواح ايتم ديو حلف ايدوب بعده مكهٔ مكرمه‌يه مراد ايده‌رك خروج صكره اراده سندن رجوع ايتسه كرك آنك غيرينى مراد ايتسون وكرك ايتسون حانث اولور اكر حالف مكهٔ مكرمه قصديله كندى شهرنك عمراناتى تجاوز ايدرسه حانث اولور اكر كند ونك بلده سيله مكهٔ مكرمه‌نك مابينى مدة سفر اولورسه يوق ميانه‌لرى مدة سفر اولمزسه مجرد مصرندن انفصاليله حانث اولور ❊ وفيه حلف ليخرجن مع فلان العالم الى مكة فخرج معه حتى جاوز البيوت بر وفى لايخرج من بغداد فخرج مع جنازة والمقابر خارج بغداد حنث ❊ وفتحده مرسومدركه بركسه فلان عالمله برابر مكهٔ مكرمه‌يه والله خروج ايدرم ديو حلف ايدوب آنكله برابر خروج ايدوب بلده سنك بيوتنى تجاوز ايتسه‌لركه كندولرينده قصر صلات مباح اولسه يميننده بار اولور واكر بغداددن خروج ايتم ديو حلف ايدوب جنازه ايله برابر خروج ايدوب مزارستانلريده خارج بغداد ده اولسه يميننده حانث اولور ❊ (و فى لايأتيها لا) يحنث الا بالوصول كما مر والفرق لايخفى (كما) لايحنث (لو حلف ان لاتأتى امرأته عرس فلان فذهبت قبل العرس وكانت ثمة حتى مضى) العرس لانها ماانت العرس بل العرس اتاها ذخيرة ❊ بركسه مكه‌يه كلم ديو يمين ايتسه انجق كندويه كلوب واصل اولمغله حانث اولور تكم الافى الاتيان قولنده قريبا مرور ايلدى خروجله اتيان ميانه‌لرنده فرق ارباب نهايه خفى دكلدركه خروج داخلدن خارجه انفصال اولمغله مكه قصديله خروجده شرط بولنمش اولدى اما اتيان وصولدن عبارتدر تكم الله جليلك { فأتيا فرعون فقولا } قول شريفنده اولديغى مثللو وصورة مشروحه ده‌كى عدم حنث بركسه‌نك عورتنه سن فلان كمسه‌نك كاينك دكوننه كلمه ديو يمين ايدوب بعده عورت دوكوندن مقدم مزبور فلانك خانه‌سنه كيدوب كندو آنده ايكن كلين كلوب ودوكون بجدكده‌كى عدم حنث كبيدر زيرا مزبوره عورت كلينه كلدى بلكه كلين كندويه كلدى ❊ حلف (ليأتينه فهو ان يأتى منزله اوحانوته لقيه ام لا (فلولم يأته حتى مات) احدهما (حنث فى آخر حياته) وكذا كل يمين مطلقة اما الموقتة فيعتبر آخرها فان مات قبل مضيه فلاحنث ❊ بركسه برآخر كسه‌يه والله البته سكا كلورم ديو يمين ايتسه اشبو حلف محلوف عليهك كندونك منزلنه ويا دكاننه كلمك اوزره در كندويه ملاقى

اولسون ويا اولمسون ايمدى حالف كليوب حتى ايكيسندن برى وفات ايتسه آنك آخر حياتنده حالف حانث اولور ووالله بن زيده ضرب ايده‌رم كبى هر بر يمين مطلقه‌ده بنه بويله حالف آخر حياتنده حانث اولور اما اشبو كون بن زيده ضرب ايده‌رم كبى يمين موقته‌ده اول وقتك آخرى اعتبار اولنور ايمدى اول وقت مرور ايدوبده ضرب ايتمزسه حانث اولور اما قبل مضى الوقت وفات ايدرسه حانث اولمز ❊ وقوله حنث يفيد انه لو ارتد ولحق لايحنث لبطلان يمينه بالله بمجرد الردة كما مر فتدبر ❊ مصنف رحمه الله تعالى‌نك حنث قولى افاده ايدركه بركسه معاذ الله تعالى مرتد اولوب و دار حربه لاحق اولسه مجرد ردتيله الله تعالى يه يمينى باطل اولمغله يميننده حانث اولمز تكم ايمانك اولنده مرور ايلدى وشارح عليه الرحمه اشبو قوليله اشارت ايدركه مصنفك كلامنده‌كى موتدن مراد موت حقيقيدر حكمى دكلدر وفتدبر ايله بوكا اشارت ايدر اما يمينى طلاقه اولورسه ردتيله باطل اولمز زيرا كفر ابتداقر بتك غيرى يه تعليقه منافى اولمديغى كبى بقاء ده اولمز ❊ حلف (ليأتينه) غدا (ان استطاع فهى) استطاعة الصحة لانه المتعارف فتقع (على رفع الموانع) كمرض اوسلطان وكذا جنون اونسيان بحر بحثا ❊ بركسه برآخر كسه‌يه اكر استطاعتم اولوب كوجم يترسه سكا يارن كلورم ديو الله تعالى ويا طلاقه ويا عتاقه حلف ايلسه اشبو استطاعت صحت استطاعتيدركه سلامت آلات وجوارح وصحت اسبابدن عبارتدر ايمدى متعارف اولان بو اولمغله استطاعت مرض ويا سلطان وجنون ويا نسيان امثالى موانعك رفعنه حمل اولنور ده فعلى سبقت ايدوب فعلده تأثير اولمقسزين كنديله برابر خلق اولنان قدرت مراد اولنمز ❊ (وان نوى) بها (القدرة) الحقيقية المقارنة بالفعل (صدق ديانة) لاقضاء على الاوجه فتح لانه خلاف الظاهر وقد اظهر الزاهدى اعتزاله هنا فى المجتبى كما اظهره فى القنية فى موضعين من الفاظ التكفير ❊ واكر مزبور حالف استطاعت ايله فعله مقارنه اولان قدرة حقيقيه‌يه نيت ايدرسه ديانة قولنده تصديق اولنور ايمدى برعذره بناً ويا عذرسز اول وعد ايتديكى كسه‌يه كلمسه يميننده حانث اولمز كانه ديمش اولوركه والله بن سكا كلورم اكر حق سبحانه وتعالى حضرتلرى اتيانمى خلق بيوررسه بس كلمديكى صورتده الله تعالى اتيانى خلق بيورممش اولور واكر فعله مقارنه اولان استطاعت خلق اولنمش اولسه اتيانى بولنور ايدى قول اوجه اوزره قولى قضاء تصديق اولنمز زيرا استطاعت هر نقدر معنيين مرقومين ميانه‌لرنده مشترك ايسه ده لكن احد معنيينك برنده استعمالنه قرينه‌دن مجرد اولدقده خاصة سلامت آلات وصحة اسباب فعلده استعمالى متعارف اولمغله بونده استعمالى ظاهر اولديده

آخرنده خلاف ظاهر اولديغندن قاضى آنده تصديق ايده مدى ❊ شلبى انتهى ❊ وامام زاهدى مجتبى نام تأليفنده بو بحثده كندى اعتزالنى اظهار وبيان ايلدى قنيه‌ده الفاظ تكفيردن ايكى محلده اعتزالنى اظهار ايتديكى كبى مجتباده‌كى عباره‌سنك مفهومى بودركه مصنفك حقيقةً استطاعت فعله مقارنه اولان استطاعتدر قولنده نظر قوى واردر زيرا مصنف كندى قولنى اشعريه ايله اهل سنتك قدرت فعله مقارندر مذهبلرينه بنا ايتدى بو ايسه باطلدر زيرا اكر قدرت فعله مقارن اولسه فرعون وهامان وسائر كفر اوزره مرد وهلاك اولان كفره ايمانه قادر اولميوب ايمانله كندولره تكليف طاقت كتورمدكارى شيله تكليف اولوب وارسال رسل وانزال كتب واوامر ونواهى ووعد ووعيدك جمله‌سى كفار حقنده ضايع اولمق لازم كلور انتهى لكن بو كلامى غلطدر زيرا تكليف بو قدرتله مشروط دكلدركه حتى كندونك ذكر ايتديكى فساد لازم كله بلكه تكليف قدرة ظاهره‌كه سلامة آلات وجوارحله مشروطدر تكم تفصيلى اوصولده مبيندر معتزله قدرتى فعلى اوزره سابقدر زعم ايلديلر ❊(لاتخرجى بغير اذنى او(الاباذنى) اوبامرى اوبعلمى اوبرضائى (شرط) للبر (لكل خروج اذن)الالغرق اوحرق اوفرقة ولونوى الاذن مرة دين وتنحل يمينه بخروجها مرة بلااذن ولوقال كلما خرجت فقد اذنت لك سقط اذنه ولونهاها بعد ذلك صح عندمحمد وعليه الفتوى والواجبة ❊ بركسه عورتنه وياعبدينه بندن اذنسز خروج ايتمه ويااتجق بنم اذنم وياامرم وياعلمم ايله خروج ايت ديسه اشبوقولنده يميننده بار اولمسيچون هربر خروجنده اذن شرط قلندى الاخروجى اولديغى محلى صو باصوب ويا آتش غالب اولوب وياز وجيله ميانه لرنده فرقت وقوعبولمغله اولورسه اذنه حاجت مس ايتز ظاهر اولان هر نقدر عدت ايجنده اولورسه‌ده واكر مزبور حالف بردفعه اذنسز خروجه نيت ايتسه ديانةً قولى مقبول اولور كلامنك محتملى اولمغله وبردفعه بلااذن خروجيله يمينى منحل اولور صكره بردخى خروج ايلسه بردخى طلاق واقع اولمز واكر زوج هرنه زمان خروج ايدرسك تحقيق سكا اذن ويرمشمدر ديسه اذنى ساقط اولور وبوندنصكره مجددا نهى ايتسه امام محمده كوره اشبو نهيى صحيح اولور وفتوى بونك اوزرينه‌در ❊ وفى الصير فية حلف بالطلاق لاينقل اهله لبلد كذا فرفع الامر للحاكم فبعث رجلاباذنه فنقل اهله لايحنث ❊ صير فيده مصرحدركه بركسه طلاق قد يمين ايتسه‌كه اهلنى فلان بلده‌يه رفع ايتمم ديوصكره ماده‌يه قاضى ويا والى واقف اولوب كندونك اذنيله بركسه كوندروب اهلنى نقل ايلسه مزبور حالف يميننده حانث اولمز مجرد مصلحت حاكمه افاده اولنمغله

حاكم مأمور اولمزكه حتى حالفك امريله اولدى حانث اولنور دينيله ❊(بخلاف) قوله (الاان اوحتى) اذن لك لانه للغاية ولونوى التعدد صدق ❊ حالفك لاتخرجى الاان اذن وياحتى اذن لك قولى مزبور الاباذنى قولنك خلافنده دركه بونده حتى غايت ايچون اولمغله اذن غايت اولديه بردفعه اذنله خروجله اذن تحقق ايتمش اولورده محلوف عليه نهايت بولور والاان اذن لك قولنده اذنك خروجدن استثناسى متعذر اولمغله بونده دخى اذن غايت اولدى اما لاتخرجى الاباذنى ده مستثنا اذنه مقارن اولان خروجدر زيرا مستثنى مفرغدر معنى لاتخرجى خروجا ملصقا به در ايمدى اذنه ملصق اولميان خروج يميننده داخل اولورده آنكله حانث اولور واكر بونده تعدده نيت ايدرسه قولنده تصديق اولنور محتمل كلامى اولمغله ونفسنه تشديد ايتمش اولور ❊(حلف لايدخل دارفلان يراد نسبة السكنى اليه)عرفا ولوتبعا اوباعارة باعتبار عموم المجاز ومعناه كون محل الحقيقة فرد من افراد المجاز ❊ بركسه فلان كسه‌نك دارنه دخول ايتمم ديو يمين ايتسه عموم مجاز طريقيله هرنقدر اعاره ويا تبعيتله اولورسه‌ده عرفده اشبو يمينله اول كسه‌يه ذات سكنانك نسبتى مراد اولنوركه بالذات كندونك ساكن اولديغى دار مراد اولنور ايمدى اول كسه‌نك ملكى اولوب ساكن اولمديغى داره دخول ايتسه حانث اولمز امام محمد رحمه الله تعالى ملك رقبه ايله مالكه منفعتله مستأجره نسبت اولنمغله حانث اولور بيورديلر مزبور نسبتلرك ايكيسيده حقيقتدر بس بركسه آناسنك ويا قزينك دارنه دخول ايتمم ديو حلف ايلسه مرقومه‌لرك بالتبع زوجه‌لريله ساكنه اولدقلرى منزله دخوليله حانث اولور ❊ كذافى الخانية ❊ لكن وليمه اتخاذى ايچون استعار ايتديكى داره دخول ايتسه حانث اولمز سكنا ايچون اولمغله وعموم مجازك معناسى محل حقيقت اولان مثلا بومقامده دار مملوكه‌نك مجاز افرادندن برفرد اولمسيدر ايمدى اشبو عموم حقيقتله مجاز ميانه‌لرينى جمع قبيلندن اولمدى زيرا جمع مزبور جائز دكلدر بلكه حقيقة ملكى اولوب ساكن اولديغى دار ايله عاريه ساكن اولديغنه عام برمجاز اولدى ومحلك حقيقته اضافتى بيانيه‌در ❊(او) حلف (لايضع قدمه فى دارفلان حنث بدخولها مطلقا) ولوحافيا اوراكبا لمانقرران الحقيقة متى كانت متعذرة اومهجورة صير الى المجاز حتى لواضطجع ووضع قدميه لم يحنث ❊ وياخود بركسه آيا غمى فلان كسه‌نك دارنه وضع ايتمم ديو يمين ايلسه عرفده يمين دخوله صرف اولنمغله مطلقا كرك حافيا وكرك راكبا داره دخوليله حانث اولور زيرا قاعدهٔ مقرره دندركه هرنه زمانكه مثلا والله لاآكل من هذه

الخلة كبي حقيقة متعذره ويا متنده كى صورت مثلو مهجوره اولسه مجازه
كيديلور حتى مسئلة مفروضه ده خارج داره يانى اوزره ياتسه ده اياقلرينى داره
وضع ايلسه حانث اولمز ✻ (وشرط للحنث فى) قوله (ان خرجت مثلا)
فانت طالق اوان ضربت عبدك فعبدى حر (لمريد الخروج) والضرب (فعله
فورا) لانه قصده المنع عن ذلك الفعل عرفا ومدار الايمان عليه وهذه تسمى يمين
الفور تفرد ابو حنيفة رحمه الله تعالى باظهارها ولم يخالفه احد ✻ زوجك
خروج وياعبدينه ضرب مراد ايدن عورتنه مثلا اكر سن خروج ايدرسك بوشسك
وياعبدكى ضرب ايدرسك عبدم حر اولسون قولنده حانث اولمسنك شرطى اول فعلك
فورا كه در عقب اولساعتده وجوده كلمسيدر زيرا زوجك عرفده قصدى
اول فورى اولان خروج وضربدن منعيدر كانه شمدى بوساعتده خروج وياضرب
ايدرسك ديمش اولور ايمدى عورت برمقدار مكث واقامتدنصكره خروج ايتسه زوج
حانث اولمز ومدار ايمان عرفه مبنيدر و يمينك اشبو نوعنه يمين فورا طلاق اولنور
و يمينك بوقسمنى اظهار وبيانله امام الائمة سراج الائمة ابوحنيفة رحمه الله
تعالى رضى عنه تفرد وتميز ايلدى وكندويه مجتهديندن براحد مخالفت
ايتمدى فالناس كلهم عياله فى الفقه كيف يخالفه ومخالفتهم بامر الله تعالى
يمين ايكى قسمدر مؤبده كه مطلقا مثلا والله بن شوفعلى ايشلم ديمك كبى
وموقته كه بوكون ويابوآى و يابوسنه ده بونى ايتم كبى امدى امام مشاراليه اشبو
يمين فورى بى بو ايكى قسمدن اخراج ايلدى كانه قسم ثالث اولدى ✻ (و) كذا
(فى) حلفه (ان تغديت) فكذا (بعد قول الطالب) تعال (تغدمعى)
شرط للحنث (تغديه معه) ذلك الطعام المدعو اليه (وان ضم) الى ان
تغديت (اليوم اومعك) فعبدى حر (حنث بمطلق التغدى) لزيادته على
الجواب فجعل مبتدئا ✻ يعنى بويله بركسه برآخر كسه يى طعامه دعوت
ايدوب بيور بنمله برابر طعام ايت ديدكدنصكره اول مدعو اكر بن طعام
ايدرسم ديو حلف ايتسه حنثنده اول دعوت اولنديغى طعامى برابر تغديسى
شرط قيلندى بودخى يمين فور قسمندن اولدى امدى اول كون حالف كندى
منزلنده يالكز تغدى ايلسه حانث اولمز زيرا كندونك يمينى داعينك دعوتنده
اولان غداء حالى سؤالنه جواب اولهرق واقع اولدى امدى سؤال ايله جواب
ميانه لرنده مطابقت بولنسون ايچون حلف غداء حاليه صرف اولنور واكر
من بور حالف ان تغديت قولنه اليوم ويامعك كلامنى ضم ايدرسه كرك كندى
منزلنده منفرد وكرك داعيله تغدى ايتسون مطلقا اول كون تغديسيله حانث
اولور جوابه اليوم زياده اولنديله ابتداء بشقه حلف اولمش اولور ✻ وفى طلاق

الاشباه ان للتراخى الا بقرينة الفور ومنه طلب جماعها فابت فقال ان لم تدخل
معى البيت فدخلت بعد سكون شهوته حنث وفى البحر عن المحيط طول التشاجر
لا يقطع الفور وكذا لو خافت فوت الصلاة فصلت او اشتغلت بالوضوء لصلاة
المكتوبة او اشتغلت بالصلاة المكتوبة لانه عذر شرعا وكذا عرفا ✻
دخى اشباهك طلاق بحثنده مسطوردركه ان كلمه سى تراخى وتأخير ايچوندر
الا فوره قرينه اولورسه تراخى ايچون اولمز امدى بركسه فلان كسه يى كوررسم
والله ضرب ايده رم ديو حلف ايتسه امدى اشبو رؤيت قريب وبعيدك ايكيسنه ده
شاملدر وضربى هرنه وقت ديلرسه اول وقت ايدر الا بنم مرادم فورى ايدى
ديرسه فورا اولور واشباهدن منقولدركه زوج زوجه سيله جماع مراد
ايتدكده زوجه امتناع ايدوب زوجه اكر بنمله بيته دخول ايتمزسن ديو يمين
ايتدكده زوجك شهوتى ساكنه اولدقدنصكره عورت داره دخول ايتسه
يميننده حانث اولور بحرده محيطدن نقلا مرسومدركه صورة مفروضه ده
بعد اليمين زوجله زوجه ميانه لرنده تشاجر ومنازعه نك طولى فورى قطع ايتمز
ينه بويله عورت نماز فوت اولمقدن خوف ايدوب نماز قلسه ويافرض نمازى ايچون آبدسته
مشغول اولسه ويافرض نمازه مشغول اولسه حانث اولماز زيرا نمازه اشتغال شرعا عذر
اولمغله يميننده مستثنا اولمش اولدى وعرفا عذر اولديغندن عورت جماعدن تأخر
ايتدى ديمز بلكه مجامعته نماز مانع اولدى ديرلر اما نمازك فوتندن خوف ايتميوبده
نماز قلسه ويانافله نمازه ويا انكچون وضوئه ويا اكله وياشربه مشغول اولسه
بونلر شرعا عذر اولمغله حانث اولور ✻ مركب العبد المأذون) والمكاتب
(ليس لمولاه فى حق اليمين الا) بشرطين (اذا لم يكن دينه مستغرقا و) قد (نواه)
فحينئذ يحنث ✻ عبد مأذونك ومكاتبك مركبى يمين حقنده سيدنك اولمز
الا عبدك ورقبه وكسبنى مستغرق دين اولميوب وعبده خاص اولان مركبه نيت
ايدرسه بو ايكى شرط بولنورسه عبدك مركبنه ركوبيله ده حالف حانث اولور
اما دين مستغرق اولورسه حانث اولمز مركب داينلرك اولوب كندونك اولمديغندن
✻ (حلف لا يركب فاليمين على ما يركبه الناس) عرفا من فرس وحمار (فلو ركب
ظهر انسان) او بعيرا او بقرة او فيلا (لا يحنث) استحسانا الا بالنية ظهيرية
قلت وينبغى حنثه بالبعير فى مصر والشام وبالفيل فى الهند للتعارف قاله
المصنف ✻ بركسه بنيده بنم ديو حلف ايتسه يمينى فرس وحمار امثالى عرفده
ناسك راكب اولدقلرى دوابه حمل اولنور بس برانسانك ارقه سنه ويا دوه يه
ويا اوكوزه ويا فيله ركوب ايتسه يميننده استحسانا حانث اولمز انجق نيتله حانث
اولور شارح عليه الرحمه ديركه مصرده وشامده بعير ايله وهندده فيل ايله

حانث اولور عرفه بناً بو مضمونی مصنف علیه الرحمه دیدی ﴿ ولوحمل علی الدابة
مکرها فلا حنث کحلفه لا یرکب فرسا فرکب برذونا اوبعکسه لان الفرس
اسم للعربی والبرذون اسم للعجمی والخیل یعم هذا لو یمینه بالعربیة ولو بالفارسیة
حنث بکل حال ﴾ برکسه دابه یه بنم دیو حلف ایتسه ده مکرها رضاسی
اولقسزین دابه یه حمل اولنسه یمیننده حانث اولمز نتکم فرسه رکوب ایتم دیو
حلف ایدوبده برذونکه بارکیره ویا عکسنده حانث اولمدیغی کبی زیرا فرس آتك
عربی نوعنه وبرذون عجمی قسمنه اسمدر خیل ایکیسنده ده عام وشاملدر لکن
بونده عدم حنث اکر یمینی لغت عربیه ایله اولدیسه واما لغت فارسیه ایله
اولدیسه بهمه حال حانث اولور ﴿ ولو حلف لا یرکب اولا یرکب مرکبا حنث بکل
مرکب سفینة او محملا او دابة سوی الادمی وسیجئ مالو حلف لا یرکب حیوانا
اودابة ﴾ برکسه بنم ویا مرکبه بنم دیو یمین ایتسه هر بر سفینه ویا محفه ویا آدمینك
ماعداسی دابه امثالی مرکبله حانث اولور لکن حلف لا یرکب مسئله سی متنده
حکمی بوکا مخالف اوله رق بعینه مرور ایتدی وبوندنصکره کی بابده قریبا
کاورکه برکسه بن حیوانه بنم دیو حلف ایتسه انسانه رکوبیله حانث اولمز عرف
مخصص اولمغله ویا دابه یه بنم دیو حلف ایتسه کافره بنمکله حانث اولمز هرنقدر
قرآن عظیم الشانده ﴿ ان شر الدواب عند الله الذین کفروا ﴾ وارد اولمشسه ده
والله تعالی اعلم واستغفر الله العظیم

﴿ (باب الیمین فی الاکل والشرب واللبس والکلام) ﴾

اشبو باب اکل وشرب ولباس وکلامده یمین حقنده اولان مسائل وتحقیقات
بیاننده در ﴿ ثم (الاکل ایصال ما یحتمل المضغ بفیه الی الجوف) کخبز وفاکهة
(مضغ اولا) ای وان ابتلعه بغیر مضغ (والشرب ایصال مالا یحتمل الاکل
من المائعات الی الجوف) کماء وعسل ﴾ بوندنصکره اکل مضغه احتمالی وقابلیتی
اولان خبز ومیوه امثالی نسنه لری آکلك آغزیله قارننه ایصال وابلاغیدر
چینه سون ویا چینه مسون هرنقدر بلا مضغ آنی ابتلاع ایدرسه ده شرب اکل
ومضغه قابلیتی اولمیان مایعاتدن صو وبال کبی نسنه لری جوفه ایصالدر امدی
برکسه شو طعامی اکل ایتم ویاشونی شرب ایتم دیو حلف وبعده آنی آغزینه
ادخال ومضغ ایدوب صکره آنی بلا ابتلاع طشره القا ایلسه یمیننده حانث اولمز
زیرا بو ذوقدر اکل وشرب دکلدر ﴿ فنی حلفه لا یأکل بیضة حنث ببلعها
وفی لا یأکل عنبا مثلا لا یحنث بمصه لان المص نوع ثالث ولو عصره واکل قشره

حنث بدائع لکن فی تهذیب القلانسی حلف لا یأکل سکرا لا یحنث بمصه وفی عرفنا یحنث ﴾
پس اکلك تعریفی معلوم اولدیسه حالفك یمورطه یم دیو حلفنده آنی ابتلاعیله حانث
اولور کندوده اکل بولنمغله وبیضه دن مراد ظاهر اولان مشویه در غیر مشویه ذاتنده
مضغ اولنمز جوز وبادم وفندقده یمورطه کبیدر ومثلا اوزم ونار اکل ایتم
دیو حلفنده آنلری صوروب وتلفلرینی اتمده حانث اولمز اکل وشرب بولنمغله
زیرا مص اکل وشربك ماعداسی نوع ثالثدر واکر اوزمك صویونی عصر
وقشرینی اکل ایدرسه حانث اولور نتکم بدایعده مصرحدر لکن
تهذیب قلانسی نام کتابده مذکوردرکه برکسه بن شکر یمم دیو حلف ایتسه
شکری مص ایله حانث اولمز مضغ اولنمغله شارح دیرکه بزم عرفزده حانث
اولور ایمدی محط استدراك بودر یعنی مص عنبله حانث اولور دیمك زیرا عرف
آنی اکل عد ایدر ﴿ واما الذوق فعمل الفم لمجرد معرفة الطعم وصل الی الجوف
ام لا وکل اکل وشرب ذوق ولا عکس ولو تمضمض للصلاة لا یحنث ولو عنی
بالذوق الاکل لم یصدق الا الدلیل ﴾ اما ذوقکه برنسنه نك عینینی فمه ادخال ایدرك
کندوی آغزیله طادوب بتلك بو مجرد برشیئك طعمنی معرفت ایچون برعمل قدردر ونه
واصل اولسون ویا اولمسون بوکا کوره هر بر اکل وشرب ذوق قدر عکسنسزکه
هر بر ذوق اکل وشرب دکلدر ایمدی برکسه اکل وشرب ایتم دیو حلف
ایدوب بعده ذوق ایتسه حانث اولمز ذوق ایتم دیو حلف ایدوب اکل ویا شرب
ایتسه حانث اولور وصویی ذوق ایتم دیو حلف ایدن نماز ایچون مضمضه ایتسه
حانث اولمز ونماز قیدی قید اتفاقیدر واکر ذوقدن اکل مراد ایدرسه بو قولنده
تصدیق اولنمز الا اکل ارادهسنه دلالت ایدر مثلا کندوی برکسه یور طعام ایده لوم
دیو دعوت ایتدکده سنك منزلکده طعام وشراب ذوق ایتم دیو حلف
صورتنده کی کبی بر دلیل اولو رسه ارادهٔ مشروحه سی برنده اولور ﴿ (حلف لا یأکل
من هذه النخلة) او الکرمة (تقید حنثه باکله من ثمرها) بالمثلثة ای ما یخرج منها
بلا تغیر بصنعة جدیدة فیحنث بالعصیر لا بالدبس المطبوخ ولا بوصل غصن
منها بشجرة اخری ﴾ برکسه اشبو نخله ویا کرمه اغاجندن اکل ایتم
دیو حلف ایتسه حنثی اول اغاجك میوه سندن اکلیله تقیید اولنور زیرا یمینی
اکل اولنمیان شجره یه مضاف قلمغله ذکر سبب وارادهٔ مسببله مجازا کندودن
حاصل اولان میوه یه صرف اولنور ثمره ثاء مثلثه ایله طبخ مثلاو صنعة جدیده
ایله متغیر اولمقسزین شجره دن خروج ایدن میوه در ایمدی آندن حاصل اولان میوه نك
صویونی تناولیله حانث اولور ویمین اکل اوزره در عصیر مایؤکل مقوله سندن
دکلدر دیو سؤال ایراد اولنورسه جواب تمکنکه اکل بو مقامده مجازا تناول

معناسنه‌در واندن طبخ اولنان بکمز وآنك دالنی دیکر شجره‌یه‌وصله که آشلمغله وجوده کلان میوه‌ایله حانث اولمز ﴿ وان لم یکن) للشجرة ثمرة (تنصرف یمینه الی ثمنها فیحنث اذا اشتری‌به مأکولا واکله ولو اکل من عین النخلة لایحنث) وان نواها لان الحقیقة مهجورة ولواجیة ﴿ واکر حلف ایتدیکی شجره‌نك میوه‌سی اولمزسه یمینی آنك ثمننه صرف اولنورده آنك ثمنیله برمأکول اشترا ایدوب وآنی اکل ایدرسه حانث اولور واکر عین نخله‌دن اکل ایدرسه حانث اولمز هرنقدر آنك اکلنه نیت ایدرسه‌ده زیرا بونده حقیقت مهجوره ومتعذره‌در ﴿ وفی المحیط لونوی اکل عینها لم یحنث باکل مایخرج منها لانه نوی حقیقة کلامه قال المصنف تبعا لشیخه وینبغی ان لا یصدق قضاء لتعیین المجاز زاد فی النهر فان قلت ورق الکرم ممایؤکل عرفا فینبغی صرف الیمین لعینه قلت اهل العرف انمایأکلونه مطبوخا ﴿ ومحیطده مرسومدر که حالف شجره‌نك عینی اکله نیت ایلسه کلامنك حقیقتنه نیت ایتمکله آندن خروج ایدن میوه‌سنی اکلله حانث اولمز بونك ظاهرندن فهم اولنان شجره‌نك عیننده اکلیله حانث اولمقدر بوایسه متن وشرحده مارالذکر لایحنث وان نواها قولنه منافیدر طحطاوی ایکیسیده قول اولمق کرك تکم نهرك عباره‌سیده بونی افاده ایدر دیدی وابوالسعود صحیح اولان انجق ولواجیه‌نك قولیدر دیدی مصنف والا جناب شیخنه تبعیتله بوردیکه لایق اولان حالفك عین شجره‌یی اکله نیت ایتدم قولنده قضاء تصدیق اولنمقدر معنای مجازی تعین ایتمکله خلاف ظاهر اولان معنی هرنقدر حقیقت دخی اولسه مقبول اولمز ونهرده شومضمونی زیاده ایلدیکه اکر سؤال اولنورسه که باغك یپراغی عرفده اکل اولنور مقوله‌دندر بوکاکوره یمینی عین شجره‌یه صرف لایق وسزادر بس جوابنده دیرزکه اهل عرف آنی انجق مطبوخا وصنعه جدیده‌ایله اکل وتناول ایتملریله اکللریله حانث اولمزلر ﴿ (وفی الشاة یحنث باللحم خاصة) لاباللبن لانها مأکولة فتنعقد الیمین علیها ﴿ قیونی اکل ایتم دیو یمینده فقط لحمنی اکل ایله حالف حانث اولور سودنی ویاقایماغنی اکلله حانث اولمز شاتك بالذات کندوسی مأکوله اولمغله یمین کندونك اوزرینه منعقده اولورده مجازه کیدلمز ﴿ (ولایحنث فی) حلفه (لایأکل من هذا البسر اوالرطب اواللبن باکل رطبه وتمره وشیرازه) لان هذه صفات داعیة الی الیمین فتقید به ﴿ بسر بانك ضمی وسینك سکونیله خرما تور وغیکه ابتدا یکی ظهور ایتدکده طاء مهمله‌نك فتحی ولامك سکونیله طلع دیرلر آندنصکره خاء معجمه‌نك فتحیله خلال وآندنصکره بانك فتحیله بلح وآندنصکره بسر بعده رطب بعده تمر دیرلر اوزمك

یاشنه عنب وقوروسنه ذبیب دینلدیکی کبی اشبو بسردن ویارطبکه یاش خرمادن ویالبندن اکل ایتم دیو حلف ایدن کمسه بسرك رطبندن ورطبك قوریسی اولان تمرندن وسودك سوزمه یوغوردندن اکلیله حانث اولمز زیرا بسریت ورطبیت ولبنیت بحسب الامزجه یمینی موجب اوراز صفتلردر بناً علیه یمین آنلر ایله تقیید اولندی فچان اول صفتلر کندولرندن زائله اولدقده یمین کندونك اوزرینه عقد اولنان شیئی زائله اولمش اولورده آنی اکل ایتدکده یمین کندونك اوزرینه منعقد اولمیان شئی اکل ایتمش اولور ﴿ (بخلاف لایکلم هذا الصبی اوهذا الشاب فکلمه بعد ماشاخ اولا یأکل هذا الحمل) بفتحتین ولد الشاة (فاکله بعد ما صار کبشا) فانه یحنث لانها غیرداعیة ﴿ اما برکسه بن اشبو صبی ایله تکلم ایتم دیو حلف ایدوب صکره شیخ اولدقدنصکره آنکله تکلم ایتسه صورة مذکوره‌نك خلافنه‌در اکر مزبور حلفیله حقیقة یمینی صبا وقتله تقییده نیت ایتمزسه واکر تقیید مراد ایدرسه آنکله تقیید اولنمش اولور حقیقة کلامنه نیت ایتمش اولمغله مسئلهٔ مشروحه‌نك خلافنه اولمز ویا خود اشبو قوزوبی اکل ایتم دیو یمین ایدوبده کبش اولدقدنصکره آنی اکل ایلسه صورة مفروضه‌نك خلافنه‌درکه حانث اولور زیرا صباوت وحملیت یمینی داعیه اولان صفتدن دکلدر لکن صباوت شیبوبت هرنقدر ذاتنده یمینی مقتضی ایسه‌ده کندولردن هجران وتبعد شرعا منهی عنهدر فتیانك اخلاق مذمومه‌سنه تحمل وصبر وصبیانه مرحمتله من قبل الشرع الانور مأمور اولدیغمزدن صفة مرقومه‌دن ناشی یمین مهجوره اولمغله داعیه اعتبار اولنمدی ﴿ والاصل ان المحلوف علیه اذا کان بصفة داعیة الی الیمین تقید به فی المعرف والمنکر فاذا زالت زالت الیمین ومالا یصلح داعیة اعتبر فی المنکر دون المعرف ﴿ بوخصوصده اصل اصیل وبیان وتفصیل اولدرکه اکر محلوف علیه یمینی موجب برصفته ملتبس اولورسه اول وصفله تقیید اولنور کرك معرف اولسون وکرك منکر بس اول صفت زائله اولورسه یمینده زائله اولور واکر صفت یمینی مقتضی اولمغه صالح اولمزسه اول وصف لا اکلم صبیا فکلم شابا مثللو منکرده اعتبار اولنور امثلهٔ ثلثهٔ مذکوره کبی معرفده اعتبار اولنمز ﴿ وفی المجتبی حلف لایکلم هذا المجنون فبرئ اوهذا الکافر فاسلم لا یحنث لانها صفة داعیة وفی لایکلم رجلا فکلم صبیا حنث وقیل لاکلا یکلم صبیا فکلم بالغالانه بعد البلوغ یدعی شابا وفتی الی الثلاثین فکهل الی خمسین فشیخ ﴿ ومجتباده مسطوردرکه برکسه شومجنون ویاکافر ایله تکلم ایتم دیو حلف ایدوب اول دخی جنوندن بری وخلاص اولوب وکافر شرف اسلامله مشرف اولسه بس اوحالده تکلمیله حانث اولمز جنونله کفر یمینه بادی وباعث

وصف اولنمغله زیرا مجنوندن اورمق وچالمق واقع اولور وکفر ذاتنده شرعا
مبغوضدر رجل ایله تکلم ایتمم دیو یمینده صبیله تکلم ایلسه حانث اولور لفنجه
رجل اسمی صبی یه متناول اولمغله بعضیلر حانث اولمز دیدیلر عرفده صبی یه
رجل تسمیه اولنممغله حلبی حق اولان قول ثانیدر دیدی وقول ثانی یه نظرا حانث
اولمدیغی صبیله تکلم ایتمم دیو حلف ایدوبده بالغ اولدیغی حالده تکلمی ایله حانث
اولمدیغی کبی زبراصباوت محلوف علیهی معرف اولمغله حلفدن مقصود اولدیغی یمینی کندی
ایله تقیید واجب اولدی هرنقدر مزبوره یمین ذاتنده حرام ایسه ده وبعد البلوغ
صبی شاب وسنی علی قول اوتوزه وعلی قول اوتوز اوچه رسیده اولنجه دك فتی وبوندن
صکره اللی یه قدر کهل بعده آخر عمرینه قدر شیخ اطلاق اولنور ﴿ اولا یأکل
هذا العنب فصار زبیبا) هذا وما بعده معطوف علی قوله من هذا البسر مما لا یحنث به
(اولا یأکل هذا اللبن فصار جبنا اولا یأکل من هذه البیضة فأکل فرار یجها)
کذا فی نسخ الشرح وفی نسخ المتن فرخها ﴾ ویاخود برکسه دن
اشبو یاش اوزومدن اکل ایتمم دیو حلف ایدوبده قوری اوزم اولدقدنصکره اکلنده
حانث اولمز واشبو هذا العنب قولی وبوندنصکره کندوده حنث اولمیان
صورتلرك مصنفك ماز الذکر من هذا البسر قولی اوزرینه معطوفدر ویاخود
شو لبندن ویا یمورطه دن اکل ایتمم دیوبده پینر ویا بلجکه طاوق یاوروسی
اولدقدنصکره اکل ایلسه حانث اولمز فراریج فانك فتحی وراء مشدده نك ضمیله
فروجه نك جمعیدر شارح مرحومك شرح ایتدیکی متن نسخه لرنده فراریج
واقع اولمشدر شرحدن مجرد اولان متن نسخه لرنده فرخهادر ﴿ (او لا یذوق
من هذا الخمر فصار خلا اومن زهر هذه الشجرة فأکل بعد ما صار لوزا) اوشمشا
لم یحنث بخلاف حلفه لا یأکل تمرا فأکل حبسا فانه یحنث
لانه تمر مفتت وان ضم الیه شیء من السمن اوغیره بحر ﴾
ویا اشبو خمردن ویا شو اغاجك چیچکندن ذوق ایتمم دیوبده خمر خل
ولوز بادم ویا زردالی اولدقدنصکره اکل ایلسه حانث اولمز مزبور صفتلر
یمینی موجب وصفلر اولمغله یمین کندولریله تقیید اولنور اما اشبو تمردن اکل ایتمم
دیوبده حیسکه تمر ایله مخلوط طعامدن اکل ایتسه صورة مشروحه لرك
خلافنده در که بونده حانث اولور زیرا مزبور طعام اوقامش تمردن اتخاذ اولنور
هرنقدر کندویه ساده یاغدن وسائر شیدن ضم اولنورسه ده ﴿ وفیه الاصل
فیما اذا حلف لا یأکل معینا فأکل بعضه ان کل شیء یأکله الرجل فی مجلس
اویشربه فی شربة فالحلف علی کله والا فعلی بعضه ﴾ وبحرده مذکور درکه
برمعین طعامی اکل ایتمم دیو برکسه یمین ایدوب بعده آنك بعضیسنی اکل ایلسه

بونده اصل وقاعده بودرکه هر برشیکه کندوبی بر رجل بر مجلسده اکل
ویا شربهٔ واحده ایله شرب ایدر بس یمین آنك کلیسنی اکل ویا شرب اوزرینه
اولمش اولور یوقسه بعض اوزرینه اولور امدی برکسه اکر بوکون شو رغیفی
اکل ایدرسم عورتم بوش اولسون واکر اکل ایتزسم جاریم آزاد اولسون دیوب
بعده نصفنی اکل ایلسه یمیننده حانث اولمز حنثك شرطی اکل کل وترك کل
منعدم اولمغین زیرا براتمکی بتون اکله بر رجل قادردر ومناسب اولان لایأکل
معینا قولنه اویشرب ییده زیاده ایتمك ایدی ﴿ (وکذا) لا یحنث (لو حلف لا یأکل
بسرا فأکل رطبا اولا یأکل عنبا فأکل زبیبا) بخلاف نحو جوز ولوز فان
الاسم یتناول الرطب ایضا ﴾ وینه بویله برکسه بن بسر ویا عنب اکل ایتمم دیو
حلف ایدوب بعده رطب ویا زبیب اکل ایلسه یمیننده حانث اولمز زیرا محلوف
علیهك غیری اکل ایتمش اولور اما بادم وجوز وفستق وانجیر مزبورلرك
خلافنده درکه بونلرك یاشلریله قوروری مابیننده فرق یوقدر مثلا لوز اسمی
قوروسنه دینلدیکی کبی یاشنه ده دینیلور اما عنب بونك خلافنده در
﴿ (ولو حلف لا یأکل رطبا اوبسرا او) حلف (لا یأکل رطبا ولا بسرا حنث
باکل المذنب) بکسر النون المشددة لاکله المحلوف علیه وزیادة ﴾ برکسه
بن رطبکه یاش خرما ویا بسرکه قوروغی ویا رطب وبسر اکل ایتمم دیو حلف
ایلسه نون مشدده نك کسریله مذنبکه اولمغه باشلامش خورما قوروغی اکلیله
حانث اولور محلوف علیهی وزیاده یی اکل ایتدکله (ولا حنث بشراء کباسة)
بکسر الکاف ای عرجون ویقال عنقود (بسر فیها رطب فی حلفه لا یشتری رطبا)
لان الشراء یقع علی الجملة والمغلوب تابع بخلاف حلفه علی الاکل لوقوعه شیئا
فشیئا ﴾ بن رطب اشترا ایتمم دیو حلف ایدن کسه نك کندوده رطب اولان
کباسهٔ بسرکه بسر صالقمی شراسیله حانث اولمز شرا صالقمك جمله سنه واقع
اولمغله مغلوب اولان رطب تابع عد اولنور واکر رطب غالب اولورسه حانث
اولور واکل اوزرینه حلف مسئلهٔ مشروحه نك خلافنده درکه آنده مزبور
صالقمی اکلیله حانث اولور اکل شیئا بعد شیء واقع اولمغین نتکم شعیر اشترا
ایتمم واکل ایتمم دیو حلف صورتنده کندوده شعیر حبه لری اولان حنطه
اشتراسنده حانث اولیوب اکلنده اولدیغی کبی ﴿ (ولا) حنث (فی) حلفه
(لا یأکل لحما باکل) مرقة او (سمك) الا اذا نواهما (و) لا (فی لا یرکب دابة فرکب)
کافرا اولا یجلس علی وتد فجلس علی جبل) مع تسمیتها فی القرآن لحما ودابة
واوتادا للعرف ﴾ وبرکسه نك بن ات یمم ودابه یه بنمم وقازیغه اوتورمم دیو حلفنده
لحك شوربا سنی ویا سمکی اکلیله وکافره رکوبیله وجبله جلوسیله عرفده بنا

بونلرده حانث اولمز حالبوكه قرآن عظيم الشانده { ان شر الدواب عند الله الذين كفروا } و { والجبال اوتادا } و { وتأكلون لحما طريا } آيت كريمه لرنده مزبورلره لحم ودابه واوتاد تسميه اولنور وحديث شريفده { المرق احد اللحمين } وارد اولمشدر وسفياندن بركمسه استفتا ايتديكه بن لحم اكل ايتمم ديو حلف ايتدم بعده بالق اكل ايتدم حانث اولورميم جواب و برديكه آيت قرأ نيه ده سمكه لحم بيورلبور امدى حانث اولورسك پس مزبور مستفتى امام اعظم رحمه الله تعالى ورضى عنهه واروب مسئلۀ مشروحه يى آندن دخى استفسار ايليوب وعدم حنثيله جواب باصواب بيوردقلرنده . سائل سفيانك حنثله جوابنى كندولرينه افاده ايتدكده امام والاجناب حضرتلرى وار كندودن سؤال ايله كه بركمسه بن بساطه جلوس ايلمم ديو يمين ايدوب بعده ارضه جلوس ايتسه حانث اولورمى پس سؤال اولندقده سفيان حانث اولمز ديو جواب و يردكده سائل الله تعالى { والله جعل لكم الارض بساطا } بيورمدېمى ديدى پس سفيان بيور ديلركه سن دونكى كون بزدن سؤال ايدن دكلمسك اول دخى بلى ديدكده سفيان بونده ده ومقدمكندده ده حانث اولمز بيوروب مقدمكى قولدن رجوع ايلدى بوندن ظاهر اولان امام مشار اليهك تمسكى عرفه در ✲ منح ✲ وما فى التبيين من حنثه فى لا يركب حيوانا بركوب الانسان رده فى النهر بان العرف العملى مخصص عندنا كالعرف القولى ✲ اما تبيينده ذكر اولنان بن حيوانه بنمم ديو يمين ايدوب انسانه ركوبيله حانث اولور مضمونى عرفه منافى اولديغندن آنى نهرده عرف عمليده حنفيه يه كوره مخصصدر ديو رد ايلدى عرف قولى مثلا دابه يه بنمم ديو حلف ايدن كمسه نك انسانه بنمكله حانث اولممسى كبى عرفده لفظ دابه انسانه متناول اولمغله لغتده هر نقدر اطلاق اولنورسه ده عرف عملى انسانك عادتا كندويه ركوب اولنممسيدر ✲ (ولحم الانسان والكبد والكرش) والرئة والقلب والطحال والخنزير (لحم) هذا فى عرف اهل الكوفة اما فى عرفنا فلا كما فى البحر عن الخلاصة وغيرها ومنه علم ان العجمى بغير عرفه قطعا ✲ وانسانك لحمى وكافك فتحى وبانك كسريله كذب وزننده وياكافك كسرى وبانك سكونيله كذب وزننده كبد كه جكر وفلس وزنى اوزره دخى لغتدر ولغات ثلثۀ سابقه ده اوزره كرشكه هر بر كوش كتوران جانه وارده اشكنبه وقارن ورانك كسريله وياهمزه ايله ها يادن عوض اوله رق رئه كه جكر و بورك وطلاق وخنزير لحمدر وخنزيرهر بر نى ذيشانك اسانلرى اوزره حرامدر لكن اشبو حكم مزبور اهل كوفه عرفنده در اما بزلرك عرفزده بويله دكلدر نتكم بحرده خلاصه دن وغير يسندن نقلا مرسوم در كه بركمسه لحم اكل ايتمم ديو حلف ايلسه دوه وقيون

واوكوز وقوش انلرينى اكليله حانث اولور كباب ويامطبوخ وياقورولمش قديد قنغيسنى اولورسه اولسون واشبو مصنف مرحومك عرف كوفه اوزره بياننده معلوم ومستبان اولديكه عجمى اولان حالف انجق كندى عرفنى اعتبار ايدر ✲ وفى الخانية الرأس والاكارع لحم فى يمين الاكل لا فى يمين الشراء ولا فى لا يأكل من هذا الحمار يقع على كرائه ومن هذا الكلب لا يقع على صيده ولا يعم البقر الجاموس ولا يحنث باكل النئ هو الاصح ✲ وخانيه ده مذكوردركه باش وآياقلرى اكل حقنده اولان يمينده لحمدر زيرا رأس كثير اللحم ورأس قليل اللحم دينور شراده كى يمينده وشو حماردن اكل ايتمم ديو اولان يمينده مزبور رأس واكارع لحم عد اولنمز حمارك كراسى اوزره يمين واقع اولور واشبو كلبدن اكل ايتمم ديو يمين صيدنه واقع اولمز بلكه لحمنه واقع اولور حمارك عكسنه ويمينده بقر جاموسه عام وشامل اولمز وقول اصح اوزره چيك يعنى پشممش لحمى اكاله حالف حانث اولمز ✲ (ولا) يحنث (بشحم الظهر) وهو اللحم السمين (فى) حلف (لا يأكل شحما) خلافا لهما بل بشحم البطن والا معاء اتفاقا لا بما فى العظم اتفاقا فتح ✲ ايج ياغى اكل ايتمم ديو حالفك حلفنده شحم ظهر كه بلك سمز اتى اكايله حانث اولمز امامامين ايچون اختلاف واردر بلكه اتفاقا قارنده و بغر سقلرده كى شحمله حانث اولور عظمده كى ياغله اتفاقا حانث اولمز ✲ (واليمين على شراء الشحم) وبيعه (كهى على اكله) حكما وخلافا زيلعى ✲ وشحمك شراسى وبيع اوزره يمين حكمده واختلافده اكلى اوزره يمين كبيدر ضمير منفصله كافك دخولى شاذدر ✲ (ولا) يحنث (باليته فى) حلف (لا يأكل) اولا يشترى (شحما اولحما) لانها نوع ثالث ✲ وشحم ويالحم اكل ويا اشترا ايتمم ديو حلفده همزه نك فتحيله اليه كه قويروغيله حانث اولمز زيرا قويرق نوع ثالثدر شحم ولحم عرفده قويروغه اطلاق اولنمزلر ✲ (ولا) يحنث (بخبز اودقيق اوسويق فى) حلفه لا يأكل (هذا البر الا بالقضم من عينها) لو مقلية كالبليلة فى عرفنا اما لو قضمها نيئة فلا حنث الا بالنية فتح ✲ اشبو بردن اكل ايلمم ديو حلف ايدن كمسه اتمكدن ويا اوندن وياسو يقكه قاوودن اكليله حانث اولمز الا بغداى صو ايله طبخ اولنان بليله سى كبى قاورلمش اولورسه آنك عيندن بزم عرفزده اطراف اسنانيله اكليله حانث اولور اما پشممش چيك اوله رق اطراف اسنانيله قاپوب اكل ايدرسه حانث اولمز الا اكا نيت ايتمش اولورسه آنكله حانث اولور ✲ وفى النهر عن الكشف المسئلة على ثلثة اوجه احدها ان يقول هذه الحنطة ويشير لصبرة وهى مسئلة المختصر الثانى ان يقول هذه بلا ذكر حنطة فيحنث

باكلها كيف كان ولونيئة. اوخبزا الثالث ان يقول حنطة. فيحنث باكلها ولونيئة. لابنحو الخبز ولوزرعه لم يحنث بالخارج ﴾ ونهرده كشفدن نقلا مرسومدركه اشبو بغداى حقنده ذكر اولنان يمين مسئله سى اوچ وجه اوزرينه در برى اشبو حنطه دن ديو بغداى يفيند اشارت ايتمكدر و بومثلك مسئله سيدر ايكنجيسى حنطه ذكر نسز شوندن اكل ايتم ديمكدر بونده نه كونا اولورسه اولسون كرك اون وكرك چيك انى اكلبله حانث اولور اوچنجيسى مجرد حنطه ديمكدر بونده آنى اكلبله حانث اولور چيك ويامطبوخ وياقاورلمش نه اولورسه اولسون خبز ودقيق وسويق مثللو شيلرى اكلبله حانث اولمز ايكى اشارت صورتلرنده آنى زرع ايلسه اندن خروج ايدن حاصلاتى اكلبله حانث اولمز صورة تنكيرده حانث اولور ﴿ وفى هذا الدقيق حنث بما يتخذ منه كالخبز ونحوه) كعصيدة وحلوى (لابسفه) فى الاصح كما مر فى اكل عين النخلة ﴾ بن اشبو دقيقدن اكل ايتم ديو يمينده اول اوندن ياپلان اتمك امثالى بولامج وحلوى ايله حانث اولور سف فانك تشديديله در وقول اصحده دقيقك سفيكه سفوف قيلوب اوجيله اون اولهرق اغزنه ادخاليله حانث اولمز نتكم عين نخله يى اكله حلفده مرور ايتدى زيرا اونى اكل نزد عقلاده انجق خبز امثالى شى اتخاذيله در ايمدى مجازا كاحمل اولنور واكر بعينه اون اولهرق اكلنه نيت ايتديسه خبزنى اكليله حانث اولمز كلامنك حقيقتنه نيت ايتمش اولمغله ﴿ والخبز مااعتاده اهل بلد الحالف) فالشامى بالبر واليمنى بالذرة والطبرى يخبزا لارز وبعض اهل القرى بالشعير فلو دخل بلد البر واستمر لايأكل الشعير لم يحنث الا بالشعير لان العرف الخاص معتبر فتح ﴾ خبز حلفده حالفك بلده سى اهاليسنك معتاد لرى اولان خبز مراد اولنور پس شام اهاليسندن بركسه خبز اكل ايتم ديو يمين ايدرسه بغداى اتمكيله حانث اولور يمن اهاليسى دارى وطبريه منسوب اولان پرنج وبعض اهالئ قريه اربه اتمكيله حانث اولور ايمدى اهاليسى بغداى اتمكيله عادت ايدن بربلده يه بركسه دخول ايدوب وانده انجق اربه اتمكيله تعيش برمدت عادت ايتسه انجق اربه اتمكيله حانث اولور عرف خاص معتبر اولمغين ﴿ حلف لايأكل من خبز فلانة انصرف الى) الخابزة (التى تضربه فى التنور لالمن عجنته وهيئته للضرب) ظهيرية ومنه الرقاق لاالقطائف والثريد اوبعدما دقه اوفته لانه لايسمى خبزا ﴾ بركسه فلانه عورتك خبزندن اكل ايتم ديو حلف ايلسه اول خبزى پيان عورتكه تنوره ضرب ايده نه صرف اولنور ضرب ايچون خامور يوغوروب كسوب حاضرله يانه صرف اولنمز رآنك ضميله رقاقكه بوفقه اتمك

دخى خبز قبيلندندر قطائف وثريد وخبزى دوكوب ويافت ايدوب اوفنسان اوفق عرفده خبز دكلدر مزبورلره خبز تسميه اولنمامغين ﴾ وفى لا يأكل طعاما من طعام فلان حنث باكل خله اوزيته اوملحه واو بطعام نفسه لالو اخذ من نبيذه اوماته فاكل به خبزا ﴾ فلانك طعامندن اكل ايتم ديو حلف ايدن كمسه اول كمسه نك سركه سندن وياز يتندن و ياطحندن اكليله حانث اولور هرنقدر كندى اتمكيله اولورسه ده لكن نهر صاحبى بونلره عرفده طعام اطلاق اولنمغله بونلرده عدم حنثله جزم لايقدر ديدى واكر اول كمسه نك نبيذنكه خرما صويندن ويامطلق صويندن اخذ ايدوب آنكله اتمك اكل ايلسه حانث اولمز بونلر شراب نوعندن اولمغله ﴾ وفى لايأكل سمنا فاكل سويقا ولا نية له بحيث لوعصر سال السمن حنث والالاجوهرة ﴾ بركسه بن ساياده ياغ اكل ايتم ديو حلف ايدوب بعده سويق اكل ايدوب ومزبور حلفنده كندوده ياغ اولان ويا اوليان ديو نيت اولمسه ايمدى سويق صقلديغى تقديرجه ياغى سيلان ايدرسه حانث اولور يوقسه اولمز واكر كندوده ياغ اولان طعامه نيت ايدرسه مطلقا حانث اولور واكر ياغى بالكلية اكل ايدرسه مضغه احتمالى اولمغله حانث اولمزمى ويااولورمى بونك تحقيقنه مراجعت ودقتدن لازمدر ﴾ وفى البدائع لا يأكل طعاما فاضطر لميتة فاكل لم يحنث ﴾ بدايعده مرسومدركه بركسه طعام اكل ايتم ديو يمين ايدوب ميته اكلنه مضطر اولمغله حلفه بناء اندن اكل ايلسه حانث اولمز ﴾(والشواء والطبيخ يقعان على اللحم المشوى والمطبوخ بالماء) هذا فى عرفهم واما فى عرفنا فاسم الطبيخ يقع على كل مطبوخ بالماء ولو بودك اوزيت اوسمن كما نقله المصنف عن المجتبى ﴾ شوا كه بريان و طبيخ لحم مشويكه صوايله طبخ اولنان لحمه اطلاق اولنورلر شارح رحمه الله تعالى ديركه اشبو طبيخك مطبوخ بالماء اولان لحمه اطلاقى سائر كمسه لرك عرفنده در امابزم عرفمزده طبيخ اسمى هربر صوايله مطبوخ اولان شى اوزرينه واقع اولور وطبخ هرنقدر ودككه ات ياغيله ويازيت وياساده ياغله اولورسه ده الاسمكه عرفده طبيخ اطلاق اولنمز ﴾ وفى النهر الطعام يعم مايؤكل على وجه التطعم كجبن وفاكهة لكن فى عرفنا الا ﴾ ونهرده مسطوردركه طعام پنير وفاكهه امثالى على وجه التطعم اكل اولنان طوز وسركه وزيته شامل اولور لكن شارح رحمه الله تعالى ديركه بزم عرفمزده مزبورلره طعام اطلاق اولنمز بوكا كوره انلرايله حانث اولمز ﴾(والرأس مايباع فى مصره) اى مصر الحالف اعتبارا للعرف ﴾ رأس عرفده بناء حالفك مصرنده بيع اولنان نسنه در ايمدى چكركه وسرچه باشيله حانث اولمز

بلكه قيون واوكوز كلهلرى امثالى شيلرايله حانث اولور ﴾(والفاكهة التفاح والبطيخ والمشمش)ونحوها (لاالعنب والرمان والرطب)خلافا لهما خلاف عصر والعبرة للعرف فيحنث بكل مايعد فاكهة عرفا ذكره الشمنى واقره المصنف ﴿ فاكهه الما وقاون ومشمش امثالى شيلردر اوزم ونار وياش خرما فاكههدن دكلدر امامين ايچوندر اختلاف يعنى مشار اليهما نك اختلافلرى عصر وزمان جهتندن اختلافدر يوقسه حجج وادله ايله اختلاف دكلدر خلاصهٔ كلام يمين خصوصنده اعتبار عرفهدر امدى فاكهه يه يمينده عرفده فاكهه عداولنان هربر نسنه ايله حانث اولور فاكهه طعامدن مقدم ويامؤخر كنديله تفكه وتنعم اولنان نسنهدر وسيدى على الاجهورينك نظم بلاغتشعارندندر كه ❊ قدم على الطعام توتا خوخا ❊ والتين و المشمش والبطيخا ❊ وبعده الاجاص كمثرى رطب ❊ ومثله الرمان ايضا والعنب ❊ ومعه الخيار والجميز ❊ قثا وتفاح كذاك الموز ❊ ﴾(والحلوى ماليس من جنسه حامض فيحنث باكل خبيص وعسل وسكر)لكن المرجع فيه الى عادات الناس فلا حنث فى فانيد وعسل وسكر كما نقله المصنف عن الظهيرية ﴿ حلوا كندونك جنسندن اكشى اولميان در اصل لغتده حلوا حانك ضمى ولامك سكونيله طتلو ولذتلو شى معناسنه امدى حالف حلوا وبال وشكر اكليله حانث اولور لكن بوخصوصده مرجع ناسك عادتلرينهدر بوكا كوره فانيد كه بكسماط وپارمقلركبى عمل اولنان حلوادر وعسلده وسكرده حنث اولمز مصنف مرحومك ظهيريهدن نقل ايتديكى كبى حلوا مصنفك بياننه كوره انجير وبال وشكر وخرما مثلاو شيلردر وكندونك جنسندن حامض اولان اوزم ورمان وارك مثلاو نسنهلر خروج ايتدى بس بونلرده حنث اولمز ❊ كذا فى البحر ❊ خبيصى ابتدا پيدا ايدن حضرت عثمان رضى الله تعالى عنه ايدى بر مقدار بال ايله والنمش اونى بر برينه خلطله حلوا ياپوب رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه ام سلمه رضى الله تعالى عنهانك حجرهٔ سعادتلرنده ايكن ارسال واهدا ايليوب حضور پرانورلرينه وضع اولندقده بونى كيم ارسال ايلدى ديو سؤال بيوردقلرنده حضرت عثمان رضى الله تعالى عنهدر ديو مجاب اولمغله مبارك وجهنى جانب سمايه رفع بر له اللهم ان عثمان يسترضيك فارض عنه دعاء اجابت قرينلرين بيورديلر قاموسده خبيص تمر ايله سمندن معمول برنوع طعامدر ديو مسطوردر ﴾(والادام مايصطبغ به الخبز اذا اختلط به (كخل وزيت وملح) لذوبه فى الفم (لااللحم والبيض والجبن وقال محمد هومايؤكل مع الخبز غالبا به يفتى) كما فى البحر عن التهذيب ﴿ ادامكه قاتق خبز كندويه مختلط وممتزج اولمغله كنديله مصطبغ اولان نسنهدر سركه

زيت طوز كبى كانه پك ممتزج اولمغله ثوبه صبغ مقامنده اولور وملحك صبغى غده ارييوب اتمكى بوياماسيله در لحم ويمورطه وپنير ادامدن دكلدر امام محمد رحمه الله تعالى ادام غالبا اتمكله برابر اكل اولناندر ديدى وعرفه بناً انجق بوقول ايله فتوى ويريلور تنكم بحرده تهذيبدن نقلا بوبابده مرسومدر ﴾(وفيه مما يؤكل وحده غالبا كتمروزبيب وجوز وعنب وبطيخ وبقل وسائرالفواكه ليس اداما الافى موضع يؤكل تبعا للخبز غالبا اعتبارا للعرف وفى البدائع الجوز رطبه فاكهة ويابسه ادام ﴿ بنه بحرده مرسومدر كه غالبا يالكز اكل اولنان خرما واوزم وعنب وقاوون واوت وسائر فواكه ادام دكلدر الا اكثريا خبزه تبعيتله اكل اولنان موضعده اعتبارا للعرف ادام عد اولنور وبدايعده مذكوردر كه جوزك ياشى فاكهه وقوريسى ادامدر ﴾(فروع حلف لاياكل لحما والآخر بصلا والاخر فلفلا فطبخ حشو فيه كل ذلك فاكلوا لم يحنثوا الاصحاب الفلفل لانه لايؤكل الاكذا وهذا ان وجد طعمه وبزد فى الزعفران رؤية عينه ﴿ بركسه لحم وآخر كسه صوغان وديكرى قاره بير اكل ايتمم ديو حلف ايتسهلر امدى برطعامك ايچنده بونلردن هر برلرى موجود اولهرق طبخ ومز بور حالفلرك هر برلرى آندن اكل ايتسهلر حانث اولمزلر الاصحاب فلفل حانث اولور فلفل انجق اول هيئت اوزره اكل اولنمغله اكر طعمى بولنورسه زعفرانده طعميله برابر عينى دخى كورنمك لازمدر ﴾(وفى لاياكل لبنا فطبخه بارز اولا ينظر الى فلان فنظر الى يده اورجله اواعلى رأسه لم يحنث والى رأسه وظهره وبطنه حنث ﴿ بركسه بن سود اكل ايتمم ديو حالف بعده آنى پرنجله طبخ واكل ايلسه وياخود فلان كسهيه نظر ايتمم ديو حلف ايدوب الينه ويااياغنه ويا باشنك اعلاسنه نظر ايتسه حانث اولمز باشنه وارقهسنه وقارننه نظر ايدرسه حانث اولور ﴾(وفى المس يحنث بمس اليد والرجل ﴿ مسه يمينده الى واياغى مسيله حانث اولور بلكه سائر اعضالرينى مسيلهده حانث اولور يدو رجل ايله تقييد نظره مخالفتنى بياناندر ﴾(عرض عليه اليمين فقال نعم كان حالفا فى الصحيح كذا فى الصيرفية وغيرها قال المصنف هذا هو المشهور لكن فى فوائد شيخنا عن التاتارخانية انه بنعم لايصير حالفا هو الصحيح ثم فرع ان مايقع من التعاليق فى المحاكم ان الشاهد يقول للزوج تعليقا فيقول نعم لايصح على الصحيح ﴿ بركسه برآخر كسهيه يمين عرض ايدوب والله شو فعلى ايشلرمسك ديوب اول دخى جوابنده نعم ديسه قول صحيحده مجيب حلف ايتمش اولور جواب سؤالده اولان مفادى متضمن اولمغله كانه والله اول فعلى ايشلرم ديمش اولمغله لكن فوائدك تفريعنده كى تعليقا لفظنه نظرا بومقامدهكى عرض

علیه الیمین قولنده یمیندن مراد تعلیق اولسه اولور شرب خمر ایدرسك عورتك بوش اولسونمی دیوب آنکده نعم دیمسی کبی صرفیه‌ده وسائر کتب فقهیه‌ده بو بلجه مسطوردر مصنف علیه الرحمه مشهور اولان قول بودر لکن بزم شیخمز لفوائد نام کتابنده تاتارخانیه‌دن نقلا مرسومدرکه مزبور قائل نعم قولیله حالف اولمز وانجق صحیح اولان بودر دیدی صکره بونك اوزرینه مسئله تفریع ایتدیر دیکه تحقیقا محکمه‌لرده‌کی تعلیقات وسجللرده‌کی شاهد زوجه تعلیقله شویله دیر اول دخی نعم دیر مضمونی قول صحیح اوزره یمین اولمسی صحیح اولمز ﴿ (التغدی الاکل المترادف الذی یقصد به الشبع) وکذا التعشی ولابد ان یأکل اکثر من نصف الشبع فی غداء وعشاء وسحور (فی وقت خاص وهو مابعد طلوع الفجر) وفی البحر عن الخلاصة عند طلوع الشمس قال وینبغی اعتماده للعرف زاد فی النهر واهل مصر یسمونه فطورا الی ارتفاع الضحی الاکبر فیدخل وقت الغداء فیعمل بعرفهم قلت وکذلك اهل الشام (الی زوال الشمس) ﴾ تغدی وقت خاصده که طلوع فجردن زوال شمسه دك کندیله شبع قصد اولنان اکل مترادفدر پس برکسه علی وجه الترادف اولمقسزین بر وبایکی لقمه اکل ایتسه بعده فاصل عد اولنور بر وقت مرورندن صکره بر وبایکی لقمه دخی اکل ایلسه اول اکل غدا اولمز وکندیله شبع قصد اولنمیان تمر اکلی و یا لبن شربیله دخی حنث اولمز طشره‌لی بدوی اولمزسه وتعشی دخی بنه بویله‌در غداده وعشاده که زوالدن نصف اللیل مابیننده وسحورده که نصف اللیلدن طلوع فجر دیانده‌کی طعامده نصف شبعدن اکثر اکلدن لازمدر بوکا کوره نصف شبع اکله عدم حنثدر وبحرده خلاصه‌دن نقلا عند طلوع الشمس مرسومدر وصاحب بحر لایق اولان صاحب خلاصه‌نك عرفه اعتمادیدر دیدی زیرا قبل طلوع الشمس اکله عرفده غداد یانلز نهرده اهل مصر شمسك ضحوهٔ کبرایه ارتفاعنده‌ك اولان طعامه فطور تسمیه ایدرلر قولنی زیاده ایلدی ایمدی وقت غدا بونده داخل اولور آنلرك عرفلریله عمل اولنور شارح اهالیٔ شام دخی بنه بویله‌در دیر ﴿ ثم لابد ان یکون (مما یتغدی به) اهل بلده (عادة وغداء کل بلدة مایتعارفه اهلها) حتی لو شبع بشرب اللبن یحنث البدوی لا الحضری زیلعی ﴾ بوندن صکره تغدی عادتا حالفك اهل بلده‌نك تغدی ایلدیکی شیلردن اولمق لازمدر وهر بر بلده غداسی اهالیسی میاننده متعارف اولان طعامدر حتی شرب لبنله حالف شبعان اولسه بدوی ایسه حانث اولور شهری ایسه اولمز ﴿ (والتعشی منه) ای الزوال وفی البحر عن الاسبیجابی وفی عرفنا وقت العشاء بعد صلاة العصر قلت وهو فی عرف مصر والشام

(الی نصف اللیل والسحور هو الاکل بعد نصف اللیل الی طلوع الفجر) ﴾ تعشیکه اخشام یمکی وقت زوالدن نصف اللیله دك سحور نصف اللیلدن طلوع فجره دك بولنان اکلدر بحرده اسبیجابیدن نقلا مسطوردرکه بزم عرفمزده اخشام یمکینك وقتی صلات عصردن صکره‌در شامك عرفی دخی بودر دیر ﴿ (قال ان اکلت او) قال ان (شربت او لبست) او نکحت ونحو ذلك فعبدی حر (ونوی معینا) ای خبزا اولبنا او قطنا مثلا (لم یصدق اصلا) فیحنث بای شیٔ اکل او شرب وقیل یدین کما لو نوی کل الاطعمة او کل میاه العالم حتی لا یحنث اصلا لنیة محتمل کلامه ﴾ برکسه اکر بن اکل ویا شرب ویا لبس ویا تزوج امثالی رکوب ویا غسل ایدرسم ویا ساکن اولورسم عبدم حر اولسون دیوب ومعین خبز ویا لبنه ویا قطنه ویا فرسه ویا بینه اولان عورتك جنابتندن غسل ویا اجاره ویا اعاره ایله منزلده ساکن اولمغه نیت ایلسه اصلا کندینه قضاء ونه دیانة تصدیق اولنمز هرنه کونا شی اکل ویا شرب ایدرسه حانث اولور نیت انجق بعض محتملاتی بیان ایچون ملفوظده عمل ایتکله صراحة ذکر اولنمیان لفظده نیت محلنه تصادف ایتمکین لغو اولدی وتحقیق اولان بو اقتضا قبیلندن دکلدر زیرا اصولیونك بیان ایتدکلری اقتضا کلام کندوسز کذب اولمغله منطوقی تصحیح ایچون ذکر اولنان مقدردر مثلا {رفع عن امتی الخطأ والنسیان} حدیث شریفنده‌کی تقدیر اولنان حکم کبی ویا کلام کندوسز شرعا صحیح اولمز مثلا اعتق عبدك عنی کبی یعنی بعه منی تقدیرنده اولور امامزبور قائلك مثلا ان اکل قولی تقدیر مشروحدن خالیدر بعضیلر نیت مشروحه سنده دیانة قولی تصدیق اولنور دیدیلر نتکم هر بر اطعمه‌یه ویا عالمك صوینك جمیعنه نیت ایتسه دیانة قولنده تصدیق اولندیغی مثلاو کلامنك محتملنه نیت ایتکله اصلا حانث اولمز ﴿ (ولو ضم) لان اکلت (طعاما او شربت شرابا (و) لبست (ثوبا دین) اذا قال عنیت شیئا دون شیٔ لانه ذکر اللفظ العام القابل للتخصیص لانه نکرة فی سیاق الشرط فتعم کالنکرة فی النفی ﴾ مار الذکر حالف مزبور ان اکلت او شربت او لبست قولنه طعاما ویا شرابا ویا ثوبا الفاظنی ضم وزیاده ایتسه فلان شیئی قصد ایتدم فلان شیئی اراده ایتمدم قولنده دیانة تصدیق اولنور تخصیصی قابل لفظ عام ذکر ایتدیکنه بناءً زیرا طعام وشراب وثوب لفظلری سیاق شرطده اولان نکره اولمغله عموم افاده ایدر حیز نفیده‌کی نکره‌نك عموم افاده‌سی کبی کانه شرط مثبت سیاق نفیله مأول اولور زیرا یمین نفی اوزره اولمغله حالفك ان لبست ثوبا فکذا قولی لا البس ثوبا تأویلنده اولور ومزبور قولی خلاف ظاهر اولمغله قاضی قبول ایتمز ﴿ والاصل ان النیة انما تصح فی الملفوظ الا فی ثلاث فیدین

فى فعل الخروج والمساكنة وتخصيص الجنس كحبشية اوعربية لاالصفة
ككوفية اوبصرية قنيه ❊ اصل اولان نيت انجق تلفظ اولنان شيده صحيحه اولور
الا اوچ شيده خروج ومساكنه فعلنده و حبشيت وعربيت مثلاو
جنسى تخصيصده ملفوظ غيريده نيت ديانة صحيحه اولور
كوفيلك بصريلك كبى صفتى تخصيصده نيته عمل اولنمز ايمدى بركسه
ان خرجت فعبدى حر ديوب مثلا سفره نيت ايلسه ويا ان ساكنت فلا نافعبدى
حر ديوب بريتده مساكنه يه نيت ايلسه ديانة مقبوله اولور زيرا ازجمله خروج
فعلى متنوعدر سفره وغيريه منتا ولدر ومساكنه متنوعدركه دبيت واحده
اولان مساكنه كامله وبلدهٔ واحده ده اولان مساكنهٔ اعمه ودار واحده ده
اولان مساكنهٔ مطلقه يه شاملدر بنا بوبله بركسه بن عورت تزوج ايتم
ديو حلف ايدوبده حبشيه يه نيت ايتسه اولور حبشيه برنوع اولمغين حاصل كلام
فعلده برنوعده نيت صحيح اولور ❊ (نية تخصيص العام تصح ديانة)
اجماعا فلو قال كل امرأة اتزوجها فهى طالق ثم قال نويت من بلد كذا
(لا) يصدق (قضاء) وكذا من غصب دراهم انسان فلما حلفه الخصم
عاما نوى خاصا (به يفتى) خلا فالخصاف ❊ عامى تخصيصه نيت اجماعا ديانة
صحيحه اولور قضاء تصديق اولنمز انجق ايله فتوى بوقولدر وبر بلور اختلاف
خصافك ايچوندر ايمدى بركسه هر برعورتكه بن آنى تزوج ايده رم اول بوشدر ديوب
بعده بن فلان بلده دن تزوجه نيت ايتدم ديسه قضاء تصديق اولنمز و بنه بوبله بركسه نك
دراهمنى غصب ايدن كسه يه خصمى عام اوله رق مالمى غصب ايتدكمى ديو طلاقه
يمين ايتدردكده خاصه نيت ايده رك يمين ايتسه كده عورتى كنديله قاضى يه
مرافعه اولدقلرنده زوج بن يمينمده دنانيره نيت ايتدم ديسه قاضى تصديق
ايتمز خصاف قاضى تصديق ايدردىدى سيد حموى اشباه حاشيه سنده دبركه
عام نيتله تخصيص اولندىغى مثللو قرينهٔ حاليه ايله ده تخصيص اولنور نتكم
تاتارخانيده كى برامير {من قتل قتيلا فله سلبه} ديسه اول سفرده واقع اولان
هر برقتيله شامل اولور مادام عسكر رجوع ايتمدكجه مشادنده اولديغى كبى
❊ وفى الولو الجية متى حلفه ظالم واخذ بقول الخصاف فلا بأس به وقالوا
النية للحالف لو بطلاق اوعتاق وكذا بالله لو مظلوما وان ظالما فللمستحلف
ولا تعلق للقضاء باليمين بالله ❊ دخى ولوالجيده مذكوردركه بركسه يه برظالم
يمين ويرسه حالفده عامى تخصيصله نيت ايده رك خصافك قوليله عمل ايلسه
برباس يوقدر فقهار حمهم الله تعالى اكر يمين طلاقه وياعتاقه اولورسه
نيت حالفكدركه مثلا و ثاقه دن طلاق و برعملدن عتاقه نيت ايتسه اولوركرك

ظالم اولسون وكرك مظلوم وعين ذات جايله اولورسه بنه بوبله در اكر
حالف مظلوم اولورسه واكر ظالم اولورسه نيت مستحلفكدر والله تعالى به
يمينده قضانك تعلق يوقدر كفارت حق الله اولمغله آنده عبدك حقى يوقكه
كندوبى قاضى يه مرافعه يه كتوره ❊ حلف (لايشرب من) شئ يمكن فيه
الكرع نحو (دجلة فيمينه على الكرع) منه حتى لو شرب من نهر اخذ منه
لم يحنث وفى البحر عن الظهيرية الكرع لايكون الا بعد الخوض فى الماء لكن
فى القهستانى عن الكشف انه ليس بشرط ❊ بركسه كندويه كرعكه صوبى
اغزيله ايچمك ممكن اولان مثلا دجله كبى وياكوز كبى شيدن صو ايچمم ديو
ديو يمين ايتسه يمينى اول شيدن اليله ويابرقاب ايله اولمقسزين اغزى ايله شربه در
ايمدى دجله دن اخذ اولنان ايرمقدن مزبور حالف شرب ايتسه حانث اولمز
كندويه نسبت منقطع اولمغله وبحرده ظهيريه دن نقلا مرسومدركه كرع انجق
صويه ركبه لرينه قدر خوضدنصكره اولور لكن قهستانيده كشفدن نقلا
مسطوردركه مزبور خوض شرط دكلدر ❊ (بخلاف من ماء دجلة) فيحنث
بغير الكرع ايضا ❊ دجله نك صوبندن ايچمم ديو حلف صورهٔ مشروحه نك
خلافنه در بونده كرع ايله حانث اولديغى مثللو بلا كرع قاب ايله شربده دخى
حانث اولور زيرا بعد الاغتراف دخى صو دجله يه نسبت اولنور حنثك
شرطيده اودر ❊ (وفيما لايتأتى فيه الكرع كالبئر والجب يحنث بالشرب بالاناء
مطلقا) سواء قال من البئر اومن ماء البئر لتعين المجاز (ولو تكلف الكرع فيما
لايتأتى فيه ذلك) اى الكرع (لايحنث) فى الاصح لعدم العرف ❊
وكندودن كرع ممكن اولميان قويى وكوپ امثالى شيلردن مطلقا كه قيودن
وياقيونك صوبندن ديسون قابله شربله حانث اولور مجاز تعين ايتمكله
وكندوده كرع ممكن اولميان شيده تكلفله كرع ايتسه عرف اولمغين قول
اصحده حانث اولمز ❊ (امكان تصور البر فى المستقبل شرط انعقاد اليمين) ولو بطلاق
(وبقائها) اذ لابد من تصور الاصل لتنعقد فى حق الخلف وهو الكفارة ❊
يمين هرنقدر طلاقه دخى اولسه انعقادينك وبقاسنك شرطى برك مستقبلده
ممكن ومتصور اولمسنك امكانيدر يعنى برك امكانى ابتداء وبقاء شرطدر
زيرا اصلكه بر ممكن اولمليكه حتى خلق اولان كفارت حقنده دخى يمين منعقده
اوله زيرا اصل يميندن مقصود بردر كفارت دكلدر بنا برين يمين لغو وغموسده
كندولرى يمينلر ايكن كفارت واجبه اولمدى بس كفارت انجق حنثله واجبه اولمغله
هر بر يمينكه كندوده بار اولق مستحيل اولدى حنثده محال اولور ايمدى كوزده
اولميان صوبى شرب محال اولمغله آندن صو شرب ايتم ديو يمينده بار اولمقده محال

اولدیده حنثدهمحال اولدی زیرا ترك انجق وجودی صحیح اولان شیده اولور
یمین منعقده انجق مستقبلده اولمغله فی المستقبل قولنه حاجت یوق ایدی ✻ ثم فرع
علیه (فنی) حلفه (لاشربن ماء هذا الکوز الیوم ولاماء فیه اوکان فیه)
ماء (وصب) ولو بفعله اوبنفسه (فی یومه) قبل اللیل (اواطلق) یمینه
عن الوقت (ولاماء فیه لایحنث) سواء علم وقت الحلف ان فیه ماء اولا
فی الاصح لعدم امکان البر ✻ بوندنصکره مؤلف دقت پناه اعلا الله تعالی
فی الجنة سمك بناه اشبو امکان برقاعدهسنك اوزرینه مسئله تفریع ایتدیکه
امدی حالفك کندوده صو اولمیان ویا اولوبده اول کونده حالفك فعلیله
ویابنفسه صب اولنوب دوکیلن برداغه اشارتله والله بن اشبو کوزهدهکی
صویی بوکون شرب ایدهرم دیو حلفنده ویاخود کندوده صو اولمیوب
ویمینی وقتدن مطلق اولهرق ایتسه اشبو یمین مشروحه سنده قول اصحده حانث
اولمز کرك حین حلفنده آنده صو اولدیغی معلومی اولسون ویااولمسون زیرا اشبو صورت
ثلثهده یمینده باراولمق حالفه ممکن دکلدر امام اسبیجابی بارد اقده صویك اولمدیغی
معلومی اولورسه حانث اولور اتفاقا دیدی وشارحك قبل اللیل قولی مستغنی عنهدر
✻(وان) اطلق و(کان) فیدماء (فصب حنث) لوجوب البر فی المطلقة کما فرغ
وقد فات بصبه ✻ واکر حالف یمینی یوم ذکرینسز مطلق ایدوب وکوزهده صو اولوب
یمینك عقیبندهدوکیلورسه مزبور حالف حانث اولور یمین مطلقهده بار اولمق حالفه
یمیندن فارغ اولدیغی کبی درحال واجب اولمغله وصویك صبیله محل برفوت اولدیده
آخر وقته تأخیرك برفائدهسی اولمدی موقتهده اولدیغی کبی ✻ واما الموقتة
ففی آخر الوقت ✻ واما یمین بوکون ویابوهفته کبی بروقتله توقیت اولنورسه اول
وقتك آخرنده حانث اولور زیرا توقیت توسعهیه مبنی اولمغله فعل انجق آخر وقتده
واجب اولور آندن مقدم حانث اولمز ✻ وهذا الاصل فروعه کثیرة منها انلم
تصل الصبح غدا فانت کذا لایحنث بحیضها بکرة فی الاصح ✻ واشبومارالذکر
امکان بر اصل وقاعدهسنك اوزرینه تفرع ایدن مسائل چوقدر
ازجمله آنلردندر برکسه عورتنه اکرسن یارین صباح نمازینی قلمزسك بوشسك
دیسه قول اصحده اول عورتك صباح نمازی وقتنده حیض کورمسیله اول
کسه حانث اولمز اصحك مقابلی امام ابی یوسف رحمه اللهك حانث اولور
قولیدر زیرا امام مشارالیه برك امکانی شرط قلمز ✻ ومنها انلم تؤدا لذینار
الذی اخذ ته من کیسی فانت طالق فاذا الدینار فی کیسه لم تطلق لعدم
تصور البر ✻ وبنه مسائل مشروحهدندر برکسه بنم کیسهمدن اخذ
ایتدیکك آلتونی ادا ایتمزسك سن بوشسك دیوب حالبوکه آلتون زوجك کندی

(کسه)

کیسهسنده اولسه عورتی بوش اولمز برك امکانی اولمغله یمین منعقده اولمدیکه
حتی اوزرینه حنث ترتب ایده ✻ ومنها انلم تهبنی صداقك الیوم فانت طالق
وقال ابوها ان وهبتیه فامك طالق فالحیلة ان تشتری منه بمهرها ثوبا ملفوفا وتقبضه
فاذامضی الیوم لم یحنث ابوها لعدم الهبة ولاالزوج لعجزها عن الهبة عند
الغروب لسقوط المهر بالبیع ثم اذا ارادت الرجوع ردته بخیار الرؤیة ✻ بنه
فروع مرقومهدندر زوج اکر بوکون مهرکی بکاهبه ایتمزسك سن بوشسك
دیوب زوجهنك باباسیده اکر مهرکی زوجیکه هبه ایدرسك اناك بوش اولسون
دیسه بعض نسخهده وهبتیه یاءاشباعله درسابق اخذتیهده کی کبی بس بومسئلهده
زوجله بابانك حنثدن خلاص اولملرینك حیلهسی عورتك زوجندن مهری
مقابلهسنده برثوب ملفوف اشترا وقبض ایتمسیدر ایمدی اول کون مرور ایتدکده
هبه بولنمغله باباسی وبیعله مهر ساقط اولمغله عورتك حین غروبده هبهدن
عجزندن ناشی زوجی دخی حانث اولمزلر وقبض قیداحترازی دکلدر بلکه مجرد
شرا ایله زوجك ثوبنك ثمنی عورتك ذمتنده ثابت اولمغله مهرینه تقاص
اولوردهیمینده بار اولمغه محل قالمغله حانث اولمدی وثوبك ملفوفیتله تقییدی
عورتك زوجك ذمتنه مهرك رجوعنی مراد ایتدکده ثوبی خیار رؤیتله ردی
ایچوندرینه فروع مرقومهدندر مثلا زیدی بوکون قتل ایدهرم دیو یمین
ایدوبده اول کونك مرورندن مقدم زیدك وفاتی وبوکون اشبو رغیفی
اکل ایدهرم دیو حلف واول کونك مضیندن اقدم اول اتمکی دیکر کمسهنك
تناولی ✻(وفی) حلفه والله (لیصعدن السماء اولیقلبن هذا الحجر ذهبا
حنث للحال) لامکان البر حقیقة ثم یحنث للعجز عادة ولووقت الیمین لم یحنث
مالم یمض ذلك الوقت ✻ برکسه والله بن سمایه چقارم ویاسمایی مس ایدهرم
ویاهواده طیران ایدهرم ویااشبو حجری التون ایدهرم دیوحلف ایلسه اکر
بونلری ایدهمزسه فی الحال حانث اولور ذاتنده اشبو یمینلرده بار اولمق
حقیقة ممکن اولمغله یمینی منعقده اولدیده بعده حانث اولدی عادتا عجزینه بناً
امکان برملائکهٔ کرامك وانبیای فخام علیهم الصلاة والسلامك
سمایه صعودلری واولیای عظامك هواده بعضا طیرانلرینه مبنیدر
والله ذوالجلال حضرتلرینك تحویلیله که حجریت صفتنی خلع وذهبیت صفتنی
الباسله حجری ذهبه قلبی ممکندر جواهرك کلیسی قبول صفاتده
متجانسه ومتساویه اولمغله واکر حالف یمینی بروقتله توقیت
ایدرسه اواوقت مرور ایتمدکجه یمینده حانث اولمز ✻ وفی حیرة
الفقهاء قال لامرأته انلم اعرج الی السماء هذه اللیلة فانت کذا ینصب

سلماثم يعرج الى سماء البيت لقوله تعالى فليمدد بسبب الى السماء اى سماء البيت قال الباقانى والظاهر خروجها عن قاعدة مبنى الايمان ❊ دخى حيرة الفقها نام كتابده مذكوردركه بركسه عورتنه اكر بوكيجه سمايه عروج ايتزسم سن بندن بوشسك ديسه حانث اولمق ايچون برسلم يعنى نردبان نصب ايدر بعده بيتك سماسيكه طامنه عروج ايدر الله ذوالجلالك فليمدد بسبب الى السماء ثم ليقطع قول شريفنه بناءً مفسرين عظام بحبل الى سماء البيت ايله تفسير بيورمشلردر لكن بومسئله ايله لاصعدن السماء مسئله سنك ميانه لرنده فرق يوقدر ظن اولنور امدى يا آنك جوابى بونده وياخود بونك آنده اولمليدى امام باقانى ايمانك الفاظ قرآنيه يه مبتنى اولميوب عرفه مبنى اولديغندن ظاهر اولان اشبو يمينك مبناى ايماندن خروجيدر ديدى ❊ (وكذا) الحكم لوحلف (ليقتلن فلانا عالما بموته) اذيمكن قتله بعد احياء الله تعالى فيحنث (وان لم يكن عالما) بموته (فلا) يحنث لانه عقد يمينه على حياة كانت فيه ولايتصور كمسئلة الكوز وكقوله ان تركت مس السماء فعبده حر لان الترك لايتصور فى غير المقدور ❊ فى الحال يمينك انعقاد وحنثنده حكم بنه بويله در بركسه بركسه نك موتنه عالم اوله رق والله فلان كسه يى قتل ايده رم ديو حلف ايلسه زيرا موتى معلوم اولنجق يمينى الله تعالى نك انده مجدد اخلق بيوره جغى حياته عقد ايتمش اولور بوده ممكندر پس حانث اولور واعطا وضرب امثالى هر برحياته مختص اولان فعل قتل كبيدر واكر موتى معلومى حانث اولمز سه حانث اولماز يمينى كندوده اولديغى حيات اوزره عقد اولمغله موتندنصكره قتلى متصور اولماز هر نقدر الله عظيم الشان كندوبى حى قيلارسه ده زيرا بوحيات كندويه حالف اولنان حياتك غيريدر بوندكى عدم حنث مسئله كوزده كى صور ثلاثه ده كى عدم حنث كبيدر دخى اكر بن مس سمايى ترك ايدرسم عبدم حر اولور قولنده كى عدم حنث كبيدر زيرا غير مقدورده ترك متصور وممكن دكلدر پس مس غير مقدور اولديسه محل بر فوت اولديكه برعادتا غير مقدور اولدى ❊ (حلف لايكلمه فناداه وهونائم فايقظه) فلولم يوقظه لم يحنث هو المختار ولو مستيقظا حنث اولم يحنث يسمع بشرط انفصاله عن اليمين ❊ بركسه فلانله تكلم ايتمم ديو حلف ايدوب بعده اول كمسه نائم اوله رق كندويه ندا وخوابدن بيدار ايلسه حانث اولور پس ايقاظ ايتمزسه حانث اولمز انجق مختار اولان قول بودر بونك مقابلى امام قدورينك ايقاظى عدم اشتراطى قوليدر واكر نائم اولميوب نداسى مسموع ومخاطب به اولان كلام يميندن منفصل اولورسه حانث اولور شارح رحمه الله تعالى متنك مفهوم مخالفنى لف ونشر غير مرتبله بيان ايلدى ❊ فلو قال موصولا ان كلمتك فانت طالق فاذهبى

(او)

اوواذهبى لاتطلق مالم يرد الاستيناف واوقال اذهبى طلقت لانه مستأنف ❊ پس بركسه موصولا ومتصلا عورتنه ان كلمتك فانت طالق فاذهبى وياواذهبى ديسه عورتى بوش اولماز مادام استيناف مراد ايتمدكجه زيرا بونلرده فاذهبى واذهبى كلام اولك تمامندندر يمينله مراد دكلدر اما فاوياواوسز اذهبى ديرسه عورت بوش اولور كلام مستأنف اولمغله تكلم ايتمش اولور ومتصلا اخرجى وقومى امثالى عورته شتم وزجرى فاذهبى كبيدر ❊ واوقال ياحائط اسمع اواصنع كذا وكذا وقصد اسماع المحلوف عليه لم يحنث زيلعى ❊ بركسه كندى ايله تكلم ايتممكه يمين ايتديكى كمسه يه اسماع قصديله ديواره ندا ايله ياحائط اسمع ويااصنع كذا وكذا ديسه يميننده حانث اولمز زيرا مرويدركه عبدالرحمن بن عوف رضى الله تعالى عنه حضرت عثمان رضى الله تعالى عنهله تكلم ايتمم ديو حلف ايتمشدى قچان كندويه مصادف اولوب راست كلدكده ياحائط اصنع كذا وياحائط كان كذا ديو كندويه افادهٔ مرام ايدر ايدى وحائطك غيرى صبى وياشجره دخى ندا ايتسه اولور وبحرده مسطوردركه بركسه عورتنه اكر قرنداشيكه شكو ايدرسك بوشسك ديوب پس قرنداشى كندويه كلدكده عندلرنده برصبى لايعقل بولنمغله عورت زوجم بكا شو مثللو شو مثللو ايش ايتدى ديو صبى يه خطابله قرنداشى شكواسنى استماع ايتسه حانث اولمز خطاب كندويه اولمغين كندويه شكوا اولمغله وبركمسه عورتيله عدم تكلمه حلف بعده عورتندن غيرى براحد اوليان منزلنه دخول وشونى بورايه كيم وضع ايتدى ديو سؤال ايتسه حانث اولور واكر كنديله برديكر كمسه بولنورسه حانث اولمز ولبت شعرى من وضع هذا بو كندى نفسندن استفسار ايلسه ينه حانث اولمز ❊ وفى السراجية سأل محمد حال صغره اباحنيفة فيمن قال لآخر والله لااكلمك ثلاث مرات فقال ابوحنيفة ثم ماذا فتبسم محمد وقال انظر حسنا يا شيخ فنكس ابوحنيفة ثم قال حنث مرتين فقال محمد احسنت فقال ابوحنيفة لاادرى اى الكلمتين اوجع لى قوله حسنا او احسنت ❊ وسراجيه ده مرسومدر كه امام ربانى محمد بن حسن الشيبانى رحمه الله تعالى حضرتلرى آوان صغرنده امام اعظم وهمام اقدم ابوحنيفه رحمه الله تعالى ورضى عنهدن استفسار واستكناه بيوردبلر كه بركسه يه اوچ كره والله لا اكلمك دين كسه حقنده نه بيورر سكز جوابده امام مشار اليه صكره نه اولدى بيوردقده امام محمد امام اعظمك كندونك سؤال ومرامنى عدم فهمنه بناءً تبسمله كندويه ياشيخ كوزلجه تفكر ايله ديدكده امام والا جناب سر بجيب فكرند نصكره ايكى كره حانث اولور ديو جواب باصواب بيورديلر زيرا ايكنجى قوليله اولكى يميننده اوچنجيله ايكنجيسنده حانث اولمش اولور كرك تأسيس وكرك تأكيد مراد ايتسون اطلاقى بونى افاده ايدر

بس امام محمد رحمه الله تعالى دلخواهى اوزره اشبو جوابى استماع ايديجك
امام اعظم رحمه الله احسنت بيوريجق امام دقايق شناس امام محمدك كندولرينه
بويله بروجه امتحان معاملهٔ ناسزاسندن متأثر اولديده بو ايكى كلمه دن بيله م
قنغيسى بكا زياده وجع ويردى حسنا قولمى ويا احسنت قولمى ديدى
زيرا حسنا جوابده عدم تأملى واحسنت جواب امام محمدك ذاتنده معلومى اولوب
كندولرندن استعلاملرى امتحانا اولمغى ايما ايلدى امام محمددن بومثللو ناهموار
حركت مقتضاى حال شبابتلريدر يوقسه كندولرندن امام اعظم رحمه الله تعالى
حقلرنده بويله نابجا معامله يك مستبعددر ﴾(او) حلف لايكلمه (الا باذنه
فاذن له ولم يعلم) بالاذن (فكلمه حنث) لاشتقاق الاذن من الاذان فيشترط العلم
بخلاف لايكلمه الابرضاه فرضى ولم يعلم لان الرضاء من اعمال القلب فيتم به ﴾
وياخود فلانله تكلم ايتم الاذنيله تكلم ايده رم ديو حلف ايدوب بعده اول كمسه
اذن ويروب حالفك اذنه علمى اولمقسزين آنكله تكلم ايتسه حانث اولور زيرا
اشتقاق كبير ايله ثلاثيدن اولان اذن رباعيدن اولان آذاندن مشتقدر بس
اذان اعلام معناسنه اولمغله حالفك اذنه علمى شرط قلندى اما فلانله تكلم ايتم
انجق كندونك رضاسيله ايده رم ديوب بعده اول راضى اولوب كندى راضى
اولديغنى بلميه رك تكلم ايتسه صورة مشروحه نك خلافنده دركه حانث اولمز
رضا قلب فعلى اولمغله فقط رضاايله تمام اولور غيرك علمنه حاجت اولمقسزين
﴾(الكلام) والتحديث (لايكون الا باللسان) فلا يحنث باشارة وكتابة
كما فى النتف وفى الخانية لا اقول له كذا فكتب اليه حنث ففرق بين القول
والكلام لكن نقل المصنف بعد مسئلة شمس الريحان عن الجامع انه كالكلام
خلافا لابن سماعة ﴾ كلام وتحديث انجق لسانله اولور امدى بونلرده حنث
انجق مشافهة كلام تكلميله اولور اشارتله وكتابتله اولمز نتكم نتفده بويلجه
مرسومدر وخانيه ده مذكوردركه بركمسه فلانه شوقولى تكلم ايتم ديو حلف
ايدوب بعده اول قولى اول كمسه يه كتب ايتسه حانث اولور بس خانيه قول ايله
كلام ميانتى فرق ايتدى لكن مصنف عليه الرحمه جامعدن نقلا شمس ريحان
مسئله سندنصكره قول كلام كبيدر خلاف ابن سماعه نكدر ديدى ﴾(والاخبار
والاقرار والبشارة تكون بالكتابة لا بالاشارة والايماء والاظهار والانشاء
والاعلام يكون) بالكتابة و(بالاشارة ايضا) ولوقال لم انو الاشارة دين
وفى لايدعوه اولايبشره يحنث بالكتابة ﴾ اخبار واقرار وتبشير كتابتله اولور
اشارتله اولمز ايما واظهار وانشا واعلام كتابتله ده اولور اشارتله ده واكر
اشبو من بورلرك كلامله اولوب اشارتله اولمسنه نيت ايتدم ديرسه ديانة بينه

وبين الله تعالى قولى مقبول اولور وبن اكا دعا ويا تبشير ايتم ديو حلفنده كتابتله
حانث اولور اولا يبشره مثلك والبشارة قوانى تكراردر ﴾(ان اخبرتنى) اواعلمتنى
(ان فلانا قدم ونحوه يحنث بالصدق والكذب ولوقال بقدومه ونحوه فعلى الصدق
خاصة) لافادتها الصاق الخبر بنفس القدوم كما حققناه فى بحث الباء من الاصول ﴾
اكر فلان كمسه قدوم ايتدى وياعافيت وشفا بولدى ويا وفات ايتدى ديو بكا
خبر ويررسك ويا اعلام ايدرسك ديو يمين ايدرسه واقعه مطابق وغير مطابق
اخبار واعلاميله يميننده حانث اولور واكر حالف باء الصاقله بقدومه وآنك كبى
بعافيته ديرسه خبرك نفس قدومه الصاقنى افاده ايتكله خاصة صدق اوزره
اخبارده حانث اولور الصاق قدومك تحققيله اولمغله شارح رحمه الله تعالى
نتكم بحث مشروحى اصولدن باء بحثنده بزتحقيق ايتديك دير ﴾ وكذا ان كتبت
بقدوم فلان كما سيجئ فى الباب الآتى وسأل الرشيد محمدا من حلف لايكتب
الى فلان فاومأ بالكتابة هل يحنث فقال نعم يا امير المؤمنين ان كان مثلك ﴾
بنه بويله صدق اوزره مقصود اولور اكر فلان كمسه نك قدومنى بكا كتب
وتحرير ايدرسك ديرسه نتكم باب آتى ده قريبا كلور وهارون رشيد امام محمد
رحمه الله تعالى دن سؤال ايتديكه بركمسه فلان كمسه يه تحريرات كتب ايتم ديو يمين
ايدوب بعده اول كمسه يه برمكتوب كتبيله برآخر كمسه يه اشارت وامر ايلسه
يميننده حانث اولورمى جوابنده بيورديكه بلى يا امير المؤمنين جنابكز كبى
تحريرات خصوصنه بالذات كندوسى مباشرت ايتميوب كاتب استخدام ايدر
مقوله دن اولورسه حانث اولور ديدى ﴾(لايكلمه شهرا فمن حين حلفه)
ولوعرفه فعلى باقيه (بخلاف لاعتكفن) اولاصومن (شهرا فان التعيين اليه)
والفرق ان ذكر الوقت فيمايتناول الابد لاخراج ماوراءه وفيما لايتناول للمداليه زيلعى ﴾
بركمسه فلانله برآى تكلم ايتم ديو يمين ايلسه اكر شهرا نكره اولورسه حلفى وقتندن
برآى اعتبار اولنور واكر معرفا الشهر ديرسه اول شهرك باقيسى اوزرينه
حلف ايتمش اولور سنه نك ويومك حكمى دخى بنه بويله در (تتمه) مؤمنه
كوره دنيا خصوصيچون دين قرنداشيله اوچ كوندن زياده تكلم ايتميوب
كندو يى ترك ايتمك جائز دكلدر زيرا طريقت محمديه ده وشرحنده مسطوردركه
سعادتله رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلم بيوروركه { لايحل
لمؤمن ان يهجر مؤمنا فوق ثلاث فاذا مرت به ثلاثة فليلقه وليسلم عليه فان رد
عليه فقد اشتركا فى الاجر وان لم يرد عليه فقد باء بالاثم } وزاد فى رواية { فمن
هجر فوق ثلاث دخل النار } يعنى بر مؤمنه بر مؤمنى اوچ كوندن زياده ترك حلال
وجائز دكلدر بس اوچدن زياده ده كندويه مرور ايتدكده كندى ايله ملاقات ايله

و مكالمه ايتسون وسلام ويرسون اكر سلامنى اول كسنده رد ايدرسه اجر وثوابده ايكيسيده مشترك اولورلر و اكر سلامنى رد ايتمزسه اثم وكناهه ملابس اوله رق اخرى رجوع ايدر بر روايتده اوچ كونك مافوقنده ترك ايدرسه ناره دخول ايدر بيورلمشدر بوروايت دنيا ايچون اولمغه محمولدر اما آخرت ايچون تأديبا اولورسه جائز بلكه من غير تقدير مدت مستحبدر زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن وصحابۀ كرامدن رضوان الله تعالى عليهم اجمعيندن غزوۀ تبوكدن تخلف ايدن اوچ كمسه حقنده هجر واقع اولمشدر وآنلردن هجر ايله اصحاب كرامه حضراتنه امر دخى وارد اولمشدر حتى الله جليل توبه لرينى قبول ايدنه دك اما والله بن برماه معتكف ويا صائم اولوردم حلفى صورۀ مشروحه نك خلافنه دركه بونده تعيين حالفه مفوضدر صورتين ميانده فرق و تنك ذكرى مثال اولده كى مثلو ايده متناول اولان محلده اولورسه اول وقتك ماوراسنى اخراج ايچون اولور زيرا حالف بونده شهرى ذكر ايتمسه يمين تأبد ايدر ايمدى شهرك ذكرى ماوراسنى اخراج ايچون اولورده يمينى ولى ايدن وقت داخل اوله رق باقى قالور حالك دلالتيله عملا ووقتك ذكرى مثال ثانيده وعثال ثالثده كى ايده متناول اولميان موضعده اولورسه اول وقته مد ايچون اولور كه آنكله تحديد اولور زيرا بونلرده شهر ذكر اولنمسه يمين تأبيد افاده ايتمز ايمدى بونده وقتك ذكرى صومى كندى ايله تقدير ايچون اولدى وشهر منكر اولمغله تعيين حالفك اولدى ﴿حلف لا يتكلم فقرأ القرآن او سبح فى الصلاة لا يحنث﴾ اتفاقا (وان فعل ذلك خارجها حنث على الظاهر) كما رجحه فى البحر ورجح فى الفتح عدمه مطلقا للعرف وعليه الدرر والملتقى بل فى البحر عن التهذيب انه لا يحنث بقرائة الكتب فى عرفنا انتهى وقواه فى الشرنبلالية قائلا ولا عليك من اكثرية التصحيح له مع مخالفته العرف ﴿ تكلم ايتمم ديو حلف ايدن نمازده قرآن عظيم الشان قرائت ويا تسبيح ايتسه اتفاقا حانث اولماز واكر بونلرى خارج صلاتده ايدرسه امام قدورينك مختارى اولان ظاهر روايت اوزره حانث اولور نتكم بحرده دخى بوقولى ترجيح ايلدى وفتحده محقق كمال مطلقا كرك يمينى لغت فارسيه ايله اولسون و كرك عربيه ايله اولسون عدم حنثى ترجيح ايلدى عرفده قرائت قرآن و تسبيح تكلم اولمغين واشبو عدم حنث قولى اوزره درر وملتقى صاحبلرى بلكه بحرده تهذيب قلانسيدن نقلا مرسومدر كه بزم عرفمزده مزبور حالف كتب قرائتيله حانث اولمز وعدم حنث قولنى شرنبلاليه ده حنث حقنده اولان تصحيحاتك چوقلغندن سنك اوزريكه بر بأس وضرر ترتب ايتمز مادام حنثه قائل اولانلرك

عرفه مخالفتلريله قوليله تقويه ايلدى ﴿ ويقاس عليه القاء درس مالكن يعكر عليه مافى الفتح واما الشعر فيحنث به لانه كلام منظوم انتهى فغير المنظوم اولى فتأمل ﴿ واشبو تهذيبده اولان منلافقه ويانحو كتابلرينى قرائتيله عدم حنث مضموننك اوزرينه بر درس القاسيكه طالب علم اولان ذواته درس تعليمى قياس اولنورلكن بوقياسده فتحده كه واما الشعر فيحنث به لانه كلام منظوم مفهومى عيب وقدح ويرركه عدم تكلمه يمينده شعر كلام منظوم اولمغله آنكله حنث اولنجق كلام غير منظومكه درسله حانث اولمسى بالطريق الاولى در ايمدى قياس محلنده اولمدى فتأمل بوكه اشارت اولمق كرك ﴿ (حلف لا يقرأ القرآن اليوم يحنث بالقرائة فى الصلاة او خارجها ولو قرأ البسملة فان نوى مافى النمل حنث والالا) لانهم لا يريدون به القرآن ﴿ بر كمسه بوكون قرائت قرآن ايتمم ديو حلف ايلسه نمازده ويا نمازك خارجنده قرائتيله حانث اولور واكر بسمله قرائت ايدرسه اكر آنكله سورۀ نمله دكى بسمله يه نيت ايدرسه حانث اولور اول قرآندن اولوب ومنكرى كافر اولمغله يوق سورۀ مذكوره ده كنه نيت ايتمزسه حانث اولمز زيرا قرائت ايدنلر آنكله تبرك قصد ايدرلر قرآنيتنى مراد ايتمزلر وقرآن اولمسنده اختلافده واقعدر وبه ضميرنده اولى اولان تأنيث ايدى ﴿ ولو حلف لا يقرأ سورة كذا او كتاب فلان لا يحنث بالنظر فيه وفهمه يفتى واقعات ﴿ بر كمسه فلان سوره يى ويا فلانك كتابندن تلاوت ايتمم ديو حلف ايتسه اكا نظر ايدوب وآندن فهمله حانث اولمز انجق اشبو امام ابى يوسف قوليله فتوى ويريلور امام محمد رحمه الله تعالى فهم صورتنى فرق ايلدى ﴿ (حلف لا يكلم فلانا اليوم فعلى الجديدين) لقرانه اليوم بفعل لا يمتد فعم (فان نوى النهار صدق) لانه الحقيقة ﴿ بر كمسه بوكون فلانله تكلم ايتمم ديو يمين ايتسه يمينى جديد يعنى ليل ونهار اوزرينه واقعدر حالفك يومى ممتد اولميان لسان فعلى اولان كلامه مقارن قلمسيله ليل ونهاره عام وشامل اولدى واكر يوم ايله فقط نهاره نيت ايدرسه آنده استعماليله حقيقتى اولمغله تصديق اولنور متن لا يكلم فلان اليوم مثالى صحيح دكلدر زيرا بونده يمين يومك باقيسى اوزره در معرف باللام اولمغله غروب شمسله يمين ساقطه اولور كتزك وعامۀ متونك مثاللرى يوم اكلم فلانا فعلى الجديدين در ليل ونهاره جديدين اطلاقى دائما تجدد ايتدكلرينه بناءًدر ﴿ (ولو قال ليلة) اكلم فلانا فكذا (فهو على الليل خاصة) لعدم استعماله مفردا فى مطلق الوقت ﴿ بر كمسه فلانله تكلم ايتديكم كيجه شويله اولسون ديو يمين ايتسه يمينى انجق ليله اولور نهار بياض نهاره خاص اولديغى كبى ليل مفرد اوله رق مطلق وقتده استعمال اولنمديغندن اما ليالى جمع اولنجق

ايامـده عام اولور ❊ قال (ان كلمـته) اى عمرا (الا ان يقدم زيداو حتى او
الاان يأذن اوحتى) يأذن (فكذا فكلمه قبل قـدومه او) قبل (اذنه حنث و
لو (بعدهمـا لايحنث) لجعله القـدوم والاذن غاية لعـدم الكلام ❊ بركسـه
زيدقـدوم ايتمـدكجه وياقـدوم ايدهنهدك ويااذن ويرمدكجه وياذن ويرهنهدك
اكر بن عمر وايله تكلم ايدرسم عبـدم حر اولسـون ديوب بعـده قـدومندن
ويا اذنـندن مقدم انكله مكالمه ايتسـه حانث اولور واكر قـدوم ويا اذندنصكره
تكلم ايدرسه حانث اولمز قد وملهء اذنى عدم كلامه غايت قلمغله يمين غايتدن مقدم
باقى وصكره منتهيه اولمغله بعد الانتها كلامله حانث اولمدى وحتىنك غايت ايچون اولسى
ظاهر دراماالاانتركيبنده اصل اولان استثنادر بعض استثنامتعذر اولديغى محلده شرط
غايت ايچونده اولور ميانهءزند اولان استثنا ايله شرط وغايتك هر برلرينك حكملرينك
مابعدلرينه مخالفتلرى مناسبتنه بنأ ❊ (وان مات زيد قبلهما سـقط الحلف) قيد
بتأخيرالجزاء لانه لوقدمه فقال امرأته طالق الاان يقدم زيد لم تكن للغاية بل للشرط لان
الطلاق ممالايحتمل التأقيت فلا تطلق بقدومه بل بموته ❊ واكـر مز بور
زيد قدوم واذندن اقدم وفات ايدرسـه محل برفوت اولمغله حلف سـاقط اولور
مصنف عليه الرحمـهنك مثـالنده جزايى تأخير ايله قيدلديغى منـاسبدر واكر
ان كلمته شرطنى حذفله برابر جزايـده تقديم ايدوبده امرأته طالق الا ان يقدم
زيد ديسـه بونده الاان غايت ايچـون اولمز بلكه شرط ايچـون اولور طـلاق
توقيته احتمالى اولميـان برشى اولمغله قدوميله طلاق واقع اولمز بلكه موتيله واقع
اولور زيرا انت طـالق الاان يقدم زيد كلامنك معناسى انلم يقدم زيد فانت
طـالق در ايمـدى قدوميله طلاق واقع اولمز ويمين مطلق اولمغله مادام زيدحياتده
اولدقجـه يتـه عـورت مطلقه اولمز واكر زيد وفات ايدرسـه حنثك شرطى
تحقق ايتكله عورت بوش اولور ❊ (كما لوقال) لغيره (والله لااكلمك حتى يأذن لى
فـلان اوقال لغريمـه والله لاافارقك حتى تقضى حـقى) اوحلف ليوفينه اليوم
(فمـات فلان قبل الاذن اوبرئ من الدين) فاليمين ساقطة والاصل ان الحالف
اذاجعل ليمينه غاية وفاتت الغاية بطل اليمين خلافا للثانى ❊ مسألهء سـابقده
يمينك سـاقط اولديغى بركسـهنك آخر كسـهيه والله بن سنكله تكلم ايتمم حتى
فلان كسـه بكا اذن ويرمـدكجه ويامـديوننـد والله سـندن مفـارقت ايتمم
حتى حقمى ادا ايتمدكجه ويا والله بوكون دينمى ادا ايدهرم ديوب بعده اذندن مقدم
اول فلان وفات ايدوب وياخـود دينـدن برى اولسـه يمينك ساقط اولديغى
كـبى بونده اصل وقاعده بودركه برحالف يمينى ايچون برغايت ونهـايت قيلوب
غايت فوت اولوب حصولى امكانى قالسـه قسمى باطـل اولور بار اولمسى ممكن

اولمغين امام ثانى ايچون اختلاف واردر ❊ (كلمة مازال ومادام وماكان غاية
تنتهى اليمين بهـا) فلو حلف لايفعل كذا مادام بخارى فخرج منها ثم رجع ففعل
لايحنث لانتهاء اليمين ❊ مازال ومادام وماكان كلمهلرى غايتـدرلر يمين كندولريله
نهـايت بولور پس بركسـه مادام بخـاراده اولدقجه شوفعلى ايشلمم ديو حلف
ايدوب صكره آندن خروج بعده عودت ايدوب اول فعلى ايشلسـه يميننده حانث
اولمز يمين منتهيه اولمغله ❊ وكذا لايأكل هذا الطعام مادام فى ملك فلان فباع فلان
بعضه لايحنث باكل باقيه لانتهاء اليمين ببيع البعض ❊ ينه بويله بن شو طعـامى اكل
ايتمم مادام فـلان كسـهنك ملكنده اولدقجه ديوب بعـده فـلان اول طعـامك
بعضنى بيع ايلسـه باقيسنى اكليله حانث اولمز بعضك بيعيله يمين نهـايت بولمغله لكن
ماسـبقده مرور ايتديكه برطعـام وياشراب جملهسنى بردن اكل وياشرب ممكن
اولمجق كليسنى اكل وشربدن لازمدر بعضنى اكليله حانث اولور ❊ وكـذا
لاافارقـك حتى تقضينى حـقى اليوم اوحتى اقدمك الى السلطـان اليوم لايحنث
بمضى اليوم بل بمفارقته بعـده ولوقـدم اليوم لايحنث وان فارقـه بعده يحنث ❊
ينـه بويله بن سـندن بو كـون حقمى ادا ويا سـلطـانهسنى تقـديم
ايدهنهدك مفارقت ايتمم ديسه بلا مفـارقه اول كونك مضيله بلكه اول كوندنصكره
مفارقتـله حانث اولمز حلف مز بورده اليوم لفظـنى تقديمـله لاافارقك اليـوم
حتى تعطينى حقى ديرسـه حانث اولمز هرنقدر بعدمضى اليوم كنـدودن مفارقت
ايدرسه ده فراق اول كـونله توقيت ايتمكله ❊ وكـذا لوحلف ان يجره الى باب
القاضى و يحلفه فاعترف الخصم اوظهر شهود سقط اليمين لتقيده من جهة المعنى
بحال انكاره كما سيجئ فى باب اليمين فى الضرب ❊ وينـه بويله برى برينى
محكمهيه چكوب كـندويه تحليفـه حلف بعـده خصمى مدعاسـنى
اقرار وياكندولرك شاهدلرى ظاهر اولسـه حلفى ساقط اولور معنا ده
انكارى حاليله تقيد ايتمكله تكم باب اليمين فى الضرب ده كلور ❊ (وفى) حلفه
لايكلم عبده) اى عبد فلان (اوعرسـه اوصديقه اولايدخـل داره) اولايلبس
ثوبه اولايأكل طعامه اولايركب دابته (ان زالت اضافته) ببيع اوطلاق اوعداوة
(وكلمه لم يحنث فى العبد) ونحوه ممايملك كالدار (اشاراليه) بهذا (اولا) على المذهب
لان العبد ساقط الاعتبار عند الاحرار فكان كالثوب والدار ❊ برى برينـك
ملكنه اضافتـله فلانك عبـديله تكلم ويادارنه دخول ويا ثوبنى لبس ويا طعامنى
اكل ويادابهسنه ركوب ايتمم ويا ملكنك غيريه اضافتله عرسيله وياصديقيله
تكلم ايتمم ديو حلفنده بيع وياطـلاق وياعداوت سببيله شيئك اول كسـهيه اضافتى

زائله اولوب حالف مثلا عبد ايله تكلم ايتسه حانث اولمز وكذا بدلنه وفعل المحلوف عليه ديسه اولى اولوردى دخول داره عام اولديغنه بناً ومذهب مختاره كوره حالف اول شيئه اشارت ايتسون ويا ايتسون حانث اولماز زيرا عبد حمار كبى اسواقده بيع اولنمغله عندالاحرار اعتبارلرى ساقط اولديده ثوب ودار مثلا اولدى ﴿ (وفى غيره) اى فى تكليم غير العبد من العرس والصديق لا الدار لانها لا تكلم فتكون الدار مسكوتا عنها للعلم بانها كالعبد بالطريق الاولى فتنبه (ان اشار) بهذا اوعين (حنث) لان الحر يهجر لذاته (والا) يشر ولم يعين (لا) يحنث (وحنث بالمتجدد) بان اشترى عبدا اوتزوج بعد اليمين ﴾ عبدك غيرى اولان عرسله وصديقله تكلمده اكر كندولرينه هذا ايله اشارت ويا لا اكلم صديقك زيدا ديه رك اسمنى ذكر ايله تعيين ايدرسه محلوف عليهى بعد زوال الاضافة آنيا نله حانث اولور حردن لذاته هجران اولنمغله تحرك بيانته كوره اضافت وعدم اشارت صورتنده بعدالزوال كليسنده حانث اولمز واكر اشارت وتعيين اولمزسه اضافت زائله اولنجق حانث اولمز ويميننه نصكره عبد اشتراسى ويا عرس زوجيله متجدد ايله تكلمده بنه حانث اولور اضافت موجوده اولمغله واضافتك زوالنده دارده حنث اولماز كندى ايله تكلم اولنمغله دار مسكوت عنها اولور عبد كبى اولديغى بالطريق الاولى معلومدر وجه اولويت عبدك عاقل دارك غير عاقل اولمسيدر فتنبه متنك تعميمنك مناسب اولمسنه اشارتدر ﴿ (لا يكلم صاحب هذا الطيلسان) مثلا (فكلمه بعدما باعه حنث لان الاضافة للتعريف ولذا لوكلم المشترى لم يحنث ﴾ بركسه مثلا بن اشبو طيلسانك صاحبيله تكلم ايتمم ديو حلف بعده اول كسه آنى بيع ايتدكدنصكره كندى ايله تكلم ايتسه يميننده حانث اولور اضافت تعريف ايچون اولوب وانسان ثوب ايچون عداوت اولنمبوب بلكه ذاتنده اولان برمعنادن ناشى معادات اولنديغنده بناً حتى اول طيلسانى اشترا ايدن كسه ايله تكلم ايتسه حانث اولمز هذ الطعام وهذه الدار دخى هذا الطيلسان كبيدر طيلسان تا ايله تيلسان معربيدر تاطايه مقلوبدر صوفدن منسوج مدور برنوع عجم لباسيدر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم هجرت اراده بيوردقلرى وقتده حجرۀ سعادت قرينلرندن برطيلسانله ابو بكر الصديق رضى الله تعالى عنهك حجرۀ يمن ارتسا ملرينه لاجل الاختفا وقت ظهيره ده خروج وتشريف بيوردقلرى مرويدر ﴿ (الزمان والحين ومنكرهما ستة اشهر) من حين حلفه لانه الوسط (وبها) اى بالنية (ما نوى) فيهما على الصحيح بدائع ﴾ معرفه ويا نكره اثباتده ويا نفيده زمانله حين حلفى وقتندن آلتى ماه اعتبار اولنور معنالرندن بو وسط اولمغله زيرا حينك ساعت معناسنده اولمسى واردر فسبحان الله حين تمسون

آيت كريمه سنده ساعت تمسون ايله تفسير اولنديغى كبى وقرق سنه يه ده اطلاق اولنور { هل اتى على الانسان حين من الدهر } نظم مجيدنده كى كبى بونده انساندن مراد آدم عليه الصلاة والسلام حيندن مراد قرق سنه در وآلتى آيده اراده اولنور { تؤتى اكلها كل حين } كلام متيننده اولديغى كبى بونده حينى ابن عم خيرالناس عبدالله بن عباس رضى الله تعالى عنهما آلتى ماهله تفسير وبيان بيورمشلردر امدى آلتى ماه وسط اولمغين { خيرالامور اوساطها } اولمغله اكا حمل اولندى زمانده حين كبيدر ❊ تبيين بزيادة انتهى ❊ وقول صحيح اوزره زمانله حينده حالفك كندويه نيت ايتديكى نيتيله اولور شارح رحمه اللهك بهاضميرنى اى بالنية ايله تفسيرى ضميرك نوى فعلنك متضمن اولديغى نيته ارجاعنه اشارتدر امدى ضمير لفظا متأخر رتبة متقدم لفظك متضمن اولديغى مرجع معنوى يه عائد اولمش اولدى زيرا اصل كلام مانواه كائن بها تقديرنده در ❊ حلبى ❊ ﴿ (وغرة الشهر ورأس الشهر اول ليلة) منه (ويومها واوله الى مادون النصف وآخره اذا مضى خمسة عشر يوما) فلو حلف ان يصوم اول يوم من آخر الشهر وآخر يوم من اول الشهر صام الخامس عشر والسادس عشر ﴾ شهرك غره سى ورأسى كندودن اولكى كيجه وكونيدر وشهرك اولى مادون النصفدكدر وشهرك آخرى اون بش كونى مرور ايتدكده در فيحان بركسه شهرك آخرندن اولكى كونى واولندن آخركى كونى صومه يمين ايتسه اون بشنجيله اون التنجى كونى صائم اولور بونده لف ونشر مشوش واردر مصنف والا جناب رحمه الله تعالى مادون النصف تعبيرنده بحره اتباع ايتدى مناسب اولان الى النصف ديمك ايدى اون بشنجى كونى آخر اول قيلديقلرينه بناً قهستانينك عباره سى بو مقالهدن سالمدر زيرا اول اول الشهر من اليوم الاول السادس عشر وآخر الشهر منه الى الآخر بيورمشدر ﴿ والصيف من حين القاء الحشو الى لبسه ضد الشتاء بدائع ﴾ ياز ايچلك وكورك كبى نسنهلرى براغوب واستقبال وقتندن لبسنه دكيندر شتانك ضديدر لكن بوصيفله شتانك معرفتى روزنامه حسابنجه بلينلره كوره در روزنامه يه عالم اولان ارباب معارفه كوره ياز وقيش آنك حسابنجه در ﴿ (و) فى حلفه لا يكلمه (الدهر والابد) هو (العمر) اى مدة حياة الحالف عند عدم النية (ودهر) منكر (لم يدر وقالا هو كالحين) وغير خاف انه اذا لم يرو عن الامام شئ وجب الافتاء بقولهما نهر ﴾ بركسه بن فلانله دهرده وابدده تكلم ايتمم ديو حلف ايلسه حالفك عمريكه مدة حياتى مراد اولنور اكر برشيئه نيت ايتمزسه واكر برشيئه نيت ايتمش اولورسه آنكله عمل اولنور

ودهر نكره اولەرق ايراد اولنـور سـه آنك حالى معلـوم اولمديغنـه امام اعظم رحـمه الله تعالى آنده لا ادرى بيورديلر امامين اولده حين كبيدر ديديلر ابدك معرفه سيله نكره سى بينـنده فرق يوقدر وارباب كماله خفى دكلدركه امام اعظم رحمه الله تعالى دن بر مسئله ده بر قول روايت اولنمديجق امامين قوليله افتا واجبدر ومذهب حنفيـه ده نص اولمزسـه مذهب مالكى ويا شافعيـله عمل اولنـور ﴿ وفى السراج توقف الامام فى اربعة عشر مسئلة ونقل لا ادرى عن الائمة الاربعة بل عن النبى صلى الله تعالى عليه وسلم وعن جبريل عليه السـلام ايضا ﴾ سراج نام كتابده مرسـومدركه امام اعظم وهمام اقدم رحمه الله تعالى ورضى عنـه حضرتلرى اون درت مسـئله ده توقف بيـورديلر جواب ويرمديلر وائمهٔ اربعه رحمهم الله تعالى دن بلكه رسـول اكرم ونبى محترم صـلى الله تعالى عليه وسلمدن وجبريل امين عليه السـلامدن دخى لا ادرى واقع اولمشـدر واما م اعظمك توقف بيـورديغى اون دردك طقـوزنى ابن ابى شريف نام بر شاعر ماهر نظمله ذكر وبيان بيورمشـلردر (نظم) ❊ حمل الامام ابا حنيفة ديـنه ❊ ان قال لا ادرى لتسعة اسـئله ❊ اطفال اهل الشرك اين محلهم ❊ وهل الملائكة الكرام منضله ❊ ام انبيـاء الله ثم اللحم من ❊ جلالة انى يطيب الاكل له ❊ والدهر مع وقت الختان وكلبهم ❊ وصف المعلم اى وقت حصله ❊ والحكم فى الخنثى اذا ما بال من ❊ فرجيه مع سـؤر الحمار استشكله ❊ واجاز نقش الجدار لمسجد ❊ من وقفه ام لم يجزان يفعله ❊ من قال لا ادرى فيما لا يدره ❊ فقد اقتدى فى الفقه بالنعمان ﴾ امام اعظم رحمه الله تعالى توقف بيـوردقلرى انجـق دهر منكرده ايدى ناظمك معرف ايرادى قول غير صحيح اوزره معرفده دخى توقفى اولديغنه مبنيدر واشـبو الدهرده توقفلرى تأدبا ولسـانلرنى بونده تحـديده حفظـادر زيرا خبرده { لا تسـبوا الدهر فان الله هو الدهر } وارددر خالق الدهر ايله مأولدر صاحب بحر بوندن مستبان اولان مجتهدك جميع مسـائل شرعيه يه عالم اولمسى شرط دكلدر ديدى وبونده امام مشار اليهـك كمال علم وورعنـه اشـارت واردر وابن عمر رضى الله تعالى عنهمدن مرويدركه برشيدن سؤال اولندقده لا ادرى بيوردبده بعـده ديديكه طوبى لابن عمر سئل عن شئ لا يدريه فقال لا ادرى كرمانيـده مسطوردركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم سـوال اولنديكه بقعه ومكانلرك قنغيسى افضلدر سـعادتله جوابنـده لا ادرى حتى اسئل جبريل عليه السـلام بيـورديلر وآندن استفسـار بيـورد قلرنده اول دخى لا ادرى حتى اسئل ربى بيوروب وسـؤال ايتديكنده جوابده بقعه لرك خيرلوسى مسـاجد واهللرينـك خيرلوسى دخـولا مقدم وخروجا مأخر اولانلردر وشرلولرى دخولا الك صكره

(وخروجا)

وخروجا الك اول اولانلردر بيـورلمشـدر وحقايقـده مذكـوردركه بونده هر بر كندودن اسـتفتا اولنـان ذواته تنبيه واركه كندولرى ايچون وقوف تام اولميان مسـائلده توقف ايدوب محلنه مراجعت ايده لوم ديمكدن اسـتنكاف وعار ايتميـدلر زيرا على العميا جوابه جرئت حرامه حـلال وحلاله حرام ديه رك افترا على الله اثمنى موجب شئ عظيمدر حفظنا الله تعـالى وايا كم بلطفه الجزيل ووفقنا بالهـام الجميـل وامام غزالى احيـاء العلـوم نام كتابنـده روايت ايدركه رسـول الله صلى الله تعـالى عليه وسلم سعادتله بيور مشلركه { ماادرى اعزير نبى ام لا وماادرى اتبع ملعـون ام لا وماادرى اذو القرنين نبى ام لا } بو كلام شريفى الله عظيم الشـانك كندولرنى بواسرارلره مطلع وواقف قيلمازدن مقـدم اولمق كرك زيرا بعـد الاطلاع تبع مؤمندر ديو اخبـارلرى منقـولدر ﴿ (وايام كثيرة والشهور والسنون) والجمـع والازمنة والاحانين والدهـور (عشرة) من كل صنف لانه اكثر مايذكر بلفظ الجمع ففى لا يكلمـه الازمنة خمس سـنين (ومنكرهـا ثلثـة) لانه اقل الجمع مالم توصف بالكثرة كامر ﴾ ويميـنده مثلا لا اكلمه ويالا اكلمه الشهور الخ ديسـه يعنى فلانه چوق كونلر وآيلر وسـنه لر وجمعه لر وزمانلر وحينلر ودهرلر ايله تكلم ايتم ديسـه حنث بونلردن هر برصنفدن اون ايله تقـدير اولنـور اون جمع لفظيله ذكر اولنـانلرك آكثرى اولمغله يعنى عشره كندوده يقينا جمع لفظى استعمال اولنـان كسـور اعدادك نهايتيدر زيرا ثلثة رجال اربعـة رجال دينـور عشرة رجاله دك عشره يى تجاوز ايدنده احد عشر رجلا دينـور الى آخره امدى لا يكلمه الازمنـة بش سـنه تقـدير اولنـور زيرا زمان حين كبى التى ماهله اعتبار اولنمغله اونى بش سـنه اولمش اولور لا اكلمه الجمع ديديكنه نظرا اونه قدر هر برجمعه ده كلامى ترك ايدوب هفتـه نك سـائر ايامنـده مكالمه ايدر اكر جمعله اسـبوعلره نيت ايتمه مش سـه ده يوقسـه اون هفته ده تكلمى ترك ايدر لكن عرفده جمعه هفتـه يه اطلاق اولنـور ومار الذكر جمعلر منكرا استعمال اولنورسـه اوچ تقـدير اولنور كندويه اسم جمع اطلاق اولنـان كسورك اقلى اولمغله مادام ايام كثيره ده كى كبى كثرتله متصف اولمزسـه ﴿ (حلف لا يكلم) عبيدا او (عبيد فلان اولا يركب دوابه اولا يلبس ثيـابه ففعل بثـلاثة منها حنث وان كان له) اى لفلان (اكثر من ثلثة) من كل صنف (والا) بان كلم من اقل من ثلاثة (لا) يحنث وتصح نيـة الكل ﴾ بركمسـه بن عبـدلر ايله ويا فـلانك عبـدلريله تكلم ايتم ويا دابه لرينـه بنم ويا ثوبلرنى كيم ديو حـلف ايدوب بعـده آنلردن اوچرلرينى ايشله سه كه مثلا اوچ عبدله تكلم ايتسه ويا اوچ رأس دابه سنه ركـوب ايلسه حانث اولور هرنقـدر بهر صنفدن كندونك اوجدن زيادهسى اولورسـه ده يوق

اوچدن اقلیله تکلم ایدرسه حانث اولمز وحالفك آنك دواب وغلماننك کلیسنه نیتی صحیحه اولور ﴿ ولوکانت یمینه علی زوجاته اواصدقائه اواخواته لایحنث مالم یکلم الکل ﴾ مماسمی لان المنع لمعنی فی هؤلاء فتعلقت الیمین باعیانهم ولولم یکن له الاخ واحد فان کان یعلم به حنث والالا کما فی الواقعات والحق فی النهر الاصدقاء والزوجات ﴿ برکسه فلانك زوجه‌لری ویا احبابلری ویاقرنداشلریله تکلم ایتمم دیو حلف ایلسه کندولرینه زوجات ویا اصدقا ویا اخوه اطلاق اولنان کسه‌لرك کلیسیله مادام تکلم ایتمدکجه حانث اولمز زیرا بونلردن کلامی منع کندولرینك ذاتلرنده اولان برموجب نفرت معنابه اولمغله یمین کندولرینك عینلرینه تعلق ایتدی کانه بونلر ایله تکلم ایتمم دیمش اولدی اما سابق الذکر لایکلم عبد فلان مسئله سنده منع کندولرده اولان برمعنایه مبنی اولمغین یمین فلان منسوب اولان اعیانله تقیید اولنمدی ایمدی اول کمسه فقط برقرنداشی اولسه اکر آنك برقرنداشی اولدیغی معلوم اوله‌رق یمین ایتمشسه آنکله تکلمله حانث اولور مجازا جمعی اطلاق ومفردی اراده ایتمش اولور واکر قرنداشی بر اولدیغی معلومی اولمیه‌رق یمین ایتدیسه آنکله مکالمه ایله حانث اولمز یمینله واحد مراد ایتمکله جمع اوله‌رق یمینی باقی قالمش اولمغله تکم واقعاتده بویلجه مسطوردر صاحب نهر تفصیل مذکورده اصدقا ایله زوجاتی اخوه‌یه الحاق ایلدی ﴿ قلت وهی من المسائل الاربع التی یکون فیها الجمع لواحد کما فی الاشباه واما الاطعمة والثیاب والنساء فیقع علی الواحد اجماعا لانصراف المعرف للعهد ان امکن والافالجنس ولونوی الکل صح ﴾ شارح رحمه الله تعالی دیرکه اشبو ولولم یکن له الاخ واحد مسئله‌سی کندوده جمع واحد کبی اولان مسائل اربعه‌دندر تکم اشباهك ایماننده مذکوردر ایکنجیسی انجق بر ولدی اولان واقفك اولادینه وقفیدر بنیه وقف اولادك خلافنه‌در اوچنجیسی فلان بلده‌ده اقامت ایدن اقاربه وقف اولنوب اول بلده‌ده اقاربدن انجق بردانه قالمق صورتیدر دردنجیسی بن اشبو سفره‌دن اوچ اتمك اکل ایتمم دیو حلف وآنده فقط براتمك اولمق مسئله‌سیدر لکن ایکنجی مسئله‌یه مصنفك کلامی وارکه آنی کندی شرحنده قاضیخاندن نقلله ذکر ایدرکه واقفك اولادی ویاخی لفظلری حکما بردر اکر واقفك بر ولدی اولورسه وقفك نصفی اکا ونصف آخری فقرایه عائد اولور امایمین اطعمه وثیاب ونسایه اولورسه اجماعا بردانه سنه واقعه اولور ممکن اولورسه معرف باللام عهده ممکن اولمزسه جنسه صرف اولنمغله اما نکره اولورسه ظاهر اولان اوچیله حانث اولمقدر واکر دنیاده اولان اطعمه ونساء وثیابك کلیسنه نیت ایدرسه قول صحیح اوزره دیانة صحیحه اولور اکر

(جمع)

جمع صیغه‌سیله تعبیر ایدرسه والله سبحانه وتعالی اعلم واستغفر الله العظیم

﴿ باب الیمین فی الطلاق والعتاق ﴾

اشبوباب طلاق وعتاقده یمینه دائر مسائلی مشتمل بابدر ﴿ الاصل فیه ان الولد المیت ولد فی حق غیره لافی حق نفسه ﴾ اشبو باب فوائد مابك جامع اولدیغی بعض مسائل شرعیه‌ده اصل اصیل وقاعده وتفصیل بودرکه ولد میت غیری حقنده ولددرکه کندیله وضع حمل ایدن معتده‌نك عدتی منقضیه وکندودن صکره ظهور ایدن دم دم نفاس وآناسی ام ولدو کندویه تعلیق اولنان شی واقع اولور کندی نفسنده ولد دکلدرکه کندوسی زید ویاعمر ودیو بر اسمله بنام اولمز وغسل اولنوب اوزرینه نماز قیلنمز وارث ووصیته مستحق اولمز وکندوسی عتق اولنمز مثالی ان ولدت فانت کذا حنث بالمیت بخلاف فهو حردز تربیا کلور ﴿ وان الاول اسم لفرد سابق والآخر لفرد لاحق والوسط لفرد بین العددین المتسا وبین وان المتصف باحدهما لایتصف بالآخر للتنافی ولاکذلك الفعل لعدمه لان الفعل الثانی غیر الاول ﴾ بومضمون دخی مزبور اصل تتمه‌سندندر یعنی اول لفظی فرد سابقك آخر فرد لاحقك وسط عددین متسا وبین میانه‌ده‌کی اولان فردك اسمیدر اوچدن ایکنجی بشدن اوچنجی کبی آخرینك تحققنده معتبر اولان بالفعل سابقك وجودیدر اولینده غیرك کندونك اوزرینه عدم تقدمیدر مارالذکر اول وآخر ووسطك بریله متصف اولان نسنه دیکریله متصف اولمز میانه‌لرنده منافات اولمغله باحدهما ضمیری بعض نسخه‌ده جمع ضمیری ایله باحدهادر واولی اولانده بودر مرجع متقدم اوچ اولمغله ایمدی برکسه الك صکره‌کی تزوج ایده‌جکم عورت بوش اولسون دیوب بعده برعورت صکره بردخی تزوج ایدوب صکره اولکنی تطلیق بعده ینه آنی تزوج ایدوب صکره کندوسی وفات ایلسه بردفعه تزوج ایتدیکی عورت بوش اولور تزوجی کندونك اوزرینه اعاده ایتدیکی برکره اولیتله متصفه اولمغله بردخی آخریتله متصفه اولمز میانه‌لرنده تضاد بولنمغله تکم الك صکره‌کی ضرب ایتدیکم عبد حر اولسون دیوب بعده برینه ضرب صکره برینه دخی ضرب بدنصکره مقدمکینه ضربی اعاده ایدوب بعده کندوسی وفات ایتسه بردفعه ضرب اولنان آزاد اولور فعل بویله دکلدرکه بودفعه اولیتله متصف اولمسی آخریتله موصوف اولمسنه مانع دکلدر میانه‌لرنده تنافی اولمغله زیرا فعل ثانی اولك غیریدر یعنی بریله متصف اولان

دیکریله موصوف اولانك غیریدر ﴿ فلوقال آخر تزوج اتزوج فالتی اتزوجها طالق طلقت المتزوجة مرتین لانه جعل الآخر وصفا للفعل وهو العقد وعقدها هو الآخر ﴾ قیچانکه برکسه الك صکره کی تزوجکه بن انی ایده‌رم ایشته اول عورتکه بن تزوج ایده‌رم اول بوشدر دیسه ایدی ایکی دفعه تزوج اولنان عورت بوش اولور زوج آخر عقدی فعلنه وصف قیلنمغله عقد آخری اولدی ﴿ (اول عبد اشتریه حر فاشتری عبدا عتق) لما مر من ان الاول اسم لفرد سابق وقد وجد (ولو اشتری عبدین معا ثم آخر فلا) عتق (اصلا) لعدم الفردیة (فان زاد) کلمة (وحده) او اسود او الدنانیر (عتق الثالث) عملا بالوصف ﴾ الك اولکی عبدکه آنی اشترا ایده‌رم اول حردر دیوب بعده برعبد اشترا ایلسه اول عبد عتق اولور اول کلمه‌سی فرد سابقه اسم اولوب اول دخی بولندیغنه بنأ مزبور حالف مقدما ایکی عبدی بردن اشترا صکره برآخرینی دخی اشترا ایلسه اصلا که نه عبدینده ونه عبد واحدده عتق اولمز فردیتله سبق اولمغین وحالف مزبور کلامنده وحده ویا اسود ویا دنانیر کلمه‌لرین زیاده ایلیوب ووصف بولنورسه ثالثك منفرد ویا دنانیرایله اشترا اولنان وکندودن مقدمکی ابیض اولان اسود عملا بالوصف عتق اولنور ﴿ (ولو قال اول عبد اشتریه واحدا فاشتری عبدین ثم اشتری واحدا لا یعتق الثالث) واشار الی الفرق بقوله (للاحتمال) ای لان قوله واحدا یحتمل ان یکون حالا من العبد او المولی فلا یعتق بالشك وجوز فی البحر جره صفة للعبد فهو کوحده وجوز فی النهر الرفع خبر لمبتدأ محذوف فهو کواحد ﴾ واکر حالف واحدا اشترا ایتدیکم عبدك اولکیسی عتق اولسون دیوب بعده ایکی بعده واحد برعبد اشترا ایلسه ثالث عتق اولمز صورة سابقه‌ده‌کی وحده ایله بونده‌کی واحدا میانه‌لرنده‌کی فرقه مصنف علیه الرحمه للاحتمال قولیله اشارت ایدرکه زیرا بونده‌کی واحدا عبددن حال اولوب مفعولك حالنی بیان ایتمکده احتمالی وار ویا مولادن حال اولمسیده محتملدر امدی شك اولمغله عتق اولمدی اولکی احتماله نظرا واحدا وحدة ذات افاده ایدوب اول دخی عبدلرك جمله‌سنده متحقق اولمغله عبد عتق اولنمدی ایکنجی‌یه کوره وحدت مولی‌ده اولمغله عتق ایجاب ایدر خلاصه کلام واحدا فقط ذات عبدده اولان مشارکتی نفی ایدر وحده ذاته مقارن اولان فعلده‌کی مشارکتی نفی ایدر ایدی مسئله اولاده‌کی وحده‌نك مفادی تمکلده کندویه مشارکت اولنمیان اولکی عبد دیمك اولور بوده ثالثدر بحرده واحد لفظنك عبده صفت اوله‌رق جرنی تجویز ایلدی بوتقدیرجه وحده کبی اولور لکن خطده الف اولمغله رفع وجره مساعد اولمز صاحب نهر انا و یاهو مبتدای محذوفنه

(خبر)

خبر اوله‌رق رفعنی تجویز ایلدی بوده واحد کبیدر نصب حالنده‌کی احتماللر بونده دخی جاریدر ﴿ (ولو قال اول عبد املکه فهو حر فملك عبدا ونصف عبد عتق الکامل) وکذا الثیاب بخلاف المکیلات والموزونات للمزاحمة زیلعی ﴾ برکسه الك اول مالك اولدیغم عبد حر اولسون دیوب بعده برعبدایله برده نصف عبده مالك اولسه عبد کامل عتق اولنور نصف عبد عبد اولمغین عبد اسمنده کندویه مشارك اولمغله کندودن اولیت وفردیت وصفنی قطع ایتمدی ثیاب دخی بوندن بویله‌در مکیلات وموزوناتده مزاحمه اولمغله عبدك خلافنه‌در زیرا اولچکدن نصفیله کامل اولچکدن نصفه وآنکله تمام براولچك اولور امانصف عبد بونك خلافنه‌درکه انجق کندی نصفیله کامل اولور کندویه متصل اولدیغنه بنأ ﴿ (قال آخر عبد املکه فهو حر فملك عبدا فمات الحالف لم یعتق) اذ لابد للآخر من الاول بخلاف العکس کالبعد لابد له من قبل بخلاف القبل ﴾ برکسه الك صکره‌کی مالك اولدیغم عبد حر اولسون دیوب برعبده مالك اولوب بعده وفات ایلسه اول عبد عتق اولمز زیرا خانك کسریله آخر ایچون براولدن لازمدر عکسیکه اول عبد املکه الخ بونك خلافنه‌در زیرا اول مالم یتقدم علیه غیره‌در بو ایسه کندویه غیری شی لاحق اولمقسزین بولنور مزبور آخر بعد کبیدر کندویه برقبل لازمدر قبل آنك خلافنه‌درکه کندودن صکره برشی بولنمق لازم دکلدر زیرا کندونك معناسی کندویه برشی تقدم ایتمدی دیمکدر ﴿ (فلو اشتری) الحالف المذکور (عبدا ثم عبدا ثم مات) الحالف (عتق) الثانی (مستندا الی وقت الشراء) فیعتبر من کل المال لو الشراء فی الصحة والا فمن الثلث وعلیه فلا یصیر فارا اذا علق البائن بالآخر خلافا لهما ﴾ قیچان حالف مزبور برعبد اشترا ایدوب صکره بردخی اشترادن صکره کندوسی وفات ایلسه ایکنجی اشترا ایتدیکی عبد آخر حر اولمغله وقت شرایه مستندا عتق اولنور امدی شرا صحتی حالنده اولمدیسه ثلثدن اخراج اولنور مرضده وصیت کبی اولمغله واشبو وقت شرایه استناده بنأ طلاق باینی آخره تعلیق ایدوب آخر امرأة اتزوجها فهی طالق ثلاثا دین کسه‌نك طلاقی امام اعظم رحمه الله تعالی نزدنده فار اولمز وآنی تزوج ایتدیکی وقتدن واقع اولور وعورت کندودن میراث اخذ ایتمز واکر زوج کندویه دخول ایتمشسه دخول بشبهة سببیله تمام مهر وقبل الدخول طلاق اولمغله نصف مهر اخذ ایدرده بریچق مهر اولور وعدتی بلا احداد حیضله اولور امامین ایچوندر اختلاف مشار الیهما بهمه حال اشترا کرك صحت وکرك مرض حالنده اولسون ثلثدن عتق اولنور دیدیلر زیرا آخریت انجق ثانیدن صکره آنك غیری یی عدم اشترا ایله ثابت اولور بو ایسه موتله تحقق ایتمکله شرط حین موتده بولنمش اولدی وطلاق خصوصنده

مشار اليهمايه كوره حين موتده واقع اولور و زوج فار اولمغله عورت كندودن
ميراث اخذ ايدر وكندويه انجق بر مهر لازم اولور وعدة طلا قله عدة وفاتك
قنغيسى اجلا ابعد ايسه آنكله معتده اولور ❊ واما الوسط ففى البدائع انه
لايكون الا فى وتر فثانى الثلثة وسط وكذا ثالث الخمسة وهكذا ❊ مصنف
عليه الرحمه اول ايله آخرى ذكر ايدوب وسطى ترك ايتمكله آنى شارح
عليه الرحمه بيان ايدركه اما وسطك كندوسى بدايعده ذكر اولنديغنه كوره
انجق عدد وترده اولور امدى اوچك ايكنجيسى وسطدر وبشك اوچنجيسى
بنه بويله‌در وهكذا يدينك دردنجيسى وطقوزك بشنجيسى واون برك التنجيسى
❊ (ان ولدت فانت كذا حنث بالميت) ولوسقطا مستبين الخلق والا لا (بخلاف
فهو حر فولدت ولدا ميتا ثم آخر حيا عتق الحى وحده) لبطلان الرق بالموت
بخلاف الولد او الولادة ❊ بركمسه عورتنه اكر ولد كتوررسك بوشسك
وياجاريه سنه حرسك ديسه آنك ميت ولد كتورمسيله يميننده حانث اولور
عورتى بوش وجاريه سى آزاد اولور وعرفده اكا ولد اطلاق اولنور وشرعده
دخى ولد اعتبار اولنمغله آناسنك عدتى منقضيه ودمى دم نفاس وكندوسى
ام ولد اولور هرنقدر مستبين الخلقة سقط دخى اولورسده واكر ولد ميت مستبين
الخلقة اولمزسه كندويه حكم مزبور اجرا اولنمز حديث شريفده وارددركه
{ يظل السقط محبنطئا على باب الجنة حتى يدخل ابواه الجنة } يعنى دنياده سقط
اوله‌رق تولد ايدن ولد جنة اعلانك قپوسنده غضبناك وكيندار اوله‌رق
ابوينى جنته دخول ايده‌نه‌دك مترقب وشفيع اولور ديمك وسبب غضبى غالبا
ابوينى كندوينى برغرض فاسده مبنى جنين اوله‌رق القايه مباشرتلرى اولمق كرك
محبنطئ همزه ايله العظيم البطن المنتفخ من امتلائه من الغضب ايله مبيندر
صورة مرقومه‌ده حالفك جاريه سنه ان ولدت فهو حر قولى فانت كذالك
خلافنده‌در پس مقدما بر ولد ميت صكره بر آخر والدحى كتورسه بالكرخى
امام اعظم رحمه الله تعالى يه كوره عتق اولنور رقيت موتله باطل اولمغله ان ولدت
فهو حرده‌كى ولد وان ولدت فانت كذاده‌كى ولادت صورت مشروحه سنك
خلافنده‌در ❊ (البشارة عرفا اسم لخبرسار) خرج الضار فليس ببشارة عرفا بل لغة
ومنه فبشرهم بعذاب اليم (صدق) خرج الكذب فلا يعتبر (ليس للمبشر به علم)
فيكون من الاول دون الباقين ❊ بشارت عرفده كندويه تبشير اولنان كمسه‌نك
علم وخبرى اولمديغى واقعه مطابق سرور وفرح ويره‌جك خبره اسمدر امدى
بشارتك تعريفندن محزون ومكدر اوله جق ضررلى خبر خروج ايتدى
بوكا كوره خبر ضار عرفده بشارت اولمدى بلكه لغتده خبر ضاره ده

بشارت اطلاقى وارددر حتى {فبشرهم بعذاب اليم } نظم بلاغت مشحونى بوقبيلدندر
زيرا خبر سوء ايله‌ده تغيير بشره اولور پس اصل لغتده بشارتك خبر ضارده
استعمال اولنمسيله عرف لغتده بنا أ بيانينك آيت كريمه‌ده استعارهٔ تهكميه تقريرلرى
مابينلرنده منافات يوقدر زيرا بر لفظك اصل لغتده برمعنايه وعرف لغتده معناى
آخره اولمسى پك چوقدر مثلا دابه اصل لغتده مايدب على الارضه اسمدر وعرف
لغتده درت آياقلى حيوانه خاصدر كذلك لفظ اصل لغتده رمى معناسنه‌در وعرف
لغتده مايطرحه الفمده مستعملدر ❊ كذا فى رسالة الوضعية ❊ وكذب اوله‌رق اخبار
اولنان خبرسارده هرنقدر وهلهٔ اولى‌ده ظاهرا بشرهٔ وجهده اثر فرح
نمايان اولورسده خلافى ظهور ايدنجك درحال زائل اولمغله اكا اعتبار اولنمغله
صدق قيديله تعريفدن اخراج اولندى وتبشير اولنان كمسه‌نك اول خبر سازه
مقدما علمى اولمق لازم اولمغله مژده دادلر متعدد اولنجق بشارت الك اول
تبشير ايده‌نك اولورده سائرلرينك اولمز انلرككى خبر اولوب بشارت اولمغين
زيرا روايت اولنوركه رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلم عبدالله
بن مسعود رضى الله تعالى عنه قرأن عظيم الشان تلاوت ايدركن اوزرلرينه
مرور وتشريف بيوردىلرده ديديلركه شول بركمسه‌كه قرأن عظيم الشانى
جانب معنوئ رب العالميندن انزال اولنديغى وجه اوزره تروتازه اوله‌رق تلاوته
محبت وشوق ايدر عبدالله بن مسعودك قرائتى اوزره تلاوت ايتسون پس اشبو
پيام مسرت انجامى ابو بكر الصديق وعمر الفاروق رضى الله تعالى عنهما
استماع ايدنجك ابن مسعود رضى الله تعالى عنهه مژده رسان اولوب اخباره
مبادرت ومسارعت ايتدكلرنده ابو بكر رضى الله تعالى عنه سبقت ايدوب مقدمجه
كندولرينه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك قرائتلرينى تحسين بيوردقلرينى
اعلام و انهـا ايتدكلرنده بشرنى ابو بكر واخبرنى عمر رضى الله تعالى عنهما
بيوردىلر مؤلف مرحوم دون الباقين بدلنه دون غيره ديسه خبر واحده ده
اشمل اولمغله اولى اولوردى ❊ (فلو قال كل عبد بشرنى بكذا فهو حر فبشره
ثلاثة متفرقون عتق الاول) فقط لما قلنا وتكون بكتابة ورسالة مالم ينو المشافهة
فتكون كالحديث ❊ ايمدى بركمسه هر بر عبدكه فلان خصوصى بكا تبشير ايدر
حردر ديوب بعده كندولرينى اول خبر ايله دلشاد وفرحناك ايدن يكان يكان
اوچ عبد اولسه فقط مقدمكى عتق اولور بشارت انجق اولكيله اولديغنه بنا أ
وبشارت كتابت ورسالله‌ده اولور مادام قائل مشافهه‌يه نيت ايتمديكجه اكر
مشافهة لسانيله اخباره نيت ايدرسه بشارتده ده حديث كبى اولور كندوده
مشافهه‌نك شرط اولمسنده ❊ ولو ارسل بعض عبيده عبدا آخر ان ذكر الرسالة

عتق المرسل والا الرسول (وان بشروه معا عتقوا) لتحققهامن الكل بدليل فبشروه
بغلام عليم ❊ واكر مزبور سيدك عبدلرينك بعضيسى برآخر عبد ارسال ايتسه
اكر اول عبد رسالتى ذكر ايدوب مثلا فلان كسه سكا فلان كلدى دير ديرسه
ارسال ايدن عبد عتق اولنور واكر رسالتى ذكر ايتزسه رسول عتق اولنور
واكر عبدلر بردن تبشير ايدرلرسه جملهسى عتق اولنورلر بشارت كليسندن
بردن تحقق ايتكله {فبشروه بغلام عليم} آيت كريمه سنده الله جليل ابراهيم
خليل عليه الصلاة والسلامه غلام عليله اخبار ايدن ملائكهنك كليسنه بشارتى
اسناد بيوردى مؤلف وزيلعى وكمال وصاحب بحر فبشروه لفظ شريفنده
فا ايله كتب واملا ايتديلر لكن تلاوت واو ايله در ❊ (و) البشارة (لافرق
فيها بين) ذكر (الباء وعدمها بخلاف الخبر) فانه يختص بالصدق مع الباء
كما مرفى الباب قبله ❊ بشارتده با ايله صله لنوب وصله لنمهده فرق يوقدر
اما خبر بونك خلافندر كه با ايله صله لنورسه صدقه خاصدر تكم بوندن مقدمكى
بابده مرور ايلدى ❊ (والكتابة كالخبر) فيما ذكر ❊ مزبورده كتابده خبركبيدر
الخبر اوزرينه عطفله كتابه قصر اولنسه اخصر اولوردى ❊ (والاعلام) لابد
فيه من الصدق واو بلا باء (كالبشارة) لان الاعلام اثبات العلم والكذب لايفيده
بدائع ❊ اعلامده بشارت كبى كندوده صدقدن لازمدر هرنقدر استعمالى با ايله
اولمزسهده زيرا اعلام على اثباتدر كذب واقعه مطابق اولمغله اثبات علم افاده
ايتمز زيرا علم واقعه مطابق جزمدر ❊ قاعدة (النية اذا قارنت علة العتق
الاختيارية كالشراء مثلا بخلاف الارث لانه جبرى ❊ (و) الحال ان (رق
المعتق كامل صح التكفير والا) بان لم تقارن العلة او قارنتها والرق غير كامل كام
الولد (لا) يصح التكفير ❊ قاعده مقدم خبر مابعدى مؤخر مبتدا يعنى اشبو
مضمون آتى برقاعدة فقهيهدر يعنى يميندن ويا ظهاردن ويا افطار صومدن
ويا قتلدن كفارته نيت شرا كبى عتقك علة اختياريهسنه مقارنه اولوب وعتق
اولنهجق مملوك رقيتده كامل اولورسهكه عتقه بردرلو مستحق اولمزسه تكفير
صحيح اولور شرانك عتقه علة اختياريه اولمسى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك
{لن يجزى ولد عن والده الا ان يجده مملوكا فيشتريه فيعتقه} قول شريفلريله شرايى
اعتاقه سبب قلمسنه مبنيدر يعنى برولد والدندن البته برجزاى حسنله مجازات ايتمز الا كندوبى
مملوك اولهرق بولوب واشترا ايدوب عقيب شراسنده عتق اولنمغله مجازات ايتمش
اولور ايمدى شرا عقيبنده ايلك عتق برفعل ديكر فعل اوزرينه حروف عاطفهدن
فا ايله عطف اولندقده ثانى اول ايله ثابت اولور قاعدۀ مقررهسنه بناءدر
سقاه فارواه واطعمه فاشبعه مثللو اما ارث هرنقدر اسباب ملكدن ايسهده لكن

جبريدر بنابرين شرانك خلافندر وارثك ملكنه بلا اختيار دخوليله كندونك
اسقاطيله ساقط اولمز وتكفيره نيتى صحيحه اولمز واكر نيت علة عتقه مقارنه
اوليوب ويا اولوبده ام ولد كبى رق كامل اولمزسه تكفير صحيح اولمز ام ولدك
رقنك نقصانى وولادتيله عتقه استحقاقى قبحوندر ❊ ثم فرع عليها بقوله
(فصح شراء ابيه للكفارة) للمقارنة (لاشراء من حلف بعتقه) لعدمها
(ولاشراء مستولدة بنكاح علق عتقها عن كفارته بشرائها) لنقصان رقها ❊
بوندنصكره مصنف كتاب عليه رحمة الملك الوهاب قاعدۀ مشروحه اوزره كندى
قوليله مسئله تفريع ايدوب ديركه امدى بركسهنك كفارت ايچون باباسنى بلكه
هربرذى رحم محرمنى شراسى صحيح اولدى نية تكفيرك عتقه علت اولان شرايه
مقارنتنه بناءً عتقه يمين ايتديكى عبدك كفارت ايچون شراسى صحيح اولمدى
علة عتق بونده شرا اوزره مقدم اولان يمين اولمغله نية تكفيرك اكا
مقارنتى اولمغله صورة حلف مثلا غيرك عبدينه ان اشتريتك فانت حر ديوب
بعده آنى كفارتندن ناشى عتقه نيت ايدرك اشترا سيدر دخى بركسهنك كفارتيچون
عتقنى شراسنه تعليق ايتديكى نكاحله مستولده جاريهيى كفارت ايچون شراسى
صحيح اولمدى رقيتنك ناقص اولديغنه بناءً مثلا بركسهنك نكاحله استيلاد ايتديكى
غيرك جاريهسنه ان اشتريتك فانت حرة عن كفارة يمينى ديمسى كبى ايمدى اشبو
جاريهيى اشترا ايتدكده آزاد اولور لكن كفارتنه كفايت ايتمز ❊ (بخلاف ما اذا قال
لقنة ان اشتريتك فانت حرة عن كفارة يمينى فاشتراها) حيث تجزيه عنها للمقارنة
كاتهاب ووصية نا ويا عند القبول بخلاف ارث لما مر زيلعى ❊ واكر قنهيهسنى
اشترا ايدرسم كفارة يميندن ناشى سن حرهسك ديوب ايمدى اشترا ايسه صورت
مرقومهنك خلافندركه كفارتدن كفايت ايدر علته نيت مقارنه اولمغله قبولى
وقتندن كفارته نيت ايدرك قريبندن قنك هبهسنى ووصيتى قبولى كفايت ايتديكى
كبى اما ارث ماسبقده مرور ايتديكى مثللو ملك جبرى اولمغله صورة مشروحهنك
خلافندر ❊ (وعتق بقوله ان تسريت امة فهى حرة من تسراها وهى ملكه
حينئذ) اى حين حلفه لمصادفتها الملك ❊ حالفك اكر بن جاريه تسرى
ايدوب اوطهلق اتخاذ ايدرسم اول حرهدر قوليله يمينى وقتنده ملكندهكى
تسرى ايتديكى جاريه آزاد اولور يمينى ملكه تصادف ايتديكندن ❊ (لا)
يعتق (من اشتراها فتسراها) ويثبت التسرى بالتحصين والوطئ وشرط
الثانى عدم العزل فتح ❊ قائلك مزبور قولندن صكره اشترا وكندوبى
اوطهلق اتخاذ ايتديكى جاريه عتق اولنمز تعليق انجق ملكده ويا ملكه مضاف
اولان شيده اولمغله امدى صكرهدن اشترا اولنان جاريه ملكدهده اولمدى

وان ملكت جارية و تسريتها فهى حرة ديمكله ملكه مضافده اولمدى و تسرى انجق كندى ايچون برمستقل مسكن تخليه سيله تحصينله ووطئله ثابت اولور واما م ثانيكه ابى يوسف رحمه الله تعالى شرطين مشروحينله برابر جماعده عدم عزلى دخى شرط ايلدى ﴿ ولوقال ان تسريت امة فانت طالق اوعبدى حرفتسرى بمن فى ملكه اومن اشتراها بعد التعليق طلقت وعتق) وافاد الفرق بقوله (لوجود الشرط) بلا مانع لصحة تعليق طلاق المنكوحة باى شرط كان فليحفظ ﴾ بركسه عورتنه اكر بن اوطه لق اتخاذ ايدرسم سن بوش اول وياعبدم حر اولسون ديوب حين تعليقده ملكنده بولنان وياصكره دن اشترا ايتديكى جاريه يى تسرى ايلسه عورتى بوش وعبدى آزاد اولور ايدى مصنف والا رتب رحمه الله تعالى اشبو صورتله ان تسريت امة فهى حرة فاشتراها لاتعتق مسئله سى ميانند ه كى فرق كندى قوليله افاده ايدركه اشبو مانحن فيه زده بلامانع شرط موجوددر زيرامنكوحه نك طلاقنى تنفى شرطه اولورسه اولسون تعليق صحيحدر اما صكره دن اشترا اونوده تسرى اولنان جاريه ده شرط اولان تسرى بولندى لكن جاريه نك ملكده بولنيوب وملكه مضاف اولمسى تسرى به مانع اولدى ﴿ (كل مملوك لى حر عتق عبيده ومد بروه) وبدين فى نية الذكور لاالاناث (وامهات اولاده) لملكهم يداورقبة (لامكاتبه الابالنية ومعتق البعض كالمكاتب) لعدم الملك يداوفى الفتح ينبغى فى كل مرقوق لى حران يعتق المكاتب لاام الولد الا بالنية ﴾ اشبو كل مملوك لى قولندن آخر بابه دك ذكرآتى مسائلك كايسى كندولرنده تعليق اولمغين ايمانده ن دكللردر بس اولى اولان عتق وطلاق بابلرنده ذكر اولنمق ايدى لكن ان فعلت كذا مثللو برشرط تقديريله ايمانده دخوليده ممكندر صورة مسئله بنم ايچون اولان هر برمملوك حردردين كسه نك قن اولان عبيد واماءى ومد بروام ولدلرى جمله عتق اولنورلر يدا ورقبة ملك اولدقلرندن مملوك لفظى جمله سنه شامل اولدى واكر اشبو قولمده بنم مرادم ذكور مملوكلرم ايدى اناث دكلدر ديرسه ديانة اشبو نيته عمل اولنور قضاء اولنمز كويا لفظ عامله خاص مراد ايتمش اولور قولمزبو رده مكاتبيله معتق البعض داخل اولمز يدا مالك اولمغين سيد مكاتبك كسبنه مالك اولمز و مكاتبه يى وطئ حلال اولمز الامكاتبه ده نيت ايدرسه اول دخى عتق اولنور فتحده مرسومدركه بركسه بنم ايچون اولان هربررق حردر ديسه لايق اولان مكاتبك عتق اولوب ام ولدك اولمسيدر الا آنكده عتقنه نيت ايدرسه او ده اولور ﴿ (هذه طالق اوهذه وهذه طلقت الاخيرة وخير فى الاولين وكذا العتق و الاقرار) لان اولا حد المذكورين وقد ادخلها بين الاولين وعطف الثالث على الواقع منهما فكان كاحداكما

طالق وهذه ولا يصح عطفه هذه على هذه الثانية للزوم الاخبار عن المثنى بالمفرد و هذا اذا لم يذكر للثانى و الثالث خبرا ﴾ اوچ عورتى اولان كسه ايكى عورتى ميانه لرنده ترديد ايله شو وياخود شو بوشدر اوچنجى حقنده بلاترديد واو عطفله وشو بوشدر ديسه ثالثه بوش اولور ايكى اولكيلرندن برينى زوج اختيار ايتمده مخيردر وعتقله اقرار ده طلاق كبيدر يعنى فلان كسه نك بنم اوزرمده بيك درهمى واردر ويافلان وفلانك ديسه بش يوزى الكصكره كى مقرلهك اولور وبش يوزى ايكى اولكندن تعيينى ايچون قيلارسه مقر مخيردر عتقيده بونلره قياس ايله وحكم مشروحك بروجه منوال محرر اجراسى ايكى اولكى ميانه لرينه ادخال اولنان او طلاق انلرك برى ايچون اولوب واوچنجيده انلردن طلاقك ندونك اوزرينه وقوع بولان اوزره عطف اولنمغله كانه زوج ايكى اولكينه سزلردن بريكز بوشدر وشو ثالث دخى بوشدر ديمش اولور واوچنجى هذه كلمه سنى ايكنجى اوزره عطف صحيح دكلدر زيرا بوكا كوره تثنيه دن مفرد ايله خبرويرمك لازم كلور بوده ثانيله ثالث ايچون خبر ذكر ايتمديكنه كوره اولور وشارحك اشبو ولايصح كلامى كمالك بو مقامه ايراد ايلديكى متنده كى اوچنجى وهذه يى ايكى مقدمكى هذه وهذه دن منفهم اولان برك اوزرينه عطف صحيح اولديغى كبى فقط ايكنجى هذه اوزرينه عطف اولنسه ده صحيح اولور بو تقديرجه ثالثه ده طلاق لازم كلمز ترديد بوكا كوره اول ثانى ثالث ميانه لرنده بردن اولور سؤالنه جوابدر وتثنيه دن مفرد ايله اخبارك لزومى مقدمكى خبر مفرد اولمغله نظيرى اولان صكره كى ده مفرد اولوب تقدير كلام هذه طالق او هاتان طالق اولور و معطوف عليهده ذكرى سبقت ايتمديكندن خبرك طالقان تقديرنكده وجهى اولمز ﴿ (فان) ذكر بان (قال هذه طالق اوهذه وهذه طالقان او قال هذا حر اوهذا وهذا حران) فانه (لايعتق) احد (و لاتطلق) بل يخير (ان اختار) الايجاب (الاول عتق) الاول (وحده و طلقت) الاولى (وحدها فان اختار الايجاب الثانى عتق الاخيران و طلقت الاخيرتان) ﴾ وصورة مفروضه ده ثانيله ثالثده خبرى ذكر ايدوب شو بوشدر وياشو وشو بوشلردر ديسه وياشو حردر ويا شو وشو حرلردر ديسه برى عتق وتطليق اولنمز بلكه ايجاب اولى اختيار ايدرسه فقط اولكى عبد عتق وحر اولور وعورت تطليق اولنور واكر قائل ايجاب ثانى يى اختيار ايدرسه ايكى صكره كيلر عتق و تطليق اولنورلر اقرارده بونلر كبيدر ﴿ حلف لايساكن فلانا فسافر الحالف فسكن فلان مع اهل الحالف حنث عنده لا عند الثانى وبه يفتى ﴾ بركسه فلانله مساكنه ايتم

دبو حلف بعد حالف سفره کیدوب محلوف علیه فلان حالفك اهلیله برمحلده ساكن اولسه امام اعظم رحمه الله تعالی نزدنده حانث اولور امام ثانی رحمه الله تعالی قتنده حانث اولمز حقیقة كندوسندن مساكنه اولمغله وانجق بوقول ایله فتوی ویریلور بو مسئله‌یی ذكرك محلی باب الیمین فی الدخول والخروج والسكنی ایدی واول محلده ده بعینه شرحده ذكر اولنمشدی ❊ قال لعبده ان لم آت اللیلة حتی اضربك فأتی فلم یضربه حنث عند الثانی لا عند الثالث وبه یفتی ❊ بركمسه كندی عبدینه اكر بوكیجه سن كلوبده حتی سنی بن ضرب ایتمزسم سن حرسك دیوب بعده عبد كلوب سیدی كندویه ضرب ایتمسه امام ثانی قتنده حانث اولور امام محمده كوره حانث اولمز وانجق اشبو امام محمد قولیله فتوی ویریلور زیادانده مذكور دركه برحلفده بری حالفدن وبری حالفك غیریدن وقوع بوله جق ایكی فعل ذكر اولنوب ومیانه‌لرنده حتی كلمسی اولوب وصكره كی اولكنه غایت وجزا اولمغه شایان اولمسه پس بو نوع یمینده باراولمغه فعل ثانینك وجودی شرطدكلدر صورة مشروحه ده بو قبیلدندر ❊ اختلف فی لحاق الشرط بالیمین المعقود بعد السكوت فصححه الثانی وابطله الثالث وبه یفتی فلا حنث فی ان كان كذا فكذا فسكت ثم قال ولا كذا ثم ظهر انه كان كذا خانیة والله تعالی اعلم ❊ امامین همامین نور الله تعالی مضجعهما حضرتلری بعد السكوت شرطك یمین معقوده یه لحاقنده اختلاف بیوردیلر مثلا ان دخلت الدار فعبدی حر دیوب بعده برمقدار سكوتدن صكره وامرأته طالق دیمك مثللو ایمدی امام ابی یوسف رحمه الله تعالی اشبو لحاقی تصحیح وامام محمد رحمه الله تعالی ابطال بیوردیلر وانجق بو قول ایله فتوی ویریلور سكوت حزانك شرطه تعلیقنه مانع اولمغین پس بركمسه ان كان كذا فكذا مفادی مثلا فلان شوسنه بنم عورتم دونكی كون سنك عندكده ایمش دیدكده اول ده اكر سنك عورتك دونكی كون بنم عندمده اولدیسه عورتم بوش اولسون دیوب بعده برمقدار سكوت ایتدكدن صكره وسنك عورتكك غیری وارایسه ده دیوب بعده عندنده دیكر عورت اولدیغی ظاهر اولسه اشبو حلفده قول مفتی به اوزره حنث اولمز والله تعالی اعلم واستغفر الله العظیم

❊ (باب الیمین فی البیع والشراء والصوم والصلاة وغیرها) ❊

اشبو باب بیع وشرا وصوم وصلات امثالی مشی ولبس وجلوس حقنده یمینه

دائر بابدر ❊ الاصل فیه ان كل فعل تتعلق حقوقه بالمباشر كبیع واجارة لا حنث بفعل مأموره وكل ما تتعلق حقوقه بالآمر كنكاح وصدقة وما لا حقوق له كاعارة وابراء یحنث بفعل وكیله ایضا لانه سفیر ومعبر ❊ اشبو بابك بعض مسائلنك حكمنده اصل اصیل وقاعدهٔ تفصیل بودركه هر بر فعلكه بیع واجاره امثالی حقوقی مباشره تعلق ایدوب مأمور مباشرتنده اول فعلی آمره اضافته محتاج اولمز حقیقة وحكما عقد عاقددن بولنمغله حتی مطالبهٔ ثمن امثالی حقوق دخی كندویه رجوع ایدر وحالف كندوسیده اولسه حانث اولور آمره انجق حكمی ثابت اولور ونكاح وصدقه كبی حقوقی آمره متعلقه اولوب كندوده مأمورك آمره اضافتندن مستغنی اولمدیغی هر بر محلده و اعاره وابرا مثللو كندوده حقوق دنیویه اولمیان هر بر فعلده حالف كندی طرفندن مأمور ووكیلنك فعلیله حانث اولور بالذات كندونك مباشرتیله حانث اولدیغی كبی زیرا وكیل آمرك مرامنی تعبیر ایدیجی بر سفیردر ❊ (یحنث بالمباشرة بنفسه (لا بالامر اذا كان ممن یباشر بنفسه فی البیع) ومنه الهبة بعوض ظهیریة (والشراء) ومنه السلم والاقالة قیل والتعاطی شرح وهبانیة ❊ بیع وشراده بالذات كندوسی مباشرت ایدن كمسه‌دن اولورسه حالف بنفسه كندونك مباشرتیله حانث اولور غیره امریله حانث اولمز هبه بعوضده بیع قبیلندندر سلم واقاله شرا نوعندندر وعند البعض بیع بالتعاطی دخی شرادندر ❊ (والاجارة والاستئجار) فلو حلف لا یؤجر وله مستغلات آجرتها امرأته واعطته الاجرة لم یحنث كتركها فی ایدی الساكنین وكاخذ اجرة شهر قد سكنوا فیه بخلاف شهر لم یسكنوا فیه ذخیرة ❊ دخی ایجار واستئجارده بالذات حالفك مباشرتیله حانث اولور مثلا دارمی ایجار ویا فلانك دابه‌سنی استئجار ایتمم دیو حلف ایدن غیری كمسه‌یی وكیل ایلسه حانث اولمز ایمدی كندی ایچون مستغلات اولان كمسه ایجار ایتمم دیو حلف ایدوب اول مستغلاتی كندونك عورتی ایجاره ویروب اجرتنی كندویه ویرسه حانث اولمز نتكم مستغلاتی ساكن اولانلرك یدلرنده ترك وبعد الیمین كندوده ساكن اولدیغی شهرلرك شهرك اجرتنی اخذ ایله حانث اولمدیغی كبی اما كندوده ساكن اولمدیغی شهرلرك اجرتلرینی معجلة بعد الیمین اخذی صورة مفروضه‌نك خلافنه‌دركه بو اجاره اولمغله حانث اولور ❊ (والصلح عن مال) وقیده بقوله (مع الاقرار) لانه مع الانكار سفیر (والقسمة والخصومة وضرب الولد) الكبیر لان الصغیر یملك ضربه فیملك التفویض فیحنث بوكیله كالقاضی ❊ دخی اقرار بالمالدن صلحده ومثلا شریكیله مالی تقسیمده ومخاصمه‌ده وولد كبیره ضربده حالف مباشرتیله حانث

اولور امریله اولمز لکن صلح عن مال مدعی علیهدن اقرار ایله اولیجق بیع اولمش اولور عن انکار اولورسه یمیندن فدا اولمغله وکیل سفیر محض اولور ده قسم ثانیدن اولورکه مباشرتله ده حانث اولور امریله ده واکر مدعی طرفندن اولورسه مطلقا حانث اولمز واکر حالف ولد صغیرک ضربنه اولورسه مباشرتیله حانث اولدیغی کبی تفویضه مالک اولمغله قاضی وسلطان کبی وکیلیله ده حانث اولور ❊ (وان کان) الحالف (ذا سلطان) کقاض وشریف (لایباشر) هذه الاشیاء (بنفسه حنث) بالمباشرة (وبالامر ایضا) لتقیدالیمین بالعرف وبمقصود الحالف ❊ واکر حالف قاضی وشریف امثالی کندولرده حقوق عاقده رجوع ایدر محلوف علیهلره بالذات کندولری مباشرت ایتمیان ثروت و شوکت صاحبی ذواتدن اولورسه مباشرتله حانث اولدیغی کبی امریله ده حانث اولور یمین عرفله و حالفک مقصودیله ده تقیید اولندیغنه بناً ایمدی اشیاء سابقهلرده حالف کندوسی بالذات و مأموریله ده عدم اتیانه قصد ایدرسه قصدی صحیح اولور ❊ (وان کان یباشر مرة ویفوض اخری اعتبر الاغلب) وقیل یعتبر السلعة فلو مما یشتریها بنفسه لشرفها لایحنث بوکیله والا حنث ❊ واکر حالف کندی مصلحتلرینه بعضا بالذات کندوسی مباشرت وبعضا غیره تفویض ایدر کمسهلردن اولورسه اغلب حالی اعتبار اولنور بعضیلر سلعهیهدر اعتبار دیدیلر پس محلوف علیه اعز اشیادن اولمغله حالفک بالذات کندونک اشترا ایتدیکی مقولهدن اولورسه وکیلنک اشتراسیله حانث اولمز واکر سلعه اخس اشیادن اولمغله کندوسی مباشرت ایتمزسه بونده وکیلک شراسیله حانث اولور ❊ (ویحنث بفعله وفعل مأموره) لم یقل وکیله لان من هذا النوع الاستقراض والتوکیل به غیر صحیح (فی النکاح) لاانکاح (والطلاق والعتاق) الواقعین بکلام وجد بعد الیمین لاقبله کتعلیق بدخول دار زیلعی ❊ نکاحده وسائر اوزرینه عطف اولنان طلاق وعتاق امثالنده حالفک بالذات کندونک فعلیله ومأموریکه وکیلی ویا رسولنک محلوف علیهی ایشلمهسیله کندوسی حانث اولور مصنف نصفت نصاب علیه رحمة الملک الوهابک مأموره مقامنده وکیله دیمدیکی استقراضکده اشبو نوعدن اولوب وکندوده توکیلک صحیح اولمدیغندهدر مبنیدر رسالتله استقراض ایسه جائزدر پس بونده وکالتله تعبیر اولنسه استقراض اشبو نوعدن ایکن آندن خروج ایدر ایدی واستقرا ضده توکیلک اولمهسی وکیلک اقراضنی مبلغا کذا قولنک ملکی انجق کندویه اثبات ایتدیکنه مبنیدر اما وکیل استقراضی موکله اسنادیله فلان سندن شوقدر نسنه استقراض ایدیور ویا فلانه شوقدر

قرض ویر دیرسه بو رسالت ویا امر اولور توکیل اولمز امام زیلعی اشبو وکالتله رسالت میانهلرنده کی فرقی اوبلجه توجیه ایدرکه وکالتده مجرد عقد وکالتله دین مؤکل مستقرضک ذمتنده واجب اولمز بلکه قبضیله واجب اولور واستقراض اولنان مبلغ غیرک ملکی اولمغله وکیله آنی قبضله موکلک امریده صحیح دکلدر اما استقراضده رسالت صحیحهدر رسول معبر اولوب عباره مرسلک ملکی اولمغله رسوله کندی ملکنده تصرفله امر ایتمش اولور اما غیره اقراضله توکیل وغیریدن کندونک استقراض ایتدیکی مبلغی قبضه غیری توکیل صحیحدر ایمدی برکمسه بن فلانه عورتی تزوج ایتمم دیو حلف صکره کندوسی ویا توکیل ایتدیکی وکیلی عقد نکاح ایتسه یمینده حانث اولور اما غیری انکاحنده انجق کندونک مباشرتیله حانث اولور ونهرده مصرحدر که برکسه والله بن تزویج اره ویرمم دیو حلف بعده غیری انکاحه وکیل ایدوب اول دخی تزویج ایلسه حانث اولمز اما تزوج صورتیکه بن تزوج ایتمم دیو یمین صورة مرقومهنک خلافنهدر میانهلرنده فرق مقدمکنده کندویه حل حکمی لاحق اولمیوب بلکه قزینک زوجنه لاحق اولوب صورة ثانیهده حل حکمی کندویه لاحق اولمسیدر وصورة مشروحهده فضولی مزبور حالفی تزویج ایدرسه اکر یمیندن مقدم عقد ایدرسه مطلقا کد فعلیله ویا قولیله اجازتیله حانث اولمز واکر یمیندن صکره عقد ایدرسه اجازة قولیدایله قول مختارده حانث اولور واکثر علمانک مفتی به اولان قوللرینه نظرا اجازة فعلیدایله حانث اولمز ویمیندنصکره بولنان دخول داره تعلیق کلامی کبی نسنده ایله واقع اولان طلاق وعتاقده بنفسه کندونک ویا مأمورنک کلامیلهده حانث اولور اما مزبور تعلیق یمیندن مقدم اولورسه حانث اولمز مثلا برکسه طلاق ویا حریتی دخول داره تعلیق بعده طلاق ویا عتاق ایتمم دیو حلف ایدوب صکره عورتی ویا جاریهسی داره دخول ایتسهلرده طلاق وعتق واقع اولسه حانث اولمز واکر مزبور تعلیق بعد الیمین اولورسه حانث اولور ❊ کذا فی الحموی ❊ (والخلع والکتابة والصلح عن دم العمد) او انکار کامر (والهبة) ولو فاسدة او بعض (والصدقة والقرض والاستقراض) وان لم یقبل ❊ خلعده طلاق کبی کندوده توکیلهده حنث اولور ومملوکنک کتابته قطعنه ودم عمدن صلحده توکیله حانث اولور یعنی دم عمدن بن صلح اولمم دیو حلف ایدوب بعده توکیل ایتدیکی وکیلی صلح اولسه حانث اولور ومدعی علیه انکار ایدرسه آندن صلح دخی توکیله حنثه بادی اولور نتکم ماسبقنده مرور ایلمدی وسکوت دخی انکار کبیدر هبه هرنقدر فاسده ویا بعوض اولورسهده کندونک ووکیلنک هبهسیله حانث اولور ایمدی برکسه مطلقا هبه ایتمم

ویافلان نسنه یی ویافلان کسه یه هبه ایتم دیو حلف ایدوب بعده کندوسی
ویاوکیلی هبه ایتسه صحیحه ویافاسده ویاموهوب له قبول ایتسون ویاایتمسون
وقبض بولنسون ویابولنمسون حانث اولور مقصود اظهار سخاوت اولمغین
موهوب هرنقدر مقسوم اولمیان نسنه اولورسه ده صدقه وقرض واستقراضده
دخی کندونك ومأمورینك فعلیله حانث اولور و ان لم یقبل قولی هبه دن برویه
قیددر یعنی موهوب له و متصدق علیه ومستقرض هرنقدر مزبورلری قبول
ایتمزسه ده ینه حانث اولور ﴿و ضرب العبد) قیل والزوجة (و البناء
والخیاطة) وان لم یحسن ذلك خانیة (والذبح والایداع والاستیداع و) كذا
(الاعارة والاستعارة) ان اخرج الوكیل الكلام مخرج الرسالة والا فلاحنث ﴾
وعبدایله جاریه یه ضربده دخی مأمور كده ضربیله حانث اولور بعضیلر زوجه ده
عبد كبیدر و بعضیلر ولد كبیدر دیدیلر و بناوخیاطتده دخی مأمورك فعلیله ده
حانث اولور هرنقدر آنلری حالف كوزلجه یاپه مزسه ده اولی اولان بونده وان كان
یحسن ذلك دیمك ایدی وذبح وایداع واستیداع دخی وكیلك فعلیله ده حانث اولور
اعاره واستعاره دخی ینه بویلجه در اكر وكیل كلامنی رسالت مخرجنه اخراج
ایدوب مثلا فلان سندن استعاره ایدر دیرسه حانث اولور یوقسه اولمز ﴿(وقضاء
الدین و قبضه و الكسوة) ولیس منها التكفین الا اذا اراد الستر دونا لتملیك
سراجیة (والحمل) وذكر منها فی البحر نیفا واربعین ﴾ و دینی قضاومدیوندن
قبضی وكندی نفسنه ویاغیری یه كسوده مأمورك فعلیله ده حانث اولور
وكفن عرفده كسوه اولمغله بوندن اولمدی الاستر مراد ایدوب تملیك مراد
ایتمزسه كفنده كسوه دن عد اولنور و حملكه مثلا اشبو دابه یه
حمل تحمیل ایتمم دیو حلفده غیری وكیل ایتسه حانث اولور
بنفسه كندونك حملی صورتنده حانث اولدیغی كبی بحرده مارالذكر كندونك
ویاأمورینك فعلیله حانث اولدیغی مواضعدن قرقدن زیاده یی ذكر ایلدی هدم
وقطع وقتل وشركت وزوجاته ضرب وشفعه یی تسلیم واذن ووقف واضحیه
وحبس وقاضی یه وسلطانه نسبتله تعزیر وحج ووصیت وحواله وكفالت وقضا
وشهادت واقرار وتولیت كبی بونده قرق درده بالغ اولدی ﴾ وفی النهر
عن شارح الوهبانیة نظم والدی مالا حنث فیه بفعل الوكیل لانه الاقل مشیرا
الی حنثه فیما بقی فقال ٭ بفعل وكیل لیس یحنث حالف ٭ ببیع شراء صلح مال
خصومة ٭ اجارة استیجار الضرب لابنه ٭ كذا قسمة والحنث فی غیرها اثبت ٭
ونهرده وهبانیه شارحی علامه عبد البردن نقلا مرسو مدركه وكیلك فعلیله
كندوده حنث اولمیان مواضع اقل اولمغله ماعداسنده حنثه اشارتله پدرم
بحر طویلدن نظمله آنلری بیان بیوردیلركه بیع وشراومال خصومتدن صلح

واجاره واستیجار واوغلونه ضرب وقسمته حلف ایدن كسه وكیلك فعلیله
حانث اولمز بونلرك ماعداسنده وكیلك فعلیله دخی حانث اولور ﴿(ولام دخل)
مبتدأ خبره اقتضی الآتی (علی فعل) اراد بدخولها علیه قربها منه ابن كمال
(تجری فیه النیابة) للغیر (كبیع وشراء واجارة وخیاطة وصیاغة وبناء
اقتضی) ای اللام (امره) ای توكیله (لیخصه به) ای بالمحلوف علیه اذاللام
للاختصاص ولایتحقق الابامره المفید للتوكیل ﴾ ولام دخل مبتدا ذكرآتی
اقتضی خبریدر یعنی بیع وشرا امثالی كندوده غیری نائب ووكیل ایتمك جاری
وممكن اولان فعل اوزرینه دخول ایدن لامكه یعنی كندویه مجاور ومتعلق
اولان لام مثلا ان بعت لك ثوبا فكذا مثللو حلفده حالفك حنثی قریب اول فعلله
محلوف علیه اولان مخاطبك حالفه امر وتوكیلنی ایجاب ایدركه لام اختصاص
ایچون اولمغله بیع فعلنی محلوف علیه خاص قیله ایمدی معلوم اولسونكه فعل ایكی
قسمدر زیرا بیع و یاشرا امثالی كندوده نیابت ووكالت ممكنه اولور ویااكل
طعام كبی كندوده وكالت ونیابت احتمالی اولمز ایمدی لام ان بعت لك ثوبا
تركیبنده كی مثللو یافعله داخل اولور ویاان بعت ثوبالك قولنده كی عینه دخول
ایدر پس كندوده نیابت امكانی اولان فعله دخولنه نظرا لام فعله مالكیت
افاده ایدر وعینه دخولی عینه مالكیت اشعار ایدر بوكا كوره كرك محلوف
علیهك امریله بیع ایتسون وكرك امرنسز ویاآنك ثوبی اولدیغی معلومی
اولسون ویااولمسون زیرا لام عینه مجاور ومقارن اولمغله عینه مالك اولدیده
فعله مالك اولمدی ولامك اختصاص ایچون واسیكه بیع فعلنك لامك مدخولی
اولان كاف خطابه اضافتی افادهسی انجق مخاطبك توكیلنی افاده ایدن امریله
تحقق ایدر یعنی محلوف علیه اولان مخاطبك حالفه بیعی نم ایچون ایله دیو
امرندن لازمدر حتی مخاطب حالفك اثوبنه كندی ثوبنی حالفدن خبرسز
اخفا اولده آنی بیع ایلسه حانث اولمز كندونك امریله كندی ایچون بیع ایتمش
اولمغین ﴿(فلم یحنث فی ان بعت لك ثوبا ان باعه بلا امر) لانتفاء التوكیل سواء
(ملكه) ای المخاطب ذلك الثوب (اولا) بخلاف مالوقال ثوبالك فانه
یقتضی كونه ملكا له كما سیجیء ﴾ قچان بركسه برآخر كسه یه اكر بن سنك
ایچون مثلا ثوب بیع ایدرسمكه یعنی سنك امركله بیع ایدرسم شویله اولسون
دیوب بعده اول ثوبی آنك امرنسز بیع ایلسه حانث اولمز توكیل بولنمدیغندن
سواء ملكه اولا قولی متنك اقتضی امره لیخصه به قولنه مربوطدر یعنی صورت
مشروحه ده مخاطبك امرینی ایجاب ایدر مخاطب اول ثوبه مالك اولسون
ویا اولمسون اما مزبور حالف ان بعت ثوبالك دیرسه صورت مرقومه دنك

خلافنـه دركه بونده ثوبك مخاطبه ملك اولمسى لازمدر تتكم قريبا كلور ۞
﴿ (فان دخل) اللام (على عين) اى ذات (او) على (فعل لايقع) ذلك الفعل
(عن غيره) اى لايقبل النيابة (كاكل وشرب ودخول وضرب الولد) بخلاف
العبد فانه يقبل النيابة (اقتضى) دخول اللام (ملكه) اى ملك المخاطب للمحلوف
عليه لانه كمال الاختصاص ﴾ واكر لام عينكه ذات اوزرينـه داخل اولورسه كه
مثلا ان بعت ثوبالك مثالنده اولديغى كبى جار ايله مجرور اول عينه صفت
اولورسـه وياخود اكل وشرب ودخول وضرب ولد امثالى نيابت قبول
ايتميوب وغيريدن واقع اولميان فعل اوزرينـه دخول ايدرسـه دخول لام
محلوف عليـه كه عينك مخاطبك ملكى اولمقلغنى اقتضا ايدر زيرا ملكك مخاطبه
اختصاصى انجـق اختصـاص كامل اولدر بس بهمه حال لام اختصـاص
ايچـوندر نهايتى اولكنده اختصاص امره بونده ملكـده صرف اولنـور ۞
﴿ (فحنث فى ان بعت ثوبا لك ان باع ثوبه بلا امره) هذا نظير الدخول على العين
وهـو الثـوب لان تقـديره ان بعت ثوبا هـو مملوكك واما نظـير دخـوله
على فعـل لايقع عن غيره فذكره بقوله (وكـذا) اى مثل مامر من اشـتراط
كـون المحـلوف عليـه ملك المخـاطب قوله (ان اكلت لك طعـاما)
اوشـرب لك شرابا (اقتضى ان يكون الطعـام) والشراب (ملك المخاطب) ﴾
سـنك ثوبكى بيع ايدرسم شـويله اولسون ديو حلف ايدن كمسـه كندى ايچون
حلف ايتـديكى كمسـه نك ملكى اولان ثوبى كندونك امر نسز بيع ايلسـه حانث
اولور امامزبور مخـاطب حالف مرقومه غيرك ثوبنى بيـعله امر اول دخى بيعله
حانث اولمز واشـبو صورت عين اولان ثوبك اوزرينه لامك دخولنك نظيريدر
شـارحه اولى اولان هذا مثـال لدخول اللام على العين ديمك ايدى زيرا مضمون
مشروح سـنك ملكك اولان ثوبى بيـع ايدرسم تقـديرنده در اما لامك حالفك
غـيريدن واقـع اولميـا ن فعلكه نيـابت قبول ايتميـان فعل اوزرينه دخولنك
مثالنى مصنف و الاجنـاب بنه بو يله لامك تقديمـيله اكـر سنك طعامكى ويا
شرابكى اكل و ياشرب ايدرسم شـو يله اولسون ديرسـه طعام وشرابك مخاطبك
ملكى او لمسـنى اقتضا ايدر قوليله ذكر و بيان ايلدى ايمدى لامك فعله مجاورتنده
ملكيت شرط اولمجق عينه مجـاورتنده شرطيتى بالطريق الاولادر ﴿ كما
فى ان اكلت طعامالك لان اللام هنـا اقرب الى الاسم من الفعل والقرب من اسباب
الترجيح واما ضرب الولد فلايتصور فيه حقيقة الملك بل يراد الاختصاص ﴾
نتكم ان اكلت طعـا مالك قولنـده ملكيت ايجـاب ايتديكى مثللو زيرا بونده لام
اسمه فعلـدن اقربدر قربده اسـباب ترجيحدندر اماولـده ضربده حقيقة ملك

متصـور دكلدر بلكه بونده كندوبه ولدك اختصـاصى مراد اولنـور كه
كندويه خاص ولـده ضرب ايدر ديمك ﴿ (وان نوى غيره) اى مامر (صدق
فيها) فيه تشـديد (عليه) قضـاء وديانة ودين فيماله ثم الفرق بين الـديانة
والقضـاء ولايتـأتى فى اليمين بالله لان الكفـارة لامطالب لها كـمامر ﴾
واكرمزبور حالف ان بعت ثوبالك يميننده معنـاى مرقومك غيريه نيت ايدوب
ان بعت لك ثوبا معنـاسنى اراده ايدرسـه كندونك نفسنه تشديد اولان شـيده
قضـاء وديانة تصديق اولنور مثلا حالف مخـاطبك ملكى اولان ثوبى مسـئله
اولى ده كندونك امر نسز بيع ايدوب واختصـاص ملكه نيت ايلسه يميننده
حانث اواور واكر نيت مشروحه سى اولمسـه حانث اولمزايدى وياخود مسـئله
ثانيـه ده مخاطبك غيرينك ثوبنى كندونك امريله بيـع و اختصـاص امره نيت
ايلسـه حانث اولـور بونده دخى نيت مشروحه سى اولمسـه حانث اولمـزدى
زيرا تقديما وتأخيرا كلامنك محتملنـه نيت ايدوب ونفسـنه تخفيف اولمغله قاضى
كندوبى تصـديق ايدر وكندويه نفع وتخفيف اولان مسـئلتين مرسومتينك
عكسى مثللو كندو ده انجـق امر و ملكك اجتمـاعيـله حنث اولمغله نيت
ايدرسـه انده قولى ديانة تصديق اولنـور و ماسبقده مرور ايتـديكى مثللو كفارة
يمين عبـاد طرفندن مطالبه اولنمغين يمين باللهده قضـا ايله ديانت ميـانه لرنده
فرق اولمـدى ﴿ (قال ان بعته او ابتعتـه فهو حر فعقد) عليه بيعا (بالخيـار
لنفسـه حنث) لو جود الشرط ولو بالخيار لغيره لاو ان اجيز بعد ذلك فى الاصح
كما لو قال ان ملكته فهو حر لعدم ملكه عند الامام ﴾ برحالف اكر اشـبو عبدى
بيع وياشترا ايدرسم حر اولسون ديوب بعده حالف بايع ويامشترى خيارى كندى
نفسيچون قيله رق مزبور عبد اوزره عقد مبايعه يى ايقـاع ايلسه يميننده حانث
اولور شرط بولنمغله واكر خيـارى بايع ويامشـترى كندونك غيرى ايچون
قيلارسـه كه يعنى بايع مشـترى ايچون ويا مشـترى بايع ايچون قيلارسـه حانث
اولمز قول اصحده هرنقدر صكره اجازت و يريلورسـده نتكم بركمسه اكر فلان
عبده مالك اولورسم حر اولسـون ديسه امام اعظم رحمه الله تعـالى قتنده سلك
ملكنده منسـلك اولمغله حانث اولمديغى كبى ﴿ (و) قيد بالخيـار لانه (لو) قال
(ان بعتـه فهو حر فباعه بيعا صحيحـا بلاخيار لايعتق) لزوال ملكه وتحل اليمين
لتحقق الشـرط زيلعى ﴾ بيـع صورتنـده خيـار ايله تقييد اولنديغى زيرا بلا
خيار اكر فلان عبدى بيع ايدرسم اول حر در ديوب بعده آنى بلاخيار بيع صحيحله
بيع ايلسه عتق اولنمز ملكى زائل اولمغله وشرط تحقق ايتمكله يمينده منحل اولور شراده بيع
كبيدر ﴿ (و يحنث) الحالف فى المسئلتين (با) البيع والشراء (الفاسد و الموقوف

لاالباطل) لعدم الملك وان قبضه ولو اشترى مدبرا او مكاتبا لم يحنث الاباجازة قاض او مكاتب ﴾ ان بعته او ابتعته مسئله لرنده حالف فاسدا ويا موقوفا بيع ويا شرا ايله حانث اولور باطلده ملك اولمغله حانث اولمز هرنقدر مشترى مبيعى قبض ايدرسه ده بيعك باطلنى فاسددن تمييزك قاعده سى احد عوضينك كرك مبيع وكرك ثمن اديادن بريننده مال اولمزسه بيع باطل اولور حتف انفهامينه ودم وحرى بيع كبى واكر بعض اديانده مال وبعض آخرنده مال اوليوب وكندوبى ثمن اعتبارى ممكن اولورسه مثلا عبدى خمر مقابله سنده ويا عكسيله بيع كبى اشته بو بيع فاسددر واكر كندونك مبيعنى تعين ايدرسه خمرى دراهمله ويا عكسيله بيع كبى اشبو نوع بيع دخى باطلدر كذا ذكره مسكين فى البيع الفاسد ☼ ابوالسعود انتهى ☼ مثلا حالف بالعتق بر مدبرى ويا مكاتبى اشترا ايتسه يميننده حانث اولمز الامدبره كوره قاضينك اجازتيله كه بيعنك جوازيله قضاسيله حانث اولور كويا قضاايله بيعه منافى اولان تدبير زائل اولمش اولدى فصل مجتهد فيه اولمغله ومكاتبه نظرا كندونك اجازتيله كه كتابتنى فسخله كانه اشترايه منافى اولان كتابت مرتفعه وعقد تمام اولمش اولورده بنه حانث اولور ﴾ فرع قال لامته ان بعت منك شيئا فانت حرة فباع نصفها من زوج ولدت منه او من ابيها لم يقع عتق المولى ولو من اجنبى وقع والفرق فى الظهيرية ﴾ بركسه جاريه سنه اكر سندن برشى بيع ايدرسم سن حرسك ديوب بعده انك نصفنى كندودن ولد كتوردىكى زوجه ويا انك باباسنه بيع ايلسه مولىنك عتقى واقع اولماز بلكه سببى مقدم اولان عتق وقوع بولور زوجدن ولادت وبابادن نسب سيدك تعليقنك اوزرينه مقدم اولمغله واكر اجنبى يه بيع ايدرسه سيدك عتقى واقع اولور بونده سبب مقدم بولنمغله وذكر اولنان فرق ظهيريه ده مسطوردر ﴾ (و) انما قيد بالبيع لانه (فى حلفه لايتزوج) امرأة او (هذه المرأة فهو على الصحيح دون الفاسد) فى الصحيح ﴾ صورة سابقه ده بيع فاسد ايله حنثك تقييدى حالفك مطلقا عورت ويا شو عورتى تزوج ايتم ديو حلفى قول صحيح اوزره انجق عقد صحيح ايله تزويج صورتنده قصر اولنور فاسده متناول اولمز ﴾ (وكذا لو حلف لايصلى اولا يصوم) اولا يحج لان المقصود منها الثواب ومن النكاح الحل ولا يثبت بالفاسد فلا تنحل به اليمين بخلاف البيع لان المقصود منه الملك وانه يثبت بالفاسد والهبة والاجارة كبيع ﴾ بنه بويله نماز قيلم ويا اوروج طوتمام ويا حج ايتم ديو حلف ايلسه انجق صحيحلرنده واقع اولور بونلردن مقصود ثواب نكاحدن حل اولمغله ثوابله حل فاسد ايله حاصل اولمغين كندو ايله يمين منحل اولمز وحنثده وقوع بولمز اما بيع مز بورلرك خلافنده در زيرا كندودن مقصود ملك اولمغله قبض صورتنده فاسد ايله ملك ثابت اولور هبه واجاره ده بيع كبيلردر

فاسدلريله ده حنث اولور شارحك بو مقامده اولا يحج قولى مصنفك ذكر آتى لايحج كلامى موقعنده اولمديغنه اشارتدر ﴾ (ولو كان) ذلك كله (فى الماضى) كان تزوجت اوصمت (فهو عليهما) اى الصحيح والفاسد لانه اخبار (فان عنى به الصحيح صدق) لانه النكاح المعنوى بدائع ﴾ واكر مار الذكر نكاح وصوم وصلات وحجك كليسى حقنده حلف ماتزوجت وما صمت كبى ماضى يه نسبتله اولورسه بونده حلف صحيحله فاسدك ايكيسنكده اوزرلرينه اولور زيرا ماضيله مسمى يهدن اخبار قصد اولنور حل وتقرب قصد اولنمز مجرد اسم صحيحده ده اطلاق اولنور فاسده ده شارحك ان تزوجت اوصمت تمثيلى محلنده دكلدر زيرا بونلر ايله مستقبلده حصول پذير اولنه جق شيلره تعليق اولنور مثال ايسه ماضى يه در بناء عليه مترجم فقير ما تزوجت وما صمت مثالنه تغيير ايله تعبير ايلدى واكر حالف بنم مرادم تزوج صحيح ايدى ديرسه اشبو قولنده تصديق اولنور زيرا مز بور نكاح كندونك اوزرينه احكام ترتب ايدن نكاحدر ﴾ (ان لم ابع هذا الرقيق فكذا فاعتق) المولى (اودبر) رقيقه تدبيرا (مطلقا) فلا يحنث بالمقيد فتح (اواستولد) الامة (حنث) لتحقق الشرط بفوات محلية البيع حتى لو قال ان لم ابعك فانت حر فدبر او استولد عتق ولا يعتبر تكرار الرق بالردة لانه موهوم ﴾ بركسه اكر بن شو رقيقى بيع ايتمزسم عورتم بوش اولسون ديوب صكره آنى عتق ويا تدبير مطلقله تدبيره كسوب ويا جاريه سيز استيلاد ايلسه محلية بيعك فوتيكه محلوف عليهك بيعه محل اولمسيله عدم بيع شرطى تحقق ايتمكله حانث اولور بنا برين بركسه مملوكنه اكر سنى بيع ايتمزسم سن حر اول ديوب بعده آنى تدبيره كسوب ويا استيلاد ايلسه عتق اولور بيعه محليتى فوت اولمغله شرط تحقق ايتمكين اظهر اولان حتى لو ثانى بدلنه ولذا لو قال ديمك ايدى ومار الذكر مستولده نك معاذ الله تعالى مرتده اولوب ودار حربه لاحقه اولوب بعده سبيله رقيتنك تكرارينه اعتبار اولنمز صورة مفروضه برامر موهوم اولمغين وتدبير مقيد ده حانث اولمز ﴾ (قالت له) امرأته (تزوجت على فقال كل امرأة لى طالق طلقت المحلفة) بكسر اللام وعن الثانى لا وصححه السرخسى وفى جامع قاضيخان وبه اخذ عامة مشايخنا وفى الذخيرة ان فى حال غضب طلقت والا لا ﴾ بركسه يه عورتى سن بنم اوزريمه تزوج ايتمشسك ديوب اولدخى بنم ايچون اولان هر بر عورت بوش اولسون ديسه لامك كسريله محلفه كه حلفه سبب اولان عورتى مطلقه اولور عموم تحتنده دخولنه بناء واكر آنك غيريه نيت ايتدم ديرسه ديانة تصديق اولنور قضاء اولنمز عامى تخصيص اولمغله امام ثانيدن محلفه بوش اولمز ديو روايت اولنندى كلام عورته جواب مقامنده

صادر اولمغله سؤالنه مطابق اولسون ایچون کانه کل امرأة لی غیرك مأ لنده
اولدیده محلفه عموم لفظدن دلالة مستثنا اولمش اولدی وامام سرخسی علیه
رحمة الملك القدسیده بو قولی تصحیح ایلدی وجامع قاضیخانده بو قولی اکثر
مشایخمز اخذ ایتدی دیو مسطوردر ذخیره ده زوجك اشبو قولی اکر غضب
حالنده وقوعبافته اولورسه محلفه بوش اولور طلاقیله زوج کندودن فرار قصد
ایتمش اولمغله حال غضبده اولمزسه طلاق واقع اولمز دیو مرسومدر ﴿ (ولوقیل
له الك امرأة غیر هذه المرأة فقال کل امرأة لی فهی کذا لا تطلق هذه
المرأة) لان قوله غیر هذه المرأة لایحتمل هذه المرأة فلم تدخل تحت کل
بخلاف الاول ﴿ برکسه یه اشبو عورتکدن ماعدا عورتك وارمیدر دیو
سؤال اولندقده بنم ایچون اولان هر بر عورت بوش اولسون دیسه کندویه
اشارت اولنان عورتی بوش اولمز غیر هذه المرأة قولنك مشار الیها احتمالی
اولمغله کل تحتنده مندرجه اولمدی اما اولکنك کل امرأة قولی کندویه وغیریسنه
متناول اولمغله بونك خلافنده اولدی ﴿ فروع یتفرع علی الحنث لفوات
المحل نحو ان لم تصبی هذا فی هذا الصحن فانت کذا فکسرته اوان لم تذهبی فتأتی
بهذا الحمام فانت کذا فطار الحمام طلقت ﴿ محل بركیله حنث اوزره تفرع ایدن
مسائلدندر مثلا برکسه نك زوجه سنه اکر اشبو نسنه یی شو صحنك یعنی شو قابك
درونند صب ایتمزسك بوش اول دیوب بعده مزبوره زوجه اول صحنی شکسته
ایتسه ویاخود اشبو کوکرچینی طوتوب بکا کتورمزسك شویله اول دیوب
بعده کبوتر طیران ایتسه عورتی بوش اولور بار اولمق محال اولمغله یمین باطل
اولدیده حانث اولدی ﴿ قال لمحرمه ان تزوجتك فعبدی حر فتزوجها حنث
لان یمینه تنصرف الی مایتصور ﴿ برکسه نسبا ویارضاعا ویامصاهرة
محرمنه اکر سنی تزوج ایدرسم عبدم حر اولسون دیوب بعده آنی تزوج
ایتسه که عقد ایتسه حانث اولور یمینی ممکن ومتصور اولان عقده صرف
اولنمغله ﴿ حلف لایتزوج بالکوفة فعقد خارجها لان المعتبر مکان العقد ﴿ کوفه ده
تزوج ایتمم دیو حلف ایدن کسه یه بار اولمنك طریقی عقدی خارج کوفه ده
ایتمکدر معتبر اولان مکان عقد اولمغین ﴿ ان تزوجت ثیبا فهی کذا فطلق امرأته
ثم تزوجها ثانیا لا تطلق اعتبارا للغرض وقیل تطلق ﴿ برکسه اکر ثیب
عورت تزوج ایدرسم بوش اولسون دیوب بعده کندی عورتنی تطلیق ایدوب
ثانیا ینه آنی تزوج ایلسه غرضیکه تحت نکاحنده کی نك ماعداسی اولمغی
اعتبارا بوش اولمز بعضیلر لفظی اعتبارا ایتدیلرده بوش اولور دیدیلر ﴿ حلف
لایتزوج من بنات فلان ولیس لفلان بنت لایحنث بمن ولدت له بحر ﴿ برکسه

فلان کسه نك قزلرندن تزوج ایتمم دیو یمین ایدوب حالبوکه اول کسه نك اول
حینده قزی اولمسه صکره کندی ایچون تولد اولنان قزینی تزویجیله حالف
حانث اولمز یمینی وقتنده قزی موجود اولمغین ﴿ (النکرة تدخل تحت النکرة
والمعرفة لا) تدخل تحت النکرة فلوقال ان دخل هذه الدار احد فکذا والدار له
اولغیره فدخلها الحالف حنث لتنکیره ولوقال داری اودارك لا حنث بالحالف
لتعریفه ﴿ قاعدهٔ مقرره دندرکه نکره نکره تحتنده داخل اولور که مثلا برکسه
اشبو داره برکسه دخول ایدرسه عورتی بوش اولسون دیوب واول دار کندونك
اولسون ویاغیرینك اولسون اکا حالفك کندوسی دخول ایتسه حانث اولور کندوسی
نکره اولمغله نکره اولان احد تحتنده داخل اولدی ومعرفه نکره تحتنده داخل اولمز که
مثلا ان دخل داری احد فکذا ویادارك دیسه کرك حالف وکرك مخاطب دخوللریله
حانث اولمزلر یاء متکلم وتاء خطابه اضافتلریله معرفه اولمغله نکره تحتنده داخل
اولمدقلرندن واشباه حاشیه سی حمویده مذکوردرکه برکسه ان کلم غلامی
هذا احد ویاان لبست هذا القمیص احدا فکذا ویااعتق ای عبدی شئت دیسه
حالف یمین تحتنده داخل اولمز ایمدی حالف کندوسی غلامیله تکلم ویااول
قمیصی کندوسی کیسه حانث اولمز وعبد کندی نفسنی عتق ایتسه عتق اولمز
معرفه نکره تحتنده داخل اولمغین زیرا معرفه ایله نکره ضدلردر جمع اولمزلر
ویاء متکلم والبست ده کی تاء متکلم واعتق امرنده کی انت ضمیر مستکنی معرفه لردر
وینه بویله زوج ابنتی من رجل خطابنده مأمور داخل اولهمز وای کلمه سی هرنقدر
عند النحاة معرفه ایسه ده لکن بومقامده نکره منزله سنده در لکن مزبورده
حالف کندی دخولنی مراد ونیت ایدرسه اولور ﴿ کذا فی الخلاصة والجامع
الصغیر ملخصا ﴿ وکذا لوقال ان مس هذا الرأس احد واشار الی رأسه لایحنث
الحالف بمسه لانه متصل به خلقة فکان معرفة اقوی من یاء الاضافة بحر وذکره
المصنف قبیل باب الیمین فی الطلاق معزیا للاشباه ﴿ ینه بویله برکسه کندی
رأسنه اشارتله شو باشی برکسه مس ایدرسه شویله اولسون دیسه
کندونك مسیله حالف حانث اولمز رأس کندویه خلقة متصل اولمغله یاء متکلمه
اضافتدن اقوی اولدیده معرفه اولدی واشبو مضمون مشروحی مصنف
مرحوم باب الیمین فی الطلاقده اشباهه نسبت ایدرك ذکر وبیان ایلدی ﴿
﴿ (الا) بالنیة و (فی العلم) کان کلم غلام محمد بن احمد احد فکذا دخل الحالف
لوهو کذلك لجواز استعمال العلم فی موضع النکرة فلم یخرج الحالف من عموم النکرة
بحر ﴿ الامعرفه نك نکره ده دخولنه حالف نیت ایدرسه وعلمده که مثلا برکسه
احمدك اوغلی محمدك غلامی ایله برکسه تکلم ایدرسه شویله اولسون

دیو حلف ایدوب وکندونك اسم علمیسی محمد وباباسنك کی احمد وغلامی کندو
ایله تکلم ایتسه معرفه نکره اولان احد تحتنده داخل اولورده حالف حانث
اولور علیکه ماتن فیهده محمدك نکره محلنده استعمالی جائز اولمغله حالف عموم
نکره‌دن خروج ایتمدی کانه حالف صورت مشروحه‌ده ان کلم غلام رجل
مسمی بهذا الاسم احد دیمش اولورده کندوده اشبو نامله بنام اولان هر بر
احدك غلامی داخل اولور ❁ قلت وفی الاشباه المعرفة لاتدخل تحت النکرة
الا المعرفة فی الجزاء ای فتدخل فی النکرة التی هی فی موضع الشرط کان دخل
داری هذه احد فانت طالق فدخلت هی طلقت ولودخلها هو لم یحنث لان
المعرفة لاتدخل تحت النکرة وتمامه فی القسم الثالث من ایمان الظهیریة ❁
شارح رحمه الله تعالی دیرکه اشباهده مصرحدرکه معرفه نکره تحتنده
مندرج اولمز الا معرفه جزاده داخل اولور یعنی شرط موضعنده اولان
نکره‌ده داخل اولورکه مثلا برکسه عورتنه بنم اشبو دارمه برکسه دخول
ایدرسه سن بوش اول دیوب بعده اول عورتی دخول ایتسه بوش
اولور اشته بونده عورت هرنقدر تاء خطابله معرفه ایسه‌ده لکن جزاده
بولنمغله شرطده‌که نکره تحتنده مندرج اولمسی ممتنع اولمدی زیرا نکره برجمله‌ده
معرفه جملهٔ اخراده اولیجق معرفه‌نك نکره تحتنده دخولی ممتنع اولمز زیرا
جملتین کلامین مختلفین کبیدر واکر داره حالفك کندوسی دخول ایدرسه
حانث اولمز معرفه نکره تحتنده مندرج اولمغین حالفك معرفه لکی یاتکلمله‌در وبو
بحثك تمام وتفصیلی ظهیریه‌نك ایمانندن قسم ثالثنده‌در ❁ (ویجب حج اوعمرة
ماشیا) من بلده (فی قوله علی المشی الی بیت الله تعالی او الکعبة واراق دما ان
رکب) لادخاله النقص ولو اراد بیت الله بعض المساجد لم یلزمه شیٔ ❁ ناذرك
الله عظیم الشانك بیت شریفنه ویا کعبهٔ مکرمه‌یه‌دك مشی اوزریمه لازم اولسون
قولنده کندویه مملکتندن ماشیا حج ویا عمره واجب اولور زیرا تعبیر مشروح
نسکین مذکورینك برینك ایجابنده متعارفدر امدی عبارهٔ مرقومه‌دن
معنای مزبور مجاز لغوی حقیقهٔ عرفیه اولورده کانه ناذر علی حج او عمرة دیمش
اولور واکر اوقاتك کلیسنده ویا اکثرنده راکب اولورسه برقان آقیدرندنه
نقصان ادخال ایتمکله وبیت اللهدن بعض مساجد مراد ایدرسه برشی لازم
اولمز ❁ (ولا شیٔ بعلی الخروج او الذهاب الی بیت الله تعالی او المشی الی الحرم
او) الی (المسجد الحرام) اوباب الکعبة اومیزابها (اوالصفا اوالمروة)
اومزدلفة اوعرفة لعدم العرف ❁ وبنم اوزریمه بیت اللهه خروج ویاذهاب
ویاحرمه ویامسجد حرامه ویاکعبهٔ مکرمه‌نك قاپوسنه ویامیزابنه ویاصفایه

ویامروه‌یه ویامزدلفه‌یه ویاعرفه‌یه مشی لازم اولسون دیمکله برشی لازم اولمز
بونلرده عرف اولمغین ❁ (لایعتق عبد قیل له ان لم احج العام فانت حر)
ثم قال حججت وانکر العبد واتی بشاهدین (فشهدا بنحره) الاضحیة (بکوفة)
لم تقبل لقیامها علی نفی الحج اذا لتضحیة لاتدخل تحت القضاء وقال محمد یعتق
ورجحه الکمال ❁ برغلامه سیدی اکر بن بوسنه حج ایتمزسم سن عتق
اول دیوب بعده حج ایتدم دیوب عبد دخی عتقنه توسل ایچون انکار ومثلا
کوفه‌ده سیدنك اضحیه ذبحیله شهادت ایدر ایکی شاهد اقامت ایتسه شهادتلری
مقبوله اولمز وعبد عتق اولمز حجك نفیی اوزره اقامت اولنمغله کرچه تضحیه
هرنقدر اثبات ایسه‌ده لکن من قبل العباد مطالبه اولنمغین قضا تحتنده
مندرج اولمدیغندن انجق شهادت کندودن مقصود نفی حج اوله‌رق باقیه
قالدی نفی مقصود اوزره شهادت ایسه باطله‌در مقبوله دکلدر امام محمد
رحمه الله تعالی عتق اولنور بیوردی وکمال بوقولی ترجیح ایلدی ❁ (حلف
لایصوم حنث بصوم ساعة بنیة) وان افطر لوجود شرطه ❁ اورج طوتمم
دیو حلف ایدن کمسه نیتله ساعتکه نهاردن برجزئی صومله حانث اولور
هرنقدر اول کونی اتمام ایتیوب افطار ایدرسه‌ده حنثك شرطی اولان
صوم بولنمغله ❁ (ولو قال) لااصوم (صوما او یوما حنث بیوم) لانه مطلق
فینصرف الی الکامل ❁ واکر مزبور حالف لااصوم صوما ویا یوما دیرسه
بر کامل یوم صومله حانث اولور مطلق کماله صرف اولنمغله اما بوماده مدت
تقدیری صریحدر ❁ (حلف لیصومن هذا الیوم وکان بعداکله اوبعد الزوال
صحت) الیمین (وحنث للحال) لان الیمین لاتعتمد الصحة بل التصور کتصوره
فی الناس وهو (کما لو قال لامرأته ان لم تصل الیوم فانت کذا فحاضت
من ساعتها او بعد ما صلت رکعة) فان الیمین تصح وتطلق فی الحال لان درور
الدم لایمنع کما فی الاستحاضة ❁ برکسه اشبو کونی صائم اولورم دیو حلف
ایدوب حالوکه یمینی اول کونده اکلندن ویازوالدن صکره اولسه یمینی صحیحه
اولور وفی الحال حانث اولور یمین صحته اعتماد ایتیوب بلکه بونده صومك
تصور وامکانی ناسیا صومی اکل ایدن کمسه‌ده بعدالاکل صومنی تصور کبی
ونیتی نسیان ایدن کمسه‌ده بعدالزوال صومنی تصور مثلو اولمغله وبومسئله‌ده‌کی
حکم برکسه‌نك کندی عورتنه اکر بوکون نماز قیلمزسك بوش اول دیوب
اول حالده ویابر رکعت نمازی ادادن صکره عورت حیض کوروب یمینك صحیحه
وعورتك مطلقه اولدیغی کبیدر زیرا استحاضه‌ده اولدیغی کبی درور دم بونده
دخی نمازه مانع اولمز ❁ بخلاف مسئلة الکوز لان محل الفعل وهو الماء غیر قائم

اصلا فلا يتصور بوجه ❊ اما مسئله‌ٔ کوزکه مثلا کندوده صو اولمیان کوزه
اشارتله والله بن اشبو کوزده‌کی صویی نوش ایدرم دیو حلف صورت مفروضه‌نک
خلافنده‌درکه بونده حنث اولمز محل فعل اولان صو اصلا قائم اولمغین بونده بار
اولق وجها من الوجوه ممکن ومتصور اولمدی ❊ (وحنث فی لایصلی برکعة) بنفس
السجود بخلاف ان صلیت رکعة فانت حر لایعتق الا باولی شفع لتحقق الرکعة ❊
نمازی ادا ایتم دیو حلف ایدن کمسنه بر رکعت اداسیله که نفس سجود ایله حانث
اولور نماز افعال مختلفه‌دن عبارت اولمغله جمله‌سی بولنداقجه حقیقة صلات تمام
اولمز اما سیدک عبدینه سن بر رکعت نماز ادا ایدرسک حرسک قولی صورت
مشروحه‌نک خلافنده‌درکه انجق بر شفعکه ایکی رکعتدر آنک اولکی رکعتیله
عتق اولور رکعت آنکله تحقق ایتمکله ایمدی بر رکعت قیلوبده تکلم ایتسه عتق
اولمز رکعت قیلمش اولمغین زیرا بر رکعت نماز ممنوعدر ❊ (وفی)
لایصلی (صلاة بشفع) وان لم یقعد بخلاف لا یصلی الظهر مثلا فانه
یشترط التشهد ❊ نماز قیلم دیو حلف ایدن بر شفعله حانث اولور
هرنقدر قعود ایتمز سه‌ده زیرا قعده ختم ایچون مشروع اولان برد کن
زائددر حنثده رکن اعتبار اولنمدی مجرده قبل القعدة حانث اولمز
والظهر اولان بودر دیو مصرحدر مثلا لا یصلی الظهر دیو حلف صورة
مشروحه‌نک خلافنده‌در بونده تشهدکه قعدهٔ اخیره شرطدر ❊ (و) حنث
(فی لایؤم احدا باقتداء قوم به بعد شروعه وان) وصلیة (قصد ان لایؤم احدا)
لانه امهم (وصدق دیانة) فقط (ان نواه) ای ان لایؤم احدا ❊ بر احده
امامت ایتم دیو حلف ایدن کمسنه‌یه بر جماعتک کندویه نمازه شروعندن صکره
اقتدالریله حانث اولور هرنقدر بر احده امامت ایتمکه قصد ایتدیسه‌ده ینه
انلره امامت ایتمش اولور امامتده نیت شرط اولمغین واکر فقط برکسنه‌یه امامت
ایتمکه نیت ایدرسه فقط دیانة اشبو قولنده تصدیق اولنور ❊ (وان اشهد قبل
شروعه) انه لایؤم احدا (لایحنث مطلقا) لادیانة ولا قضاء وصح الاقتداء
ولو فی الجمعة استحسانا (کما) لاحنث (لو امها فی صلاة الجنازة او سجدة التلاوة)
لعدم کمالها (بخلاف النافلة) فانه یحنث وان کانت الامامة فی النافلة منهیا
عنها ❊ ومزبور حالف نمازه شروعندن اقدم فقط برکسنه‌یه امامت ایتمکه
اشهاد ایتسه کندویه جماعتک اقتداسیله کرک قضاء وکرک دیانة حانث اولمز
وکندویه استحسانا اقتدا صحیح اولور هرنقدر جمعه‌یی ناسه قلدیروب وکندوسی
بنفسه قلمغه نیت ایدرسه‌ده شرط اولان جماعت بولنمغله نتکم مار الذکر حالف
بر قومه جنازه نمازنده ویا سجدهٔ تلاوتده امامت ایلسه حانث اولمدیغی

مثلاو یمینی صلاة مطلقه‌یه صرف اولنمغله صلاة کامله ارادهٔ اولنوب مزبورنانده
کمال بولنمغله نافله صورهٔ مشروحه‌نک خلافنده‌درکه آنده حانث اولور هرنقدر
نافله‌ده علی سبیل التداعیکه مثلا دردت کمسنه‌نک برکسنه‌یه اقتداسیله امامت
منهی عنها ایسه‌ده ❊ فروع ان صلیت فانت حر فقال صلیت وانکر المولی
لم یعتق لامکان الوقوف علیها بلا حرج ❊ برکسنه عبدینه اکر نماز قیلارسک
آزاد اول دیوب اول‌ده قیلدم ادعا ومولی انکار ایلسه عتق اولمز زیرا نماز امور
ظاهره‌دن اولمغله کندویه اطلاع بلا حرج ممکندر ❊ قال ان ترکت الصلاة
فطالق فصلتها قضاء طلقت علی الاظهر ظهیریة ❊ برکسنه عورتنه اکر نمازی
ترک ایدرسک بوشسک دیوب بعده عورت نمازی قضاء ادا ایلسه پک ظاهر اولان
قول او زره عورتی بوش اولور ❊ حلبی عرفده تارک صلاة اصلا نمازی قیلمیانه
اطلاق اولنمغله عرفه موافق اولان عدم حنثدر دیدی ❊ حلف ما اخر صلاة
عن وقتها وقد نام فقضاها استظهر الباقانی عدم حنثه لحدیث فان ذلک
وقتها ❊ برکسنه وقتندن نماز تأخیر ایتمدم دیو حلف ایدوب حالبوکه نوم
سببیله نمازی قضاء ادا ایتمش اولسه باقانی مزبور حالفک عدم حنثنی فان ذلک
وقتها حدیث شریفیله استظهار ایلدی یعنی نائمک قضا ایتدیکی وقت اول قضا
اولنان نمازک وقتیدر دیمک لکن کندویه عرفده مؤخرا طلاق اولنور
❊ اجتمع حدثان فالطهارة منهما ❊ ایکی حدث جمع اولسه طهارت ایکیسندن
اولمش اولور امدی مثلا رعافدن توضی ایتم دیو حلف ایدن کمسنه‌نک بورنی
قانایوب بعده بول ایدوب ویا عکسی اولوب صکره توضی ایتسه وضوء ایکیسندن
بردن اولور ده حانث اولور ینه بویله اشبو عورتمله جماعدن ناشی غسل ایتم دیو
یمین ایدوب بعده آنکله صکره بر اخراسیله جماع ویا بونک عکسنی ایدوب غسل
ایلسه اشبو اغتسال ایکیسیچون اولمغله حانث اولور ❊ حلف لیصلین هذا
الیوم خمس صلوات بالجماعة ویجامع امرأته ولا یغتسل یصلی الفجر والظهر
والعصر بجماعة ثم یجامعها ثم یغتسل کما غربت ویصلی المغرب والعشاء بجماعة
فلا یحنث ❊ برکسنه بوکون البته عورتمله جماع وبلا غسل بش وقت نمازی
جماعتله ادا ایده‌رم دیو حلف ایتسه صباح وظهر وعصر نمازلرینی جماعتله
ادا بعده عورتیله مجامعت وغروب شمسدنصکره غسل ایدوب اخشام ویتسو
نمازلرینی جماعتله ادا ایدرده حانث اولمز غسلی لیلا وقوع بولوب نهارا
اولمدیغندن فتاوای کبرادن نقلا هندیه‌ده بویلجه مذکوردر لکن بونده نظر
وارکه اکر یومدن مراد حلفی وقتندن بقیهٔ یوم الی غروب الشمس ایسه یمینی
بش وقت نمازه ایکن کندوده اوچ وقت نماز اداسیله نیجه بار اولور واکر یومدن

مراد ليله عام وشامل اولان وقت اولورسه صلوات خمس قرينه‌سيله بونك
مقتضاسى حانث اولمقدر غسل ليلا اولسون ويانهارا اولسون شرط حنث
اولان اغتسال بولنمغله زيرا مراد لايغتسل ليلا ولانهارا اولمش اولورده
الغازده بجماعة قولنك دخلى اولمز ﴿ حلف لايحج فعلى الصحيح منه)
فلا يحنث بالفاسد (ولايحنث حتى يقف بعرفة عن الثالث) اى محمد (اوحتى
يطوف اكثر الطواف) المفروض (عن الثانى) وبه جزم فى المنهاج للعلامة
عمر بن محمد العقيلى الانصارى كان من كبراء فقهاء بخارى ومات بها سنة سبعين
وخمسمأة ولا يحنث فى العمرة حتى يطوف اكثرها ﴾ حج ايتم ديو حلف ايدن
كمسه‌نك حلفى كندودن وقوع بولان حج صحيح اوزره اولمش اولورامدى
حج فاسد ايله حانث اولمز وامام محمد بن حسن الشيبانى عليه رحمة السبحانيدن
روايته كوره عرفاتده وقفه‌يه طورمدقجه حانث اولمز وامام ثانى بيدانى عليه
رحمة الصمدانى قولنه نظرا فرض اولان طوافك اكثرنى ايتمدكجه حانث اولمز
واشبوامام ابى يوسف قوليله بخارانك كبار فقهاسندن مولانا علامه
عمر بن محمدالعقيلى الانصارى منهاج نام تأليفنده جزم ايلدى ومشار اليه
بش يوز يتمش تاريخلرنده عازم دار بقا اولمشلردر وعمره حقنده كذلك عمره‌نك ركنى
اولان طوافك اكثريكه درت شوطنى ايتمدكجه حانث اولمز
﴿ (ان لبست من مغزولك فهو هدى) اى صدقة اتصدق بها بمكة (فملك)
الزوج (قطنا) بعدالحلف (فغزلته) ونسج (ولبس فهو هدى) عند الامام
وله التصدق بقيمته بمكة لاغير وشرطا ملكه يوم حلفه ويفتى بقولهما فى ديارنا
لانها انما تغزل من كتان نفسها او قطنها وبقوله فى الديار الرومية لغزلها
من كتان الزوج نهر ﴾ بركسه عورتنه اكر سنك غزل ايتديكك ايلكدن لباس
كيرسم اول هديدركه مكهٔ مكرمه‌ده كندوبى تصدق ايده جكم صدقه در
ديوب بعده زوج برمقدار پنبه‌يه مالك اولوب آنى ده زوجه‌سى غزل وكندوسى
نسج ايدوب وكيسه اول ثوب امام اعظم وهمام اقدم رحمه الله تعالى عندنده
هديدر كندويه آنك قيمتنى انجق مكهٔ مكرمه‌ده تصدق وار در سائر محلده
تصدقه مساغ يوقدر امامين رحمهما الله تعالى حالفك حلفى كوننده اول
قطنك ملكى اولمسنى شرط ايتديلر يعنى غزل حلف كوننده كندونك ملكنده
اولمجق كندويه اهداسى واجب اولمز زيرا نذرانجق يا ملكده وياسبب ملك
اولان شيئه مضاف قلمقده صحيح اولور ان اشتريت عبدا فهو حرده كى مثللو
بوكا كوره صورة مشروحه‌ده شرط بولنمش اولور شارح رحمه الله تعالى
بزم ديارمزده امامين قولى اولان عدم اهدا ايله افتا اولنور دير زيرا اشبو

عربستان ديارلرنده عورت اكثريا كندى كتان وياقطنندن غزل ايدر غزل ولبس
امثالى شيلر ايسه سبب ملك دكللردر ايمدى شرط موجود اولمدى وبلاد
روميه‌ده امام اعظم رحمه الله تعالى قوليله افتا اولنور آنده نساز وجك قطن
وكتاننددن غزل ايتدكلرينه بناءً مغزول كندولرينك ملكى اولمغين ﴿ (حلف
لايلبس من غزلها فلبس تكة منه لايحنث) عند الثانى وبه يفتى لانه لايسمى
لابسا عرفا ﴾ بركسه عورتنك غزلندن لباس كيم ديو حلف ايدوب بعده آنك
غزلندن منسوج اوچقور استعمال ايتسه امام ابى يوسف قتنده حانث اولمز
وانجق بوقول ايله فتوى ويريلور عرفده كندويه لابس اطلاق وتسميه اولنمغين
﴿ (كلا يلبس ثوبا من نسج فلان فلبس من نسج غلامه) لايحنث (اذا كان فلان
يعمل بيده والاحنث) لتعين المجاز ﴾ مسئلهٔ سابقه‌ده‌كى عدم حنث فلان
كمسه‌نك نسج ايتديكى ثوبدن لبس ايتم ديو حلف ايدوب بعده آنك غلامنك
منسوجندن لبس ايلسه اكر اول فلان كندى يديله ايشلر كمسه ايسه
حانث اولمديغى مثللودر حقيقة نسج يديله عمل ايتديكنه دينلكله اكا حمل
اولنور يوق كندوسى يديله عمل ايدرمقوله‌دن اولمزسه غلامنك منسوجيله ده
حانث اولور مجازكه آنكله امر اراده‌سى تعين ايتديكنه بناءً ﴿ (كما حنث بلبس
خاتم ذهب) واو رجل لابلافص (اوعقد لؤلؤ اوزبرجد اوزمرد) ولوغير
مرصع عندهما وبه يفتى (فى حلف لايلبس حليا) للعرف ﴾ نتكم حلى لبس
ايتم ديو حلف ايدن كمسه‌نك هرنقدر رجالدن اولوب وخاتم قاشسزده اولورسه
آلتون خاتم لبسيله ويا اينجو ويازبرجد ويازمرددن معقود قلاده‌لر تعليقيله
وامامين رحمهما الله تعالى نزدلرنده مزبوره قلاده جواهرلر ايله تركيب اولنميان
ساده دوزم اولورسه‌ده حانث اولديغى كبى وانجق اشبو قول ايله افتا
اولنور زيرا مزبورلردن ساده دوزمله مرصع اولميه‌رق تحلى معروف
ومعتاددر امام اعظم رحمه الله تعالى عندنده بلاترصيع تحلى اولمغين حانث
اولمز ديورديلر ﴿ (لا) يحنث (بخاتم فضة) بدليل حله للرجال (الا اذا كان
مصوغا على هيئة خاتم النساء بان كان له فص) فيحنث هو الصحيح زيلعى ولو
كان مموها بذهب ينبغى حنثه به نهر كخلخال وسوار ﴾ مذكور حالف
كموشدن اتخاذ اولنان خاتم استعماليله حانث اولمز آنك رجاله حلى دلالتيله
زيرا رجال التون وكموشله تحلى وتزييندن ممنوعلر ايكن تختم ايچون كندولرينه
اباحه اولنمغله زينت ايچون اولمغين كندولرينك حقلرنده حلى كامل اولمدى
زينت هرنقدر كندويه لازم ايسه‌ده مقصود بالذات دكلدر لكن خاتم
نسا هيئتى اوزره قاش اوله‌رق مصوغ ومعمول اولورسه حانث اولور قول

صحيح بودر واكر خاتم التونله يلدز لنمش اولورسه لايق بلكه واجب اولان آنكله رجالك حنثيدر التون وياكوش خلخال ويا بلزك وياباززو بند امثالى نسنه لرايله حنث مثللو ﴿ (حلف لايجلس على الارض فجلس على) حائل منفصل كخشب او جلد او (بساط او حصير او) حلف (لاينام على هذا الفراش فجعل فوقه آخر فنام عليه اولا يجلس على هذا السرير فجعل فوقه آخر لايحنث) فى الصور الثلاث كما لو اخرج الحشو من الفراش للعرف ﴾ بركسه ارض اوزرينه جلوس ايتمم ديو حلف ايدوب صكره تخته ويا پوست وياكليم وخالى وياحصير امثالى حائل منفصل اوزرينه جلوس ايتسه وياخود فراش اوزرينه نائم اولمم ديو حلف وانك اوزرينه ديكر فراش دوشه يوب آنك اوزرنده نائم اولسه وياشوسرير اوزرينه جلوس ايتمم ديوب آنك اوزرينه آخر سرير وضعيله آنك اوزرينه جلوس ايتسه اشبو صور ثلاثه ده مار الذكر حالفلر حانث اولمزلر نتكم فراشك درونده اولان مثلا يوكى ويايوزنى اخراج ايلسه ده آخرينك اوزرينه جلوس ايلسه عرفه بناً اشبو مسائل مذكوره نك جمله سنده حنث اولمديغى كبى حالفك ثوبى كبى حائل كنديه تابع متصل اولورسه حانث اولور ﴿ ولو نكر الاخيرين حنث مطلقا للعموم و ما فى القدورى من تنكير السرير حمله فى الجوهرة على المعرف ﴾ اخيرينكه فراشله سرير نكره اولهرق ايراد اولنسه لر مطلقا كه اوزرلرينه كندولرينك مثلى وضع او لنسون ويااولنمسون حانث اولور لفظ منكرك اعلايه واسفله عموم وشمولنه بناً قدوريده ذكراولنان سرير منكرده اعلاسنده كى ايله عدم حنث مضمونى جوهره صاحبى معرف باللامه حمل ايلدى ﴿ (بخلاف مالو حلف لاينام على الواح هذا السرير او الواح هذه السفينة ففرش على ذلك فراش لم يحنث) لانه لم ينم على الالواح بحر كذا فى نسخ الشرح لكن ينبغى التعبير باداة التشبيه نحو كمالو الى آخر الكلام اوتأخيره عن مقالة القرام ليصح المرام كما لايخفى على ذوى الافهام كما هو الموجود فى غالب نسخ المتن بديارنا دمشق الشام فتنبه ﴾ صورت مشروحه نك خلافنده دركه بركسه اشبو سريرك وياسفينه نك لوحلرى اوزره نائم اولمم ديو يمين ايدوب بعده آنك اوزرينه فراش دوشه نوب انده نائم اولسه حانث اولمز الواح اوزره نائم اولمغين شرح نسخه لريكه نسخه ده عباره منوال مشروح اوزره مرسومدر لكن واقعه مطابق تعبير لايق كمالو حلف كبى اداة تشبيهله الى آخر الكلام اتيان وياخود بو كلامى مقالهٔ قرامكه مسئله آتيه دن صحت مرام ايچون تأخير ايدى نتكم ارباب فهومه خفى وپوشيده دكلدر ❊ وشارح رحمه الله تعالى ديركه بزم ولايتمزكه دمشق شامدر انده موجود اولان متن نسخه لرينك اكثرنده دخى اداة تشبيهله در ﴿ (ولوجعل على الفراش

قرام) بالكسر الملاءة (او) جعل (على السرير بساط او حصير حنث) لانه يعد نائما اوجالسا عليهما عرفا بخلاف مامر ﴾ محلوف عليه اولان فراش اوزره كسر ايله قرامكه ضمله و مدايله ملائه كه ريطه وچارشف وياسرير اوزرينه بساط وياحصير آچلسه حانث اولور عرفده آنلرك اوزرلرينه جالس ونائم عد اولنمغله اما مار الذكر صور ثلاثه بونك خلافنده در ﴿ (بخلاف مالوحلف لاينام على الواح هذا السرير اوالواح هذه السفينة ففرش على ذلك فراش) فانه لايحنث لانه لم ينم على الالواح ﴾ اشبو مضمون قريبا ذكر اولنمغله اولى اولان بو مقامده حذف اولنمق ايدى ظن ايدرمكه نساخدن زياده در ﴿ (حلف لايمشى على الارض فمشى عليها بنعل اوخف) اومشى على احجار (حنث وان) مشى (على بساط لا) يحنث ﴾ بركسه ارض اوزره مشى ايتمم ديو يمين ايدوب صكره ارض اوزره نعلله وياخفله ويامتصل وياغير متصل احجار اوزره مشى ايتسه حانث اولور احجار ده ارضدن اولمغله واكر بساط اوزره مشى ايدرسه حانث اولمز فارق عرفدر ﴿ فرع ان نمت على ثوبك اوفراشك فكذا اعتبر اكثر بدنه ﴾ بركسه مثلا عورتنه اكرسنك ثوبك ويافراشك اوزره نائم اولورسم شويله اولسون ديسه بدننك اكثرى اعتبار اولنور كه اكر بدننك اكثرى انك ثوبى اوزره اولهرق نائم اولورسه حانث اولور يوقسه اولمز والله سبحانه وتعالى اعلم واستغفر الله العظيم

﴿ (باب اليمين فى الضرب والقتل وغير ذلك) ﴾

﴿ مما يناسب ان يترجم بمسائل شتى من الغسل والكسوة ﴾ ضرب وقتل وبونلرك غيرى كسوه وغسل حقنده يمين مسائلنى ضامن باب دقت نصابدر ان يترجم تأويل مصدرده مؤخر مبتدا ممايناسب مقدم خبردر من الغسل اه وغير ذلك بى بياندر يعنى اشبو باب بلاغت نصابده لايق ومناسب اولان شيدندر كندونك مسائل شتى عنوانيله معنون ومترجم اولمسى واولى اولان من الغسل والكسوة قولنك ممايناسب كلامنك اوزرينه تقديمى ايدى ﴿ الاصل هنا ان (ماشارك الميت فيه الحى يقع اليمين فيه على الحالتين) الموت والحياة (ومااختص بحالة الحياة) وهو كل فعل يلذ ويؤلم ويغم ويسر كشتم وتقبيل (تقيد بها ﴾ بو مقامده اصل اصيل وقاعده وتفصيل بودركه تحقيقا شول برشيكه كندوده ميتله حى مشارك اولدى آنده يمين ايكى حالتكه موت وحياتدر آنلرك اوزرلرينه واقع اولور وهر برفعلكه شتم وتقبيل امثالى لذت والم وغم وسرور ويرد حيات

حالنه مختصدر حیاتله تقیید اولنور ❊ (ثم فرع علیه) فلوقال ان ضربتك
اوکسوتك اوکلمتك اودخلت علیك اوقبلتك تقید) کل منها (بالحیاة) حتی
لوعلق بها طلاقا اوعتقا لم یحنث بفعلها فی میت ❊ بوندنصکره مصنف والاجناب
مزبور اصلك اوزرینه مسئله تفریع ایتدیرکه قچان برکمسه برآخر کمسه‌یه اکر
بن سکا ضرب ویاکسوه الباس ویاتکلم ویاسنك اوزرینه دخول ویاسنی تقبیل
ایدرسم شویله اولسون دیسه اشبو مزبورلرك هربرنده یمین حیاتله تقیید
اولنور حتی اشبو مذکورلره طلاق ویاعتاقی تعلیق ایلسه آنلری میته اشلکله
حانث اولمز ازجمله کسوه‌نك حیاتله تقییدی کندی ایله تملیك قصد اولنوب
اول ایسه میته ممکن اولمدیغی ایچوندر حتی کفارت یمین ایچون برحالف اون میته
اکسا ایتسه تملیك اولمدیغنه جائز اولمز وتکلمك حیاتله تقییدی کندودن مقصود
افهام واسماع اولوب اول ایسه موته منافیدر میتده اسماع وافهام اولمز اما
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك اهل قلیبکه قلیب بدره { هل وجدتم
ماوعد کم ربکم حقا } بیوردقده یعنی ربکزك سزلره وعد بیوردیغی شیئ سزلر
حق اوله‌رق بولدیکزمی حضرت عمر رضی الله تعالی عنه اشبو روحسز
اجساده نه تکلم بیوررسکز دیدکده سعادتله رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
بیوردیلرکه { والذی نفسی بیده ماانتم باسمع لما اقول منهم } یعنی سزلر بنم
کلاممی آنلردن بك ایشیدیجی دکلسکز قول شریفلری اول کندولرینه معجزه‌در
ودخولدن مراد زیارتدر وموتالرده زیارت انجق قبرلرینه اولور ❊ (بخلاف
الغسل والحمل واللمس والباس الثوب) کحلفه لایغسله اولایحمله لاتقید بالحیاة ❊
یعنی غسل وحمل والباس ثوب مزبورلرك خلافنده‌درکه حیاتله تقیید اولنمزلر مثلا
فلانی غسل ویاحمل ایتمم دیو حلفنده میت اوله‌رق بونلری ایشلسه حانث
اولور حیاتنده اولدیغی مثللو زیرا غسل اساله مادر بوندن مقصود ایسه
تطهیردر میتده تطهیر اولنور ❊ (یحنث فی حلفه) ولوبالفارسیة (لایضرب زوجته
فمدشعرها اوخنقها اوعضها) اوقرصها اولوممازحا خلافا لما صححه فی الخلاصة ❊ برکمسه
زوجه‌مه ضرب ایتمم دیو حلف ایلسه وحلفی هرنقدر لغة فارسیه ایله اولسه‌ده اولور
ایمدی زوجه‌سنك کیسوسنی چکسه ویاکندوبی بوغسه که بوغازنی صقسه
ویاصرسه ویاپارمقلریله چمدکلسه هرنقدر مزاح ولطیفه طریقیله اولورسه ده
حانث اولور اشبو قائل خلاصه صاحبنك انده تصحیح ایتدیکی انجق مزبورلر ایله
حنث غضب حالنده اولورلرسه اولور ملاعبه حالنده هرنقدر آغردسه دخی
صحیحده حانث اولمز قولنه مخالفت ایلدی فقیه ابواللیث یمین فارسیه ایله
اولورسه مارالذکر مدشعر امثالی نسنه‌لر ایله حانث اولمز دیدیلر ❊ (والقصدلیس

بشرط فیه) ای الضرب (وقیل شرط علی الاظهر) والاشبه بحروبه جزم فی الخانیة
والسراجیة واما الایلام فشرط به یفتی ❊ ومزبور ضربده قصد واراده شرط
دکلدر حتی زوجه‌سنك غیریه ضرب ایدرکن کندویه اصابت ایتسه حانث
اولور عدم قصد فعلی اعدام ایتمکین بعضیلر قول اظهر واشبه اوزره قصد
شرطدر دیدیلر و بوقول ایله خانیه‌ده وسراجیه‌ده جزم ایلدی اما ضربده
ایلامکه آغریدوب واجیتمق شرطدر انجق بوقول ایله افتا اولنور زیرا ضرب
بدنه متصل اولان فعل مولمه اسمدر واکثریا ضرب تأدیب ایچون اولور تأدیبده
انجق تألمله حاصل اولور ❊ ویکفی جمعها بشرط اصابة کل سوط واماقوله
تعالی فخذ بیدك ضغثا ای حزمة ریحان فخصوصیة لرحمة زوجة ایوب
علیه الصلاة والسلام فتح ❊ اسواطدن عدد معین اوزره حلف ایدن کمسه‌یه
یمیننده بار اولمغه مثلا یوز قمچی ضرب ایده‌رم دین کمسه‌یه آنلرك جمله‌سیله بردن
ضرب کفایت ایدر هر برینك اصابتی شرطیله ایلامك شرطیتنه حضرت ایوب
صلواة الله تعالی علی نبینا وعلیهك قصه‌سیله که زوجه‌سی رحمه رضی الله
تعالی عنها بعض کندی مصلحتی ایچون طشره کیدوب برمقدار بطئجه کلمسنه
بناً کندولری بیزات اولملری ملابسه‌سیله غضبناك اولدیده زوجه‌سنه یوز سوط
اورمغه یمین ایتمکله الله ذوالجلال حضرتلری کندولرینه فخذ بیدك ضغثا فاضرب
ولاتحنث قول کریملریله مشار الیهایه ایلام اولمقسزین کندولرینك عدم حنثلری
حیله‌سنی آنلره تعلیم بیوردیلر ایمدی مزبور ایلامك شرطیتنه وارد اولان منعه
جواب ویریلورکه قصهٔ مشروحه‌ده ایلامك بالکلیه معدوم اولدیغی مسلم
دکل معدوم اولسه مشار الیهایه خاصه‌در و بونده نوعا حیله‌نك مشروعیتنه
اشارتده واردر ضغث حزمهٔ ریحانه که ریحانه‌دن بردسته ودلوطم و باغدر
رحمه حضرت یوسف علیه الصلاة والسلامك اوغلو افرایمك وعلی روایة
یعقوب علیه الصلاة والسلامك قزیدر ❊ (حلف لیضربن) اولیقتلن
(فلانا الف مرة فهو علی الکثرة) والمبالغة کحلفه لیضربنه حتی یموت اوحتی یقتله
اوحتی یترکه لاحیا ولا میتا ولوقال حتی یغشی علیه اوحتی یستغیث اویبکی
فعلی الحقیقة ❊ برکمسه فلان کمسه‌یی بیك کره ضرب ویاقتل ایده‌رم دیو حلف
ایلسه کثرت ومبالغه‌یه حمل اولنورکه کندویه مراد کثیره ایله ضرب اولنملی
هرنقدر بیکه بالغ اولمزسه‌ده عرفده ضرب کثیر اطلاق اولنملی مبالغه قتله
نظرادرکه شدة قتل مراددر نتکم فلان کمسه‌یه ضرب ایده‌رم حتی وفات ایده‌نه‌دك
ویاقتل ایده‌نه‌دك ویانه میت ونه حی کندوبی ترك ایده‌نه‌دك حلفنده مبالغه مراد
اولدیغی کبی سوطده حتی یموت مبالغه‌یه سیغده حقیقتده مجوادر واکر حتی عقلی

باشندن زائل اولوب بايله نه دك وياستغاثه واستمداد ايده نه دك وياغليوب ويابول ايده نه دك ديرسه بونلرده حقيقته حمل اولنور كه بالذات مزبورلك كندولرى بولنمقحه باراولمز ✽ (ان لم اقتل زيدا فكذا وهو) اى زيد (ميت ان علم) الحالف (بموته حنث والالا) وقدقدمها عندلبصعد السماء ✽ بركسه وفات ايدن زيد حقنده اكر بن زيدى قتل ايتزسم شويله اولسون ديسه اكر حالف آنك موتنى بيلورسه حانث اولور زيرا موتى معلومى اولنجق يمينى الله ذوالجلال حضرتلرينك انده مجددا خلق واحداث بيوره جغى ممكن ومتصور اولان حيات اوزره عقد ايتمش اولمغله يمينى منعقده اولورده بعده عجز عاديه بناءً حانث اولور واكر موتى معلومى اولمزسه حالف يمينى محلوف عليهده اولان حيات اوزره عقد ايتمش اولور بوايسه ممكن اولمغله حانث اولمز زيرا يمينك انعقادينك شرطى محلوف عليهك امكان وتصوريدر وبونوع يمينك بحث وتفصيلنى مصنف ليصعدن السماء كلامنى بيانده ذكر وتقديم ايلدى ✽ (حلف لايقتل فلانا بالكوفة فضربه بالسواد ومات بها حنث) كحلفه لايقتله يوم الجمعة فجرحه يوم الخميس ومات يوم الجمعة حنث ✽ بركسه فلان كسه يى كوفه ده قتل ايتم ديو يمين ايدوب كندوبه سواد كه قريه ده ضرب ايدوب وكوفه ده وفات ايتسه حانث اولور مثلا جمعه كوننده قتل ايتم ديو حلف ايدوب ده خميس كوننده ياره ليوب جمعه كوننده وفاتنده حنثى مثلاو ✽ (وبعكسه) اى ضربه بالكوفة وموته بالسواد (لا) يحنث لان المعتبر زمان الموت ومكانه بشرط كون الضرب والجرح بعداليمين ✽ ظهيرية ✽ صورة مفروضه نك عكسيكه ضربك كوفه ده وموتك حواليسنده اولان قريه ده اولسنده مزبور حالف حانث اولمز زيرا حانث وبار اولمده معتبر اولان ضرب وجرحك بعداليمين اولسى شرطيله موتك زمانى ومكانيدر واكرضرب وجرح قبل اليمين اولورسه اصلا حانث اولمز يمين مستقبلده شرط ايجاب ايدوب ماضيده ايتمديكندن ✽ وفيها ان لم تأتى حتى اضربك فهو على الاتيان ضربه اولا ان رأيته لاضربنه فعلى التراخى ما لم ينو الفور ✽ ينه ظهيريه ده مذكور دركه بركسه برآخركسه يه اكرسن كلمزسك حتى سكا ضرب ايده يم شويله اولسون ديسه بونده حلف مجرد اتيان اوزره در ضرب بولنسون ويابولنمسون زيرا بومثللو محلده حتى لام سببيه معناسنده در لام سببيه ده حكم سببيته صلاحيتى اولان نسنه نك وجودينك شرط اولمسيدر مسببك وجودى دكلدر بونك محليده حتى كلمه سنك ايكى جهتدن ايكى فعله دخوللده در اما برجهتدن ايكى فعله داخل اولورسه مثلا ان لم اجئ اليوم حتى اتغدى عندك مثالنده كبى بونده برك شرطى فعلارك ايكيسنك وجوديدر فلان كسه دنى كوررسم والله اكا ضرب ايده رم

حلق تراخى اوزره دركه نه وقت ديلرسه ضرب ايدر اكر فوره نيت ايتمشسه ورؤيت قرب وبعده متناولدر ✽ ان رأيتك فلم اضربك فرأه الحالف وهو مريض لايقدر على الضرب حنث ✽ بركسه برآخركسه يه اكرسنى كوروبده ضرب ايتزسم ديو حلف ايليوب بعده حالف ضربه مقتدر اولميه رق مريض اولديغى حالده كورسه حانث اولور ✽ ان لقيتك فلم اضربك فرأه من قدر ميل لم يحنث بحر ✽ بركسه اكر سكا ملاقى اولديغمده سكا ضرب ايتزسم ديو يمين ايدوب صكره آنى ميل مقدارى مسافهٔ بعيده دن وياكندويه وصلت امكانى اولميان سطوح مرتفعه اوزرنده كورسه عدم ضربنه بناءً حانث اولمز بونلره عرفده لقا اطلاق اولنمغين ✽ (الشهر ومافوقه) واوالى الموت (بعيد ومادونه قريب) فيعتبر ذلك فى ليقضين دينه اولا يكلمه الى بعيد اوالى قريب ✽ شهر وشهرك مافوقى عندالفقها بعيددر هرنقدر موته منتهى اولورسه ده مادونى قريبدر ايمدى والله دينمى مدة بعيده ده وياقريبه ده ادا ايده رم ويا آنده تكلم ايتم ديو حلف ايدن حالفك يمينى تفسير مشروحله اعتبار اولنور ✽ (و) لفظ (العاجل والسريع كالقريب والآجل كالبعيد) وهذابلانية (وان نوى) بقريب اوبعيد (مدة) معينة (فيهما فعلى مانوى) ويدين فيما فيه تخفيف بحر ✽ عاجل وسريع لفظى قريب وآجل بعيد كبيلردر اكر كندولريله برمدة معينه يه نيت اولمزسه واكر كندولرنده معينه اولان برمدته نيت ايدوب مثلا قريبله برسنديه وياكثره نيت ايتسه آنك اوزرينه اولور وكندوده تخفيف اولان شيئده نيتنده ديانة آنده تصديق اولنور ✽ (حلف لايكلم مليا اوطويلا ان نوى شيئا فذاك والا فعلى شهر ويوم) كذا فى البحر عن الظهيرية وفى النهر عن السراج على شهر وكذا كذا يوما احد عشر وبالواو واحد وعشرون وبضعة عشر ثلاثة عشر ✽ بركسه برآخركسه يه سنكله مليا كه يعنى زماندن برمدت وياطويلا مكالمه ايتم ديو حلف ايتسه پس اشبو قليله مثلا برآى ويابش آى مثللو برمدة معينه يه نيت ايدرسه اول اولور يوق قريب ويابعيد برشيئه نيت ايتزسه كرك مليده وكرك طويلده برماه وبركون اراده اولنور ليل ونهار معناسنه اولا ملوان اشبو مليدن مأخوذدر ظهيريه دن منقول اوله رق بحرده منوال مشروح اوزره مرسومدر وسراجدن نقلا نهرده صورة مفروضه ده يمين برماه اوزره اولور ديو مسطوردر واو عطف اولميه رق لايكلم كذا كذا يوما ديرسه اوده بركون ديمش اولور واوايله كذا وكذا ده يكرمى بركون وبضعة عشرده اون اوچ كون اراده اولنور (فرع) سلخ شهر لغتده يكرمى سكزندن آخرنه دك عرفده يكرمى طقوزندن آخرنه دك اطلاق اولنور

﴿ (يبر في حلفه ليقضين دينه اليوم لوقضاه نبهرجة) مارده التجار (زيوفا) مارده بيت المال (اومستحقة) للغير وبعتق المكاتب بدفعها ﴾ بوكون البته دينكى ادا ايدهرم ديو حلف ايدن كمسه دينى تجارك رد ايتديكى نقوددن نبهرجه نوعيله ويازيوفله كه بيت المالك رد ايتديكى كندويه نحاس وياسائر برنسنه خلطيله جودتى فوت اولان اقجه ايله بعضيلر زيوف ضربخانۀ عامرهنك غيريده ضرب اولنان دراهمدر ديديلر وياخود بعد القضاء كندويه مستحق چيقلان نسنه ايله ادا ايدرسه مزبور حالف يميننده بار اولمش اولور ومزبوره دراهملردن مكاتبك بدل كتابتى مولاسنه دفعيله كندوسى عتق اولنور مولاسى هرنقدر صكره آنلرى كندويه رد ايدرسه ده ﴿ (لا) يبر (اوقضاه رصاصا اوستوقة) وسطها غش لانهما ليسا من جنس الدراهم ولذا لو تجوزبهما فى صرف وسلم لم يجز ﴾ قلاى دیدکلری معدن وياستوقه كه ايكى طرفى فضه ايله تمويه ووسطى تونج ويانحاس اولان زيوف يرامز اقجه درسينك ضمى وفتحيله لغتدر امام اتقانى سه توقه دن معرب فارسيدر ديدى يعنى اوچ قات ديمك بونلر دراهم جنسندن اولمغله حالف دينى بونلرايله قضا ايلسه يميننده بار اولمش اولماز واشبو مزبوران دراهم جنسندن اولمديغنه بناً كندولريله صرف وسلم تجويز اولنوب عاقد مسامحه ايدوب كندولرنى جياد ايله صرفده بدل وسلمده رأس مال قلسه جائز اولماز اما زيوفله نبهرجه ده اولور ﴿ ونقل مسكين ان النبهرجة اذا غلب غشها لم تؤخذ واما الستوقة فاخذها حرام لانها نحاس انتهى وهذه احدى المسائل الخمس التى جعلوا الزيوف فيها كالجياد ﴾ مسكين رسالۀ يوسفيه دن نقل ايتديكه نبهرجه نك غشى غالب اولجق اخذ اولنمز وستوقه نحاس اولمغله اخذى حرامدر فرضا بركمسه آنى رضاسيله آلمش اولسه كندويه الله عظيم الشاندن خوف ايدوب آنى بلا بيان غيره اعطا ايتمك لازمدر بلكه زيوف ونبهرجه وسائر عيبلو اولان نسنه لرى بلا بيان ويرمك حرامدر واشبو زيوفله دينى اداده بار اولمق مسئله سى فقهانك كندوده زيوفى جياد كبى قلدقلرى مسائل خمسه دندر ايكنجيسى مثلا بركمسه دراهم جياد ايله بردار اشترا ايدوب بعده ثمنى زيوفدن ادا ايلسه اول دارده شفعه دعوى ايدن كمسه انجق جياد ايله اخذ ايده بيلور اوچنجيسى بركمسه جياده كفيل اولوب زيوفى ادا ايلسه مكفول عنهدن انجق جياد ايله رجوع ايدر دردنجيسى جياد ايله برنسنه اشترا ايدوب صكره بايعه ثمنى زيوفدن ويرسه بعده آنى مرابحه طريقيله بيع ايلسه رأس مال جياد اولور بشنجى بركمسه برآخر كمسه اوزرنده اولان دراهم جياددن اولان دينى بلميه رك زيوفدن قبض وانفاق ايلسه صكره معلومى اولجق جياد

ايله آنك اوزرينه رجوع ايده مز ﴿ (يبر) المديون (فى حلفه) لرب الدين (لاقضين مالك اليوم) فجاء به فلم يجده ودفع للقاضى ولوفى موضع لاقاضى له حنث به يفتى منية المفتى ﴾ برمديون حق صاحبنه والله بوكون حقكى ادا ايدهرم ديو يمين ايدوب صكره دينى كتورب مديونى بولميوب قاضيه تسليم ايتسه يميننده بار اولمش اولور واكر مزبور مديون قاضى اولميان محلده اولورسه حانث اولور انجق بوقول ايله فتوى ويريلور واكر قاضى داين طرفندن بر وكيل نصب ايدوب دينى قبض ايدرسه حانث اولماز منية المفتيده بويلجه مرسومدر ﴿ وكذا يبر (لو) وجده فا (عطاه فلم يقبل فوضعه بحيث تناله يده لواراد) قبضه (والا) يكن كذلك (لا) يبر ظهيرية ﴾ ينه بويله بار اولور اكر داينى بولوب وكندويه دينى اعطا ايدوب اول دخى قبول ايتميوب آنده قبضنى مراد ايتديكى وقتده النك يتيشه جكى محله وضع ايدرسه واكر بويله اولمزسه بار اولمز ﴿ وفيها حلف ليجهدن فى قضاء ماعليه لفلان باع ما للقاضى بيعه لورفع الامر اليه ﴾ ينه ظهيريه ده مرسومدركه بركمسه والله فلان كمسه نك اوزرمده اولان حقنى تأديه ده مافى الوسعمى صرف ايدهرم ديو حلف ايلسه اشبو حلفنده بار اولمنك طريقى فرضا اول خصوص قاضى يه رفع اولنوب شكوا اولنسه قاضى يه كوره بيعى جائز وروا اولان مثلا مسكن وملبس شرعيسنك ماعداسى اولان نسنه لرنى بيعيله در ﴿ (وكذا يبر بالبيع) ونحوه مما تحصل المقاصة فيه (به) اى بالدين لان الديون تقضى بامثالها ﴾ ينه بويله دين مقابلى برنسنه يى حالف مزبورك بيعيله ده بار اولور ديون كندى امثاليله قضا اولنديغنه بناً مبيع هرنقدر مديونك ملكى اولميوب بيعى بروجه وكالت اولورسه ده ومبيع قبض اولنسون وياا ولنمسون بار اولور وبيع امثالى كندوده تقاص بولنان مثلا طالبك مطلوبك جاريه سنى اول دين اوزره تزوج ودخول ايتمسى مثللو ويا برمالى استهلاك ويابر جنايتله ده بار اولور ﴿ (وهبة) الدائن (الدين منه) اى من المديون (ليس بقضاء) لان الهبة اسقاط لامقاصة (و) حينئذ (فلاحنث لوكانت اليمين موقتة) لعدم امكان البر مع هبة الدين وامكان البر شرط البقاء ﴾ داينك مديونه دينى هبه سى مديون طرفندن قضا وادا دكلدر هبه حق صاحبى جانبندن اسقاط اولوب مقاصه اولمغين صورت سابقه ده محلوف عليه اولان قضا حالفك فعليدر اول ايسه بونده اولمدى ايمدى يمين موقته اولورسه اشبو هبه صورتنده حالف حانث اولمز زيرا داين هبه اولمغله بار اولمنك امكانى قالمدى برك امكانى ايسه يمينك بقاسنك شرطيدر اما يمين موقته اولميوب مطلقه اولورسه اتفاقا حانث اولور زيرا برك امكاننك بقاسى يمين مطلقه ده شرط دكلدر بلكه

منعقده اولدی بعده هبه ایله بار اولمقدن مأیوس اولوب وکندوده قضایه قادر اولهجغی زمانك مروریله حانث اولور ﴿ (کما) هو شرط الابتداء کما مر فی مسئلة الکوز وعلیه (لوحلف لیقضین دینه غدا فقضاه الیوم اوحلف لیقتلن فلانا غدا فمات الیوم او) حلف (لیأکلن هذا الرغیف غدا فاکله الیوم) لم یحنث زیلعی ﴿ وبرك امکانك یمینك بقاسنه شرط اولمسی ابتداء انعقادینه شرط اولدیغی کبیدر نتکم مسئلهٔ کوزده مرور ایلدی که مثلا اشبو کون شو کوزه‌دهکی صویی ایچمزسم عبدم حر اولسون دیوب اول کون مرور ایتدین صویی صب ایدوب امام اعظم وامام محمد رحمهما الله تعالی نزدلرنده یمینك باطل اولدیغی مثللو وشرط مزبورك اعتبارینه بناً برکسه والله یارین دینمی ادا ایده‌رم دیو یمین ایدوب بوکون ادا ایتسه ویافلانی یارین قتل ایده‌رم دیوب بوکون اول کمسه وفات ایتسه ویایارین اشبو اتمکی اکل ایده‌رم دیو حلف ایدوب بوکون اول اتمکی اکل ایلسه حانث اولمز یارنکی کونده برك امکانی فوت اولمغله ﴿ (حلف لیقضین دین فلان فامر غیره بالاداء اواحاله فقبض بر وان قضی عنه متبرع لایبر) ظهیریة ﴿ برکسه والله بن فلانه اولان دینمی ادا ایده‌رم دیو حلف بعده آنك اداسیله غیره امر ویاحواله ایلیوب اول دخی قبض ایلسه یمیننده بار اولمش اولور واکر کندردن اوتوری بلا امر برمتبرع اول دینی قضا ایتسه حالفدن قضا اولمغین بار اولمز ﴿ وفیها حلف لایفارق غریمه حتی یستوفی فقعد بحیث یراه اویحفظه فلیس بمفارق ولونام اوغفل اوشغله انسان بالکلام اومنعه عن الملازمة حتی هرب غریمه لم یحنث ﴿ ظهیریه‌ده مرسومدر که برکسه غریمنه سندن حقمی تماما اخذ واستیفا ایتمدکجه مفارقت ایتمم دیو حلف وکندویی کوروب وحفظا بده‌جکی محله قعود ایتسه مفارقت ایتمش اولمز وصورت مشروحه‌ده مزبور حالف نائم ویاغافل اولوب ویابرکسه کلامله کندویی مشغول ویاملازمه‌تدن منع ایتکله غریمی فرار ایلسه حانث اولمز اما نوم وغفلت اولمقسزین مطلوب صاو یشوب طالب مع الامکان ملازمت وفرارینه ممانعت ایتمسه حانث اولور ﴿ ولوحلف بطلا قها ان یعطیها کل یوم درهما فربما یدفع الیه عند الغروب اوعند العشاء فاذا لم یخل یوما ولیلة عن دفع درهم لم یحنث ﴿ برکسه عورتنه بهر یوم سکا بر درهم اعطا ایتمزسم بوش اول دیو حلف ایلسه غروب ویاعشا وقتنده اکا درهمی دفع ایدر مجموع نوازل صاحبی دیرکه مزبور حالف برکون و برکیجه‌یی درهم دفعندن خالی قومزسه حانث اولمز صواب اولان الیه بدلنه الیها در ﴿ (حلف لایقبض دینه) من غریمه (درهما

دون درهم فقبض بعضه لایحنث حتی یقبض کله) قبضا (متفرقا) لوجود شرط الحنث وهوقبض الکل بصفة التفرق ﴿ برکسه غریمندن دینمی بلوك بچوق درهما دون درهم اخذ ایتمم دیو حلف بعده بعضیسنی قبض ایلسه حانث اولمز حتی کلیسنی متفرقا قبض ایتمدکجه وحنثك شرطی اولان کلیسنی متفرقا قبض بولنمغله حانث اولور ﴿ (لا) یحنث (اذا قبضه بتفریق ضروری) کان یقبضه کله بوزنین لانه لایعد تفریقا عرفا مادام فی عمل الوزن ﴿ واکر مزبور حالف تفریق ضروریله که مثلا مقبوضنك کلیسنی ایکی ویا اوچ دفعه وزنله متفرقا قبض ایله قبض ایدرسه حانث اولمز زیرا حالف مادام وزن ویا عد ویا احصا عملنده اولدقجه عرفده تفریق عد اولنمز زیرا بعضا بلا عد ولا وزن جمله سنی بردن دفعهٔ واحده‌ده قبض متعذر اولغله بوقدر تفرق مستثنا اولمش اولدی عادتا بوکا تفریق دینلمکله ﴿ (لا یأخذ ماله علی فلان الا جملة اوالا جمعا فترك منه درهما ثم اخذ الباقی کیف شاء لایحنث) ظهیریة وهو الحیلة فی عدم حنثه فی المسئلة الاولی ﴿ برکسه فلان اوزرنده اولان حقمی انجق جملة ویا جمعا اخذ ایده‌رم دیو حلف ایدوب صکره آندن بر درهمی مطالبه‌یی ترك ایدوب باقیسنی مجتمعا ویا متفرقا نه کیفیتله اخذ ایدرسه ایتسون حانث اولمز مالنك جمیعسنی متفرقا اخذ ایتمدیکنه بناً حنثك شرطی ایسه بوایدی واشبو صورت مسئلهٔ اولی‌ده عدم حنثك حیله سیدر ﴿ (کما لایحنث من قال ان کان لی الامائة اوغیر اوسوی) مائة (فکذا بملکها) ای المائة (اوبعضها) لان غرضه نفی الزیادة علی المائة وحنث بالزیادة لو مما فیه الزکاة ﴿ نتکم بنم ایچون انجق یوز ویا یوزك غیری ویا ماعداسی بر شیئم بولنورسه شویله اولسون دیو حلف ایدن کمسه‌نك یوزه ویا بعضنه مالك اولمغله حانث اولمدیغی مثللو حالفك غرضی یوزك اوزرینه زیاده‌یی نفی اولمغین ویوزك اوزرینه زیاده اولان کندوده زکات لازمه اولان دنانیر وعروض تجارت وسوائم امثالی مالدن اولورسه نصابه بالغ اولسون ویا اولمسون حانث اولور غیر کلمه سنك مضاف الیهی اولان مائة حذف اولنمغله ضم اوزره مبنی اولدی ﴿ والا لا حتی لو قال (امرأته کذا ان کان له مال وله عروض) وضیاع (ودور لغیر التجارة لم یحنث) خزانة الاکمل ﴿ واکر کندوده زکات واجبه اولمیان تجارت ایچون اولمیان عقار وعروض وعبد امثالی شیلر اولورسه حانث اولمز بنا برین برکسه اکر بنم ایچون مال وار ایسه عورتم بوش اولسون دیوب حالبوکه کندونك تجارت ایچون اولمیان براز عروض وضیاع ودارلری اولسه حانث اولمز علامهٔ عبد القادرك واقعات نام تألیفنده عقار عرصهٔ مبنیه وضیعه مجرد عرصه‌یه دینور دیو مرسومدر لکن عقاره ضیعه‌ده

اطلاق اولنور ✽ انتهى ✽ (حلف لايفعل كذا تركه على الابد) لان الفعل يقتضي مصدرا منكرا والنكرة فى النفى تعم (فلوفعل) المحلوف عليه (مرة) حنث و (انحلت يمينه) وما فى شرح المجمع من عدمه سهو ✽ بركسه بن اشبو فعلى ايشلم دبو حلف ايلسه مثلا فلانله تكلم ايتم ديمك كبى بس اول فعليكه مثلا كلامى آنكله ابدى ترك ايدر زيرا فعل مصدر منكركه بو مقامده مثلا كلام اقتضا ايدر وبونده اولديغى كبى سياق نفيده نكره‌لر عموم افاده ايدركه اوقات مستقبله‌نك جميعنه عام اولورده كأنه حالف اوقات مستقبله‌نك كليسنده فلانله مكالمه ايتم ديمش اولور لكن بو صاحب محيطك امام سيبويه رحمه الله دن نقلا فعلده عموم اولمز كلامنه منافيدر امدى مزبور حالف محلوف عليهى بر دفعه ايشلرسه حانث اولور ويمينى منحله اولور ومجمع شرحنده بركره ايله يمين منحله اولمز مضمونى فقهانك تنصيصلرندن سهودر ✽ (فلو فعله مرة اخرى لايحنث) الا فى كلما (ولو قيدها بوقت) كوالله لا افعل اليوم (مضى) اليوم (قبل الفعل بر) لوجود ترك الفعل فى اليوم كله وكذا (ان هلك الحالف وا لمحلوف عليه) بر لتحقق العدم ولو جن الحالف فى يومه حنث عندنا خلافا لاحمد فتح ✽ ايمدى صورة مشروحه‌ده حالف مزبور فعلى بركره دخى ايشلسه حانث اولمز الاكلماده تكرار ايجاب ايمكله حانث اولور شوقدروار كه طلاقده اوجه منتهى اولنجق يمينده منتهى اولور واكر حالف يمينى والله لا افعل اليوم مثلاو بر وقتله تقييد ايدوب يومده فعلدن مقدم مرور ايدرسه يمينده بار اولمش اولور يومك كليسنده فعلك تركى بولند يغنه بناً ينه بويله حالف ويا محلوف عليه هلاك اولسه يومده فعل بولنمغله بار اولور واشبو كونده شورغيفى اكل ايده‌رم ديو حلف ايدن اول كونده مجنون اولمغله اكل ايلمسه حنفيه يه كوره حانث اولور احمد بن حنبل ايچون اختلاف وار در ✽ (ولوحلف ليفعلنه بر بمرة) لان النكرة فى الاثبات تخص والواحد هو المتيقن ولو قيدها بوقت فمضى قبل الفعل حنث ان بقى الامكان والا بان وقع اليأس بموته او بفوت المحل بطلت يمينه كما مر فى مسئلة الكوز زيلعى ✽ بركسه والله بن البته شو فعلى ايشلرم ديو حلف ايلسه اول فعلى بركره ايشلسه بار اولور زيرا اثباتده نكره كه فعلك متضمن اولديغى مصدر خاص اولور بر ايسه متيقندر واكر مزبور حلفى بر وقتله توقيت ايدوب اول ده قبل الفعل مرور ايدرسه حانث اولور اكر امكان باقى اولورسه مقيده ده ابتداء وبقاء امكان شرط اولمغله مطلقه بونك خلافنه در يوق امكان باقى اولميوب موتيله ويا محلك فوتيله يأس واقع اولورسه يمينى باطله اولور تنكم مسئلهٔ كوزده مرور ايلدى ✽ (حلفه وال ليعلمنه بكل داعر) بمهملتين اى مفسد (دخل البلد تقييد) حلفه (بقيام ولايته) بيان لكون اليمين المطلقة تصير

مقيدة بدلالة الحال وينبغى تقييد يمينه بفور علمه ✽ برحاكم بركسه‌يه يمين ويرسه كه البته بلده‌يه دخول ايدن هر بر مفسد ويرامز كسه‌يى كندويه اعلام واخبار ايده اشبو والينك حلفى كندونك ولايتنك قيامى مدتيله تقييد اولنور كه يمين مطلقه دلالة حال ايله مقيده اولور وبونده استحلاف اولنان كسه‌نك يمينك علمنك فوريله تقييدى لايق ومناسبدر مفسدى زجر وفسادنى دفعه مبادرته بناً يعنى علمى عقيبنده اخبارى لازمدر لكن يمين مطلقه‌ده ظاهر روايت عدم فوردر حنث انجق يأسله اولور اولده يا حالفك مستحلفك موتلريله ويا والينك عزليله ظاهر اولور ✽ واذاسقطت لاتعود ولو ترقى بلاعزل الى منصب اعلى فاليمين باقية لزيادة تمكنه فتح ✽ ومار الذكر والينك ولايتنك زواليله يمين ساقطه اولسه مجددا والى اولمسيله يمينى عودت ايتمز ومزبور والى بلاعزل منصب اعلايه ترقى ايلسه يمينى باقيه اولور مكنت وقدرتنك زياده سنه بناً اما ايكى منصب ميانه لرنده عزل بولنورسه يمين ساقطه اولمغله بردخى عودت ايتمز ✽ ✽ ومن هذا الجنس مسائل منها ماذكره بقوله (كما لوحلف رب الدين غريمه اوالكفيل بامر المكفول عنه ان لا يخرج من البلد الاباذنه تقيد بالخروج حال قيام الدين والكفالة) لان الاذن انما يصح ممن له ولاية المنع وولاية المنع حال قيامه ✽ واشبو جنس مشروحكه دلالة حال ايله زمن مخصوصله تقييد قيلنديدر براز مسئله‌لرك مصنف والاجناب حضرتلرينك كما لوحلف الخ قوليله ذكر وبيان ايلديكى مسئله انلردندر يعنى صورت سابقه‌ده‌كى دلالة حال ايله تقييد اشبو مسئلهٔ آتيه لرده‌كى تقييد كبيدر يعنى برداين مديوننه ويا مكفول عنهك امريله كفيلنه كندودن اذنسز بلده دن چيقممغه تحليف ايلسه دين وكفالتك قياملرى حالنده خروجله تقييد اولنور زيرا سابق الذكر دين وكفالتك قياملرى حالنده ولايت منع هر بر كمسه‌دن صحيح اولورسه اذنده آندن اولور ✽ (و) منها (لوحلف لاتخرج امرأته الاباذنه تقيد بحال قيام الزوجية) بخلاف لاتخرج امرأته من الدار لعدم دلالة التقييد زيلعى ✽ مسائل مرقومه‌دندر بركسه عورتى كندودن اذنسز خروج ايتمسون ديو يمين ايلسه زوجيتك قيامى حاليله تقييد اولنور يعنى دين زوجيت زائله اولورسه يمين ساقطه اولور وعودتلريله عودت ايتمز اما عورتى داردن چيقمسون ديو يمين صورت مشروحه‌نك خلافنه‌دركه بونده قيام زوجيتله تقييد اولنمز تقييده دلالت اولمغين ✽ (حلف ليهبن فلانا فوهبه له فلم يقبل بر) وكذا كل عقد تبرع كعارية ووصية واقرار (بخلاف البيع) ونحوه حيث لايبر بلاقبول وكذا فى طرف النفى والاصل ان عقود التبرعات بازاء الايجاب فقط والمعاوضات بازاء

الایجاب والقبول معا ❊ برکسه والله شو نسنه‌یی فلانه هبه ایده‌رم دیو
یمین ایدوب بعده آنی هبه ایتدکده موهوب له قبول ایتمسه حالف یمینده بار
اولور وهر برعاریت ووصیت واقرارکبی عقد تبرعلرده بنه بویله‌در بیع وبیع
مثلاو اجاره وصرف وسلم ونکاح ورهن وخلع صورت مشروحه‌ده هبه‌نک
خلافنه‌در بلاقبول بار اولمز نی طرفیکه مثلا لاهب ولاابیع بنه بویله‌درکه
هبه‌ده مجرد ایجابله بیعده ایجاب وقبول ایله حانث اولور وبونده اصل وقاعده
عقود تبرعاتک مجرد ایجاب ازاسنده ومعاوضاتک ایجاب وقبول ازاسنده
اولمالریدر ❊ (وحضرة الموهوب له شرط فی الحنث) فلو وهب الحالف
لغائب لم یحنث اتفاقا ابن ملك فلیحفظ ❊ نفیا واثباتا هبه‌ده حالفک
حنثنک شرطی موهب لهک حضوریدر ایمدی بن اشبو نسنه‌یی هبه ایتم دیو یمین
ایدن کسه برغائبه هبه ایلسه اتفاقا حانث اولمز ❊ (لایحنث فی حلفه
لایشم ریحانا بشم ورد وياسمين) والمعول علیه العرف فتح ❊ یشم یانک
وشینک فتحیله میمک کسریله شممت الطیب ماضیسنک مضارعیدر باب اولدنده
لغتدر ریحانکه فسلکن تعبیر اولنان نبتی استشمام ایتم دیو حلف ایدن کسه
کل ویاياسمین شمیله حانث اولمز حلفده معتمد علیه عرف اولمغله ❊ (و) یمین
(الشم یقع علی) الشم (المقصود فلایحنث لوحلف لایشم طیبا فوجد ریحه
وان دخلت الرائحة الی دماغه) فتح ❊ شمده یمین استشمام مقصوده واقع
اولورکه مثلا بورنه تقریبله استشمام ایتمکله اولور ایمدی طیب استشمام ایتم دیو
حلف ایدوب بعده آنک رایحه‌سنی من غیر قصد بولسه هرنقدر دماغنه واصل
اولورسه‌ده حانث اولمز ❊ (ویحنث فی حلفه لایشتری بنفسجا او وردا بشراء
ورقهما لادهنهما) للعرف ❊ بنفسج ویاورد اشترا ایتم دیو حلفده ورقلرینی
شراایله حانث اولور عرفه بناأ یاغلرینی شراایله اولمز ❊ (حلف لایتزوج فزوجه
فضولی فاجاز بالقول حنث وبالفعل) ومنه الکتابة خلافا لابن سماعة (لا)
یحنث به یفتی خانیه ❊ تزوج ایتم دیو حلف ایدن کسه‌یی برفضولی تزویج
کندوسیده قولیله اجازت ویرسه حانث اولور مهرنی ارسال ویاتقبیل
وجماع کبی فعل ایله اجازت ویرسه حانث اولمز انجق بوقول ایله فتوی ویریلور
کتابتده فعل قبیلندندر اخلاف ابن سماعه ایچوندرکه کتابتی قول قبیلندندر
دیدی ❊ (ولوزوجه فضولی ثم حلف لایتزوج لایحنث بالقول ایضا)
اتفاقا لاستنادها لوقت العقد ❊ برکسه‌یی برفضولی تزویج ایدوب بعده
بن تزوج ایتم دیو یمین ایتسه بونده اجازت فعلیله حانث اولمدیغی مثلاو
قولیله‌ده اتفاقا حانث اولمز یمینک عقد وقتنه استنادندن عقددن

مقدم اولان شیئه کرك مباشرتله وکرك اجازتله حانث اولمز
❊ (کل امرأة تدخل فی نکاحی) اوتصیر حلالالی (فکذا اذا اجاز نکاح فضولی
بالفعل لایحنث) بخلاف کل عبد یدخل فی ملکی فهو حر فاجازه بالفعل حنث
اتفاقا لکثرة اسباب الملك عمادیة ❊ برکسه بنم نکاحم تحتنه دخول ایدن ویابکا
تزوجله حلال اولان هر برعورت شویله اولسون دیوب بعده برفضولینک
نکاحنه فعله اجازت ویرسه حانث اولمز قول ایله حانث اولور اما ملکمه داخل
اولان هر برعبد حر اولسون دیسه صورة مفروضه‌نك خلافنده‌درکه فعلیله
اجازتده دخی اتفاقا حانث اولور اسباب ملکك کثرتنه بناأ زیرا ملکه سبب
قول اولور شرا کبی وقولك غیری اولور ارث وهبه ووصیت مثلاو اما نکاحه
دخوله سبب انجق قوله خاص اولان تزوج اولمغله آنی صریحا ذکر ایدوب
ویااتمك میانه‌لرنده فرق اولمدی ❊ وفیها حلف لایطلق فاجاز طلاق فضولی
قولا اوفعلا فهوکا لنکاح غیر ان سوق المهر لیس باجازة لوجوبه قبل
الطلاق ❊ عمادیه‌ده مسطوردرکه برکسه عورتمی تطابق ایتم دیو یمین بعده
برفضولینك طلاقنه قولا ویافعلا اجازت ویرسه بودخی نکاح کبیدرکه اجازة
قولیه سیله حانث اولور فعلیه سیله اولمز شوقدر وارکه مهری مؤخرا سوقی
اجازت اولمز مهر قبل الطلاق‌ده واجب اولمغله آنکله طلاقه استدلال اولنمز وطلاق
واقع اولمز اما مهر نکاحك خصایصندن اولمغله نکاح طلاقك خلافنه‌در
❊ قال لامرأة الغیر ان دخلت دار فلان فانت طالق فاجاز الزوج فدخلت
طلقت ❊ برفضولی برآخر کسه‌نك عورتنه اکر فلانك دارینه دخول ایدرسك
سن بوششون دیوب بعده اول عورتك زوجی من بور فضولینك تعلیقنه اجازت
ویروب اول دخی داره دخول ایتسه عورت بوش اولور ❊ (ومثله) فی عدم حنثه
باجازته فعلا مایکتبه الموثقون فی التعالیق من نحوقوله (ان تزوجت امرأة
بنفسی او بوکیلی اوبفضولی) اودخلت فی نکاحی بوجه ماتکن زوجته طالقالان
قوله اوبفضولی الخ عطف علی قوله بنفسی وعامله تزوجت وهوخاص بالقول ❊
زوجك فعلا اجازتیله حانث اولمسنده مسائل متقدمه کبیدر بعض زوجه‌نك اوزرینه
زوجك تزوجی خوفی وقتنده میانه‌لرنده وثیقه کتب ایدن کاتبك تحریر ایتدکلری
تحریراتلرنده اکر بن بالذات کندم ویاوکیلم ویابرفضولی کسه واسطه سیله تزوج
ایدرسم ویاتحت نکاحمه وجها من الوجوه برعورت دخول ایدرسه بوش اولسون
قولی مثلاو زیرا زوجك عطفیله اوبفضولی قولی کندونك بنفسی قولنك
اوزرینه معطوفدر آنك عاملیسه انجق قول ایله اولان تزوجتدر ایمدی
اوبفضولی قولی اجازتنه صرف اولنور ❊ انما ینسد باب الفضولی لوزاد

او اجزت نكاح فضولى ولو بالفعل فلا مخلص له ❊ صورة مشروحده باب
فضولينك منسد اولمسى انجق زوج اكرين فضولينك نكاحنه اجازت
ويرسمده ينه بوش اولسون ديرسه اولور بوكا كوره هرنقدر فعلا
اجازت ويرسه ده كندوبى يميندن تخليص ايدهجك برشى اولمز ❊ الا اذا كان
المعلق طلاق المزوجة فيرفع الامر الى شافعى ليفسخ اليمين المضافة وقدمنا فى
التعليق ان الافتاء كاف فى ذلك بحر ❊ لكن صورة مشروحهده تعليق اولنان
تحت نكاحنده اولميوب صكره دن تزوج ايدهجكى عورتك طلاقى اولورسه مثلا
مار الذكر اجازتى ايشلرسم تزوج ايدهجكم عورت بوش اولسون ديرسه مخلص
اولوركه خصوص مرقومى شافعى قاضيسنه ملكه مضاف اولان يمينى فسخ
ايچون رفع ايدرده يمينى منفسخ اولمغله خلاص اولور وشارح رحمه الله تعالى
ديركه تعليق بابنده ذكر ايتدك كه مجرد ائمهٔ خوارزمك مضافده طلاق
واقع اولمز ديو امام محمددن مروى قولله افتالرى خصوص مزبوره كفايت ايدر
❊ (حلف لايدخل دار فلان انتظم المملوكة والمستأجرة والمستعارة) لان المراد
بها المسكن عرفا ولابد ان تكون سكناه لابطريق التبعية فلو حلف لايدخل
دار فلانة فدخل دارها وزوجها ساكن بها لم يحنث لان الدار انما تنسب
الى الساكن وهو الزوج نهر عن الواقعات ❊ بركسه فلانك دارنه دخول ايتمم
ديو يمين ايتسه اول كسهنك ملكيتله ويا اجاره ايله ويا استعاره ايله متصرف
اولديغى داره شامل اولور فلانك دارندن مراد عرفده مسكن اولديغنه بناءً
واشبو اراده عموم مجاز طريقيله دركه محل حقيقتى مجاز افرادندن برفرد قلمغله در
يوقسه جمع بين الحقيقة والمجاز دكلدر ❊ بحر ❊ واستعاره ولمه ايچون دكلسه
شامل اولمز وسكناسنده تبعيت طريقيله اولمسى دخى لازمدر بناءً عليه
بركسه فلانه عورتك دارينه دخول ايتمم ديو يمين بعده اول عورت كندى دارنده
زوجيله برابر ساكنه ايكن داخل اولسه حانث اولمز زيرا دار انجق ساكنه
نسبت اولنور اول ايسه زوجدر ❊ (لا يحنث فى حلفه انه لامال له وله دين على
مفلس) بتشديد اللام اى محكوم با فلاسه (او) على (ملى) غنى لان الدين
ليس بمال بل وصف فى الذمة لايتصور قبضه حقيقة ❊ افلاسيله
حكم اولنان فقير وياغنى اوزرنده دينى اولان كسه مالم يوقدر ديو يمين ايتسه
حانث اولمز زيرا دين مآلده هرنقدر مال ايسهده حالا مال دكلدر بلكه
حقيقة قبضى متصور اولميان ذمتده بر وصفدر بنا برين فقها ان الديون
تقضى بامثالها ديديلر يعنى دين امثاليله قضا اولنور كه مقبوض قابض اوزره
مضموندر زيرا قابض على وجه التملك قبض ايتمكله حق صاحبنك كندونك اوزرنده

اولان دينى آنك مثلى اولدى ❊ فروع قال لغيره والله لتفعلن كذا فهو حالف
فان لم يفعله المخاطب حنث ما لم ينو الاستحلاف ❊ بركمسه بر آخر كمسهيه والله شو شيئ
ايشليه جكسك ديسه اول كسه حلف ايتمش اولور ايدى مخاطب آنى ايشلمسه
كندوسى حانث اولور مادام قول مشروحيله استحلافه نيت ايتمديسه
❊ قال لغيره اقسمت عليك بالله او لم يقل عليك لتفعلن كذا فالحالف هو المبتدئ مالم
ينو الاستفهام ❊ بركسه بر آخر كسهيه بن سنك اوزريكه الله عظيم الشانه قسم
ايدرمكه البته شو فعلى ايشليه جكسك ديسه ويا عليك بى ديمسه امدى انجق اشبو
قائل حلف ايتمش اولور اكر بو كلاميله همزهٔ استفهام تقديريله استفهام مراد
ايتمزسه لكن كندى حلفندن استفهامك برمعناسى يوقدر ❊ ولو قال عليك
عهد الله ان فعلت كذا فقال نعم فالحالف المجيب ❊ بركسه برينه اكر شونى
ايشلرسك الله تعالينك عهدى اوزريكه اولسون ديوب اول دخى جوابنده
نعم ديسه بس بونده حالف مجيبدر سؤال جوابده معاد اولمغله مبتدىيه برشى
لازم كلمز هرنقدر كندوسى يمينه نيت ايدرسه ده ❊ لايدخل فلان داره
فيمينه على النهى ان لم يملك منعه والا فعلى النهى والمنع جميعا ❊ بركسه فلان كسه
منزله دخول ايتمسون ديو حلف ايلسه ايمدى بونك يمينى فعلا منعه مقتدر
اولمزسه قولله نهى اوزرهدر واكر فعلا منعنه قادر اولورسه ايمدى يمينى نهيله منعك
ايكيسنك اوزرينهدر بوندن فهم اولنان ايكيسنك جمعيدر لكن ظاهر اولان
فقط فعلا منع بولنمغله بار اولمقدر هرنقدر نهى اولمزسهده ❊ آجر داره
ثم حلف انه لايتركه فيها برنقوله اخرج ❊ بركسه دارنى برغيرى كسهيه ايجار
ايدوب بعده آنى دارنده ترك ايتمم ديو يمين ايلسه اكا اخرج قوليله يميننده بار اولور
زيرا ملك منفعت مستأجرك اولمغله مالك اولمديغى شيئه حلف ايتمش اولدى
وبوندن ظاهر اولان قوله صرف اولنان يمين نهيه خاص دكلدر ❊ لايدع
ماله اليوم على غريمه فقدمه للقاضى وحلفه بر ❊ بوكون مالمى غريمم اوزره ترك
ايتمم ديو يمين ايدن آنى قاضىيه تقديم وتحليف ايلسه يميننده بار اولور زيرا
كندونك مالى ظاهر اولديكه حتى آنى ترك ايليه ايمدى بر ممكن اولمدى وياخود مالنى
ترك ايتمدى بلكه قاضى كندوبى مطالبهدن منع ايلدى ❊ قيل له ان كنت فعلت
كذا فامرأتك طالق فقال نعم وقد كان فعل طلقت ❊ بركسهيه سن شو فعلى
ايشلدكسه عورتك بوش اولسونمى ديلدكده جوابنده نعم ديوب حالبوكه
اول فعلى ايشلمش اولسه عورتى بوش اولور سؤال جوابده معاد اولمغله ❊ وفى الاشباه
القاعدة الحادية عشرة السؤال معاد فى الجواب قال امرأة زيد طالق او عبده
حرا وعليه المشى لبيت الله تعالى ان فعل كذا وقال زيد نعم كان حالفا الى آخره ❊

اشباهده مذكوردركه اون برنجى قاعده سؤال جوابده اعاده اولنمشدر يعنى
كلام سابق كلام لاحقده معاددر ديمك هر نقدر حقيقة سؤال وجواب
اولمزلر ايسه ده بركسه زيد اكرشوفعلى ايشلرسه عورتى بوش وياعبدى حرويا
بيت اللهى ماشيا زيارت اوزرينه واجب اولسون ديوب اول دخى نعم ديسه حلف
ايتمش اولور ﴿ ادعى عليه فحلف بالطلاق ماله عليه شئ فبرهن بالمال حنث
به يفتى ﴾ بركسه برآخر كسه دن برمقدار حق دعوى ايدوب اول دخى
انكار وبنده برشيئك يوقدر ديو طلاقه يمين ومدعى كندوده مالك اولديغنه
اقامهٔ بينه وقاضى حكم ايلسه يمينده حانث اولور وبوقولله افتا اولنور هرنقدر
شاهد زور ايله اولورسه ده لكن برأة ذمتى معلوم اولورسه ظاهر اولان ديانة
عدم حنثيدر ﴿ حلف ان فلانا ثقيل وهو عندالناس غير ثقيل وعنده ثقيل لم يحنث
الاان ينوى ماعند الناس ﴾ بركمسه فلان ثقيلدر ديو حلف ايدوب حالبوكه
اول كمسه عندالناس ثقيل اولميوب حالفك قتنده ثقيل اولسه حانث اولمز
الاانيتى عندالناس ثقيلدر ديمك اولوب قصده او بله اولمسه حانث اولور ﴿ لايعمل
معه فى القصارة مثلا فعمل مع شريكه حنث ومع عبده المأذون لا ﴾ بركمسه
فلانله مثلا قصارلق صنعتنده ايشلم ديوب اول كمسه نك شريكيله معا ايشلسه
حانث اولور واكر عبد مأذونيله برابر ايشلرسه حانث اولمز محلوف عليهك كندى
مالنه مالك اولمديغندن حتى مزبور عبدك دينى اولورسه آنك ايچون بيع اولنور
﴿ لايزرع ارض فلان فزرع ارضا بينه وبين غيره حنث لان نصف الارض
تسمى ارضا بخلاف لاادخل دارفلان فدخل المشتركة اذالم يكن ساكنا والله تعالى
اعلم ﴾ فلان كمسه نك تارلاسنده زراعت ايتمم ديو حلف ايدوب آنكله غيرى كمسه
بينده مشترك اولان ارضده زراعت ايتسه حانث اولور زيرا ارضك نصفنه ده ارض
تسميه اولنور امافلان كمسه نك دارينه دخول ايتمم ديو حلف بعده آنك دار
مشتركسنه دخول ايدوب وداره ساكن اولمزسه صورت مشروحه نك خلافنده در
اماساكن اولورسه كندونك دارى اولش اولورزيرا مسنأ جره يه عام اولمجق محلوف عليهك
ساكن اولديغى مشتركه يه شمولى بالطريق الاولى در والله سبحانه وتعالى اعلم
بالصواب واليه المرجع والمآب

﴿ كتاب الحدود ﴾

ايضاح الاصلاحده بيان اولديغنده نظرا حدود التى نوعدر برى حدزنا
وبرى حدشربكه خمره مخصوصدر وبرى حدسكردر سائر مسكراتده ده اولور وكيتى برى در

وحدقذف وحدسرقت وحدقطع طريقدر ﴿ (هو) لغة المنع وشرعا (عقوبة
مقدرة وجبت حقالله تعالى) زجرا فلاتجوز الشفاعة فيه بعدالوصول للحاكم وليس
مطهرا عندنا بل المطهر التوبة واجمعوا انها لاتسقط الحد فى الدنيا ﴾
حد لغتده منع معناسنه در بناأ عليه بواب وزندانجى يه حداد دينلور وشرعده
حدى موجب افعال قبيحه يه اقدامدن عبادى زجر ومنع ايچون الله تعالينك
حقى اولهرق كه كندويه تعظيما وامرنه امتثالا فرض قيلنان عقوبة مقدره در
رجمده تقدير مونله سائرلرنده اسواط آتيه ايله در عقوبت انسانك
جنايتندن ناشى مستحق اولديغى كندويه لاحق اولان المدر آخرتده كنه عقاب
دنياده كنه عقوبت اطلاق اولنور بحرده مسطوردركه تحقيق اولهرق حدود
قبل الفعل موانعلردركه كندولرينك مشروعيتلرينه بعد العلم زواجردركه
عبادى افعال شنيعه يه اقدامدن منع ايدر وبعد الفعل حدى اجراكندويى
عودتدن منع ايدر وكندونك مشروعيتنك منافع وفوائدى كافهٔ ناسه عائد
وحكم اصليسى عباد اللهك متضرر اوله جغى شيلردن انزجار وبلاد اسلاميه يى
فساد وفتنه دن وقايه وصيانتدر بس حد واجب اولان حقوق اللهدن
اولديسه جانى حضور حاكه واصل وجنايتى ثابته اولدقدنصكره كندوده
شفاعت جائز اولمز اما قبل الوصول والثبوت جائزدر وحنفيه قتنده حدك
اجراسى كاهدن مطهر دكلدر بلكه اصل مطهر توبهٔ نصوحدر وحدك مطهر
اولمسنه قائلده چوقدر وتوبه نك دنياده حدى اسقاط ايتمسنه فقها اجماع
واتفاق ايتمشلردر ﴿ (فلا تعزير) حد لعدم تقديره (ولاقصاص حد) لانه
حق الولى ﴾ امدى حد تعريف مشروحله تعريف اولنديسه تعزيرك كندوسى
حد دكلدر كندوده تقدير اولمغين بعضك تعزيرك اقلى اوچ واكثرى اوتوز
طقوز سوطدر ديو بيانلرى اشبو كندوده تقدير يوقدر قولنه منافى دكلدر
زيرا اقل ايله اكثرك ميانه لرنده تقدير يوقدر وبعضا تعزير بلا ضربده اولور
وقصاصده وليك حقى اولمغله حد اولمدى وامامين همامين رحمهما الله تعالى
عندلرنده قصاص مقتولك حقيدر بطريق الخلافة ورثه يه انتقال ايتمه در بلكه
بعضا ولى اولميوب حقنى سلطان استيفا ايتمكله اولى اولان لانه حق العبد ديمك ايدى
﴿ (والزنى) الموجب للحد (وطئ) وهو ادخال قدر حشفة من ذكر (مكلف)
خرج الصبى والمعتوه (ناطق) خرج وطئ الاخرس فلاحد عليه مطلقا للشبهة
واما الاعمى فيحد للزناء بالاقرار لا بالبرهان شرح الوهبانية ﴾ حدى ايجاب ايدن
زنا دار اسلامده واطئك ملكندن وملكى شبهه سندن خالى حالا ويا ماضيا
مشتهات عورتى اوك طرفندن كندى رضاسيله نعلق صاحبى اولان مكلفك

وطئيكه ذكرندن حشفه مقدارينى ادخاليدر ويا خود طرفيندن هر برينك تمكينيدر زنا قرآن عظيم الشانده وارد اولديغى وجه اوزره اهل حجاز لغتنده قصر ايله دريا ايله كتب اولنور وياخود نجد لغتنده قصر ايله الفله املا اولنور وشارح رحمه الله تعالى الموجب للحد قوليله اشارت ايدركه بو مقامده زنادن مراد مجرد حرمتى ايجاب ايدن زنا دكلدر اكر اويله اولسه مثلا بركسه‌نك كندى اوغلونك جاريه سنى وطئ و بونك امثالى موجب حد دكل ايكن داخل اولمق لازم كلور مكلف قيديله صبى ومعتوه ومجنون ناطق قيديله اخرس خارج قالدى امدى اخرسك اوزرينه حد لازم اولمز زنانك ثبوتى كرك كندونك اشارتيله ويا برهانله اولسون اقرارده عدم صراحت وبرهانده شبهه ادعاسى شبهه‌سنه بناءً اعمايه زنا ايچون اقراريله حد اجرا اولنور برهانله اولنمز و بحرده اعمايه اقراريله وشهادتله حد اجرا اولنور ديو مذكوردر ❊ (طائع فى قبل مشتهاة حالا اوماضيا خرج المكره و الدبر ونحو الصغيرة (خال عن ملكه) اى ملك الواطئ (وشبهته) اى فى المحل لا فى الفعل ذكره ابن الكمال و زاد الكمال (فى دار الاسلام) لانه لاحد بالزنى فى دار الحرب ❊ فى قبل وطئه متعلقدر قبل بانك ضمى وسكونيله ده لغتدر قبل انسانه خاص اولمغله فرج تعبير اولنمدى وماضيده مشتهات عجايزدر مكرهله دبرده نشر مرتب واردر وصغيره‌نك امثالى ميته و بهيمه‌در طايعله مكره قبل ايله دبر وامثالى خروج ايلدى خال قبلنك صفتيدر يعنى واطئك ملك يميننده وملك نكاحندن وشبهه ملك كه محلده شبهه‌دن خالى وطئ ديمك شبهه ملك يمين اوغلونك ويا مكاتبنك ويا مأذون مديون عبدنك جاريه سنى وطئ كبيدر شبهه ملك نكاح فعلده شبهه ايله وطئكه مثلا شاهدسز عقد ايتديكى عورت ويا مولاسندن اذنسز عقد اولنان جاريه ومطلقه ثلاثى عدتده وطئ كبيدر شبهه فعلده حل ظنيله اولورسه حد ايجاب ايتمز يوقسه ايدر توهمندن ناشى شارح شبهه فعلى ماقبلندن استثنا ايتدى اما شبهه محلده مطلقا حد ايجاب ايتمز شبهه ملكى شارح اكا تخصيص ايتدى ودار حربده حد زنا اجرا اولنمغله دار اسلامله تقييد اولندى ❊ (اوتمكينه من ذلك) بان استلقى فقعدت على ذكره فانهما يحد ان لوجود التمكين (اوتمكينها) فان فعلها ليس وطئا بل تمكين فتم التعريف وزاد فى المحيط العلم بالتحريم فلو لم يعلم لم يحد للشبهة ورده فى الفتح بحرمته فى كل ملة ❊ وياخود حدى موجب زنا زوجك وطئه تمكينيدر امدى زوج ارقه‌سى اوزره ياتوب عورت ذكرينك اوزرينه اوتورسه كندودن تمكين بولنمغله ايكيسنده ده حد اجرا اولنور و ياعورتك وطئه زوجى تمكينيدر زيرا عورتك فعلنه وطئ اطلاق اولنمز بلكه تمكين دينور بوكا كوره كندويه

زانيه تسميه سى مجازا اولور بس بومقامده زنانك تعريفى تمام اولدى ومحيطده تحريمه علميده زياده ايلدى يعنى زنانك حرام اولديغى معلومى اولمزسه كندويه حد ايجاب ايتمز ديدى شبهه اولمغله زيرا { ادرؤا الحد بالشبهات } حديث شريفى وارد اولمشدر وفتح قدير صاحبى جميع اديانده حرمتى ثابته اولمغله محيطك حرمته علم شرطدر كلامنى رد ايلدى لكن رد ده پك ظاهر دكلدر ❊ (ويثبت بشهادة اربعة) رجال (فى مجلس واحد) فلو جاؤا متفرقين حدوا (بلفظ الزناء لا) مجرد لفظ (الوطئ والجماع) وظاهر الدرر ان مايفيده معنى الزناء يقوم مقامه ❊ زنا مجلس واحدده زنا لفظيله درت كسه‌نك شهادتلريله ثابت اولور فقط وطئ ويا جماع لفظيله ثابت اولمز فعل حرامه دال اولان انجق زنا لفظى اولمغله امدى مجلس واحدده اولميه‌رق شاهدلر بربر شهادت ايتسه‌لر كندولرينه حد قذف اجرا اولنور اما بربر كلوب محضر شهودده جمع اولوب قاضينك حضورينه واحد ابعد واحد دخول ايتسه‌لر ضرر ايتمز شهادتلرى مقبوله اولور ودررده اولان كلامك ظاهرى زنا معناسنى افاده ايدن لفظ آنك مقامنه قائم اولور ❊ (ولو) كان (الزوج احدهم اذا لم يكن) الزوج (قذفها) ولم يشهد بزناها بولده للتهمة لانه يدفع اللعان عن نفسه فى الاول و يسقط نصف المهر لوقبل الدخول ونفقة العدة لوبعده فى الثانية ظهيرية ❊ وشاهدلرك برى هرنقدر مزنيه‌نك زوجى اولورسه‌ده اولور اكر كندويه قذف ايتمش اولميوب وزوجك كندونك ولديله عورتك زناسيله شهادت ايتمش دكلسه زيرا قذفى صورتنده زوج كندى نفسندن لعانى دفع وشهادتنه كوره قبل الدخول ايسه مهرك نصفنك وبعد الدخول ايسه نفقه عدتك اسقاطى تهمتلرى واردر مهرك سقوطى فرقت عورت جانبندن اولديغنه مبنيدر ❊ (فيسألهم الامام عنه ماهو) اى عن ذاته الشرعية وهو الايلاج عينى (وكيف هو واين هو ومتى زنى وبمن زنى) لجواز كونه مكرها اوبدار الحرب اوفى صباه اوبامة ابنه فيستقصى القاضى احتيالا للدرأ ❊ امدى امامكه سلطان ويانائبى زنانه شيدر ديو كندونك ذات شرعيه سندنكه حقيقت وتمام ماهيتندن تمام شاهدلردن سؤال ايدر اول ده مصنف مرحومك وطئ مكلف الخ تعريفندن منفهم اولان ايلاجدر بوكا كوره { العينان تزنيان واليدان تزنيان } حديث شريفنده‌كى كوزك والك واياغك زنالرى خارج قالدى آنلره زنا اطلاقى توسعادر ونه كيفيتله اولدى طوعامى وياكرهامى ونه محلده اولدى دارحربده‌مى ويادار اسلامده‌مى ونه وقتده زنا ايتدى حال صباوتنده‌مى ويا آوان بلوغنده‌مى قنغى عورتله زنا ايتدى اوغلونك جاريه سيله‌مى ويا كندونك معتده سيله‌مى وياجنبيه ايله‌مى ديو حدك

دفعته حیله ایچون قاضی سؤالده استقصا واستکناه ایدر کرها ویا ادرجربده ویا حال صباوتنده ویا اوغلونك جاریه سیله اولمسی احتمالندن ﴾ (فان بینوه وقالوا رأیناه وطئها فی فرجها کالمیل فی المکحلة) هو زیادة بیان احتیالا للدرء (وعدلوا سرا وعلانیة) اذالم یعلم بحالهم (حکم به) وجوبا وترك الشهادة به اولی مالم یتهتك فالشهادة اولی نهر ﴾ قهستان قاضینك شاهدلردن وجه مشروح اوزره سؤالنك جوابنده آنلرده زنایی بیان ایدوب بلی بز اول کسنه‌یی سرمه‌دانلقده میل دکبی اول عورتی فرجنده وطئ ایتدی کوردك دیوب وکندولری نه شکل کسه‌لر اولدیغنی قاضی بلمیوب شاهدلری سرا وعلنا تعدیل وتزکیه اولنورلر حق ظاهر اولسون ایچون قاضی زانی‌یه فرض اوله‌رق حد ایله حکم ایدر کالمیل فی المکحلة قولی درئه حیله ایچون بیان زیاده‌در واشبو زنا حقنده اولان شهادتی شاهده ترك اولی والیقدر مادام زانی هتك حرمت ایدوب هیچ آره میوب لاابالی معاذالله تعالی حلال کبی آچقدن اجترسه واکر بویله ایدرسه شهادت اولی اولور زیرا شارعك مطلوبی بریوزنی معاصی وفواحشدن حفظ وحمایه اولوب بودخی عبد متهتك حقنده اجرای حد ایله اولمغله امامتهتك اولمیوب بعض نادرا وقوع بولدقده {من ستر مسلما ستره الله تعالی فی الدنیا والآخرة} حدیث شریفنك دلالت ایتدیکی ستر مندوبی تحقیقا شهادت بالزناء خلاف اولی اولور که مرجع کراهت تنزیهیه‌در وقضا مجلسنك ماعداسنده شاهدك زنایی ذکری غیبت منزله‌سنده‌در ﴾ (ویثبت) ایضا (باقراره) صریحا صاحیا ولم یکذبه الآخر ولاظهر کذبه بجبه اورتقها ولااقر بزناه بخرساء اوهی باخرس لجواز ابداء مایسقط الحد ولواقربه اوبسرقة فی حال سکره لاحد ولوسرق اوزنی حد لان الانشاء لایحتمل التکذیب والاقرار یحتمله نهر (اربعا فی مجالسه) ای المقر (الاربعة) ﴾ شهادة مشروحه ایله زنا ثابت اولدیغی کبی زانینك درت مجلسده درت کره صریحا که اخرسکی مثللو اشارتله اولمقسزین وآیلقلغی حالنده که سکری حالنده اولیه‌رق وکندوبی اخرکه عورت تکذیب ایدوب مثلا بنی تزوج ایلدی ویابن کندوسنی اصلا کورمدم وبلمدم دیمیوب وکندونك مجبوبیتیله ویاعورتك رتقا اولمسی نسوانك اخباریله کذبی ظاهر اولمیوب وخرساء اولان عورتله وعورت اخرسله زناسنی اقرار ایتمکسزین کندونك اقراریله‌ده ثابت اولور واخرس اوزرینه اقرارك عدم صحتی کندودن حدی اسقاط ایدر برشیئك ظهوری جائز اولدیغنه مبنیدر ماعداسنده شبهه محلی اولدقلریدر ایمدی برکمسه زنایی ویاسرقتی سکری حالنده اقرار ایلسه کندویه حد لازم اولماز اما سکرا نایکن سرقت ویازنا ایدوب وبینه ایله

 (اوزرینه)

اوزرینه ثابت اولسه حد لازم اولور زیرا سکری حالنده شاهدلرك معاینه ایتدکلری زنا وسرقتی انشای تکذیبه محتمل دکللردر اما اقرارك تکذیبه احتمالی واردر ومقرك درت اقرارینك هر برلری برکونده ویاهر بری برماهده اولسه‌ده اولور ﴾ (کلما اقرردّه) بحیث لایراه (وسأله کامر) حتی عن المزنی بها لجواز بیانه بامة ابنه نهر (فان بینه) کما یحق (حد) فلایثبت بعلم القاضی ولابالبینة علی الاقرار ولوقضی بالبینة فاقر مرة لم یحد عند الثانی وهو الاصح ولواقر اربعا بطلت الشهادة اجماعا سراج ﴾ ومقر مزبور هرنه زمانکه زنایی حضور قاضیده اقرار ایدرسه آنی قاضی کورمه‌یه جکی محله رد ایدر وبواقراری ایتمه غالبا سکا جنون اصابت ایتمشدر دیر وماسبقده مرور ایتدیکی وجه اوزره ماهیتندن وکیفیتندن ومزنیه سندن ومکانندن سؤال ایدرکه حتی اوغلونك جاریه سیله دیو بیانی جائز اولمغله ایمدی برمنوال مشروح درت کره سؤال وجوابله ثابت اولدیغی کبی زنایی اقرار وبیان ایدرسه بلا حکم کندویه حد اجرا اولنور پس زنانك ثبوتی بینه ویا اقرار ایله اولدیسه علم قاضی ویااقراری اوزره بینه اقامه ایتمکله ثابت اولمز زیرا اقرارینی انکار ایدرسه رجوع ایتمش اولور واکر اقرار ایدرسه بینه‌یه اعتبار اولنمز زنا بینه ایله قضا وحکم اولندقده نصکره بردفعه اقرار ایلسه امام ثانی‌یه کوره حد اجرا اولنمز اصح اولان قولده بودر اصحك مقابلی امام محمدك حد اجرا اولنور قولیدر واکر درت کره اقرار ایدرسه شهادت اجماعا باطله اولور واقراریله عملا حد اجرا اولنور ﴾ (ویخلی سبیله ان رجع عن اقراره قبل الحد اوفی وسطه ولو رجوعه (بالفعل کهربه) بخلاف الشهادة ﴾ مزبور مقر حددن مقدم ویا اثنای حدده اقرارندن رجوع ایدرسه سبیلی تخلیه اولنور رجوعی هرنقدر فراری کبی فعلله اولورسه‌ده اما شهادت اقرارك خلافنده‌درکه بونده اثنای رجمده قاچارسه آرقه‌سنه دوشوب اخذ وکرفت ایدر ﴾ (وانکار الاقرار رجوع کما ان انکار الردة توبة) کما سیجیئ ﴾ وزنایی اقرارندن انکاری رجوعدر ردتی انکاری توبه اولدیغی کبی نتکم باب الردتده کلور ﴾ (وکذا یصح الرجوع عن الاقرار بالاحصان) لانه لما صار شرطا للحد صار حقا لله تعالی فصح الرجوع عنه لعدم المکذب بحر ﴾ وبنه بویله احصان ایله اقراردن رجوع صحیح اولور زیرا احصانکه تزوج حدکه رجمه شرط اولمغله حق الله اولدیده کندوبی مکذب بولنمدیغندن آنك اقرارندن رجوعی صحیح اولدی اما حق عبد اولان قصاص وحدقذف اقراردن رجوع بونك خلافنده‌در بونده مکذب بولنمغله ﴾ (و) کذا عن (سائر الحدود الخالصة) لله کحدشرب

وسرقة وان ضمن المال ﴾ يعنى بويله حد شرب وحد سرقت مثللو سائر
حق الله ايچون اولان حدودلرى اقراردن رجوع صحيح اولور هرنقدر مالى
متضمن اولورسه ده ﴿ (وندب تلقينه) الرجوع (بلعلك قبلت اولمست اووطئت
بشبهة) لحديث ماعز ﴾ زنايى اقرار ايدن كمسه يه اقرارندن رجوعى كندويه
تلقين ايدوب سن زنا ايتمز سكز غالبا تقبيل ويالمس وياشبهه ايله وطئ ايتديكز
ديمك مندوب قيلندى ماعز بن مالك الاسلمى حقنده وارد اولان حديث شريفه
بناءً كه مشاراليه فاطمه ويامنيره ويامهيره نام برعورتله زنا ايدوب بعده حضور
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمده اقرار ايتدكده سعادتله تلقين رجوع
بيوردیلركه { لعلك قبلت اوغمزت اونظرت } ديديلر يعنى سنك دن زنا
مأمول دكلدر مرجودر كه اوپديكز وياصوبوب صقشدر ديكز ويانظر ايتديكز
ديمك ﴿ (ادعى الزانى انها زوجته سقط الحد عنه وان) كانت (زوجة
للغير) بلا بينة ﴾ زانى مزنيه سنى بلا بينه بنم عوتمدر ديو ادعا ايتسه
كندودن حد ساقط اولور هرنقدر برآخر كمسه نك زوجه سى اولورسه ده
﴿ (ولو تزوجها بعده) اى بعد زناه (او اشتراها لا) يسقط فى الاصح
لعدم الشبهة وقت الفعل بحر ﴾ بركمسه مزنيه سنى آنكله زناسندنصكره
تزوج وياشترا ايلسه زنامى وقتنده شبهه اولمغله قول اصحده حد ساقط
اولمز ﴿ (ويرجم محصن فى فضاء حتى يموت) ويصطفون كصفوف الصلاة لرجمه كلما
رجم قوم تنحوا ورجم آخرون ﴾ محصن صادك فتحيله تزوج معناسنه اولان
احصن فعلندن اسم فاعلدر كندوده اسم فاعل اسم مفعول صيغه سى اوزره
استعمال اولنان كلمه لردندر كلامده اطاله ايتدى معناسنه اولان اسهب فعلندن
مسهب وافتقر معناسنه اولان الفج فعلندن ملفج كبى يعنى اوزرينه نكاح
كچمش اولان كمسه برخالى مكان واسعده وفات ايدنه دك رجم اولنور وناس رجم
ايچون نماز صفلرى كبى صف اولورلر فچانكه برطائفه رجم ايدوب طاشلرى
قتلنى قصد ايدرك رمى ايتدكده آنلر تبعد ايدوب ديكر كمسه لر رجم ايدرلر
﴿ (فلو قتله شخص اوفقأ عينه بعد القضاء به فهدر) وينبغى ان يعزر لافتياته
على الامام نهر (و) لو (قبله) اى قبل القضاء به (يجب القصاص فى العمد
والدية فى الخطأ) لان الشهادة قبل الحكم بها لاحكم لها ﴾ ايمدى اوزرينه
اجراى حد ايله حكم اولنان كمسه يى برآخر كمسه قتل وياكوزنى چيقارسه
آنك دمى وچشمى هدردر لايق اولان آنك امام اوزره تعديسنه بناءً تعزير
اولنمقدر واكر رجيله حكمدن مقدم قتل ايدرسه عمدا ايسه قصاص
خطأ ايسه ديت لازم اولور شهادتك كنديله حكم اولنمزدن مقدم حكمى اولمغله

والشرط بداءة الشهود به) ولو بحصاة صغيرة الا لعذر كمرض فيرجم القاضى
بحضرتهم ﴾ واشبو رجمى اجراده شرط شاهدلرك كندولرينك بالذات
بدأ ومباشرت ايلريدر هرنقدر كوچك طاشلر ايله اولور ايسه ده بعض اولوركه
شاهدك اداء شهادته جسارتى اولور ورجمه مباشرتى استعظام ايتمكله
رجوع ايدر الا مرض مثللو برعذره مبنى رجمدن شاهدلر عاجز اولورلرسه قاضى
كندولرينك حضورلرنده رجمه مبادرت ايدر ﴿ (فان ابوا اوماتوا
اوغابوا) اوقطعوا بعد الشهادة (اوبعضهم سقط) الرجم لفوات الشرط ولا يحدون
فى الاصح ﴾ واكر شاهدلرك جمله سى ويابعضيسى رجمدن امتناع ويا وفات ايدوب
وياغائب اولسه لر ويابعد الشهادة يدلرى قطع اولنسه بدأة شهود شرطى فوت اولمغله
رجم ساقط اولور روايات صورتنده قول اصحده شاهدلرك امتناعلرى صراحة رجوع اولمغين
كندولرينه حد قذف اجرا اولنمز وبونده رجمك سقوطى ﴿ (كما لوخرج بعضهم
عن الاهلية) للشهادة (بفسق اوعمى اوخرس) اوقذف ولو بعد القضاء لان الامضاء
من القضاء فى الحدود وهذا لو محصنا والا غيره فيحد فى الموت والغيبة كما فى الحاكم ﴾ فسق
وياعمى وياخرس وياقذف كبى بعض نسندلر ايله شاهدلرك بعضيسى شهادته اهليتلرندن
خروجلرنده رجمك سقوطى كبيدر وحدودده امضا كه حدك شهادتك
دقيقنده بالفعل وقوعى قضادندر امدى قضانك عقبنده حدى اجرا ايتميوب
بعده شهادتله عملدن برمانع ظهور ايتسه كانه قضا اصلا وجوده كلمش اولمغله مزبور
اهليتدن خروج هرنقدر بعد القضا اولسه ده اولور واشبو مسئله مشروحه ده
حدك سقوطى اكر زانى محصن اولورسه اولور اما آنك غيريده شاهدلرك
موتى وغيبوبتى صورتنده حد اجرا اولنور حاكم وفات ايدوب وياغائب
اولسه حدك اجرا اولنديغى كبى بعض نسخه ده كما فى الحاكم واقع اولمشدر
يعنى مضمون مشروح حاكم شهيدك كافى نام كتابندن منقولدر ديمك اولور
واقعا مسئله مرقومه آنده موجوده اولمغله اولى اولان بو نسخه اولمق كرك
﴿ (ثم الامام) هذا ليس حتما كيف وحضوره ليس بلازم قاله ابن الكمال
وما نقله المصنف عن الكمال تعقبه فى النهر (ثم الناس) افاد فى النهر ان حضورهم
ليس بشرط فرميهم كذلك فلو امتنعوا لم يسقط ﴾ شاهدلردنصكره امام
ويانائبى رمى حجاره ايدر اشبو بعد الشهود امامك رجمى واجب دكلدر نيجه
واجب اولور حضورى لازم دكلدر اشبو مضمونى ابن كمال ديدى ومصنف
نصفت نصابك كمالدن نقل ايتديكى امام رجمدن امتناع ايدرسه حد ساقط
اولور مضموننه نهرده اعتراض ايتديكه بوكلام انجق شهود كبى امامكده
حضورينك وجوبى تسليم اولندقدنصكره تمام اولور صكره ناس رجم ايدر

وصاحب نهر افاده ایتدیکه ناسك حضورلری شرط اولمیجق رمیلریده شرط اولمز
بنا برین ناس امتناع ایدرلرسه حد ساقط اولمز ایدی اجرتلری بیت المالدن
اعطا اولنه‌رق راجم استیجار اولنور ﴿ (ویبدأ الامام لو مقرا) مقتضاه
انه لو امتنع لم یحل للقوم رجمه وان امرهم لفوت شرطه فتح لکن سیجیء
انه لو قال قاض عدل قضیت علی هذا بالرجم وسعك رجمه وان لم تعاین الحجة
ویکره للمحرم الرجم وان فعل لایحرم المیراث ﴾ اکر زانی مقر اولورسه
رجمده امام ویا نائبی بدأ ایدر بوك مقتضاسی قاضی رجمدن امتناع ایدرسه
قومه آنی رجم حلال اولمز هرنقدر قاضی کندولرینه رجم ایدیکز دیو امر
ایدرسه‌ده شرطی اولان بدأ امام فوت اولمغله لکن قریبا کلور که بر عادل
قاضی اشبو کمسه‌یه بن رجمله حکم ایتدم دیسه سکا کوره اکا رجم جائزدر هرنقدر
حجتکه برهان واقراری مشاهده ومعاینه ایتمز ایسکده وذی رحم محرم اولان
اقربایه رجم مکروهدر کندونك غیرینك رمیله مصلحت وجوده کلکله
واکر رجم ایدرسه میراثدن محروم اولمز هرنقدر قتلنه سعی وقصد ایدرسه‌ده
﴿ (وغسل وکفن وصلی علیه) وصح انه علیه الصلاة والسلام صلی علی الغامدیة ﴾
مرحوم بعد الوفات غسل وتکفین اولنوب اوزرینه نماز قیلنور ورسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلمك زناسنی اقراریله رجم اولنان غامدیه نام خاتونك
اوزرینه نماز ادا بیوردقلری صحیح ومرویدر ﴿ (وغیر المحصن یجلد مائة
ان حرا ونصفها للعبد) بدلالة النص والمراد بالمحصنات فی الآیة الحرائر ذکره
البیضاوی وغیره وذکر الزیلعی انه غلب الاناث علی الذکور لکنه عکس
القاعدة ﴾ اوزرینه نکاح وقوع بولمیان زانی‌یه یوز جلده اوریلسون حر ایسه
عبد ایسه نصفی اوریلور نصکه الله جلیلك ﴿ فعلیهن نصف ما علی المحصنات
من العذاب ﴾ قول معجز بیانلرینك دلالتیله ایمدی عبارهٔ نص اناث حقنده
اولدی دلالتیله‌ده ذکور داخل اولدی نسابه مساوی اولدقلرینه بنأ
دلالتده مسکوتك منطوقه مساواتی کفایت ایدوب اولوتی شرط دکلدر
وقاضی بیضاوی علیه رحمة الباری وسائر کبار مفسرین رحمهم الله تعالی
آیت کریمه‌ده محصناتدن مراد حرائردر بیوردیلر وزیلعی نظم مجیدده قاعدهٔ
مقرره که غلب الذکور علی الاناثدر عکسی اوله‌رق اناث ذکور اوزرینه
تغلیب اولندی دیدی حتی قاعدهٔ مقرره‌یه بنأ بر حربی عساکر اسلامیه‌دن
طالب زنهار اولوب امنونی علی بنانی دیسه ذکور تحت امانده داخل اولمز
اما امنونی علی بنی دیسه امان ذکور واناثه عام اولور ﴿ (و) العبد (لایحده
سیده بغیر اذن الامام) ولو فعله هل یکفی الظاهر لالقولهم رکن اقامة الامام

نهر (بسوط لاعقدة له) فی الصحاح ثمرة السیاط عقد اطرافها (متوسطا)
بین الجارح وغیر المولم ﴾ سید کندی عبدینه امامك اذنسز حدی اجرا ایده‌مز
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك ﴿ اربع الی الولاة ﴾ بیوروب وحدودی
انلردن عد ایتدیکنه بنأ یعنی درت شی وارکه اجراسی والیلره مفوضدر دیمك
فرضا اغاسی حدی عبدینه کندوسی اجرا ایتسه کفایت ایدرمی ظاهر اولان
ایتممسیدر فقهانك حدك رکنی اقامت امامدر دیو بیانلرینه بنأ یعنی جرح
ایدوب یاره لیان ضربله والم ویرمیوب اغردمیان مابینده متوسط اوله‌رق
کندوده دوکم اولمیان قمچیله حدی امام ویا وکیلی اجرا ایدر صحاح جوهریده
ثمرة السیاط عقد اطرافها دیو مرسومدر یعنی قمچینك ثمره‌سی اطرافنده اولان
دوکملردر دیمك امدی عقده‌یه ثمره اطلاقی علی وجه الاستعاره ثمرهٔ
شجره‌دن مستعار اولور وجرح هلاکه مفضی اولوب والم ویرمك
عدم انزجاری موجب اولمغله میانه‌لری مراد اولندی ﴿ (ونزع ثیابه
خلا ازار) لستر عورته (وفرق) جلده (علی بدنه خلا رأسه ووجهه
وفرجه) قیل وصدره وبطنه ولو جلده فی یوم خمسین متوالیة ومثلها فی الیوم
الثانی اجزأه علی الاصح جوهرة ﴾ عورت محلنی ستر ایچون محدودك ازارندن
ماعدا ثوبلری نزع اولنور حضرت علی کرم الله تعالی وجهه ورضی عنهك
حدودده تجرید ثیابله امر وفرمانلرینه بنأ وباشندن ووجهندن وفرجندن
ماعدا بدننك اوزرینه ضرب تفریق اولنورکه عضو واحده سوطك جمله‌سی
ضرب اولنمز تلفه مفضی اولمغله حدایسه زجر ومنع ایچوندر اتلاف واهلاك
ایچون دکلدر بعضیلر کوکسی وبطنیده ضرب اولنمز دیدیلر اشبو اعضایه
ضرب هلاکه مؤدی اولمغله واکر اللیسنی متوالیة بر کونده واول قدرینی ایکنجی کونده
ضرب ایتسه قول اصح اوزره اشبو بر کونده اللیشر اوله‌رق ایکی کونده یوز جلده
حدده کفایت ایدر ﴿ (و) قال علی رضی الله تعالی عنه (ضرب الرجل قائما)
والمرأة قاعدة (فی الحدود) والتعازیر (غیر ممدود) علی الارض کما یفعل فی زماننا
فانه لایجوز نهر وکذا لایمد السوط لان المشترك فی النفی یعم ابن کمال ﴾ حضرت علی
کرم الله تعالی وجهه ورضی عنه بیوردیلرکه حدود وتعازیرده رجل آیاق
اوزره ارضه مد اولنمقسزین وعورت قاعده اوله‌رق ضرب اولنور ارض اوزره
القایله باخصوص باشنه وآیاغنه آدم اقعادیله فی زماننا ظلمه‌نك ایشلدکلری مثللو
حدود اللهی اجرا جائز وروا دکلدر بغیر حق نیجه مظلوم ومساکینی هیئت
مشروحه اوزره ضرب ایدن ظلمه وجبابره اوزرینه اولسون الله عظیم الشانك
وملائکه‌نك وناسك جمله‌سنك لعنتی وغیر نفیده مشترك اولان ممدود عام اولمغله

ینه بویله سوطده مداولنمزکه ضارب سوطی باشندن یوقارو رفع ایتمز ویابعدالضرب
سوطی عضو اوزره مد ایتمز ایدی غیر ممدود قولنده احتمال اوچ اولدی
﴿ ولاتنزع ثيابها الاالفرو والحشو وتضرب جالسة) لمار وینا ﴾ وکشف
عورتدن تحرزا حدك اجراسی زماننده عورتك اثوابی نزع اولنمز الاکورك
وایچلك نزع اولنور بونلر جسده المك تأثیرنه مانع اولدقلرینه بنأ وذکری سبقت
ایدن حضرت علی کرم الله تعالی وجهه ورضی عنهك اثرینه بنأ عورت جلوس
حالنده ضرب اولنور ﴿ (ويحفر لها) الى صدرها (فى الرجم) وجاز ترکه
لسترها بثيابها و (لا) يجوز الحفر (له) ذكره الشمنى ولا يربط ولايمسك ولوهرب
فان مقر الايتبع والاتبع حتى يموت كامر ﴾ وحين رجمده عورتك كوكسنه
وياكوبکنه قدر برچقور حفر اولنور ثوبیله سترینه بنأ حفری ترکده جائزدر
ورجله حفر جائز دکلدر بونی شمنی ذکر ایلدی وربط
وامساکده اولنمز لکن طور میوب امتناع ایدرسه برعوده ربط ویاامساکده
بأس یوقدر واکر مرجوم قاچارسه اکر رجمی کندونك اقراریله ایسه ارتسنه
دوشلز یوقسه وفات ایدهنه دك اتباع اولنور نتکم ماسبقده مرور ایلدی ﴿ (ولا جمع
بين جلد ورجم) فى المحصن (ولابين جلد ونفى) اى تغريب فى البكر وفسره
فى النهاية بالحبس وهو احسن واسكن للفتنة من التغريب لانه يعود على موضوعه
بالنقض (الاسياسة) وتعزيرا فيفوض الامام وكذا فى كل جناية نهر ﴾ متزوج
حقنده جلد ایله رجم بیننده جمع یوقدر صاحب شریعت علیه الصلاة
والسلامدن ورودی اولمغین دخی جلد ایله نفی میانه سنی جمع یوقدر
نفیدن مراد اوزرینه نکاح کجمین کسه حقنده تغریبدر وبکار حقنده اصحاب
کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعیندن مروی اولان نفیی نهایه ده حبسله تفسیر
ایلدی { اوينفوا من الارض } آیت کریمه سنده دخی حبسه حمل اولندیغی کبی
واحسن اولانده بودر واشبو دیار آخره نفیدن حبس ایتمك فتنه یی پك اسکان ایدر
زیرا تغریبده موضوعی اولان انزجار اوزره تعضله فساده عودت ایدر زیرا تغریبده
عشائر وقبائلندن استحیا منعدم اولمغله باب زنایی فتح واردر الاسیاسة وتعزیرا
جلدایله نفی جمع اونور بونده وسائر هر برجنایتده سیاسة امامکه اولوالامره
مفوضدر اصل سیاست ناسی دنیاده وآخرتده فوز ونجات بوله جقلری طریقه
ارشاددر بعضیلر سیاستی مادهٔ فسادی حسم وقطع ایچون حکم شرعی اولان
جنایتك جزاسنی تغلیظدر دیو تعریف ایلدیلر وسیاست ایکی نوعدر مردوده در
ظالمه سی ومقبوله در عادله سی واشبو سیاست بحثنك تفصیلی قاضی علاء الدين
الاسود الطرابلسى الحنفينك معين الحكام نام تألیفنده مصرحدر ﴿ (ويرجم

مريض زنى ولا يجلد) حتى يبرأ الاان يقع اليأس من برئه فيقام عليه بحر ﴾
زنا ایدن مریضه رجم اولنور اتلافه مستحق اولمغله مرض سببیله منع اولنمز
وجلدده اتلافه مستحق اولمقین صحت بولندك جلد اولنمز جلد مریضك
تلفنه مفضی اولمغله الاصحتدن امید قطع اولنورسه جلد اولنور لکن تحملنه کوره
خفیفا ضرب اولنور زیرا خبرده وارددر که رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلم سعد ابن عباده برضعيف البنيه کسنه نك زناسنی اخبار ایلدکده سعادتله
{ اضربوه حده } بیوردیلر اصحاب کزین رضوان الله تعالى عليهم اجمعين
جواب ایلدیلرکه پك ضعیفدر اکر کندویه حدی اجرا ایدرسك تلف اولور
ایدی سعادتله بیوردیلرکه یوز صاللی برخرما صالقمنی اخذ ایدوب بعده آنکله
برکره اورو کز راوی دیرکه فرموده لری اوزره اصحاب کزین رضوان الله
تعالى عليهم اجمعين ایشلدیلر وقهستانینك شرح نقایه دن نقلنه کوره حد زنا ده
وسائر حدودده قمچیلری جمع ایدوب جمله سنی بردن اورمق جائزدر
لکن هر برینك اصابتی شرطیله ﴿ (ويقام على الحامل بعد وضعها) لاقبله
اصلا بل تحبس لوزناها بينة ﴾ حامل اوزرینه حد بکلا نوعیه حملنی وضعندنصکره
اجرا اولنور کرك رجم وکرك جلد قبل وضع الحمل اجرا اولنمز بلکه زناسی بینه
ایله اثبات اولنمش اولورسه حملنی وضع ایدهنه دك حبس اولنور ﴿ (فان كان
حدها الرجم رجمت حين وضعت) الا اذا لم يكن للمولود من يربيه فحتى يستغنى
ولوادعت الحبل يريتها النساء فان قلن نعم حبسها سنتين ثم رجمها اختيار
(وان كان الجلد فبعد النفاس) لانه مرض ﴾ قچان حامله حدی رجم
اولورسه حین ولادتنده رجم اولنور الاولدی تربیه ایدر کسه سی اولمزسه
تربیه دن مستغنی اولنه دك کوزه دیلور روایت اولنورکه غامدیه نام برعورت
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك حضور دولتنه کلوب حامل اولدیغی
حالده زناسنی اقرار وکندویه حدك اجراسنی التماس ایتدکده سعادتله اول
صاحب شریعت بیوردیلرکه شمدی کت حملکی وضعندنصکره کل بس بعد
الولادة کلدکده ینه بیوردیلرکه کت ولدنی ارضاع ایله حتی سودن کسنه دك
بعد الفطام چوجوغك النده برپارچه اتمك ایله کلدی ودیدیکه ایشته ولدی
سوددن قطع ایتدم طعام اکل ایدیور امدی رسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلم اصحاب کزین رضوان الله تعالى عليهم اجمعيندن برکسه یه ویروب
کندولرینه رجمله فرمان بیوردقلرنده صدرینه دك برچقور حفر بعده رجمیله
امر بیوردقلرنده اصحاب کزین رضوان الله تعالى عليهم اجمعين رجم ایتدیلر
حتى خالد رضى الله تعالى عنهك وجه مبارکنه دم اصابت ایتدکده عورتنه

سب ایدوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سبنی استماع بیوردقلرنده { مهلا
یاخالد فوالذی نفسی بیده لقدتابت توبة لوتابها صاحب مکس لغفرله } بیوروب
بعده اوزرینده مرور ایلدی وغسل اولنوب اوزرینده نماز قلندی یعنی یاخالد
سبده عجله ایتمه مهلت ویر بنم نفسم کندونك یدقدرتنده اولان ذات غفاره
قسم ایدەرمکه اشبو خاتون برتوبهٔ خالصه ایله توبه ایتدیکه
اکر اول توبه‌یی کومرك وباج اخذ ایدن کمسه دخی ایتسه البته کناهی عفو
ومغفرت اولنور ایدی واکر رجم اولنه جق عورت حمل ادعا ایدرسه قاضی
نسوانه کوسترر اکر حمل واردیرلرسه ایکی سنه کندوبی حبس ایدر بعده
رجم ایدر واکرحدی جلد اولورسه نفاسدن صکره اجرا اولنور نفاس مرض
اولمغله آندن برئ وقتنه تأخیر اولنور ❊(و) شرائط (احصان الرجم) سبعة
(الحریة والتکلیف) عقل و بلوغ (والاسلام والوطئ) وکونه (بنکاح
صحیح) حال الدخول (و) کونهما (بصفة الاحصان) المذکورة وقت الوطئ ❊
رجمك احصانك شرطلری شرحده ذکر اولنانلر ایله سکز اولور واشبو
شرط دیو ذکر اولنانلر احصاندر بری حریتدر امدی عبد کندی نفسنی زنادن
حفظ ایدر نکاح صحیحه مقتدر اولمغین محصن اولمدی و تکلیفدرکه عقله بلوغدر
بس مجنونله صبی‌نك فعللری اصلا زنا اولمغله کندولری عقوبته مستحق اولمدیلرده
حکم مزبوردن خارج قالدیلر واسلامدر امدی کافرده خارج قالدی { من
اشرك بالله فلیس بمحصن } حدیث شریفنه بناءً حین دخولنده صحیح اولان
نکاحله وطئدر امدی تزوج ایدوب ودخول بولنمیان وشاهدسز نکاحله وطئ
ایدن خارج قالدی ووطئ وقتنده زانیه‌نك صفت احصانك ذکری سبقت ایدن
شرطلر ایله اتصافلریدر امدی ذمیه وجاریه و یاصغیره و یامجنون مثلاو محصنه
اولمیانلره دخول ایدن خارج قالدی بونده احصانك رجمله قیدلندیغی قذفك
احصاننده دخول ونکاح شرط اولمغین بوآنك غیری اولدیغنه مبنیدر ❊ فاحصان
کل منهما شرط لصیرورة آخربه محصنا فلو نکح امة اوالحرة عبدا فلا
احصان الا ان یطأها بعد العتق فیحصل الاحصان به لابما قبله حتی لوزنی
ذمی بمسلمة ثم اسلم لایرجم بل یجلد ! ❊ زوجینك هربرینك محصن اولمسی آخرك
اول شی ایله محصن اولمسنه شرطدر یعنی احدهمانك احصانی دیکرك احصاننه
شرطدرکه شروط احصان ایکیسنده بردن بولنمق لازمدر بنا برین برکمسه
برجاریه ویابرحره برعبد نکاح ایتسه احصان تحقق ایتز الاجاریه‌نك ویاعبدك
عتقلرندنصکره وطئ بولنورسه اول بعد العتق بولنان وطئله احصان حاصل
اولور عتقدن مقدمکی وطئله اولمزینه احدهمانك احصانی آخرك احصاننه

شرط اولدیغندن برذمی برمسلمه ایله زنا بعده شرف اسلامله مشرف اولسه رجم
اولنمز بلکه حد اولنور وقت فعلده محصن اولمغین عورت هرنقدر محصنه ایسه ده
❊ وبقی شرط آخر ذکره ابن الکمال وهو ان لایبطل احصانهما بالارتداد فلو
ارتدائم اسلما لم یعد الا بالدخول بعده ولوبطل بجنون اوعته عاد بالافاقة وقیل
بالوطئ بعده ❊ مارالذکر شروط احصاندن ابن کمالك ذکر ایتدیکی برشرط
بومقامده ذکر اولنمدی باقی قالدیکه زوجانك ارتدادلریله احصانلرینك
بطلانیدر امدی العیاذ باالله تعالی زوجان مرتداولوب صکره مسلم اولسه‌لر
احصان انجق بعدالاسلام دخول ایله عودت ایدر وردتله اسلام ایکیسی
بردن بولنورلرسه تجدید عقدده محتاج اولمز واکر احصان جنون
ویاعتهله باطل اولورسه افاقتیله عودت ایدر بعضیکه امام
ابی یوسف رضی الله تعالی عنه بعد الافاقه وطئله عودت ایدر دیدی
❊(و) اعلم انه (لایجب بقاء النکاح بقائه) ای الاحصان فلو نکح فی عمره مرة
ثم طلق وبقی مجردا وزنی یرجم وانظم بعضهم الشروط فقال ❊ ارباب کماله
پوشیده دکلدرکه احصانك بقاسیچون نکاحك بقاسی لازم دکلدر امدی برکمسه
مدت عمرنده برکره تزوج ایدوب بعده زوجه‌سنی تطلیق ویاوفات ایدوب
کندوسی مجرد اوله رق قالوب وزنا ایتسه رجم اولنور وبعض شاعر
ماهرلر شروط احصانی نظمله ذکر وبیان بیورمشلر (نظم) ❊ شروط الاحصان
انت ستة ❊ فخذها عن النص مستفهما ❊ بلوغ وعقل وحریة ❊ ورابعها
کونه مسلما ❊ وعقد صحیح ووطئ مباح ❊ متی اختل شرط فلا یرجما ❊
مصراع اول بحر رجزك مفطو عندندر باقیسی متقاربدندر درتکره فعولندر
بعض نسخه ده مصراع اول شروط الحصانة فی ستة واقعدر بوکا کوره بودخی
متقاربدن اولور حلبی متقاربدن اولسون دیو ناظمك مصراع اولنی فقلت
شرائط احصاننا ستة شطرنی تغییر ایتدم دیرملتقی شرحنده ابن وهبانك
شروط مشروحه‌یی جمع ایتدیکی نظم بلاغت شعاری بورسم اوزره
مسطوردرکه (نظم) ❊ شرائط احصان به الرجم قرروا ❊ بلوغ واسلام
وعقل بحرر ❊ نکاح صحیح والدخول بهابه ❊ وکل من الزوجین بالوصف یذکر ❊
بعض نسخه ده عن النص بدلنده عن النظم واقعدر احصانك شرطلری التیدر انلری
سن فقهانك تصریح ایتدکلری نصدن استفهام ایدەرك اخذ وضبط ایله بلوغ
عقل حریتدردر بخیسی مارالذکر بلوغ وما عطف علیهله موصوف اولان
زوجانك هربرلرینك مسلم اولمسی امدی کونه ضمیری فقط زوجه راجع اولمدی
زیرا زوجانك هربرینك احصاننده آخرك احصانی شرطدردخی عقد

صحيح ووطئ مباحدر بس شروط مشروحه دن برى بولنمزسه رجم اولنمزلر ناظم شرطلرك ايكيسنى ذكر ايتمدى برى وقت دخولده احصانله اتصافلرى ايكنجى ارتداد ايله احصانلرينك عدم بطلانيدر والله سبحانه وتعالى اعلم واستغفرالله العظيم

(باب الوطئ الذى يوجب الحد والذى لا يوجبه)

لقيام الشبهة لحديث ادرؤا الحدود بالشبهات ما استطعتم اشبو باب حدى موجب وحديث شريفه بناءً شبهه نك قيامى قتنده حدى ايجاب ايتميان وطئك بيان وتفصيلى بابيدر درء دفع معناسنه در يعنى سزلر وسعكز مقدارى حدودى شبهه لر ايله دفع ايديكز ديمك شبهه نك ثبوت وتعريفنده بين العلما اختلاف واقع اولمغله مصنف والاجناب عليه رحمة الملك الوهاب تعريفنه آغاز ايدركه (الشبهة مايشبه) الشئ (الثابت وليس بثابت) فى نفس الامر شبهه نفس الامرده وواقعده حق وثابت اولميوب ولكن ظاهرا حق وثابت اولان نسنه در وياخود حلال وحرام ويا صواب ايله خطا ميانه لرنده كى اشتباهدن اسمدر (وهى ثلاثة انواع شبهة) حكمية (فى المحل وشبهة) اشتباه (فى الفعل وشبهة فى العقد) والتحقيق دخول هذه فى الاولين وسنحققه واشبو شبهه اوچ نوعدر برى شبهۂ حكميه دركه محلده كه موطوئه ده شبهه در وبرى فعلده اشتباهده شبهه در وبرى عقدده شبهه در وتحقيق اولان اشبو عقدده شبهه نك ايكى اولكى قسمده دخوليدر وآتى قريبا بز تحقيق ايده رز ان شاء الله تعالى (فان ادعاها) اى الشبهة (وبرهن قبل) برهانه (وسقط الحد وكذا يسقط) ايضا (بمجرد دعواها الافى) دعوى (الاكراه) خاصة (فلا بد من البرهان) لانه دعوى بفعل الغير فيلزم ثبوته بحر برزانى زناسندن شبهه ايله اولدى ديو دعوى واقامۂ بينه ايلسه بينه سى مقبوله وحد ساقط اولورينه بويله مجرد شبهه ادعاسيله ده حد ساقط اولور لكن فقط اكراه دعواسنده اقامۂ بينه دن لازمدر زيرا اكراه دعواسى غيرك فعلنى ادعا اولمغله برهانله ثبوتى لازم اولور (لاحد) بلازم (بشبهة المحل) اى الملك وتسمى شبهة حكمية اى الثابت حكم الشرع بحله (وان ظن حرمته كوطئ امة ولده وولد ولده) وان سفل ولو ولده حيا فتح لحديث انت ومالك لابيك محلده كه ملكده شبهه ايله حد لازم اولمز بومقامده شارحك محلى ملكله تفسيرى ملتقى شارحى عينى نك در المنتقى نام تأليفنده موطوئه ايله تفسيرينه مخالفدر واشبو محلده شبهه يه شبهۂ حكميه ديو

تسميه اولنور يعنى بو برشبهه دركه كندوده حكم شرعى محلك حليله ثابت اولديكه موطوئه ده ملك رقبه ويا ملك بضع شبهه سى اولدى ديمك جانى هرنقدر حرمتنى ظن ايدرسه ده مثلا بركمسه نك كندى ولدينك وولدى ولدينك وان سفل جاريه سنى وطئ كبى هرنقدر ولدى حياتده اولورسه ده باباحقنده لام تخصيصله انت ومالك لابيك حديث شريفى ولدك جاريه سنده شبهۂ ملك ايراث ايتمكله (ومعتدة الكنايات) ولو خلعا خلا عن مال وان نوى بها ثلاثا نهر لقول عمر رضى الله تعالى عنه الكنايات رواجع دخى كنايه ايله وقوع بولان طلاقك عدتنده وطئ كبى وكنايه هرنقدر مال مقابله سنده اولميان خلع اولوب وكنديله اوچه نيت ايدرسه ده زيرا حضرت عمر رضى الله تعالى عنه كنايه لر طلاق رجعيلردر بيورمشدر ايمدى بو كلام ملك بضعده شبهه ايراث ايلدى هر نقدر قول مختار حضرت على كرم الله تعالى وجهه نك كنايات له طلاق باينك وقوعى قولى ايسه ده (و) وطئ (البائع) الامة (المبيعة والزوج) الامة (الممهورة قبل تسليمها) لمشتر وزوجة وكذا بعده فى الفاسد (ووطئ الشريك) اى احد الشريكين (الجارية المشتركة و) وطئ (جارية مكاتبه وعبده المأذون له وعليه دين محيط بماله ورقبته) زيلعى دخى محلده شبهه بايعك بيع ايتديكى جاريه يى وزوجك تزوج ايتديكى عورته مهر ديو ويرديكى جاريه يى مشترى يه وزوجه يه تسليمندن مقدم ومزبورلردن فاسدده صكره ده اولسه بينه بويله وطئ كبى زيرا جاريه يدنده وضمانده اولوب وهلاكيله ملكنه عودن ايتمكله ملكه مشابه اولدى وشريكلرك برينك جاريۂ مشتركه يى وطئ وكتابته قطع ايتديكى عبدينك ومال ورقبه سنى مستغرق اوزرنده دين اولان كندويه اذن ويريلان عبدينك جاريه سنى وطئ كبى زيرا عبدنك كسبنده مولاسنك حق اولمغله شبهۂ حق اولدى (و) وطئ (جارية من الغنيمة بعد الاحراز) بدارنا (اوقبله) ووطئ جاريته قبل الاستبراء والتى فيها خيار للمشترى والتى هى اخته رضاعا وزوجة حرمت بردتها اومطاوعتها لابنه اوجماعه لامها اوبنتها لان من الائمة من لم يحرم به وغير ذلك كما لايخفى على المتتبع فدعوى الحصر فى ستة مواضع ممنوع دخى دار اسلامه اخراج واحراز اولندقدنصكره ويامقدم غنيمت واسارادن اولان جاريه يى عساكر غانميندن برينك وطئى كبى زيرا استيلا ايله حق ثابت اولمغله شبهه محلى اولدى ومالك اولديغى جاريه يى استبرادن مقدم وطئ وكندوده مشترى ايچون مخيرلك اولان ورضاعا همشيره سى اولان جاريه سنى وطئ كبى ورددتى سببيله ويازوجنك اوغلونه مطاوعتله ويازوجك زوجه سنك اناسى وياقزيله جماعيله

حرام اولان زوجه سیله جماعی کبی زیرا ائمه دن ماراالذکر ردتله وطاوعت
وجماعله عدم تحریمه قائل وار در امام شافعی کبی دخی شبهه محلی سابق الذکر
مواضع مشروحه نك ماعدالری کبی نتکم همهٔ سامیه اربابی متتبعلره خفی
دکلدرکه امدی ملاخسرو کبی محلده شبهه یی التی موضعه حصر ادعا ایدن
کمسه لرك دعوالری ممنوعدر ❊ (و) لاحد ایضا (بشبهة الفعل) وتسمی شبهة
اشتباه ای شبهة فی حق من حصل له اشتباه (ان ظن حله) العبرة لدعوى الظن
وان لم یحصل له الظن ولو ادعاه احدهما فقط لم یحدا حتی یقرا جمیعا بعلمهما
بالحرمة نهر ❊ محلده شبهه ده حد لازم اولمدیغی مثللو فعلده شبهه ده دخی حد
ثابت اولمز اکر جانی اول فعل شنیعك حلنی ظن ایدرسه وبوکا کندونك
حلنده اشتباه ایدن کمسه حقنده شبههٔ اشتباه دخی تسمیه اولنور حدك سقوطنده
اعتبار حلنی ظن ادعاسنه کوره در واقعده هرنقدر کندی ایچون ظن
اولمزسه ده واکر فقط بریسی ظن دعواسی ایدرسه ایکیسیده حد اولنمزلر حتی
جمیعا ایکیسی بردن حرمتنه علملرینی اقرار ایتمدکجه ❊ (کوطئ امة ابویه) وان
علیا شمنی (ومعتدة الثلاث) ولو جملة (وامة امرأته وامة سیده و) وطئ
(المرتهن) الامة (المرهونة) فی روایة کتاب الحدود وهی المختارة زیلعی
وفی الهدایة المستعیر للرهن کالمرتهن وسیجئ حکم المستأجرة والمغصوبة وینبغی
ان الموقوفة علیه کالمرهونة نهر ❊ فعلده شبهه برکسه ابوینك هرنقدر
عالی اولورلرسه ده جاریه سنی وبردن اوچ طلاق تطلیق ایتدیکی عورتنك
عدتنده وزوجه سنك وسیدینك جاریه سنی وطئ کبیدر وکتاب الحدود روایتنده
مرتهنك امهٔ مرهونه یی وطئ مثللو وانجق روایة مختاره بودر وهدایه ده
مذکوردر که رهن ایچون برجاریه یی استعاره ایدن کمسه مرتهن کبیدر
وقریبا استیجار وغصب اولنان جاریه نك حکمی کلور ولایق اولان برکسه یه
وقف اولنان جاریه مرهونه کبیدرکه حلنی ظانا وطئ ایدرسه حد اولنمز
❊ (و) معتدة (الطلاق علی مال) وکذا المختلعة علی الصحیح بدائع (و)
معتدة (الاعتاق و) الحال انها (هی ام ولده) ❊ دخی مال اوزره تطلیق
اولنان وقول صحیح اوزره خلع اولنان معتده یی وام ولدی اولوب عتق
ایتدیکی معتده یی وطئ مثللو ❊ (و) الواطئ (ان ادعی النسب ثبت فی الاولی)
شبهة المحل (لا فی الثانیة) ای شبهة الفعل لتمحضه زنی (الا فی المطلقة ثلاثا
بشرطه) بان تلد لاقل من سنتین لا لاکثر الا بدعوة کامر فی بابه وکذا المختلعة
والمطلقة بعوض بالاولی نهایة ❊ اولکیکه محلده شبهه ده واطئ ولدك نسبنی
بنمدر دیو دعوی ایدرسه نسب کندودن ثابت اولور ایکنجیکه فعلده

شبهه اولان محللرده نسب کندودن ثابت اولمز زنا ده تمحض ایتدیکندن
وحدك سقوطی کندویه امر مشتبه اولدیغیچوندر اولکنده محضا زنا اولمدیغی
محلده شبهه اولدیغندن مبنیدر الا فعلده شبهه محللردن مطلقهٔ ثلاثه ایکی سنه دن
اقلده ولد کتوررسه حملك طلاقدن مقدم اولمسنه حمله نسب واطئدن ثابت
اولور یوق ایکی سنه دن اکثرده ولدلرسه نسب انجق واطئك ولدبنمدر دیو
دعوی سیله ثابت اولور نتکم بو بحثك تفصیلی ثبوت نسب بابنده مرور
ایلمدی بنه بویله خلع اولنان ویا عوضله تطلیق اولنان معتدهٔ موطوئه نك
ولدینك نسبی اولویتله ثابت اولور بونلرده طلاق اوچدن اقل اولملغله ❊ (و)
الا (فی وطئ امرأة زفت) الیه (وقال النساء هی زوجتك ولم تكن كذلك)
معتمدا اخبارهن فیثبت نسبه بالدعوة بحر ❊ دخی واقعده زوجه سی دکل
ایکن نسوانك اشبو عورت سنك زوجه کدر دیو کندویه زفاف اولنان
عورتی آنلرك اخبارلرینه اعتمادا وطئندن حاصل اولان ولده واطئك نسبی
بنمدر دیو ادعاسیله ولدك نسبی کندودن ثابت اولور ❊ (و) لاحد
ایضا (بشبهة العقد) ای عقد النكاح (عنده) ای الامام (کوطئ
محرم نكحها) وقالا ان علم بالحرمة حد وعلیه الفتوى خلاصة
لكن المرجح فی جمیع الشروح قول الامام فكان الفتوى علیه اولی
قاله قاسم فی تصحیحه لكن فی القهستانی عن المضمرات ان الفتوى علی قولهما
وحرر فی الفتح انها من شبهة المحل وفیها یثبت النسب كامر ❊ شبههٔ محلده
مطلقا شبههٔ فعلده حلنه ظن وقتنده حد اولمدیغی کبی امام اعظم رحمه الله
تعالی یه کوره شبههٔ عقد نکاحده دخی حد یوقدر مثلا برکسه نك نکاح ایتدیکی
نسبا ویا رضاعا ویا مصاهرة محرمنی وطئ کبی لکن محرمیتنه عالم اوله رق
اولدیسه سیاسة اشد تعزیر واجبدر امامین رحمهما الله تعالی حرمتنه عالم ایسه
حداجرا اولنور بیوردیلر وخلاصه صاحبی فتوی بوقول اوزره در دیدی
زیرا بوعقد محلنه مصادف اولمغله لغو اولدی لکن جمیع شروحده ترجیح اولنان امام
اعظم رحمه الله تعالی نك قولیدر امدی فتوی بوقول اوزره اولی اولور
علامهٔ قاسمك تصحیحنده تصریحنه بناءً لکن قهستانیده مضمراتدن نقلا فتوی
امامین قولنه دردیو مرسومدر وفتح القدیرده اشبو عقدده شبهه محلده شبهه
قبیلندندر ماسبقده مرور ایتدیکی کبی بونده دخی نسب ثابت اولور دیو تحریر
اولندی ❊ (او) وطئ فی (نكاح بغیر شهود) لاحد بشبهة العقد وفی المجتبى تزوج
بمحرمه او منكوحة الغیر او معتدته ووطئها ظانا الحل لایحد ویعزر وان ظانا
الحرمة فكذلك عنده خلافا لهما فظهر ان تقسیمها ثلاثة اقسام قول الامام ❊

وياخود عقدده شبهه بلاشهود نكاحده وطئ كيدر بونده حد اولمز عقدده شبهه
اولمغله ومجتباده مرسومدركه بركسه محرمنی وياغيرك منكوحه سنی ويامعتده سنی
نكاح ايدوب وحلال ظنيله آنی وطئ ايلسه كندويه حد اجرا اولنمز وتعزير
اولنور وحرامدر ظنيله وطئ ايدرسه امام اعظم رحمه الله تعالى قتنده بنه
حد اولمز امامين رحمهما الله تعالى ايچوندر اختلاف بس بوندن ظاهر ونمايان
اولديكه شبهه‌نك اوچه تقسيمی امام اعظم رحمه الله تعالى قوليدر ❊ (وحد
بوطئ امة اخيه وعمه) وسائر محارمه سوى الولاد لعدم البسوطة ❊ بركسه
قرنداشی وعمیسی امثالی ولادتك ماعداسی قرابتله محرملرينك جاريه سنی
وطئ ايلسه كندويه حد اجرا اولنور ميانه لرنده اول قدر بسوطت وتكليفسزلك
اولمغله ايمدی حلالدر ظننه اعتبار اولنمز ❊ (و) بوطئ (امرأة وجدت على
فراشه) فظنها زوجته (ولوهو اعمى) لتميزه بالسؤال الا اذا دعاها فاجابته
قائلة انا زوجتك او انا فلانة باسم زوجته فواقعها لان الاخبار دليل شرعی
حتی لو اجابته بالفعل او بنعم حد ❊ دخی فراشنده بولنان عورتی كندی
عورتی ظنيله وطئيله ده حد اجرا اولنور هرنقدر واطئ اعمى دخی اولورسه‌ده
سؤاليله تميزی ممكن اولمغين الا رجل كندوبی وطئه دعوت ايتدكده بن سنك
زوجه كم ويا زوجه سنك اسميله بن فلانه‌يم ديه‌رك اجابت ايدوب اول دخی
كنديله جماع ايدرسه حد اولنمز اخبار دليل شرعی اولمغله اما فقط فعلله ويا اسمنی
يادايتمكسزن مجرد نعم لفظيله اجابت ايدرسه كندويه حد اجرا اولنور زيرا
بوندن زياده شيله تميز ممكندر ❊ (وذمية) عطف على ضمير حد وجاز للفصل
(زنى بها حربی) مستأمن (و) حد (ذمى) زنى (بحربية) مستأمنة (لا) يحد
(الحربی) فی الاولى (والحربية) فی الثانية والاصل عند الامام الحدود كلها
لاتقام على مستأمن الا حد القذف ❊ وحربئ مستأمنك كنديله زنا ايتديكی
ذميه وحربيه‌ئ مستأمنه ايله زنا ايدن ذمى حد اولنورلر اولكنده حربی ايكنجيده
حربيه حد اولنمزلر امام اعظم رحمه الله تعالى نزدنده بوخصوصده اصل
وقاعده مستأمن اوزرينه حدود اللهك كليسی اقامه واجرا اولنمز لكن حد
قذف اجرا اولنور ذمية كلمه سی حدك ضمير مرفوعنك اوزرينه معطوفدر
منفصلله تأكيدلنمديكی ماقبلندن فصل اولنديغی ايچوندر ❊ (و) لايحد بوطئ
(بهيمة) بل يعزر وتذبح ثم تحرق ويكره الانتفاع بها حية وميتة مجتبى وفی النهر
الظاهر انه يطالب ندبا لقولهم تضمن بالقيمة ❊ بهيمه وطئيله حد لازم اولمز
طبع سليم كندودن نفرت ايتمكله جنايتده زنا كبی اولمدی بلكه واطئی تعزير
وبهيمه ذبح اولنوب صكره احراق اولنور وحيا وميتا كنديله انتفاع تنزيها

مكروهدر ونهرده مذكوردركه مندوب اولهرق دابه صاحبی واطئه دابه‌يی
قيمتيله ويرمكله امر اولنور بعده ذبح اولنور فقهانك تضمن بالقيمة قوللرينه بناً
❊ (و) لايحد (بوطئ اجنبية زفت اليه وقيل) خبر الواحد كاف فی كما
يعمل فيه بقول النساء بحر (هی عرسك وعليه مهرها) بذلك قضى عمر
رضی الله تعالى عنه وبالعدة ❊ كندويه زفاف اولنوب وبو سنك كلنكدر
دينلان اجنبيه عورتی بركسه‌نك وطئيله كندويه حد اجرا اولنمز اوزرينه
عورتك مهری لازم اولور وحضرت عمر رضی الله تعالى عنه مهر مثلله وعدتله
قضا وحكم بيوردیلر بحرده وسائر كتب فقهيه‌ده عمر مقامنده على
رضی الله تعالى عنه واقعدر وكندويه غالبا انجق طائفهٔ نسا مطلع اولوب
وآنلرك قوللريله هربر عمل اولنان شيلرده بركسه‌نك اخباری كفايت ايدر
❊ (او) بوطئ (دبر) وقالا ان فعل فی الاجانب حد وان فی عبده او امته
او زوجته فلاحد اجماعا بل يعزر وقال فی الدرر بنحو الاحراق بالنار وهدم
الجدار والتنكيس من محل مرتفع باتباع الاحجار ❊ وياخود دبردن وطئيله‌ده
حد اجرا اولنمز امامين اجانبده اولورسه حد اولنور بيورديلر واكر عبديله
وياجاريه سيله ويا زوجه سيله اولورسه اجماعا حد اولمز بلكه تعزير اولنور
درر ده منلا خسرو احراق بالنار واوزرينه ديوار اوچورمق ومحل مرتفعدن
احجار ايله برابر يوزی اوزره براغوب اهلاك امثالی شيلر ايله جزالنور ديدی
قوم لوطك قرالريله تنكيس اولندقلری مثللو ❊ وفی الحاوی والجلد اصح
وفی الفتح يعزر ويسجن حتى يموت او يتوب ولو اعتاد اللواطة قتله الامام
سياسة قلت وفی النهر معزيا للبحر التقييد بالامام يفهم ان القاضی ليس له
الحكم بالسياسة ❊ حاوی القدسيده مسطوردركه اصح اولان
تعزير ده جلددر فتحده تعزير اولنوب وفات ايدنه دك ويا تائب
ومستغفر اولنه دك حبس اولنور ديو مرسومدر ولواطه‌يی عادت
ايدرسه اولوا الامر كندوبی سياسة قتل ايدر شارح رحمه الله تعالى ديركه
نهرده بحردن نقلا مذكوردركه سياستی امامله تقييد قاضينك سياستله
حكم ايده مديكنی افهام ايدر لكن معين الحكامده قاضيچون بعض محلده سياست
اجراسی واردر ديو مصرحدر فراجعه ❊ فرع وفی الجوهرة الاستمناء حرام
وفيه التعزير ❊ جوهره‌ده مرسومدركه استمنا بالكف حرامدر وفاعلی تعزير
اولنور ❊ ولو مكن امرأته او امته من العبث بذكره حتى انزل كره ولا شئ عليه ❊
بركسه عورتی ويا جاريه سنی كندونك ذكريله ملاعبه‌يه رخصت وتمكين
ويروب حتى آنك تحريكيله انزال واقع اولسه مكروهدر لكن كندويه برشی

لازم اولمز ﴿ (ولا تكون) اللواطة (فى الجنة على الصحيح) لانه تعالى استقبحها
وسماها خبيثة والجنة منزهة عنها فتح ﴾ وقول صحيح اوزره جنتده لواطه
اولمز حق سبحانه تعالى وتقدس حضرتلرى آنى استقباح بيوروب وكندويه
خبيثه تسميه بيور ديغنه بناً حالبوكه جنت اعلى خبائثدن منزهدر بوكا
بعض منع طريقيله سؤال ايراد ايتمشلر كه لانسلم برشيئك دنياده خبيث
اولمسندن جنتده وجودى اولمد يغنى كورمزمسنكه خمر دنياده ام الخبائث ايكن
جنتده وجودى واردر بو سؤاله جواب ممكنكه آخرتده كى خمر دنيا خمرى
جنسندن دكلدر كندونك حقنده لاغول فيها بيورلمشدر جواب امكانى
اولميان سؤال دنياده قبيح اولان اصول وفروعك ماعداسى مختارملك
نكاحنك جنتده جوازيدر ﴿ وفى الاشباه حرمتها عقلية فلا وجود لها فى الجنة
وقيل سمعية فتوجد وقيل يخلق الله تعالى طائفة نصفهم الاعلى كالذكور
والاسفل كالاناث والصحيح الاول ﴾ اشباهده مصرحدر كه لواطه نك حرمتى
عقليه دربوكا كوره آنك جنتده وجودى اولمز بعضيلر سمعيه در جنتده وجودى
اولور ديديلر بعضيلر الله تعالى نصف اعلاسى ذكور واسفلى اناث كبى برنوع
مخلوق خلق بيورر ديديلر لكن صحيح اولان اولكى قولدر وحرمتنك عقليه
اولمسى عقلك حرمتى مبين ومعرف اولديغنه مبنيدر يوقسه عقل حرمتى
مثبت ديمك دكلدر حقيقتده حرمتى مثبت حق سبحانه وتعالى حضرتلريدر
عقله وطبعه اسنادى مجازدر معتزله نك الحسن ما استحسنه العقل والقبيح
ما استقبحه العقل ديدكلرى كبى (تتمه) فتوحات مكيه ده مرسومدر كه اهل جنتك
دبرى اولمز زيرا دنياده دبرك خلقتى غائطك ونجسك خروجى ايچوندر جنت ايسه
محل قاذورات دكلدر انتهى بوكا كوره بهمه حال لواطه نك جنتده وجودى
اولمز الحمد لله الكبير المتعال ﴿ وفى البحر حرمتها اشد من الزنا لحرمتها عقلا
وشرعا وطبعا والزنى ليس بحرام طبعا وتزول حرمته بتزوج وشراء بخلافها
وعدم الحد عنده لالخفتها بل للتغليظ لانه مطهر على قول وفى المجتبى يكفر مستحلها
عند الجمهور ﴾ بحرده مسطوردركه لواطه نك حرمتى زنانك حرمتندن اشددر
عقلا وشرعا وطبعا حرمتنه بناً زنا طبعا حرام دكلدر وحرمتى اجنبيه حقنده
مؤبده دكلدر بلكه ملك يمين وياملك نكاحله معين درتزوج وشرا ايله زائل اولور
لواطه بونك خلافنه دركه حرمتى مؤبده در (فائده) بحرده مذكوردركه ذنوب
اوچ قسمدر بری زنا لواطه شرب خمر غيبت بهتان امثاليدر بونلرده بركسه
مطلع اولميوب انجق عبد مذنبله ربسى بيننده معلوم اولورسه توبه واستغفار ايله
اشبو نوع كناهلر عفو ومغفرت اولنور { التائب من الذنب كمن لاذنب له }

فحواسى اوزره اصلا كناه ايتممش كبى اولور واكرناس مطلع اولوب ومعلوملرى
اولورسه مجرد توبه كفايت ايتمز بلكه غيبت وبهتان ايدوب وخمرنى شرب
ايتديكى كسه لر ايله استحلال لازمدر وعورتيله زنا ايتديكى كسه نك معلومى
اولورسه آنكله استحلال دخى زانيه لازمدر زوجك حقى اولان استيفاى منافع
بضعى كندوسى ايتمكله انتهى علتك مقتضاسى زوجك معلومى اولمسه
دخى استحلالك اشتراطيدر (تذنيب) رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى
عليه وسلم بر په اوزره برقوم كورديكه دبرلرندن آتش نفخ اولنوب اغزلرندن
وبورنلرندن خروج ايديور جبرائيل وميكائيل عليهما السلامدن سؤال بيورديلركه بونلر
كملردر جواب بيورديلركه قوم لوط عملنى ايشليلردر اشته بو فاعلك ومفعولك
جزالريدر واثرده وارد دركه بركسه اشبو فعل شنيعه مبتلا اولوب واول حال اوزره
وفات ايتسه قوم لوطه لاحق اولور وحديث شريفده { ملعون من عمل عمل قوم
لوط } وارد اولمشدر وامام اعظم رحمه الله تعالى نزدنده لواطه ده حدك اولمسى
خفتيچون دكلدر بلكه تغليظادر حد على قول ذنوبى مطهر اولد يغنه بناً
ومجتباده مذكوردركه لواطه يى استحلال ايدن كسه جمهور علما قتنده كافر اولور
﴿ (اوزنى فى دار الحرب اوالبغى) الا اذازنى فى عسكر لاميره ولاية الاقامة هداية ﴾
وياخود بركسه دار حرب ويادار بغيده كه خروج على السلطان ايدن كسه لر
ايچنده زنا ايتسه بنه حد لازم اولمز الا اميريكه خليفه سنك اقامه حدود ده
ولايتى اولان عسكرده زنا ايدرسه حد اجرا اولنور ﴿ (ولا) حد (بزنى غير مكلف
بمكلفة مطلقا) لاعليه ولا عليها (وفى عكسه حد) فقط ﴾ صبى ومجنون مثللو
مكلف اوليان كسه نك مكلفه عورتله زنا سنده مطلقا كه كرك رجله
وكرك مرئه يه حد يوقدر زيرا زناده رجلك فعلى اصل
وعورتككى اكا تابعدر ايمدى اصل حقنده حدك امتناعى تبع حقنده دخى
امتناعنى موجب اولور عكسيكه مكلفك مكلفه اوليان مثلا صبيه ايله زناسنده
فقط رجل حد اولنور حدك تبع حقنده امتناعى اصل حقنده امتناعنى موجب
اولمغين ﴿ (ولا) حد (بزنى المستأجرة له) اى للزنا والحق وجوب الحد
كالمستأجرة للخدمة فتح (ولا بالزنا باكراه و) لا (باقرار احدهما ان انكره
الآخر) للشبهة وكذا لوقال اشتريتها ولو حرة مجتبى ﴾ دخى زنا ايچون استيجار
اولنان عورتله زنا ايله حد لازم اولمزحق اولان خدمت ايچون استيجار اولنان
عورتله زناده حد واجب اولديغى كبى بونده دخى وجوبيدر بو امامين
رحمهما الله تعالى نك قوللريدر امام اعظم رحمه الله تعالى يه كوره اشد تعزير
ايله تعزير اولنورلر دخى تهديدنى ايقاعه مقتدر سلطان امثالى كسه لرك

اكراهيله زنا ايله حد اولمز دخى زانى ايله مزنيه‌نك برى زنايى انكار ايدرسه آخرك درت كره اقراريله‌ده حد اجرا اولنمز شبهه محلى اولمغله ينه بويله رجل جماع ايتديكى عورتى بن اشترا ايتدم ديرسه حد ساقط اولور عورت هرنقدر حره اولورسه‌ده ❊ (وفى قتل امة بزناها الحد) بالزنى (والقيمة) بالقتل ولو اذهب عينها لزمه قيمتها و يسقط الحد لتملكه الجثة العمياء فاورث شبهة هداية وتفصيل ما لوافضاها فى الشرح ❊ و برجاريه‌يى زناسيله قتلنده زانى‌يه زنا سيچون حد وقتليچون قيمت واجب اولور زناسيله جاريه‌نك كوزنى اعدام ايلسه كندويه جاريه نك قيمتنى ادا لازم اولور وحدده ساقط اولور جثهٔ عميايه تملكيله شبهه ايراث ايتكله واكر مزبوره امه‌يى افضا كه فرجيله دبرى مابينده اولان پرده‌يى خرقيله ايكى دلو كى بر ايدرسه آنك تفصيلى شرحكه منحده‌در ❊ (ولو غصبها ثم زنى بها ثم ضمن قيمتها فلا حد عليه) اتفاقا (بخلاف ما لو زنى بها ثم غصبها ثم ضمن قيمتها كالوزنى بحرة ثم نكحها) لايسقط الحد اتفاقا فتح ❊ بركسه برجاريه‌يى اولا غصب ايدوب صكره آنكله زنا بعده آنك قيمتنى ضامن اولسه اتفاقا آنك اوزرينه حد لازم اولمز اما مقدما زنا بعده غصب بعده قيمتنى ضامن اولسه صورة مشروحه‌نك خلافنده‌دركه بونده كندويه حد لازم اولور وظن ايده‌رمكه ميانه‌لرنده فرق مسئلهٔ اولى‌ده سبب ملك اولان غصب قبل الزنى تحقق ايدوب ايكنجيده اتممسيدر نتكم مقدما برحره ايله زنا بعده آنى نكاح ايتسه اتفاقا آندن حد ساقط اولمديغى مثلو ❊ (والخليفة) الذى لاوالى فوقه (يؤخذ بالقصاص والا موال) لانهما من حقوق العباد فيستوفيه ولى الحق اما بتمكينه او بمنعة المسلمين وبه علم ان القضاء ليس بشرط لاستيفاء القصاص والاموال بل للتمكين فتح ❊ كندونك مافوقنده والى اولميان خليفه قصاص وضمان متلفات كبى اموال ايچون مؤاخذه اولنور زيرا بونلر حقوق عباد اولمغله حق صاحبى يا خليفه‌نك كندويه تمكينيله كه قدرت ويرمسيله و يا منعهٔ مسلمينه عسكر اسلامله استيفاى حق ايدر واشبو بلاقضاء مؤاخذهٔ مرقومه‌دن مستبان اولديكه استيفاى قصاص واموالده قضا شرط دكلدر بلكه تمكينده شرطدر ❊ (ولا يحد) ولو لقذف لغلبة حق الله تعالى واقامته اليه ولاولاية لاحد عليه (بخلاف امير البلاد) فانه يحد بامر الامام ❊ مزبوره خليفه‌يه حد اجرا اولنمز هرنقدر قذف ايچون اولورسه‌ده كندوده حق الله غالب اولوب وآنك اقامه واجراسى كندويه مفوض اولوب وكندويه براحدك ولايتى اولمغين امير بلد وسائر خليفه‌دن دون اولان امراخليفه نك خلافنده‌دركه

امام ويا قاضينك امريله آنلر حد اولنورلر والله سبحانه وتعالى اعلم واستغفر الله العظيم

❊ (باب الشهادة على الزنى والرجوع عنها) ❊

اشبو باب زنايه شهادت وآندن رجوعه دائر مسائل بياننده‌در ❊ (شهدوا بحد متقادم بلاعذر) كمرض او بعد مسافة اوخوف طريق (لم تقبل) للتهمة (الا فى حد القذف) اذفيه حق العبد ❊ شاهدلرك مرضى ويابعد مسافه وياخوف طريق كبى عذره بنا أ اولميه‌رق تأخير اولنان حدى ايجاب ايدن زنا امثالى شيلره بعض كسه‌لر شهادت ايتسه‌لر شهادتلرى مقبوله اولمز متهم اولدقلريچون زيرا حدود اللهده شهادت ايدن كسه ايكى حسبه بينده مخيردر برى اداى شهادت وبرى ستردر ايمدى مقدما شهادتى تأخيرى ستر ايچون ايسه صكره شهادت ايتمسى ياحقدوحسد وياعداوت كبى بربد اخلاقه مبنى اولمغله متهم اولور واكر اوليله برسوء نيته مبنى اولمزسه تأخيريله فاسق وآثم اولور الا حد قذفده حق عبد اولمغله تأخيريله تفسيق اولنمزلر زيرا بونده دعوى شرط اولمغله تأخيرلرى دعوانك منعدم اولمسنه مبنى اولور ❊ (ويضمن) المال (المسروق) لانه حق العبد فلا يسقط بالتقادم ❊ وسرقتنده هرنقدر وقت مرور ايدرسه‌ده سارقه مال مسروق تضمين ايتديريلور حق عبد اولمغله تأخير ايله ساقط اولمز وبونده شهادتك تأخيرى دعوى اولمديغنه مبنى اولمغله تهمتده وتفسيقده اولمدى ❊ (ولواقربه) اى بالحد (مع التقادم حد) لانتفاء التهمة (الا فى الشرب) كما سيجئ (وتقادمه بزوال الريح ولغيره بمضى شهر) هو الاصح ❊ كندويه حد ايجاب ايدن كسه موجب حد اولان شيئ تقادمله برابر اقرار ايلسه كندى نفسى ايچون حقد وحسد تهمتى منتفى اولمغله كندويه حد اجرا اولنور الا شربده وقتك تجسيله حد اجرا اولنمز نتكم قريبا كلور شربك تقادمى رايحنك زوا ليله وغيريسنك كى برماهك مروريله دروانجق اصح اولان اشبو امام محمد قوليدر امام اعظم رحمه الله تعالى قتنده قاضينك رأينه مفوضدر ❊ بحر ❊ (ولوشهد وابزنى متقادم حدالشهود عندالبعض وقيل لا) كذا فى الخانية ❊ درت كسه زمان ماضيده بولنان زنايه شهادت ايتسه‌لر بعض علما قتنده شاهدلر حد قذفله حد اولنورلر زيرا شهادت مزبوره حد ذاتنده قذفدر شهادت اولمسى شرع شريفك كندويى شهادت اعتبار ايتديكنه نظرادر پس بونده شهادت اعتبار اولنمغين قذف اوله‌رق باقى قالدى

بعضیلر که امام کرخی رحمة الله علیه حد اولنمزلر عدلری کامل وشهادته
اهلیتلری موجوده اولمغله کلاملری قذف اولمدی دیدی ❊(شهدوا علی زناه
بغائبة حد واو علی سرقة من غائب لا) لشرطیة الدعوی فی السرقة دون
الزنی ❊ برکسه‌نك برغائبه عورتله زناسنه شاهدلر شهادت ایتسه‌لر اول
کسه‌یه حد اجرا اولنور اما غائبك مالنی سرقتیله شهادت ایتسه‌لر حد اولنمزلر
سرقتده دعوی شرط اولوب زناده اولمغین ❊(اقر بالزنی بمجهولة حد
وان شهدوا علیه بذلك لا) لاحتمال انها امرأته او امته (کما ختلا فهم
فی طوعها اوفی البلد ولو) کان (علی کل زنی اربعة) لکذب احد الفریقین
یعنی ان ذکروا وقتا واحدا او تباعدا المکانان والاقبلت قح ❊ برکسه
برمجهوله عورتله زناسنی اقرار ایلسه کندویه حد اجرا اولنور زنایی اقرار
ایتمکله واکر مزبوره مجهوله ایله زناسنه شاهدلر شهادت ایتسه‌لر حد اجرا
اولنمز آنك جاریه‌سی ویازوجه‌سی اولمسی احتمالنه بناءً زیرا مسلمك حالنی صلاحه
حمل لازمدر عورتك طوعا ویااکراها زنا اولنمسنده ویا زنا اولندیغی محلده
شاهدلرك اختلافی اولوب مثلا ایکیسی طوعا وایکیسی کرها ویاخود ایکیسی
کوفه‌ده وآخرلری بصره‌ده اولدی دیو شهادت ایتسه‌لر حد اولمدیغی
مثللو وبلده‌ده اختلاف صورتنده هرنقدر بهر زنی اوزرینه درت شاهد
شهادت ایدرلرسه‌ده ینه حد اولمز هر بر فریقك کذبلری ظاهر اولمغله یعنی
وقوع بر اولوب ومکانلری متباعد اولورسه واکر وقت بر ومکان متقارب
اولورسه توفیق ممکن اولمغله شهادتلری مقبول اولور ❊(ولو اختلفوا فی
زاویتی (بیت واحد صغیر حدا) ای الرجل والمرأة استحسانا لامکان التوفیق ❊
واکر بیت صغیرك ایکی کوشه‌لرنده اختلاف اولنورسه ار وعورت ایکیسیده
استحسانا حد اولنورلر ابتداسی برجانبده حرکت واضطراب سببیله انتهاسی
برطرفده اولمغله توفیق ممکن اولدیغنه بناءً ❊(ولو شهدوا علی زناها) لکن
(هی بکر) اورتقاء او قرناء (اوهم فسقة او شهدوا علی شهادة اربعة وان)
وصلیة (شهد الاصول) بعد ذلك (لم یحد احد) وکذا لو شهدوا علی زناه
فوجد مجبوبا ❊ شاهدلر برعورتك زناسنه شهادت ایتسه‌لر حالبوکه عورت باکر
ویاقرناء ویارتقاء ویاشاهدلر فسقه اولوب ویادرت کسه‌نك شهادتلرینه
شهادت ایتسه‌لر هرنقدر فروعك شهادتلرندن صکره اصل شاهدلر دخی
شهادت ایدرلر ایسه‌ده ینه برکسه‌یه حد اجرا اولنمزینه بویله مجبوب اولان
کسه‌نك زناسنه شهادت ایتسه‌لر براحده حد اجرا اولنمز ❊(ولو شهدوا
بالزنی و) لکن (هم عمیان او محدودون فی قذف او ثلاثة او احدهم محدود

اوعبد او وجد احدهم کذلك بعد اقامة الحد حدوا) للقذف ان طلبه المقذوف
(وارش جلده) وان مات منه (هدر) خلافا لهما (ودیة رجمه فی بیت المال)
اتفاقا ❊ شاهدلر زنایه شهادت ایتسه‌لر لکن اعما ویاصبیان ویاعبید ویا
مجنون ویاکفار ویامحدود فی القذف ویااوچ ویابری محدود ویاعبد ویاخود
حد اجرا اولندقدنصکره بری مزبورلرك بری ظهور ایتسه اکر مقذوف
کندویه حد اجرا اولنمغی مطالبه ایدرسه آنلره حد قذف اجرا اولنور
کندولرده شهادته اهلیت ونصاب بولنمیوب وزنا ثابت اولمغله کندولری
قاذف اولدقلرندن حد واجب اولدی وصورة مشروحه‌لرده حد اجرا اولنوب
مثلا جلد اولنمغله آندن جراحت اولسه آنك دیتی وهرنقدر آندن وفات دخی
ایتسه هدردر امامین ایچون اختلاف واردر مومی الیهما ارشی بیت المالدن
لازم کلور دیدیلر تلف نفس کندی ایله اولمغله ورجم اولندیغنه کوره اتفاقا دیتی
بیت المالدندر (تنبیه) ارش همزه‌نك فتحی ورانك سکونیله دیة جراحتکه
طبیبك اجرتی وادویه‌نك ثمنیدر ویاخود مجلود برعبد سلیم منزله‌سنده
کندوده اثر جراحت اولمیه‌رق تقویم وکندوده اشبو اثر جراحت اوله‌رق
تقویم اولنورده جراحتله قیمتندن نه‌قدر نقصان اولورسه اول قدر دیت اخذ
اولنور ❊ ابوالسعود انتهی ❊(ویحد من رجع من الاربعة بعد الرجم فقط)
لانقلاب شهادته بالرجوع قذفا (وغرم ربع الدیة و) ان رجع (قبله) ای الرجم
(حدوا للقذف (ولارجم) لان الامضاء من القضاء فی باب الحدود ❊ شاهدلردن
بعد الرجم رجوع ایدن انجق کندوسی حد اولنور رجوعیله شهادتی قذفه
منقلب اولدیغندن باقیلرینك شهادتلری باقیه اولمغله آنلره حد اجرا اولنمز
وربع دیتی ضامن اولور واکر اول بررجمدن مقدم رجوع ایدرسه دردنه‌ده
حد قذف اجرا اولنور وزانیه‌یه رجم‌ده اولمز باب حدودده امضا قضانك
تمامندن اولمغله قبل تمام الامضاء رجوعیله کأنه قبل القضاء رجوع ایتمش اولورلر
❊(ولاشیء علی خامس) رجع بعد الرجم (فان رجع آخر حدا
وغرما ربع الدیة) ولو رجع الثالث ضمن الربع ولو رجع الخمسة ضمنوها
اخماسا حاوی ❊ بعد الرجم رجوع ایدن بشنجی شاهدك اوزرینه
کرك حد وکرك غرم برشی لازم اولمز کندوسز مصلحت
تتد یکنه بناءً واکر بشنجیله برابر بری دخی رجوع ایتسه
ایکیسنه حد اجرا اولنور ودیتك ربعنی ایکیسی ضامن اولورلر اکر سؤال
اولنورسه که فقط اولکی رجوع ایتدیکنده کندویه برشی لازم اولمدی
غیریله برابر رجوع ایدیجك کندویه حد ایله غرامت ایکیسی بردن لازم کلمسنه سبب

نه‌در جواب بودر که کندودن شهادتی سببیله حدایله ضمانی موجب اولان قذف
واتلاف بولندی اما یا لکز رجوعنده کندویه برشی واجب اولمدیغی کندیله
حقك ثابت اولدیغی درت باقی اولدیغی ایچون ایدی امدی ایکنجیکده رجوعیله
اول مانع زائل اولمغله وجوب ظاهر اولدی واکر اوچنجیده رجوع ایدرسه
دیتك ربعنده اول ضامن اولور رابع وخامسده بنه بویله‌در اکر ترتیبله
رجوع ایدرلرسه امابشی بردن رجوع ایدرلرسه دیتی اخماسا ضامن اولورلر
تنکم حاوی القدسیده بویلجه مرسومدر ✻ (ضمن المزکی دیة المرجوم
ان ظهروا) غیر اهل للشهادة (عبیدا اوکفارا) وهذا اذا اخبر المزکی
بحریة الشهود واسلامهم ثم رجع قائلا تعمدت الکذب والا فالدیة فی بیت المال
اتفاقا ولایحدون للقذف لانه لایورث بحر ✻ زنا خصوصنده شهادت ایدن
شاهدلری تعدیل وتزکیه ایدن کمسه رجم اولنان زانینك دیتنی ضامن
اولور اکر شاهدلر شهادته اهل اولمیان عبید ویا کفار اولدقلری ظاهر اولوب
مثلا مزکی شهودك حریت واسلاملریله خبر ویروب صکره بن قصدی کذب
ایتدم دیه‌رك رجوع ایدرسه واکر تزکیه‌سی اوزرینه ثابت اولوب ویا بن
خطا ایتمشم دیرسه دیت اتفاقا بیت المالدن لازم کلور وشاهدلر قذف ایچون
حد اولنمزلر مقدوف وفات ایتمکله حد قذف میراث قیلنمز مصنف مرحومه اولی
اولان ضمن المزکی برجوعه الخ دیمك ایدی موجب ضمان کندونك رجوعی
اولوب حد ذاتنده ظهوری اولمغین ✻ (کما لو قتل من امر برجمه) بعد التزکیة
(فظهروا کذلك) غیر اهل للشهادة فان القاتل یضمن الدیة استحسانا لشبهة
صحة القضاء فلو قتله قبل الامر او بعده قبل التزکیة اقتص منه کما یقتص
بقتل المقضی لقتله قصاصا ظهر الشهود عبیدا اولا لان الاستیفاء للولی زیلعی
من الردة ✻ صورة مشروحده مزکینك ضامن اولدیغی رجمیله امر اولنان
کمسه بعد التزکیه قتل اولنوب وشاهدلر شهادته اهل اولمیه‌رق ظهورنده
اولدیغی کبیدر بونده قاتل استحسانا دیتی ضامن اولور قیاس اولان قصاصك
وجوبیدر ضمان دیت ظاهرا قضانك صحتی شبهه‌سند مبنیدر کذلك دنصکره
حرف تفسیر محذ وفدر امدی صورة محذ وفده ده قاضی امر ایتمزدن مقدم
ویاصکره تزکیه اولنمزدن اقدم مارالذکر رجمیله امر اولنان کمسه‌یی برکمسه
قتل ایلسه قاتل اندن ناشی قصاص اولنور نتکم قصاصا قتلیله قضا وحکم
اولنان کمسه‌یی قتلیله قاتلی قصاص اولندیغی مثللو شاهدلر کرك عبید اوله‌رق
ظهور ایتسونلر وکرك ایتسونلر استیفای قصاص مقتولك ولیسنك اولمغله
زیلعینك ردت بحثنده بویلجه مرسومدر ✻ (وان رجم ولم تزك) الشهود

(فوجدوا)

(فوجدوا عبیدا فدیته فی بیت المال) لامتثاله امر الامام فنقل فعله الیه ✻
واکر زانی رجم اولنوب وشاهدلر تزکیه اولنمیوب وکندولری عبید بولنسه‌لر
مرجومك دیتی بیت المالدن لازم کلور زیرا مأمور امامك امرینه امتثالیله کندونك
فعلی امامه نقل اولندی ✻ (وان قال الشهود للزنا تعمدنا النظر قبلت)
لاباحته لتحمل الشهادة (الا اذا قالوا) تعمدناه (للتلذذ فلا) تقبل لفسقهم
فتح ✻ واکر زنایه شهادت ایدن شاهدلر بز قصدا نظر ایتدك دیرلرسه
شهادتلری مقبوله اولور شهادتی تحمل ایچون نظرك مباح اولدیغنه بناً
امدی مزبور شاهدلر طبیبه وابه قاریه وعورتی واری سنت ایده‌نه واحتقان
وعنت وعیبله رد ایچون بکارته نظر ایدنلر کبی اولورلر الا تلذذ ایچون نظر ایتدك
دیرلرسه فسقلرینه بناً شهادتلری مقبوله اولمز ✻ (وان انکر الاحصان فشهد
علیه رجل وامرأتان اوولدت زوجته منه) قبل الزنا نهر (رجم ولو خلابها
ثم طلقها وقال وطئتها وانکرت فهو محصن) باقراره (دونها) لما تقرر
ان الاقرار حجة قاصرة ✻ برکمسه رجم خوفندن احصانی انکار ایدوب
اوزرینه بر رجل ایله ایکی عورت محصندر دیو شهادت ایتسه‌لر وياخود
زنادن مقدم زوجه‌سی کندودن ولد کتورسه رجم اولنور واکر زوج
زوجه‌سیله خلوت ایدوب بعده آنی تطلیق ایلیوب وکندویی وطئ ایتدم
دیوب وعورت وطئی انکار ایلسه رجل اقرارینه بناً محصندر عورت محصنه
دکلدر اقرار حجة قاصره در دیو تقرر اولندیغیچون احصان بر خصال حمیده
درکه آنك بعضیسی حریت وعقل مثللو عبدك صنعنده دکلدر وبعضیسی
اوزرینه فرضدر اسلام کبی وبعضیسی مندوبدر نکاح صحیح ومنکوحه‌یه
دخول کبی ✻ عنایه انتهی ✻ (کما لو قالت بعد الطلاق کنت نصرانیة وقال
کانت مسلمة) فیرجم المحصن ویجلد غیره وبه استغنی عما یوجد فی بعض نسخ
المتن من قوله (اذا کان احد الزانیین محصنا یحد کل واحد منهما حده)
فتأمل ✻ مسئلهٔ سابقه‌ده برینك محصن اولوب دیکرینك اولمدیغی کبی
بعد الطلاق مزبوره اولان عورت بن نصرانیه ایدم دیوب زوج مسلمه ایدی
دیرسه پس محصن رجم اولنور محصنك غیری جلد اولنور واشبو
فیرجم قولی مسئلتین سابقتینه تفریعدر وشارحك بو تفریعیله متن
نسخه‌لرینك بعضیسنده ذکر اولنان ماتنك اذا کان احد الخ قولندن
استغنا اولنور یعنی زانیلك بری محصن اولورسه هر برلری حدلریله حدلنورلر
✻ (تزوج بلا ولی فدخل بها لایکون محصنا عند الثانی) لشبهة الخلاف نهر
والله تعالی اعلم ✻ برکمسه عورتك ولیسنك اذنی اولمقسزین تزوج ودخول

ایتسه امام ثانی عندنده اول کسه محصن اولمز خلاف شبهه سی اولمغله زیرا
مزبور نکاح امام شافعی رحمه الله تعالی ورضی عنه قتنده باطلدر والله تعالی
اعلم واستغفر الله العظیم

﴿ باب حد الشرب ﴾

المحرم ﴾ حرام اولان شربك حدنه متعلقه مسائلدر زنا شرب خمر دن اقبح
وعقوبة اغلظ اولمغله مصنف حد شربی حد زنادن تأخیر ایلدی وحد قذفك
اوزرینه تقدیمی شاربده حرمت متیقن اولوب قاذفده صدق احتماللندن
تیقن اولمدیغنه مبنیدر شارحك المحرم قیدی واقعی بیاندر زیرا حد انجق
شرب محرمه‌دره ﴿ یحد مسلم) فلو ارتد فسکر فاسلم لایحد لانه لایقام علی الکفار
ظهیریة لکن فی منیة المفتی سکر الذمی من الحرام حد فی الاصح لحرمة السکر
فی کل ملة ﴾ حقیقة ویاحکما حرمتنه عالم اوله‌رق بلا ضرورة کندی رضاسیله
بطوعه شرب خمر ایدوب ویاتمر ویازبیب ویا عسل ویاحبوبات انواعندن
اتخاذ اولنان قنغی نبیذ دن اولورسه اولسون آندن سکران اولان مکلف
ناطق مسلمه بعد الافاقة حد اجرا اولنور اکر شرب ایتدیکی خمر ویانبیذك رائحهٔ
کریهه سی شاربك فم نا پاکنده موجوده ایکن اخذ وکرفت اولنورسه امدی
بر رجل مسلم معاذالله تعالی مرتد وسکران اولوب صکره شرف اسلامله مشرف
اولسه کندویه حد اجرا اولنمز کفار اوزرینه حد اولمغین لکن منیة المفتی ده
مصرحدرکه بر ذمی شربی حرام اولان نسنه‌دن سکران اولسه قول اصحده
کندویه حد اجرا اولنور جمیع ملنده سکرك حرمتنه بناًء ﴿ (ناطق) فلا یحد
اخرس للشبهة (مکلف) طائع غیر مضطر (شرب الخمر ولوقطرة) بلا قید سکر
(اوسکر من نبیذ) مابه یفتی (طوعا) عالما بالحرمة حقیقة اوحکما بکونه فی دارنا
لما قالوا لودخل حربی دارنا فاسلم فشرب الخمر جاهلا بالحرمة لایحد بخلاف
الزنا لحرمته فی کل ملة قلت یرد علیه حرمة السکر ایضا فی کل ملة فتأمل ﴾
ومسلم مزبور ناطق اولوب اخرس اولمامق اکر اخرس اولورسه حد لازم اولمز
شبهه محلیکه مثلا بوغازینه برشی طورمغله شربی کبی اولمغله وغیر مضطر اولان
مکلفکه عاقل بالغ اولملی شارحك بومقامده طائع قولی متنك طوعا قیدنی
تکراردر وعطش مهلك ضرورتنی دفع ایچون اولورسه بنه حد اولمز وخمرك
قطره سی بلا سکر ونبیذك سکری موجب حددر انجق فتوی اشبو امام محمد
رحمه الله تعالی نك قولندر وحرمتنه علم هرنقدر حکمی اولورسه ده اولور مثلا

شاربك داراسلامده اولمسی مثللو زیرا فقهای عظام رحمهم الله تعالی
بیوردیلرکه بر حربی دار اسلامه دخول ودرعقب شرف اسلامله مشرف
اولوب وحرمت خمره جاهل اوله‌رق شرب خمر ایتسه کندویه حد لازم اولمز
اما برمدت مکثندنصکره اولورسه اولور اما زنا بونك خلافنده‌در هر ملتده حرام
اولمغله شارح رحمه الله تعالی دیرکه اشبو تعلیلك اوزرینه سؤال وارد اولورکه
هر ملتده سکرده حرامدر لکن ما نحن فیه شرب حقنده در شربدن سکر لازم کلمز
فتأمل بو خصوصه اشارتدر ﴿ (بعد الافاقة) فوحد قبلها فظاهره
انه یعاد عینی (اذا اخذ) الشارب (وریح ماشرب) من خمر اونبیذ فتح فمن قصر
الرائحة علی الخمر فقد قصر (موجودة) خبر الریح وهی مؤنث سماعی غایة
(الا ان تنقطع) الرائحة (لبعد المسافة) وحینئذ فلابد ان یشهدا بالشرب
طائعا ویقولا اخذناه وریحها موجودة ﴾ وحدك اجراسی بعد الافاقة اولیوب
سکری حالنده قبل الافاقة اولسه ظاهر اولان حدك مجددا بردخی اعاده
اولنمسیدر وحدك وجوبی شاربك کرك خمر وکرك نبیذ شرب ایتدیکی نسنه‌نك
ریحی کندوده موجود ایکن اخذ اولندیغنه نظرادر وصدر الشریعه محشیسی
اخی زاده کبی رائحه‌یی خمره قصر وتخصیص ایدن مرامی افاده ده قصر ایدوب
نقصان افاده ایتدی وریح لفظی مؤنث سماعی اولمغله خبری اولان موجودة
مؤنث اولدی الا اخذ اولندیغی مسافه بعیده اولمغله رائحه منقطعه اولوب
زائله اولورسه بوتقدیرجه شاهدلرك شاربك کندی رضاسیله شرب ایتدیکنه
شهادت ایدوب وکندوده خمرك ریحی موجوده ایکن کندوبی اخذ ایلدك
قوللرندن لازمدر ﴿ (ولایثبت) الشرب (بها) بالرائحة (ولابتقایئها بل بشهادة
رجلین یسئلهما الامام عن ماهیتها وکیف شرب) لاحتمال الاکراه (ومتی
شرب) لاحتمال التقادم (واین شرب) لاحتمال شربه فی دار الحرب فاذا بینوا
ذلك حبسه حتی یسئل عن عدالتهم ولایقضی بظاهرها فی حد ما خانیة ﴾
مجرد خمر رائحه‌سیله ویا آنی قوصمق ایله شرب ثابت اولمز بلکه انجق ایکی
رجلك شهادتلریله ثابت اولور امامك کندولرندن خمرك ماهیت وحقیقتندن
وکیفیتندن ووقتندن ومحلندن سؤال واستکناه ایدرلر زیرا محتملکه شاهدلر
هر بر مکیفاتی موجب حد عد ایدرلر ویا کرها اولمش اوله ویا وقت مرور ایده ویادار
حربده اوله فیجان شاهدلر کندولردن استفسار اولنان شیلری علی ماهو
علیه تفسیر وبیان ایتدکلرنده قاضی شاربی حبس ایدر ظاهر شهادتلری برحدده
قضا وحکم ایتمز مادام شاهدلرك عدالتلرندن سؤال ایتدیکجه ﴿ واو اختلفا
فی الزمان اوشهد احدهما بسکره من الخمر والآخر من السکر لم یحد ظهیریة ﴾

واكر شاهدلر زمانده اختلاف ايتسه‌لر ويا برى خمردن سكرينه
وديكرى فضخينله سكركه ياش خرما عصيرندن سكرينه شهادت ايتسه
اول شاربه حد اجرا اولنمز (او) يثبت (باقراره مرة صاحيا ثمانين سوطا)
متعلق بيحد (للحر ونصفها للعبد وفرق على بدنه كحد الزناء) كامر ❊ مارالذكر
حدك لزومى يا ايكى رجلك شهادتيله ويا صحوحالنده كه ايقلق حالنده بردفعه
اقراريله حره سكسان سوط حد اولنور وحد زناده مرور ايتديكى مثللو
حد محدودك بدننه تفريق اولنور كه جمله‌سى برمحله ضرب اولنمز وباشنه
ووجهنه وفرجنه ضرب اولنمز وكندوده عقده اولميان قامچى ايله ضرب اولنور
واثوابى نزع اولنور لكن كشف عورت اولمسون ايچون ازارى نزع اولنمز ثمانين
سوطا كلامى يحد فعلنه متعلقدر ❊ (فلو اقر سكران اوشهدوا بعد زوال ريحها)
لالبعد مسافة (اواقر كذلك اورجع عن اقراره لا) يحد لانه خالص حق الله
تعالى فيعمل الرجوع فيه ثم ثبوته باجماع الصحابة ولا اجماع الا برأى عمر
وابن مسعود رضى الله تعالى عنهم اجمعين وهما شرطا قيام الرائحة ❊ امدى
برسكران شرب خمرنى اقرار وياشاهدلر بعد مسافه يوغيكن ريحى زائله
اولدقدنصكره شهادت ايتسه‌لر وياكندوسى ريحى زائله اولدقدن صكره
اقرار ايتسه ويا اقرارندن رجوع ايتسه خالص حق الله اولمغله حد اولنمز
ورجوع كندوده عمل ايدركه رجوع ايده بيلور وسكرانك كلامنده كذب احتمالى
غالب اولمغله حدك درأ ودفعنه حيله قلندى وبوندنصكره حدشربك ثبوتى
اصحاب كزين رضوان الله تعالى عليهم اجمعينك اجماعلريله دراجماعده
انجق حضرت عمر وابن مسعودك رضى الله تعالى عنهما رأيلريله در مشار اليهما
ايسه قيام رائحه‌يى شرط ايتديلر ❊ (والسكران من لايفرق بين) الرجل والمرأة و
(السماء والارض وقالا من يختلط كلامه) غالبا فلو نصفه مستقيما فليس بسكران
بحر (ويختار للفتوى) قولهما لضعف دليل الامام فتح ❊ سكران ار ايله عورتى
وير ايله كوكى فرق وتمييز ايتميان كسه‌در وامامين همامين رحمهما الله
تعالى سكران اكثر كلامنده اختلاط وهذيان ايدن كسه‌در ديو تفسير وبيان
بيورديلر امدى كلامنك اكثرى هذيان اولميوب نصفى مستقيم اولورسه اول كسه
سكران اولمز وامام اعظم رحمه الله تعالى ورضى عنهك دليلى ضعيف اولمغله
امامين قولى فتوايه اختيار اولنور (تتمة) سكران اولان كسه قصاص ونكاح واموال
امثالى خالص حقوق عباد اولان برنسنه‌يى اقرار ايلسه اقرارى صحيح اولور
امدى سرقتله اقرار ايلسه مال كندودن اخذ اولنور ويدى قطع
اولنمز ومضطر ومكرهك شربى مثللو مباح طريقيله بركسه سكران اولسه

تصرفاتنه اعتبار اولنمز جنايت اولمغين اغمامنزله سنده اولمغله
❊ (ولو ارتد السكران) لم يصح (فلا تحرم عرسه) وهذه احدى المسائل
السبع المستثناة من انه كالصاحى كما بسطه المصنف معزيا للاشباه وغيرها ❊
برسكران معاذ الله تعالى ارتدادى موجب كلام تكلميله مرتد اولسه ارتدادى
صحيح اولمزكه كندويه مرتد احكامى اجرا اولنمز مثلا عورتى كندويه حرام اولمز
اما بينه وبين الله تعالى اكر اول كلامى واقعده معناسنى تذكر ايده‌رك
قصدى تكلم ايتديسه كافر اولور يوق قصدى تكلم ايتمديسه عند الله
تعالى كافر اولمز وكندويه كافر حكمى اجرا اولنمز ❊ كذا فى النهر ❊ واشبو
مسئله سكرانك كندوده صاحى كبى اولديغى سكران حكمندن استثنا اولنان
يدى مسئله‌لرك بريدرتكم مصنف كتاب عليه رحمة الملك الوهاب آنى اشباه وسائر
معتبراته نسبت ايده‌رك بسط وتفصيل ايلدى وبيورديكه بزم شيخمز احكاماتدن
احكام سكرى ذكر وبيان ايلديكه سكران مكلفدر زيرا الله عظيم الشان كندولرينه
{لاتقربوا الصلوة وانتم سكارى} قول شريفيله خطاب وحال سكرلرنده
كندولرينى نمازه تقربدن نهى بيوردى امدى اكر سكرى شرب محرمدن اولورسه
آندن سكران صاحى كبى مكلفدر واكر مضطر ويا مكره مثللو مباحدن اولورسه
مغمى عليه كبى مكلف اولمز وطلاقى واقع اولمز ومكره ومضطر سكرنده طلاق ويرسه
صحيح اولوب واولمسنده اختلاف اولندى ومصنف مرحوم فوائد نام تأليفنده
ذكر ايدركه حرام اولان شربدن سكرنده شارب صاحى كبيدر لكن
اوچ شيكه ردت وحدود خالصه‌يى اقرار وشهادت اوزره اشهادده ومصنف
والاجناب بواوچك اوزرينه دردنه بن زياده ايتدم ديراولكى سكرانك صغير
وصغيره‌يى مهر مثللرندن اقل وياكثره تزويجنده عقدى نافذ اولمز ايكنجيسى
آيقلغى حالنده طلاقه وكيلك سكران اوله‌رق تطليقنك عدم وقوعيدر اوچنجيسى
وكيل بالبيعك سكرى حالنده بيعنك موكلنه عدم نفوذيدر دردنجيسى بركسه‌نك
صحوى حالنده برنسنه‌سنى غصب ايدوب سكرنده كندويه رديدر امدى اشبو
يدى محلده سكران صاحى كبى دكلدر ❊ ونقل فى الاشربة عن الجوهرة حرمة
اكل بنج وحشيشة وآفيون لكن دون حرمة الخمر ولوسكر باكلها لايحد
بل يعزر انتهى وفى النهر التحقيق مافى العناية ان البنج مباح لانه حشيش اما السكر
منه فحرام ❊ ونهرده مذكوردركه تحقيق اولان عنايه‌ده‌كى بنج حشيش اولمغله
مباحدر مضمونيدر اما سكرى حرامدر لكن بو امامين قوليدر امام محمد نزدنده
كثيرى مسكر اولانك قليلى حرامدر وفتوى بوقول اوزرينه‌در ولانه
حشيش تعليلنك معناسى يوقدر وجوهره ايله عنايه‌نك كلاملرى ميانلرينى

توفيق ممكنكه بنج ايكى نوعدر حرمتى بر نوعنه نظرا در اباحه سى نوع آخرينه كوره در
﴿ (اقيم عليه بعض الحد فهرب) ثم اخذ بعد التقادم لايحد لما مران الامضاء من القضاء
فى باب الحدود ﴾ حدك بعضيسى كندويه اجرا اولندقدنصكره محدود فرار
وصكره بعد التقادم مكه رايحه سى زائله اولدقدنصكره اخذ اولنسه مار الذكر
باب حدوده امضا قضادن اولمق مفادنه بناً مجددا حد اولنمز ﴿ (و) لو (شرب)
اوزنى ثانيا يستأنف الحد لتداخل المتحد كما سيجئ ﴾ بعد الفرار بردخى شرب خمر
ويا زنا ايتسه ايكنجى ايچون حد استيناف اولنور اولكندن اولنمز سببلرى متحد اولان
شيده تداخل اولمغله ايكنجى جلد ايكنجى زنا ويا شربه واولكندن باقيه كفايت
ايتدى نتكم قريبا كاور ﴿ فرع سكران اوصاح جمح به فرسه فصدم انسانا
فمات ان قادرا على منعه ضمن والالا مصنف عمادية ﴾ سكران وياصاحى
بركسه فرسى كندويه غالب اولوب باشنى ضبط ايده ميوب بر انسان ديه لبوب
هلاك ايتسه اكر آتك منعنه قادر ايكن اولديسه آتك ديتنى ضامن اولور واكر منعنه
قادر دكل ايكن اولديسه فعلى كندويه نسبت اولنمغين ضامن اولمز والله سبحانه
وتعالى اعلم واستغفر الله العظيم

﴿ (باب حد القذف) ﴾

حد قذفه متعلقه مطالب ومسائلدر ﴿ هو لغة الرمى وشرعا الرمى بالزنى
وهو من الكبائر بالاجماع فتح لكن فى النهر قذف غير المحصن كصغيرة ومملوكة
وحرة متهتكة من الصغائر ﴾ قذف لغتده رمى معناسنه در وشرعده زنا ايله
رميدر اولى اولان عنايه نك بيانى مثلاو قذفى محصنى صراحة ويا دلالة زنايه نسبتدر
ديو بيان ايدى حد انجق محصنه قذفده ايجاب ايتكله واشبو قذف اجماعا كناه
كبائردندر لكن نهرده محصنك غيرى صغيره ومملوكه ونا محرمدن احتراز اتميان
حرة متهتكه كبى كمسه لره قذف صغائردندر ديو مسطوردر ﴿ (هو كحد الشرب
كمية وثبوتا) فيثبت برجلين يسألهما الامام عن ماهيته وكيفيته الا اذا شهدا بقوله
يا زانى ثم يحبسه ليسأل عنهما كما يحبسه لشهود يمكن احضارهم فى ثلاثة ايام
والا لا ظهيرية ولا يكفله خلافا للثانى نهر ﴾ حد قذف كيتده عددا وقدرا وثبوتا
حد شرب كبيدر يعنى سكسان قامچيدر قاذف حرايسه ونصفيدر عبد ايسه
وايكى رجالك شهادتلريله وياقاذفك بركره اقراريله ثابت اولور بونده نسانك شهادتى
وشهادت اوزرينه شهادت مقبوله اولمز ويا امامك ثانى كندولردن قذفك ماهيتيكه معناى

شرعيسندن وكيفيتيكه نه كونا لفظله قذفندن سؤال ايدر لكن شاهدلر قاذفك يا زانى
قولنه شهادت ايدرلرسه ماهيت وكيفيتندن سؤال اولنمزلر يعنى سؤال شو كمسه
شو كمسه يه قذف ايتدى ديو شهادت صورتنده در ديمك صكره امام قاذفى حبس
ايدر حتى شاهدلرك عدالتندن سؤال ايدر نتكم اوچ كونه دك احضارى ممكن
اولان شاهدلر ايچون وحبس اولنديغى كبى واكر شاهدلرك حضورى اوچ كونه دك
ممكن اولمزسه امام كندوبى حبس ايتمز مجلس ثانى يه احضارينه كندودن
كفيلده اخذ ايتمز امام ثانى ايچون اختلاف واردر مشار اليه كفيل اخذ ايدر ديدى
﴿ (ويحد الحر او العبد) ولو ذميا او امرأة (قاذف المسلم الحر) الثابتة حريته
والا ففيه التعزير (البالغ العاقل العفيف) عن فعل الزنى فينقص عن احصان
الرجم شيئين النكاح والدخول ﴾ مقذوف محصنك طلبيله صريح زنا ايله
حرتى يا قاذفك اقراريله ويا بينه ايله ثابته اولان حر مسلم بالغ عاقل عفيف عن الزنايه
قذف ايدن حر ويا عبد هر نقدر ذمى ويا عورت اولورسه ده حد اولنور حرتى
ثابته اولمزسه تعزير اولنور مسلم قيديله كافر چيقدى رسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلمك { من اشرك بالله تعالى فليس بمحصن } قول شريفنه بناً وحديث
شريفده واردر كه يوم قيامتده بر ذمى يه قذف ايدن كمسه آتشدن سياطله
حد اولنور وصبى ومجنونه قذفله حد اولنمز ايمدى رجمك احصانندن اشبو
قذفك احصانى ايكى شيله كه نكاح ودخولدر نقصان اولدى يعنى بونده
نكاح ودخول لازم اولمدى ﴿ وبقى من الشروط ان لايكون ولده او ولد ولده
او اخرس او مجبوبا او خصيا ووطئ بنكاح اوملك فاسد او هى رتقاء او قرناء
وان يوجد الاحصان وقت الحد حتى لو ارتد سقط حد القاذف ولو اسلم بعد ذلك
فتح ﴾ واشبو حد قذفك شرطلرندن باقى قالدى بيان اولنمدى مقذوف قاذفك
ولدى ويا ولدنك ولدى ويا اخرس ويا مجبوب كه ذكرى مقطوع ويا خصيكه خايه لرى
چيقرلمش ويا نكاح فاسد ويا ملك فاسد ايله وطئ ايتمش ويا خود عورت رتقاء ويا قرناء اولممسى
وحد وقتنده احصانك بولنممسى ايمدى مقذوف حددن مقدم مرتد اولسه قاذفدن
حد ساقط اولور هر نقدر بعد الارتداد اسلامله مشرف اولور سه ده اخرسده
دعوايه قدرت اولميوب ومجبوب وخصى ورتقا وقرناده قاذفك كذبى ظاهر اولمغله
اول قدر عار لاحق اولمديغنه بناً ﴿ (بصريح الزنى) ومنه انت ازنى من فلان
اومنى على مافى الظهيرية ومثله النبك كما نقله المصنف عن شرح المنار ولو قال
يا زانى بالهمز لم يحد شرح تكملة ﴾ يعنى حدك لزوميله صريح زنا لفظيله قذفله در
وسن فلاندن ويا بندن زياده زنا ايدجيسك ديمك دخى صريح نوعندندر ظهيريه ده
تصريح اولنديغنه بناً ومصنف مرحومك منار شرحندن نقل ايتديكى كبى

صریح زنا اولمقده نیکده مذکور کیدر ایمدی برکسه برآخر کمسه یه
یا نانك ویا رعورته یامنیوکه دیسه یازانی ویازانیه دیمش اولور وهمزه ایله یازانیء دیسه
حد اولنمز زانیء همزه ایله صعود معناسنه اولمغله لکن عرب بو مثللو محلده
همزه یی یاو یایی همزه قرائت ایدرلر ومحیطك وبحرك بیانلرینه کوره حدك
لزومیدر بنأ علیه محشی علامهٔ طحطاوی بونده ظاهر اولان لم کلمه سنك قلم
ناسخدن سهو اولمسیدر دیدی زیرا همزه ایله زناء کلمه سنك صعود معناسنه
اولمسی انجق محل صعوده مقارنه اوله رق ذکر اولندیغی وقتده اولور مقارن
اولمیه رق استعمال اولنورسه زنا معناسنه اولور ﴿(او) بقوله (زنأت فی الجبل)
بالهمز فانه مشترك بین الفاحشة والصعود وحالة الغضب تعین الفاحشة
(اولست لابیك) ولوزاد ولست لامك اوقال لست لابویك فلا حد ﴾
ویاخود قاذفك مقذوفه غضب حالنده همزه ایله سن جبلده زنا ایتدك قولیله
حد لازم اولور زیرا همزه ایله زناء کلمه سی فاحشه ایله صعود بیننده هرنقدر
مشترك ایسه ده غضب حالی فاحشه اراده سنی تعیین ایدر وصعود معناسنه
اولدقده علی کلمه سیله استعمال اولنور زنأت علی الجبل کبی ویا ایله زنیت دیرسه
اتفاقا حد لازم اولور ویاخود سن باباکدن دکلسك دیسه حد اولنور واکر
لست لابیك قولنك اوزرینه ولست لامك قولنی زیاده ایتسه ویاسن ابوینکدن
اولمدك دیسه حد لازم اولمز زیرا ولادتی نفی ایتمش اولور بوکا کوره زناده نفی
اولور ﴿(اولست بابن فلان لابیه) المعروف به (و) الحال ان (امه محصنة)
لانها المقذوفة فی الصورتین اذالمعتبر احصان المقذوف لاالطالب شمنی
(فی غضب) یتعلق بالصور الثلاث ﴾ ویاخود ینه غضب حالنده اناسی محصنه
اولان کمسه یه نسبنك کندویه متصل اولدیغی معروف ومشهور اولان باباسنی
مراد ایده رك سن فلانك اوغلو دکلسك دیسه ینه حد لازم اولور صورتین
مشروحتینده مقذوفه ام اولوب ومعتبر اولان مقذوفك احصانی اولوب حدی
مطالبه ایدن اوغلونك احصانی اولمغین وامه محصنهٔ ایله تقیید اولندی
وفی غضب قولی صور ثلاثهٔ مذکوره یه متعلقدر اما اقوال مذکوره یی رضا حالنده
تفوه وتکلم ایدرسه اولکنده زنا صعود معناسنه وایکی صکره کیلرده نفی محاسن
اخلاقده مشابهته حمل اولنور یعنی سن باباکك اوغلو دکلسك که بابك کبی
اخلاق حمیده صاحبی دکلسك دیمش اولور ﴿(بطلب المقذوف) المحصن لانه
حقه (واو) المقذوف (غائبا) عن مجلس القاذف (حال القذف) وان لم
یسمعه احد نهر بل وان امره المقذوف بذلك شرح تکملهٔ ﴾ وقاذفه حدك
اجراسی مقذوف محصنك طلبیله اولور کندودن عاری دفع ایچون اولمغله

کندونك حقی اولدیغندن وقذف حالنده مقذوف هرنقدر قاذفك مجلسندن
غائب اولوب وقذفی برکسه استماع ایتمزسه ده بلکه مقذوف کندویه قذفله
قاذف هرنقدر امر ایتسه دخی ینه حد لازم اولور امری شرعا معتبر اولمغین
حدی اسقاط ایده مز وبرکسه استماع ایتدیکنه کوره اثبات اقراریله اولور
لکن مقتول قاتله قتلیله امر ایدرسه اشبو امری قصاصی مسقط شبهه اولور
بوکا کوره اولی اولان تعلیلده بوقذف حق اللهدر عبدك اباحه سیله مباح اولمز
دیمك ایدی و بومضمون قریبا کلور ﴿(وینزع الفرو والحشو فقط) اظهارا
للتخفیف باحتمال صدقه بخلاف حد زناء وشرب ﴾ وبوحد قذفله انجق
کورك ودرونی پموقلی ثوب محشو نزع اولنور صدقی احتمالندن بونده تخفیف اظهار
ایچون اما حد زنا وحد شرب بونك خلافنه درکه بونلرده ازاردن ماعدا
اثوابك جمله سی چیقاریلور ﴿(لا) یحد (بلست بابن فلان جده) لصدقه
(وبنسبته الیه اوالی خاله اوعمه اوراببه) بتشدید الباء مربیه ولوغیر زوج امه
زیلعی لانهم آباء مجازا (ولابقوله یا ابن ماء السماء) فیه نظر ابن الکمال ﴾
برکسه برآخر کمسه یه جدینه نسبتله سن فلانك اوغلو دکلسك دیسه کندویه
حد ایجاب ایتمز واقعده آنك اوغلو نك اولوب کندونك اوغلو اولمغله
صادق اولدیغنه بنأ وجدینه ویا خالنه ویا عمنه ویا بانك تشدیدیله رابیکه
کندو یی تربیه ایدن کمسه یه هرنقدر مربی اناسنك زوجنك غیری اولورسه ده
بونلردن برینه نسبت ایدوب سن بونك اوغلوسك دیسه ینه حد اقتضا
ایتمز زیرا بونلر مجازا بابالردر جد اب اعلیدر دایی حقنده حدیث شریف
واردرکه { الخال اب } بیورلمشدر وعمك اب اولدیغی حضرت اسماعیل علیه
السلام یعقوب علیه الصلاة والسلامك عمیسی ایدی حق سبحانه وتعالی
حضرتلری کندویه خطابله اولادلرینك نعبد آلهك وآله ابائك ابراهیم واسماعیل
قوللرینی حکایه بیوردی ایشته بو آیت کریمه ده عمه اب اطلاق اولندی رابه اب
اطلاقی حضرت نوح علیه الصلاة والسلامدن حکایة الله جلیلك { ان ابنی
من اهلی } قول شریفنده اولدیغی کبیدر بعض مفسرین ابندن مراد عورتنك
اوغلودر دیدیلر دخی یا ابن ماء السماء دیو برکسه یه ندا ایله حد ایجاب ایتمز زیرا
بوندن بعض اولورکه جود وسماحت وصفاده تشبیه اراده اولنور عامر بن حارثه نك
کرمنه بنأ کندویه ماء سماء ایله تلقیب اولندی لکن ابن کمال بونده غضب
تشبیه آیدز دیو اعتراض ایلدی ﴿(ولا) بقوله (یا نبطی لعربی) فی النهر
متی نسبه لغیرقبیلته اونفاه عنها عزر ﴾ نبط نونك فتحیله بصره ایله کوفه ما بیننده اهل
اخبیه بر قومك اسملریدر یعنی عربی اولان کمسه یه برکسه یا نبطی دیو ندا ایتسه اشبو قولیله

حد لازم اولماز ونهرده مرسومدر که برکمسه بر آخر کمسه قبیله سنك غیری یه نسبت ایتسه ویاانندن نفی ایلسه تعزیر اولنور ﴿ وفیه یافرخ الزنی یابیض الزنی یاحمل الزنی یاسخل الزنی قذف بخلاف یاکبش الزنی اویا حرام زاده قنیة وفیها لوجحد ابوه نسبه فلاحد ﴾ ونهرده بینه مذکوردر که برکمسه یه ای زنا یوریسی ویاعورطه سی ویاقزوسی دیوندا قذفدر بونلردن ولد زنا اراده اولنمغله دیمك قحبه له حمل درت آیلق قوزی وسخل یکی ولادت ایدن قوزی ویا اوغلاق معنالرینه درلر اما یاکبش الزنا ویا ای حرام زاده قول مزبورك خلافنه درکه بونلرده صریح زنا ایله قذف یوقدر حرام زاده ایله خداع ماکر کمسه اراده اولنور وقنیه ده مسطوردرکه برکمسه نك باباسی کندونك نسبنی انکار ایدوب بندن دکلسك دیسه کندویه حد ایجاب ایتمز تعزیر اولنور ﴿ (ولا حد (بقوله لامرأته زنیت ببعیر او بثور او بحمار او بفرس) لانه لیس بزنی شرعا (بخلاف زنیت ببقرة او بشاة) او بناقة او بحمارة (او بثوب او بدراهم فانه یحد لانها لاتصلح للایلاج فیراد زنیت و اخذت البدل ولو قیل هذا لرجل فلاحد لعدم العرف باخذه المال ﴾ زوجك کندی عورتنه سن دوه ویااوکوز وياحمار ویافرس ایله زنا ایتدك قولیله کندویه حد لازم اولمز بونلر ایله اولان فعل شرعا زنا دکلدر نهایتی بهایمه تمکین ایتدك دیمش اولور بو ایسه موجب حد دکلدر زنیت ببقرة الی آخره صورة مشروحه نك خلافنه درکه بونلرده ایلاج وادخاله صلاحیت اولمغله کأنه سن زنا ایتدك و بونلری بدل اخذ ایتدك معناسی اراده اولنه دیه بو صورتده حد ایجاب ایتدی واشبو کلام مزبور رجله تکلم اولنسه حد لازم اولمز رجلك زناسی مقابلنده برشی اخذی عرف وعادت اولمغین ﴿ (و) انما (یطلبه بقذف المیت من یقع القدح فی نسبه بسبب قذفه) ای المیت (وهم الاصول والفروع وان علوا او سفلوا ولو کان الطالب) محجوبا او (محروما عن المیراث) بقتل اورق او کفر (او ولد بنت) ولو مع وجود الاقرب او عفوه او تصدیقه للحوقهم العار بسبب الجزئیة قید بالمیت لعدم مطالبتهم فی الغائب لجواز تصدیقه اذا حضر ﴾ میته قذفله حدی انجق اول قذفله کندونك نسبنه قدح واقع اولان کمسه طلب ایدر اول ده هر نقدر عالی وسافل اولورلر ایسه ده اولسون اصول و فروعلردر وطالب باباایله وابنه له برابر بولنان جد وابن ابن کبی هر نقدر محجوب ویاقتل ویارق ویاکفر سببیله میراثدن محروم اولورسه ده یعنی حد قذفی مطالبه ایدوب اجرا اولنسون دین کمسه نك احصانی شرط دکلدر ویاخود مزبور طالب هر نقدر کندودن اقرب وارثك وجودیله ویاآنك عفو ویاقذفی تصدیقیله

بولنان مقذوفك قزینك اولادی اولورسه ده جزئیت سببیله کندولرینه عار لاحق اولمغله زیرا ولدك نسبی انا و بابا طرفلرندن ایکیسندن ثابت اولور حتی شریفه اولان خاتونك اوغلو شریف اولور ابتدا اشبو مطهر و مشرف ومکرم نسبه سیادت وفخامت انا طرفیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك کریمه محترمه لری اولمغله اولدی ومتنك مسئله یی میته قذفیله قیدلدیغی غائب حقنده اصول وفروعك حدقذف مطالبه لری اولمدیغنه مبنیدر زیرا جائزدرکه غائب حاضر اولدقده قاذفی تصدیق ایده ﴿ (قال یا ابن الزانیین وقدمات ابواه فعلیه حد واحد) للتداخل الآتی ثم موت ابویه لیس بقید بل فائدته فی المطالبة ﴾ برکمسه برآخر کمسه یه ای ایکی زانی اوغلو دیوب حالبوکه اول کمسه نك ابوینی وفات ایتمش اولسه حد ودده غائب اولان کندو ده تداخل اولان حق الله اولمغله قاذفه برحد لازم اولور وابوینك موتی تداخلده قید دکلدر بلکه فائده سی ابنه مطالبه نك ثبوتنده در اما ابوین حیاتده اولورلرسه مطالبه کندولرینك اولور ﴿ ذکر فی آخر المبسوط ان معتوهة قالت لرجل یا ابن الزانیین فجاء بها الی ابن ابی لیلی فاعترفت فحدها حدین فی المسجد فبلغ ابا حنیفة فقال اخطأ فی سبعة مواضع بنی الحکم علی اقرار المعتوهة والزمها الحد وحدها حدین واقامهما معا وفی المسجد وقائمة و بلا حضرة ولیها وقال فی الدرر ولم یعرف ان ابویه حیان فتکون الخصومة لهما اومیتان فتکون للابن ﴾ مبسوطك آخرنده مذکوردرکه برمعتوهه عورت بررجله ای ایکی زانی اوغلو دیو قذف ایتدکده اول کمسه کندویی وقتك قاضیسی ابن ابی لیلایه احضار ایتدکده مزبوره عورت اقرار ایتمکله کندویه مسجدده ایکی حد چکدی پس بو خبر امام اعظم وهمام اقدم رحمه الله تعالی ورضی عنهه بالغ اولدقده قاضی یدی محلده خطا ایتمش بیوردی اولا معتوهه نك اقرارینه شرعا اعتبار یوغیکن حکمی آنك اوزرینه بنا وحدی کندویه الزام ایلدی وتداخله بناء برحد ایجاب ایدر ایکن ایکی حد ایتدی ومسجدده اولملیکن مسجدده ایتدی وفرضا ایکی ایجاب ایتسه میانه لری فصل اولنه رق بری برکون وبری آخر کونده اولملیدی بو ایکیسنی بردن ایتدی واباق اوزره ایتدی وعورتك ولیسی حاضر اولمقسزین اولدی ومولانا خسرو درر ده مقذوفك ابوینی حیلرمی ویامیتلرمی استفسار لازم ایکن استفسار ایتمدی زیرا حیاتده لر ایسه خصومت کندولرینك وفات ایتمشلر ایسه اوغوللرینك اوله جقدر وابن ابی لیلی مقلد اولمغین اجتهادی منوال مشروح اوزره اولمش اوله دیو مشار الیه طرفندن جواب ممکندر ﴿ (اجتمعت علیه اجناس مختلفة) بان قذف

وشرب وسرق وزنى غير محصن (يقام عليه الكل) بخلاف المتحد (ولا يوالى بينهما) خيفة الهلاك بل يحبس حتى يبرأ (فيبدأ بحد القذف) لحق العبد ﴾ بركسه‌نك اوزرينه حددن اجناس مختلفه ايجاب ايدوب مجتمع اولوب مثلا كندودن قذف وشرب خمر وسرقت وغير محصن اوله‌رق زنا واقع اولسه كندويه حدودك جمله‌سى اجرا واقامت اولنور واكر موجب حد متحد اولورسه صورة متعدد وحه‌نك خلافنه‌دركه تداخل اولمغله بر حد اجرا اولنور وهلاكى خوفندن متعاقبا بردن جمله‌سى ضرب اولنمز بلكه برى اقامت اولندقدن صكره حبس اولنور حتى آنك تأثيرى ووجعندن برى وخلاص اولنه‌دك صكره ديكرى اقامت اولنور وحد قذف حق عبد اولمغله آنكله بدأ اولنور ﴿ (ثم هو) اى الامام (مخير ان شاء بدأ بحد الزنى وان شاء بالقطع (لثبوتهما بالكتاب (ويؤخر حد الشرب) لثبوته باجتهاد الصحابة ولوفقأ ايضا بدأ بالفقئ ثم يرجم لو محصنا ولغا غيرها بحر ﴾ بعدازين اجتماع حدود صورتنده حدى اجراده امام مخيردر ديلرسه حد زنا ايله وديلرسه قطعله بدأ ايدر ايكيسيده قرآنله ثابت اولمغله قوتده برابر اولديلر وما راذكر جنايتلرى ايتديكى مثلو بركسه قصاصى موجب مثلا كوز چيقرمق كبى بر جراحت دايتسه ابتدا آنكله بدأ اولنور صكره حد قذفله بعده محصن ايسه رجم اولنور ساڭرلرى لغو اولور ﴿ وفى الحاوى القدسى ولو قتل ضرب للقذف وضمن للسرقة ثم قتل وترك ما بقى ويؤخذ ماسرقه من تركته لعدم قطعه نهر ﴾ وحاوى القدسى‌ده مسطوردركه كندوده حدود مجتمعه اولان آدم بركسه‌يى قتل ده ايتسه ابتدا حد قذف اجرا اولنور حق عبد اولمغله وسرقت ايتديكى نسنه تضمين اولنور بعده قتل اولنور ساڭر باقى قلان حدود ترك اولنور وسرقت ايتديكى نسنه آنك تركه‌سندن اخذ اولنور قطع يد اولمغين زيرا قطع صورتنده ضمان ساقط اولور ﴿ (ولا يطالب ولد) اى فرع وان سفل (وعبد اباه) اى اصله وان علا (وسيده) لف ونشر مرتب (بقذف امه الحرة المسلمة) المحصنة ﴾ ولدكه فرع هرنقدر سافل اولورسه اولسون باباسيكه هرنقدر عالى اولورسه اولسون اصلندن وعبد سيدندن حرة مسلمة محصنه اولان اناسنه قذفيله حد قذفى مطالبه ايده‌مز اب ولده سيد عبده مقابلدر لف ونشر مرتبدر عبدك اناسنك حره اولمسى كندونك عتق اولنوب اوغلونك رقيق اوله‌رق قالمسيله اولور ومزبور اب وسيددن حدك سقوطى كندولرينك ابن وعبدلرى ايچون معاقب اولمدقلرينه مبنيدر حتى رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلمك {لا يقاد الوالد بولده ولا السيد بعبده} قول فصيح البيانلرينه بناً اب وسيدك كندولرينى قتلريله قصاص ساقط اولدى بس حدك سقوطى

بالطريق الاولى‌در ﴿ (فلو كان لها ابن من غيره) او اب اونحوه (ملك الطلب) فى النهر واذا سقط عنه الحد عزر بل بشتم ولده يعزر (ولا ارث) فيه خلاف الشافعى (ولا رجوع) بعد اقرار (ولا اعتياض) اى اخذ عوض ولا صلح ولا عفو (فيه وعنه) نعم لو عفا المقذوف فلا حد لا لصحة العفو بل لترك الطلب حتى لو عاد وطلب حد شمنى ولذا لا يتم الحد الا بحضرته ﴾ مزبوره حرة مسلمة محصنه‌نك قاذفك مملوكى اولميان كرك حر وكرك غيرك رقيقى غيريدن بر اوغلو ويا باباسى امثالى كندولرينه عارلا حق اوله‌جق كمسه‌سى اولورسه حد طلبنه مالك اولور ونهرده مذكوردركه مرسوم قاذفدن حد ساقط اولدقده كندويه تعزير لازم اولور بلكه ولدنه ابك شتميله كندويه تعزير لازم اولور واشبو حد قذفده غالب اولان حق الله اولمغله كندوده ارث اولمزكه ورثه‌يه انتقال ايده يعنى ورثه‌يه انتقال ايتز بونده امام شافعى رحمه الله تعالى‌نك اختلافى واردركه آنك قتنده مقذوف وفات ايتدكده ورثه‌يه انتقال ايدركه ورثه حدى بزا اجرا ايده‌رز ديو دعوايه قادر اولورلر وبردفعه اقرار دنصكره اقراردن رجوع ايده‌مز واعتياض اولمزكه قاذفدن مقذوفك عوض اخذى دخى جائز دكلدر فرضا برمقدار عوض اخذ ايتمش اولسه حد ساقط اولمز وآنى قاذف كيرورد ايدر مقذوفدن اخذ ايدر وحدودده صلح وآندن عفو اولمز بلى مقذوف آندن عفو ايتسه حد اولمزكه امامه بن اجرا ايده‌رم ديه‌مز مقذوفك طلبى اولمديغندن يوقسه عفوك صحتندن دكل حتى بعد العفو عفوندن رجوع ايدوب اقامهٔ حدودى مطالبه ايتسه مجددا حد اجرا اولنور عفو لغو اولمغله كانه الآن خصومت ايتمش اولور وترك طلبله حد اولمغله حد انجق مقذوفك حضورنده اتمام اولنور ﴿ (قال لآخر يازانى فقال الآخر) لا (بل انت حدا) لغلبة حق الله تعالى فيه (بخلاف ما لو قال له مثلا ياخبيث فقال بل انت) لم يعزرا لانه حقهما وقد تساويا (فتكافئا) ﴾ بركسه برآخر كمسه‌يه اى زناكار ديوب اول دخى بن دكلم بلكه سنسك ديسه ايكيسيده حد اولنورلر اشبو قذفده حق الله غالب اولمغين بس احد همانك كلامى آخره قصاص اولسه حق اللهك سقوطى لازم كلور بونك اوزرينه بعض سؤال ايراد ايتمشلركه حد قذفك وجوبنده قاذفك زنا ايله تصريحى شرطدر بونده ايسه بولنمدى حد نيجه واجب اولور جواب ممكنكه لا نسلم تصريحك بولنمديغى زيرا مقذوفك لا بل انت قولنك معناسى انت زان ديمكدر بل كلمه‌سى اولدن اضراب ثانى‌يى اثباتدر وجواب سؤالده اولانى اعاده‌يى متضمن اولمغله صريح كبى اولدى اما بركسه آخره مثلا ياخبيث ديوب اول دخى بلكه سنسك ديسه صورة متعدده‌نك

خلافنده‌در که بربرلرینه مکافات ومقابله ایتمش اولمغله تعزیر اولنمزلر ❊ بخلاف ما یجیٔ لوتشاتمایین یدی القاضی اوتضار بالم یتکافئا لهتك مجلس الشرع ولتفاوت الضرب ❊ واشبو تکافؤمز بورذکر آتی ایکی کسه بربرلیله قاضی حضورنده مشاتمه ویا مضاربه ایتسه‌لر مجلس شرع شریفك حرمتنی هتك ایدوب وضربده تفاوت اولمغله تکافؤمز بورك خلافنه‌در میاندلرنده تکافؤ اولمز بلکه قاضی ایکیسینده‌ده تعزیر ایدوب البادئ اظلم فحواسنجه اولکنه تعزیر ایله ابتدا ایدر ❊(ولوقاله لعرسه) وهو من اهل الشهادة (فردت به حدت ولالعان) الاصل ان الحدین اذا اجتمعا وفی تقدیم احدهما اسقاط الاخر وجب تقدیمه احتیالا للدرء واللعان فی معنی الحدوانما قالوا لوقال لها یازانیة بنت الزانیة بدیٔ بالحد لینتفی اللعان ❊ برکسه یازانیه کلامنی کندی عورتنه دیوب اول دخی کندوسنه رد ایدوب بل انت دیسه اکر زوج شهادته اهل اولان مقوله‌دن اولورسه عورته حد اجرا اولنور لعانده اولمز اما شهادته اهل اوازسه قذفی لعانی موجب اولمغله ایکیسنده‌ده حد اجرا اولنور بوخصوصده اصل اصیل وقاعده وتفصیل بوکه تحقیقا ایکی حد برمحلده جمع اولوب وبرینك تقدیمنده دیکرینك اسقاطی لازم کلسه حدك زوجدن درؤ د فعنه حیله ایچون آنك تقدیمی واجب اولور ولعان معناده حد درحتی فقها احتیالا للدرء بیوردیلرکه برکسه زوجه‌سنه ای زانیه قزی زانیه دیسه لعان منتفی اولسون دیوام ایچون زوجه حدایله بدأ اولنور محدود لعانه اهل اولمغین ❊(ولوقالت فی جوابه زنیت بك او معك هدرا) ای الحد واللعان للشك قید بالخطاب لانها لواجابته بانت ازنی منی حدوحدها جانیة ❊ مارالذکر زوجك جوابنده زوجه سنکله برابر زنا ایتدم دیسه شك محلی اولمغله حد ایله لعان هدر اولورلر صورت مسئله خطابله که زنیت بك عبارہ سیله تصویر اولنور مسئله خطابله قیدلندی زیرا عورت زوجه‌سن بندن زانیسك دیو جواب ویرسه یالکز زوج حد اولنور کمال بومثللو عباره‌ده افعل صیغه‌سی عملده ترجیحده استعمال اولنور دیو توجیه ایلدی کانه زوجه‌سن زنابه بندن اعلم‌سن دیمش اولور بوایسه حد ایجاب ایتمز بعض نسخه‌ده حدوحدت واقع اولمشدر تحریف اولمق کرکدر ❊(ولوکان) ذلك مع اجنبیة حدت دونه) لتصدیقها ❊ واکر مارالذکر قاذفك یازانیه مقذوفه‌نك زنیت بك قولی ایله ردی اجنبیه ایله اولورسه یالکز عورت حد اولنور رجل اولنمز عورت رجله زنا ایله قذف ایدوب وکندونك تصدیقنه بناً ❊(اقر بولد ثم نفاه یلاعن وان عکس حد) للقذف والولد له فیهما) لاقراره ولوقال لیس بابنی ولابنك فهدر) لانه انکر الولادة ❊

برکسه بر ولدی بندندر دیو اقرار بعده بندن دکلدر دیو نفی ایتسه ملاعنه اولنور زیرا مقدما بندندر دیو اقراریله نسب کندودن ثابت اولدی بعده نفییله قذف ایتمش اولدیده ملاعنه لازم اولدی واکر امر بالعکس اولوب مقدما نفی بعده اقرار ایلسه قاذف اولمغله کندویه حد لازم اولور واقرارینه بناً صورتینك ایکسنده‌ده ولد کندونك اولور واکر برکسه عورتنه اشبو ولد بنده دکلدر سنکده دیسه بوقولی هدردرکه باطلدر کندویه نه حد ونه لعان لازم اولور زیرا ولادتی انکار ایتمش اولور بونکله‌ده قاذف اولمز ونسبده منتفی اولمز ❊(قال لامرأة یازانی حد) اتفاقا لان الهاء تحذف للترخیم (ولرجل یازانیة لا) وقال محمد یحد لان الهاء تدخل للمبالغة کعلامة قلنا الاصل فی الکلام التذکیر ❊ برکسه برعورته یازانی دیسه اتفاقا کندویه حد اجرا اولنور ها ترخیم ایچون حذف اولنوب وکلامده اصل اولان تذکیر اولمغله واکر رجله مؤنث صیغه‌سیله یازانیة دیرسه حد اولنمز قائل کلامنی تحویل ایدوب رجلی عورت صفتیله توصیف ایتمکله امام محمد رحمه الله تعالی حد اولنور بیوردی علامة کلمه‌سنده اولدیغی کبی تاك مبالغه ایچون دخولنه بناً بروجه مشروح شارحك الاصل فی الکلام التذکیر قولی مسئلهٔ اولایه علتدر ❊(ولاحد بقذف من لها ولد لااب له) معروف فی بلد القذف (اومن لاعنت بولد) لانه امارة الزنی ❊ وشول برعورته قذفله حد یوقکه قذف اولندیغی بلده‌ده کندی ایچون معروف ومشهور اب اولمیان کندونك برولدی اوله ویا بر ولدایله ملاعنه اولنوب وقاضی آنك نسبنی باباسندن قطع وآناسنه الحاق ایلیه زیرا اشبوایکی مسئله‌ده ولد امارهٔ زنادر ❊(او) بقذف (رجل وطئ فی غیر ملکه بکل وجه) کامة‌ابنه (اوبوجه) کامة مشترکة (اوفی ملکه المحرم ابدا کامة‌هی اخته رضاعا) فی الاصح لفوات العفة (او) بقذف (من زنت فی کفرها) لسقوط الاحصان (او) بقذف (مکاتب مات عن وفاء) لاختلاف الصحابة فی حریته فاورث شبهة ❊ ویاوجها من الوجوه ملکنده اولمیان مثلا برکسه‌نك اوغلونك جاریه‌سی کبی عورتی وطئ ایدن ویا من وجه ملکنده اولان امهٔ مشترکه‌یی ویاقول اصحده رضاعا قزقرنداشی اولان جاریه کبی ابدا حرام اولان ملکنده‌کی جاریه‌یی وطئ ایدن رجله ویاکفری حالنده زنا ایدن عورته ویابدل کتابتی ادا ایدن متوفی مکاتبه قذفله حد ایجاب ایتمز اوچ اولکی مسئله‌ده مقذوفده عفت اولمغین دردنجیده احصان ساقط اولمغله بشنجینك حریتنده صحابهٔ کرامك رضوان الله تعالی علیهم اجمعینك اختلافلرینه مبنی شبهه ایراث ایتمکله ❊(وحد قاذف واطئ عرسه حائضا وامة مجوسیة ومکاتبة مسلم نکح محرمه فی کفره) لثبوته فی ملکه

وفی الاخیرة خلافهما ❊ عورتی حیض حالنده ومجوسیه ومکاتبه اولان جاریه‌سنی
وطئ ایدن وکفری حالنده محرمنی نکاح ایدن مسلمه قذف ایدن کمسه‌یه
حد اجرا اولنور اولکیله اخیر کنده وطئ ملك نکاحنده ماعداسنده ملك
یمیننده ثابت اولمغله صکره کنده اما مینك اختلافی وارکه مشار الیهما نزدلرنده
برکمسه‌نك کفری حالنده محرمنی نکاحی فاسد اولمغله قاذفی حد اولنمز
بیوردیلر امام اعظم رحمه الله تعالی نکاح مشروحك صحتنه قائلدر ❊ (و) حد
مستأمن قذف مسلما) لانه التزم ایفاء حقوق العباد (بخلاف حد الزنی
والسرقة) لانهما من حقوق الله تعالی المحضة کحد الخمر
واما الذمی فیحد فی الکل الا الخمر غایة لکن قدمنا عن المنیة تصحیح حده بالسکر
ایضا وفی السراجیة اذا اعتقدوا حرمة الخمر کانوا کالمسلمین ❊ مسلمه قذف
ایدن مستأمنه حد اجرا اولنور حقوق عبادی ایفا وادای التزام ایتمکله اما حد
زنی ایله حد سرقت حد خمر کبی محضا حق الله اولمغله حد قذفك
خلافنه‌درلر اما ذمی خمردن ماعدا من بورلرك کلیسنده حد اولنور لکن شارح
رحمه الله تعالی دیرکه بزماسبقده منیه‌دن نقلا ذمینك خمر ایله حد اولنديغی
مثللو سکر ایله‌ده حد اولنمسنی ذکر ایلدك وسراجیه‌ده مسطوردرکه طائفهٔ
ذمیان خمرك حرمتنی اعتقاد ایدرلرسه مسلمین کبی اولورلر لکن بوفروع
شربعتله مخاطب اولدقلری قوله مبنیدر ❊ وفیها لوسرق الذمی اوزنی فاسلم
ان ثبت باقراره اوبشهادة المسلمین حد وان ثبت بشهادة اهل الذمة لا ❊ ینه
سراجیه‌ده مذکوردرکه برذمی سرقت ویازنا ایدوب بعده شرف اسلامله مشرف
اولوب زناسی ویاسرقتی کندونك اقراری ویامسلمینك شهادتلریله ثابت اولورسه
کندویه حد اجرا اولنور واکر اهل ذمتك شهادتلریله ثابت اولورسه حد اولنمز
شهادتلری مسلم اوزرینه مقبوله اولمغین ❊ (اقر القاذف بالقذف فان اقام
اربعة علی زناه) ولوفی کفره لسقوط احصانه کامر (اواقر بالزنی) اربعا
(کامر) ❊ برقاذف مقذوفه قذفنی اقرار وآنك زناسی اوزره درت شاهد اقامه
وهرنقدر زناسی کفری حالنده اولورسه‌ده ماسبقده مرور ایتدیکی مثللو
احصانی ساقط اولمغله ویاماسبقده مرور ایتدیکی مثللو درت مجلسده زنا ایله
اقرار ایلسه مقذوفه حد اجرا اولنور

❊ فی بیان مواضع السبعة التی تقبل البینة مع الاقرار ❊

❊ عبارة الدرر اواقراره بالزنی فیکون معناه اواقام بینة علی اقراره بالزنی

وقد حرر فی البحران البینة علی ذلك لاتعتبر اصلا ولایعول علیها لانه ان کان منکرا
فقد رجع فتلغوا البینة وان کان مقرا لاتسمع مع الاقرار الافی سبع مذکورة
فی الاشباه لیست هذه منها فلذا غیر المصنف العبارة فتنبه ❊ مسئلهٔ مشروحه‌یی
بیانده منلا خسرو متنك اواقر بالزناسی بدلنه اواقراره بالزنی ایراد ایلدی ❊
بوکا کوره معناسی قاذف مقذوفك زنایی اقرارینه بینه اقامه ایدرسه حد
اولنور دیمك اولور حالبوکه بحرده تحریر اولندیکه اقرار مشروح اوزره اقامهٔ
بینه اصلا معتبر اولماز وکندویه اعتماد اولنمز زیرا مقذوف زنایی منکر اولورسه بینه
لغو اولور واکر مقر اولورسه اقرار ایله برابر بینه مسموعه اولمز الااشباهك
بیاننه نظرا یدی محلده اقرار ایله برابر بینه مسموعه اولور حالبوکه مانحن
فیه‌ مواضع مشروحه‌دندکلدر بنابرین مصنف والاجناب عباره‌یی تغییر
ایتدیده دررکبی دیمدی مواضع مشروحه‌یی حفظ وضبطه متنبه اول امدی
مع الاقرار بینه اقامه اولنمز الاشول بروارثکه میت اوزره دینی اقرار ایلدی
اقرار ایله برابر اقامهٔ بینه‌ده اولورکه حتی سائر ورثه‌یه تعدی وتجاوز ایده
وثانیا بروصینك وصایتنی برمدعی علیه اقرار ایدرکن وصی‌یه وصایتنه اقامهٔ
بینه‌دن لازمدر ❊ ثالثا برمدعی علیهکه مدعینك وکالتنی مقر ایکن دفعا
للضررینه وکیل وکالتنی اثبات ایدر ❊ رابعا استحقاقده مستحق علیهك
اقراریله برابر استحقاقه اقامهٔ بینه اولنور بایعنه رجوعه مقتدر اولمق ایچون
خامسا برصبینك باباسندن صبیدن ناشی برنسنه ادعا اولنوب اب دخی مدعایی
اقرار ایلسه آنکله مدعی ثابت اولمز اقامهٔ بینه‌دن لازمدر ❊ سادسا بروارث
موصی له ایچون اولان نسنه‌یی اقراریله اقامهٔ بینه اولنور ❊ سابعا
برکسه بردابه‌یی برکسه‌یه ایجار بعده بنده اول دابه‌یی غیرکسه‌یه دخی ایجار
ایلسه ایمدی اولکی مستأجر اقامهٔ بینه ایتسه هرنقدر مستأجر ثانی حاضر
بالمجلس اولوب اقرار ایتسه دخی بنه بینه‌سی مسموعه اولور واکر غائب
اولورسه مسموعه اولمز ❊ (حد المقذوف) یعنی اذا لم تکن الشهادة بحد
متقادم کما لایخفی ❊ یعنی صورت مشروحه‌ده مقذوفه حد اجرا اولنور اکر
حدی موجب اولان شیکه مثلا زنا ایله شهادت تأخیر اولنوب وقت مروروندن
صکره اولمزسه ❊ (وان عجز) عن البینة (واستأجل لاحضار شهوده
فی المصر یؤجل الی قیام المجلس فان عجز حد ولایکفل لیذهب لطلبهم بل یحبس
ویقال ابعث الیهم) من یحضرهم ❊ قاذف آیان بینه‌دن عاجز اولوب شاهدلرنی
احضار ایچون مصرده استعجال واستمهال ایلسه مجلسدن قالقنجه‌دك تأجیل
ومهلت ویریلور بس عاجز اولورسه کندویه حد اجرا اولنور شاهدلری

ارەمق ایچون کندودن کفیل اخذ اولنمز بلکه حبس وملازمت اولنوب شاهدلریکی احضار ایدر کندولره آدم ارسال ایله دینور ﴿ ولواقام اربعة فساقا انه کماقال درئ الحد عن القاذف والمقذوف والشهود ملتقط ﴾ واکر قاذف درت فاسق شاهد احضار واقامه ایلسه که مقذوف آنك دیدیکی کبیدر دیو قاذف ومقذوف وشاهدلرك جمله سندن حد درء ومنع ودفع اولنور ﴿ (یکتفی بحد واحد لجنایات اتحد جنسها بخلاف مااختلف) جنسها کمابیناه وعم اطلاقه مااذا اتحد المقذوف ام تعدد بکلمة اوکلمات فی یوم اوایام طلب کلهم اوبعضهم ومااذاحد للقذف الاسوطا ثم قذف آخر فی المجلس فانه یتم الاول ولاشئ للثانی للتداخل واما اذا قذف فعتق فقذف آخر حد حد العبد فان آخذه الثانی کمل له ثمانون لوقوع الاربعین لهما فتح ﴾ جنسی متحد اولان جنایتلر ایچون برحد کفایت ایدر اماما سبقده بیان اولندیغی مثللو زنا وشرب خمر وقذف مثللو جنسلری مختلف اولورسه صورة مشروحەنك خلافندرکه برحد کفایت ایتمز بلکه هربرلری ایچون برحد اولور ومصنف کتاب علیه رحمة الملك الوهابك مسئلهٔ مشروحه‌یی علی وجه الاطلاق ذکری مقذوفك متعدد ویامتحدو برکلمه ایله ویاکلمات متفرقه ایله وبرکونده ویابرقاچ کونده وحدلرك جمله سنك اجراسی مطالبه اولنسون ویابعضیسی اولنسون اشبو صورتلرك جمیعنه عام وشامل اولدی دخی شول برکمسه که قذف ایچون کندویه حد اجرا اولنوب برسوط باقی قالدقدنصکره اول مجلسده بردیکر قذف دخی ایتسه ایمدی برقمچی دخی ضربله مقدمکی حد اتمام اولنورده تداخله بناً ایکنجی قذف ایچون برشی لازم اولمز بوکاده شامل اولدی دخی شول برعبدکه قذف ایتدی وعتق اولندی وینه دیکر قذف ایتسه کندویه حدعبد اجرا اولنور ایمدی ایکنجی حدك طالبی کندوبی اثنای حده مطالبه ایلسه سکسانه اکمال اولنور قرق ایکیسی ایچون وقوع بولدیغنه بناً بوکاده شامل اولدی ﴿ وفی سرقة الزیلعی قذفه فحد ثم قذفه لم یحد ثانیا لان المقصود وهواظهار کذبه ودفع العار حصل بالاول انتهی ومفاده انه لوقال له یاابن الزانیة وامه میتة فخاصمه حد ثانیا کمالا یخفی فافاد تقییده بالحدان التعزیر یتعدد بتعدد الفاظه لانه حق العبد ﴾ زیلعی‌نك سرقت بحثنده مرسومدرکه برکمسه برآخرکمسه‌یه قذف ایدوب وکندویه حدك اجراسندن صکره مجددا اول کمسه‌یه بردخی قذف ایلسه ایکنجی مرتبه‌ده کندویه بردخی حداجرا اولنمز زیرا مقصود اولان قاذفك کذبنی اظهار ومقذوفدن عاری دفع اولکیله حاصل اولدی واشبو تعلیل مشروحه‌دن ظاهر ونمایان

اولان برکمسه برآخرکمسه‌یه مقدمایازانی دیوب کندویه حداجرا اولندقدنصکره بنه اول کمسه‌یه یاابن الزانیة دیوب آناسیده متوفاة اولدیغی حالده آنکله مخاصمه ایتسه ایکنجی مرتبه‌ده دخی حد اجرا اولنور زیرا طالبه هرنقدر ایکیسنده‌ده ابندن ایسه‌ده لکن بری کندویه وبری اناسنه قذف ایچوندر تکیم ارباب کماله پوشیده ونهان دکلدر مصنف والاجنابك مسئلهٔ مشروحه‌یی حد ایله تقییدی تعزیرك موجب تعزیر اولان الفاظك تعددیله متعدد اولمسنی افاده ایدر تعزیرك حق عبد اولدیغنه بناً ﴿ فرع عن ابن القاضی رجل زنی اوشرب لم یحده استحسانا وعن محمد یحده قیاسا علی حد القذف والقود قلنا الاستیفاء للقاضی وهو مندوب للدرء بالخبر فلمحله التهمة حواشی السعدیة ﴾ برقاضی برکمسه‌یی زنا ویاشرب خمر ایدر کن کورسه استحسانا اول کمسه‌یه کندو به حد اجرا ایتمك یوقدر امام محمد رحمه الله تعالی ورضی عنه حد قذفه وقوده قیاسا ایدر بیوردی لکن جمهور امام مشارالیهه جواب ویررلرکه اشبو حد شربده هرنقدر اجراسی مطالبه اولنمزسه‌ده استیفا واجراسی قاضینکدر وکندویه کوره {ادرؤا الحدود بالشبهات مااستطعتم} حدیث شریف واجب الامتثالنه بناً حدی درء ودفع مندوب ومطالبدر ایمدی استیفا واجراسنه قاضینك مباشرتنده کندویه محد وده بغض وعداوت تهمتی لاحق اولدی وبونی حد قذفه وقوده قیاس قیاس مع الفارقدر زانلر مقذوف واولیای قتیل جانبلرندن مطالبدر (فرع) خانیه‌ده مرسومدرکه برکمسه برآخرکمسه‌یه یالوطی دیسه اوزرینه حد لازم اولمز واکرصریحا لواطه‌یه نسبت ایدوب سن لواطه ایتدك دیرسه امام اعظم رحمه الله تعالی ورضی عنه نزدنده بنه حد لازم اولمز امامین همامین رحمهما الله تعالی حد اولنور بیوردیلر انتهی شلبی حاشیه‌سنده‌دخی مذکوردرکه یالوطی قولندن استفسار اولنور اکر قائلك مرادی قوم لوطدنسك دیمك ایسه برشی لازم اولمز واکر فاعل ویامفعول اولدیغك حالده قوم لوط عملنی ایشلرسك دیمك ایسه امامین قتنده حد لازم اولور صحیح اولان غضب حالنده ایسه تعزیر اولنور والله سبحانه وتعالی اعلم واستغفر الله العظیم

﴿ (باب التعزیر) ﴾

بو باب تعزیره دائر مسائل بیانندەدر تعزیر رد وردع معناسنه اولان عزردن مأخوذ ومستقدر تعزیرك معزری معهودهٔ قبیحدن منع ملابسه سیله ﴿ (هو لغة التأدیب مطلقا وقول القاموس انه یطلق علی ضرب مادون الحد غلط نهر وشرعا (تأدیب دون الحد اکثره تسعة وثلاثون سوطا واقله ثلثة)

لو بالضرب ﴾ اشبو تعزير لغتده مطلق تأديب معناسنه در ايمدى قاموسك
حددن دون اولان ضربه اطلاق اولنور قولى غلط اولور زيرا بووضع شرعيدر
اصل شريعته جاهل اولان ارباب لغته آنك بيانى نسبت اولنمز لكن قاموس صاحبى
طرفندن جواب ممكنكه مشار اليه كندى تأليفنده فقط اوضاع لغويه يى
ذكرى التزام ايدمدى بلكه انده تكثيرا للفوائد بعض منقولات شرعيه واصطلاحيه
والفاظ فارسيه دخى ذكر ايدر حتى ديباجه سنده بوكا دائر كلاملرى واردر
وشرعده قدرا حددن دون اولان تأديبدر واكر ضربله اولورسه اكثرى
اوتوز طقوز واقلى اوچ قمچيدر واصل مشروعيتى كتابله كه الله جليلك
{ واضربوهن فان اطعنكم فلا تبغوا عليهن سبيلا } نص شريفيله در بس
اول حكيم مطلق زوجاتى تأديب واخلاق رديه دن تهذيب ايچون كندولرينه
ضربله امر بيورديلر وسنتله ثابتدر كه كندى حقنده ومانطق عن الهوى نازل
اولان انس وجنك رهبرى اخر زمان پيغمبرى محمد المصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرى { لاترفع عصاك عن اهلك } و { رحم الله امرأ علق سوطه براه اهله } نطق
حكمت آميزلريله وبركسه يه باغشت دين كسه بى تعزير بيورملريله وصبيان
ايچون نماز حقنده { واضربوهم على تركها لعشر } بيورملريله در واجماعله كه
صحابه كزين رضوان الله تعالى عليهم اجمعينك اتفاقلريله در ﴾ وجعله فى الدرر
على اربع مراتب وكله مبنى على عدم تفويضه للحاكم مع انها ليست على اطلاقها
فان من كان من اشراف الاشراف لوضرب غيره فادماه لايكفى تعزيره باعلام
وارى انه بالضرب صواب نهر ﴾ مولانا خسرو درر نام تأليفنده تعزيرى درت
مرتبه اوزره قلدى برى اشراف الاشرافكه علماء وعلويه لرك تعزيريدركه
بوفقط كندولرينه موجب تعزير اولان ايشلدكلرى فعل نابجايى اعلام واخبار
ايدوب قاضينك كندولرينه سز شوفعل ايتمش سكز مسموعمز اولدى
ديمسيله در ايمدى انلر بوقدر شيله امتناع ايدرلر بريده اشرافكه قريه مختارلرى
واصناف شيخلرى امثالى نوعا اعتبارلو اولان ذواتك تعزيرلريدر بوايسه كندولرينه
اعلام وباب قاضي يه احضار وكندولريله اول خصوصده مخاصمه ايله در وبرى
اوساطكه سوقى اولان چارشو اهاليسيكه اهل اصنافدر بونلرك تعزيرلرى
باب قاضى يه كندولرنى جر وحبسله در برى دخى اسافل واخسانك تعزيريدركه
من بورلر ايله وضربله در واشبو مار الذكر مصنفك ومولانا خسروك تعزير حقنده
بيان ايتدكلرى قوللر تعزيرى رأى حاكمه تفويض ايتمدكلرينه مبنيدر حالبوكه
مراتب مشروحه مطلقا ديدكلرى كبى دكلدر زيرا اشراف الاشرافدن اولان
بركسنه برغيرى كسه يى ضرب وجرح ايتسه آنك تعزيرنده مجرد اعلام

كفايت ايتمز شارح رحمه الله تعالى ديركه بن من بورلك تعزيرنك ضربله اولمسنى
صواب ايدر ظن ايدرم ﴾ (ولايفرق الضرب فيه) وقيل يفرق ووفق بانه ان بلغ
اقصاه يفرق والالاشرح وهبانيه ﴾ اشبو تعزير ضربله اولنجق كندوده
ضرب تفريق اولنمز جمله سى برمحله اوريلور بعضيلر تفريق اولنور ديديلر
اكر تلف عضو خوفى اولورسه وحدكبى وجه ورأس وفرج امثالى عضولره
ضرب اولنمز وقوللرى ميانه لرنى توفيق ممكنكه اكر تعزير قصوى ونهايته بالغ
اولوب مثلا اوتوز طقوز تازيانه اولورسه تفريق اولنور يوقسه اولنمز
﴾ (ويكون به و) بالحبس و (بالصفع) على العنق (وفرك الاذن وبالكلام
العنيف وبنظر القاضى له بوجه عبوس وبشتم غير القذف) مجتبى وفيه
عن السرخسى لايباح بالصفع لانه من اعلى مايكون من الاستخفاف فيصان عنه
اهل القبلة ﴾ تعزير ضرب وحبس وبوينه سله اورمغله وقولاغى اوغه لمغله
وكلام عنيفله وقاضينك تعزيره مستحق اولان كسه يه وجه عبوسله نظريله
وحد قذفى موجب اولميان شتم ودشنام ونامعقول كلام ايله اولور ومجتباده
مرسومدركه امام سرخسى عليه رحمة الملك البارى دن نقل وروايت اولنوركه
صفعله كه سله ايله تعزير مباح ومناسب دكلدر زيرا سله كندى ايله استخفاف
وتحقير اولنان شيلرك پك اعلى ودرجه نهايتنده اولانيدر ايمدى اهل قبله يى
بومثللو رذالتدن مصون ايتمك مسلمه كوره لازم ولابدر ﴾ (لاباخذ مال
فى المذهب) بحر وفيه عن البزازية وقيل يجوز ومعناه ان يمسكه مدة لينزجر
ثم يعيده له فان آيس من توبته صرف الى مايرى وفى المجتبى انه كان فى ابتداء
الاسلام ثم نسخ ﴾ مذهب مختار اوزره اخذ مال ايله تعزير اولمز بحرده بزازيه دن
نقلا مرسومدركه عندا لبعض اخذ مال ايله تعزير جائزدر لكن جوازك
معناسى اول مال مأخوذى حاكم برمدت امساك ايدوب حتى اول فعل نامعقولدن
امتناع واجتناب ايتدكده كيرو صاحبنه اعاده ورد ايدر ديمكدر يوقسه
بعض ظلمه نك توهم ايتدكلرى مثللو كندى نفسلرى ويابيت المال ايچون اخذ ايدر
ديمك دكلدر زيرا شريعت محمديه ده مسلميندن براحد ايچون بلاسبب شرعى
بركمسه نك مالنى اخذ يوقدر واكر اول تعزيره مستحق اولمغله مالى اخذ اولنان
شخص بد افعالك اول فعل شنيعندن توبه وامتناعندن حاكم مأيوس ونوميد
اولورسه اول مال مأخوذى مناسب كورديكى محله صرف ايدر ومجتباده اشبو
اخذ مال ايله تعزير اوائل اسلامده ايدى صكره ظلمه نك اموال ناسى بغير حق
اخذلرينه وسيله اولمسون ديو نسخ اولنندى ديو مسطوردر (و) التعزير
(ليس فيه تقدير بل هو مفوض الى رأى القاضى) وعليه مشايخنا زيلعى

لان المقصود منه الزجر واحوال الناس فيه مختلفة بحر ✽ واشبو تعزيردن
مقصود ناسى افعال نامعقوله‌لردن زجر ومنع اولوب بونده ايسه ناسك افعالى
مختلفه ومتفاوته اولمغله بزلك شيخلر بزك كندونك اوزرينه اولدقلرى قولكه
تعزيرده برتقديركه ضرب وياشتمدن برمقدار معين يوقدر بلكه قاضى نك رأى
مناسبلرينه مفوضدر ✽ (ويكون) التعزير (بالقتل كمن وجد رجلا مع
امرأة لاتحل له) ولو اكرهها فله قتله ودمه هدر وكذا الغلام وهبانيه
(ان كان يعلم انه لاينزجر بصياح وضرب بمادون السلاح والا) بان علم انه
ينزجر بماذكر (لا) يكون بالقتل ✽ وتعزيرك قتله اولديغيده اولور مثلا بركمسه
برآخر كمسه يى كندويه حلال اولميان برعورتله زنا ايدر بولسه اكر بيلورسه كه
اول كمسه صيحه ايله وسلاحك غيريله ضربله منزجر اولمز آنى قتل جائز اولور
واكر اول عورتى اكراه ايدوب رضاسى اولمقسزين زنا ايدر بولورسه
هرنقدر بلاشرط سابق اولورسه‌ده ينه آنى قتل ايدر ودمى هدر
اولور وتازه اوغلانده عورت كيدر واكر صيحه وياسلاحك غيريله
ضربله منزجر ومتبعد اوله‌جغى معلومى اولورسه آنك تعزيرى قتله اولمز
✽ (وان كانت المرأة مطاوعة قتلهما) كذا عزاه الزيلعى للهندوانى ثم قال
(و) فى منية المفتى (لوكان مع امرأته وهو يزنى بها اومع محرمه وهما مطاوعان
قتلهما جميعا) انتهى واقره فى الدرر ✽ واكر بركمسه برارايله عورتى
رضاسيله زنا ايدر كورسه امتناعلرى انجق سلاحله ضربله اولورسه
ايكيسينيده قتل ايدر زيلعى هندوانيدن بوبابده نقل ايلدى بعده ديديكه منية
المفتى‌ده ذكر اولنديكه بركمسه عورتيله ويا محرميله برغير كمسه‌يى بالطوع
والرضاء زنا ايدر كورسه ايكيسينيده بردن قتل ايدر ايمدى منيه نك كلامى بونده
نهايت بولدى ودررده مولانا خسرو ده بونى اقرار ايلدى ✽ قال فى البحر
ومفاده الفرق بين الاجنبية والزوجة والمحرم فمع الاجنبية لايحل القتل الا بالشرط
المذكور من عدم الانزجار المزبور وفى غيرها يحل مطلقا انتهى ورده فى النهر
بما فى البزازية وغيرها من التسوية بين الاجنبية وغيرها وبدل عليه تنكير
الهندوانى للمرأة نعم ما فى المنية مطلق فيحمل على المقيد ليتفق كلامهم ولذا جزم
فى الوهبانية بالشرط المذكور مطلقا وهو الحق بلاشرط احصان لانه ليس
من الحد بل من الامر بالمعروف ✽ وبحرده ديديكه اشبو مضمونك مفادى
اجنبيه ايله زوجه ومحرمك ميانه‌لرنده فرقك ثبوتيدر ايمدى زنانك اجنبيه ايله
اولديغنده نظرا قتلك حلى انجق مار الذكر عدم انزجار شرطيله‌در اجنبيه‌نك
ماعداسنده انزجار اولسون ويا اولمسون مطلقا حلالدر وبحرك اشبو كلامنى

برادر بزركوارلرى نهر نام تأليفلرنده بزازيه‌ده وسائر معتبرانده ذكر وتصريح
اولنان اجنبيه ايله سائرلرى ميانه‌لرنده تسويه وعدم فرق ايله رد ايلدى
وخانيه‌ده مسطوردر كه بركمسه برآخر كمسه‌يى كندى عورتيله
ويا برا جنبيه ايله زنا ايدر كورسه بس مجرد صيحه سيله منزجر اولمزسه كندويه
آنى قتل حلال اولور وقتل ايتسه قصاص اولنمز ايمدى بونده تسويه ايله تصريح
اولندى وبونك اوزرينه هندوانى نك مع امرأة قولنده امرأة لفظنى نكره اوله‌رق ايرادى
دخى دلالت ايدر بلى منيه نك كلامى هرنقدر شرط ذكرندن مطلق ايسه‌ده
لكن مقيده محمولدركه حتى فقهانك كلاملرى متفق ومتحد اوله واشبو
حمل مشروحه بناء وهبانيه‌ده شرط مرقومله مطلقا جزم ايلدى محصن
اولوب واولمسنه تعرض اولنميه‌رق وحق اولانده بودر زيرا حد دكلكه حتى
كندوده احصان شرط اوله بلكه بو امر معروف نهى منكر قبيلندندر
✽ وفى المجتبى الاصل ان كل شخص رأى مسلما يزنى ان يحل له قتله وانما يمتنع
خوفا من ان لايصدق انه زنى ✽ ومجتباده مرسومدركه بوخصوصده اصل وقاعده
بوكه هر برشخص كه برمسلمى زنا ايدر كوردى كندويه آنك قتلنك حلال اولميدر
انجق قتلدن امتناع آنك زنا ايتديكنده كندوسى تصديق اولنمق
خوفيله اولور بوكا كوره تتليله عدم قتلى بيننده مخير اولور ✽ (وعلى هذا)
القياس (المكابر بالظلم وقطاع الطريق وصاحب المكس وجميع الظلمة
بادنى شئ له قيمة) وجميع الكبائر والاعونة والسعاة يباح قتل الكل
ويثاب قاتلهم انتهى ✽ واشبو قياس مشروح اوزره‌در مكابر بالظلمكه علنا
بغير حق غيرك مالنى اخذ واتلاف ايدن هرنقدر شهرده اولورسه‌ده وقطاع
طريقكه يول كسيجى حرام زاده‌لر هرنقدر برشيئ اخذ ايتمزلرسه‌ده زيرا بو تعزير
اوله‌جقدر حد دكلدر ويباج وكمرك دوشرنلر وكندى ايچون آز برقيمت اولان نسنه
ايله ويا جميع كبائر ايله ظلم ايدن كمسه‌لر وظلمه‌يه معين ساعى بالفسادلك جمله سنك
تعزيراً قتللرى مباح وقاتللرى مثابدر ✽ وافتى الناصحى بوجوب قتل كل مؤذ ✽
وناصحى هر برساعى بالفساد مضر للعباد موذيلرك قتللريله افتا ييورديلر
اكر اول مبتلا اولدقلرى فساد وفتنه‌دن انزجار وامتناعلرى انجق قتلله
اولورسه نتكم كلامك اولى بونى افاده ايتدى ✽ وفى شرح الوهبانية ويكون
بالنفى عن البلد وبالهجوم على بيت المفسدين وبالاخراج من الدار وبهدمها
وكسر دنان الخمر وان لم يحوها ولم ينقل احراق بيته ✽ شرح وهبانيه‌ده
مذكوردركه موذئ ناس اولان كمسه‌لرك تعزيرلرى كندولرنى بلده‌دن
نفى وخانه‌لرينه هجوم وآندن اخراج وآنى هدمله وخمر كوپلرينى كسر ايله‌در

هرنقدر خمری تمليح ايدوب خله منقلب ايدرلرسه ده مرام كندولرنی
بومثللو افعال شنيعه دن استدادن زجر ومنع اولمغله خمرك بيتنك احراقی نقل
وروايت اولنمدی لكن حموی برجندی دن خمارك خانه سنك احراقنی وامامه
كندونك سياسة قتلنی حكايه ايلدی ﴿ ويقيمه كل مسلم حال مباشرة
المعصية) قنية (و) امابعده ف(ليس ذلك لغيرالحاكم) والزوج والمولی كما سيجیء ﴾
تعزيره مستحق اولان كمسه نك اول فعل شنيعه مباشرتی حالنده هر بر مسلم
اول كمسه يه تعزير ايدرهرنقدر محتسب اولمزسه ده زيرا بو ازالهٔ منكر قبيلندندر
بو ازالهٔ منكرك ولايتيده شارع هر بر مسلم اوزرينه قيلوب بيورديكه { من رأی منكم
منكرا فليغيره بيده فان لم يستطع فبلسانه } الحديث اما حدود بونك خلافندر كه
آنلرك اجراسنی واليلر اوزرينه قيلدی واشبو تعزيری موجب فعلدن مبتلا
اولان كمسه فارغ اولدقدنصكره آنی حاكمدن وزوجدن وسيددن غيری
كمسه ايده مز نتكم قريبا كلوركه زوج زوجه سنی كندودن اذنسز منزلندن
خروج ايدرسه تعزير وتأديب ايدر مولاده بنده يه بويله در ﴿ فرع
من عليه التعزير لوقال لرجل اقم علی التعزير ففعله ثم رفع
للحاكم فانه يحتسب به قنية واقره المصنف ومثله فی دعوی الخانية لكن فی الفتح
مايجب حقا للعبد لايقيمه الا الامام لتوقفه علی الدعوی الا ان يحكما فيه
فليحفظ ﴾ كندويه تعزير ايجاب ايدن كمسه بر رجله بكا اشبو تعزيری اقامه ايله ديوب
اول دخی ايشلدكدنصكره حاكمه مرافعه اولنسه مقدما اولنان تعزير حاكمك
ايده جكی تعزيره حساب اولنور لكن بوحق الله اولان تعزير ايجاب ايدن
شيلرده اولمغله محمولدر وبو مضمونی مصنف عليه الرحمه اقرار ايلدی
وخانيه نك دعواسنده ده بونك مثلی مذكوردر لكن فتحده حق عبد اولان
شيلرده دعوايه توقف ايتكله ايجق امام ايدر ديو مرسومدر الا مدعی ايله
مدعی عليه اول خصوصده برحكم نصب ايدوب آنك تعزيرنه ايكيسيده راضی
اولورلرسه اول اقامت ايدر ﴿ (ضرب غيره بغير حق وضرب المضروب)
ايضا (يعزران) كما لوتشاتما بين يدی القاضی ولم يتكافئا كما مر (ويبدأ
باقامة التعزير بالبادیء) لانه اظلم قنية ﴾ بركمسه برآخر كمسه يه بغير حق ضرب
ايدوب اول مضروب دخی آنك كبی ضرب ايتسه ايكيسنه ده تعزير ايجاب ايدر
ضربده تفاوت اولمغله بری برلرينه مكافات ومقابله ايتمش اولمزلر نتكم حضور
قاضیده ايكی كمسه بری برلريله مشاتمه ايتسه لر ايكيسنه ده تعزير ايجاب
ايتديكی كبی ميانه لرنده تكافؤ بولنميوب ومحفل قضانك حرمتنی هتك
ايتدكارينه بنأ نتكم ماسبقده مرور ايتدی باديكه ابتدا ضرب ايدن كمسه

ايله بدأ اولنوب اول كندويه تعزير اولنور كندوسی پك ظالم اولمغله
﴿ وفی مجمع الفتاوی جاز المجازاة بمثله فی غير موجب حد للاذن به ولمن انتصر
بعد ظلمه فاولئك ماعليهم من سبيل والعفو افضل فمن عفا واصلح فاجره علی الله ﴾
ومجمع الفتاواده مذكوردركه ضربك غيری تعزيری موجب اولان شيلرده
مثليله مجازات جائز وسزادر شارع طرفندن {ولمن انتصر} آيت كريمه سيله
اذن ورخصت ويرلشدر {فمن عفی واصلح} نص جليلنه نظرا بنده عفو
افضلدر ﴿ (وصح حبسه) ولوفی بيته بان يمنعه من الخروج منه نهر (مع ضربه)
اذا احتيج لزيادة تأديب ﴾ تعزيره سزا اولان سفها وارباب فساد زياده
تأديبه محتاج اولورلرسه ضربيله برابر حبسلری شرعا صحيح وجائز اولدی
وحبسلری هرنقدر كندی خانه لرنده اولوب آندن خروجدن منعله اولسه ده
اولور ﴿ (وضربه اشد) لانه خفف عددا فلا يخفف وصفا (ثم حدالزنی)
لثبوته بالكتاب (ثم حد الشرب) لثبوته باجماع الصحابة لا بالقياس لانه لايجری
فی الحدود (ثم القذف) لضعف سببه باحتمال صدق القاذف ﴾ واشبو تعزير
ايچون اولان ضرب عددا تخفيف اولنمغله وصفا تخفيف اولنميده كندونك
ضربی سائر حدودك ضربلرندن اشددر دينلدی بوندنصكره ضربده اشد
اولان حد زنادر آنك ثبوتی كتابله اولديغندنصكره حد شربدر بونك ثبوتی
اصحاب كرزين رضوان الله تعالی عليهم اجمعينك اجماع واتفاقلريله اولوب
قياسله اولمغين زيرا قياس حدودده جاری اولمز صكره ضربده اشد حد قذفدر
قاذفك صدق احتمالندن سببی ضعيف اولمغله ﴿ (وعزر كل مرتكب منكر
اومؤذی مسلما بغير حق بقول اوفعل) الا اذا كان الكذب ظاهرا كيا كلب بحر
(ولو بغمز العين) او اشارة اليد لانه غيبة كما يجیء فی الحظر فرتكبه مرتكب
محرم وكل مرتكب معصية لاحد فيها فيها التعزير اشباه ﴾ وهر بر منكركه
شرعا حرام وعرفا عار اولان فعل اختياريی مرتكب ويا قولا ويا فعلا بغير حق
هر بر مسلمه اذی وجفا ايدن كمسه تعزير اولنور ايذای مزبور هرنقدر
غمز عين واشارت يد ايله اولورسه ده اولور زيرا باب الحظرده كلوركه اشبو
غمز امثالی بر كمسه يه او بكمك وجهی اوزره متعارف اولان شیء دخی غيبت وحرامدر
تصوير وتفهيمده ابلغ اولمغله بلكه غيبتدن اشددر مرتكبی محرمی مرتكبدر
وهر بر كندوده حد اولميان معصيتی مرتكب اولان كمسه يه اول معصيتده تعزير
لازمدر لكن بر كمسه يه يا كلب ديمك كبی كذبی ظاهر اولور شيله اولورسه
تعزير ايجاب ايتمز لكن هدايه ده اشبو ياكلب ويا خنزير امثالی كلمات ناسزا
ايله سب اولنان كمسه فقها ويا علويكه اشرافدن اولورسه تعزير اولنور ديو

محرر ومسطوردر وشرعة الاسلام شرحنده مرسومدركه غيبت صريحا
قول ايله اولان ذكر مساوى يه خاص دكلدر بلكه تعريض ورمز وغمز
وكنايه وهر بركندودن مقصود ومرام فهم اولنان شيلر ايله ده اولور مثلا
بركسه نك قيامنى وقعودنى ومشينى تقليد كبى ﴿ (فيعزر) بشتم ولده وقذفه
و (بقذف مملوك) ولوام ولده (وكذا بقذف كافر) وكل من ليس بمحصن
(بزنى) ويبلغ به غايته كما لو اصاب من اجنبية محرما غير جماع او اخذ
السارق بعد جمعه للمتاع قبل اخراجه وفيما عداها لا يبلغ غايته ﴾ امدى
بركسه كندى ولد ينه وهرنقدر ام ولدى دخى اولورسه ده مملوكنه ينه
بوله كافره وهر برقذف احصا نيله محصن اولميان كسه يه زنا ايله قذف
ايدرسه تعزير اولنور و تعزيرك غايت وقصوا سنه بالغ اولوركه تعزير ايدن
نهايت درجه سنى ايدر لفظده كندى ايله حد واجب اولان قذفه يك مشابه
اولمغله نتكم اجنبيه عورتدن جماعك ماعداسى حرام اولان معانقه وقبله امثالى
شيلره اصابت ايدن كسه يه ويا سارق محل محرزده مال واشيايى جمع ايدوب
اخراجندن مقدم اخذ وگرفت اولنسه كندولرينه تعزيرك يك اعلاسى اجرا
اولنديغى كبى اشبو مواضع مشروحه نك ماعداسنده تعزيرده مبالغه يه كيدلمز
﴿ (وبقذف) اى بشتم (مسلم) ما (يا فاسق الا ان يكون معلوم الفسق)
كمكاس مثلا اوعلم القاضى بفسقه لان الشين قد الحقه هو بنفسه قبل قبول قول القائل
فتح ﴾ كرك مستور الحال وكرك عدل برمسلمه يا فاسق ديو قذف وشتمله ده
قائل تعزير اولنور الا معلوم الفسق كمركجى وباجى يادكارلرى كبى ذوات
اولورسه وياقاضى آنك فسقنى بيلورسه تعزير ايجاب ايتمز علم قاضى صورتنده
مقذوف قاذفك قولك قبولدن اقدم كندى نفسنه شين وعيبى الحاق
ايتديكيچوندر مصنف مرحومك شتمه قذف اطلاقى مجاز شرعى وحقيقة
لغويه در ﴿ (فان اراد) القاذف (اثباته) بالبينة (مجردا) بلا بيان سببه
(لاتسمع ولو قال يازانى واراد اثباته تسمع) لثبوت الحد بخلاف الاول حتى
لو بينوا فسقه بما فيه حق الله اوللعبد قبلت وكذا فى جرح الشاهد وينبغى
ان يسأل القاضى عن سبب فسقه ﴾ امدى قاذف سببنى بيان ايتمز فقط
مقذوفك فسقنى بينه ايله اثبات مراد ايتسه بينه سى مسموعه اولمز مجرد
جرح وفسق اوزره شهادت مقبوله اولمغين اما شاتم يازانى ديوب زناسنى اثبات
ايده جك اولسه بينه سى مسموعه اولور حد ثابت اولمغله اولكيكه بلاسبب
مجرد فسقنى اثبات بونك خلافدر حتى شاهدلر فسقنى كندوده حق الله
وياحق عبد اولان برفعل شنيعله بيان ايتسه لر شهادتلرى مقبوله اولور جرح

شاهد دخى بينه بويلجه در جرح مجرد دعواسى مسموعه اولمز بلكه قاضى يه
كندولردن سبب فسقلرندن سؤال لايق بلكه واجبدر ﴿ فان بين سببا شرعيا
كتقبيل اجنبية وعناقها وخلوته بها طلب بينة ليعزره ولو قال هو ترك واجب
سئل القاضى المشتوم عما يجب عليه تعلمه من الفرائض فان لم يعرفها ثبت
فسقه لما فى المجتبى من ترك الاشتغال بالفقه لاتقبل شهادته والمراد ما يجب
عليه تعلمه منه نهر ﴾ پس قاضينك سؤالنك جوابنده شاتم مشتومك فسقنك
سببنى شرعا كندوده حق الله اولان اجنبيه يى تقبيلى ويامعانقه وآنكله خلوتى
كبى نسنه ايله بيان ايدرسه كندودن بينه طلب ايدركه حتى مشتومه تعزير
ايده واكر شاتم مشتومك فسقنه سببى واجبى ترك ايتمسيدر ديو بيان ايدرسه
قاضى مشتومك اوزرينه تعلمى واجب اولان فرضلرى وواجبلرى كندودن سؤال
ايدر اكر بيلمزسه فسقى ثابت اولور مجتباده ذكر اولنان فقهدكه كشى يه
تعلمى واجب اولان شيلره اشتغالى ترك ايدن كسه نك شهادتى مقبوله اولمز مضمونه
بناءً ﴿ (وعزر) الشاتم (بيا كافر) وهل يكفر ان اعتقد المسلم كافرا نعم والالا به
يفتى شرح وهبانية ولو اجابه بلبيك كفر خلاصة وفى التاتارخانية قيل لايعزر
ما لم يقل يا كافر بالله لانه كافر بالطاغوت فيكون محتملا ﴾ برمؤمن قرنداشنه
ياكافر ديو شتم ايدن كسه شرعا تعزير اولنور واشبو قول نا سزاسيله قائلى كافر
اولورمى الجواب اكر بو كلاميله عقايد اسلاميه يى معتقد اولان مسلم موحدك
كفرنى اعتقاد ايدرسه كافر اولور زيرا اعتقاد مشروحيله دين اسلامى كفر
اعتقاد ايتمش اولور بو ايسه كفردر واكر اول كسه نك كفرى موجب برشى
ايشلمه سيله كفرنى معتقد اولديسه كافر اولمز انجق بو قول ايله فتوى ويريلور
ومناداى مزبور منادى يه لبيك قوليله اجابت ايتسه كافر اولور لكن ظاهر اولان
ليكله اجابتى كفره راضى اوله رق اولورسه اولمقدر اما اجابتى كارهها ويا عدم
اجابتنه نظرا ضرر اصابتى خوفندن اولورسه كافر اولمقدر تاتارخانيه ده
مرسومدركه ياكافر قوليله عند البعض تعزير ايجاب ايتمز مادام ياكافر بالله
ديمدكجه زيرا مؤمن كافر بالطاغوت اولمغله تركيب مشروح ايكى معنايه محتمل
اولور ﴿ (ياخبيث ياسارق يافاجر يامخنث ياخائن) ياسفيه يابليد ياا حمق يامباحى
ياعوانى (يا لوطى) وقيل يسئل فان عنى انه من قوم لوط عليه الصلاة والسلام
لايعزر وان اراد به انه يعمل عملهم عزر عنده وحد عندهما والصحيح تعزيره لو فى
غضب او هزل فتح ﴾ دخى ياخبيث ياسارق يافاجر يامخنثكه دبرندن لواطه
اولنان ابنا ياخود خائن ياسفيه يابليد كه ياخبيث ديمك ياا حمقكه قليل العقل
يامباحيكه اصلا برنسنه نك حرمتنى اعتقاد ايتميان كسه وعوانيكه ظلمه معين

وساعی بالفساد کسه یالوطی اشبو الفاظ نامعقوله‌لر ایله برکسه ندا ایتسه تعزیر اولنور بعضیلر یالوطی نداسنده کندودن سؤال اولنور اکر اشبو قولمدن مرادم بوکسه قوم لوط علیه الصلاة والسلامدندر دیمك دیرسه تعزیر اولنمز یوق مرادم قوم لوط عملنی ایشلر دیمکدر دیرسه امام اعظم رحمه الله تعالی نزدنده تعزیر اولنور امامین رحمهما الله تعالی عندلرنده حد اولنور صحیح اولان اکر اشبو قول غضب ویابوعشلو هزیانی عادت ایدوب کلمات قبیحه‌لر ایله هزل واشتالق حالنده اولورسه تعزیر اولنمقدر ﴿(یازندیق) یامنافق یارافضی یامبتدعی یایهودی یانصرانی یاابن النصرانی نهر (باللص الا ان یکون لصا) لصدق القائل کامر والنداء لیس بقید اذا الاخبار کانت اوفلان فاسق ونحوه کذلك مالم یخرج مخرج الدعوی قنیة ﴾ زندیق کفرنی ابطان واسلامنی اظهار ایدن منافق مشرب کسه‌در بنه یازندیق منافق رافضی مبتدعی یهودی نصرانی ابن النصرانی لامك کسریله لص دیو ندا ایله تعزیر اولنور الا واقعده لص ویاباباسی نصرانیسه تعزیر اولنمز قائلك صدقنه بناً نتکم ماسبقده مرور ایلدی وصورة مشروحه‌لرده نداقید دکلدر زیرا انت ویافلان فاسق امثالی صورتا اخبار ومعنی انشا اولان ترکیبلردخی ندا صورتلری کبیدر مادام محفل قضاده دعوی مخرجنه خروج ایتمدیسه مثلا برکسه‌دن برکسه سن بنم مالمی سرقت ایتدك دیو حضور قاضیده دعوی ایدوب اثبات ایده‌مسه تعزیر ایجاب ایتمز هرنقدر انت لص دیمش اولورسه‌ده دعواسنه بناً سب عد اولنمدی ﴿(یادیوث) هو من لایغار علی امرأته اومحرمه (یاقرطبان) مرادف دیوث بمعنی معرص (یاشارب الخمر یاآکل الربوا یاابن القحبة) فیه ایماء الی انه اذاشتم اصله عزر بطلب الولد کیا ابن الفاسق یاابن الکافر ﴾ دیوث عورتنه ویاسائر اناسی وهمشیره‌سی مثللو محرمنه غیرت ایتمیوب نامحرملردن قاچرمیوب زنالرینه راضی اولان کسه‌در قرطبان دیوث مراد فیدر معرص معناسنه‌درکه معرسدن محرفدر معرس اسم فاعل صیغه‌سیله ار ایله عورت میانه‌لرنی دوزوب علی وجه الزنی کندولرنی جمع ایدوب واسطه‌لق ایدن شخص نابرخورداردر قحبه قافك ضمیله سعال معناسنه اولان قحابدن مأخوذدر عربده زنایه میلی اولان عورت برجل کوردکده اوکسوروب اکاملنی اظهار ایتمك ملابسه سبله یعنی اشبو الفاظ مشروحه ایله سبده دخی تعزیر ایجاب ایدرو یاابن القحبة قولنده اشارت وارکه برکسه برآخر کسه‌نك اصلیکه ابو ینه وان علاشتم وسب ایتسه ولدینك طلبیله اول کسه تعزیر اولنور مثلا باباسی فاسق وکافر اولمیان آدمه یاابن الفاسق وابن الکافر دیمك کبی ۞

﴿وانه یعزر بقوله یاقحبة لایقال القحبة عرفا افحش من الزانیة لکونها تجاهر به بالاجرة لانا نقول لذلك المعنی لم یحد فان الزنی بالاجرة یسقط الحد عنده خلافا لهما ابن کمال لکن صرح فی المضمرات بوجوب الحد فیه قال المصنف وهو ظاهر ﴾ بنه اشبو یاابن القحبة قولنده قائلنه تعزیر ایجاب ایتمده اشارت وارکه برکمسه برعورته یاقحبة دیسه تعزیر اولنور بوکا بعض سؤال ایراد ایتشلرکه قحبه زانیه‌دن افحشدر زیرا زانیه بعض اولورکه زنایی عار ایدرك سرا یپار بوایسه بونی برکار ایدینور مجاهرة آشکار اجرتله ایدر ایمدی حد ایجاب ایتمایدی جواب ویرلورکه بونده حدك ایجاب ایتمدیکی ایشته اول اجرتله اولدیغی معنایه مبنیدر زیرا امام اعظم رحمه الله تعالی نزدنده اجرتله زنا حدی اسقاط ایدر امامین رحمهما الله تعالی ایچوندر اختلاف لکن مضمراتده اشبو یاقحبة ایله شتمده حد واجبدر دیو تصریح ایلدی ومصنف والاجناب دخی ظاهر اولان بودر دیدی زیرا بودیارلرده بونی انجق یازانیه مقامنده استعمال ایدرلر باخصوص غضب حالنده سب ودشنام هنکامنده اوله بس حقیقة عرفیه اولمش اولور ﴿(یاابن الفاجرة انت مأوی اللصوص انت مأوی الزوانی یامن یلعب بالصبیان یاحرام زاده) معناه المتولد من الوطئ الحرام فیعم حالة الحیض لایقال فی العرف لایراد ذلك بل یراد ولد الزنا لانا نقول کثیرا مایراد به الخداع اللئیم فلذلك لایحد ﴾ ای فاجر اوغلو وسن خرسز وزانیلر وشاغینك وصبیانله لعب ایدن ویاحرام زاده‌که وطئ حرامدن متولد قوللرنده دخی تعزیر اولنور حرام زاده معنای مشروحه اولدیغنه نظرا حیض حالنده‌ده عام اولور عرفده هرنقدر معنای مزبور اراده اولنمیوب بلکه ولد زنا معناسی اراده اولنور ایسه‌ده لکن اکثریا کندودن حیله کار ناخلف الجق آدم معناسی اراده اولنور بنا برین قائلنه حد اولنمدی ﴿فرع اقر علی نفسه بالدیانة او عرف بها لایقبل مالم یستحل ویبالغ فی تعزیره اوبلاعن جوهر الفتاوی وفیها فاسق تاب وقال ان رجعت الی ذلك فاشهد واعلیه انه رافضی فرجع لایکون رافضیا بل عاصیا ولوقال ان رجعت فهو کافر فرجع تلزمه کفارة یمین ﴾ برکسه کندی نفسنه دیاثتله اقرار ایدوب مثلا بن عورتمك غیریله ازواج معامله سنه مانع اولمم دیسه ویاخود آنکله معروف ومشهور اولسه بونوع کمسه شرعا قتل اولنمز مادام اول فعل شنیعی حلال اعتقاد ایتدیکجه لکن تعزیرنده مبالغه به کیدیلور کندی زوجه سنه قذفنه بناً ویاملاعنه اولنور واکر کندی نفسنی تکذیب ایدرسه حد لازم اولور جواهر الفتاواده مرسومدرکه برفاسق کندی کناهندن توبه ایدوب پشیمان اولوب بردخی اشبو فعل شنیعه

رجوع ایدوب ایتلرسم سزلر شاهد اولوك بن رافضیم دیوب بعده اول فعله
رجوع ایتسه رافضی اولمز بلکه عاصی اولور واکر رجوع ایدرسم کافر اولهیم
دیرسه ایمدی رجوعنده کندویه کفارت یمین لازم اولور اشبو تعلیقله مرادی
تقویهٔ منع اولمغله ﴿(لا) یعزر (یاحمار یاخنزیر یاکلب یاتیس یاقرد) یاثور
یابقر یاحیة لظهور کذبه واستحسن فی الهدایة التعزیر لوالمخاطب من الاشراف
وتبعه الزیلعی وغیره ﴾ برکسه یه یاحمار یاخنزیر یاکلب یاتیسکه تکه یادیمون
یااوکوز یاحیه دیمکله تعزیر لازم اولمز کذبی ظاهر اولمغله هدایه‌ده اکر مخاطب
اشرافدنکه علما ویاعلوی اولورسه تعزیر مستحسندر دیدی وملتقی شرحنده
علمایه اهانت قول مختار اوزره کفردر دیو مسطوردر ﴿(یاحجام یاابله یاابن
الحجام وابوه لیس کذلك) واوجب الزیلعی التعزیر فی یاابن الحجام (یامؤاجر)
لانه عرفا بمعنی المؤجر (یابغا) هو المأبون بالفارسیة وفی الملتقط فی عرفنا
یعزر فیهما وفی ولد الحرام نهر والضابط انه متی نسبه الی فعل اختیاری محرم
شرعا ویعد عارا عرفا یعزر والالا ابن کمال ﴾ یاحجام ویاابله که ساده‌دل احمق
عقلی خیره وشره وارمز ویاباسی حجام اولمیان کسه‌یه ای حجام اوغلو دیمکله دخی
تعزیر ایجاب ایتمز زیلعی بونده تعزیر اولنوردیدی یامؤاجر عرفده موجر معناسنده اولمغله
ویابغا که لغت فارسیده ابانت مرضنه مبتلا اولان کسه دیمك بونلرده دخی
تعزیر ایجاب ایتمز ملتقطده بونلره ویاولد الحرام قولنده تعزیر اولنور دیو مذکوردر
واشبو تعزیرده قاعده ساب هرنه‌زمانکه مسبوبی شرعا حرام وعرفده کندی
عارعد اولنور برفعل اختیاری‌یه نسبت ایدرسه تعزیر اولنور یوقسه اولنمز
﴿(یاضحکة) بسکون الحاء من یضحك علیه الناس امابفتحها من یضحك
علی الناس وکذا (یاسخرة) واختار فی الغایة التعزیر فیهما وفی یاساحر
یامقامر وفی الملتقی واستحسنوا التعزیر لوالمقول له فقیها اوعلویا ﴾ ضحکه
ضادك ضمی وحانك سکونیله ناسك کندونك اوزرینه وحانك فتحیله کندونك ناس
اوزرینه ضحکینه دینور سخره کلمه‌سیده بوربط اوزره در بونلرده دخی تعزیر بوقدر
غایه‌نام کتابده بونلرده ویاساحر ویامقامر لفظلرنده تعزیر واردر دیو مرسومدر
ملتقاده اشبو الفاظ مشروحه ایله سب ودشنام اولنان کسه اکر علمادن
ویاحضرت علی کرم الله تعالی وجهه اولادندن اولورسه فقهاتعزیری مستحسن
کوردیلر دیو مرقومدر ﴿(ادعی سرقة) علی شخص (وعجز عن اثباتها
لایعزر کمالوادعی علی آخر بدعوی توجب تکفیره وعجز) المدعی (عن اثبات
ماادعاه) فانه لاشئ علیه اذاصدر الکلام علی وجه الدعوی عندحاکم شرعی
اما اذاصدر علی وجه النسب اوالانتقاص فانه یعزر فتاوی قارئ الهدایة ﴾

صورت مشروحه‌ده تعزیرك اولمدیغی نتکم برکسه برآخر کسه‌نك اوزرینه برنسنه
سرقت ایتدك دیو دعوی وآنی اثباتدن عاجز اولدقده تعزیر ایجاب ایتمدیکی
مثللو زیرا بونده مدعینك مقصودی مالنی تحصیلدر یوقسه اکاسب وشتم دکلدر
نتکم برکسه‌نك اوزرینه برکسه کفرنی ایجاب ایدر بردعوی وآنی اثباتدن
عاجز اولسه اوزرینه تعزیرکبی برشی لازم اولمز اکر اول کلام کندودن
حاکم الشرع حضورنده بروجه دعوی صادر اولورسه اماسب وانتقاص
طریقی اوزره اولورسه تعزیر اولنور ﴿(بخلاف دعوی الزنی) فانه اذالم یثبت
یحد لمامر ﴾ امازنا دعواسی صورت مشروحه‌نك خلافیدرکه اثبات
ایده‌مدیکی صورتده مدعی‌یه حد اجرا اولنور ماسبقده مرور ایدن مضمونه بناً
﴿(وهو) ای التعزیر (حق العبد) غالب فیه (فیجوز فیه الابراء والعفو) والتکفیل
زیلعی (والیمین) ویحلفه بالله ماله علیك هذاالحق الذی یدعی لابالله ماقلت خلاصة
(والشهادة علی الشهادة وشهادة رجل وامرأتین) کمافی حقوق العباد ﴾
اشبو تعزیرده حق عبد غالب اولمغله که کندوده حق عبد اولان افراد
کثیر اولمغله آنده ابرا وعفو وتکفیل بالنفس وشهادت علی الشهادة وبر رجل
ایله ایکی عورتك شهادتی سائر حقوق عبادده اولدیغی مثللو جائز اولور ابرا ایله
عفو میانه‌لرنده فرق قبل المرافعه اولانه ابرا بعد المرافعه اولانه عفو اطلاق اولنور
وکندویه تحلیفده قاضی اشبو کسه‌نك دعوی ایتدیکی شی بالله سنك
اوزرکده یوقیدر دیرسن بویله دیمدیکه باللهمی دیمز زیرا احتمالکه دیمش
اوله‌ده مشتوم عفو ایده ﴿ ویکون ایضا حقالله تعالی فلا عفو فیه الا اذا علم
الامام انزجار الفاعل ولایمین کمالوادعی علیه انه قبل اخته مثلا ویجوز اثباته بمدع
شهدبه فیکون مدعیا شاهدا لومعه آخر ﴾ تعزیرك حق الله اولدیغیده اولور غالبا
حق عبد اولدیغی مثللو بس بوصورتده عفو اولمز الا امام فاعلك اول تعزیره
مستحق اولدیغی فعل ناسزاسندن بلا تعزیر انزجار وامتناعی بیلوب وفهم ایدرسه
عفو ایدر ویمینده اولمز نتکم مثلا برکسه برآخر کسه‌دن بنم قرقرنداشمی
تقبیل ایتدك دیو دعواسی کبی تعزیرك اشبو حق الله اولان نوعنی اثبات آنی
دعوی ایدن کسه‌نك شهادتیله‌ده اولور ایمدی هنوز مدعی وهنوز شاهد اولمش
اولور کندیله برابر دیکر شاهد اولورسه ﴿ ومافی القنیة وغیرها لوکان المدعی
علیه ذامروءة وکان اول مافعل یوعظ استحسانا ولایعزر یجب ان یکون فی حقوق
الله تعالی فان حقوق العباد لیس للقاضی اسقاطها فتح ﴾ قنیه‌ده وقنیه‌نك غیری
سائر معتبرانده ذکر اولنان مدعی علیه مروءة صاحبیکه دیانتلو وصلاحیتلو کسه
اولوب واول فعل نا معقولی اول وهله که ابتدا ایشلمشسه استحسانا کندویه بومثللو

شيئی اتيان سزه لايق ومناسب دکلدر بردخی ايتميکز ديو وعظ و نصيحت اولنور
وهله اولیدن ضربله تعزير اولنمز مضمونی حق الله اولان تعزيرلرده اولمسی
واجبدر زيرا حقوق عبادی قاضی يه اسقاط جائز اولمدی و باب قاضيه جريله
تعزير اولورسه ده ضربدن دوندر ❊ ومافی کراهية الظهيرية رجل يصلی ويضرب
الناس بيده ولسانه فلا بأس باعلام السلطان به ليزجر يفيدانه من باب اخبار
وان اعلام القاضی بذلك يكفی لتعزيره نهر ❊ ظهيريه نك کراهيه سنده مذکور
اولان برکسنه نمازقيلوب اليله ودليله ناسه ضرب واذيت ايتسه آنی سلطان
نصره الله تعالی حضرتلرينه اعلام واخبارده بأس يوقدر مضمونی افاده ايدرکه
بو اخبار قبيلندندر وقاضی يه فعل مشروحنی اعلام تعزيرينه کفايت ايدر يعنی مجرد
نماز قيليور ديو ناسه اول مثللو اضرار واستيلاسی سترا اولنمز ❊ قلت وفيه من الكفالة
معزيا للبحر وغيره للقاضی تعزير المتهم وان لم يثبت عليه وكل تعزير لله تعالی يكفی
فيه خبر العدل لانه فی حقوقه تعالی يقضی فيها بعلمه اتفاقا ويقبل
فيها الجرح المجرد كامر و عليه فما يكتب من المحاضر فی حق انسان يعمل به
فی حقوق الله تعالی ومن افتی بتعزير الكاتب فقد اخطأ انتهی ملخصا ❊ شارح
رحمه الله تعالی ديرکه نهرده بحره وغيری يه نسبتله کفالت بحثندن نقل ايله
مرسومدرکه قاضی يه کوره موجب تعزير برتهمتله متهم اولان کسنه يی تعزير
واردر هرنقدر تهمت مشروحه اوزرينه ثبوت کامل ايله ثابت اولمزسه ده
يعنی سرا وعلنا تعزير تعديل وتزکيه اولنمش ايکی شاهد عدلك شهادتلريله
اولمزسه ده زيرا صرف حق الله تعالی اولان هر بر تعزيری موجب اولان شيده
بر عدلك خبری کفايت ايدر وقاضی اتفاقا آنده علميله قضا وحکم ايدر وشاهد
عدل ايله ده کندويه علم حاصل اولور وحقوق الله ده سببدن مجرد اولان
جرح مقبول اولور نتکم ماسبقده مرور ايلدی مثلا اشبو وقفك ناظری فاسقدر
ديو شهادت ايدوب جهت فسقنی بيان ايتمملری مثللو لکن ماسبقده بو مضمونك
مروری اولمدی بوکا کوره يافلانه اجنبيه يی تقبيل ويافلانه سب ايتدی ديو
يا بر حق الله ويا بر حق عبد بياننده ن لازمدر و اشبو حق الله ده
خبر عدلك کفايت وقبولنه نظرا مثلا برمتولينك ويا قاضينك سوء حاللرينه دائر
قاضی القضاة طرفنه اعلام ومحضرلرده کتب وثبت اولنان حقوق الله
مضامنته عمل اولنور ايمدی مضامين مشروحه يی کتب واملا ايدن کاتبه
تعزير لازم اولور ديو افتا ايدن مفتی خطا ايتمش اولور اکر کاتب عدل وکتب
ايتديکی تحريراتنده صادق ايسه خبر عدل اولور ❊ وفی کفالة العينی عن الثانی
من يجمع الخمر ويشربه ويترك الصلاة احبسه وأأدبه ثم اخرجه ومن يتهم بالقتل

والسرقة وضرب الناس احبسه واخلده فی السجن حتی يتوب لان شرهذا علی
الناس وشر الاول علی نفسه ❊ وعينينك کفالت بحثنده امام ثانيدن نقلا
مرسودرکه خمری جمع وشرب ايدوب ونمازنی ترك ايدن کسنه يی حبس وتأديب
ايدوب صکره آنی اخراج ايده رز وقتل وسرقت وضرب ناسله متهم اولان کسنه
توبه ايدمه دك سجنده حبس وتخليد ايده رز زيرابونك شری ناس اوزرينه
اولکنك ضرری کندی نفسنه در ❊ (شتم مسلم ذميا عزر) لانه ارتكب معصية
وتقييد مسائل الشتم بالمسلم اتفاقی فتح وفی القنية قال ليهودی اومجوسی ياكافر
يأثم ان شق عليه ومقتضاه انه يعزر لارتكاب الاثم بحر واقره المصنف لكن نظر
فيه فی النهر قلت ولعل وجهه مامر فی يافاسق فتأمل ❊ برمسلم برذمی يه شتم ايتسه
معصيتی ارتکابنه بناءً تعزير اولنور ومسائل شتمی مسلمله تقييد اتفاقيدر مسلمه
خاص دکلدر غيريده مسلم کبيدر وقنيه ده مرسومدرکه بريهودی ويامجوسی يه
ياکافر ديو سب ايدن کسنه آثم اولور اکر آنك سبی کندويه مشقت ويروب اندن
متأثر ومتألم اولورسه بونك مقتضاسی اثمی مرتکب اولمغله تعزير اولنمسيدر
وبو مضمونی صاحب بحر ذکر ومصنف اقرار ايلدی لکن صاحب نهر مضمون
مشروحه اعتراض ايتديکه بونده تعزير ايجاب ايتمز شارح رحمه الله تعالی
ديرکه ظن ايده رمکه نهرك منعنك وجهی مارالذکر يافاسق قولنده کی مشتومك
قائلك کندويه شتمدن اقدم کندی نفسنده فسق عيب وعارنی الحاق اولمق
کرك فتأمل ايله بونکده ضعفنه اشارت ايدرکه واقعا هرنقدر يهود ونصارانك دخی
کندی نفسلرينه عيب وعار الحاقلری وار ايسه ده لکن اهل ذمت اولملريله
کندولرينه اذيت ايتممکی التزام ايدلمش اولدق بناءً عليه کندولرينه شتم
واذا ايتملی ❊ (يعزر المولی عبده والزوج زوجته) ولو صغيرة کما سيجیء (علی
ترکها الزينة) الشرعية مع قدرتها عليها (و) ترکها (غسل الجنابة و)
علی (الخروج من المنزل) لوبغير حق (وترك الاجابة الی الفراش) لوطاهرة
من نحو حيض ❊ سيد عبدنی وزوج زوجه سنی هرنقدر صغيره دخی اولورسه ده
زينت شرعيه اوزره قادر ايکن انی وجنابتدن غسلی ترکك اوزرينه تعزير ايدر
واکر تزيينه مقتدره اولمزسه زينتله تکليف اولنمز وترکيچون تعزير اولنمز وبغير حق
خروجی ايچون وحيض امثالی شيدن پاك اوله رق فراشنه دعوت ايتدکده اجابتيکه
وطئه تمکينی ترکی اوزره دخی تعزير اولنور ❊ ويلحق بذلك مالوضربت ولدها
الصغير عند بكائه اوضربت جاريته غيرة ولاتتعظ بوعظه اوشتمته ولو بنحو يا
حمارا ودعت عليه اومزقت ثيابه اوكلمته ليسمعها اجنبی اوكشفت وجهها
لغير المحرم اوكلمته اوشتمته اواعطت مالم تجر العادة به بلا اذنه والضابط كل

معصية لاحد فيها فللزوج والمولى التعزير ❊ واشبو صورت مشروحه يه لاحق اولور شول برعورتكه كريه وبكاسى وقتنده ولد صغيرنه وياغيرة زوجنك جاريه سنه ضرب ووعظ ونصيحتيله متعظه ومتنصحه اولميه وياخود كندويه ياحمار امثالى شتم ناسزا ايله شتم ويابد دعا وياثوابنى تمزيق وياكلامنى غير كسه يه اسماع قصديله زوجيله مكالمه ويانامحرمه وجهنى كشف ويااكله تكلم ويااكاشتم ويازوجنك اذنسز عادت جارى اولميان اشياء وفيره سنى غيره اعطا ايده اما جزئى برنسنه اعطاسنده مسامحه اولنور ايمدى بوخصوصده قاعدهٔ كليه هر برمعصيتكه كندوده حد ايجاب ايتمدى زوج ومولى ايچون آنده تعزير واردر ❊ وليس منه مالو طلبت نفقتها اوكسوتها والحت لان صاحب الحق مقالا بحر و (لاعلى ترك الصلاة) لان المنفعة لاتعود اليه بل اليها كذا اعتمده المصنف تبعا للدرر على خلاف مافى الكنز والملتقى واستظهره فى حظر المجتبى ❊ زوجك زوجه سنه تعزيرى جائز وروا اولان مواضعدن دكلدر شول برعورتكه على وجه الالحاح والا قدام كندى نفقه وكسوه سنى زوجندن مطالبه ايليه زيرا حق صاحبى ايچون مقال واردر ونمازك منفعت وثوابى زوجه عائد اوليوب بلكه زوجه يه واصل اولمغله نمازى تركى اوزره عورته تعزير اولمز واشبو منوال محرر اوزره كنز وملتقاده كى مضمونك خلافنه اوله رق درره تبعيتله مصنف والاجناب قول معتمد بودر ديو بيان ايلدى ولاعلى ترك الصلاة قولى على وجه الدمج وليس منه مالوطلبت تركيبنك اوزرينه معطوفدر ومذهب صاحبلرينك اكثرى كنز ايله ملتقانك قوللرينه ذاهبلردر وبعض سلف صالحيندن مرويدركه { لان القى الله وصداقها بذمتى خير من ان اعاشرها وهى لاتصلى ❊ ابوالسعود انتهى ❊ ومجتبانك حظرنده قول مزبورى استظهار ايلدى ❊ (والاب يعزر الابن عليه) وقدمنا ان للولى ضرب ابن سبع على الصلاة ويلحق به الزوج نهر وفى القنية له اكراه طفله على تعلم قرأن وادب وعلم لفرضيته على الوالدين وله ضرب اليتيم فيما يضرب ولده ❊ بابا نمازى تركندن ناشى اوغلونه تعزير ايدر وما سبقده ذكر ايتدككه ولى ايچون يدى ياشنده كى ولدى نمازى ترك ايديورسك ديو ضرب واردر لكن نماز بحثنده ذكر اولنان يديده امر اونده ضرب ايدى وزوجده ولى يه ملحقدر وقنيه ده مذكوردركه كشى يه كندى طفلنى قرأن عظيم الشان وعلم وادب تعليمچون ضرب واردر زيرا بونلرى تعليم والدين اوزرينه فرضدر وتحت تربيه سنده اولان يتيمى والدينى ضرب ايتديكى محلده آنى دخى ضرب ايدر ❊ (الصغر لايمنع وجوب التعزير) فيجرى بين الصبيان (و) هذا الوجق عبد اما (لوكان حق الله) بان زنى اوسرق (منع)

الصغر منه مجتبى ❊ شاتمك صغرى كندويه تعزيرك وجوبنه مانع اولمغين صبيان ميانه لرنده تعزيرى موجب نسنه وقوع بولدقده كندولرينه تعزير اجرا اولنور وقنيه ده عالم اولان كشى يه شتم ايدن مراهقه تعزير واجبدر ديو مصرحدر لكن اشبو تعزيرك صبيان اوزرينه جريانى موجب تعزير اولان نسنه نك حق عبد اولديغنه نظر ادرااما حق الله اولورسه مثلا زنا وسرقت ايتمسى كبى بونده صغرى تعزيره مانع اولور ❊ (من حد اوعزر فهلك فدمه هدر الا امرأة عزرها زوجها) بمثل مامر (فماتت) لان تأديبه مباح فيتقيد بشرط السلامة قال المصنف وبهذا ظهر انه لايجب على الزوج ضرب زوجته اصلا ❊ حد وياتعزير سببيله هلاك اولان كسه نك دمى هدردر زيرا مزبور حد وتعزير اتيان ايدن كسه آنلرى انجق شارعك امريله ايدر ايمدى فصاد امثالى مأمور اولان كسه نك فعليسه سلامت شرطيله مقيد دكلدر الا زوجك كندوده زوجه سنه تعزيرى مباح اولان مواضع مشروحه ده تعزيريله عورت هلاك اولورسه دمى هدر اولمز زوجك آنى تأديبى مباح اولمغله سلامت شرطيله تقييد اولندى ومصنف مرحوم بيورديكه اشبو لان تأديبه مباح تعليله ظاهر اولديكه زوجك اوزرينه عورتنى ضرب اصلا واجب دكلدر ❊ (ادعت على زوجها ضربا فاحشا وثبت ذلك) عليه (عزر كما لوضرب المعلم الصبى ضربا فاحشا) فانه يعزر ويضمنه لومات شمنى ❊ برعورت زوجندن كندويه ضرب فاحشله ضربنى ادعا واوزرينه اثبات ايتسه تعزير اولنور نتكم برمعلم برصبى يه ضرب فاحشله ضرب ايتسه تعزير اولنوب ووفات ايدرسه ديتى ضامن اولديغى كبى ❊ وعن الثانى لوزاد القاضى على مائة فمات فنصف الدية فى بيت المال لقتله بفعل مأذون فيه وغيرمأذون فيتنصف زيلعى ❊ وامام ثانى عليه الرحمه دن منقولدركه قاضى تعزيرده ضربى يوزك اوزرينه زياده ايلسه ده مضروب وفات ايتسه ديتنك نصفى بيت المالده در قتلى نوعا مأذون ونوعا مأذون اولميان فعلله اولمغله ديت تنصيف اولندى ❊ فروع ارتدت لتفارق زوجها تجبر على الاسلام وتعزر خمسة وسبعين سوطا ولا تتزوج بغيره به يفتى ملتقط ❊ برعورت معاذالله تعالى زوجندن مفارقت ايچون مرتده اولسه حبس وضربله اسلامه جوعنه جبروتمش بش قامچيله تعزير اولنور وغيرى كسه يه تزويج اولنمز بلكه اولكى زوجنه مهر يسير ايله تجديد نكاحه جبر اولنورا نجق بوقول ايله فتوى ويريلور بوطلاق بحثنده تقدم ايدن روايت ثلاثه نك بريدر برى دخى عورتك قصد سيئى رداعدم بينونتى ويريده زوج بيت الماله مصرف ايسه كندويه رقيقه اوله رق تمليك اولنور

﴿ ارتحل الى مذهب الشافعي يعزر سراجية ﴾ برکسه مذهب حنیف حنفیه دن
شافعی مذهبنه ارتحال وانتقال ايتسه تعزير اولنور كالك كلام باكمالی بودرکه
علما بيورديلركه برمذهبدن ديكر مذهبه انتقال ايدن عن اجتهاد وبرهان ايدرسه
آثم وكنهكاردر تعزيره مستحقدر يوق لاعن اجتهاد و برهان ايسه ضررى
يوقدر ﴿ قذف بالتعريض يعزر حاوى ﴾ بركسه برآخر كسه يه بروجه تعريض
مثلا بن زنا ايتمدم قوليله مخاطبه سن زناكارسك ديو تعريض وايما ايتسه
صريحا زنا ايله قذف اولمغله حد ايجاب ايتمزنهايتى تعزير اولنور ﴿ زنى بامرأة
ميتة يعزر اختيار ﴾ وفات ايدن عورتله زنا ايدن كسه تعزير اولنور ﴿ ادعى
على آخر انه وطئ امته وحبلت فنقصت فان برهن فله قيمة النقصان وان حلف
خصمه فله تعزير المدعى منية ﴾ بركسه برآخركسه دن دعوى ايتسه كه اشبوكسه بنم
جاريه مى وطئ ايتدى وجاريه حامل وقيمتنه نقصان عارض اولدى بس اشبودعواى
مشروحه سنه اقامهٔ بينه ايدرسه نقصان قيمتنى اخذ ايدر واكر اقامهٔ بينه دن عاجز اولمغله
خصمنه تحليف اول دخى حلف ايدرسه قاضى يه مدعى يه تعزير ايتمك واردر
﴿ وفى الاشباه خدع امرأة انسان واخرجها وزوجها يحبس حتى يتوب او يموت
لسعيه فى الارض بالفساد ﴾ بركسه برينك عورتنه و ياقزينه خدعه وحيله ايدوب
آنى منزلندن اخراج و ديكره تزويج ايتسه ساعى بالفساد اولمغله تائب ومستغفر اولوب
وياوفات ايده نه دك حبس اولنور ﴿ من له دعوى على آخر فلم يجده فامسك اهله للظلمة
فحبسوهم وغرموهم عزر ﴾ بركسه ده دعواسى اولان كسه آنى بولمغله اهل
وعيالنى ظلمه يه اخذ وكرفت وحبس وتغريم ايتدرسه كند و يه تعزير لازم كلور
﴿ يعزر على الورع البارد كتعريف نحو تمرة ﴾ ورع باردنى اظهار رواشاعه
ايچون مثلا برتمره كبى شئ قليلى بولوب بونى كيم ضايع ايتدى ديو تعريف
وصاحبنى آرامق كبى اشبو نوع مرايى متزهد قورى صوفيلر تعزير اولنور
حتى حضرت عمر رضى الله تعالى عنهك خلافتلرى وقتنده وقوع بولوب
بركسه مدينهٔ منورهنك چارشوسنده برخرما بولوب زهد ودياتنى اظهار
واشاعه ايچون من فقد هذه التمرة ديه رك ندا ايدركن مشار اليه كلامنى استماع
ومرامنى فهم ايتمكله كندويه كل ياباردالورع فانه ورع يبغضه الله تعالى
بيورديلر ﴿ التعزير لايسقط بالتوبة كالحد ثم قال واستثنى الشافعى ذوى
الهيأت قلت قدقدمناه لاصحابنا عن القنية وغيرها وزاد الناطق فى اجناسه
مالم يتكرر فيضرب التعزير ﴾ تعزيره مستحق اولديغى فعل ناسزا سندن
بركسه توبه ايتسه حدكبى كندودن تعزير ده ساقط اولمز مثلا برذمى يه تعزير
ايجاب ايدوب بعده شرف اسلامله مشرف اولسه تعزيرى ساقط اولمز ❊

(بحر)

بحر ❊ لكن بعض فضلا بيورمشلركه ارباب نهايه خفى دكلدركه تحقيقا
تعزير ايكى قسمدر برى حق الله وديكرى حق عبددر اما حق الله
توبه ايله ساقط اولور بومضمونله صاحب جرح مجرده شهادت بحثنده
تصريح ايلدى بس بوقاعده على الاطلاق ساقط اولمز قوللرى موقعنده
واقع اولمش اولمز بعده صاحب اشباه امام شافعى رحمه الله تعالى هيئات
صاحبى اعتبارلى كسه لرى استثنا ايلديه آنلرك توبه لريله تعزيرلرى ساقط
اولور ديدى شارح رحمه الله تعالى ديركه استثناى مشروح امام شافعى يه
خاص دكلدر بلكه مضمون مذكورى قنيه وساير معتبراتدن نقلا بزم اصحابلريمز
ائمهٔ حنفيه لرنده ماسبقده ذكر و روايت ايلدك وامام ناطق اناس نام تأليفنده
هيئات ومروت اربابى ذواتك تعزيرلرى توبه ايله ساقط اولور اكر اول موجب
تعزير اولان فعل نامعقول كندولردن تكرر ايتمزسه مفادنى زياده ايلدى
اعدى آنى عادت ايدوب تكرار بتكرار ايشلرسه مروتلرى خلل كتورمسيله
تعزير ايچون ضرب اولنور ﴿ وفى الحديث تجافوا عن عقوبة ذوى المروة الافى الحد ﴾
حديث شريفده وارد اولديكه سز لر مروت اربابى ديانتلو واعتبارلو ذوات
فخامه عقوبت واذا ايتمه دن تباعد واجتناب ايديكز الاحدود الٰهى
اجراده مساعده ايتميكز ﴿ وفى شرح الجامع الصغير للمناوى الشافعى
فى حديث اتق الله لاتأتى يوم القيمة ببعير تحمله على رقبتك له رغاء او ببقرة
لها خوار او شاة لها ثؤاج قال يؤخذ منه تجريس السارق ونحوه فليحفظ ﴾
شافعى المذهب مناوى عليه رحمة البارينك جامع الصغير شرحنده عبادة
بن الصامت رضى الله تعالى عنهى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
صدقه جمعنه بعث وارسال بيوردقلرنده كندولرينه وعظ ونصيحت
بابنده بيوردقلرى حديث شريف واجب الامتثالده امر وتوصيه بيورديلركه
اى ابو الوليد الله ذو الجلال حضرتلرندن خوف ايديكز مأمور اولديغكز
مصلحتده خيانت ايتميكز كه حتى يوم قيامتده محشر عرصاته بوينوك
اوزره كتوره رك كندى ايچون صوت ابل اولان دوه ايله وياصوت بقره اولان
اوكوز ايله وياصوت غنم اولان قيون ايله يعنى آنلرك صداى معروفلريله چاغريشه رق
كلميه سز لاتأتى تركيبى لئلا تأتى سبكنده در لام محذوفدر مرحوم شارح مناوى
ديركه حكامك سارقك بوينينه چاك اصمه لرى امثالى تشهيرلرى اشبو حديث
شريفدن اخذ اولنمق كرك والله تعالى اعلم واستغفر الله العظيم

﴿ كتاب السرقة ﴾

اشبو مسائل مكتوبه بسرقت حقنده اولان مسائل ومطالبدر سينك فتحى
ورانك كسريله دررانك سكونى وسينك فتحى وكسريله ده لغتدر وفعلى بنفسه
وبحرف الجرمتعديدر ﴿(هى) لغة اخذ الشئ من الغير خفية وتسمية المسروق
سرقة مجاز وشرعا باعتبار الحرمة اخذه كذلك بغير حق نصابا كان ام لا
وباعتبار القطع (اخذ مكلف) ولوانثى او عبدا او كافرا او مجنونا حال افاقته ﴿ سرقت
لغتده غيرك مالنى كزلوجه آلمقدر مال مسروقه سرقت تسميه سى مجازدر
سببه مسببك اسمنى اطلاق قبيلندندر شرعده قطع يدك ترتبندن قطع نظر مجرد
مال مأخوذك حرمتنى اعتبار ايدرك بنه بغير حق غيرك مالنى خفية اخذدر
نصاب اولسون ويا اولمسون وقطع مزبورك ترتبنه كوره سرقت شرعا انثى ويا عبد
ويا كافر وافاقت حالنده كى مجنون قنغيسى اولورسه اولسون مكلف اولان
كمسه نك نصاب سرقته بالغ مالى اخذيدر ﴿(ناطق بصير) فلايقطع اخرس
لاحتماله نطقه بشبهة ولا اعمى لجهله بمال غيره (عشرة دراهم) لم يقل مضروبة
لمافى المغرب الدارهم اسم للمضروبة (جياد اومقدارها) فلاقطع بنقرة وزنها
عشرة لاتساوى عشرة مضروبة ولا بدينار قيمته دون عشرة ﴿ يعنى مكلف
مشروحك ناطق وبصير اولمسى شرطدر ايمدى سارق دلسز اولورسه
يدى قطع اولنمز برشبهه ايله نطق وتكلمى احتمالنه بناءً واعمى اولورسه
بنه قطع اولنمز مال مسروقك غيرك اولديغنه جهلنه مبنى ومال مأخوذك
جيد اوله رق اون درهم ويا قيمتى اون درهم مقدارى اولمسى لازمدر { لاتقطع
اليد فى اقل من عشرة دراهم } حديث شريفنه بناءً ودراهم جياد
نوعندن اولميوب زيوف ويا نبهرجه ويا ستوقه اولورسه بنه قطع اولنمز ومضروبة
دينلمديكى مغربده دراهم مضروبه به اسمدر ديو تصريح اولنديغنه مبنيدر
وامام ابى يوسفدن دراهم روايت اولورسه جياد اولمسى لازم دكلدر ديدى واون درهم
مضروبه يه قيمتى مساوى اولميان وزنى اون درهم ارغش سبكه كوش سرقتيله
وقيمتى اون درهمدن دون دينار ايله ده قطع يوقدر ﴿ وتعتبر القيمة وقت السرقة
ووقت القطع ومكانه بتقويم عدلين لهما معرفة بالقيمة ولا قطع عند اختلاف المقومين
ظهيرية ﴿ ومال مسروقك اون درهمله تقويم اولنمسى سرقت وقطع وقتيله
ومكان قطعله قيمتنه معرفتى اولان ايكى عادل كمسه لرك تقويميله اعتبار اولنور
واعز نقود ايله تقويم اولنور ونصابله نصابدن اقلده مقومين اختلاف ايتسه لر
قطع يد ايجاب ايتمز ﴿(مقصودة) بالاخذ فلاقطع بثوب قيمته دون عشرة
وفيه دينار او دراهم مصرورة الا اذا كان وعاءلها عادة تجنيس ﴿ ومال مسروقك
مقصود بالاخذ اولمسيده قطع يدده شرطدر ايمدى كندوده كيسه در ونده دراهم

(ودنانير)

ودنانير اولان قيمتى اون درهمدن دون ثوب سرقتيله قطع اولنمز يوق ثوب
اكر عادتا اول دراهم ودنانيره وعاء اولوب مثلا ثوبك جيبنده اولورسه قطع اولنور
بو صورتده اصل مقصود سرقت دراهم اولمش اولمغله ﴿(ظاهرة الاخراج)
فلو ابتلع دينارا فى الحرز وخرج لم يقطع ولا ينتظر تغوطه بل يضمن مثله لانه
استهلكه وهو سبب الضمان للحال ﴿ ومال مسروقك محل محرزدن اخراجى
ظاهر اولملى بس بركمسه محل محرزده اون درهم قيمتلو برالتون ابتلاع ايدوب
بونسه بعده اول محلدن خروج ايتسه يدى قطع اولنمز وقضاى حاجت
ايدنه دك كوزه دلمز بلكه آنى استهلاك ايتكله مثلنى ضامن اولور استهلاك
فى الحال ضمانه سببدر ﴿(خفية) ابتداء وانتهاء لو الاخذ نهارا ومنه مابين
العشائين وابتداء فقط لو ليلا وهل العبرة لزعم السارق ام لزعم احدهم
خلاف ﴿ ومال مسروقى ابتداء وانتهاء خفية اخذ شرطدر اكر اخذى
كوندز ايسه ومابين العشائينده نهاردن معدوددر واكر اخذى كيجيله ايسه
فقط ابتداده خفية اخذ كفايت ايدر مثلا ابتداء ليلده خفية داره دخول بعده
مالى مجاهرة آشكاره اخذى كبى بونده قطع اولنور وصاحب دارك علميله ويا علمنسز اولدى
ديو سارقله صاحب مال ميانه لرنده اختلاف واقع اولسه اعتبار
قنغيسنك زعمنه در سارقكمى ويا ايكيسندن برينكمى بونده بين العلما اختلاف
واقع اولمشدر ﴿(من صاحب يد صحيحة) فلا يقطع السارق من السارق
قهح (مما لا يتسارع اليه الفساد) كلحم وفواكه مجتبى ولابد من كون المسروق
متقوما مطلقا فلاقطع بسرقة خمر مسلم مسلما كان السارق اوذميا ﴿ ومسروقك
لحم وفواكه امثالى سريعا فساده كيدر مقوله دن اولميوب ويد صحيحه
صاحبى اولان خالص ملك صاحبندن اخذ اولنوب وجميع اديانده متقوم اولمسى
لازمدر ايمدى سارقك سارق آخردن سرقتيله يدى قطع اولنمز مالكنه رد
دعواسى شبهه سنه بناءً وكرك مسلم وكرك ذمى برسارقك برمسلمك خمرنى
سرقتيله ده قطع ايجاب ايتمز وشارحك فلا قطع بسرقة خمر الى آخره قولى
مسلمك ذمينك خمرنى سرقتنه عدم شموليله برابر تطويلى مشتملدر بس فلاقطع بسرقة
خمر ديسه اخصر واشمل اولور دى ﴿ وكذا الذمى اذا سرق من ذمى خمرا او خنزيرا
او ميتة لا يقطع لعدم تقومها عندنا ذكره الباقانى ﴿ بنه بويله برذمى ذمى آخرك خمرنى
ويا خنزيرنى ويا ميته سنى سرقت ايتسه بزم عندمزده بونلرك تقومى اولمغين قطع
اولنمز ﴿(فى دار العدل) فلايقطع بسرقة فى دار الحرب او بغى بدائع (من حرز)
بمرة واحدة اتحدما لكه ام تعدد (لاشبهة ولا تأويل فيه) وثبت ذلك عند الامام
كما سيتضح ﴿ ومال مسروقك دار اسلامده وكندوده تأويل وشبهه اولميان

محل محرزدن بركره اخـذ اولنمسى قطعه شرطـدر ايمدى دار حربده ويادار بغيده
تجار مسلميندن برى بردن برمقدار خمرسرقت ايدوب بعده دار اسلامه خروجلرنده
سارق اخـذ اولنسه قطـع اولنمز وحرزك بنفسه اولانى وار انجـق كنـدويه
اذنله دخول اولنان احراز ايچون معداولان هربردار وخيمه وحانوت وخان وخزينه
وصندوقه امثـالى بقعه لردر وغـير واسطـه سيله اولانيـده وار بوده احراز
ايچون حاضر لنيـوب كنـدوده حافظ وحارس اولان مسجـد وصحراء وطريق
امثـالى هربرمكاندر ونصاب سرقتى سارقك محل محرزدن بردفعه ده بردن اخراجى
لازمدر امانصـفنى بردفعه ونصـف آخرينى دفعهٔ ثانيده اخراج ايدرسه قطع
ايجاب ايتمزومال صاحبنك اتحـادى لازم دكلدر متعدد اولوب مثلاايكى كسه دن
نصاب سرقتى سارق اخـذ ايتسـه قطع ايجـاب ايدر خلاصـهٔ كلام نصاب
سـرقتـده اعتبـار سارقـه در مسـروق منهـه دكلدر ومحـل محرزده
شبهه مثـلا محرمنك دارنده ن اخذى كبى وتأويل محـل محرزدن مصحف شـريفى
اخذك تلاوت ايچـون اولمسيدر وسرقتك قاضى حضورنده حدود ده معتـبر
اولان ثبوتله ثابت اولمسى شرطدر تنكم قريبا متضح اولور ❊(فيقطع ان اقربها
مرة) واليـه رجـع الثـانى (طائعا) فاقراره بها مكرها باطـل ومن المتأخرين
من افتى بصحته ظهيرية زاد القهسـتانى معزيا لخزانة المفتين وبحل ضربه ليقر
وسنحققه (اوشهد رجلان) ولو عبدا شرط حضرة مولاه ولا تقبل على اقراره
ولو بحضرته ❊ امدى بركمسه طايعا سرقتى بردفعه اقرارايتسه ويا ايكى كمسه
شهادت ايتسهلر آنك يدى قطع اولنور امام ثانى كه ابى يوسف عليه رحمة الصمدانى
مقدما اقرارك مجلسـين مختلفين ده اولمسـند قائل ايدى صكره اول دخى بوقوله
رجوع ايتـدى ومصنف نصفت نصاب عليه رحمة الملك الوهاب حجتى اشبو
اقرار ايله شهادتـه قصريله افاده ايدركه يميند ن نكوليله قطع يد اولمز هرنقـدر
مالى ضامن اولورسه ده وسارقك سرقتى اكراها اقرارى باطلدر ومتأخريـندن
صحتيـله افتا ايدنلرده وار در بومضمونى قهسـتانى خزانة المفتينه نسبت ايده رك
زياده ايلـدى وسرقتـله متهم اولان كمسـه يى اقرار ايله ديو ضرب حـلالدر
واكر سـارق عبد اولورسه مرافعه ده سـيدك حضورى شرط قلنـدى عبدك
اقرارى اوزرينه شهادت مقبوله اولمز هرنقدر سيد نك حضورنده اولورسـه ده
حدودك جميعسـنده نسـانك شهـادتى مقبـوله اولمز الا مال حقنـده اولور
❊(وسألهما)الامام(كيف هى واين هى وكم هى)زاد فى الدرر وماهى ومتى هى
(وممن سرق وبينـاها) احتيالا للدرء ويحبسـه حتى يسـأل عن الشهود لعدم
الكفالة فى الحـدود ويسـأل المقر عن الكل الا الزمان وما فى الفتح الا المـكان

تحريف نهر ❊ حدى اجرا ايدن كمسه شاهدلر دن سؤال ايدركه اشبو سرقت
نه كيفيت اوزره اولدى زيرا محتملكه مـنزلى دلوب والنى ادخال ايدوب متاعى
اخذ ايتمش اوله ايمدى قطع ايجـاب ايتمز بوصـورتده سارق اختلاس ايدوب
قاچمش اولور بيتـده هنك حرز ايتمش اولمز دخـول اولمغـله اما صرافلرك
صندوقدلرى بو نقب يتـك خلافنـه در آنده قطع اولور ودار حربده اولمسى
احتمالنـدن نه محلده اولدى ديو نصاب تمام اولمق احتمالنـدن نه مقدار نسـنه
ايدى ديو ومثـلا خسروك زياده سـند كوره سرقتـك ماهيت وحقيقتندن
نه شـيدر ديو زيرا احتمالكه شاهـدلر سرقتى { الا من استرق السمـع } نظم
مجيدنده كى كبى اسـتراق كلامه ويا ركوع و سجودنده عـدم اعتدالنـدن ناشى
آنلردن استراقنه ويا غصبه نسبت ايدهلر وتقادم احتمالنـدن ناشى نه وقت اولدى
ديو زيرا خالص حق الله اولان حـدودده تقـادمكه مرور زمان شهـادتى
ابطال ايدر تهمت محلى اولمغـله وسـارقك اقربا سـندن ويا زوجنـدن اولمسى
احتمالنـدن كيمدن سرقت ايتـدى ديو امام شـاهدلردن استكناه واستفسار ايدر
آنلر دخى درأ ودفعه حيله اولسـون ديو وقوعى اوزره بيـان ايدرلر وسرقتله
متهـم اولان كمسـه يى قاضـى شاهـدلردن سـؤال ايده نه دك حبس ايدر زيرا
بو مثللو مبناسى درء وقطع اوزره اولان محلده قبل التعديل كفالتله توثق مشروع
دكلدر وسرقتنى اقرار ايدن كمسه اشبو مز بورلرك كليسـندن سـؤال اولنـور
الا زماندن سـؤال اولنمز فتحده ذكـر اولنـان الا المكان قولى تحريفدر ديو
نهرده مرسـومدر ❊(وصح رجوعـه عن اقراره بهـا) وان ضمن المال وكذا
لو رجع احـدهم اوقال هو مالى اوشهـدا على اقراره بهـا وهو يجحد اويسكت
فلا قطع شرح وهبانيـة ❊ سـارقك سرقتـنى اقرارندن رجـوعى صحيحدر
هرنقدر مال مسروقى ضامن اولديسـه ده ينه بويله سـارقلرك برى اقرارندن
رجوع ويا اشـبو مال مسروق ديو دعوى ايتـديككرينم كنـدى مالمدر ديسه
وياخود شـاهدلر سرقتنى اقرار ينه شهادت ايتسـهلر كندى كرك انكار ايتسون
وكرك سكوت ايتسون حد جملهسندن ساقط اولور قطع اولمز ❊(فان اقربها ثم هرب
فان فى فوره لايتبع بخلاف الشهادة) كذا نقـله المصنف عن الظهيرية ونقـله
شـارح الوهبانية بلا قيـد الفورية ❊ بركمسـه كندى سرقتنى اقرار بعده فرار
ايتسه ايمدى فرارى اقرار ينـك عقبنده اولديسه ارقه سـنه دوشيلوب قطع
اولمز اما شهادت اقرارك خلافنه در مصنف والا جناب برمنـوال مشروح بويلجه
ظهيريهدن نقل ايلدى شارح وهبانيه فوريت قيدنسز نقل ايلـدى ❊(ولاقطع
بنكول واقرار مولى على عبده بها وان لزم المـال) لاقراره على نفسه (و) السارق

(لايفتى بعقوبته)لانه جور تجنيس وعزاه القهستانى للواقعات معللا بانه خلاف
الشرع ومثله مافى السراجية ❊ برسارقك يميندن نكوليله وبرسيدك كندى
عبدك اوزرينه سرقتيله اقراريله قطع ايجاب ايتمز صورتين مشروحيتنده
كندى نفسى اوزرينه اقرارندن هرنقدر مال لازم كلورسه ده سارقه عقوبت
وضربله افتا اولنمز جور اولوب خلاف شرع شريف اولمغله ❊ ونقل عن التجنيس
عن عصام انه سئل عن سارق ينكر فقال عليه اليمين فقال الامير سارق ويمين
هاتوا بالسوط فاضربوه عشرة حتى اقر فاتى بالسرقة فقال سبحان الله مارأيت جورا
اشبه بالعدل من هذا ❊ قهستانى تجنيس نام كتابدن نقل ايدركه عصامدن
سرقتنى انكار ايدن سارقك حكم شرعيسندن بر امير سؤال ايتدكده جواب ايدنده شرعا اوزرينه
يمين ترتب ايدر بيورد قلرنده امير خرسزه يمين ديمك سهل برشيدر خانه‌سنه مژده‌جى
ارسال ايدر قامچى يى بكا كتورك ديدى بس اون قامچى ضرب ايتمكزين مالى اقرار ايدوب
سرقه يى كتوردى ايمدى عصام تعجب مقامنده سبحان الله بن بوندن عدله بك
مشابه برجور وظلم كورمدم ديدى ❊ وفى اكراه البزازية من المشايخ من افتى
بصحة اقراره بها مكرها وعن الحسن يحل ضربه حتى يقر مالم يظهر العظم ❊
بزازيه‌نك اكراهنده مرسوم مدركه ضمان حقنده مشايخدن سارقك سرقتى
كرها اقرارينك صحتيله افتا ايدن كمسه واردر وامام حسندنده مرويدركه مادام
آنلرى دوكيلوب ككلر ظاهر اولمدقجه مالى اقرار ايده‌نه‌دك سارقه ضرب
حلالدر ❊ ونقل المصنف عن ابن العز الحنفى صح انه عليه الصلاة والسلام
امر الزبير بن العوام بتعذيب بعض المعاهدين حين كتم كنز حيى بن اخطب
ففعل فدلهم على المال قال وهو الذى يسع الناس وعليه العمل والا فالشهادة
على السرقات اندر الامور ❊ مصنف مرحوم ابن عز حنفى دن نقل وروايت
ايدركه تحقيق صحيح وواقع اولديكه رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه
وسلم حضرتلرى بعض معاهدين حيى بن اخطبك كنزنى كتم واخفا ايتدكلرنده
اصحاب كزين رضوان الله تعالى عليهم اجمعيندن زبير بن العوام رضى الله تعالى
عنه امر بيورديلركه آنلره تعذيب واذيت ايده‌لر بس موجب امر وفرمان زبير
رضى الله تعالى عنه تعذيب ايتدكده اول بعض مالى كندولره تسليم ايتديلر
مزبور ابن عزديركه بوضرب وتعذيب ناسه جائزدر بونكله عمل اولنور يوقسه
سرقت اوزرينه شهادت امورك پك نادرندندر ❊ ثم نقل عن الزيلعى فى آخر
باب قطع الطريق جواز ذلك سياسة واقره المصنف تبعا للبحر وابن الكمال
زاد فى النهر وينبغى التعويل عليه فى زماننا لغلبة الفساد ويحمل مافى التجنيس
على زمانهم ثم نقل المصنف قبله عن القنية لوكسرسنه اويده ضمن الشاكى ارشه

كالمال لاوحصل ذلك بتسوره الجدار اومات بالضرب لندوره ❊ بوندنصكره
مصنف والاجناب باب قطع الطريقك آخرنده امام زيلعيدن نقلا سياسة ضرب
وتعذيبك جوازنى بيان ايلدى وبحره وابن كماله تبعيتله مضمون مشروحى
اقرارده ايلدى وصاحب نهر فسادك غلبه‌سنه بناءً فى زماننا اعتماد بو قول
اوزره اولمسى قولنى زياده ايلدى وتجنيسده اولان عدم عقوبت كندولرينك
زمانلرينه حمل اولنور بوندنصكره مصنف زيلعيدن نقلدن مقدم قنيه دن نقل
ايتديكه اكر ضربدن سارقك ديشى ويايدى قيرلسه شكواجى مال كبى عفو
مزبورلرك ديتلرينى ضامن اولور واكر كسر مزبور ديوار اوزره چيقمسندن
اولورسه ويا ضربدن وفات ايدرسه ديت لازمه اولمز بونادر اولمغله ❊ وعن الذخيرة
لوصعد السطح لفر خوف التعذيب فسقط فمات ثم ظهرت السرقة على يد آخر
كان للورثه اخذ الشاكى بديةابيهم وبما غرمه للسلطان لتعديه فى هذ السبب
وسيجئ فى الغصب ❊ ذخيره‌ده مصرحدركه سرقتله متهم اولان كمسه تعذيب
خوفندن فرار ايدركن سطحه يعنى طامه صعودله ساقط اولوب ووفات ايتسه بعده سرقه كه
مال ديكر كمسه‌نك يدنده ظهور ايتسه ايمدى اشبو تسببده شاكى نك كندويه تعدييسنه
مبنى كندودن ورثه ايچون بابالرينك ديتنى وسلطانك غرامتنى اخذ واردر تتمم
قريبا غصب بحثنده مضمون مشروحك تفصيلى كلور ❊ (قضى بالقطع ببينة
اواقرار فقال المسروق منه هذامتاعه لم يسرقه منى) وانماكنت اودعته (اوقال
شهد شهودى بزور اواقر هو بباطل اوما اشبه ذلك فلا قطع) وندب تلقينه
كيلا يقر بالسرقة (كا) لاقطع (لوشهد كافران على كافرومسلم بها
فى حقهما) اى الكافر والمسلم ظهيريه ❊ برمتهمك اوزرينه بينه ويا اقرار
سببيله قطعله حكم اولندقده مسروق منه اشبو متاعى بونبندن سرقت ايتمدى
بلكه كندويه‌سن آنى ايداع ايتمش ايدك ويا بنم شاهدلرم شاهد زورلردر ويا كندوسى باطلله
اقرار ايلدى ويا بونك امثالى سارقك خلاصنه دائر بركلام سويلسه ايمدى
قطع اولمز تتمم ايكى كافر بركافر وبرمسلم اوزرينه سرقتله شهادت ايتسه‌لر
آنلرك حقلرنده قطع اولمديغى مثللو واكر مدعى عليه حسن حالله معروف كمسه
ايسه بوصورتده عند البعض مدعى‌يه تعزير ايجاب ايدر ومتهم مزبوره سرقتى
اقرار ايتمسون ديو انكاره دائر كلام تلقينى مندوبدر روايت اولنوركه رسول اكرم
ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه برسارق كتوردكلرنده
سعادتله اول رؤف رحيم حدك درأ ودفعنه احتيالا بويمى سرقت ايتدى ايتمز
ظن ايده‌رم بيورديلر ❊ (تشارك جمع واصاب كلا قدر نصاب قطعوا وان اخذ المال
بعضهم) استحسانا سدالباب الفساد ولوفيهم صغير اومجنون اومعتوه اومحرم

لم يقطع احد﴾ سرقتده مافوق الواحد كمسه لر مشاركت ايدوب جمله سى
بردن محل محرزه دخول وهر برلرينه نصاب سرقت مقداريكه اون درهم مال
اصابت اينسه باب فسادى سد ايچون استحسانا جمله سنك يدلرى قطع اولنور
هرنقدر مالى بعضيلرى اخذ ايتمش اولورسه ده قياس اولان فقط حاملك
قطع اولنمسيدر واكر آنلرده صغير ويامجنون ويامعتوه ويامسروق منهك
محرمى ويا اخرس بولنورسه بونلردن برينك يدى قطع اولنمز نهايتى
تعزير اولنورلر ﴿(وشرط القطع حضور شاهديها وقته
وقت القطع (كحضور المدعى) بنفسه (حتى لو غابا اوماتا لاقطع) وهذا فى كل
حدسوى رجم وقود بحر قلت نقل المصنف فى الباب الآتى تصحيح خلافه فتنبه﴾
سارقك يدنك قطعنده وقت قطعده شاهدلرك حضورلرى شرطدر مدعينك
بالذات كندونك حضورى شرط اولديغى كبى حتى شاهدلر ويا مدعى غائب
اولسه لر وياوفات ايتسه لر قطع اولنمز لكن اشبو حضورك شرطيتى جمله
قودك ماعداسى هربر حدده در شرنبلالى رجمك بومقامده استثناسى حد
زناده فقهانك رجم صورتنده شاهدلر وفات ايدوب وياغائب اولورلرسه
حد ساقط اولور قوللرينه مخالفدر ديو اعتراض ايتدى ايمدى استثنا انجق
جلده كوره اولوركه بو غيبوبت وموت حالنده ده اولور اما رجمده شاهدلرك
كندولرينك بالذات بدأ لرى شرطدر تكم مرور ايلدى شارح رحمه الله
تعالى ديركه لكن مصنف مرحوم باب آتيده اشبو قطع وقتنده سرقت
شاهدلرينك حضورى اشتراطينك خلافنى تصحيحى نقل ايلدى ﴿(ويقطع بساج
وقنا وابنوس) بفتح الباء (وعود ومسك وادهان وورس وزعفران وصندل
وعنبر وفصوص خضر) اى زمرد (وياقوت وزبرجد ولؤلؤ ولعل وفيروزج
واناء وباب) غير مركب ولو متخذين (من خشب)﴾ ساج هنددن كلور
برنوع پرك وصلابتلو طاش كبى حمرته ميال شجردر وقنا وابنوس بابنك فتحيله
وعود معروف شجرلردر ومسك وسائر ياغلر وورس يمنده اولور برنوع
صارى نباتدر وزعفران وصندل رايحهٔ طيبه صاحبى احمر واصفر نوعلرى
اولور شجردر وعنبر ويشل زمرددن اولان يوزك قاشلرى وياقوت وزبرجد
وانجو ولعل وفيروزج وهرنقدر اغاجدن معمول ومتخذ اولورسه ده قاب
وجداره منصوبه ومركب اولميوب داخل دارده محل محرزده بركمسه يه حملى ثقيل
اولميان قاپو امثالى نسنه لر ايله يد قطع اولنور ﴿(وكذا بكل ماهو من اعز الاموال
وانفسها ولايوجد فى دار العدل مباح الاصل غير مرغوب فيه) هذا هو الاصل﴾
يعنى بويله هر بردار عدلده مباح الاصل ومرغوب فيه اولميه رق بولنان اموال

واشيانك اعز وانفسنى سرقتله ده يدى قطع اولنور اشبو قطعده اصل و قاعده
بودربس اعز وانفس اولميان مباح الاصل حشيش وقامش امثالى ومرغوب
فيه اولميان حمل ثقيل باب خروج ايتدى وذهب وفضه وانجو وجوهر دار
اسلامده هرنقدر مباح الاصل ايسه ده لكن مرغوب فيهلردر ﴿(لا) يقطع
(بتافه) اى حقير (يوجد مباحا فى دارنا كخشب لايحرز) عادة (وحشيش
وقصب وسمك و) لو مليحا و (طير) ولو بطا او دجاجا فى الاصح غاية
(وصيد وزرنيخ ومغرة ونورة) زاد فى المجتبى و اشنان وفحم وملح وخزف
وزجاج لسرعة كسره﴾ دار اسلامده مباح اوله رق بولنوب عادتا حفظ
وحراست اولنميان خشب واوت وقامش وهرنقدر طوزلو دخى اولورسه ده
بالق وقول اصحده هرنقدر قاز وطاوق كبى اولورسه ده قوش وصيد وزرنيخ
ويعنى وغيبنك قمحلريله مغرة كه آشى اطلاق اولنان طين احمره ونوره كه كرج
واشنانكه چوغان اطلاق اولنان كوك وكمور وطوز وسرعة كسرلرينه بنا أ
سرچه وچناق كبى نظر اعتباردن ساقط حقير وناچيز نسنه ايچون
يد قطع اولنمز نوره اصل لغتده حجر كلسله مفسردر لكن ازالهٔ شعر ايچون
زرنيخله خلط اولنان كرجده مشهوردر ﴿(ولا بما يتسارع فساده كلبن ولحم)
ولو قديدا وكل مهيأ لاكل كخبز و فى ايام قحط لاقطع بطعام مطلقا شمنى
(وفاكهة رطبة وثمر على شجر وبطيخ) وكل مالا يبقى حولا (وزرع لم يحصد) لعدم
الاحراز (واشربة مطربة) ولو لاناء ذهبا (وآلات لهو) واوطبل الغزاة
فى الاصح لان صلاحيته للهو صارت شبهة غاية﴾ لبن هرنقدر كباب دخى
اولورسه ده لحم كبى وهر بر اكل ايچون حاضرلنان خبز كبى وياش فاكهه
واغاجنده كى ميوه وقاون وقارپوز امثالى هر بر سريعا فساده كيدوب برسنه
باقى قالميان واحراز اولمغله هنوز بيچلميان زرع واشربهٔ مطربه كه انسانه فرح
وياحزنله خفت وطرب ويرن مسكر شرابلر هرنقدر قابلرى التون اولورسه ده
زيرا كندولرينه تابعدر و آلة لهولر هرنقدر غزاتك طبللرى اولورسه ده قول اصحده
كندولرى ايچون قيمت بو قدر ايمدى اشبو اشياء مشروحه يى سرقتله دخى قطع
ايجاب ايتمز اشربه ده و آلة لهوده نهى منكر ايچون اراقه وكسر شبهه لرى واردر
وقحط وغلا كونلرنده اكل ايچون تهيئه اولنسون ويا اولنمسون مطلقا طعام
اخذنده قطع يوقدر {لاقطع فى مجاعة مضطرة} حديث شريفنه بناأ وغزاتك
طبللرينك لهوه صلاحيتى شبهه ايراث ايلدى ﴿(وصليب ذهب او فضة
وشطرنج ونرد) لتأويل الكسر نهيا عن المنكر (وباب مسجد) ودار لانه حرز
لامحرز (ومصحف وصبى حر) ولو (محليين) لان الحلية تبع (وعبد كبير)

يعبر عن نفسه ولو نائما اومجنونا اواعمى لانه اماغصب اوخداع (ودفاتر) غير الحساب لانها لو شرعية ككتب التفسير والحديث والفقه فكمصحف والا فكطنبور ❊ دخى آلتون وكشدن اتخاذ اولنان صليبكه طائفهٔ نصارانك قبله ايدندكلرى خاج تعبير اولنان نسنه يى وشطرنج ونرد ديدكلرى آلة لعبى سرقتله ده قطع ايجاب ايتمز نهى منكر ايچون كسرنأويلنه بنأ نرد افرنج طائفه‌سنك برنوع لعبلريدر دخى مسجدك ودارك خارجده مركب اولان قاپولرنى سرقنده قطع اولمز بوحرز اولوب محرز اولمغله دخى مصحف شريف وصبى حر ايله قطع اولمز هرنقدر حليه وزينتلرى اولورسه ده اول كندولرينه تابعدر وكندى نفسندن تعبيره قادر عبد كبيرده ده قطع اولمز هرنقدر نومى وجنونى حالرنده واعمى اولورسه ده زيرا بواكر قهراايسه غصب وياحيله‌ايله ايسه خدعه‌در وحساب دفترلرينك ماعداسنده ده اولمز زيرا اكر كتب شرعيه‌دن اولورسه تفسير وحديث وفقه كتابلرى مثللو مصحف كبيلردر قرائت ايچون اخذه حمل اولنور بوقسه طنبوره كبيدر نهى منكره حمل اولنور ❊ (بخلاف) العبد (الصغير ودفاتر الحساب) الماضى حسابها لان المقصود ورقها فيقطع ان بلغ نصابا اما المعمول بها فالمقصود علم ما فيها وهو ليس بمال فلاقطع بلافرق بين دفاتر تجار وديوان واوقاف نهر ❊ اما عبد صغير وحسابى كورلمش حساب دفترلرى عبد كبيرك وحساب دفترلرينك غيريلرينك خلافلرينده‌در زيرا بودفتردن مقصود ورقى اولمغله اكر نصاب سرقته بالغ اولورسه قطع اولنور اماحسابى رؤيت اولنميوب حالا معمول بها دفترلردن مقصود كندولرده اولان حسابه علم اولوب اول دخى مال اولمفين كندوده قطع اولنمز تجار وديوان اربابكه سلطان ووكلانك واوقاف دفترلرينك ميانه‌لرنده فرق اولنمسزين ❊ (وكلب وفهد ولوعليه طوق من ذهب علم) السارق (به اولا) لانه تبع (و) لا (بخيانة) فى وديعة (ونهب) اى اخذ قهرا (واختلاس) اى اختطاف لانتفاء الركن ❊ دخى كلبى وفهدكه پارس ديدكلرى برنجى جانورى سرقتله ده قطع اولمز هرنقدر كندولرنده آلتون طوق اولورسه ده آنى بلسون ويابلمسون اول كندولرينه تابعدر وكلب هرنقدر ماشيه وياصيد كلبى اولسده ينه كندولرى جنسندن مرغوب فيه اولميان مباح الاصل بولنور دخى وديعده حرز اولمغله مودعك اكاخيانتيله قطع ايجاب ايتمز ونهبكه آچقدن آشكاره قهرا اخذده واختلاسكه برنسنه‌يى سرعتله قاپوب قاچمقده قطع يوقدر سرقتك ركنيكه ابتداء ويا انتهاء خفية محل محرزدن اخذ اولمغين ❊ (ونبش) لقبور (ولوكان القبر فى بيت مقفل) فى الاصح (او) كان (الثوب غير الكفن) وكذا لوسرقه من بيت

(فيه)

فيه قبراوميت لتأوله بزيارة القبر اوالتجهيز وللاذن بدخوله عادة ولواعتاده قطع سياسة ❊ دخى قبور نبشيله ده قطع يوقدر قول اصحده قبر هرنقدر كليدلى بيتده ويا ثوب كفنك غيرى اولورسه ده بعد الدفن موتى‌نك كفنى سرقت ايدن نباشك يدينى قطع يوقدر كفن كرك سنت مقدارى ويازياده ويااقل اولسون زيرا حرز يوقدر بعضيلر قبر بيت مقفلده اولورسه قطع‌بد اولور ديديلر ينه بويله كندوده قبر وياميت اولان منزلدن بركسه سرقت ايلسه قطع اولنمز زيارهٔ قبر وياتجهيز ايله متأول اولوب وعادتا دخولنه اذن اولمغله واشبو نبش قبرى بركسه عادت ايتسه سياسة يدى قطع اولنور ❊ (ومال عامة اومشترك) وحصير مسجد واستار كعبة مكرمة ومال وقف لعدم المالك بحر ❊ دخى عامه‌نك ماليكه جميع مسلمينك كندوده حق اولان مثلا بيت المالدن وياكندونك مال مشتركندن ومسجدك حصيرندن وكعبه‌نك اورتوسندن ووقفك مالندن سرقتله ده قطع اولنمز مالك اولمغين لكن بحرك مال وقفده اشبو عدم قطعله تصريحى كيفيت قطع بابنده‌كه كندونك وسائر فقهانك سارقك يدى قطع اولنور كندى ايچون يدحافظه اولان هر بركسه‌نك طلبله ديو بيان وبومضمونه متولى وقفله تمثيلنده منافيدر ايمدى بحرك بومقامده‌كى كلامى منقوله منافى اولان بربحث اولدى ❊ (ومثل دينه ولو) دينه (مؤجلا اوزائدا عليه) اواجود لصيرورته شريكا (اذاكان من جنسه ولوحكما) بان كانله دراهم فسرق دنانير وبعكسه هو الاصح لان النقدين جنس واحد حكما بخلاف العرض ومنه الحلى فيقطع به مالم يقل اخذته رهنا اوقضاء واطلق الشافعى اخذ خلاف الجنس للمجانسة فى المالية قال فى المجتبى وهو اوسع فيعمل به عند الضرورة ❊ دخى بركسه‌نك برآخركسه‌ده اولان دينى هرنقدر مؤجل ويازياده وياجود اولورسه ده آنك جنسندن اولان مالندن اول قدر سرقتله ده قطع‌يد اولمز زياده‌ده شريكى اولوب جودتده مال ربانك جيدى ورديسى براولمغله مماثلتدن خروج ايتمكله‌در وجنسيت هرنقدر حكما اولسده اولور مثلا كندونك دينى دراهم وسرقت ايتديكى دنانير اولمغله ويابونك عكسى كبى انجق اصح اولان قول بودر نقدين حكما جنس واحد اولمغله حتى قاضى دينى مديونك رضاسى اولمقسزين نقدينندن برينك بدلنه آخر ايله حكم ايدر وزكاتده احد هما آخره ضم اولنور وطالب برينك بدلنه ديكرينى قبضدن امتناع ايده‌مز بلكه قبضله جبر اولنور اماعرض وياحلى مزبور مثلك خلافنده‌در بونلرده مادام رهن وياحقمى قضا ايچون اخذ ايتدم ديمدكجه قطع اولنور يعنى بودعوى ايله حد ساقط اولور بوقسه

مذهب حنفیده اخذ ایتدیکی نسنه کندونك اولمز امام شافعی رحمه الله
تعالی خلاف جنس اخذینه جنس اخذی حکمنی توسعة للعباد اطلاق
ایلدی مالیده مجانستلرینه مبنی مجتباده بوبلك وسعتلیدر ضرورت وقتنده
بونکله عمل اولنور هرنقدر خلاف مذهبمز ایسه ده عذر مقبولدر دیدی
❊(بخلاف سرقته من) غریم (ابیه اوغریم ولده الکبیر اوغریم مکاتبه
اوغریم عبده المأذون المدیون) فانه یقطع لان حق الاخذ لغیره ❊ برکسه‌نك
باباسنك و یابیوك اوغلونك ویامکاتب ویا مأذون مدیون عبدنك غریمندن
سرقتی صور مشروحه‌نك خلافندر که بونلرده قطع اولنور حق اخذ کندونك
اولمیوب غیرینك اولمغله وعبد مدیون مأذون اولمزسه سیدك یدی قطع اولنمز
حق اخذ کندونك اولمغله ❊(ولو سرق من غریم ابنه الصغیر لا کمرقة
شیٔ قطع فیه ولم یتغیر) اما لو تبدل العین اوالسبب کالبیع قطع علی ما
فی المجتبی ❊ برکسه صغیر اوغلونك غریمندن برشی سرقت ایتسه قطع
ایجاب ایتمز آنك مانندده کندی ایچون حق تملك اولمغله قزیده اوغلو کبی
اولمغله ابنه بدلنه ولده دینسه اولی اولوردی صورة مشروحه‌ده قطع ایجاب
ایتمدیکی کندی ایچون قطع اولنوب وعینی متبدل اولمیان نسنه‌یی تکرار
سرقتده قطع ایجاب ایتمدیکی کبیدر اما مالکك عندنده بعد الرد مسروقك عینی
تبدل ایتسه مثلا غزلی نسیج ایتسه ویابیع کبی سببی تکرر ایتسه قطع اولنور
مجتباده تصریح اولنان مفاده بناً صورة بیع مثلا مسروق منه بعد القطع
والرد برکسه‌یه بیع بعده اشترا صکره سرقتی کبی ایمدی سببك تبدلی عینك
تبدلی کبی اولور ❊(اومن ذی رحم محرم لا برضاع) فلو محرمیته برضاع قطع
کابن عم هواخ رضاعا فانه رحم نسبا محرم رضاعا عینی فسقط کلام الزیلعی
(ولو) المسروق (مال غیره) ای غیر ذی رحم ❊ ویاخود قطع ایجاب ایتمدیکی
محرمیتی رضاعله اولمیان ذی رحمدن سرقتی کبیدر هرنقدر مال مسروق
کندونك منزلنده غیرینك اولورسه‌ده کندونك بیتی ذی رحم محرمده حرز
اولمغله اما محرمیت نسبا اولمیوب رضاعا اولورسه قرنداش اولان نسبا ابن
عم کبی بو نسبا رحمدر رضاعا محرمدر ایمدی امام زیلعی‌نك برضاع قولیله مزبور
ابن عمی اخراجه حاجت یوقدر زیرا رحم محرمده داخل دکلدر کلامی ساقط
اولدی ❊(بخلاف ماله اذا سرق من بیت غیره) فانه یقطع اعتبارا للحرز
وعدمه ❊ اما برکسه ذی رحم محرمك مالنی غیری کسه‌نك منزلندن سرقت
ایتسه صورة مشروحه‌نك خلافندرکه بونده قطع اولنور بونده حرز
معتبردرکه مال هرنقدر ذی رحم محرمك ایسه‌ده لکن غیرك منزلنده اولمغله

محل محرزدن سرقت اولدی اولکی صورتده حرز اعتبار اولنمدیغی کبی للحرز
وعدمه قولنده لف ونشر مشوش واردر ❊(وبخلاف مرضعته) صوابه
مرضعه بلاتاء ابن کمال (مطلقا) سواء سرق من بیتها اومن بیت غیرها فانه
یقطع لماس ❊ دخی مرضعه سیکه سود اناسنك مالنی سرقت مطلقا که کرك
کندی خانه‌سندن و کرك غیری کسه‌نك خانه‌سندن صورة مشروحه‌نك
خلافنه‌در که ماالذکر حرز اعتبار اولنمغله قطع اولنور ارضاع حالنده ممه
ولدك اغزنده ایکن ارضاع ایدن عورته مرضعه ممه‌یی اغزندن اخراج ایتدکده
تا ایله مرضعة اطلاق اولنور نتکم قاموسده بویلجه مسطوردر وبو مقامده
مرادده بودر بوکا کوره شارحك صواب اولان مرضعة بدلنه بلا تاء
مرضعدایدی قولی خطا اولور متنك مرضعته قولی محلنده اولور ❊(و)
لا یسرقة (من زوجته) وان تزوجها بعد القضاء جوهرة (وزوجها ولو کان)
المسروق (من حرز خاص له)❊ دخی برکسه‌نك زوجه‌سندن وعورتك
زوجندن سرقتیله‌ده قطع ایجاب ایتمز هرنقدر زوجیت معتده کبی منوجه
اولوب وتزوج قطعله قضادن صکره اولور سه‌ده و مسروق زوجله زوجه‌یه
خاص محل محرزدن اولورسه‌ده اولی اولان زوجه‌یه‌ده عام اولسون ایچون
له لفظنی حذف ایدی ❊(و) لا (عبد من سیده اوعرسه اوزوج سیدته)
للاذن بالدخول عادة (و) لا (من مکاتبه وختنه وصهره ومن مغنم)وان لم یکن له
حق فیه لانه مباح الاصل فصار شبهة غایة بحنا (وحمام) فی وقت جرت
العادة بدخوله وکذا حوانیت التجار والخانات مجتبی ❊ دخی عبدك سیدندن
ویا سیدنك عرسندن ویا سیده سنك زوجندن سرقتیله‌ده قطع اولنمز زیرا عبده
مزبورلرك بیتلرینه لاجل المصلحة دخوله اذن اولمغله حرز اولمش اولور دخی
برکسه‌نك کندی مکاتبندن وختنیکه کندونك ذی رحم محرمی اولان
قزی وقز قرنداشی امثالی نسوانك زوجندن وصادك کسریله صهریکه
زوجه سنك آناسی امثالی زوجه طرفندن هربر ذی رحم محرمندن ومال
غنیمتدن سرقتیله‌ده قطع اولمز هرنقدر سارقك مال غنیمتده حقی اولمزسه‌ده
مباح الاصل اولمغله شبهه ایراث ایتدی کندونك حقی اولورسه مشترك
اولور آنك حکمنده ماسبقده مرور ایتدی وکندویه دخول ایله
عادت جاری اولان وقتده هرنقدر لیل دخی اولورسه‌ده حمامدن
وتجار دکانلرندن وخانلردن سرقتله‌ده قطع اولمز حرزده خلل
اولمغله اما وقت مشروحك غیریده قطع اولنور کندولرینك بناسی حرز
اموال ایچون اولدیغندن ❊(وبیت اذن فی دخوله) ولو اذن لمخصوصین

قدخل غيرهم وسرق ينبغى ان يقطع واعلم انه لايعتبر الحرز بالحافظ مع وجود
الحرز بالمكان لانه اقوى فلايعتبر الحافظ فى الحمام لانه حرز ويعتبر فى المسجد
لانه ليس بحرز به يفتى شمنى ❊ وكندويه دخوله اذن ورخصت ويريلان
منزله وقت مأذونده دخولله ده اندن سرقنده قطع اولنمز واكر بعض كسه لره
خاص اوله رق اذن اولسه ده انلرك ماعداسى غيرى كسه دخول وسرقت
ايتسه لايق اولان قطع اولنمقدر ومعلوم اولسونكه حرز بالمكانله بله
حرز بالحافظ بولنسه حرز بالحافظه اعتبار اولنمز حرز بالمكان اقوى اولمغله
ايمدى حمامده كى حافظه اعتبار اولنمز حمام مكان اولمغله مسجدده كى حافظه
اعتبار اولنور محل محرز اولمغله صحرا وطريق كبى انجق بو قول ايله فتوى
ويريلور ❊ (وكل ما كان حرزا لنوع فهو حرز للانواع كلها) فيقطع بسرقة
لؤلؤ من اصطبل (على المذهب) وقيل حرز كل شئ معتبر بحرز مثله والاول هو المذهب
عندنا مجتبى لكن جزم القهستانى بان الثانى هو المذهب قنيه ❊ هر برشيكه مالدن
بر نوعه حرزكه محل محرز اولدى جميع مال انواعنده ده محل محرز اولور مذهب
مختار اوزره بيوت وحوانيت وخانات وفساطيط وخيم كبى بونلره حرز بالمكان
اطلاق اولنور كندولرده هرنقدر برحافظ ونكهبان اولميوب وبابى مفتوح
اولورسه ده ينه كندولردن سرقتله قطع اولنور اصل بنالرى حفظ ايچون
اولمغله شوقدر واركه قطع انجق اخراجيله ايجاب ايدر اما حرز بالحافظده
مجرد اخذ ايله در حافظله حرز صحراده وطريقده ومسجدده ديده بان نصبيله در
ومتاع كندويه قريب اولوب كوروب وكوزه ده جكى يرده اولمق لازمدر
ايمدى آخوردن اينجو سرقتيله قطع اولنور وعند البعض هر برنسنه نك حفظ
وحراستى آنك مثلنك حرزيله معتبردر بوكا كوره آخوردن اينجو سرقتيله
قطع اولنماز آنده حيوانات حفظ اولنمغله لكن عند الحنفيه مذهب مقدم مكيدر
قهستانى مذهب ايكنجيدر ديو جزم ايلدى بس ايكيسيده قول مصحح اولديغنه
قنيه قوليله اشعار ايلدى ❊ (ولايقطع قفاف) هو من يسرق الدراهم بين اصابعه
(وفشاش) بالفاء هو من يهيئ لغلق الباب ما يفتحه (اذا فش) حانوتا او باب دار
(نهارا وخلا البيت من احد) فلو فيه احد وهو لايعلم به قطع شمنى ❊
قفاف قافك فتحى وفانك تشديديله پارمقلريله سرقت ايدن وفا ايله فشاشكه
قاپولرك كليدلرينه مفتاح اويدوران كسه كوندوز بردكان ويا بردارك
قاپوسنى آچوب وآنده بركسه اولميه رق آندن برمقدار نسنه سرقت ايتسه يدى
قطع اولنمز زيرا فشله مجاهر اولمغله قطعك شرطى اولان خفيه بولنمش اولور
اما دارده بركسه اولوب سارق بلمه قطع اولور خفيه اولمغله ❊ (ويقطع

لوسرق من السطح) نصابا لانه حرز شرح وهبانية (اومن المسجد) اراد به كل
مكان ليس بحرز فعم الطريق والصحراء (وربالمتاع عنده) اى بحيث يراه ❊
اكر بر منزلك سطحنه دخول وآندن نصاب سرقة متاعى سرقت ايلسه
حرزدن اولمغله قطع اولنور ويا خود مسجدنكه محل محرز اولميان هر برطريق
وصحراء امثالى يردن مال صاحبى مالنى كوره جكى موضعده حفظ اوزره ايكن
سرقت ايتسه ينه قطع اولنور ❊ (ولو) الحافظ (نائما) فى الاصح ❊ هرنقدر
حافظ نائم اولورسه ده ينه حافظ عد اولنور ايمدى بوكا كوره مودعله مستعير
نوم مثللو شيله وديعه ويا عاريه يى ضايع ايتسه ضامن اولمز مضيع اولمغله
❊ (لا) يقطع (لوسرق ضيف ممن اضافه) ولومن بعض بيوت الدار اومن صندوق
مقفل لاختلال الحرز (اوسرق شيئا ولم يخرجه من الدار) لشبهة عدم الاخذ
بخلاف الغصب ❊ بر مسافر خانه صاحبنك كندويى مسافر ايتديكى محلدن
ويا اول دارده اولان بعض آخر منزلندن ويا كليدلى صندوقدن برمقدارشى
سرقت ايلسه قطع اولنمز حرزه خلل اولمغله زيرا دار جميع بيوتيله حرز واحد
اولمغله كندويه دخوله اذنله جميع بيوتنده حرزه خلل اولدى وياخود
برمقدار شى سرقت ايدوب لكن آنى داردن اخراج ايتمسه عدم اخذ شبهه سنه
بناء ينه قطع اولنمز زيرا دارده اولان شى معناده صاحب داركدر اما غصب
بونك خلافنه دركه آندن مجرد اخذ ايله ضمان لازم اولور هرنقدر اخراج
بولنمزسه ده ❊ (وان اخرجه من حجرة الدار) المتسعة جدا الى صحنها (او اغار
من اهل الحجرة على حجرة) اخرى لان كل حجرة حرز ❊ واكر منازل متعدده يى
مشتمل وهر بر منزل صاحبى كندى حصه سنه عائد صحنيله نفعياب اولور
دار متسعده كه برحجره دن آنك صحنينه اخراج ايدرسه قطع اولور هر بر مقصوره
ساكننه نسبتله حرز واحد اولمغله وياخود اهالئ حجره دن برى ديكرينك
حجره سنه دخول وعلى وجه السرعة والسرقة برمقدار اشياسنى اخذ ايلسه
ينه قطع اولنور اكر دار كبيره اولورسه محله كبى اولور واكر صغيره اولورسه
مكان واحد كبى اولورده آنده قطع اولنمز ❊ (اونقب فدخل اوالقى) كذا رأيته
فى نسخ المتن والشرح باو وصوابه بالواو كما فى الكنز (شيئا فى الطريق) يبلغ
نصابا (ثم اخذه) قطع لان الرمى حيلة يعتادها السراق فاعتبر الكل فعلا واحدا
ولولم يأخذه اواخذه غيره فهو مضيع لاسارق ❊ وياخود بركمسه بر دار ويا دكاندن
بردلوك دلوب اكا دخول وآندن نصاب سرقه يه بالغ مالى طريقه القا بعده
آنى اخذ ايلسه يدى قطع اولنور زيرا بو مثللو شى سارقلرك عادت ايتديكى
حيله لردندر بعض اولوركه متاعله برابر خروج ممكن اولمز بس بونده نقب

ود خول والقا واخـذك كليسى فعل واحد اعتبار اولندى واكر كندوسى اخذ ايتزسه ويا غيرى كمسه اخذ ايدرسه امدى من بورملق مالى مضيع ومستهلك عد اولنور سارق اولمز بس كندويه ضمان واجب اولور قطع واجب اولمز ❊ (اوحمله على دآبة فسـاقه واخرجه) اوعلق رسنه فى عنق كلب وزجره لان سيره يضاف اليه ❊ ويا خود بردابه اوزرينه بركمسه مال مسروقى حمل وآنى سـوقله اخراج ويا آنك رسن واورغانى بركلبك بوينه تعليق وآنى زجر ايدوب سورسه قطع اولنور سيرى كندويه نسبت اولنمغله اما سوق واخراج كندودن اولمزسه قطع اولنمز ❊ (اوالقاه فى الماء فاخرجه بتحريك السـارق) لما مر (اولا بتحريكه بل اخرجه (قوة جريه على الاصح) لانه اخرجه بسببه زيلعى (قطع) فى الكل لما ذكرنا ويشكل على الاخير ما قالوا لو علقه عـلى طـائر فطـار الى منزل السـارق لم يقطع فلذا والله اعـلم جزم الحدادى وغيره بعدم القطع ❊ وياخود صويه القـا وسـارقك كندونك تحريكيله آنى اخراج ايلسـه قطـع اولنور ماسبقده مرور ايدن اخراجـك كندويه اضـافت واسنـادينـه مبنى وياخود كندونك تحريكى اولمقسزين مال مسروقى صـويك جريانـنـك قـوتى اخراج ايدرسـه اخراج كندونك القـاسى سببيله اولمغله قـول اصح اوزره ينـه قطع اولنور قطع فعلى صورمتقدمه نك كليسنه جوابدر لمـا ذكر ناقولنه حاجت بوقدر مسائل مشروحه نك علتلرينى عقبنده ذكر و بيـان ايتـديكنه بنـأ لكن صكره كى مسـئله يه كه كندى قوتيله اخرا جنه فقهـانك برمال مسروقى سارق برقوشك مثلا بوينـه تعليق ايدوب مثلا اول دخى سـارقك منزلنه طيران ايتسه قطع اولنمز قوللريله اشكال وارد اولور زيرا بونكله صويك قوتيله اخراجى ميانلرنده فرق يوقدر الله تعالى اعلم بوكا بنـأ بومسئله ده حدادى و سـائرى عدم قطعله جزم ايتديلر ❊ (وان نقب ثم (ناوله آخر من خارج) الدار (اوا دخل يده فى بيت واحد) ويسمى اللص الظريف ولو وضعـه فى النقب ثم خرج واخذه لم يقطع الصحيح شمنى ❊ بركسـه برمحلدن بردلوك آجوب بعده اول دلوكدن خارج داردن برغيرى كمسه مالى بالذات كندوسى وياداخـل دارده اولان ناقب يعنى دلوكى دان كمسـه دن اخذ ايلسـه ايكيسنه ده قطع اولمز ناقبه اولمديغى كـنـدودن اخراج اولميوب وكندونك خروجندن اقـدم ماله يداخرى استيـلا ايتـديكنه بنـأ ايكنجى يه اولميسى محل محرزك حرمتنى كندوسى هتك ايتمديكندن كويا هر يردن تمام سرقت بولنمش اولدى وياخود بركمسـه الني بربيته ادخال وآندن برمقدار نسنه اخـذ ايتسـه ينـه قطـع ايجـاب ايتز وبونوع خرسزه لص ظريف تسميه اولنور واكرسارق متـاعى مقدم درون بيتده دلوكه وضع بعده خروج ايدوب آنى اخذ ايدرسـه ينـه قول صحيحده قطـع اولماز ❊ (اوطر) اى شـق (صرة خارجة

(من)

من) نفس (الكم) فلو داخـلة قطع وفى الحل بعكسه (اوسرق) من مرعى او (من قطـار) بفتح القـاف الا بل على نسق واحد (بعيرا اوحملا) عليه (لا) يقطـع لان السـائق والقـائد والراعى لم يقصـد والحفظ ❊ واكر نفس كمدن خارجه اولان صره كه اقچه وضع اولنـان نسـنه بى شق ايدوب مثلا كرده ويا يكده مشدود دراهمى شقله اخذ ايتسـه قطع اولنمز محل محرزك حرمتى هتك اولمنمغين اما كيسـه داخل كمده قـوينده ويا جبنده اولوبده قوينى ياروب آنى اخذ ايدرسـه محـل محرزدن اولمغـله قطـع اولنور اما حلده كه رباط خارجى چوزوب درونده اولان دراهمى اخـذ صورة مشروحـه نك خلافندركه قطع اولنور مجرد باغ خارجـده اولمغله حرزاولممش اولمز وياخود برمرعادن ويابرى ارقه سنده نسق واحد اوزره يوربين دوه قطارندن بردوه يى وياوزرنده كى حملى سرقت ايلسه ينه قطع اولمز زيراسـائقله قائددن مقصود قطع مسـافه ونقل امتعه وراعيدن مراد سـومكه كودوب واوتلتمقدر حفـظ دكلدر لان السـائق آلخ تعليلى لف ونشر مشوش اوزره در وقطار كلمه سنى شارحك فتح قاف ايله ربطى ارباب لغتك بيـانلرينـه نظرا خطـادر اصل ربطلرى كسر ايله در ❊ (وان) كان معهـا حافظ او (شق الحمل فسرق منه اوسرق جوالقـا) بضم الجيم (فيه متاع وربه يحفظه اونائم عليه) اوبقربه (اوادخـل يده فى صندوق الغير او) فى (جيبه اوكمـه فاخـذ المـال قطـع) فى الكل والاصل ان الحرزان امكن دخوله فهتكه بدخـوله والا بادخال اليدفيه والاخـذ منه ❊ واكر امتعۀ مشروحـه ايله برابر حافظ اولورسـه وياخود يوكى ياريب واندن سرقت ايتسـه وياخود صـاحبى كنـدوبى حفـظ ايدر وياوزرنده وياقربنـده نائم ايكن كندوده متاعى اولان چوالى سرقت ايتسـه ويا الني غيرك صندوغنه وياجبنه ويا قوينه ادخال ومالى اخذ ايدرسـه اشـبو صـور مشروحه نك كليسنده سارقك يدى قطع اولنور اشـبو خصوصده اصل اصيل وقاعـده وتفصيل بودركه اكر محل محرز كندويه دخول ممكن ومتصور اولور شى ايسـه آنك هتكى اكا بالذات دخول ايله در يوقسـه كندويه يدى ادخال وآندن اخذيله در جوالق جيمك ضميله مفرددر جمعى جيمك فتحيله جوالق وجواليق وجوالقـات كلور ❊ فروع سرق فسطـاطا منصوبا لم يقطع ولوملفوفا اوفى فسطـاط آخر قطع فتح ❊ برسـارق قورلمش قيل چادرى سرقت ايدرسـه احرازى اولممغله قطع اولنمز واكر دورلمش ويادورلممش ديكر فسطـاطك درونـده اولورسـه محرز اولمغله قطـع اولنور ❊ اخرج من حرز شاة لاتبلغ نصابا فتبعها اخرى لم يقطع ❊ بركمسه برمحل محرزدن بررأس قيمتى نصاب سرقته بالغ اولميـان قيونى اخراج ايدوب بعده اول قيونه ديكر قيون تابع اولسـه قطع اولنمز اخذ ينـه مبـاشرت ايتديكنه نظرا بس صكره كى نك

اخذینه مباشرت اولنمش اولور ﴿ سرق مالا من حرز فدخل آخر وحمل السارق بما معه قطع المحمول فقط سراج ﴾ برسارق برمحل محرزدن برمقدار مال سرقت ایتدکدنصکره بردیکر کسه دخی اول محله دخول وسارق اوله کندونك مقدما اخذ ایتدیکی شیله برابر آنك اوزرینه برمقدار نسنه‌ده اول حمل ایله مجرد مقدمکی سارق محمول قطع اولنور صکره‌کی حمل ایده‌نه اعتبار اولنمز ﴿ (قال اناسارق هذا الثوب قطع ان اضاف) لکونه اقرارابالسرقة (وان نونه ونصب الثوب (لا) یقطع لکونه عدة لااقراردرر وتوضیحه اذاقیل هذا قاتل زید معناه انه قتله واذاقیل قاتل زیدا معناه انه یقتله والمضارع یحتمل الحال والاستقبال فلا یقطع بالشك ﴾ برکسه بن اشبوثوبك سارقیم دیرسه یدی قطع اولنور اکر سارق لفظنی مابعدنه مضاف قیلرسه زیراسرقتی اقرار ایتمش اولور واکر تنوینله ثوبی منصوب قیلرسه قطع اولنمز بوکا کوره وعد اولور اقرار اولمز لکن اضافتده‌ده مفعوله مضاف اولیجق یئه بومعنایی افاده ایدر اشبو کلامك توضیح وتنقیحی بودرکه مثلا برکسه یه اضافتله شوکسه زیدك قاتلیدر دینلسه بونك معناسی بوکسه آنی قتل ایتدی دیمك اولور واکر بلااضافة بوزیدی قتل ایدیجیدر دینورسه معناسی آنی قتل ایدر دیمك اولور بس اسم فاعلك عملی دلالت ایدرکه کندی ایله ماضی معناسی اراده اولنمدی زیرا ماضی معناسنه اولورسه انجق امام کسائیله هشام قوللری اوزره عمل ایدر جمهوره کوره ایدیمز ایمدی فعل مضارعك حاله واستقباله احتمالی اولمغله شك اولدیده قطع اولمدی ﴿ قلت وفی شرح الوهبانیة ینبغی الفرق بین العالم والجاهل لان العوام لایفرقون الان یقال یجعل شبهة لدرء الحدوفیه بعد ﴾ شارح رحمه الله تعالی دیرکه وهبانیه شرحنده مذکوردرکه عوام جهال نصبله جرمیانه‌سنی فرق وتمیز ایده مدیکندن لایق اولان قول مشروحی قائل عالممی ویاجاهلمی فرق اولنمقدن لازمدر لکن فقهانك علی وجه الاطلاق بلافرق ذکر و بیانلری انجق حدك درء ودفعنه شبهه اولمق ایچون اوله بوده بعیددر ﴿ (للامام قتل السارق سیاسة) لسعیه فی الارض بالفساد درر وهذا ان عاد واما قتله ابداء فلیس من السیاسة فی شیء نهر قلت وتقدمناعنه معزیاالبحر فی باب الوطیء الموجب للحدان التقیید بالامام یفهم انه لیس للقاضی الحکم بالسیاسة فلیحفظ والله تعالی اعلم ﴾ امامه سارقی سیاسة قتل جائزدر وجه ارضده فساده سعی ایتدیکندن لکن بوعلی الاطلاق دکلدر بلکه حموینك سراجیه‌دن نقلا تصریحی ثالثا ورابعا عودت ایدرسه سیاسة اولور یوقسه اول امردن قتلری سیاست دکلدر جور وظلمدر شارح رحمه الله تعالی دیرکه ماسبقده باب الوطیء الموجب للحدده بحره نسبت ایده‌رك نهردن نقل اولندیکه امامله تقیید

(افهام)

افهام ایدرکه قاضیه سیاستله حکم یوقدر فلیحفظ‌له بعضا کاده اجرای سیاستك جوازینه اشارت ایدر والله تعالی اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب

﴿ باب کیفیة القطع واثباته ﴾

بوبیان قطعك کیفیت واثباتنه دائر بابدر وقتاکه قطع محل محرزدن سرقتك اوزرینه ترتب ایتدیسه سرقتك عقبینده آنده ذکر ایلدی زیرا برشیئك حکمی کندودنصکره ذکر اولنور ﴿ (تقطع یمین السارق من زنده) هومفصل الرسغ ﴾ زندزانك فتحی نونك سکونیله رسغك مفصلیدرکه بلکدر رسغك مفصله اضافتی بیانیه‌در یعنی سارقك بلکندن صاغ الی قطع اولنور اصل قطع آیة کریمه ایله در یمینك قطعی عبدالله بن مسعود رضی الله تعالی عنهك نص جلیلی فاقطعوا ایمانهما قرائتنه مبنیدر بوده قراءة مشهوره‌در بونکله نصك اید یهماده کی اطلاقی تقیید اولنمش اولور بواطلاقی تقییدقیلندندر مجملی بیان دکلدر نظم مجیدده قول صحیح اوزره اجمال یوقدر تحقیق رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم واصحاب کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین صاغ الی قطع بیوردیلر ﴿ (ویحسم) وجوبا وعند الشافعی ندبا فتح (الافی حروبرد شدیدین) فلا یقطع لان الحد زاجر لامتلف ویحبس الی توسط الامر ﴾ وسارقك یدی قطع اولندقدنصکره واجب اوله‌رق حسم اولنورکه قانی سیلان ایتمسون دیو برقزدرلمش دمور ایله داغلانیلور ویا قاینامش زیت یاغنك درونه ادخال اولنور حدیث شریفده بومنوال اوزره امرك وقوعی منقولدر امام شافعی رحمه الله تعالی نزدنده حسم مندوبدر الا حرارت و برودتك شدتی آواننده بلکه مرض حالنده قطع اولنمز حد زاجر اولوب متلف اولمغین زیرا وقت مزبورلرده قطع تلفی مؤدی اولور نهایتی حبس اولنور وسط حال اولمغله ﴿ (وثمن زیته ومؤنته) کاجرة حداد وکلفة حسم (علی السارق) عندنا لتسببه بخلاف اجرة المحضر للخصوم ففی بیت المال وقیل علی المتمرد شرح وهبانیة قلت وفی قضاء الخانیة هو الصحیح لکن فی قضاء البزازیة وقیل علی المدعی وهوالاصح کالسارق ﴾ سارقك یدینی قطع ایدن حدادك اجرتی وکلفة حسم وثمن زیت امثالی حدك مؤنتی عند الحنفیه سارقك اوزرینه لازمدر کندوسی سبب اولمغله امامدعی علیهی احضار ایدن شخصك اجرتی صورة مشروحه‌نك خلافنده‌در بونك اجرتی بیت المالدندر عند البعض حضور شرعه کندی رضاسیله کلمین متمردك اوزرینه‌در شارح دیرکه خانیه‌نك قضاسنده انجق صحیح اولان قول بودر دیو مذکوردر لکن بزازیه‌نك قضاسنده بعضیلر مدعی اوزرینه‌در واصح اولان بودر دیدیلر دیو مرسومدر کالسارق

قولنی وهبانیه شارحی علی المتمرد قولنك عقبنده ذكر ایتدی بونده دخی اویله اولسه اولی اولوردی یعنی صورۀ سابقه ده اجرتك سارق اوزرینه اولدیغی مثلاو بونده ده متمرد اوزرینه‌در دیمك اولور ﴿(ورجله الیسری من الكعب ان عاد فان عاد) ثالثا (لا وحبس) وعزر ایضا بالضرب (حتی یتوب) ای تظهر امارات التوبة شرح وهبانیة ومارُوی بقطع ثالثا ورابعا ان صح حمل علی السیاسة او نسخ ﴾ اكثر علما قتنده بعد القطع ثانیا بردخی عودت ایدرسه صول ایاغی طوپوغندن قطع اولنور اوچنجیده عودت ایدوب سرقت ایدرسه قطع اولنمز بلكه حبس وضربله تعزیرده اولنور حتی كندودن توبه علامتلری سیماسنده ظاهر و نمایان اولنه‌دك بعضیلر برسنه وبعضیلر الی الموت حبس اولنور دیدیلر ثالثا ورابعا قطع اولنور دیو روایت اولنان اثرك وقوعی وار ایسه سیاسته محمولدر ویا منسوخدر امام طحاوی دیركه بوكا دائر آثار واحادیث شریفه‌یی چوق تتبع ایتدم كوره مدم ﴿ (كمن سرق وابهامه الیسری مقطوعة او شلاء او اصبعان منها سواها) سوی الابهام (او رجله الیمنی مقطوعة او شلاء) لم یقطع لانه اهلاك بل یحبس لیتوب ﴾ صورۀ مشروحه‌ده قطع اولمدیغی سرقت ایدن كمسه‌نك صول الینك باش پارمغنك مقطوعه ویا شلا ویاخود صولدن ابهامدن ماعدا پارمقلردن ایكی پارمغك ویا صاغ ایاغی مقطوعه ویا شلا اولدقده قطع اولمدیغی كیدر زیرا اشبو صور مفروضه‌لرده قطع اهلاكدر منفعت ید اولان بطشك فوتنه بناً بونلرده توبه ایتسون دیو حبس اولنور ﴿ (ولا یضمن قاطع) الید (الیسری ولو عمدا فی الصحیح نهر (اذا امر بخلافه) لانه اتلف واخلف من جنسه ماهو خیرمنه وكذا لو قطعه غیر الحداد فی الاصح ﴾ قول صحیحده هر نقدر قصدا دخی اولورسه‌ده یدیسرایی قطع ایدن حداد ضامن اولمز اگر خلافیله مأمور اولدیسه زیرا مزبور قاطع ید یسرایی تلف ایتدیسه آندن خیرلو بطشده قوتلو اولان آنك جنسندن كندویه یمینی خلف ایتدی ینه بویله قول اصححده ضامن اولمز اگر قاضی اقامۀ حدایدن كمسه‌یه قطعله امر ایتدكدن صكره یدیسرایی قطع ایدرسه ﴿ (ولو قطعه احد قبل الامر والقضاء وجب القصاص فی العمد والدیة فی الخطأ وسقط القطع عن السارق) سواء قطع یمینه او یساره (وقضاء القاضی بالقطع كالامر) علی الصحیح (فلا ضمان) كافی ﴾ سارقك یدنی بركمسه قطعله قضا وامر اولنمزدن مقدم قطع ایتسه اگر قصدی ایتدیسه قصاص وخطا ایسه دیت واجب اولور وسارقدن قطعده ساقط اولور گرك صاغی قطع اولنسون وگرك صولی و قول صحیح اوزره

قاضینك قطعله قضاسی امر كبیدر ایمدی قاطعه ضمان ایجاب ایتز ﴿ وفی السراج سرق فلم یؤاخذ بها حتی قطعت یمینه قصاصا قطعت رجله الیسری ﴾ وسراجده مذكوردركه بركمسه سرقت ایدوب وآنك ایچون مؤاخذه اولنمزدن اقدم صاغ الی قصاصا قطع اولنسه صول ایاغی حدا قطع اولنور حین قطعده محل كندی بولنمغله ﴿ (وطلب المسروق منه) المال لا القطع علی الظاهر بحر (شرط القطع مطلقا) فی اقرار وشهادة علی المذهب لان الخصومة شرط لظهور السرقة (وكذا حضوره) ای المسروق منه (عند الاداء) للشهادة (و) عند (القطع) لاحتمال ان یقرله با لملك فیسقط القطع لاحضور الشهود علی الصحیح شرح المنظومة واقره المصنف ﴾ مذهب مختار اوزره سرقت گرك اقرار یله ثابت اولسون وگرك بینه ایله قطعك وجوبنك شرطی مال صاحبنك مالی طلبیدر ظهور سرقتده خصومت شرط اولمغله قول ظاهر اوزره مسروق منهك قطعی طلبی شرط دگلدر زیرا قطع حق الله اولمغله آنك طلبنه عبد قادر اولمز دخی شهادتی ادا وقطع وقتنده مسروق منهك حضوری شرطدر سارقه ملكی اقرار یله قطعك سقوطی احتماله بناً وقول صحیح اوزره شهودك حین قطعده حضوری شرط دگلدر بو مضمونی مصنف مرحوم دخی اقرار ایلدی ﴿ قلت لكنه مخالف لما قدمه متنا وشرحا فلیحرر وقد حرره فی الشرنبلالیة بما یفید ترجیح الاول فتأمل ﴾ شارح رحمه الله تعالی دیركه اشبو شهودك عدم حضوری قولی متنده وشرحده ذكری سبقت ایدن حضورك شرطیتنه مخالفدر وبویله تحریر ایدیورلر وشرنبلالیه‌ده قول اولكه شهودك حضورینی ترجیح ایدر مفادی تحریر ایلدی فتأمل دقت مقامنه اشارتدر كه امام اعظم رحمه الله تعالی ورضی عنه قول اخیرنده حضورك عدم شرطیتنه قائل اولدی ایمدی مجتهدك رأی باصوابلرینك استقرار ایتدیكی قوله اعتماد لازمدر ﴿ ثم فرع علی قوله وطلب المسروق الی آخره فقال (فلو اقرانه سرق مال الغائب توقف القطع علی حضوره ومخاصمته و) كذا (لو قال سرقت هذه الدراهم ولا ادری لمن هی اولا اخبرك من صاحبها لا قطع) لانه یلزم من جهالته عدم طلبه ﴾ بعد ازین مصنف كتاب جزاه الله تعالی یوم الحساب وطلب المسروق منه قولنه مسئله تفریع ایتدیركه قچان بركمسه اقرار ایتسه كه بر غائبك مالنی كندوسی سرقت ایتدی ایمدی آنك قطع یدی اول غائبك حضورنه ومخاصمه‌سنه توقیف اولنور ینه بویله اشبو دراهمی سرقت ایتدم وكیمك اولدیغنی بیلمم ویا صاحبندن سزه خبر ویرمم دیسه قطع اولنمز زیرا صاحب مالك جهالتندن مطالبه اولنمسی لازم گلور ایكنجی صورتده حاكك مجهولی اولور

﴿(و) كل (من له يد صحيحة ملك الخصومة) ثم فرع عليه بقوله (كمودع وغاصب) ومرتهن ومتول واب ووصى وقابض على سوم الشراء (وصاحب ربا) بان باع درهما بدرهمين وقبضهما فسرقا منه لان الشراء فاسدا بمنزلة المغصوب بخلاف معطى الربا لانه بالتسليم لم يبق له ملك ولا يد شمنى ﴾ هر بر كسه كه بر مالده كندى ايچون يد صحيحه اوله مثلا عنده نه بر نسنه امانت وضع اولنان كسه كه دالك قحيله مودع ويا بر كسه نك مالنى غصبا اخذ ايدن غاصب ورهن اخذ ايدن مرتهن ووقفك متوليسى وصغيرك مالنه متصرف اولان باباووصى وسوم شرا ايله مال قبض ايدن وصاحب ربا كبى كسه لردن بر نسنه سرقت اولنسه كندولرى سارقدن خصومته مالك اولورلر كه اصل مال صاحبى حاضر اولسون ويا اولمسون سارقله كندولرى ايچون شرعا مخاصمه واردر صاحب ربانك تصوير مسئله سى مثلا بر كسه بر درهمى ايكى درهمه بر آخره بيع وآنى قبض ايدوب صكره اول ايكى درهم كندودن سرقت اولنمغله در زيرا شراى فاسد ايله اخذ اولنان مال مغصوب منزله سنده در ايمدى سارقدن كندونك مخاصمه سيله يدى قطع اولنور اگر مال نصاب سرقت اولورسه مثلا بيع مزبور اون درهمى يكرمى درهمه اولمغله اولديغى كبى شارح مرحومده تصويرده بويله اينسه مناسب اولوردى اما رباويرن كسه بونك خلافنه دركه آنى اداسيله كندوده نه ملك باقى قالور ونه ده يدى يعنى سارقدن كندوسى مطالبه ايده مز لكن آكل ربادن تضمين واسترداده قادر در ﴿ ولا قطع بسرقة اللقطة خانية (ومن لا) يد له صحيحة (فلا) يملك الخصومة كسارق سرق منه بعد القطع لم تقطع بخصومة احد ولو مالكا لان يده غير صحيحة كما يأتى آنفا ﴾ لقطه نك سرقتيله قطع اولنمز وكندى ايچون يد صحيحه اولميان كسه خصومته مالك اولمز شول بر سارق كبى كه كندونك يدى قطع اولندقدنصكره مال مسروق كندودن دخى سرقت اولنه ايمدى سارق ثانى نك يدى بر احدك خصومتيله قطع اولنمز هر نقدر مخاصمه ايدن اصل مال صاحبى اولورسه ده زيرا يدى صحيحه دكلدر نتكم قريبا كلور آنفا كلمه سى صاحب وكتف وزننده قرائت اولنور مذساعة معناسنه دركه بزه قريب اولان وقتك اولى ديمك اولور ماضى يه ومستقبله عامدر ﴿(ويقطع بطلب المالك) ايضا (لو سرق منهم) اى من الثلاثة وكذا بطلب الراهن مع غيبة المرتهن على الظاهر لانه هو المالك ﴾ ما رالذكر مودع وغاصب وصاحب ربادن مال سرقت اولنسه كندولرى ايچون يد صحيحه اولمغله خصومته مالك اولدقلرى كبى اصل مال صاحبنك

طلب ومخاصمه سيله يد سارق قطع اولنور مسروق منهلر كه مودع وغاصب امثاللريدر حاضر اولسونلر ويا اولمسونلر ينه بويله قول ظاهر اوزره مرتهن غائب اوله رق راهنك طلبيله ده قطع اولنور اصل مالك كندوسى اولمغله ﴿ لا بطلب المالك للعين المسروقة (او) بطلب (السارق لو سرق من سارق بعد القطع) لسقوط عصمته (بخلاف ما اذا سرق) الثانى من السارق الاول (قبل القطع) اوبعد ما درئ بشبهة (فانله ولرب المال القطع) لان سقوط التقوم ضرورة القطع ولم توجد فصار كالغاصب ثم بعد القطع هل للاول استرداده روايتان واختار الكمال رده للمالك ﴾ بعد القطع عين مسروقه يه مالك وياسارقدن سارق آخر سرقت ايدرسه آنك طلبيله قطع اولنمز سارق حقنده مالك عصمتى ساقطه اولمغله زيرا كندونك حقنده مال متقوم دكلدر حتى هلاكيله ضمان لازم اولمز اما سارق اولدن سارق ثانى قبل القطع ويا بر شبهه ايله قطع واقع اولدقدنصكره سرقت ايدرسه صورة مشروحه نك خلافنده دركه بونده سارق ومال صاحبيچون قطع واردر زيرا سارق حقنده تقومك سقوطى قطع صورتنه مبنى ايدى بس اول بولنمغله سارق غاصب كبى اولدى بوندنصكره بعد القطع سارق اوله مال مسروقى استرداد وارميدر الجواب بر روايتده كندويه مال صاحبنه رد واجب اولمغله استرداده محتاج اولديغندن استرداد واردر وبر روايتده كندى ايچون ولايت استرداد اولمغين استرداد يوقدر كمال اشبو روايتى اختيار ايتديه وهلهٔ اولى دن اصل مال صاحبنه رد اولنور ديدى ﴿(سرق شيئا ورده قبل الخصومة) عند القاضى (الى مالكه) واو حكما كاصوله ولو فى غير عياله (او ملكه) اى المسروق (بعد القضاء) بالقطع ولو بهبة مع قبض (او ادعى انه ملكه) وان لم يبرهن للشبهة (او نقصت قيمته من النصاب) بنقصان السعر فى بلد الخصومة (لم يقطع) فى المسائل الاربع ﴾ بر كسه بر نسنه سرقت ايدوب قاضى حضورنده مرافعه وخصومتدن اقدم حقيقة بالذات مالكنه وياهر نقدر مؤنتلرنى تعهد والتزام ايدنديكى عيالنده اولميان اصول مثللو حكما مالكنه اول مالى رد ايلسه قطع ايجاب ايتمز خصومت سرقتك ظهورينه شرط اولمغله وياخود سارق كندويه قطعله قضا وحكمدنصكره مال مسروقه مالك اولسه هر نقدر مالكيتى هبه مع القبض سببيله اولورسه ده وياخود سارق مال مسروقى بنم ملكمدر ديو ادعا ايدسه هر نقدر اثبات بينه ايده مسه ده شبهه يه بناءً وياخود بلدهٔ خصومتده مال مسروقك سعرنده نقصان طارى اولمغله قيمتى نصابدن نقصان اولسه اشبو مسائل اربعده قطع اولنمز ﴿(اقر بسرقة نصاب ثم ادعى احدهما شبهة) مسقطة للقطع

(لم يقطعا) قيد باقرارهما لانه لواقر انه سرق وفلان فانكر فلان قطع المقر كقوله قتلت انا وفلان ✽ ايكى كسه سرقت نصابى اقرار صكره بريسى قطعى اسقاط ايدر برشبهه ادعا ايتسه قطع اولنمز زيرا رجوع نفس رجوع ايدنده عاملدر ديكرى حقنده مورث شبهه‌در لكن مالك ضمانى لازمدر واكر ايكيسى بردن اقرار ايتميوب بلكه برى كندوسى وفلان سرقت ايتدى ديو اقرار وفلان انكار ايتسه بالكز اقرار ايدن قطع اولنور آنك تكذيبنده مشاركتلرى اولمغله تكم برمقرك بن وفلان قتل ايتدك قولنده اولديغى كبى ✽ (ولوسرقا وغاب احدهما وشهد) اى شهد اثنان (على سرقتهما قطع الحاضر) لان شبهة الشبهة لاتعتبر ✽ ايكى كسه سرقت ايدوب بعده بريسى غائب اولوب ايكى كسه ده كندولرينك سرقتلرى اوزرينه شهادت ايتسه‌لر فقط حاضرك يدى قطع اولنور زيرا برينك غائب اولمسى اوزرينه سرقتك ثبوتنه مانع اولمغله اول برمعدوم اولدى ايمدى عدم شبهه ايراث ايده مديكندن آنك شبهه‌سى شبهة شبهه اولمغله اكا اعتبار اولنمدى ✽ (ولواقر عبد) مكلف (بسرقة قطع وترد السرقة الى المسروق منه) لوقائمة (كما لوقامت عليه بينة بذلك) لكن (بشرط حضرة مولاه عند اقامتهما) خلافا للثانى لاعند اقراره لمحد اتفاقا ✽ برعبد مكلف سرقتى اقرار ايدرسه يدى قطع اولنور سرقت كه مال مسروق موجود ايسه صاحبنه رد اولنور نتكم سرقت اوزرينه بينه ايله اثبات اولنديغى صورتده اولديغى كبى لكن اثباتده شهادت وقتنده سيدينك حضورى شرطدر امام ابى يوسف ايچوندر اختلاف حدى موجب مثلا سرقت كبى برنسنه‌يى عبدك اقرارى وقتنده اتفاقا مولاسنك حضورى لازم دكلدر ✽ (ولاغرم على السارق بعد ماقطعت يمينه) هذا لفظ الحديث درر وغيرها ورواه الكمال بعد قطع يمينه ✽ سارقك يدى قطع اولندقدنصكره مال مسروق ضايع اولديغنه نظرا اوزرينه غرمكه ضمان يوقدر اما موجود ايسه رد اولنور ايمدى متنك ذكر آتى وترد العين قولى اشبو ولاغرم مضمونتك مفهوم مخالفنى تصريحدر دررك وسائر معتبراتك بيانلرينه كوره متنك عباره سى لفظ حديث شريفدر كمال حديث شريفى بعد قطع يمينه روايت ايلدى ومنحك بيانه نظرا {لايغرم صاحب سرقة اذا اقيم عليه} روايتى دخى واردر بعد ماقطعت يمينه روايتنه كوره ما مصدريه اولور كمالك روايتى مثللو بعد قطع يمينه معناسى اراده اولنور احدهما آخر معناسنه اولمش اولور روايت اولمديغنه كوره روايت بالمعنى قبيلندن اولور ✽ (وترد العين لوقائمة) وان باعها اووهبها لبقائها على ملك مالكها ✽ واكر عين مسروقه قائمه ايسه

رد اولنور هرنقدر آنى بيع وياهبه ايتمش ايسه‌ده اصل مالكنك ملكى اوزره باقى اولمغله يعنى مشتريدن ويا موهوب لهدن استرداد اولنور حتى كندويه آنكله انتفاع حلال اولمز كوملك ياپمش اولسه لبسى حلال اولمز ✽ (ولافرق فى عدم الضمان) (بين هلاك العين واستهلاكها فى الظاهر) من الرواية لكنه يفتى باداء قيمتها ديانة وسواء كان الاستهلاك (قبل القطع او بعده) مجتبى وفيه لواستهلكه المشترى منه اوالموهوب له فللمالك تضمينه ✽ ظاهر روايتده سارقه عدم ضمانده عين مسروقدنك كندولك هلاكيله وسارقك استهلاكى ميانه‌لرنده فرق يوقدر لكن استهلاك قطعدن مقدم اولسون ويا موخر اولسون ديانة سارقه مال مسروقك قيمتنى ادا ايله افتا اولنور قضا وحكم اولمز مجتبا ده مرسومدركه مال مسروقى سارقدن اشترا ايدن كسه ويا موهوب له استهلاك ايدرسه مال صاحبيچون آنى تضمين واردر ايمدى مشتريده سارقه ويرديكى ثمنله كندويه رجوع ايدر قيمتيله ايده‌مز ✽ (ولوقطع لبعض السرقات لم يضمن شيئا) وقالا يضمن مالم يقطع فيه) سرقت اولنان مالرك بعضيسندن ناشى بردفعه قطع وقوع بولدقدنصكره سارق برنسنه‌يى ضامن اولمز زيرا قطع سرقاتك جمله‌سيچون واجب اولمغله جمله‌سنك ضمانى باطل اولور امامين كندى ايچون قطع اولنمديغى مالى ضامن اولور بيورديلر ✽ (سرق ثوبا فشقه نصفين ثم اخرجه قطع ان بلغت قيمته نصابا بعد شقه مالم يكن اتلافا) بان ينقص اكثر من نصف القيمة فله تضمين القيمة فيملك مستندا الى وقت الاخذ فلاقطع زيلعى ✽ بركسه برثوبى سرقت ايدوب بعده مالكك منزلنده ايكى پاره ايدوب صكره آنى اخراج ايلسه اكر بعد الشق قيمتى نصابه بالغ اولوب شق كندوينى اتلاف ايدوب قيمتنك نصفندن اكثرينى تنقيص ايتمش سه يدى قطع اولنور واكر وجه مشروح اوزره شق اتلاف اولمشسه انجق قيمتنى ضامن اولور ايمدى سارق اخذى وقتنده اكا مالك اولمغله بس قطع اولنمز ✽ (وهل يضمن نقصان الشق مع القطع صحح الخبازى لا وقال الكمال الحق نعم ومتى اختار تضمين القيمة يسقط القطع لما مر ✽ سارقك ثوبى ايكى پاره ايدوب واتلاف اولمديغنه كوره قطعله برابر نقصان شقى ضامن اولورمى امام خبازى اولمسنى تصحيح ايلدى زيرا نقصان شقى ضامن اولدقده ثوبدن برجزئى ضامن اولمغله اول جزئه مالك اولورده مال مشترك اولديغندن قطع اولنمز كمال حق اولان بلى ضامن اولور ديدى وهرنه زمانكه تضمين قيمتى اختيار ايدرسه قطع ساقط اولور مار الذكر وقتنه مستندا ماله مالك اولور مضمونته بنا ✽ (ولوسرق شاة فذبحها فاخرجها لا) لمامر انه لاقطع فى اللحم (وان بلغ

لحمها نصابا) بل يضمن قيمتها ﴾ بركسه برقيونی سرقت واول محلده ذبح بعده
آنی اخراج ایلسه سابق الذکر لحمده قطع اولمز مفادینه بناً قطع ایجاب
ایتمز هرنقدر لحمی نصابه بالغ اولورسه‌ده بلکه قیونك قیمتنی شرعا ضامن اولور
﴿ (ولوفعل ماسرق من الحجرين وهو قدر نصاب) وقت الاخذ (دراهم
ودنانير) اوآنية (قطع وردت) وقالا لا رد لتقوم الصنعة عندهما خلافا له
واما نحو النحاس لوجعله اوانی فان كان يباع وزنا فكذلك وان عددا فهی
للسارق اتفاقا اختيار ﴾ برکسه اخذی وقتده نصاب سرقه اولان سرقت
ایتدیکی التون وکموشی دراهم ودنانیر ویاقاب یاپسه یدی قطع وکندولری رد
اولنور امامين رحمهما الله تعالی رد اولنمز دیدیلر کندولرینك عندلرنده صنعت
عینی واسمی تبدیل وتغییر ایتکله صنعت متقوم اولمغله امام اعظم ایچوندر
اختلاف اما نحاس امثالی شیلری سارق اوانی قیلسه ایمدی اول آنیه‌لر
وزنا بیع اولنورلرسه بنه بویله اختلاف مشروح کندوده جاری اولورده
امام اعظم رحمه الله تعالی نزدنده صنعت کندویی حالت اولیسندن اخراج
ایتمز امامينه کوره ایدر واکر اوانی عددا بیع اولنورسه اول انلر اتفاقا
سارقك اولور ﴿ (ولوصبغه احمر اوطحن الحنطة) اولت السويق (فقطع
لارد ولاضمان) وكذا لوصبغه بعد القطع بحر خلافا لما فی الاختيار ولوصبغه
اسود رده لان السواد نقصان خلافا للثانی وهو اختلاف زمان لا برهان ﴾
برسارق مال مسروقی قرمزیه بویاسه ویابغدایی اون ایتسه وياسويقه
بال ویایاغ خلط ایدوب اصلتسه‌ده صکره یدی قطع اولنسه کندویه اول
مالك ردیده لازم کلمز ضمانیده بعد القطع صبغ ایدرسه حکم بنه بویله‌در
اختلاف اختیا رده‌کی مضمونکدر واکر سواده صبغ ایدرسه رد ایدر سواد
نقصان اولمغله مالکك ملکندن انقطاعنی ایجاب ایتمز اختلاف امام ثانیچوندر
مشار الیه سواده حمرت کبی زیاده اولمغله رد ایتمز دیدی لکن امام ابی یوسف
بواختلافی اختلاف زماندرکه کندولرینك وقتلرنده ناسك سوادی لبس ایتیوب
امامینك زمانلرنده لبسلری ایچوندر یوقسه برهان ودلیللرینك اختلافنه مبنی
دکلدر ﴿ (سرق فی ولاية سلطان ليس لسلطان آخر قطعه) اذلا ولاية له
على من ليس تحت يده فليحفظ هذا الاصل ﴾ برسارق برسلطانك ولايتنده
سرقت ایتسه دیکر سلطان ایچون آنك یدنی قطع یوقدر زیرا کندی ایچون
تحت ولایتنده اولمیان کسه‌یه ولایت یوقدر حدود خصوصنده اشبو
اصل وقاعده حفظه وضبطه سزادر ﴿ (اذا كان للسارق كفان فی معصم
واحد) قيل يقطعان وقيل (ان تميزت الاصلية وامكن الاقتصار على قطعها

لم يقطع الزائد) لانه غير مستحق للقطع (والا) تكن متميزة (قطعا هو المختار)
لانه لا يتمكن من اقامة الواجب الابذلك سراج ﴾ معصم مچك کمری وصادك
قبضیله قولده‌کی بله‌زك‌یریکه موضع سواردر سارقك برمعصمنده ایکی کف
اولسه عند البعض ایکیسیده قطع اولنور بعضیلر کف اصلیه‌سی زائددن
متمیزه اولوب وفقط کندویی قطع اوزره اقتصار ممکن اولورسه زائد قطع
اولنمز دیدیلر زائد قطعه مستحق اولمغله واکر متمیزه اولمزسه ایکیسیده قطع
اولنور انجق مختار اولان قول بودر زیرا واجبك اقامه‌سی انجق ایکیسنك
قطعیله ممکن اولدی والله سبحانه وتعالی اعلم واستغفر الله العظيم

﴿ (باب قطع الطريق) ﴾

مار الذکر سرقت صغرانك اشبو کبری اوزرینه تقدیمی وقوعا کثیر اولوب
وقلیلدن کثیره ترقیچوندر ﴿ وهی السرقة الكبرى ﴾ اشبو قطع طریق سرقت
کبرادر بوکا سرقت اطلاقی مجازدر کندوده اختفا اولمغله زیرا بونلرده اما مدن
وولاتدن اختفا ایدرلر وسرقت کبی اولمسی بونلر کسیلوب امنیت بالکلیه سلب اولنوب
عامهٔ مسلمین متضرر اولدقلرینه مبنیدر سرقت صغرانك ضرری مسروق منه
خاصدر وبونك مقتضاسی قتل وآنك‌کی قطع ید ورجل اولمغله بوآندن اغلظدر
وقطع الطریقده‌کی اضافت لادنی ملابسه‌در یعنی قطع المارة فی الطريق
مراددر ویاخود ماریه طریق اطلاقی محلك اسمیله حاله تسمیه قبیلندندر واشبو
قطع طریق ایچون فقها برازشرط بیان ایتدیلر اولا بوفعل شنیعه مباشرت
ایدن کمسه‌لر قوت وشوکت صاحبی قوم اولملی وخارج مصرده اولملی ایمدی
مصرده وقربنده وقریه‌لر میانه‌لرنده اولماز امام ابی یوسف ایچوندر اختلاف
مشار الیه شهرده لیلا تحققنه قائلدر ومصلحة ناس ایچون فتوی بوقول اوزرینه
اولدی تکم اختیار وقهستانی امثالی سائر معتبراتده بویلجه مرسومدر دخی
دار اسلامده اولوب واخذ اولنان مالك نصاب سرقته بلوغی وقطاع طریقك
کلیسنك مال صاحبلرینك حقلرنده اجانبدن اولملری وقطعك وجوبنه
اهل اولوب وقبل التوبه اخذ اولنملری ﴿ (من قصده) ولوفی المصر ليلا به يفتى
(وهو معصوم على) شخص (معصوم) ولوذميا فلوعلى المستأمنين فلا حد
(فاخذ قبل اخذ شیء وقتل) نفس (حبس) وهو المراد بالنفی فی الآية ﴾
شول برمعصوم که حربی اولمیان کمسه بر دیکر شخص معصوم اوزرینه
هرنقدر ذمی ویا عبد اولورسه‌ده قطع طریقه قصد ایدوب وقول مفتی به

اوزره هرنقدر کیجه‌لین مصرده دخی اولورسه‌ده بعده من بور قاصدبر نسنه
اخذ وقتل نفس ایتمدین اخذ وکرفت اولنسه ضرب کبی بر نسنه ایله
تعزیر اولندقدنصکره حبس اولنور پس عصمت لازمه اولمغله مستأمنلر او زرینه
قصدده حد ایجاب ایتز بوکا کوره عصمت مؤبده ارا ده اولنمش اولور
و{ اوینفوا من الارض } آیهٔ کریمه‌سنده نفیدن مراد بو حبسدر زیرا مادام حیاتده
اولدقجه جمیع ارضدن نفی اراده اولنمز و بر بلده‌دن بلدهٔ اخرایه نفیله ده
عباد اللهدن اذاسنی دفع فائده‌سی حصول‌پذیر اولمز ودار اسلامدن دار حربه
نفی دخی اولمز کندوسنی معاذالله تعالی ردته تعریض اولمغله ایندی ارادهٔ
مشروحه ثابت اولدی پس حبسیله کویا اهل ارضدن شرقی دفعله ارضک
جمیعندن نفی اولنمش اولور زیرا محبوسده اولان کمسه دنیادن خروج ایتمش
دینور نتکم بعض شاعر ماهر بو مضمونی شعرلرنده بیو رمشلر (نظم)
*خرجنا من الدنیا ونحن من اهلها *فلسنا من الاحیاء فیها ولا الموتی *اذا جاءنا
السجان یوما لحاجة *عجبنا وقلنا جاء هذا من الدنیا *وظاهر ان المراد
توزیع الاجزیة علی الاحوال کما تقرر فی الاصول * وظاهر اولان بو که اصولده تقرر
اولندیغی مثلو مراد جزالری جنایتلرینک اوزدلرینه توزیعدر زیرا
علی الاطلاق عمل اقتضا ایدرکه جنایتلرک اغلظی اوزره جزالرک اخفنه ترتبی
وبونک عکسی جائز اوله بو بابده شرع وعقل قواعدینه مخالف بناءبرین اغلظی
اغلظه واخفی اخفه توزیعله حکم واجب اولدی زیرا جنایتده تفاوتله عقوبتده
تسویه حکمت ومصلحتدن دکلدر * (بعد التعزیر) المباشرة منکر التخویف
(حتی یتوب) لا بالقول بل بظهور سیماء الصلحاء اویموت * یعنی قاصد مرقومک
ناسی تخویف منکر ومضرتنه مباشرتنه بناءً حبسی ضرب مثلو شیله تعزیردن
صکره اولور بوندن ظاهر اولان مجرد حبس تعزیر دکلدر ماسبقده حبسنه
تعزیردن عد ایتدیلر ایسه‌ده بو مقامده آندن ماعدا تعزیر ده لازم اولدی
وحبسنک نهایتی کندودن سیمای صلاح ظاهر ونمایان اولمغله توبه ویا وفات
ایتمه‌دکدر مجرد قولا توبه‌سنه اعتبار اولنمز *(وان اخذ مالاً معصوما) بان
یکون لمسلم اوذمی کامر (واصاب منه کلا نصابا قطع یمینه ورجله من خلاف ان
کان صحیح الاطراف) لئلا یفوت نفعه وهذه حالة ثانیة * ایندی قاصد من بور
طرف شرعدن حفظ وصیانتیله امر اولنان مسلم و یاذمینک مال معصوم ومحفوظنی
اخذ وقطاع طریقلردن هر برینه نصاب سرقتکه اون درهم ویا اول قیمتده
مال اصابت ایدرسه اکر صحیح الاطراف ایسه خلافدن بر الی و بر ایاغی
قطع اولنور منفعتی بالکلیه فوت اولمسون ایچون بو احوال اربعه‌نک

ایکنجیسیدر *(وان قتل) معصوما (ولم یأخذ) مالاً (قتل) هذه حالة ثالثة
(حداً) لا قصاصا (فلذا لا یعفوه ولی ولا یشترط ان یکون) القتل (موجبا
للقصاص) او جوبه جزاء المحاربته لله تعالی بمخالفة امره وبهذا الحل یستغنی
عن تقدیر مضاف کما لا یخفی * واکر من بور معصومی قتل ایدوب مالی اخذ
ایتزسه حداً که حق الله اوله‌رق قتل اولنور قصاص اولمز واوزرینه
تمازده قلنمز پس حق الله اولمغله اشبو قتلی مقتولک ولیسی عفو ایدمز بلکه
امام دخی عفو ایدمز رسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلمک
{ تعافوا الحدود فیما بینکم فاذا وقعت الی الامام فلا عفا الله عنه ان عفا } قول
شریفلرینه بناءً یعنی سزلر میانه‌لرکزده وقوع بولان حدی موجب نسنه‌لری
عفو وصفح ایدیکز اما حاکمه مرافعه اولندقدنصکره عفو ایدن کمسه‌یه الله تعالی
عفو ایله معامله ایتمسون و بالذات قاتلک مباشرتی والهٔ جارحه ایله اولمق امثالی
قصاصی موجب اولان شیلر بو قتلده شرط اولمدی اشبو قتل حق سبحانه
وتعالی حضرتلرینک امر شریفلرینه مخالفتیله کویا آنکله محاربه‌سنه
جزا اوله‌رق واجب اولمدی پس جنایت مقابله‌سنده اولمغله کندوده قاتل ایله
قاتل اولمسان برابر اولدی لکن کندو زندن برشنک قتل اولنمسی شرطدر واشبو
محاربه‌یی مخالفة امر ایله حل وبیانله الله تحلیلک { انما جزاء الذین یحاربون
الله ورسوله } نظم شریفنده عباد مضافنی تقدیر ایله عباد الله سکنده دیمک
تکلفندن استغنا اولندی اکا حاجت مس ایتمدی ومحاربه کندی باشندن اوله‌رق
مشارکت مقاتله دکلدر ومخالفته محاربه اطلاقی مسببک اسمنی سببنه اطلاق
قبیلندندر ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه محاربه امر شریفلرینه
عصیانلریله‌در ویاخود کندولری طریق مسلمینی حافظ ونکهبان اولدقلرینه
مبنیدر وکندولرندنصکره خلفا وملوک کندولرینک نائبلریدر یعنی کندولرینک
حفظنه بالذات ویا نائبی واسطه‌سیله نصب نفس والتزام ایتدکلری طریقی
قطع ایدن کمسه کندولریله محاربه ایتمش اولورلر *(و) الحالة الرابعة
(ان قتل واخذ) المال خیر الامام بین ستة احوال ان شاء (قطع) من خلاف
(ثم قتل او) قطع ثم (صلب) اوفعل الثلاثة (او قتل) وصلب او قتل فقط
(او صلب فقط) کذا فصله الزیلعی ویصلب (حیا) فی الاصح وکیفیته
فی الجوهرة * دردنجی حالت قطاع طریقلک هر برلری قتل ونصاب سرقته
بالغ مالی اخذ ایدرلرسه امام التی حال بیننده مخیردر دیلرسه مالی اخذلرینه
جزاءً خلافدن الینی و ایاغنی قطع ایدوب صکره قتل ایدر ویا قطع ایدوب صکره
صلب ایدر ویا اوچنده ایشلر ویا قتل وصلب ایدر ویا فقط قتل ویا فقط حیا صلب ایدر

زیلعی اشبو منوال مشروح اوزره بومقامی تفصیل وبیان ایلدی وقول اصحده حیاصلب اولنور وصلبك کیفیتی جوهره‌ده مرسومدرکه ارضه برآغاج دیکوب بعده اکا عرضا برغاج دخی ربط ایدوب ومصلوبك اياقلرینی آنك اوزرینه وضع بعده مافوقنه برآغاج دخی قیلوب اللرینی اکا ربط بعده صول ممه‌سنه رمحله طعنله موتنه‌دك تحریك اولنور ﴿ (ویبعج) بطنه (برمح) تشهیراله ویخضخضه به (حتی یموت ویترك ثلاثة ایام) من موته ثم یخلی بینه و بین اهله لیدفنوه (لااکثرمنها) علی الظاهر وعن الثانی یترك حتی یتقطع ﴾ مصلوب مزبورك مزرقله کندوبی تشهیر ایچون قارنی شق اولنور وکندوبی رمحله تحریك ایدرحتی وفات ایده‌نه‌دك ووفاتی وقتندن اوچ کون مصلب ترك اولنور صکره کندیله صاحبلری میانه‌لری تخلید اولنورکه حتی آنی دفن ایده‌لر روایت ظاهره اوزره اوچ کوندن زیاده ترك اولنمز رایحه‌سندن ناسی صیانت ایچون امام ثانیدن پاره پاره اولنه‌دك ترك اولنمیده مرویدر ﴿ (وبعد اقامة الحد علیه لایضمن مافعل) من اخذ مال وقتل وجرح زیلعی (وتجری الاحکام المذکورة (علی الکل بمباشرة بعضهم) الاخذ والقتل والاخافة ﴾ واوزرلرینه حد اجرا اولندقدنصکره اخذ واتلاف ایتدکاری مال وقتل وجرحی ضامن اولمزلر وحبس وتعزیر ویافقط قطع ویامجرد قتل ویاتخییر بین الاحوال احکام مشروحه‌سی قطاع طریقك بعضلرینك اخذ وقتل واخافه افعال ناسزاسنه مباشرتلریله کلیسنك اوزرینه جاریه اولور ﴿ (وحجر وعصالهم کسیف و الحالة الخامسة (ان انضم الی الجرح اخذ قطع) من خلاف (وهدر جرحه) لعدم اجتماع قطع وضمان ﴾ قطاع طریق حقنده طاش وعصاسیف کبیدر قتغیسیله قتل ایدرلرسه قتل اولنورلر اما م اعظم رحمه الله تعالی ورضی عنده شیٔ مثقله قتلده قصاصك عدم وجوبنه قائل ایسه‌ده بونلرك قتللری حدادر قصاصا دکلدر حالة خامسه جرحه اخذ مالده منضم اولسه خلافدن قطع اولنوب وجراحتك هدر اولمسیدر یاره براولسون متعدد اولسون قطعله ضمانك عدم اجتماعنه بناءً ﴿ (وان جرح فقط) ای لم یقتل ولم یأخذ نصابا قال الزیلعی ولوکان مع هذا الاخذ قتل فلا حد ایضا لان المقصود هنا المال وهی من الغرائب (اوقتل عمدا) واخذ المال (فتاب) قبل مسکه ومن تمام توبته رد المال ﴾ قطاع طریق ابناء سبیلدن برینی فقط جرح ایدوب قتل ایتمیوب ونصابه بالغ مالی اخذ ایتمه ویاخود عمدا قتل ومالی اخذ ایدوب وکندوسی کرفت اولمازدن مقدم تائب ومستغفر اولسه حد ایجاب ایتز وان جرح شرطنك جوابی ذکر آتی فلا حد قولیدر

اشبو اخذ اولنمزدن مقدم توبه ایتدیکنه نظرا حدك سقوطی { انما جزاء الذین } آیت کریمه سنك مابعدنده‌کی { الا الذین تابوا من قبل ان تقدروا } نظم مجیدنده‌کی استثنایه مبنیدر زیرا استثنای مشروح ماقبلنده‌کی جمله‌لره مصروفدر وجمله‌لرك کلیسی محاربه‌یه جزادر اما آیة قذفده‌کی استثنا بونك خلافنده‌در وتوبه‌سنك تمامندندر امامك کندوبی اخذندن اقدم مال صاحبنك خصومتنی قطع ایچون مالی ردی اما حق شرع اولان حدك سقوطیله حق عبد ساقط اولمز قصاص ویا ارش ویا عفو اولنانك حقیدر مطالبه‌یه قادرلردر زیلعی دیرکه اشبو مادون النصاب مالی اخذ ایله برابر قتلده اولسه‌ینه حد اولمز بونده قطاع طریقك اصل مقصودلری مال اولوب قتل طفیلی اولدی اما فقط قتل اولندقده حدك وجوبی مقصدلری قتل اولدیغنه مبنیدر بنا برین بو مسئله‌یی غرائبدن عد ایتدیلرکه مال ایله معاقتلده حد اولمیور مجرد قتلده حد اولیور دیو ﴿ ولولم یرده قبل لاحد ﴾ واکرمالی رد ایتزسه بعضلرینه حد بوقدر دیدیلر بعضلرسائرحدود توبه ایله ساقط اولمدیغی کبی بونده دخی اولمز دیدیلر ﴿ (اوکان منهم غیر مکلف) او اخرس (اوکان ذو رحم محرم من احد (المارة) اوشریك مفاوض (اوقطع بعض المارة علی بعض اوقطع) شخص (الطریق لیلا اونهارا فی مصر اوبین مصرین) وعن الثانی ان قصده لیلا مطلقا اونهارا بسلاح فهو قاطع وعلیه الفتوی بحر ودرر واقره المصنف (فلاحد) جواب للمسائل الست ﴾ واکر قطاعلرده مکلف اولمیان ویا اخرس ویا ابناء سبیلدن برینه کندولردن قرابت صاحبی محرم ویا شریك مفاوض برکسه اولسه ویا قافله‌ده بولنانلرك بعضیسی بعض آخر اوزرینه ویا برکسه مصرده ویا ایکی مصر میانه‌سنده لیلا ویانهارا قطع طریق ایتسه اشبو صور مشروحه‌نك جمله‌سنده حد اولمز اما ایچلرنده مکلف اولمیانله اخرس بولندقده جمله‌سندن حدك سقوطی اشبو قطع طریق برجنایتدرکه قطاعك جمیعسیله بولنور ایمدی بعضلرینك فعلی موجب حد اولمیجق دیکرینك فعللرینده بعضه علت اولور بس آنکله ده حکم ثابت اولمزده عامدله خاطئ کبی اولورلر ذو رحم محرمله شریك مفاوضده حدك اولمدیغی قرابت مناسبتیله صله ایچون قافله‌یه بلا استیذان دخوله رخصت اولمغله حرز اولمیوب وشریك کندو حقنی اخذ ایدوب دیکرلری اعانه ایتمش اولملرینه مبنیدر ماره‌نك بعضنك بعض آخره مسلط اولوب آنلری قطع ایتدکلرینه کوره حد ایجاب ایتمدیکی حرزکه قافله براولوب قاطعده آنلردن اولمغله قاطع عد اولنمدی کویا برسارقك کندی ساکن اولدیغی محلدن سرقتی کبی اولدی

ایتدمکه یارسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم عمللرك قنغیسی افضل وثوابی
چوقدر سعادتله جوابنده بیان بیوردیلرکه وقتنده اداأولنان نماز صکره قنغیسی
افضلدر دیدم بروالدینکه انایه وبابایه اطاعت واحسان وحقلرینه مراعات
صکره قنغیسی افضلدردیدم اعلاء دین ایچون فی سبیل الله جهاد وغزادر بیوردیلر
مشارالیه راوی بیوردیلرکه بن سؤالده زیاده ایتسم ایدی کندولریده جوابده زیاده
بیوررلرایدی بنه صحیح بخاریده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن منقول ومرویدر
{ لغدوة فی سبیل الله اوروحة خیر من الدنیا ومافیها } یعنی جهاد فی سبیل اللهده
بر کره صباح ویا خود اخشام وقتی کتمك دنیا ومافیهادن عندالله
افضلدر وینه بخاریء شریفده ابوهریره رضی الله تعالی عنهه اسناد ایله مرویدرکه
{ قال قال رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم من احبس فرسا فی سبیل الله
ایمانا بالله وتصدیقا بوعده فان شبعه وریه وروثه وبوله فی میزانه یوم القیمة }
یعنی راوی ابوهریره رضی الله تعالی عنه بیوررکه رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم بیوررلرکه شول برکمسه که الله جلیلك وجودووحدانیته ومؤمنینه اثابه
واحساننه ایمانا ووعدنی تصدیقا فی سبیل الله برفرس حبس وربط ایدسه
بس اول فرسك بیه طویوب وصویه قانمه‌سیکه اکل وشرب ایتدیکی نسنه‌لر
وروث وبولی یوم قیامتده کفهء میزاننه وضع اولنور واشبو کفار ایله
جهاد وغزادن نفسه پك مشقتلو اولان شیئ کندو یی دوام اوزره نشاطله عبادات
وطاعاته حصر وقصر ایدوب هوای نفسانیه‌یه متعلقه منکرات ومنهیاتدن
تبعید ایتمکدر بناأ علیه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بعض غزالرندن عودت
بیوردقلرنده { رجعنا من الجهاد الاصغر الی الجهاد الاکبر } بیوردیلر و بوجهاده
سیر ومغازیده تعبیر ایدرلر سیر سینك کسر یله سیرتك جمعیدر سیردن مأخوذدر
سیرت خیر ویاشر طریقت معناسنه‌در فلان محمود السیرة وفلان مذموم السیرة دینور
لکن لسان اهل شرعده غالبا غزایه متعلقه اموردہ استعمال اولنور مناسك
امور حجده استعمال اولندیغی کبی مغازی مغزانك جمعیدر غزوت العدو غزوا
ومغزاة دینور عدو ایله قتال قصد ایتدم دیمك مقامنده واشبو جهادك
مباح اولمسنك ایکی شرطی واردر بری عدونك دعوت اولندیغی حق دیندن
ابا وامتناع ایدوب وکندولرینه طرف اسلامیاندن امان ویرلیوب وکندولریله
بزلرك میانه‌مزده عهد ومیثاق اولمقدر ایکنجیسی غزا ایدن کمسه‌نك کندی
اجتهاد واعتقادنده اهل اسلامك قوت وغلبه وشوکتنی رجاوامید ایتمسیدر
واکر مسلمینك غلبه‌سی مأمول اولمزسه نفسلرینی تهلکه‌یه القا اولمغله کندولرینه
قتال جائز وحلال اولمز وجهادك حکمی سائر عبادات کبی دنیاده مجاهدك

(ذمتندن)

ذمتندن واجبك سقوطی آخرتده ثواب وسعادت‌سرمدیه‌یه نیلیدر ✻ اورده
بعدالحدود لاتحاد المقصود ووجه الترقی غیر خفی ✻ مصنف والاجنابك اشبو
جهادی حدودك عقبنده کتوردیکی ایکیسنده‌ده مقصود جهانی فساددن خالی
قیلوب وهر برلری ذاتنده عقوبت وغیر حقنده لطف وکرامت اولدیغنه مبنیدر
وترقیکه اداندن اعلایه عروجك وجهیده ارباب درایته خفی دکلدرکه حدود
مسلمینله وسائر کمسه‌لر ایله برمعامله‌در جهاد ایسه فقط کفار ایله جانله
اوغراشمقدر واولکی عالمی فسقدن تخلیه وخلاص‌در ایکنجی کفردن تخلیصدر
وقتال کفارده اجری اعظمدر ✻ وهو لغة مصدر جاهد فی سبیل الله وشرعا
الدعاء الی الدین الحق وقتال من لم یقبله شمنی وعرفه ابن الکمال بانه بذل الوسع
فی القتال فی سبیل الله مباشرة اومعاونة بمال اورأی اوتکثیر سواد اوغیر ذلك
انتهی ✻ جهاد لغتده جاهد فی سبیل الله ترکیبنده کی جاهد فعلنك مصدریدر
جهادده مافی الوسعنی بذل وصرف ایتدی معناسنه وبوهر برامر معروف ونهی
منکر ایله خلقله مجاهده ایدن کمسه‌یه عام وشامل اولور وشرعده هر برکمسه‌یی دین حقه
دعوت وقبول ایتمیان کفار معاندینله قتال ونهب اموال وهدم معابد وکسر اصنامدر
وابن کمال جهادی فی سبیل الله قتالده بالذات مباشرتله ویافقط مال ویارأی ویاتکثیر سواد
ویامداواة جرحی ویاتهیئهء مطاعم ومشارب امثالی سائر شیلر ایله معاونتله
بذل وسع واهتمام تامدر دیو تعریف وبیان ایلدی ✻ ومن توابعه الرباط وهو
الاقامة فی مکان لیس ورائه اسلام هو المختار وصح ان صلاة المرابط بخمسمائة
ودرهمه بسبعمائة وان مات فیه اجری علیه عمله ورزقه وامن الفتان وبعث شهیدا
امنا من الفزع الاکبر وتمامه فی الفتح ✻ جهادك توابعندندر رباطکه کندونك
وراسنده اسلام اولمیان سرحد عدوده اقامت ومحافظهء مسلمین رباطی اشبو
تعریفله بیان انجق مختار اولان قول بودر بوندن مادونه رباط اطلاق اولنسه جمیع
مسلمین کندی بلده‌لرنده مرابطین اولمق لازم کلور بوایسه اولمز بعضیلر بیوردیلرکه
برمحله عدودن بردفعه آغاره وشبخون ایدنسه اول محل قرق سنه‌یه‌دك رباط عد
اولنور ایکی دفعه ایدرسه یوزیکرمی سنه‌یه‌دك اوچ دفعه ایدرسه یوزیکرمی
سنه‌یه‌دك دکل بلکه الی یوم القیام رباط اولور حدیث صحیحده واردرکه اعزاز دین
ومسلمیندن دفع شر مشرکین ایچون دشمن قرشوسنده مرابط ومحافظه اولان
ذات توفیق مآبك بروقت نمازی بشیوز وقت نماز ثوابیله واول حالده بردرهم
صرف وانفاق ایدی یوزدرهمله مجزی ومضاعفدر واول حالده وفات ایدرسه عمل
ورزقی ثوابی قیامته دکین اوزرینه اجرا اولنور وفتانکه منکر ونکیر سؤالندن
وعذاب قبردن امین اولور وفزع اکبرکه شدائد واهوال یوم قیامتدن امنیت

اوزره شهيد ثوابيله مثاب اوله رق قبرندن بعث اولنور فتان فانك ضميله
فاتن كلمه سنك جمعيدر مؤلف مرحوم كندولرينك ملتقى اوزرينه اولان شرحلرنده
ديديكه تحقيقا بزم شيخمز الشيخ عبد الباقى الحنبلى المحدث احاديث شريفه ده
ورودينه بناأ انسانك وفاتندنصكره كندونك اوزرينه جارى اولوب
آنكله منتفع ومثاب اولديغى ثواب واجر اون اوچدر ديو نظمله ذكر و بيان
ايلدى اصل بيان حافظ الاسيوطى رحمه الله كدر * اذا مات ابن ادم جاء يجرى *
عليه الاجر عد ثلاث عشر * علوم بثها ودعاء نجل * وغرس النخل والصدقات
تجرى * وارثة مصحف ورباط ثغر * وحفر البئر او اجراء نهر * وبيت للغريب بناه
يأوى * اليه او بناء محل ذكر * وتعليم لقرآن كريم * شهيد فى القتال لاجل بر *
كذا من سن صالحة ليقفى * فخذها من احاديث بشعر * بث فرق معناسنه فعل
ماضيدر نجل نونك فتحى وجيمك سكونيله نسل واولاد معناسنه رباط ثغر سرحدى
محافظ ووراثة مصحفكه وارثلره مصحف ترك ايتمك كرك تلاوته اهل اولسونلر وتلاوت
ايتسونلر وكرك تلاوت ايتمسونلر وقف صدقهٔ جاريه ده داخلدر هرنقدر اولاده
اولورسه ده ﴿ (هو فرض كفاية) كل مافرض لغيره فهو فرض كفاية اذا حصل
المقصود بالبعض والافرض عين ولعله قدم الكفاية لكثرته (ابتداء) وان لم
يبدأ ونا ﴾ اشبو جهاد اول امرده ابتداء مؤمنين موحدينه فرض
كفايه‌در هرنقدر اعدى مقدما كامباشرت واقدام ايتمزلر ايسه ده هر برشيكه جنازه
نمازى ورد سلام كبى غير ايچون فرض قلندى اول فرض كفايه‌در اكر مقصود
بعضك ايتانيله حاصل اولورسه يوقسه فرض عيندر وفرضيتى { وقاتلوا المشركين
كافة } نظم مجيدى امثالى اوامر قطعيه‌يه بناأدر وفرض كفايه اولمسى ذاتنده
قتال افساد اولمغله بعينه فرض اوليوب بلكه اعزاز دين مبين ودفع شر
مشركين ايچون فرض اولديغنه مبنيدر بس مقصود بعضله حصول پذير اولمغله
سائرلردن ساقط اولدى اشبو فرض كفايه على طريق البدلية جميع مسلمين
اوزرينه على حدة هر برلرينه فرضدر ظن ايدرمكه فرض كفايه نك بيانى
مصنف عليه الرحمه نك ذكر آتى وفرض عين وان هجم العدو آخ قولنك اوزرينه
تقديمى بونك كثرتنه مبنيدر وسرحد اسلاميه‌دن برسرحدى كفار ايله مقابله
ومقاومته مقتدر ارباب شجاعت عساكر اسلاميه‌دن تخليه لايق ومناسب
دكلدر وبرسرحدك اهاليسى مقاومته قادر اولمزلرسه كندولرينك ماوراسنده
بولنان مسلمين اوزرينه الاقرب فالاقرب آنلره معاونت وامداد واجب
اولور كه حتى بو مثللو افضل عبادت ابدا باقى قائم اوله ومؤلف مرحومك
ملتقى شرحنده مسطوردركه هرسنه بر ويا ايكى كره خليفهٔ اسلام اوزرينه

دار حربه سريه بعثى واجبدر ورعيه‌يه ده كندولرينه اعانه لازمدر واكر بعث
ايتمزسه كندوسى آثم اولور لكن اشبو وجوب كندولريله مقابله ومقاومت ظن
غالب اولنديغنه نظرادر يوقسه قتالرى مباح اولمز اما امر بالمعروف بونك
خلافنده‌در مقاومته ظن اولسون ويا اولمسون ترك اولنمز ﴿ واما قوله تعالى فان
قاتلوكم فاقتلوهم وتحريمه فى الاشهر الحرم فمنسوخ بالعمومات كاقتلوا المشركين
حيث وجدتموهم ﴾ امابزم قتالمزك كندولرينك قتال ايله بدألرينك اوزرينه
ترتبنى مقتضى اولان الله جليلك { فان قاتلوكم } قول شريفى واشهر حرمده
تحريميكه واحد فرد وثلاثة سرد اولان رجب ذى القعده ذى الحجه محرمدر بونلر
{ اقتلوا المشركين حيث وجدتموهم } و { فان تولوا فخذوهم واقتلوهم حيث
وجدتموهم و قاتلوا المشركين كافة } مثللو نصوصده واقع اولان عمومات ايله منسوخلردر
حيث كلمه‌سى زمانده ومكانده مستعملدر ﴿ (ان قام به البعض) ولو عبيدا او نساء
(سقط عن الكل والا) يقم به احد فى زمن ما (اثموا بتركه) اى اثم الكل
من المكلفين واياك ان تتوهم ان فرضيته تسقط عن اهل الهند بقيام اهل الروم
مثلا بل يفرض على الاقرب فالاقرب من العدو الى ان تقع الكفاية فلو لم تقع الا
بكل الناس فرض عينا كصلاة وصوم ومثله الجنازة والتجهيز وتمامه فى الدرر ﴾
هرنقدر عبيد ويانسا اولورسه ده بعض عباده اشبو جهادى هرنه وقتكه ايدرلرسه
جميع مسلميندن ساقط اولور يوق هيچ بر وقتده براحد ايتمزسه تركلرى سببيله
جميع مكلفين آثم وكنهكار اولورلر بو مضمون فرض كفايه‌يى تفسير موقعنده
واقع اولدى لكن بوندن توهم اولنمسونكه مثلا اهالئ رومك جهاديله هند
اهاليسندن فرضيت ساقطه اولور بلكه كفايت ايده‌نه‌دك دشمانه قريب اولان
كمسه‌لره الاقرب فالاقرب جهاد فرض اولور زيرا روم اهاليسنك جهادلريله
هنوز مسلميندن استيلاى كفار دفع اولمز بلكه نفس هنديلر مقاومت ايده ميوب
مغلوبيتلرى ظاهره اولورسه هندستانه قريب اولان مؤمنين موحدينه الاقرب
فالاقرب كرك سلاحله ويا ذخيره ويا عسكر ايله امداد واعانه لازمدر جميع
مسلمينك اوزرينه فرضيتنه مبنى نهايتى بعض مسلمينك مقاومتيله مقصود حاصل
اولمغله سائرلردن ساقط اولور ايمدى مدافعه انجق جمله مسلمينك قتاليله
اولورسه فرض عين اولور نماز واورج كبى مكلفينك جمله‌سنه فرض اولور
جنازه وتجهيز تكفين دخى بونك كبى الاقرب فالاقرب اهالئ بلده نك اوزرينه
لازمدر وبو بحثك تمام وتفصيلى درر ده در ﴿ (لا) يفرض (على صبى)
وبالغه ابوان او احدهما لان طاعتهما فرض عين وقال صلى الله تعالى عليه
وسلم للعباس بن مرداس لما اراد الجهاد الزم امك فان الجنة عند رجل

امك سراج ✻ مكلف اولمغين صبي يه جهاد فرض اولمدى لكن الفت ايتسون
ديو باباسنه صبي مراهق جهاده جيقا رمق وار در تلفندن خوف اولنمزسه
وابوينه طاعت فرض عين اولمغله ابويني و يابرى حياتده اولان بالغه دخى
فرض دكلدر رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم عباس بن مرداس
رضى الله تعالى عنه جهاد آرزو واراده ايتدكلرنده والدينك حياتده ميدر
بيوردبلر كندولرى بلى حياتده لردرديدى سعادتله بيورديلركه والده كدن ايرلمه
زيرا جنت آنك طورديغى يرده و تحصيل رضاسنده در ✻ وفيه لايحل سفر فيه
خطر الا باذنهما وما لاخطر فيه يحل بلا اذن ومنه السفر فى طلب العلم ✻
وسراجده مذكوردركه كندوده هلاك خوفى اولان مخاطره لى سفر انسانه حلال
وروا اولمز انجق والدينك اذن ورضالريله اولور اما كندوده خطر اولميان
حج و تجارت سفرلرنده بلا اذن خروج جائزدر اكر كندولرينك خدمتندن
مستغنى ايسه لر تحصيل علم ايچون سفر دخى بو قبيلدندركه خطر يوقدر ✻ (وعبد
وامرأة) لحق المولى والزوج ومفاده وجوبه لو امرها الزوج به قهستانى وعلى غير
المزوجة نهر قلت تعليل الشمنى بضعف بنيتها يفيد خلافه قال فى البحر انما
يلزمها امره فيما يرجع الى النكاح وتوابعه ✻ دخى سيدايله زوجك حقلرى
شرعا جهاد اوزرينه مقدم اولمغله عبدايله عورته جهاد فرض اولمدى بوندن
فهم اولنان زوج كندويه جهادايله امر ايدرسه و دخى زوجى اولميان عورته
جهادك وجوبيدر لكن شارح رحمه الله تعالى ديركه شمنينك عورتك بنيه سنك
ضعفيله كندولرينه جهادك عدم وجوبنه تعليللرى مضمون مشروحك خلافنى
افاده ايدر وصاحب بحر قهستانى ماراالذكر ومفاده قولنى رد ايتديكه انجق عورته
زوجك امر ايتديكى شيئك وجوبى نكاح و توابعنه متعلق شيلرده دريوقسه
هرشيده دكلدر ✻ (واعمى ومقعد) اى اعرج قهستانى (واقطع) لعجزهم (ومديون
بغير اذن غريمه) بل وكيله ايضا لو بامره بحنيس ولو بالنفس نهر وهذا
فى الحال اما المؤجل فله الخروج ان علم برجوعه قبل حلوله ذخيرة ✻ اعمى واعرج
ومقطوع اليد والرجل كمسه لره عجزلرينه بناء كندولرينه جهاد فرض اولمدى
زيرا تكليفده قدرت لازمه در واصحاب اعذار حقنده الله جليل ﴿ ليس
على الاعمى حرج ﴾ بيورمشدر قهستانى و اختيار صاحبى تصريح ايتديلركه
بوندن ظاهر اولان لسبب من الاسباب غزايه خروجدن عجزى اولان كمسه يه
جهاد فرض اولمدى دخى مديونه غريمنك وكندونك امريله كفيل اولان
كفيلنك هر نقدر كفالتى نفسنه ايسه ده اذنسز جهاد فرض اولمز اكر دين
حالكه مؤجل اولمزسه بس مؤجل اولورسه قبل حلول الاجل عودت ايده جكنى

بيلورسه كندويه خروج جائز اولور ✻ (وعالم ليس فى البلدة افقه منه) فليس
له الغزو خوف ضياعهم سراجيه وعمم فى البزازية السفر ولا يخفى ان المقيد
يفيد غيره بالاولى ✻ دخى بر بلده ده كندودن زياده فقيه وعالم اولميان كمسه يه
جهاد فرض اولمز ايمدى بو مثللو دانشور صاحب كمال فرض اولميه رق غزايه
كيده جك اولسه كندويه غزا ايتمك جائز دكلدر اول اهالئ بلده نك ضياع
خوفى اولمغله وبزازيه ده اشبو عالم مومى اليهك جهاده خروجنك عدم جوازنى
جهادك ماعداسى سفرلرده تعميم ايلدى و ارباب درايته خفى دكلدركه
مقيد كه فقيه مشروحك غزايه سفرينك جائز اولمامسى سائر تجارت امثالى سفرينك
جائز اولمامسى اولوينله اولديغنى افاده ايدر يعنى فرض كفايه اولان غزايه سفردن
منع اولندقده سائر فرض اولميان مخاطره سفردن منعى بالطريق الاولى ديمكدر
لكن حج فرض اولمغله بوندن مستثنا اولور ✻ (وفرض عين ان هجم العدو
فيخرج الكل ولو بلا اذن) ويأثم الزوج ونحوه بالمنع ذخيرة (ولابد) لفرضيته
(من) قيد آخر وهو (الاستطاعة فلا يخرج المريض المدنف) اما من يقدر
على الخروج دون الدفع ينبغى ان يخرج لتكثير السواد ارهابا قهستانى ✻ واكر
عدوكرك كافر وكرك طاغى باغى بغتةً آكسزدن و بلا استيذان هجوم
ودار اسلامه حمله ايدرسه جهاد جمله اوزرينه فرض عين اولور وجهادى
انكار ايدن كمسه شرعا كافر اولور اختيارنام كتابده بو يلجه مذكوردر وجميع
اهل اسلامه خروج لازم اولور هر نقدر ابوينندن وزوجندن اذنسز اولورسه ده
جميعا خروج ايدرلر وخروجه مانع اولان زوج امثالى كمسه لر آثم اولورلر واشبو
جهادك فرضيتنه بر قيد دخى لازمدركه استطاعت وقدرتدر ايمدى مريض
مدنفكه اغر علاج پذير اولميان خسته خروج ايتمز اما خروجه قادر اولوب دفع
وقتال قدرتى اولميان كمسه يه اعدايى ارهاب و تخويف و تكثير سواد ايچون
خروج لايق ومناسبدر بودخى الاقرب فالاقربدر من المشرق والمغرب جمله يه
فرض عين اولمق قريبلر مقابله ودفع ايده مدكلرينه نظرادر واسيرى تخليص
من المشرق الى المغرب جمله يه واجبدر اكر حالنه واقف ايسه لر ✻ وفى السراج
وشرط لوجوبه القدرة على السلاح لا امن الطريق فان علم انه اذا حارب قتل
وان لم يحارب اسر لم يلزمه القتال ✻ سراجده مرسومدركه جهادك وجوبنه
سلاح استعماله قدرت شرطدر بلكه زاد وراحله ده لازمدر اما امن طريق شرط
دكلدر زيرا مجاهدينك خروجلرى مخاوف اوزره در امنيت اوزره دكلدر
بر كمسه نك معلومى اولسه كه محاربه ايدرسه قتل اولنور يوقسه اسير اولور
عجزينا كندويه قتال لازم اولمز ✻ (ويقبل خبر المستنفر ومنادى السلطان ولو) كان

کل منهما (فاسقا) لانه خبر یشتهر فی الحال ذخیرة ❊ نفیرکه غزایه خروجی طالب وسلطان طرفندن ندا ایدن منادینك خبرلری مقبول اولور هر نقدر فاسق ویا عبد اولورلرسه ده زیرا بو مثللو خبردر حال مشتهر اولور ❊ (وکره الجعل) ای اخذ المال من الناس لاجل الغزاة (مع الفیٔ) ای مع وجود شیٔ فی بیت المال درر وصدر الشریعة ومفاده ان الفیٔ هنا یعم الغنیمة فلیحفظ (والالا) لدفع الضرر الاعلی بالادنی ❊ وبیت المالده غزاة موجدینه صرف ایده جك مال وار ایکن جیمك ضمیله جعلکه اما مك عسکر ایچون ناسدن مال اخذ ایتمسی کرك امامه وکرك عسکره مکروه قلندی جهاده لایق ومناسب اولان انسان بنفسه کندی مالیله غزا ایدوب غیردن برنسنه اخذ ایتمکدر تفسیر سابقك مفادی بو مقامده فیٔك غنیمته عام وشامل اولمسیدر امدی بو حفظ اولنسون اما اصطلاحده فیٔ بلاقتال کفاردن اخذ اولنان خراج وجزیه در غنیمت قتال ایله اخذ اولنان مالدر واکر بیت المالده عسکره صرف اولنه جق نسنه بولنمز سه ضرر اعلی که مسلمینه کفارك شرلرینك تعدیسی ضرریدر ضرر ادنا که فقرانك جهاد مؤنت ومصارفلرینی اغنیایه تکلیفیله دفع ایچون جعل مکروه اولمز ❊ (فان حاصرناهم دعوناهم الی الاسلام فان اسلموا) فبها (والا فالی الجزیة) لو محلا لها کما سیجیٔ (فان قبلوا ذلك فلهم مالنا) من الانصاف (وعلیهم ماعلینا) من الانتصاف فخرج العبادات اذ الکفار لایخاطبون بها عندنا ویؤید قول علی رضی الله تعالی عنه انما بذلوا الجزیة لتکون دماؤهم کدمائنا واموالهم کاموالنا ❊ قیجان کفار خاکسار[ی] بزلر محاصره وتضییق ایدوب کندولرینی اولدقلری محلدن طشره چیقارمز ایسك کندولرینی دین اسلامه دعوت ایدرز اکر حق دینی قبول ایدوب شرف اسلامله مشرف اولورلرسه نه کوزل ایمدی مالری یدلرنده ترك واراضیلری عشریه قلنور واولدقلری محلدن دار اسلامه تحول ونقلله امر اولنور مسلمینك دار کفرده اقامتلری مکروه اولمغله (تنبیه) کلمتین شهادتینی تکلم ایدن ذمی نك اسلامیله حکم اولنور هرنقدر اولدیغی دین باطلدن تبری ایتمز سه ده زیرا مجرد کلمتین شهادتینی تلفظ اسلامه علامتدر واکر ینه دین اصلیسنه رجوع ایدرسه قتل اولنور الاینه اسلامه عودت ایدرسه قتل اولنمز واکر اسلامی قبول ایتمزلرسه جای خلاصلری قبول جزیه یه منوطدر اکر عجمدن اولان اهل کتاب ومجوس وعبدهٔ اوثان کبی جزیه یه محل اولورسه عربه ومرتدینه جزیه اولمز نتکم قریبا بیانی کلور پس قبول جزیه ایدرلرسه بزلرك لهمزه اولان انصافله معامله کندولرینکده لهلرینه وبزلرك علیهمزه اولان بروجه انتصاف مجازات دخی کندولرینك دخی علیهلرینه اولور یعنی بزلر کندولرینك دماء واموالرینه تعرض ویا کندولری بزلرك دماء واموالریمزه تعرض ایتدکلرنده بزلرك علیهمزه

کندولرك لهلرینه وبزلرك لهمزه وکندولرینك علیهنه اولان بزلرك بری بریمزه تعرضمز آوانسنده که واجب اولان مجازات ومعاملهٔ شرعیه آنلرده دخی اجرا اولنور امدی قول مشروحله عبادات وطاعتلری خروج ایتدیکه کندولری آنکله امر اولنمزلر زیرا کفار بزم عندمزده عباداتله مخاطب دکللردر ومضمون مشروحی حضرت امام علی کرم الله تعالی وجهه ورضی عنهك کفار انجق مالرینی بذل ایتدیلرکه دملری دملریمز ومالری مالریمز مثللو اولسون ایچون مفادی قول شریفلری تأیید ایدر عباداتله مخاطب اولملرینه ده قائل واردر ❊ (ولا) یحل لنا ان (نقاتل من لا تبلغه الدعوة) بفتح الدال (الی الاسلام) وهو وان اشتهر فی زماننا شرقا وغربا لکن لاشك ان فی بلاد الله تعالی من لاشعور له بذلك بقی لو بلغه الاسلام لا الجزیة ففی التاتار خانیة لاینبغی قتالهم حتی یدعوهم الی الجزیة نهر خلافا لما نقله المصنف ❊ کفاره دین اسلامه دعوت خبری بالغ وواصل اولمقسزین بزلره کندولریله قتال حلال ومشروع دکلدر دعوت کلمه سی دالك فتحیله دین اسلامه وطعامه تکلیفده وکسریله نسب ادعاسنده مستعملدر لاتبلغه ده لامکاننه لم اولسه اولی اولور ایدی واشبو دین اسلامه دعوت فی زماننا شرقا وغربا اکثر بلادده هرنقدر مشهور ایسه ده لکن شبهه یوقکه بلاد اللهده اکا شعور وعلمی اولمیان کسه لرده وار در ایمدی آنلره تبلیغ واجبدر قبل الدعوة قتال ایدنلر آثم اولورلر لکن شول برصورت باقیه قالدی بیان اولنمدیکه کفاردن کندولرینه اسلامه دعوت خبری بالغ اوله ده جزیه خصوصی بیان اولنمیه ایمدی تاتارخانیه ده بو مقوله کسه لر ایله قتال لایق وروا دکلدر حتی کندولرینی جزیه یه دعوت ایتمدکجه دیو مذکوردر لکن اختلاف مصنف والاجنابك نقل ایتدیکی منقول ایچوندر دعوت حقیقة اولسون لسانده اولان دعوت کبی حکما اولسون شرقا وغربا منتشر اولان دعوت کبی بوکا کوره اشتهاره بناً قتال مشروع اولور کویا نه سببدن قتال ایتدیلر ونه یه دعوت ایتدکلری ظاهر اولمغله حقیقة دعوت مقامنه قائم اولدی امدی خلافا قولی وان اشتهر کلامنه راجع اولمش اولور ❊ (وندعو ندبا من بلغته الا اذا تضمن ذلك ضررا) ولو بغلبة الظن کأن یستعدوا ویتحصنوا فلا یفعل فتح ❊ وکندولرینه دعوت خبری واصل اولان کسه لری دخی مندوب اوله رق تکرار دعوت ایدرز لکن دعوتمز بزلرایله مقابله یه کندولرینك حاضرلنوب وتحصن ایتملری مثللو برضرری متضمن اولورسه هرنقدر غلبهٔ ظنله اولورسه ده پس دعوت مندوب اولمز بو استثنا وجوب صورتنده دخی اولسه اولور لکن انده تصدی ایتمدیلر ❊ (والا) یقبلوا الجزیة (نستعین

باالله ونحاربهم بنصب المجانيق وحرقهم وغرقهم وقطع اشجارهم) ولو ثمرة
(وافساد زروعهم) الا اذغلب على الظن ظفرنا فيكره قهستانی (ونرميهم)
بنبل ونحوه (وان تترسوا ببعضنا) ولو تترسوا بنبی سئل ذالك النبی (ونقصدهم)
ای الكفار ❊ واكر كفار خاكسار جزيه يی قبول ايتمزلر ايسه بزلر الله جليلدن استعانه
ايدەرك كندولريله منجنيق نصبيله وكندولرينی وامتعه ودارلرينی حرقله وغرقله
وهرنقدر ميوه دار اولورسه ده اشجارلرينی قطع وزرعلرينی
حيوان ويانار ويا صوقو يوب مكله افساد ايله واوق اشالی قورشون كبی
نسنەلر رميله محاربه ومقاتله ايدرزالا كندولرينه ظفروغلبه مزظن غالب
اولورسه اول وقت مزبور قطع وافساد ايجاب ايتمز بلكه ايتمك مكروهدر
منجنيق كندی ايله بيوك طاش رمی اولنور نسنەدر رسول الله صلی الله تعالی
عليه وسلمك طائف اوزرينه نصبی مرويدر بزلر كندولريله محاربه مشروحه يی
ايدەرز هرنقدر كندولری عندلرنده بولنان اسير ويا تجاريمزدن بزلره ترس
وسپر اتخاذ ايدرلر ايسه ده نهايتی تميز ممكن اولمزسه رميز ايله بزلر كفاری
قصد ايدەرز زيرا فعلا تميز بولنميجق قصدا ممكندر طاعت بحسب الطاقتدر واكر
كفار بر پيغمبری ترس ايدرلرسه كندودن رمی خصوصی سؤال اولنور ❊ (وما اصيب
منهم) ای من المسلمين (لا ديه فيه ولا كفارة) لان الفروض لاتقرن بالغرامات ❊
واكر مسلمينك رمی ايتدكلری قلقان اتخاذ اولنان مسلمه اصابت ايدرسه بونده ديت
ايجاب ايتمز كفارتده فروض غراماته مقارن اولمغين (تنبيه) جهادده رفع صوت
مستحبده دكل مكروهده دكلدر واكر آنده عسكری دعوايه تشويق وتحريض كبی
برمنفعتی مشتمل اولورسه لابأسدر دارحربده مجاهدينك طرنقلرينی وبيقلرينی
اوزاتمق مندوبدر دشمنی اظفار يله دفعه مقتدر اولوب واعين مبارزينده مهيب
اولمق ايچون ❊ (ولو فتح الامام بلدة وفيها مسلم اوذمی لا يحل قتل احد منهم اصلا
ولو اخرج واحد) ما (حل) حينئذ (قتل الباقی) لجواز كون المخرج هو ذاك
قهستانی ❊ كندوده مسلم ويا ذمی اولان بر بلدەيی سلطان نصره الله تعالی فتح
وتسخير ايتدكده آنده براحدی قتل كندويه اصلا حلال وروا دكلدر واكر
واكر انده بولنان مسلم ويا ذمی مقداری كمسەلر اخراج اولنورسه بو تقديرجه
باقيلری قتل اولنور اخراج اولنان اول اولمق جائز ومحتمل اولمغله ❊ (ونهينا عن
اخراج ما يجب تعظيمه ويحرم الاستخفاف به كمصحف وكتب فقه وحديث وامرأة)
ولو عجوزا لمداواة هو الاصح ذخيرة واراد بالنهی ما فی مسلم لاتسافروا بالقرآن
فی ارض العدو (الا فی جيش يؤمن عليه) فلا كراهة لكن اخراج العجائز والاماء

اولی ❊ مصحف شريف وفقه وحديث كتابلری وعورت امثالی كندولرينه
تعظيم واجب واستخفاف حرام اولان شيلری جهاده خروجمز اوانده برابر
چيقرمقدن بزلر نهی اولندق هرنقدر مداوات جرحی ايچون اخراج اولنان
عورت عجوزه ويا جاريه دخی اولورسه ده انجق اصح اولان قول بودر واشبو
اصحك مقابلی صدر الشهيدك امام طحاويدن نقلا ذكر ايتديكی بونهی مصحفك
قلتی آواننه مخصوص ايدی اياديء ناسدن انقطاعی خوفنه بناءً اما فی زماننا
كراهت يوقدر قوليدر نهيدنده مراد جامع مسلمده اولان قرآن عظيم الشانله
دشمن طپراغنه مسافرت ايتميكز حديث شريف مضمونيدر دليل هرنقدر
خاص ايسەده علت عام اولمغله فقه وحديث كتابلريده اكا الحاق اولندی لكن
كندوده امنيت اولور جيشده بولنورسه كراهت اولمز لكن حكم مشروحدن
عجائز واما يی اخراج اولی دركه كندوده امنيت اولنور عسكرده دخی اولسه بينه
اولی سی بونلرك عدم اخراجيدر فتنه خوفنه بناءً اقل جيش درت يوز اقل سريه
يوزدر خانيەده مسطوردركه جيوش مسلمين اون ايكی بيكه رسيده اولدقده
دشمن هرنقدر كثير اولورسه ده مسلمين ايچون لايق وسزاوار اولان اندن فرار
ايتممكدر لكن هنديه بوسوزلری براولوب ميانەلرنده مخالفت اولمديغنه نظرا در
ديدی ايمدی ميانەلرنده اتفاق اولمديغنه كوره برايكيله اعتبار اولنوركه ايكی
قات اولان اعدادن فرار اولور فی زماننا عبرت طاقتەدركه مقابله ومقاومته اقتدارنه
در سلاحی اولمزسه بربك ايكيدن فرارنده بأس يوقدر اوچدن سلاح اولسون
ويا اولمسون مطلقا قاچربو زاوچيوزدن فرار ايدر ❊ (واذا دخل مسلم اليهم
بامان جاز حمل المصحف معه اذا كانوا يوفون بالعهد) لان الظاهر عدم تعرضهم
هداية ❊ دارحربه برمسلم امانله دخول ايتسه اكراها ليسنك عهدلرينه
وفالری منفهم اولورسه برابر مصحف شريف كتورمك كندويه جائز اولور
ظاهر اولان عدم تعرضلری اولمغله ❊ (و) نهينا (عن غدر وغلول و) عن
(مثلة) بعد الظفر بهم اما قبله فلا بأس بها اختيار (و) عن (قتل امرأة
وغير مكلف وشيخ) هرم (فان لا صياح ولا نسل له فلا يقتل ولا اذا ارتد (واعمی
ومقعد) وزمن ومعتوه وراهب واهل كنائس لم يخالطوا الناس (الا ان يكون
احدهم ملكا) اومقاتلا (اوذارأی) اومال (فی الحرب) ❊ وبرظرف شارعدن
غدركه نقض عهددن والتزام ايتديكمز شيئه عدم وفادن نهی اولندق مثلا
بوكون دعوی ومحاربه ايتميلم ديو معاهده ايدوب كندولری امنيت اوزره اولمغله
آكسزدن قتال جائز دكلدر زيرا بو استيان وعهددر بس محاربه نقض عهد اولمش اولور
اما اثنای محاربەده كندولرينی اغفال وعدم محاربه صورتنی ارائه وخدعه مشروع

وجائزدر وغنيمتك ضميله غلولكه خيانت ومال غنيمتدن سرقت ومعنك ضمى وثناى
مثلثه‌نك سكونيله مثله كه كندولرينه ظفر بولوب غالب اولدقدنصكره بورون
وقولق امثالی بعض عضولرینی قطعدن دخی نهی اولندق تبعد واحتراز لازمدر
اماقبل الظفر محاربه اثناسنده بورنی وياقولغنی اوروب دوشورمكده بأس
يوقدر دخی نابينا اعمى ومقعد له آقسق وكتورم ومعتوه وناسه
اختلاط ايتميان راهب وارباب كنايس وعورت وغير مكلف اولان صبی ومجنون
وعمل مانده وحين محاربه‌ده صيحه‌يه ونسايله مجامعت ايدوب احباله مقتدر اولميان
شيخ فانی قتلندن نهی اولندق ايمدی بومقوله كمسه‌لر قتل اولنمزلر ومرتد اولسه‌لرينه قتل
اولنمزلر الااشبومز بورلردن بری ملك ويامقاتل ويا محاربه‌ده مال ورأی وتدبير
صاحبی كمسه‌لردن اولورلرسه قتل اولنورلر ❊ (ولو قتل من لايحل قتله)
ممن ذكر (فعليه التوبة والاستغفار فقط) كسائر المعاصی لان دم الكافر لا يتقوم
الا بالامان ولم يوجد ثم لايتركونهم فی دار الحرب بل يحملونهم تكثيرا للفيئ
وتمامه فی السراج وسيجيئ ❊ بركمسه سابق الذكر قتللرندن نهی اولنان
كمسه‌لردن برينی قتل ايلسه سائر معاصی كبی كندويه آندن انجق توبه
واستغفار لازم اولور زيرا كافرك دمی انجق امانله متقوم اولورده ديت لازم
اولور بونده ايسه امان موجود دكلدر وبوندنصكره مزبور قتللری حلال
اولميانلری مسلمين دار حربده ترك ايتمزلر بلكه مسلمينه فيئی تكثير ايچون آنلری
دار اسلامه حمل ونقل ايدرلر بومضمونك تمام وتفصيلی سراجده مذكوردر
وبونده قريبا كلور زيرا نسوان وصبيان كافرستانده ترك اولندقده كندولريله
كفارك تقويلری دركاردر تناسل وصبيانك بلوغيله اولديغی كبی ❊ فرعان
الاول لابأس بحمل رأس المشرك لوفيه غيظهم او فراغ قلبنا وقد حمل
ابن مسعود رضی الله تعالی عنه يوم بدر رأس ابی جهل والقاها بين يديه
عليه الصلات والسلام فقال صلی الله تعالی عليه وسلم الله اكبر هذا فرعونی
وفرعون امتی كان شره علی وعلی امتی اعظم من شر فرعون علی موسی وامته
ظهيرية ❊ ماقبلنه مناسب ايكی فرعدر اولكی عازم جانب هل من مزيد
اولان كفارك رأس نحوست اثرلرينی قطع ايدوب مسلمين طرفلرينه كتورمده
مثلا كندولرينك سركرده‌لرينك رأسی اولمق كبی كندولرينه غيظ وعداوتی
اظهار ويا بزلرك فراغ قلب واطمينان خاطريمزه بادی اولور مقتولك مشاهير
مبارزيندن اولمسی مثللو برثمره‌يی مشتمل اولورسه بونده بأس يوقدر نتكم
عبدالله بن مسعود رضی الله تعالی عنه يوم بدرده رأس ابی جهلی پيشكاه
رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلمه حمل والقا وهذا رأس عدوك ابی جهل كلام

بشارت افزا سين انبا وانها ايتدكده رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم
الله اكبر هذا فرعونی وفرعون امتی الخ مقال لؤلؤ مثالريله اظهار شكر
وثنا بيوروب قطعا معامله منع وانكاری اجرا ايلمديلر يعنی الله تعالی اولودر
اشته بو بنم وامتمك فرعونيدر وبونك بنم وامتم اوزرينه شر وضرری فرعونك
موسی عليه الصلاة والسلام وامتی اوزرينه شر وضررندن اشد ايدی ❊ الثانی
لابأس بنبش قبورهم طلبا للمال تتارخانية وعبارة الخانية الكفرة فعمت الذمی ❊
فرع ثانی كفارك قبرلرينی مال طلبيچون نبشكه آچمقده بأس يوقدر خانيه‌نك
عباره‌سی قبور الكفرة دربس ذمی طائفه‌سنده‌ده عام اولور ❊ (ولا) يحل
للفرع ان (يبدأ اصله المشرك بالقتل) كما لايبتدأ قريبه الباغی (ويمتنع الفرع)
عن قتله بان يشغله (لا اجل ان يقتله غيره) فان فقد قتله (واوقتله فهدر) لعدم
العاصم ❊ فرعه مشرك اولان اصلنی قتله بدأ حلال وروا دكلدر نتكم باغی
اولان قريبنی قتله بدأ ايتمديكی كبی اصلنك حكمی بوندن اولويتله معلوم اولور
اما فرعك قتلی اصله جائزدر ايمدی بابا مشرك اولان اوغلونك قتليله بدأ ايدر
كندويه آنك احياسی واجب اولمغين ومشركلر اولان قرنداش وعم وخالده
ينه بويله‌در اصلنی قتلنك عدم حلی الله عظيم الشانك {وصاحبهما فی الدنيا
معروفا} قول شريفنه مبنيدر اشبو آية كريمه ابوين حقنده نازله‌در هرنقدر
مشركلر دخی اولورلر ايسه‌ده نتكم آية كريمه‌نك آخری بوكا دلالت ايدر
فرع اصلك قتلندن امتناع ايدركه كندوسی بالذات قتلنه مباشرت ايتمز
شوقدر واركه غيری كمسه كندوينی قتل ايتسون ديو كندونك دابه‌سنی سكرليوب
ويا آندن اشغه براغوب ويا برطار محله صقشدرمغله كندوينی بالكليه تخليه
سبيل ايتميه‌رك اشغال ايدر واگر آنی قتل ايدر غير بولنمزسه كندوسی قتل ايدر
اطلاقنه مساغ شرعی يوقدر وكندوينی عاصم اولمغين قتل ايدرسه دمی
هدر وباطلدر ديت وقصاص لازم دكلدر نهايتی توبه واستغفار ايدر ❊ (ولوقصد
الاصل قتله ولا يمكن دفعه الا بقتله قتله) لجواز الدفع مطلقا ❊ اصل فرعك
قتلنه قصد ايدوب فرعه آنك دفعی انجق اصلی قتليله ممكن اولورسه آنی
قتل ايدر زيرا بركمسه‌نك قتلنه قصد ايدن كمسه‌يی دفع مطلقا كه كرك مسلم
وكرك كافر جائزدر باباسنك غيری بركمسه‌نك اوزرينه هجوم وقتلنی مراد
ايتدكده آندن تخلص انجق قتليله ممكن اولنجق آنك قتلی واجب
اولورمی الجواب اولور زيرا انسانه نفسندن هلاكی دفع هرنه طريقله اولورسه
اولسون واجبدر ❊ (ويجوز الصلح) علی ترك الجهاد (معهم بمال) منهم اوبنا
(لوخيرا) لقوله تعالی وان جنحوا للسلم فاجنح لها ❊ كندولرندن جزيه كبی

مال مقابلى شيله ويابزدن مال دفعيله اكرخير اولورسه كندولريله جهادى ترك اوزره صلح جائز اولور وان جنحوا آية كريمه سنه بناً يعنى اى حبيبم اكر آنلر صلحه ميل ورغبت ايدرلرسه سز دخى ميل ايديكز ديمك لكن آية كريمه هرنقدر مطلق ايسه ده فقها هلاك خوفى امثالى براى مصلحت اولمق اوزره تقييده اتفاق ايتديلر ❊ (وننبذ) اى نعلمهم بنقض الصلح تحرزا عن الغدر المحرم (لوخير) الفعله عليه الصلاة والسلام باهل مكة (ونقاتلهم (بلا نبذ مع خيانة ملكهم) ولو بقتال ذى منعة باذنه ولوبدونه انتقض حقهم فقط ❊ غدر محرمدن احترازا بزلرى صلحى نقضده اكر خير ومصلحت كورسك آنى كندولرينه اعلام واشاعه ايدرز رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك اهل مكه‌يه ايتديكنه بناً وكندولرينه اعلام واخبارسز كندولريله مقاتله ايدرز اكر ملكلرينك خيانتلرى اولورسه وخيانتى هرنقدر كندونك اذن وامريله صاحب منعه اولان عسكرينك قتاليله اولورسه ده واكر كندونك اذنسز اولورسه فقط قتال ايدن صاحب قدرت عسكرك حقلرى منتقض اولورده قتل واسترقاق اولنورلر ❊ (ونصالح المرتدين اذا غلبوا على بلدة وصارت دارهم دارحرب) لوخيرا (بلامال والا) يغلبوا على بلدة (لا) لان فيه تقرير المرتدين على الردة وذلك لايجوز فتح (وان اخذ) المال (منهم لم يرد) لانه غير معصوم بخلاف اخذه من بغاة فانه يرد بعد وضع الحرب اوزارها فتح ❊ معاذالله برقوم مرتد اولوب وبر بلده اوزرينه غلبه ايدوب ودارلرى دار حرب اولسه امدى بز آنلرك مصالحه ومواده‌علرنده خير ونفع فهم ايدرسك آنلر ايله بلامال مصالحه ايده رز زيرا مأمول كه بنه اسلامه كلدلر بونيت صالحه ايله قتاللرى تأخير اولنور واكر بربلده اوزرينه غلبه‌لرى اولمزسه مصالحه جائز اولمز زيرا بو تقديرجه مرتدلرى ردتلرى اوزره تقرير اولور بو ايسه جائز دكلدر واكر كندولردن مال اخذ اولنمش اولورسه كيرو رد اولنمز مال معصوم اولمغين اما بغاتدن اخذ اولنان مال بونك خلافنه‌دركه كندولريله محاربه ترك اولندقدنصكره كيرو رد اولنور ❊ (ولم نبع) فى الزيلعى يحرم ان نبيع (منهم مافيه تقويتهم على الحرب) كحديد وعبيد وخيل (ولانحمله اليهم ولو بعد صلح) لانه عليه الصلاة والسلام نهى عن ذلك وامر بالميرة وهى الطعام والقماش فجاز استحسانا ❊ كفار خاكساره محاربه‌ده قوت ويرن عبيد ودمر وفرس امثالى نسنه‌لرى بزلره كوره كندولرينه بيع وهبه ووصيت بلكه اعاره وايداع جائز دكلدر وتجاريله مار الذكر كندولرينه تقويه اولان شيلرى حمل وارسال ده ايتمز هرنقدر بعد المصالحه اولورسه ده زيرا رسول الله

صلى الله تعالى عليه وسلم مزبورلرى كندولرينه بيعدن نهى بيوردیلر اما ميره كه طعام وقماش امثالى شيلرى بيعله طرف شارعدن امر وارد اولمغله آنلرى بيع استحسانا جائز اولدى مرويدر كه اصحاب كزيندن ثمامه رضى الله تعالى عنه شرف اسلامله مشرف اولدقلرنده كفار مكه ثمامه جهل وهوايه ميل ايتدى ديديلر كندولرى بيوردیلركه والله بن جهل وهوايه ميل ايتمدم بلكه مسلم اولدم وحضرت محمد عليه الصلاة والسلامى تصديق ايلدم وبنم نفسم كندونك يدقدرتنده اولان ذات بيچونه قسم ايده‌رمكه اى اهالئ مكه سزلره مادام بن حياتده اولوب وحضرت محمد عليه الصلاة والسلام اذن ورخصت ويرمدكجه يمامه طرفندن برحبه كلسون يمامه مكه‌يه تابع مزروعاتى چوق برمحلدر ايمدى ثمامه رضى الله تعالى عنه كندى بلده سنه رجوع ومكه‌يه حبوبات وغلال حملندن هركسى منع ايتدكده اهالئ مكه‌يه پك قحط مستولى اولمغله قريش رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن استرحام ونياز ايتديلركه ثمامه رضى الله تعالى عنهه برامرنامه ارسال بيوره‌لركه كندولرينه طعام جلبنه مانع اولميه بس رجالرى حيز قبولده اولمغله امرنامه ارسال اولندى ❊ (ولا يقتل من امنه حر اوحرة ولو فاسقا) اواعمى اوفانيا اوصبيا اوعبدا اذن لهما فى القتال (باى لغة كان) الامان (وان كانوا لايعرفونها بعد معرفة المسلمين) ذلك (بشرط سماعهم ذلك من المسلمين فلا امان لوكان بالبعد منهم) ❊ امانكه كفاردن خوفى ازاله قتغى لغتله اولورسه اولسون كندويه برحرك ويا حره نك هرنقدر فاسق ويا اعمى ويا شيخ فانى ويا كندولرينه قتاله اذن ويريلان صبى عاقل ويا عبد اولورلرسه ده امان ويرديكى كافر بر ويا زياده ويا بربلده اهاليسنه اولورسه اولسون قتل اولنمز مسلمين اول امانى بلدكدنصكره كندولرى هرنقدر اول لغته عالم اولمزلرسه اولمسونلر قتل اولنمزلر مسلميندن اول امانى استماعلرى شرطيله ايمدى كندولردن بعيد اولان محلده اولمغله امان مسموعلرى اولمزسه امانه اعتبار اولنمز قتل وسبيلرى حلال اولور واكثرينك سماعى كفايت ايدر امان وامن مصدرلردر ماضيلرى عينك كسريله امن در امانك حكمى كفره نك قتل وسبيى واستغنامدن امينلريدر اما يدلرنده اسير اولان مسلمين وذمى اخذ اولنورلر صفتى عقد غير لازمدركه براى مصلحت نقض اولنسه اولنور ❊ ويصح بالصريح كامنت اولا بأس عليكم وبالكناية كتعال اذ اظنه امانا وبالاشارة بالاصبع الى السماء ❊ امان امنت ويا لابأس عليكم مثللو امانده صريح اولان لفظلر ايله وتعال كلمه‌سى كبى كنايه ايله اكر كندولريله امان اولديغى ظن ايدرسه ومسلمك پارمغيله جانب سمايه اشارتيله كه كويا سمانك تكريسنك

ذمت وعهدنی سکا ویردم مفادینی بیانیله ده صحیح اولور بونلرك امان اولدیغی
میانه لرنده معروف ومشهور اولسون ویا اولمسون ﴿ولو نادی المشرك
بالامان صح لو ممتنعا وصح طلبه لذراریه لا لاهله ﴾ مشرك امان وزنهار
چاغردقده اکر ذاتنده دعوی صددنده تسلیمدن ابا وامتناع اوزره ایسه
بس مسلمینك اجابتلریله ویاسکوتلریله امان صحیح اولور برکسه نك کندی
ذریتلری ایچون امان طلبی صحیح اولدی واهلی ایچون اولمدی بو مضمون
شارح علیه الرحمه دن غلط اوله رق واقع اولدی واشبو غلطك منشئی بحرك ولو
طلب الامان لاهله لایکون هوامنا بخلاف ما اذا طلبه لذراریه فانه یدخل تحت الامان
عباره سنده شارحك عدم تأملیدر زیرا عبارۀ مشروحه برکسه نك اهل وذریتی
ایچون جمیعا امان طلبنك صحتنده صریحدر شوقدر وارکه نفس امان طلب
ایدن کسه اولکنده کندوسی داخل اولمز ایکنجیده داخل اولور بو ایسه شرحك
مفادینك خلافیدر شریف حموی صورتین مشروحتین میانه لرنده فرقده توقف
ایلدی یعنی فرق یوقدر دیدی وهندیه ده مرسومدرکه کفاردن برطائفه مسلمینه
امنونا علی ذراریناد دیوب انلرده امان ویرسه لر کندولری واولادلری واولاد
اولاده رجاللری وان سفلوا امان تحتنده داخل اولورلر اولاد اولاد بنات داخل
اولمز * کذا فی السیر الکبیر * ینه هندیه صاحبی دیدیکی برجماعت امنونی علی عشرة
من اهل بیتی ویا علی عشرة من اهل حصنی دیسه امان کندیله وکندونك
ماعداسی طقوزه اولور ایمدی بوکا کوره مسئلتین مذکورتین مابینده فرق اولمز
﴿ ویدخل فی الاولاد اولاد الابناء لا اولاد البنات ﴾ اشبو امان خصوصنده اولاده
امانده اوغلان اولادلری داخل اولور اولاد بنات داخل اولمز ﴿ ولو غار علیهم
عسکر آخر ثم بعد القسمة علموا بالامان فعلی القاتل الدیة وعلی الواطئ المهر
والولد حر مسلم تبعا لابیه وترد النساء والاموال الی اهلها یعنی بعد ثلاث حیض ﴾
کندولرینه امان ویریلان کفارك اوزرینه دیکر عسکر اسلام اغاره وشبخون
ومالرینی میانه لرنده تقسیمدنصکره مقدمکی امان واقف اولسه لر امدی قاتل اولان
مسلمك اوزرینه دیت وواطئك اوزرینه مهرمثل اولور وولد باسنه تبعیتله بلاقیمة
حر مسلم اولور ونسا واموال صاحبلرینه رد اولنور که یعنی اوچ حیض کوردکدنصکره
﴿ (وینقض الامام) الامان (لو) بقاؤه (شرا) ومباشره بلا مصلحة
یؤدب ﴾ امانك بقاسنده شر منفهم اولورسه امامه کوره امانی نقض واردر
هرنقدر امان کندودن وقوع بولمش ایسه ده ونقض کندولرینه اعلام اولنور
وبلا مصلحة وفائدۀ امانه مباشرت ایدن کسه اول امانك شرعا منهی عنه اولدیغی
معلومی اوله رق اولمشسه تأدیب اولنور واکر بلیه رك اولورسه جهلی عذر

اولمغله تأدیب ایجاب ایتمز ﴿ (وبطل امان ذمی) الا اذا امر به مسلم شمنی
(واسیر وتاجر وصبی وعبد محجورین عن القتال) وصحح محمد امان العبد
وفی الخانیة خدمة المسلم مولاه الحربی امان له (ومجنون وشخص اسلم ثمة ولم یهاجر
الینا) لانهم لایملکون القتال والله تعالی اعلم ﴾ ذمینك واسیرك وتاجرك
وقتالدن محجور اولان صبیله عبدك ومجنونك ودار حربده اسلامه کلوب
دار اسلامه هجرت ایتمیان شخصك امانلری باطلدر ذمینك مسلمین اوزرینه ولایتی
اولمیوب ومعتقداتنی باطله دن کندولرینه موافقتلری اولمغله عند المسلمین
متهم اولدقلرینه بناءً الامانله ذمی یه مسلمکه امام امر ایتدیکی وقتده امانی باطل اولمز
واسیر وتاجر تحت یدلرنده مقهور ومغلوبلردر وساٸر قتاله مالك دکللردر
وامام محمد رحمه الله تعالی عبدك امانی صحیحدر دیدی وخانیه ده مسلمك حربی
اولان مالکنه خدمتی کندویه اماندر دیو مسطوردر والله سبحانه وتعالی اعلم
واستغفر الله العظیم

﴿ (باب المغنم وقسمته) ﴾

اشبو باب قسمت غنایمه دائر مسائل بیانندهدر وقتاکه مؤلف دقت پناه اکرمه الله
تعالی فی الجنة مثواه قتال کفاری وآنك منتهی اولدیغی موادعه ومصالحه یی ذکر
وبیان ایتدیسه غالبا قتالك کندویه منتهی وموصل اوله جغی قهر وغلبه واستیلا یی
بیانه آغاز وشروع ایتدی غنیمت بلا مشقة برنسنه یه فوز ووصلتدر ﴿ فی المغرب
الغنیمة ما نیل من الکفار عنوة والحرب قائمة فتخمس وباقیها للغانمین والفیئ
ما نیل منهم بعد لخراج وهو لکافة المسلمین ﴾ مغربده مبیندرکه غنیمت کفارایله
محاربه ده ایکن کندولرندن غلبه وقهر ایله آچقدن اخذ اولنان مالدر بس
اخذ اولندقده تخمیس اولنوب خمسی اربابنه اعطا اولندقدنصکره باقیسی غزاۀ
موحدین میانه لرنده بروجه شرعی تقسیم وتوزیع اولنور فیئ عشر وجزیه کبی
کفاردن بعد الحرب اخذ اولنان شیدر بونده خمس اولمز بلکه کافۀ مسلمینك
مصارفنه صرف اولنور ﴿ (اذا فتح الامام بلدة صلحا جری علی موجبه وکذا
من بعده) من الامراء (وارضها تبقی مملوکة لهم) ﴾ برپادشاه بربلده یی صلحا
فتح ایتسه صلحاری نه شرط اوزرینه اولدیسه وکندوسی وکندودنصکره اول
محله متصرف اولان امرآء شرطلری اوزره کیدرلر تبدیل وتغییر ایده مزلر نقض
عهد کبی اولور وارضی کندولرینه مملوکه اولور موجب جمیك فتحیله در
﴿ (ولو فتحها عنوة) بالفتح ای قهرا (قسمها بین الجیش) ان شاء (او اقر

اهلها عليها بجزية) على رؤسهم (وخراج) على اراضيهم والا ول اولى عند
حاجة الغانمين (اواخرجهم منها وانزل بها قوما غيرهم ووضع عليهم الخراج)
والجزية (لو) كانوا (كفارا) فلو مسلمين وضع عليهم العشر لاغير ✽ واكر
امام بر بلده يى غلبه و قهر ايله فتح ايدرسه بعد اخراج الخمس اول بلده يى
ديلرسه عسكره تقسيم ايدر وارا ضيسنه عشر وضع ايدوب واموالرى دخى بين
الغانمين تقسيم اولنور وياخود اول بلده ده اهاليسى رؤسلرى اوزرينه
جزيه وارا ضيلرينه خراج وضعيله اقرار واقامه اولنورلر بوارض بين المقاتلين
وقف اولمش كبى اولور ميانه لرنده تقسيم اولنمز غانمين ايچون احتياج
وضرورت اولورسه اولكى شقكه جيوشه تقسيم اولى در وياخود
اهاليسنى بلده دن اخراج وغيرى كسه لرى آنده اسكان واكر
اهالى كافرلر ايسه اوزرلرينه خراج وجزيه وضع ايدر
واكر اهاليسى مسلمين اولورلرسه اوزرلرينه انجق عشر وضع اولنور ابتداء وضع
مسلمين اوزرينه اولمغله ✽(وقتل الاسارى) انشاء ان لم يسلموا (اواسترقهم
اوتركهم احرارا ذمة لنا) الا مشركى العرب والمرتدين كما سيجئ ✽ امام ديلرسه
اسيرلرى قتل ايدر اكر اسلامى قبول ايتمزلرسه و يااسترقاق ايدر وياخود خراج
كذار اهل ذمت احرار اوله رق كندولرنى ترك ايدر واسلاملرى قبل الاخذ
اولمزسه استرقاقلرينه مانع اولمز ذمة لنا كلامنك معناسى جزيه وخراج حقمز
كندولرينك اوزرلرينه واجب ديمك ذمت حق عهد وامان معناسنه در بوكا
كوره كندولرينه اهل ذمت اطلاقى مسلمينك عهد واماننرى تحتنده دخوللرينه
مبنى اولور الا عرب طائفه سندن اولان مشركلر ايله مرتدلر اهل ذمت اوله رق
ترك اولنمز نتكم قريبا فصل الجزيه ده كلوركه عرب حقنده معجزهٔ نبوى پك
ظاهر وباهر اولمغله كندولردن ومرتدينده ن انجق اسلام وياسيف قبول
اولنور واوزرلرينه غالب اولندقده نسا وصبيانلرى فئ اولور ✽(وحرم منهم)
اى اطلاقهم مجانا ولو بعد اسلامهم ابن كمال لتعلق حق الغانمين وجوزه
الشافعى رحمه الله تعالى لقوله تعالى فامامنا بعد واما فداء قلنا نسخ بقوله
تعالى فاقتلوا المشركين حيث وجدتموهم شرح مجمع ✽ وكفاره غالب اولوب
كندولرى اسير اولدقدنصكره منكه كندولرنى مجانا اطلاق وتخليهٔ سبيل
هرنقدر اسلاملرندنصكره اولورسه ده حرام اولدى غانمينك حقلرى تعلق
ايتمكين امام شافعى رحمه الله تعالى فامامنا بعد واما فداء آيهٔ كريمه سنك مقتضاسى
اوزره منى تجويز ايلدى زيرا آيت كريمه ده الله جليل بزه كيفيت قتالى
تعليم وكفار ايله ابتداء ملاقاتده ضرب رقابله قتل واكثار قتل وغلبه دنصكره

ربط حبال ايله اسر وبعد الاسر حكم شرعى مجانا وياخذ فدا ايله سبيللرين
تخليه دركه تفهيم ايلدى بزلر امام شافعى يه آيهٔ كريمهٔ مشروحه { اقتلوا
المشركين حيث وجدتموهم } نظم منيفيله نسخ اولندى ديو جواب ويريز منه
فدا مكهٔ مكرمه ده نازله اولان سورهٔ محمدده در آيهٔ سيف ايسه اك صكره
نازله اولان براءة سوره سنده در ويوم بدرده اخذ فدالرى اوزره رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم { لولا كتاب من الله سبق لمسكم فيما اخذتم عذاب
عظيم } نظم مجيديله معاتب حتى بو آيهٔ كريمه نازله اولدقده ابو بكر رضى الله
تعالى عنهله رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم جلوس وبكا بيوروب ديديكه
اكر بو عذاب نازل اولیدى آندن حضرت عمردن غيرى براحد خلاص اولمزدى
زيرا مشار اليه اخذ فدايه رضا ويرمش ايدى ✽(و) حرم (فداؤهم) بعد تمام
الحرب اما قبله فيجوز بالمال لا بالاسير المسلم درر وصدر الشريعة وقالا يجوز
وهو اظهر الروايتين عن الامام شمنى واتفقوا انه لايفادى بنساء وصبيان
وخيل وسلاح الا لضرورة ولا باسير اسلم بمسلم اسير الا اذا امن على اسلامه ✽
حرب اوزارنى وضع يعنى اهل غزا سلاحلرنى نزعله محاربه اتمام ورفع
اولندقدنصكره فداكه كفاردن براز مال اخذ ايدوبده اسيرلرين صالويرمك
شرعا حرام اولدى اما حربك تمامندن مقدم ماله فدا جائز اولور اسير اولان
مسلمله اولمز امامين رحمهما الله تعالى جائز اولور ديديلر بو امام اعظم رحمه الله
تعالى دن اظهر روايتيندر ائمهٔ ثلاثه ده بو قوله ذاهبلردر زيرا تخليص مسلم كافر
قتلندن اولى در مسلمك حرمتى عظيمه در فقها اتفاق ايتديلركه نسا وصبيان وفرس
وسلاح مقابله سنده كفاردن فدا جائز دكلدر زيرا صبيان بالغ اولوب مقاتله
ايدرلر ونسوانلرندن تناسل اولور وكندولردن اخذ اولنان فرس وسلاح
مقابله سنده فدا اخذ ايدوب آنلرى كندولرينه ويرمكده كندولرينه تقويه
اولور والاضرورتده اولور دخى اسلامى قبول ايدن اسير ايله ذاتنده مسلم
اسيرى فدا جائز دكلدر الا كندونك اسلامنه امنيت حاصله اولوب كندى
رضاسيله فدا سيله اولور ✽(و) حرم (ردهم الى دارهم) ثابت فى نسخ
الشرح تبعا للدرر دون المتن تبعا لابن كمال للعلم به من منع المن بالاولى ✽
وكندولرنى دارلرينه رد حرام اولدى اشبو وحرم ردهم الخ عباره سى درره
تبعيتله شرحك نسخه لرنده ثابتدر ابن كماله تبعا متنكنده ثابته دكلدر زيرا
سابقده منك منعندن بوكا علم بالطريق الاولى حاصلدر زيرا من كافرى كندودن
برنسنه اخذ نسنز تركدر امدى بو حرام اولنجق ردك حرمتى پك ظاهره اولور
✽(و) حرم (عقر دابة شق نقلها) الى دارنا (فتذبح وتحرق) بعده

اذ لايعذب بالنار الاربها ✻ دار اسلامه نقلنده عسرت ومشقت اولان دابه‌يی
سكرليوب آيقلرندن سيفله يارىلق مثله قبيلندن اولمغله حرام اولدی بلكه
ابتدا ذبح اولنوب بعده حرق اولنور قبل الذبح حرق اولمديغی نار ايله عذاب
انجق الله عظيم الشانه خاص اولديغنه مبنيدر بخاری شريفده فانه لايعذب بها
الا الله وارددر ✻ (كما تحرق اسلحة وامتعة تعذر نقلها) ✻ نتكم نقلی متعذر ومتعسر
اولان سلاحلر ومتاعلر حرق بالنار اولديغی كبی ✻(وما لايحرق منها) كحديد
(يدفن بموضع خفی) وتكسر آوانيهم وتراق ادهانهم مغايظة لهم ✻ ودمور كبی
حرق شاندن اولميان شيلر كندولرينه غيظا بر كزلو محلده دفن اولنور
وآنيه‌لری كسر وياغلری اراقه اولور ✻(ويترك صبيان ونساء منهم شق اخراجها
بارض خربة حتی يموتوا جوعا) وعطشا للنهی عن قتلهم ولا وجه الی ابقائهم ✻
وصبيان ونسالرينی قتلدن نهی وارد اولمغله كندولرندن اخراجنده مشقت
اولانلر آج وصوسز هلاك اولسونلر ايچون خرابه بر محلده ترك اولنور زيرا صبيانلری
بالغ اولوب حربه مقتدر اولوب ونسوانلرندن تناسل ملحوظ اولمغله ابقالرنده
وجه اولمدی ✻(وجد المسلمون حية اوعقربا فی رحالهم ثمة) ای فی دار الحرب
(ينزعون ذنب العقرب وانياب الحية) قطعا للضرر عنا (بلا قتل)ابقاء للنسل
تاتارخانيه ✻ مسلمين دارحربده كفارك يوكلرنده يلان وعقرب بولسه‌لر
بزلردن ضرری دفع ايچون آنلرك نسللرينی ابقا ايچون بلا قتل عقربك قويروغنی
وحيه‌نك دشلرينی چيقاررلر يعنی عدم قتل مندوبدر واجب دكلدر ✻ وفيها
مات نساء مسلمات ثمة واهل الحرب يجامعون الاموات يحرقن بالنار ✻ تاتار
خانيه‌ده مسطوردركه كافرستانده مسلمه اولان نسوان وفات ايدوب وكفارك
امواتله مجامعتلريده محقق اولسه اول ميتلر نار ايله احراق اولنورلر اكر مدفونه
ومتفسخه دكللرسه (ولاتقسم غنيمة ثمة الا) اذا قسم عن اجتهاد اوالحاجة
الغزاة فتصح او (للايداع) فتحمل اذا لم يكن للامام حمولة فان ابوا اهل يجبرهم
باجر المثل روايتان فاذا تعذر فلو بحال لوقسمها قدر كل على حمله قسم
بينهم والا فهو مما شق نقله وسبق حكمه ✻ دارحربده مال غنيمتی تقسيم صحيح
اولمز الا غانمينه مصلحت ومنفعت تقسيمده اولديغنی امام رأی واجتهاد ايدرسه
وياعسكرك اكا احتياجی اولورسه مثلا ثوبه وياسلاحه احتياج كبی ايمدی
الضرورات تبيح المحظورات فحواسی اوزره تقسيم صحيح اولور وياخود امامك
مال غنيمتی تحميل ايده جك حيوانی اولمزسه علی وجه الايداع تقسيم ايدرده
ايمدی غزاته حلال اولور هرنقدر صحيح اولمزسه‌ده ايمدی امامك حموله‌سی
اولمديغنه نظرا عسكر مال غنيمتی تحميلدن ابا وامتناع ايتسه‌لر سرعسكر

كندولرينه اجر مثايله تحميله جبر ايدرمی بس بونده ايكی روايت واردر سير
كبير روايتنده جبر ايدر صغير روايتنه كوره ايتمز ايداع ايچون قسم متعذر اولورسه
ايمدی تقسيم اولنديغی تقديرجه غزاتك هر برلری كندی يوكلرينی قالدرمغه قادر
اولورلرسه ميانه‌لرنده تقسيم اولنور واكر هر برلری كندی حملنی قالدرمغه
مقتدر اولمزلرسه بس نقلنده مشقت اولمش اولور آنكده حكمی ماسبقده مرور
ايتديكه سبايا مشی ايدرلر واكر قادر اولمزلرسه رجاللری قتل اولنوب نسوان
وصبيان وشيوخلری آج وصوسز هلاك اولسونلرديو ارض خاليه‌ده ترك اولنورلر
✻(ولم تبع) الغنيمة (قبلها) لاللامام ولا لغيره يعنی للتمول اما او باع شيئا
لطعام جاز جوهرة (ورد) البيع (اووقع) دفعا للفساد فان لم يمكن رد ثمنه
للغنيمة خانيه ✻ امام وياغزاة مال غنيمتی تمول وتملك ايچون قبل القسمة بيع
ايده‌مزلر حقنده نهی وارد اولمغله اما طعام ايچون مال غنيمتدن برمقدار شی بيع
اولنسه جائزدر لكن بو غزاة حقنده ظاهردر اما سرعسكرك بيعی مثلا تخفيف
حمل مثللو برمنفعت ومصلحت ايچون اولورسه صحيحدر واكر بيع جائز اولميدرق
وقوع بولورسه دفعا للفساد ردو فسخ اولنور واكر فسخی ممكن اولمزسه مال
غنيمته ضم اولنه رق ثمنی رد اولنور ✻(ومد دلحقهم ثمة كمقاتل لاسوقی)
وحربی اومرتد اسلم ثمة (بلا قتال) فان قاتلوا اشاركوهم ✻ دارحربده
عساكر منصوره‌يه امداد ايچون كندولرينه صكره لاحق وواصل اولان
مجاهدين غنيمته استحقاقده مقاتلين كبيلردر وقتال ايتميان سوقيكه تجار واول
اسلامله مشرف اولان حربی ويامرتد مقاتل كبی دكلدر كندولرينه برشی
ويرلمز واكر مزبورلر عساكر ايله معا مقاتله ايدرلرسه كندولريله شريك اولورلر
✻(ولامن مات ثمة قبل قسمة اوبيع و) اومات (بعد احدهما ثمة او بعد
الاحراز بدارنا يورث نصيبه) لتأكد ملكه تتارخانية ✻ دخی مال غنيمت تقسيم
ويابيع اولنمزدن مقدم عازم خلد برين اولان كمسه ايچونده غنيمتدن حصه يوقدر
اما دارحربده تقسيم ويابيع دنصكره ويادار اسلامده مال احراز وحفظ
اولندقدنصكره وفات ايدرسه ملكی تأكد ايتمكله متوفانك نصيبی ورثه سينه انتقال
ايدر وفاتی دارحربده اولسون ويادار اسلامده اولسون ✻ وفيها ادعی
رجل شهود الوقعة وبرهن وقد قسمت لم تنقض استحسانا ويعوض بقدر حظه
من بيت المال ✻ تاتارخانيه‌ده مرسومدركه بركسه مال غنيمت تقسيم
اولندقدنصكره وقعه وغزايه شهود وحضورنی ادعا واقامه بينه ايتسه
استحسانا تقسيم سابق نقض اولنمز نهايتی كندويه حصه‌سی مقداری بيت
المالدن عوض ويريلور ✻ ومافی البحر من قياس الوقف علی الغنيمة رده

فى النهر وحررناه فى الوقف ﴾ بحرده ذكر اولنان وقفى غنيمته قياس ايدوب
ارباب استحقاقدن بركسنه غلهٔ وقف وجوده كلوب متولى كندويه حفظ وضبط
ايتدكدنصكره قبل القسمة وفات ايتسه نصيبى ميراث اولور آنده حق تأكد ايتديكنه
بناً نتكم مال غنيمت بعد الاحراز حق تأكد ايتكله غانمينه مال اولوب ميراث
اولديغى كبى مفادى صاحب نهر رد ايتديكه درر ده مذكوردركه امام ومؤذن
وقفدن وظيفه لرينى اخذ ايتمدين وفات ايتسه لر صله قبيلندن اولمغله انجق قبض ايله
مالك اولدقلريچون وظيفه لرى ساقط اولور بوكا كوره وقفى غنيمته قياس صحيح اولمز
لكن متأخرين قوللرى اوزره اجرت اولورسه ساقط اولمز متولى احراز ايتسون وياايتمسون
وميراث اولور شارح رحمه الله تعالى دير كه بو مضمونى بز وقف بحثنده
ذكر وتحرير ايلدك ﴿ (ولهم) اى للغانمين لاغير (الانتفاع فيهما) اى
فى دار الحرب (بعلف وطعام وحطب وسلاح ودهن بلاقسمة) اطلق الكل
تبعا للكنز وقيد فى الوقاية السلاح بالحاجة وهو الحق وقيد الكل فى الظهيرية
بعدم نهى الامام عن اكله فان نهى لم يبح فينبغى تقييد المتون به (و) بلا (بيع
و) لا (تمول) ﴾ انجق غنيمته مستحق اولان كسه لره بلاقسمة وبيع
وتمول دار حربده بولنان علف وطعام وحطب وسلاح ويا دهن ايله انتفاع واردر
وكندولريله معا بولنان عبد ونسا وصبيانلريده كندولرى حكملرنده در سائر
تجار امثالى كسه لره برشى اخذى جائز دكلدر وطعام اكل ايچون حاضرلنمش
اولسون ويااولمسون امدى مثلا قيونى ذبح كندولرينه جائزدر شوقدر واركه
در يلرينى مال غنيمته ادراج ايدرلر مصنف والاجناب مزبورلر ايله انتفاعى
كنز كبى على وجه الاطلاق بيان ايلدى وقايه صاحبى سلاحى احتياجله تقييد
ايتديكه احتياجلرى وار ايسه استعمال ايدرلر يوقسه اخذلرى جائز دكلدر
ديمك وحق اولانده بودر ظهيريه ده كليسنى امامك عدم نهيله قيدلدى امدى
نهى صورتنده انتفاع مباح اولمز ومتوننده بو نكته تقييد مناسبدر لكن
بو عسكرك مأكولات ومشروباته ضرورت واحتياجلرى اولمديغنه نظرادر
حاجت مس ايتدكده نهيه عمل اولنمز ﴿ فلو باع رد ثمنه فان قسمت تصدق به
لو غير فقير ومن وجد مالايملكه اهل الحرب كصيد وعسل فهو مشترك فيتوقف
بيعه على اجازة الامير فان هلك او الثمن انفع اجازه والارده للغنيمة بحر ﴾ امدى
غزاة مزبورلردن برنسنه يى بيع ايتسه ثمنى مال غنيمته رد ايدر واكر مال غنيمت
تقسيم اولنمش اولورسه اخذ ايدن فقير دكلسه تصدق ايدر غزاتدن بركسنه برى
ويابحرى صيد وعسل امثالى اهل حربك مالك اولمديغى برنسنه يى بولسه
اول شى كنديله سائر عسكر ميانه لرنده مشتركدر امدى آنى كندونك بيعى

اميرك اجازتنه توقف ايدر بس مبيع هلاك اولوب ويا ثمن انفع اولورسه امير
بيعه اجازت ويرر وثمنى بين الغانمين تقسيم ايدر يوقسه بيعى فسخ وآنى غنيمته
ادخال ايدر ﴿ (وبعد الخروج منها لا) الا برضاهم ﴾ دار حربده عسكرك
خروجندنصكره مزبورلردن برنسنه ايله انتفاعلرى جائز دكلدر انجق كندولرك
رضالريله اولور هركسك حقى تأكد ايتمكله حتى ميراثده اولور ﴿ (ومن اسلم
منهم) قبل مسكه (عصم نفسه وطفله وكل مال معه) فان كانوا اخذوا احرز
نفسه فقط (او اودعه معصوما) ولو ذميا فلو عند حربى فئ كالو اسلم
ثم خرج الينا ثم ظهرنا على الدار فاله ثمة فئ سوى طفله لتبعيته ﴾ كفاردن
بركسنه امساك واسير اولنمزدن مقدم شرف اسلامله مشرف اولسه كندى
نفسنى وطفلنى وكنديله برابر اولان ويامعصوم الدم اولان كسه نك عندنه ايداع
اولنان هربر مالنى حفظ وخلاص ايدر معصوم مزبور هرنقدر ذميده اولورسه
اولسون واكر كندولرينك اسلاملرندن مقدم طفليله مالى اخذ اولنمش اولورسه
فقط كندى نفسنى قورتارمش اولور امدى مالى حربى كفره سنك عندنده
وديعه اولورسه فئ اولوريد محترمه ده اولمغين نتكم بركسنه دار حربده
اسلامه كلوب بعده بزلره خروج ايدوب دار اسلامه كلدكدنصكره بزلر كندولرينك
مملكتلرينه غالب اولدقده طفلى اسلامده كندويه تابع اولمغله آنك ماعداسى
مال واشياسى فئ اولديغى كبى الايد محترمه صاحبى اولان مسلمه ذمى عندلرنده
وديعه اولان مالى فئ اولمز ﴿ (لا ولده الكبير وزوجته وحملها وعقاره وعبده المقاتل)
وامته المقاتلة وحملها لانه جزؤ الام ﴾ مسلم مزبورك بيوك ولدى وزوجه سى
وحمل وعقارى واسلامله مقاتله ايدن عبدى وجاريه سى وحملى اناسنك جزئى
اولمغله بونلر كندويه تابع عد اولنمغله بونلرى خلاص ايدەمز ﴿ (حربى
دخل دارنا بغير امان) فاخذه احدنا (فهو) ومامعه (فئ) لكل المسلمين سواء
(اخذ قبل الاسلام اوبعده) وقالا لآخذه خاصة وفى الخمس روايتان قنية ﴾
امانسز دار اسلامه دخول ايدوب وكندوبى بزدن بريمزك اخذ واسير
ايتديكى حربى وكنديله برابر اولان مال جميع مسلمين ايچون فيئدر كرك
اسلامدن مقدم اخذ اولنسون وكرك صكره امامين فقط اخذ ايدەنه فيئدر
ديديلر واندن خمس افرازنده ايكى روايت واردر ﴿ وفيها استأجره لخدمة
سفره فغزا بفرس المستأجر وسلاحه فسهمه بينهما الا اذا شرط فى العقد انه للمستأجر ﴾
قنيه ده مذكوردركه بركسنه سفرنده كندويه خدمت ايچون بركسنه يى
استيجار ايليوب وآنك فرسيله وسلاحيله غزا ايتسه بس اول غازينك سهمى
مستأجر ايله مشتركدر يوق جمله سى مستأجر ايچون اولمغى اصل عقدده شرط
ايتديسه آنك اولور والله سبحانه وتعالى اعلم واستغفر الله العظيم

(فصل فى كيفية القسمة)

وقتاكه مصنف والاجناب عليه رحمة الملك الوهاب احكام غنيمتى بيان ايتديسه تقسيمنك بياننده آغاز وشروع ايتدى وتقسيمده هر نقدر احكامندن ايسه ده مباحث وشعبى كثيره اولمغله كندى ايچون على حدة مستقل فصل تعيين اولندى قسمت نصيب شايعى معين برمحلده قيلمقدر (المعتبر فى الاستحقاق) لسهم فارس وراجل (وقت المجاوزة) اى الانفصال من دارنا وعند الشافعى وقت القتال عساكر اسلاميه دن فرسان وپياده سهمه استحقاقلرنده اعتبار دار اسلامدن مفارقتلرى وقتنه در امام شافعى رضى الله عنه نزدنده اعتبار وقت قتاله در (فلو دخل دار الحرب فارسا فنفق) اى مات (فرسه استحق سهمين ومن دخل راجلا فشرى فرسا استحق سهما) فيمان بركسه دار حربه آتلو اوله رق دخول ايدوب صكره فرسى هلاك اولسه ايكى سهمه مستحق اولور برى فرسنه وبرى كندونه در واكر پياده اولدرق دخول ايدوب بعده بر فرس اشترا ايتسه بر سهمه مستحق اولور (ولا يسهم لغير فرس واحد) صحيح كبير (صالح لقتال) فلو مريضا ان صح قبل الغنيمة استحقه استحسانا لالو مهرا فكبر تاتار خانية وكان الفرق حصول الارهاب بكبير مريض لا بالمهر قتاله صلاحيتى اولان صحيح وكبير بر رأس فرسك غيرى فرس ايچون غنيمتدن سهم ونصيب يوقدر امدى مريض اولوب مال غنيمت اخذندن مقدم صحت بولورسه سهمنه استحسانا مستحق اولور واكر حين دخولده طاى اولوب دار حربده طول مكث سببيله بيويوب كندى ايله قتاله صالح اولورسه سهمه مستحق اولمز ميانه لرنده فرق كبير مريضله ارهاب عدو اولوب صغير طايله اولمقدر (ولو غصب فرسه قبل دخوله اوركبه آخر او نفر ودخل راجلا ثم اخذه فله سهمان لا لو باعه ولو بعد تمام القتال فانه يسقط فى الاصح لانه ظهران قصده التجارة فتح واقره المصنف لكن نقل فى الشرنبلالية عن الجوهرة والتبيين مايخالفه) برغازى نك فرسى دار حربه دخولندن مقدم غصب اولنوب ويا بر آخر كسه بينوب ويا فرار ايدوب كندوسى راجلا يوريدرك دار حربه دخول ايدوب بعده فرسنى اخذ ايلسه كندى ايچون ايكى سهم واردر اما فرسنى بيع ايدرسه ايكى سهمه مستحق اولمز هر نقدر بيعى قتالك تماميندنصكره اولور سه ده امدى قول اصحده فارسك قصدى تجارت اولديغى ظاهر ونمايان اولمغله

فرسك سهمى ساقط اولور فتح قديرك مفادى بودر وبونى مصنفده اقرار ايلدى لكن شرنبلاليه ده جوهره ايله تبييندن بوكا مخالف مضمون نقل اولنديكه قتالدن فراغدنصكره فارس فرسنى فروخت ايدرسه اتفاقا سهمى ساقط اولمز لكن اصل فتحك مفاديده بودر بوكا كوره نقلده مصنف مرحوم غلط ايتمش اولور واستدراك محلى اولمز ماسيأتيده كى فتنبه بوخصوصه اشارت اولمق كرك (وفى القهستانى لو باعه فى وقت القتال فراجل على الاصح وبعد القتال فارس بالاتفاق انتهى فتنبه وتحفظ هذه القيود خوف الخطأ فى الافتاء والقضاء) قهستانيده مسطور دركه فارس قتال هنكامنده فرسنى بيع ايدرسه قول اصحده راجل عد اولنور واكر بعد الفراغ بيع ايدرسه اتفاقا فارسدر بونقلده مصنفك خطاسنه اشارت واردر واشبو قيود مشروحه نك ابوجه حفظ وضبط اولنمق لازمدركه حتى افتا وقضاده خطا خوفى اولميه (ولا يسهم) (لعبد وصبى وامرأة وذمى) ومجنون ومعتوه ومكاتب (ورضخ لهم) قبل اخراج الخمس عندنا (اذا باشروا القتال او كانت المرأة تقوم بمصالح المرضى) اوتداوى الجرحى (اودل الذمى على الطريق) ومفاده جواز الاستعانة بالكافر عند الحاجة وقد استعان عليه الصلاة والسلام باليهود على اليهود ورضخ لهم مجاهدين ميانه لرنده بولنان عبد وصبى وعورت وذمى ومجنون ومعتوه ومكاتب ايچون غنيمتدن سهم يوقدر لكن حنفيه نزدنده من بورلر قتاله مباشرت ايدرلرسه وياخود عورت خسته لره خدمت ويا يارهليلره مداوات ايدرسه ويا ذمى طريقه دلالت ايدوب رهنمالق ايدرسه امدى غنيمتدن خمس اخراج اولنمزدن متقدم كندولرينه بر مقدار عطيه اعطا اولنور بس بوندن فهم اولنان لدى الحاجة كافر ايله استعانه نك جوازيدر ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم خيبر يهودلرينه غزالرنده مدينهٔ منوره يهودلرندن اون قدر كمسه ايله استعانه وغزا بيوروب وكندولرينه مال غنيمتدن بر مقدار شى احسان ايتديلر (ولا يبلغ به السهم الا فى الذمى اذا دل) فيزاد على السهم لانه كالاجرة ومزبورلره اعطا اولنان مبلغ سهم مجاهدينه ابلاغ اولنمز الا ذمى عسكره دلالت ورهنمالق ايدرسه بوتقديرجه مسفورك كى اجرت كبى اولمغله سهمك اوزرينه زياده قيلنور (والبراذين) خيل العجم (والعتاق) بكسر العين جمع عتيق كرام خيل العرب والهجين الذى ابوه عربى وامه عجمية والمقرف عكسه قاموس (سواء) واشبو سهم خصوصنده براذينكه عربك ماعداسنك پك صوى ويوكرك اولميان سمر خارجى باركيرلرى وعيتك كسريله عتاقكه عتيقك جمعيدر عرب آتلرينك پك صوى وصبار فتار اولان كحيلان ونجلى اسبلرى

وهجینکه دوه قسمندن باباسی عرب واناسی عجم ومحسن وزننده مقرفکه بونك عکسیدر بونلرك جمله سی غنیمتدن حصه دار اولمقده برابرلردر عرب آتلری طلب وهربده هرنقدر پك اعلالر ایسه ده روم ایلی وبوسند بارکیرلریده توانا وملا یملر اولمغله ایشـه پك یارارلر ﴿ ومن رباط الخیل ﴾ نظم مجیدنده خیل مطلق اولمغله جمله سنه شاملدر وآیة کریمه ده ارهاب جنس خیله مسند در ❊ (لا) یسهم (للراحلة والبغل) والحمار لعدم الارهاب ❊ وراحله که دوه دن دیشی ویا ارکك بینیلان وقاتر ومرکب انواعندن ارهاب اولمغین بونلره غنیمتدن سهم وحصه اولمز وبونلر ایله قتال اولمز ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك غزواة مبارکه لرنده بونوع حیوانلر بولنوردی آنلره غنیمتدن حصه افراز بیورمدیلر ❊ (والخمس) الباقی یقسم اثلاثا عندنا (للیتیم والمسکین وابن السبیل) وجاز صرفه لصنف واحد فتح وفی المنیة لو صرفه للغانمین لحاجتهم جاز وقد حققته فی شرح الملتقی ❊ باقی قالان برخمس عندالحنفیه یتیمکه باباسی اولمیوب وبلوغه رسیده اولمیان ولد ومسکین وابن السبیل ایچون اوچ قسم قلنور یعنی مغنمدن باقی خمسکده مصرف معدن ورکاز مثللو مزبورلردن محتاجیندر فقط برینه ده صرف اوانسه ده اولور ومنیه ده عسکرك محتاجلرینه ده صرف اولنسه جائزدر دیومصرحدر وبو بحثی ملتقی شرحنده شارح رحمه الله تعالی تحقیق وبیان ایتمشدر ❊ (وقدم فقراء ذوی القربی) من بنی هاشم (منهم) ای من الاصناف الثلاثة (علیهم) لجواز الصدقات لغیرهم لالهم (ولاحق لاغنیائهم) عندنا ❊ صدقات اخذی بنی هاشمك غیری یه جائز اولوب کندولرینه اولمغین اصناف ثلاثهٔ مشروحه دن اولان بنی هاشمك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه قرابت صاحبی فقرالری سائرلرینك اوزرلرینه تقدیم اولنورلر بزه کوره اغنیالری ایچون خمسدن حق یوقدر امدی بنی هاشمدن محتاج اولان یتیم ومسکین وابن السبیل سائر محتاجدن اولی درلر معلوم اولسونکه سلطان سریر هردو سرا علیه افضل التحایا محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب بن هاشم بن عبد منافدر بس اشبو عبدمنافك درت اوغلو وار ایدی هاشم وعبدالشمس ومطلب ونوفل وقتاکه رسول الله صلی الله تعالی وسلم غنایم خیبری مجاهدین میانه لرنده تقسیم بیوردقده خمسی ذوی القربادن بنی هاشمله بنی المطلب میانه لرنده تقسیم وتوزیعله کندولرینی سائرلرندن ممتاز ومستثنا قلدیلر امدی حضرت عثمان رضی الله تعالی عنه عبدالشمس اولادندندر وجبیر بن مطعم رضی الله تعالی عنه نوفل اولادندن اولمغله بیوردیلرکه یارسول الله اشبو بنی

هاشمك فضل ورجحانلرین انکار ایتمیوزکه الله جلیل سزلری کندولرندن قیلدی واشبو بنی مطلب قرنداشلریمزك حال وشانلری ندرکه آنلره ده خمس ذوی القربادن اعطا واحسان بیوردیکز ده بزلری ترك ایتدیکز حالبوکه قرابتلریمز بردر بس رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سعادتله بیوردیلرکه تحقیقا بزلر وبنو المطلب کرك زمان جاهلیتده وکرك حالا اصلا بربریمزدن مفارقت ایتمدك جمله من شیء واحد منزله سنده اولدق زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بنی هاشمدن بعث اولندقده قریش حسد ایتملریله میانه لرنده عهد ومیثاق ایتدیلرکه بنی هاشمله مجالسه ومکالمه ایتمیه لر حتی کندولرینه حضرت محمد علیه الصلاة والسلامی ویروب وکندولری آنی قتل ایتمدکجه امدی بنی هاشمده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه نصرت ومعاونت اوزره معاهده وموافقه ایتدکلرنده بنونوفل ایله بنوعبد الشمس قریشه وبنو المطلب بنوهاشمه موافقت ایتدیلر واوچ سنه قدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمله چوق مضایقه یه دوچار اولدیلر بنا برین ﴿ هل جزاء الاحسان الا الاحسان ﴾ منطوقنجه بنی المطلبه مواسات بیوردیلر ❊ ومانقله المصنف عن البحر من ان مافی الحاوی یفید ترجیح الصرف لاغنیائهم نظر فیه فی النهر ❊ مصنف والا جنابك بحردن نقلا حاوی القدسیده کی وعن ابی یوسف الخمس یصرف الی ذوی القربی والیتامی والمساکین وابن السبیل وبه نأخذ انتهی مضمونی ذوی القربانك اغنیالرینه صرفك ترجیحنی افاده ایدر لکن نهرده مضمون مشروحی رد ایتدیکه اول فقط ذوی القربایه اعطایی ترجیح ایدر نهایتی فقر اشتراطندن سکوت اولنمش اولدی اولده ظهورینه مبنیدر ❊ (وذکره تعالی للتبرك) باسمه فی ابتداء الکلام اذالکل لله ❊ ﴿ واعلموا انما غنمتم من شیء فان لله خمسه ﴾ نظم کریمنده الله جلیلك ذکری ابتدای کلامده اسم شریفله تبرك وتیمن ایچوندر یوقسه جمله سی ذات جلیل ایچوندر عامهٔ اصحاب قوللری بودر مفسریندن مجاهد وعطا وابوسعید البردعی خمسك مسجد حرامك عمارتیچون اولمسنه قائللردر ❊ (وسهمه علیه الصلاة والسلام سقط بموته) لانه حکم علق بمشتق وهوالرسالة (کالصفی) الذی کان علیه الصلاة والسلام یصطفیه لنفسه ❊ رسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلمك دار بقایه تشریفلریله خمسدن اولان سهم سامیلری ساقط اولدی زیرا اشبو خمسك کندولرینه تخصیصی مشتقکه رسالتدر تعلیق اولنان برحکمدر امدی بوکا استحقاقلری رسالتلری سببیله اولمغله وموتلریله رسالتلری هرنقدر منقطع اولمز ایسه ده لکن رسول اوله رق کندولرندن صکره براحدك کندولرینه خلف اولمسی اولمغین کویا مأخذ اشتقاق اولان رسالت علتی منتفیه اولمش اولدی نتکم مال غنیمتدن

قبل القسمة واخراج الخمس رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك كندى نفس كريمه لر ايچون اصطفا واختيار بيور ديغى فرس وسيف ودرع امثالى شيلرك كندولرندنصكره سنوطى كبى بو مثللو شيلرى خلفا اخذ ايتمديلر ❊ واز واج مطهراتدن صفيه رضى الله تعالى عنها اشبو صادك كسرى ويافتحيله ويانك تشديديله صفى دن ايدى ❊(ومن دخل دارهم باذ ن) الامام (او منعة) اى قوة (فاغار خمس) ما اخذو الانه غنيمة (والالا) لانه اختلاس وفى المنية لودخل اربعة خمس ولو ثلاثة لا قال الامام ما اصبتم لا اخمسه فلو لهم منعة ام يجز والاجاز ❊ بركسه امامك اذنيله وياقوت وشوكت صاحبى عسكر ايله دارحربه دخول وكندولرينه اغاره وشبخون ايتسه امدى اخذ ايتدكلرى مال كندولرندن قهر وغلبه ايله اخذ اولنمغله مال غنيمت اولمغله تخميس اولنور خمس انجق قهرا اخذ اولنان مال غنيمتده اولور اختلاس وسرقت وجهيله اخذ اولنان مالده اولمز واكر دخول بر وجه غلبه اولمزسه تخميس اولنمز ومنيه ده مرسوم درككه دورت عدد كمسه دارحربه دخول ايدرسه اخذ ايتدكلرى نسنه تخميس اولنور اوچ اولورلرسه اولنمز برامام براز مسلمينه كفاردن اخذ ايتديككز مالى تخميس ايتمم ديسه ايمدى آنلر ايچون قوت وقدرت اولورسه خمسى امامك اسقاطى جائز اولمز واكر كندولرى ايچون قهر وغلبه اولان عسكر اولمزلرسه ايمدى امامك اسقاطى جائز اولور ❊(وندب للامام ان ينفل وقت القتال حثا) وتحريضا (فيقول من قتل قتيلا فله سلبه) سماه قتيلا لقربه منه (او يقول من اخذ شيئا فهوله) وقديكون بدفع مال او ترغيب مال ❊ مجاهدين مسلمينى غزايه حث وتحريضكه قندروب وتشويق ايچون حين قتالده امامه كوره تنفيل مندوبدر يعنى هركيم بركافر مستحق القتلى قتل ايدرسه آنك لباس وسلاح ودابه سى اول قاتلك اولسون ديرو حيانده كى كسه يه قتيل اطلاقى قتله قربنه مبنيدر ما يؤل اليه اعتباريله وياخود هرككه كفاردن برنسنه آلور اول كندونكدر دير تنفيل بعضا مال دفعيله ويامجرد ماله ترغيب وتشويقله ده اولور مثلا كندولرينه مال ومنصب يارتبه وعدى كبى مال موعودلر سلبدن اولسون وكرك امامدن اولسون ❊(فالتحريض) نفسه (واجب للامر به واختيار الادعى للمقصود مندوب ولا يخالفه تعبير القدورى بلا بأس لانه ليس مطردا لما تركه اولى بل يستعمل فى المندوب ايضا قاله المصنف ولذا عبر فى المبسوط بالاستحباب ❊ ايمدى اشبو نفس تحريض واجبدر حقنده {ياايها النبى حرض المؤمنين على القتال} آيت كريمه سيله امر وارد اولمغله وبوخطاب بحسب الظاهر مخصوص سيد الانام

عليه الصلاة والسلام ايسه ده حكمى مقام خلافتده قائم اولان ائمهٔ اسلاميه عامدر وتحريض قتال انجق تنفيلله استحصال اولنور زيرا شجعان دشمن انداز آلديغى غنائمدن برنسنه ايله كسب امتياز ايتمدكجه نفسنى مخاطره يه القا ايله مشيى آز واقع اولور اما امام اسلام بعض نسنه ايله آنى ممتاز وبنام ايلمسى جان وباشله اقدام مهالك اقتحام معاركه اغرا ايدوكى مالا كلامدر ومقصودى تحصيلى موجب اولان نسنه نى اختيار مندوبدر ومندوب اولمسى قدورينك لابأس تعبيرنه مخالف دكلدر زيرالا بأس تركيبنك تركى اولى اولان شيده استعمالى دائمى ومطرد دكلدر بلكه مصنفك بيانته كوره بونده استعمال اولنديغى كبى مندوبده دخى استعمال اولنور حتى بوكا بنأ امام سرخسى عامله الله بلطفه الخفى مبسوطنده استحبابله تعبير ايلدى ❊(ويستحق الامام لوقال من قتل قتيلا فله سلبه اذا قتل هو) استحسانا (بخلاف) مالوقال منكم او قال (من قتلته انا فلى سلبه) فلا يستحقه الا اذا عمم بعده ظهيرية ويستحقه سهم اورضخ فعم الذمى وغيره ❊ امامده استحسانا سلبه مستحق اولور اكر من قتل قتيلا فله سلبه ديوب وكندوسى دخى بالذات قتل ايدرسه زيرا بونده نفسنه برشى تخصيص اولنجق قضا كبى تهمت اولمز بوقضا قبيلندن دكلدر قياس اولان سلبه كندونك عدم استحقاقيدر نفسنى تنفيلله متهم اولمغله اما امام منكم لفظنى زياده ايدوب وياخود شول بركسه كه بن قتل ايده رم سلبى بندر ديرسه ايمدى سلبه مستحق اولمز اولكنده عسكره تخصيص ايلنجيده تهمت اولمغله لكن بعد التخصيص تعميم ايدوب عسكرنده قتيل قتل ايدنه سلب اولسون ديرسه كند و نكده تنفيلده دخولى اولور واشبو تنفيله سهم ورضخه مستحق اولان هر بركسه مستحق اولور ذمى امثالى تجار ونسوان وعبيده ده عام اولور ❊(وذا) اى التنفيل (انما يكون فى مباح القتل فلا يستحقه بقتل امرأة ومجنون ونحوهما ممن لم يقاتل) ❊ وعسكرك امامك من قتل الخ قوليله سلبه استحقاقى انجق مباح القتل كسه لرى قتليله اولور ايمدى قتال شانلرندن اوليان عورت ومجنون كبيلرى قتليله بركسه سلبه مستحق اولمز زيرا تنفيل قتاله تحريضدر بوايسه انجق مقاتلين حقنده بولنور ❊(وسماع القاتل مقالة الامام ليس بشرط فى استحقاقه) ما نفله اذ ليس فى الوسع اسماع الكل ويعم كل قتال فى تلك السنة مالم يرجعوا وان مات الوالى او عزل مالم يمنعه الثانى نهر ❊ امامك تنفيل ايتديكى نسنه يه مجاهدينك استحقاقلرنده قاتلك امامك مقاله سنى سماعى شرط دكلدر زيرا امامه جمله يه كلامنى اسماع وسعنده يوقدر بلكه آنكله همان خطابى هركسه اشاعه واعلاندر وعسكر قتالدن

رجوع ایتمدیکجه اول سنه که غزایه خروج ایتدکاری سنه ده بولنان قتالك
جمله سنه اول تنفیل عام اولور والی هرنقدر وفات ایدوب ویاعزل اولنورسه ده
مادام ایکنجی سرعسکر تنفیلدن منع ایتمدیکجه ❊ وکذابعم کل قتیل لانه نکرة
فی سیاق الشرط وهو من بخلاف ان قتلت قتیلا واو قال ان قتلت ذلك
الفارس فلك کذالم یصح وان قطعت رأس اولئك القتلی فلك کذا صح ❊
وامامك مارالذکر من قتل الخ قولیله ایتدیکی تنفیل بنه بویله هر برمستحق
القتل اولان قتیله عام اولور سیاق شرطکه من ده اولان نکره اولمغله اما ان قتلت
قتیلا صورة مشروحه‌نك خلافنه‌درکه بونده عموم افاده ایتمز مثلا بر کمسه‌یه
خطابله سن برقتیل قتل ایدرسك سلبی سنك اولسون دیوب اولده ایکی کمسه
قتل ایتسه مجرد اولکینك سلبنه مستحق اولور وامام اکر فلان فارسی قتل
ایدرسك سنك ایچون بوز آلتون واردر دیسه اشبو عقد اجاره صحیح
اولمدی جهاده اجرت اولمغله امامته واذانه اجرت کبی اولدی
اما اشبو مقتوللرك باشلرنی قطع ایدرسك سکا شوقدر نسنه‌در دیسه اشبو
عقد صحیح اولور بونده قطع فعلی جهادقبیلندن اولمغین عبادته ایجار اولمش اولمدی
❊ (ولو نفل السریة) هی قطعة من الجیش من اربعة الی اربعمائة مأخوذة
من السری و هو المشی لیلا درر (الربع وسمع العسکر دونها فلهم النفل)
استحسانا ظهیریة وجاز التنفیل بالکل او بقدر منه لسریة لاللعسکر والفرق
فی الدرر ❊ برسرعسکر برسریه که عسکردن درتدن درتیوزه قدر بالغ اولان
برطائفه‌یه غنایمدن بعدالتخمیس ربعیله تنفیل و تحریض ایدوب و بو تنفیلی
عسکر استماع ایدوب سریه ایتمسه سریه ایچون استحسانا نفله استحقاق
واردر سریه‌یی غنایمك کلیسیله ویابعضیسیله تنفیل جائز ومشروعدر اما عسکرك
جمله سنه بردن جائز دکلدر میانه‌لرنده فرق درر ده مسطوردرکه تنفیلدن
مقصود عسکردن شجعان ودلیرلری قتاله تحریض و تشویقدر بو ایسه انجق
بعضیسنی براز شیله سائرلردن تخصیصله‌در ایمدی علی العموم عسکره تنفیلده
اول قدر فائده اولمز وفارسك راجل اوزرینه تفضیلیده باطل اولور ❊ (ولا
ینفل بعدالاحرازهنا) ای بدارنا (الامن الخمس) لجوازه لصنف واحد کامر ❊
و اشبو دار اسلامه مال غنیمت اخراج واحراز اولندقدنصکره تنفیل اولنمز
الا خمسدن عسکرك محتاج وفقرالرینه تنفیل جائزدر خمسی مصرفلرندن صنف
واحده صرف جائز اولمغله ❊ (وسلبه مامعه من مرکبه وثیابه وسلاحه)
وکذا ماعلی مرکبه لا ما علی دابة اخری ❊ وهالکك سلبیکه مسلوبی کندیله
برابر بولنان مرکبی واثوابی وسلاحیدر ومرکبنك اوزرنده اولان اشیادخی

(بنه)

بنه سلبیدر دابهٔ اخری وغلامیله اولان متاعی سلبندن کلدر ❊ (و) التنفیل
(حکمه قطع حق الباقین لاالملك قبل الاحراز بدارالاسلام فلو قال) الامام
(من اصاب جاریة فهی له فاصابها مسلم فاستبرأها لم یحل له وطئها ولا بیعها)
کما او اخذها المتلصص ثمة واستبرأها لم تحل لها اجماعا ❊ اشبو تنفیلك اوزرینه
ترتب ایدن حکم سائر کمسه‌لرك آندن حقلرینك قطع اولنوب مثلا اول سلبدن
خمس اخذ اولنمز وغازینك ورثه‌سنه انتقال ایدر هرنقدر کندوسی دار
حربده وفات ایدرسه ده ودار اسلامده احراز وحفظ اولنمزدن مقدم ملك
تامله مالك اولنمز اما ملك ناقص بولنمغله ارث تحقق ایتدی ایمدی بر امام کفاردن
برجاریه‌یه اصابت ایدن کسه‌یه اول جاریه کندونك اولسون دیوب اول دخی
جاریه‌یی اخذ و ضبط و بر حیضله استبرا ایلسه کندویه آنی وطئ وبیع
حلال وجائز اولمز نتکم دار حربده برجاریه‌یی بر کمسه علی وجه السرقة
اخذ واستبرا ایتسه کندویه آنی وطئ اجماعا حلال اولمدیغی کبی مادام
آنی دار حربدن اخراج بعده استبرا ایتمدکجه آنی وطئ حلال اولمز ❊ (والسلب
للکل ان لم ینفل) لحدیث لیس لك من سلب قتیلك الا ما طابت به نفس امامك
نحملنا حدیث السلب علی التنفیل ❊ قتل اولنان کافرك سلبی تنفیل
اولنمدیغنه نظرا غزاتکدر حبیب بن مسلمه حقنده وارد اولان سنك قتل ایتدیکك
کمسه‌نك سلبندن سکا برشی یوقدر الا امامك طیب نفسیله راضی اوله‌رق سکا
و بردیکی واردر حدیث شریفنه بنأ ایمدی سلب حقنده که من قتل قتیلا
فله سلبه حدیث منیفی برلر تنفیله حمل ایدرز حدیثین ماببننی جمع ایچون
❊ قلت وفی معروضات المفتی ابوالسعود هل یحل وطئ الاماء المشتراة
من الغزاة الآن حیث وقع الاشتباه فی قسمتهم بالوجه المشروع فاجاب لاتوجد
فی زماننا قسمة شرعیة لکن فی سنة ٩٤٨ وقع التنفیل الکلی فبعد اعطاء
الخمس لایبقی شبهة ابتداء انتهی فلیحفظ ❊ شارح رحمه الله تعالی دیرکه مفتی
ابوالسعودك معروضاتنده مرسومدرکه غزاة میانه‌لرنده بروجه شرعی
غنیمتك اقتسامنده اشتباه واقع اولدیغنه کوره بوکونلرده مجاهدیندن
اشترا اولنان جاریه‌لرك وطئ حلال ومشروع اولورمی جوابنده بیوردیلرکه
فی زماننا قسمة شرعیه بولنمز لکن طقوز یوز قرق سکز تاریخنده قبل
سلطاندن تنفیل کلی واقع اولمشدر ایمدی بعد اعطاء الخمس اول امرده شبهه
باقی قالمز لکن تاریخ مزبورده وقوعیافته او لان تنفیل کلیدن مراد من اخذ
شیئا فهوله مفادیدر بو ایسه عسکرك کلیسنه تنفیلدر حالبوکه بو ده باطلدر
زیرا کمالك بیانه نظرا بونده شرعك ایجاب ایتدیکی فارسله راجلك سهملرینی

ابطال واردر تسویه اولمغله وینه ما سبقده مرور ایتدیکه تنفیل انجق عسکرک بعضیسنه اولور کلیسنه اولمز ایدی فلیحفظ بو تحقیقه اشارت اولور وسلطان سابقك تنفیلی واول سفرده کی تنفیل صکر کیلرینه تنفیل اولمز مکرکه سلطان ثانیده آنی یکیدن تنفیلله امضا ایلیه والله سبحانه وتعالی اعلم واستغفر الله العظیم

(باب استیلاء الکفار)

استیلانك کفاره اضافتی مصدرك فاعلنه ومفعولنه اضافتندندر زیرا اشبو بابده کفارك اسلامه واسلامك کفاره استیلالرینك ایکیسیده مذکوردر بونك نظیری { تحیتهم یوم یلقونه سلام } نظم مجیدیدر یعنی آخرتده مؤمنینك تحیه‌لری سلامدر که بعضیسی بعض آخرلرینه سلامله تحیه ایدرلر دیمك بونده ده کویا فاعل ایله مفعوله علی حدة تحیه‌نك اسنادی جائز اولدی ویاخود مصنف مرحوم بزلرك کندولرینك اوزرلرینه استیلامزك حکمنی بیاندن فارغ اولدیده ایدی کندولرینکده بزلره استیلاسنی بیانه شروع ایلدی (علی بعضهم بعضا اوعلی اموالنا) یعنی کفارك بعضینك بعض آخرلرینك و یابزلرك مالریمزك اوزرلرینه استیلالری بیانی دیمك وعبارهده صواب اولان بعضهم علی بعض دیمك ایدی (اذا سبی کافر کافرا آخر بدار الحرب واخذ ماله ملکه) لاستیلائه علی مباح (دار حربده برکافر دیکر کافری سبی ومالنی اخذ ایلسه اکا مالك اولور صید کبی مال مباحه استیلا ایتمش اولدیغندن زیرا کفارك مالری مباحدر (ولو سبی اهل الحرب اهل الذمة من دارنالا) یملکونهم بانهم احرار (حربی کفره‌سی دار اسلامدن ذمیلری سبی ایتسه‌لر حر اولدقلرندن آنلره مالك اولەمزلر (وملکنا ما نجده من ذلك) السبی للکافر (ان غلبنا علیهم) اعتبارا بسائر املاکهم (کفار اوزرینه بزلر غلبه وکندولرینك سابق الذکر سبی ایتدکاری سبایایی بولوب قبض ایتسك آنلره مالك اولورز سائر مالرینه قیاسا (وان غلبوا علی اموالنا) ولو عبد امؤمنا (واحرزوها بدارهم ملکوها) لاللا ستیلاء علی مباح لما ان الصحیح من مذهب اهل السنة ان الاصل فی الاشیاء التوقف والاباحة رأی المعتزلة بل لان العصمة من جملة الاحکام المشروعة وهم لم یخاطبوا بها فبقی فی حقهم مالا غیر معصوم فیملکونه کما حققه صاحب المجمع فی شرحه ویفترض علینا اتباعهم فان اسلموا تقرر ملکهم (کفار اکسار بزلرك مالریمزه

غلبه ودارلرنده انی احراز ایتسه‌لر اکا مالك اولورلر هرنقدر مالریمز عبد مؤمن اولورلرسه‌ده اما مالکیتلری مباح اوزره استیلالرینه مبنی دکلدر زیرا مذهب اهل سنتدن صحیح اولان اشیاده اصل اولان توقفدر که اباحه وتحریمنه بردلیل ظاهر اولنه‌دك توقف اولنور بریله حکم اولنمز دیمك اباحه معتزله مذهبیدر بلکه مالکیتلری غیری کمسه‌لرك مالرینك معصوم اولوب آخرلره اکا تعرض ایتمیوب انی حفظ ایتمك وجوبی احکام شرعیه جمله‌سندندر کفار ایسه قول اصحك غیری اوزره شریعتله مخاطب دکللردر بس مالریمز کندولری حقلرنده معصوم ومحفوظ اولمیه‌رق باقی قالدی بناء علیه اکا مالك اولدیلر نتکم مجمع صاحبی شرحنده تحقیق ایلدی وکفار بزلرك مالریمزی اخذ ایتدکده مادام دار اسلامده اولدقجه اکا اتباع ایدوب اول مالك عقبنجه کیدوب ارقه‌سنه دوشمك بزلره فرضدر حتی آنی قورتاروب یدلرندن اخذ ایده‌نه دکین امادارلرینه ادخال ایدرلرسه اتباع فرض اولمز بلکه مندوب اولور الا اسلامك نسوان وصبیانلرین اسیر ایدرلرسه بس دارلرینه ادخال ایتسه‌لر دخی آنلرك تخلیصنه جد واهتمام بزلره فرض اولور وبزلرك مالریمزی اخذلرندنصکره اسلامله مشرف اولورلرسه یدلرنده تقریر اولنور اخذ اولنمز { من اسلم علی مال فهوله } حدیث شریفنه بناء (وان غلبنا علیهم) ای بعد ما احرزوها بدارهم اماقبله فهی لمالکها مجانا مطلقا (یعنی کفار بزلردن اخذ ایتدکلری ماله کندی دارلرنده حرز ایتدکدنصکره مالك اولورلر هرنقدر بزلر آنلره غالب اولور ایسکده اماقبل الاحراز مجانا مال صاحبلرینکدر مطلقا که کرك تقسیمدن مقدم وکرك مؤخر (فمن وجد ملکه قبل القسمة) بین المسلمین لابین الکفار کما حققه فی الدرر (فهوله مجانا) بلا شئ (وان وجده بعدها فهوله بالقیمة) جبرا للضررین بالقدر الممکن (برکسه کفارك کندودن اخذ ایتدیکی مالنی مسلمین میانه‌لرنده کفارك کنده اولمیه‌رق قبل التقسیم بولسه اکا مالك اولور که مجانا بلاشئ کندونکدر واکر بعد القسمة بولورسه غانمك اخذ ایتدیکی کونده‌کی قیمتیله بقدر الامکان ضررینی جبر ایچون ینه مالککدر زیرا حدیث شریفده سعادتله بیورمشلرکه { ان وجدته قبل القسمة فهولك بغیر شئ وان وجدته بعد القسمة فهولك بالقیمة } (ولو) کان ملکه (مثلیا فلا سبیل له علیه بعدها) اذ او اخذه اخذه بمثله فلا یفید الذی اشتراه به ولو قبلها اخذه مجانا کامر (واجد من بورك ملکی اولان نسنه مثلی اولورسه بعد القسمة آنی اخذه کندویه سبیل یوقدر زیرا اخذ ایتدیکی تقدیرجه آنك مثلنی اخذ ایدر ایدی اشترا ایتدیکی شیده برفائده اولمز واکر قبل القسمة مالنی بولورسه انی

مجانا اخذ ایدر نتکم قریبا مرور ایلدی ❊ (وبالثمن الذی اشتراه منهم تاجر)
ای من العد و واخرجه الی دارنا وبقیمة العرض لواشتراه به وبالقیمة لواتهبه منهم
زادفی الدرر اوملکه بعقدفاسد ❊ دخی مالك کفاردن تاجرك اشترا ودار اسلامه اخراج
ایتدیکی ثمنیله واکر برعوض مقابلی اشترا ایتمشسه آنك قیمتیله ویاانلردن کندویه
هبه ویا عقدفاسد ایله مالك اولورسه قیمتیله مالك اولور ❊ لکن فی البحر شراه
بخمر اوخنزیر لیس لمالکه اخذه باتفاق الروایات وکذا لوشراه بمثله نسیئة
اوبمثله قدرا ووصفا بعقد صحیح اوفاسد لعدم الفائدة فلو باقل قدرا اواردی
وصفافله اخذه لانه یفید ولیس ربالانه فداء ❊ لکن بحرده مذکوردرکه
تاجر برمالی خمر ویاخنزیر مقابلی کفاردن اشترا ایتسه مال صاحبیچون آنی
اتفاق روایاتله خمر وخنزیر ایله اخذ بوقدر بلکه کندونك قیمتیله اخذ ایدر یته بویله
مثلیاتدن اولان برنسندیی نسیئة کندی مثلیله ویا قدرا ووصفا کندی مثایله
عقد صحیح ویا فاسد ایله اشترا ایتسه اخذنده برفائده اولمغله ینه صاحب مال
آنی اخذ ایتمز اما قدرا اقل ایله اشترا ایدوب مثلا براو لچکی براولچکدن ربع
نقصانه ویا وصفاردایه اشترا ایتسه امدی آنی اخذنده مال صاحبنه فائده اولمغله
اخذ ایدر وبوفدا اولوب عوض اولمغله بونده رباده اولمدی ❊ (وان)
وصایة (فقئ عینه) اوقطع یده (واخذ) مشتریه (ارشه) اوفقأها المشتری
فیأخذه بکل الثمن ان شاء لان الاوصاف لایقابلها شئ منه ❊ مال صاحبی مالنی
قیمتیله اخذ ایدر هرنقدر کوزی چیقاردیلوب ویایدی قطع اولنوب وارشی
اخذ اولنمش اولورسه ده ویاعینی مشتری چیقارمش لولورسه ده امدی یاثمنك
کلیسیله دیلرسه اخذ ایدر اوصافه ثمندن برشی مقابل اولمغین ویا ترك ایدر
❊ (والقول للمشتری فی مقداره) ای الثمن (بیمینه عند عدم البرهان) لان البینة
مبینة ولو برهنا فبینة المالك ایضا خلافا للثانی نهر ❊ ثمنك مقدارنده
قول یمینیله مشترینکدر اکر بینه بولنمزسه اما بری بینه اقامه ایدرسه آنك بینه سی
مقبوله اولور زیرا بینه مبینه در واکر مشتریله مالکك ایکیسیده بینه اقامه ایدرلرسه
مالکك بینه سی اولی در امام ثانی ایچون اختلاف واردر مشار الیهه کوره
مشتری زیاده یی مثبت اولمغله آنك بینه سی اولی در ❊ (وان تکرر الاسر والشراء)
بان اسر ثانیا وشراه آخر (اخذ) المشتری (الاول من الثانی بثمنه) جبر الورود
الاسر علی ملکه فکان الاخذله (ثم یأخذ) المالك (القدیم بالثمنین ان شاء)
لقیامه علیه بهما وقبل الاخذ الاول لایأخذه القدیم کیلا یضیع الثمن ❊
واکر اسر وشرا تکرر ایدوب مقدمکند نصکره بردخی اسیر اولوب وآنی برآخر
کسه دخی اشترا ایتسه اسر مشتریء اولك ملکنه وارد اولمغله جبرا له مشتریء

اول ثمنیله ثانیدن اخذ ایدر امدی اخذ کندونك حقی اولور صکره مالك
قدیم دیلرسه ثمنیله آلور مشتریء اولك اوزرینه ایکی ثمنله قائم اولمغله ومشتریء
اول اخذ ایتمزدن مقدم اصل مال صاحبی اسیری اخذ ایده مز ثمن ضایع اولمسون
ایچون ❊ ولا یملکون حرنا ومدبرنا وام ولد ومکاتبنا) لحریتهم من وجه
فیأخذه مالکه مجانا لکن بعد القسمة یؤدی قیمته من بیت المال (ونملك علیهم
جمیع ذلك بالغلبة) لعدم العصمة ❊ کفار بزلرك حرلریمزه ومدبرلریمزه وام
ولدلریمزه ومکاتبلریمزه مالك اوله مزلر من وجه حر اولملریله مالکلری کندولرینی
مجانا اخذ ایدرلر لکن قیمتلری بعد القسمة بیت المالدن ادا اولنور بزلر کندولرك
جمیعسنه غلبه ایله مالك اولورز آنلرده عصمت اولمغین ❊ (ولوندالیهم دابة
ملکوها) لتحقق الاستیلاء اذ لا ید للعجماء ❊ بزلردن بردابه آنلره قاچسه اکا
مالك اولورلر استیلالری تحقق ایتمکله زیرا عجما که حیوانات برال بوقکه
دار اسلامدن خروجنده اکا ظاهر اوله عبدکبی ❊ (وان ابق الیهم قن مسلم
فاخذوه) قهرا (لا) خلافا لهما لظهوریده علی نفسه بالخروج من دارنا
فلم یبق محلا للملك (بخلاف ما اذا ابق الیهم بعد ارتداده فاخذوه) ملکوه
اتفاقا ❊ واکر کفاره مسلم اولان قن اباق ایدوب وکندویی کفار تهرا اخذ
وکرفت ایتسهلر اکا مالك اوله مزلر امامین ایچون اختلاف واردر زیرا مالکك یدی
عبد آبقده قائم اولمغله حتی اولوب وبدی اباقیله زائل اولدی امام اعظم رحمه الله
تعالی بیوردیلرکه دار اسلامدن خروجیله کندونك یدی ظاهر اولمغله
کویا کندی کندویه مالك اولدیده غیرك کندویه مالك اولمسنه محل اولمدی
امدی امام مشار الیهه کوره کفار ایچون ملك ثابت اولمغین مالك قدیمی آنی
بلاشئ مجانا اخذ ایدر اما شول برصورت مسئله مشروحه نك خلافنده درکه
معاذالله تعالی عبد مرتد اوادقدنصکره اباق ایدوب کفار آنی اخذ ایدرلرسه
اتفاقا اکا مالك اولورلر بدو عصمت اولمدیغندن ❊ (ولو ابق ومعه فرس اومتاع
فاشتری رجل) ذلك (کله منهم اخذ) المالك (العبد مجانا) لمامر انهم لایملکونه
(و) اخذ (غیره بالثمن) لانهم ملکوه ❊ برعبد برفرس ویامتاعله برابر دار حربه
اباق وآنلری کفاردن برکسه اشترا ایتسه مالك عبدی مجانا آلور ماسبقده مرور
ایدن کفار کندویه مالك اولمزلر مفادنه بناً وعبدك غیریی مالك ثمنیله آلور
کفارك اکا مالك اولدقلرینه بناً ❊ (وعتق عبد مسلم) اوذمی لانه یجبر علی
بیعه ایضا زیلعی (شراه مستأمن ههنا وادخله دراهم) اقامة لتباین الدارین
مقام الاعتاق کما لو استولوا علیه واد خلوه دارهم فابق منهم الینا قید
بالمستأمن لانه لوشراه حربی لا یعتق علیه اتفاقا لمانع حق استردا ده

نهر ﴾ بر مستأمنك دار اسلامدن اشترا و كندی دارلرینه ادخال ایتدیكی عبد مسلم و یا ذمی عتق اولنور تباین دارین اعتاق مقامنه قائم اولمغله نتكم عبد مسلمی كفار استیلا و غلبه ایلیوب و كندو یی دارلرینه ادخال وانلردن بزلره قاچسه عتق اولندیغی كبی مسئله‌ده مشترینك استیمانله قیدلندیغی حربی اشترا ایتدیكنه نظرا اتفاقا عتق اولمدیغنه مبنیدر زیرا كندولرینه غلبه وقتنده عبد مسلمك كندولرندن استرداد حقی مانع عتقدر ﴿ (كعبد لهم اسلم ثمة فجاءنا) الی دارنا او الی عسكرنا ثمة او اشتراه مسلم او ذمی او حربی ثمة او عرضه علی البیع وان لم یقبل المشتری بحر (او ظهرنا علیهم) ﴾ نتكم كفارك بر عبدی دار حربده شرف اسلامله مشرف اولوب دار اسلامه بزلرك عندمزه و یا بزم دار حربده اولان عسكریمزه كلسه و یا آنی دار حربده بر مسلم و یا ذمی و یا حربی اشترا ایتسه و یا آنی بیعه عرض ایتسه مشتری قبول ایتسون و یا ایتمسون و یا بزلر كندولرینك اوزرلرینه غالب اولسق مزبور عبد عتق اولدیغی كبی و بر عبد كافر كندولرینه بغض و عداوت ایده‌رك دار حربدن خروج و ایمانی قبول ایده‌رك دار اسلامه كلسه حكمی ینه بو بابجه در عتق اولنور ﴿ فی هذه التسع صور یعتق العبد بلا اعتاق ولا ولاء لاحد علیه لان هذا عتق حكمی درر ﴾ اشبو طقوز صور مشروحه‌ده عبد بلا اعتاق ولا ولاء احد عتق اولنور زیرا بونلر حكما عتقدرلر ﴿ وفی الزیلعی او قال الحربی لعبده آخذ ایده انت حر لا یعتق عند ابی حنیفة رحمه الله تعالی لانه معتق ببیانه مسترق ببنانه ﴾ زیلعیده مرسومدر كه بر حربی كفره سی كندی عبدنك یدندن طوتوب سن حرسك دیسه امام اعظم رحمه الله تعالی نزدنده عبد مزبور عتق اولمز اول عبد آنك بیان و نطقیله معتق و بنانیله كه استیلا سبیله رقدر زیرا ملك عتقله زائل اولدیغی كبی استیلای جدید كه دار حربده الندن اخذیله‌ده ثابت اولور والله سبحانه وتعالی اعلم واستغفر الله العظیم

﴿ (باب المستأمن) ﴾

﴿ ای الطالب للامان ﴾ اشبو باب فوائد مآب طالب امان اولان طوائف اهل عذابك بیاننده در وقتا كه استئمان انجق استیلا كندیله اولان قهر دنصكره اولدیسه مصنف والاجناب كندو یی اندن تأخیر ایلدی ﴿ (هو من یدخل دار غیره بامان) مسلما كان او حربیا ﴾ مستأمن كرك مسلم و كرك كافر غیرك دارینه

امانله دخول ایدن كمسه‌در ﴿ (دخل مسلم دار الحرب بامان حرم تعرضه لشیء) من دم ومال وفرج (منهم) اذ المسلمون عند شروطهم (فلو اخرج الینا (شیئا ملكه) ملكا (حراما) للغدر (فیتصدق به) وجوبا ﴾ بر مسلم دار حربه امانله دخول ایدرسه كندو یه انلردن دملرندن و مالرندن و فرجلرندن بر شیئه تعرض حرامدر زیرا مسلملر شرطلرنده ثابتلردر ایمدی بر مستأمن انلردن بزلره بر شی اخراج ایلسه غدرینه مبنی حرام اوله‌رق اكا مالك اولور و تصدق واجب اولور ﴿ قید بالاخراج لانه لو غصب منهم شیئا رده علیهم وجوبا ﴾ مسئلهٔ مشروحه‌نك اخراجیله قیدلندیغی مستأمن مرقومك آنلردن غصب و یا سرقت ایتدیكی نسنه‌لری مادام كندولرینك دارلرنده اولدقجه كندولرینه ردینك فرضیتنه مبنیدر ﴿ (بخلاف الاسیر) فیباح تعرضه (وان اطلقوه طوعا) لانه غیر مستأمن فهو كالمتلصص (فانه یجوز له اخذ المال وقتل النفس دون استباحة الفرج) لانه لا یباح الا بالملك ﴾ اسیر مستأمنك خلافنه‌در بونك اشیاء مزبوره‌یه تعرضی مباحدر كفار هر نقدر كندولرینی طوعا كه رضالریله اطلاق و تخلیهٔ سبیل ایدرلرسه‌ده زیرا مستأمن اولمدیغندن متلصص كبیدر امدی كندو یه آنلرك مالنی اخذ و نفسنی قتل جائز اولدی لكن فرجلرینك استباحه‌سی مشروع دكلدر اول انجق ملكله مباح اولمغله ملكده انجق دار اسلامده احراز ایله اولور ﴿ (الا اذا وجد امرأته المأسورة او ام ولده او مدبرته) لانهم ما ملكوهن بخلاف الامة (ولم یطأهن اهل الحرب) اذ لو وطئوهن تجب العدة للشبهة ﴾ الا اسیر دار حربده اسیر اولان زوجه‌سنی و یا ام ولدینی و یا مدبره‌سنی آنده بولوب و آنلری كفار وطئ ایتمسلرسه آنلرك فرجلری كندوزینه مباحدر نكاحك باقی اولوب و كفارك آنلره مالك اولمدقلرینه و اكر اهل حرب آنلری وطئ ایدرلرسه شبههٔ ملك اولمغله عدت واجبه اولور و جاریهٔ مزبوره‌لرك خلافنه‌در كه اكا مالك اولدقلریله آنك وطئی كندولرینه مطلقا حلال دكلدر ﴿ (فان اداینه حربی) دینا ببیع او قرض (او بعكسه او غصب احدهما صاحبه وخرجا الینا لم نقض) لاحد (بشیء) لانه ما التزم حكم الاسلام فیما مضی بل فیما یستقبل (ویفتی المسلم برد المغصوب) زیلعی زاد الكمال (و) برد (الدین) ایضا (دیانة) لا قضاء لانه غدر ﴾ امانله دار حربه دخول ایدن كمسه‌یه بر حربی بیع و یا قرضله بر مقدار دین ادانه ایلسه و یا بونك عكسیكه مسلم مستأمن حربی‌یه ادانه و یا احدهما آخرك مالنی غصب و دار اسلامه خروج و بونده مرافعه اولسه‌لر هیچ برینه بر نسنه ایله شرعا قاضی حكم ایده‌مز

مستأمن من قوم ما مضاكه بچمشده حكم اسلامى التزام ايتميوب بلكه كلچكده اوله جق حكملرى التزام ايتمش اولور نهايتى مسلم ديانة ايتديككى شيئى وآنلره اولان دينى رد ايله ديانة افتا اولنور قضاء اولنمز غدر اولمغله ❊ (وكذا الحكم) يجرى (فى حربيين فعلا ذلك) اى الادانة والغصب (ثم استأمنا) لما بيناه ❊ مار الذكر ادانه ايله غصبى ايشليوب بعده امانله دار اسلامه دخول ايدن ايكى حربى ميانه‌لرنده حكم بنه بو يلجه جارى اولور بيان اولنان ما مضاده حكم اسلامى التزام ايتمديكندن ❊ (خرج حربى مع مسلم الى العسكر فادعى المسلم انه اسيره وقال) الحربى (كنت مستأمنا فالقول للحربى الا اذا اقامت قرينة) ككونه مكتوفا او مغلولا عملا بالظاهر بحر ❊ دار حربدن بر حربى ايله بر مسلم عسكر اسلامه منتهيا خروج ومسلم حربينك كندونك اسيرى اولديغنى ادعا وحربى بن امانله خروج ايتدم ديسه قول حربينكدر الا اسير اولمسنه ايپله وياد مور زنجير ايله بغلو اولمسى مثللو اسير اولمسنه بر قرينه قائم اولورسه ظاهر حاله عملا قول كندونك اولمز ده اسير اولور ❊ (وان خرجا) اى الحربيان (الينا مسلمين) وتحاكما (قضى بينهما بالدين) لوقوعه صحيحا للتراضى (واما الغصب فلا) لما مر انه ملكه ❊ ايكى حربى بزه مسلم اولەرق خروج وبزه مرافعه اولسهلر ميانه‌لرنده دينله حكم اولنور رضالريله اولمغله تضا صحيح اولەرق واقع اولديغندن اما غصب دعولرنده حكم اولنمز باب استيلاء الكفارده مرور ايدن غاصبك دار حربده مغصوبه مالك اولورمفادينه بناً ❊ (قتل احد المسلمين المستأمنين صاحبه) عمدا او خطأ (تجب الدية) لسقوط القود ثمة كالحد (فى ماله) فيهما لتعذر الصيانة على العاقلة مع تباين الدارين (والكفارة) ايضا (فى الخطأ) لاطلاق النص ❊ امانله دار حربه دخول ايدن ايكى مسلمك برى عمدا ويا خطأ ديكرينى قتل ايلسه دار حربده حد كبى قودده ساقط اولمغله قاتلك مالنده ديت واجب اولور عاقله‌يه برشى لازم اولمز كندولريله تباين دارين موجود ايكن صيانت متعذره اولمغله وخطأ قتلده ديت كبى كفارت دخى واجب اولور نصكه {ومن قتل مؤمنا خطأ فتحرير رقبة مؤمنة ودية مسلمة الى اهله} در مطلق اولمغله ❊ (وفى) قتل احد (الاسيرين) الآخر (كفر فقط) لما مر بلا دية فى الخطأ ولا شئ فى العمد اصلا لانه بالاسر صار تبعا لهم فسقطت عصمته المقومة لا المؤثمة فلذا يكفر فى الخطأ ❊ احد اسيرينك برينك ديكرينى خطأ قتلنده سابق الذكر نصك اطلاقنه بناً بلادية انجق كفارت لازمه اولور عمدده اصلا برشى لازم اولمز اسير اولمسيله يد كفارده مقهور اولمغله كندولرينه تابع

(اولديه)

اولديه عصمت مقومه سيكه تعرضى وقتنده مالى موجب اولان عصمتى ساقطه اولديه كرك خطاده وكرك عمدده ديت واجب اولمدى لكن عصمت مؤثمه كه عند التعرض اثمى موجب اولان شى ساقط اولمديغندن خطأ قتلده كفارت لازمه اولدى ❊ (كقتل مسلم) اسيرا او (من اسلم ثمة) ولو ورثته مسلمون ثمة فيكفر فى الخطأ فقط لعدم الاحراز بدارنا ❊ نتكيم بر مسلمك دار حربده بر اسيرى ويا آنده شرف اسلامله مشرف اولان بر كمسه‌يى قتلى صورتنده فقط كفارت وير ديكى كبى واكر مقتولك مسلمين اولان ورثه‌لرى دار حربده اولورلرسه خطأده فقط كفارت ويررلر عمدده اصلا برشى ايجاب ايتمز دار اسلامده احراز اولنمغين زيرا كندوبى هتك ايتديكنه كوره انسانك اوزرينه قصاص ويا ديت ترتب ايدن انسانه قيمت اثبات ايدن عصمت مقومه حنفيه نزدلرنده انجق دار اسلامده احراز ايله ثابت اولور مجرد اسلامله اولمز والله سبحانه وتعالى اعلم واستغفر الله العظيم

❊ (فصل فى استيمان الكافر) ❊

كافرك امانله دار اسلامه دخولنه متعلق فصلدر ❊ (لا يمكن حربى مستأمن فينا سنة) لئلا يصير عينا لهم وعونا علينا ❊ حربى كفره سنه دار اسلامده برسنه اقامته مكنت ورخصت ويرلمز كندولرينك له‌لرينه اوله‌رق اقامت مشروعه ايله مسفور حربى جاسوس وبزك عليهمزه عون وظهير اولمسون ايچون اما اقامت يسيره‌يه اذن ويريلور كه حتى متاع وارزاق جلبيله تجارت اوله ايمدى برسنه ايله ميانه‌لرى فصل اولندى برسنه كند وده جزيه‌نك واجب اوله جغى مدت اولمغله ❊ (وقيل له) من الامام (ان اقمت سنة) قيد اتفاقى لجواز توقيت مادونها كشهر وشهرين درر لكن ينبغى ان لا يلحقه ضرر بتقصير المدة جدا فتح (وضعنا عليك الجزية فان مكث سنة) بعد قوله (فهو ذمى) ❊ امام طرفندن مستأمنه اكر برسنه اقامت ايدرسك اوزريكه جزيه وضع ايده‌رز ديو مقاوله اولنور اكر بو قولدن صكره برسنه مكث ايدرسه بس ذمى اولور سنه ايله تقييد اقله نسبتله اتفاقيدر اكثره نسبتله دكلدر سنه‌دن مادونله مثلا بر ويا ايكى ماهله توقيت جائز اولمغله لكن مدت اقامتيك تقصير ايله ضرر لاحق اولمق لايق ومناسبدر ❊ ظاهر المتون ان قول الامام له ذلك شرط لكونه ذميا فلو اقام سنة او سنتين قبل القول فليس بذمى وبه صرح العتابى وقيل نعم وبه جزم فى الدرر قال فى الفتح والاول اوجه

متلرك ظاهرندن فهم اولنان پادشاه عالمپناه طرفندن مستأمنه مار الذكر ان اقت سنةً آلخ قولنى تكلم آنك ذمى اولمسنده شرطدر امدى قول مشروحى تفوهدن مقدم بر ويا ايكى سنه اقامت ايتسه اول مستأمن ذمى اولمز وعتابى بونكله تصريح ايلدى بعضيلر اولور ديديلر ومولانا خسرو درر ده بونكله جزم ايلدى وكمال فتحده زياده وجيه اولان قول اولدر ديدى ❊ (ولاجزية عليه فى حول المكث الابشرط اخذها منه فيه و) اذا صار ذميا (يجرى القصاص بينه وبين المسلم ويضمن المسلم قيمة خمره وخنزيره اذا اتلفه و تجب الدية عليه اذا قتله خطأ ويجب كف الاذى عنه و تحرم غيبته كالمسلم) فتح ❊ مستأمنك ابتدا مكث واقامت ايتديكى سنه ده كندويه جزيه ايجاب ايتمز الا اول سنه نك جزيه سنك كندودن اخذى شرطيله معاهده اولنمش اولورسه امدى اول سنه نك جزيه سى كندونك اوزرينه لازمه اولور و ذمى اولنجق كندى ايله مسلم ميانه لرنده قصاص جارى اولور ومسلم خمر وخنزيرنى اتلاف ايدرسه قيمتلرينى ضامن اولور وخطأ كندوبى قتل ايدرسه اوزرينه ديت لازمه اولور ومسلم كبى غيبتى حرام اولور اكر سؤال اولنورسه كه { ايحب احدكم ان يأكل لحم اخيه ميتا } نظم مجيدندن فهم اولنان مؤمنه ذمى يى غيبتك عدم حرمتيدر زيرا اخ انجق مؤمنه اطلاق اولنور الله عظيم الشانك { انما المؤمنون اخوة } قول شريفنه مبنى جواب ويريلوركه بو خصوصده نص آخر ايله ذمى مسلمه الحاق اولندى ❊ وفيه لومات المستأمن فى دارنا وورثته ثمة وقف ماله لهم ويأخذوه ببينة ولو من اهل الذمة فبكفيل ولايقبل كتاب ملكهم ❊ فتحده مرسومدركه دار اسلامده ورثه سى دار حربده اولان برمستأمن مرد وهلاك اولسه مال واشياسى ورثه لريچون توقيف اولنور ورثه اولدقلرينى بر وجه شرعى بينه ايله اثبات ايدرلرسه كفيله مالى اخذ ايدرلر بينه لرى هر نقدر ذميلردن اولورلرسه ده زيرا مسلملر اولان شاهدلر ايله كندولرينك دار حربده بولنان نسبلرينى اثبات ممكن اولمز ويأخذوه كلمه سنده اولى اولان يأخذونه ايدى وفبكفيل ده فانك حذفى ايدى وكندولرينك ملكلرينك بونلر وارثلردر ديو حقلرنده تحريراتلرينه عمل اولنمز ❊ (واذا اراد الرجوع الى دارالحرب بعدالحول ولولتجارة اولقضاء حاجة كمايفيده الا طلاق نهر (منع) لان عقدالذمة لاينقض ومفاده منع الذمى ايضا ❊ فتحان برمقتضاى شرط برسنه مكثيله ذمى اولان مستأ من بعد الحول دار حربه رجوع مراد ايتسه ورجوعى برموجب اطلاق هرنقدر تجارت ويا آخر بر مصلحت ايچون اولورسه ده آندن منع اولنور عقدذمت نقض اولنمغين وبوندن ذمى نك منعيده مستبان اولدى ❊ (كما)

يمنع (لووضع عليه الخراج) بان الزم به واخذ منه عند حلول وقته لان خراج الارض كخراج الرأس (اوصار لها) اى المستأمنة الكتابية (زوج مسلم اوذمى) لتبعيتها له وان لم يدخل بها ❊ نتكم برمستأمن برارضك زراعتنه مباشرتيله خراجنى التزامله كندونك اوزرينه خراج وضع اولنسه ويامستأمنه كتابيه نك مسلم ويا ذمى زوجى اولسه دار حربه رجوعدن منع اولنديغى كبى زيرا خراج ارضده خراج رأس كبيدر وقتنك حلولنده كندودن اخذ اولنور ومزبوره كتابيه زوجنه تابع اولمغله هرنقدر زوجى كندويه داخل اولممشسه ده ينه رجوعدن منع اولنور ❊ (لاعكسه) لامكان طلاقها ولونكحها هنا فطالبته بمهرها فلها منعه من الرجوع تاتارخانيه فلولم يف حتى مضى الحول ينبغى صيرورته ذميا على مامر عن الدرر ومنه علم (حكم الذين الحادث فى دارنا ❊ مسأله مشروحه نك عكسيكه مستأمنك ذميه ويامسلمه اولان زوجه سى اولورسه رجوعندن منع اولنمز زوجه يه طلاق ويرمسى ممكن اولمغله مستأمن ذميه يى دار اسلامده نكاح وذميه كندودن مهرينى مطالبه ايتدكده ذميه ايچون كندوبى رجوعندن منع واردر ايمدى سنه مرور ايدنه دك مستأمن مهرى ادا ايتمزسه درردن نقل اولنان مارالذكر امامك ان اقمت سنة وضعنا عليك الجزية قولى مستأمنك ذمى اولمسنده شرط دكلدر مفادينه كوره لايق اولان مسفور مستأمنك ذمى اولمسيدر واشبو مهرك حكمندن دار اسلامده حادث اولان سائر ديونك حكملريده معلوم اولديكه داين ايچون كندوبى رجوعدن منع واردر و برسنه مرور ايدوب دينى ادا ايتمزسه ذمى اولور ❊ (فان رجع) المستأمن (اليهم) ولولغير دارهم (حل دمه) لبطلان امانه ❊ برمستأمن حربى كفره لرينه هرنقدر دارلرينك غيريده دخى اولورسه ده رجوع ايتسه امانى باطل اولوب حربى اولمغله دمى حلال اولور ❊ (فان ترك وديعة عند معصوم) مسلم اوذمى (اودينا) عليهما (فاسر اوظهر) بالبناء للمجهول بمعنى غلب (عليهم فاخذوه اوقتلوه سقط دينه) وسلمه وماغصب منه واجرة عين آجرها لسبق يده (وصار ماله) كوديعته وماعند شريكه ومضاربه ومافى بيته فى دارنا (فيئا) ❊ برمستأمن برمعصوم اولان مسلم ويا ذمى نزدنده برنسنه يى وديعه ويابر قومانك اوزرلرنده برمقدار دين ترك ايليوب صكره كندوسى اسير وياوزرلرينه غلبه اولنوب مسلمين كندوبى اخذ وقتل ايتسه لر دينى وسلمى وكندودن غصب اولنان نسنه وبركسه يه ايجار ايتديكى نسنه نك اجرتى ساقطه اولور زيرا مزبورلرك اوزرلرينه اثبات يد مطالبه ايله اوله جق ايدى اول ايسه ساقطه اولدى ايمدى واضع اليد اولان كسه نزك يدلرى سائرلر

يدلرندن اسبق اولمغله مسلمين كندولرينه خاص اولدى اما اخذ وقتل اولنميوب
بعدالغلبه قاچوب فرار ايدرسه مالى كندونك اولور ومزبور مستأمنك اخذ
وقتلى زماننده كى يدنده بولنان مالى و يدمعصومده كى وديعه سى وشريكى
ومضاربى عندنده ودار اسلامده كى منزلنده كى مالرى مثللو شيلرى فىء وغنيمت
اولور مودعنك يدى كندونك يدى كبى اولمغله ❊ واختلف فى الرهن ورجح
فى الرهن انه للمرتهن بدينه ❊ مستأمن مرقومك رهننده مجتهدين ميانه لرنده
اختلاف واقع اولدى امام ثانى رحمه الله تعالى نزدنده دينى مقابله سنده
رهن مرتهنكدر قول صواب رهينلرى ترجيح اولندى امام محمد بن حسن
الشيبانى رحمه الله تعالى عندنده رهن مزبور بيع اولنوب راهنك دينى استيفا
و زياده سى فىء مسلمين ايچون استبقا اولنور زيرا زياده سى وديعه حكمنده در
بس بوقول دخى ترجيحه سزا وروادر ❊ وفى السراج لو بعث من يأخذ الوديعة
والقرض وجب التسليم اليه انتهى وعليه فيوفى منه دينه هنا ولو صارت
وديعته فيئا ❊ وسراجده مرسومدر كه مستأمن وديعه سنى ودينى اخذ
وقبض ايچون مودع ومديون طرفنه بر آدم بعث وارسال ايلسه اكدى مالنى
اكا تسليم وتأديه واجب اولور زيرا مزبورلرك مالرينك فىء اولمسى انجق اسر
وقتل ايله در بونده ايسه اول موجود دكلدر بس تسليم واجب اولديسه مستأمن
مسفورك دار اسلامده ايتديكى دين كندونك وديعه وقرضندن تأديه وتوفيه
اولنور وديعه سى هرنقدر فىء اولورسه ده ❊ (وان قتل اومات نقط) بلا غلبة
عليهم (فدينه وقرضه ووديعته لورثته) لان نفسه لم تصر مغنومة فكذا ماله
كما لو ظهر عليه فهرب فماله له ❊ كفارك اوزرلرينه غالب اولمقسزين انجق
مستأمن قتل اولنوب ويامرد اولسه غيرك اوزرنده اولان دينى وقرضى واماتتى
ورثه سينكدر زيرا نفسى غنيمت دكلدر كه ماليده غنيمت اوله نتكم كندولرينه
غالب اولندقده مستأمن فرار ايتسه مالى ووديعه سى كندونك اولور حتى آنك
اخذيچون ارسال ايتديكى كمسه يه تسليمى واجب اولور فىء اولمز هربيله اسيرلكى
باطل اولمغين ❊ (حربى هنا له ثمة عرس واولاد ووديعة مع معصوم
وغيره فاسلم) هنا اوصار ذميا (ثم ظهرنا عليهم فكله فىء) لعدم يده وولايته
ولوسبى طفله الينا فهوقن مسلم ❊ دار حربده عورتى واولادى ومعصوم
وياغير معصوم كمسه نك عندنده وديعه سى اولوب وكندوسى دار اسلامده
بولنان حربى دار اسلامده شرف اسلامله مشرف وياذمى اولوب بعده
بزلر كندولرينه غلبه ايتسك ايمدى مزبور مسلمك مالنك كليسى مال غنيمتدر
كندى ايچون يد وولايت اولمغله اموالى كندى نفسنى احراز ايله محرز اولمدى

اختلاف دارين اولديغنه بناً ومرقومك طفلى مسبيا بزلره كلسه قن مسلم اولور
ايكيسى دار واحده ده مجتمع اولمدليله باباسنه تابع اولمغله اما عورتيله اولادكبارى
انلرحربيلردر تابع عد اولنمزلر ❊ (وان اسلم ثمة فجاء) هنا (فظهر عليهم
فطفله حر مسلم) لاتحاد الدار (ووديعته مع معصوم له) لان يده كيده محترمة
(وغيره فىء) ولوعينا غصبها مسلم لعدم النيابة قهح ❊ برحربى دار حربده اسلامله
مشرف اولوب دار اسلامه كلدكدنصكره عسكر اسلام كندولرينه غلبه ايدوب
وچوجقلرينى دار اسلامه كتورسه اتحاد دار اولمغله مرقومك طفلى
حر مسلمدر ومعصوم كمسه نك عندنده بولنان وديعه سى كندونكدر انك
يدى كندونك يدى كبى محترمه اولمغله معصوم اولميان كمسه نك نزدنده بولنان
وديعه سى غنيمتدر هرنقدر مزبور مسلمك وديعه سى غصب ايتديكى برنسنه
اولورسه ده زيرا غاصبك يدى يد صحيحه اولمغله مالكك يدى مقامنه قائم اولدى
❊ (وللامام) حق (اخذ دية مسلم لاولى له) اصلا (و) دية (مستأمن
اسلم هنا من عاقلة قاتله خطأ) لقتله نفسا معصومة (وفى العمد له القتل)
قصاصا (اوالدية) صلحا (لا العفو) نظرا لحق العامة ❊ امام ايچون
اصلا كندونك وليسى اولميان مسلمك ودار اسلامده اسلامه كلان مستأمنك ديتلرينى
خطأ كندولرينى قتل ايدن كمسه نك عاقله سندن اخذ واردر نفس معصومه يى
قتل ايتمكله قصدا قتلده امامه قاتلى قصاصا قتل وياصلحا ديت اخذى واردر عامه نك
حقنه رعاية عفو يوقدر ❊ (حربى اومرتد اومن وجب عليه قود التجأ بالحرم
لايقتل بل يحبس عند الغذاء ليخرج فيقتل) لان من دخله فهو آمن بالنص وسيجىء
فى الجنايات ❊ بر حربى ويامرتد ويااوزرينه قصاص واجب اولان كمسه
حرم شريفه التجا ودخالت ايتسه انده قتل اولنمز بلكه كندودن تغذى اولنه جق
شيلرى حبس ومنع اولنوركه حتى كندوسى رضاسيله خروج ايده ده بعده
قتل اولنه زيرا جنايات ده قريبا كلوركه حرم شريفه دخول ايدن نصله امنية
وسلامتده در ❊ (لاتصير دار الاسلام دار حرب الا) بامور ثلاثة (باجراء
احكام اهل الشرك وباتصالها بدار الحرب وبان لايبقى فيها مسلم
اوذمى امنا بالامان الاول) على نفسه ❊ دار اسلام دار حرب اولمز الا اوچ
شيكه اهل حرب مثلا بزلرك دارلريمزدن برداره غلبه واستيلا ايدوب اهاليسى
ميانه لرنده مشركين احكامنى اجرا واول بلده نك دار حربه متصل اولوب دار
حربله كندونك مابيننده بلاد اسلاميه دن بر بلده تخلل ودخول ايتميوب وانده
امان اول ايله كه مسلمك اسلامى سببيله كفارك كندولرينه وذمينك عقد
ذمتيله كندولرينه استيلالرندن مقدم ثابت اولان امانله نفسلرى اوزره امنيتله

برمسلم ویابرذمی باقی قالمق ایله در ❊(ودار الحرب تصیر دار الاسلام باجراء احکام اهل الاسلام فیها) کجمعة وعید (وان بقی فیها کافر اصلی وانلم تتصل بدار الاسلام) درر وهذا ثابت فی نسخ المتن ساقط من نسخ الشرح فکانه ترکه لمجیٔ بعضه ووضوح باقیه ❊ دار حرب کندوده جمعه وعید امثالی مسلمین احکامی وشعائرینی اجرا واعلانله دار اسلام اولور هرنقدر کندوده کافر اصلی باقی قالوب وکندوسی دار اسلامه متصل اولمزسه ده اشبو عباره اصل متن نسخه لرنده ثابت وشرح نسخه لرندن ساقطدر شارح دیرکه ظن ایده رمکه مرحومك کندونك شرحی نسخه لرنده عبارهٔ مشروحه یی ترك واسقاطی آنك مفادینك بعضینك جنایاته حربی الخ قولنده کلوب وباقیسنك وضوحنه مبنیدر لکن وضوحده نظر واردر والله سبحانه وتعالی اعلم واستغفر الله العظیم الحمد لولیه والصلوة علی نبیه

عصر محاسن حصر حضرت ظل اللهیده اشبو بیك ایکیوز سکسان التی سنهٔ هجریه سی ربیع الآخر اواخرنده ترجمهٔ طحطاوی نام مجلهٔ جمیله نك سکز جلدندن اشبو دردنجی جلدینك طبعی دخی بوکره الاجه جامده یکی چارشوده واقع بخاری زاده حاجی صالح بنده لرینك مطبعه سنده رسیدهٔ حسن ختام اوله رق دیکرلری دخی درد ست طبع وتمثیل بولنمشدر

